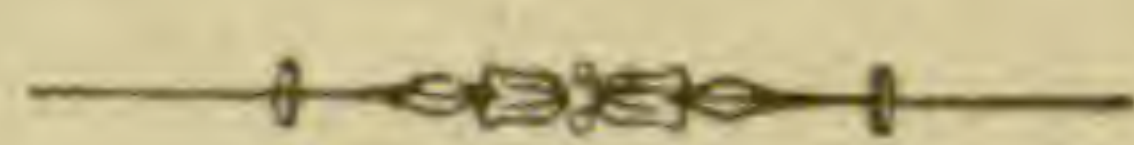

DB 45

P. BUBANI

FLORA PYRENAEA

per Ordines Naturales gradatim digesta

OPUS POSTHUMUM EDITUM

curante O. PENZIG, in Athenaeo Genuensi

Botanices Professore

Callom 1/16 3/4

Volumen Quartum

MEDIOLANI
ULRICUS HOEPLIUS EDIDIT
MDCCCCI.

(B)

P. BUBANI

2K 313.4

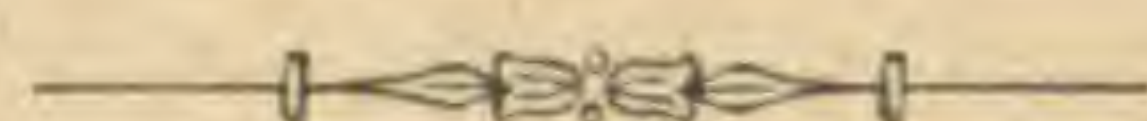
. B82

1901

V. 4

FLORA PYRENAEA

per Ordines Naturales gradatim digesta

OPUS POSTHUMUM EDITUM

curante O. PENZIG, in Athenaeo Genuensi

Botanices Professore

Volumen Quartum

MEDIOLANI

ULRICUS HOEPLIUS EDIDIT

MDCCCXI.

Mo. Bot. Garden,

1902.

Classis 2.^a MONOCOTYLEDONEAE

(Theophr., Caesalp.) RAY.

Ord. 106. HYDROCHARIDEAE DC.,

Richrd. (L. Cl.).

Tribus 1.^a STRATIOTIDEAE Endl.

Hydrocharis L., Parlat. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 2 (1855), p. 526-8.

Hydrocharis Morsus ranae (Matthioli) L. Sp.

Matth. Comm. ed. Valgr. 1554, p. 413; Caesalp. Herbr. Tornab. 1563, fol. 232, n. 653, De Plants. l. 15, c. 7, sub fine, p. 569. Koch p. 771, Bert. 10, p. 374, Gaud. 6, n. 2293, Obs. bot. in Comm. Soc. Sc. Gotting. V. 3 (1753) p. 431, DC. Dub. p. 436, Willk. Lang. Pr. n. 718, Parl. It. 3, n. 954. La Peyr. Herbr. ? s. l. H. rotundifolia Gilib. Pl. Lith. ill. n. 303, Exerc. phyt. p. 343, n. 22, H. asiatica Miq. vix specie distinguitur, ex Maxim. Fragm. Engl. Bot. v. 12, n. 808, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 134, Fl. Dan. t. 878, Schk. Handb. 4, t. 333, Sturm Heft 44, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 60, Fl. Batv. v. 7, n. 560, Lamk. Ill. t. 820, Zinn. s. c. t. 11, f. 1-10 fl. fr., Reichb. Ic. C. 17, t. 62, Chat. Anat. compr. Vég. (1856) Monocot. p. 6-10, t. 2, 3 anal. pl., Richrd. L. Cl. Mém. Hydrochr. ps. 36, 67, 72, 74 et 79, tab. n. 9, Tournef. Mém. Acad. ann. 1705, p. 237, t. 4, Dill. Giss. append. p. 149, t. 9, f. B-E. Stratiot., Tratt. Arch. fasc. 7, p. 47, n. 79 cum tabs. duobus, Turp. in Diet. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 77, Le Maout, Decsn. Botq. (1768), ps. 938-9. Matth. p. 895, Camer. Epit. p. 636, Dod. Frumnt. etc. p. 228, Pempt. p. 583, f. 1 et 2, Lob. Ic. p. 586, f. 1. Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1010 f. infr., J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 773, v. 765, f. 1.

♀ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. or. humilioribus.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 25 Aug. 1846. Vidi sub *Figueras*, l. d. *Vilasagra*. Observabat Lumnitzer: « *Spatha foemina ad basim non raro occurrit brevi et subulato calcare instructa.* » Flor. Poson. p. 450, n. 999; et Trattinick: « *Mira est inflorescentiae, inter utrosque sexus..... diversitas, umbella bracteata in mare et scapus uniflorus nudus in foemina. In flor. mascul. 3 stamina interiora stylos basi sibi adnatos gerunt, sed steriles, utpote germinibus destitutos. In flor. foemin. circa 6 styli sunt, 3 stamina sterilia, e antheris orbata.* » Tratt. l. c.

Planta huic affinis et similis, cum qua primo intuitu confunderetur dum sterilis adhuc est, *Limnobium Boscii*, a Bosc in humili Carolina detecta, describitur et figuratur a Richard L. Cl. s. c. *Mém. Hydrochr.*, in *Mém. Class. Sc. Mathem. Physiq. Inst. Franc. ann.* (1811), P. 2 (*Par.* 1812) p. 32, n. t. 8. Non recte a Gr. Godr. *Fr.* 3, p. 306 Richardi opus citatur.

Tribus 2.^a VALLISNERIEAE Endl.

Vallisneria Michel., Parlat. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 2 (1855), p. 303, *Fl. It.* 3, p. 574 et seq.

Vallisneria spiralis (Bocconii) L. Sp.

Potamoget. Algaefolio Bocc. infr. c. Koch p. 770, Bert. 10, p. 298, n. 1, Gaud. 6, n. 2239, La Peyr. in Journ. Physiq. Chim. Hist. Nat. T. 4 (1799), p. 127-32, Chat. in Bull. Soc. botq. Fr. p. 293-5 et p. 377-80, vel Mém. seors. impress. (Par. 1855) cum tabs. quinque, et Compt. rend. Acad. Sc. Par. T. 41 (1855) p. 473-5 et iterum Bull. c. T. 4 (1857) p. 157 et seq., p. 904-7 et p. 977-8, DC. Dub. p. 436, Willk. Lang. n. 711, Parl. Fl. It. 3, n. 952, La Peyr. Herbr.; V. americana Michx. ex Hook. Bor. Amer.; V. Michellii et V. Jacquini Savi et V. pusilla Barbier., ex Parlat.; V. spiraloïdes Roreb., ex Wight.; Physkium Lour. Cochinch., optimam demonstrat Juss. (A. L.). Jacq. fil. Éclog. pl. V. 1, p. 1 et p. 151, t. 1, Richrd. L. C. Mém. Hydrochr. ps. 12, 62, 70, 73 et 76, tab. 3, Michel. Nov. Gen. pl. p. 12, t. 10, Bidault apud Tournon Fl. Toulous. (1811), ps. 241 et 244, tabula serius delineata et impressa (1818) mediocr., Lamk. Ill. t. 799, Reichnb. Icon. G. 17, t. 60, f. 108-10, Turp. in Dict. Sc. Nat. Monoct. Atl. t. 78-9, Spach Suit. à Buff. Atl. t. 111, Chatin Anat. compr. Végét. (1856) Monoct. p. 17-21, t. 78 anat. pl., Wight Ill. Ind. bot. (1831), p. 42, tabs. 23, 24 mas et foem. seors. item apud Hook. Bot. Misc. 3 (1833), p. 87, t. 23, 24, Trevir. Symb. phyt. p. 74, t. 2, f. 41-4 fruct. semn. Bocc. Mus. di Fisic. tab. cum n. 289, f. E.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. ? In Pyr. septr. med. inque orientalibus.
Ex le Canal du midi contra Toulouse, ubi ipsemet abunde vidi, habui a Timbal, et ab Arrondeau. Observavi quoque supra Narbonne, ad Saleille, ad Limoux, etc.

Negant hodie, sejungi florem masculinum ad foeminam praegnantem faciendam, et sustinent pollen tantummodo ad aquarum superficiem pervenire; cf. Timb. in Bull. Soc. botq. Fr. T. 15 (1868), p. XXV.

Hoc genus illustravit quidem Jussieu (A. L.) in Annal. du Mus. d'Hist. Natur. (Par. 1807) T. 9, p. 402-4, eique retulendum esse putat Physkium Loureiri (Flor. Cochinch. T. 2 Ulyssip. 1790, p. 662), rem sane perspicaciter agitans, erroresque absurdos illius Loureiri perbelle atque sagaciter evolvens et demonstrans. Placet ea praesertim referre quae leguntur l. c., p. 404: « Certe congener (Vallisneriae) et forte conspecificum Physkium natans Lour., cujus, inverso partium nomine, flos foemineus pro capitulo masculo, folliculus pro spatha, seminum congeries pro flosculis clausis, flos hermaphroditus pro foemineo, hujus petala pro divisuris 3 calycinis latioribus, stamina 6 pro 3 aliis divisuris linearibus et 3 filiformibus stigmatum appendicibus habeantur. Auctore tamen antheras memorante, iterum examinandae Vallisneriae vivae organa linearia. » Juss. l. c. Non absimilem errorem in Seringe reprehendit Visiani, Dalm. Spec. p. 9 de Arenaria clandestina (quae Ar. Arduini γ Vis.) in DC. Pr. p. 414, n. 138, ubi floris involucria contorte interpretata sunt a Seringe.

Monet Haller (Helv. Add. ad T. 2, p. 198, lin. 14) Sparganium natans esse quod pro Vallisneria habuerat Lachenal. Et Willdenow, Sp. pl. Dioec. p. 650, monet Vallisneriam a Linnaeo, in Flor. Lappon. et a Gunner, in Fl. Norveg., enumeratam, lusum esse Sagittariae sagittifoliae, vel aquaticae, foliis linearibus, elongatis, ab illis sterilem visum. De hoc lusu, qui V. bulbosa Poir. Dict. T. 8, p. 321, n. 2, cf. quae sagaciter sub Sagittaria adnotavit Boreau, Fl. centr. Fr. (1840), p. 431 Obs.

Stat genus Myxa Aub. de Pet. Thouars et Richard gerens habitum foliaque ferme Vallisneriae: de eo cf. Richrd. l. c., p. 63, tabs. cum ns. 4, 5.

Ord. 107. BUTOMACEAE Lindl. (L. Cl. Richrd.).

Richard (L. Cl.) in Mém. Mus. Hist. Natur. T. 1 (Par. 1815), p. 366-8 ordinem peculiarem instituit (non receptum a filio Achille) in-

nixus praesertim characteri sequenti: « *Semina plurima; venis per totam capsularum parietem reticulatim discurrentibus adnexa, ascendentia.* » Unicus adnexionis modus in Classi Monocotyledonearum ex eo, et in Dicotyledoneis forte *Flacourtianeis* tantum proprius.

Butomus Theophr.? Caesalp., Tournf. Plures ceu incertum habent *Butomum* Theophrasti, num sequenti adscribendum plantae, an *Sparganio ramoso*. Mihi perlegenti Theophrasti loca, ubi *Butomus* memoratur, Hist. pl. l. 1, c. 8; vel 4, c. 9, 11, 12, vix repugnauerat hunc pro nostra stirpe recipere, ut Caesalpino, Adansonio, Sprengelio quoque placuit.

Mox considerata verbi etymologia (bovem edentem insecō) ad Bromfieldi opinionem me converti, et *Cladium germanicum* potius sub Theophrasti *Butomo* intelligendum fore ratus sum, ad quem etiam Theocriti *Butomum acutum* accedere non inficiabere, prae quacumque *Carice* etiam.

Butomus acutus Theocr. Id. 13, v. 35 pro *Caricibus* procerioribus recipiendus foret, ex Fée, *Fl. Theocr.* p. 23. Et haec quoque interpretatio incerta est.

Butomus umbellatus (Theophr.?, Florentini) L. Sp.

Theophr. l. supr. c.; Florent. Geopon. 2, 310. Koch p. 773, Bert. 4, p. 402, Gaud. 3, n. 911, Wilson apud Hook. Bot. Misc. 3 (1833), p. 109, n. 31, DC. Dub. p. 437, Willk. Lang. n. 710, Bromf. Fl. Vect. p. 522, La Peyr. Herbr.; B. Caesalpini Neck. Delic. Gallo-Belg. 1, p. 189, B. juncus Turcz. ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 10, n. 651, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 71, Fl. Dan. t. 604, Schk. Handb. t. 111, Schrank Fl. Monac. t. 271, Drev. et Hayn. Ch. pl. Eur. T. 3, p. 32, t. 69, Fl. Batv. v. 4, t. 287, Sturm Heft 18, Sv. Bot. v. 5, t. 296, Redout. Liliac. 4, t. 209, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 25, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 74, t. 19, f. 3, Lamk. Ill. t. 324, Turp. in Diet. Sc. Nat. Monoct. Atl. t. 44, Spach Suit. à Buff. Atl. t. 115, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. p. 27, t. 6, Mill. Linn. Syst. ill. Cl. 9, Ord. 3 cum tabs., Reichnb. Ic. C. 17, t. 58, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 14, Zannich. Vnz. p. 283, t. 309, Sabb. Hrt. Rom. T. 5, t. 25, Chat. Anat. compr. Veg. (1856) Monocot. p. 59-62, t. 17 ant. pl., Le Maout Decsn. Botanq. (1868), p. 640, Matth. p. 1037, Camer. Epit. p. 781, Dod. Pempt. p. 601, f. 1 ut prius Frum., Palustr. etc. p. 253-4, Lob. Obs. p. 44, f. 2, Icon. t. 86, f. 2, G. Bauh. Theatr. column. 189, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 989, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 524, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 468, t. 5 f. ante ult.

☿ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. orient. humilioribus. Habui ex *Narbonne* a Delort.

Male a Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 168 citatur Richrd. Mém. Mus. 2, p. 365 (loco 1 (1815), ps. 364-74).

Ord. 108. SCHEUCHZERIAEAE

(Juss.) N.

Quod ad Ordinis et Generum denominationem attinet explicatur in p. 5.

Sub-Ord. 1. ECHINODOREAE (Rich.) N.

Actinocarpus R. Br.

Actinocarpus stellatus (Caesalpini) N.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 241, n. 687, De Plnts. l. 14, c. 15, p. 552. A. Damasonium R. Br., Desv. Obs. pl. Ang. p. 85, Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 172. Damasonium stellatum Dalech. Hist. pl. Lugd. 1, p. 1057, Pers. Syn. p. 400. Alisma Damasonium L., Bert. 4, p. 284, n. 4, DC. Dub. p. 438, n. 5. D. stell. et D. Bourgaei et D. polyspermum, nec non D. minimum Coss., Lang., Willk. Lang. Pr. ns.

705-6-7-8, ut mihi videtur. Red. Liliac. t. 289, Engl. Bot. v. 23, n. 1615, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 43, Chat. Anat. compr. Vég. (1856) Monat. p. 46-9, t. 15 anat. pl., Le Maout. Decsn. Botq. (1868), p. 642 f. intr. fruct. Dalech. s. c. P. 1058, f. 1, Lob. Obs. p. 160, f. 2, Icon. t. 301, f. 1, Park. Theatr. p. 1245, t. 3.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Per regionem mediterraneam in humilioribus.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, inter *Argeles* et *Collioure*, die 7 Jun. 1837 et die 5 Sept. 1843. Observavi ad *Pamplona*.

Sagitta Plin., Matth., G. Bauh.

Sagittaria, vix *Lobellii*; L. Qui noverit species foliis donatas integris, ut *S. lancifoliam*, *S. cordifoliam*, *S. natantem* aliasque foliis non hastatis neque divisis praeditas, aegre patietur hocce nomen ad genus nostrum confirmari, ut actum est a nobis quoque de *Serratula*.

Sagitta palustris (Theophr., Plinii) p. 197. Nob. ex Plinio.

Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 9 et c. 11? Plin. Nat. h. l. 21, c. 17 vel 68, Dioscor. Cod. in Bibl. Paris. n. 2179, fol. 51, teste Millin. *Sagittaria sagittifolia* L., Koch p. 773, Bert. 10, p. 202, Gaud. 6, n. 2208, Willk. Lang. Pr. n. 709, DC. Dub. p. 438. La Peyr. Herbr. *S. latifolia* Pursh, *S. gracilis*, *S. hastata*, *S. heterophylla* (Schreber etiam), *S. simplex*, *S. acutifolia*, Pursh, ex Hook. Br. Amer., qui folia ultra modum ludentia in americanis plantis bene perspecta habuit. *S. monoica* Gilib. Exerc. phyt. Alga fluvialilis graminea longissimo folio Mapp. Als. ex Kirschleg. Alsat. 2 Add. rect. p. 481, n. 109; *Vallisneria bulbosa* Poir., ut dictum est. Engl. Bot. v. 2, n. 84, Fl. Dan. t. 172, Schk. Handb. 3, t. 298, Roem. Fl. Eur. fasc. 2 spec. ant. ult., Schrank. Fl. Monac. t. 336, Fl. Batv. v. 8, t. 285 normal. forma, t. 610 var. breviscap. et v. 4, Sturm Heft 18, Sv. Fot. v. 3, t. 164, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 59, Hayn. Term. bot. t. 36, f. 9, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 21, t. 84, f. 3, Reichnb. Icon. C. 17, t. 53, Chal. Anat. compr. Vég. (1856) Monoc. p. 50-1, t. 16 anat. pl., Loes. Fl. Pruss. p. 234, t. 74 lus., Lamk. Ill. t. 776, Le Maout, Decsn. Botq. (1868), p. 641 f. extr. Matth. p. 1138-9, Camer. Epit. p. 874-5, Gesn. Op. bot. ed. a Schm. tab. aen. 8, f. 72, Cord. V. in Dioscor. et Hist. pl. crt. 87 a f. 1, Dod. Frum., aquat. etc. p. 235, Pempt. p. 588, f. 1 et 2; Lob. Obs. p. 161, f. 1 et 2, Icon. t. 301, f. 2 et t. 302, f. 1, Tabern. Krth. 2, p. 1121, f. 1, 2, 3, Icon. t. 74, f. 1 et 3 cum t. 744, f. 1 angust., Cod. Par. ex Lenorm. fol. 33 a. Richr. Bellev. fig. pl. ex Gilib. Demonstr. botq. p. 50, n. 144, reapse cum Loselian. simil., J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 779 fig., in explrbs. corrects. p. 789, cum pl. h. contin. in inseq. pagina.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Per regionem oceanicam facilius obvenit.

Habui a Timbal e ripa *du Canal du midi* ad *le pont des demoiselles*, ubi ipse perceperam. Vidi per Cantabriam; et ad *Rosas* Pyr. Catal.

Plantam gemmis fultam, per quas propagare se possit, sustinet Munter, *Bot. Ztnq.* 1845, n. 42; cf. Duchrtr. *Rev. botq.* ann. 2 (1846), p. 20-1.

Ilius strictam affinitatem cum *Echinodoro vulgari* primus percepit et declaravit Matthioli, ut palam fecit hisce verbis: « *Plantagini aquatica* similem, cujus cognationis ego *Sagittam* facio. » l. c., p. 1138; ed. Valgr. 1583, T. 2, p. 481, etc.

Echinodorus Richard, Ascherson. *Plantaginastrum* Heist., *Alisma* Auctor., non Dioscoridis.

Alisma Dioscor. l. 3, c. 159, Plin. Nat. h. l. 25, c. 10, vel 77, profecto hujus generis non est. Planta admodum dubia, diversimode ab antiquis interpretata, hodie nulla rei consultatione eadem putata ac *Echinodoro vulgari*, qui cum notis a Dioscoride traditis de *Alismate* repugnat, adeo ut mihi pro hoc potius intelligenda videatur *Sanicula europaea* seu *officinarum* (p. 1146). Alterum Plinii *Alisma* mihi pro *Astrantia majore* (p. 1148) sese officit. De hisce cf. quae summatim habent G. Bauh. Pin. p. 267, Camer. Epit. p. 264; nec non Salmasius de Homon. ad cap. 3, Spreng. Comm. in Dioscor. 2, p. 566.

Opinabatur Anguillara, *Sempl.* p. 252, *Limonium* Dioscoridis potius pro *E. vulgari* suscipiendum fore; ille idem, qui *Alisma* se prorsus

ignorare fatebatur, l. c. p. 242. Et quum *Damasonium* penes Dioscoridem et Plinium synonymon sit *Alismatis*, tum nec nomen istud in hoc ordine ceu genericum adhiberi potest. Magnopere delirarunt quidem Schreber, Gen. n. 624, Willdenow, Sp. pl. Hexandr. p. 270, Spreng. Gen. n. 1518, suscipiendo *Damasonium* illud pro stirpe indica, ita ut accurate supervenerit Persoon, Syn. p. 400, eam, e nomine malabarico, *Otteliam* nuncupando. Nimis remota est affinitas et similitudo cum *Plantaginibus* (communioribus etiam), ut *Plantaginastrum* Heisteri praeferri possit *Echinodoro*.

Echinodorus vulgaris (Dioscoridis, Plinii?, Herbarior.) N.

Plantag. maj. Dioscor. l. 2, c. 152, Plin. Nat. h. l. 25, c. 8, vel 39, Herbarior.; cf. Hieronym. Barbar. apud Brunf. Herbr. 1, p. 27 absque icone. *Alisma Plantago* L. Sp., Koch p. 771, n. 1, Bert. 4, p. 279, n. 1, Gaud. 2, n. 860, DC. Dub. p. 437, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 702. Al. Plntg. La Peyr. Herbr.; *A. Plantago aquatica* Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 22; *A. arcuatum* Michx. in Bull. Soc. botq. Fr. 1 et Hist. Nat. Jur., et Gren. Jur. p. 767; *A. triviale* Pursh cum *A. subulato* Willd., Pursh quoque, suspicante Hook. Bor. Amer.; *A. parviflorum* Pursh, confirmatum a Torr. et As. Gr., *A. verticillatum* Dulac., *A. latifolia* (sic) Gilib. Exerc. phyt. Engl. Bot. v. 12, n. 837, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1. t. 44, Fl. Dan. t. 561, Schk. Handb. 1. t. 102, Sv. Bot. v. 7, t. 440, Schrank Fl. Monac. t. 198, Fl. Batv. v. 4, t. 247, Redout. Liliac. t. 452, Gaertn. l. c., t. 84, f. 4, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 61, Hayn. Term. bot. t. 36, f. 7, Reichnb. Icon. C. 17, t. 57, f. 100, Mill. Linn. Syst. illustr. Cl. 6 Ord. 5 cum tabls., Turp. in Dict. Sc. Nat. Monoct. Atl. t. 43, Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 68, t. 292, Sabb. Hrt. Rom. T. 4, t. 92, Chat. Anatom. compr. Vég. (1856) Monat. p. 39-41, t. 12 anat. pl., Le Maout, Decsn. Botq. (1868), p. 642, Matth. p. 482, Camer. p. 264, Dod. St. h. Comm. 1553, p. 117, et Hist. pl. (gall.) p. 73, et Frumtr. etc. p. 267, et Pempt. p. 606, Lob. Obs. p. 160, f. 1, Icon. t. 300, f. 1, Fuchs. Hist. st. p. 42, Trag. St. h. p. 226 f. inter., Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1056-7 fig., Egenolph, Hrbr. imag. crt. 6 h, fig. intr., Lonic. Nat. h. crt. 142 C-D, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 787 vel 778, f. 3, Barr. Ic. t. 1157, Loes. Pruss. p. 199, t. 62 (linearifol.).

♂ Flor. Jun. Aug. Fruct. Jul. Sept.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 7 Jun. 1851. Habeo a Deville e Pyrenaeis septentrionalibus mediis.

Petalis praeditis albis obvius mihi fuit inter *Nobés* et *las Tiesas*, ad *St. Cilia*, alibique.

Miraberis Desfontaines (Atl. p. 323), auctorem caeterum accuratum, et qui in prolationibus adhibitis multam diligentiam impendit, citavisse ad hanc speciem Brunf. Herbr. p. 24, ubi *Plantago lanceolata* figuratur, nusquam a Brunfelsio delineato *Echinodoro aquatico*. Scripsit insuper constanter Brunfelsium Desfontaines et Fuschium; sed hoc secundum nomen emendare curavit in Emend. alter. ad Flor. Atl. de Vol. 1.º, lin. 4. Caeterum nomen genericum *Brunfelsiae*, e primo generis auctore Plumier, male *Brunfelsiam* scripserunt Juss. Gen., Ventn. Tab., Vitm. Summ. Pl., Pers. Syn., Dum. Cors., Brongn. En. gen. pl., etc.

Maxime variabilis est haec species, occurrens humilis pedalis, sed orgyalis etiam; ludens adeo foliorum latitudine, longitudine et inde forma, ut, extremis approximatis, ea e diversis speciebus eruta videantur. Juniora folia generatim cordatam formam offerunt, mox sub eorum majore evolutione elliptica aut sub-elliptica fiunt; in locis minus humidis primam formam diutius servant; elongata et angusta eveniunt in locis humidioribus; in aquis prorsus immersa elongata angustioraque inspicuntur, more *Vallisneriae spiralis*, ut tunc appareat illa *A. graminifolia* Ehrh., sive *graminea* Gmel., Bad. Als. 4, p. 256, de qua primus egit Loesel s. c., eam rite pernoscens pro lusu *E. aquatici*. Et reapse hanc Loeseli figuram significare hujus speciei lusu, neque *E. ranunculoidis*, contendunt Moretti in *Bibl. Ital.* T. 4 (1816), p. 497, Reichnb. Pl. cr. C. 1 (1823), p. 35; faventibus Schult. Syst. Veg. V. 7, p. 2 (1830), p. 1598, n. 1, Sm. *Engl. Fl.* 2, p. 203, n. 1, Bert. l. c.

Cf. ad rem etiam Hall. Helv. 2, n. 1184, Not. e, Wahlenb. Fl. Upsal. n. 238, Spenn. Fl. Fribrg. 1, p. 217, et Add. corr. in T. 3, p. 1058, Kunth Fl. Berol. ed. 2, T. 2, p. 295, Hagenb. Flor. Basil. 2, p. 504, Meyer Fl. Hanov. p. 527, n. 1, Boreau *Fl. centr. Fr.* (1840), p. 429 *Obs.*, Fleisch. et Lindem. *Fl. Ostseepr.* (1839), p. 135, Kirschl. *Fl. Vog. Rhén.* 2 (1870), p. 61.

Hujuscemodi lusum ego observavi in *E. ranunculoidi*, quem in Cantabria deprehendi foliis congestis, linearibus, gramineis praeditum, facie *Isoetaceae* plantae. *E. natantem* quoque eodem modo ludentem cognoverunt Reichenbach, Lorey et Duret, Boreau, Smith, dicamus ipse Petit. Abnormem plantam descripsit et delineavit primus in Pl. cr. C. 1, p. 34, t. 37, f. 77, observans quod: « *In aquis profundis folia radicalia graminea, in locis inundatis et exsiccatis, caulinis similia, haud raro gramineis talia immixta.* » Lor. Dur. cf. in *Fl. Côt. d'Or* T. 2, p. 839, n. 2 cum tab. 5.

Similem varietatem porrigit *Actinocarpus stellatus*, in iisdem circumstantiis crescens prope *Toulouse*, observatus a Timbal et ab hoc declaratus in opella *Herbr. Toul.* P. 1 (1870), p. 123.

Pari modo variabilem sese spectandam praebet *Sagitta palustris*, a Loesel item descripta et figurata sub nomine *Sagittariae aquaticae foliis variis*, Fl. Pruss. p. 234, t. 74. In hac figura conspiciuntur folia linearia cum aliis foliis, quae transitum ad communem formam demonstrant. Eandem hanc stirpem in statu minoris evolutionis, sub aqua enatam, delineavit G. Bauh. Pr. p. 4, nomine ei imposito *Graminis bulbosi aquatilis*, de planta a Vasmaro accepta; cf. et G. Bauh. *Theatr.* column. 21.

Eandem tractandam suscepit Gilibert, Pl. Lithuan. illustr. n. 301, vel apud Uster *Delect. Opusc. bot.* V. 2, p. 405, *Exerc. Phytol.* p. 341, n. 20; imitata Loeseli figura, quamvis se stirpem ad Grodnam reperisse asserat. Jam Hallerus observavit: « *Folia juniora graminea, simplicia* » necdum sagittata, cf. Helv. 2, n. 1185; et folia submersa plerumque omnino linearia describit Schkuhr, *Handb.* 3, p. 254, n. 4901, respondentia figurae *g* in tab. 298. « *Ejusdem omnino naturae esse videntur ac folia illa submersa, quae in Nuphare primus rite observavit Cl. Spennerus.* » Sic Gaud. 6, p. 157 *Obs.* potuisset Speneri locum citare (*Bot. Zetng.*); cf. tamen eundem Gaud. 3, p. 439 *Obs.* sub *Nuphare minimo* Sm. Reperitur in *Engl. Bot.* v. 2 ad *Sagitt. aquaticam* adnotatum: « *Those leaves which ground under water are linear.* » Et folia hujuscemodi figurantur apud veteres plures; cf. Dalech. *Hist. pl.* Lugd. p. 1016, f. 1, Tabern. *Krtb.* 2, p. 1121, f. 3, J. Bauh. *Hist. pl.* 3, l. 38, p. 780, aliis p. 790, f. 3, Petiv. *Hrbr. Br.* t. 43, f. 9.

Modo citatum G. Bauhini locum prius ex Dalech. pro *Sparganio ramoso* habuerat Ray, *Hist.* 2, p. 1311, n. 11; sed mox, *Appnd.* p. 1940, hunc errorem suum, nec Dalech., fuisse fatetur, planta denique bene recognita. Et est semper eadem G. Bauhini figura, quae suscipiebatur a Poiret pro *Vallisneriae* specie, in p. 2 a me jam citata.

Quis non risit dum vidit Delile se credidisse illustratorem primum hujus formae de qua loquimur (*Notic. Voy. hort. botq.* P. 2 (1838), p. 49-51), quam putat praetervisam fuisse ab omnibus botanicis, dum male Linnaeus, Gunner et Poiret pro *Vallisneria* sumpserant; recte tamen Reichard *Syst. pl.*, Willdenow *Sp. pl.* alique cum istis, eam

plantam ad *Sagittariam aquaticam* retulerant. Cf. ad rem etiam DC. *Organogr. Vég.* p. 277-8 cum tab. 1.^a, Flor. Dan. t. 172, Quensel in *Sv. Bot.* l. c., ubi *Sagitt. aquatica* repraesentatur petiolis nonnullis limbo orbatis, foliisque tunc lineari-acutis; et vide Moq. Tand. *Tératol. vég.* p. 172 et seq. De *formats. rubanées*.

Variationes similes occurrunt quoque in quibusdam speciebus aquaticis ordinum differentium *Potamearum*, *Juncacearum*, ut *Junco supino*; *Cyperacearum*, ut *Scirpo lacustri*, cujus speciei esse plantam designatam a Tournefort nomine *Algae fluviatilis gramineo longissimo folio* Inst. r. hrb. p. 569, patefecit Benrd. Jussieu, cf. Gerd. Fl. Gallo-Prov. p. 115, n. 5.

Nec ab exemplis istis dissimile habendum est *Cyclamen linearifolium* DC. *Fr.*, et Icon. Gall. rar. p. 3, t. 8; neque dubito, quin organa ibidem ceu folia delineata non sint nisi petioli elongati, vel folia limbo carentia vel e costa tantum confecta: neque ego credam agi de *Cyclamine* foliis hysternanthiis, unde organa ista habenda potius forent pro pedunculis abortivis; cf. Duby *Bibl. univ. Génv.* V. 35, p. 76, Gall. p. 385, et in DC. *Pr.* 8, p. 58, vel Mérat apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 163 (denique cum DC. *Alph.*, Caruel 1880). Item nullius facio Loiseleuri opinionem, qui putat, Olivier legisse flores *Cyclaminis* et folia alienae plantae; cf. Loisel. in *Dict. Sc. Nat. Par.* T. 12 (1818), p. 283. Tenore, in *Fl. Neapol. Syll. Append.* 5 (1842), p. 7 similem lusum citat de *Cyclamine neapolitano* Tenr. (*hederaefolio* Ait, an etiam *Poli Delle Chiaje*?) existimans in illud inferri posse *C. linearifolium* DC. Caeterum eandem ac meam opinionem de Candolleana planta sibi confecerant praestantissimi viri St. Hilaire et Dunal, cum quibus de re disceptavimus. Neque in similibus circumstantiis diversa est Kochi opinio, qui in *Potamogetonibus* (Auctor.) pari modo ludentibus, organa illa ceu folia lamina orbata consideravit, vel ceu folia ad costam, aut ad nervos tantum contracta.

Echinodorus ranunculoides (Lobellii) N.

Lob. *Cruydeb.* p. 370. *Alisma ranunculoides* L., Koch p. 772, n. 4, Bert. 4, p. 282, n. 2, Gaud. 2, n. 861, DC. *Dub.* p. 437, n. 1, Willk. *Lang. Pr.* n. 703. *Baldellia ranunculoides* Parlat. *Nuov. genr. monoct.* p. 58 et *Fl. Ital.* 3, n. 957. *A. ranuncul.* La Peyr. *Herbr.*; *A. repens* Lamk., Cav., Loisel., Schult., La Peyr. *Herbr.*. *A. angustifolia* (sic) Gilib. *Exerc. phyt. Engl. Bot.* v. 5, n. 326, Curt. *Fl. Lond. ed. Grav.* V. 4, t. 49, *Fl. Dan.* t. 122, *Fl. Batv.* 4, t. 283, *Red. Liliac.* t. 268, *Reichnb. Pl. cr. C.* 1, t. 37, f. 79, *Icon. C.* 47, t. 55; *Engl. Bot. Suppl.* v. 2, n. 2722 *repns.*, item Cav. *Ic. descr.* 1, p. 41, n. 61, t. 55, Chat. *Anat. compr. vég.* (1856) *Monoct.* p. 45-6, t. 14, *Lob. Ic.* t. 300, f. 2, *Ger. Emac.* p. 417, f. 3, *J. Bauh. Hist. pl.* 3, l. 38, p. 778, vel 788 *fig.*, *Petiv. Gazoph.* V. 1, Dec. 3, t. 26, f. 12, *Herbr. Br.* t. 43, f. 8, *Park. Theatr.* p. 1245, f. 2.

☞ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Oct.

Legi typum in Pyr. Catal., ad *Rosas*, die 6 Jun. 1851; varietatem repentem in Pyr. occident. humilior. prope *Biaritz* ad *le Lac de Braindos*, die 15 Sept. 1857; lusum *Al. ranunc. zosteræfol.* Fries, in Pyr. Cantabr. supra *St. Jean de Luz*, ad *Urnagà* et ad *Burdinguecetà*, diebus 11 et 13 Sept. 1841. Habui speciei typum a Deville e nemore ad *Sénart*; varietatem repentem sursum ex *Biaritz* ab Arrondeau.

Alisma repens Auctor., cujus prima mentio fit, ni fallor, a Clusio, *Rar. pl. h.* l. 5, p. 110, *Plantag. aquat. humil. Lobellii congen.*, nil aliud nisi pusillus status vel forma *E. ranunculoidis* existimandus est, ut ex Burton et Wilson demum declaravit Sm., *Engl. Fl.* 2 (ed. 2), p. 206, et post hosce Hook. *Br. Fl.* et *Engl. Bot. Suppl.*, Babingt.

Primit. Fl. Sarn. p. 98, Lloyd *Fl. Loir. infr.* p. 243 et *Ouest Fr.* p. 421, Boreau *Fl. centr. Fr.* (1840), n. 1233 (evidenter), Delastr. *Vienn.* p. 404, n. 2, Reichnb. *Icon. C. c.* p. 24, Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 166, Duby, Willkomm, Crépin *Fl. Belgq.* p. 277, n. 2, Bréb. *Fl. Norm.* ed. 4, p. 299, n. 2. Cf. quoque Davies apud Wither. *Bot. Arrng. Br. pl.* ed. 7, p. 465.

Porro non eandem prae manibus habebat stirpem Brotero *A. repentem* varietatem *E. natantis* potius suspicans: cf. *Fl. Lusit.* p. 607, n. 4, vel P. 1.^a ult. lin. Sed quaeso, fuit ne hujus *E. natantis* forma, ea planta, quae a Parlatore declarata est *Alisma repens* Cavan., verum *Alisma* suum, nec *Baldellia*? Mehercule non percipitur qua vi genere separari possint stirpes, altera alterius varietas judicatae ab iis, qui res circumspecte dijudicant. Locum ubi sententiam tam inopinatam dedit Parlatore habes in *Fl. Ital.* 3, p. 593 lins. ultms.

Echinodorus natans (Petiti Fr. P.) N.

Pet. Lettr. d'un médec. etc. (Namur. 1710), p. 47. Ran. pal. fol. gram. et subrot. *Alisma natans* L., Koch p. 772, n. 3, Gaud. 2, n. 862, DC. Dub. p. 437, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 704. *A. ranunculoides* Willd. Ber. Pr. n. 418, ex Kunth Berol.; *A. diversifolia* (sic) Gilib. Exerc. phyt. Engl. Bot. v. 11, n. 775, *Fl. Dan.* t. 1573, Dietr. *Fl. Bor.* v. 40, n. 661, Lor. Dur. *Fl. Côt d'Or.* 2, p. 839, n. 2, t. 5, f. 4, Reichnb. *Pl. cr. C.* 1, p. 34, t. 37, f. 77-8, *Icon. C.* 17, t. 54, *Fl. Batv.* v. 6, t. 461, Chat. Anat. compr. vég. (1856), Monoct. p. 41-3, t. 13 anat. pl., Le Maout, Decsn. Botanique. (1868), p. 641. Vaill. Act. Par. ann. 1719, p. 27, t. 4 f. infr. integr.

☞ Flor. Æstate. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. septr. med., occident., humilioribus.

Habui a Deville e Pyr. septr. lectum ad *Ibos* et ad *Vic.* Provenit etiam ad *Bordères*, ubi eum detexit Corbin. Infra *Tarbes* observabat Bergeret, cf. *Fl. Bass. Pyr.* 2, p. 194, n. 2; *au lac de Lourdes* Philippe.

Sub-Ord. 2. JUNCAGINEAE Richrd. (L. Cl.), Kunth.

Juncago Tournf., Michel., Moench. *Triglochin* Dalech., Rupp., L.: generis foemin. declaratur a St. Lager.

Triglochin significat tricuspitem, quod excludunt species fructibus sexangulis praeditae. Promptius Tournefortii nomen restitui, eo magis ex quo coevi nostri ab eo desumpserunt subordinis denominationem, vel ordinis peculiaris alii, quem bona critica derelicta *Triglochinacearum* dixit Bromf. *Fl. Vect.* p. 523.

Juncago Chabraei! N.

Chabr. apud J. Bauh. *Triglochin bulbosa* L. Mant., Willd. Sp. pl. Hexandr. p. 264, n. 2, Bory Chaub. Pélop. n. 615. *T. Barrelieri* Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 264, n. 3, Bert. 4267, n. 2, DC. Dub. p. 438, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 700. *T. bulbos.* et *T. Barrel.* Schult. Syst. Veg. V. 7, P. 2, ps. 1584, 1583, ns. 4 et 2. *T. palustris b* L. olim et Auctor. plur. et Willd. Herbr., Pollich, *Palat.* n. 364?, Gmel. *Bad. Als.* 2, n. 570, ex Cham. cum Schlecht. in *Linnaea* 2, p. 151 et Meyer *Ibid.* 7, p. 132; *I. marit. perenn. bulb. radic.* Mich. Nov. pl. gen. p. 44, n. 2. Jacq. Ic. rar. 2, t. 454, *Bot. Mag.* n. 1445, *Bot. Cab.* n. 1151, Reichnb. *Icon. C.* 17, t. 51 b, f. 91 b, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 18, p. 508, f. 3, Chabr. *Sciagr.* p. 191, f. 4, Barr. Ic. t. 271.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In maritimis Pyr. orientalium. Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 3 Jun. 1851. Vidi ad *Leucate*. Reichenbach, *Icon. c.* p. 28, *T. bulbosum* L. a nostra specie distinctum vellet, eumque a *T. palustri* vix sejungendum putat.

Ad *le Pont du Gard* supra *Nimes* et *Beaucaire*, unde ipsemet vidi, detexit Chabraeus.

Perperam J. Bauhini locum, cum altero G. Bauh. Pin. p. 6, n. 16 (*Gram. junc. spicat., sive Trigloch.*) ad *J. palustrem* evocavit Tournefort, *Hist. pl. envir. Par.* ed. 1.^a (1698), p. 278-9 et ed. Juss. T. 2 (1725), p. 66, criticans Cherleri et Bauhinorum optimam speciem: in hoc errore perduravit Tournefort, *Inst. r. hrb.* p. 266, ubi unicam tantum enumerat speciem, ei referens synonyma supra citata.

Juncago palustris (Tragi) Moench Meth. p. 644.

Trag. St. h. p. 679, f. 1. Triglochin palustris L., Koch p. 774, n. 2, Bert. 4, p. 265, n. 4, Gaud. 2, n. 857, Wilson apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831) p. 416, n. 38, DC. Dub. p. 438, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 699, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 1, p. 22. Tr. palustr. La Peyr. Hrbr., T. juncea Gilib. Exerc. phyt. Engl. Bot. v. 5, n. 366, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 47, Fl. Dan. t. 490, Sv. Bot. v. 2, t. 111, Sturm Heft 13, Schk. Handb. t. 102, Fl. Batv. v. 1, t. 74, Lamk. Ill. t. 270, f. 1, Leers Herb. n. 272, t. 12, f. 5, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 49, Reichnb. Ic. C. 17, t. 51, Le Maout Decsn. Botnq. p. 643, Tabern. Krtb. p. 535, f. 4, Icon. t. 224, f. 2, Lob. Ic. t. 17, f. 1, G. Bauh. Theatr. column. 81, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 508, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 431, f. 2 et p. 1006 f. inter. ben. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 228, t. 2, f. 18.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. or. Valle d' Eynes, die 8 Aug. 1836. Habeo a Deville ex *Camelles ou Escarces (Azun)* et ex *la Chambre d'amour* ad *Biaritz*. Observavi inter *Irun* et *Lesso*; ad *Balnea de Panticosa*, in valle de *Llerp*, in *Sobrarbe*, ad *Bielsa*, ad *Cauterets* etc.

Satius existimaveram silentio praeterire Lobelii figuram de *Nardo Gangitide spurio Norbon.* cum Pen. Adversr. p. 43, Icon. t. 84, f. 2, imitatam a Dalechampio, *Hist. pl. Lugd.* p. 922, G. Bauh. Theatr. bot. column. p. 204, a Morison, l. c., p. 257, t. 13, f. ante ult., a Gerard et Tabernemontano insuper, quos strictim citare inutile duco. Sed quum viderim Duval Jouve illam proponere ad *J. palustrem*, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 10 (1863), p. 18 et iterum T. 13, p. 132, meam sententiam comprimere nequivi. Figura illa, si dubia est pro *J. Chabraei*, nullam permittit moram de ea excludenda a *J. palustri*. Sciunt insuper omnes, e tam obscuro fundamento effluxisse Linnaeanum *Nardum Gangitim* (Sp. pl. p. 78, n. 2); sed non percipitur qua ratione eum servaverint neoterici, et qua fiducia retulerint, Lamarck, Steudel, Kunth, ad *Ctenium americanum*. Smith (*Trans. Linn. Soc.* 1, p. 116) ad *Lep-turi* speciem (*Rottboelliae*) se vertebat: strictius Trinius (*Clav. Agr. antgr.* n. 2158), Morisono mente sua composito, ad *Psilurum aristatum* confugiebat. Prudentius Vahl locum illum oblivioni mandandum duxerat.

Obstupui videns obscurissimam Penae et Lobelii stirpem evocatam ad *Festucam spadiceam* a Micheli in *Tilli Hrt. Pis.* p. 75 Gr: *panic. alpin.* Quis Botanicorum talem sibi expectavisset novitatem? Si ego meam proferre deberem opinionem, dicerem, *Nardum strictam* L. et Auctr., mystice oblatam, originem dedisse obscurae iconi, a multis imitatae, adnotatae, a nullo usque adhuc bene perceptae.

Proximus rem perspexisse diceres Lobelium ipsum, dum, *Ill.* p. 62, *Natschiam strictam* (*Nardum strictam* L.) *Nardi Gangiti spuriae similem* esse scriptum reliquit, veluti si plenam erroris confessionem pudibundus obtegere conaretur.

Juncago maritima (Lobelii) N.

Lob. Ic. t. 16, f. 2, Clus. Pann. A. p. 719 (e Flandria), cum G. Bauh. Pin. p. 6, n. 17, credend. Triglochin maritima L., Koch p. 774, n. 1, Bert. 4, p. 268, n. 4, DC. Dub. p. 438, n. 1, Willk. Lang. n. 701, Bromf. Fl. Vect. p. 524, n. 1. T. elata Nutt. ex Beck Bot. Amer. p. 379, n. 2, qui cum T. procera conjungere (ut dicit Kunth En. 3, p. 145, n. 14) nequiverat, quia hoc non gerit in sua

Flora Beck. Syn. Nutt. confirmat. ab Asa Gray Man. Engl. Bot. v. 4, n. 255, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 48, Fl. Dan. t. 306 racemo compacto, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 26, t. 84, f. 9, Fl. Batv. v. 4, t. 244, Sturm Hefst 18, Sv. Bot. v. 2, t. 112, Lamk. Ill. t. 270, f. 2, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 50, Reichnb. Icon. C. 17, t. 52, Chat. Anat. compr. vég. (1856), Monoc. p. 80-3, t. 21 anat. pl., Zannich. Vnz. p. 149, t. 273, f. 2, Le Maout. Decsn. Botq. (1868), p. 643, f. 1, G. Bauh. Theatr. column. 82, Tabern. Krtb. p. 529, f. 2, Icon. t. 215, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 808, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 228, t. 2, f. 19.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In maritimis.

Legi in littore Cantabr. ad *San Sebastian*, die 30 Maj. 1844. Habui ex ripa *Adour* ad *Bayonne* a Deville; ex littore Narbonensi a Delort. Observavi ad *Bilbao*, ad *Rosas*, etc.

Haec species gerit capsulam non tricuspidadam neque angulis acutis praeditam.

Longe a mare in Gallia centrali ad *St. Nectaire* reperta est a Gay, ut ipse testatur in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 9 (1862), p. 104.

Hydrocharidea et Scheuchzeriacea repudiatae.

Stratiotes aloides (Anguill.) *En las lagunas de Rosas*, Quer Fl. Esp. T. 2, p. 256, Colmeir. *Cat. pl. Catal.* p. 147. Locus non repugnat; sed neoterici speciem non invenimus.

Scheuchzeria palustris (Burseri) L. In plurimis Pyrenaeorum locis indicatur a La Peyrouse, *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 200, ad rupes humiditas, ubi vix locus est speciei, quae in paludibus turfosis provenire solet. In Herbario La Peyr. stat sine loco. Attamen plures sub La Peyrouse fide speciem Pyrenaeorum incolam crediderunt, et Willkomm *sine dubio* eam in Pyr. Arag. et Catal. vivere vitam putabat, quod longe abest quin comprobatum habeamus. *Sch. palustris* Bergr. *Fl. Bass. Pyr.* ad *Tofieldiam calyculatam*, spectata descriptione, retuli. Caeterum *Scheuchzeria* rara quidem est in Alpibus, ubi magnus Hallerus eam nunquam percepit: hunc cf. *Helv.* n. 1310. Rarissima quoque species in Italiae alpibus. Generis adumbrationem dederat prius Linnaeus in *Laches. Lapp.*: cf. ed. a Sm. dat. p. 257.

Ord. 109. POTAMEAE Juss.

Buccaferrea N. *Potamogeton* L., Nolte Nov. Fl. Holat. p. 20-2, et cf. semper Fries Nov. Fl. Svec. ed. 2, ps. 26-56.

Potamogeton Dioscoridis l. 4, c. 99 et Plinii Nat. h. l. 26, c. 8, v. 33, hujus generis (potissimum *B. natantis*) existimarunt multi; ast folia dicuntur hirsuta! Hoc plures conturbavit adeo ut ad longe alienam speciem, ad *Polygonum amphibium* sese converterent Fuchsius, Pena, Lobelius, Dodonaeus aliique cum istis. Porro haec sententia sperni nequit: Galenus, *De Simplic. facult.* l. 8, *Potamogeton* cum *Polygono* comparavit! Merito Matthioli Amatum Lusitanum reprehendit (innumer. 0,4), qui *Pulmonariam* interpretatus est.

Substitutum *Ruppiae* Micheli nomen huic generi adposui.

Caeterum *Potamogeton* Plinius foeminini generis fecit, eumque sequuti sunt Pena, Lobelius, Dodonaeus, Tabernemontanus (sed iste et neutrum adhibuit); nostris vero diebus Grisebach, *Rum. Bith.* 2, p. 476, laudatus a Visiani *Dalm.* p. 190 sub n. 367. Ceu vocem neutram consideravit G. Bauhinus et cum eo quidam. Vocabulum hocce masculini

generis esse solemniter declaravit sustinuitque Sprengel, in sua Philos. bot. Linn. edit. (1824), p. 310, n. 27, Syst. Veg. etc, mox et percelebris de hoc genere illustrator Chamisso, postremo St. Lager.

SECTIO 1.^a HETEROPHYLLA KOCH.

Buccaferrea natans (Fuchsii) N.

Fuchs. Hist. st. p. 651. *Potamogeton natans* L., Mert., Koch Deutschl. Fl. 1, p. 836-9, Gmel. Fl. Bad. Als. 4. p. 123, Willk. Lang. Pr. n. 113. *P. nat.* et *P. oblongus* Viv., Koch ps. 774-5, ns. 1, 2, Bert. 2, ps. 224-5, ns. 1 (excl. var. *b*) et 2, Gaud. 1, n. 374 (excl. var. n. III; sed var. IV oblong. recepta); DC. Dub. p. 439, n. 1 (excl. var. *b*) et n. 2. *Pot. nat.* La Peyr. Herbr. partim; *P. Lonchitis* Tuckerm., ex Asa Gr. Man.; *P. spicatum* Tabern.; *P. latifolium* Gerard Em., *P. rotundifolium* G. Bauh. Erndt. Virid. Vars. Engl. Bot. v. 26, n. 1822, Fl. Dan. t. 1025, Schk. Handb. t. 28, Fl. Batv. v. 6, t. 457, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 23, t. 84, f. 5, Lamk. Ill. t. 89, Mill. Linn. Syst. ill. Cl. 4, Ord. 3 cum tabs., Reichnb. Icon. C. 17, t. 50 et t. 44, f. 79, 80. 81 oblong. Viv., Cham. et Schlecht. in Linnæa 2, p. 217, t. 6, f. 20 et p. 214, t. 6, f. 1 oblong., Viv. Fl. Ital. fragm. p. 1, t. 2, Sturm Heft 9, Matth. p. 1137, Camer. Epit. p. 873, Dod. St. h. Comm. 1553, p. 128, Hist. pl. (gall.) p. 79-80, fig. 1, quae in herbis aquatilibus inque Pempt. desideratur. Fuchs. Ic. ed. 1554, t. 374, Trag. St. h. p. 688, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 5, p. 586, t. 29, f. 3, n. 1 non bene, Tabern. Krtb. 2, p. 1117, f. 1, Icon. t. 739, f. 2.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Jul. Sept.

Legi in Pyr. Navarr. secus *Arga*, ad *Pamplona*, die 22 Aug. 1844, in Pyr. septr. med. edit. *Valle d' Aure à la Sierra d' Azet* l. d. *Planier d' Arsua*, die 28 Jul. 1852. Habeo a Deville ex *Begouer*, ex *la manière de Wisken* et ex aliis Pyr. septr. locis.

Ad specimina e *Pamplona* educta haec adnotavi. Caules cum pedunculis sunt cylindracei; folia coriacea, subtus valde nervosa, superne nitida vel lucida. Fructus recentes compressi, dorso obtuso potius quam acuto, vix apiculati. Petioli superne ad basim quidam canaliculati, caeterum convexiusculi, quapropter laudo Koch, qui notam de *petiolis supra planoconvexiusculis*, Syn. ed. 1, p. 672, tandem in editione 2 dimisit.

Variabat ad *Pamplona* species ista caule brevi et praelongo, foliis natantibus, ovali-oblongis et basi plus minus manifeste cordatis, iisve oblongo-lanceolatis, utrinque acutis, per marginem undulatis; item petiolis brevibus et longissimis, tum folia ipsa multo superantibus, tunc illorum mediam partem vix attingentibus: cf. etiam Gmel. Fl. Bad. Als. T. 4, p. 123; Koch *Flora* (1832, n. 649), cujus resumptum dedit B... apud Guill. *Arch. botq.* etc. T. 1 (1833), p. 451, quamvis postea Koch se-junctim enumeraverit quas plantas tum (*B. natantem*, *fluitantem* et *oblongam*) una comprehendere statuerat.

Individua ex *le Plenier d' Arsua* (quibus similia sunt Devilleana prima), quidquam prae aliis minora, respondere puto *P. oblongo* Viviani, *Ann. Bot.* 2, p. 162, n. 31, Fl. Ital. fragm. 1, t. 2, sive *P. parnassifolio* Schrad. in litter. ad Koch, vel *P. plantagineo* Bast. *Ess. Main. Loir.* p. 64; cf. quoad alia synonyma Chamisso et Schlechtendal, *Linnæa* 2, p. 216; excl. *P. polygonifolio* Pourr. Act. Tolos. ex Herbr. Richrd.!, quod nos ex ipsius auctoris Herbario ad *B. rufescentem* adducemus.

Hujus stirpis, ex *Arsuà*, vidi individua aliqua in aquis prorsus immersa, foliis praedita parvis, angustis, acutis; plantam rufescentem generatim offendi in l. c. Pedunculi in eis pars plantae fragilior; drupae sunt sub-lenticulares, non omnino rotundae, nec per marginem acutae, sed obtusae. Reapse ego notandam differentiam in drupis non video, ut cum supra citatis auctoribus et insuper cum Reichenbach?, Fries, Bertoloni, denuo cum Koch etiam converso, cum Boenninghausen, Bory,

Schrader, De Notaris, Ambrosi, Meyer, Jungst aliisque, eam ceu speciem repudio, quam merito rejecisse puto Asa Gray *Man.* p. 436, n. 11, qui nullam inter hasce formas (praeter minorem quamdam fructuum molem in postrema forma) differentiam percepit. Meminisse juvat, Guépin (teste DUBY Gall. P. 2, p. 1034) declaravisse *P. plantagineum* Bast. formam alienae speciei, scilicet *B.*, seu *P. heterophylli* Schreb. sive *palustris* Fries.

Buccaferrea Hornemanni! N.

Potamogeton coloratus Hornem. in Fl. Dan., Parlat. Fl. It. 3, p. 630, n. 970. *P. plantagineus* DUCR., Bert. 2, p. 232, n. 8, Gaud. 1, n. 377, Gmel. Bad. Als. 4, p. 127, n. 250 (excl. pessima nota in p. 128); Gren. Jur. p. 796. Flor. Dan. t. 1449, Gaud. l. c., t. 3, Reichnb. Ic. C. 17, t. 45, f. 82-3-4 et t. 46, f. 85 plantagin., Cham. et Schl. in Linnaea 2, p. 194, n. 15, t. 5, f. 15 fr. anal.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. med. et orient. Catalaunicis. Legi in Pyr. Catal. sub *Solsona*, eundo a *la Farga*, die 7 Jun. 1861. Habeo a Deville ex *le Lac de Lourdes* et ex viciniis de *Tarbes*. Al *Lago de Banolas* vidit Vayreda.

Ultima Reichenbachi figura ab aliis omittitur.

Buccaferrea variifolia (Ray?) N.

Ray Syn. ed. 2, Append. p. 341 a D. Morton. Prolatio suscepta a Dill. in Ray Syn. ed. 3, p. 148, n. 3, quae dubia habetur a Sm. Engl. Fl. *Potamogeton variifolius* Thor. Chlor. Land. p. 47, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 120, n. 4, DC. Dub. p. 440, n. 10. *P. gramineus* L. Sp., Gren. Godr. Fr. 3, p. 314, Parl. It. 3, p. 629, n. 969, Willk. Lang. Pr. n. 117. *P. heterophyllus* Schreb., Mey. Fl. Hanov. p. 533, n. 6, Sm. Engl. Fl. p. 229, n. 2. Balb. Misc. bot. p. 14, t. 3, Reichnb. Icon. C. 17, t. 42, f. 73, 74, 75; et t. 41, f. 71, 72 vars., item t. 38, f. 66, 67. Engl. Bot. v. 18, t. 1285 et v. 28, t. 1987 lanceol., Fl. Dan. t. 1263 et t. 222.

¶ Flor. Jun. Aug. Fruct. ?. Per regionem oceanicam rara.

Videtur ad *Tarbes* observata esse a Ramond; cf. DC. *Fr.* n. 1872 et *Suppl.* p. 310.

Ceu varietatem *B. fluitantis* (β) considerarunt Roem. et Schult. Syst. Vegt. 3, p. 504, n. 4, qui in ejusdem voluminis Mant., p. 354, dubitaverunt, num var. *Buccaferreae* an *Pot. capillaris* Poir. in Carolina alibique in America vitam degentis. Sed a *B. fluitante* longe recedit, ita sentiente etiam Koch Syn. p. 776, sub n. 3, sicque a *B. capillari* (*P. hybrido* Michx.) ex Cham. et Schl. *Linnaea* 2, p. 208, specie insigni, declarata.

Inter synonyma *B. lucentis* posuit Kunth En. T. 3, p. 133, n. 8.

Buccaferrea rufescens N.

Potamogeton rufescens Schrad. apud Cham. Adnot. ad Kunth Fl. Berol.; Kunth Fl. Berl. ed. 2, p. 310, n. 1, En. pl. 3, p. 129, n. 3, Koch p. 777, n. 5, Bert. 2, p. 230, n. 6, Mey. Fl. Hanov. p. 532, n. 4, Drej. Fl. ex Hafn. n. 192. *P. obscurus* DC. Fr. et cum Dub. p. 439, n. 4, Loisl. Fl. Gall. ed. 2, p. 120, n. 6. *P. obtusus* DUCROS, apud Gaud. n. 375. *P. lucens* La Peyr. Herbr. partim; *P. polygonifolius* Pourr. Ch. Chl. Narb. n. 901, visus in Herbr. Matr. assrv., an Willk. Lang. n. 114? sed fert sub eo *P. oblongum* Viv., *P. microstachys* Wolfgang, ex Ledb. Ross. Gaud. l. c., t. 4, Bellard. Stirp. nov. p. 3, t. 1, f. 2, Engl. Bot. v. 18, n. 1286, Fl. Dan. t. 1450 et t. 1635, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 9, laudante Reichnb. Pl. crt. C. 2, t. 184, f. 322, Icon. C. 17, t. 32, Cham. et Schlecht. *Linnaea* 2, p. 210, n. 18, t. 5, f. 18 fr. anal.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In Pyr. Atax. et orientalibus.

Habui a Deville ex viciniis de *Tarbes*; a Timbal ex *Fontlaurier* Corbar.

Circa *Carlit* et supra *Mont-Louis* legerunt Reboud et Guinard: ad *Fontlaurier* Timb. et Delort; au *Massif d'Arbas* Timb., qui in litteris addidit *le Capsir* et prope *Luchon*.

SECTIO 2.^a HOMOPHYLLI KOCH.**Buccaferrea lucida** (Gesneri) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 1, f. 8. Potamogeton lucidus Salisb. Pr. 68, n. 4. P. lucens L. Sp., Koch p. 778, n. 9, Bert. 2, p. 229, n. 5, Gaud. 1, n. 378, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1721, DC. Dub. p. 439, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 118, Drej. Fl. exc. Hafn. n. 189. P. luc. La Peyr. Herbr. partim; P. longifolius Gay ex Royer; P. macrophyllus et P. salicifolius Wolfg., ex Ledb. Ross. Engl. Bot. v. 6, n. 376, Fl. Batv. v. 11, t. 827, Fl. Dan. t. 195 et t. 1384 acumint., Cham. et Schlecht. Linnaea V. 2, p. 196, n. 16, t. 5, f. 16 fruct.; Reichnb. Icon. C. 17, t. 36 et t. 37 var. coriac., t. 40, f. 70 longifol. macrophyll. Dod. Pempt. p. 582, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 777, vel 769, f. 1, Petiv. Hrbr. Br. t. 5, f. 5.

♂ Flor. Jun. Fruct. Aug. Sept.

Ad *Vic* et ad *Tarbes* repertam ferunt a Corbin.

Locum Dodonaei, cum auctoribus, duce G. Bauh. Pin. p. 193, n. 5, ad hanc speciem libenter refero, parvi faciens opinionem Courtoisii, qui, dubitanter quamvis, eum ad *B. acutifoliam* potius amandare voluit, vel D.^{ris} Avoine et Morren, qui *B. natantis* judicarunt. Hic *P. acutifolius* Link, apud Roem. Schult. Syst. Veg., cum *P. compresso* L. denique idem esse existimatur.

Buccaferrea amplexicaulis (Gesneri) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. aen. 17, f. 145. Potamogeton perfoliatus Cornut. Enchir. bot. Par., Ray Hist. pl. Seguier Ver., L. Sp., Koch p. 779, n. 12, Bert. 2, p. 226, n. 3, Gaud. 1, n. 381, DC. Dub. p. 439, n. 5, Willk. Lang. n. 119. P. perfol. La Peyr. Herbr. s. l. Engl. Bot. v. 3, n. 168, Fl. Dan. t. 196, Sv. Bot. v. 9, t. 580, Fl. Batv. v. 7, t. 498, Reichnb. Icon. C. 17, t. 29, f. 53 et f. 54 vars., Cham. Schlecht. in Linnaea V. 2, p. 188, n. 13, t. 5, n. 13, fol. fr., Le Maout Decsn. Botq. (1868), p. 646, Dod. Pempt. p. 582, f. 3 sive infr., J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 770, vel 778, f. 2, Loesel. Pruss. p. 205, t. 65?

♂ Flor. Jul. abeunte, Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyren. med., occidentalibus.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Pamplona* secus *Arga*, die 22 Aug. 1844. Habeo a Deville lectum inter *Tarbes* et *Vic*. Vidi ad *Astigarraga* secus amnem *Urumea*; ad *Toulouse*. Me fugit in Pyren. oriental., vel Atax.

Planta tota submersa, ramorum extremitatibus tantum superficiem aquae attingentibus. Caules teretes, fragiles; folia membranacea, tenuia, sub-diaphana vel pellucida, nervis nonnullis dotata validis, aliis minus evidentibus interjectis, per marginem scabriuscula et undulata. Drupae oblique rotundatae.

Potam. rotundifol. alter. Loesl. s. c. ad *B. amplexicaulem* citavit Linnaeus, Sp. pl. p. 182 et hunc locum confirmarunt Desf. in Fl. Atl. p. 148, Smith in Engl. Fl. p. 229, n. 3, Cham. et Schl. l. c., p. 191. Seorsim ceu peculiarem speciem eum enumeravit Haller, Helv. n. 844, cujus synonymon et prolationes dubitanter retulit Gaudin l. c. Reperio in Supplem. Fl. Basil. ab Hagenbach (Basileae 1843), p. 29 stirpem computatam varietatem *B. amplexicaulis* pari iudicio ac Wallroth, Cham. Schl., Mert. et Koch, in qua sententia iste permansit, Syn. ed. 1 et 2, quod facile admittitur, si figura data aut statum minus communem, aut aliquo artificio peccantem admittimus. Qui aliter rem judicant, ceu speciem propriam admittent *Pot. Loeselii* Roem. Sch. Syst. Veg. 3, p. 508, n. 14, quem ad *B. amplexicaulem* adducit quidem Ledb. Fl. Ross. 4, p. 28, n. 3, sprete quamvis Loeselii prolatione.

Buccaferrea crispata (Tragi) N.

Alg. 2.^a Trag. St. h. p. 687. Potamogeton crispus Noul. Fl. bass. sous. Pyr. p. 598, n. 4, Koch p. 779, n. 13, Bert. 2, p. 233, n. 9, Gaud. 1, n. 382, DC. Dub. p. 439, n. 6, Willk. Lang. Pr.

n. 120. *P. crisp.* La Peyr. Herbr.; *P. oppositifolius* Pesn. Cat., ex Lloyd Loir. infr.; *P. serratus* Mut. Fr.; *P. serrulatum* Schr.; *P. undulatus* Willk. Sert. Fl. Hisp. n. 982 (l. Bilbao), in Prodr. praeteritur; forte etiam Wolfg. ex Ledb. Ross. Engl. Bot. v. 15, n. 1012, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 20, Fl. Dan. t. 927, Fl. Batv. v. 8, t. 572, Reichnb. Icon. C. 17, t. 29, f. 50 et t. 30, f. 5t vars., Sabb. Hrt. Rom. T. 4, t. 51, Cham. et Schlecht. in Linnaea 2, p. 181, t. 5, f. 12. Lob. Ic. t. 286, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 778, vel 770, f. 1, Ger. I. Emac. p. 284, f. 2 (supr. inter.).

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Catal. *Castello de Ampurias*, die 25 Aug. 1846. Habeo a Deville lectam inter *Vic* et *Tarbes*.

Caules in viva planta non tantum compressi, sed faciebus canaliculatis conspicui; quapropter collaudandus est Gaudin (1828), qui dixit caulem compressum, neque tamen ancipitem. Item placent Chamisso et Schlechtendal (1827) describentes « *Caulem compressum, nec complanatum ancipitem.* » *Linnaea* V. 2, p. 186, n. 12: et ita scriptum, ne divisis verbis (interpositis), error oriatur, ut minus attento lectori videretur.

Noulet assentior considerans *P. serratum* L. potius ceu hujus speciei varietatem. Jam Lightfoot, *Fl. Scot.* 1 (1777), p. 122, n. 5, adnotaverat: « *Varies with alternate and opposite leave, so that the P. serratus L. Sp. pl. is probably only a variety of this species (crispi).* » Et decem annos post Villar (1787) *Fl. Dauph.* 2, p. 342, n. 5 *Obs.* scribere: « *Je n'ai pas su distinguer le P. serratum de cette espèce (crisp.).* »

Diversa tamen est aliorum sententia: opinatur Boenninghausen, *Fl. Mon. West. Pr.* p. 50, *P. serratum* L. ad *P. densum* potius reducendum esse, quam sententiam amplexati sunt Koch, Kunth *En. pl.* 3, pl. 18, n. 20, Parlat. *Fl. It.* 3, n. 979, Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 32, n. 22, Godr. *Fl. Lorr.* ed. 2, T. 2, p. 321.

Alii (Roth Germ., Willd. Herbr.) sub nomine *P. serrati* detinuerunt *B. rufescentem*: Scopoli *P.*, seu *B. praelongam*: Weber *Fl. Hols. B. lucentem*, ut in illorum Herbariis habuisse Jussieu et Desfontaines testatur Gay apud Gaud. n. 379.

P. serratum Huds. *Angl., Thor. Land., Poir. Dict.* ad *B. crispam* spectare gravissimi auctores sustinent; cf. Cham. et Schlecht. l. c., Sm. *Engl. Fl.* p. 234, n. 8.

SECTIO 3.^a ENANTROPHYLLA KOCH.

Buccaferrea densa (Gesneri, Clusii?) N.

Gesn. *Op. bot.* ed. a Schmied. tab. lign. 1, f. 9, ex Spreng., Clus. *Rar. pl.* h. 2, l. 6, p. 252, Similem etc. ex Sm., de quo iudicium infra dicendum. *Potamogeton densus* L. *Sp.*, Koch p. 781, n. 21, Bert. 2, p. 228, n. 4, Gaud. 1, n. 373, Willk. *Lang. Pr.* n. 121. *P. dens.* et *P. oppositifolius* DC. *Dub.* p. 439, ns. 7, 8. *P. dens.* La Peyr. Herbr. *Engl. Bot.* v. 6, n. 397, *Fl. Dan.* t. 1264, *Fl. Batv.* v. 8, t. 562, Reichnb. *Ic.* C. 17, t. 28, Cham. et Schl. in *Linnaea* 2, p. 160, n. 1, t. 4, f. 1 fol. et anal. fr. J. Bauh. *Hist. pl.* 3, l. 38, p. 777, vel 769, f. 2, Chabr. *Sciagr.* p. 563, f. 1.

♂ Flor. Apr. Aug. Fruct. Maj. in Æstatem.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Lumbier*, die 24 Maj. 1845. Habeo a Deville ex *Castelvieilhe*. Observavi ad *Hendaye*, ad *Tarbes*, prope *Argeles (Lavedan)*, ad *Toulouse*, ad *Narbonne*.

B. oppositifolius DC., sistens plantam foliis obtusis praeditam, non percipitur quomodo ad suam varietatem *lancifoliam*, quae folia attenuato-acuta portendit, adduxerit Koch.

Clusii de hisce speciebus proximis figuras, Pann. A. p. 714 et 715, statuit jam Haller, *Helv.* p. 376, ns. 848, 849, *crispo* postremam harum citans figuram, *denso* priorem. Eum laudavit Lumnitzer, *Fl. Poson.* p. 67,

n. 166, p. 66, n. 164, Clusiana loca magis explicate adhuc referens. Unica tantum harum figurarum (prima) transiit in Clusii opus *Hist. pl. rar.*, eamque conspicimus in l. 6, p. 252. J. Bauhinus, *Hist. pl. c.* p. 777-8, vel 769-70, L. Sp. pl. ed. 2, p. 183 aliter Clusium interpretati sunt, referentes sub *B. densa* locum relatam a Rayo, ab Hallero et evidentius adhuc a Lumnitzer, ad *B. crispam*. Illos primi sustinuerunt Reichardt, Willdenow, Villar (iste *Dauph.* 2, p. 341-2); quorum primus, *Syst. pl.* p. 356, n. 5, referendo ad *B. crispam* Clus. fig. p. 715 in hoc erravit, quod *Hist.*, non *Pann. A.* opus evocaverit, quomodo ei agendum erat. Non animadvertens insuper, quod tali modo rem gerens, eadem prolatione ille uti videbatur pro duobus citatis speciebus, quia figura p. 715 existimatur planta altera, cujus reiteratio praeteriebatur a Clusio in *Hist. rar.* et quae sumebatur pro planta a Linnaeo indicata sub *B. densa*.

Clare et explicite contra Hallerum et Lumnitzer se vertebat Wallroth, *Sched. cr.* p. 66, declarans Clusii figuram, *Hist. pl. rar.* 2, p. 252 (eamdem ut dixi ac eam *Pann. A.* p. 714) pertinere ad *B. crispam*; quam sententiam aequae tulerunt St. Am. *Fl. Agen.* p. 76, n. 6, Poll. *Fl. Ver.* n. 281, Cham. et Schlecht. in *Linnaea* V. 2 (1827) p. 186-7, n. 12, Guss. *Fl. Sic. Syn.* p. 207, n. 5, Wither. *Arrng. Br. pl.* ed. 7, 2, p. 258, Wulf. *Fl. Nor.* p. 219, n. 419.

Poiret, *Dict.* 5, p. 582, n. 7, ambas Clusii figuras sub una *B. crispa* adstrinxit, quod nuper confirmari vidimus a Smith, *Engl. Fl.* p. 234, n. 8, a Schultesiis *Syst. Veg. Mant. ad Cl. Tetrandr.* p. 360; veluti si reputaverint, Clusium unius speciei differentes status fingere voluisse. Bertoloni e contra eadem Clusii prolatione (*Hist. pl. rar.*) pro duobus speciebus usus est, quod adhuc pejus actum est.

Ii qui in Clusii descriptiones animum intendunt, quique figuras ejus duas significare species existimabunt, facilius in Wallrothi sententiam adibunt. Peculiaris illa figura Lobelii, *Icon.* t. 286, f. 2 (vel *Cruydeb.* p. 351), non repugnat cum Clusiana in *Hist. pl. rar.* relata (*Pann. A.* p. 714); adducta a plerisque ad *B. crispam*, Wallrothii sententiam fulcit.

Quum dicat Clusius de secunda specie quod *serpat*, tunc ego opinor figuram prius datam ad eam pertinere et viceversa postremam figuram plantae antea descriptae esse. Nonne idem sibi confecerat iudicium Wallroth, qui l. s. c. exclusit e L. Sp. pl. synonymon Clusii, quum Linnaeus alteram Clusii plantam sub *B. densa* citet? Et reapse, folia solemnius crispata apparent in prima figura! Caulis, vero compressiusculus, vel cylindraceus in una vel in altera stirpe descriptus, non adeo clare repraesentatur in citatis iconibus, nec desunt folia alterna et opposita in ambabus figuris, unde potius traherentur ambae (cum modo citatis scriptoribus) ad *B. crispam*. Verum est tamen, quod re attentius inspecta inficiari nequit, in figura p. 714 (relata in *Hist. pl.*) adesse veluti cicatriculas collapsorum foliorum, unde in *B. densam* fidentius incidimus. Nisi considerationes istae omnes nos traherent ad potiorem sententiam, quae docet, in dubiis abstinendum esse; et inde prolationibus Clusianis de speciebus istis (cum Desfontaines, DC. *Fr.*, Gaudin, Kirschleger etc.) non esse adeundum.

Videmus Smith, *Engl. Fl.* p. 231, n. 4, trahere ad *B. densam* *Trib. aquat. minr.* 2 *Rar. pl. Hist.* 2, l. 6, p. 252, sin. ic. et hoc ponderosi viri est iudicium.

Gaudin, Helv. l. c., refert ad *B. densam* Dod. Pempt. p. 562, f. 1; sed nulla Dodonaei icon de hisce speciebus de quibus egimus extat apud hunc; et quae l. c. conspicitur fig. 1.^a in Dod. Pempt. ed. 1, p. 572, ed. 2, p. 582 (nec p. 562) repraesentat *Polygonum amphibium*, nec ego ullum Dodonaei opus agnosco, in quo *Buccaferreae* nostrae delineatae sint, vel, si mavis, earum altera tantum. Quoad paginae numerum accessit Gaudin Chabraeo, Sciagr. p. 563, f. 1, ubi reapse conspicitur *B. densa* et ubi sub f. 2 (sed non in p. 503, uti mox citat Gaudin sub *B. crispa*) stat reapse sat accepta figura, a J. Bauhino desumpta, de *B. crispa*.

SECTIO 4.^a CHLOEPHYLLI KOCH.

Buccaferrea obtusifolia (Gesneri, G. Bauhini) N.

Gesn. Op. bot. a Schmied. tab. aen. 17, f. 143; Pot. racemos. angustifol. G. Bauh. Pr. p. 101, n. 1, Mapp. Als. p. 250, ex Kirschleg. Alsat. (contra Hagenb., qui ad compress. retulerat). Potamogeton obtusifolius Mert. et Koch, Koch p. 780, n. 16, Cham. et Schlecht. in Linnaea V. 2, p. 178, n. 8, Mey. Fl. Hanov. p. 536, n. 15, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 573, linea 1 seq. sub. n. 12, P. gramineus L. Fl. Lapp. (non Sp.), Sm. Engl. Fl. p. 235, n. 11, Gaud. 1, n. 383, Schults. Syst. Veg. ad V. 3, Mant. p. 365, n. 22, P. pusillus Berger. Bass. Pyr., Noul. Fl., La Peyr. Herbr.; P. gramineus St. Am. Agen., Serr. Toul., Zetterst. Pyr.; P. compressus Gater. Montaub. Willd. Berol. Pr., ex Hornem.; Kunth Fl. Ber., Gmel. Bad. Als.; P. angustatus Wallman Fl. ostrog. ed. 1 (1812), et P. Liljebladi Wallm. item ex Reichnb.; P. cuspidatus Wither. (W.) Arr. Br. pl. ed. 7, e synonym. Loesel., P. tataricus Less., ex Ledb. Ross. Cham. et Schlecht. l. c., t. 4, f. 8, Engl. Bot. v. 32, n. 2253, Fl. Dan. t. 2107, Reichnb. Ic. C. 17, t. 25, f. 43, Dillen in Ray Syn. ed. 3, p. 149, t. 4, f. 3, Loes. Fl. Pruss. p. 206, t. 66.

☞ Flor. Jul.-Sept. Fruct. Aug.-Oct. Per regionem oceanicam.

Legi in Pyr. Cantabr. humilr. (*Guipuzcoa*) supra *Jrun* l. d. *Aranzata*, die 23 Sept. 1844. Habeo a Deville e *Tarbes*. Observavi supra *Silur* ad *Urnagà*; ad *Azcoitia*, *Durango*; vidique ad *Toulouse* secus *le Canal du midi*.

Caules ramosi, sub-compressi, tenuiter striolato-sulcati, itemve pedunculi. Folia membranacea, pellucida, e basi sub-patentia, lineam lata, pollicem longa, caulisque internodia saepius superantia; obtusiuscula cum acumine, 3-5-nervia, nervo medio striolato, exsiccata viridia (neque nigrescentia), saltem sub meis curis. Stipulas ego nullas vidi; sunt ne caducae? Eas describunt Smith, Gaudin, Kunth, Chamisso et Schlechtendal.

Drupae obliquae, externe turgidiores, rostratae.

Figura Loeselii sat meae plantae convenit, in qua tamen tenuiores sunt caules, nec adeo compressi, ut figura illa illos fingit. Loeselianam iconem ad *B. compressam* laudavit Haller, Helv. n. 851 et cum eo Gaudin, n. 384; hodie ipsa ad *B. zosteriaefoliam* a quibusdam, inter quos a Cham. et Schlecht., adducitur, quam unum et idem esse cum *B. compressa* sunt qui velint. Alii hasce stirpes et insuper *P. acutifolium* Link. sub Linnaeano typo comprehendunt; cf. Ambros. *Fl. Tir. austr.* n. 420.

Buccaferrea pusilla (Gesneri?, Merretti) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schm. tab. aen. 17, f. 146, mea sententia; Merr. Pin. rer. natur. Br. 1667, p. 97, lin. 22; Ray Hist. pl. p. 190, n. 8. Potamogeton pusillus L. Sp., Koch p. 780, n. 17, Bert. 2, p. 236, n. 11 et 9, p. 649, Gaud. 1, n. 385, DC. Dub. p. 440, n. 12, Willk. Lang. 2, n. 123, Drej. Fl. exc. Hafn. n. 182, Engl. Bot. v. 3, n. 215, Fl. Dan. t. 1451, Fl. Batv. l. 1018, Puccin. Synps. Fl. Luc. p. 95, t. 7, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 572, n. 10, t. 33, f. 1-3, Nees ab Esenb. Gen. pl. fasc. 6, t. 12, f. 9-12, Reichnb. Icon. C. 17, t. 22, f. 38, ibid. f. 37 Berchtoldi credo, forte cum f. 39 et t. 24, f. 42 compress. (ex Crép.), Cham. Schl. in Linnaea V. 2, p. 170, n. 5, t. 4, f. 5, Vaill. Bot. Par. p. 164, n. 9, t. 32, f. 4, Engl. Bot. v. 6, n. 418 et Fl. Dan. t. 203 compress. (non L.), ex Fries Nov. Sv. Loes. Fl. Pruss. p. 206, t. 67, Petiv. Hrbr. Br. t. 5, f. 11.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Rara per Pyrenaeos species.

Legi in Pyr. Catal. humil. prope *Gerona*, secus flumen *Ter* ad *St. Eujenia*, contra *Domein*, die 21 Jul. 1860. Habeo lectam ad *Suillan* a *Deville*, ad *Vic* a *Corbin*. Observavi ad *Gresian Vallis d' Aure*.

Drupae ovatae, compressae, laeves, nitidae vel pellucidae.

Quamvis drupae dicantur angulatae et verruculosae in *P. Berchtoldi* Fries, Reichenb., laeves in *B. pusilla*, attamen de legitimitate specifica illius plantae non sum persuasus, utpote qui nota prolata, si ab exsiccata drupa desumpta est, nullam habet vim. Sic *P. Friesii* Rupr., *P. rutilus* Wulfg. sistit varietatem majorem speciei, ex Ledeb. Ross. 4, p. 30, n. 18. Item *P. Grisebachii* Heuff. Ban. suspectus est *Neilreich* (*Hungr. Slavon.* p. 116), num varietas pilosiuscula *B. pusillae*.

Speciem cum *B. mucronata* (P. Schrad.) subtiliter comparavit Crép. *Pl. rar. cr. Belg.* fasc. 5, p. 106 seq.

Relatum est a pluribus ad *B. pusillam* Pot. *minim. capillac. fol.*, Gasp. Bauh. Pr. p. 101, n. 3, quod *Monspelio* a *Bursero* ad eum allatum dicit *Archiater Basileensis*. Speciem nostram in agro *Monspeliensi* non percepimus, ibidemve vivit singularis illa *Althenia filiformis* Petit, quae iudicium quaecunque de *Bauhiniana* planta videtur perturbare. Duce *Ray Syn.* ad *Merrett* accessi.

SECTIO 5.^a COLEOPHYLLI KOCH.

Buccaferrea pectinata (Castoris, ex Plinio) N.

Plin. Nat. h. l. 26, c. 8, vel 33, Potam. alter Castor. Potamogeton pectinatus L. Sp. ed. 1, Bert. 2, p. 237, n. 12. Gaud. 1, n. 386, Willson apud Hooker Bot. Misc. 2 (1831), p. 138, n. 46, Koch p. 781, n. 19? cf. Add. corr. p. 1028, DC. Dub. p. 440, n. 13. *P. pectin.* et *P. marinus* Willk. Lang. Pr. ns. 123, 124. *P. filiformis* Pers., *P. interruptus* Reichenb. ex Facchini; *P. flabellatus* Babingt., ex Crép. *P. vaginatus* Turcz., *P. fasciculatus* Wulfg., ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 5, n. 323. Fl. Batv. v. 2, t. 152, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 573, n. 13, t. 34, f. 4-5, Fl. Dan. t. 1746 et t. 2106 et t. 186 marin. Reichenb. Icon. C. 17, t. 19 et t. 18 marin.; Turp. in Dict. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 2, Vaill. Bot. Par. p. 164, n. 8, t. 32, f. 5, Cham. et Schlecht. in Linnaea 2, p. 164, t. 4, f. 2. Pluk. Phytogr. t. 216, f. 5, Ger. Emac. p. 828, f. 1, Lob. Ic. t. 790, f. 2, Tabern. Krtb. p. 187, f. 2 (in Iconibus desideratur); Gesn. Op. bot. ed. Schmied. tab. aen. 17, f. 147.

☿ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jul.-Sept. Loca maritima praediligit.

Legi in Pyr. Catal. ad *Castellò de Ampurias*, die 25 Aug. 1846; item sub *Figueras* ad *Siurana*, l. d. *la Closa d' Angurgot*, die 14 Aug. 1860. Habeo a *Deville* e *Tarbes*, lectamque ad *Vic* a *Corbin*.

In vivente planta vidi folia canaliculata, sed venas transversales (cum Koch) non percepi, ne quidem in planta exsiccata. Stipulae ad vaginarum oras, seu ligulae, variabiles, quod congruit cum observationibus a me olim factis in *Valle torta*, agri *Ravennatis Italiae*. Vidi stipulam longam, ferme subulatam, integerrimam, vix incisam, bifidam, trifidam, laceram, truncatam, et interdum lingulam bifidam partitionibus suis adeo remotis, ut ista videretur productio partis scariosae vaginulae foliorum; interdum etiam tam pusilla apparuit stipula, ut vix perciperetur. Drupae sphaerico-compressae, ecarinatae et quasi laeves dum adhuc vivae, exsiccatae carinam rugasque promunt.

Citata Flor. Dan. fig. t. 1746 (non 1476 Guss.) mala non est, sed offert speciei nostrae formam latifoliam; cf. Kunth Fl. Ber. 2, p. 315, Mey. Fl. Hanv. p. 537, n. 19 b.

Suspicio *P. pectinatum, marinum* et *filiformem* Auctor. unius speciei formas referre, ut alii quidem crediderunt, Bertoloni l. c., Kunth Fl. Ber. 2 (1838), p. 316, En. pl. 3 (1841), p. 137, n. 18.

Pot. pusill. fluit. Bocc. Sicil. Mel. p. 42, t. 20, f. 5, olim mihi obscurus, a quibusdam adhuc ad *B. pectinatam* citatus (Sm. *Engl. Fl.* p. 237, n. 13; ad formam *marit.* a Fries Nov. Fl. Svec. n. 58), peculiarem sistit speciem ex Tenore, Gussone aliisque, quae a modo citatis auctoribus nomen *P. tuberculati* suscepit, sed quae cadit in *P. trichoidem* Cham. et Schl., cum syn. *P. monogyni* Gay, Nobis *B. trichoides*, de qua cf. Parlat. It. 3, p. 976, Crép. *Pl. rar. cr. Belg.* fasc. 5, p. 114, Coss. Germ. *Par. Atl.* t. 32, f. 4-6 et Ten. Guss. *Att. della Soc. Borbon.* T. 5 (1843), p. 430, Guss. Sic. Syn. p. 208, n. 9.

Haec Bocconii species in Gothlandia forte desideratur; sin aliter, restituenda ei foret penes quosdam Linnaeana denominatio *B.* seu *Potamogetonis Bocconii* L. *Gothl. Resa* in Ind. Linn. ad calc. oper. innumer., cujus speciei characteres aliquos adumbravit Linnaeus, pone ipse Bocconii synonymon, in citato opere ad p. 221 lins. ults.

Locum Plinii huc potius sisto, quam cum Harduino ad *Phellandrium aquaticum*, cum aliis ad *Hottoniam palustrem*, cum quibusdam ad *Equiseti* speciem (cf. Ruellium De Nat. Stirp. l. 3, c. 121, p. 381, lin. 33 et 41), cum Sprengelio ad *Bucefr. pusillam*.

Zannichellia Michel: *Aponogeton* Pontederacae, quod nomen quum significet incolam vel prope Aponum (*Abano*) degentem, translatum ad genus hemisphaeri australis non parum ridiculi et vituperandi in Botanicos ejicit: cf. ad hoc Gay in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 4 (1854), p. 680-1.

Zannichellia palustris (Gesneri?, Burseri) L. Sp.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. aen. 17, f. 1511, Burser ad G. Bauhin., Prodr. p. 101, n. 4. Koch Syn. ed. 1, p. 679, Bert. 10, p. 9, n. 1, Gaud. 6, n. 2103, Kunth En. pl. 3, p. 124, n. 1, DC. Dub. p. 440. *Z. palustr.*, macrostemon Gay et dentata Willd., Willk. Lang. Pr. ns. 105-7. La Peyr. Herbr. s. l. *Z. Preissii* Lehm., ex Hook. fil. Tasm. Add. corr., *Z. geniculata* Gilib. Exerc. phyt.; Isoetes lacustris Chantr. Cat. et Herbr., ex Gren. Cat. Doubs p. 57; *Pelta palustris* Dulac. Engl. Bot. v. 26, n. 1844. Fl. Batv. v. 7, t. 525, Fl. Dan. t. 67 e t. 2609 polycarp. et t. 2070 pedicell., Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 77. t. 19, f. 6, Schk. Handb. 3, t. 280, Lamk. Ill. t. 741, Sv. Bot. v. 9, t. 630, Mill. Linn. Syst. illustr. Cl. 21, Ord. 1 cum tabs., Reichenb. Pl. cr. C. 8, ts. 7.6-60, fs. 1003-7, Icon. C. 17, t. 16 (form. var.); Michel. Gen. p. 71, t. 54, f. 1 et f. 2 etiam, sed dubito an sit correct.; Vaill. in Mém. Acad. Par. ann. 1719, p. 12, t. 1, f. 1 sessil. Pluk. Phytogr. t. 102, f. 7, Petiv. Hrbr. Br. t. 6, f. 2.

♂ Flor. Jun. et per Æstatem. Fruct. Aug. Oct.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *St. Jean de Luz* l. d. *Cuba*, die 30 Aug. 1841; in Pyr. Navarr. ad *Pamplona*, die 9 Jun. 1844; in Pyr. Catal. prope *Olot* ad *las fuentes de San Roc*, die 31 Aug. 1846. Habeo a Deville ex *le Lac de Lourdes*.

Multae circumveniunt difficultates et haesitationes iis, qui plures species in *Zannichelliis* europaeis distinguere et firmare cupiunt. Quam legi ad *Pamplona*, longe a mari, putaveram referre *Z. dentatam*, sed attentius inspecta characteres omnes hujus putatae speciei secum non fert, praecipue quia antheras quadriloculares portendit: et si considero, quod cum hujuscemodi antheris reperiuntur stigmata papillosa et stili in fructu breves, dum video apud Micheli fig. 1 antheras quadriloculares fingi, sed stigmata integra et nuces dorso denticulatas, quae talia non reperiuntur in mea planta Navarrensi, profecto tanta mihi de hisce specierum a Micheli, Willdenow, Boenninghausen, Steinheil, Salzmann, Gay, Nolte, Reichenbach, Meyer, De Notaris, Bertoloni, Parlatores, Koch, Neilreich, Willkomm, Fries, Ledebour, Brébisson, denuo prepositarum,

vel sustentarum, ceu maxime suspectam habeam, iisque me adjungere queam, qui rem istam simpliciore expeditoque modo pertractant.

E sua experientia, vel e sano fonte hanc hausit sententiam Webb: « *Non major fides antherarum loculis, quam carpidiorum formae, in hoc genere habenda.* » Phytogr. Canar. T. 3, P. 2, p. 301.

Varietas ad *Olot* lecta refert *Z. repentem* Boenng., Reichnb. Pl. cr. C. 8, p. 23, t. 760, f. 1003; haec minus aquoso loco enata crassior densiorque est, caulem habet ad genicula radiciferum: in ea quidem vidi antheras quadriloculares, stigmata peltata, obtusis circumcirca fulta papillis, ita ut commode crenata hujuscemodi stigmata declarari possent. Variabat copia fructuum, eorumve pedicello longiore, brevior et dorso plus minus carinato-alato, ac ala subintegra, vel crenulata. Diversa erat etiam stili longitudo in ipso fructu, unde illico de legitimitate *Z. polycarpae* Nolte, Koch Syn. ed. 2, p. 782, n. 3, dubitaverim. Alia varietas ex *Rosas* respondet praesertim *Z. pedicellatae* Fries Nov., Koch l. c., n. 2, sive *Z. pedunculatae* Reichnb. l. c., f. 1007, in qua cum nucula longius stipitata stigmata sub-integra et stilos ferme fructus longitudine aequantes vidi.

Individua ad *Tolosa* Cantabrorum observata accedebant propius varietati eae, quae ex Steinheil foret *Z. didyma* var. *tetragona* Gay Herbr., sive *Z. maritima* Nolt., *Z. pedunculata* β *maritima* Reichnb., sed antherae quadrangulares biapiculatae non semper inspiciebantur, nec stigmata perpetuo integerrima, quin crenulata etiam reperiiebantur, et stili fructibus maturis quidquam breviores. Staminum filamenta interdum foliis longiora vidi, ast non semper; quibus perpensis nulli mihi facienda est distinctio duarum specierum elaborata a Gay, laudata a Durieu, de *Z. brachystemone* et *macrostemone*.

Z. tenuis Reut. sub lacu *Leman*, ad Genevam infra ostium fluvii le *Versoix*, indicata, procul dubio reluctanda species est: rejecit merito eam Rapin *Guid. Valais* ed. 2, p. 586; miror eam patrocinari a Grenier, *Jur.* p. 802 itemve a Godet, *Jur. Suppl.* p. 174.

Distinctionem suae *Z. repentis* reliquit jam Boenninghausen cum Drees in *Linnaea* V. 2 (1827), p. 239; ejus *Z. majorem* cum *pedunculata* et *gibberosa* evertentur Coss. *Germ. Fl. Par.* 2, ps. 873-4; *Z. peltatam* Bertol. dejecit Parl. *Fl. It.* 3, n. 981, etc.

Omnes, praeter *polycarpon* tunc temporis ineditam, projecerat Koch in Syn. ed. 1, mox et Boreau *Fl. centr. Fr.* (1840) n. 1250; Godr. *Fl. Lorrain.* T. 3 (1844), p. 15; et firmiter Kunth l. c. et *Flor. Ber.* 2, p. 308, Kirschl. *Fl. Als.* 2, p. 119, *Voy. Rhen.* 2, p. 72, Aschers. *Nv. Gior. bot. It.* V. 14 (1882), p. 267.

Ruppia (Dillen apud Ray Syn. p. 135) L.

Ruppia maritima (Lobellii, G. Bauhini) Koch.

Lob. Obs. p. 653, f. 1, G. Bauh. Pr. p. 7, n. 17, ex agr. Monspel. Koch p. 781, n. 1, Bert. 2, p. 239 et 9, p. 649, Willk. Lang. Pr. n. 108, *R. spiralis* L. Hr r., Dumort. Pr. n. 2231; *Buccaferrera cirrhosa* Petgn. Engl. Bot. v. 2, n. 1367, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 20, Lightf. Fl. Scot. p. 124, t. 8 f. intr. (gracil.), Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 23, t. 84, f. 6, Sv. Bot. v. 10, t. 650, Poir. Hist. pl. Eur. 2, p. 48, t. 9, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 4, Fl. Dan. t. 361, Lamk. Ill. t. 90, Reichnb. Pl. cr. C. 2, t. 174, f. 307 et Icon. C. 17, t. 17, f. 26, Dill. apud Ray Syn. ed. 3, p. 134, t. 6, f. 1 fl. fr., Mich. Gen. p. 72, n. 2, t. 35 dub. Pluk. Phyt. t. 248, f. 4, Lob. Obs. p. 653, f. 1, Icon. 2, t. 255, f. 2, Ger. Emac. p. 1573, f. 2, Petiv. Hrbr. Br. t. 6, f. 4.

☞ Flor. Æstate. Fruct. Aug. Oct. In maritimis Pyr. orientalium.

Legi in littore Catal. ad *Rosas*, die 31 Aug. 1847.

Antherarum sacculi oblongi. Nuculae fere intermediae formae mihi videntur inter illas *R. maritimae* communioris et *R. rostellatae*. Num haec mea eadem cum *R. spirali* Dumort. *Fl. Belg.* p. 164, n. 2231? sed non video pedunculos longos in spiram densam contractos. Haec *R. spiralis* non rara dicitur secus littora mediterranea, reperta ad la *Nouvelle* (ut puto agri Narbonensis) ex Gay, teste Coss. *Notic. pl. crit. rar. nouv.* (Par. 1828) p. 10. Ast stirpem a Dumortier et Gay legitimam speciem putatam (comparatione acta cum *R. rostellata*), cum *R. maritima* indistincte comprehenderunt Gren. Godr. *Fr.* p. 324, Parlat. *It.* 3, n. 983, Crépin *Man. Fl. Belg.* (1866) p. 306.

Ruppia rostellata (Micheli) Koch apud Reichenb. Iconogr.

Buccaf. marit. fol. acutiss. Mich. Gen. p. 72, n. 1. Koch p. 782, n. 2, Bert. 2, p. 241 in observ. ad spec. praeced., Parl. *It.* 3, n. 985, Willk. Lang. Pr. n. 108. *R. maritima* (L. Sp. partim), Dumort. Belg. n. 2230; *R. obliqua* Mey. MNS. Reichenb. Pl. cr. C. p. 66, t. 174, f. 306, Leon. C. 17, t. 17, f. 23, Kops et Hall. Fl. Batv. v. 5 cert. et t. 161.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept. Ad litus Cantabricum.

Legi in *Guipuzcoa* prope *San Sebastian* ad *Lojola*, die 10 Sept. 1844.

Hanc esse Linnaeanam *R. maritimam* contendit Decaisne, Pl. Palaest., Syr. in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér.* 2, T. 4 (1835), p. 345. Hanc praecipue aut solam habuit in Herbario? Sed in Sp. pl. p. 184-5 manifesta sese offert duarum specierum confusio, synonyma vel prolationes allatas si conferas; ita ut Decaisne sententia evanescat.

Sed agitur revera de speciebus probe distinctis? aliter habuit *Ruppia* suos perturbatores, ut *Zannichellia*? Stat nota Gay apud Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 324 ita exarata: « *J'ai trouvé, dans le fruit, tous les passages, qui conduisent de la forme ovoïde et régulière à la forme longuement rostrée et très-oblique, qu'on a cru jusqu'ici caractéristique du R. rostellata.* » G. Sequioris stirpis (ita eam voco) legitimitatem dubiam habuerunt Roehling, Neikreich, Crépin.

Rejecerunt eam Mut. *Fr.* 3, p. 228, Kunth En. pl. 3, p. 123, Hook. et Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 485, Aschers. *Nv. Giorn. Bot. Ital.* V. 14 (1882), p. 267, Wahlenb. *Svec.* n. 207.

Ord. II. NAJADEAE Link.

Najas L.

Najas minor (Agerii?) All. Pedm.

Ager. apud J. Bauhin. Vaill. Act. Sc. Paris. (1719). Koch p. 783, n. 2, Kunth En. 3, p. 113, n. 4, Chamiss. in Linn. V. 4, p. 500, n. 3, Bert. 10, p. 296, n. 2, DC. Dub. p. 441, n. 1. *N. marina* La Peyr. Herbr.; *N. intermedia* Nocc. et Balb.; *N. indica* Cham., et *N. tenuifolia* Br., Kunth, ex Benth. Hongkong.; *Caulinia minor* Coss. Germ. Par., Trevis.; *Aegle fragilis* Dule. Schk. Handb. 3, t. 296, Gmel. Bad. Als. 3, p. 592, n. 1404, t. 4, Willd. Act. Soc. Berl. ann. 1798, n. 88, t. 7, f. 2 et in König cum Sims Annal. of Botan. 2 (1806) p. 49, n. 1, t. 1, f. 2. Hayn. Term. bot., t. 23, f. 3, Nocc. Balb. Fl. Ticin. 2, p. 163, n. 2, t. 15, Lamk. Ill. t. 799, f. 2. Michel. Gen. p. 11, n. 3, t. 8, f. 3, Le Maout Decsn. Botq. (1868) p. 649.

⊙ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. Rara in Pyr. occid.; frequentior in Pyrenaeis orientalibus.

Legi in Pyr. Catal. ad *Castellò de Ampurias*, die 26 Aug. 1846. Observavi prope *Bayonne* ad le *Lac de la Jeva* et au *Lac de Braindos*;

vidi ad *Saleille* supra *Narbonne*; et abunde a *Las Lagunas de Sils*, Pyr. Catal.; reperitur ad *Toulouse*.

Reapse restituendae sunt prolationes Florae Ticinensis quomodo eas statuerat Bertoloni, nec ut eas invertibat Parlatores, *Ital.* ns. 993-4.

Hanc et sequentem speciem primus animadvertit Agerius, ut patet ex J. Bauhini *Hist. pl.* 3, l. 38, p. 779, vel 771, Cap. 7, ubi junctim, ceu unica species hae stirpes comprehenduntur: forte quia Agerius minus commode eas praeparaverat, vix ulla adnotatione suffultas, eo modo ut specimina quaquaversus obscura J. Bauhino traderet. Vivunt, caeterum, saepe simul, et in canali Pisano ad Liburnum tendente, loco a J. Bauhino indicato, observavit legitque Michelius ipse. Sed quomodo species viriliter illustratas a Vaillant et a Micheli potuit in unam iterum confundere Linnaeus?, et post eum adhuc Savi, *Due Centur.* (1804) ps. 198-9!

Species iterum distinxit Allioni in *Miscell. Taur.* 5, p. 55, adhibitis Michelianis prolationibus, iterumve mox in *Fl. Pedm.* 2, ns. 2015-16, alia adjungens synonyma, et loca natalia diligenter indicans. Injuria auctores quidam (Koch, Duby, Mutel, Reichenbach, Cosson, Germain, Boreau aliique) species istas vel ad unam aut alteram tribuunt Roth, *Germ. Tentam.* 2, quod opus apparuit tantum annis 1789-93, dum illud *Miscell. Taurin.* volumen s. c., quamvis impressionis annum non ferat, attamen facile percipitur esse annorum 1770-3, propter res ibidem digestas; et ipsa *Flora Pedem.* etiam anterior est (1785) prae citato Rothii opere, in quo de istis actum est

Male de hisce disceptavit Poiret, *Dict.* T. 4 (1796), P. 2, p. 416, sed non fuit Lamarck, ut generatim citant.

Najas major (Agerii?, Plukenetii) All. *Pedem.*

Ager. apud J. Bauh.?, *Pluk. Almag.* (1691) p. 304 (Pot. 5). Koch p. 783, n. 1, *Kunth En. pl.* 3, p. 113, n. 1, *Chamisso*. in *Linnaea* V. 4, p. 498, n. 1, F... *Ibid.* T. 9, p. 515 et 10, p. 225, *Gris.* in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 14 (1867) p. 251-2, *DC. Dub.* p. 441, n. 2, *Willk. Lang. Pr.* n. 104. *N. marina* Quibusd., *Bert.* 10, p. 294, n. 1. *N. muricata* Thuill. *Par. confirmante* Coss. *Germ.*; *N. intermedia* Wolfg., ex *Al. Braun* var. *Gmel. Bad. Als.* 3, p. 590, n. 1403, t. 3, *Fl. Dan.* t. 2121, *Lamk. Ill.* t. 799, f. 1, *Sturm Heft* 41, *Theden Dissert.* (1838) cum tab., *Vaill. Mém. Acad. R.* (1719) p. 13, n. 1, t. 1, f. 2, *Michel. Gen.* p. 11, ns. 1, 2, t. 8, fs. 1, 2, *Le Maout Decsn. Botanq.* (1868) p. 649. *Pluk. Alm.* p. 304, *Phytgr.* t. 216, f. 4 (non tab. 126 ut ipse cit. *Pluk.*).

☉ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. In littor. occid. rarior prae orientali.

Legi in Pyr. Catal. ad *Castellò de Ampurias*, die 26 Aug. 1846. Observavi ad *le Lac de la Jeva* prope *Bayonne* et *au Lac de Braindos*.

Chamisso referens *Vaillantii* figuram, a nobis quoque citatam, delendum jubet florem incompletum, regularem, monopetalum, masculum *b.*

Cymodocea König., Endl.

Cymodocea aequorea König *Ann. bot.* 2 (1806), p. 96.

Cupan. Suppl. altr. p. 6 *Alg. ang. Vitriarior.* *Spreng. Syst. Veg.* 3, p. 897, *Willk. Lang. Pr.* n. 111, *Aschers.* in *Linnaea* V. 35 (1867-8), p. 161. *Zostera serrulata* Targ., *Bert.* 10, p. 5, n. 1 (partim, ex *Parlat. et Aschers.*). *Z. mediterranea* *DC. Fr.* et cum *Dub.* p. 441, n. 2. *Phucagrostis* (*Phycagrostis*) *major* *Cav.*, *Bornet* in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 8 (1861), ps. 456-60. *Zostera nodosa* *Parl.*, non *Guss.* ex *Aschers.* *Najad. Cavol. Dissert.* (1792) p. 13, t. 1 et apud *Uster Ann. bot.* 10, p. 42, t. 3, *Targ. Tozz. Cat. Vegib. marin.* p. 85, t. 2, f. 1, *Ginann. Op. posth.* 1, p. 27, t. 29, f. 65, *Bornet* in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér.* 5, T. 1 (1864), p. 5-51 cum tabls., *Le Maout et Decsn. Botan.* (1868) p. 648.

☿ Flor. per solstitia. Fruct. Aug. Sept. Demonstrarunt piscatores Catalaunici.

Zostera.**Zostera marina** (Homer., Hippocr., Theophr., Plinii) L. Sp.

Homer. Ilias 9, v. 5, Hippocr. Nat. mul. 570, Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 71, Plin. Nat. h. l. 13, c. 25, vel 48?, Ray Synops. ed. 2, p. 7, n. 9 potissim. Koch p. 783, Parl. It. 3, p. 657, n. 988, DC. Dub. p. 440, n. 1, Willk. Lang. 2, n. 112, Duv. Jouv. in Bull. Soc. botq. Fr. T. 20 (1873), p. 81 seq., Aschers. in Linnaea V. 35 (1867-8), p. 165, n. 8, Engl. Bot. v. 7, n. 467, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 111, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 76, t. 19, f. 5, Fl. Dan. t. 15 fig. super.; Schk. Handb. 3, t. 279, Lamk. Ill. t. 737, Fl. Batv. v. 12, t. 900, Hayn. Term. bot. t. 51, f. 2, Cavol. Dissert. (1792) p. 14, tab. 2, Reichnb. Icon. C. 17, t. 3 angust. et t. 4, Le Maout Decsn. Botq. (1868) p. 648-9. Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 1, f. 7? Michel. in Targ. Catal. Veget. marin. p. 87 ad icon. t. 3.

♂ Fruct. Jun. Sept. Fruct. Aug.-Oct. In solo arenoso, aqua marina madefacto.

Legi in marit. Cantabr. prope *el Passaje*, die 4 Sept. 1857.

Ut *Cetacei* in *Mammiferorum* classi per maria vagantur, sic *Zosteræ* e classi *Cotyledonearum* in aequore vivunt.

Patrum loca, quidam ad insequentem speciem transvehunt.

Posidonia König.

Posidonia oceanica (Rutilii) Delil. Ægypt., Aschers. in *Linnaea* V. 35 (1866-8), p. 170, n. 13.

Rutil. Numat. Gall. Itin. l. 1, 25-30, ex Bert. Pos. Caulini Kön., Parl. It. 3, n. 987, Grenier Recherches etc. (1860), Willk. Lang. Pr. n. 110, Caulina oceanica DC. Fr. et cum Dub. p. 441. Kerneræ oceanica Willd. Sp., Bert. 10, p. 406. König Ann. bot. 2, p. 95, t. 6, Reichnb. Ic. C. 17, t. 5, Cavol. Dissert. de Zostr. ocean. (1792) cum tab., et apud Uster Ann. bot. 9, p. 57-73, t. 4, Cosent. Nuov. osserv. Z. ocean. p. 12, t. 1-4, Turp. in Diet. Sc. Nat. Monoct. Atl. t. 37, Ginann. Op. post. p. 26, t. 28, f. 64, Targ. Tozz. Cat. veg. mar. p. 81-4, t. 1, Tenr. Memr. Caul. ocean. (1838) cum tab., Vallisn. Op. p. 215, t. 26, Lob. Ic. 2, t. 248, f. 2, Dod. Pempt. ed. 1 (non 2) p. 474 f. inter.

♂ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jul. Oct.? Mart. ex Aschers., qui floriferam dicit Octobr. In littoribus, raro florida.

Locum Theophrasti a Caulino et ab Ascherson relatum superioris speciei potius facimus. Antiquior auctor apparet Rutilius Numatianus Gallus, si fidem Bertolonio praestamus; sin aliter, surgit Anguillara cum suo *Fuco marino primo*, *Sempl.* p. 279.

Ord. III. WOLFFIACEAE (Dub.) N.

Lemnaceae Dub. Ordinis denominatio necessario immutanda est, rationibus infra explanandis. A primo monographiae auctore, cui genus consecratum fuit, potior depromitur appellatio.

Cf. Schleiden in *Linnaea* V. 13 (1839), ps. 385 seq.; Griffith (Will.) *Posthum. Papers* P. 3 (Calcutt. 1851), ps. 206 seq. De earum morphol. veget. cf. Caruel, *Miscell. Vicent.* (1868) ps. 3-5.

Hydrophace (Schleiden) N., ex Hall. *Helv.* 3, p. 68 (partim).
Lemna Schleid.

Lemna, vel *Lemma* Graecorum est *Lenticula palustris* Latinorum et plurium populorum. Recipies cum J. Bauhino, Vallisneri, Dillen, Micheli, Tournefort, Scopoli, Jussieu, Ventenat? Vix mihi placet nomen, quod diminutivum est Leguminis noti, nec adeo proprium, e quadam tantum similitudine cum unica specie. Suscepi inde *Hydrophacem*, cum Hallero, persuasus et ego *Lemmam* Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 11 pertinere ad *Marsileam vulgarem*. Relata sunt, porro, alia nomina a Dioscoride (l. 4,

c. 87) *Epipteron*, *Viperalis* Romanor., *Icosmigdonon*, quae ab oblivione in quam ceciderunt eripienda non sunt.

Hydrophace minor (Dioscor.) N.

Dioscor. l. 4, c. 87. *Lemna minor* L. Sp., Koch p. 784, n. 3, Bert. p. 125, n. 2 et 10, p. 441, Gaud. 6, n. 2105, Willk. apud Hook. Bot. Misc. 1 (1830), p. 338, n. 8, DC. Dub. p. 532, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 101. *Lemn. min.* La Peyr. Herbr. s. l.; *Lenticula aquatica* Brunf., *Lentel. palustris* Trag. Engl. Bot. v. 16, n. 1095, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 5, Fl. Dan. t. 1587, Schk. Handb. 3, t. 281, Sv. Bot. v. 5, t. 324, f. 1, Sturm Heft 44, Lamk. Ill. t. 747, f. 4, Wolff Monogr. p. 23, f. 4-10, Reichnb. Ic. C. 17, t. 14, f. 15, Vaill. Bot. Par. p. 114, n. 1, t. 20, f. 3, Michx. Gen. p. 16, t. 11, f. 2, 3, Vallisnr. Opr. T. 2, p. 85, tab. 14-5, Dill. in Ray Sin. p. 129, n. 1, t. 4, f. 1, Brongn. apud Guillm. Arch. botq. 2 (1833) p. 98, t. 12, f. 1, Le Maout Decsn. Botanq. (1868) p. 636, Brunf. Hrbr. 3, p. 118, Matth. p. 1115, Camer. Epit. p. 852 relinq., J. Bauh. Hist. pl. 3. l. 38, p. 765, v. 773, f. 2 (vel 2 pars. super.).

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug.

Legi in Pyr. septr. med. in Valle de Louron prope Bordères, die 21 Aug. 1852. Habeo a Deville ad Tarbes, ut putaverim, lectam.

Plantae organographiam illustravit quidem Gasparrini in opella *Osservaz. morfolog. sopra taluni organ. della Lemn. min.* Neapoli (1856) cum tabulis.

Hydrophace trisulca (Caesalpini, Lobelii) N.

Caes. Hrbr. Tornab. 1563, fol. 263, n. 752, De Plants. l. 16, c. 35, p. 612 *Lentic. alter.*, Lob. Crudeb. 2, p. 42. *Lemna trisulca* L. Sp., Koch p. 784, n. 1, Bert. 1, p. 123, n. 1, Gaud. 6, n. 2104, DC. Dub. p. 532, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 102. *Lemn. trisulc.* La Peyr. Herbr. s. l.; *Staurogeton* Reichnb. Engl. Bot. v. 13, n. 926, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 4, Fl. Dan. t. 1586, Sv. Bot. v. 5, t. 324, f. 4, Wolff Monogr. p. 20, fig. 1-3, Sturm Heft 44, Lamk. Ill. t. 747, f. 2, Reichnb. Ic. C. 17, t. 15, f. 19, Michx. Gen. p. 16, t. 11, f. 5, Le Maout Decsn. Botanq. (1868) p. 636, Lob. Ic. 2, t. 36, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 3. l. 33, p. 786, vel 777, vers. f. 1, Ger. Emac. p. 830, f. 1.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug.

Legi in Pyr. septr. med. supra Toulouse, inter St. Martyn et Tournefeuille, die 17 Oct. 1852.

Telmatophace Schleid. Genus hocce non laudarunt L. Cl. Richard, Brongniart, Gren. Godr. *Fr.* (3, p. 327-8), Coss. Germ. *Fl. Par.* (2, p. 576, ed 2, p. 715), Endl. Gen. pl. (p. 232), Bromfield, Kirschleger.

Telmatophace gibba (J. Bauhin., Cupani) Schleid.

Cup. Hrt. Cathol. p. 108 lin. 4-ult., ex Guss. Sic. Syn. 2, P. 2, p. 562, n. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3. l. 38, p. 765, v. 773, f. 3 (sive f. 2 pars infra solutio). Schleid. in Linnaea l. c., p. 391, n. 3, Kunth En. pl. 3, p. 6, Mey. Fl. Hanv. p. 543, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 103. *Lemna gibba* L., Koch p. 784, n. 4, Bert. 1, p. 126, n. 4, Gaud. 6, n. 2106, Wils. apud Hook. Bot. Misc. 1 (1830), p. 145 et p. 338, n. 9, DC. Dub. p. 532, n. 3, Schk. Handb. 3, t. 281, Sturm Heft 44, Fl. Dan. t. 1588, Sv. Bot. v. 5, t. 324, f. 2, Lamk. Ill. t. 747, f. 3, Engl. Bot. v. 18, n. 1233, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 3, Wolff Monogr. p. 26, f. 11-5, Richard. (L. Cl.) apud Guill. Arch. botq. T. 1 (1833), p. 203, t. 6, Brongn. Ibid. T. 2, p. 99, t. 12, f. 2 fruct.; Reichnb. Icon. C. 17, t. 14, f. 16, Michx. Gen. p. 15, t. 11, f. 1, Le Maout Decsn. Botanq. (1868) p. 636.

☉ Flor. sub canicula. Fruct. Aug. Sept. ineunte. In Pyr. orient. humilioribus, praecipue.

Legi in Pyr. Catal. ad Rosas, die 27 Aug. 1846, vidique ibidem proxime in Roussillon ad Argeles; rara obvenit ad Toulouse, itemve ad Tarbes et ad Vic, unde lectam a Corbin habeo a Deville.

Vidi frondiculas aliquas subtus gibbas, alias planas, unde minus attenti aliqui, Hudson, Lamarek, judicarunt dari varietates duas; et Weber (G. H.) existimare hanc speciem frequentius super *Hydrophacem minorem* degere vitam. Rem ultra adhuc trahere Weber, quando, in Spicileg.

Fl. Gotting. (1778) sequentem protulit observationem: « *Valde suspicor et hanc (T. gibbam) et polyrhizam, minoris esse varietates* » l. c., p. 24, n. 92. Quod quam temere dictum sit, post Michelium quisque facile dijudicabit, eo magis ex quo felicissime observationes et studia Wolffii, Neesi ab Esenbeckii (*Berlin. Magaz. Naturs. Freund* 1816, 1, 2, p. 15), Palis. de Beauv. (in *Journ. de Physiq. Chim. Hist. Natur.* T. 82 Par. 1816 Janv., par Delametherie p. 101-15, cum tab.) et Schleiden et Griffith, Richardi et Brongniart, s. cts. etc. etc., sententiam hanc absurdam demonstrarunt. Nec solus Weber de *Lemnaceis* absurdas edidit sententias; conferantur Afzel et Wadsberg, De Veget. Svecan. observationes p. 33 (Ups. 1785), Lamk. cum DC. *Fr.* 2, p. 588-90, Gilibr. (I. Em.) *Exerc. phytol.* (1792) p. 612 sub. n. 73, Vandeborn, *Bull. Soc. R. Bot. Belg.* T. 4, ps. 30-1.

Auctores (et sunt plures, numerantur quidem Brotero, Gmelin C. Cr., Gaudin, Kunth, Gussone, Pollini) qui Micheli f. 2 in tab. 11 citant, vel tabulam non consuluerunt, aut remota attentione hoc fecerunt; nisi potius ex ipsius Micheli textu, p. 15, eam receperunt prolationem omissa tabulae consultatione. Sed in textu sphalmate typographico ad *Lenticulam* primam, quae *T. gibba*, citatur fig. 2, nec 1. Video Gasparrini, in *Rendic. R. Accad. Sc. Soc. Borbon.* 1 (*Napol.* 1852), p. 187 existimavisse *Lentic.* etc. Mich. l. c. p. 16, t. 11, f. 2, effingentem potius varietatem *T. gibbae* quam formam *L. minoris*, cui generatim trahitur.

Telmatophace polyrrhiza (Commelini) Mey. Godr.

Lentic. palustr. maj. Commel. *Cat. pl. Hollnd.* p. 36 (1683). Godr. *Fl. Lorr.* ed. 1, T. 3, p. 18, Mey. *Fl. Hanov.* p. 543, n. 2. *Spirodela polyrrhiza* Schleid. in *Linnaea* s. c. p. 392, Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 18. *Lemna polyrrhiza* L., Koch p. 784, n. 2, Bert. p. 127, n. 5, Gaud. 6, n. 2108, DC. *Dub.* p. 532, n. 2. *Lmn. polyrrh.* La Peyr. *Herbr. s. l.*; *L. orbicularis* Kit., ex Kunth et Neilr. et *L. bannatica* Waldst. Kit., cum *L. majore* Mey. (C. A.) *Ind. Cauc.* ex Ledeb. *Ross. Engl. Bot.* v. 35, n. 2458, *Fl. Dan.* t. 1589, *Sv. Bot.* v. 5, t. 324, f. 3, Schk. *Handb.* 3, t. 281, Wolff *Monogr.* p. 28, f. 16-21. Vaill. *Bot. Par.* p. 114, t. 20, f. 2 cum a, b, Dill. in Ray *Syn.* p. 129, n. 2, 4, f. 2. Michl. *Gen.* p. 16, t. 11, f. 1 *Lenticl.*, Lamk. *Ill.* t. 747, f. 1, Reichnb. *Icon. C.* 17, t. 15, f. 17 et f. 18, orbicular. non repugnat.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, prope *Argeles* mare versus, die 5 Sept. 1843.

Genus *Spirodela* adversarunt Godron, Meyer, Caruel, Asa Gray, praecipui: cf. etiam Durieu in *Mém. Soc. Linn. Bordeaux* T. 20 (1855), p. 70.

Citat Wolff seniore J. Bauhini auctoritatem, *Lent. palustr. suprn. virent. infrn. nigricant.*, *Hist. pl.* 3, l. 38, p. 784, vel 776 (innumer.) sed locus adeo obscurus est, et pertractatio Bauhiniana de hisce speciebus intricata, ut oblivisci fere mereatur.

Wolffia Horkel. (ita scribenda, nec cum quibusdam *Wolfia*).

Wolffia Michelii! Schleid. *Prodr. Monogr. Lemnac.* in *Beitr. zur Bot.* 1 (1844).

Weddel in *Bull. Soc. botq. Fr.* 1 (1854), p. 54-6. *Lemna arrhiza* L. Mant., Koch p. 784, n. 5, Bert. p. 126, n. 3, Gaud. 6, n. 2107, DC. *Dub.* p. 532, n. 5. *Lmn. arrhiz.* L. La Peyr. *Herbr. s. l.* *Bruniera vivipara* Franch et. sero, in *Bull. bot. Fr.* 11 (1864) *Rev. bibl.* p. 778; *Grantia globosa* Griffith? Wolff (non t. 1 Gren.), Le Maout. *Decsn. Botanq.* (1868) p. 636.

☉ Flor. Jun. Fruct. ?.

Habui a Timbal ex *Ondes*, Pyr. septr. mediorum.

Ord. 112. TYPHACEAE (Juss.) DC.

Typha Theophr., Tournf. Major florum fructuumve similitudo de hoc genere, quoad partium structuram, invenitur in *Platano!*

Typha palustris (Theophr., Dioscor., Plinii) Ruell. Natur. Stirp., Caesalp. De Plnts.

Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 11, Dioscor. l. 3, c. 123, Plin. Nat. h. l. 16, c. 36 vel 66 et l. 19, c. 2. *T. latifolia* L., Koch p. 785, n. 2, Bert. 10, p. 23, n. 1, Gaud. 6, n. 2113, Richrd. (L. Cl.) in Guill. Arch. botq. T. 1 (Par. 1833), p. 493, DC. Dub. p. 482, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 137. *T. aquatica* Trag.; *Massula latifolia* Dulac.; *T. major* Curt. Engl. Bot. v. 21, n. 1455, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 128, Fl. Dan. t. 645, Schk. Handb. 3, t. 281, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 8, t. 2, f. 1, Fl. Batv. v. 10, t. 763, Lamk. Ill. t. 748, f. 1, Sv. Bot. v. 8, t. 520, Richrd. s. c. t. 5, Reichnb. Icon. C. 19, t. 323, Spach Suit. à Buff. Atl. t. 93, f. 2 fl. fr. sem.; Le Maout Decsn. Botanq. (1868) p. 628, Schub. Icons. t. 46, f. 2. Matth. p. 863, Camer. Epit. p. 607, Trag. St. h. p. 681, Lob. Obs. p. 42, f. 1, Icon. t. 81, f. 1, Dod. Pempt. p. 604, G. Bauh. Theatr. column. 338, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 539, (p. err. 527) fig., Lonier. Nat. h. crt. 173 A. fig. extr., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 246, t. 13, f. n. 1 inferne.

Legi in Pyr. Arag. *Sobrarbe* sub *Banaston* secus flumen *Cinca*, die 6 Aug. 1845. Habeo a Deville ex *Lascazères*. Copiosam vidi retro *Benavarre* l. d. *Imagination*.

Grate spectanda planta orgyalis et ultra, maxime si fructigera.

Folia ad basim quidquam canaliculata, in extrema eorum parte vero facies planas gerentia, quidquam tantummodo contorta, ut circuitionem unam, vel unam cum dimidia, vix duas per totam illorum longitudinem efficiant. Folia floralia cito decidunt.

Cadit in hanc speciem praecipue *Ulv*a antiquorum plurium, de qua et de quibus satis a me dictum est in *Fl. Virgil.* ps. 114-7.

Typha media (Fuchsii?, Clusii) Clus. Pann. A. p. 716 sine icone.

Fuchs. Hist. st. p. 822-3, minus feliciter expressa. *T. angustifolia* Sm. Br., Koch p. 785, n. 1, Bert. 10, p. 25, n. 2, Gaud. 6, n. 2114, Willk. Lang. Pr. n. 138. *T. angustifolia* et *T. media* Schleich., DC. Dub. p. 482, ns. 2, 3. La Peyr. Herbr. s. l.; *T. latifolia* b Ambr. Fl. Tirol. austr., ex Facchin. observ. (n. 101); *T. gracilis* Subr., ex Sonder; *T. minor* Curt., *T. stenophylla* Fisch. Meyr. var. ex Regl.; *Massula angustifolia* Dulc. Engl. Bot. v. 21, n. 1456, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 127, Fl. Dan. t. 845, Fl. Batv. v. 4, t. 275, Sv. Bot. v. 4, t. 234, Schk. Handb. 3, t. 281 spic. et pollin. globul., Lamk. Ill. t. 748, f. 2, Turp. in Diet. Monoc. Atl. t. 9, Tournf. Inst. r. hrb. t. 301, Reichnb. Icon. C. 19, t. 321. Fuchs. Icon. ed. 1545, t. 475, G. Bauh. Theatr. column. 340, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 540 sin. ic., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 246, t. 13, f. n. 2 infr., Lonier. Nat. h. crt. 174 A. videtur.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept. Per regionem mediterraneam potissimum.

Legi in Pyr. Navarr. humilr. ad *Sanguessa*, die 8 Aug. 1844. Habeo a Deville e viciniis *de Tarbes*. Observavi ad *Pamplona*; retro *Ayerbe* l. d. *Escavez*as, alias *las Cavézas*; vidi ad *Toulouse*.

Planta tripedalis et ultra; folia caulem floriferum superantia, inferius praecipue canaliculata, caeterum plana, angustiora prae illis speciei praecedentis, cui statura et amentorum crassitie cedit, ni mei me fallunt oculi.

Calamum enodem cum DUBY dicere, vocabulo adhibito a Richard in amplissima *T. palustris* descriptione, ego dubitarem, quia in illius inferiore parte, unde folia exoriuntur, facies nodi extus apparet, qui tamen interne, caule secto, non conspicitur. Character de spica mascula a foeminea remota vix dimittendus est, plerumque enim occurrit; saepius spicae dimidiam pollicis partem invicem distant, aliquando valde minus, interdum occurrunt reapse approximatae, quod tamen perrare accidit:

sed ita approximatas spicas egomet ad *Pamplona* offendebam, die 27 Aug. 1844. Vidi quoque spicam masculam per unum latus descendentem in spicam foemineam et istam ascendentem in opposito latere per spicam marem, approximata inde serie florum utriusque sexus.

Spicam masculam a foeminea discretam aut approximatum, in aliis quoque speciebus alii observarunt; videlicet Bory Chaub. *Morée* p. 338 in illorum *T. angustata*. In *T. palustri* (nec non et in *media*) Husson apud Soy. Willem. in *Feruss. Bull. Sc. Natur.* T. 25 (1830), p. 483; Boreau in *T. elatiore* Boenningh., cf. Guill. *Arch. botq.* T. 2 (1833), p. 399, quae tamen planta, quo caractere *T. mediae* recusando fulciatur, non percipio. Porro, Sonder *T. elatiorem* Boenningh. (cui sunt qui referant s. c. Fuchsii iconem) ipsissimam *T. mediam* esse autoptis certior factus est: cf. Sond. *Fl. Hambrg.* p. 507, n. 1, Koch l. c., Ambr. *Tir. austr.* n. 433 β , Neilreich *Croat.*, Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 335. *T. vero elatior* Bor. *Arch. Bot.* a Boenninghausiana et a Reichenbachiana diversa, ipso fatente Boreau, *Fl. centr. Fr.* (1840) n. 1574, mera *T. palustris* varietas est.

Eadem staret L. Cl. Richard observatio, nisi incertum foret virum citare, qui in tam docta et profunda speciei descriptione, in gravem errorem incidit dubitans de legitimitate specifica inter *T. palustrem* et *mediam*, quam legitimitatem aperte denegarunt Facchini et Ambrosi, *Flor. Tir. austr.* 1, n. 433 et p. 837, n. 101. Sed eas species probe differre demonstrarunt Schkuhr *Handb.* 3, ns. 4828, 4829, Hook. *Fl. Scot.* (1821) p. 260 lin. 3, ad 2, Sm. *Engl. Bot.* et *Engl. Fl.* 4, p. 72 *The etc.*, Parl. *Fl. It.* 2, ps. 264-6, et hoc amplioribus quidem observationibus aperierunt firmaruntque Delile apud Guillem. *Arch. bot.* 2, p. 403, Dupont in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér.* 2, T. 1 (1834), p. 59, qui de palearum praesentia in receptaculo florum *T. mediae* dicens, nullam de Anglis, improbe, mentionem fecit. Quocunque modo res ista hodie adeo patefacta et evulgata est, ut nullum, de specierum differentia, dubium tolerari ultra possit.

Caeterum quorundam testimonia contraria delabuntur, ex quo palam est, nonnullos fuisse, qui lusus angustifolios *T. palustris* pro *media* habuerint: cf. observationes ex Lagrèze-Fossat relatas a Clos in *Mém. Acad. Sc. Toulous.* T. 3 (1859), p. 469, et cf. Godron, cum Gr. *Fr.* 3, p. 334, dubia de DC. deque Loiseleuri plantis, cui ego non subscribo. Additum quoque est a Lagrèze Fossat, pro specierum affirmatione, pollen *T. palustris* liberum et globosum reperiri, illud *T. mediae* quaterne conjunctum, ita ut videatur prae illo majus et insuper polyedricum, quale, perperam *T. palustri*, nec *mediae* tributum est a Mut. *Fr.* 3, p. 343, n. 1.

Dubitavit Hooker fil., *Fl. Tasm.* 2, p. 39, num *T. Shuttleworthii* Sonder, Koch, foret ne ad *T. mediam* reducenda: sed eam ceu legitimam speciem sustinet et fusius describit Lehmann, *Pl. Preiss. Australas.* 2 (1844-5), p. 3. Visa illius figura apud Reichnb. *Ic. C.* 19, t. 322, ei legitimitatem specificam denegare non ausus sum, eaque est quae sequitur, sero in Italia quoque distincta ac recepta.

Nollem, plantam susceptam a Balbis (*Fl. Lyonn.* p. 743, n. 1 *Obs.*) pro varietate *T. palustris* foliis angustioribus spicisque dissitis, fuisse *T. mediam* ab eo male judicatam.

T. mediam DC., Duby, a Gren. Godr. *Fr.*, iterumve a Gren. *Jur.*

p. 812, ut a Coss. Germ. *Fl. Par.* 2, p. 580, n. 2, relatam ad *T. palustrem*, pertinaciter ego, cum Mutel *Fr.*, Bert. It., ad *T. mediam* sustineo, iis etiam spretis qui illam *T. minoris* voluerunt.

Typha glauca Godron! *Fl. Lorr.* ed. 1, T. 3 (1844), p. 20.

Godr. Lorr. ed. 2, T. 2, p. 332, Sonder *Fl. Hambg.* (1851) p. 508. *T. Shuttleworthii* Koch et Sond., Koch *Syn.* p. 786, n. 3 (1848). *T. baetulona* Costa, *Introd. Fl. Catal., y Catal etc.* (1864), *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 11 (1864) *Rev. bibl.* p. 230. *T. Shuttll.* et *T. glauca* Gren. Godr. *Fr.* 3, ps. 334-5. Schnitzlein *Typh.* p. 21, f. 22 ex Sond. *Reichnb. Ic. C.* 19, t. 322.

☞ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Aug. Sept. In Pyr. Catal. humilioribus. Legi ad *Gerona*, secus flumen *Ter* ad *St. Eujenia*, contra *Domein*, die 21 Jul. 1860.

Proxima vivebat *T. media*, cujus varietatem esse credere nequeo. Occurrunt spicae ovato-elongatae, semper vero crassae et contiguae, quibus notis ad *T. palustrem* potius illa accederet, dum si folia tantummodo spectes ad *T. mediam* convertas. Vidi individuum duobus spicis foemineis ovatis onustum. *Typha* Fuchs. *Hist. st.* p. 822-3 (quam ad *T. mediam* retuli, contra Smith, *Engl. Fl.* 4, p. 71, n. 1, qui ad *T. palustrem* amandavit), ni spicam foemineam adeo gracilem praeberet, vix a mea stirpe removeretur.

Huic valde accedere puto eam plantam, quam *T. latifoliam* β *intermediam* faciunt Coss. Germ. *Fl. Par.* 2, p. 580, n. 1.

Sparganium Dioscor., Tournef.

Sparganium ramosum (Theophr.?, Dioscoridis) Tabern. *Ic.*, G. Bauh. *Basil.* p. 15, *Theatr.*, Pin.

Theophr. l. 4, c. 8? Dioscor. l. 4, c. 21. Koch p. 786, Bert. 10, p. 28, n. 1, Gaud. 6, n. 2110, DC. Dub. p. 482, n. 3, Willk. *Lang. Pr.* n. 134. La Peyr. *Herbr. Engl. Bot.* v. 11, n. 744, Curt. *Fl. Lond.* V. 3, t. 129, Schk. *Handb.* 3, t. 282 *fructifr.*, Schrank *Fl. Monac.* t. 239, *Fl. Batv.* v. 3, t. 205, Sv. *Bot.* v. 7, t. 464, Gaertn. *Fr. Sem. pl.* p. 75, t. 19, f. 4, *Fl. Dan.* t. 1282, *Dietr. Fl. Bor.* v. 1, n. 26, Lamk. *Ill.* t. 748, Leers *Herborn.* p. 219, t. 13, f. 11, Spach *Suit. à Buff. Atl.* t. 93, f. 1, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 326, Tournef. *Inst. r. hrb.* t. 302, Matth. p. 990, Camer. *Epit.* p. 732, Gesn. *Op. bot.* ed. a Schmied. *tab. lign.* 22, f. 193 h; Lob. *Obs.* p. 41, f. 3, *Icon.* t. 80, f. 1, Dod. *Pemph.* p. 601, f. 2, Tabern. *Krtb.* p. 559, f. 2, *Icon.* t. 246, f. 2, G. Bauh. *Theatr. col.* 228, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 18, p. 541, f. 1, Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 247, t. 13, f. 1 (med.).

☞ *Flor.* Jun. Aug. *Fruct.* Aug. Sept.

Legi in Pyr. Catal. ad *Castellò de Ampurias*, die 9 Jun. 1851. Habeo a Deville ex *Izaus*.

Sparganium simplex (Lobelii) Huds. *Angl.*

Lob. *Obs.* p. 41, f. 4. Sm. *Engl. Fl.* 4, p. 75, n. 2, Hook. *Br. Fl.* ed. 1, p. 386, n. 2, Gaud. 6, n. 2111, Bromf. *Fl. Vect.* p. 531, Koch p. 786, n. 2, Bert. 10, p. 30, n. 2, DC. Dub. p. 482, n. 2, Willk. *Lang. Pr.* n. 135. La Peyr. *Herbr. et S. natans* La Peyr. *Herbr.?* s. l. S. affine Schnitzl? sic Schlecht. *Bot. zeit.* 1858; *S. boreale* Laest. est *lusus fluitans*, fide Parl.; *S. americanum* Nutt. et As. Gray *Man. var.*, item *Sp. angustifolium* Michx. *Engl. Botv.* v. 11, n. 745, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 3, t. 130, *Fl. Dan.* t. 932, Schk. *Handb.* 3, t. 282, *Fl. Batv.* v. 4, t. 255, Sv. *Bot.* v. 5, t. 342, *Dietr. Fl. Bor.* v. 1, n. 27 *robustior.*; *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 325, Le Maout, *Decsn. Botang.* (1868) p. 627, Lob. *Ic.* t. 80, f. 2, Dod. *Pemph.* p. 601, f. 3, Tabern. *Krtb.* p. 560, f. 1, *Icon.* t. 247, f. 1, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 1019 *fig.* G. Bauh. *Theatr. bot. column.* 231, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 18, p. 541 *fig. extr. vix.* Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 247, t. 13, f. 3 (med.).

☞ *Flor.* Jul. Aug. *Fruct.* Aug. Sept. In Pyr. med., or., editis.

Legi in Pyr. septr. med. prope *Esquierry au Lac de Guaus*, die 20 Aug. 1838; in Pyr. or. supra *Mont-Louis* l. d. *la Buerda de Gerves*, die 21 Jul. 1837. Habui ex *Suillan* a Deville; lectumque sub *le Port de la Picade* a Timbal, cum nomine *S. affinis*.

Asa Gray, *Man. Un. St.* ed. 5, p. 481, hujus speciei varietatem vult *Sp. fluitantem* Fries, quod iste iterum sumit, summ. Veg. Scand. Sect. pstr. Novit. p. 559, n. 1.

Sparganium minimum (Fureri) G. Bauh. Pr., Theatr., Ray Syn. et Hist. Append. p. 1910, lin. 26, Fries.

Fur. apud G. Bauh. Pr. p. 24, c. 4, anno 1617 detect. G. Bauh. Theatr. column. 232, n. 3, God. Jur. Suppl. p. 184, Gren. Godr. Fr. 3, p. 333, Willk. Lang. Pr. n. 136, S. natans L. Fl. Sv. b, Koch p. 786 n. 3, Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 387, n. 3; Bert. 10, p. 30, n. 3, Gaud. 6, n. 2113, DC. Dub. p. 482, n. 1 partim; Reichnb. infr. cit., Bromf. Fl. Vect. p. 532, Engl. Bot. v. 4, n. 273, Fl. Dan. t. 260, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 28, Fl. Batv. v. 7, t. 550, Reichnb. Ic. C. 19, t. 234, f. 749.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Catal. Valle de Caroll, supra Portès, die 10 Aug. 1839. Habeo e Pyr. Arag. lectum supra Panticosa a Deville. Observavi au lac d'Espingo; sub la Peña blanca Pyr. Arag., in Pyr. sept. aurigr.; sub le Puig Carlit Pyr. or. Au Lac d'Aumar, Pyr. med., vidit Mue.

Hanc non esse legitimam speciem, sed tantummodo *S. simplicis* formam in aquis natantem, contendunt Lorey et Dur. *Fl. Côte d'Or* T. 2, p. 924, sustinentes jam datam ab Hudson sententiam, *Fl. Angl.* ed. 2, p. 401, n. 2 (*a*, *β*). Sed forma stigmatis perbelle hasce distinguit species.

Ex adverso latere surgit *S. affine* Schnitzlein, Reichnb. Ibid. t. 417, quod ex Fries, Summ. Veg. Scand. Sect. poster. (1850) p. 560, n. 3 lusus est *S. natantis* L. Sp., vel Sv. *a*, nec *S. simplicis* forma, ut a Schlechtendal judicatum est.

Sp. Borderei Jacke, e Tremouse ab ipso Bordère acceptum, ceu formam foliis prorsus planis tantummodo considero.

Typhacea repudiata.

Typha minor Pen., Lob. Advrsr. p. 41, Sm.; *T. minima* Park., Willd. *T. Laxmanni* Lepech, reperitur in Herbr. La Peyr. s. l., sub nomine *T. angustifoliae*, quae enumeratur ab eo in *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 560, n. 2, dum haec auctorum species in ejus Herbr. nomen *T. mediae* fert. Sed in opere citato *T. angustifoliam* cum *palustri* in iisdem locis habitare declarat Tolosanus, quod de *T. minore* vera (sabulosa loca incolente) dici nequit. Tam parum sibi ipsi consonus La Peyrouse de hisce obliviscendus erit, hoc clare declarato, quod *T. minor* in termino Florae Pyrenaeae non adhuc reperta est.

Ord. 113. AROIDEAE Juss.

Tribus 1.^a DRACUNCULINEAE Schott.

Sub-Trib. 1.^a ARISAREAE Schott.

Arisarum Dioscor., Clus., Tournef., Targ., Tozz., Schott. *Gen. Aroid.* crt. 5 cum tab., Blum. Rumph. p. 89.

Arisarum latifolium (Dioscorid., Plinii) Clus. Hispan. p. 302-3, Grisl. Virid. Lusit.

Dioscr. l. 2, c. 198, Plin. Nat. h. l. 24, c. 16 vel 94. Arisr. vulgare Tournef. Inst., Targ. Tozz. Obs. bot. Dec. 3-5, p. 47, n. 36, Cambess. Balear. n. 544, Blum. l. c. p. 90, Willk. Lang. Pr. n. 126.

A. australe Richrd. (L. Cl.) Reliq. apud Guill. Arch. botq. (Par. 1833) T. 1, p. 20. *Arum Arisarum* L., Koch p. 787, n. 3, Bert. 10, p. 250, n. 9, DC. Dub. p. 481, n. 6. *A. Arisr.* La Peyr. Herbr.; *Arisr. serpentinum* Barrel.; *Balmisa vulgaris* Lagasc. Gen. Sp. pl. Flor. Graec. Sibthrp. C. 10, p. 38, t. 948, Jacq. Hrt. Schoenbr. 2 (1792), p. 34, t. 192, Reichnb. Icon. C. 17, t. 7, Richrd. l. c. t. 2, f. 2, Targ. Tozz. l. c. t. 8 figurae analyt.; Sabb. Hrt. Rom. 2, t. 79, Exped. Alger. botq. t. 44, f. 10-2, Moggr. Fl. Menton. t. 47 luxur. Clus. Rar. pl. h. 2, l. 4, p. 73, Dod. Hist. pl. (gall.) p. 218, f. 1, min. feliciter, Pempt. p. 332 ex Clus., Lob. Obs. p. 326, f. 1, Icon. t. 598, f. 1, 2, Pen. Lob. Advrsr. p. 260 cum mala figura. Matth. p. 599, Camer. Epit. p. 369, Barr. Icon. t. 573 et t. 1130.

♂ Flor. Mart.-Maj. Fruct. Maj. et ineunte Jun. In Pyr. or. cum *Olea* et mare versus potius degens.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 5 Jun. 1851. Observavi ad *Port-Vendres*, *Bagnouls sur mer*, *Culera*, *Cadaques*, *Palamos*, *San Feliu de Guixols*, etc.

Folia hastato-sagittata, mucronulata, caeterum obtusa, lobis longis, obtusis, deflexis; spatha cucullato-cylindracea, apice incurvata, acutiusscula; spadix solidus, cylindraceus, versus apicem incrassatus, ferme clavatus, incurvus. Minus bene Savi, Bot. Etr. 4, p. 101, n. 1157, describere folia et spatham obtusa, foliaque, cum Targioni, cordato-sagittata et spadicem teretem tantum. Et Bertoloni, Amoen. Ital. p. 423, n. 317, cum Savi l. c. declarare spadicem spatha brevior, quod non semper ita se habet. « *Spatha..... striis viridibus, albisque picta* » Savi l. c.; addendum vero, ab incurvatione ad apicem gradatim magis e violaceo ferrugineo coloratam esse, adeo ut iste coloris modus quemcumque alium in extrema spathae parte superet.

Arisarum vulgare Richrd. perperam scripserunt DC., Dub., Cambessèdes, Munby.

Jacquin l. c., synonymo L. Syst. p. 828 tantummodo adducto, sequentem adjecit observationem, quam in capite descriptionis posuit: « *Omitto synonyma reliqua, nec enim de hisce certus sum, nec de ipsa Linnaei planta. Videntur mihi hic duae species latere distinctae. Anne haec mea forte alterum Clusii Arisarum latifolium est? Radix suadet, negat foliorum parvitas.* » l. c. p. 34. Jacquini autem planta est Sicula, nam ita in calce descriptionis declarata est: « *In rupibus apricis montis Sanctae Rosaliae prope Panormum in Sicilia copiosum invenit filius meus, unde numerosa tubera Viennam retulit.* » l. c. p. 35. Reapse *A. latifolium* suum Clusius in duas distinxit varietates.

In tanta synonymorum serie, Targioni oblitus est citare locum Adversr., ubi inspicitur minus felix figura, repetita a Lobelio in Iconibus, et haec est quae prima citatur quaeque Targionio valuit pro sua varietate β .

Sub-Trib. 2.^a EUAROIDEAE Schott.

Arum Theophr., Schott. *Gen. Aroidr.* crt. 13 cum tab.; Blume *Rumph.* p. 116.

Arum vulgare (Hippocrat., Plinii?) Camer. Hrt. vix Grisley, Ger. J., Mill.

Hippocr. Morb. 3, p. 493, ex Spreng.; Plin. Nat. h. l. 24, c. 16 vel 93 Ar. Spec. 1.^a Lamk. Fr., DC. Dub. p. 481, n. 3, Blum. l. c. p. 117, n. 1. *A. maculatum* Tabrn., L., Koch p. 787, n. 1, Bert. 10, p. 246, n. 5, Gaud. 6, n. 2210, Willk. Lang. Pr. n. 130, Bromf. Fl. Vect. p. 526. Pourr. Hrbr. Matr.; *A. maculatum* La Peyr. Herbr. s. l.; et *A. pyrenaicum* La Peyr. Hrbr.; *A. officinarum* Lob. Ic.; *A. antiquorum* J. Bauh. Hist. pl. Engl. Bot. v. 19, n. 1298, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 131, Bull. Herb. Fr. t. 25, Fl. Dan. t. 505, Reliq. Richrd. (L. Cl.) apud Guill. Arch. botq. 1 (Par. 1833), p. 11-4, t. 1 fl. fr. sem. anal., Sturm Heft 44, Dietr. Fl. Bor. v. 4, n. 223, Reichnb. Icon. C. 17, t. 8, Mill. Linn. Syst. ill. Cl. 20, Ord. 7 cum tabs., Schrank Fl. Monac. t. 123, Fl. Bat. t. 1052 et t. 1104 immac., Hayn. Term. bot. t. 39, f. 8 spad., W., W., F. N. ab Esenb. Pl. offic. t. 20, Turp. in Dict.

Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 3, Br., Phoeb., Ratzb. Pl. ven. germ. p. 33, t. 7, Rivin. Monopet. irreg. t. 124, Woodv., Hook. Med. Bot. V. 4, p. 727, t. 249, Le Maout Decsn. Botq. (1868) p. 629, Turp. Fl. med. T. 1, t. 41 mediocr., Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 5, Plenk Ic. pl. med. T. 7, p. 30, t. 654. Brunf. Herbr. 1, p. 56; et edit. Germ. p. 67 et 74 fructifr., hunc ex Moretti; Fuchs. Hist. st. p. 60, Trag. St. h. p. 773-4 fig., Cord. Hist. pl. crt. 102 b, 103 a, fig. 1.^a, Cub. Hrt. San. ed. Germ. 1485, c. 16, Matth. p. 596, Lon. Obs. p. 325, f. 2, Icon. t. 597, f. 2, Dod. Pempt. p. 328, f. 1 et p. 329, f. 2 ead., Dorstn. Botn. crt. 12 C-D, Lonier. Nat. h. crt. 200 A, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 783-4, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 13, p. 543, t. 5, f. 9, n. 1.

¶ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul. In montanis per regionem oceanicam.

Legi in Pyr. septr. med. retro *le Pic de Gard*, die 1 Jul. 1843. Habeo a Deville e *Tarbes*, a Philippe ex *Bedat-Salut*. Observavi in *Valle d'Aspe*; circa *Saurat* ad *Melèze* supra *Luchon*, alibique.

Rhizoma tuberosum extus lutescens, intus album, neque ullo modo nigrum, ut de suae plantae radice effatus est Gaudin. Spadix atrofuscus et planta generatim gracilior et elegantior *A. italico*. Maculas in foliis non vidi in plurimis individuis florentibus inque aliis fructificantibus; num hae interveniant tantum in juniore ac virginea planta non satis compertum habui. Item in agro Wirceburgensi immaculatum occurrit, teste Heller, Fl. 2, p. 433. Et Spenner adnotare *folia rarissime maculata*, Fl. Friburg. p. 38. Passim folia immaculata vidisse Murray (Andr.) etiam palam fit, ex quo specificam *maculati* denominationem criticavit, ceu parum aptam et desumptam e nota non semper apparente: cf. Vindic. nom. trivial. in Opusc. 2, p. 324, n. 8. Gaudin quoque in Helvetia folia immaculata plerumque occurrere testatur; ut in Italia, Gallia, Anglia, Belgio, Helvetia, non semper maculata conspici, quidam ex illorum regionibus scriptores referunt.

Videtur e specimine luxuriante confecisse suum *A. pyrenaicum* La Peyr., *Hist. abr. Pl. Pyr. Suppl.* p. 143, de quo infauste duplicem iudicium dedit Blume *Rumph.*: utpote qui, p. 91, ad *Arisarum proboscoides* eum pertinere posse suspicatus fuerit (absque fundamento), et mox, p. 117, dicat ipsum ad genus *Arum* stricte spectare.

Figura Bulliardii reapse bona non est, quia nec folia hastata, qualia generatim species portendit, illa offerat et insuper spatham et spadixem floridum ac fructiferum nimium amplos et robustos fingit: figuram istam praeterire maluit Hooker in suis prolationibus ad hanc speciem in Flor. Londin., et cum Woodville s. c.

Item illam Turpini Fl. med. figuram mediocrem declaravi, quia spadix luteus pingitur.

Figura 2.^a Dodonaei a me s. c. eadem est cum 1.^a, quamvis propriam *A. minoris* denominationem ei imposuerit Dodonaeus. Male, ergo, hanc secundam ad *A. italicum* evocavit Courtois, quem merito corripuisse Lejeune laete vidi.

A. maculatum Fuchsii dixerunt Weihe, Wolter, Funke, cum Nees ab Esenbeck s. c.; sed Fuchs. Hist. s. c. habet *Arum* latine et in fronte *Pfaffen-pint* germanice, quod vocabulum *Mentulam Sacerdotis* sonat. Nec in editionibus anni 1545, 1549, illa denominatio legitur.

Ar. Dioscoridis Fl. Graec. Sibthrp. C. 10, p. 37, t. 947 peculiaris species est ab *Ar. italico* diversissima (cum quo perperam identicam reputarunt eam Bory Chaub. *Pélop.* n. 1541), affinior potius *A. vulgari*; in perpendendo *Aro* Dioscoridis prae Luca Ghini fuit Anguillara, *Sempl.* p. 127-8.

Arum italicum (Dioscorid., Plinii?, Brasavolae) Mill. *Dict.*, itemve Lamark.

Dioscr. l. 2, c. 196, Plin. Nat. h. l. 24, c. 16 vel 93 Dr. Spec. 3.*? Dracunculus minor, Brasav. Exam. Simplic. medic. (1536) ed. Valgr. 1545, p. 346, lin. 16, Ar. 2 gen. Trag. St. h. p. 774 sin. ic. Koch p. 187, n. 2, Bert. 10, p. 247, n. 6, Blum. l. c. p. 118, n. 2, Grech Delic. Fl. Melit. p. 44, n. 8, DC. Dub. p. 481, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 131. La Peyr. Herbr.; *A. maculatum* L. var. et *A. trilobatum*? Pourr. Herbr.; *A. vulgare* Gater. Montaub.; *A. vulgare b* Delastr. Vienn.; *A. maculatum* Cordi scholiastes, qui *Æmilium* censetur; *A. montanum* Prospr. Alpin. Exotier. p. 334; *A. divaricatum* Dulac (non L., quod Indic.). Reichnb. Icon. C. 17, t. 11, Salz. Hrt. Rom. T. 2, t. 75 et t. 74, Kerner Hrt. Sempervir. t. 209, Zannich. Vnz. p. 21, t. 239, Fl. Bat. t. 1001. Camer. Epit. p. 365-6, contra auctorum sententiam mihi potius hujus videtur speciei, Gesn. Op. bot. ed. a Schimied. tab. aen. 17, f. 150, eadem cum Camr. 366.

♂ Flor. Apr.-Maj. Fruct. ineunte Æstate.

Legi in Pyr. Catal. humil. ad *Gerona*, die 12 Maj. 1851. Reperitur etiam per regionem oceanicam, frequentius vero in calidioribus et inde in Cantabria meridionali.

Foliorum nervi venosi et inter se, ad marginem foliorum versus, anastomosantes, raro in Classi Monocotyledonearum exemplo. Verum est tamen, quod ad extremum folii marginem nervi non pertingunt, ut folium quasi per marginem enervium relinquunt. Item fit in *Arisaro*.

Cf. Gasparrini, *Notice sur la présence d'un enveloppe floral dans l'A. italicum*, apud Brongn. Decsn. *Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 3, T. 15* (1851), p. 37-42; accessit Polonio, obstetit Caruel: item cf. Garreau *Sur l'oxygène consommé et la chaleur* etc. *Ibid. T. 16*, p. 250-6; deque calore spadicis Dutrochet *Compt. rend. Acad. Sc. Par. T. 8* (1839), p. 695-6 et p. 741-2, et *T. 9* (1839), p. 781-2; Bory Voy. *Isl. mair. Afric. T. 2*, c. 10, p. 66-86 et cum Chaub. *Morée* p. 267.

Mihi calor spadicis evidentius patuit decedente potius die quam mane: cf. Hasskarli observationes in aliis hujus Ordinis speciebus, *Hrt. Bogor. p. 155-6*.

Wedelius (G. Wolfg.) in peculiari Dissertatione (Jenae 1701) de *Pane Dyrrachico* Julii Caesaris (de Bello Civili l. 3, p. 334 ed. Elzevir. 1635) putavit ex *Aro* provenisse radicem illam, quam Romani milites Dyrrachii famem sublevarunt; sed nullus credat. Quamvis Theophrastus, Dioscorides et Galenus dicant *Arum* cibo idoneum esse, si de eo edendo sine praeparatione quis intelligat, ego cum Bodaeo a Stapelio, in Theophrastum, p. 860, repetam: « *Bone Deus, quis Aro vesceretur? Adeo acre est, ut linguam, palatum, fauces incendat.* » Ad quos malos effectos tollendos simplicem cum lacte mixtionem sufficere, credi nequit, ut Hirtius quidem scripsit. Percelebrem plantam in quamdam *Brassicae* speciem querendam existimavit Fée, in Plinii editione Pank. *T. 12*, p. 365. Mentionem ferme non merentur Weinmann (So. Guil.), Sibbald (Rob.), Lachlam Shaw, qui omnes inclinarunt in *Carum Carvi*; sed prorsus obliviscendae sunt aliae sententiae, minoribus quidem illecebris suffultae. Haec *Chara Caesaris*, ut jam suspicatus erat Clusius, *Rar. pl. Hist. 2, l. 6*, p. 192, est *Crambe tatarica* Jacq. *Miscell.*, cujus optimam iconem ipse Jacquin mox dedit, *Icon. rar. t. 129* et de qua primus (a renatis litteris) sub nomine *Baltracan* loquutus videtur Joseph. Barbarus, Patricius Venetus. De usu apud Hungaros et apud Tartaros hujus plantae conferatur Clusius l. c. ac *Pall. It. (ed. Gall. 5, p. 170)*; et animadvertendum est, quod haec *Crambe tatarica* affinem potissimum habet *C. maritimam*, quae inter olera colitur in Anglia. Dum Cuvier, in Caesarem ed. Lemaire 1830, *T. 2*, p. 254 Not., dixit *Charam* Caesaris eandem esse ac *Lampsanam* Plinii (*N. h. l. 20, c. 9*) eandem opinionem sustinuit.

Hujus *Ari* nostri rhizomate amylaceo ut et illo pracedentis speciei exsiccatis, sunt qui utuntur ad porcos saginandos. Sed incongruum est scribere « *si fa dell'amido* » (e rhizomate); sic Parl. It. 2, p. 216.

Aroidea repudiata.

Acorus Calamus (Theophr., Dioscr.) L. Indicatur a La Peyrouse in Pyrenaeis, *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 192, degetque in illius Herbario, sed absque loci indicatione. Ex eo, aut sine eo, crediderunt quidam (cf. Gren. *Fr.* 3, p. 332) dari hanc stirpem in Pyrenaeis; non ego.

Ord. II4. ORCHIDEAE Juss. R. Br.

Morison primus videtur, qui *Orchidearum* Ordinem statuit: *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 12, capitibus 16-22: videas mox Magnol, *Nov. char. pl.* 2, S. 2, Divis. 3, captbs. 1-4, sp. 187-8.

Cf. Haller *Orchid. Class. constit.* in *Act. Helv.* 4 (1760) p. 82-166; Parlat. *Fl. It.* 3, p. 333 seq.

Sub-Ord. 1. EPIDENDREAE Lindl.

Tribus 1^a OPHRYDEAE Lindl.

Orchis Dioscr., Linn. Generis masculini cum St. Lager facio.

SECTIO 1^a HERORCHIS LINDL.

Orchis fuscus (Lobellii) Jacq. A. (1776).

Lob. *Obs.* p. 92, f. 2; quis clare ante eum? non certe Trag. *St. h.* p. 781, n. 4, aut n. 2. Koch p. 788, n. 1, Bert. 9, p. 541, n. 18, Gaud. 6, n. 2060. *O. militaris* Nonnullr., DC. *Dub.* p. 445, n. 18. *O. purpurea* Huds. *Angl. ed.* 1, 1762 (sed nomen incongr.), Willk. *Lang. Pr.* n. 730, Parl. *It.* 3, n. 915. La Peyr. *Herbr.*; *O. hybrida* Boenningh. *Neilr. confirmante*, et inde *O. Jacquini* Godr. *Lorr.*, sed agitur potius de prole hybrida; *O. brachiata* Gilib. *Exerc. phyt. (excl. var. min.)*, Jacq. *A.* 4, p. 307 et *ic. rar.* t. 182, *Fl. Dan.* t. 1277, *Sturm Heft* 41, *Dietr. Fl. Bor.* v. 1, h. 64, *Engl. Bot.* v. 1, n. 16, *Curt. Fl. Lond. ed. Grav.* V. 1, t. 124, *Coss. Germ. Fl. Par.* 2, p. 55¹, n. 2, t. 32, f. 6 fl. *Reichnb. Icon. C.* 23-4, t. 378, *Hall. Helv.* n. 1276, t. 31, *Vaill. Bot. Par.* p. 14, t. 31, f. 27, 28, *Seguier Pl. Ver.* 2, p. 122, n. 2, t. 45, n. 2 fl., *Dill. in Ray Syn. ed.* 3, p. 378, n. 11, t. 19, f. 2, *Tournf. Inst.* t. 247, f. B, *Lob. Ic.* t. 184, f. 1, *Clus. Rar. pl. Hist.* 1, 2, p. 267, *Tabern. Krtb.* 2, p. 1050, f. 4, *Icon.* t. 663, f. 1 ex *Kirschleg.*; mihi dub. *prolat.*, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 19, p. 758, f. 1, *Rudb. Elys.* V. 2, t. 187, f. 2 ex *Sm.*

☞ *Flor.* Maj. *Jun. Fruct.* Jun. Per regionem mediterraneam frequentior; rarus in Pyr. Cantabr. meridion.; rarior in Pyr. septr. med.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 10 Maj. 1845. Habeo a Deville e *Brouilh-Pereuilh près Tarbes*; obtinui a Gautier e *St. Antoine de Galamus*. Observavi ad *Labarthe, Toulouse*; per Cantabr.; ad *Pamplona, Sangnessa, Salvatierra, Verdun* etc.; sat copiose provenit ad *Bilbao*.

Hybridam plantam, e connubio cum insequente specie, sub nomine *O. fusco-Rivini* Timb., sive *O. purpureus-militaris* Timb., Gren. *Godr. Fr.* 3, p. 290, n. 2, ad *Lacroix-Falgarde* prope *Toulouse* lectam, habui a Timbal. Huic *Reichnb. Ic. c.* t. 377 (*O. hybrida*).

Orchis galeatus (Brunfelsii, Egenolphi) Lamk. *Dict. Poir.* 4, p. 593, n. 41.

Brunf. Herbr. 1, p. 103, Egenolph. Herbr. imag. crt. 31 b, f. 1. Parl. It. 3, n. 914, DC. Dub. p. 445, n. 19. *O. militaris* L. Fl. Sv., Koch p. 789, n. 2, Bert. 9, p. 540, n. 17, Gaud. 5, n. 2059 (excl. var. *b*), Willk. Lang. Pr. n. 729. La Peyr. Herbr. s. 1., et *O. tephrosanthos* La Peyr. Herbr., quoad specimen unum; *O. cinerea* Schrank Bayer, ex ipso in Fl. Monac.; *O. Rivini* Gouan Ill. p. 74; *O. fusca* Chaix. Herbr., ex Timb., *O. brachiata minor*, Gilib. Exerc. phyt. Schrank Fl. Monac. t. 74, Jacq. Icon. rar. 3, t. 598, Sv. Bot. v. 5, t. 340, Roem. Fl. Eur. fasc. 5, n. 7, Engl. Bot. Suppl. v. 1, n. 2675, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 63, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 551, n. 3, t. 32 f. H. fl. Reichnb. Pl. cr. C. 8, t. 701, f. 940, Icon. C. 23-4, t. 376, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. 8, t. 5, Hall. Helv. n. 1277, t. 28, f. 1, Vaill. Bot. Par. p. 149, t. 31, f. 21, 22 fl., Seg. Ver. 2, p. 127, n. 11, t. 15, f. 9 fl. Fuchs. Hist. st. p. 554, Trag. St. h. p. 778, Cord. Hist. pl. crt. 128 b, f. intr. (e Trag.); Dod. St. h. Comm. 1553, p. 247, Hist. pl. (gall.) p. 159, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1047, f. 4, Icon. t. 659, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 757 (p. err. 755) fig. obser.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug. Facilius obvius per regionem mediterraneam.

Legi in Pyr. Navarr. prope *Lumbier*, in agris *de Lardin*, die 26 Maj. 1845; in Pyr. Arag., contra *Jaca*, collibus *de Larbesa*, die 28 Maj. 1858. Habui a Timbal, e ripa fl. *Ariège* supra *Toulouse*; ex *Osmetz* a *Deville*. Vidi ad *Verdun*.

Statura palmaris est, raro sub-pedalis, scilicet superiore specie humilior: et *O. militaris* florere incipit dum *O. fuscus* plenam evolutionem adeptus est; luxuriat et sese spectandus offert dum *O. fuscus* transit. Videtur *O. militaris* frigoris minus patiens, quum tardivis frigoribus anni 1845 cum nivibus supervenientibus, eum morbosum, fessum, foliisque obtruncatis vel gangraenatis generatim reperierim.

Lacinulae laciniae mediae labelli et denticulus inter illas intermedius saturae purpureae sunt; caeterum perigonium totum albo-roseum cum striis et punctis hinc inde rubris.

Cynosorchis major Tabern. Krtb. 2, p. 1047, f. 3, Icon. t. 659, f. 1, quid? Certo *O. militari* affinis. Non agitur de planta hybrida?

Orchis Simia (Brunfelsii) Lamk. *Fr.* (reapse β tantum).

Brunf. Herbr. 1, p. 104, f. 1, ex Moretti: Kirschleg. superioris speciei vult; Spreng. *O. vernalis*. Koch p. 789, n. 3, DC. Dub. p. 445, n. 21, Willk. Lang. Pr. n. 728. *O. tephrosanthos* Vill., Bert. 9, p. 538, n. 16, Parl. It. 3, n. 913. *O. militaris b* *Simia* Gaud. 5, n. 2059. *O. tephros.* La Peyr. Herbr., dempto specimine; *O. brachiata cinerea* Gilib. Exerc. phyt., ex Ledeb. Engl. Bot. v. 27, n. 1873, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 95, Pollin. Elem. bot. 2, t. 9, f. 4 b, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 551, n. 4, t. 32, f. K fl., Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 373, Bot. Mag. t. 3426, Vaill. Bot. Par. p. 148, t. 21, f. 25, 26; Tournf. Inst. t. 247 f. A. Column. Eeprh. p. 319-320, f. 2; Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 494, t. 12, f. 10, n. 3, non adeo felix.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Habeo lectum *au Touch* prope *Toulouse* a Timbal. Viderunt Hispani ad *Olot* alibique.

Figuram Vaillantii c. n. 26 huic et *O. militari* (perperam) traxit Loisel., Fl. Gall. ed. 2, T. 2, ps. 265-6, ns. 14 et 15. Duby Halleri locum, Helv. n. 1275, t. 30 una huic *O. Simiae* (male) et *O. variegati* Lamk. referre.

Affinis procul dubio species cum *O. militari*, sed stirpium unio praedicata a Pollini, Fl. Ver. Append. p. 812, a Gaudin l. c., ab Ambrosi Fl. Tir. Austr. 1, n. 365, a mala olim Linnaei sententia deductis, Sp. pl. 2, p. 1334, n. 19 ϵ , sustineri nequit.

Webbio et Boissiero nec non Lindley, existimantibus *O. longicrurum* Link hujus nostrae speciei formam esse, non attenderunt Itali mei, nec ego credidi, dum perpulcram speciem ab Eq. Ricasoli e m.^e *Argentario* Etruriae dono acceptam examinavi (die 21 Mart. 1847).

Si recte rem judico, antiquius hujus postremae speciei (Link 1799, Bivona 1806) nomen est Poireti illud, apud Lamk. *Dict.* 4 (1796) p. 600, n. 61 *italicae*, quae a quibusdam ad *O. Simiam* adducitur. A Vahl provenere specimina a Poiret descripta, sed Columna primus speciei detector et auctor habendus est, ut plane notum est. Caeterum ipse Poiret rei a se actae cito oblitus est; eum cf. in citati operis V. 4, p. 593, n. 29 *O. Simiam* β !

Orchis variegatus (G. Bauhini) All. Pedem.

G. Bauh. Pr. p. 28, n. 3, Basil. p. 22, lin. 10 (excl. syn.). Koch p. 789, n. 4, Bert. 9, p. 534, n. 14, Gaud. 5, n. 2061, DC. Dub. p. 445, n. 17. *O. tridentata* Scop., Willk. Lang. Pr. n. 727. *O. Hanrii* Hénon in Ann. Soc. Physiq. Hist. Nat. etc. de Lyon T. 9 (1846), p. 721-6. *O. lactea* Poir., *O. Ricasoliana* Parlat.; *O. lact.* et *O. trident.* Parlat. It. 3. ns. 909, 910, Jacq. Coll. 2, p. 267, I on. rar. 3, t. 599, Brot. Phytgr. Lusit. sel. 2, p. 23, t. 91, f. 1, Desf. Fl. Atl. 2, p. 318, t. 247, Dietr. Fl. Bor. v. 7, n. 434 elatior, Bot. Mag. t. 1932, Lamk. Ill. t. 726, f. 2, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 371 (p. err. 380), f. 3, 1 et t. 370 lact.; Vaill. Bot. Par. p. 149, t. 31, f. 29. Hall. Helv. n. 1275, t. 30 f. media et apud Rupp. Jen. p. 295, t. 6, Seg. Veron. 2, p. 123, n. 3, t. 15, f. 3 flos, Jord. Pl. nouv. rar. cr. Fragm. 1, p. 27, t. 4, f. A, B acuminatae, C. variegata.

♂ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. In calidioribus.

E Pyr. septr. med. lectum supra *Toulouse au Tauch* habui a Timbal.

Species a me extra Pyrenaeos potius quam istuc observata et pro variabili stirpe cum aliis plurimis recognita. Caeterum variabilitas ista nec Parlatoreo fugere potuit, quem dum considero vel sub illius diagnosibus (ps. 473, 476), aut sub observationibus editis (ps. 476, 479), non possum quin et ab eo etiam argumenta suscipiam ad plurium nostrum confirmandam sententiam. Forma, quae in Pyrenaeis facilius obvenit ea est, cui respondet *O. lactea* Poir.

Orchis ustulatus (Clusii) L. Sp.

Clus. Pann. A. p. 238 descr., p. 236 figura. Koch p. 790, n. 5, Bert. 9, p. 531, n. 12, Gaud. 5, n. 2058, DC. Dub. p. 445, n. 23, Willk. Lang. Pr. n. 725. La Peyr. Hrb. Engl. Bot. v. 1, n. 18, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 94, Schrank Fl. Monac. t. 204, Fl. Dan. t. 103, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. 6, t. 6, Hall. Helv. n. 1273, t. 28, fig. extr.; Sv. Bot. v. 5, t. 351, Sturm Heft 12, Dietr. Fl. Bor. v. 4, n. 226, Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 569, f. 775, Icon. C. 23-4, t. 368, Vaill. Bot. Par. p. 149, t. 31, f. 35, 36, Seg. Ver. 2, p. 123, n. 4, t. 15, f. 4 fl., Schub. Icons. t. 45, f. 4. Clus. Rar. pl. Hist. pl. 2, p. 207-8, f. 1, Camer. Epit. p. 622, Loesel. Fl. Pruss. p. 183, n. 50, t. 60, J. Bauh. Hist. pl. 2. l. 19, p. 765, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 492, t. 12, f. 4, n. 20.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. contra *Jaca*, collibus *de Larbesa*, die 28 Maj. 1858. Habui ex viciniis *de Pau* a Galant: ex *Lhieris* ad basim *Hourmigué* et ex *Génost dans le Louron* a Deville.

Obvius mihi venit floribus omnino albis ad *Aras de Bigorre*.

Orchis coreosmus (Lobelii) St. Lager.

Lob. Obs. p. 90, f. 2. *Orchis coriophora* Koch p. 790, n. 6, Bert. 9, p. 522, n. 4, Gaud. 5, n. 2054, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1743, DC. Dub. p. 445, n. 22, Willk. Lang. Pr. n. 726. La Peyr. Herbr.; *O. fragrans* Poll. Elem., ipso fat. Ver.; Mut. Fr. Suppl. finl. p. 173. *O. Martrini* Timb.? *O. corioph.* symphyetala Brot., *O. cimicina* Gilib. Exerc. phyt., non Scop.; *O. cassidea* M. a Bieb. confirm. a Ledeb. Ross. Jacq. A. 2, p. 14, t. 122, Brot. Phytgr. Lus. sel. 2, p. 19, t. 89, f. 2, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 3 elongatur; Pollin. Elem. bot. 2, ps. 155, 157, tab. ult., f. 2, Schk. Handb. 3, t. 271 fl., Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 567, f. 773, Icon. C. 23-4, t. 367 et t. 366 fragr., Sweet Br. Fl. Gardn. 3, t. 249, Hall. Helv. n. 1284, t. 34 f. infr., Vaill. Bot. Par. t. 31, f. 31, 32, Rivin. Hexpt. irreg. t. 20. Lob. Ic. t. 177, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1557, f. 2.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, non rarus. Alibi rarissimus.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Pamplona*, die 19 Maj. 1844.

Bracteae inferiores tri-plurinerviae, superiores generatim uninerviae,

nec omnes tales ut dicit Koch l. c. et cum eo alii. Statura aliquantulum variat et variant flores colore e viridi, carneo, rubro saturatiore: odor etiam in illis plus minus intensus, interdum laevissimus, vixque naribus percipiendus. Observavi legique sub *Solsona*, ad *Olius*, die 17 Jun. 1861, flores, in quibus labellum, non tantum rubellum, sed intense purpureum, ferme nigro-purpureum erat, ut hodie quidem conspicitur: prope adstabant individua, in quibus labellum dilute rubellum, quasi lividum conspiciebatur.

O. Martrini Timb., dicta a Martrins (*Herboris. méd. Fr.* 1855, p. 18), proxima declarata *O. coriophorae* L. et *fragranti* Pollin., verisimiliter lusus est parvi momenti *O. coriophorae*: cf. Timb. cum Jeanbr. *le Llaur.* p. 428.

Bertoloni in *Amoen. Ital.* p. 415 non citavit *Fl. Dan.* t. 224; sed citavit in *Fl. It.* pone Gaudini, vel Bluff, *Fing. Compnd.* ed. 2, T. 2, p. 520, n. 7, vel Gmel. *Bad. Als.* 3, p. 532, sed perperam; nam haec prolatio est fallax. Poiret, in *Dict.* T. 4, p. 589, n. 19 habet *Fl. Dem.* t. 224, singulari errore, qui forte alterius fuit origo.

Orchis, qui cimicem olet, non qui cimicem fert: cf. St. Lag. *Nomencl. bot.* (1880) p. 131 cum Nota.

Orchis Morio (Brunfelsii) L. Sp.

Brunf. *Herbr.* 1, p. 104 fig. inter. *Cynosorchis*. Koch p. 790, n. 8, Bert. 9, p. 524, n. 5, Gaud. 5, n. 2035, DC. *Dub.* p. 444, n. 16, Willk *Lang. Pr.* n. 724. La Peyr. *Herbr.* var. s. l. partim; *O. ericetorum* Pourr. *Herbr. Matr.*; *O. picta* Loisel., Gr. Godr. *Fr.*; *O. officinalis* Salisbr. *Pr.*, *O. crenulata* Gilib. *Exerc. phyt. Engl. Bot.* v. 29, n. 2059, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 1, t. 123, Sv. *Bot.* v. 4, t. 233, Schk. *Handb.* 3, t. 271, Schrank *Fl. Monac.* t. 116, *Fl. Dan.* t. 253, Dietr. *Fl. Bor.* n. 1, *Fl. Batv.* v. 7, t. 485, Reichnb. *lc. C.* 23-4, t. 363, W., W., F. et N. ab Esenb. *Pl. offic.* t. 72, Zannich. *Vnz.* p. 195, t. 28, Hall. *Helv.* n. 1282, t. 33 fig. min.; Seg. *Ver.* 2, p. 125, n. 8, t. 15, f. 7 fl., Plenck *lc. pl. med.* T. 7, p. 26, t. 645, Vaill. *Bot. Par.* p. 149, t. 31, f. 13, 14. Schub. *Icons.* t. 45, f. 1. Fuchs. *Hist. st.* p. 559, Cord. *Hist. ert.* 129 b fig. inter. ex *Trag.*, Camer. *Epit.* p. 624, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 19, p. 761, f. 3, *Trag. St. h.* p. 780, f. 1? Dod. *St. h. Comm.* 1553, p. 249? et *Hist. pl. (gall.)*, p. 131, f. 1? et 2, Pempt. p. 236, f. 2, Lob. *Obs.* p. 88, f. 1, *Icon.* t. 176, f. 2.

♂ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam longe frequentior obvenit.

Legi in Pyr. Arag. a *San Juan de la Pena*, die 29 Maj. 1850. Habeo a Deville ex *Hormigué* et ex *Tarbes*, ubi ipsemet vidi, ut et ad *Angos* (olim Rus Barbieri) non procul *Tarbes*.

Variant flores intentione coloris; decoloratione etiam, occurrentes albi quoque, et tunc labium in illius pectore non gerit maculas illas purpureas, quae dum petala colorata sunt, conspiciuntur in pectore albido.

Planta nostrae similis Delilio erat *O. picta* Loisel., *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 263, n. 6, t. 26; sed fatebatur Delile se *O. Morionem* L. ignorare, vel ignotam habere. Aliquantulum a nostra aliena est *O. picta* Loisl., Reichnb. *fil. C. c.* t. 365, f. 1, in textu p. 17, n. 2, declarata varietas *O. Morionis* (β), pro tali recognita quoque a Willk. l. c. Huic strictissime adstricta est *O. Champagneuxii* Marius Barnéoud, *Notic. sur deux Orchid. novell. pour la Fl. Franç.* in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér.* 3, T. 20 (1843), p. 380-1, Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 286, quam cf. apud Reichnb. l. c. p. 17, t. 365, f. 2, 3, merito, ut firmiter credo, pro varietate *O. Morionis* recognita et declarata a Lange, *Pug. pl. rar. impr. Hispan.* p. 78 et cum Willk. l. c. Eam in agro Ruscinonensi repertam esse testatur Godron, *Not. Fl. Montp.* p. 28.

Opportune Pourreti effatum de hisce lusibus refero: « *Per lo que toca al Orchis Morio no es tan facil resolver si son ò no son variedades las*

que algunos miran como tales, ò bien si deben ser consideradas como especies distinctas. » P. in Litter. ad Bolos, datis Orense, die 28 Aug. 1800.

G. Bauhinus in Pinace *Orchidis 3 gen.* Dod. gall. p. 153, f. 1 usus est binis vicibus: prima, p. 81 b, n. 7, cum ipsius Dod. Pempt. p. 236, f. 1, quae est *O. vernalis*; secunda cum altera Dod. figura, quae ad *O. Morionem* pertinet. Nos pro hac secunda specie illam potius agnovimus figuram.

Loca Theophrasti, Hist. pl. l. 9, c. 19, Dioscr. l. 3, c. 132, Plin. Nat. h. l. 26, c. 10 vel 62, a Feé audenter huic speciei relata, mihi pro quacumque specie dubia manent.

SECTIO 2.^a ANDRORCHIS ENDL.

Orchis pallens (Ruppil) L. Mant.

Rupp. infr. cits. Koch p. 791, n. 10, Bert. 9, p. 545, n. 20, Gaud. 5, n. 2063, DC. Dub. p. 444, n. 10, Willk. Lang. Pr. n. 736. La Peyr. Hrbr. Jacq. A. 1, p. 28, t. 45, Dietr. Fl. Bor. v. 11, n. 722, Reichnb. Pl. cr. C. 9, t. 808, f. 1093, Icon. C. 23-4, t. 386, Bot. Mag. t. 2569, Hall. Helv. n. 1281, t. 30 fig. supr. intr.; Rupp. Jen. ed. 1, p. 281, t. 2, f. 2. Seg. Ver. Suppl. p. 247, n. 5, t. 8, f. 3.

☿ Flor. Apr. Maj. Fruct. ? Rarissimus.

Repertus au Pic d'Eyré, unde staret in La Peyr. Herbr.; ad Hispaniae limitem, ex DC. Fr. n. 2018; locaque varia indicant Philippe et Dulac (iste n. 364).

Prudentius Bertoloni filio tribuisset observationem de florum odore in planta, quae ab hoc nec ab eo collecta est!

Orchis provincialis (Cupani) Balb. Misc. alter.

Cup. Hrt. Cath. p. 157, lin. 13-4, Panph. Sic. t. 202 et 222. Koch p. 791, n. 11, Bert. 9, p. 546, n. 21, Guss. Sic. Syn. 2, P. 2, p. 536, n. 17, DC. Dub. p. 444, n. 11, Willk. Lang. Pr. n. 737, *O. laeta* Steinh. *O. pauciflora* Ten. huc a Lindl. laud., confirm. a Visian. Dalm. Suppl. Balb. l. c. p. 33, t. 2, Tenor. Fl. Nap. 2, p. 257, n. 784, t. 87, Reichnb. Icon. C. 23-4, p. 44, t. 387 f. Ann. Sc. Nat. Ser. 2, T. 9 (1838), p. 209, t. 7, f. 17-20, Moggr. Fl. Menton. t. 42. Bonann. Panph. Sic. t. 34.

☿ Flor. Apr. Maj. Fruct. ? In extrem. occid. et orient., locisque calidioribus.

Habui a Timbal ex Valbonne supra Consolation, Pyr. or.

Prius stirpem degentem ad Bilbao al Convento de los Capucinos denunciavit Willkomm, Sert. Fl. Hisp. n. 994; mox cum Lang. Pr. c. in m.^e Somorrostro et iterum ad Bilbao. Grenier cum Godr. Fr. 3, p. 293 dicunt repertam esse ad Collioure (ibi proxime Naudin à Consolation) et ad Port-Vendres, ubi nos fugit, itemve ad Narbonne ex Timb. et au Milebre ex eodem.

Orchis vernalis (Fuchsii) Salisbr. Pr. p. 46, n. 4.

Fuchs. Hist. st. p. 555. *O. mascula* L., Koch p. 791, n. 12, Bert. 9, p. 527, n. 8, Gaud. 5, n. 2056, DC. Dub. p. 444, n. 14, Willk. Lang. Pr. n. 733. *O. mascul.* La Peyr. Hrbr.; *O. ovalis* Schmidt. Orchid. p. 224, tabulae f. 1 variet. est, ipso fat. Fl. Bohem. p. 42 sub n. 56; *O. verna* Fleury Orch. Rennes (1819) p. 15, sine necess. Engl. Bot. v. 9, n. 631, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 124, Fl. Dan. t. 457, Sv. Bot. v. 4, t. 220, Jacq. Ic. rar. 1, t. 180, Schk. Handb. 3, t. 271 flos; Dietr. Fl. Bor. v. 8, n. 508, Turp. Fl. med. T. 5, t. 256, Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 560, f. 768, Icon. C. 23-4, t. 396, f. 1, 2 et t. 391, f. 3 stab., W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. t. 71, Tenor. Fl. Napol. 2, d. 285, t. 196, f. 2 et 5, p. 239, n. 2977, t. 196, f. 1, Mey. Phys. Auff. p. 324, f. 1, Stockh. Act. Handl. 3 f. A, Woodv. Hook. Med. bot. V. 4, p. 781, t. 264, Hall. Helv. n. 1283, t. 32, f. 1, Vaill. Bot. Par. p. 151, t. 31, f. 11, 12, Seg. Ver. 2, p. 126, n. 6, t. 15, f. 5, 11 et p. 125, n. 7, t. 15, f. 6 fl., Plenck Ic. pl. med. T. 7, p. 24, t. 643, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 31, Bisch. Handb. t. 31, f. 1007, Fuchs. Ic. ed. 1545, t. 317, Dod. St. h. Comm. 1553, p. 248, Hist. pl. (gall.) p. 152, f. 2, Pempt. p. 236, f. 1, Lob. Obs. p. 87, f. 2, Ic. t. 176, f. 1; Orch. 5 Clus. Pann. A. p. 238-9 descr. sin. ic., sed Rar. pl. Hist. l. 2, p. 268, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 763, f. 1, Lonier. Nat. h. crt. 201 C, f. 1?

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) supra *Oñate*, in m.^o *Aloña*, die 30 Jun. 1853. Habeo a Deville lectum circa *Marseillan*. Observavi ad *Bilbao*; ad *Portillo de Fenès*, Pyr. Arag.; ad *Lubie*, *Cauterets*, au *Cagire*, ad *Toulouse*, ad *Camprodon*.

Occurrit caule foliisque maculatis aut immaculatis et iste rarior casus est. Mihi visum est in primo statu reperiri potius in locis apricis et parum humidis; in secundo, vero, locis magis temperatis umbrosisque. Obvenit etiam floribus albis.

Orchidem 4 Camer. Epit. p. 624, quam Sm. *Engl. Fl.* 4, p. 11, n. 3 ad *O. Morionem* retulerat, mox p. 12, n. 4 ad *O. vernalem* citavit. Nos primo relinquere maluimus. Oh quale pessimum specificum nomen huic speciei infauste firmavit Linnaeus!

Reapse plures sunt *vernales* species, sed et *speciosae* multae, ne dicam omnes de Ordine pulcherrimo et splendidissimo; quapropter antiquius *Salisburyi* nomen specificum prae *Hostiano* (*Fl. Austr.* 2, p. 527, n. 7) praetuli.

***Orchis laxiflorus* (Caesalpini) Lamk. Fr.**

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 225, n. 627. De Plnts. l. 10, c. 46. Koch p. 792, n. 13 (excl. var. b), Bert. 9, p. 549, n. 23, Gaud. 5, n. 2057 (expunct. Tabern.); DC. Dub. p. 444, n. 13, Willk. Lang. Pr. n. 738. *O. ensifolia* Vill., La Peyr. Herbr.; *O. elegans* Heuff., ex Reichnb. et Neilr., cum *O. Heuffeliana* Schur.; *O. alata* Fleury-Orch. Renn.? *Engl. Bot. Suppl.* v. 3, n. 2828, *Dietr. Fl. Bor.* n. 2 palustri; Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 393, Vaill. Bot. Par. p. 150, t. 31, f. 33-34; Seg. Ver. 2, p. 125, 126, ns. 8, 9, t. 15, f. 8 fl.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. elabente, Jul. in calidioribus: alibi Jul. Aug.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Huarte* supra *Pamplona*, die 13 Jun. 1844. Habeo a Deville ex *Hormigué*.

De *O. palustri* ab hoc distincto cf. Crép. *Pl. rar. cr. Belg.* fasc. 5, p. 95, nec non Parl. It. 3, n. 920.

***Orchis sambucinus* (Egenolphi?, Fuchsi) L. Sp.**

Egen. Hrbr. imag. crt. 31 b fig. intr.? Fuchs. Hist. st. p. 557, duce Sprengel. Koch p. 792, n. 14, Bert. 9, p. 556, n. 27, Gaud. 5, n. 2064, DC. Dub. p. 444, n. 9, Willk. Lang. Pr. n. 741, Wulf. Fl. Nor. n. 1401. La Peyr. Herbr. et *O. incarnata* var. *sambucina* La Peyr. Herbr.; *O. bipalmata* Pourr. Herbr. Matr. e Mont-Llaurenti (Pyr.) et ex Pyr. Arag.; *O. Laurentiana* Bolos in Herbr. e m.^o Llaurenti; *O. mascula* March. Herbr., ex Timb.; *O. lutea* Dulc.; an *O. flavescens* C. Koch huc reducenda? Jacq. A. 2, p. 5, t. 108, Roem. Fl. Eur. fasc. 4, n. 8, Sv. Bot. v. 6, t. 362, *Dietr. Fl. Bor.* v. 4, n. 227, Fl. Dan. t. 1232, Baumg. Fl. Lips. p. 14, n. 37, t. 2, Reichnb. Pl. cr. C. 9, t. 890, f. 1091 et t. 810 var.; Icon. C. 23-4, t. 412, f. 1, 2. Sweet Br. Fl. Gard. 2, t. 199, 3 t. 299, Seg. Ver. Suppl. p. 249, t. 8, f. 5 fl., Vayrd. Apunt. Fl. Catal. p. 160, t. 5. Clus. Pann. A. p. 239-40 fig., Rar. pl. Hist. l. 2, p. 269, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, t. 19, p. 775, f. 4, Rudb. Elys. 2, p. 213, t. 9.

☞ Flor. Maj.-Jul. Fruct. in sera Æstate. In mont. et editis Pyr. medior., orientalium.

Legi in Pyr. aurigr. sub *la Maura*, die 8 Aug. 1843; in Pyr. or. supra *Mont-Louis* ad *le Bach de Bolchera*, die 8 Jun. 1837. Habeo a Deville ex *Bouilh-Pereilh* et ex *le Pic de Eyré*, hunc puto a Corbin lectum. Observavi supra *Barèges*, ad *Gédre*, ad *San Juan de la Peña*; ad *Formigal de Sallen* et in m.^o *Yzas* viderunt Asso et Willkomm.

Varietas floribus purpureis praedita (*O. incarnata* Gilib., Willd.) apparet nuncupata esse *O. antropophora* Pourr. a nonnullis. Credidi stirpem floribus donatam luteis *O. multifidam* denominatam esse a Pourret, sed in ipso Pourret MNS. apud Bolos *multifidae* nomen legere nequivi nec in MNS. meo Matriti confecto ad Herbr. Pourr. hoc inveni vocabulum, quod tamen a tuberum natura flueret.

« *Bulbus unus ovatus, alter palmatus.* » Pollich. Fl. Pal. 2, n. 848. Non semper ita res se habet. Utrumque tuber indivisum, alias lobatum reperies, interdum revera unicum lobatum defoditur et inspiciuntur aliquando lobi in longas fibras attenuati.

Orchis maculatus (Fuchsii) L. Sp.

Fuchs. Hist. st. p. 713. Koch p. 192, n. 16, Bert. 9, p. 554, n. 6, Gaud. 5, n. 2066, DC. Dub. p. 443, n. 7, Willk. Lang. Pr. n. 745. La Peyr. Herbr., *O. latifolia* var. Pourr. Herbr. Matr.; *O. tetragona* Heuff., ex Gris. Schenk It. Hungr. n. 287, confirmante Neilr. Hungr., Slav.; *O. Biermanni* Ortm., *O. lancibracteata* C. Koch, ex Neilr., qui *O. sacciferam* Brongn. quoque confirmat. Engl. Bot. v. 9, n. 632, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 93, Fl. Dan. t. 933, Sv. Bot. v. 6, t. 413, Dietr. Fl. Bor. n. 6, Schrank Fl. Monac. t. 112, Brongn. apud Bory Chaub. Morée n. 1216, t. 30, f. 1, Mey. Phys. Auff. 1791 t. ad. p. 233, f. 2, 3, Fl. Batv. v. 7, t. 584. Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 566, f. 772 et Icon. C. 23-4, t. 407 et t. 406, ns. 8-28 anal. et t. 409 fig. saccigr. an planta hybr.? Hall. Helv. n. 1278, t. 32, f. 1, Vaill. Bot. Par. p. 153, t. 31, f. 9, 10, Seg. Ver. 2, p. 132, n. 24, t. 15, f. 16. Fuchs. Icon. ed. 1545, t. 410, Trag. St. h. p. 781, Cord. Hist. pl. crt. 130 b, fig. 1 ex Trag.; Dod. St. h. Comm. 1553, p. 258, Hist. pl. (gall.) p. 158, f. 2, Pempt. p. 240, f. 2, Lob. Obs. p. 94, f. 4, Icon. t. 188, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1569, f. supr., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 774, f. 2, Lonier. Nat. h. crt. 202 C. f. 2?

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr. m.^e Irei, die 5 Aug. 1841; prope *Montory* ad pedem montis *Arghivelà*, die 4 Jun. 1857. Habeo a Deville ex *Hormigué* et ex *Visken*.

Variet immaculatus, floribus lilacinis, roseis et albis; insuper statura plurimum.

Ingratus est florum odor. Ad *Oñate*, Pyr. Cantabr. merid., vidi interdum gerentem folia angustissima, superioribus praesertim linearibus, floribus roseis albisque, cum punctis ac striis in labello praecipue manifestioribus, rarius omnino evanescentibus.

Stirpem hybridam *O. maculato-Morionem* deprehendi legique ad *Montory*, eodem die ac supra.

Orchis latifolius (Dodonaei) L. Sp.

Dod. Pempt. ed. 1 et 2, p. 241; Dod. Kruidb. b fol. 381 ex Kickx Brux. n. 27. Bert. 9, p. 551, n. 25, Gaud. 5, n. 2065, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1752, DC. Dub. p. 443, n. 8. *O. latifol.*, incarnata L. et Traunsteineri Saut., Koch ps. 792-3, ns. 17-9. *O. latifol.* et *O. incarnata* Willk. Lang. Pr. ns. 743, 744, Parl. Fl. It. 3, ns. 932-3. *O. comosa* Scop., Ambr. Fl. Tir. austr. 1, n. 376. Nomen forte praefendum. La Peyr. Herbr. s. l. et *O. Morio* La Peyr. Hrb., excl. var., et *O. viridis* La Peyr. Herbr. part.; *O. foliosa* Soland. apud Low. Primit.; *O. rivularis* Heuff., ex Griseb., Schnk. It. Hungr. n. 286; *O. lanceata* Dietr. Bor. est forma angustifolia; *O. cordigera* Fries et *O. cruenta* Roch (non Retz) ex Neilr.; *O. Durandi* Boiss. Reut. Pug., *O. aristata* Fisch., ex Lindl. var. est, sicque *Or. salina* Turcz., ex Trautv. Engl. Bot. v. 33, n. 2308, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 125, Fl. Dan. t. 266 et t. 2466 incarn. et 2664 majal.; Fl. Batv. v. 1, t. 20 et t. 1049 incarn., Schrank Fl. Monac. t. 85, Sturm Heft 7, Schk. Handb. 3, t. 271 flos; Mill. Linn. Syst. ill. Cl. 20, Ord. cum tabs., Morren Dissrt. de *O. latifol.* (1826) cum tabs., Dietr. Fl. Bor. n. 4 et n. 5 angust., Bot. Reg. v. 20, t. 1701 luxur., Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 564, f. 769-70 et t. 565, f. 771 maculata et C. 9, t. 848, f. 1140 angustif.; et Icon. C. 23-4, t. 402-3-4 et t. 394 angustif.; et t. 396-7-8-9 totidem formae; *O. latifol. labrovaria* Brot. Phy. Lusit. sel. 2, p. 25, t. 92, Hall. Helv. n. 1279, t. 32 figura dextrorsa, Vaill. Bot. Par. p. 151, t. 31, f. 1-5, Richrd. Orch. europ. tab. n. 2. Lob. Obs. p. 97, f. 1, Icon. t. 191, f. 1, videtur var., Camer. Epit. p. 626. Lob. Obs. p. 95, f. 3, Icon. t. 190, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1060 figurae infus. et p. 1061, f. 1-3, Icon. t. 681, f. 2 et t. 682, 683 fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, ps. 774-5-6-7 figurae, Swert. Flor. t. 63, f. 7.

☿ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Pamplona*, die 9 Jun. 1844. Habeo a Deville e *Bayonne*, e *Visken* et ex *Le Lac d'Estaing*, hunc *angustifolium*.

Statura generatim sesquipedalis est. Reperiuntur interdum folia cauli valde approximata, alias laxa et patentia; ea plerumque immaculata conspexi. Rachis eximie angulosa praecipue e nervo medio atque e margine bractearum unaque cum bracteis fuscescens. Supremum folium tum racemi basim vix longitudine sua attingens, tunc eam superans. Item supervacaneum est dicere quantum varient folia latitudine in eodem loco etiam. Et flores occurrunt sature purpurei et pallidi vel carnei.

Variabilem esse speciem novit etiam Schmidt, Fl. Bohem. p. 51, n. 64 Obs., qui suam *O. longibracteata*, *Orchid.* p. 233, e censu specierum denique delendam duxit. Cf. etiam Kunth Fl. Ber. ed. 2, T. 2, p. 240, Boreau *Fl. centr. Fr.* (1840) n. 1329, Lindl. *Orchid.* p. 260. Laudavissem, cum Ambrosi l. c. et p. 695, Scopoli denominationem, nisi iste speciem duplicavisset nominibus *latifoliae* et *comosae*, Fl. Carn. ed. 2, ns. 1118, 1120.

Orchis papilionaceus (Dioscoridis) L. Sp.

Dioscr. l. 3, c. 131; cf. et Plin. Nat. h. l. 26, c. 8 vel 62? credit Fée. Koch p. 792, Parl. Fl. It. 3, n. 904, Noul. Fl. bass. sous Pyr. p. 607, n. 5, DC. Dub. p. 444, n. 12, Parl. It. 3, n. 904. *O. rubra* Jacq. Bert. 9, p. 516, n. 1. *O. decipiens* Bianc., Tod., Guss. et *O. expansa* Genn. ex Parl. c.; *O. orientis* et lusit. florem marem papilionaceum referens, Tournf. Coroll. p. 30 confirmata a Brongn. apud Bory, Chaub. Pélop. n. 1507, *O. Gennarii* Reichnb. Parlatoreo dubia, confirmata a Caruel. Jacq. Ic. rar. 1, t. 183, a Boccio, ex agr. Roman., vix; Brot. Phytgr. Lus. sel. 2, p. 17, t. 88, Roem. Fl. Eur. fasc. 8, n. 8; a Jacq. evidenter desumpta, nec tuta; Ten. Fl. Nap. 5, p. 240, n. 198, t. 197, f. 2, Flor. Graec. Sibthrp. C. 10, p. 21, t. 928, Bot. Reg. t. 1155, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 362, f. 1-4, Moggr. Fl. Menton. t. 96.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. ? Rara per Pyrenaeos species.

Habui e Pyr. septr. med. humil. lectum prope *Toulouse* ad *Braqueville* et ad *Portet* a Timbal. Ibidem proxime *au bord du grand Leers* ad *Tramezaignes près l'Abbaye de Boulbonne* detexit Maj. 1859 Lajounie, Timbali discipulus: cf. Noul. *Fl. anal. Toul.* p. 157. Sunt qui contendunt (Tenore, Todaro, Gussone, Lindley, Mutel, Boissier) *O. rubram* Jacquin a *papilionacea* L. specie sejungi debere; quam sententiam respuunt Sebastiani et Mauri, Sprengel, Smith, Parlatore, Moggridge. Gren., Godr. *Fr.*; Smith cf. in *Sketch of a tour on the Continent* ed. 2, V. 2, p. 311. *O. lusitn. flor. ampl. rotundior. roseo, lineis purpur. distinct.*, Tournf. Herbr., ex Boiss. *Voy. bot. Esp.* p. 592, n. 1587, varietatem grandifloram speciei nostrae sistit, quam serius Boissier, *Add. corr.* p. 750, cum Lindley, specie ab *O. rubra* Jacq. distingui debere perperam existimavit.

Anacamptis Richrd. (L. Cl.). *Anacampteros*, generis neutr., ex St. Lager. Genus non ab omnibus hodie receptum.

Anacamptis pyramidata (Fuchsii) Richrd. in *Mém. Mus.*

Fuchs. Hist. st. p. 556. Koch p. 793, Parl. Fl. It. 3; n. 902. *Aceras pyramidalis* Reichnb., Willk. Lang. Pr. n. 722. *Orchis pyramidalis* L., Bert. 9, p. 518, n. 2, Gaud. 5, n. 2052, DC. Dub. p. 446, n. 5. *O. pyram.* La Peyr. Hrbr.; *O. condensata* Desf. Atl., ex Boiss. Esp.; *O. corsica* Riss. Nic. p. 461, t. 147. *O. bicornis* Gilib. Exerc. phyt. Jacq. A. 3, p. 37, t. 266, Engl. Bot. v. 2, n. 110, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 96, Fl. Dan. t. 2113, Sv. Bot. v. 9, t. 584, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 66, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. 7, t. 2, Hall. Helv. n. 1286, t. 35, f. 1, Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 561, f. 766, Icon. C. 23-4, t. 361, f. 1, Planch. Fl. Serr. Jard. Eur. T. 10 (1854-5), p. 156, n. 1029 cum icone, Vaill. Bot. Par. p. 151, t. 31, f. 38, Dill. apud Ray Syn. ed. 3, p. 377, n. 6, t. 18, Seg. Ver. 2, p. 129, n. 15, t. 15, f. 11 flos, Zannich. Vnz. p. 196, t. 64 et t. 42, f. 3, Fl. Bat. t. 1058, Fuchs. Ic. ed. 1545, t. 318, Trag. St. h. p. 779 dubia, Cord. Hist. pl. crt. 129, f. 1 ex Trag., Lob. Obs. p. 89, f. 1, 2, Icon. t. 174, f. 1, t. 173, f. 2, Dod. Pempt. p. 234, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2. l. 19, p. 764, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1556, f. 3 et p. 1557, f. 1.

♂ Flor. Maj. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Pamplona*, inter *Villaba* et *Huarte*, die 12 Jun. 1844. Habeo e *Tarbes* a Deville.

Spica densiuscula, junior apice acuto, pyramidata; adulta ovata, scilicet apice obtuso. Flores generatim rubri, offenduntur pallide carnei, albi etiam. Laevis, sed gratus est florum odor.

Halleri icon minus placet, quum fingat folia nimis lata et spicam longiorem, laxiorem et obtusiorum quam videri solet. Idem dicendum

de quorundam antiquorum figuris. Plantinianis figuris (sumamus Dodonaem) aliusmodi usus est Courtois, qui primam ad *O. militarem*, secundam ad *O. coriophoram* traxit. Me magis paratum invenit Lejeuni sententia, a D'Avoine et a Morren confirmata.

Parum persuasus locum Tragi, a Cordo quidem susceptum, citavi: sed non majore fiducia alterum ejusdem Tragi, *Orch. 5 odor.* St. h. p. 781-2 fig., sive *Tetstic. candid.* Cord. Ibid. l. c. crt. 130, f. 1, recipere. Tragus flores purpureos descripsit, ut generatim occurrunt; aliter Cordus.

Detractis nonnullis synonymis (fortassis *O. Morionis*) *Cynos. montan. purpur. odor.* G. Bauh. Pin. p. 81 b, n. 7, cum aliis quidem ejusdem auctoris locis bene notis, huc, forte apportanda erit.

O. trichocera Brongn. in *Exped. Sc. Morée* p. 260, n. 1220, t. 30, f. 2, varietas hujus speciei habenda foret, ex Griseb. Rum. Bith. 2, p. 362, n. 20. Eadem planta Reichenbachio, Icon. c. p. 45-6, n. 25, synonymon est *O. quadripunctatae* Tenor. (sive Cyrilli), cui postremae speciei ego confirmo, conlatis speciminibus graecis cum descriptione et figura Brongniarti et cum italibus opportune munitis. Sed animadvertendum est, quod *O. quadripunctata* Reichenb. fil., Parlatores sententia, transit in *O. Brancifortii* Bivon.

Orchidem globosam reapse in Herbr. Pyr., sed. s. l., habuit La Peyrouse. Indicatam ab eo *au Port de Paillères*, *Hist. abr. pl. Pyr.* 2, p. 546, n. 2, itemve a Benth. *Cat.* p. 108, a Mut. *Fr.* 3, p. 234, n. 4; vel ad *Huesca* ab Ass. Enumr. n. 191; non renuentibus quidem Gr. Godr. *Fr.* 3, p. 292, attamen, ei locum dare nolui in mea Flora, veritus ne aut nostra *Anacamptis* vel alia quaedam *Orchidis* species, male recognita, pro ea sumeretur.

Agitatur inter hanc speciem et *O. papilionaceam* a neotericis *Orchis prima* Plinii Nat. h. l. 26, c. 8 vel 62, quam, contrario ac Fée judicio, pro *An. pyramidali* interpretatur Desfont. in Plin. ed. Lemair., T. 7, P. 2, p. 733.

Gymnadenia R. Br.

Gymnadenia conopea (Brunfelsii) R. Br. apud Ait. Hrt. Kew. ed. 2.

Brunf. Hrbr. 1, p. 106. Koch p. 794, n. 1, Parl. Fl. It. 3, n. 886. *O. conopsea* L., Bert. 9, p. 562, n. 32, Gaud. 5, n. 2069, DC. Dub. p. 443, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 746. *O. conops.* La Peyr. Herbr. et *O. Morio* var. s. l. La Peyr. Hrbr. partim; *O. coriophorae* affinis Pourr. Herbr. Matr.; *O. pyrenaea* Philipp. in Litter. et Pl. exsicc. et Fl. Pyr.; *O. suaveolens* Salish. Pr.; *O. setacea* Gilib. Exerc. phyt.; *G. sibirica* Turcz., Lindl. et *G. cornigera* Reichenb. ex Ledb. Ross. Engl. Bot. v. 1, n. 10, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 57, Jacq. A. 2, p. 23, t. 138, Fl. Dan. t. 224, Schrank Flor. Monac. t. 268, Dietr. Fl. Bor. n. 8, Fl. Batv. v. 7, t. 529, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. 8, t. 6, Reichenb. Pl. cr. C. 6, t. 596, f. 815, Icon. C. 23-4, t. 425, f. 1, 2, 3; et t. 423, f. 2 corniger. Hall. Helv. n. 1287, t. 29 f. extr., Vaill. Bot. Par. p. 153, n. 24, t. 30, f. 8, Seg. Ver. Suppl. p. 251, n. 9, t. 8, f. 7, Zannich. Vnz. p. 197, t. 98, f. 2, Jacq. Fl. A. 2, p. 23, t. 138 cf. Koch et tubera despice; Richrd. Orch. eur. tab. n. 5, Matth. p. 885, Dod. St. h. Comm. 1553, p. 257, Hist. pl. (gall.) p. 158, f. 1, Fuchs. Hist. st. p. 712, Trag. St. h. p. 780, f. 2, Cord. Hist. pl. crt. 130 b, f. 2, Lob. Ic. t. 194, f. 11, G. Bauh. Pr. p. 30, n. 6 cum icone bona, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 778, fig. 1 et p. 777, f. 4, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 499, t. 14 f. ult. n. 14 (bis).

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 6 Jun. 1845, in Pyr. septr. occid. supra *Montory*, m.^c *Arghivela*, die 4 Jun. 1857. Habeo ex *le Pic de Lhieris*, lectam a Philippe, ex *le Pic de Gabizos* a Deville, itemve ab hoc ex *la Plaine de Bergons dans l'Estrem de Sales* et ex *Hourmiqué*.

Variat statura, spicae densitate, florum colore e purpureo ad album

usque descendente. Flores generatim suaveolentes mihi sese praebuerunt, praecipue vero ad *Oñate*, ad *Montory*, ad *Olave*. Inodores interdum occurrunt (*G. inodora* Fr.).

G. densiflora Dietr., Fl. March. p. 164, n. 2, fortassis, merus lusus nostrae speciei est: cf. Fl. Bor. t. 65.

De nominis specifici orthographia cf. Gras, *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 9 (1862), p. 334, vel Ascherson *Brandenb.* (1859).

Satyr. Basil. mas, Dod. *Pempt.* p. 240, f. 1 (sive Lob. *Obs.* p. 94, p. err. 90, f. 3, *Icon.* t. 188, f. 1), huic speciei relatum vides a Kickx *Fl. Bruxell.* p. 59, n. 29, quod iudicium ceu dubium habuit Courtois; mihi potius respuendum videtur, qui nec D'Avoine et Morren faveo evocantibus hanc iconem ad *Orchidem latifolium*.

Palma Christi major Camer. *Epit.* p. 626 apparet quaedam s. c. Matthioli iconis imitatio: aliquantulum mutata ab hac ad *Orchidem latifolium* potius eam transvehi posse existimavi.

Habeo a Deville plantam nomine *G. odoratissimae* insignitam et haec a *G. conopea* non est diversa. Hujus speciei lusum ab aliis quoque in Pyrenaei susceptum esse arbitror pro *G. odoratissima*; ni omnes ex mera La Peyrousei auctoritate rem declararent. Nullum stirpis specimen reperitur in La Peyrousei herbario, qui plura loca de hac specie citat in sua *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 549, n. 19, et ex eo Pyrenaeos conclamant Benth. *Cat.* p. 82, *Mut. Fr.* 3, p. 244, n. 29, Zetterst. *Pl. vasclrs. Pyr. princ.* n. 1238, Gren. *Godr. Fr.* 3, p. 298, Willk. *Lang. Pr.* n. 747. Denique, et dolet, Parlatore, *Fl. Ital.* 3, p. 463, e specimine a Franqueville ad *Ceret in pascuis* lecto (evidenter falso, ul falsum hodie omnes reputant locum *Celleneuve* ad Monspelium ex Gouan *Hrt.* p. 471, n. 8). Franqueville caute adhibendum esse iterum atque iterum, sed frustra, Parlatoreum deprecatus sum. Philippe, in *Fl. Pyr.* 2, p. 354, *C. odoratissimam* La Peyr. ad inanem illam suam *O. pyrenaeam* traxit.

Orchis calcarata Cost. et Vayr. (*Apunts. Fl. Catal.* p. 162) calcare non prorsus expers in ima sui parte et foliis, *Coeloglosso albido* potius similis est, statura et spica *Gymnod. conopeae*. In hac planta, quam, e colle *N. S. de los Angeles* (ad *Gerona*) a Vayreda habeo, legitimam speciem ego videre nequeo et suspicor ibridum surrexisse e duobus citatis speciebus.

Coeloglossum Hartm. *Fl. Scand.* ed. 1 (1820), p. 329. *Peristylus* Blume (*Bijdr.* 1825). Genus sustinet, imo subdividit Parlatore, *It.* 3, ps. 396 et 406; adversatur Ambros. *Fl. Tir. austr.* 1, p. 706 *Observ.*

Coeloglossum albidum (Richeri) Kirschleg. *Fl. Alsat.* 2, p. 138.

Richr. ex Hall., *Helv.* 1270. *Peristylus albidus* Lindl. *Orchid.* p. 299, *Bert.* 9, p. 572, n. 2. *Biechia albida* Parl. *It.* 3, n. 885. *Gymnadenia albida* Richrd., Koch p. 794, n. 3, *Ambr. Fl. Tir. austr.* 1, n. 381. *Orchis albida* Scop., *All.*, Gaud. 5, n. 2073, DC. *Duby* p. 443, n. 4, *Sm. Engl. Fl.* 4, p. 18, n. 10. *O. alb.* La Peyr. *Herbr.*, *Leucorchis albida* Meyer. *Engl. Bot.* v. 8, n. 505, *Curt. Fl. Lond.* ed. *Grav.* V. 4, t. 99. *Fl. Dan.* t. 115. *Sv. Bot.* v. 8, t. 507, f. 1, Dietr. *Fl. Bor.* v. 1, n. 67, *luxur.*, *Reichnb.* *Icon.* C. 23-4, t. 419, Hall. *Helv.* n. 1270, t. 26, f. 1, Rivin. *Hexap. irreglr.* t. 3 (op. posth. rariss.), Michel. *Gen.* p. 30, t. 26, f. A, B, C.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editis.

Legi in Pyr. septr. m.^o *Esquierry*, die 21 Jul. 1838. Habeo a Deville e *Clarabide*. Si bene memini speciem offendi a *la Peña de Mondaruego*:

in m.^o *Coumelie* Bordère; in valle *Héas* Miegév.; à *St. Just* prope *Barèges* Debeaux, in m.^o *Llaurenti* Timbal.

Coeloglossum viride (Lobellii) Hartm. Scandin.

Lob. Obs. p. 94, t. 4, Id. Cruydeb. p. 226 ex ipso in Icon. 1.ª prolotione. Koch p. 795; Parl. It. 3, n. 889. Peristylus viridis Lindl. Orchid. p. 299, Bert. 9, p. 570, n. 1. Orchis viridis Crantz., Sw.; Gaud. 5, n. 2071, DC. Dub. p. 442, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 750. Or. virid. La Peyr. Hrbr., partim; Satyrium ferrugineum Schmidt Orchid. p. 238, ipso fat. Fl. Bohem. p. 62 sub n. 75 Obs. 2, Habenaria bracteata R. Br., confirmata ab Asa Gray Man. Engl. Bot. v. 2, n. 94, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 98, Fl. Dan. t. 77, Sv. Bot. v. 8, t. 507, f. 2, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 68, Lamk. Ill. t. 726, f. 2, Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 594, f. 813, Icon. C. 23-4, t. 434-5; Hall. Helv. n. 1269, t. 26 f. extr., Vaill. Bot. Par. p. 153, n. 25, t. 31, f. 6, 7, 8, Seg. Ver. 2, p. 133, t. 15, f. 18 fl. et t. 16, f. 18 pl., Bisch. Handb. t. 31, f. 1006. Lob. Ic. t. 193, f. 1, Dod. Pempt. p. 235, f. 2 dub. Court.; non Lej. nec mihi placet. Lob. Ic. t. 182, f. 2 eadem Dod. Loes. Fl. Pruss. p. 182, n. 506, t. 59 luxur., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 776, f. 1.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editior. Pyr. or. praesertim, rariss. in mediis.

Legi in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 9 Jul. 1836; in Pyr. Catal. supra *Setcasas* m.^o *Costabona*, die 4 Aug. 1846.

In m.^o *Cagire* animadvertibat Timbal; sicque in m.^o *Llaurenti*, ubi mihi quoque sese offecit, sicque *al Collsacabre*.

Platanthera Richrd. (L. Cl.) *Conopsidium* Wallr.

Platanthera solstitialis (Ruellii, Tragi) Bönningh., Drej.

Testicul. Sacerdots. Ruell. De Natr. Stirp. l. 3, c. 65, p. 748, lin. 14; Satyr. 10 Trag. St. h. p. 784. P. bifolia Richrd., Koch p. 795, n. 1. De Notrs. Reprtr. Fl. Ligust. n. 1758, Parl. It. 3, n. 890. Orchis bifolia L., Gaud. 5, n. 2051 et Appnd. p. 498, DC. Dub. p. 446, n. 26, Willk. Lang. Pr. n. 748. Habenaria bifolia Babingt., Bromf. Vect. p. 482, n. 3 et cf. Phytolog. 3, P. 3 (1850), p. 991-4. Conopsidium stenanthum Wallr. Beitr. zur. Bot. (1842) p. 103, n. 1. O. bifl. La Peyr. Herbr. et Limodorum abortivum La Peyr. Herbr., quoad frustul.; Gymnadenia bifolia Ambr.; Satyrium trifolium Fuchs., Lonicer., S. Rivini Rupp. Jen., saltem propr. Engl. Bot. Suppl. v. 3, n. 2806, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 125, Fl. Dan. t. 2360 et 2361 solst. Schk. Handb. 3, t. 271 fl., Schrank Fl. Monac. t. 136, Fl. Batv. v. 3, t. 225, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 555, t. 32, f. E fl., Bergr. Phytamt. 2, p. 207 cum tab., Labr. Heg. Ic. Helv. fase. 7, t. 1, Plenck Ic. pl. med. T. 7, p. 25, t. 644, Dietr. Fl. Boruss. n. 6, Sv. Bot. v. 5, n. 314, Reichnb. Pl. cr. C. 9, t. 852, f. 1143 et 1144; Icon. C. 23-4, t. 428-9, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. t. 73, Zannich. Vnz. p. 196, t. 42, f. 2 Seg. Ver. 2, p. 128, n. 14, t. 15, f. 10, Mut. Fr. Atl. t. 67, f. 474-5, Schub. Icons. t. 45, f. 3. Matth. p. 881, Camer. Epit. p. 625, Fuchs. Hist. st. p. 710, Ruell. in Dioscr., ex edit. Varior. Egenolph. 1549, p. 271, f. 3 (extr.); Lonicer. Nat. h. crt. 202 A, f. 3 Egenolphiana, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 771 fig. Cord. Hist. pl. crt. 129 b f. intr., Lob. Obs. p. 88, f. 3, Icon. t. 178, f. 1, Dod. Pempt. p. 237, f. 2, Tabern. Krtb. 2, p. 1056, f. 4, Ic. t. 674, f. 2 et Kr. p. 1054, f. 2, Ic. t. 669, f. 2 et Kr. p. 1059, f. 1, Ic. t. 678, f. 2.

☿ Flor. Maj. Jul. Fruct. Jun.-Aug., secund. loca.

Legi in Pyr. septr. med. *au Pic de Gard* supra *Arghenos*, die 1 Jul. 1843; in Pyr. Catal. supra *Siaïl*, nemore *Cimadal*, die 28 Jun. 1861. Habeo a *Déville* ex *Béze* et ex *le Pic d'Eyré*.

Odor florum sub vespere praesertim acutior fit, neque ingratus; illum *Caprifolii* revocat. Sed planta sub exsiccatione tetrum spirat odorem.

Observavi contra *Gerona*, in m.^o *San Grau* (die 23 Maj. 1851) monstrosum plantae statum, caule fasciato, rotundato-compresso, anguloso, contorto, spica pollicari, floribus approximatis, qui tamen numerosiores prae individuis normalibus non erant. Nota est var. *densiflora*, quae *brachyglossa* Reichnb.

Denominatio specifica *bifoliae* minime aequa est, numero foliorum plerumque excedente; nec apta quidem, ex quo sub ea latuerunt duae probe distinctae species.

Lamarekiana non placet, quia flores non sunt *albi* sed *albidi*. Boenninghauseni et Drejeri illam suscepi.

Platanthera chlorantha (Gesneri) Cust.

Orch. alter. Serapias Gesner. Cat. Koch p. 795, n. 2, Parlt. It. 3, n. 891. Habenaria chlorantha Babingt., Bromf. Vect. p. 480, n. 2. Conoposidium platantherum Wallr. Beitr. zur Botan. (1842) p. 107, n. 2. Orchis virescens Zollich., Gaud. 5 Append. p. 497, n. 2051. O. chlorantha Schmitz, Reg. Fl. Bonn. p. 110. O. montana Schm., Willk. Lang. Pr. n. 749. P. chlor. et P. Wankelii Reichenb.; Gymnadenia chlorantha Ambros.; Orchis ochroleuca Tenr.; O. bifolia Quorund., Scop. Carn. n. 1102; P. virescens C. Koch C. Fior. Dan. t. 2362 et t. 235 laud. Ledeb., Engl. Bot. v. 1, n. 22, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 555, n. 1, t. 32, f. F fl., Reichenb. Pl. cr. C. 9, p. 20, t. 853, f. 1145, Icon. C. 23-4, t. 430, Wallr. s. c. t. 2, f. 6-11 fl. anal. Hall. Helv. n. 1285, t. 35, f. 2, Vaill. Bot. Par. p. 151, t. 30, f. 7 fl., Mut. Fr. Atl. t. 64, f. 476, Bisch. Handb. t. 31, f. 1008 fl. (nom. bifol.). Dod. St. h. Comm. 1553, p. 255, Hist. pl. (gall.) p. 155, f. 1, Lob. Obs. p. 93, f. 1, Icon. t. 178, f. 2, Tabern. Krb. 2, p. 1053, f. 2, Icon. t. 668, f. 1 et Kr. Ibid. f. 1, Icon. t. 667, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 772, fig. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12 (pagina consulto omittitur) t. 13, f. 11 sub n. 18.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Legi in Pyr. Catal. sub *Solsona*, die 10 Jun. 1861. Habeo a Deville ex *Hourmigué*, a Timbal e pratis fluminis *Ariège*, ubi istud se in Garumnam immittit. Observavi ad *l'Estanco de Bastus, à la Conca de Trempe*; prope *Barèges*, in m.^o *Cagire* ad *Bazordan* vidit Miègeville.

Orch. alb. calcr. oblong. Ray Syn. ed. 2, p. 238, n. 13 forte huc spectat; sed prius, Syn. ed. 1, p. 172, n. 13, Hist. pl. 2, p. 1221, n. 40, cum superiore specie confundebat, quod facile percipitur spectatis synonymis allatis et observationibus additis. Species distinxerunt quidem Bauhini fratres, sed non absque magna synonymorum confusione. Incertae procul dubio sunt veterum prolationes. Videmus Mutel, *Fr.* 3, p. 232, ns. 1, 2, *P. solstitiali* afferre Lobelii figuras Icon. t. 178, f. 2, t. 179, f. 1; harum primam ad *P. chlorantham* retulimus; alteram, ceu peculiarem speciem recensitam a G. Bauh. Pin. p. 83, n. 5, generatim oblitam, observandam statuendamque proponimus. Idem Mutel, Lob. Ic. t. 178, f. 1, Dod. Pempt. p. 237, f. 2, *P. chloranthae* refert istam, quam plures ad *P. solstitialem* laudamus figuram.

Et Mutel excludi vellet ab Halleriana citata figura integra flores delineatos cum ns. 2-6, quos *Pl. solstitialis* potius judicat: eum cf. etiam l. c. p. 402.

Hasce species inter neotericos forte primus separavit Schmidt, Fl. Bohem. p. 34-5, ns. 48, 49, nominibus *O. bifoliae* L. et *montanae* Schm., cui secundae retulit G. Bauhini locum *Orch. bifol. altiss.* Pin. p. 83, male transcribens, loco *O. bifol. latiss.* G. Bauh. Pin. p. 82, n. 1. Sed Schmidt dubitavit, num ageretur tantummodo de varietate *P. solstitialis*, l. c. p. 36. Ast cui revera, ex hisce neotericorum speciebus, stricte spectaret *O. montana* Schmidt, non satis perpensum esse arbitror.

Caeterum, optimas has esse species sustinent auctores citati, quibus addere liceat Lindley, Hooker, Borrer, Meyer, Deville in notis MNS., Wimmer, Caruel, Hagenbach, etc.; cf. etiam Babingt. *Annals of Nat. Hist.* (London 1838) p. 374, n. 40, Ledebour Fl. Ross. T. 4, p. 70, n. 4, Guss. Pl. vasclrs. Inarim. (1854) p. 319, ut jam Tineo Pl. rar. Sicil. min. cogn. fasc. 1 (1846), p. 11, n. 8; Facchin. refert Ambr. *Fl. Tir. austr.* 1, p. 831, p. 87, Drejer Fl. excursr. Hafn. (1838) ns. 850, 851, C. Koch in *Linnaea* V. 22, p. 288: insuper Kirschleger, Tenore, Crépin, Jungst.

P. chlorantham prosternere tentarunt Wallr. Sched. cr. p. 486, Spenner *Handb.* p. 186, Delastr. *Fl. Vienn.* p. 426, n. 1, Lagrez. Foss. *Fl. Tarn-Gar.* p. 364, opinionem Chaubardi referens, ei forte per litteras communicatam; Bert. It. 9, p. 564, Bor. *Fl. centr. Fr.* (1840) n. 1341, Hook. et Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 437, n. 4, Kunth Fl. Ber. ed. 2, T. 2, p. 242, Bess. Galic. A. 2, n. 1075.

Himantoglossum Spreng.**Himantoglossum hircinum** (Dodonaei) Richrd. (L. Cl.) *Mém. Mus.*

Dod. St. h. Commnt. 1553, n. 252. Koch p. 795, Bert. 9, p. 568. *Aceras hircina* Lindl., Willk. Lang. Pr. n. 721. *Orchis hircina* Crantz. fasc., Gaud. 5, n. 2070, DC. Dub. p. 446, n. 27. *O. hircina* La Peyr. Herbr.; *H. caprinum* Spreng., ex Reichnb. Jacq. A. 4, p. 35, t. 367, Engl. Bot. v. 1, n. 34, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 97, Lamk. Ill. t. 726, f. 1 (supr.); Reichn. Icon. C. 23-4, t. 360, Dietr. Fl. Bor. v. 11, n. 721, Hall. Helv. n. 1268, t. 25, Vaill. Bot. Par. p. 149, n. 13, t. 30, f. 6 a, Seg. Ver. 2, p. 121, n. 1, t. 15, f. 1 fl., Rivin. Hexpt. irr. t. 18, Richard. Orch. eur. tab. n. 3, Bischoff Hand. t. 31, f. 1009 fl. Dod. Hist. pl. (gall.) p. 154, f. 1, Pempt. p. 237, f. 1, Lob. Obs. p. 88, f. 2 et t. 90, f. 1, Icon. t. 177, f. 1, sed 1.^a Obs. in Icon. desideratur; Tabern. Krtb. 2. p. 1055, f. 3, Icon. t. 671, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 756, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1553 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 491, t. 12, f. n. 9.

☞ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jul. Aug. Per regionem mediterraneam inque calcareo solo facilius obvium.

Legi in Pyr. Atax. ad *Quillan*, mont. Corbariens., die 9 Jun. 1852. Observavi ad *Axat*; ad *Pamplona*, ad *Castello* supra *Lizarza*, ad *Tolosa* (*Guipuzcoa*), ad *Toulouse* (*Garumn.*).

Flores plantae hybridae, quae *Orchis hircino-Simia* Timbal, dabat ipse stirpis illustrator, quem consulas, si libet, in *Mém. Acad. Sc. Toul.* Sér. 5, T. 5 (1861), p. 416-20 cum tabula.

Lascivas quasdam narrationes circa hanc speciem tradidit Mappus, *Fl. Als.* p. 217.

Nigritella Richrd. (L. Cl.). Nomen non perpensum prodivit e parum felici inspiratione.

Nigritella angustifolia (Aretii) Rich. de *Orchid.* Annots. p. 26 et p. 41 innumer.

Aref. Ness., Stocc. Horn., ed. Gesnr. crt. 234 b; Sat. basil. alpin. Gesn. Hrt. Grm. crt. 279. Richer, ex Haller. Koch p. 796, n. 1, Bert. 9, p. 573, n. 1, Parl. It. 3, n. 934, Willk. Lang. Pr. n. 752. *Orchis nigra* L. Scop., Gaud. 5, n. 2072, DC. Dub. p. 442, n. 1. *O. nigr.* La Peyr. Herbr.; *N. nigra* Reichnb. Jacq. A. 4, p. 35, t. 368, Sv. Bot. v. 7, t. 500, Fl. Dan. t. 998, Ann. Mus. 4, t. 5, f. 4, Lamk. Ill. t. 726, f. 3, Reichnb. Pl. cr. C. 6, t. 568, f. 774 et C. 8, t. 762, f. 1009, et Icon. C. 23-4, t. 467, f. 1 et 2, Hall. Helv. n. 1271, t. 27, f. 2, Seg. Ver. 2, p. 133, n. 25, t. 15, f. 17 fl., Rich. l. c. tab. n. 4 fl. anal. Matth. p. 886, Camer. Epit. p. 627, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 778, f. 2, Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. P. 2, fasc. 2, p. 21, t. 20, f. 66.

☞ Flor. Maj. Jul. Fruct. Aug. In editis.

Legi in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, diebus 21 Jun. 1837 et 9 Jul. 1836. Habeo a Deville ex *Le Pic de Pan*. Observavi supra *Barèges* et in vallis *Laverdan* ac *d' Aure* et *Aran*, editiore parte; in m.^e *Esquierry*, in Valle *Tena*, in m.^e *Llaurenti*. *Au Massif d' Arbas* Timb.

Labellum integrum est, sed visu, quum per marginem undulato-crispum sit, vix integerrimum apparet, unde exit illud *ora dentata* Hall. Helv., certe minus exacte, imo contra veritatem dictum. Revera bene integrum descripserat Schmiedel l. c.; et Jacquin, Enumer. Vindob. Obs. p. 294, merito Linnaeum arguit, qui labellum trifidum praedicavit, Hallerumque, qui ampliter serratum dixerat: illud esse perpetuo integerrimum sustinens l. c., iterumve *Fl. Austr.* c. p. 36. « *Integerrimum, nec ulla in visis a me innumeris speciminibus, crena, vel serratura donatum.* » Forte in siccis tantum plantis organum hocce examinavit Haller, in iisque hallucinatio facilis est. Aliae quinque perigonii lacinae angustissimae sunt. Foliae et bractae denticulatae, ciliolatae, glanduliferae.

Nec dubito quin corrigendi sint ii qui labellum *integrum* vel *denti-*

culatum descripserunt, ut Ambr. Fl. Tir. austr. 1, n. 708, Gaudin l. c. (de nectario).

Flores gratum odorem, quasi *Jasmini* spirant: *Vanillae* dixerunt aliqui (Gaudin, Wahlenberg, Koch, Bertoloni, Ambrosi, Bluff, Fingerh., Kirschleg.), quod vix depugnabo. Odorem *Caryophyllorum* eximium descripsit Haller, *Benzuini* et *Rosarum* Vill. *Dauph.* 2, p. 43, n. 4. « *Odoris suavitate nulli plantae alpinae cedit, grata pastoribus.* » Scop. Fl. Carn. ed. 2, n. 1123, et Seguier de flore dixit: « *Suavissimum odorem spirat* » l. c. p. 133; quomodo caeterum primus, forte, dixerat Matthioli: « *Odo-rem quam suavissimum reddit* » ed. c. p. 885, imitatus a Camer. Epit. et Hrt. Med. p. 111, a J. Baubin., a Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1569; a Tabern. *Krtb.* 2, p. 1061. Quin ascendendum est ad Gesnerum adnotantem: « *Odore omnium suavissimo, ceu Styracis: quem etiam aridus et in pollinem tritus (sic, Satyrium!), diutissime retinet, Chr. Piperinus.* » Ex Chr. Piper. Gesner. ls. cts., speciatim Hrt. Germ. crt. 279 a.

Varietatem flore minus colorato minusque odoro observabat Villar. l. c. Sed de florum colore cfr. potissimum Crantz Austr. fasc. 6, p. 488. Mirum de eximio plantae odore nihil dixisse Schmiedel, in descriptione caeterum notanda, l. c. p. 21, Crantz. l. c. ps. 487-8, Parlatore l. c.

Aceras R. Br. Generis neutri, cum St. Lager.

Aceras antropophorum (Dodonaei) St. Lagr., R. Br., ex Ait. Hrt. Kew. ed. 2.

Dod. Pempt. ed. 1 et 2, p. 234, f. 2: laudant! Koch p. 793, Bert. 9, p. 576, Willk. Lang. Pr. n. 718, Parlat. It. 3, n. 899. *Ophrys anthropophora* L., Gaud. 5, n. 2076, DC. Dub. p. 446, n. 1. *Ophr. antrop.* La Peyr. Herbr. Engl. Bot. n. 29, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 126, Dietr. Fl. Bor. v. 4, n. 228, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. 7, t. 6, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 357, Sweet Br. Fl. Gard. v. 2, t. 168, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 29, Hall. Helv. n. 1264, t. 23, robustior., Vaill. Bot. Par. p. 147, t. 31, f. 19, 20, Garid. Pl. Aix p. 340, t. 77, Le Maout Decsn. Botany. (1868) p. 546, Lob. Obs. p. 87, f. 3 (ex Dod. dicit: in Iconbs. non percepi); Column. Ecphr. p. 318 et p. 320, f. 1.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. med. praesertim.

Legi in Pyr. septr. med. inter *St. Beat* et *Eup*, die 26 Jun. 1843. Habeo a Deville ex *Sost* (*Barousse*).

Genus vix distinguendum ab *Orchide* sustinet Weddel, observationibus actis de planta hybrida ex *Acerate antropophora* et *Orchide militari*, sive *galeata*. Revera, si rudimentum calcaris evolutum concipies, tunc itur in *Orchidem*, ut a *Centrantho* in *Valerianam*. Differentia in massa pollinea uniglandulosa aut pluri-glandulosa bona ei non videtur, qui in *Acerate*, *Loroglosso* Richrd., ejusdem ac in *Orchide* structurae, eam esse dijudicabat: videas Weddel in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 3, T. 18* (1852), ps. 5-10. Contra hujusmet generis receptionem stat quoque Timbal, pariter ab hybrida planta ductus, quae exoriebatur ex *Himantoglossi hircini* cum *Orchide Simia* copulatione; ut denique Timbal, quomodo aliis quidem visum est, parum faciat characteres, e quibus genus *Orchis* polymorphum in plures sejunctum est: cf. Dissertationem Timbalii de *Orchide hircino-simia* in *Mém. Acad. Toul. Sér. 5, T. 5, p. 419-20*. Video Poiret, DC. *Fr.*, Spenner Trib., Bert. It., fallacem Fl. Dan. t. 103 citare. Item Gmelin, *Bad. Als. 3, n. 1387*, fallacissimum Mappi locum advexit.

Arachnites Schmidt et Hoffmann partim; Todaro. *Ophrys* L. partim; Neoterico., ex Caesalp. Plinii *Ophrys*, Nat. h. l. 26, c. 15 vel 93, trahitur a nonnullis ad *Listeram ovatam*: alii, cum Brotier eam vident in *Platanthera solstitiali*. Nullus ad speciem nostri generis devenit, a quo planta illa remotior adhuc dijudicatur. *Ophrys* supercilium significat et suam plantam adeo obscure tractavit Plinius, ut dubitari quidem possit, num hujus *Orchidearum* Ordinis fuerit. Libenter itaque hoc reliqui nomen et cum supra citatis auctoribus, cum Todaro praecipue, genericam mutavi denominationem. Reapse *Andrachnites* scriptum legitur in Lobelii Iconibus t. 189, f. 1, quod vocabulum in *Arachnitidem* rectius vertebat Linnaeus Sp. pl. et cum eo qui successere Botanici, quibus indulxerunt Schmidt, Hoffmann, Baumgarten, Todaro.

Arachnites lutea (Penaet et Lobelii) Todar. *Orchid. Sicil.* p. 95, n. 10.

Pen. Lob. Advrsr. p. 62 Vulpin. test., etc. s. ic. *Ophrys lutea* Cav., Bert. 9, p. 595, n. 11, Brongn. (Ad.) in Exp. Sc. Morée n. 1232, Pélop. n. 1515, Asching. Jadr. p. 213, n. 5, DC. Dub. p. 447, n. 2, Willk. Lang. 2, n. 762. *O. insectifera* D. glaberrima Desf. Atl.; *O. vespifera* Brot. Fl. et Phyt. Lus. fasc. 1, ipso fat. in Phytogr. contin.; *O. episcopalis* Poir. Dict. Suppl.; *O. bilunulata* Riss. Fl. Nic. ex De Notrs. Cavan. Ic. Deser. 2, p. 46, n. 176, t. 160, Brot. Phyt. Lus. sel. fasc. 1, p. 6, t. 3, f. 1, Brongn. Morée s. c. t. 32, f. 2, Pélop. c. t. 34, f. 2, Sweet Br. Fl. Gard. v. 3, t. 206, Hook. Exot. Fl. 1, n. 10 luxur. cult. e tuber. Gibralt. Tournf. Voy. Lev. 2, p. 37 cum tab., Todar. l. c. t. 2, f. 7-8 et 9-10 minr.; Reichenb. Pl. cr. C. 9, t. 857, f. 1149, Icon. C. 23-4, t. 446, Riss. Fl. Nic. p. 462, t. 15, Breyn. Cent. p. 101, c. 65, t. 45, Moggr. Fl. Menton. t. 46 f. inter. Lob. Icon. t. 181, f. 2 cur non?, Buxb. Cent. 3, p. 15, t. 25 ex Griseb.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. ineunte Æstate. Per regionem mediterraneam potissimum; cum *Olea*, solo plerumque calcareo. Reperta est in *Vizcaya* et in colle *Pech David* ad *Toulouse*.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Lumbier*, nemore *de Lardin*, die 26 Maj. 1845. Cf. Willk. Sert. Fl. Hisp. n. 1001, qui dicit se eam vidisse ad *Bilbao* juxta templum S. Petri.

Planta pallide virens, statura generatim palmaris, raro sesquipalmaris, florigera elegans et spectanda. Perigonii tria segmenta exteriora e viridi lutescentia, nervis praedita tribus viridibus. Lobus medius labelli caeteris latior, obverse cordatus ferme dici potest. Macula in medio fusca, quandoque pallida vix conspicua, gerit lineas duas superne latas, lineola tenuissima viridi diremptas et hae lineae sunt coloris lividi et obscuri, caeterum glabrae, parte inferiore excepta, quae fusca et pubescens est. Odor florum laevis, gratus quidem est.

Perperam Brongniart dicere *bracteas ovario breviores*, nam eae hoc saepe quidquam superant; et *sepala ovato subrotunda*, quae potius declaranda forent *ovato-oblonga*. Unde dubium apud me enatum de identitate plantae orientalis cum meridionali et occidentali Europae, eo magis quia in Brongniarti supra citata figura plenam et absolutam cum mea planta similitudinem non video. Sed acquiescendum erit Grisebach, Rum. Bith. 2, p. 366, n. 30, qui ad *Ophr. luteam* Cav. Brongniart laudat et Reichenbach quoque citat.

Cavanillesii iconem malam declarat Reichenbach, Pl. cr. C. 9, p. 21, qui in adnexa tabula bonam speciei figuram dedit e speciminibus Lusitanicis e *Lisboa* ab Holl acceptis. Suam ex individuis e *Gibraltar* in Angliam advectis et in horto educatis, eduxit Hooker.

Ophr. lut. D. glaberr. Desf. Atl. 2, p. 321 videmus huic speciei allatam a Mutel, Obs. *Ophr. Bonne* in *Mém. Soc. Mus. Hist. Nat. Strasbourg* T. 2 (1835), n. 1, confirmatam a Parlatore, It. 3, n. 947, a quo

ego, per me ipsum, me abstinuissem, quum videam labellum a Desfontaines glaberrimum declarari et hoc aliter se habeat in specimenibus meis, ut supra adnotavi, utque penes alios auctores indicari video.

Nostra haec species eadem est ac *Orch. myodes lut. Narbon.* Lobel. Icon., quam aliquo modo a sua distinctam existimabat Brëynius l. c., sic effatus: « *Nostrae lusitanicae tamen floribus palmam concedere cogitur* », reapse quia quidquam grandiflora lusitanica praebetur. Breynii prolationem non exactam dedit Linnaeus Sp. pl. (de tab. 75) eumque imitarunt Reichard Syst. pl., Willd. Sp., Poir. *Dict. Suppl.*, non solum; sed ii etiam, qui in hujuscemodi species peculiariter se intendisse declararunt, vel demonstrarunt, ut Brongniart, Brotero, Parlatores.

Plantam de qua loquuti sunt Pena, Lobel *Adversr.* p. 62 sub *Vulpin. testicul. At quadruplic.* etc. et quam indicant in Indice p. 15 cum phrasi *Orch. myod. ldt. Narbon.* Obs. p. 91 ubi non inscribitur, *Advrs.* p. 62 ubi revera describitur sed non sub citata phrasi, ad hanc nostram pertinere speciem ego quidem certior sum factus, stirpe late pervisa in locis Galliae Narbonensis ab auctoribus istis citatis. Hosce ergo habeamus pro certis speciei auctoribus.

Arachnites apifera (Brunfelsii, Tragi) Todar. *Orchid. Sic.* p. 88, n. 7.

Satyr. 4 Brunf. Hrb. p. 105, vel 107, ex G. Bauh. et ex Moretti; Satyr. 6 spec. alter. Trag. St. h. p. 782? sin. fig. *Ophrys apifera* Huds. *Angl. ed.* 1, Koch p. 797, n. 5, Bert. 9, p. 582, n. 2, Gaud. 5, n. 2078, De Notrs. *Reprt. Fl. Ligust.* n. 1172, *Asching. Jadr.* p. 213, n. 2, DC. *Dub.* p. 447, n. 7, Willk. *Lang. Pr.* n. 756. *Ophr. apifr.* La Peyr. *Hrb.*; *Ophr. crucigera* Jacq., ex Sm. *Sketch Contint.* (quae Sprengelio *Ophr. musciflorae* foret). *O. integra* Saccard. var.? *Engl. Bot.* v. 6, n. 383, *Curt. Fl. Lond. ed. Grav.* V. 1, t. 126, *Schrank Fl. Monac.* t. 4, *Coss. Germ. Fl. Par.* 2, p. 558, n. 4, t. 32, f. C, *Brot. Phytgr. Lus. sel.* 2, p. 32, t. 90, f. 2, *Dietr. Fl. Bor.* v. 11, n. 724, *Todar. l. c.* t. 2, f. 1, 2, *Reichnb. Pl. cr. C.* 9, t. 866, f. 1159, *Icon. C.* 23-4, t. 457, f. 1, *Tenor. Fl. Nap. T.* 5, p. 242, n. 2987, t. 245, *Planck. in Fl. Serr. Jard. Eur. T.* 9 (1853-4) p. 67, n. 882 cum tab. in qua f. 1 exagerat. *Turp. in Dict. Sc. Nat. Monocot. Atl.* t. 71, *Hallr. Hist.* n. 1266 b, t. 24, f. 4, 5, *Vaill. Bot. Par.* p. 146, n. 3, t. 30, f. 9 a fi., *Seg. Ver. Suppl.* p. 246, n. 4, t. 8, f. 2 fl., *Gesn. Op. bot. ed. Schmied. P.* 2, fasc. 2, p. 23, t. 18, f. 67 ff. *Dod. St. h. Comm.* 1553, p. 254, *Hist. pl. (gall.)* p. 154, f. 3, *Pempt.* p. 238, f. 1, *Lob. Obs.* p. 91, f. 2, *Icon. t.* 180, f. 1, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 19, p. 766-7 fig. obscur., *Sweet. Florileg.* t. 63, f. 5.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam potissimum.

Legi in Pyr. or. humil., *Roussillon*, ad *St. Feréol*, die 26 Maj. 1843. Habeo a Deville ex *le Chateau de Bramesaque*. Reperitur in extremis oceanicis; per regionem mediterraneam apparet ad *Pamplona*. Variat perigonii phyllis exterioribus albicantibus.

O. integra Saccrd. non differt, nisi labello acuminato, indiviso, exappendiculato: hoc adeo valebit?

Consulto me abstinui a prolatione Brongniart, apud Bory Chaub. *Pélop.* p. 62, n. 1520, t. 34, f. 6; nec non a Camer. *Epit.* p. 623, f. 1.

Arachnites fuciflora (Brunfelsii?, Fuchsii) Schmidt.

Brunf. *Herbr.* 1, p. 105 f. inter.? *Fuchs. infr. c. Schmid. Fl. Bohem. C.* 1 p. 76, n. 88, *Hoffm. Germ. Baumgrt. Fl. Transylv.* 3, n. 1927, non Sm. *Ophrys arachnites* Reichrd. *Fl. Moen. Franef.* n. 655, Koch p. 797, n. 4? Bert. 9, p. 584, n. 3, Gaud. 5, n. 2079, De Notrs. *Reprtr. Fl. Ligust.* n. 1771, DC. *Dub.* p. 447, n. 6, Willk. *Lang. Pr.* n. 755. *Or. arachn.* La Peyr. *Herbr. s. l.*; *Orchis fuciflora* Hall. in tab.; *O. Ferrum equinum* Desf., ex Brongn.; *Ophr. truncata* Dulc. *Engl. Bot. Suppl.* v. 1, n. 296, *Reichnb. Pl. cr. C.* 9, t. 868, f. 1162 et t. 869, f. 1163-5, *Icon. C.* 23-4, t. 461, *Coss. Germ. Fl. Par.* 2, p. 558, n. 3, t. 32 f. D, *Spach Suit. à Buff. Atl.* t. 123, f. 2 fl. fr., *Andr. Bot. Repos.* t. 470, *Dietr. Fl. Bor.* v. 1, n. 71, cf. etiam v. 11, n. 724; *Desf. Cor.* p. 9, t. 5 non assererem; *Maur. Rom. pl. C.* 13, p. 42, t. 2, f. 1 crabron., *Brongn. apud Bory, Chaub. Pélop.* n. 1518, t. 34, f. 5, *Hall. Helv.* n. 1266, t. 24 (excl. figs. 4, 5); *Vaill. Bot. Par.* t. 30, f. 10-13, *Seg. Ver. Suppl.* p. 244, n. 3, t. 8, f. 1 fl., *Labr. Heg. Ic. Helv. fasc.* 6, t. 4, *Bisch. Handb.* t. 31, f. 1004 fl., *Schub. Icons.* t. 45, f. 8, *Fuchs. Hist. st.* p. 560, *Icon. ed.* 1545, t. 322, *Cord. Hist. pl. crt.* 129 a fig. a *Trag. St. h.* p. 782-3;

Lob. Obs. p. 88, f. 4 (in Leon. non vidi); Dod. Pempt. p. 238, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 766, f. 2, Gesnr. Op. bot. ed. a Schmied. P. 2, fasc. 2, p. 24, t. 18, f. 68 fl.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam facilioris inventus est.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Pamplona* ad *Huarte*, die 13 Jun. 1844. Habeo e viciniis *de Bayonne* a *Darracq.* Observavi ad *Toledo* (de la *Fueva* Pyr. Arag.), ad *Benavarre*, ad *Berga*. Dubitarunt num in Hispania viveret auctores Prodr. s. c.

Perigonii lacinae internae minores, pallide virides, lineola saturatiore pictae, exteriores majores, linea extus intusve saliente manifesta praeditae. Apiculus in labello interdum obscure apparens.

Individua ad *Berga* observata, perigonii lacinias duas superiores interiores vix puberulas aut ciliatas, imo etiam glabras offerebant. Quibus observatis, non ego eodem ac Koch dubio afficio de *O. arachnitide* Reichnb. Pl. cr. C. 9, f. 1168, quam huc libentissime affero.

Cfr. ea quae critice exposuit Hesbert, apud Lindl. *Bot. Reg.* V. 31 (1845) *Miscell.* p. 84, n. 81.

Ibridas dari ex *Ar. apifera* et *aranifera* facile credimus, cum G. E. Smith. Sed *Ar. fuciferam* tantummodo ex illarum connubio effici, ut vult Wollaston, hoc concedere nequimus: cf. Irvin. *Phytolog.* V. 1 (1856-7), p. 226.

Figuras Brunfelsii, Fuchsii et Tragi ad superiorem speciem quidam expostulant. Brunfelsianam specialiter ad *A. muscifloram* Sprengel.

Arachnites aranifera (Lobellii?, Bauhinorum) N.

Lob. Icon. t. 185, f. 1? Or. fuc. refer. colr. rubig. vel sub-virid., G. Bauh. Cat. Basil. p. 23, Pin. p. 83, n. 9; Or. spag. hirs. fl., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 767 (expunct. fig.). *Ophrys aranifera* Huds. Angl. ed. 2, Koch p. 793, n. 2, Bert. 9, p. 585, n. 4 excl. var. *b*); Gaud. 5, n. 2080, DC. Dub. p. 447, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 753 (excl. var. *b*). *Ophr. myodes* La Peyr. Herbr.; *Ophr. arachnites* Pesn. ex Lloyd.; *Ophr. Tommasinii* Visian. Dalm. ex Neilr.; *Ophr. Fucus* Berger; *Orchis andrachnites* Lob. ? Engl. Bot. v. 1, n. 65; et Suppl. v. 1, n. 2649 fucifr. Sm. Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 127, Reichnb. Pl. cr. C. 9, t. 862, f. 1154, Icon. C. 23-4, t. 449, f. 1 et 4, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 70, Todar. Orchid. Sic. p. 72 (excl. var. *b*), t. 1, f. 1, 2, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 558, n. 2, t. 32, f. B, Turp. Icongr. veg. t. 45 et Fl. Med. T. 7, t. 45, Spach Suit. a Buff. Atl. t. 123, f. 1, Bergr. Phytomat. 2, p. 65 cum tab., Bot. Reg. t. 1197, Vaill. Bot. Par. p. 146, n. 1, t. 31, fig. 15, 16, Seg. Ver. 2, p. 131, n. 19, t. 15, f. 13 fl., Tournef. Inst. t. 217, f. C, C, Moggr. Fl. Menton. t. 43 A.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 5 Jun. 1845.

Appendicula in medio labelli interdum deest, alias conspicitur; sic protuberantiae labii in nonnullis individuis evidentiores, pyramidatae occurrunt; et ita macula labelli glabra, tum conficitur e striis duobus parallele descendentes, tunc interrupta est, maculis deltoideis subtus extantibus, aut simul junctis ope lineae transversalis superne; aemulans graecam litteram Π, ut ait Hook. *Br. Fl.* ed. 1, p. 375; area irregularis inspicitur et adeo ludens haec macula, ut mihi dubium sit, num ex ea aliquid praefiniti erui possit ad firmandum characterem specificum.

Color florum tum virescens, tunc fuscescens, cum quodam purpureo colore.

Arachnites Speculum (Lobellii?, Cupani) Todar.

Cup. Hrt. Cathol. p. 158 et Suppl. alter. p. 68, Lob. Cruyd., Icon. t. 179, f. 2 videtur. Todar. Orchid. Sic. p. 93. *Ophrys Scolopax* Willd. Sp. pl. Gynandr. p. 69, n. 18, Gren. Godr. Fr. 3, p. 304 (excl. Cav. prol.). *O. Speculum* Link, Bert. 9, p. 592, n. 9, Brongn. apud Bory Chaub. Pélopon. n. 1517, Guss. Sic. Syn. p. 549, n. 9, Willk. Lang. Pr. n. 760, Parl. It. 3, n. 946, Reichnb. Pl. cr. C. 9, p. 22, t. 859, f. 1151, Icon. C. 23-4, t. 448, Ten. Nap. 2, p. 309, t. 95 ciliat. Biv.; Moggr. Fl.

Menton. t. 72, f. A, Mut. Fr. 3, p. 251 a Obs. Atl. t. 66, f. 511; Brot. Phytgr. Lus. sel. 1, p. 8, t. 3, f. 2, Bot. Reg. v. 5, t. 370, Breyn. Cent. p. 100, t. 44. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 494, n. 11, Cup. Panph. Sic. 1, t. 175 et 2 t. 146.

♂ Flor. Apr. Maj. Fruct. ?. In Pyr. septr. med. humilioribus inque orientalibus.

Habeo lectam supra *Toulouse*, à l'embouchure de l'*Ariège* dans la *Garonne* ad *Portet*, a *Timbal*, qui eam communem dicit ad *St. Ant. de Galamus*, in *Reliq. Pourr.* p. 34, not. 3, quique feliciter eam invenit quoque au *Massif d'Arbas*: ad *Clot* alibique in Pyr. Catal., *Vayred*.

Arachnites atrata N.

Ophrys atrata Lindl. Bot. Reg. V. 13 (1827), Griseb. Rum. Bith. 2, p. 366, n. 32, Parlat. It. 3, n. 936. *O. pseudo-speculum* DC. Fr. et cum Dub. p. 447, n. 3. *O. aranifera b* Bert. 9, p. 586, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 753, *g* Gren. Jur. p. 755. *Ophr. alpina* Chaix Herbr., ex *Timb.* Lindl. l. c. t. n. 1087, Brongn. in *Exped. Sc. Morée* n. 1235, t. 32, f. 4, item *Pélop.* n. 1519, t. 34, f. 4, *Reichnb. Pl. cr. C.* 9, t. 858, f. 1150 et t. 860, f. 1152 *pseudospecul.*; *Icon. C.* 23-4, t. 452.

♂ Flor. Maj. Fruct. ?. In Pyr. med. or. hinc inde, rara, loca calidiora, solum calcareum incolens.

Legi in Pyr. Catal. sub *Gerona*, transacto flumine *Ter*, ad *Montagut*, die 19 Maj. 1851; ex *Pech David* ad *Toulouse*, obtinui a *Centr. Guyot*.

Affinis *A. araniferae* et *luteae*. Perigonium flavo-virescens, labello praeditum fusco.

Plures *araniferae* varietatem existimarunt; supra citatis addendi erunt *Koch Syn.*, *Reichenbach fil.*, *Cosson Not. addit. Fl. Paris* (1848) p. 16, *Gren. cum Godr. Fr.* 3, p. 301, *Bréb. Fl. Norm.* ed. 4, p. 316, *Ambr. Tir. austr.* 1, n. 389.

Missam sibi ex agro Romano a *Mauri* dicit *Lindley* nomine *Ophr-araniferae*, sed hujus descriptio, spectanda in *Flor. Rom. Pr.* p. 310, n. 1113, vix in nostram stirpem cadit.

Ophr. pseudo speculum DC. Dub., quam ego huc retuli, videbatur *Brongniartio* ipsa spectare potius ad frequentem speciem, *fuscam*. Eum cf. *Exped. Sc. Morée* p. 263, n. 1231.

Arachnites fusca (*Breynii*) *Todar. Orchid. Sic.* p. 98, n. 11.

Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 494, t. 13, f. 10 ex *Breynio!* *Ophrys fusca* *Link* apud *Schrad. Journ.*, *Bert.* 9, p. 598, n. 14, *Loisel. Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 270, n. 9, *Noul. Fl. Bass. sous Pyr.* p. 617, n. 3, *Lagr. Foss. Tarn. Gar.* p. 370, n. 1, *De Notrs. Reprt. Fl. Lig.* n. 1775, DC. Dub. p. 2, *Appnd.* p. 1012, *Parl. It.* 3, n. 948, *Willk. Lang. Pr.* n. 761, *Flor. Graec. Sibthrp. C.* 10, p. 22, t. 930, *Tenr. Fl. Nap.* 2, p. 303, n. 808, t. 92, *Todar. l. c. t.* 2, f. 11, 12, *Brongn.*, apud *Bory, Chaub. Morée* n. 1231, t. 32, f. 1, *Id. in Pélop.* n. 1513, t. 34, f. 1, *Brot. Phytgr. Lusit. sel.* 2, p. 36, t. 93, f. 1, *Reichnb. Pl. cr. C.* 9, t. 855, f. 1147, *Icon. C.* 23-4, t. 444, f. 1, 2, 3, *St. Am. Fl. Agen.* p. 375, n. 7, *Bouq.* t. 8, f. 1, *Breyn. Cent.* p. 101, t. 45 f. intr., *Moggr. Fl. Menton.* t. 46, f. 1.

♂ Flor. Maj. Fruct. ?. In calidioribus hinc inde, rara.

Habeo lectam a *Timbal* supra *Toulouse* ad *Pech David*. Viderunt ad *Gerona* et *Olot Vayreda*, al *Cabo de Nirfeo Tremols*.

Ophr. myodem *La Peyr. Hist. abr. pl. Pyr.* et *Herbr.*, quam *Noulet* ad *A. fuscam* traxit et cum eo ac *Gren. Godr. Fr.* *Willkomm* quoque, ad *A. araniferam* ego referre satégi.

Ophr. sive Ar. incolor, *Desf. Choix pl. Coroll. Tournf.* p. 6, t. 3, quam nostrae speciei synonymon declararunt *Brongniart* cum *Bory, Chaubard Pélop.*, vel varietatem ejus dijudicavit *Reichenbach Icon. c.* p. 74, n. 1, optima species est; eam et *fuscam* cf. etiam apud *Grisebach, Fl. Rum. Bith.* 2, p. 365, ns. 28, 29: « *Praecedenti similis, at certissime distincta.* ».

Arachnites musciflora (Dodonaei, Gesneri) Schmidt.

Dod. St. h. Comm. 1553, p. 251. Cf. Gesnr. Comm. 2 crt. 382 h, Coll. crt. 93 h et l. infr. c. p. 26, Schm. Fl. Bohem. p. 75. n. 87, Hoffm. Germ., Baumgr. Fl. Trans. 3, n. 1926. *Ophrys muscifera* Huds. Angl. ed. 1, p. 340, Koch p. 796, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 759. *O. myodes* Jacq., Bert. 9, p. 581, n. 1, Gaud. 5, n. 2077, DC. Dub. p. 447, n. 4. *Ophrys* (innominata) La Peyr. Herbr.; *Orchis musciflora* Hall. in tabula Jacq. Ic. rar. 1, t. 184, Engl. Bot. v. 1, n. 64, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 101, Fl. Dan. t. 1398, Sv. Bot. v. 5, t. 2. 3, Sturm Heft 40, Andr. Reposit t. 471, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 69, Reichnb. Pl. cr. C. 9, t. 554, f. 1146, Icon. C. 23-4, t. 447, f. 1, 2, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 557, n. 1, t. 32, f. A fl., Planch. in Fl. Serr. Jard. Eur. T. 9 (1853-4) p. 67, n. 882 cum tabula, in qua f. 2 luxur., Gunn. Fl. Norv. 2, t. 5, f. 1, 2, Turp. Fl. med. T. 7, t. 41, f. 20 flos tantum, Rivin. Hexpt. irreg. t. 13, Hall. Helv. n. 1265, t. 24 musc.; Vaill. Bot. Par. p. 147, n. 5. t. 31, f. 17, 18, Schub. Icons. t. 45, f. 7. Dod. Hist. pl. (gall.) p. 153, f. 3, Flor. Coron. ed. 1568, p. 212, ed. 1569, p. 222 (nec Cereal. Hall.); Pempt. p. 238, f. 3, Lob. Obs. p. 91, f. 1 ben., in Icon. non video; Lob. Obs. p. 90, f. 4, Icon. t. 181, f. 1 mihi non placet., Tabern. Krtb. 2, p. 1050, f. 2, Icon. t. 662, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1555, f. 2, J. Bauhin. Hist. pl. 2, l. 19, p. 767, f. 3, Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. P. 2, f. 2, p. 25, t. 18, f. 69.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Per regionem mediterraneam minus rara.

Legi in Pyr. Arag. supra *Salvatierra*, m.^o vulgo *Piedra-cot*, die 30 Maj. 1845; in Pyr. Catal. sub *Gerona*, transacto flum. *Ter*, ad *Montagut*, die 19 Maj. 1851. Observavi ad *Jaca*, *Seix*; à *Escaledieu*. Dubia civis Hispaniae auctoribus citati Prodrumi: et loca plura citat Vayreda, *Apunt. Fl. Catal.* p. 163.

Labellum in evolutioribus individuis intense purpureo-fuscum, macula in media sua parte caerulescenti-grisea; in pauperioribus, minoribus individuis totum labellum pallidius: lusus hujusmodi observatur etiam in affinibus *A. apifera*, *aranifera*; generatim morbosum potius plantae statum denuncians.

Altera icon Plantiniana, Lob. Obs. p. 90, f. 4 etc., a quibusdam adhuc ad hanc speciem allata, me parum suadet, qui eam satius ad superiorem speciem traherem.

Ophrydis Myoidis denominationem Scopolianam putatam (Fl. Carn. ed. 1, 1760, p. 193) cum Jacquin (Miscell. 2, 1781, p. 373, n. 59) se praetulisse dicit Planchon l. c. Ast in Scopoli Fl. ed. 1 nec planta ita denominata reperitur ad p. 193, neque alibi tunc quum denominatio binominis in prima Scopoli editione adhibita non fuerit. Denique Jacquin, Miscell. c., clamat ad Scop. Carn. p. 193, nulla de 1.^a editione mentione, sese referens evidenter ad edit. 2.^{am}, quae est anni 1782, ubi in T. 2, p. 193, n. 1114 reperitur reapse planta nostra sub denominatione *Orchidis muscariae*, cum synonymo obtruncato *Orchidis myodis* J. Bauh. Erravit ergo Jacquin et cum eo (inconsulto Scopoli) Planchon.

Lonchitis Dioscor., N., *Serapias* L. In hoc genus con cadunt *Serapiades* antiquorum: confer G. Bauh. Pin. p. 83. *Serapias* Dioscoridis, l. 3, 132 ex Andrea, inextricabilis est: diversae ei suppositae sunt *Orchideae*, inter quas species, Neotericorum nulla *Serapias* inscripta est, nec ratio ulla percipitur qua exclusionis iudicium mutetur.

Fortasse potiore sententia hoc nomen in *Arachnitides* conversum esset. Fidentius cum Sibthorpio et Sprengelio in *Lonchitide* Dioscoridis primam nostri generis speciem videmus et inde nomen hocce hic loci restituendum ducimus, quamvis *Lonchitis* altera Dioscoridis (c. 152) procul dubio *Filicis* species sit.

Lonchitis cordigera (Cupani) N.

Cup. Hrt. Cath. p. 157, Panph. Sic. t. 65, ex Parl. It. 3, n. 893, Guss. quoque dicas. *Serapias cordigera* Fl. Gr., Koch p. 798, n. 1, DC. Dub. p. 448, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 714. S. Lingua ^b

Bert. 9, p. 601, n. 1. *S. hirsuta* La Peyr. Herbr.; *S. Lingua Gater.* Herbr. Fl. Gr. Sibthrp. C. 10, p. 21, t. 932, Seb. Maur. Rom. Pr. p. 312, n. 1116, t. 10 f. extr., Andr. Bot. Repos. v. 7, t. 475, St. Am. Fl. Agen. p. 379, n. 8, Bouq. t. 9 f. extr., Moggr. Fl. Menton. t. 16. Bonann. Panph. Sic. t. 31 f. media, Rudb. Elys. 2, p. 204, f. 20.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Frequentior obvenit per regionem mediterraneam calidiorem; sed reperitur quoque, nec rara, per Cantabriam meridionalem.

Legi in Pyr. Navarr. *Pamplona* prope, ad pagum *Barostuain*, die 20 Jun. 1844. Habeo e viciniis *de Bayonne* a Deville. Per Cantabriam praecipue abunde mihi obvia ad *Hendaye*, *Fontarabia*, *Irun*, *San Sebastian*, *Ernani*, *Oyarzun*, *Ascoitia*, *Oñate*, *Bilbao*. Viderunt Tolosani in nemore *Larramet*.

Tuberculus alter pedunculatus, neque duo sessiles; hinc speciei diagnosis apud DC. et Duby corrigenda est. Neque bracteas floribus longiores, cum Duby, dicerem, sed potius flores subaequantes; porro praetereamus, quum confusio duarum specierum in unam apud hosce scriptores reprehendenda sit. Caeterum, sermone parum correcto dicunt quidam bracteas in numero plurali et florem in numero singulari, veluti si idem flos pluribus comitaretur bracteis, quod longe a veritate abest.

Florium partes omnes conspiciuntur colore saturatiore striato venosae; et parvae striae virides in foliis etiam inspiciuntur. Labelli lobus medius generatim magnus et late cordatus, fuscus, ad basim valde hirsutus; sed occurrunt varietates, in quibus haec omnia diminuta stirpem ad *L. longipetalam* appropinquare videantur. Ad hoc et bractee tunc floribus manifeste minores legitimitatem nonnullarum specierum non parum dubiam reddunt. Itaque *Serapiadem Linguam Nonnullorum*, *longipetalam*, *pseudo-cordigeram*, *lanciferam*, *neglectam* varietates unius typi crediderunt Lindl. *Bot. Reg.* V. 14 (1828), n. 1189, Herbert apud Lindl. *Ibid.* V. 31 (1845) *Miscell.* p. 84, n. 80, Serres *Fl. Toul.* p. 86, Bert. *Fl. It. Stirps.*: in Navarra lecta ea forte est planta, quae sisteret *S. cordigeram* L., Bertol., Reichnb., sive *S. neglectam* De Notrs., e *Pamplona* a Fauchè ad Reichenbach filium missam: cf. Reichnb. *Icon.* C. 23-4, p. 11 (ps. 10-1), t. 440, f. 5 (Moggr. *Fl. Menton.* t. 94, f. A).

Hujus putatae speciei characteres valde exigui sunt et dum Parlatores eos abundantes declarat (*Fl. Ital.* 3, p. 431), in diagnosibus ab eo datis tantae differentiae vestigia non demonstrantur. Specimina vero mea non video quo differant ab illis in Pyrenaeis septentr. med. a Deville lectis et pro *S. cordigera* Auctor. a Gallis quoque recognitis.

Observata est, mecumque communicata, a Boutigny proles hybrida ex *l'Escaledieu*, in qua *L. cordigera*, cum *oxyglottide*, actionem gessit. De ea referam, quae ipse Boutigny Billotio tradidit. « *Planta radice tuberculosa, tuberculo altero longe pedunculato, foliis amplexicaulibus, linearibus, oblongis, carinatis, floribus 3-6, bracteis florem aequantibus, vel eo brevioribus; corolla sexpartita, segmentis 5 superioribus cucullato-coalitis, tribus exterioribus majoribus, coadunatis, duobus mediis interioribus priorum satura adhaerentibus, margine sub-scarioso crispato crenulatis, in apicem longum attenuatis, labello concavo, acuto, ecalcarato, tripartito, laciniis lateralibus ovatis, obtusissimis, erectis, conniventibus, media oblonga, lanceolata, disco pilosa, pendula, callo unico utrinque prominulo, in medio fere usque ad basim canaliculato.* » Bout. apud Bill. *Arch. Fl. Fr. Allmgn.* (Févr. 1843) p. 264. Addito a Jordan: « *Dans l'espèce hybride, que M. De Forestier nomme Serapias intermedia, la protubérance (qui est*

à la base du labellum) n'est qu'échancrée assez fortement et le labellum est plus velu, les fleurs sont pourpres, au lieu d'être ferrugineuses. » Forestier ad Jordan, iste ad Billot Ibid. p. 265. Cf. Reichnb. Ic. l. c. t. 499, f. 4.

Lonchitis longipetala (Matthioli) N.

Serapias longipetala Poll. Fl. Ver. 3, n. 1779, Parl. Fl. It. 3, n. 895, Gren. Godr. Fr. 3, p. 278, Bory Chaub. Morée, ex Brongn., n. 1242. S. Lingua Bert. 9, p. 600, n. 1 a, non b. S. lancifera St. Am. Voy. agr. botq. (ed. 1818) p. 195, Fl. Agen. p. 378, n. 7, D'Urvill. En. pl. etc. n. 873. S. lanciflora Chaub. cum Bory Pélop. n. 1526. S. pseudo-cordigera Moric., Willk. Lang. Pr. n. 715. Orch. gallo-graec. flor. ferrug. maxim. Tournef. Herbr., ex D'Urvill., S. cordigera M. a Bieb., ex Ledb. Ross., S. longifolia Pourr. It. St. Am. Bouq. t. 9, f. 1, Seb. Maur. Rom. Pr. p. 312, n. 1115, t. 10, f. 1, Tenr. Fl. Nap. 2, p. 317, n. 821, t. 98 falso colore, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 441 et t. 442, f. 1, Seg. Ver. Suppl. p. 148, t. 8, f. 4, Moggr. Fl. Menton. t. 94, f. B. Matth. p. 881, f. 1, Petiv. Oper. t. 128, f. 4.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. ineunte.

Legi in Pyr. septr. med. ad *St. Martory*, die 4 Jun. 1847. Habeo ex *l'Escaledieu* a Boutigny et a Deville; ibidemve egomet vidi. Observavi insuper ad *Labarthe*, lateque per Cantabriam; ex gr. ad *Argeles (Lavedan)*, ad *Vergara, Tolosa, Hemdaye, Guethary*, etc. In adversa ab oceano parte vidi in Pyr. or. montibus *les Albères*, ad *St. Ant. de Galamus* et *au Pont de la Fou*.

Vereor ne *S. occultata* Gay? Willk. Lang. Ibid. n. 716, sit merus hujus *longipetalae* lusus: videas illius figuram apud Moggr. *Flor. Menton.* t. 95, f. C.

Ei proxima est *S. elongata* Todar. Hort. Panorm. p. 25, t. 7, f. 1. Agitur ne de ibrida?

Nescio quo fato citaverit Chaubard St. Am. f. 2, non 1; et *S. cordigeram* β DC. Dub. Gall. p. 448, quae non extat.

Florere solet duas hebdomadas circiter post superiorem speciem.

« Radice tuberculosa, tuberculis duobus sessilibus, aut altero breviter pedicellato, foliis amplexicaulibus, linearibus, oblongis, carinatis, floribus 4-8, bracteis flore longioribus, vel eum aequantibus. Corolla sexpartita, segmentis quinque superioribus cucullato-coalitis, tribus exterioribus majoribus, coadunatis, duobus mediis interioribus priorum sutura adhaerentibus, ovatis, margine scarioso, crispato-crenulato, fere liberis, in apicem longum attenuatis, labello concavo, acuto, ealcarato, tripartito, laciniis lateralibus ovatis, obtusissimis, erectis, conniventibus, media oblonga lanceolata, disco hirsuta, dependente, basi callis duobus parallelo-canaliculatis. » Boutigny apud Bill. *Arch. Fl. Fr. Allgm. (Févr. 1853)* p. 265. Additum ex Forest. et Jordan.: « Dans le *L. longipetala* la protubérance (qui est à la base du labellum) est divisée en deux dans presque toute la longueur, et le labellum est velu. » Ibid. p. 265.

Lonchitis oxyglottis (Dioscoridis, Plinii, Caesalpini) N.

Dioscr. l. 3, c. 151, Plin. Nat. h. l. 25, c. 11 vel 88, Caesalp. Herbr. Tornab. 1563, fol. 225, n. 626, De Pl. l. 10, c. 46, p. 429-30, ubi Serapiadem evocat. Serapias Lingua Flor. Graec., Koch Bert. 9, p. 605, n. 4. Flor. Graec. Sibthrp. C. 10, p. 23, t. 931, Hook. Exot. Fl. 1, n. 11, mecum laudante Parlat.; Parl. in Linnaea V. 12 (1838), p. 348, t. 4, f. 2. Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 439, f. 1-4, Duch. Pl. ut. vén. Atl. t. 28, St. Am. Fl. Agen. p. 378, n. 6, Bouq. t. 8, f. 2, Moggr. Fl. Menton. t. 95, f. A, B. Petiv. Garoph. t. 128, f. 5, 6.

☞ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul. In calidioribus.

Legi in Pyr. Atax. supra *Chalabre*, die 17 Maj. 1842; in Pyr. Catal. ad *San Feliu de Guixols*, die 14 Jun. 1860. Habui ex *l'Escaledieu*,

ubi ipsemet stirpem vidi, a Boutigny; ex Arce ad *Bayonne* a Darracq.; ex *Ibos*, *Hybarette* ad *Tarbes* et ex *Lovey* a Deville. Ego observavi ibidem proxime ad *Angos*; dein ad *Bidache*, ad *Toulouse*, *Tolosa*, *Azcoitia*, *Oñate*, etc.

Perterritus a Kochi et Parlatores observationibus ac sententiis (*Fl. It.* 3, ps. 422 et 425 et 424) synonymon Columnae quod ego quidem acceperam, dimisi: cf. etiam Kochi observationem.

Et hanc notam ex Boutigny referre placet: « *Radice tuberculosa, tuberculo altero longe pedunculato, foliis amplexicaulibus, linearibus, oblongis, carinatis, floribus 1-4, bracteis flore brevioribus. Corolla sexpartita, segmentis 5 superioribus cucullato-coalitis, tribus exterioribus majoribus, coadunatis, duobus mediis interioribus priorum suturae forte adhaerentibus, ovatis, in apicem longum attenuatis; labello concavo, acuto, ecalcarato, laciniis lateralibus ovatis, obtusissimis, erectis, conniventibus, media ovato-acuminata, glabra aut leviter pubescente, pendula; callo unico, utrinque prominulo.* » Boutign. apud Bill. *Arch. Fl. Fr. Allmgn.* (Febr. 1853) p. 264. Addito: « *Dans le S. Lingua le protubérance (qui est à la base du labellum) est très-entière et ressemble à une langue, le labellum est à peine pubescent.* » Forest et Jord. *Ibid.* p. 265.

Forte Gesnerus hujus generis species unicam tantum polymorpham stirpem judicavit, quum figura plantae a nobis tradita a Schmiedel, *Gesn. Op. bot.* P. 2, fasc. 2, t. 20, f. 65 quoad *H-G cordigeræ* potius videatur, alienae forte speciei figurae A-F. Dicit Gesner: « *Penitior notitia, quae inventoris gloriae non inferior erit, Jungermanno debetur.* » l. c. p. 20 et Jungermann citatur apud *Gesn. Comm.* 1, crt. 121 a.

Ophrys asilifera Vayrd. *Pl. notbs. Fl. Catal.* (1879) p. 162, t. 6, ibrida et fortuita planta est e quadam *Serapiade* Auctor. cum *Ophrydis* A. vel *Orchidis* specie exorta (*Serapias triloba*, etc.), de qua dixerunt *Timb. Hybrd. Orchid.* (1854) ps. 26-8, *Gren. cum Godr. Fr.* 3 (1855), ps. 277-8, *Parl. It.* 3, P. 2 (1860), p. 434, *Neilr. in Maly En. pl. Austr.* (1861) p. 61.

Sub-Ord. 2. NEOTTIEAE Lindl.

Spiranthes Richrd. (L. Cl.).

Spiranthes aestivalis (Tragi?, Lobelii) Richrd. *Annot. Orchid.*

Satyr. 7. partim, *Trag. St. h.* p. 782 et p. 784, f. 2; *Lob. Obs.* p. 93 f. extr. Koch p. 802, n. 1, *Bert.* 9, p. 612, n. 8, *Gaud.* 5, n. 2090, *Willk. Lang. Pr.* n. 763. *Neottia aestivalis* DC. *Fr.* et cum *Dub.* p. 448, n. 3. *N. aestivalis*. *La Peyr. Herbr.*; *Balb. Cat. stirp. h. Acad. Taur.* 1813, p. 53 et ex ipso *Ophrys aestivalis* *Balb. Misc. Bot.* 1, p. 40; *Ophr. uliginosa* *Pourr. Herbr. Matr.*; *Tussacia aestivalis* *Desv. Obs. Angrs. Engl. Bot. Suppl.* v. 3, n. 2817, *Reichnb. Icon. C.* 23-4, t. 475, f. 1, 2. *Hall. Helv.* n. 1294, t. 38, *Michel. Gen.* p. 30, n. 1, t. 26, f. D, *Zannich. Vnz.* p. 199, t. 86, f. 1. *Cord. Hist. pl.* crt. 130, f. 2, e duob. extrns. ead. ac *Trag.*, *Lob. Ic.* 186, f. 2, *Dod. Pempt.* p. 239, f. 1, *Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. P.* 2, fasc. 2, p. 10, t. 17, f. 58, *Dalech. Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1560, f. 4, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 19; p. 769, f. 1.

♂ *Flor. Jul. Fruct. ?*. In *Pyr. occid. et orient.*, loca montana sylvatica colens.

Legi in *Pyr. Catal.* ad *Baget* supra *Camprodon*, die 23 Jul. 1846. Habui in *Pyr. septr. med.* e paludosis ad flumen *Echez* in occid. parte *Tarbellica*, a Deville; e *Pyr. or. Cancampa* supra *Bagnouls sur mer* a *Xatart* filio et ab opt. et f. r. *Vilaseca*.

Spiranthes autumnalis (Brunfelsii) Richrd. *Annot. Orchid.*

Brunf. Hrbr. 1, p. 105 f. extr. Koch p. 802, n. 2, Bert. 9, p. 610, n. 1, Gaud. 5, n. 2091, Willk. Lang. Pr. n. 764. *Neottia spiralis* Sw. Act. Holm., DC. Dub. p. 448, n. 2. *N. spir.* La Peyr. Herbr.; *N. autumnalis* Balb. Cat. St. h. Acad. Taur. et ex ipso *Ophrys autumnalis* Falb. Misc. Bot. 1, p. 40; *Tussacia autumnalis* Desv. Obs. Angrs., *Sp. spiralis* C. Koch. Engl. Bot. v. 8, n. 541, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 128, Fl. Dan. t. 387, Sturm Heft 12, Flor. Batv. v. 2, t. 130, Dietr. Fl. Bor. n. 16, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 474, Zannich. Vnz. p. 199, t. 86, f. 3, Vaill. Bot. Par. p. 147, t. 30, f. 17, 18, Seg. Ver. Suppl. p. 252, t. 8, f. 9 fl., Rivin. Hexapt. irreg. t. 14, Bisch. Handb. t. 31, f. 1012 fl., Satyr. 7, partim, Trag. St. h. p. 782 et p. 784, f. 1? Cord. Hist. pl. crt. 130, f. 1, e duobus externis eadem e Trag., Dod. St. h. Comm. 1553, p. 256, Hist. pl. (gall.) p. 155, f. 2, Flor. Coron. p. 224, Pempt. p. 239, f. 2, Lob. Obs. p. 93 (p. err. 89) f. 2, Icon. t. 186, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1555, f. 3.

♂ Flor. Aug. Oct. Fruct. Sept. Nov.

Legi in Pyr. Cantabr. humil. (*Guipuzcoa*) inter *San Sebastian* et *Renteria*, die 13 Sept. 1844. Habeo a Deville ex *Areign* et ex *les Landes de Cap-vern* et e *Lannemezan*.

Gaudin l. c. dicit Dodonaei figuram primam sistere majorem ejusdem speciei plantam, perperam; et ambas male citavit Sm. *Engl. Fl.* 4, p. 36, n. 1; de Lobelio eandem sententiam non jecit Gaudin, quamvis eadem sint figurae et in eadem tabula. Prolationem Zannichelli huc ego fidens retuli: omisit eam Bertoloni; cum f. 1 ejusdem tabulae una hic a Pollini, Ver., duce Moricand, Venet., adducitur, imitante Naccari, *Fl. Ven.* 4, p. 145, qui de f. 3 dubitavit. Anne immerito? Reapse quidquam majores finguntur flores in hac 3.^a fig. Caeterum ipse Zannichelli duos differentes status ejusdem speciei se dedisse declarat; sed palam fit, ipsum duas species una confudisse, si vel figurae 1 attendas, vel locis ab eo in textu citatis; ibi notantur *la Piave* ubi *S. autumnalis*, *il Cortelazzo* ubi *S. aestivalis* repertae sunt. Vidimus Bertoloni olim, *Am. Ital.* p. 203, n. 281 (duce Poir. *Dict.* 4, p. 567, n. 3) ipsum quoque ambas Zannichelli figuras unae *S. autumnali* adduxisse.

Spiranthes pudica Lindl. (quae *Neottia australis* R. Br. fuit), teste Don, huic *S. autumnali* nimis affinis est, vixque specie differens, distincta tantum foliis angustioribus et caule graciliore: cf. Don *Prodr. Fl. Nepal.* p. 27.

Goodyera R. Br.

Goodyera repens (Gesneri, Camerarii) R. Br. apud Ait. hrt. Kew. ed. 2.

Gesn. Op. bot. ed. Schmied. tab. aen. 12, f. 103, Camer. Hrt. p. 111, lin. 8, t. 35, Koch p. 802, Bert. 9, p. 608, Gaud. 5, n. 2096. *Neottia repens* Sw., DC. Dub. p. 448, n. 1. *N. rep.* La Peyr. Herbr.; *Ophrys cernua* Thor. Chl. Land. p. 361, *Elasmatium repens* Dulc., *Satyrium hirsutum* Gilib. Jacq. A. p. 36, t. 369, Engl. Bot. v. 5, n. 289, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 102, Fl. Dan. t. 812, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. 12, t. 6, Schk. Handb. 3, t. 272, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 482, f. 1, 2, 3, Gunn. Fl. Norv. 2, n. 321, t. 6, f. 1, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 17, Hall. Helv. n. 1295, t. 22 fig. med. infr., Seg. Ver. Suppl. p. 253, t. 8, f. 10 fl., Loes. Fl. Pruss. n. 579, t. 68, Trew Comm. Noric. 1736, p. 409, t. 6, f. 7. Lightf. Fl. Scot. 1, p. 520, n. 3, t. 22, Gilib. Exerc. phyt. 2, p. 484, n. 39 cum ic., Richrd. Orch. eur. tab. n. 6. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 770 f. infr., Ger. Emac. p. 227, f. 4.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In Pyr. septr. med. editioribus, rarissima.

Ex Valle *Barousse* habeo a Deville: ad *Bué* detexit Miégeville accepique a *Bordère*; ex *Saleix* stat in La Peyrousei Herbario.

Neottia Dod.**Neottia squamosa** (Tragi) Dulac *Haut. Pyr.* n. 338.

Satyr. 9 Trag. St. h. p. 785, 787 figura. N. Nidus avis L. Act. Upsal. 7 (1740) p. 33, Koch p. 802, Bert. 9, p. 614, Gaud. 5, n. 2087, Willk. Lang. Pr. n. 771. Epipactis Nidus avis All. Ped., DC. Dub. p. 449, n. 3. E. Nid. av. La Peyr. Herbr.; Helleborine Nidus avis et H. succulenta Schm. Bohem.; N. orobanchoides St. Lagr.; Distomaea Nidus avis Spann. Friburg., Listera Nidus avis Hook. Sc. (non Sm. mal. a Parl. c.), Engl. Bot. v. 1, n. 48, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 103, Fl. Dan. t. 181, Dietr. Fl. Bor. n. 21, Schenk. Fl. Monac. t. 294, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 473, Turp. in Dict. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 73, Rivin. Hexapt. irreg. t. 7, Hall. Helv. n. 1290, t. 37 fig. extr., Tournf. Elem. bot. et Inst. t. 250 fig. infr. Dod. St. h. Comm. 1553, p. 260, Hist. pl. (gall.) p. 156, f. 2 et Pempt. p. 553, f. 2, Lob. Icon. t. 195, f. 1 et 2, t. 271, f. 1 ead. repet. (quae in Obs. desideratur); Clus. Rar. pl. Hist. 1. 2, p. 270, f. 1 ead.; Dalech. Hist. pl. Lugd. 1, p. 1073, f. 1, Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 14, f. 118 et tab. aen. 12, f. 104, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, s. 12, p. 503, t. 16, f. 1, n. 18.

♂ Flor. Maj.-Jul. Fruct. prima Æstate, Aug.

Habeo ex *Sort* a Deville; e Pyr. or. ex nemore de *Boucheville* a Massot. Observavi in *Monseny*, retro *le Pic de Gard*, in nemore *Super-Bagnères*, ad *Mongarry*, au *Llaurenti*.

Haec species et *Corallorhiza innata* R. Br., quae postrema, quantum scio, in Pyrenaeis non vivit, habentur pro plantis parasiticis a plurimis, Koch, Ambrosi aliisque, et ita eas consideravit Vaucher *Mém. Germ. Orobanch.*, in *Mém. Mus. Hist. Natur.* T. 10, 1823, p. 273 et iterum *Histr. physiolog. pl. Eur.* T. 4, p. 250-1 et p. 259. Nostram speciem revera parasiticam esse sustinuit Loret, in *Bull. Soc. botq. Fr.* 6 (1859), p. 461. Ejus vegetandi modum penitus observavit et descripsit Prillieux, *Ibid.* T. 4 (1857), ps. 41-3, qui ad eandem conclusionem non devenit.

Perperam Grenier, cum Godr. *Fr.* 3, p. 273, hanc deficere speciem putabat per regionem mediterraneam; ejus distributio geographica minime a DC., parum a Parlatore, *It.* 3, 365, perpensa est.

Annua esse plantam contendit Schmidt, *Fl. Bohem. C.* 1, p. 78, n. 90, qui inaniter separare studuit illam suam *Helleborinem succulentam*, Halleri, Pollichi et *Flor. Dan.* locis fulcitam.

Listera R. Br.**Listera ovata** (Brunfelsii) R. Br. apud Ait. *Hrt. Kew.* ed. 2.

Brunf. Herbr. 1, p. 183 steril., indeque dubia; et Brunf. Herbr. 1, p. 182 folia quidquam diversa: utramque confirmavit Moretti in *Illustr. Matth. Mem.* 8, Brunf. Herbr. 1, ed. 1539, p. 181 fig. ex Bertol. Koch p. 801, Bert. 9, p. 616, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 770. *Neottia ovata* Bluff. et Fingr. *Germ.*, Gaud. 5, n. 2088. *Epipactis ovata* All. Pedm., DC. Dub. p. 449, n. 2. *Ep. Ophrys ovata* La Peyr. Herbr.; *Neottia latifolia* Dietr. Boruss.; *Ophrys bifolia* G. Bauh. Pin., Ovid. *Montalb. Hrt. botangr. Ind.* p. 66; *Pollinirhiza ovata* Dulc.; *Distomaea ovata* Spann. Engl. Bot. v. 22, n. 1548, Curt. *Fl. Lond. ed. Grav.* V. 3, t. 126, *Fl. Dan.* t. 137, *Fl. Batv.* v. 1, t. 79, Schrank *Fl. Monac.* t. 292, Schk. *Handb.* 3, t. 273, Sturm *Heft* 29, Labr. *Heg. Ic. Helv. fasc.* 8, t. 3, Gagnep. *Act. Helv.* 2, p. 56, t. 6, Hall. *Helv.* n. 1291, t. 37, Reichnb. *Icon. C.* 23-4, t. 479, *Pl. cr. C.* 6, t. 593, f. 812, Dietr. *Fl. Bor.* n. 10, Tournf. *Elem. bot. et Inst.* t. 250 fig. med. *Ophr.*; Sabb. *Hrt. Rom.* T. 7, t. 72, Richrd. *Orchid. eur. tabulae* n. 7, Bisch. *Handb.* t. 31, f. 1005 fl. *Matth.* p. 1225, Camer. *Epit.* p. 943, Fuchs. *Hist. st. h.* p. 486, Dod. *St. h. Comm.* 1553, p. 259, *Hist. pl. (gall.)* p. 156, f. 1, Pempt. p. 242, f. 1, Lob. *Obs.* p. 161, f. 3, *Advrsr. Append.* p. 464, f. 3, *Icon. t.* 302, f. 2, Gesn. *Op. bot. ed. a Schmied. tab. aen.* 12, f. 103, Ovid. *Montlb. Ic.* 1, p. 259 vers. et p. 291, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1261, f. 1, J. Bauh. *Hist. pl.* 3, l. 31, p. 533, f. 2, Lonier. *Nat. h. crt.* 241 B, f. 2.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. mediis, potissimum. Legi in Pyr. septr. inter *Eup* et *St. Béat*, die 26 Jun. 1843.

Listera cordata (Clusii, G. Bauhini) R. Br. apud Ait. *Hrt. Kew.* ed. 2, T. 5, p. 201, n. 2.

Clus. *Cur. poster.* in fol. p. 34 cf. (ex Gagnep.) lin. 3-ult. a Patre Gregorio Regiensi: G. Bauh. *Pr.* p. 31, c. 7, plant. a Siegfried et Furer accepta. Koch p. 801, n. 1, Bert. 9, p. 618, n. 2. *Epipactis*

cordata All. Pedem., DC. Dub. p. 449, n. 1. Neottia cordata Richrd., Gaud. 5, n. 2089. Distomaea cordata Spenn. Friburg.; Pollinirhiza cordata Dulc.; Ophrys minima G. Bauh.; Ophr. minor. Ovid. Montlb. Hrt. Botgr. Ind. p. 66, Cymbidium cordatum Londes. Mém. Mosc. Engl. Bot. v. 5, n. 358, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 104, Fl. Dan. t. 1278, Sv. Bot. v. 7, n. 472, Gunn. Fl. Norv. P. 2, p. 76, n. 668, t. 3, f. 6, Libosch., Trin. p. 63, t. 21, Gagneb. Act. Helv. 2 (1755), p. 56-75, t. 6, Hall. Helv. n. 1292, t. 22, f. 4 (visu 3); Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 480, Dietr. Fl. Bor. n. 22, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 31, p. 534, f. 2, Ovid. Montlb. Icon. 2, p. 118 vers., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 12, p. 489, t. 11, f. 4.

♁ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. orient. editis.

Habeo a Deville ex *Barada*, ubi detecta est a Bordère; e Pyr. orient. ad *Setcasas*, unde eduxit Iserne. Vivit sub *le Canigou au bas de Cady*.

Calliphyllon N.; *Epipactis* Haller. et Neotericor. Nemo audebit tute statuere, quae fuerit *Epipactis*, sive *Elleborine* Dioscor. l. 4, c. 107. Unusquisque vero excludet a nostro genere stirpem *parvam, foliis exilibus obsitam*. Paulet, in Stackhouse Ill. Theophr. p. 42, suspicabatur, num ageretur de *Thalictro angustifolio*, vel de *Th. flavi* varietate. Longe aliam ab hac, diversissimam plantam obtulerunt Anguillara *Sempl.* p. 282 et Gesnerus C, cf. Litteras ad Caj. Brit. datas 19 Aug. 1561 (Epist. med. ed. Frosch crt. 134) offerentes *Herniariam glabram*, vel *hirsutam*, iudicio Sprengel non reprobato. Proclamarunt quidam *Cephalantheram rubram*, vel *ensifoliam*, nullus, quantum videre contigit, unam aut alteram *Epipactidum* Neotericorum.

Repulsa, absque haesitatione, *Epipactide* Dioscoridis, surgit nomen a Valerio Cordo datum speciei prototypae. Hoc vocabulum, quod pulcrum folium sonat, plura Vegetabilium genera majore jure sibi vindicarent; sed huc confirmatum, praestantius erit dimisso improprio. Cf. Valr. Cord. infr. c. crt. 151 a.

Calliphyllon latifolium (Tragi, Heroldi) N.

Satyr. 8 Trag. st. h. p. 783 sin. ic. Cord. Hist. pl. 2, crt. 150 b, f. 2 Icon Heroldi; cf. Gesner. Comm. 2, crt. 231 a, unde primus speciei auctor apud Gesner Heroldus eruitur. Quibusd. Cephal. pallens. *Epipactis latifolia* All. Pedm., Bert. 9, p. 623, n. 3, Gaud. 5, n. 2082, Bromf. Fl. Vect. p. 489-90, n. 1 et *! DC. Dub. p. 449, n. 7, Sommerf. Suppl. Fl. Lapp. p. 35. *E. latifl.* et *E. rubiginosa* Koch p. 801, ns. 1, 2. *E. Helleborine* (sic) Crantz A. fasc. 6, p. 467, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 768. *E. latifl.* La Peyr. Herbr.; *E. latifol.* atrorubens et microphylla? Delastr. Vienn., Gren. cum Godr. Fr.; *E. purpurata* Sm., ex Neilr., *E. viridiflora* Rupr., ex Ledb. Ross., *E. violacea* Dur. Duq.? Engl. Bot. v. 4, n. 269 et *E. B.* Suppl. v. 2, n. 2775 purpur., Fl. Dan. t. 811 et t. 1938 atrorub.; Schrank Fl. Monac. t. 215, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 12 et v. 7, n. 435 atrorub. et v. 8, n. 509 virid. Turp. in Dict. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 72, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 105, Fl. Bat. t. 1124, Reichnb. Pl. cr. C. 9, t. 840, f. 1141 atrorub. et t. 850, f. 1142 virid., Icon. C. 23-4, t. 488 et t. 485 atror. et t. 486 purpur. et t. 487 virid., Gunn. Fl. Norv. 2, p. 122, t. 5, f. 3-6, Hall. Helv. n. 1297, t. 40, f. extr., Crantz Austr. fasc. 6, p. 467, t. 1, f. 6 c. flor., Richrd. Orch. eur. tab. n. 8, Zannich. Venz. p. 136, t. 86, f. 2. Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. P. 2, fasc. 2, p. 13, t. 19, f. 61 vix ad specimina Pyren. adapt., Dod. Hist. pl. (gall.) p. 235 et St. hist. Comm. 1553, p. 352, non Pempt. Tabern. Krtb. 2, p. 1100, f. 1, Icon. t. 724, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1312, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 31, p. 516, f. 1.

♁ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. septr. mediorum Valle *d' Aure* ad *St. Lary*, die 22 Jul. 1852; in Pyr. or. humil., ad *Roussillon*, prope *Ceret*, l. d. *Puig d' Entreillas*, die 2 Jun. 1843. Habeo a Deville ex *le Pic du midi d' Arrens*, ex *Oncide* et ex *le Chateau de Bramesaque*.

Varietas β Gaudin, in quam cadit *Serapias atrorubens* Hoffm. Fl. Germ. ed. 2, p. 182 (ex Gaud.) et *Ser. microphylla* Hornem. Fl. Dan. t. 1038 et *Epip. rubiginosa* Koch l. c. (sub qua perperam citavit Gaud. Fl. Helv. 2, p. 182) ea est, quam legi in Pyr. septr. med., habuique a Deville ex *Arrens* et ex *Bramesaque*. In ea folia non obtusa sed acuminata, infimis exceptis. Carinam in superficie labelli superiore plicato-crenatam non vidi, quo caractere innixus varietatem praecipue

sustinuit Koch, Syn. ed. 1, p. 695, n. 1, sed quam dimisit in edit. 2.^a, ubi speciem voluit, aliis compositis characteribus qui ii quoque parvi faciendi sunt. Caeterum in hac varietate flores rubri, vinosi, laevi, illico non parvam attentionem sibi vindicant. Caulis, rachis, pedicelli, ovaria, folia, bractea in nervis et per marginem pubescentia et ciliolata inspicuntur. Ipsum perigonium glabrum non est. *Helleborine alter. atrorub. flor.* G. Bauh. Pin. p. 186, n. 2, huic varietati relata est, de qua pauca, sed bene perpensa verba fecit Gaudin l. c. p. 465 et p. 467. Conferantur item, quae de nostra stirpe perbelle enucleavit Crantz l. c., cui accesserunt DC. *Fr.* 5, p. 334, n. 2039, Bess. En. Volhyn. p. 82, Wimm. Grab. Fl. Siles. 2, n. 1330, Rosen. et Wahlenb. Gothl. pl. rar. in nov. Act. Upsal. T. 8 (1821) p. 251, Spenn. Fl. Friburg. 1, p. 251, n. 2, Kirschleg. *Fl. Als.* 2, p. 146, n. 2, Bert. l. c. p. 625, Godet *Fl. Jur.* p. 697, Coss., Germ. *Fl. Par.* 2, p. 561, Ambr. *Fl. Tir. austr.* 1, n. 399, Mut. *Fr.* 3, p. 257, n. 4, denique spectatissime Thilo Irmisch *Epipact.* in *Linnaea* V. 16 (1842) p. 432 seq. et p. 450, et V. 19 (1846), ps. 116, 119 et p. 122.

E. purpuream Sm. *Engl. Fl.* 4, p. 42, n. 2, inter synonyma a Neilreich relata, quam libentissime recipio; sed et *E. ovalem* Babingt. *Engl. Bot. Suppl.* v. 4, n. 2884, non diversam merere sententiam arbitror. Gaudeor me ad eandem ac Hookeri et Walk. Arn. sententiam appulisse: cf. *Br. Fl.* ed. 8, p. 428, n. 1.

Epipactis consimilis Don, *Pr. Fl. Nepal.* p. 28 nomen traxit e comparatione cum nostra specie polymorpha. Incedat caute, nam ei minatur ruina.

Calliphyllon palustre (Villingani) N.

Villing. De virib. Herbar. (Basil. 1559) crt. 23 fig. *Epipactis palustris* Crantz Austr., Koch p. 801, n. 4, Bert. 9, p. 620, n. 1, Gaud. 5, n. 2083, DC. Dub. p. 450, n. 8, Willk. Lang. Pr. n. 769. *E. pal.* La Peyr. Herbr., *Serapias latifolia* var. Pourr. Herbr. Matr.; Ser. *Lonicophyllum* Willd. Berol., ex Kunth *Fl. Ber.* 2, p. 244. *Engl. Bot.* v. 4, n. 270, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 4, t. 106, *Fl. Dan.* t. 267, Schrank *Fl. Mon.* t. 190, *Fl. Batv.* v. 3, t. 210, Schk. *Handb.* 3, t. 274 fl. anal.; Labr. *Heg. Ic. Helv.* fasc. 4, t. 6, Sv. *Bot.* v. 7, t. 449, Sturm *Hef.* 13, Crantz A. fasc. 6, p. 462, n. 3, t. 1, f. 5 fl., Dietr. *Fl. Bor.* n. 11, Reichnb. *Ic. C.* 23-4, t. 483, Hall. *Helv.* n. 1296, t. 39, Zannich. *Vnz.* p. 137, t. 58, f. 2, Bisch. *Handb.* t. 31, f. 1016 fl. Gesn. *Op. bot.* ed. a Schmied. P. 2, fasc. 2, p. 16, t. 20, f. 62, Camer. *Epit.* p. 889 a Gesner. *désumpt.*; Lob. *Obs.* p. 169 fig., *Icon.* t. 312, f. 1, Dod. *Pempt.* ed. 1, p. 380, ed. comm. cit. p. 384, Clus. *Rar. pl. Hist.* l. 2, p. 273, f. 1 *Planta eadem* (nec « fere eadem » tantum, ut dicit Gaudin); Morison *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 12, p. 487, t. 11, f. 7.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug.

Legi in Pyr. septr. aurigr., Donezan, ad Mijanes, die 1 Aug. 1843. Habeo a Deville ex *la Barousse*. Observavi in Valle de Roncal; a *l'Estanco de Bastus* (*Conca de Tresp*).

Eandem Plantini figuram tam ad hanc, quam ad superiorem speciem citavit Sm. *Engl. Fl.* 4, addita insuper pessima observatione, in V. 4, p. 44, lins. 1-2.

Sub-Ord. 3. ARETHUSEAE Lindl.

Lequeetia N. *Limodorum* Theophrasti, *Hist. pl.* l. 8, c. 8 (ex edit. Schneid. p. 169), De Causs. l. 5, c. 22 (ed. cit. c. 15, p. 352) pro Dioscoridis *Orobanches* specie (non Theophrasti *Orobanche*, quae *Cuscutae Epithymo* respondet) recognita est, et definita pro ea, quae in *Papilionaceis* potissimum se jacet, scilicet pro *Or. cruenta* Bert.

(p. 271). *Limodorum* Neotericor. radicem aut caulem basi subrotundum non gerit, nec *Foeniculum graecum* invadit et angit.

Nullum supponendum synonymon reperii, nec ullum triviale nomen apte latine vertendum mihi sese objicit. Itaque novum indidi et genus dedicavi memoriae Nicolai Lequeet rhizotomi, qui multas Clusio supeditavit plantas (Clusio speciei nostrae descriptori praeclaro), quarum notitia Botanicos citius quam secus fuisset edocuit atque oblectavit.

Lequeetia violacea (Lobelii) N.

Lob. Kruidb. T. 2, p. 303, ex Iconibus infr. citis. *Limodorum abortivum* Sw. Act. Holm., Koch. p. 800, Bert. 9, p. 631, Gaud. 5, n. 2092, DC. Dub. p. 450, Willk. Lang. Pr. n. 772. L. abortiv. La Peyr. Herbr.; exclus. frustul.; L. sphaerolabium Viv. Cors., ex De Notrs. apud Gren. Godr. Fr., L. austriacum Clus. Pann. A. p. 241-2. Jacq. A. 2, p. 55, t. 193, Sturm Heft 40, Riss. Fl. Nic. p. 470, t. 16 mal.; Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 481, Tournf. Elem. bot. et Inst. t. 250 fig. supr., Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 72, Hall. Helv. n. 1288, t. 36 f. extr., Buxb. C. 3, p. 1, t. 1, Richrd. Orch. eur. tab. n. 9 fl. anal. Lob. Ic. 2, t. 269, f. 1 (e Gramont agr. Monspel.!).

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. vel abeunte Jun. et ineunte Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *San Cosme de Guara*, die 15 Jun. 1850; semina legi in Pyr. Catal. sub *Sarrià*, die 16 Jul. 1860.

Planta adulta colorem caeruleum demit, fuscescit, ut demum prorsus fusca evadat. Planta parasitica judicata est a Vaucher, *Germ. Orobanch.* in *Mém. Mus. Hist. Natur.* Par. T. 10 (1823), p. 273; idem creditur Durieu, cum Reichnb. fil., quem cf. l. c. p. 138. Sed Vaucher sententiam suam renuit in posteriore opere *Hist. phys. Pl. Eur.* T. 4 (1841), p. 255 et p. 261-2.

Specifica Linnaei denominatio relinquenda est: eam mutavit Linnaeus a G. Bauhino, qui speciem dixerat *Orchidem abortivam violaceam* Pin. p. 86, n. 2. Si revera abortiva fuisset, periisset antequam botanici de ea ne verum quidem facerent. Sed, ne nimium austeri simus, dicamus, allusionem factam esse a foliorum abortu. Attamen ambiguum verbum dimittitur. E praevalente florum colore speciem *violaceam* nuncupavi, nec cum Clusio *austriacam* dixi ex quo prius quam in Austria in agro Monspeliensi stirps est detecta et a quibusdam pro *Orobanche* Theophrasti, perperam, habita, cf. p. 271 et p. 2384, potius quam pro hujus *Limodoro*, Hist. pl. 8, c. 8, ut Hallero placuit.

De Clusio, eum penitus non examinavit Bertoloni, asserens illum hanc non habere plantam (Fl. It. 9, p. 633), dum Clusius de ea egit l. jam c., et insuper in Rar. pl. Hist. l. 2, p. 270, ubi eandem ac prioris operis descriptionem retulit, perperam adposita, nescio quo fato, alienae speciei figura (*Nidi avis*), a Lobelio deprompta.

Epipogon Gmel.

Epipogon Gmelini! Richrd. *Orchid.* p. 36.

Gmel. Sibir. 1, p. 12. Koch p. 799, Bert. 9, p. 634, Gaud. 5, n. 2097, DC. Dub. p. 450, Ambr. Fl. Tir. austr. Append. alle Ofrid. p. 759, n. 18, Parl. It. 3, n. 883, Ledb. Fl. Ross. 4, p. 77. Gmel. l. c. t. 2, f. 2, Sv. Bot. v. 8, t. 512, Jacq. A. p. 53, t. 84, Fl. Dan. t. 1233, Vill. Dauph. 2, p. 44, n. 5, t. 1 figurae extrs., Sturm Heft 48, Dietr. Fl. Bor. v. 7, n. 433, Reichnb. Icon. C. 23-4, t. 468.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. ?. In Pyr. septr. med., rarissimum.

Rarissimam in Pyrenaeis speciem, ex *Bagnères de Luchon, Cascade d'Enfer*, accepi a Timbal.

Habeo a Deville s. l., dubium num revera Pyrenaeum. *A la Ca-*

scade de l'enfer, supra *Bagnères de Luchon*, detexit Pommaret: videas *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 11 (1864) Sess. Axtrdnr. ps. XLVIII et XC.

Videmus quosdam *Epipogon*, *Epipogium* alios cum Swartz, R. Brown, Sprengel, Nees ab Esenb. Th. et Reichenbach filio scribere, ab orthographo Gmelini et Richard secedentes, qui *Epipogum* scripserunt. Puto praestantius *Epipogon* inscribi. Ledebour mittit ad Patze, Meyer et Elkan *Fl. Prov. d. Preuss.* p. 93.

Cephalanthera Richrd. (L. Cl.).

Cephalanthera pallens (Tragi) Richrd. *Orchid.* Annot.

Trag. St. h. p. 783, 8, n. 1? sine fig., *Cord. Hist. pl.* l. 2, c. 107 et 108, crt. 151 a, sine fig. Koch p. 800, n. 1. *C. grandiflora* Babingt., *Bromf. Fl. Vect.* p. 490, Bert. 9, p. 626, n. 1, Willk. *Lang. Pr.* n. 767. *Epipactis pallens* Sw., DC. *Dub.* p. 449, n. 4. *E. grandiflora* (nec *Cephalanthera* ut citat Bertoloni) Sm., *Gaud.* 5, n. 2084. *E. pallens* La Peyr. *Herbr.* s. l.; *E. ochroleuca* Faumgrt. ex ejus *Herbr.*, testibus Griseb. et Schenk *It. Hungr.* n. 289; *Serapias alba* Chaix *Hrbr.* ex *Timb. Engl. Bot.* v. 4, n. 271, *Curt. Fl. Lond. ed. Grav.* V. 4, t. 107, *Fl. Dan.* t. 1400, *Sv. Bot.* v. 7, t. 465, *Dietr. Fl. Bor.* v. 1, n. 18, *Reichnb. Icon. C.* 23-4, t. 471 *Lonchoph.* et t. 472 *ochrol.*, Rivin. *Hexpt. irreg.* t. 4, *Hall. Helv.* n. 1298, t. 41, *Gesnr. Op. bot.* ed. a Schmied. P. 2, fasc. 2, p. 11, t. 17, f. 59, *Bisch. Handb.* t. 31, f. 1015 fl., *Crantz. Austr. fasc.* 6, p. 460, t. 1, f. 4 a la ell. *Tabern. Krtb.* 2, p. 1100, f. 2, *Icon.* t. 724, f. 2, *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 12, p. 488, t. 11, f. n. 12.

☞ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* Jul.
Habeo e *Sost (Barousse)* a Deville.

Cephalanthera ensifolia (Caesalpini) Richrd. *Orchid.* Annot.

Caes. *Herbr. Tornab.* 1563, fol. 226, n. 630, *De Plnts.* l. 10, c. 49, *Sigill.* 3, p. 431. Koch p. 800, n. 2, Bert. 9, p. 628, n. 2, Willk. *Lang. Pr.* n. 765. *Epipactis ensifolia* Sw., *Gaud.* 5, n. 2085, Wilson apud Hook. *Journ. of Bot.* 1 (1834), p. 306, n. 3, DC. *Dub.* p. 449, n. 5. *Ep. ensifol.* La Peyr. *Herbr.*, *C. Xiphophyllum* Reichnb. fil., *Serapias nivea* Desf. *Atl.*? ex Bory *Chaub. Morée* n. 1246, *Pélop.* n. 1531. *Enumerat Munb. Cat. pl. Algr.* 1859, p. 30 ei referens *S. grandifloram* L., scilicet praeced. speciem! *Engl. Bot.* v. 7, n. 494, *Curt. Fl. Lond. ed. Grav.* V. 4, t. 108, *Fl. Dan.* t. 506, *Schk. Handb.* t. 274, *Dietr. Fl. Bor.* v. 1, n. 19, *Reichnb. Icon. C.* 23-4, t. 470, *Tournf. Elem. bot. et Inst.* t. 249, f. H-B, Rivin. *Hexpt. irreg.* t. 5.

☞ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* Jun. Jul. Facilius obvia per *Pyr. orientales*.

Legi in *Pyr. or.* supra *Reynes m.^c de Ceret*, die 1 Jun. 1843. Habeo a Deville ex *Sost (Barousse)*.

Quidam (Villar, Lumnitzer, Willdenow, Gmelin (Cl. Chr.), Smith, Gaudin, Hagenbach) huc afferunt locum G. Bauh. *Pin.* p. 187, n. 6 innixum *Helleborine* 4 *Clus. Pann. A.* p. 275, n. 4, *Rar. pl. Hist.* l. 2, p. 273, n. 5, sine fig., cui flores purpurascens insunt. Sub ea potius latere existimo varietatem *Calliphylli latifolii*.

Ceph. acuminata Lindl. *Orch.*, *Decaisn.* apud Jacquemont *Pl. rar. Ind. or.* p. 164, herba cum *C. ensifolia* similis, ad species europaeas admodum accedit, ut vix exotica videatur.

Cephalanthera rubra (Tragi?, Gesneri, Thalii) Richrd. *Orchid.* Annot.

Trag. St. h. p. 783, 8, n. 2? sin. fig. *Gesner. infr. cit.*, *Thal. Silv. Hercyn.* p. 13; Koch p. 800, n. 3, Bert. 9, p. 629, n. 3, Willk. *Lang. Pr.* n. 767. *Epipactis rubra* All. *Pedm.*, *Gaud.* 5, n. 2086, DC. *Dub.* p. 449, n. 6. *E. rubr.* La Peyr. *Herbr.*; *Dod. Pempt.* p. 241, n. 4? sin. ic. ex Courtois, D'Avoine et Morr. *Flor. Graec. Sibthrp. C.* 10, p. 2), t. 933; *Engl. Bot.* v. 7, n. 437, *Fl. Dan.* t. 345, *Schrank Fl. Monac.* t. 119, *Dietr. Fl. Bor.* n. 20, *Labr. Heg. Ic. Helv. fasc.* 2, t. 5, *Reichnb. Icon. C.* 23-4, t. 469, *Hall. Helv.* n. 1299, t. 42, *Crantz Austr. fasc.* 6, p. 457, t. 1, f. 2 h et f. 3. *Clus. Pann. A.* p. 275-6 fig. et p. 277, *Rar. pl. Hist.* l. 2, p. 273, f. 2, *Tabern. Krtb.* 2, p. 1100, f. 3, *Icon.* t. 725, f. 1, *J. Bauh. Hist. pl.* 3, l. 31, p. 516-7, f. 1, *Gesnr. Op. bot.* ed. a Schmied. P. 2, fasc. 2, p. 12, t. 18, f. 60 *fruct.*, *tab. aen.* 12, f. 105, *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 12, p. 487, t. 11, f. n. 5.

☞ *Flor.* Maj.-Jul. *Fruct.* ?. Frequentius obvia per regionem mediterraneam.

Legi in Pyr. Arag. ad *San Cosme de Guara*, die 14 Jun. 1850. Observavi in Valle *Aezcoa a la Regata d'Estaboa*; in Pyr. Arag. quidem *a la Carbonera, a la Peña montanesa*.

Caulis superne, rachis et ovaria pubescunt: haec pubescentia descendendo ad imam plantae partem diminuitur. Certe per errorem, DC. Duby dixerunt *ovaria glabra*. Perigonium etiam puberulum. Flores gratum odorem spirant: juniores et vix evoluti purpurei, expansi rubri et rosei; quapropter eos purpureos absolute declarare nolim, cum Koch et nimium fidentibus imitatoribus.

Orchideae repudiatae.

Ophrys neglecta Tenor., Parl. *It.* 3, p. 943. E pratis Pyrenaeorum ad *Ler a Franqueville* (reapse *Lez* inscribitur in scheda Franq.) dicit se possidere in Herbr. Parlatores. Inquirendum est si intelligi debeat *Les* pagum ad *St. Béat Pyr.*, vel *Lez* flumen ad Monspelium fluens indeque e Cebennis; longe a Pyrenaeis procurrens. Quocumque modo, Franquevillei auctoritas nullius est ponderis, et citata species, circa pagum Pyrenaeum, regionis mediterraneae calidioris, ad *Les* reperiri nequit, nec ipsam alibi per Pyrenaeos inventam esse comperii. Nimium Parlatores indulgere solet Franquevilleo, in quem ego frustra saepe declamavi, e luculentis in ipso Herbario Florentino exemplis.

Chamaeorchis alpina G. Bauh.! Pr. p. 29, Richrd. Fidens Pourret, qui aliquando hallucinatus (et graviter) est, La Peyrouse speciem vivere dixit ad *Nuria*, *Hist. abr. pl. Pyr.* 2, p. 550, n. 2, inque suo Herbario seposuit, sed absque loci indicatione. Dimittenda est spes inveniendi hanc stirpem in loco a Pourret indicato, ne dicam in Pyrenaeis omnibus.

Herminium Monorchis (Gesneri) R. Br. Ad *Salvanaire* viveret ex La Peyrouse, *Ibid.* p. 550, qui et hanc quoque speciem detinuit in Herbr. sine loco, procul dubio e speciminibus exoticis. Hoc non adeo improbabile visum est aliis, qui speciem ceu pyrenaeam indicarunt: ex hisce sufficiat proferre Grenier, *Godr. Fr.* 3, p. 300; non vero Timbal.

Corallorhiza innata (Clusii) R. Br. In nemoribus *du Canejean* et ad *Melles* viveret ex La Peyrouse, *Ibid.* p. 154, qui nullum speciei specimen in Herbario possedit. Neque in Herbariis Pyrenaeorum Marchant et Parenteau delituit, nec eam in Pyrenaeis usquam repertam mihi constitit.

Cypripedium Calceolus (Gesneri) L. Quis credere posset tam pulcram et splendidam speciem inobservatam a neotericis abiisse, si in Pyrenaeis reapse viveret? Plures eam indicarunt, quibus fidem praestare nequivi. Locum à *la Ventillole* sub *le Mont-Llaurenti*, ex Pourret et alium à *la Piquette d'Endretlis*, ex St. Amans, citat La Peyr., *Ibid.* p. 555, ausus quidem in scheda Herbarii haec loca repetere.

Videmus etiam indicari in Pyr. Catal. a Quer. *Fl. Esp.* 3, p. 375 et a Pal. y Verder. *Part. pract. Bot. Linn.* V. 6, p. 837, n. 1, denuo *hacia Ripoll, y Vich* a Colmeir. *Cat. pl. Catal.* p. 151, quae sententia minime deterruit Willkomm, qui cum Lange in Pr. n. 773 ab ea non abhorret. Sed ego, contra plurium fidem, incredulus maneo et laetor idem proferre iudicium Léon Dufour, qui in opella *Madrid* en 1808-

54 (*Bordeaux* 1856), p. 36, omnium *Orchidearum* europaeorum longe pulcherrimam et spectatissimam speciem, Pyrenaeorum indigenam esse non credit, ut non credit Timbal, cum Jeanbr. *Llaur.* p. 361.

Ord. 115. LILIACEAE DC.

Sub-Ord. 1. TULIPEAE Endl.

Erythronium Lobel., L., sed cum Sprengel, Gen. pl. n. 1400, Dioscoridis non dicam.

Erythronium Dens canis (Plinii?, Matthioli, Gesneri) L. Sp.

Mithridatia Plinii? Nat. h. l. 25, c. 6, vel. 26. Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. aen. 2, f. 16 vix, f. 17 bene. Koch p. 818, Bert. 4, p. 77, Gaud. 2, n. 772, DC. Dub. p. 463, Willk. Lang. Pr. n. 926, Ledb. Fl. Ross. 4, p. 133. La Peyr. Herbr.; *E. maculosum* Lamk. Fr.; *E. caninum* Dulc. Jacq. A. Append. p. 31, t. 9, Schk. Handb. t. 92, Red. Lil. t. 194, Curt. Bot. Mag. t. 5, Sturm Hef. 34, Van Houtt. Fl. Serr. Jard. T. 8, p. 273 cum tab., Lamk. Ill. t. 244, f. 1, Reichnb. Icon. C. 20, t. 441, Duchsn. Pl. ut. ven. t. 17, Gmel. Sibir. p. 39, n. 7, t. 7 (omiss. a Ledb.). Matth. p. 1110 et in edit. G. Bauh. p. 779 figurae, Camer. Epit. p. 848, Dod. Purg. p. 39, Pempt. p. 203, Pen. Lob. Advrsr. p. 64 fig., Lob. Icon. t. 195, f. 2 ead. vix bona, Lob. Obs. p. 101 (p. err. 105) fig., Icon. t. 196, f. 1, 2 potior., Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 266, Lauremb. Appar. pl. p. 48, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1566, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 344, t. 5, f. 1, 2.

¶ Flor. Apr.-Maj. Fruct. Maj., Jun. ineunte: in editioribus Jul. et Aug. etiam. In montanis sylvaticis, editioribus quoque.

Legi in Pyr. Cantabr. supra *Irun*, ad summitatem montis *Haya*, die 24 Maj. 1844. Habeo a Deville e *Bayonne* viciniis, ubi ipse vidi et e Pyr. septr. medior. locis variis. Vidi ad *Roncesvalles* circa *Luchon*, in Valle *d' Aure*, ad *Seix*, ad *Mont-Louis*, a *Costabona*.

Prima Gesneri figura heterogenea est, nam non bulbosus, nec fructus, vix folia hujus speciei sunt.

Planta edulis apud Sibiricos, cf. Gmel. c. p. 40, Van Hout. s. c.; *Bibl. univrs. Genève.* T. 16 (1851), p. 77.

Quidam, ut G. Bauh. Pin. p. 87, ns. 1, 2, dividunt adhuc in varietates duas, quarum secunda (β L., Willd., DC. apud Red.) est *Dens canis angustiore longioreque folio* G. Bauh. l. c. n. 2 (ex Lobelio, Clusio, etc.), sive *E. longifolium* Mill. *Dict.* n. 2, insuper Poiret et Sweet.

Hoc mihi inane prorsum esse palam fuit, quum viderim individua bifoliata, folio uno ovato, lato, brevi, altero lanceolato, angusto, elongato. Saepe in eodem nemore plures simul varietates occurrunt non tantum foliorum forma ludentes, sed istis diversimode maculatis quoque, floribusve plus minus violaceo et rubro coloratis et etiam albescentibus (Cf. etiam Parl. *It.* 2, p. 384 *Osserv.*); et hoc nominis generici accusationem magis adumbrat.

« *Satyrii Erythronii Dioscoridis* (l. 3, c. 134) non potest intelligi ». Sic Haller *Helv.* 2, p. 114, bene quidem. Minus adhuc *Ephemerum* Dioscor. l. 4, c. 85, si verum est quod alicubi interpretationem hanc dederit Gesnerus. De nostra stirpe loquutum esse arbitror Georgium Marium Herbipolensem in litteris ad Matthioli, Norimberg IV non. Sept. 1858; cf. Matthiol. *Epist.* (ex ed. Prag. 1561, p. 202, ex Lugd. 1564, p. 338), quum de *Hermodactylo* Lucae Ghini sententiam protulit.

Tulipa Gesnr., Tournef.

Tulipa Oculus Solis (Clusii et Robini) Saint Amans, *Rec. Soc. Agr. Sc. Agén.* 1 (1804), p. 75.

T. rubr. apenn. simil. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 152 sin. fig. *T. bombicina*, fl. rubr. J. Robin Jard. Henry IV (fol. 1608) tab. pict. 6. St. Am. Fl. Agen. p. 145, n. 1, Koch p. 816, n. 2, Bert. 4, p. 81, n. 2, DC. Dub. p. 461, n. 3, Reboul Sp. Tulp. p. 3, n. 3 et Select. p. 3, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 928. *T. acutiflora* Poir. (nec Pourr., Willk.) Dict. T. 8, p. 134, n. 4, (expuncta J. Bauh. prolat.). Tulipa s. l. La Peyr. Herbr.; *T. heliophthalma* St. Lager. St. Am. Bouq. t. 3, Red. Liliac. t. 219, Berger. Phytom. 2, p. 179 cum tab., Loisel. Herb. Amat. 2, t. 84, Reichnb. Icon. C. 20, t. 448, f. 985, Trattin. Tabulr. fasc. 2, p. 34, n. 55 cum fig. Savi Fl. Ital. p. 52, t. 63, f. 2, Jord. Pl. nouv. cr. Fragm. 1, p. 37, t. 5, f. B.

♂ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. abeunte, Jun. ineunte. In Pyr. septr. med., rara.

Ex vineis ad *Oloron* accepti a Philippe, qui dixit se vidisse ad *Mauleon* (*Barousse*); habeo quoque a Deville ex *Navarreinn*.

T. flor. rubr. Garid. *Pl. Aix* (1715) p. 475 forte ad nostram speciem trahenda erit: cf. Hénon *Not. Tulipe Oeil de Soleil* in *Ann. Soc. R. agric. hist. nat. et arts utiles de Lyon*; seorsim impressam vidi sine anno.

Tulipa sylvestris (Gesneri) L. Sp.

Gesn. apud Cord. Hist. pl. crt. 213 vers. lin. 6. Species delineata est ex Italia a Kentmann. Koch p. 816, n. 1, Bert. 4, p. 83, n. 5, Gaud. 2, n. 773 et 4 Appnd. p. 645, Reb. Spec. Tul. p. 2, n. 1 et Select. p. 5, n. 6, Michal. Jur. p. 288, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 135, n. 4; si fides Regelio, eum cf. in Acte hrt. Petropl. 2, ps. 440-5, ns. 1-3, ubi ego plura reprehendenda video. *T. sylv.* et *T. Celsiana* DC. Dub. p. 462, ns. 5, 6; Parlat. Fl. It. 2, ns. 597-8. *T. sylv.*, *T. gallica* et *T. Celsiana* Loisel. Fl. Gall. T. 1, p. 241, ns. 4, 5, 6, Gren. Godr. Fr. 3, ps. 177-8. *T. australis* Link et *T. sylvestr.* Willk. Lang. Pr. ns. 930-1. La Peyr. Herbr. s. l., *T. gallica* et *T. pumilio* Pourr. It. ?; *T. apennina* Clus. Hist.; et *T. narbonensis* Clus. Pann. A. et Hist., *T. bononiensis*, Camer. Ger.; *T. Biebersteiniana* Sch., *T. tricolor* Ledeb. Alt., *T. patens* Agardh, *T. biflora* L. Suppl., *Orithya biflora* Bot. Reg. Kunth En., ex Ledeb. s. c., *T. acrocarpa* Jord. Red. Liliac. t. 38, gracil., t. 165 luxur., Reichnb. Icon. C. 20, t. 446, f. 983 et t. 447, f. 984 Cels., Loisel. Herb. gen. Amat. 2, t. 140 et t. 83 Cels. et t. 160 gall., Schk. Handb. t. 93, Roem. Fl. Eur. fasc. 7, n. 3, Fl. Batv. v. 5, t. 377, Fl. Dan. t. 375, Sturm Heft 29, Bot. Mag. t. 717 et t. 1202, Sv. Bot. v. 3, t. 202, Engl. Bot. v. 1, n. 63, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 38, Tratt. Tabulr. fasc. 2, n. 57 et n. 59 cum figuris. Savi Fl. Ital. p. 51, t. 63, f. 1 robustior., Dietr. Fl. Bor. v. 9, n. 588, Turp. in Dict. S. Nat. Monocot. Atl. t. 58; Bot. Reg. t. 535 et Pall. It. 3, p. 584, 652, Appnd. p. 727, n. 85, t. D, t. 2, sub Ledeb. fide (vix videtur). Lob. Obs. p. 63, f. 1, 2; Icon. t. 124, f. 2, t. 125, f. 1, Dod. Pempt. p. 232 figurae Cels., Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 151, f. 1 et f. 2, Camer. Epit. p. 958, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1529, f. 2.

♂ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. Per regionem mediterraneam ad montana adscendens, quod rarius fit per regionem oceanicam.

Legi in Pyr. Navarr. humil., contra *Liadena*, m.^o *Labal*, die 20 Maj. 1845; ex *la Barousse* habeo a Deville; e Pyr. or. de Herbr. Coder accepti ab hujus filio, e *Mont-Alaric* (Corbar.) a Timbal, sub forma *gallica*, item a Gautier e *Massac* (Corbar.), addita forma *Celsiana*, ex *la Sidrière de Fitou*. Ex viciniis de *Toulouse* nobis demonstrata est: cf. Noul. *Fl. anal. Toul.* p. 165; ad *Villefranche* item se vidisse Timbal mecum testabatur et forte indidem provenit specimen Coderianum. Observavi ad *Lumbier*, ad *Salvatierra*, sub *el Trueno de Vinies*, a *la Peña d'Urgel*, a *San Juan de la Peña*, in *Monseny*.

In planta a me lecta in Navarra, observavi folia canaliculata, florem erectum, petala, sive perigonii segmenta, ad apicem subtus plerumque barbata; sed glabra etiam vidi; hinc nota haec nullius est ponderis ad species sistendas, observationibus alibi etiam repetitis sive in plantis vivis, sive in Herbario Coder, de stirpe orientali, quam ille larga manu coacervaverat. Similes ac meas observationes fecit Boissier, quem conferas in *Voy. bot. Esp.* n. 1639. *T. Celsiana* australis speciei forma

similem sibi habet *T. bifloram* L., Pall., cum sylvestri aequè comprehendenda. Citata Pallasii figura de *T. biflora* aegre reciperetur; attentius observata formae *Celsianae* propinqua sese pandit.

Duas in hac stirpe viderunt species antiqui plures, inter quos praecipue nominandi sunt Lobelius, Clusius et Camerarius, quos suscepit G. Bauhinus, Pin. p. 63, n. 1 et 5. Sed Linnaeus, minime deterritus, hunc nisum parvi fecit, sub una comprehendens specie: DC. ad antiquos iterum solemniterque reversus, plures magnique nominis botanicos secum habuit; Willdenow, Smith, Trattinick, Brotero, Kunth, Parlatores *Ital.*, Caruel, Reichenbach. Fere invitus separavit DUBY l. c. n. 5 illam *T. Celsianam*; itemve Boissier l. c. Existimo duas communius putatas species alteram alterius varietatem habitas esse a Desfontaines, Fl. Atl. p. 294, quem minus feliciter corripendum suscepit Steinheil, hisce verbis: « *C'est cette plante (T. Celsiana Red. Lil.) que Desfontaines et Poiret ont prise pour le T. sylvestris.* » *Matér. pour la Flor. de Barbar.* in *Ann. Sc. Nat. Par.* T. 11 (1839), p. 19.

Hunc sequitur ille bonus vir Munby alique, synonymis et notis *Flor. Atl.* minime perpensis. Forma quae *T. Celsiana*, ea est, quae innascitur in calidioribus nec adeo fertilibus locis: quod quum mihi late patuerit ex observationibus actis in agris Monspeliensi, Biterrensi et Ruscinonensi, ad hoc sum ductus, ut divisiones et subdivisiones ab aliis actas, a Willkomm praecipue, flocci faciam.

Gagea Salisb.

Gagea arvensis (Ponae, Columnae) Schult. Syst. Vegtb.

Pon. Bald. p. 12, lin. 5, ex Pollin. Column. Ephr. p. 324, p. 323 fig. pl. ad basim peduncul. bulbifr. Schultesii l. c. V. 7, P. 1, p. 547, n. 14, Koch p. 823, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 924. *G. villosa* DC. Dub. p. 467, n. 2. *Ornithogalum arvense* Pers., Bert. 4, p. 92, n. 4, Gaud. 2, n. 781 et 6 Appnd. p. 352, n. 4. *O. minimum* La Peyr. Herbr., partim. et *O. luteum* La Peyr. Herbr., Benth. Cat.; *G. gracilis* Welw., ex Neill. *Flor. Graec. Sibthrp.* C. 4, p. 27, t. 332. *Red. Lil.* t. 302, f. 2, Fl. Dan. t. 1869, Sturm Heft 12, Fl. Batv. v. 9, t. 691, Pers. in Uster. *New Ann. bot.* T. 4 (1794), fasc. 11, p. 8, n. 3, t. 1, f. 2 luxur., *Dietr. Fl. Bor.* v. 10, n. 680, *Reichnb. Ic.* C. 20, t. 479, f. 1049-50-1 et t. 478, f. 1048 gracil. videtur. *Moris. Hist. pl. Oxon.* 2, S. 4, p. 381, n. 13, t. 13 fig. ult.

♂ *Flor. Mart.* Apr. *Fruct.* Apr. *Maj.*

Legi in Pyr. Arag. ad *Palo* (vallis *Fueva*), die 2 Apr. 1851.

Folia floralia duo describuntur a Persoon, Koch, Bertoloni, Godron: ego tria vidi. Bracteaes pedicellos superare dicunt alii, DC., DUBY, Brébisson, quas ego generatim eis breviores vidi; unum quodque pedunculum bracteatum conspexi; qui pedunculi longiores sunt bracteaes majores ferunt, qui exiguiore manent, ii bracteaes minus conspicuas gerunt.

Hanc speciem extra Pyrenaeos, ad Monspelum, observavi monophyllam, diphyllam et triphyllam; unifloram et multifloram, perigonio sexpartito et duplicato, phyllis alterne minoribus. Perigonium 7-8-9 partitum inspexi in Provincia ad *Brignolles*, die 20 Mart. 1857, itemve ad *Bagnacavallo* (Apr. 1864), cum totidem staminibus.

Clusii locum, *Pann. A.* 190 fig. et p. 191, *Rar. pl. Hist.* l. 2, p. 188-0 fig. superior, a plurimis usurpatum nolui ego recipere: adhibitum ab aliis video pro *G. pusilla* Koch comprehendens etiam *G. Clusianam* (Tausch, Schultesior.). Relatum ab aliis *Orn. pall. flore* Clus. *Histr.* *Ibid.* p. 188, f. 2 (vel *Dod. Pempt.* p. 222, f. 1, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 19, p. 624, f. 1), neotericorum plures ad *G. luteam* potius referunt; mihi ad *G. pratensem* istud potius placeret.

Gagea Liottardi (Liottardi, Cupani?) Schult. Syst. Vegtb.

Liott. ad Vill. Dauph. 2, p. 269 Obs. ad n. 2. Orn. lut. pallid. maj. Cupan. Hrt. Cathol. p. 159 ex Bert., sed negat Guss. Sic. Syn. p. 401, n. 1 ad superior. speciem referens, quod probabilius videtur. Schultesii l. c. V. 7, P. 1, p. 545, n. 12 et P. 2, p. 1704, Koch p. 824, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 923. *G. fistulosa* DC. Dub. p. 407, n. 3. *Ornithogalum fistulosum* Raud., Bert. 4, p. 90, n. 2 et 8, p. 841, Gaud. 6 Appnd. p. 350, n. 2. *G. lutea* Colmeir, Cat. pl. Catal.? *Ornithogal. minimum* La Peyr. Herbr., partim; *O. bohemicum* Benth. Cat., non Zausen.; *O. luteum* (ex Heas) La Peyr. Herbr. March., testibus Timb. et Loret.; *Solenarium fistulosum* Dulc. Red. Lil. t. 221, Reichnb. Pl. cr. C. 2. p. 8, t. 117, f. 228-9, Icon. G. 20, t. 476, f. 1041, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 20 videtur a Red. imitata.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In editioribus.

Legi in Pyr. or. ad summitatem Vallis *d' Eynes*, die 7 Jul. 1834. Habeo a Deville e viciniis *de Barèges*, ex *le Lac d' Escoubous*, unde accepi etiam a Philippe. Vidi in superiore parte Vallis in m.^c *Esquierry*, supra *Panticosa*; in m.^c *Pena blanca*, Pyr. Arag.; *au Canigou*, a *Caranza*. *Au Pic de la Vache* Pyr. Catal. vidit Gautier.

Perigonii phylla angustiora sunt in individuis Pyr. or. comparatis cum iis Pyr. medior., in quibus pedunculi fere lanuginosi, dum in illis Valle *d' Eynes* quasi glabrescunt.

Gagea Soleirolii! Schultz (F. G.).

Schltz. Arch. Fl. Fr. Allmgn. (1836) p. 8 et (1842) p. 42 et p. 103, Gren. Godr. Fr. 3, p. 195, Parlat. Fl. It. 2, n. 621. *G. polymorpha* Willk. Lang. Pr., partim.?; Boiss. Voy. botq. Esp. n. 1641 b. *G. nevadensis* Boiss. El. O. fistulosum La Peyr. Herbr.; *G. corsica* Tausch. Flor. (1841) ex Schltz.; *Ornithogalum Soleirolii* Schultz, in primo de stirpe judicio, *Solenarium luteum* Dulc.? Schultz apud Mut. Fr. 3, p. 298, n. 8, t. 73, f. 547.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editior. Pyr. septr. medior.

Legi in Pyr. aurigr. a *la Cuma d' Angarzia*, die 28 Jul. 1851.

G. polymorpha Schultz Ibid. (1842), p. 16-7, alia planta est comprehendens *G. pratensem*, *stenopetalam* et *Schreberi* Auctor. German. *Gag. Sibthorpiana* N., *Ornithogalum spathaceum* (Hayne?) Fl. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 26, t. 331, strictam cum hac nostra affinitatem ostendit. Dubitavit Parlatore (*It.* 2, p. 425 sub n. 619 Obs.) num ei locus foret sub *G. foliosa* Schultesior.

Fritillaria Gesnr., G. Bauhin., Tournef., L.**Fritillaria Meleagris** (Dodon., Lobel., Clus.) L. Sp.

Dod. Cruydb. fol. 368, Lob. Cruydb. p. 170, Clus. Pann. A. p. 169-70 fig. et p. 171-2-3 figurae aliae; Clusio misit primo Caperon! Koch p. 817, n. 2. Sm. Engl. Fl. 2, p. 139, Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 158, Bert. 4, p. 75, n. 2 (excl. var. b); Gaud. 2, n. 770, Willk. Lang. Pr. n. 932, prolat. potius dimittend., Planch. Fr. (1873) n. 1. *F. vulgaris* Robin. Jacq. A. Append. p. 45, t. 32, Red. Lil. t. 222, Schk. Handb. 1, t. 92, Sturm Heft. 18, Fl. Dan. t. 972, Engl. Bot. v. 9, n. 622, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 40, Loisl. Herb. gen. Amat. t. 63, Sv. Bot. v. 6, t. 376, Havn. Term. bot. t. 31, f. 3, Fl. Batv. v. 9, t. 677, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 18, Reichnb. Icon. G. 20, t. 442, f. 974, Dumenj. Herbris. montagn. noire (1847) p. 48, t. 1. Dod. Pempt. p. 233, f. 1, 2, Lob. Obs. p. 65 fig. ex Dod. (Cruydeb.); Icon. t. 136, f. 1 et 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 152 fig. ead. ac Dodon. 2.^a, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1530, f. 3, ex Dodon. 1.^a, Robin Jard. Henry IV (in folio 1608) t. 14, Renealm. Specim. p. 146, descr. p. 146 fig. inter. quae major. Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 402, t. 18, f. 1, Swert. Florileg. t. 7 f. super. exter., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 682. Clusianae primae figurae infelix imitatio sunt.

☞ Flor. Mart. Apr. Fruct. Jun. Per regionem oceanicam in humilioribus. Dubitarunt num in Hispania revera adesset Willk. Lang., quibus affirmationem opponere nequeo.

Legi in Pyr. septr. med. supra *Toulouse*, secus *le Touch*, contra *Tournefeuille*, die 14 Mart. 1841. Ad *St. Léon* secus flumen *Nive* vidit Darracq; ad *Briscous* Feuillet.

Folia sparsa, canaliculata, angusta, apice attenuata. Flos nutans, coloris aut toti albi (rarius), aut carnei, atro-tessellati, aut atro-violacei,

obscurè tessellati: occurrunt raro flores in eodem pede duo. In specimenibus flore praeditis albo a me observatis, tesserae nullimode conspiciebantur in planta viva, quae evidentes apparebant sub floribus exsiccatione. Et de colore florum, ego illum cum Loiseleur purpureum non declaraverim, sed fundum ejus dicam carneum aut albescentem, quia tesserae vel maculis deficientibus, horum alteruter apparet color. Perigonii phylla ad apicem contracta, tumidula, superne parvum sinum viride-albicantem offerentia, extus sub-barbata: in flore bene evoluto phylla extus ad basim tumidula sunt (e regione foveae nectariferae, ubi verum mel saepe inspicitur), ad tertiam eorum partem tantisper revoluta. Antherae gyrabiles. Florum odor laevis, gratus.

Nec nomen *Fr. variegatae* Ger., nec *vulgaris* Robin extollendum curavi, quia primum speciebus omnibus aequè convenit; secundum male applicitum est; *dilutioris* aliud a Clusio datum obliviscendum est, dum e contra *Meleagridis* illud usitatissimum nefas foret contemnere.

Fritillaria pyrenaea (Venerii) Clus.

Clus. Rar. pl. Hist. 2 Append. p. 256 et Cur. posters. p. 10 fol.; Eaed. in 4.º p. 20. Gay apud Gren. Obs. bot. 1838, p. 32. Nos Sched. cr. (1842) p. 6. n. 32. Gren. Godr. Fr. 3. p. 179. Willk. Lang. Fr. n. 933. Planch. Fr. Fr. (1873) n. 2. F. flor. minr. Tournf. Inst. r. herb. p. 377. Meleagris, sive F. pyren. fl. minr. J. Baub. Hist. pl. 2, l. 19, p. 683 cum fig. Lobeliana (pettis. nim. revolts.). F. pyrenaea atropurpurea, Robin Jard. Henry IV (1608 fol.) t. 14. F. pyren. obsol. lut. flore Besl. Hrt. Eyst. 3 Ord. coll. pl. vern. t. 9, f. 1. Anakynth, Renealm. Specim. Hist. pl. p. 149, p. 146 fig. extr., rudis et perigon. nim. campanul., foliisv. angustior.; deficiente infer. pl. parte; sed habuit e Pyrenaeis, p. 150. F. Meleagris La Peyr. Herbr. Gouan. Asso Mant. Stirp. Arag.; F. Melagn. et F. pyrenaea Pourr. Herbr. Matr.; F. montana Gren. Souvn. F. nervosa Willd. ex Koch Regensb. Flor. 1832. F. pyren. Ker in Bot. Mag. V. 17 (1803) n. 604 (exclis. syns. praeter Miller.); F. nigra Lob. Advers. nov. Append. p. 496, f. 2. Ker iterum Bot. Mag. v. 37 (1813) in observ. ad tab. 1338; Doumenj. Herbris. montgn. noir. (1847) p. 106 et p. 286, t. 4 (innumer.), Reichab. Leon. C. 20, t. 443, f. 976 flos maj., fol. longior., dubia est; loco insuper a Weiden Dalmat. cit., derelinquenda potius est. Gaud. in Bot. Mag. t. 664 (excl. syns., praeter Millr.).

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In montan. et editis, solo plerumque calcareo.

Legi in Pyr. septr. med. ad *le Portalet de Urdos*, die 22 Maj. 1850, *au Pic de Gard*, die 1 Jul. 1843. Habeo ex *le Pic de Lheris* a De Girard et a Philippe; cum specimenibus ex eodem loco translato in hrt. Jacù ad *Asté*; e m.^o *Esquierry* a Paul Boileau; ex *Bareilles* et, ut credi potest e Notis MNS., e *Mont-Sacon* a Deville. Insuper e Pyr. or. *de la Trancade de Villefranche* a Coder; et ex *les Corbières* in nemore *de l'Orme mort* a Gautier. Observavi inter *Bedous* et *Urdos*, ad *Barèges*; *al Formigal de Sallent*, ad *Jaca*, ad *Castanesa*. Credo eam prope *Salvanaire* vidisse Pourret, It. (non *Meleagridem*).

Antiqua et optima, penes Botanicos, species a *F. Meleagride* illico distinguitur: statura minore, foliis (laxe spiralibus) rectis, latioribus, obtusis, planis, glaucis; flore valde minore, strictius nutante, vel pendulo, perigonii phyllis angustioribus, ovali-sub-cuneatis, obtusis, ad apicem magis recurvis, extus rubro-lividis, intus ad mediam partem luteo-viridibus, inferius minute tessellatis, tesserae minus regularibus, nectariis latioribus, sub-cordiformibus, viridibus; unguibus lutescentibus, odore pollinis fortiter spermatico, stilo cum stigmate ovario aequilongo. Ad hoc statione alpestri, unde ad regionem montanam, non vero in planitiem ut illa descendit.

Character de foliis imis oppositis, mihi potius accidentalis in speciebus istis videtur.

Post tantum temporis spatium, Clusius est adhuc potior illustrator

hujus stirpis, quamvis eam attigerint Botanici praestantissimi. Linnaeus, Sp. pl. ed. 1 et seqs., Clusio innixus, speciem enumeravit, sibi plane inperceptam. In Hort. Upsal., sub eodem nomine, loquutus est de stirpe longe a Clusiana diversa.

La Peyrouse, *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 184, n. 2, se nunquam eam reperiisse clamat, sed revera haec est, quam sub falso *F. Meleagridis* nomine in Herbario detinebat; quae res non parvam admirationem injiciet in eos, qui noverint, veram *F. Meleagridem* ad portas urbis suae (*Toulouse*), ut ita dicam, copiosam habuisse.

De Lamarck, Poiret, DC., Loiseleur, Duby, quid dicendum? Malim eos verae speciei ignaros credere, loquutos scilicet de re eis ignota, quam cum Grenier *Obs. bot. Besanç.* 1838, p. 33, n. 19, putare, fuisse qui visam *F. pyrenaeam* eam confuderint cum *F. Meleagride*, vel pro hujus varietate habuerint. Mox Grenier *Fl. Fr.* l. c., pone Gay et me, rem satis diserte tractavit, occultans fontes, e quibus hauserat.

F. pyrenaeam Webb. *It. Hispn.* p. 7, cum synonymis *F. Meleagridis* Brot. et *F. lusitanicae* Wikstr. dubiis, ad *F. messanensem* Rafinesq. evocat Boiss. *Voy. botq. Esp.* Sed *F. messanensis* ex *Aranjuez* Hispaniae videtur mihi eadem planta ac *pyrenaea* nostra, quae idcirco non foret tantum horum montium incola, ut credidit Gay, apud Schultz *F. Arch. Fl. Fr. Allmgn.* (1851) p. 193.

Cum *pyrenaea* mihi quidem affinis videtur *F. latifolia* Red. *Liliac.* t. 51 (textu Candolleano), quae tamen quidquam diversa diceretur caule inferne nudo, colore florum magis roseo, perigonii sepalis rectis, nectariis brunneis, et forte aliis notis, e viva nec e picta planta fidentius eruendis: videas quomodo eam exposuit Kunth *En. pl. T.* 4 (1843), p. 250, n. 11, vel tractavit Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 145, n. 1.

F. pyrenaeica (per err. *pyrenaea*) *atropurpurea* De Bry, *Florileg. nov.* (1612, vel ed. Merian 1641) t. 33, adeo male delineata et obscura est, ut eam praeterire maluerim, quomodo a Botanicis actum est. Eandem, cum eadem typographica menda, reperies in *Antholog. Meriana* (Francfrt., Lips. 1776) t. 45. *F. pyren. flor. virid. nigricante* *Theatr. Flor.* (1733?) t. 38, minus quam superior rejicenda foret.

F. aquitanica (Boisoti) Clus. *Rar. pl. Hist.* l. 2, p. 153, f. 2, denotat plantam admodum cum *pyrenaea* proximam; parum mutatam repetitam videmus a Swertio, *Florileg.* t. 7, f. supr. inter.; eandem esse cum hac putavit Grenier cum Godr. *Fr.* et ex hisce Willkomm cum Lang *Pr.*, postremo Planchon *Fr. franç.* n. 2; duplicavisset eandem speciem Clusius. Caeterum futilia quaedam edidit Grenier l. c., qui primum hujus sententiae auctorem Lobelium *Adversr. nov. Append.* p. 495, silentio praeteriit. Swertiana phrasis haec est: *Fr. aquitan. flor. lut. viresc.*

F. pyrenaea Gilibr. *Démonstr. élémtrs. botan., Partie des figures* T. 2 (*Lyon* 1796 in 4.º) t. n. 253, foliis oppositis delineata, mihi sese offert potius pro *F. montana* Hoppe, apud Koch *Syn.*, ut *F. pyrenaea* Aiton, Mert. et Koch *Deutschl. Flor.*, Host. *Austr.*; Planchon vero, *Fr. Fr.* n. 3, Bellevali plantam ad *Fr. involucreta* spectare affirmat. Interim de Hostiana planta, rem extra omnem dubitationis aleam posuit Visiani, post ipsius Hostiani herbarii consultationem: vid. *Fl. Dalm.* 1, p. 131, n. 237.

F. racemosam Ker., cum synonymo *F. pyrenaea* L. Sp. et *Hrt.* Upsal., quam vidi in Serto *Botan. (Bruxell.* 1831), T. 2, diversam prorsus a *pyrenaea* vera judico.

F. pyrenaeam Tenor. ad *montanam* Hoppe et *pyrenaeam* Guss. ad *messanensem* spectare monuit Bertoloni, It. 4, ps. 74, 76; de qua secunda idem datum est iudicium a Parlatores, non de prima quae ei *Orsiniana* est, Parl. It. 3, n. 609. *F. pyrenaeam* Pallas sunt qui afferant ad *F. tulipifoliam* M. a Biebrst., ex Herbr. Lamberti; alii ad *F. ruthenicam* Wikstr., et haec est sententia a Ledebour laudata: magnopere certe hallucinatus est Willdenow, tum cum in Sp. pl. cum Clusiano synonymo commisceret. *F. persica* Gmel. a quibusdam olim sumpta est pro *F. pyrenaea*, fide Wikström, Mem. Acad. Sc. Stockholm (1821) p. 350 seq., hodie ad *Fr. ruthenica* firmatur. *F. pyrenaea* D'Urville, En. ad *ponticam* Wahlenbergi reducenda est. Et ego suspicor Sprengelium, Syst. Vegt. 2, p. 64, n. 17, deficiente planta *pyrenaea*, characteres suae *F. pyrenaeae* e stirpe rossica eduxisse. *F. pyreneam* Georgi Besch. d. Russ. (quoad plant. Sibiric.) ad *F. minorem* Ledb. Atl., Kunth En., trahit Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 146, n. 6. *F. pyrenaica* Fleischer inter synonyma *F. involucratae* Allion. injicitur a Kunth. *F. pyrenaea* Fl. Graec. Sibthrp., C. 4, p. 24, t. 328, diversa est a *pyrenaea* vera, primo, foliis aliquibus, ut dicit Smith, constanter oppositis, petalis subincurvis, concavis, dorso vix gibbosis neque tessellatis et forte alieni coloris, ut illico patet e comparatione speciminum cum citata figura; quam plantae diversitatem satis demonstrat altera J. Bauhini, ab ipso Smith citata figura, Hist. pl. 2, l. 19, p. 684 (nomine *F. alb. alter.*).

Planta illa in Flora Graeca illustrata adducitur ad *F. tulipifoliam* Marsch. a Bieb. a Bory, Chaub. Morée n. 444; huic sententiae favet Griseb., Rum. Bith. 2, p. 384 sub n. 5; sed, meo iudicio, differentes sunt species, quod dico comparatis hujus characteribus, cum descriptione data in Flor. Graec.: cf. Marsch. a Bieb. Fl. Taur. Caucas. p. 270, n. 667 et Suppl. p. 263: dubium meum roboratur a Grisebach, l. s. c., qui *Fr. tulipifoliam* Bory a Marschalliana diversam declarat. Schultesii, Syst. Veg. V. 7, P. 1, p. 389 Obs., stirpem in Fl. Graec. descriptam et pictam ad *F. Fleischerianam*, vel *Fleischeri* Steud., Hochst. amandandam censebant, spectato Tournefortii synonymo a Smith relato: eandem accepit sententiam Kunth, En. pl. 4, p. 248, n. 4.

Sed quis non mirabitur, pertractavisse Smith stirpem sub *F. pyrenaeae* nomine, expuncta Clusii prolatione! Nonne nimium ei imposuit nomen repertum in Linnaei Herbario ad specimen, quod, pro certo, *pyrenaeum* non erat? Nonne ridendum fuit Bertolonio (a quadam ebrietate stupefacto, quum sibi esset ad manus splendidissima illa Flora Graeca) auctoritatem de planta *pyrenaea* non e speciminibus illorum montium, sed e figura alienissimi operis sumentis? Bertoloni cf. apud Schultesium l. c. P. 2, p. 1686 Obs. Subvenit Reichenbach declarans *F. pyrenaeam* Fl. Gr. ad *F. racemosam* Gawl. omnino spectare; haec noviter figurata iterum est a Jaub. et Spach in Ill. pl. orient. V. 5, p. 110 (sin. descr.) t. 500, sub nomine *F. Gawleri*. Caderet in hanc speciem quoque, ni fallor, *F. pyrenaea* Sm., Reliq. Rudb. t. 33, f. 1, quam figuram sub *F. tulipifolia* β adduxerunt Schultes l. c. p. 387, n. 3.

Denique, ad nostram speciem revertendo, praeterire nequeo Planchoni proclivitatem de reducendis ad eam ceu varietatibus *Fritillariis lusitanica* (ut jam Webb), *hispanica* et *stenophylla*.

Per falsum iter vagantes Botanici dubia erroresque plures ediderunt, ut recte de *F. pyrenaea* exclamaverint Schultes: « *Infausta species,*

multorum sphaematum dubiorumque mater. » l. c. p. 389 Obs. Kunth l. c. de *Frtlls. pyrenaeis* Variorum judicia dedit; de Linnaeana planta nullimode effatus!

Lilium Vergil., Plin., G. Bauh. A candore florum nuncupatum, unice tantum speciei, cui *L. candidum* (Cantic. canticor. 2, v. 1), convenit, caeteris vero non.

Extat insigne opus Helwes (H. J.) *Monogr. of the genus Lilium*, 1880, cum tabls. 48 color.

SECTIO 1.^a MARTAGON ENDL.

Lilium Martagon (Homeri?, Theophr., Theocr.?, Vergil., Nicandr.) J. Bauh. Fons Boll. l. 4, p. 164, L. Sp.

Homer. Il. et Odys. l. 14, v. 348, Theophr. Hist. pl. l. 6, c. 7, Theocr. Id. 10, v. 27, Id. 11, v. 26, Mosch. Id. 2, v. 55 et 5, v. 6, Verg. cf. Fl. Virg. p. 64, Nicand. Ther. 5, v. 202 (non Dioscor.). Koch p. 818, n. 3, Bert. 4, p. 72, n. 5, Gaud. 2, n. 769, Spav Lys (1847) p. 26, n. 25, DC. Dub. p. 463, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 936, La Peyr. Herbr.; *L. montanum* Pen. Lob. Advrsr. L. purpureum Fuchs., Gesn. Hrt., *L. verticillatum* Dulc., sed ante eum Gilib. Exerc. phyt. Jacq. A. 4, p. 27, t. 351, Schrank Fl. Monac. f. 13, Red. Lil. t. 146, Bot. Mag. t. 1634 et t. 893, Sabb. Hrt. Rom. T. 6, t. 83, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 47, t. 83, f. 4 (2), Sv. Bot. v. 6, t. 381, Pienck Ic. pl. med. T. 3, p. 57, t. 274, Reichnb. Ic. C. 20, t. 451, f. 989, Fl. Bat. v. 16, t. 1:33, Matth. p. 823, Camer. Epit. p. 571, Egenolph. Herbr. imag. P. 2, crt. 7 a fig. extr., Lonicer. Nat. h. crt. 204 A, Id. Krtb. ex ed. Uffemb. (1688) p. 167 f. supr., Brunf. Herbr. T. 3, p. 43 fig. intr.; Dod. St. h. Comm. 1553, p. 238, Hist. pl. (gall.) p. 148, f. 1, Flor. Coron. ed. 1568, p. 127, ed. 1569, p. 131, Pempt. p. 201, Lob. Obs. p. 85, f. 1, Icon. t. 168, f. 1, Trag. St. h. p. 787, Cord. Hist. pl. crt. 139 b, fig. Fuchs. Hist. st. p. 115, Lauremb. Appar. pl. p. 87 f. inter.

☞ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Jul.-Sept. In montanis.

Legi in Pyr. septr. aurigr. supra *Mijanès*, l. d. *la Garigue petite*, die 5 Aug. 1843. Habeo a Deville e Pyr. septr. med. Observavi plurimis in locis, inter tot adnotare placet *la Sorse de la Nive* Pyr. Cantabr., *le Roc de Benal* Pyr. Atax., *Arribe de Aezcoa* Pyr. Navarr., *Mongarry* Pyr. Catal.

Odor florum manifeste spermaticus.

L. Cattaniae Vis. Fl. Dalm. Suppl. p. 32, t. 3, colore florum potissimum diversum, forte lusus est e natura soli.

Loca Patrum supra allata suscepi a Fée (*Fl. Theocr.*), sed melius fecissem, si ab eis me abstinuissem. Expriment ea, pro majore parte, ut et Ovid. *Metamorph.* 10, v. 212, Prudent. *Hymn.* 10, S. Rom. 5, v. 192, aliaque Vergilii, *Hyacinthum* Poetarum, pro quo diversae species interpretatae fuerunt, ut fuse dixi in *Fl. Virgil.*

SECTIO 2.^a EULIRION ENDL.

Lilium croceum (Brunfelsii) Fuchs., Lonicer., J. Bauh. Fons-Boll.

Brunf. Herbr. 3, p. 43 fig. ext. *L. bulbiferum* L. Sp., Koch p. 817, Bert. 4, p. 68, n. 2, Gaud. 2, n. 768, DC. Dub. p. 462, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 939, *L. bulbifer.* et *L. croc.* Spav. Lys p. 16-7, ns. 12, 13, *L. bulbifer.* La Peyr. Herbr. Jacq. A. 3, p. 14, t. 226, Sv. Bot. v. 6, t. 398, Red. Lil. t. 210, Loddig. Bot. Cab. t. 976, Curt. Bot. Mag. t. 36, Loisel. Herb. Amat. t. 92, Sabb. Hrt. Rom. T. 6, t. 82, Savi Fl. Ital. p. 15, t. 46 (*L. croc.* absq. *bulbill.*); Reichnb. Icon. C. 20, t. 454, f. 995 *croc.*, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 16, t. 83, f. 4 (1), Gawl. in Bot. Mag. t. 1018, Sweet Bot. Gard. 1, t. 76, Fl. Bat. v. 16, t. 1227, Matth. p. 873, Camer. Epit. p. 616, Fuchs. Hist. st. p. 365, Trag. St. h. p. 792, Lonicer. Nat. h. crt. 205 A, Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 11, f. 91, 92, Dod. Flor. Coron. ed. 1, p. 122 fig. et p. 124 fig. altr., ed. 2, p. 125 fig. et p. 128 fig. alter.; Pempt. p. 198, f. 1 et 2 caed. et p. 199 fig. pl. *bulbifer.*, Lob. Obs. p. 84, f. 1, 2 et 4, Icon. t. 166, f. 1, 2 et t. 167, f. 1 Plant.; Clus. Rar. pl. h. l. 2, p. 137, f. 1 potissimum.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In Pyrenaeis rara admodum species. Vidit Ramond (cf. DC. *Fr.* 3, n. 1911); viderunt Tournefort et

Pourret, fide La Pérouse, qui plantam legisse apparet: in scheda Herbarii locus indicatur *Canejan*.

Monstrum caule fasciato vidi ad *Yrun*, de planta in horto culta.

Locum Brunfelsii fidenter ex operis consultatione retuli, ut jam receperat G. Bauh. Pin. confirmavitque Moretti in *Illustr. Matth. Mem.* 8. Alienam sibi confecit opinionem Sprengel, in *Geschichte der Botan.* 1, p. 260.

Forte de hac specie nec de *L. pyrenaeo* dictum est in opere *Le Grand Herb. etc. de Ras. Avic. etc.*, Paris 1520, vel prope, par Jean Petit, crt. 60 b, column. 2, ubi indigitatur *Lilii secunda species floribus luteis*.

Lilium pyrenaeum (Robin, Davidon et Quelt, ex Lobelio: Robin, Bidant et Venerius apud Clus.) Gouan.

Lab. Advr. nov. Append. p. 505; Clus. Rav. pl. Hist. Append. p. 255, f. 1, 2, Gouan III, p. 25, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 240, n. 4, Gmel. Fl. Bad. Alsat. 2, p. 32, n. 509, Schultesii Syst. Veg. V. 7, P. 1, p. 407, n. 12, Spav. Lys p. 31, n. 32, DC. Dub. p. 403, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 937, La Peyr. Herbr. Red. Lil. 1, 145 e plant. cult., Reichb. Icon. C. 29, t. 453, f. 922, Bot. Mag. t. 798, Rob. Jard. Henry IV (1608 fol.) t. 10 f. super., panicul., Park. Parad. p. 32, f. 3 relinquenda.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept. In editioribus. Per Cantabr. ad humiliora aliquando descendens.

Legi in Pyr. septr. aurigr. Valle d'Orlu ad rupes, l. d. *le bas de Souliede*, die 20 Aug. 1840, in Pyr. or. supra *Mont-Louis*, l. d. *le bac de Bolchera*, diebus 14 Jul. 1836 et 8 Aug. 1837. Habeo a Deville ex *le Pont de Sià*. Observavi, praecipue, ad *Zornoza* inque montibus *Aloña*, *Urecola* et ad *Castello* supra *Lizarza*; ad *Pamplona*, *Canfranc*, *a la Peña de Urueal*, in m.^o *Candelara* supra *Seix*, ad *Barèges*, supra *Luchon*, supra *Setcasas*, etc.

Caulis bipedalis et ultra, valde foliosus, inferne angulosus, superne triangularis, et per totam sui longitudinem striato-angulatus, e foliorum marginibus nervoque medio per caulem decurrentibus. Folia sparsa, lanceolato-linearum; flaccida, striata, striis alterne evidentibus, per marginem ciliolata. Pedunculi cylindracei, ad duos fere pollices longi, saepe maculati, basi fulti foliis floralibus cum iis aequilongioribus. Perigonium basi viride, caeterum pulvere flavum, in interiore sui parte lineolis atris pictum, linea nectarifera obscura in ejus phyllis exterioribus, quae manifestior est in phyllis interioribus e marginibus evidentioribus sulcoque profundo: caeterum perigonii phylla oblonga, utrinque attenuata, striata, insigniter revoluta, saepenumero apice barbulata. Staminum filamenta sulcato-compressa, sive in interiore facie applanata; antherae cinnabarinæ; pollen flavum, dum exsilit odorem fortiter spermaticum emittens. Ovarium trigonum, sex-sulcatum; stilus trigonus, trisulcatus; capsula trilocularis, trivalvis, valvis medio septigeris; capsula hexangularis, scilicet nata manifeste triangularis, sub maturatione unaquaque valva ad commissuram complanatur; ante faciem istam commissuralem linea, seu crista protuberans emergit, unde cum depressionibus sex totidem cristae eminent; depressiones, seu latera commissuralia angustiora illis valvarum; et valvae extus deprimuntur contra septum valvae medianum. Semina legi immatura et non descripsi: videtur illorum margo versicolor.

Individuum vidi, in quo caulis exiens e solo, ultra bulbum, circumferebat radices plures infixas.

Non est species mere alpestris, nam eam offendi in Cantabriae citatis locis et insuper ad rupes maritimas arcis *San Sebastian (Guipuzcoa)*.

Potior est Gmelini descriptio prae Gouaniana, quae multa sane desideranda reliquit. Candolleanae (*Fr.* et apud *Red.*) descriptiones auctoris indignae declarari possunt. Willdenowii et Linkii sphalmata animadverterunt Schultesii. Videte quam tenues differentias eruerint Willkomm et Lange, e comparatione cum *L. Martagone*: et admodum concinnus fuit Kunth, *En. pl.* 4, p. 262, n. 13.

L. pyrenaicum Baumgrt. *Trans.* p. 301, n. 632, ad *L. albanicum* spectare putavit Grisebach, *Rum. Bith.* 2 (1844) p. 385, n. 17, quod *pyrenaeo* restituendum existimat Janka (in *littr.* *dat.* 19 Mart. 1875 e *Pesth*), neque abnuerim, comparatis ipsis transylvanicis speciminibus.

L. testaceum Lindl. in *Edw. Bot. Reg.* V. 28 (1842), *Miscell.* p. 51 et V. 29 (1843), n. 11 cum figura, patria dubia e Japonia? mihi eadem cum *pyrenaeo* videtur species. Brevis de illo datur diagnostica phrasis, et fere nulla descriptio. Simillimum nostro, a quo vix differt, nisi perigonii phyllis majoribus (dicamus ergo floribus majoribus), iisdemve laevibus; quae phylla in *L. pyrenaeo*, non tantum quidquam minora sunt, sed intus papillis quidquam evidentioribus praedita. Spav *Lys* p. 40, n. 41, *L. testaceum* ceu propriam speciem consideravit, referens Haagei opinionem (l. c. p. 42) qui illud hybridam existimavit prolem ex *Liliis candido* et *croceo*, quam opinionem non contemnimus.

Stirpem pulcherrimam vitam degere in Caucaso asserunt Georgi et Meyer C. A.: cf. *Ledb. Ross.* 4, p. 151, n. 4.

L. monadelphum Sert. *Bot. Bruxell.* (1832, V. 2), *L. Loddigesianum* Roem. Sch., Kunth, multam et ipsum cum *L. pyrenaeo* affinitatem et similitudinem ostendit: et stricte affinia quidem sunt *L. monadelphum* Marsch. a Bieb. et *L. Szovitzianum* Fisch. et Lallm. et ipsae quoque Caesicae stirpes.

Contendunt Angli hodierni perpulcram speciem reperiri spontaneam in *Devonshire*, a Maw G. detectam: cf. *Phytolog.* V. 4, P. 2 (1852), p. 717. Sed videre mihi videor, plures species ex hortis aufugas, aut artificio in apertis cultas, vel projectas, nimis cito ab eis hodie sumi pro indigenis, in eorum Flora adulterationem potius quam ornamentum: cf. etiam Hook. et Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 457 in calce, *L. pyrenaicum* Vogeso reculatur (contra Mapp. et Gmel.) a Kirschleger.

Speciei historia haec est. *Martagon*, sive *Hemerocallis punctata flavo flore Robin*, quem s. c.; *Lilium montan. flav. flor.* Lobel. *Adversr.* s. c. et Clus. s. c., qui primam speciei notitiam se accepisse dicit a Robin Hrt. Paris. praefecto et a Bidaut Insulano; dein a Joach. Venerio etiam bulbos, e quibus mox, anno 1600, enatae sunt plantae, quae late flourerunt et quas ille descripsit, l. c. p. 256. Lobelius prius a Clusio stirpem accepit, mox bulbos, e Pyrenaeis ipsis evulsos, a Robin, a Davidon et a Quelt. *Lil. flav. angustifol.* G. Bauh. *Pin.* p. 79, n. 4, Mapp. *Als.* p. 174 (quamvis reapse in Alsatia non proveniat, cf. Kirschleg. *Als.* 2, p. 171 *Not.*); *Lil. nutante flore flav.* J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 19, p. 697 (sin. ic.), *Lil. flav. angustifl. flor. flav. maculs. nigrs. distinct.* Knorr *Thesaur.* 1, p. 196 et *Observatio Willichii*, n. XXIX in p. 14 in hanc speciem cadunt, si recte video, aut videmus.

Sub-Ord. 2. ASPHODELEAE Endl.

Tribus 1.^a HYACINTHEAE Endl.

Hyacinthus Dioscor., Nob. *Muscari* Clus. (1578) Tournf., Recentior. Restitutum huic generi est Dioscoridis nomen, injuria ad aliud deductum.

SECTIO 1.^a LEOPOLDIA (Parlat.) N.**Hyacinthus comosus** (Dioscoridis) Ger.

Dioscor. l. 4, c. 63! *Muscari comosum* Mill. Dict., Koch p. 834, n. 1, Bert. 4, p. 161, n. 1, Gaud. 2, n. 802, DC. Dub. p. 466, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 865. *Leopoldia comosa* Parl. Fl. It. 2, n. 665, Heldr. in Bull. Soc. Natur. Mosc. T. 50 (1878), p. 184. La Peyr. Herbr. M. tubiflorum Stev., ex Lindem.; et ex Trautv., var.; Leopold. Calandriniana Parl. est forma morbosa ex Caruel. Jacq. A. 2, p. 16, t. 126 vix, Red. Lil. t. 231, Dietr. Fl. Bor. n. 42, Curt. Bot. Mag. t. 133, Reichnb. Icon. C. 20, t. 457, f. 1001, Sabb. Hrt. Rom. T. 6, t. 49, Zannich. Vnz. p. 187, t. 100. Matth. p. 1054, ex edit. 1554, p. 468, Camer. Epit. p. 798, Fuchs. Hist. st. p. 835, Trag. St. h. p. 772, f. 2, Cord. Hist. pl. crt. 149 b f. inter., Gesnr. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 11, f. 91, Dod. Flor. Coronr. ed. 1, p. 171-2 fig., ed. 2, p. 177-8 fig., Pempt. p. 218, f. 1, Lob. Obs. p. 55, f. 1, Icon. t. 106, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1512 f. 1, 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 574, f. 3.

♂ Flor. Maj.-Jun. Fruct. Jun. Jul. Extra regionem mediterraneam rarior.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 5 Jun. 1845. Habeo a Deville ex *Bareilh-Pereilh* et ex *la Barousse*. Observavi ad *Bilbao*, *Vergara*, *Lannemezan*, *Toulouse*, *St. Girons*, etc.

Auctorum definitiones de hujus speciei foliis mihi non placent: ea dicam lanceolato-elongata, acuminata, canaliculata.

Videram Jacquini figuram non adamussim cum mea planta quadrare, sed eam ad alienam spectare speciem, *Muscari tenuiflorum* Tausch, et hoc legitime fieri vix mihi persuadere possum: suspicor agi de icone desumpta e specimine, in quo herba luxuriabat et inflorescentia depressa constitit.

Plantinianam iconem ad *Hyacinthum neglectum* (Guss.) N. relatam video a Gren., Godr. *Fr.* 3, p. 218.

Revera minoribus rationibus genera confecta sunt a neotericis, recepta quidem, prae iis quibus fidens *Leopoldiam* a *Muscari*, a *Bellevalia* et a *Hyacintho* auctorum separavit Parlatore; cf. l. c. et Flor. Palerm. 1, P. 2, p. 437 (praecipue). Ego tamen Sectionem nostri generis tantummodo conficere malim, cui Dioscoridis nomen jure restituendum duxi. Caeterum, *Leopoldiae* nomine jam usus erat Herbert pro genere Ordinis *Amaryllidearum*, *Trans. Hort. Soc.* V. 4 (1822), p. 181 (de quibus *Leopold. reticulata* et *L. striatifolia*, cf. *Bot. Mag.* 2113, p. 5 not.), quam, ut recepit Roemer *Fam. Natur. Synops. monogr. fasc. 4*, p. 12 et p. 127, suis ipsis indulgens legibus de generibus admittendis, non posset quin reciperet ipse Parlatore. Respuo interpretationem *Bulbi esculenti* Dioscor. l. 2, c. 200 pro hac specie propositam a Dodonaeo, Dalechampo, Anguillara, laudatam a Sibthorp et a Sprengel; itemve illam *Bulborum Apicii*, De Opson. et condim. l. 7, c. 12 (ed. Var. p. 206), pro eadem hac nostra specie, cum Dietr. Fl. Apic. p. 21, n. 30, quae mihi meridiana luce ita clara sese ostendit pro *Hyacintho Dioscoridis*, G. Bauh., Pin. p. 42 ad n. 1, lineam 2.^{am}.

SECTIO 2.^a BOTRYANTHUS (Kunth) N.**Hyacinthus racemosus** (Fuchsii?, Tragi) Dod., L.

Fuchs. Hist. st. p. 836, laudatus a Spreng., Trag. Hist. st. p. 772, f. 1; cf. et p. 750, n. 7 et p. 771, n. 1 sine figuris. Muscari racemosum Mill. Dict., Koch p. 834, n. 2, Bert. 4, p. 165, n. 4, Gaud. 2, n. 804, DC. Dub. p. 446, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 866. H. Muscari La Peyr. Herbr. et H. botryoides La Peyr. Herbr. Viv. Fl. Libye. ex Coss. Jacq. A. 2, p. 52, t. 187 (nec 167 Koch); Engl. Bot. v. 27, n. 1931, Curt. Bot. Mag. t. 122, Red. Lil. t. 232, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 41, Reichnb. Ic. C. 20, t. 456, f. 999, Sabb. Hort. Rom. t. 6, t. 51, Zannich. Vnz. p. 188, t. 93. Cord. Hist. pl. crt. 149 b, fig. med., Dod. Fl. Coron. ed. 1, p. 170 fig., ed. 2, p. 176. Pempt. p. 217, f. 1, Lob. Obs. p. 55, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 181, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 574 mal., Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 4511, f. 1.

♀ Flor. Mart.-Maj. Fruct. Maj. Jun.

Legi in Pyr. septr. med. supra *Toulouse a Pech David*, die 17 Apr. 1853; in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 5 Maj. 1845; in Pyr. or. *aux Albères supra St. Jean*, die 29 Maj. 1860. Habeo a *Deville e Tarbes et e Seméac*.

Species huic proxima merito habetur *H. parviflorus* (Desf.) Pers., in quem incidere puto *Botryanthum breviscapum* Todr. Hort. Panorm. p. 19, t. 5 f. supr.

Recipio cum Pollini, Naccari, Parlatores, integram Zannichellii prolationem, scilicet ambas tabulae 93 figuras, nec rationem percipio, quam motus Bertoloni figuram exteriori tantum sub hac specie retulerit, dum de altera nullum ipsum fecisse usum video, nec eam ad *H. commutatum* evocabere.

Sunt qui ad hanc speciem referre credant *Bulbinem* Plinii, Nat. h. l. 20, c. 9, v. 41, de qua perdifficile et ferme temerarium est proferre iudicium. Item obscurissima est *Bulbine* Theophr. Hist. pl. l. 7, c. 13. De *Vaccinio* Vergilii pro nostra stirpe interpretato alibi dixi.

Bellevalia La Peyr.

Bellevalia appendiculata (Lobelii, Caesalpini) La Peyr. *Hist. abr. pl. Pyr. et Herbr.*

Lob. Cruydeb. p. 144, ex Leon., Caesalp. De Plnts. l. 10, c. 5, p. 402. La Peyr. op. c. p. 186-7. *B. romana* Reichnb., Kunth En. pl. 4, p. 307, n. 2, Parl. It. 2, n. 660. *Hyacinthus romanus* L. Manth., Bert. 4, p. 159, n. 4, DC. Dub. p. 466, n. 2. *B. operculata* La Peyr. Journ. physic. etc. tam in tab., quam in textu. *Rytidolobus appendiculatus* Dulc. Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 33, t. 340, Red. Lil. l. 334 (e figur. et e bulbis a La Peyr. missis); Gawl. Bot. Mag. t. 939, Reichnb. Icon. C. 20, t. 458, f. 1002, Sebast. Rom. pl. fasc. 2, p. 10, t. 1, f. 2, La Peyr. Nouv. gear. pl. etc. in Journ. Physic. Chim. Hist. Nat. par Delametherie, T. 67 (Par. Jouill. 1808) p. 425-27 cum tabula. Lob. Ic. t. 107, f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 180, f. 2; J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 584, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1412, f. 3, a *Lobelia omnes*.

♀ Flor. Apr. Maj. Fruct. ?. In Pyr. septr. med. et orient. locis calidioribus.

Habui e *Meliande*, Pyr. septr. medior., a Marchant fil. (J.); de quo loco mihi dixit quoque in litteris datis die 18 Maj. 1844. Observavi ad *Toulouse*, ad *Narbonne*, ad *Port-Vendres*, in hoc postremo loco copiosam.

Bractee irregulares, ludentes apiculatae, exapiculatae et colore plus minus intenso; deflectuntur marcescente corolla. Non ego repeterem cum Endlicher, (Gen. n. 1119) *stigma acutum*; obtusiusculum est, sub-triangulare, barbdatum.

La Peyrousei descriptio non erit spernenda. Perigonium adhuc clausum superne operculum simulat, unde prodivit nomen illud specificum

a La Peyrouse primitus inditum. Hanc perigonii structuram in alabastris urnam operculatam repraesentantibus, auctores subsequi immerito neglexerunt.

B. Webbianam Parl. fieri e connubio nostrae speciei cum *Hyac. comoso* demonstratum vel explicatum est a Caldesi et Christ, *Nuov. Giorn. bot. Ital.* 1883.

Video Parlatore, *Fl. Palerm.* 1, P. 2, p. 432, lin. 14 et *Fl. It. c.* p. 485, lin. 4-ult. et *Fl. Palm.* p. 434, lin. 6 et *Fl. It.* p. 487 lin. ante ult., significationem praecipuam permutavisse vel confudisse, ubi descriptionem genericam conficiens dixit *perigonium semisexfidum* vel *sub-semisexfidum*, quod philosophicum non est: in descriptione, vero, speciei, ipse perigonii phylla basi ad medium ferme usque connata declaravit, qui postremus dicendi modus tantummodo sanus haberi debet.

Mihi talia pertractanti in mentem subveniunt *Tragus* (St. h. p. 216) et *Dodonaeus* (Pempt. p. 143), qui *Verbasci* corollas *quinis foliolis distinctis* conflatas viderunt; *Lobelius* corollam *Lithospermi fruticosi* (Ill. p. 108) pentapetalam describens; *Clusius* florem *Thymeleae Gnidii* (Rar. pl. h. 1, p. 87) quatuor foliorum constare scribens, quamvis eis sit perigonium, vel corolla monopetala; item *Clusium* florem *Plumbaginis europaeae* (corolla monopetala quinqueloba praeditum) quinque foliolis confectum dixisse. Sic *Paulus Ammannus* (*Charact. plant. nat.* 1685, p. 67, n. IX) et *Morison Anagallidem* pentapetalam praedicare; itemve *Morison* (*Hist. pl. Ox.* 1, p. 315) *Veronicam* tetrapetalam describere; *Primulam* pentapetalam (*Ibid.* 1, p. 556) itemve *Polygonum* (*Ibid.* p. 591) et sic *Libadion* et *Chloram* (*Ibid.* p. 565-6); *Narcissum* hexapetalum (*Ibid.* p. 359). Dissentaneus fuit *Linnaeus* in hoc, perigonium (ei corollam) hexapetalum, coronam (ei nectarium) monophyllum declarans, *Gen. pl. ed.* 6, 403.

Vult *Rajus* (*Hist. pl.* 1, p. 207) *Chrysosplenii* perigonium e quatuor petalis confectum; qui cum *Morison* (l. c. p. 195) *Alchemillae* genus (*Hist. pl.* p. 208) ceu polypetalum considerarunt. *Ruppius* quidem (*Fl. Jen. ed.* 1, itemve ed. 2) *Alchemillam* et *Passerinam Tragi* inter plantas tetrapetalas collocare (p. 59, vel 50-1) habens de hisce sectatorem *Dillenium* (in *Rivinum Cf. Diss.*). Itemve idem *Ruppius* agere de generibus *Erica*, *Hypopityde* (ed. 1, p. 80), deque *Lauro*, *Unifolio* (*Maianthemum*), nec non de *Oxycocco* (ps. 82, 83, vel 73, 74) ceu tetrapetala ab eo considerata. De *Unifolio* liceat adnotare imitavisse ipsum *J. Bauh. Hist. pl.* 3, l. 31, p. 534.

Addo etiam *Pollich*, qui *Myrtillum Oxycoccum* (mox *Oxycocc. quadripetalum* nuncupatum a *Gilibert*, *Exerc. Phyt.* p. 12, n. 12), ut jam fecerat *Ruppius* (ed. 1, p. 74, ed. 2, p. 83), quatuor portendere petala declaravit (*Fl. Palat. n.* 377) quamvis agatur de corolla monopetala rotata.

Et idem *Ruppius* *Linophyllum*, *Scleranthum* et *Polygonum*, inter genera pentapetala recensebat (p. 85-88, vel 76-79): ille idem qui *Polygalam* inter tripetalas posuit (p. 245, vel p. 204-5); hanc absolute tetrapetalam fecerat *Morison* (l. c. 1, p. 326), quomodo jam eam descripserat *Volckamer*, *Flor. Norimbrg.* 1700, p. 338. Injuria *Tournefort* *Morison* corripuit, qui *Oxydem* pentapetalam recte descripserat.

Inter *Cucurbitaceas* sat erit commemoravisse *Momordicam Balsaminam* ceu pentapetalam descriptam a *Dod.* *Pempt.* p. 670, quomodo,

relictis Tournefort, Linnaeo, Jussieu, neotericorum plures eam considerant. Petala *Papilionacearum* quina descripserunt plures, quibus sententia de carina (e duobus reapse petalis in unum saepe coalitis efformata) monopetala minime imposuerat, unde factum est, ut Tournefort (Inst. p. 388, lin. 25) fassus erit, florem hujuscemodi proprie loquendo ceu *pentapetalum* haberi debere, nec alienam sibi confecerat opinionem Adanson (*Fam. pl.* 2, p. 300), unde miramur tam parum felicem de hisce esse Jussieu, Gen. pl. Licet *Trifolia* plura visu monopetala aliaque dipetala et tetrapetala reperiantur, ea sub unica tantum generica descriptione et ceu tetrapetala mos fuit habere, si excipias olim Knauth et nostris diebus Presl, qui genus subtilissimis neque validis characteribus in plura genera dilacerarunt. Facile percepit Dillenius (Exam. Respons. Rivin. in calce Catal. pl. Gissen. etc. 1719, p. 10) quanto errore nonnulli ante eum *Epilobiorum* corollam ceu monopetalam descripsissent.

Latius vero et magis perspicue rem introspexisse Jungium patet, dum iste postulavit nonne corollae monopetalae haberi possent e quatuor, quinque, vel sex foliolis conflatae. Et dum, relicta corollae nuncupatione, bracteae nomine eam designandam dixit, imitatus est ab aliis nonnullis, principe Rajo. Et ita concretio de petalorum unguibus accidentalis potius dijudicata est a Ludwig, De minuend. pl. gener. 1737, p. XI. Et instare Adanson (*Fam. pl.* 2, p. 349) ne visu judicarentur monopetalae corollae *Polygalae* L. et *Elsotae* Ad. (*Securidacae* Patr. Brown, Jacq., Linn.), quia reapse polypetalae sunt. Idem cl. vir perigonium *Aloes* et *Hyacinthi* Auctor, senis foliolis efformatum judicavit (l. c. p. 53) et corollam *Malvacearum* polypetalam (cum Morison et Hermanno) confirmavit, rejecta vel Ray vel Tournefortii oppositione (Ibid. p. 393; sero de *Malvaceis* annuente Ortega). *Convolvuli* et *Vincae* corollas ceu polypetalas consideravit Borkhausen, Tentam. dispos. Fl. Germ. 1809, p. 86-7, ns. 393, 396. Reprehendit Dillen eos, qui *Epilobii* flores monopetalos dixerunt (in Rivin. p. 10).

Duce Dunal, corollae *Nerii*, *Cerberae*, *Praestoniae* ceu polypetalae considerari debent: et pari judicio agendum erit de corollis adhuc polypetalis dictis in quibusdam generibus Ordinum *Solanacearum*, *Convolvulacearum*, *Gentianacearum*, etc.

Stamina coalita in *Papilionaceis-Loteis*, *Hypericineis*, *Malvaceis*, etc., inque *Primulaceis*, *Aurantiaceis*, *Meliaceis*, *Malpighiaceis*, *Sapindaceis*, *Polygaleis*, *Buettneriaceis* pluribus, bene noscere et existimare jam e longo tempore adsuevere botanici, speciebus affinibus perpensis. Imo facile arbitratus sum, istam staminum coalitionem inter se, vel cum corolla adnexionem tam evidentem, causam praecipuam esse, qua leges istae, vel naturae lusus, a botanici animadverterentur. Jam Willich, de *Cucurbitaceis* sermonem habens, ita scribere: « Videtur optimo jure quinque filamenta numerari posse, quorum duo magis vel minus conglutinata sunt » Obs. Bot. med. (Gotting. 1747) p. 10, n. 21.

Jam antea Jung (f. funct. ann. 1657) stamina quaedam basi vel per filamentorum portionem mutuo connexa observaverat: cf. Isag. phytosc. a Vagetio edit. Cap. 22, § 21.

Item stipulas, dum coalitas, ceu duplicatas percipere vetus est visendi modus, ut sero de foliis recognitum est in *Chlora connata*, quibusdam *Dipsacis*, *Loniceris*, etc.

Observate Fuchsiū fingentem petala aequalia (quaterna) in figura *Spartii juncei* (St. h. p. 758).

Hisce aliisque innixus exemplis, nolo tamen dicere auctores modo citatos integram et absolutam theoriam de plantarum partium symmetria deque earum origine atque connexionē, vel praesensisse, multo minus penitus vidisse, quomodo ii mihi venditare videntur, qui in Linnaeana Dissertatione de *Prolepside plantarum* lucide Adansonī et Goethei theoriam de plantarum metamorphosi introspexerunt. Idem, qui in quibusdam a Linnaeo hinc inde projectis, sed minus perspicuis verbis, videlicet de *Coloniis plantarum*, de *Telluris habitabili incremento* aliisque ejusdem Auctoris scriptis, summa Botanices mysteria introspecta, vel totam geographiae botanicae theoriam explanatam, aliaque mirabilia viderunt, dum reapse persaepe in hujus Auctoris scriptis res tam diversae, adeo vagae tamque contrariae, nec raro ita obscurae reperiantur, ut percipere nequeas, quae fuerit ejus mens, quae illius sententiae sibi ipsi firmā, dum de rebus obscuris vel difficilioribus ei dijudicandum esset.

Mirandus semper erit DC., sententiae de partium analogia et symmetria, deque facie larvata florum monosepalorum et monopetalorum conferruminatione, sepalorum atque petalorum origine distincta strenuus propugnator, ipsum esse, qui a petalorum numero, vel ab eorum partenti divisione et conferruminatione, sub-classes statuerit, praetervisit mox *Valeriana*, *Sambuco*, integrisque *Dipsaceis*, *Rubiaceis*, etc. ut haec genera et ordines inter calycifloras collocaret.

Caeterum, ex quo nonnulli cupiunt res novas ad remotiores auctores et aetates referre, cur non Theophrastum primum et principem geographiae botanicae auctorem proclamant, quum scriptum ab eo inveniat: « *Fit enim proprietas e locorum discrimine.* » Hist. pl. l. 3, c. 3 sub fine; et supra et c. 4, nec non c. 2 et 5; cf. etiam integrum Theophr. cap. 1 in l. 4, in quo plures leguntur sententiae, quae hominem huic philosopho insueto detinent commoveantque.

Vergilius quidem perbelle canebat:

« *Nec vero terrae ferre omnes omnia possunt.
Fluminibus salices, crassisque paludibus alni
Nascuntur: steriles saxosis montibus orni
Litora myrtetis laevissima, denique apertos
Bacchus amat colles, aquilonem et frigora taxi.* » G. 2, v. 109-13

et ante:

« *Et quid quaeque ferat regio et quid quaeque recuset.
Hic segetes, illic veniunt felicius uvae:
Arborei foetus alibi, atque injussa virescunt
Gramina.* » v. 53-6.

Harum legum non ignarus Ovidius, ille quoque canebat:

« *Summa virent pinu: caetera quercus habet.* » Fastor. 5, v. 382.
« *Nec tellus eadem parit omnia: vitibus illa
Convenit: haec oleis: hac bene farra virent.* » Art. Amat. 1, v. 759-60.

Cf. etiam Herodt. l. 1, Isocrat. Pan., Pan., Colum. in Praef.

Porro ad deliramenta ventum est ab eo, qui de organorum identitate ideam amplissimam sibi confecisse videtur, fructus *Trapae natantis* pro radice plantae demonstrans; de quo cf. Gesnerum Epist. medic. (ad Holtzac Tiguri 15 Apr. 1863) ex edit. Frosch 1577 crt. 86 b, lin. 6. Vel qui petala ceu florum folia considerarunt, ante Columnam antiqui omnes. Vetustissima porro sententia, si late interpretari placeat, quae Nicol. Damascenus retulit, Lib. 2, c. 9 de Plantis (ex edit Meyer (E.) p. 39): « *Antiqui sapientes folia omnia fructus esse asserebant.* » Sed mihi videntur nonnulli eorum, qui ad portenta, atque impentrabilia sese convergunt, summa ope niti, ut praeclara nomina sibi adsociant, ne tam fabulosi videantur, utque res saepe futiles atque contemnendae, virorum praeclarorum fama suffultae, tollerabiliores recipiantur et prolixiorum, quantum fieri potest, vitam adquirant.

Sarcomphalium Dulac., *Hyacinthus* Neoterico. Parum interest dicere *Hyacinthum* Theocriti, Vergilii, Ovidii, adducendum esse potius ad *Gladiolum segetum* (cf. *Fl. Virg.* p. 64); sed hoc interest commemorare *Hyacinthum* Dioscoridis ad alienam ab hoc genere speciem pertinere, ut jam statutum est (p. 71). Suscipiamus ergo Dulaci denominationem, quamvis minus grate sonantem, sed recta habili crassitie desumptam.

Sarcomphalium amethystinum (Venerii) Dulac., *Fl. Hauts. Pyren.* (1867) p. 113, n. 322 (cf. et p. 603).

Hyac. min. hispan. Clus. Append. alter. ad rar. plntr. Hist., in opere Exotic. (ad calcem 1605) p. 6 (innumer.) cum tabula bona et descr. opt. *Hyacinthus amethystinus* L. Sp., Loisl. Fl. Gall. ed. 2, p. 246, n. 1, DC. Fr. 3, p. 206, n. 1922 et cum Dub. p. 466, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 863. *H. hispanicus* Lamk. Dict. T. 3 (1789) p. 191, n. 25. *H. ameth.* La Peyr. Herbr. Red. Lil. t. 14 min. artific. maet.; Reichnb. Pl. cr. C. 8, t. 702, f. 941, Bot. Mag. t. 2425, Bot. Reg. t. 398. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 587, f. 2, descr. et fig. ex Clus., Rudb. Camp. Elys. 2, p. 27, f. 8.

☿ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. med. edit., praecipue merid., Navarr., Arag.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Irurzun, a las dos Hermanas*, die 17 Jun. 1844; semina legi in Pyr. Arag. supra *Salvatierra*, die 18 Jul. 1850. Acepi e Valle d'Heas a Philippe; habeo a Deville e rupibus de *St. Bertrand*, e *St. Sauveur* etiam, quae specimina alibi collocavi. Observavi plurimis in locis, in Pyrenaeis gallicis magis editioribus praesens in quibus vidi in Pyrenaeis hispanicis: loca quaedam declarabo: *Gédre, le Plan d'Aragouet* (Vallis d'Aure editioris), *Barèges*: ad *Sallent*, a *la Peña d'Uruel*, ad balnea de *Panticosa*, ad *Canfranc*, *San Victorian*, in m.° *Turbon*, a *San Cosme de Guara*, in *Sierra de Loarre*, a *la Sierra de Castro*, a *San Juan de la Peña*, al *Puertillo de Fenes*, ad *Jebra*, a *la Peña blanca*, Arag.

Bulbus pyriformis. Scapus teres, palmaris, sesquipalmaris, rarius a foliis superatus. Folia palmaria et ultra, scapo, plerumque, quidquam breviora, linearia, parumper involuta, subtus nervoso-striata, obtusiuscula, arcuato-propendens, flaccida, nitida. Bractee ad pedunculorum basim membranaceae, lineares, solitariae, coloratae, pedunculum cum floribus subaequant, eodem cum fructu breviores. Pedicelli apice arcuati. Flores sex, decem, caerulei. Perigonium basi cylindraceum, apicibus patentibus, obtusis. Pistillus depresso ampullaeformis. Capsula obtuse trigona. Herba glaucescens, odor nullus, si excipias flores, e quibus exsilit gratus, quamvis debilis odor.

Variat quandoque corollis rubellis et albis quoque, quod rarius intervenit: occurrit etiam floribus satore violaceis, qui tunc revera amethystini dici possunt: vidique flores negligenter exsiccatos colorem azureum in amethystinum mutavisse.

Male bracteas absolute pedicellis longiores descripsit Lamarck, qui amethystinum colorem florum non declaravisse Clusium corripuit; sed sufficit istum flores dixisse caeruleos, quales reapse generatim offenduntur; et Linnaeus eos amethystinos declarando, porro rei ampliatur habendus erit. Neque brevis DC. *Fr.* descriptio mendis caret, nam folia non sunt erecta, nec bracteae saltem longitudine pedicellorum, quae saepius illis breviores sunt, ne dicam insuper folia numerum quatuor et flores numerum septem, locis propitiis, saepissime superare. Ejusdem auctoris ampliata descriptio apud Redouté hosce errores vel repetivit, vel novos addidit, *folia acuta, scapum eis brevior, perigonii lobos rectos* etc. Neque mihi admodum placet Redoutéi figura, in qua folia nimium basi lata delineata sunt, nimis apice acuta, scapus illis brevior, flores saturatiores picti, adulti nimium nutantes, cum bracteis et scapis parte superiore perperam viridibus, unde facies plantae tam parum feliciter expressa, ut ex floris fructusque analysi potius quam aliter plantarum identitas pateat. Neque intelligitur cur auctor descriptionis DC. patriam Hispaniam a J. Bauhino compilatore, neque a Clusio cum Venerio, detectore et descriptore primis desumpserit.

Sufficiat dicere folia linearia: Grenier (cum Godr. *Fr.* 3, p. 216) qui ea *linearia sub-filiformia* praedicavit, rei ampliatur habendus est.

Speciem hanc nullimode illustravit La Peyrouse (*Hist. abr. pl. Pyr.* p. 191, n. 1), quin imo phrasim specificam a Linnaeo et a Willdenow mutuam incorrecte transcripsit, mutans vocabulum bonum *semisexfidis* in *semibifidis* (de perigonio) falsum, et summa inanitate instituens varietatem β *racemo secundo*, qui junioris adhuc plantae tantummodo est status.

H. non scriptum Asso *Stirp. Arag. Mant.* p. 167, n. 1092, circa *San Cosme de Guara* et *en la Sierra de Santo Domingo*, cito hujus esse loci putaveram, quod tutissime confirmavi e locorum autopsia, anno 1850. Nec aliter judicare possem de *H. non scripto* a Quer *Fl. Esp.* 5, p. 237, a Pal. y Verd. *Part. pract. bot. Linn.* T. 2, p. 158, n. 1 « *En los prados de los Pirineos* » indicato. *Scilla nutans* (*Endymion nutans* Dumrt., Willk. *Lang. Pr.* n. 861) Pyrenaeos prope non reperta est nisi in Asturiis.

Planta Pallasiana homonyma (*It.* 3, p. 589) illico mihi suspecta fuit; quum vidi, eam denique adduci ad *H. leucophaeum* Stev., Ledb. *Fl. Ross.* 4, p. 156. *H. ameth.* Reichenb. *Icon. C.* 20, p. 12 (e Croatia) t. 460, f. 1006, cum s. c. non identica certo, ego non ausus sum recipere.

Perpuleram hanc pyrenaeam speciem primus detexit Joach. Venerius, qui Clusio attulit, vel misit. Coluit iste, descripsit bonaque icone decoravit et est adhuc princeps, potior et correctior ejus illustrator, quum minus feliciter eam pertractaverint qui successere botanici citati, aut non citati alii.

Dipcadi *Medic. Act. Palat.* 5, p. 431, *Philos. bot.* 2 (1791), p. 51. *Uropetalum* Ker.

Dipcadi serotinum (Hollebegui) Med. apud Uster *Ann. der Botan.* 2 (1791), p. 13, n. 4, Parlat. *It.* 2, n. 657.

Hollebeg. apud Clus. Pann. A. p. 192 fig., p. 193 descr. Uropetalum serotinum Ker, Schultesii Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, p. 617, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 864. Hyacinthus serotinus L., Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 247, n. 4, DC. Dub. p. 466, n. 4. Lachenalia serotina Willd., La Peyr. Herbr. Brot. Phytgr. Lus. sel. 2, p. 207, t. 89, f. 1, Cavan. Ic. descr. 1, p. 18, n. 28, t. 31 par. exact., Bot. Mag. t. 859, Red. Lil. t. 202, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 38, t. 12, f. 4, Reichnb. Icon. C. 20, t. 459, f. 1004. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 177-8 fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 587, f. 1.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. med. et orientalibus; meridionalibus praesert. et cum *Olea*, solo calcareo.

Legi in Pyr. Arag. ad *Voltaña*, die 27 Jun. 1845; in Pyr. or. ad *Roussillon*, supra *Bagnouls sur mer*, diebus 23, 29 Maj. 1847; semina decerpsi ab individuo vivente in m.^e *Peña Barry* supra *Salvatierra*, die 18 Jul. 1850. Habeo a Deville lectum *aux Buttes de Sers à Barèges*: a Massot e littore *Ruscinon. de Canet*. In Pyr. reg. ocean. repertum est tantum ad limitem Hispaniae: in Pyr. merid. observavi praecipue supra *Viniès*, ad *Cardona*, *Berga*, in *Valle de Andorra*, ad *St. Ant. de Galamus*. Obvium *Timbal au Mail de Pène Blanche (Arbas)*.

Parum satisfactus sum de Cavanillesi figura, in qua nec bulbus bene delineatus quoad radici fibras, nec flores tam exacte secundi, neque tam cernui mihi videbantur in vivente planta: insuper, bractee subulatae finguntur, quae basi lato membranaceae donantur, antheraeque minores in longioribus filamentis insidentes. Non video seriam rationem, qua commotus Parlatore dubitare potuerit, num planta pyrenaea constitueret peculiarem et propriam speciem.

Reapse nomen specificum est improprium, epitheton a Clusio datum plantae, quam ille extra natalem locum tantummodo cultam viventem videbat, in hortis Belgicis sero, ut videtur, florentem. Caeterum *serotinum* videbatur Clusio comparatum cum aliis *Liliaceis* vel *Amaryllideis* plurimis, nam expresse dicit plantam vere floruisse, Junio, diutius vero in Autumnum folia servare, quod verum est. Miraberis stirpem primo descriptam a Clusio in opere Pann. A. non reperiri in *Fl. Austr.*: reapse plantae et semina ejus ex Hispania Clusio provenerant et stirpem extra locum ille descripsit, quia speciei notitiam assequutus est anno 1678, duos scilicet annos post editum *Iter Hispaniense*.

Stellaris Moench, partim; Steinheil ampliata; N. (non Dillen.). *Scilla* Kunth.

Scilla Epimenidis, Pythagorae, Hippocratis, Theophrasti, Dioscoridis, Galeni, Aëtii, Nicandri, Celsi, Plinii, Coelii Aureliani, etc., ab illis Linnaei et Jussiaei sejuncta, fama percelebris, nomen suum proprium retineat, nec illud ad aliud genus transferri patiat. Genus *Stellaris* ita ego intelligo, ut comprehendat *Scillam*, *Nectaroscillam* et *Endymionem*. Neotericorum *Scillam* denique Kunth En. pl. 4, p. 314.

Stellaster Heisteri, ex Fabric. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2, p. 23, *S. bifoliam* tegit. In nimia Linnaeanae *Scillae* subdivisione a Steinheil elaborata (*Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 2, T. 6* (1836), iste *Stellaride* usus est pro speciebus *parviflora* et *numidica*, quae sub nostro genere manent.

Contendit Salmasius, De Homonym. etc. c. 41, nos Patrum *Scillam* prorsus ignorare, eorumque plantam a nostra quam certissime diversam. Aut ego artificiosa ejus dicta non intelligo, aut fidem non merentur, ut non obtinuerunt.

Scilla Patrum Squilla inscribitur a Varrone: dum *Squilla* Plinii (Nat. h. l. 9, c. 42 vel 56) species piscis est, vulgo, cum Plinio *Squilla parva*.

Stellaris bifolia (Brunfelsii) Moench. Meth. p. 304.

Brunf. Herbr. 1, p. 184 f. extr. *Scilla bifolia* L., Koch p. 825, n. 2, Bert. 4, p. 110, n. 8, Gaud. 2, n. 785, DC. Dub. p. 465, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 904. *Sc. latifolia* La Peyr. Herbr.; *Sc. praecox* Willd. confirm. a Regel.; *Sc. cernua* Jank. ipso dein fat.; *Sc. nivalis* Boiss. Diagn. pl. or., lusus est, ex Griseb. Rum. Bith.; *Adenosilla bifolia* Gr. Godr. Fr. Engl. Bot. v. 1, n. 24, Jacq. A. 2, p. 11, t. 117, Roem. Fl. Eur. fasc. 5, n. 4, Fl. Batv. v. 8, t. 622, Bot. Mag. t. 746, Bot. Cab. t. 285, Loisel. Herb. gen. Amat. t. 47, Dietr. Fl. Bor. v. 4, n. 224, Reichnb. Icon. C. 20, t. 464, f. 1015, Red. Lil. t. 254, Fuchs. Hist. st. p. 837 et p. 838 videtur, Trag. St. h. p. 756 vix, Lonier. Nat. h. crt. 199 A, f. 1, Dod. St. h. Comm. 1553, p. 241 (Hist. pl. (gall.) desideratur); Flor. Coron. ed. 1, p. 175, ed. 2, p. 181, Pempt. p. 219, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 184, f. 3, J. Bauh. Hist. pl. 2 l. 19, p. 579, f. 2, 3.

☞ Flor. Mart. Apr. Fruct. Apr. Maj.

De locis cf. Benth. *Cat.* p. 119, Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 188; ad *Toulouse* indicatur a La Peyrouse in scheda Herbarii; confirmatur a Noulet (in sylva *Bouconne*). Ad *Salvanaire* inque *Mont-Llaurenti* hanc occurrere stirpem testatur Pourr. *It.*, frustra a Timbal quaesitam.

Huic affinem plantam, *Hyacinthi aliud genus* Dod. St. h. Comm. 1553, p. 240, Id. Hist. pl. (gall.) p. 157, f. 1, interpretare nescivi.

Stellaris verna (Brunfelsii) N.

Brunf. Herbr. 1, p. 184 f. intr. *Scilla verna* Huds. Angl., Sm. Engl. Fl. V. 2, p. 145, n. 1, Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 156, n. 1, Wills. apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831), p. 412, n. 27, Willk. Lang. n. 906. *Sc. umbellata* Ramd., DC. Dub. p. 464, n. 2. *Sc. vern.* La Peyr. Herbr.; *Sc. pratensis* Berger. Bass. Pyr.; *Sc. subquadriflora* Pourr. Herbr. Matr.; *Sc. Lilio-Hyacinthus* Ass. Enumr. Engl. Bot. v. 1, n. 23, Fl. Dan. t. 568, Reichnb. Icon. C. 20, t. 463, f. 1010, Ram. in Bull. Soc. philomat. n. 41, p. 50, t. 8, f. 6, Red. Lil. t. 165, Lamk. Ill. t. 238, f. 1, Loisel. Herb. gen. Amat. t. 3, t. 153, Asso Ea. in Intr. Oryct. Zool. Arag. p. 164, n. 61, t. 5, f. 2, Verl. Plnts. alps. p. 286 tab. f. 2, Lonier. Nat. h. crt. 199 A, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 188, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 581, f. 1, Rudb. Elys. 2, p. 132, f. 6.

☞ Flor. Apr. Jun. Fruct. Maj. Jul. Regionem oceanicam vix transgrediens.

Legi in Pyr. Cantabr. supra *Muscaldi* inter et *St. Just*, die 1 Maj. 1841; in Pyr. septr. med. Valle de *Lys* ad summit., die 10 Jul. 1838. Habeo a Deville e viciniis de *Tarbes*.

Vidi bracteas pedunculis multo longiores in individuis quibusdam obviis ad *Socoi*, Cantabr., ineunte Maj. 1841. Laudari nequit citata Lamarckiana figura, in qua bracteae inferiores desunt, veluti si essent caducae.

Hyacinth. stellaris parvul. vernum Lobel. Adversr. P. 2, p. 486 fig. (G. Bauh. Pin. p. 47, n. 16) a Ramond citatum, ego non respuerem: citari eum non video a neotericis.

Stellaris autumnalis (Gesneri) N.

Hyac. autumn. Gesn. Hrt. Germ. crt. 262, lin. 24 a Condenbergio. *Scilla autumnalis* L., Koch p. 826, n. 4, Bert. 1, p. 114, n. 12, DC. Dub. p. 464, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 912. *Sc. autumn.* La Peyr. Herbr.; *Ornithogalum autumnale* Lamk. Fr., Gater. Engl. Bot. v. 2, n. 78, Curt. Fl. Lond. ed. Gray. V. 1, t. 41, Reichnb. Icon. C. 20, t. 463, f. 1012, Cav. Ic. descr. 3, p. 38, n. 300, t. 274, f. 2, Red. Lil. t. 317 extr. natur. et pictorio artificio corrupta, Lob. Obs. p. 53, f. 3, Icon. t. 102, f. 1, Dod. Pempt. p. 219, f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 185, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1513, f. 3, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 574, f. 1, Rudb. Elys. 2, p. 36, f. 17.

☞ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. Facilius reperienda per regionem mediterraneam.

Legi in Pyr. septr. auriger. sub *Ax*, ad *Perles*, die 28 Aug. 1840. Habeo a Deville ex Valle de *Louron*; lectam ad *Luchon* a Frizac ac-

cepi a Moquin et ad *Agos (Lavedan)* ab opt. Bualè; descendit ad *Toulouse*.

Scapus cylindraceus striatus, glaucescens, ad pedicellorum exortum praecipue angulosus, in inferiore parte saepius scabridus. Racemus sub evolutione pyramidalis, potius quam corymbosus; pedicelli perigonio longiores, filamenta staminum sensim, descendendo observata, dilatata, qui characteres potius ad *Stellarim*, sive ad *Sc. fallacem* Steinheil adducerent. Sed ovarium breve, conoideum, folia sulcata et bulbis pyri-formis (potius quam rotundis) ad *S. autumnalem* nostram pertinere speciem suadent.

Figura Cavanillesii s. c. nobis quoque, ut Steinheilio, incerta visa est: iste dubius haesit ad unam vel ad alteram si traheret speciem inter *S. autumnalem* et *fallacem*; cf. Steinh. in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 2, T. 1* (1834), p. 103.

Nullus querat nostrae plantae figuram in *Encycl. bot.*, sed intelligat *Engl. Bot.* figuram criticari a Viviani, *Ann. bot. 2*, p. 168, n. 41 vers. finem.

Stellaris squamosa (Mutoni) Nob.

Muton ad Lobel, cf. *Adversr. Append. p. 459*, Scilla Lilio-Hyacinthus L. Sp., Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 246, n. 8. Schult. Syst. Veg. V. 7, P. 1, p. 564, n. 14 (excl. Ass.); DC. Dub. p. 405, n. 7. Willk. Lang. Pr. n. 908. Sc. Lil.-Hyac. La Peyr. Herbr.; Ornithogalum squamosum Lamk. Fr.; Scilla squamosa Dulc. Resl. Lil. t. 205. Lob. Ic. t. (91. f. 1, 2. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 183 et Append. aster. in oper. Exotier. p. 9 innumer. sine figura; J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 589, f. 1. Figurae omnes parum bonae. Raulb. Elys. 2, p. 35, f. 13. Moris. Hist. pl. Oxon. 2, p. 375, n. 21, t. 12, f. n. 21 et hae figurae malae.

♀ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun.-Aug. In montanis sylvaticis, potius editis Pyren. medior.; septentrionalium potissimum; oriental. raro; Cantabr. rarius.

Legi in Pyr. septr. med. sub *le Port de Venasques*, die 26 Jun. 1838, in m.° *Pic de Gard*, die 1 Jul. 1843. Habeo a Deville e Pyr. septr. med., locis plurimis indicatis. Observavi in m.° *Esquierry*, in Vallis *Lavedan* editiore parte, in m.° *Crabère* et in m.° *Cagire, au Llaurenti*. In Pyr. or. vidit La Peyrouse; in Pyr. occ. Galli quidam; in Cantabria a *la Pena Gorveya*, in m.° *la Haya* et *la Liebana*, Willk. et Schauffss, ex 1.° l. c.; in Pyr. Catal. abunde Vayreda.

Bulbus solemniter squamosus, e quo potiore, cum Lamarck, denominationem suscipiunt. Scapus cylindraceus. Folia seniora tantum humi adpressa, quae florente adhuc planta erecta manent; suntque ista nitida, lucida ferme, nervo valido subtus percursa, sulco parum profundo in superiore parte exarata. Perigonium patens: staminum filamenta dilatata, neque filiformia, qualia inter generis characteres declarantur a DC., Dub. Odor florum ingratus; sed allicit plantae amoenitas.

Mirum, evidentissimum Asso locum pro *S. verna* ad hanc speciem compulsus esse a Schultesii; et Willkomm ex hac falsa prolatione citavisse locum *le Formigal de Sallent*, ubi speciem nostram frustra perquisiveris.

DC., Poiret, Schultesii videntur citare etiam Clusii figuram *Append. alter. p. 10*, quam ego relinquere malui, sive quia plantam nostram male reddit, vel quia alienae pertineat speciei, bulbo potissimum considerato. Nonne potius *St. lingulatae* (Desf.) N.? aut *St. Vicentinae* (Link, Hoffm.) N.? E Lusitania provenisse putavit Clusius. Habuistis tria generica nomina pro una denominanda specie!

Ornithogalum Nicandr., Dioscorid., Link. Sic propter floris lacteum colorem nuncupatum non adeo proprium apparebit nomen, pejus si vocabuli etymologiam consideras, quae *lactem avis* significat: de quo valde commoti sunt Renealmius, Spec. p. 86, Heyst. Syst. plutr. gen. p. 22, qui nomen *Celsiae* proposuerat. Sed nomina a Patribus data, quacumque licentia peccent, nos non audemus mutare, ut in hoc ordine ipso de *Lilio* consideravimus, sed a mutationibus abhorruimus.

Ornithogalum pyrenaicum (Caesalpin., Dodonaei) Clus. Hist. et Cur. posters., Gouan Monsp. Ill.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 223, n. 620, De Planta. l. 10, c. 11, p. 405, Sp. 2, Dod. Hist. pl. (gall.) p. 452, f. 2, Bert. 4, p. 101, n. 11, Loisl. Fl. Gall. ed. 2, p. 243, n. 4, DC. Dub. p. 407, n. 4, Gmel. Cad. Alsat. 2, p. 42 not., Willk. Lang. Pr. n. 916, O. sulphureum Schaffn. Syst. Vegt. V. 7, P. 1, p. 518, n. 19 et P. 2, p. 1009, Koch p. 820, n. 1, atque videtur, O. pyren. Koch. Ibid. n. 2, Gaud. 2, n. 782 (emend. Clus. prol.), La Peyr. Herbr. Waldst. Kit. pl. rars. Hungr. 1, p. 18, t. 95, Reichb. Pl. cr. C. 10, t. 907, f. 1228 bis et C. 20, t. 471, f. 1027 et f. 1028, Lamk. Ill. 1, 242, f. 2, Bot. Mag. t. 2623, Red. Lill. t. 234, Jacq. A. 2, p. 2, t. 103, Engl. Bot. v. 7, n. 469, Dod. Flor. Curcor. ed. 1, p. 141, ed. 2, p. 145, Pempt. p. 269, f. 1, Lab. Obs. p. 47, f. 3 (nec a Grew. Godr., quae insequentis speciei est), Icon. t. 93, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 187, L. 1 et Cur. poster. (in 4to) p. 40, (in fol.) p. 21 sine ic., Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1589, f. 2.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Reperitur frequentius per Pyr. medios.

Legi in Pyr. sept. auriger. supra *Merens ad l'Hospice*, die 31 Jul. 1840.

Folia synanthia (a scriptoribus dicta) marcescunt statim ac planta floruit, aut ineunte fructificatione: interdum jam emarcescunt conspicuntur florente adhuc planta, alias omnino elapsa. Inde dubiae eveniunt plures receptae figurae. Haec folia sunt lato-lineararia, canaliculata. Scapus cylindraceus, sesquipedalis circiter, terminatus racemo praelongo, dum flores omnes bene evoluti sunt. Bractee pedunculum florigerum superant, fructiferum sub-aequant, vel quidquam adhuc breviores manent. Flores sulphurei, ingrato odore hircino pollentes; et de colore observo, quod perigonii phylla sunt sulphurea, extus linea dorsali (carina) virente percursa, marginibus revera sulphureis, sed pallidioribus: hae striae virides magis conspicuae ante anthesim, flore adhuc clauso, vix peracta floratione conspicuendae, a basi ad apicem phylli paulatim evanescent in flore adulto. Flores sub exsiccatione saturatiore fiunt; caeterum phylla perigonii sunt canaliculata, cito post anthesim convoluta, striata, apice calloso-glanduloso praedita, eoque alternis phyllis magis conspicuo terminata. Stamina inaequalia, scilicet alterne longiore et filamentum dilatatione latiore conspicua. Capsula ovata, obtusa, trigona. Planta tota, undique, glaucescens. Nequiverim cum DC., Duby, Boreau, Grenier, Parlatore, Noulet, Mutel, Godron, Kirschleger, dicere folia lineararia, nec ea *planiuscula* (ut dicitur Ambrosi) unquam offendi: displicent quidem DC., Duby dicentes flores *sub-confertos*, qui tales tantum sunt obiter, racemo non adhuc bene evoluto. Caeterum folia et flores diversimode efformata, vel apparentia, aut diversi coloris descripserunt auctores, magna, ut videtur, confusione de hac specie cum affinibus: unde historia accuratior specierum et varietatum in votis fuit Botanicorum eamque adhuc expectamus.

Reapse citata figura Plantiniana habitum plantae alienum exhibet.

Observatio Michaleti, *Jura* p. 289, subposita *O. umbellato*, errore typographi, intelligi debet veluti scripta pro hac nostra specie. Hoc non animadvertit Grenier, *Fl. Jur.*

Orn. pyrenaicum esse Galeni *Asphodelum* (De alimntr. facult. l. 2, p. 335, ed. Ruill. 1549, p. 166) opinatus est Dodonaeus, et nostris diebus Sprengel, Antiquit. botanic. Specim. 1, p. 79, n. 112, e quibus forte traxit interpretationem suam (falsam) de *Asphodelo* Theophrasti Paulet, in Stak. Ill. Theophr. (1811) p. 24.

Jacquini et *Engl. Bot.* figuras quidam sequentis speciei voluerunt; profecto errarunt.

Ornithogalum narbonense (Caesalpin., Lobelii) Dod. Pempt.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 223, n. 619, De Plats. l. 10, c. 11, p. 405, Sp. 1.^a, Lobel. infr. citnd. Bert. 4, p. 102, n. 12 et 9, p. 651, DC. Dub. p. 467, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 915. *O. stachyodes* Koch p. 821, n. 3. *O. pyrenaicum* Desf. Atl. (excl. syns. praeter Renealm.); *O. lacteum* Chaix. Herbr. ex Timb.; *O. pyramidale* Vis. ex Parlat. It.; *O. brevistylum* Wolf. ex Neilr. Jacq. Collet. 2, p. 317, Icon. rar. 2, t. 425 laudante Neilr., Bot. Mag. t. 2510, Reichnb. Pl. cr. C. 10, t. 906, f. 1228 et Icon. C. 20, t. 472, f. 1030 et f. 1029 lact. Vill. credo. Lob. Obs. p. 47, f. 4, Icon. t. 94, f. 1. Dod. Pempt. p. 222, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 187, f. 2, Pint. Renealm. Specim. p. 60, f. 2 (med.) potius hoc quam pyren. credimus attenti observatores. Camer. Epit. p. 315 f. infr., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 629, f. 1.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*. In Cantabria inter *Tolosa* et *Hernani*? sic hodie Willkomm, qui prius, Sert. Fl. Hisp. p. 152 stirpem pro *O. pyrenaico* habuerat.

Legi ad *Narbonne*, sub *le Pech de l'agnelo*, die 21 Maj. 1839: et supra *Alet*, die 6 Jun. 1843. Observavi ad *Rennes*, *Bascarà*, *St. Leucadia*, *Figueras*, *Uriols*, *Gerona*, *Urnieta*, *Benavarre*, *Jaca*, *Pamplona*, in *Borunda* potissime frequentissimum.

Folia non sunt scapo (caule DC. Duby) longiora, ut isti dicunt. Occurrit racemo quidquam prae communi statu graciliore. Bracteae non brevissimae, ut eas descripsit Juslenius apud Linn. Amoen. Acad. 4, p. 312, n. 142: eas vidi, ad *Huesca* praesertim, pedicellos aequare et hos aliquando superare. Perigonium undique album, si excipias latam carinam viridem.

Ornithogalum arabicum (Dodonaei) Clus., Grisl. Viridr. Lus., L.

Dod. Flor. Coronar. ed. 2 (nec. 1.^a), 1569, p. 184, n. 2, p. 183 fig. Bert. 4, p. 93, n. 5, Grech Delic. Fl. Melit. p. 44, n. 13, DC. Dub. p. 468, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 920. *Caruelia arabea* Parl. Nuov. gen. sp. Monocotl. p. 22 et Fl. It. 2, n. 640. Red. Lil. t. 63, Brot. Phytogr. Lusit. sel. 1, p. 105, t. 45, Bot. Mag. t. 728, Reichnb. C. 20, t. 470, f. 1026. Dod. Pempt. p. 221, f. 2, Lob. Obs. p. 73 fig., Icon. t. 149 (p. err. 165), f. 2, Clus. Pann. A. p. 185 fig. et p. 187-8, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 186, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 629, f. 3, Renealm. Specim. p. 89 et p. 90 fig. extr. (sed non p. 89 fig., ut cit. Parlat.), Sweert. Florileg. t. 57, f. 1, Park. Parad. t. 137, f. 1.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. ?. In Pyr. or. rarissimum et vix indigenum. Habui ex *Regleille* contra *Ille* de Herbr. Coder, ab ejus filio.

Ornithogalum Dioscoridis! Pon. Mons Bald. apud Clus. 2, p. CCCXXV.

Diosc. l. 2, c. 173. *O. umbellatum* L. Koch p. 822, n. 7, Bert. 4, p. 95, n. 6 (dempta var. *b*). Gaud. 2, n. 783, DC. Dub. p. 467, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 921, Ambr. Fl. Tir. austr. 1, n. 303. *O. umbell.* La Peyr. Herbr.; *O. corymbosum* Gater (non Ruiz, Pav.); *O. vulgare* J. Bauh.; *O. boeticum* Boiss. El., ex ipso Voy. botq. Esp. n. 1643; *O. Kochii* Part. (*O. collinum* Koch, nec Guss.) varietas est ex Neilr., quod subolfecerat Ambrosi; *O. ruthenicum* Bouch., sive *tauricum* Fisch.; et *O. nivale* C. Koch, videntur varts., ex Ledeb. Fl. Ross.; *O. Peyrei* Timb. Jacq. A. 4, p. 22, t. 343, Engl. Bot. v. 2, n. 130, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 41, Flor. Dan. t. 1266, Fl. Batv. v. 5, t. 362, Dietr. Fl. Bor. n. 56, Red. Lil. t. 143 et planta luxuriante, Reichnb. Pl. cr. C. 2, t. 142, f. 265, Icon. C. 20, t. 467, f. 1019 et 1020 collin. (ex Koch?) credo, Schk. Handb. t. 94, Soland. Ann. Soc. Linn. Main. Loir. T. 1 (1853-4), p. 117, t. 8, f. 2, Tenor. Fl. Nap. 5, t. 226, f. 3 nana et t. 34, f. A? nec aliter. Dod. Flor. Coron. p. 177, ed. 2, p. 183, Pempt. p. 221, f. 1, Lob. Obs. p. 72, f. 2, Icon. t. 148 f. intr., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 630, Sweert. Florileg. t. 57, f. 4, Renealm. Specim. p. 88, p. 87 fig.

☞ Flor. delabente Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 6 Maj. 1845. Habeo e collibus *de Pech David* supra *Toulouse* a *Timbal*, et ex *Lacroix falgarde* ab eodem sub nomine *O. Peyrei*. Anne hujus speciei varietas *O. collinum*, inter *Alzonne* et *Montauban (Aude)*, inque Pyr. or. supra *Collioure* et *a la Tour de la Massana* a *Timbal* repertum? ut iste effatus est mecum in littr., et *Herbor. Toulouse* P. 1, p. 125, et *Corbières* 2, p. 455 (sic).

Perigonium intus album apparens, e caeruleo colore diluto provenit, quod percepi observando plura individua, quae vel in agro patrio *Tiberiacensi*, vel in *Faventino*, colorem istum caeruleum satis patefaciebant.

Non obliviscenda est *Schkuhri* observatio de staminibus in planta culta latioribus factis. Bulbi edules habentur.

Ceu synonyma habentur a *Lindem.*, *Elisab. Suppl.* 3, *O. tenuifolium* *Guss.*, *O. collinum* *Koch*, *O. Kochi* *Parl.*

Claram non percipio rationem, qua habeantur hujus plantae bulbi pro *Chijonim*, sive *Sterco colubrino* *Biblico* (*Reg. l. 2, c. 6, v. 25*), quo dira *Samaritarum* famis sublevata est: nam nec planta nostra tam copiosa e solo promit, ut admodum valere possit; nec dum prodit, aliae deficient potiores stirpes in hominum cibum aptiores. Nequit cum *Bochart* (*Hieropic. P. 2, l. 1, p. 38*) recipi ne quidem pro *Sterco colubrino* *Bibliae Cicer arietinum*, quia legumen istud, si apud *Samaritas* copiosum extitisset, tam saeva famis non ursisset. Reapse intelligendus videtur ad litteram *Stercus colubrinus*, quo, vel alieni animantis, non semel usos esse homines ad vescendum, fame coactos, plures *historiarum* scriptores post *Reges* quidem tradiderunt. Cf. *Joseph. Ebr. Bell. Judaic. l. 6 cap. ult. vers. fin.*; *Joh. Brentium Commentr. in locum Esaiæ (c. 36, v. 12) p. 481*; *Epit. Chronic. Angliae, anno 1310* cum notis marginalibus *Cypriani de Valera* ad versionem *hispanicam*.

Non defuerunt quidem tristissima exempla de naufragis *stercus avium* avidè comedentibus.

Ornithogalum divergens *Boreau Notic.*

Bor. Fl. centr. Fr. ed. 2, p. 507, n. 1870, Gren. Godr. Fl. Fr. 3, p. 190, Parl. It. 2, n. 627. O. refractum *Plur. Botancr., Koch p. 822, n. 8, Soland. Ann. Sc. Soc. Linn. Main. Loir. T. 1 (1853-4), p. 117. O. paterfamiliae* *Godr. Not. et cum Gr. Fr.; O. proliferum* *Jord. Soland. l. c. t. 8, f. 1.*

♂ *Flor. abeunte Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. In Pyr. septr. med.*

Legi inter *Toulouse* et *Magnac*, die 22 *Apr. 1853*. Ex viciniis de *Toulouse* quoque habui a *Timbal*.

Respuo unionem hujus speciei cum praecedente propositam a *Caruel Pr. Fl. Tosc. p. 631*.

O. refractum *Waldst. Kit. apud Willd. En. pl. hrt. Ber. Suppl. p. 18, Kunth En. pl. 4, p. 364, n. 39, Reichnb. Pl. cr. C. 2, t. 142, f. 265 (Sweet Fl. Gard. 2, t. 58 fig. inutilis)*, plures in hac eadem planta viderunt, quibus ego vix obstare audeo.

O. refractum *Tenor. Fl. Nap. 5, p. 341, t. 225, f. 2 Boreanae stirpi affine est, sed robustius foliisve latioribus praeditum. Praeterierunt eum Bertoloni et Parlatore in Italia. Kunth citavit Tenor. Syll. sub homonyma W. Kit. specie: prolationem illam praeterierant Schultesii.*

Ornithogalum tenuifolium *Guss. Sic.*

Guss. Pr. 1 (1827) p. 413, Parl. It. 2, n. 633, Gren. Godr. Fr. 3, p. 191. O. angustifolium *Boreau Not. et Fl. centr. Fr. ed. 2, p. 507, n. 1869. O. umbellatum* *b Gren. Godr. Fr. 3, p. 191, Bréb. Fl.*

Norm. ed. 4, p. 326. O. Gussoni Ten. Syll., nomen reapse bonum: O. umbellatum parviflorum Benth. Cat. f. Reichenb. Icon. C. 20, f. 10.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. abeunte. In Pyr. septr. med. inque orientalibus, raro.

Ex agro Tolosano, lectum in nemore *Larramet*, vel à *la Croix Falgarde* habui a Timbal (in quo secundo loco dein suum *O. Peyrei* vivere vitam dixit); in *Monseny* alibique per Pyr. Catal. vidit Vayreda.

Caruelio adversus, *O. collinum* Guss., cum Tenore, Kunth et Parlatores, ceu speciem propriam habeo.

Et proxima certe species est *O. excapum* Tenor. (*Fl. Nap.* t. 34 et t. 226, f. 2), cui recte relegavit Parlatores *O. mutabile* De Notrs. Reprt. Lig. n. 1855.

Figura Plantiniana apud Lob. Obs. et Icon., Dod. Pempt. p. 221, f. 1, quam ad *O. Dioscoridis* jam adduxi, pro hac, vel pro superiore specie disputari posset: item dicendum de *O. Dodonaei* Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1582, qui specificam dedit denominationem, quam forte aliquando ad superiorem afferri posse speciem quidam contendet. Reapse, quum deerint pedunculi fructigeri in citatis figuris, malui communem auctorum sententiam sequi. Confirmabunt aut commutabunt ii, qui Brabantia, a Dodonaeo citata, sedulo explorata firmiter dari posse iudicium existimabunt.

Plures sub eo putatas species exponit Timbal in suis *Herboris. Toul.* P. 1 (1870), ps. 124-6.

Allium Plinii. Multum laboris impenderunt auctores, ut dividerent divite genus in Sectiones, quod sat arduum esse experimenta demonstrarunt. Character desumptus e foliis basi congestis, vel e foliis radicalibus omnibus, ut dicebant, planis, aut cylindratis, erronei interdum, fallaces et inde incerti, saepe sejungere species arcta affinitate et similitudine devinctas, ut nefas esset eas distrahere, veluti ab *All. oleraceo* *A. carinatum*. Willdenow, Sp. pl. Hexandr. ps. 72, 82, eandem speciem (*A. capillare*) in diversas sectiones collocare.

Divisio Alliorum in Sectiones umbella capsulifera aut bulbifera praeditas non duratura cito sese demonstravit Auctoribus Florae Hungaricae Waldstein et Kitaibel; Smithii quoque eam vagam et fallacem judicarunt (cf. Pl. Hungr. sub *All. fusco* 3, p. 267 et Fl. Graec. C. 4, p. 23). Quis sejungas proponeret species flore et facie tam similes, ut *A. Ampeloprasum* vel *rotundum* et *A. sphaerocephalum*? Et Koch novit *A. flexum* W., Kit. ludere umbella capsulifera tantum eademque bulbifera, quod et in suo *A. intermedio* contingere dicit DC., ut de *Alliis roseo* et *campestri (vineali)* Auctr.) facilis fuit observatio iis, qui hasce species in locis natalibus examinare voluerunt; utque de *A. aureo* potuit Bourgeau; de *A. azureo* Ledeb., Schrenk En. pl. novar. (1841) p. 8; de *A. nigro* Targioni, Bertoloni, Parlatores et Nos.; qui omnes vidimus eum conversum in *A. magicum* etc. Monentibus jam Draparnaud, Kitaibel, Jan, Bertoloni, Schultesiis (*Syst. Veg.* V. 7, P. 2, p. 1000**) aestate pluviosa *Allia* capsulifera subinde bulbifera prodent.

Alliorum divisiones in caulescentes et acaules naturae prorsus repugnantes et ludicras, aeque criticavit Smith l. c.

Successit divisio e staminibus alterne trifidis aut simplicibus, quae aliis praestantior videbatur, si haec secunda longe numerosior intelli-

genter subdivideretur. Sed nec eam observatio sancivit, quippe quae demonstravit *A. sativum* et *Cepam* portendere stamina modo simplicia, modo trifida, Hallero primo monente: cui observationi alia quoque addita est a Willdenow de *A. nutante*, de quo iste scribit: « *Staminum dentes in antiquo oblitterantur* » l. c. p. 75, n. 28; et meam addam de *A. Schoenopraso* staminum filamentis tum edentulis, tunc obscure, alias manifeste dentatis. Et nimiae sunt Divisiones et Sectiones a Don datae, nec hasce criticas effugiunt, neque ipsum ab errore servarunt, cf. *A. multiflorum*, *A. scorzoneraefolium* etc.

Parlatore doctrina pollens, studio indefessus, novas generis *Allii* divisiones et subdivisiones elucubravit, quae, ut adhibeantur, nimiam suppellectilem penitiorumque latissimamque observationem exposcunt, ut assequatur illa specierum prompta definitio quae Florarum praecipue debet esse cura. Nimis elaboratum exiit Parlatorei opus, repetitis in subdivisionibus illis fallacibus notis (saepe illo praeposito *vel*) de quibus supra dictum est. Regeli Sectiones contemnere nequeo, ast specierum series in iis non adeo prospere ei successit.

Certe, quocumque modo plantarum studium procedat, sive per Methodum, sive per Systema (transeat), ex quo perventum est ad genus, quod naturale per quantum possibile est intelligi et constitui debet, infestum foret illud dilaceratum videre in sectiones ita compositas, ut affiniore species vicissim amoverentur, quadam facilitate nomenclatores alliciente.

Hujus generis studium praecipue coluerunt Treviranus, Don, Wallroth, Regel, inter neotericos; in eo prosequendo diligentiam impenderunt Koch, Reichenbach, Parlatore. Cum istis, ad libitum meum, procedam.

SECTIO 1.^a ALLIA GENUINA N. MOLY MOENCH.

Fugiunt *Allia* omnia a *Moly* Homérico? Quis asserere audebit? Sed probabiliter *Moly* Dioscoridis, l. 3, c. 47 a nostra Sectione item fugit, relatum a Sibthorp ad *A. Dioscoridis*, quod potiore forte iudicio pro eodem ac *Nectaroscordio Siculo* iudicatum est a Gussone (Sic. Syn. 1, p. 385), extra Doni sententiam, qui illud *nigri* synonymon suspicabatur.

Allium aureum (Pseudo-Apulej; Venerii, Quelti) Lamk. *Dict.* T. 1, p. 69, n. 32.

Herba immoluna, Cod. Paris. ex Lenorm. fol. 54 vers.; Vener. ad Clus. Append. alter. ad Rar. pl. Hist. (in oper. Exoticor.) p. 11 innumer. A. mt. latif. fl.: *Moly* lut. Lob. Advrs. nov. Append. (Lond. 1605) p. 501, f. 1, descript. in p. 502 e planta a Quelt accepta. A. *Moly* L., Schults. Syst. Veg. V. 7, P. 2, p. 1119, n. 154, DC. Dub. p. 471, n. 28, Willk. Lang. Pr. n. 897, Reg. Mongr. p. 214, n. 203. Haller Monogr. Allr. in Opusc. bot. 383, n. XXXIV et n. 23. Red. Lil. t. 97 elegntr., Bot. Mag. t. 499, Tratt. Gestr. t. 159, Reichenb. Icon. C. 20, t. 501, f. 1097, Clus. in opere s. c., item Lobel.; J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 562, f. 1, Swert. Florileg. t. 60, f. 2, Park. Parad. p. 144, Gesn. Op. bot. ed. a Schm. tab. lign. 11, f. 98 videtur, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, s. 4, p. 393, t. 16, f. 2, n. 4.

♀ Flor. Jun. Fruct. ?. In Pyr. Navarr., Aragon. (de Catal., ex Colmeir, mihi non satis constat): solum calcareum colens. In m.^o *Melles* Pyr. septr. vivere dixit Parentau.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Irurzun a las dos Hermanas*, die 17 Jun. 1844; ad *el Trueno de Vinies* Pyr. Arag., die 29 Maj. 1845; a *la Peña montanesa* supra *Toledo*, die 16 Jul. ejusdem anni. Observavi in m.^o de *Viu*, l. d. *el raso*, ad pedem montis *Cotiella*; in m.^o *Bal*

inter *Luesia* et *Biel*: ad *San Cosme de Guara* prope rivulum *Guatizalema* indicat Asso Mant. p. 166, n. 1089 et in *Sierra de Guara* ipse vidi. Reperiri in m.^c *Turbon* vix dubito, sed dubito de locis, nemore ad *Vivier* prope *Salvanaire*, a Pourr. in Itin. indicato; *les Corbieres* ex Timb.

Folia lanceolata, basi vaginantia, medio plana, superne acuminata, per totum tractum inferne nervo valido percursa, vel carinata, utrinque tenuibus notata striis, glauca. Scapus teres, palmaris, sesquipalmaris, superne, ad pedunculorum exortum incrassatus, in ima sui parte vaginatus. Spatha bicarinata, visu potius monophylla sub-bifida, quae bivalvis a quibusdam declarata est (Lamarck, DC., Duby, Regel): non aliter ac ego eam descripsit Hallerus « *vagina brevis in duas partes acutas fissa.* ».

Umbella plana: pedunculi, vel umbellae radii ad illorum exortum nec non sub flore incrassati. Perigonium sub-campanulatum, phylla externa latiora, breviora, obtusiora, omnia nervo medio viridi percursa, in exterioribus phyllis evidentiore; ea simul considerata obtusiuscula potius quam acuta declaraverim, quia acuta apparent tantum margine sub apice utrinque post anthesim involuto, aliter talia minime dicerentur. Stamina cum phyllis coalita, basi paulisper dilatata, filamentis parum medietatem phyllorum superantibus. Stylus generatim staminibus brevior. Ovarium junius luteum, mox viridulum, trigonum, angulo unoquoque sulcato. Maturum fructum non vidi, nec scio si pedunculi fructigeri reflectantur aut tantum pateant, et qualis sit adultioris capsulae structura et quomodo dehiscat: fructus non adhuc bene maturos observatos ad *San Cosme de Guara* (die 14 Jun. 1850) et in m.^c *Biel* (die 2 Jul. ejusdem anni) in suis pedunculis patentes, non vero reflexos animadverti, et ita compositos observabat Bordère, ut mihi inquirenti testatus est die 7 Jun. 1879.

Tota planta undique glaucescit, odore alliaceo fortiter pollet, floribus vero pulcre flavis, saepe copiosis praedita, elegantem faciem spectandamque offert, ita ut inter Europaeas stirpes mihi perpulcra videatur.

Ut puto a pecore depascitur, nam magna copia eam vidi, in locis unde pecudes impediabantur, sive eis inaccessis: aliorum pauca et abrupta specimina reperiuntur. Extra Pyrenaeos in Hispania repertum est a *la Sierra de Segura* a Bourgeau umbella pauciflora, bulbifera praeditum; cf. Cosson *Notic. pl. midi Esp.* (Par. 1831). Tum quid ab eo differat *A. scorzoneraefolium* Desf. Hrt. Paris, Red. Lil. t. 99, Don Mongr. All. n. 95, ego sane non percipio.

Figurae Morisonianae (Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, t. 16, n. 4 et 5, f. 2 et 3) vix junctim citari possunt; citarunt tamen ambas Don, DC., Duby. Citarunt Schultesii, cum DC. apud Red., primam tantum Morisoni figuram; sed cum loco Halleri a nobis s. c. evocarunt etiam *tab. 143, f. 7!* quae non Halleri sed Parkinsoni, Paradisi, est. Linnaeus Sp. pl. et cum eo Reichard Syst. pl., Willdenow Spec. pl., falsas patrias huic speciei tribuerunt: de Hungaria non sum persuasus; Baldum et Austriam quoque nego a Lamarck *Dict.* additam. Num in Transylvania revera spontanea reperiatur (Baumgrt. n. 10) vix ac ne vix credo, quamvis eam non respuerit Host. Injecit in *A. ochroleucum* Neilr.; sed cur? si pectes notas traditas et figuras citatas! Denique *A. Moly* B. inspicitur apud Fuss. Trans. n. 2943 adductum ad *A. xanthicum* Gr. Sch. cum *A. tenuifolio*

Schur.; *A. globosum* Red. Regel n. 179, denique. Sed patriam Galliam meridionalem ego quidem inconsideratam declaro. Monspeli non nisi ad hortorum semitas et rariter occurrit; alia loca ubi speciem indicant Florarum Gallicarum scriptores aequae suspecta sunt, in ipsis reperiri potius stirpem non spontaneam, sed advenam ex hortis aufugam. Dubito quidem, num et in Pyrenaeis septentrionalibus unquam reperta erit, quam latentem sub nomine *A. flavi* vidi in Herbr. Coder, absque loci indicatione (magna sancti, sub fine vitae, negligentia). Patria vero in Pyrenaeis meridionalibus certissima est; cf. etiam Clusium l. c., qui speciei detectorem primum Venerium laudat, cujus ipse Clusius, ad Hallerum usque, est primus et praecipuus illustrator.

Praestantius omnibus (etiam prae Schultesiis l. c. et Kunth, Enumr. pl. 4, p. 445, qui patriam hujus speciei indicarunt *In Europ. praesert. Gall., Transylv.*) locum natalem speciei nostrae declaravit Haller, s. c.: « *Ex Pyrenaeis montibus Clusius habuit* »! Exclusa denique haec species est e Flora Gallica a Grenier cum Godron *Fr. 3*, p. 226, aequis sane rationibus: ultimus eam receperat Mutel, *Fr. 3*, p. 310, n. 25, nec in Transylvania ultra enumerabitur. Demum Timbal (1880) stirpem in m.^o *Alaric (Corbières)* vitam degere sustentat.

Quid antiquorum *Moly*? *Moly* Homericum, *Moly* Theophrasti, Plinii et Auctoris Priapeae? Ego ignoro nec alium ea commode interpretavisse percepi, quamvis admodum de iis disceptatum et chartae traditum sit.

Hoc unum pro certissimo habeo, nulli plantae magis improprie, quam huic *Allio Moly* nomen tributum esse: hinc prodendam Linnaei denominationem quantum potui abdere studui, duce persaepe in istis sagacissimo Lamarck, injuria a Timbal reprehenso.

Allium anguinum Matthioli!, vel sub eodem tempore cum Gesnero!

De Matthiolo infra. *A. alpinum* Gesn. Epit. med. (ad Fuchsum 11 Febr. 1557) ex ed. Frosch 1577, crt. 139 et Hrt. Germ. et cum Aret. Nass. crt. 235 et 245 hrt. et de Stirp. Collect. crt. 57 etc. *A. Victoralis* L., Koch p. 826, n. 1, Bert. 4, p. 63, n. 30, Gaud. 2, n. 765, DC. Dub. p. 471, n. 33, Willk. Lang. Pr. n. 895, Reg. Mongr. p. 170, n. 153. *A. Victor.* La Peyr. Herbr.; *A. plantagineum* Lamk. Fr.; *A. longibulbum* Dulc., *A. ellipticum* Walb., ex Reg., *A. alpinum* J. Bauh. Jacq. A. 3, p. 9, t. 216, Red. Liliac. t. 265, Bot. Mag. t. 1222, Gaud. l. c. t. 14, f. 15 fl. fr., Reichnb. Icon. C. 20, t. 508, f. 1110, Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 48, t. 261, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 56, t. 16, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. 3, t. 50, Bot. Mag. n. 1222, Matth. p. 559, Camer. Epit. p. 329, Clus. Pann. A. p. 223-4 fig. et p. 225-6, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 189 f. infr., Dod. Pempt. p. 864, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1547 fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 566, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 388, t. 15, f. 7, n. 16.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In montanis et alpestribus Pyr. or. praesertim.

Legi in Pyr. or. *Mont-Louis* ad pontem *de la Llagone*, diebus 26 Jul. 1837 et 23 Aug. 1836. Habeo a Deville ex *l'Estibe de Luz*; et e *Costabona* Pyr. or. a Massot. In *Sierra de St. Domingo* vidit Asso; cf. Mant. praef. p. 5; vidi ego e *Monseny* et supra *Setcasas*.

Male caulem absolute teretem dixerunt DC., Duby, Kirschleger, Regel, quia talis est in inferiore parte tantum, in superiore vero angulatus.

Haec est planta a Camerario, Clusio *Victoralis* dicta, non vero a Lonicero, Cordo et Gesnero, qui *Victorialem* nuncuparunt *Gladiolum segetum*. Perversam aut inopportunam Linnaei denominationem, nonnulli (Allioni, Vitman, DC. Duby, Regel) in pejus adhuc verterunt, mutantibus substantivum *Victorialem* in *victoriale*, quo facto imperite rei significationem commutarunt.

Fuere qui putaverint hujus speciei esse *Pseudonardum* Plin., Nat. h. l. 12, c. 12 vel 26, quod eis non concedimus.

Editio 1.^a, in qua de hac specie dixit Matthioli, est modo citata, ni fallimus.

Allium roseum (Caesalpini) L. Sp. pl. ed. 1, p. 296, n. 9.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 224, n. 621, Koch p. 827, n. 4, Bert. 4, p. 53, n. 22, DC. Dub. p. 470, n. 24, Willk. Lang. Pr. n. 891, Reg. Mongr. p. 228, n. 218, La Peyr. Herbr.; A. palustre Pourr. Herbr. Matr. A. odoratissimum Desf., Viv. Libyc., ex Coss.; A. pyrenaicum G. Bauh. Pin. p. 75 a n. 8; Ajo silvestre de hoja angosta, Cienfueg. Hist. pl. MNS. (1627) l. 1, p. 514, ex Ass. Arag. n. 300; A. subalbidum et A. congestum Jord., cum A. corbariensi Timb.; dubitare nequeo. Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 13, t. 314 et p. 23, t. 327 var. umb. bas. bulbifr., Tenr. Fl. Nap. 1, p. 160, n. 172, t. 29; et p. 158, n. 171, t. 28 umb. bulbifr. Engl. Bot. Suppl. v. 3, t. 2803, Jacq. Ic. rar. 2, t. 365, Sant. Viagg. Tosc. 3, p. 315, t. 6, Reichnb. Icon. C. 20, t. 504, f. 1102 et 1103 bulbr. florifr., Duchsn. Pl. ut. vén. t. 16, Bot. Mag. n. 978 ex Don., Targ. Ott. Inst. Bot. ed. 3, T. 2, n. 443, in T. 1, t. 16, f. 304 umbell. Lob. Obs. p. 82, f. 1, Icon. t. 160, f. 2, Rüd. Elys. 2, p. 166, f. 17, Magn. Monspel. p. 11 et p. 10 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 394, t. 16, f. n. 11 a Lob. imitata.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Per regionem mediterraneam frequentius: sed obveniens in humilioribus et calidioribus quoque regionis oceanicae ad *Toulouse* et in *Guipuzcoa* potissimum.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 16 Maj. 1843, in Pyr. Catal. ad *Gerona* varietatem proliferam, die 23 Maj. 1851.

Varietatem floribus prorsus albis vidi ad *Pamplona*.

Ad *Gerona* observavi lusum umbella partim florifera, partim bulbifera; et alterum radiis umbellae tam brevibus, ut flores ferme capitati apparerent (accedentem formae *corbariensi*), denique lusum proliferum et hunc legi.

Ego quoque figuram Red. Lil. t. 213 praetermittere adamavi, quamvis non abs re videatur, reperiri posse nostrae speciei formam cum ea convenientem.

De suo *A. corbariensi* egit Timbal in opella *Excurs. St. Paul. et Casas de Pena* (1872?) p. 12.

Allium grandiflorum (Tourneforti) Dict.

A. alpin. radic. oblong., magno fl. Tournef. Herbr., Vaill. MNS. 400, ex Vill. Lamk. Dict. 1, p. 68, n. 27, DC. Dub. p. 470, n. 25. A. narcissiflorum Vill., Schultes. Syst. Vegth. V. 7, P. 2, p. 1084, n. 105, Gren. Souven. p. 151, cum Godr. Fr. 3, p. 211, Parlat. It. 3, n. 689, Reg. Mongr. p. 181, n. 167. A. pedemontanum All., Bert. 4, p. 56, n. 24. A. nigrum Vill. Fl. Delphinal. (1785) p. 32 Reichnb. Icon. C. 20, t. 504, f. 1104, Vill. Dauph. 2, p. 258, n. 16, t. 6, All. Fl. Pedem. 2, n. 1881, t. 25, f. 1.

☞ Flor. Aug. Fruct. ?. In Pyr. septr. med. ?

Supra les *Eaux Bonnes* Gren. *Souvnrs.*, sed locum istum non confirmavit in *Flor. Fr.*!

Infauste Lamarck, *Dict.* p. 68, ns. 26, 27 eandem speciem duplicavit.

Allium neapolitanum (Seguieri) Cyrill. Napol. fasc. 1.

Seg. Ver. Suppl. p. 234 alter. All. n. 5. Bert. 4, p. 59, n. 27, Schultes. Syst. Vegth. V. 7, P. 2, p. 1110, n. 143 (excl. Moris.); Willk. Lang. Pr. n. 892, Reg. Mongr. p. 224, n. 214. A. album Sant. Viagg. Tosc. 1, p. 352, Balb. Cat. stirp. hrt. Taur. (1813) p. 9, not. 1, DC. Dub. p. 470, n. 23. A. triquetrum La Peyr. Herbr., partim; A. amblyopetalum Link in Liunaea V. 9 (1834), p. 139, A. Gouani Don et A. Sieberianum Schultes. ex Reg. Sant. l. c. t. 7, Cyrill. l. c. p. 13, t. 4, Red. Lil. t. 300 et t. 482 sulcat. videtur; Tenr. Fl. Nap. 3, p. 365, n. 1632, t. 137, f. 1, Loisl. Herb. gen. Amat. 2, t. 109, Reichnb. Icon. C. 20, t. 507, f. 110, Sabb. Hrt. Rom. T. 5, t. 97, Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 21, t. 325, Jaub. et Spach Ill. pl. or. V. 5, t. 45, t. 442, var. latifol. floribusq. major. (in Ins. Chio ab Olivier et a Bruguière lect.), Moggr. Fl. Menton. t. 39 multifl., Bot. Reg. t. 748 Cowani, item Bot. Mag. t. 3531, ex Reg.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. In Pyr. Atax. et orient. rarum, calidiora loca colens. Habui e viciniis *de Narbonne* a Delort. A *Bagnouls sur mer* legebat Xatart.

Nihil de odore plantae dixit Cyrillo: nihilque Santi: herbam foetentem *A. sativum* dicit Bertoloni l. c. p. 60. Flores odorem *Oxyacanthae Dioscoridis* pollere scimus ex Savi *Pis.* 346; eos quasi inodoros descripsit De La Roche apud Redouté *Lil.* c. Monuit Timbal se odorem nauseosum stercoreis humani in eo divellendo animadvertisse, quem odorem plantam cultam evellentes non percepimus, sed tantum alliaecum debilem.

Quis credidisset reperire apud Treviranum, *Dissert. All. Spec.* (1822) sub *A. albo*, optime descripto, p. 12, n. 20, ceu synonymon *All. pendulinum* Tenor.! cui reapse spectat *Moly piccol. di Pesar.* Pon. *Bald.* it. p. 22, a Trevirano item sub nostro perperam adductum et a Don etiam, *All. Monogr.* n. 120, cum Morison loco, a Pona desumpto, non absque critica in Treviranum.

Allium capillare (Leisteri) Cavan.

Leister. apud Lobel. *Adversr. Pars alter.* (Londini 1605) p. 501. An prius Salzm. ad Bauhin. 1598? Cav. *ic. Descr.* 3, p. 4, n. 227 et Herbr. *Matrit.*, Duf. *Diagn. obs. pl. Esp.* in *Bull. Soc. botq.* Fr. T. 7 (1860), p. 447. *A. moschatum* L., Koch p. 828, n. 9, Bert. 4, p. 44, n. 14, Schultes. *Syst. Veg.* V. 7, P. 2, p. 1058, n. 78, DC. *Dub.* p. 469, n. 17, Willk. *Lang. Pr.* p. 873, *Reg. Mongr.* p. 122, n. 98. *A. serbicum* Vis. et *A. inaequale* Jank., ex *Reg. Cav.* l. c. t. 306, f. 1, Waldst. *Kit. Pl. rar. Hungr.* 1, p. 70, t. 68, Red. *Lil. t.* 100 vix., *Reichnb. Pl. cr. C.* 5, t. 427, f. 615, *Icon. C.* 20, t. 498, f. 1091. G. *Bauh. Pr.* p. 28, n. 2 cum *ic.* (e collib. *Monspel.* a Salzm. *allat.* 1598!); *Rudb. Elys.* 2, p. 166, f. 14. *A. zubetinum* Richr. *Bellev. Dess. touch. recherch. pl. Langued.* t. 2; *Moly zybetinum* Richr. *Bellev. Fig. pl. ex Gilibr.* *Demonstr. botq.* p. 88, n. 241 cum tabula, J. *Bauh. Hist. pl.* 2, l. 19, p. 565 fig., *Moris. Hist. pl. Oxon.* 2, S. 4, p. 386, t. 14, f. 10, n. 6.

♂ Flor. Aug. delabente, Sept., Oct. Fruct. Sept.-Nov. In Pyr. Atax., oriental., Arag., calcareum potius solum expetens.

Legi in Pyr. Atax. ad *Sijejan*, die 20 Sept. 1860, in Pyr. Arag., *Sobrarbe*, ad *Banaston*, die 6 Sept. 1845.

Bulbus elongato-pyriiformis, indutus tunicis basi sub-membranaceis, apice fibrilloso-reticulatis, quidquam erubescens. Folia subulato-setacea, sub-teretia, compressiuscula, superne canaliculata et ad canaliculi marginem ciliolato-scabra, subtus convexa, obscure uninervia, totaque punctulata; sed ea striata et sulcata, in planta viva, ego non percipio. Folia prodeunt sub autumnii tempore, multum perdurant donec aestivis mensibus marcescant et dum planta floret sint plane exsiccata; hac fructificante nova superveniunt, quae hyemem et ver tollerare videntur. Scapus sive pedunculus (nec caulis cum auctoribus plurimis dicendus) foliis longior, palmaris, sesquipalmaris circiter, cylindraceus, in inferiore parte, ad hanc tertiam circiter, foliorum vaginis tectus, ad pedicellorum originem incrassato-dilatatus, sustinens flores tres, quinque, decem in umbellam raram planiusculam dispositos. Umbellae radii bracteolati, cylindracei, basi et apice incrassati, laxi. Spatha bivalvis, nec unica tantum, ut descripsit Cavanilles (quem merito corripuit Dufour, *Bouq. St. Phelip. et Moxent.* p. 10, n. 1), umbella sub-brevior, sed longitudine varians, caduca: sed senioem video in speciminibus Aragonensibus. Perigonii phylla ovalia-oblonga, linearia, acuta, carinata, genitalia superantia, alba, rosea, carina sature rubra, erecto-sub-patentia. Stamina omnia simplicia, perigonio pro tertia circiter parte breviora, filamentis basi dilatatis, albis, antheris pulchre purpureis, exsiccando fuscescentibus. Pistillus staminibus adhuc brevior, stigmate viridulo, stilo saepe rubello, ovario pallido, triquetro, rugoso, mox capsulam rugulosam daturo. Semina nigrescentia.

Nescio unde tulerint odorem florum moschatum primi Lobelius,

G. Bauhinus, Magnol, quia nullimode moschum olent flores isti, quorum odor, *Carduacearum* nonnullarum more (*Cirsii Eriophori*, *Onopyxi nutantis* etc.) potius foetens est, pace eorum (Gerard J., Plukenetii et Lightfooti) qui cum modo citatis moschatum declararunt. Et Haller, De *All.* in Opusc. bot. p. 367, n. 17, dixit: « *Flores..... odore pergrato Zibethi* » obsecundans Richer de Belleval, De Bry, Parkinson, ille, qui, evidenter, speciei descriptionem e speciminibus exsiccatis auctorumve auxilio confecit. Potiorem video comparisonem, actam a DC. apud Redouté, de odore horum florum cum illo Formicarum. Nec placet Reichenbach, qui Pl. cr. c. p. 17, hunc florem odore comparavit cum illo *Scabiosae calyptocarpae* (*atropurpureae* hortr.) et fragrantissimum declaravit: neque Bertoloni percipio, qui planta tantummodo exsiccata, saltem spontanea, visa, descripsit eam floribus odore ambrosiaco pollutibus. Itaque falsam Linnaei denominationem confirmare nolui.

Bauhiniana icon offert folia nimis lata, earum nonnulla per pedunculum sparsa, et umbellae radios nimium divaricatos.

Neque Redoutéi figura omnino bona dicenda est, exprimens plantam cultura non parum mutatam, foliis longioribus et crassioribus, spathis viridibus, earum altera longissima, umbellarum radiis copiosissimis 20-5 et amplius etc. Dictum, eam figuram desumptam ab *A. setaceo* culto, cujus unionem cum *A. capillari* decisam a Don All. n. 65 et a Trevirano Obs. Bot. n. 9 (ex Rohde), plures hodie laudant, inter quos definite Reichenbach asserens: « *Planta monspeliaca et ungarica omnino eadem* » l. c. p. 17; et reapse eadem mihi quoque sese demonstravit hungarica planta observata in icone, in qua folia tantum numero (novem) pauciora et longitudine quidquam majora spathaeque angustiores finguntur. Petala, sive perigonii phylla, emarginata dicta in descriptione a Waldstein et Kitaibel, talia in icone non sunt delineata: item observo phylla *interiora latiora, obtusa, apicem versus plus vel minus crenulata* describi ab Host quidem, Fl. Austr. 1, p. 425, n. 23, quod in individuis a me observatis in Pyrenaeis inque agro Monspeliensi latissime, nunquam successit.

Speciem revera nostrae valde similem habemus in *A. subtilissimo* Ledeb. Fl. Alt. 2, p. 22, Ic. pl. Ross. Alt. 4, p. 18, t. 360, Fl. Ross. 4, p. 173, n. 29. Accedit ei quoque *A. setifolium* Schrenk, ut liquet ex descriptione de hoc data a Fisch., Mey., *En. pl. nov. Schrnk.* 1, p. 6.

A. capillari valde affine est etiam *A. parciflorum* Viv. Fl. Cors. appnd. 1.^a p. 2, Bert. 4, p. 45, n. 16 cum syns. *A. moschati* Moris Sard. El. et Coll. Herbr. Pedem.; hoc perperam cum *A. capillari* permixtum est a Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 255, n. 22. *A. parciflorum* e Corsica obtinui ab optimo Romagnoli f. r., in eoque cum *A. capillari* comparato, cito percepi staturam minorem, scapum magis foliatum, spathas breviores, valvasque minus inaequales, nec, forte, tam cito caducas, umbellae radios inaequales, indeque umbellas minime planas, perigonium, quantum e siccis individuis apparet, intensius coloratum¹, ejus phylla quidquam angustiora. Differunt etiam plantae florendi tempore, quum *A. parciflorum* amicus Romagnoli florens et fructificans legerit (foliis jam elapsis), die 12 Jun. 1835; et *A. capillare*, quantum nobis constitit, amicisque Dunal, De Girard et Requier, floreat tantum abeunte aestate et adveniente autumnno, potissimum Septembris et Octobris men-

sibus, vix, nisi raro, sub Augusti collapsu; et reapse ceu serotina planta considerata est a Magnol.

Quum Viviani dicat scapum foliis breviorum et spatham sub-quadrifloram, palam fit ipsum specimina pauperiora speciei suae vidisse, e parte insulae meridionali eruta: mea e parte septentrionali insulae ad *Turrim del Negro*, secus iter *del Capo corso* lecta sunt ab amico. Comparavit insuper Viviani suam plantam cum *A. tenuifloro* Tenor. et cum *pusillo* Cyr., Bert., sive *maritimo* Raf., nec cum *A. capillari*, cum quo praecipue stricta affinitate devincitur. Conferatur bona *A. parviflori* pertractatio apud Schultesios l. c. p. 1059, n. 79, e quibus agnoscimus, Bertoloni quoque olim perpulcrum speciem pro *A. capillari* suscepisse. Speciem bene adumbravit Parlat. *It.* 2, n. 697, de tempore florendi tamen non bene edoctus.

A. tenuiflorum Ten. perperam a Sprengel, *Syst. Vegtb.* 2, p. 40, n. 93, cum *capillari* identicum putatur.

Allium fallens (Lobellii, Clusii) N. ex Schultesiis.

Lob. Obs. p. 82, f. 2. *Clus. Pann. A.* p. 220, 221 fig. et p. 23. *Koch* p. 828, n. 7, *Bert.* 4, p. 51, n. 21, *Schultes. Syst. Veg.* V. 7, p. 2, p. 1072, n. 94, *Willk. Lang. Pr.* n. 875. *A. angulosum* Jacq. (non L.) *Loisel. Fl. Gall.* ed. 2, p. 252, n. 24, *Gaud. Helv.* 2, n. 764 a. *A. senescens* Lumn. *Fl. Pos.* n. 331, *Reg. Mongr.* p. 137, n. 119. *A. angulos.* *Benth. Cat., Duf. Bouq., La Peyr. Herbr. et A. senescens* *La Peyr. Herbr. s. l. et DC. Dub. partim.*; *A. narcissifolium* *Pourr. Chlor. Narb.* n. 39; certe *Chaix Herbr., fide Timb.*; *A. montanum* *Godet Jur., ex Gren., non Schmidt Bohem.*; *A. glaucum* *Schr., A. Andersoni* *Don et A. spurium* *Don, ex Reg.*; *A. petraeum* *Kirschl. Vog. Rh. Jacq. A.* 5, p. 11, t. 423, *Schrank Fl. Monac.* t. 484, *Red. Lil. t.* 281, *Gaud. l. c. t.* 14, f. 14 fl. fr., *Fl. Dan. t.* 2110. *Reichnb. Pl. cr. C.* 8, t. 735, f. 978 *senesc.* et t. 734, f. 977 *acutangl.*, *Icon. C.* 20, t. 500, f. 1094 et f. 1095 *acutngul. vix.*, *Bot. Mag. t.* 1149 et t. 1150; *Zannich. Vnz. p.* 7, t. 273, f. 1? (ad *A. acutangul. clamat Parlat.*). *Lob. Ic. t.* 161, f. 1, *Clus. Rar. pl. Hist. l.* 2, p. 195 f. *infr.*, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 19, p. 564, f. 2, *Barr. Ic. t.* 1022, *Moris. Hist. pl. Oxon.* 2, S. 4, p. 386, t. 15 fig. sub n. 14.

¶ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept. In montanis.

Legi in Pyr. or. ad *Conflent*, ad *Villefranche*, die 22 Sept. 1843; et supra ad *Thues*, die 3 Sept. 1836, et prope *Mont-Louis* ad *la Llagone*, die 26 Jul. 1836; inter *Aiguet* et *Targassonne*, die 11 Aug. 1837. Habeo a Deville e *Notre Dame de la Pietad* près *St. Savin* et ex *les Eaux Bonnes* de ultimis a f. f. amico plantis collectis. Vidi supra *Cauterets*, ubi et *Spruce* observaverat, in m.° *Medassolles*, in summa Valle de *Lienz*: ad *Torla*, *Castanesa*, *Vilaller*, in *Monseny* etc.

Planta, e glaucescentia qua tegitur, pallide virens. Scapus superne angulatus, attamen acutangulum non dicerem; caeterum sub-anceps et uti folia tortus. Folia anguste linearia, sub-plana, tum per totam longitudinem canaliculata, tunc vix in inferiore tantum parte; subtus parumper convexa, nervis praecipue quinque praedita, mediano evidentiore, qui carinam constituit, tum acutam, alias obtusam, interdum vix manifestam: et iste medianus nervus carinam constituens non semper in medio folio situs est, interdum ad unum latus vergens, unde folia triangulari-compressa aliquando sese offerunt; certe folia mirimode variant, semiteretia, planiuscula, triquetra, carinata, canaliculata, nervosa, laevia, angusta, latiuscula, recta, torta. Umbella fastigiata. Stamina plerumque exporrecta.

Singularem speciei lusum possideo (planta forte inter frutices aut ad rupem exorierat), elongatum, sub-bifolium, gracilem. Locus ubi specimen erutum est non adnotatus est a Deville.

Fallens (studiosos) nec fallax dicatur planta legitimam constituens speciem.

Figura Jacquini perfecte non quadrat cum stirpe pyrenaea, offerens altiore plantam foliisve quidquam diversam, unde evenit, ut primo meam plantam potius pro *A. acutangulo* Schrad., vel *anguloso* L., Reg. n. 123, habuerim quod a *fallente* tantum distingueretur foliis planioribus, evidentius nervosis et carinatis, staminibus brevioribus. Quidam alteram stirpem alterius varietatem reputarunt, Trevir. *All.* n. 13, Meyer Flor. Hanov. p. 574, n. 2, Ambr. *Fl. Tir. austr.* 1, n. 316, Ledb. *Fl. Ross.* 4, p. 180, n. 45.

Prolationem Gesnerianam a Schultesiis et a Don evocatam, *A. montan. radic. oblong.* *Tabl. Coll. crt.* 57, ceu valde incertam considero: nec lucem praebet locus alter facile consulendus, in *Hrt. Germ. crt.* 245 vers., *A. montan.* etc. (3).

Qui ad modo citatas europaeas species adhuc afferunt prolationem Gmelini, *Fl. Sibir.* 1, p. 53, t. 11, f. 2, profecto errant. Forte ipsius Gmelini nota de suo isto *Allio* huncine ingeneravit errorem; scripsit enim: « *Cum A. montan. foliis Narciss. major. G. Bauh.* (quod *A. acutanguli* est) magna est affinitas, ut et cum *A. montan. radic. oblong. Ejusdem G. Bauh. Pin. et Pr.* Sed nec *All. radice senescente lignosa umbella recta, Hall. Helv.* 297 (cf. *Hall.* n. 1227) et *All.* p. 34, n. 16, quod *vir. Celeb. cum Bocconiano et cum Narcissino majore conjungit* (quae forte synonyma adducenda sunt ad *All. fallens*) aberrare videtur. » Gmel. l. c. p. 54. Quod Gmelini *Allium* ad *A. senescens* L. firmatur a Ledeb. *Fl. Atl.* 2, p. 12, n. 11 et confirmatur *Fl. Ross.* 4, p. 180, n. 44, dubio tamen exposito (in p. 181) de speciei validitate, a Regel repudiata.

Allium ochroleucum (Zannichelli) Waldst. Kit. pl. Hung.

Zann. *infr. cit.* Koch p. 829, n. 11 (emend. Thorei prolat.); Willk. *Lang. Pr.* n. 874, Reg. *Mongr.* p. 130, n. 109. *A. suaveolens* (non Jacq.) DC. *Dub.* p. 470, n. 20, Bert. 4, p. 49, n. 20 (part.). *A. ericetorum* Thor. *Chlor. Land.* p. 123-4, Loisel. *Gall. ed.* 2, p. 253, n. 32. *A. serotinum* La Peyr. *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 179, n. 6, *Suppl.* p. 48, Herbr. *A. ambiguum* DC. Fr., Benth. *Cat.*, *A. appendiculatum* Ramd.; *A. Seguieri* Wulf. *Nor. Waldst. Kit. Pl. rars. Hungr.* 2, p. 204, t. 186, Reichb. *Icon. C.* 20, t. 498, f. 1090, *Pl. cr. C.* 5, p. 40, t. 467, Puccin. *Syn. pl. Lucens.* p. 182 cum tabula, Zannich. *piant. Venz.* p. 6, t. 191, f. 2.

♂ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. Per regionem oceanicam minime rarum.

Legi in Pyr. Cantabr. maritim. ad *Guetary* et ad *Socoi*, diebus 20 et 25 Sept. 1841; in Pyr. septr. med. edit. sub *le Port de la Picade* et in m.^o *Esquierry*, diebus 29 et 31 Aug. 1838. Habeo a Darracq e *St. Martin* ad *Biarritz*; a Mieg. ex *Arechavaleta*; a Deville ex *les Traverses de Marsan (Azun)*, ex *Mont-Sacon* et ex *l'Estiba de Luz*. Observavi plurimis in locis; praecipue commemorabo *Bilbao*, m.^o *Izarris* supra *Azcoitia*, m.^o *Aloña* contra *Oñate*, m.^o *Azurdajo* supra *Lizarza*: addam quoque in vallem *d'Aspe*, *el Buchat* supra *St. Girons*.

Polymorpha, vel si mavis, ludibunda species, quae longam seriem synonymorum sibi vindicavit. Tota planta glaucescit, scapus ex ancipiti teres, linea altera evidentiore, folia dorso carinata, facie planiuscula, caeterum nervis percursa, tribus eorum praecipue magis salientibus. Spatha raro pedunculis brevior, toto flore computato tamen brevior, sero tantum caduca. Flores e lutescente albi, sive ochroleuci, rarius rosei (unde facilis quorundam illusio pro *A. suaveolenti* Jacq.), plerumque inodori, sed interdum odore quodam praediti ad *Violam* accedente,

mixtim vero semper cum alliaceo; reperiique: « *Les fleurs sont odorantes et rosées dans les lieux solaires, sans odeur et blanches dans les lieux ombragés.* » Parentau (domo *St. Béat*) in Herbr. suo, dono dato Montané; cf. etiam La Peyr. ls. ets. Perigonii phylla obtusa ego video, neque acuta, ut plures ea indicant, Loiseleur, Grenier, Parlatores, aliique. Antherae fulvae, emisso polline facie albae, dorso nigricantes. Stamina omnia simplicia, filamentis aequae latis, nec alterne latioribus, quomodo ea declarat Koch in subdivisione quarta sectionis suae *Scorodonia*. Pistillus longitudine varius.

Sub *A. suaveolenti* Jacq. plura hujus speciei synonyma iniecit Regel, l. c. p. 133, n. 112.

Allium Columnae! N.

Column. Eepr. p. 325, 326 fig. A. Chamaemoly L. Sp., Koch p. 827, n. 6, Bert. 4, p. 46, n. 17, Schultes. Syst. Veg. V. 7, P. 2, p. 1105, n. 132, Cambess. En. pl. Balear. n. 582, DC. Dub. p. 471, n. 29, Willk. Lang. Pr. n. 899, Reg. Mongr. p. 214, n. 202. *Saturnia cernua* Maratt. Fl. Rom. (op. posth.) p. 258, n. 704. *Chamaemoly Columnae* Castell. Hrt. Messan. p. 35. Cav. Ic. Descr. 3, p. 4, n. 228, t. 207, f. 1, Red. Lil. t. 325, Reichnb. Icon. C. 20, t. 501, f. 1096, Andr. Bot. Repos. v. 6, t. 377, Bot. Mag. t. 1203, Sabb. Hrt. Rom. T. 7, t. 5, Maratt. pl. Romul. Saturn. p. 18, t. 2. Rudb. Elys. 2, p. 166, f. 15, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 393, t. 16, f. 7, n. 8.

☞ Flor. Januar. Febr. Fruct. Febr. Mart.

Habui e viciniis *de Collioure* a Massot et a Penchinat.

Fugio a quacumque de *Moly*, mihi obscurissimo, commemoratione vel comparatione et libentissime suscipio specificam Castelli denominationem.

Allium triquetrum (Caesalpini) L. Sp.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 224, n. 623, De Plats. l. 10, c. 13, p. 407. Bert. 4, p. 57, n. 25. De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1871, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 253, n. 29, DC. Dub. p. 470, n. 27, Willk. Lang. Pr. n. 902, Reg. Mongr. p. 223, n. 213 (dempt. var. *b*). *A. Moly* La Peyr. Herbr. et *A. triquetrum*. La Peyr. Herbr. partim. Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 21, t. 324, Reichnb. Icon. C. 20, t. 503, f. 1101, Bot. Mag. t. 869, Red. Lil. t. 319, Engl. Bot. Suppl. v. 4, n. 2963, ex Reg. Rudb. Elys. 2, p. 159, f. 16, Park. Parad. p. 142, n. 3, t. 143, f. 4; Moris. Hist. pl. Oxon. 2, p. 393, t. 16, f. 6. Swert. Florileg. t. 60, f. 3.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. In Pyr. orient. mare versus.

Legi ad *Port Vendres*, die 15 Maj. 1837. Habui e *Bagnouls sur mer* a Massot: vidi ad *Collioure*.

Folia sunt carinato-triquetra et scapus acute triqueter; radii umbellae quidem triquetri, istique in summitate turgescunt, angulis tum oblitteratis; ovarium sustinent subsphaericum et cum isto fructificante excrescunt.

Spatha bivalvis, altera earum facilius caduca; nec spatha univalvis, ut autumat Loiseleur.

Bulbi edules: venales apud Tingitanos in foro: cf. Schousb. *Marok*. p. 163.

SECTIO 2.^a OPHIOSCORODON WALLR.

Allium ursinum (Plinii, Brunfelsii) Agricola Medic. Herbr. (1539) p. 33 et p. 34 (per err. 38), Fuchs., et ex Plinio.

Plin. Nat. h. l. 19, c. 6 vel 34, Brunf. Herbr. 3, p. 137. Koch p. 826, n. 2, Bert. 4, p. 65, n. 31, Gand. 2, n. 766, DC. Dub. p. 471, n. 32, Willk. Lang. Pr. n. 896, Reg. Mongr. p. 209, n. 194. La Peyr. Herbr.; *A. sylvestre* Brunf. ad figuram, *A. agreste* in textu, *A. ursinum* Agric. s. e., Fuchs., Matth., Caesalp., Gesner, ex Plinio, si vis, quia potius sylvestre nuncupavit. Engl. Bot. v. 2, n. 122. Fl. Dan. t. 757, Gaud. l. c. t. 14, f. 16 fl. fr., Sv. Bot. v. 4, t. 236, Sturm Heft 41, Red. Lil. t. 303, Dietr. Fl. Bor. v. 4, n. 225 vix bene; Fl. Batav. v. 11, t. 812, Reichnb. Icon. C. 20, t. 507, f. 1109, Plenck Ic.

pl. med. T. 3, p. 48, t. 260. Matth. p. 560. Camer. Epit. p. 330, Fuchs. Hist. st. p. 739, Trag. St. h. p. 748 f. med., Cord. Hist. pl. crt. 143 a, f. 3, intermed., Ryff. et Egenolph. in Dioscor. (1543) p. 272, f. 2, ed. Varior. cum Gesner. 1549, p. 165, f. 2, Lob. Obs. p. 80, f. 2, Icon. t. 159, f. 1, Dod. Pempt. p. 683, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1546, f. 2, 3, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 566, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 388, t. 15, f. n. 15, Rudb. Elys. 2, p. 152, f. 8.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In montan. edit.; minus diffusum per regionem mediterraneam.

Legi in Pyr. Navarr. Valle de Aezcoa supra Villanueva à la Peña Berrendi, die 18 Jul. 1844. Habui a Deville e nemore de Montgaillard. Observavi in Valle Ossun, supra Luchon, locis variis, in m.^e Cagire, in m.^e Ureola supra Oñate, ad Roncesvalles, a la Regata d'Estaboa (Aezcoa), supra Olot, ad Setcasas et Mongarry.

Scapus sub-triqueter, altera facie omnino plana, angulis acutis; aliis faciebus sub-planis, ex hisce altera convexiuscula, angulo inter eas obtuso. Pedicelli, sive umbellae radii e triquetro compressi. Petioli applanati, facie superiore convexa, inferiore magis plana, nulla earum canaliculata. Folia longitudine scapum sub-aequantia, cum nervo mediano prominente obtuso, obscure venosa. Spatha valde persistens, sero tantum caduca, saepius bifida. Umbella plana, denique convexa. Flores albi. Capsula triloba profunde sulcata. Odor plantae alliaceus manifestissimus.

SECTIO 3.^a CODONOPRASUM REICHNB.

Allium virescens (Clusii) Lamk. Fr. 3, p. 259, sive *A. virens* Lamk. Dict. 1, p. 67, n. 23.

Clus. Pann. A. p. 213. 215 fig. et p. 216. *A. oleraceum* L., Koch p. 831, n. 22, Bert. 4, p. 35, n. 7, Gaud. 2, n. 760, DC. Dub. p. 469, n. 12, Willk. Lang. Pr. n. 869, Reg. Mongr. p. 183, n. 170. *A. olerac.* La Peyr. Herbr. et *A. paniculatum* La Peyr. Herbr. partim; *A. carinatum* Gater., ex Lagr. Foss., quod facile admittitur; *A. paniculatum* b Noul. Fl.; ipso fat. Add. corr. 1846; *A. monferratense* Pourr. Herbr. Matr., quod ad *A. carinatum* ducitur a Lang. Pug., *A. complanatum* Bor., ex Crép. Man.; *A. scabrum* Gilib. Exerc. phyt., *A. calcareum* Reutr., ex Godt. Engl. Bot. v. 7, n. 488 et v. 24, n. 1658; Fl. Dan. t. 1456, Sturm Heft 34 et 93, Fl. Batv. v. 9, t. 716, Reichnb. Icon. C. 20, t. 487, f. 1067, Pl. cr. C. 5, t. 415 f. 601, Bertol. Manip. 2 piant. Ligur. Mem. Soc. Ital. Moden. T. 25, P. 2 (1855), p. 125, n. 5 cum tabula (5), Hall. de All. in Opusc. p. 387, n. 26, t. 1, f. 2. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 193-4, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 385, t. 14, n. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 561, f. 1, Rudb. Elys. 2, p. 160, f. 18.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In montanis, ad humiliora rarius descendens.

Legi in Pyr. septr. med. au Chateau Mancard, die 7 Sept. 1838; in Pyr. aurigr. ad Ax, die 13 Aug. 1840; in Pyr. Navarr. prope Pamplona sub Artica, die 23 Aug. 1844; in Pyr. Catal. secus la Muga supra Molins, die 12 Aug. 1860.

Bulbus perpetuo simplex, qua nota etiam distingui potest ab *A. carinato*, in quo bulbum proliferum describit Haller (de All. p. 51, n. 24); ita ut, qui *A. carinato* tribuunt bulbum simplicem, ab externis tantum tunicis eum judicant, quum indubium sit, ipsum plures producere soboles. Scapus teres, interdum flexus, ut saepius talis reperitur in *A. flexo* Waldst. Kit., quod hodie cum *A. montano* plurimum auctorum, vel *carinato* Aliorum, denique cum *pulchello* conjungitur.

Folia in nostra specie pertenuem membranaceum marginem offerunt, suntque in sua parte superiore tenuiter serrulato-ciliata; caeterum folia carinata, carina e basi folii ad ejus apicem sensim evanescente, semicylindracea, vel semiteretia, superne planiuscula, modice scilicet canaliculata. Umbella bulbifera, bulbis plurimis facile secedentibus, corniculato-distortis. Flores sordide rubelli. Perigonii phylla tria exte-

riora evidenter carinata, reliqua obscurius, et omnia obtusa, cum parvo apiculo, quasi ejusdem carinae productione.

Stamina plus minus exporrecta. Pistillus saepius staminibus brevior, non illis longior, ut eum declarat minus correcta DC. Duby diagnosis; caeterum jam novi (statim ad Monspelium autumnno 1835) quam in genere *Allio* sit incertus et fallax character e longitudine ac e proportione stili cum staminibus desumptus, qui insuper non videtur semper excrescere sub capsulae maturatione, quamvis iste sit frequentior casus: cf. p. 96. Odor alliaceus ferme nullus.

Cur *oleracea* diceretur species inter olera minime culta, nullius, quantum scio, usus?

Allium pulchellum (Ponae, J. Bauhin.) Don. Monogr. *All.* p. 46, n. 56.

A. mont. 4 Clus., Pon. Bald. p. 171 ex Parl. (sed partim), J. Bauh. infr. citatur. Parl. Fl. It. 2, n. 706, Gren. Godr. Fr. 3, p. 208 (cum *A. carinato* Ibid. p. 207). *A. carinatum* Plur., Koch p. 831, n. 23, Neilr. in Maly En. pl. Austr. p. 51, Gren. Jur. p. 781. *A. montanum* Bert. 4, p. 39, n. 10 (excl. Fl. Graec., aliisque syns. nonnullis.). *A. paniculatum* La Roch. apud Red., Gaud. 2, n. 762 (excl. var. *b*). *A. panicul.* La Peyr. Herbr. partim et *A. carinatum* La Peyr. Herbr. ? *A. flexifolium* Jord. apud Gren. Godr. Fr., *A. paniculat.* et *A. carinatum* Savi Fl. Pis. Red. Lil. t. 252 panicul. et 368 carinat. (umb. bulbifr.), Fl. Dan. t. 2109, Gaud. l. c. t. 13, f. 12, Sturm Heft 93, Reichnb. Pl. cr. C. 5, t. 417, f. 602 et f. 603 (bulbifr.) flex. et t. 418, f. 604 et Icon. C. 20, t. 483, f. 1060 et t. 482, f. 1058 bulbifr. Waldst. Kit. pl. rar. Hungr. 3, p. 307, t. 278, Hall. de All. in Opusc. p. 386, n. 25 (XXXVI) an intermed. ? Schrank Fl. Monac. 2, t. 164, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 561, f. 2 sic. judic., Chabr. Sciagr. p. 202, f. 3.

♂ Flor. Æstate. Fruct. ? Nusquam commune.

Legi in Pyr. septr. med. in Valle *d' Aure*, inter *Arreu* et *Ancizan*, die 26 Jul. 1852. Non bene evolutum et inde incertum, habeo a Deville s. l., sed ut puto e Pyr. septr. med. Hoc, forte, *A. carinatum* indicatum ad *Narbonne* a DC. Fr. n. 1954.

Folia planiuscula, canaliculata, pluri-striata, obscure carinata. Stamina edentula.

Plures et ego quidem cum illis suscepimus hanc speciem pro *All. carinato* L., quod novo studio et illustratione eget. Nonnullae antiquorum figurae huic relatae speciei cum hac nostra disputandae, sedulo examinandae erunt. Fuchsiana, stirp. h. p. 738 et ab ea vix diversa Trajana, Hist. st. p. 748, offerentes statum plantae juniorem relinquendae erunt, eo magis quia notae traditae satis lucis ad judicandum non praebent. Clusiana figura exposcitur ad *A. carinatum* verum; num ei firmiter maneat, liceat dubitare: eam cf. apud Clus. Pann. A. p. 214, vel Rar. pl. h. l. 2, p. 193, f. 2.

Item Lobeliana, Icon. t. 156, f. 1 non parum incerta mihi videtur. Sed Camerarii altera, Epit. p. 323, quamvis ad *A. carinatum* evocata ab Halles, quadam libidine moveor eam potius ad nostrum *A. pulchellum* transferre. Anxius expecto attentam de *Allio carinato* Halleri (Opusc. c. n. 27) revisionem!

Plurimum a Regel dissentior: hunc cf. Monogr. ns. 171, 172.

Allium pallens (Caesalpini, Columnae) L. Sp. pl. ed. 2, p. 427, n. 18 (excl. Hallr.).

Caesalp. Herbr. Tornab. 1563, fol. 224, n. 622, Columnae Ephr. P. 2, p. 7 fig. inter. Parlat. Fl. It. 2, n. 701, Koch p. 832, n. 25, DC. Dub. p. 469, n. 15, Willk. Lang. Pr. n. 871, Trevir. de All. p. 14, n. 24. *A. paniculatum* Reg. Monogr. n. 179, 193 *b.A.* dentiferum Webb. Phyt. Canar. t. 234, ex Reg., *A. albidum* Presl. et *A. modestum* Boss., *A. Savii* Parl. n. 743, videtur mihi evidens item ex Reg.

♂ Flor. Æstate. Fruct. ? In calidioribus, mediterraneis praesertim.

Legi in Pyr. Navarr. inter *Sanguessa* et *Liadena*, solo calcareo, die 12 Aug. 1844; in Pyr. Arag. ad *Huesca*, die 21 Jun 1850. Observavi ad *Jaca*, *Graus*.

Scapus vel caulis teres, bipedalis, ad medietatem usque foliatus. Folia semiteretia, facie angusta planiuscula, dorso majore convexa, striata, inter strias non sulcata, florente planta emarcida, tuncque offerentia vaginas valde striatas. Spatha bivalvis persistens, valva altera longe producta et superne convoluta. Umbella capsulifera, multiflora, dives, laxa, pedicellis breviusculis, sub anthesi patentibus, fructigeris erectis; flores pallide virentes cum aliquo rubore; laevi sed grato odore praediti: umbellae radii nudi, apice incrassati. Perigonii phylla colorata obtusissima, sub-retusa, nequaquam mucronulata, sub-fornicata, omnia simul in campanae formam patentia, carina virescente. Stamina lineam circiter perigonium excedentia, omnia edentula, pallida. Stilus brevissimus, sub anthesi fere inconspicuus, sed maturascente capsula lineam longus efficitur, tuncque solum (phyllis marcescentibus et ad capsulam adpressis) exporrectus. Hinc recte Linnaeus l. c. p. 428 adnotare: « *Stilus vix ullus, post anthesim excrescens.* » Sic *A. flavum* Jacq., speciei nostrae valde proximum, stilum illico profert brevem, mox valde evolutum, ut ego ex observationibus in agro Monspeliensi factis comperii, vel, ut rectius loquar, ut mihi contingit confirmare quod jam a Jacquin observatum erat; scripsit enim iste: « *Stilus tandem corolla duplo longior evadit.* » Fl. Austr. 2, p. 25; cf. etiam Des Moul. *Cat. Dord.* p. 142; itemve observationes ad *A. Ampeloprasum* editas a Waldst. Kit. Pl. rar. Hungr. p. 85.

Hoc idem occurrere vidimus in quibusdam *Narcissis*.

Fuerunt itaque incauti DC. Dub. declarantes *brevissimum* stilum *A. pallentis*. Figura Red. *Lil.* t. 272 mihi repugnavit; nec placuit Smith, qui hancine emisit observationem: « *Aut multum abnormiter variat haec species, aut aliam nobis ignotam pinxit Redouté inter Liliaceas suas t. 272.* » Fl. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 16 de *A. pallente*, quod revera synonymon *A. paniculati* L. dijudicatur, cui et Redouté c. f. quidam referunt. Ita compositum *All. pallens* Bert. et Gusson., cum figuris Bauheri et Redouté et insuper cum aliis synonymis non certe unius speciei, adeo intricatum evenit, ut necessario relinquatur, eo magis si spectes quasdam Bertoloni notas.

Forma a me in Pyrenaeis visa strictius respondet varietati, quae *A. Coppeleri* Tin.

Allium intermedium (Clusii? DC.) Fr.

Clus. Cur. postr., ed. in fol. p. 71; in 4° p. 134? Moly hispan. purpur. DC. Fr. 5, p. 318, n. 1971. DC. Dub. p. 469, n. 14, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1875. *A. paniculatum* Plur. Auctr., Parl. It. 2, n. 702, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 175, n. 35, Reg. Mongr. p. 191, n. 174, pro majore parte (potiss. d. excl.). *A. panicul.* La Peyr. Herbr., part., Lagr. Foss. Tarn. Gar.? *A. pallens* b Gay All. sp. 8, p. 9, *A. rupestre* Stev., ex Ledeb. est variet. Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 16, t. 317 et t. 318 pall., Red. *Lil.* t. 272 crederem, Bot. Mag. t. 1420, Red. *Lil.* t. 316 ex Parlat., Webb Phytogr. Canar. 3, P. 2, p. 345, n. 6, t. 234 ex Parl. (non sic Reg.), itemve Hall. de All. in Opusc. bot. p. 386, n. 25, t. 1, f. 1, mihi dubia; Reichnb. Icon. C. 20, t. 486, f. 1065 credo et t. 484 f. 1062 pall.?

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. med., or., meridionalibus praecipue.

Legi in Pyr. Catal. Valle *Segre* sub *el Seo de Urgel* ad *Mont-Ferrer*, contra *Arsà*, ad margines agrorum, hortorum, die 6 Jul. 1846. Habeo lectum ad *Toulouse* a Baillet et inter *Tarbes* et *Vic* a Deville. Vidi ad *Toulouse*, ad *Pamiers*; in Valle de *Andorre*, ad *Rosas*, ad *la Nouvelle*.

Planta pedalis, sesquipedalis, quae florida folia omnia generatim exsiccata gerit, unde ei incuriosa facies, quamvis pulchritudine umbellae (non paniculae) spectanda. Bulbus sobolifer, scilicet sub una et communi veste plures ad latera tegens bulbillos. Caulis cylindraceus (vix, nisi obscurissime compressus), neque strias in viva planta offerens, foliis ad medietatem usque vestitus, seu vaginatus, flexuosus, glaucescens. Folia omnia e girello emanant, per caulem e vaginis emergentia, lamina duos ad tres pollices longa, quae lamina est semi-cylindraco-compressa, superne parumper canaliculata, quod magis conspicuum fit ad ipsius laminae basim, dorso tri-plurinervia, e quibus nervis, quum nervus medialis sit prae aliis conspicuus, tum lamina revera carinata efficitur; caeterum ista fistulosa et glaucescens.

Caulis, seu scapus, superne parumper dilatatus, sustinet umbellam, ad cujus basim spathae duae substant, altera praelonga, longiores radios duplo et triplo superans; caeterum ambae marcescentes, nervosae et ex ovata basi sensim acuminatissimae.

Flores copiosi (100-120) in pedicellis valde inaequalibus (saltem sub inflorescentiae initio), nonnullis pollicaribus et sesquipollicaribus, aliis duas vel tres lineas longis, coloris sordide rubelli, cum aliquo virore et lineis fuscis notati, patentes, tremuli; sunt insuper pedicelli superne incrassati, cum perigonio veluti articulati, ad basim quasi per fasciculos stipantur bracteolis nonnullis tenuibus, lucidis, numero variis, forma irregularibus; iidem pedicelli ad basim et ad extremum apicem virides sunt, inferne pallidi, pro reliqua parte, ut jam dixi, rufescentes. Flores per vices explicantur, sed qui in centro umbellae irregularis stant, videntur primi evoluti. Perigonii phylla simul considerata sub-campanulata; unumquodque sepalum obovatum, obtusum, cum mucronulo vel brevissimo acumine (productione lineae carinalis densioris et saturatoris); alterne angustiora (obovata et lanceolata), fundo virescentia, striis rubellis picta, specie carinae saturatoris per totum dorsum percursa; senescendo erubescunt. Stamina perigonium subaequant, eumque raro superant; filamenta basi parumper dilatata. Pistillus tandem perigonio staminibusque longior, ovarium sexangulare, cum totidem evidentissimis sulcis.

Revera *A. longispathum* De La Roche, Red. idem videtur ac meum, quamvis descriptio ejus non omnino satisfaciat, quod potius auctoris incuriae tribuendum duco. Bulbus in mea planta soboliferus, pistillus staminibus longior, sed forte planta culta, adhuc junior, bulbum simplicem praebuerat et pistillus junior observatus est. Video quoque in icone Redouté elatiorem stirpem, scapum nudiolem, spathas tres floresque juniores ferme virides; attamen de specifica differentia iudicium pronunciare nolim. Nec habendum esse, cum Don, pro robustiore forma *A. pallentis*, sum plane persuasus. Maluerunt quidam eum conjungere cum *A. fusco* Waldst. Kit., quod (audaci sententia), statum *umbella capsulifera A. virescentis* existimatur a Neilr. Hungr. Slavon. p. 124. Istud visum in loco classico, ut dicunt ipsi Grisebach et Schenk, It. Hungr. n. 295, ad *A. paniculatum* L. adduci deberet. Derelictum a Parlato *A. pallens* Rud. t. 272 ego restituendum curavi.

Sed *A. longispathum* Reichnb. Pl. cr. C. 5, t. 430, f. 619, Icon. C. 20, t. 487, f. 1068, a nostra specie quidquam remotius diceretur, umbella longe pauperiore, perigonii phyllis acutis, genitalibus quidquam

brevioribus, spathis saltem duplo longioribus (*Spatha caule dimidio sublongior*, Reichnb. Pl. cr. c. p. 18), iisque valde angustioribus.

Stirpem meam sisto in *A. intermedium* DC., quamvis iste genitalia extra perigonium porrigere neget in plantae descriptione, quod si in staminibus non perpetuo observatur, obvium est de pistillis videre, ita tamen, ut reapse nota haec pro costanti et firma minime sustineri possit. *A. intermedium* DC. (compilatorum more duplicatum et confuse) pertractarunt vel retulerunt Don in Monogr. *Allr.* p. 38, n. 45, Schult. Syst. Veg. V. 7, P. 2, p. 1036, n. 56, Kunth En. pl. 4, p. 406, n. 59.

A. intermedium DC. sub *A. paniculato* subiecit St. Am. *Fl. Agen.* p. 137, n. 10, eumque imitavit Noulet, *Fl. Bass. sous Pyr.* p. 648, n. 4; sed iste plures diversas stirpes ibidem una confundere, cujus erroris expurgationem incepit in suis *Add. corr.* (1846) separans tunc *All. oleraceum* L., p. 34, n. 4 bis; mox et *pallentem* in *Fl. Anal. Toul.* p. 167. Alii quidem *A. intermedium* DC. pro eodem *A. paniculato* habuerunt, Desfontaines, Guepin in Herbr. Moquin, Reichnb. Fl. Germ. excurs., Mut. Fr., eique adjecit Regel (*a*).

Ut de *A. fusco* Waldst. Kit., item de *A. intermedio* DC. suspicatum est a Des Moulins, *Cat. pl. Dordogn.* (1840) p. 142, a Neilreich, in Maly En. pl. A. p. 50, ipsum reddere statum umbella capsulifera *A. virescentis*.

A. dentiferum Webb libenter cum Parlatore citavi, ad quam sententiam nos duxit ipse Webb adducendo sub suo novo nomine (absque necessitate confecto) *A. intermedium* DC., partim (sed cur?), *A. pallens* Reichnb. Fl. Germ. exsicc. n. 1217 et *A. monspessulanum* Walld. En. et Kunth. Obstat Regel, qui *A. dentiferum* ad *A. pallens* clamat.

Allium campestre (Plinii) Cord. Hist. pl.

Plin. Nat. h. l. 19, c. 6 vel 34. *A. sylvestr.* Car. Steph. de Re hrt. ed. Eryph. 1536, p. 87. *A. vineale* L. Sp., Koch p. 831, n. 20, Bert. 4, p. 33, n. 5, Gaud. 2, n. 752, DC. Dub. p. 469, n. 10, Willk. Lang. Pr. n. 887, Reg. Mongr. p. 40, n. 1. *A. vinl.* La Peyr. Herbr., *A. arenarium* L. Sv., Fries, non *A. arenarium* L. Herbr., quod ex W. Borrer pertinet ad *A. Scorodoprasum*; *A. littoreum* Bert., Loisel. Gall.; *A. compactum* Thuill. Par. confirmatum a Coss. Germ.; *A. sylvestre* Caesalp.; *A. tenuifolium* Camer. *A. caninum* Trag., *A. laxiflorum* Tausch, *A. affine* Boiss., Heldr., *A. Purshii* Don. varts. sunt ex Regel. Engl. Bot. v. 28, n. 1974, Gaud. l. c. t. 10, f. 2, Fl. Batv. v. 2, t. 113, Fl. Dan. t. 1870 et t. 2227 dub., Krock. Fl. Siles. 1, p. 516, t. 43? Sv. Bot. v. 10, t. 691, Reichnb. Pl. cr. C. 5, t. 404, f. 590 et Icon. C. 20, t. 490, f. 1075 et f. 1074 arenr. videtur, Michel. Gen. p. 25, n. 3, t. 24, f. 1. Fuchs. St. h. p. 737, Trag. St. h. p. 750 et p. 748, f. 1 ex Fuchs., Lob. Ic. t. 156, f. 2 et Lob. Obs. p. 78, f. 2. Icon. t. 155, f. 2 var.; Dod. Pempt. p. 683, f. 1, Lonier. Nat. h. crt. 196 A., Gesn. Op. bot. ed. a Schm. tab. lign. 11, f. 99? Rudb. Elys. 2, p. 153, f. 11, 12, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 391, t. 15 f. ante ult. n. 4 var.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. septr. medior. Valle d' Aure ad Arreau, die 10 Jul. 1852. Habeo a Deville ex Sarouilles.

Capituli bulbillorum densi; interdum non tantum bini, sed etiam terni. Bulbilli aliquando germinantes in ipsa planta vivente folia emittunt, quasi vivipari. Vidi ad Ayerbe, die 23 Jun. 1858, flores nonnullos prodeuntes e medio capitulo bulbifero. Odor bulbillorum vehemens, sapor acerrimus.

« *Allium est et in arvis sponte nascens, Alum hoc vocant.* » Plin. l. c. Cum Ruellio, G. Bauhino, Harduino ad hanc speciem refero Plinii plantam, quae eadem putatur ac *Ophioscorodon* Galeni, *Simplic. medic.* 8, p. 280, Dioscr. l. 2, c. 181. Sed illud potius, cum J. Bauhino, pro *A. arenario* Auctor. accipiendum esse censet Desfontaines, in Plin. ed. Lemair. T. 6, p. 421, quod *A. Scorodoprasi* forma censetur; nec diversum prolatum erat iudicium a Sibthorpio, Fl. Gr. Pr. p. 223,

n. 769. Fée vero Plinii hoc *Allium* ad *A. oleraceum* sive *virescens* spectare contendit, in Plin. ed. Panck. T. 12, p. 348.

Allium Scorodoprasum (Dioscoridis?) Neoterico., confirmante Trevir. de *All.* p. 5, n. 2.

Dioscor. l. 2, c. 181. Ophioscorodon? Herba Scordeon Cod. Par. ex Lenorm. fol. 58 vers. Koch p. 831, n. 21, Parl. It. 2, p. 581 (inter species dubias); Schultesii Syst. Vegtb. V. 7, P. 2, p. 1002, n. 4. Gren. Godr. Fr. p. 197, DC. Dub. p. 468, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 888*, Reg. Monogr. p. 42, n. 2. *A. violaceum* Gilib. Exerc. phyt. (non Willd.); *A. margaritaceum* Moench, *A. neglectum* Wendl., *A. Drejeanum* Kunth, ex Reg.; *A. arenarium* Sm., Gaud., ex Godr. Lorr. ed. 2. Red. Lil. t. 379, Fl. Dan. t. 290 et t. 1455, Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 46, t. 256, Reichnb. Icon. C. 20, t. 490, f. 1073 et f. 1074 arenr.; Hall. in Rupp. Jen. p. 154, t. 2, f. 2, Engl. Bot. Suppl. v. 4, ns. 290-6, Clus. Pann. A. p. 209-10 fig., Rar. pl. Hist. l. 2, p. 191, f. 1, Lob. Ic. t. 158, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 385, n. 1, t. 14 fig. ult. bulb. et p. 387, n. 10, t. 15, f. 2, n. 10 ex Clus., Mich. Genr. p. 24, t. 24, f. 1.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. In Pyr. Arag. et orient. humilior. facie spontaneitatis.

Legi ad *Ayerbe* l. d. *Los Ibones*, die 21 Jun. 1858. Ad *St. Laurens* Pr. or. vidit Porret. Videbam in eodem loco bulbillis viviparis caput medusinum efficientibus.

Affine *A. sativo*: colitur in quibusdam hortis nomine *Rocamboles*, vel *Echalattes d'Espagne*. In Herbario La Peyrouse desideratur. In Pyrenaeis profecto rarissimum, dubium num potius ceu hortorum profugum considerandum fuerit.

SECTIO 4.^a **SCHOENOPRASUM** KOCH.

Allium Schoenoprasum (Theophrasti, Car. Stephani, Ruellii) L. Sp.

Theophr. Hist. pl. l. 7, c. 4 ex Spr. C. Steph. De Re hort. p. 69, Ruell. De Nat. Stirp. l. 2, c. 84, p. 527, Koch p. 832, n. 27, Bert. 4, p. 43, n. 13, Gaud. 2, n. 759, DC. Dub. p. 469, n. 13, Willk. Lang. Pr. n. 876, Reg. Monogr. p. 77, n. 39 (excl. var. z). La Peyr. Herbr. et *A. foliosum* DC., cum *A. sibirico* La Peyr. Herbr.; *A. coloratam* Dule. (non Spr.), *A. palustre* Pourr., Lag.? *A. scabrellum* Boiss., Buh. et *A. punctulatum* Schlecht., ex Reg., *A. oliganthum* Kar. Kirs. ex Ledb. Engl. Bot. v. 34, n. 2441 et Suppl. v. 4, n. 2934; Fl. Dan. t. 971, Sv. Bot. v. 2, t. 89, Gaud. l. c. t. 12, f. 9 fl. fr., Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 58, Schk. Handb. 1, t. 91, Bot. Mag. t. 1141, Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 47, t. 257, Red. Lil. t. 214, Fl. Batv. v. 10, t. 792 et v. 12, t. 912 pess.; Sabb. Hrt. Rom. T. 6, t. 99, Reichnb. Icon. C. 20, t. 496, f. 1085 et f. 1086 sibir. cred., Scheuchz. It. alp. 1, p. 29, t. 3, f. 2 folios., Krock. Fl. Sil. 1, n. 505, t. 43 forma Sibir., Gmel. Fl. Sibir. 1, p. 59, n. 21, t. 15, f. 1 item; Buxb. Cent. 4, p. 27, t. 45 et cred. Fuchs. Hist. St. p. 635, Trag. ed. Germ. 2, crt. 40 b, ex Haller., Rudb. Elys. 2, p. 143, f. 3, Camer. Epit. p. 322, Lob. Obs. p. 77, f. 1, Icon. t. 154, f. 1, Dod. Pempt. p. 689, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 383, t. 11, f. 4.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept. In montanis et editis.

Legi in Pyr. septr. med. m.^o *Esquierry*, die 31 Aug. 1838. Habeo a Deville ex *l'Estibe de Luz*.

Stamina ad basim vix dentium vestigia promunt, quae saepe obscurissima sunt, hinc in divisione *A. edentulorum* locari posset relictis de re tam parum evidente nimis subtilibus disputationibus. Aliter sensit Endlicher (Gen. pl. p. 147), qui posuit ceu typum Sectionis quartae, cui tribuit *stamina alterne tricuspadata*; melius actum puto, cum Don, Koch, Kunth et Regel, quartam hanc Endlicheri sectionem in duas sejungere, *Schoenoprasum* et *Porrurum*. Rara est varietas floribus albis; eam ego vidi in regione montis *Cady* Pyr. Catal. ad *Adraen*, inter plura individua floribus roseis vel rubris praedita.

A. foliosum Reichnb. Pl. cr. C. 5, p. 47, t. 478, f. 671 cum illo DC., Redout. conjungunt Schultesii, Syst. Vegtb. V. 7, P. 2, p. 1026, n. 40 (ut prius fecerat DC.), itemve Kunth En. pl. 4, p. 392, n. 29; ab eo se abstinuit Bertoloni, quem ego imitare malui. Don quoque sejungit, Monogr. *All.* p. 28, n. 31; Regel idem judicavit ac *A. punctulatum* Schlechtend., speciei nostrae varietatem ε.

A. sibiricum Willd. a plurimis existimatur *A. Schoenoprasi* varietas, ne *A. quidem sibirico* L. Mant. excluso apud alios; cf. ad hoc Hook. Fl. Bor. Amer. 2, p. 185, n. 7, As. Gray *Man. Un. St.* ed. 5, p. 534, Kunth En. pl. 4, p. 391, n. 29, Parlat. *Fl. It.* 2, n. 709, Regel l. c., Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 167, n. 13; hujus auctoritatem potissimum minime despexi.

A. palustre Pourr., Lagasc. Gen. Sp. pl. p. 13, diceretur nostrae speciei varietas, nisi species propria huic admodum affinis. In Herbr. Pourr. Matr. asserv. stirpem sub hoc nomine vidi, quae propinquior videtur *A. roseo*!

A. oliganthum Kar., Kir., cum Ledebour huc adductum, a Regel sejungitur in p. 115, n. 86.

Fée ad hanc speciem trahendum ducit *Gethium* Plinii, Nat. h. l. 19, c. 6 vel 31, cf. Plin. ed. Panck. T. 12, p. 342; hoc idem jam ante eum Gesnerus opinatus erat. Sprengel autem (surdo Desfontaines) eandem Plinii plantam *A. ascalonicum* dijudicat, quod alii potius vident in *Cepa Setania* Plinii Ibid. c. 6 vel 32. Nulla harum sententiarum me suadet.

Sunt quaedam antiquorum figurae, quae strictius plantam cultam referunt.

SECTIO 5.^a PORRUM TOURNEF.

Allium Ampeloprasum (Dioscoridis) Gay.

Dioscor. l. 2, c. 179, Plin. Nat. h. l. 21, c. 15 vel 86, Galen. Facult. Simplic. med. p. 154. Gay All. Spec. 8, p. 22, n. 6, Bert. 4, p. 28, n. 1, Trevr. All. quaedam n. 8 et v. 5, p. 620 et v. 10, p. 486; Noul. Fl. Bass. sous Pyr. p. 646, n. 1, Hook. et Arn. Br. Fl. ed. 8, p. 452, n. 2. *A. Ampelopr.* et *A. rotundum* L., Koch p. 830, ns. 17, 18?, Gaud. 2, ns. 756, 754. *A. Ampelopr.* et *A. multiflorum* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 249, ns. 2, 3, DC. Dub. p. 468, ns. 2, 7, additis quoque *A. Porro*, *A. acutifloro* et *A. rotundo* L., Loisel. Ibid. ns. 1, 4, 5, DC. Duby ns. 1, 3, 4. *A. rotund.*, *A. polyanthum* Roem. Sch. et *A. Ampelopr.*, Willk. Lang. Pr. ns. 882-4. *A. Porrum* La Peyr. Herbr.; *A. multiflorum* Desf. confirmatum a Boiss. quoque Voy. bot. Esp. *A. polyanthum* Roem. Sch., sive Schultesior., Gren. Godr. Fr. Noul. Fl. anal. Toul.; *A. Bertolonii*, *A. Cambiasii* et *A. spectabile* De Notrs., Reprt.; nec non *A. Gasparrinii* et *A. albescens* Guss. Inar., *A. ascendens* Tenr., ex Parlat., *A. leucanthum* Koch C. et *A. erubescens* Ejusd., ex Ledb. Ross.; *A. Halleri* Don et *A. Waldsteinii* Don, *A. Duriaeanum* Gay, *A. atroviolaceum* Boiss., *A. amethystinum* Tausch., *A. byzanthinum* Koch C., *A. Pylum* De Notrs., *A. pater-familias* Boiss., ex Reg., additis quoque *A. rubicundo* Don, *A. Synnotii* Don, *A. rubello* Presl., *A. verrucoso* Don, *A. gramineo* Koch C. et *A. erecto* Don, cum *A. rudbarieo* Boiss., *A. Babingtoni* Borr., ex Hook. et Arn. (*A. Halleri* Bab., antea). Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 11, t. 312, Waldst. Kit. Pl. rar. Hungr. T. 1, p. 84, t. 82, Red. Lil. t. 385. Engl. Bot. v. 24, n. 1657 et Engl. Bot. Suppl. v. 4, t. 2906 Babingt.; Gaertn. Fr. simpl. p. 56, t. 16, f. 2, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 57 rotundum credo. Bot. Mag. n. 1385 et n. 1560, ex Kunth, Guss. Pl. vasc. Inarim. p. 337-8, t. 16, f. 1, 2, Reichnb. Icon. C. 20, t. 492, f. 1079, et t. 489, f. 1072; Bert. Manip. pl. Ligur. in Mem. Soc. Ital. Moden. T. 25, P. 2 (1855), p. 123, n. 3 cum fig. in tabula 3, Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 45, t. 253, Michel. Gen. p. 25, n. 2, t. 24, f. 5, Gaud. l. c. t. 11, f. 6 et t. 10, f. 4 fl. fr. Matth. p. 551, Clus. Pann. A. p. 216, 219 fig. et p. 220, p. 208 fig., 209 et Rar. pl. Hist. l. 2, p. 195 f. supr., p. 190 fig., Dod. Pempt. p. 690 fig. supr., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 558 fig., Lob. Obs. p. 79, f. 1, Icon. t. 157, f. 1, Rudb. Elys. 2, p. 151, f. 6, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 386, t. 14, f. 8, n. 4, exclus., et p. 387, t. 15, f. 3, 4, ns. 11, 12.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, locisque calidioribus; rarum per regionem oceanicam, in humilioribus tum degens.

Legi in Pyr. Arag. ad *Huesca*, die 21 Jun. 1850; in Pyr. Atax. ad *Narbonne*, die 20 Jun. 1839. Observavi ad *San Sebastian*, *Ernani*, *Pamplona*, in m.^c *Peña Barry* supra *Salvatierra*, in *Roussillon*, per montes Corbarienses et vidi ad *Pech-David* prope *Toulouse*: inter *Foix* et *Ax* repertum est a Loret, *Glanes* (*Bull. Soc. botq. Fr.* 6, p. 460).

Bulbi in tunica communi plures. Caulis teres, glaucescens. Folia planiuscula, interdum ad basim ciliata. Spathae binae, caducae; unusquisque pedunculus basi munitur spathella sub forma vaginulae, apice erosae. Perigonii phylla dorso scabra. Filamenta staminum non ciliata;

antherae tantum exsertae; in hisce cuspidatis observatur aliquando unus vel unus et alter cuspis transiens in filamentum protractum, duas, tres lineas longum, contortum. Flores violacei, cum aliquo virore.

Filamenta simplicia degunt contra phylla perigonii exteriora et majora; filamenta ad latera antherarum cuspidata sita sunt contra perigonii phylla interiora et minora.

Staminum filamenta ciliata ad *Huesca* observavi, unde statim in suspicionem veni, *A. acutiflorum* DC. Dub. n. 4 foret quoque ad hanc adstringendum speciem, a qua nec fugeret putatae speciei Auctor, Loisel. Not. et Fl. Gall. c. n. 4.

Ego quidem persuasum habeo, loca Clusii perperam ad *A. sphaerocephalum* a quibusdam adducta esse.

Amici optimi monspelienses (Dunal et De Girard) *A. rotundum* L. ab hoc sejunctum laudabant (de hoc disceptavimus die 20 Dec. 1839). Treviranus, All. Spec. p. 8, n. 8 (dubio et de *A. Porro* expresso Ibid. n. 7), ut Besser in litteris ad Schultes, Noulet l. c., Curtis in *Bot. Mag.*, Waldstein, Kitaibel Hung., eum existimarunt varietatem tantum *A. Ampeloprasi*. Ego vero credere nequeo, verum *A. Ampeloprasum* ignotum fuisse Trevirano, ita ut hujus planta haberi debeat, cum Don, pro *A. Halleri* (All. n. 5, Histor. n. 1218), quin et hanc quoque putatam speciem castigatione egere plane persuasum habeo.

Ad *A. Ampeloprasum* adduxit Gay *A. Porrum* La Peyr. e specimine a Xatart misso pro *A. rotundo*: cf. Gay l. c. p. 26. Item *A. Porrum* L. apud Gay l. c. p. 28 habetur pro varietate β ejudem semper *A. Ampeloprasi*, quae denique strictius evenit *A. Ampeloprasum* (Dioscr.) Gay. Denique, Linnaeus ipse de *A. Porro* exclamare: « *Affine nimium A. Ampelopraso et forte sola varietas.* » Sp. pl. p. 423, a qua sententia non recedebat Smith dum in *Engl. Bot.* l. c. scribebat: « *It is nearly allied to the Leek, A. Porrum* »; sed non sustinuit, utpote qui mox, in *Engl. Fl.* 2, p. 134, n. 1, stirpes vitae diuturnitate diversas, idcirco bene distinctas, praedicavit. Item actum est a Lamarck, qui, *Fl. Fr.* 3, p. 256, *A. Ampeloprasum* varietatem β *A. Porri* fecerat, dein in *Dict.* 1, p. 64 ambas species seorsim ceu distinctas descripsit.

A. Ampeloprasum a *Porro* culturae defectu tantummodo differens putabat Gerard, ut compertum habui ex ejus MNS. Fl. Gallo-Prov., quod pro 2.^a editione paraverat. Cf. etiam Hagenb. Fl. Basil. Suppl. p. 61-2, Regel. Mongr. Allr. p. 53, n. 10.

A. pyrenaicum Costa, Vayrd. (*Apunts. Fl. Catal.* 1, p. 152), cujus specimen e *St. Aniol de Uija* a Vayreda accepi, eandem esse speciem judico ac eam, quam pro *A. rotundo* descripserunt auctores; in quo spatham ultra modum de mucrone productam vidi, in nonnullis individuis in Corsica observatis.

Allium sphaerocephalum (Cherleri) J. Bauhin.

Cherlerus ad J. Bauh. infra citat. Koch p. 231, n. 19, Bert. 4, p. 29, n. 2 (excl. var. b); Gaud. 2, n. 753, Des Moul. et Dur. Cat. pl. Dord. p. 142, DC. Dub. p. 468, n. 9, Willk. Lang. Pr. n. 880, Reg. Monogr. p. 45, n. 5. La Peyr. Herbr.; *A. Deseglisii* Bor.; *A. descendens* Plur. Botancr. et Gallor., non L.? *A. parviflorum* Desv. Angrs., non L. *A. tenuiflorum* Delastr. Vienn., ex Gren. Godr. Fr.; *A. arvense* Guss. et Bor.; *A. crinitum* Tausch., ex Neilr.; *A. Deseglisii* et *A. sphaeroc.* Bor., ex Crép., *A. Baumannianum* Koch C., ex Ledb. Ross., *A. approximatum* Gren. Godr. Fr., *A. bosniacum* Kumm. Lendotn., *A. densiflorum* De Notrs., *A. Sardoum* Moris., *A. Gherardi* De Notrs., *A. viridi-album* Tin., ex Reg.; *A. rigidum* Hrt. Dorpat., ex Lindem. Elisabeth. Suppl. 2. Flor. Dan. t. 2111, Red. Lil. t. 391, Curt. Bot. Mag. t. 1164 et t. 251 ex Don; Reichnb. Icon. C. 20, t. 492, f. 1080, Michel. Gen. p. 25, n. 1, t. 24, f. 2, Gaud. l. c. t. 10, f. 3 fl. fr., Engl. Bot. Suppl. v. 3, n. 2813, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 563, cum figura 2.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Vizcaya*) sub *Bilbao* ad rupes *de Luchana*, die 30 Jul. 1857; in Pyr. septr. aurigr. sub *Ax* ad *le Pont de Perles*, die 18 Jul. et 24 Aug. 1840; in Pyr. Catal. marit. prope *Escala*, ad littus *de Mongo*, die 25 Jun. 1851. Habeo a Deville e *Mont-Sacon* et ex *Luz*. Observavi ad *Trachere Vallis d' Aure*, ad *Cauterets*, circa *Luchon*, ad *Piedra tajada*, *Ayerbe*, *Isona*, *Vich*, alibique.

Bulbilli in hac specie longe pedicellati sunt, ut observatum est a Gay apud Des Moulins et Dur. l. c. et a me ad *Luchana* potissimum.

A. descendens, de quo diversum iudicium dedit Haller (*All. et Helv.*), seu varietatem aut synonymon *sphaerocephali* habuerunt Lamk. *Dict.*, Gmel. *Fl. Bad. Alsat.*, Comoll. *Fl. Com.*, Gaudin *Helv.*, Trevir. *All.*, Spreng. *Syst.*, Host. *Austr.*, Bert. *It.*, Griseb. *Rum. Bith.*, Ambr. *Tir. austr.*; Ledeb. *Flor. Ross.*; pro peculiari specie sustinetur a Smith Gr., a Don *All.*, a Tenor. *Syll.*, a Guss. *Sicil.*, a Reichenbach *Excursr.*, a Kunth *En.*, a Parlat. *It.* Ei pertinet, ex Sprengel, figura Gesneri *Op. bot. ed. Schm. tab. lign. 11, f. 96*, quae reapse stirpem nostrae propinquam offert.

Hoc sibi copiose visum in regionibus asperis, aridis calidioribusve Galliae et Hispaniae testatur Gmel. *Fl. Bad. Alsat. 2, p. 21, n. 500 Obs.*, in quibus regionibus late susceptis, e *Montpellier* ad *Barcelona* speciem legitime ab *A. sphaerocephalo* distinctam ego non percepi. At tamen a proferendo iudicio de *A. descendenti* me abstinenceam.

Asphodelus Theophr., L.

Asphodelus fistulosus (Gesneri) J. Bauh. *Fons-Boll. l. 4, p. 162.*

Gesn. *Hrt. Germ. crt. 249*; Caesalp. *De Plants. l. 10, c. 28, p. 416*. Koch p. 819, n. 3, Bert. 4, p. 119, n. 3, DC. *Dub. p. 463, n. 2*, Willk. *Lang. Pr. n. 856*. *A. minor* Clus., Dod. *Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 29, t. 335*, Cav. *lc. descr. 3, p. 1, n. 221, t. 202*, Loisel. *Herb. gen. Amat. V. 7, t. 494*, Gaertn. *Fr. Sem. pl. p. 68, t. 17, f. 6*, Sturm *Hefl 6, Red. Lil. t. 178*, Lamk. *Ill. t. 241, f. 2*, Reichenb. *Pl. cr. C. 5, t. 451, f. 643*, Icon. *C. 20, t. 513, f. 1117 et 1116* *microscop. cred.*, Deakin *Fl. Coloss. Rom. p. 196, tab. bot. 1, f. 2*, Bot. *Mag. t. 984*, Lodd. *Bot. Cab. t. 1124*, Sabb. *Hrt. Rom. T. 6, t. 45*. Clus. *Hisp. p. 295-6 fig. et Rar. pl. Hist. l. 2, p. 197, f. 2*, Lob. *Obs. p. 27, f. 3*, Icon. *t. 48, f. 2*, Dod. *Pempt. t. 206, f. 2*, Dalech. *Hist. pl. Lugd. 2, p. 1589, f. 1*, Moris. *Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 331, t. 1, f. 5*.

☞ Flor. Vere. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. orient. non procul mari.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, in ruinis arcis a Gallis diruti, die 3 Jun. 1851. Habui e *Perpignan* a Massot.

Perigonii phylla patentissima, alba, linea mediana fulva percursa. Filamentorum basis pilosa: hac germen cingitur. Statura plantae pedalis, tripedalis quoque, interdum dense caespitosa provenit, facie revera inter *Liliaceas* parum laeta locum sibi adaptum quaerit inter parietinas.

Incaute Bertoloni ei retulit Jacquini locum, *Hrt. Vindb. 1, p. 32, t. 77* sumens ab All. *Fl. Pedem. 2, n. 1893*; locus ille pertinet ad *A. luteum* Gesner. *Hrt. Germ.*, Dod., Caesalp., cui speciei caeterum adduxerat ipse Bertol. *Ibid. p. 116, n. 1*.

A. tenuifolius Cav. dijudicatur annua forma *A. fistulosi* a Cosson *Voy. Bot. Algr. in Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 4, T. 1 (1854), p. 228*: ego vidi plantam ex *Oran* lectam a Balansa (*Pl. Algr. n. 129*) eamque illico a nostra diversam iudicavi foliis tenuibus, racemo simplicissimo, staminum filamentis alienis. Item corrigendus est Webb, *Phytogr. Canar.*

3, P. 3, p. 334, n. 2, Cavanillesii speciem dijudicans. Caeterum *A. fistulosus* cultus in Eur. septr. annuus evenit: cf. Moench Meth. p. 634. In horto Ticinensi biennis sese ostendit, ex observatione Scopoli, Delic. Fl. Faun. Insubr. 3, p. 56; item in horto Vitembergensi annum vidit Schk. *Handb.* 1, n. 872.

Asphodelus ramosus (Homeri, Hesiodi, Theophrasti, Dioscor., Plin.)
Lob. Ic., Mill. *Dict.*, Willd. Sp.

Homer. *Odyss.* 11, v. 573 et Porphyr. apud Eustadt. ad Homer. l. c., Porphyr. Vit. Pythag. p. 195, *Æsiod.* Op. et Dies v. 40, Theophr. *Hist. pl.* 1, 7, c. 12, Dioscor. l. 2, c. 199, Hippocr. *Ulc.* 882? (non Galen. ex Spreng.); Theocr. Id. 7, v. 68 etc., Plin. *Nat. h.* 1, 22, c. 12 etc., Nicandr. *Ther.* v. 536 etc., Koch p. 818, n. 1, Grech. *Delic. Fl. Melit.* p. 44, n. 12, DC. *Dub.* p. 463, n. 3. *A. cerasiferus* Gay *Asph.*, Gamon, in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér.* 4, T. 7 (1857), p. 127, Willk. *Lang. Pr.* n. 858, *Moggr. infr. c.* *A. Morisianus* Parlat. *It.* 2, n. 724? imperfecte definitus e specim. a me viso in *Herbr. It. centr.* *A. ramosus vernalis* Pourr. *Herbr. Matr.*, *A. albus* Pourr. *Herbr.*, ex Willk. (sed non dicit ubi!); *A. ramosus* Lamk. *Dict.*; *A. major* Clus. *Hisp.*; *A. albus* Gren. *Godr. Fr.* (excl. patr. ocean.) ex Gay; *A. Villarii* Verl., demonstratur a Gay l. c. T. 5 (1858), p. 250. *Flor. Graec. Sibthrp.* C. 4, p. 28, t. 334, *Reichnb. Icon.* C. 20, t. 514, f. 1118, *Red. Lil.* t. 314 (in text. A) ?; *Bot. Mag.* t. 799, *Sabb. Hrt. Rom.* T. 6, t. 43, *Plenk Ic. pl. med.* T. 3, p. 52, t. 267, citatur, sed mihi potius albus videtur, *Moggr. Fl. Menton.* t. 69, f. A, B. *Clus. Hisp.* p. 294, n. 1 sine ic., sed *Hist. pl. rar.* 1, 2, p. 196, f. 2, *Lob. Icon.* 2, t. 260, *Cod. Par.* ex Lenorm. fol. 47 vers.

♂ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*; quam saepe transgreditur.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Pamplona* m.° *Andricain*, die 21 Jun. 1844. Observavi ad *Viniès*, ad *Ayerbe*, supra *la Nouvelle*.

Folia sub-plana, infra carinata, supra canaliculata. Scapum in eodem loco vidi superne plus minus ramosum et simplicem; neque racemus semper confertus est, qui interdum laxus occurrit. Bracteae sunt pedunculo articulato breviores, cordato-acuminatae, carinatae, juniores tantum pedicellos aequantes aut superantes, floribus autem evolutis vel maturis fructibus pedicello evidenter breviores. Perigonii phylla lanceolato-lineararia, spurco-rosea, linea dorsali fuscescente praedita, basi saturatiore. Staminum filamenta optime a Koch definita; eorum basis dilatata per marginem praesertim pruinoso-glandulosa conspicitur. Capsula globosa, vix, obscurissime, trigona. Planta bi-tripedalis, glauca, facie potius eleganti. Perperam DC. DUBY declarare flores sessiles, qui tales nec in hac specie sunt, neque in affinibus, et manifestissime pedicellati apparent in prima plantae icone, Clusiana, ab ipsis citata; nec bracteas bene descripserunt et falsam *Fl. Fr.* prolationem repetere de Linn. *Sp. pl. a.*

A. ramosus Fl. Gr. non parum obscurus manet e fructuum imperfecta figura ac descriptione. Sunt qui eum afferre malint ad *A. microcarpum*.

Jacquini figuram, *A.* 2, p. 39, t. 161, perperam huic *A. ramoso* quoque citavit *Vis. Dalm.* p. 153, n. 291; jam recte idem citaverat *Visiani* ad *Phalangitidem* (*Anthericum* Auctr.) *ramosum*, *Fl. Dalm.* p. 151, n. 288.

Primus in describendis et delineandis *Asphodelis ramoso* et *albo* fuit immortalis Clusius, quem in specierum distinctione ducem sequuti sunt fratres Bauhini et Tournefort. *A. ramosus* L. *Sp. pl.* p. 444 pro neutra specie valet, quia characteres dati satis demonstrant rem futiliter tractatam et synonyma relata esse, nec non patriae indicatae satis superque detegunt fallacem duarum specierum confusionem. Eundem Linnaei errorem imitarunt Lamk. *Dict.* 1, p. 300, n. 4, Desfont. *Fl. Atl.* p. 302, De la Roche apud *Red. Lil.*, qui tamen duas distinxerunt varietates,

sejungentes, quocunque modo fuerit, duo Clusii et G. Bauhini synonyma, a Linnaeo confuse vel indistincte conjuncta. Horum auctorum modo citatorum descriptiones nimis latae sunt, attamen mihi potius desumptae videntur ab individuis *A. ramosi*.

Recte ceu species distinctas *A. ramosum* et *album* iterum separavit Mill. *Dict.* ns. 2, 3, quem sequutus est Willdenow *Sp. pl.*, Hexandr. (1799) p. 133, ns. 3, 4. Accessit mox DC. *Fr.* 3, p. 204-5, ns. 1917-8, qui tamen inconsulto citavit L., *Sp. pl. a*, p. 444 et β p. 445, imitatus a Gaud. Helv., ubi illae distinctiones desiderantur, quum et tota Linnaei species sit in eadem pagina, nullimode in varietates divisa, ut dein primus fecit Lamarck. Dicam insuper, Candolleanas descriptiones l. c. reperiendas, ceu superficiales, et indoctas spernendas esse!

Dubius mihi est Theocriti locus citatus, propterea quod, planta generatim ceu funerea ab antiquis usitata, vix probabile videtur ipsa indigitata fuisse ad exornandum cubile pastoris, die festo, cum *Petroselino* et cum *Conyza majore*.

Asphodelus microcarpus (Homeri, Caesalpini) Salzm. et Vivian.

Hom. *Odyss.* 11, v. 539, 14, v. 13, 14 (ad Gibralt. indiens.). Caes. *De Plnts.* l. 10, c. 26, p. 415. Viv. *Cors. Diagn.* p. 5 (expunct. Clus.) et *Append. alter.* p. 6, Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 242, n. 3, Gay *Asphod. Gamon.* in *Ann. Sc. Nat. Par. S.* 4, T. 7 (1857), p. 124; Willk. *Lang. Pr.* n. 857. *A. neglectus* Schultes. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 488, n. 10 (excl. La Peyr. ?), Marg. *Reut. Ess. Fl. Zant.* n. 524. *A. ramosus* z DC. *Dub. P.* 2, p. 1034-b Sal. *Marsch. Korsik.* in *Bot. Zeitng.* (1833) p. 489, n. 31. *A. ramosus* Bert. 4, p. 120, n. 4, sed expurganda synonyma; item Webb *Phytgr. Canar.* 3, P. 3, p. 334, n. 1. *A. ramos. aestivalis* et *A. aestivalis* et *A. pratensis* Pourr. *Herbr. Matr.*; *A. aestivalis* Brot. *Lusit. Riss. Fl. Nic.* p. 501, t. 13 *pessimus*, etiam e fructuum defectu *Bot. Mag.* t. 984, *Moggr. Fl. Menton.* t. 69, f. D.

♂ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. In littore orientali.

Legi in littore Ruscinonensi ad *Port-Vendres*, diebus 15 Maj. et 11 Jun. 1837.

Scapus in hoc perpetuo ramosus, qui aliquando simplex reperitur in *A. ramoso*. Flores minores, perigonii phylla angustiora, antherae minores in *A. microcarpo*, in quo insuper fructus, maturi etiam, plus quam dimidio minores, pyriformes, prismatice hexagoni, dum *A. ramosus* sphaericos grandesque gerit fructus. Pedicelli longiores sunt in *A. ramoso*, qui quum breviores sint in *A. microcarpo*, et bracteae maneant eadem, ultra ab istis superantur. Caeterum pedicelli in utraque specie ad medietatem circiter articulati; sed bracteae reapse aliquantulum longitudine ludibundae. Bracteae omnes sub-aequales, non inferiores minores, ut ferunt Gr. Godr. *Fr.* 3, p. 223. Istae, in inflorescentia centrifuga, primae marcescunt, contorquentur, dilabuntur: cf. quoque Timbal *Albrs. cr.* p. 39. Folia in utraque specie latitudine variantia: in *A. microcarpo* ea vidi duos pollices basi lata, ad quam latitudinem nunquam pertingere vidi in *A. ramoso*. Recte ergo Cambessèdes, *En. pl. Balear.* n. 570, adnotare: « *Foliis angustioribus etc. A. ramosum* Mill., ab *A. microcarpo* Visian. *distingui* »; et male aliqui, cum Viviani, de *A. microcarpo* dixerunt *folia linearia-carinata*. Et de florum colore observo: tincturam roseam cum linea fusciscenti illa, quidquam evidentiora in *A. microcarpo* apparere. Loca magis sylvatica, nec adeo calida *ramosum* habitare; maritima et calidiora orae circummediterraneae incolere *A. microcarpum* palam est. Et est aliquid in vivis plantis, quo statim oculus expers ad eas distinguendas adducat.

Respuo Tilli prolationem, *Hrt. Pis.* p. 17, t. 13, nam si de loco (*Argentaro*) contendere nequeo a data figura abhorreo.

Duarum specierum confusionem fieri sub *A. ramoso* praesensit etiam De la Roche, apud Red. *Lil.* V. 6 (1812), crt. 314. *A. microcarpi* tamen, inter neotericos, cognitio recens diceretur, quum non satis liqueat ipsum confusum esse a Linnaeo sub suo *A. ramoso* et a Willdenow aut sub hoc, vel sub *A. albo*. Forte primus, post Caesalpinum, de eo mentionem fecit Tournefort, *Inst. r. hrbr.* p. 343, si revera confirmari possit eum ipsum habuisse sub *A. alb. ram. minr., siv. ram. alter.* H. R. Par. Species omnino fugerat DC. et Duby Bot. Gall. volumen primum edentibus, qui in V. 3 sub specie contemptus ceu simplicem *A. ramosi* varietatem recenserunt, ne viderentur bonam speciem, Loiseleurio notam, plane ignoravisse, tam e natura, quam e libris: et mihi videtur, interdum laeviter, ne dicam acri animo, quaedam in Loiseleur competitorem dijudicavisse DC. et Duby. Mutel, *Fr.* 3, p. 315, n. 1, sub nomine *A. albi*, *ramosum* quoque confundere: ipsum vero *A. microcarpum* agere sub denominatione *A. ramosi*, l. c. p. 316, n. 2, non absque multa synonymorum confusione plane constat.

Distinctioni harum specierum favebat etiam Requien, qui *A. microcarpum*, inter amicos, nomine *A. Audiberti* olim salutaverat; ut videre est apud Honorat, *Cat. pl. Provinc. in Annal. Sc. Industr. midi Fr. (Marseille 1832)* T. 3, p. 19.

Patet quam mihi reprehendendi fuerint Moris et De Notrs., *Florul. Caprar.* 1839, n. 375, Bert. *It.* 4 (1839), p. 120, n. 4, subjicientes *A. microcarpum* Viv. inter synonyma *A. ramosi*.

Prolationem Schultesiorum dubitanter adposui, nam vereor illorum descriptionem potius ad *A. ramosum* juniorem esse confectam et *A. ramosum* Schultes. ad *microcarpum* pertinere! Tommasini apud Koch, ut et in *Der Berg Slavnik* p. 16, *A. neglectum* Schult. lusum *A. albi* vult, et ita eum considerarunt Boissier *Voy. botq. Esp.* n. 1663, Kunth *En. pl.* 4, p. 555, n. 1, Ambros. *Fl. Tir. austr.* n. 298, Parlat. *It.* 2, p. 601, 604, n. 726, qui formam racemo basi ramoso eum crediderunt.

Plantam e *Monte maggiore* loc. autopt. se vidisse declarat Parlatore! a Jan lectam.

A. neglectus Visian. *Dalm.* p. 153, n. 292 mihi suspectus est: eum in Herbario Dalmatiae videre concupivi, quod Visiani minime concessit (die 4 Dec. 1867), dicens, e malo et imperfecto specimine se de illo egisse: sed hoc ipsum non impedit quominus rem ceu absolutam offereret; donec, in *Suppl. Fl. Dalm.* 1872, p. 36 remoto pudore *A. neglectum* et *A. ramosum* *Fl. Dalm.* una simul ad *A. microcarpum* spectare fateretur.

A. aestivus Brot. *Fl. Lusit.* p. 525, n. 2 suspectus fuit Reichenbachio, num foret ipse *A. microcarpus*, *Fl. Germ. excurs.* p. 117, n. 2, a qua sententia vix ego quidem discederem, quamvis fateri cogar *folia angustiora* prae *A. ramoso* a Brotero descripta aliquid dubii injicere, nam ego ea generatim latiora, ut dixi, in *A. microcarpo* prae *A. ramoso* reperii; sed supersedeo videns a Willkomm quoque hoc adduci synonymon, parvi faciens et ille Kunthi sententiam, l. c. p. 557, n. 4, qui ceu specie distinctum illud pertractat, inferendo synonymon *A. microcarpi* Hoffmans. in *Herbr. Willden.*!

Quidam speciei nostrae varietatem reputant *A. affinem* Parl. *It.* 2, p. 596: fortasse veritatem tangunt.

Asphodelus albus (Hippocrat.?, Marcell. Vergil., Ruell.) Gesnr. Hrt. Appnd., Clus. Hisp., Dod., J. Bauh. Fons Boll., Mill.

Hippocr. Ulc. 882, Marcell. Vergil. (non Comm. in Dioscor.) aliqua parte, Ruell. De Nat. Stirp. l. 2, c. 99, p. 553 lin. ult. Koch p. 819, n. 2, Bert. 4, p. 122, n. 5 (omnino?), Gaud. 2, n. 790?, Gay Asphod. Gamon, in Ann. Sc. Nat. Par. S. 7, T. 7 (1857), p. 118, Willk. Lang. Pr. n. 859. *A. ramosus* Plur. Auctr., La Peyr. Herbr. ? Bonam. Nann. etc. *A. pyrenaeus* Jord. Bull. Soc. botq. 7. *A. sphaerocarpus* et *A. sub-alpinus* Gren. Godr. Fr., ex Gay. *A. delphinensis* Gren. Godr. Mém. Soc. Doubs 1854; *A. major* Pourr. Herbr. Matr., ex Lang. et Willk.; *A. ramosus b* Lamk. Dict. Reichnb. Icon. C. 20, t. 515, f. 1119, Murr. Comm. Goetting. ann. 1776, T. 7, p. 37, t. 7, Moggr. Fl. Menton. t. 69, f. C caps. Matth. p. 601, Camer. Epit. p. 371, Lonier. Nat. h. crt. 204 B, Kiber. apud Trag. Stirp. h. p. 789-90 fig. revers. ex Lonier. et Egenolph., et Trag. ex edit. Sebiz. ann. 1577, crt. 280 vers., Lob. Obs. p. 46, f. 1, Icon. t. 90, f. 2, Dod. Flor. Coronr. 1, p. 136, ed. 2, p. 140, Pempt. p. 206, f. 1, Clus. Hisp. p. 295, n. 2 sine ic., sed Rar. pl. Hist. l. 2, p. 197, f. 1, Black. Herbr. t. 238.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In montanis.

Legi in Pyr. Navarr. prope *Roncesvalles* m.^o *Asto-Biscar*, die 13 Jul. 1844, in m.^o *de Urugne* Cantabr. die 17 Maj. 1879. Habeo a Deville e nemore *de Visken*. Sat frequenter obvius venit in montibus Navarrensibus editis. Circa *Jrun* et hinc inde per Pyr. septr. edit. vivere novimus Gay, ego aliique. Eundem vidi ad *Lourdes*.

Folia quidquam prae *A. ramoso* latiora, non plana (Koch), sed dorso carinata, facie canaliculata. Scapus sub-orgyalis, saepius simplex, sed aliquando racemus aliquo ramulo basi augetur. Bractee pedicellis sublongiores sunt. Pedicelli articulati, ad articulos facile secedentes, fructigeri conferti et stricti, qui in *A. microcarpo* laxiores minusve adpressi reperiuntur. Petala linea fuscescenti exarata. Filamentorum basis angusta (*oblongo-lanceolata in filamentum attenuata* Koch) illico hanc speciem et firmiter ab *A. ramoso* distinguunt. Fructus vero obovatus, sive piriformis, obtuse trigonus, affinium potius est illo *A. microcarpi*. Perperam certe *capsula globosa* in toto genere dicitur a DC., Dub. Gall. p. 463. Planta glaucescens, attamen coloris potius obscuri, fructibus ad extremam usque maturationem aliquantulum excrescentibus. Reichenbachi figura offert perigonium majorem.

Male definitus fuit a Duby et DC. *caule simplici*, nam caulis, vel scapus aliquando ramosus evenit; *capsulis rugosis*, caractere evidenter desumpto aut e senio confecta planta, aut ex exsiccato specimine: fallaciter iterum, cum *Fl. Fr.*, allata fig. 2 Clusii, quae *A. fistulosi* est et insuper corripienti auctores propter Linnaei prolationem, ut supra dixi.

Et Noulet, *Fl. bass. sous Pyr.* p. 639, unde traxit *Asph. album* β L. Sp. pl. 444; in reliquis et de *A. ramosi* Obs., DC. et Duby imitator servilis.

Figura Redoutéi, ad quam desideratur organorum essentialium analysis, aliquantulum incerta est, vix a prudenti scriptore adhibenda. Eam ego ad *A. ramosum* citavi; plures eam adhibuerunt pro *A. albo*, cujus effingeret lusum racemo basi ramoso.

Hemerocallis Dioscor. ? L.

Hemerocallis fulva (Dioscoridis ?) L.

Dioscor. l. 3, c. 127. Codex Dioscor. Saecul. XV, p. 60, 1.º, figurae in margine sitae: extat in Bibl. Par. cum N. 2183, ex Millin. Lil. rub. arundinac. Gesn. Hrt. Germ. crt. 265 a, pone Belon, de quo infra. Koch p. 833, n. 2, Bert. 4, p. 134, n. 1, Gaud. 2, n. 807, DC. Dub. p. 471, n. 1. La Peyr. Herbr. s. l. Reichnb. Icon. C. 20, t. 510, f. 1113, Red. Lil. t. 16, Curt. Bot. Mag. t. 64, Schk. Handb. t. 98 genital. Lob. Obs. p. 48, lin. 1 seq. sine ic., sed Icon. t. 93, f. 1, Clus. Pann. A. p. 143-4 fig. et Rar. pl. Hist. l. 2, p. 137, f. 2, Dod. Pempt. p. 204, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 701, f. 1, Park. Parad. p. 148, t. 149, f. 5.

☿ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept. In Pyr. med., or., rara et forte exoticae originis.

Legi in Pyr. Catal. sub *Arbucias* l. d. *Pugiatò*, die 1 Jul. 1851. Observavi in Valle *d' Aure* ad *Vieille*, ad *Gresian*, *Montrejeau*, *St. Gaudins*, *Pontis*.

Caesalpinus in suspicionem venit hanc esse, forte, *Hemerocallidem* Dioscoridis, de qua sententia parum persuasi fuerunt Botanici. Nostris diebus Sibthorp Dioscoridis plantam *Lilium chalcedonicum* esse existimavit, cf. Graec. Pr. n. 786: Cordus, Dodonaeus aliique ad *Lilium Martagon* potius sese converterant: auctores septentrionales non desisterunt in inquirendis Dioscoridis plantis inter eas, quas domui proximas habebant. Matthioli in *L. croceo* potius sese fixit. Dodonaeus dubio non caruit Dioscoridis textum quidquam corruptum ad nos pervenisse; eum cf. l. c. p. 205. Nos eam rem in medio relinquere cogimur. A renatis vero litteris, qui primus de nostra stirpe sermonem habuit, videtur Belon, in Obs., seu It. orient. l. 3, c. 50 (ed. Paris 1588, p. 459) cujus ed. 1 anni 1554 mihi defuit occasio consulendae. Dicit Belon ed. Plantin. 1589, p. 486 *Lilia* Turcorum folia portendere similia *Arundini* illae, quae vulgo in oriente *Elegia* dicitur (respondens forte *Eriantho Ravennae* cf. p. 2668), radicem vero similem habere *Tritico repenti*, sed valde magis crassiorem (ergo non bulbosam). Post hunc plantam enumeravit Gesner Hrt. Germ. crt. 265 nomine *Lilii rubentis arundinacei Turcorum*, ubi ad eam breviter designandam nomina proposuit *Cynorrhodii* et *Cannarhodii*.

Paradisea (Tournf.) Mazzuccat. *Viagg. bot. alp. Giul.* p. 27, ann. 1811, nec 1814, ut lapsu calami vel typographi sphalmate reperimus apud Bertol. It. (ex Morett. *Matth. illustr.*). *Czackia* Andrzejowsky (1818). *Liliastrum* Tournf. *Elem. bot.* p. 296, Inst. r. hrb. p. 369, Link *Handb.*, sed nos hujuscemodi nomina comparativa recepimus tantum dum alia bona non extabant. Revera a novis nominibus abstinendum fuisset.

Paradisea Liliastrum (Matthioli, Caesalpini) Bert. It.

Matth. Caes. Herbr. Tornab. 1563? Bert. 4, p. 133, Koch p. 820, Willk. Lang. Pr. n. 850, *Liliastrum album* Link *Handb.* 1, p. 173, Parl. It. 2, n. 731, *Czackia Liliastrum* Andr., DC. Dub. p. 464. *Anthericum Liliastrum* L., Gaud. 2, n. 794, Ortega apud Quer Fl. Esp. 5, p. 344. *Anthr. Liliastr.* La Peyr. Herbr.; *Anthr. graminiforme* (ridicule) Dulc.; *Phalangium* Matthioli Tabern.; Ph. Dalechampi Lugd. Reichnb. Icon. C. 20, t. 509, f. 1111, Red. Lil. t. 255, Sert. Bot. Bruxell. (1831) V. 3 tab. innumer, Curt. Bot. Mag. t. 318, Loisl. Herbr. gen. Amat. 7? t. 442, Tournf. *Elem. et Inst. r. h. t.* 194 optime Matth. p. 832-3, *Compnd.* p. 519, Clus. ad Rar. pl. Hist. Append. alter. in opere. *Exoticor.* p. 15 (innumer.). Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 852, f. 2, sed 2, p. 1495-6 minus placet; nihil vero *Phalangium* Camer. Epit. p. 580 pro hac, vix pro *Phalang. ramosa*.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editior. Pyr. medior., orientalium.

Legi in Pyr. or. Valle *d' Eynes*, diebus 27 Jun. et 10 Jul. 1837. Habeo e Pyr. septr. med. lectam à la Gorge de *Clarabide* a Deville. Luxuriantem vidi in m.^o *Llaurenti*.

Faciem (*l'air*) *Junci* vel *Graminis* in hac stirpe videbat St. Amans, de ea male effatus in suo *Bouq. Pyr.* p. 308, n. 62.

Liliasphodelus albus Pillet. *Plant. synonym.* p. 236 cum descriptione, quid? *Phalangium* Dioscor. l. 3, c. 112, Plin. Nat. h. l. 27, c. 12 vel 98, quod se ignorare candide fatetur Anguillara, *Sempl.* p. 222, sed quod plures adhuc, cum Matthioli, ad hanc referunt speciem, mihi

aliena est planta, pro qua neque interpretationes *Phalangitidis Liliaginis*, vel *Ph. ramosi*, vel *Ph. graeci*, a Cordo V., a Dodonaeo, a Sibthorp datae me nimium suadent. Inter obscuras Dioscoridis plantas circumspecto.

Phalangites N. *Anthericus* Neotericorum. Istud nomen est improprium, quia eo veteres Graeci et Dioscorides, vix *Asphodelum*, potissimum illius scapos floriferos significabant; et quod *Anthericus* dicebatur a Graecis. *Albuca* apud Romanos audiebatur, cf. Plin. Nat. h. l. 21, c. 6, vel 17. Unde patet, nomen *Albucam* etiam perverse ad *Liliaceas* Capenses translatum esse a Linnaeo. Spernenda itaque est Pauleti interpretatio de *Ornithogalo pyrenaeo* ceu *Anthericum* Theophrasti. Et *Phalangium* quidem minus est castigatum vocabulum apud botanicos, a Plinio usitatum ad *Tarantulam* significandam (Nat. h. l. 8 et 10 et 11). *Phalangites* proprie Plinii est verbum (cf. l. 27, c. 12 vel 98) plantam indicans pro qua fuerunt qui alterutrum G. Bauhini *Phalangium* interpretaverint, sed alia alii.

Phalangites caeterum Plinii idem est ac *Phalangion* Dioscoridis (l. 3, c. 112), qui verbi exitus recipi aequae posset. Quocumque modo ego *Phalangium* penes Botanicos admittere nollem. Apud zoologos item usus et abusus hujus nominis sunt aequae reprehendendi.

Phalangites Liliago (Cordi Valer.) N.

Cord. in Dioscor. l. 2, c. 106; et Hist. pl. crt. 150 b, f. 1 (quibusdam speciei insequentis). *Anthericus Liliago* L. Sp., Koch p. 819, n. 1, Bert. 4, p. 125, n. 2, Gaud. 2, p. 793, Schmidt Fl. Bohem. C. 4, p. 48, n. 346, Willk., Lang. Pr. n. 851. *Phalangium Liliago* Schreb., DC. Dub. p. 464, n. 1. *Anthr. Lilg.* La Peyr. Herbr. et A. ramosus La Peyr. Herbr. partim; A. intermedius Will. pl. exsicc., ipso fatente; *Phalangium acuminatum* Dulc. Fl. Dan. t. 616, Jacq. Hrt. Vindb. 1, p. 36, t. 83, Sv. Bot. v. 6, t. 403, Red. Lil. t. 269 luxur. e cultura; Schk. Handb. t. 95 fr. sem., Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 55, t. 16, f. 1, Curt. Bot. Mag. t. 318, Gawl. Bot. Mag. t. 914 et t. 1635, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 53, Reichnb. Icon. C. 20, t. 512, f. 1115. Pen. Lob. Advrsr. p. 18 sine fig., sed Lob. Obs. p. 27, f. 2, Icon. t. 48, f. 1, Dod. Pempt. p. 106, f. 2, Clus. Cur. posters. ed. 1611, in 4.º p. 56, in fol. 29-30 sine fig.

♂ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Navarr. Valle d' Aezcoa inter *Arribe* et *Villanueva*, l. d. *Echia*, die 19 Jul. 1844. Habeo a Deville ex Pyr. septr. med. Ad *St. Ant. de Galamus* usque vidit Timbal.

Folia scapo generatim breviora, illum tamen aliquando subaequant. Stilus declinatus, qua nota praecipue a *Ph. ramoso* distinguetur, neque illam *scapi simplicissimi* ab auctoribus receptam ego pro bona habeo, quia saepe scapum in *Liliagine* ramosum vidi, et specimen hujuscemodi in Pyrenaeis quoque legi; ut, e contrario, scapum simplicem in *Ph. ramoso* notum ex Rochel. Herb. 221.

Individua inter *Yesa* et *Tiermas*, inque rupestribus sub *Canfranc*, identica caeterum cum aliis apud Reichenbach filium visis ex Gallia, Italia, Istria, a Willkomm observata, in quibus folia convoluta nec plana, basi inflato vaginata, recurvato-reflexa, solo adpressa, hominem ita commoverunt, ut crederet agi probabiliter de nova specie, quamvis inter eam et communem formam alias intermediarias viderit ex *Ollon* Helvetiae. Indiderat fugaci formae illae nomen *Anther. intermedii* Willk. (Pl. exsicc. e collect. ven. n. 268), quam tamen distinctionem ille amplius sustinere non ausus est; cf. Sert. Fl. Hisp. n. 1030 et Pr. c.

Quaedam ex Schlechtendal conferas in *Ann. Sc. Nat. Par. S. 3*, T. 11 (1849), p. 250. Nostra species ab antiquis Germaniae pharma-

copolis, ante Cordum, habetur pro *Asphodelo* Patrum: cf. Val. Cord. in Dioscr. l. 2, c. 199, crt. 48 b.

Phalangites ramosus (Dodonaei, Caesalpini) N.

Moly Plinii Dod. Hist. pl. (gall.) p. 348 f. extr.; cum adumbratione in p. 349, n. 2. Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 216, n. 598, De Plnts. l. 10, c. 27, p. 416. Anthericus ramosus L. Sp., Koch p. 819, n. 2, Bert. 4, p. 124, n. 1, Gaud. 2, n. 792, Schmidt Fl. Bohem. C. 4, p. 47, n. 345, Willk. Lang. Pr. n. 853. Phalangium ramosum Dod., Lob.; Lamk., DC. Dub. p. 464, n. 2. Anthr. ramos. La Peyr. Herbr., partim; Huber Catal. (1596) p. 8 ex Moretti. Jacq. A. 2, p. 39, t. 161, Fl. Dan. t. 1157, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 54, Sv. Bot. v. 10, t. 671, Schk. Handb. 1, t. 95; Schrank Fl. Monac. t. 96, Reichnb. Ic. C. 20, t. 511, f. 1114, Red. Lil. t. 287 luxur. e cult., Plenck Ic. Pl. med. T. 3, p. 53, t. 269, Bot. Mag. t. 1056, Zannich. Vnz. p. 209, t. 20, f. 2, Bisch. Handb. t. 6, f. 153, Lob. Obs. p. 27, f. 1, Icon. t. 47, f. 2, Pempt. p. 106, f. 1, Camer. Epit. p. 580 vix.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept.

Habeo a Deville ex loco indicato *Sur le Gers a Lourdes*. Perrarum saltem est.

Ego in Pyrenaeis non vidi: alii se vidisse testantur et signate Timbal in m.^o *Esquierry* (cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 11 (1864), p. LXXVIII), inque m.^o *Lacoste* ad *Cagire* (*Excurs. Cagir.* p. 7), ac in m.^o *Llaurenti* (p. 288).

Morgagnia Nos, Sched. critic. cent. (10 Maj. 1842; impress. Bonon. 1843) p. 6, n. 33. *Simethis* Kunth En. pl. 4 (1843), p. 618, publici juris facta anno 1844.

Morgagnia bicolor (Grisley) N.

Asphod. min. flor. alb. holoserice. Gris. Virid. Lusit. (1661) n. 1523, laudante quidem Brotero! Parl. Fl. Ital. 2, p. 606, n. 728. *Simethis bicolor* Kunth En. pl. c. p. 618, Willk. Lang. Pr. n. 854, Hook., Arn. Br. Fl. ed. 8, p. 450. *Bulbine planifolia* Spreng. Syst. Vegth. 2, p. 86, n. 17, Bert. 4, p. 131, Schult. Syst. Vegetb. V. 7, P. 1, p. 449, n. 19. *Phalangium bicolor* DC., Dub. p. 464, n. 3. *Anthericum ericetorum* Berger. Fl. Bass. Pyr. 2 (1803), p. 168, n. 2. *Anther. planifolium* Schousb. Marok. p. 171. *A. bicolor*. Desf., La Peyr. Herbr.; *A. Liliago* Bonnam. Nannet.; *A. holosericeum* Pourr. Fl. Galloec. in Herbr. Matr. asserv. et apud Bolos Herbr.; *Simeth. planifolia* Gr. Godr. Fr. Desf. Fl. Atl. p. 304, t. 90, Engl. Bot. Suppl. v. 4, n. 2952, Brot. Phytgr. Lusit. sel. 1, p. 103, t. 44, Red. Lil. t. 215 pulchre; Roques Phytgr. méd. p. 156, t. 12.

☿ Flor. Maj. Jul. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. Cantabr. locis calidioribus, mare versus praesertim. Rarius in humilior. Pyr. septr. mediorum.

Legi in maritimis paulo supra *St. Jean de Luz* et in collibus ad *Socoi*, diebus 8 et 19 Maj. 1841. Habeo e nemore *de Wisken* a Deville. Observavi ad *Hendaye*, *Irun*, *Bilbao*, *Zornoza*; ad *Lannemezan*; ad *Tarbes* quoque reperiri testabatur defunctus amicus Deville, citans potissimum colles austro-occidentales.

Genus optimis characteribus distinctum, facieque propria gaudens, ego ante omnes sejunxi et denominavi, *Morgagniam* dicens in honorem J. Bapt. Morgagni Foroliviensis, qui Professor Patavinus, Italiae nostrae magnum decor, sequioris parentis meae patruus magnus. Generis characteres ita dederam. Perigonium monophyllum, tubo brevissimo praeditum, sexpartitum, laciniis patentibus, deciduum. Stamina perigyna, in fundo corollae inserta, laciniis perigonii opposita. Filamenta in illorum parte media barbata. Antherae oblongae, reniformes, incumbentes. Stilus filiformis, rectus, apice subulatus, acutus, longitudine staminum, deciduus. Capsula sub-rotunda, trilocularis, trivalvis, valvis medio septigeris. Semina ovalia, laevia, in unoquoque loculo bina.

Videtur Bertolonius notas sui generis *Bulbine* aut minus feliciter e planta exsiccata vel minus correcte e speciminibus exoticis male cum

nostra planta conferruminatis eduxisse; nisi forte illas omnes temere e libris stravit, Fl. It. 4, p. 130.

« *Tota planta a pecore intacta relinquitur.* » Brot. Phytogr. Lus. l. c. p. 104. Nil mirum: novit DC. (*Fr.* 3, p. 209 sub n. 1929), declaraverat Thore (*Chl. Land.* p. 129), itemve Berger. (l. c. p. 169), ut monuerunt me Cantabri hujus plantae decoctionem in usum venire ceu catharticum apud Landenses radicem potissimum sumentes, quam dicunt *Cournianou*, et Cantabros ipsos.

Distributio geographica hujus speciei quibus legibus sit subjecta non percipitur. Planta Africana, Sardoia, Corsica, Lusitanica, reperitur in Cantabria, in Pyr. septr. med., in *Deprt. Vienne, Charent. infér., Loire infér.*, in Normania et proximis, in Anglia (ut ferunt), desideratur in Sicilia, in Italia continentali tota, in Catalaunia et forte in Hispania mediterranea tota.

Nomen specificum *planifolium* a Linnaeo inditum postposui, ex quo folia non sunt plana, sed convoluta, aliquando etiam contorta: aptior est Desfontanesii denominatio a duplici colore perigonii extus et intus inspecti. Hoc recognoscere noluerunt Grenier cum Godron *Fr.*, qui cognomentum a Kunth quoque repudiatum male cum Linnaeo restituere maluerunt, l. c. p. 222.

Liliaceae repudiatae.

Tulipa Clusiana! Ventn. apud Red. Pulchra species facile in hortis floristarum culta, ex hisce migravit, stetit et fugit, incerta civis derelinquenda erat; cf. tamen Noul. *Fl. anal. Toul.* p. 165, Philipp. *Fl. Pyr.* 2, p. 311 ex Pailhè, Dulac *Hauts. Pyr.* n. 301, qui ei nomen *T. maculatae* Dulac indidit (sed non Roth!).

Lilium pomponium (Clusii) L. Hoc in Pyrenaeis vivere dixit olim DC. apud Red. *Lil.* 1 (1802) n. 7. Probabile mihi visum est *L. pyrenaeum* tunc temporis Parisiis parum notum, confusum esse cum illa specie, quae pro certo in Pyrenaeis non reperitur. Mox ipse DC. *Fr.* (1805) *L. pomponium* tantummodo in Provincia vitam degere dicit.

Scilla maritima (Epimenid.) L. Quidem sterilem plantam nobis demonstrarunt e littore Ampurdanensi, quae sedulo examinata sese patefecit pro *Pancreatio maritimo!*

Scilla patula (Morison?) DC. Reperitur in Herbr. La Peyrouse s. l. et tum valde suspecta. Nomen ei dederat iste *Sc. nutantis* et ita denominata inscribitur in *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 188, loco indicato ad *Marignac*, qui non procul a *St. Beat* degit. Ibidem plantam ego non percepi, nec vidi in Herbariis Parentau et Marchant. Opinor ergo exoticam Pyrenaeis speciem, in illius Herbario clandestine ipsum intulisse. Et observare quoque placet: La Peyrouse uxorem duxisse ad *St. Beat*, circa quem pagum plura false indicavisse species, ut adamatae conjugis terram celebrem faceret, quod inaniter successit. Crediderunt etiam Grenier Godron, *Fr.* 3, p. 215, speciem reperiri ad *Bayonne* ex Vignard; nos de agro Bayonnensi fidimus Darracq tantum.

Allium flavum (Clus.) L. *A. pallens* Chaix Herbr. ex Timb. Inter *Estagel* et *Pena* reperiri asserit La Peyr. l. c. p. 181, n. 12, speciem, qua in Herbario caruit. Opportuno tempore, Autumno ineunte, ego per eam regionem peragravi, nec stirpem offendi. Provenire ad *St. Ant.*

de *Galamus* et ad *Salvanaire* asseruit Pourr. It. Gren. Godr. quidem, *Fr.* p. 209. Pyrenaeorum indigenam dicunt et revera hoc inverisimile non videtur, ex quo in proximo agro Monspeliensi species a me quoque late observata est. Specimen vero pyrenaeum nec ego vidi, neque ullus mihi demonstravit.

Lloydia serotina (Lobel.) Salisb. Hanc quoque reperiēbam in Herbr. La Peyrouse s. l.!, qui in *Hist.* etc. c. p. 189, n. 4, eam indicat in locis ad *St. Beat* proximis, quod nec mihi, neque amicis constitit. Relinquo hujus rei fidem Mutel, Philippe.

Hoc est *Abandium* Adans. *Fam. pl.* 2, p. 54 et p. 511, idcirco potior stirpis denominatio foret *Abandium serotinum* (Lob.) N.

Ord. II6. LAXMANNIEAE (Parl.) N.

Strictior Ordinis affinitas est cum *Liliaceis*, a quibus tamen separari debere et in proprium evehi Ordinem Parlatore docte et clare demonstravit, primo in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 2 (1855), p. 529, dein fusius adhuc in *Fl. Ital.* 2 (1857), p. 362-6, Ordinem *Aphyllanthacearum* instituens solemnius quam ausus non est facere Endlich. *En. pl.* p. 151.

Ego vero denominationem eorum mutare cogor, quia ista pugnat cum caractere omnium generum, praeter unum, in hoc ipso Ordine. Unica *Aphyllanthes* est aphylla; erroneum est sumere denominationem ab exceptione.

Valde vexatum genus ad *Commelinaceas* duxit Mut. *Fr.* 3, p. 345, itemve Ambros. *Tir. austr.* p. 509.

Primo nota species e Cantabria, nam, tum ex evidenti descriptione, nec non ex autopsia loci, est certe *Cantabrica* Plinii, ita ut, de jure, nomen suum iterum suscipere debet: « *In eadem Hispania inventa est Cantabrica per Divi Augusti tempora a Cantabris reperta. Nascitur ubique, caule junceo pedali, in quo sunt flosculi oblongi, velut calathi: in his semen per quam minutum.* » C. Plin. l. c. Agebatur tunc temporis de planta tantummodo ex Cantabria nota, quae reapse in Italia rarissima est, non ita vero per Galliam Narbonensem a Romanis diutine habitam. Parum opportune, certo, de hac planta dixit Cavanilles: « *Esta planta conocida de todos los botanicos.* » *Ann. Cienc. Nat. Madr.* T. 2 (1801) p. 46.

Aphyllanthes Monspeliensium, Penae et Lobelii tempore, Tournef., Linn. et Neotericorum.

Aphyllanthes Cantabrica (Plinii) N.

Plin. *Nat. h.* l. 25, c. 8 vel 47. *A. monspeliense* L. *Sp. Bert.* 4, p. 169, *Schult. Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 430, *Parl. Fl. It.* 2, p. 362-9, de spec. potiss. p. 367, n. 589, *DC. Dub.* p. 474, *Willk. Lang. Pr.* n. 814. *A. monspels.* La Peyr. *Herbr.*; *A. monspeliensium* Pen. *Lob. Advers.*; *A. juncea* Salisb.; *Dianthus proliifer* Forsk. *Æg. Red. Lit.* t. 483, *Sims Bot. Mag.* t. 1132, *Laok. Ill.* t. 252, *Reichnb. Ic. C.* 19, t. 418, f. 926, excl. f. B, *Salisb. cum Hook. Parad. Lond.* n. 4 cum tab., *Duchsn. Pl. ut. vén. Atl.* t. 11, *Le M., Decsn. Botq.* p. 584, *Moggr. Fl. Menton.* t. 89, *Pen. Lob. Advrs.* p. 190 f. *infr. mal.*, *Lob. Ic.* t. 454, f. 2, *Tabern. Ic.* t. 284, f. 2, *Krtb.* 2, p. 666, f. 4, *J. Bauh. Hist. pl.* 3, l. 29, p. 335-6 fig., *Moris. Hist. pl. Oxon.* 2, S. 5, p. 562, t. 25, f. n. 12.

☞ *Flor.* Apr.-Maj. *Fruct.* Maj. Jun. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, quam raro superat, solo plerumque calcareo.

Legi in *Pyr. Navarr.* ad *Pamplona*, die 27 Jun. 1844; in *Pyr. or.*

ad Roussillon, supra Ceret ad Reynes, die 26 Maj. 1843; in Pyr. Catal. ad Gerona, die 27 Jun. 1870. Observavi ad Sijejan et supra la Nouvelle, abunde per montes Corbarienses; ad Axat, Pradelle, Villefranche du Conflent; facile obvia venit per Pyr. humilior., Navarr., Arag., Catal. or. Vidi ad Jaca usque, ad la Fortunada supra Escalona, ad Berga. Sed vix dari spontaneam ad Sarrana credam, ut contendit Loret Glanes, in Bull. Soc. botq. Fr. 6 (1859), p. 460. Repertam ad Gavarnie a Bordère (1868), ibidem natam e seminibus hispanicis nec duraturam puto.

Ludit floribus albis, roseis, rubellis et cyaneis; color interdum mutatur sub plantae exsiccatione, saturatior tunc eveniens.

Perigonium marcescens, sed persistens. Capsula turbinata, trigona, apiculata, trivalvis, trilocularis, semine in unoquoque loculo unico. Valvae in medio septiferae, placentiferae, septaque in medio capsulae convenientia, ibidemve semina ferentia, veluti si placenta (contrario) e medio ad valvam procederet; semina in eorum apice affixa, veluti si e superiore parte fornicis dependerent. Semina ovoidea, sub-angulata, nigra, tenuissime granulata (testa atra, crustacea *Asphodelearum* more tecta), in quovis loculo solitaria ego vidi, in media hujus parte brevi funiculo sustentata.

In Pyrenaeis facile fructificantem perspexi, non sic in agro Monspeliensi, ubi raro semina matura profert, ut mecum confirmarunt amici optimi Dunal, De Girard, Viguier.

Flos dulcis, dentibus confectus grato sapore orem affecit. Legunt pastores in Pyr. meridionalibus per nemuscula humiliora grassantes, eosque plures collectos in bolum efficiunt et comedunt, ut aliquam delectationem sibi afferant.

Temere Bertoloni hujus generis inflorescentiam comparare cum illa *Dianthi diminuti*, pro specie ab illo, ut ab aliis rejecti (*Fl. It.* 4, p. 158), evidenter dum ad *D. proliferum* se vertere volebat, pro quo stirpem nostram susceptam esse a Forskal, ostenderunt specimina in Herbario Banks reperta. Caeterum habitus *Junci* et *Dianthi proliferi*, quocumque modo, denunciatus erat a Jusz. Gen., a Brot. Lus. pl., a Spreng. Syst. Veg. Ridicule Linnaeus scripsit: « *Juncus* esset, si corolla careret. »; longe potiora promere potuisset.

Memnisse *Aphyllanthem* Theophrastum non recordor. Quidquid sit, *Aphyllanthes* stricte significat florem sine foliis, vel florem involueris orbatum. Per synecdochem hodie intelligitur planta sine foliis et est *Aphyllanthes* Professorum Monspeliensium Lobelii tempore. Linnaeus speciem dicendo monspeliensem, non primam de ea sententiam, a renatis litteris, transfusit, nec primam stirpis patriam ad Narbonne a Pena et Lobelio declaratam eum consideravisse percipitur.

Quis perlecto Pinio, considerato *Convolvulo Cantabrica* Auctor (in Italia longe frequenti), cum Castor Durante aliisque veterum, hunc pro *Cantabrica* Plinii retinebit? Quidam hanc viderunt plantam, cum Turnero Guil., in *Dianthi* specie, potissimum vero in *D. Carthusianorum*; alii cum Anguillara nostro (favente Ovid. Montalbano, Hrt. Botngr. Ind. p. 22, Icon. p. 242) in *Campanula rotundifolia* Ger.; vel cum Cortuso (cf. G. Bauh. Pr. p. 34, n. 5) in *C. pusilla* Haenk.; nonnulli in *Gentiana verna* teste Lobel. Obs. p. 167, aut in specie cum *Gentiana* cognata, ut opinabatur C. Gesnerus, ad Zuingg., Epist. med. (ex edit.

1577, crt. 108 a); aliqui (oppugnante jam Camerario, cf. etiam Gesner mod. cit. crt. 3, 6) in *Scorzonera hispanica*; diversi, cum Adriano Junio, in *Aquilina vulgari*, inter quos forte Ruellius etiam cum sua *Colubrina*, si recte percepi plantam, de qua egit in opere De Natur. Stirp. l. 2, c. 12, p. 392, lin. 19 seq. (a *Colubrina* aliorum, quae *Polygonum Bistorta*, certe longe diversam); sed non absque contradictione, in l. 2, c. 130, p. 589, lin. 12 seq. Plantae quae nomen *Colubrinae* tulerunt apud veteres fuerunt etiam *Ophiorhiza Mungos* (apud Hispanos); *Strychnos Colubrina* et *Arum Dracunculus*, a quibus speciebus certe fugit Ruellii planta, ut fugit a *Bryonia alba*, quae apud quosdam *Colubrina* vocitatur.

Ord. II7. ASPARAGEAE Juss.

Asparagus Column., Linn. Besler, Gener. *Aspar.* Dissert. inaugr. Bot. med., Berolini 1826 in 12; Tornabene (dicerem *Tornabene*) *Monogr. Spec. Aspar. spont. sull' Etna Catan.* 1858, in qua nimium et contemnendum artificium video: cf. Parlatore quoque *Fl. It.* 3, p. 26 N.B.

Asparagus esculentus (Dioscorid., Galeni, Juvenal., Plinii) Salisbr. Pr. p. 252, n. 2.

Dioscor. l. 2, c. 151, Galen. Fac. alimntr. 2, Juven. Sat. 5, v. 82, 9, v. 69, Colum. l. 10, v. 375, Plin. Nat. h. l. 19, c. 8 vel 42. *A. officinalis* Auctr., Koch p. 813, n. 1, Bert. 4, p. 148, n. 2, Gaud. 2, 791, Schult. Syst. Veg. V. 7, P. 1, p. 317, n. 1, Besler s. c. p. 36, n. 31, Willk. Lang. Pr. n. 839, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 4, n. 42. *A. prostratus* Dumrt. a Crép. confirmatus, *A. tenuifolius* Gilib. Exerc. phyt. (non L.) ex Ledeb. Ross. v. 1, n. 52, Turp. in Dict. Sc. Nat. Monoct. Atl. t. 47, Turp. Fl. med. T. 4, t. 45; Fl. Batv. t. 1123, Spach Suit. à Buff. Atl. t. 108, f. 1 fl. fr. sem., Reichnb. Ic. C. 20, t. 518, f. 967, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 58, t. 16, f. 5, Hayn. Term. bot. t. 38, f. 11 ram. florigr., Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 56, t. 272, Zannich. Vnz. p. 24, t. 74, Mill. Ic. t. 55, f. 1, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. 3, tab. 51, 52, Le M. Decsn. Botng. p. 586, Engl. Bot. v. 5, n. 339, Fl. Dan. t. 805, Schk. Handb. t. 96, Sv. Bot. v. 3, t. 213, Fl. Batv. v. 2, t. 155, Dietr. Fl. Bor. Matth. p. 477, ed. Valgr. 1554, p. 251, Camer. Epit. p. 259, Brunf. Herbr. 3, p. 176 male, Fuchs. Hist. st. p. 58, Trag. St. h. p. 222, Cord. Hist. pl. crt. 101 a-b, f. 1, Lob. Obs. p. 458, Icon. t. 786, f. 2, Dod. Pempt. p. 703, f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. 2, l. 5, p. 179 fig., J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 36, p. 726, vel 721 vers., . 1, Herbar. Magunt. 1481, c. 131, item Dond. Herbr. Vicent. 1491.

☞ Flor. Maj. abeunte, Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Canet*, die 21 Maj. 1842. Habui e viciniis de *Narbonne* a Delort; e ripa *Adour*, ad *Tarbes* a Deville.

Edulis potissimum planta *officinalis* nuncupata est a Linnaeo, qui una confudit, Sp. pl. p. 448, n. 1, tres optimas species *A. esculentum*, *scabrum* et *acutifolium*. Porro relinquendus erat. Varia, nec despicienda cognomenta, dederant antiqui, *attilis*, *sativi*, *hortensis* et *domestici* (postremum hoc a Dioscoride susceptum).

Ego patria Ravennae propinquus Plinii observationem confirmo: « *Nullum gratius iis solum, quam Ravennatium hortorum* ».

Asparagus scaber (Clusii) Brignol. Fascic. rar. pl. Forojul. (1810) p. 22, n. 14.

Clus. Hisp. 462 sine fig. et Rar. pl. Hist. 2, l. 5, p. 179, sine fig. Koch p. 813, n. 2, Bert. 4, p. 150, n. 3, Schultss. Syst. Vegth. V. 7, P. 1, p. 318, n. 2 et P. 2, p. 1674, Willk. Lang. Pr. n. 840. *A. maritimus* Pall. It. 2, p. 329, Marsch. a Bieb. Fl. Taur. Cauc. 3, p. 270, n. 691*, Bresl. l. c. p. 35, n. 30. *A. amarus* DC. Cat. hrt. Monspel. p. 81, n. 33 et cum Düb. p. 458, n. 2. *A. marinus* Clus. ls. ets., deupta in 2.^a icone! *A. palustris* Ger., Ray Hist. pl. 2, p. 683, n. 2, denominatione a Galeno suscepta, ut suspicari potest (Alim. fac. l. 2 c. alter de Aspargs.). Red. Lil. t. 446, Reichnb. Icon. C. 20, t. 520, f. 970-1, Ledeb. Ic. pl. Ross. Atl. C. 4, p. 256, t. 393.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Aug. In Pyr. Arag. or., humilioribus, solo salso.

Legi in Pyr. Arag. prope *Huesca* ad *Salas*, die 7 Jun. 1850, unde ramos fructigeros Vallier mihi tradendum legebat.

Scaber evidenter et *A. esculento* crassior videtur: scabrities ejus cum illa *Mesembryanthemi cristallini* similis; manifestior apparet in pedunculis post anthesim. Stipulas spinescentes, cum DC., Duby, Delile, Kunth, Godron, Parlatore, Bertoloni, ego non vidi.

Folia sunt admodum inaequalia. Flores abortu diclini reapse occurrunt. Ingrato sapore, non tamen amaro, pollet.

Non tulit denominationem correctam haec species. Non *maritima*, minus adhuc *marina*: non semper *palustris*; tunque ad incertam Galeni plantam se vergens; non *amara*, quia talis vix est; et quum *Asparagus* ab asperitate sua ita dicatur, tunc cognomentum *Scabri*, eandem repetens significationem, insulsum evenit.

Huc refero *A. marinum* Clusii, non iconem sub hoc nomine adpositam in Rar. pl. Histor., quae ab officina Plantiniana primo prodit in Lobeliano opere Obs. etc., ut redderet *A. esculentum*, cui speciei eam relinquere malui, quamvis reapse pro alterutra specie ferrem.

A. maritimum Pall., a *scabro* sejungere mavult Ledebour, Fl. Ross. 4, p. 198, ns. 4 et 6.

Asparagus acutifolius (Plinii? Araborum) L. Sp.

Plin. Nat. h. l. 19, c. 4 vel 19 obscure. Arabi plures! Matth. in ed. Valgr. 1554, p. 251 de hoc obscure loquitur. Koch p. 813, n. 4, Bert. 4, p. 151, n. 5 et 10, p. 488, Schultss. Syst. Vegth. V. 7, P. 1, p. 326, n. 20, Bresl. l. c. p. 28, n. 16, DC. Dub. p. 458, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 841. La Peyr. Herbr.; *A. commutatus* Tenor. Nap. et *A. ambiguus* De Notrs., ex Auctoribus Siculis. Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 31, t. 337, Reichnb. Icon. C. 20, t. 520, f. 972. Sabb. Hrt. Rom. T. 5, t. 53, Zannich. Venz. p. 24, t. 179. Camer. Epit. p. 260, Pen. Lob. Advrsr. p. 353, Icon. p. 787, f. 1, Clus. Hisp. p. 457-8, Rar. pl. Hist. 2, l. 5, p. 177, f. 3, Cord. Hist. pl. crt. 112 b, fig. 1, et Cord. Stirp. h. l. 5 apud Gesnr. Op. bot. ed. a Schmid. P. 1, p. 7 sine fig.

♂ Flor. Aug. Sept. Fruct. Nov. Reperitur potissimum per regionem mediterraneam locisque calidioribus.

Legi in Pyr. or. ad *Conflent*, ad *Prades*, die 29 Sept. 1843. Copiosum observavi in *Sobrarbe*, ad *Voltaña* praecipue. Vivit inter *Ore* et *Galié*, non procul *St. Beat*, unde vidi in Herbr. Parentau; secus Garunnam egomet observavi ad ruinas arcis *de Rochfort*, contra *Bausens*: vidimus etiam sat copiosum circa *Toulouse* et super hanc urbem.

Planta rigida, caulibus albicantibus praedita, foliis aciformibus, floribus flavis, in asperis plerumque innascens, eximie mediterranea species! veluti si dicam extra invecta.

Ramuli striati, striis abunde denticulatis, unde pubescentia auctorum. Flores grate olentes; squamae scariosae ovales ad pedunculorum basim: pedunculus articulatus, supra articulum sensim incrassatus, sed ego ad articulum incipere perigonium dicere nolim. Perigonium profunde sextpartitum, sub anthesi lacinias suas patentissimas offerens, quae post anthesim a basi paulatim contractae vel approximatae, tubulum mentiuntur, ovario adhaerent, eumque juniorem adhuc protegunt, donec maturescente fructu perigonium decidat. Tubulus iste, efformatus sub laciniarum contractione, incipit brevis et paulatim pertingit usque ad extremam ferme laciniarum partem, eas tantummodo liberas relinquens ad oram, quae tum extremitas dentata corollae tubulosae, primo statim oculorum ictu, diceretur. Istis observatis consideratisque, facile perci-

pitur, quam male mihi sonet in Koch diagnosi « *tubulo perigonii limbum aequante.* » Caeterum perigonii lacinae sunt inaequales, quae exteriores angustiores et longiores, interiores latiores et breviores. Reapse facile foret dicere in hujuscemodi plantis duos adesse verticillos valde approximatos, quod inspectione de floris evolutione attente observata erit confirmandum. Antherae stigmata lambent, mox super ea moriuntur, ut cum corolla marcescant (in floribus hermaphroditis).

Monstrum caule fasciato legi ad *Perpignan*, die 2 Jun. 1842.

Hanc esse plantam *Corrudam* Dioscoridis plures crediderunt, quod aperte et diserte negavit Moretti in *Illustr. Matth.*, cujus rationes si me suasissent, tum cum Scopoli, Villar et Suffren nomen *A. Corrudae* praetulissem. Item de Plinianis *Asparagis sylvestribus*, Nat. h. l. 19, c. 8 vel 42, l. 20, c. 10 vel 43, insuper et l. 21, c. 16 vel 54, non adeo facile et inde incertum semper erit iudicium. Potiorem, forte, locum supra citavi.

Num *A. sylvestris* Bononiae ad Volmarium Eslingensem a Luca Ghini missus (cf. C. Gesner. apud Cord. Sbir. h. append. crt. 290, vers. lin. 9) fuerit haec species, ut *Corrudae* nomen in suspicionem inducit, vel potius *A. sylvaticus* (Matthioli) W. Kit., sive *tenuifolius* Lamk., difficile est decidere. Ambae species facile ad Bononiam reperiuntur. Figura Matthioli de *A. sylvatico* ad *A. esculentum* perperam, e Matth. tabuls. a Duhamel applicita est. *A. sylvestr. tert.* Dod. Pempt. p. 704, f. 2, dubitanter ad *A. acutifolium* retulit Courtois, sed eum merito exclusit Lejeune: citata icon, identica cum Clusiana, Hispan. p. 461, Rar. pl. Hist. 2, l. 5, p. 178, f. 1, pertinet ad *A. horridum* L., orae circummediterraneae calidioris, quod sibi quoque dictum intelligant D'Avoine et Morren.

Ord. II8. SMILACEAE R. Br.

Tribus 1^a PARIDEAE Endl.

Paris Fuchs., Rupp., L.

Paris quadrifolia (Herbarior., Egenolphi) L. Sp.

Egenolph. Herbr. imag. crt. 37 f. infr. et cf. Dorst. infr. cit. Koch p. 813, Bert. 4, p. 391, Gaud. 2, n. 904, Ledeb. Monogr. p. 5, n. 1, DC. Dub. p. 459, Willk. Lang. Pr. n. 827, La Peyr. Herbr.; *P. obovata* Ledeb., *P. hexaphylla* Cham., *P. daurica* Fischr. ex Maximow., qui dabitur num *P. verticillata* M. a Biebrst. (recepta a Ledeb. Ross.), foret ne monstrosa planta, Prim. Fl. Amur. n. 727, Engl. Bot. n. 7, Fl. Dan. t. 139, Schk. Handb. 2, t. 109, Sturm Hefl 12, Schrank Fl. Monac. t. 35, Libosch., Trin. p. 59, t. 20, Red. Lil. t. 226, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 49, t. 83, f. 7, Dietr. Fl. Bor. n. 29, Reichnb. Icon. C. 20, t. 430, Sv. Bot. t. 6, Labr. Heg. Ic. Helv. fasc. 22, t. 4, Fl. Batv. v. 9, t. 641, Br. Phoeb., Ratz. Pl. vén. germ. p. 29, t. 3, Plenck. Ic. pl. med. T. 4, p. 15, t. 311, Bull. Herb. Fr. t. 119, Sabb. Hrt. Rom. T. 4, t. 52, Roques Phytgr. med. p. 94, t. 3, Du Roin. Pl. ut. vén. Atl. t. 13, Dorsten. Botn. crt. 304 C, Lonier. Nat. h. crt. 147 A, f. 1 Egenolphiana, Matth. p. 1093, Camr. Epit. p. 835, Fuchs. Hist. st. p. 86-7, Trag. St. h. p. 308, Cord. Hist. pl. crt. 152 a, f. 1, Dod. Purg. p. 327, Pempt. p. 444, Lob. Obs. p. 137, f. 2, Icon. t. 267, f. 1, Faber. Strychn. p. 28, n. 12 cum fig., Tabern. Krtb. 2, p. 1095 et Icon. t. 720, f. 1, Garid. pl. Aix p. 227, t. 49, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 34, p. 613, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 13, p. 532, t. 3 f. ant. ult. n. 6.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In montanis. Pyr. medior. praecipue.

Legi in Pyr. septr. med. au *Pic de Gard*, die 3 Jul. 1843. Habeo a Deville ex *Labassère*.

Ante Hallerum etiam numerum florum varium observarunt vel adnotarunt G. Bauh. Pin. p. 167, n. 10, Ray Hist. pl. 1, p. 670, Mapp.

et Bürckel, cf. Hist. pl. Alsatic. p. 141, Sim. Paull. Quadriprt. botanic. ed. 2, p. 297, versus finem, Bromel Chlor. Goth. (1694) p. 46.

Ego vero, cum aliis, vidi, non tantum florum numerum varium sed et cum illis floris partes auctas aut diminutas. Rarius occurrit trifolia, unde observatio Wernischek, Gener. pl. (Vienn. A. 1763) p. 177, n. 492: « *Paris trifolia* excludit unam quartam partem in omni fructificationis parte. » Cooper loquitur de lusibus foliis ternis, septenis etiam, sed perigonii lacinias nunquam ultra quinque vidit, scilicet non tantas semper quot folia, ut quidam perhibuerunt, superato scilicet et foliorum numero quinto. Confirmant hoc quoque suppositae a Ledebour species, quas cf. in Fl. Ross. 4, ps. 120-1, n. 2, 3, 4; et cf. Cooper apud Jard., Hook., Taylr. *Annals Nat. Hist.* V. 1, Lond. 1838, p. 481 et Smith (G. Ed.) *Obs. Pl. South Kent* (1829) tab. 1.^{am}

P. polyphylla, species Nepalensis (Wallich. Pl. Asiat. rars. 2, p. 24, t. 126) describitur ceu planta staminibus 5-14 praedita, perigonio involueroque 5-7-phylo, aliquando 4-phylo, rarissime triphylo, quamvis non semper perigonium et involucrum eodem phyllorum numero gaudeant; foliis 7-10; stigmatum numerus quoque varius observatur a 3 ad 7, saepissime quaternus, rarissime trinus, ut indicatur a Royle l. c. p. 20. Unde manifestum fit, quam praestet foliorum numerus prae perigonii involucrique phyllis, quantumve prae foeminis mares.

Plures sunt plantae, quae numerum partium florum aequa proportione adaugent aut minuunt, sunt tamen aliquae, quae in foemellis eandem luxuriam non admittunt, fruentes cum gaudio de numero marmorum adaucto vel ampliore. In *Actinophyllo* Ruiz et Pavon, sive *Sciadophyllo* R. Br., Poir., Spr., DC. « Numerus frequentior..... septenarius est, licet interdum variet. Numerus staminum numero stilorum et baccae loculamentorum respondet. In *Actinophyllo* angulato numerus stilorum quaternarius, senarius, vel quinarius, rarissime septenarius. » Ruiz, Pav. Fl. Per. Chil. Pr. (1794) p. 51. Iidem auctores observarunt in *Tovaria*: « Numerus frequentissimus in calyce, corolla, staminibusque septenarius, interdum octonarius, in stigmate tam septenarius, quam senarius. » Iid. Ibid. p. 49.

Caeterum normalis *Paridis* status est ferre perigonii phylla et stamina numero illius foeminarum duplicato.

A. G. Bauhino, Pin. p. 167, n. 10 citatur *Paris Herba Loniceri* et Camer. Stat *Herba Paris Camerarii*: sed *Lonicerus* Adam. in opere suo, vel editione potiore (1551) l. c., speciem nostram inter *Aconita* posuit, aliisque nominibus, extra illud a G. Bauhino citatum, plantam denominari dicit. Nec *Uvam versam Dorstenii* meminit G. Bauh. l. c.

Tribus 2.^a CONVALLARIEAE Endl.

Streptopus Richrd. (L. Cl.).

Streptopus amplexicaulis (Brunfelsii) Poir. *Dict.*, Sturm *Deutschl. Fl.*

Brunf. Herbr. 3, p. 96, 97. Non sine maximo dubio! *S. amplexifolius* DC. Fr. Koch p. 813, Bert. 4, p. 137, Don Monogr. Strept. in Trans. Linn. Soc. V. 18, P. 4, p. 526, n. 1 (1841); DC. Dub. p. 459, Willk. Lang. Pr. n. 828, As. Gray Man. Un. St. p. 529, n. 1. *Uvularia amplexifolia* L., Gaud. 2, n. 771. *U. amplexif.* La Peyr. Herbr.; Strept. distortus Michx., Loisel. Gall., Hook. Fl. Bor. Amer. 2, p. 173, n. 1; *Polygonatum ramosum* Dod. Schk. Handb. t. 93, Waldst. Kit. pl. rars. Hungr. T. 2, p. 182.

t. 167, Sturm Hest 41, Red. Lil. t. 259, Fl. Dan. t. 1515, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 38, Hook. l. c. t. 188, f. A, Hayn. Term. bot. t. 32, f. 5, Reichnb. Icon. C. 20, t. 431, Matth. p. 1215, Camer. Epit. p. 936, Clus. Pann. A. p. 266 fig. et p. 267, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 276, f. 2, Dod. Pempt. p. 346, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 31, p. 530 fig., Barr. Ic. t. 719 mal., t. 720 ben.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In montanis.

Legi in Pyr. septr. sub *la Maura*, die 8 Aug. 1843; in Pyr. or. Valle de Planes, contra *Mont-Louis*, die 4 Aug. 1836. Habeo a Deville ex *Neouvieille*, ex *l'Estibe de Luz* et ex *le Lac de Miguélou*.

Uvularia Brunfelsi hic loci proposita est a Moretti in *Matth. illustr. Mem. 8*, a qua sententia ego aufugissem, videns potius in figuris illis *Ruscum Hypoglossum* Auctor., mihi *Oxymyrsinem coronariam* Fl. Virg. p. 68.

In montibus *Wechsel* et *Durrenstein*, ubi stirpem olim inveniebat Clusius, non amplius eam invenerunt hodierni botanici, teste Host Austr. p. 427.

Sprengel, Comm. in Dioscr. T. 2, p. 592, laudat *Anguillarae* interpretationem de *Radice Idea* in hac planta recognita. Perlecta *Anguillarae* descriptione (*Sempl.* p. 259), considerato loco, unde iste suam plantam eduxerat, promptius in hanc sententiam ego quidem adducor, quam cum G. Bauhino, Mentzel, Ambrosino, Bertoloni aliisque *Myrtillum exiguum* proferre.

Polygonatum Dioscr., Cord., G. Bauh., Tournf. *Salomonina* Heister, sine necessitate. Videbatur Heistero nimium *Polygono* simile nomen, cf. Syst. pl. gener. p. 38 not. k.

Polygonatum angustifolium Fuchsii!

Hist. st. p. 586 et Fuchs. Ic. ed. 1545, p. 337. *P. verticillatum* All. Pedm., Parl. It. 3, n. 751. Maxim. Pl. asiat. in Bull. Acad. Sc. Petersb. V. 11 (1833), p. 852, n. 8. *Convallaria verticillata* L., Koch p. 814, n. 1 (colore baccae correcto); Bert. 4, p. 140, n. 2, Gaud. 2, n. 797, DC. Dub. p. 459, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 831. *Conv. verticill.* La Peyr. Herbr.; *P. tenuifolium* Cord. Hist.; *P. erectum* Gesn. Hrt. Engl. Bot. v. 2, n. 128, Fl. Dan. t. 86, Red. Lil. t. 244, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 36, Loddig. Bot. Cab. t. 1108, Reichnb. Icon. C. 20, t. 435, Berger. Phytom. p. 183 cum tab. Trag. St. h. p. 400, Cord. Hist. pl. crt. 113 a fig., Lob. Obs. p. 468, f. 2, Ic. t. 805, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 31, p. 531, f. 1, Dod. Pempt. p. 345, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 277, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1623, f. 2, Lonier. Nat. h. crt. 170 C. f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 13, p. 538, t. 4, f. n. 14.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Aug. In montanis.

Legi in Pyr. septr. aurigr. sub *la Maura*, die 8 Aug. 1843. Habeo a Deville e *Lhieris*.

Polygonatum angulosum Cordi Valeri! Hist. pl. crt. 113, vers., sine figura.

Post *Cordum* supervenit Clusius, infr. c. *P. officinale* All. Pedm., Parl. It. 3, n. 748, Maxim. Pl. asiat. in Bull. Acad. Sc. Petersb. V. 11 (1833), p. 846, n. 3. *Convallaria Polygonatum* L., Koch p. 814, n. 2, Bert. 4, p. 142, n. 3, Gaud. 2, n. 798, DC. Dub. p. 459, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 830. *Conv. Polygnt.* La Peyr. Herbr.; *P. latifolium* Dod., *P. uniflorum* Gilib. Exerc. phyt.; *P. glaberrimum* Koch C., ex Ledeb. Ross., *P. japonicum* Morr., Decsn. et var., ex Maxim. Engl. Bot. v. 4, n. 280, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 44, Fl. Dan. t. 377, Red. Lil. t. 258, Fl. Batv. t. 44, Dietr. Fl. Bor. n. 34; Berger. Phytom. p. 139 cum tab., Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 51, t. 264, Sv. Bot. v. 1, t. 41, Reichnb. Icon. C. 20, t. 434, f. 964, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. t. 44, Hayn. Term. bot. t. 61, f. 9, Woodv., Hook. Med. bot. V. 4, p. 774, t. 261. Clus. Pann. A. p. 263-4 fig. et p. 265, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 276, f. 1, Dod. Pempt. p. 346, f. 1, Camer. Epit. p. 692, Barr. Ic. t. 711, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1137, f. 1, Icon. t. 756, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 31, p. 529, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 13, n. 537, t. 1, f. ult., n. 4.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Aug. In montanis.

Legi in Pyr. Arag. a *la Peña de Uruel*, die 18 Jul. 1853. Habeo a Deville e nemore de *Izaun*.

Polygonatum latifolium (Dioscoridis) Fuchs. Hist. st. p. 585.

Dioscor. l. 4, c. 6. *P. multiflorum* All. Pedm., Parlat. Fl. It. 3, n. 750, Maxim. l. in praec. spec. c. p. 849, n. 5 et cf. n. 6. *Convallaria multiflora* L., Koch p. 814, n. 4, Bert. 4, p. 143, n. 4 et 10, p. 488, Gaud. 2, n. 799, Schmidt Fl. Bohem. C. 4, p. 54, n. 352, Wilson apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831), p. 413, n. 30, DC. Dub. p. 459, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 829. *Conv. multifl.* La Peyr. Herbr.; *C. Polygonatum* Pesn. Cat., ex Lloyd. Loir. infr. *P. majus* Lonier. Varietati americanae respondent, ex Hook. Fl. Bor. Amer., *P. pubescens*, *P. canaliculatum*, *P. hirtum*, *P. latifolium*, *P. angustifolium* et inde *Convallaria biflora* Walk., Torrey. Engl. Bot. v. 4, n. 279, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 43, Fl. Batv. v. 2, t. 95, Schrank Fl. Monac. t. 122 et t. 173. Schk. Handb. t. 97, Fl. Dan. t. 152, Sv. Bot. v. 6, t. 392, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 35, Berger. Phytomnt. p. 89 cum tab., Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 51, t. 265, Red. Lil. t. 229, Reichnb. Icon. C. 20, t. 433, Libosch., Trin. p. 12, t. 4, Drev. et Hayn. Ch. pl. Eur. T. 3, p. 3, t. 52, Hayn. Term. bot. t. 4, f. 6, Mill. Icon. t. 101, f. 1, Sabb. Hrt. Rom. T. 1, t. 7, Zannich. Vnz. p. 245, t. 34, Bull. Herb. Fr. t. 307, Matth. p. 954, Camer. Epit. p. 693, Brunf. Herbr. 3, p. 92, Egenolph. Herbr. imag. crt. 13 b, fig. intr. et P. 2, crt. 20 a f. intr., Dorsten. Bot. crt. 108 D, Lonier. Nat. h. crt. 170 C, f. 2, ab illa Dorst. diversa; Fuchs. Icon. ed. 1545, t. 336, Trag. St. h. p. 399, Cord. Hist. pl. crt. 113 b fig., Dod. Purg. p. 77, Pempt. p. 345, f. 1, Lob. Obs. p. 361, f. 2, Icon. t. 637, f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 275 f. infr., Tabern. Krtb. 2, p. 1136 fig., Icon. t. 755, f. 2, Le Grand Herb. etc. de Ras. Avic. etc. Paris 1520, vel prope, par Jean Petit crt. 54 vers., f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, n. 1623, f. 1, I. Bauh. Hist. pl. 3, l. 31, p. 529, f. 1 vix, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 13, p. 537, t. 1, f. 10, n. 1.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Aug. In montanis rarum.

Habeo a Deville lectum secus iter inter *Luz* et *Gerdre*, inque nemore de *Montgaillard*. Née observabat ad *Bourquette* sub *Roncesvalles*; ad *St. Paul de Fenouilhede*, Pourr. It., au *Coumo Ouère* (*Arbas*) *Timbal*, itemve au *Llaurenti*.

Conv. bracteata Thom., Gaud., culta a Ledebour in hrt. Dorpat., ad nostrum typum revenit. Cf. Fl., Ross. 4, p. 125.

Quod ad Dioscoridis locum pertinet, ambigunt quidam inter hanc speciem et superiorem: sed ipsius Dioscoridis verba « *Flores..... foliis ipsis numerosiores* » omne dubium amovent, quod ultra profligat statio *Pol. latifolii* in Laconia. Rebus ita se habentibus, unusquisque videt quam fallaciter *Polygonatum* dixerit Linnaeus superiorem speciem, et quam caeciter egerint ii, qui, per continuatam annorum seriem, denominationem ejus receperunt et sustinuerunt.

Convallaria Desf., *Callionymum* Gesn. Hrt., sub *Lil. Convall.* crt. 265 a.

Convallaria majalis (Herbarior., Floristar.) L. Sp.

Cuba dictus, Hrt. Sanits. ex ed. Germ. 1485, c. 230. Koch p. 814, Bert. 4, p. 139, n. 1, Gaud. 2, n. 796, DC. Dub. p. 459, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 832. La Peyr. Herbr.; *C. fragrans* Salisbr. Pr.; *C. bracteata* Dulc. (non Thoms.), *C. scaposa* Gilib. Exerc. phyt. Engl. Bot. v. 15, n. 1035, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 42, Fl. Dan. t. 854, Schk. Handb. t. 97 fl. fr., Sturm Heft 14, Schrank Fl. Monac. t. 41, Fl. Batv. v. 1, t. 6, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 33, Berger. Phytomnt. p. 179 cum tab., Red. Lil. t. 227, Loisel. Herb. genr. Amat., Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 59, t. 16, f. 6, Sv. Bot. t. 9, Bull. Herb. Fr. t. 219, Reichnb. Icon. C. 20, t. 432, Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 50, t. 263, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. t. 43, Roques Phytgr. med. p. 97, t. 4, Sabb. Hrt. Rom. T. 1, t. 5, Hayn. Term. bot. t. 37, f. 4, Matth. p. 875, Camer. Epit. p. 618, Fuchs. Hist. st. p. 240, Brunf. Herbr. 1, p. 241, Trag. St. h. p. 572, Lonier. Nat. h. crt. 183 B, Dod. St. h. Comm. (1553) p. 217, Hist. pl. (gall.) p. 132, f. 1, Fl. Coronr. ed. 1, p. 133, ed. 2, p. 137, Pempt. p. 205, f. 1, Lob. Obs. p. 87, f. 1, Icon. t. 172, f. 2, Clus. Pann. A. p. 596 figurae, nec amplius, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 31, p. 531, f. 3, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 13, p. 539, t. 4, f. 9, n. 1.

☞ Flor. Maj. Jun. ineunte. Fruct. Aug. Ubicunque rara; minus tamen in montanis regionis oceanicae.

Habui e m.^o *Aloña* Pyr. Cantabr., supra *Oñate*, a Mieg, ex *Ar-tique de Viella* (vallis *Aran*) de Herbr. Parentau a Montané, ex m.^o *Rie* translata in Hrt. de *Rap* a Marchant, e *Montgaillard* a Deville. Reperitur spontanea ad *Villalunga* sub *Setcasas*, unde mihi demonstrata est. In m.^o *Peña de Uruel* vidit Willk., Sert. Fl. Hispan. n. 1011, ad *Salvanaire* Pourr. It., in *Val de Baños* Pyr. Catal. *Excurs. Gar. Nogr.*, al *norte de Basagoda* vidit Vayreda.

Quod Manardus (J.) Ferrariensis dijudicaverit *Convallariam* ejusdem ac *Polygonati* generis (ei *Fraxinella*); indicium est in eo quandam animi perceptionem extitisse rectam ad genera et quidem ad Methodum naturalem Rei herbariae digerendae; cf. ejus Epistol. l. 9, cap. 4 (ann. 1522). Post eum idem prodidit iudicium Mundella (Al.) Brixienensis, quem laudavit Heroldus (H.) Norimbergensis in litteris ad Matthioli, cujus cf. Epist. med. l. 3, ed. Prag. p. 210, ed. Lugd. p. 350. Videbis Caesalpinum quoque pone *Polygonati* species (*angustifolii* et *latifolii*) de *Convallaria majali* egisse, in opere De Plnts. l. 5, c. 34, p. 224.

Loquutos de nostra specie Theophrastum aut Dioscoridem sane non deprehendi. Incertissimum Dioscoridis *Ephemerum* pro ea interpretari posse opinatur Ruellius (*non quod eadem die jugulet..... sed quod flos confestim deciduus*), De Nat. Stirp. l. 3, c. 115, p. 824, lin. 26.

Laetati sunt fratres Campi (*Spicileg. Botan.* 1654, c. 9, p. 38-41) de intervisio ab eis *Gramine Parnassi* Dioscoridis, l. 4, c. 32, in hac *Convallaria majali*. Profecto haec potior interpretatio videtur quam illa *Maianthemis cordifolii* (Brunf.) Moench, a pluribus laudata, de stirpe nihilominus in Graecia non reperta; aut de *Enneadynami Polonorum* (V. Cordi) Gesneri, a multis recepta, quamvis planta in m.^o Parnasso Baeotiae inventa non sit; vel *Campanulae cymbalariae* Sibth. ludicre projecta a Sprengel, Comm. in Dioscor. 2, p. 588. Ad Camporum observationes sustentium epithetum foliorum hederaceorum de *Gramine Parnassi* a Dioscoride datum, meam hanc addam opinionem: non semper Dioscoridem referre se voluisse ad formam, caeterum vagam, foliorum *Hederae Helicis*, sed aliquando similitudinem quamdam texturae illorum sub-coriaceae, vel superficiei nitidae, in aliis foliis indicare hoc vocabulo studuisse. Longe aberraverat Anguillara, cf. *Semplici* p. 256, dum *Polygonum Fagopyrum* pro *Gramine Parnassi* apprehenderat.

Smilax Theophr., Tournef.

Smilax aspera (Theophr., Dioscor., Plin.), Car. Steph., Ruell., Fuchs., Lonier., Matth., Ciofani, Lob., Dod., ex Dioscor.

Theophr. Hist. pl. l. 1, c. 10, l. 3, c. 18, Dioscor. l. 4, c. 142, Plin. Nat. h. l. 16, c. 35 vel 63; l. 24, c. 10 vel 49. Koch p. 815, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1833, Parlat. Fl. It. 3, n. 754. Sm. aspera et Sm. mauritanica Poir., Bert. 10, ps. 357, 359. ns. 1, 2, DC. Dub. p. 460, ns. 1, 2, Willk. Lang. Pr. ns. 837, 838. La Peyr. Herbr.; S. mauritan. Desf. Atl., Poir., Herbr., apud Moquin a me visa, S. pendulina Lowe, Kunth En., ex Webb.; S. asper. et S. nigra Bory Chamb. Pélop. ns. 1600-1. Flor. Graec. Sibthrp. C. 10, p. 49, p. 959, Reichnb. Icon. C. 20, t. 438, f. 970, Schk. Handb. 4, t. 328 pl. aculeatiss., Le Maout, Decsn. Botant. (1868) p. 581. Nouv. Duham. T. 1, p. 234, t. 53 angustifol.; Planch. Flor. Serr. Jard. Eur. T. 6 (Bruxell.) p. 197, n. 1049 cum icone (stat. fruct. rutil., dens., fols., cord., inerm. omnino virids.); Spach Suit. à Buff. Atl. t. 108, f. 2 fl. fr. sem. Matth. p. 1211, Camer. Epit. p. 931, Duh. Arbr. Arb. 2, t. 71 a Matth.; Fuchs. Hist. st. p. 718 non bene flor. nec fruct.; Trag. St. h. p. 814, Clus. Hisp. 218-20 fr. rutil., Rar. pl. Hist. l. 1, p. 112 f. infr. et p. 113 f. supr., Lob. Obs. p. 339, f. 2, Icon. t. 617, f. 2, Dod. Pempt. p. 398, Pluk. Phytogr. t. 110, f. 3.

☞ Flor. Sept. Oct. Fruct. Nov. Dec. In humilioribus et calidioribus, praesertim regione mediterranea.

Legi in Pyr. Cantabr. marit. ad *Hendaye*, die 31 Aug. 1841. Habeo a Deville e *Bayonne*. Copiosa provenit in Cantabr. meridion. maritim., abundans ad *Bilbao* etc.: sed vidi sat frequentem etiam ad *Tolosa*, ad *Azcoitia*. Reperitur quoque ad *Biarritz*, frequentior facta ad *Hendaye*, inque contermina *Guipuzcoa*. In Pyr. med. observavi potissimum a *la Carbonera*. Detineo frustulum (ex agro Narbonensi), e manibus pulcherrimae virginis *Adelina Caillard*, anno 1839, mense Sept., mihi ab illa, postquam flores olfecerat, concessum.

Per littus Cantabricum occurrit admodum elata aut contracta, racemis longis aut brevibus, foliis latissimis vel angustis, iisdemve prorsus inermibus aut valde aculeatis; generatim, quo latiora sunt folia, minus vel ferme nullimode aculeata reperies, quo angustiora tunc ferociter armata offenduntur.

Per regionem mediterraneam etiam, in *Roussillon* ad *Ceret* alibique, in calidioribus plagis etiam, vidi plantam variantem caule minus rigido minusve aculeato folisque latioribus sub-dentatis et subinermibus, integrisve ac inermibus: ad *Lloret de mar* inter et *Manes*, Pyr. Catal., occurrit mihi, die 17 Sept. 1853, stirps foliis angustissimis, duobus tribusve lineis latis et aculeatis; iisdem latissimis, bipollicaribus, inermibus; item in eodem loco, vidi folia instar *Ari italici* albis maculis notata, aut totis eis viridibus; et idem mox (anno 1860) conspexi in sylvā *de Canet* prope *San Feliu de Guixols* et ad *Gerona*.

Drupas ad *Rosas* observatas, die 28 Aug. 1846, rubras vidi, mox, in eadem regione, sed extra Pyrenaeos ad *Monspelim*, cum amico optimo *Dunal*, ineunte Nov. 1846, drupas maturiores nigrescentes vidimus: nec aliter evenire in opposita regione oceanica compertum habui, observatis in *Cantabria* fructibus primo rubris, dein omnem maturitatem adeptis nigrescentibus, vulgo nigris. Hinc non bene quidam absolute hujus speciei baccas rubras descripserunt, *Savi Pis.*, *Bert. It.*, *Guss. Sic.*, *Godr. Gr. Fr.*

Plus minus nitida occurrunt folia in superiore pagina.

Visitur in *Flora Graeca Sibthorpiana* figura plantae, in qua baccae rubrae pictae fuerunt; ibidemve adposita haec *Lindleyi* observatio legitur: « *Foliorum forma, nec non aculeorum praesentia et abundantia variare videtur, indeque S. nigra Willdenow, vix species diversa habenda est.* » Sed cur de foliis deque aculeis dixit, ut conclusionem ederet de fructu? Revera congruum fuisset, si de illis effatus dixisset, quod verum est, *S. mauritanicum* *Poir.*, *Desf.* lusum *asperae* esse; cf. ad rem *Moris* et *De Notrs. Caprar.* n. 372.

Item respuo *Boissieri* artificium, qui in *Voy. botq. Esp.* n. 1635 (imitatum a *Kelaart*, *Fl. Calpens.* (Lond. 1846) p. 160 et a *Willkomm* s. c.) obtulit *S. mauritanicam* *Desf.* cum synonymis *S. nigrae* *Willd.* et *S. catalaunicae* *Lamk. Dict.*, a *S. aspera* distinctam; illumque minus adhuc intelligo, qua ratione ambas *Clusii* figuras ad *S. asperam* tunc retulerit, l. c. n. 1634. Et sic *Visiani Dalm.* p. 62, n. 307 damnandum judico sejungentem *S. nigram* *Clus.*, *Willd.*, *Reichenbach*, ab *aspera*, ut fecerat *Grisebach Rum. Bith.* 2, p. 402, n. 2.

Certe primus hasce stirpes distinxit *Clusius*, in *Hist. pl. rar.*, ita effatus: « *Asperae Smilacis duo inveniuntur genera: unum frequentius spinis torridum, rutilo fructu, alterum paucioribus aculeis armatum, sed folia nullis, nigro fructu.* » l. c. p. 112. Patriam primae adsignat *Galliam Narbonensem*, *Hispaniam*, *Lusitaniam*; secundae *Lusitaniam*, ibidemve *Hispaniam conterminam*, ad quam nos cum *Cantabria* accedimus.

Quae fides, quaeso, habenda est *Gussone*, qui plantas separans nominibus *S. asperae* et *mauritanicae*, utriusque fructus maturos coccineos describit? *Fl. Sic. Syn.* 2, p. 629, ns. 1, 2, *Pl. vasc. Inarim.* (1854) p. 331, n. 2.

S. excelsa *L.* sibi vindicaret loca (*Smilacis* idest *Ederae ciliciae*) *Theophr. Hist. pl.* l. 1, c. 16, l. 3, c. 18, *Plin. Nat. h.* l. 16, c. 35

vel 63, ex Paulet in Stack. Ill. Theophr. p. 8: cf. Poiret *Dict. Sc. Nat. Par.* T. 47 (1827), p. 127. Ego vero ab hoc iudicio recedo, quia folia magna *S. excelsae* fugiunt a Theophrasti ac Plinii descriptione, dum nihil obstare video contra interpretationem generatim receptam de *Smilace aspera*.

S. catalaunica Poir., quam plures Lamarckii faciunt, ulteriore eget observatione.

Oxymyrsine Graecor., Anguillr.; *Ruscus* Castor., Tournf., L., Rochebr. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 8, ps. 523-5.

Ruscus est vocabulum, quo usus est Vergilius designando *Aquifolio*. Vox eadem reperitur apud Columella (Cultr. hrtr. l. 10, v. 374) forte pro eadem arbore adhibita, nam Neotericorum *Ruscum aculeatum* et ipsum *Myrti* speciem fecisse videtur (De Re rust. l. 12, c. 38). Plinio teste, Castor (ignotus nobis auctor) *Ruscum* eam vocavit *Smilaceam* stirpem, quae a renatis litteris, Ruellii et Matthioli hallucinatione, Latinorum *Ruscum* putatam, hoc sibi tulit nomen et typum generis evenit. Fallacem bene intuentibus denominationem, ultra sustinere nolui, suffecique *Oxymyrsinem*, inter synonyma *Myrti sylvestris* (*Rusci aculeati* Auctor.) a Dioscoride et a Plinio reportatum. Nec nomen specificum speciei nostrae correctum erat.

Oxymyrsine pungens (Hippocrat., Theophrast., Dioscorid., Plinii) N.

Hippocr. Ulc. 880, Theophr. Hist. pl. l. 3, c. 17, Dioscor. l. 4, c. 144, Plin. Nat. h. l. 23, c. 9 vel 83. *Ruscus aculeatus* L. Sp., Koch p. 815, n. 1, Bert. 10, p. 397, n. 1, Gaud. 6, n. 2298, Gren. Jur. p. 793, DC. Dub. p. 460, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 834. *R. acul.* La Peyr. Herbr.; *R. dumosus* Clark ex Griseb. Rum. Bith.; *R. laxus* Sm. ex Witherng. Engl. Bot. v. 8, n. 560, Bull. Herb. Fr. t. 243, Lamk. Ill. t. 835, Schk. Handb. 4, t. 340, Mill. Linn. Syst. illustr. Cl. 22, Ord. 13 cum tabs., Reichnb. Icon. C. 2, t. 437, f. 968, Sabb. Hrt. Rom. T. 1, t. 8, Berger. Phytonomt. 2, p. 35 cum tab., Sturm Heft 41, Dill. Hrt. Elth. 2, p. 333, t. 251, f. 324, Zannich. de Rusco cum tab.; Woodv., Hook. Med. bot. V. 1, p. 166, t. 64, Le Maout. Decsn. Botanique. (1868) p. 582. Duh. Arbr. Arb. 2, t. 57 a Matth.; Matth. p. 1214, Camer. Epit. p. 935, Lob. Obs. p. 362, f. 1, Icon. t. 637, f. 2, Dod. Pempt. p. 744, Tabern. Krtb. 2, p. 1248, f. 2, Icon. t. 863, f. 2, Barr. Ic. t. 517, Trag. St. h. p. 919, Lonier. Nat. h. crt. 78 C, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 13, p. 540, t. 5, f. n. 1, J. Bauh. Hist. pl. 1, l. 5, p. 579 fig.

h Flor. Mart.-Apr., Maj. Fruct. Hyeme. Non est certe ubicunque communis.

Legi in Pyr. septr. med. humil. supra *Toulouse*, secus *le Tauch*, die 7 Apr. 1853; in Pyr. Catal. humil. ad *Gerona*, die 20 Maj. 1851. Habui e *Perpignan* a Massot; e Pyr. septr. mediis a Deville. Observavi ad *Fontarabia*, *San Sebastian*, *Orio*, *Bilbao*, *Vergara* etc.; in Valle *d'Aure*, ad *Tarbes*, ad *St. Beat* etc.; ad *St. Liestra*; abunde vero per Pyr. or., Catal.

Turiones (sive caules novi) sub evolutione se promunt colore non viridi, sed atro-violaceo nitido; color iste idem occurrit in caulibus secundariis ac in primariis dum folia, quae stant ad illorum basim, viridia sunt et pallida sub juventute, cito scariosa fiunt. Caules et rami striato-sulcati, sulci ab inferiore ad superiorem partem evidentiores. Rami compressi ferunt flores undique versos, sive aut obliquos aut verticales, rarius horizontales, flores ipsos aut soli offerentes aut illos ab eo occultantes. In *Oxymyrsine Hypoglosso* (Dioscor.) N., Pyrenaeis a Natura negato, rami florigeri saepissime horizontales inspiciuntur et flores soli generatim offeruntur.

Quomodo se habeat pedunculus occultatus cum phyllodia explicat Bromf. Fl. Vect. p. 509*.

Olim Duhamel, *Arbr. Arbust.* 2, p. 235, Haller, *Helv.* 2, p. 116, descriperunt hujus generis fructum baccam trilocularem, trispermam, seminibus aliquot abortientibus: et iisdem ferme verbis ea describitur a Ludwig, *Defin. Gener.* (ex edit. Bohem. 1760) n. 1136. Item Moench, *Meth.* p. 365, baccam loculis tribus monospermis confectam declaravit, itemve Desfontaines *Arbrs. Arbriss.* p. 10, Scop. *Fl. Carn.* ed. 2, p. 269, *All. Fl. Pedem.* 2, p. 224.

Itemve bacca trilocularis, mono-bi-trisperma definita est a *Bull. Herb. Fr.*, a Desf. *Fl. Atl.* 2, p. 373; a Link *Handb.* p. 274, a Nees ab Esenb. *Gen. pl.* 2, t. 13 (vel altera dispositione t. 64), qui postremi trilocularem declarant hunc fructum vel ovarium, quae unilocularia et monosperma tantummodo ex abortu plerumque effici volunt; Nees ab Esenbeck, confer etiam apud Bluff et Fingerh., *Compnd. Fl. Germ.* 2, T. 2, p. 743, ut Haller aliique supra memorati jam perceperant. Non aliter hanc rem animo consequutus erat Gaertner, *Fl. Sem. pl.* p. 60 (praetermissa hujus percelebris Viri contradictione).

Ovula in quovis loculo solitaria declarat et figurat Gaertner, qui baccam variantem dicit mono-trilocularem. Quidam *Oxymyrsines* baccam abortu unilocularem et sub-monospermam reperiri dixerunt, ut Coss. *Germ. s. c.*, Ledeb. *Fl. Ross.* 4 (1853), p. 129, Gussone *Sic. Syn.* 2, p. 638, *Visian. Dalm.* p. 159.

Juss., *Gen. pl.* p. 42 hanc baccam voluit trilocularem, loculis dispermis, eumque prosequuti sunt scriptores multi, inter quos (dispermo aut biovulato ovario, hoc idem est) Boreau *Fl. centr. Fr.* (1840) p. 447, Coss. *Germ. Fl. Par.* 2, p. 539, Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 233, Willk. l. c. p. 197. Et Smith, *Engl. Fl.* 4, p. 234 (perdurans in ea quae prius dixerat, *Fl. Br.*) describit baccam hujus generis trilocularem, ut mox de *O. pungenti* dicat, dari in ejus bacca ovula sex, uno aut altero tantummodo maturante. Smithium sequutus est Spach, *Suit. à Buff.* T. 12, p. 222, qui ovarium triloculare describit, loculisque evanescentibus.

Nec aliter rem perspexere St. Am. *Fl. Agen.* p. 421, Hook. *Br. Fl.* ed. 1, p. 434, Spreng. *Gen. pl.* n. 2586, Koch *Syn.* ed. 2, p. 815, Endl. *Gen. pl.* n. 1188, Delastr. *Venn.* p. 423, Hook. et Arn. *Br. Flor.*, Godr. *Lorr.* ed. 2, p. 267, Brébiss. *Norm.* ed. 4, p. 330.

Oxymyrsines fructus ita describitur a Brotero: « *Bacca bilocularis, communiter semen unum accrescens suffocat alia* (sic). » *Fl. Lusit.* p. 71. Meisner dicit ovarium biloculare, baccam unilocularem, sub-monospermam. » *Gen. pl.* 1, p. 403.

Displicent ii etiam, qui simpliciter dixerunt baccam trilocularem, seminaque duo; sic Huds. *Fl. Angl.*, Gouan *Fl. Monspel.* p. 430, Thuill. *Fl. Par.* ed. 2, p. 529, Pers. *Syn.* 2, p. 636, Willd. *Sp. Dioec.* p. 874, Marsch. a Biebrst. *Taur. Cauc.* 2, p. 428, Loisel. *Fl. Gall.* ed. 1 et 2, Woodv. Hook. l. c. p. 167.

Notandusque nigro lapillo est Savi G., *Pis.* 2, p. 383, ausus scribere: « *baccam esse mono aut trilocularem, mono aut dispermam in quovis loculo.* »

Hosce omnes praetergressi sunt Le Maout et Decaisne, *Fl. Jardns. Camps.* p. 764, describentes ovarium triloculare, biovulatum et baccam unilocularem, monospermam. Ovarium *Oxymyrsines* perpetuo uniloculare esse, fructumve mono-dispermum, nec amplius, sustinet Clos, *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 8 (1861) p. 282; et ovarium uniloculare, bi-triovu-

latum describunt denique Coss. *Germ. Fl. Par.* ed. 2 (1861), p. 663. Hosce vero praecesserant Kunth, *En. Pl.* 5 (1850), p. 273-4, ovarium uniloculare, biovulatum dictitando, quamvis iste minus absolute *baccam monospermam* proclamare debuisset; et Parlatores, *Fl. Ital.* 3 (1858), p. 29, lin. 2, se semper in *Oxymyrsine pungenti* ovarium uniloculare, biovulatum, reperiisse testatur. Et ita res perspecta esse a Schkuhr mihi videtur, *Handb.* 3 vel 4, t. 340, ubi video semina duo immersa in pulpa, cujus sepimentum non percipitur: cf. Schk. l. c. p. 502, n. 5072.

Et ego baccam, generatim, unilocularem vidi et plerumque eam semine unico foetam et hocce lateraliter potius quam in centro baccae degens; sed reperiit quoque semina duo in eadem bacca bene evoluta, quamvis non prorsus ejusdem magnitudinis, alterum prae altero turgidius et majus sese offerens: tertium semen (a Zannichellio visum) in eadem bacca incolens ego nusquam deprehendi.

Quod ad speciei historiam attinet, cf. etiam Cord. Valr. *Stirp. h.* apud Gesnr. *Op. bot.* ed. a Schmiedel P. 1, p. 11.

Locus Dioscoridis a me supra, cum aliis, adductus, non est disputandus. Haller, *Helv. n.* 1238, alium ad nostram speciem retulit, scilicet *Chamaedaphnem* l. 4, c. 147, quam ego potius ad *Ruscum Hypoglossum* afferre malim; contentus potius de *Hypoglosso* Dioscoridis sub *Ox. racemosa* collocato. Quod si mecum ita judicatis harum *Oxymyrsinem* primam dicite si libuerit *Ox. Hypoglossum*.

Plinius vero, *Nat. h.* l. 15, c. 30 vel 39, de *Lauro alexandrina* contortam tradit descriptionem, merito a Leonicero criticatam, Plinii defensionem inaniter suscipiente Collinutio. Haec *Laurus alexandrina* Patrum, *Dioscor. l.* 4, c. 145, *Oxymyrsinem coronariam* nuncupavi in *Fl. Virgil.* p. 68.

Smilacea repudiata.

Maianthemum cordifolium (Brunf.) Moench. *Al Bosc negre au Laurenti* reperiri dicit La Peyr., *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 191, n. 5, qui stirpem in Herbario absque loci indicatione detinuit. Huic unae auctoritati fidere nequeo; nec admittam in *Flor. Pyr.* quam nullibi vidi, in nullo herbario pyrenaeorum reperiit, neque indidem quisquam botanicorum mihi demonstravit. Item opinatur Timbal, *Llaur.* p. 361.

Ord. II9. DIOSCOREAE R. Br.

Tamus Gesnr. C., L.

Tamus communis (Hippoer., Theophr., Dioscor., Plinii) L.

Hippoer. *Fistul.* 889, Theophr. *Hist. pl.* l. 3, c. 17, Dioscor. l. 4, c. 180, Plin. *Nat. h.* l. 23, c. 1 vel 17? Koch p. 815, Bert. 10, p. 155, Gaud. 6, n. 2284, DC. *Dub.* p. 460, Willk. *Lang. Pr.* n. 826. La Peyr. *Herbr.*; *T. cretica* L., ex Parlat.; *Tamus racemosa* Tournf. *Engl. Bot.* v. 2, n. 91, Schk. *Handb.* 4, t. 327, Lamk. *Ill.* t. 817, *Fl. Graec. Sibthrp.* C. 10, p. 48, t. 958, Mill. *Linn. Syst. illustr.* Cl. 22, Ord. 6 cum tabs., Le Maout, *Decsn. Botnq.* (1868) p. 576 f. intr., Mill. *Icon.* t. 89? *Reichnb.* *Icon. C.* 20, t. 439, *Pl. cr. C.* 10, t. 439, f. 971, *Sabb. Hrt. Rom.* T. 1, t. 59, Matth. p. 1285, *Camer. Epit.* p. 988, *Dod. Purg.* p. 233-4 fig. et p. 235-6, *Pempt.* p. 401, *Lo'v. Obs.* p. 344 fig., *Icon.* t. 625, f. 1, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 15, p. 148 fig., *Moris. Hist. pl. Oxon.* 2, S: 1, p. 5, t. 1, f. 6, *Dalechamp. Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1412 fig.

♂ Flor. Mart.-Maj. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa* mar., *Vizcaya* foem.), ad *Azcoitia* et ad *Bilbao*, l. d. *los Mulines*, diebus 27 Maj. et 12 Jun. 1853.

Rhizoma tuberosum, oblongum, nullius fere saporis. Cf. de hac specie etiam *Cordum* Valr. *Stirp. h. l. 5* apud Gesner. *Op. bot. ed. a Schmid. P. 1, p. 11.*

« *Volubilis genus tertium in Helvetiorum alpibus vidi, ad fagorum radicem, foliis albo Helleboro similibus nascens.* » Brunf. *Herbr. 3, p. 91*; de qua nisi de nostra specie dixit? Eique pertinere non dubito *Cyclaminos alteram, Malacocisson Democriti*, Ruell. de *Nat. Stirp. l. 2, c. 95, p. 546* et *c. 142, p. 605, lin. 25.*

Dubius Plinii locus, *Uva taminia*, hinc incerta est proprietas nominis *Tami*.

Dioscorea Plumier, Linn.

Dioscorea pyrenaea Bubani!

Gren. in *Bull. Soc. botq. Fr. T. 13 (1866) p. 380-3* tab. *Borderea pyrenaica* Miégev. in *Bull. c. p. 373* seq. (correctis corrigendis).

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept. In Pyr. Arag. editior., solo calcareo: attingit gallicos limites.

Detexi et legi die 15 Jul. 1845 in editiore vertice montis *la Peña Montañesa* l. d. *Astiviella*, ubi vidi semper ad rupes et inter saxa, locisque generatim apricis. Fructus colligendi causa montem iterum conscendi, die 6 Sept. 1850. Solemnem stirpem degi versus summitatem montis *el Turbon*, die 16 Jul. 1861. Observavi *al Portillo de Tella*, die 28 Aug. 1845. In montibus *Pinede* et *Otal* reperierunt Miégevill et Bordère, a quo postremo habeo ex *le Port de Gavarnie* (e latere Aragon.).

Modesta sed valde spectanda et curiosa planta, facie *Rumicis* cujusdam, coloris pallidi veluti *Plumbaginis*, statura pollicaris, vel tripollicaris, si partem e terra egredientem aëream consideres, palmaris, sesquipalmaris (raro), si totam computes.

Circum stabant *Veronica humifusa*, *Leontopodium alpinum*, *Galium pyrenaicum*, *Petrocallis pyrenaea*.

Rhizoma tuberosum, pyriforme, saepius tamen formae irregularis, sive cylindraceum sive abbreviatum aut compressum, superne squamatum e reliquiis foliorum aut caulium annorum praecedentium; simplex, non repens, qui vitae modus in quibusdam americanis speciebus loca editiora incolentibus observatur. Annotinus caulis surgit e centro tuberis, flaccidus, pallidus, mox ad nodorum speciem valde divisus, gerens folia et flores pallide virescentia, insidentia sive in petiolis sive in pedunculis cylindraceis, longis aut brevibus, qui toti sub luce virides, dum inter saxa latitant pallidi, staminei et quasi albentes conspiciuntur; caeterum pingua, crassiuscula, nitida et ut tota planta glaberrima, flexuosa insuper, contorta, ut natura loci aut ipsa plantae indoles cogit. Foliorum limbus eximie cordatus, obliquus, apice tum acuto, tunc obtuso, interdum planus, alias plicatus, in facie sulcatus, in dorso nervosus, nervis 3-5 arcuatim parallelis, e superiore parte petioli angulato-sulcati procedentibus, ad apicem limbi sub-confluentibus, sed ferme evanescentibus. Pedunculi e regione foliorum apices saepe attingunt et

cum istis immiscentur, interdum subditi et modesti, interdum prominentes, ventorum, imbrium et temporum severitatem primi tolerantes. Unusquisque flos pedicellatus, bractea tenui, acuta suffultus est, quae bractea bilinearis circiter, medio herbacea, margine translucido, pedicellum de floribus masculinis superat et admodum persistit. Racemi masculini valde copiosiores sunt et florum copia singuli foemineos racemos superant, qui parvuli, perpauca, parum conspicui, speciem pudoris ostentant, quem exuunt maturi fructus incrassati. Ita ut, quae planta virginea aut vix attactu deflorata pudibunda erat, mox foecundatione peracta, praegnans, graviditate superbiens, sese laete ostendit et permanet, tumens se inter sorores prolem daturam loco tam diro, tam aspero, alpestri et saevo, vix unquam ab hominum vestigiis, raro a feris explorato. Marium perigonium simplex, basi coalitum, in lacinias sex alterne majores divisum et hasce virides, margine sub-membranaceas et ut intus ibidem quidquam lutescentes, obtusas; notatur inferne perigonium in nodum farctum condensatum. Stamina sex aequalia, perigonio quidquam breviora, in hujus laciniis inserta; filamenta eorum subulata, viridia, antherae quadriloculares ochroleucae. Foeminae in pedicellis valde longioribus insidentes, perigonio supero persistente, ejusdem ac illud maris structurae, sed tubo acute triquetro, pistillis praeditae brevibus, in unoquoque flore singulo, cum stigmatibus sub-cristatis, in tres lacinias, ut videtur, divisas. In hoc a me diversus est Endlicher, qui de genere *Dioscorea* dicit: « *Styli tres distincti: stigmata obsoleta.* » Gen. pl. n. 1201.

Capsula triquetra, trilocularis, loculis medio connexis e dissepimentis sex, in columnam medianam, quasi pedunculi productionem, conniventibus, externe bina simul adnata. Facies offert tres hujuscemodi capsula subrotunda, unde percipitur, unamquamque valvam esse ferme semicircularem; margo valvarum externus quidquam incrassatus est; et transverse venosae sunt valvae, glabrae et nitidae, in locis ubi a sole magis adoriuntur facile erubescunt. Marcescunt quidem stili et stigmata, sed non decidunt. Ovula obovalia, pendula. Semina in quovis loculo duo, patienti-pendula: sub-marginata sunt, ast non membranaceo marginata vel alata, sed margine praedita crasso, obtuso, irregulari, scilicet plus aut minus in diversis seminibus evidente; caeterum semina sunt punctulata, fulvescentia, saporemque rhizomati similem portendunt. Rudimenta obscura, sterilia, utriusque sexus in quovis flore apparent. Odor et sapor nullus; scilicet sapor tantum herbaceus.

Rhizoma saporem ferme *Castaneae* habet, neque acredinem ullam in eo percepi; ut putem facile comedi a feris in loco grassantibus, praesertim vero ab ursis. Et planta a capris depasci judicavimus cum ductore monticola. Oves, quibus ipsemet obtuli frustula rhizomatis, herbae et fructus, domui pro studio allata, quamvis e pabulo reversae neque esaurientes, ea libentissime comederunt, experimento acto die 8 Sept. 1850, duobus jam praeterlapsis diebus, e quo frustula illa decerpseram inque capsula ferrea posueram.

Plantae partes interdum lividum colorem excipiunt, praesertim vero flores, ne pedicellis et rachide quidem exceptis, rarius petioli, vix folia. Et folia colore et forma tam similia sunt formae *parnassifoliae Ranunculi multiformis*, ut fructificationis partibus deficientibus, cum eo aliquis plantam commutaret.

Si quis de nostrae speciei facie aliquam sibi conficere cuperet ideam, adeat Matthioli Comment., ex gr. ed. a nobis potissimum citata, in p. 1001, vel Dalechamp, Hist. pl. Lugd. 1, p. 423, aut Tabernem *Krtb.* 1, p. 527, f. 1, ubi sub nomine *Graminis Parnassi* reperiet figuram, quae pro ulla specie non *Dioscorea*, nec *Parnassia*, neque *Echinodoro* reapse bona est. Existimarunt effingere voluisse Matthioli *Maianthemum cordifolium*, quod foret fallacissime delineatum.

Pluria corrigenda sunt apud Miégeville, praecipue stamina perperam teretia dicta, antherae triangulares sub-globosae, fructus sub-sphaericus etc.

Specimina quarumdam specierum generis *Dioscoreae*, in Herbario Hrt. Bot. Matrit. examinatarum, semina manifeste alata, aut evidenter marginata ostenderunt. Forte e nostra specie aliquis peculiare laudaret genus, eo magis ex quo aliqua diversitas apparet etiam in pistillis, et facies a plurimis Americanis speciebus recedat. Sed ego existimo hoc non nisi nimis artificiose reluctantante natura effici posse, eo magis considerata plantae nostrae similitudine cum *D. pusilla* Hook. Icon. pl. 7, n. 768, e *Valparaiso*, cujus semina revera non novit auctor.

Regio mediterranea, quae e Familiis *Myrtacearum*, *Terebinthacearum*, *Palmarum*, genera aliqua alit, *Dioscoream* quoque veram, inter divitias suas, mea solertia patefecit.

Quaedam ad speciei historiam spectantia memoriae tradere libeat. Maxime curiosum inventum Dunalio cito enuntiavi, in litteris ad eum datis, ex *l'Ainsa*, *Sobrarbe*, die 24 Jul. 1845. Declarationem meam non consideravit Dunal in proxime mihi dato responso, veluti si crederet, magnum errorem a me prompte librorum adjumento revocaturum fore. Monspelim regressus, die 2 Mart. 1846, illico ad amicum et magis'rum optimum me contuli. Petiit tum ille mihi, ante omnia, ut si ad erroris retractationem me comiter adducere vellet, num persisterem in *Dioscoreae* declaratione. Affirmanter respondidi; addens, me postridie ei allaturum plantae specimen. Postera die ad eum reversus, obvius ille mihi fuit ostendens Schkuhri *Handb.* t. 329 et petens: « *Num hujuscemodi fructum tua portendit planta?* » Revera ejusdem esse formae declaravi, statimque plantam ipsam ostendidi; qua visa, statim ille convenit, veram esse *Dioscoream*; inquires: « *Noviter nobis e Pyrenaeis adduci Scitamineam!* » De hoc verba fecerunt amici monspelienses, ita ut ad St. Hilaire usque rei notitia perveniret, qui *Dioscoream* in regione alpina europaea ceu commentum potius considerabat. Ast visa planta et ille *Dioscoream* esse confirmavit. Supervenit Requier, cui etiam res enarrata erat; vir qui immensam plantarum farraginem tam indigenarum quam exoticarum latissime perspectam habuit, acutissimis oculis memoriaque maxime pollens, sibi in animo induxerat, nomen plantae non adeo insigne se cito daturum. Sed hujus specimine inspecto, ille quidem obstupescere et *Dioscoream* salutare.

Relatum mihi est a Timbal, qui cum Huet quadam usus est familiaritate (4 Sept. 1852), mente contractavisse Boissier, me plantam cultam ceu spontaneam prompsisse; de qua imputatione quum non parum molestiae accepissem, amaras litteras Boissiero misi, quae homini arroganti indoluerunt. Dum hoc agitabatur, ante Boissier etiam, notitia inopinati inventi ad Delessert et ex hoc ad Duchartre delata est, quo tempore iste sub Lessertianis auspiciis auxilioque illam *Revue bot-*

nique praelo committebat, in qua *Dioscoreae pyrenaeae* notitia primitus evulgata est, Parisiis Febr. 1847 (*Rev. botq.* 2, p. 383). Miraberis, multos annos post eundem Duchartre, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 13, p. 380, detectionem meam ceu vagae notitiae declaravisse! Verum est, quod dum Parisiis commoratus sum, 1860-1, me *Dioscoreae* specimen maxime aestimatis Decaisne, Brongniart, Spach, Naudin, non Gay, neque Duchartre demonstravisse!

Siluerunt Willkomm et Lange, ignorantia rei, aut quia admirandam notitiam mendosam reputarunt.

Optavisset Webb stirpem sibi confidi, de qua splendidam illustrationem sese acturum spondebat. Parlatoreo specimina demonstravi utriusque sexus, integra, nec absque fructu, ut memoriae defectione iste dicit, in *Fl. Ital.* 3, p. 64. Crassa me laborare Minerva ii putarunt, qui *Tamum commnem* juniorem pro *Dioscorea* sumpsisse evulgarunt! cf. Boiss. in *Bibl. univ. Genève.* T. 25 (1866), p. 256.

Ord. 120. MELANTHACEAE R. Br.

Tribus 1^a VERATREAE Nees ab Esenb. et Ebermeyer.

Tofieldia Huds.

Tofieldia calyculata (Gesneri) Wahlenb. Fl. Helv.

Gesner. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 17, f. 145, n. 3. Koch p. 836, n. 1, Bert. 4, p. 261, Gaud. 2, n. 853, Wallr. Sched. cr. p. 152, n. 159, Willk. Lang. Pr. n. 816 (excl. var. *b?*). *T. alpina* Sm. Trans. Linn. Soc. Lond. V. 12 (1817), p. 241, n. 2, Benth. Cat. p. 125. *T. palustris* Loisl. Fl. Gall. ed. 2, p. 266 et in Dict. Sc. Nat. T. 54 (1829), p. 481, DC. Dub. p. 474, sed partim. *T. palustr.* La Peyr. Herbr., Duf. Bouq.; *Scheuchzeria palustris* Berger. Bass. Pyr.; *Cymba calyculata* Dulc. Sv. Bot. v. 7, t. 482, f. 2, Sturm Heft 78, n. 6, Fl. Dan. Suppl. t. 13, Gimel. Fl. Bad. Alsat. 2, t. 1, Dietr. Fl. Bor. v. 1, n. 29 luxur., Red. Lil. t. 256 e cultura, Lamk. Ill. t. 268, Schub. Icons. t. 19, f. 5, Sternbrg. Act. Soc. Ratisb. p. 153, t. 2, f. K-S, Gaudino teste optima, Reichnb. Icon. C. 20, t. 420, f. 930-3 cum forma glaciali ultima, Hopp. Bot. Zeitng. (1821) p. 188, t. 1, f. 1, Seg. Ver. 2, p. 61, n. 3, t. 14. Clus. Pann. A. p. 261-2 fig. et p. 263, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 198, f. 2.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editis.

Legi in Pyr. septr. med. sub *le Port de la Picade* ad lacum et prope *Giaset* ad casus aquarum, diebus 13 Aug. et 16 Jul. 1838; in Pyr. or. ad *Fontromeau*, die 20 Jul. 1836. Habui ex *le Pic de Ger* a De Girard; ex *Hourmigué* a Deville.

« *What is termed a calyx, appears to be only a trifid lateral bractea. I think the corolla is monopetalous; if so, the filaments are attached to the segments. Germen solitary; the supposed capsules are only valves of one capsule, united in the germen to the summit, they separate of the furrows.* » Wilson apud Hook. *Misc. bot.* 2 (1831), p. 415. Modus visendi, quem recto judico: pauci in eum animadverterunt. De permutatione valvae unius, aliis unius carpelli in stamen, confr. Klotzsch in *Bot. Zeitng.* 1846, n. 52. Species nostra correctius nuncuparetur *T. involucrata*.

Dubius adhuc haereo, num *T. glacialis* Gaud. n. 855 recta cum nostra jungatur. Ex analysi in tabula exposita conspicitur, Gmelin ejusdem speciei status differentes ceu diversas species dedisse. Illam suam *Hebeliam allemanicam* (formae glaciali accedentem) se in Pyrenaeis legisse declarat, l. c. p. 119. Pro certo habemus unicum tantum *Tofieldiae* speciem per Pyrenaeos vivere.

Hujus et *T. borealis* distinctionem subolfecerat Linnaeus, at deceptus Dillenii consilio et altera stirpe (quam *calyculatam* dicimus) carens, Dillenio indulgens eas non separavit. Et nomen specificum *calyculatae* ipse *Antherico* suo dabat, parum plantae attendens, satius, ut videtur, auctorum descriptionibus et iconibus nonnullis; vel sumens pro calyce perigonium: unde ad Jacquinum ita scribere induceretur: « *Anther. pseudo-asphodelus est mera varietas nostratis, in Alpibus Lapponicis; et calyx in tuo specimine evidentissimus est.* » L. Litters. ad Jacq. datis Upsal. 28 Jan. 1763 (ex edit. Vindob. 1841, p. 63). Wahlenberg, Smith., Gaudin optime primi *Tofieldias* europaeas illustrarunt. Jam Jacquin, Enum. Stirp. Vindob. 1761 Obs. p. 234, Halleri silentium de Linnaeano synonymo sub nostra specie laudaverat, cujus Linnaeanae speciei, in Flor. Lapon. descriptae, differentiam cum Halleriana et cum Clusiana sustinuit. Et iterum solemnus ipse Jacquin, Obs. bot. P. 1 (1764) p. 47, questus erat de negligentia auctorum, qui determinatione Linnaeana neglecta ad hasce stirpes parum attenderant.

Ipsa calycem invenisse nunquam in *Tofieldia* asseruit ls. cts., unde patet, ipsum solam *T. borealem* Wahlenb., scilicet verum *A. calyculatum* L. Fl. Lapp. quod *A. minimum* L. in Fl. Dalek. p. 16, prae oculis habuisse. Retzius, Fl. Scandin. Pr. (1799) P. 1, p. 61, duarum specierum confusionem animadverterat, et parum abfuit, quin primus absolutas omnino differentias ipse traderet. Et stirpes botanicorum observationi objiciebat Schmidt Fl. Bohem. C. 1 (1794), p. 62, iterumve Retz. Fl. cit. ed. 2 (1795), p. 78 Not. Apparet olim Gleditsch dijudicavisse alteram alterius monstrosam plantam: cf. *Nouv. Mém. Acad. R. Berl.* T. 12 (1781, impress. 1783), p. 72. Credo negligentia observationis vel alterius speciei defectu scripsisse Chamisso et Schlechtendal: « *Sunt qui ambas varietates esse censeant, nec species, cui sententiae haud oppugnabimus.* » *Linnaea* V. 6 (1831), p. 584. Responsum dederunt ii, qui species ultra illustrarunt Wallroth, Moretti, Mertens et Koch, Reichenbach, Parlatores.

Propter generis historiam nonnulla addam ad ea, quae hodie omnibus nota sunt. Non posse ad *Anthericum* manere, jam ab anno 1761, monuit Gerard, Fl. Gallo-Prov. p. 142, qui *Narthecium* dixit, a Villar, Allioni, Lamarck, Poiret, Jussieu sequutus. Hoc nomen annum post Gerard, Hudson in Flor. Angl. dabat *Antherico ossifrago* L. Retzius l. c. (1779, ceu genus distinctum praedicavit, declarans affinius Melanthio, nomenque *Wegeliae* proponens: et ceu genus peculiare lucidarunt Schrank, *Baier. Fl.* 1, p. 629, Pohadschius in Itinere suo Gmundensi: cf. Schmidt l. c. et Afzelium de Vegetabls. Svecans. Observats. (1785) p. 4, § 2. *Tof. calyculatam* examini subjecisse videtur Vitman, ex quo, Summ. pl., *Scheuchzeriam* facere cogitabat, ignarus, ut videtur, hoc jam a Scopolio, a Chaix apud Villar, *Dauph.* 1 (1786), p. 322, nec non a Roth, Tentm. Fl. Germ. 1 (1788), p. 159, n. 2, a Wigg. cum Weber, Primit. Fl. Hots. (1780) p. 29, factum fuisse. Sic ille: « *Pertinet ad Scheuchzeriam, cum flos sit calyce donatus.* » Summ. pl. 2 (1789), p. 315, malitiose aut non praeteritis auctoribus modo citatis. Ruiz et Pavon, Fl. Per. Chil. T. 3 (1802), p. 69, sub suo genere *Isidrogalvia* monuerunt: « *Ad hoc genus referendum est Anthericum calyculatum L. Sp. et Fl. Lapp. p. 100, t. 10, f. 3.* » Nec erat ratio cur *Isidrogalviam* ad *Narthecium* reducendam esse diceret Jussieu (A. L.) in *Dict. Sc. Nat.*

Par. T. 24 (1822), p. 10. Fuit *Conrada*, seu *Leptilix* Rafinsq. *Neogen.* p. 3.

Caeterum, quantum naturae repugnent genera solis characteribus neque habitu differentia dignoscitur ex hisce quoque citatis speciebus, quae simul comprehensae genus peculiare constituunt, neque separationem inter sese genericam admittunt vel pati possunt; imo haec monstrosa foret, et talis dijudicata est distinctio *Esmarchiae*, *Arrostiae*, *Pogonostylis*.

Sed ne in artificialia genera prorumpant Botanici, considerent, quaeso, ea quae breviter hic exponam. Maxime notandae sunt differentiae perigonii occurrentes in floribus unisexualibus. Reperiuntur foeminei flores, in quibus nullum conspicitur perigonium, quo tamen donantur ejusdem generis masculini flores, in *Betula*, *Antiaride*, *Casuarina*, *Homonoia*, *Althenia*, *Dorinea*, *Nipa*, *Stephania*, *Helonoside*; interdum contrario evenit, quum inspiciantur foeminei flores magis quam masculini ornati, ut videre est in *Gussonia*, *Commia*, *Stylocerate*, *Visco*, *Podocarpo*, *Dacrydio*.

Item in *Graminum* Ordine *Pharus* glumellas fert in masculinis floribus, inverso modo re sese habente in *Zizania*. Flores unisexuales Graminum in individuis monoicis offerunt spiculas adeo inter se differentes, ut fuerint Botanici, caeteroquin periti, qui plantas in diversis generibus locaverint: cf. Fournier, *Compt. rend. Acad. Sc.* T. 84 (1877), ps. 200 seq. Extant etiam flores masculini corollati, foemineis apetalis, ut in *Andrachne*, *Argyrotamnia*, *Boehmeria*, *Hexadica*, *Xanthio*, *Pselio*, *Epilithe*, *Decostea*, *Pinillosia*, *Euphrosyne*, *Myriophyllo*, *Voandzeia*, *Julocrotone*, *Medea*, *Astraea*, *Ocalia*, *Eutropia*, *Cleodora*, *Timandra*, *Engelmannia*, *Lasiogyne*, *Crotone*, *Crozophora*, *Chiropetalo* etc. Notantur quidem differentiae in diversis floribus ejusdem speciei, sive masculinis sive foemineis, quoad perianthium simplex aut duplex et quoad perigonii partitionem vel laciniarum profunditatem, quorum exempla quaedam commemorare libet de generibus *Pilea*, *Elatostemma*, *Eurotia*, *Acnida*, *Antiaris*, *Garrya*, *Pistacia*, *Juglande*, *Pterocarya*, *Stephania*, *Pselia*, *Littorella*, *Carica*, *Vasconcellea*, *Hilaria* etc.

Opportunum sane est in memoriam revocare Cassinii observationem (*Opusc. phytolog.* 2, p. 328) de calycibus florum masculorum in *Cannabi*, *Lupulo*, *Urtica*, *Atriplice*, in quibus forma constans reperitur, dum ista in foemineis floribus varia sese spectanda praebet. Denique animadvertenda est diversitas inter flores utriusque sexus invicem comparatos in *Quercu*, *Fago*, *Castanea*, *Juglande*, *Buxo*, *Ricino*, *Fico*, *Stillingia*, *Langsdorfia*, *Bactride*, *Eriocauloneis* etc. Observatum quidem est adesse in quibusdam floribus masculinis nectaria, quae in ejusdem speciei foemineis desiderantur, exemplo sint *Ecballium officinarum*, *Sicyos angulata*.

Habemus a Darwin (C.) exaratam opellam, in qua de floribus forma in eadem specie differentibus dissertum est (1877).

Singillatim de singulis floris partibus dicendo prosequar. Num calyx deficiat in aliqua generis specie, dum aliae calyculatae sunt, hoc scitis de adeo repetita observatione in *Triumfetta Lappula*. Calycis sepala diversae structurae aut formae reperiuntur in floribus quorundam specierum generum *Vochysiacearum*, *Polygalearum*, *Sapindacearum*, *Hydrocerearum*, *Cruciferarum*; et in eadem specie etiam, ut in *Utricularia*

heterosepala Benjam., *cucullata* St. Hil. (Aug.); *laciniata* Ejusd., aliisque nonnullis; in *Licania heteromorpha* Benth. (*Chrysobalanea*) conspiciuntur aliqui calyces globoso-campanulati, dentibus subaequalibus praediti, alii infundibuliformes, dentibus duobus vel tribus maximis. Calycis lacinia unica eglandulosa est in *Janusia* inque *Camarea*, reliquis laciniis biglandulosis. Obvia sunt exempla e speciebus *Rosarum*.

Inter quos irregulares calyces ii potissimum spectandi sunt *Polygalarum*, *Aconitorum*, *Delphiniorum*, *Hydrocercarum*, *Tropaeolearum*.

Variare petalorum aestivationem in eadem specie animadverterunt quidam; exempli gratia in *Balboa membranacea* Planch. et Triana.

Admirationem concitant corollae diversae in *Eremiis* pluribus, singillatim vero in *Eremiis Bartlingiana* et *Totta*, ejusdem sectionis; vel in *Eremiis brevifolia*, *parviflora* et *reclinata* alterius sectionis; et illius formam variam reperimus in nonnullis generibus, *Solano*, constantemque ejus defectum in quibusdam speciebus; diversam scilicet in *Eutoca* R. Br., *Asperula*, etc. Lateque differentia sese invicem praebent petala in *Compositis* plurimis, in *Papilionaceis*, *Violarieis*, *Fumariaceis*, *Resedaceis*, *Polygaleis*, in nonnullis *Umbelliferis*, *Cruciferis*, *Ranunculaceis*, *Cupheis*, in *Lopezia*, *Pelargoniiis*, *Hypecois*, *Aconitis*, *Delphiniis* et abunde in *Orchideis*, *Zingiberaceis*, *Musaceis*, *Irideisque* plurimis.

In quibusdam *Orchideis* dari flores differentes in eodem individuo, testatur Duchartre, *Compt. rend. Acad. Sc.* T. 55 (1862), p. 92. Et sunt conspicuae *Hiraea heteropetala* Juss. (*Adr.*) *Malpighiacea* species, in qua petala quatuor vix denticulata sunt, dum quintum petalum, aliis minus, fimbriis glandulosis profundis ciliatum reperitur; *Mesembryanthemum heteropetalum* Haw. petalis inaequalibus insigne; *Gualteria heteropetala* Benth., *Anonacea*, petalis exterioribus vix calyce majoribus, interioribus maximis, crassis, minusve acutis singularis; *Euphorbia heteradena* Jaub. et Spach *Pl. or.* gerens glandulas mirimode ludentes, utpote quae reperiuntur tum omnes rotundatae, vel sub-reniformes ecuspidatae, tunc totae semilunatae bicornes, aut aliae ecuspidatae. Item *Ditaxis heterantha* Zuccar., *Euphorbiacea*, petala admodum inaequalia offert, foemineis floribus cum masculinis comparatis; itemve conspicua est *Jatropha urens* portendens corollas tum monopetalas infundibuliformes, tunc polypetalas rosaceas in eodem individuo.

In *Commelina benghalensi* non tantum petala inaequalia mirabere, quin etiam subterranei flores ab aliis sunt diversi, observante Weinmann, *Reg. Flor.* 1820. Si credimus Forskal *Commelina divaricata* Vahl. (En. 2, p. 169, n. 14) variat floribus dipetalis flavis et tripetalis caeruleis (cf. Forsk. *Descr. pl.* C. 1, p. 12 sub *C. bengalensi*, non Vahl). Occurrunt quidem corollae diversae in individuis vel masculinis vel foemineis ejusdem speciei in *Carica*, *Vasconcella* Ordinis *Papayacearum*, quae genera corollam foemineam dialipetalam ferunt. In *Aspicarpis Hartwegiana*, *hirtella* et *urente* (*Malpighiaceis*) obvium est videre flores anormales; cf. Juss. *Adr. Monogr.* et Walpers *Reprt. Bot. Syst.* T. 5, ps. 348-9. Item polymorphi flores reperiuntur in *Vicia*, inque *Lathyro amphicarpiis*, in *Arachide*, in quibusdam *Violis*, in *Impatienti Nolitantangere* aliisque ejusdem generis speciebus ex Asa Gray. Conclamatae sunt quoque a Linnaeo, a Jussieu et a Brongniart *Campanulae canescens* ac *colorata* et *Specularia amplexicaulis* N. (*perfoliata* Auctor.) ceu species, quae florem varium, quoad corollam praecipue, offerunt.

Addenda sunt etiam exempla e *Ruellia clandestina*, *Oxyde*, *Pliniana*, *Amphicarpaea*, *Neurocarpo*, *Canarea*, *Janusia* etc.

In *Glumaceis* videte quam differt una ab altera corollina gluma in *Festuca dimorpha* Guss., in *Avenis*, aliisque Graminibus multis.

Datur varietas in eodem genere e petalorum defectu in quibusdam speciebus, constanti aut accidentali. Quaedam jam indicata sunt exempla in modo citatis plantis: addamus ad rei majorem amplitudinem vel declarationem, observationes actas praesertim in Spachiano genere *Heteromeride* (*Cistinea*), in *Picramnia apetala* Tulasn., *Simarubea*, in *Paride incompleta* M. a Bieb. (ab Hoffmann inscienter genus peculiare, *Demidovia*, declarata), in *Spergula apetala* Labill.; affine Hook., in *Pomaderribus*, *Rhamnis*, *Colletiis* quibusdam; qui corollae defectus notatur aliquando in *Bugula moschata* et quibusdam aliis *Labiatis*, in *Chabraea compressa*, in *Alsinellis* et *Stellariis* aliquot, in *Arenaria biflora*, in *Cherleria caespitosa*, in *Cerastio glomerato*, in *Moehringia trinervia*, in nonnullis *Violis*, *Lasiopetalis*, *Grewiis*, *Triumfettis*, *Solaneis*, *Aceribus*, *Nepheliis*, *Sonneratiis*, *Fraxinis*, *Oleis*, *Rhamnis*.

Aliquando in *Ranunculo auricomis* et in *R. parvifloro*, in *Maxillaria Deppei*, teste DC., in *Ammannia latifolia*, in *Ononide saxatili*, in *Meliloto officinali*, ut in putato genere *Knapfia* DC., in *Cruciferis* plurimis, de quibus conferas exempla in hoc ipso opere, et cf. etiam Höger cum Linnaeo Amoen. Acad. 3, p. 396, Moq. *Tératol.* p. 326-7.

Item hic loci perpendenda offeram genera quaedam corolla monopetala praedita, ut *Amorpham*, *Vouapam*, *Codarium*, *Intsiam*, *Eperuam*, *Parivoam* et, ut puto, ejusdem *Papilionacearum* ordinis *Noblevillea* a St. Hilaire Aug. in sua *Morphologia* saepe citata; item *Swertiam*, genera quaedam *Vochysiacearum*; vel petala illa duo in *Tamarindo* ab aliis longe abludentia, aut duo illa deficientia in *Heterostemone* Desf.: e contra, in *Fraxino excelsiore* petala aliquando apparentia, ut testatur Dahl Obs. bot. p. 8.

Dari in eodem genere hermaphroditos vel unisexuales compertum habent omnes, neque inter Neotericos manserunt putata olim genera *Acetosa*, *Aruncus*, *Rhodiola*, *Physiglochis*. Omnibusque notae sunt stirpes dioicae de generibus, in quibus species ferme omnes constanter hermaphroditae sunt, *Laurus nobilis*, *Loranthus europaeus*, *Phytolacca dioica*, *Rubus Chamaemorus*, *Melandryum pratense*, *Silene Otites*, *Valeriana dioica*, *Rubus Chamaemorus*, *Rhamni* aliquot, *Sida dioica*, *Pelargonium dioicum*, *Thalictrum dioicum*, *Clematis dioica* et *C. virginiana* L., *Arundo Selloana* Sch.

Et dum in *Camarea* stamina tria filamentis omnino coalescunt, tria alia basi tantum coalita sunt, in *Janusia affini** antherae duae aliquando connectivo aucto deformes fiunt. Denique, species polygamae rem tam palam demonstrarunt, ut supervacaneum foret de hisce ad exempla devenire.

Stamina ludentia numero, non solum, quin etiam diversa in eodem flore occurrunt in *Scrofularineis* multis, in nonnullis *Labiatis* (*Salvia*, *Gardoquia*, *Brunella*, *Cleonia*, *Scutellaria*, *Phlomidibus* aliquot etc.), in quibusdam *Solaneis* (exempli gratia *Solanis cornuto*, *rostrato*, *tridynamo*, *heterandro* etc.), in *Laurineis* plurimis, itemve *Melastomaceis* (videlicet *Heteronoma* Mart., DC., *Meisneria* DC., *Fritschia* Cham., *Sonerila* Roxb., *Monocentria* Naud., *Centradenia* Don., *Microlicia* Don, *Heterocentron*

Hook. et Arn., *Herotide* Benth., *Amphiblemma* Naud., *Triolena* Naud.), in quibusdam *Acanthaceis* etc. Addantur insuper *Cassiae*, *Fumariae*, *Violae* non paucae, *Heteranthera*, *Buettneria*, *Osbeckia*; et *Cruciferae* plures veluti *Berteroa*, *Aubrietia*, *Adysetonia* quaedam, *Crambes* nonnullae, *Heliophila*, *Schieverreckia* Andr. Hisce adjiciantur *Allia* plura, *Ornithogalum nutans*, *Commelina Bengalensis* ex Roxburg, *Trembleya heterostemon* DC. Adeo ut reperiantur genera, quae stamina *hypogyna* et *perigyna* offerant in eorum diversis speciebus; exemplo sint *Olea*, *Mimosa*.

Conspiciuntur in *Lupino* antherae alternatim oblongae et sub-reniformes: in eodem *Papilionacearum* Ordine notandae sunt quoque *Crotalariae* et *Cytisi* species (Cyrillo jam observante) antheris tum praeditae oblongis, tunc subrotundis vel globosis. *Tulipa* gerit stamina tum obtusa, tunc apiculato-mucronulata.

Ipsa quoque pollinis forma diversa reperitur in quibusdam speciebus, ut observatum est praecipue a Fritzsche (De Plantr. pollin. Cat. p. 33). Pollen *Coniferarum* componitur e tribus granulis, intermedio e lateralibus dissimili; satisque sit, inter tot alia exempla illud resonare de *Raphiolepide indica*, in qua *Pomacea* inter multa grana trisulca quaedam reperiuntur ejusdem formae ac illa *Callistemonis* (*Myrtacea*), scilicet fovea triangulare in medio conspicua.

De foemineo flore pistillove praesertim exempla valde curiosa intercurrunt. *Banisteria heterophylla* Juss. Adr., *Malpighiacea*, gerit stilos duos glabros, tertium hirsutum: *Lilaea subulata* Humb. et Bonpl., *Juncaginea* (cf. Pl. Æquin. p. 221 seq., t. 63) fert flores foemineos dense spicatos, singulos bracteatos, stilo brevissimo praeditos, et alios solitarios, ebracteatos, stilo longissimo donatos (ut de profundioribus differentiis in ovario adnotatis (cf. Endl. Gen. n. 1037) sileam), quae differentiae omnes in unica generis specie reperiuntur.

Nec semper unius formae stricte sese praebet fructus, qui in nonnullis ejusdem generis speciebus, aliquando etiam in eodem individuo, quidquam variat. Varium offerunt fructum species diversae *Euphorbiarum*, exempli gratia *E. akenocarpa* Guss., in *Hyperico*, *H. bacciforme*.

Conferantur et species *Plantaginis*, *Azorellae* (de hisce potissimum cf. Hook. fil. Fl. Antarct. P. 2, p. 282-5), *Fimbristylis*, me quidem sustinente in *Dodecanth.* p. 32 etc. *Lonicera* in plura genera olim dispartita (*Lonicera*, *Caprifolium*, *Periclymenum*, *Xylosteum*, *Nintoam*, *Chamaecerasum*, *Isikam*), melius considerata reversa est ferme integra (*Symphoricarpo* Dillenii sollummodo recepto) ad Linnaeanum genus. Nuculae in eodem fructu diversae degunt in *Echinosperrmis* plurimis, e quibus praecipue confectum est genus *Heterocaryum* DC., Alph., in quo solemnior species est *Echinosperrmum laevigatum* Kar., Kir., e *Son-garia*, vel in aliis *Heterocaryis* quibusdam, *Szovitsiano* DC. (Alph.) et *rigido* DC. (Alph.).

Aliquam percepit Mohl (*Bot. Zetng.* 1863, ns. 42, 43) differentiam in fructibus *Oxydis Pliniana*e, si e flore corollato, aut non, provenerant; in fructibus florum hermaphroditorum *Caricae Papayae*, Hassk. Hrt. Bogor. p. 188. *Desmodium Thunbergi* DC. legumina aliqua uni, alia bi-articulata gerit, et *Desmodium heterocarpum* DC. visum est saepius leguminibus infimis 1-articulatis, caeteris 5-7-articulatis. *Mimosa hetero-*

carpa Presl, dat legumina modo elliptica 1-2-sperma, modo linearia tri-sperma; dissimilia quoque sunt legumina in *Amphicarpaea* DC., in *Phaseolo compresso* DC., inter quas *Papilionaceas* observationi subji-ciendum est *Hedysarum heterocarpum* Spreng., quod legumina tantum infima 1-articulata gerit; notandaque sane sunt *Amphicarpa sarmen-tosa* et *monoica* etc. Cadunt hic opportune animadversiones de *Papi-lionaceis* illis bene notis, quae *hypocarpogae* dicuntur, ut *Arachis* (de hac cf. potissime Hassk. in *Tijdsch. Ned. Ind.* III, 11, p. 146) aliaeque s. n., *Voandzeia subterranea* etc.

Multa fructuum heteromorphia spectatur in plurimis speciebus et individuis ordinis *Umbelliferarum*. *Daucus heterocarpus* Boiss. carpella saepe diversa dat, itemve species generis *Lisovae* Boiss., *Heteromorphae* Cham. et Schlecht.; *Bowlesia palmata* Ruiz, Pav., teste Asa Gray, variat fructu tum nudato, parce stelligero, tunc setis glochidiatis, plus minus productis, hispido; cf. *Unit. Stat. explor. exped.* (1854) p. 696. Conspicua quidem est *Hydrocotyle heteromeria* Richrd. altero meri-carpio tuberculoso: notaque est omnibus *Torilis nodiflora europaea*, de qua jam dixi, cui addi possent observationes actae de *Torili helvetica*.

De *Azorellis* supra Hookerum laudavi. *Uvaria heterocarpa* Mum. (*Anonacea*) carpella monosperma et globosa et disperma oblonga medio constricta una gerit. *Heterodendron* Desf. (*Connaracea*) habet ovarium quadriloculare, stigmatibus quatuor munitum, vel biloculare stigmatate unico eoque simplici. *Heterotoma lobelioides* Zucar. (*Lobeliacea*) fert capsulam, cujus locus anticus in calcar producitur: singularis, porro, planta calyce et corolla irregulari, staminibus non unius tantum formae, pistillo et inde fructu asymmetrico praedita. *Ceratocarpus umbrosa* Dur. (*Fumariacea*) maxime notabilis est fructibus visui duplicibus, altero nuce monosperma, altero capsula bivalvi, bisperma; *Explor. Algér.* t. 78.

In *Pimelea* drupa libera, partim, aut ex toto a calyce tecta, essen-tialem non constituit differentiam, ut ad generis divisionem accedamus.

Promptioris commemorationis, *Compositarum* fructus in eadem specie varios recordabo. Subeunt illico akenia *Calendularum*, *Oligocarporum*, *Tripteridum* heteromorpha; quae talia reperiuntur in aliis speciebus tribuum differentium, exempli gratia in *Hypochaeride infesta* et *Salz-manniana* (potissimum), nec non in *H. glabra*; in *Metabaside*, *Tri-chocrepide*, *Kalbfussia*; in *Dimorphothecis*, *Philocromis*, *Heterotheca*, *Ga-leana*, inque plurimis aliis *Cichoraceis*, *Cynareis*, *Senecionideis*, *Aste-roideis* etc.

Aliquantulum diversa est dehiscentia capsularum in eodem individuo, si spectes *Campanulas ramosissimam*, *C. Erinum*, potissimum: cf. Visian. *Consid. Gen. Sp.* p. 37-8.

Inter *Cruciferas* vere admiranda est *Chorispora stricta* DC., siliquis inferioribus *Chorisporae*, superioribus *Matthiolae*, de qua me cum De-lile sermonem habuisse recordor; ab hoc potissimum percitus, dari in eadem planta fructum lomentaceum indehiscentem et siliquosum dehi-scentem. Quae stirps aliam evocat observationem de *Cardamine cheno-podifolia* Juss. (*Ghinia Commersoni!* Nob.) fructibus ex imis foliorum axillis prodeuntibus ovalibus, mono-dispermis, dum superiores siliquae normalem evolutionem nanciscuntur.

Neque perpetuo identica vel perfecte similia sunt semina in eodem individuo vel in eadem capsula, si ea attente observes in *Coride*, vel

Alo-mediterranea, ut fecit St. Hilaire Aug.; in *Montia*? cf: Hook. fil. Fl. Antarc. P. 1, p. 13 et P. 2, p. 278; in *Spergula arvensi*, ut cuiusque facile est confirmare; in *Spergularia salina*, ex Schimper, Spenner et Koch, in quibusdam *Linariis*, e facili cuiusque observatione. Species *Schoberiae* plures a Bunge observatae obtulerunt semina dimorpha; cf. Bung. Reliq. bot. Lehm. p. 288 sub n. 1152; in quo *Salsolacearum* Ordine facilis observationis sunt *Atriplex hortensis* et *hastata* semina quoque dimorpha gestantes. Notandum est, non reperiri semina compressa in *Lythro*, seu *Chabraea anomala* (St. Hil.) N., ex Auctoris observatione, quam cf. in *Ann. Sc. Nat. Par. S. 2, T. 1* (1834), p. 5.

Observatur embryo rectus in quibusdam *Paulliniis*, quae generatim eum curvum gerunt. Curvus, aut spiraliter contortus reperitur in *Buccaferrea*.

Lobi in cotyledonibus plantarum dicotyledonearum generatim aequales sunt, dantur tamen species, quae eos tantisper inaequales ostendant, ut *Cycas*. Cotyledones manifeste diversos videbis in *Trapa natante*, *Sorocea*, *Hiraea*.

Maxime notanda est *Daphne Sophia* flores vernales ebracteatos, aestivales bracteatos gerens, ex Kaleniczenko; cf. *Bull. Soc. I. Nat. Mosc. T. 46* (1874), ps. 156-7.

Foliorum polymorphia, in multis speciebus insignis, passim sese observanda admirandaque praebuit. Pervulgata est notitia de *Acacia heterophylla*, *Bryonia umbellata*, *Hibisco heterophyllo*, *Cabomba aquatica*, *Symphoricarpo racemoso* ex De La Rue, *Broussonetia papyrifera*; de *Eucalyptis* variis, de *Clematide smilacea* Mum., de *Cussonia thyrsiflora*, de *Artocarpo incisa*, de *Cocculo diversifolio* Miq., de *Lepidio perfoliato*, de *Ruizia variabili*. Quaedam exempla referam, ex Hasskarl Hrt. Bogor. In *Dischidia rhombifolia* Mum. folia juniora acuta, seniora obtusa observantur: in *Vitice trifolia* L. aliquando quinata, simplicia etiam occurrunt: in *Gynostemmate Blumei* Hassk. reperiuntur in eodem ramo folia simplicia, aliaque secta, basi saepe cordata, apice longiter acuminata. Vulgaris est notitiae *Pontia heterophylla*, quam ante me *graminifoliam*, cum Magnol, dixerunt Linnaeus et asseclae; nullus item est botanophilus, qui *Campanulam rotundifoliam* prae manibus non versaverit. Valde bracteae, sed folia etiam diversissima sunt in *Atriplice dimorphostegia* Kar., Kir., Ledb. Ross. Stipulas in eodem individuo interdum varias unusquisque facile observabit; promptius ad *Papilionacearum* species quasdam communes animum advocando. Usque eae stipulae glanduliformes, quae in *Cruciferis* occurrunt, variae sese obtulerunt lynceis Normanni oculis (cf. *Obs. morph.* 1837, p. 4).

Ad hoc solvantur, sola, si vis, mentis cogitatione, in suas partes Calyces et Corollae monopetalae irregularia, veluti ea quae dicuntur *Personatae*, *Labiatae*, *Calcaratae*; vel, ut unusquisque sibi facile in memoriam revocabit calycis lobum illum inaequalem in *Mussaendis* plurimis, in *Pinckneya pubescenti* (*Rubiaceis*), ut illico patet, quot diversas formas saepe una conferruminaverit ditissima et ludibunda Natura; ita ut cauti per vim eveniamus oporteat, quotiescunque ejus acta ad nostram mentem, ad nostras leges adducere conamur. Plurimae sunt plantae e solo *Compositarum* Ordine, quae una offerunt tot undique variandi modos, quarum studium nisi temperatos botanicos reddere po-

test, nos, certe, e plurimis undique collectis factis vel prolixis obtinere verbis spem dimittimus.

Retineo, exempli gratia, *Voyram* Aubl. (*Lita* Schreb.), *Gentianaceam*, ceu naturale genus. Idem illustravit Splitgerber, cujus observationes plane commendo. Genus istud admodum varium sese patefacit, si spectes calycem, qui plerumque campanulatus est, sed tuberosus et longus reperitur in *V. spathacea*, desideratur in *V. nuda*. Considerate corollam, saepius longe tubulosam, sed minus elongatam in *V. chionea* Benth., eam alterius formae in *V. clavata*. Antheras modo sessiles videbitis, modo in suis filamentis evidenter insidentes, generatim liberas, sed in *V. clavata*, *angustifolia* et *Spruceana* ferme circa stilum connatas, in qua postrema specie insuper, nec non et in *V. corymbosa* et *nivea*, basi in setulas hispidulas productas. Capsulam tum modice dehiscentem, basi et apice junctis, tunc eam per totam longitudinem suam dehiscentem et apertam reperietis, quam fructus differentiam non tanti fecit sagacissimus Grisebach, ut fallace et artificiale genus *Leiphaimos* ad *Voyriam* non revocaverit. Accedit insuper, ut neque bractearum praesentia in hoc genere ceu constans sese praebeat.

De variationibus in floribus *Monacanthi*, *Cataseti*, *Myanthi*, reapse unius generis specierum, deque lusibus florum nonnullarum specierum *Cynoches* Lindl., et adhuc ultra de *Vanda Lowei*, cf. Duchrtr. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 9 (1862), p. 113 et cf. descriptiones de *Cytiso Adami*.

In *Æsculo rubicundo* Loddig., DC., reperiuntur petala et calycis dentes quatuor, uou quinque, stamina octo aequalia, non septena inaequalia: ita ille florem regularem porrigit, qualem non offerunt *Æsculi* pentapetali et heptandri.

Juvat commemorare etiam dimorphos flores *Pontederacae*, vel *Monochoriae vaginalis*, speciei aquaticae, quae illos generatim in spicam 3-4-pollicarem digestos offert: interdum (mutata inflorescentia) florem solitarium, subsessilem, spatha protectum fert. Primus inflorescentiae modus extra aquam porrigit; secundus immersus manet, non certe invita natura, si quidem foecundatio et fructificatio similiter perficiuntur.

Solemniter ergo natura demonstrat genus characterem dare, non characterem genus; indeque abunde docemur, genera non in uno vel altero insidenda esse caractere, sed in eorum plurimis, quotquot et peculiaris quaedam specierum physionomia junctionem ipsam conclamat. Alte rem sentiens Linnaeus ad Sauvages scribebat: « *Nec calycis, nec corollae, nec fructus, nec seminum aut numerus, aut figura, aut proportio, aut situs, adeoque nulla res, sed omnes concurrunt ad generis definitionem.* » Lettr. de L. à Sauvag., ed. Formas (quamvis anonymae et sine anno) p. 57.

Ampliata est a Magnoli sententia, qui sibi in mentem fixerat « *Non ex floribus, nec ex seminibus, neque ex capsulis, semper argui posse generum diversitatem.* » Hrt. R. Monsp. Praef. p. 5 (innumer.).

Rediit semper et in perpetuo redibit sagacissimum illud « *Habitus occulte consulendus est.* » Scilicet, habitus plantae generalis stirpem ad suum genus perducit. Addam quoque Aug. De St. Hilaire sententiam: « *Le Botaniste doit tout voir et tout décrire; mais il n'est pas nécessaire qu'il signale chaque modification par une coupe nouvelle. Les genres de Linné et de Jussieu largement tracés, quoiqu'en général très-naturels, admettent sans peine des exceptions; moins on en voudra souffrir, plus*

on en rencontrera, et en supprimant successivement toute alternative dans les caractères génériques, on finira souvent pour arriver à l'espèce. » *Pl. us. Brasil.* sub *Verbena pseudoyerva*, p. 3, 4, t. n. 40. Querebatur Dunal: « C'est à mon avis une tendance malheureuse de notre époque que celle de multiplier à l'infini les genres sans nécessité. En continuant à marcher dans cette voie, on finira par élever au rang de genre toutes les espèces nettement caractérisées et on perdra ainsi tous les avantages de la classification en genres, surtout pour la nomenclature. Pour ne pas suivre une marche que nous croyons vicieuse etc. » Dunal *Descr. du Planera Richardi* (1843) p. 1.

Re satis indicata, Botanicisque commendata, finem mihi imponam referendo maxime aestimandi viri profundam sententiam: « *Magis vero periculosum est, si ex prolaxis illis generibus Lychnidum, Alsinarum, Sedorum, Astragalorum, species avellantur ad nova genera formanda. Finem vix video novorum generum, si, in Lychnidibus differentiam calycis, in Astragalis differentiam siliquarum assumamus. Cautius agunt ii, qui in generibus istis prolaxioribus, generaliores notas ponunt.* » Ludw. (Chr. Gottl.) *Dissert. de minuend. pl. genr. Lipsiae 1737*, p. XII-III. Exaggerationes in quas praecipue cesserunt Botanici imperiti latius perspicuntur in Ordinibus *Pinacearum, Gentianacearum, Compositarum, Umbelliferarum, Cyperacearum, Graminearum.*

Veratrum Plinii, Tournf.

Veratrum album (Hippocr., Theophr., Dioscor., Plin.) Ruell. in Dioscor., Lonier. *Nat. h.*, Dod *Purg.*, Cord.

Hippocr. locis variis; Theophr. *Hist. pl.* l. 9, c. 10 et 11? Dioscor. l. 4, c. 148, Plin. *Nat.* l. 25, c. 5 vel 21. Koch p. 836, n. 2. Gaud. 6, n. 2299, DC. *Dub.* p. 474, n. 2, Lang. Willk. n. 817. V. *Lobelianum* Bernh., Bert. 10, p. 403, n. 1. La Peyr. *Herbr.*; V. *candidum* Trautv., Mey.; V. *candidum* Caesalp. *Herbr.*; V. *polygamum* Gilib. Jacq. *A.* 4, p. 18, t. 335, *Fl. Dan.* t. 1120, Schk. *Handb.* 4, t. 341, *Bull. Hrbr. Fr.* t. 155, Red. *Lil.* t. 447 fl. vir., Plenk *Icon. pl. med.* T. 8, p. 4, t. 728, Mill. *Icon.* t. 271, Linn. *Syst. illustr.* Cl. 23 Ord. 1 cum tab., Savi *Mat. med.* p. 44, t. 53, Br. Phoeb., Ratzb. *Pl. vén. germ.* p. 25, t. 5 fl. alb., Gaertn. *Fr. Sem. pl.* p. 71, t. 18, f. 4, Lamk. *Ill.* t. 843, Labr. *Heg. Icon. Helv. fasc.* 42, t. 1, *Heg. Labr. Brodtm. Grift. fl. d. Schweiz* t. 9 opt. ex Gaud., Gunn. *Fl. Norv.* 2, p. 1, n. 315, t. 1, W., W., F., N. ab Esenb. *Pl. offic.* t. 46 vix, t. 47 ben. nostr. Roques *Phytogr. méd.* p. 103, t. 5, Turp. *Fl. med.* T. 3, t. 156 fl. virid.; Reichnb. *Icon. C.* 20, t. 422, Woodv. *Hook. Med. Bot.* V. 4, p. 753, t. 257 fl. alb. Matth. p. 1219, Camer. *Epit.* p. 939, Fuchs. *Hist. st.* p. 272, *Trag. St. h.* p. 409, Cord. *Hist. pl. crt.* 165 a f. 2, Dod. *Purg.* p. 184, Pempt. p. 383, Lob. *Obs.* p. 167, f. 2, *Icon.* t. 344, f. 1, Clus. *Rar. pl. Hist.* l. 2, p. 274, f. 1, *Herbr. Magunt.* 1484, cap. 56, Dond. *Herbr. Vincent.* 1491, c. 56 item, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1632 fig.; J. Bauh. *Hist. pl.* 3, l. 34, p. 634, fig. 1, 2.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept. In montanis editis.

Legi in Pyr. septr. aurigr. supra *Mijanes* ad le *Port de Pailleres*, die 3 Aug. 1843.

Flores variant intus albidi et e viridi lutescentes, extus semper plus minus virides. Prorsus virides eos vidi ad *Setcasas* Pyr. Catal., sed nunquam in natura rubri obveniunt, quales eos pinxit Lazaretti, penes Alberti, *Fl. med.* T. 6, t. 217.

Veratrum Lobelianum (dicamus Plantinianum) peculiarem sistere speciem credidit Berhardi, cui suffragarunt Schrader, Schultesii, Besser, Roth, Nees ab Esenb., Bluff et Fingerh., Wimmer, Kummer et Sendtner, Hagenbach, De Notrs., Bertoloni, Godron, Ruprecht; obsteterunt Wahlbou, Gmelin (C. C.), Link, Grisebach, Kunth, Smith, Facchini, Ambrosi, Kirschleger, Trautvetter, Regel, Horbich, Maximowicz, Parlatore, Chamisso et Schlechtendal, quibus gaudens addo Gaudin et Godet al-

picolas; et insuper Koch et Reichenbach, qui quamvis in Syn. ed. 1, p. 724, n. 3, vel Fl. Germ. excursr. n. 665, putatam speciem recepissent, re melius observata et perpensa non amplius sustinendam esse putarunt, lcs. s. cts. Me ad hosce postremos experientia mea alligat.

Si credimus Cauvet, magna interest differentia inter radices *V. viridis* Ait. et *V. albi* L.; cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 15, 1868, *Rev. bibl.* p. 158-60. Inter hasce species maximam intercedere affinitatem pernovit quidem Asa Gray, *Man. Un. St.* ed. 5, p. 525, n. 1.

Tribus 2.^a COLCHICEAE Nees ab Esenb. et Ebermey.

Merendera N. ex Ramnd. *Bulbocodium* L.

Bulbocodium apud Theophrastum (sunt qui ita sentiant) videtur *Narcissus luteus* Trag. Fateor me locum Theophrasti clare non intelligere. Video eum, *Hist. pl.* l. 7, c. 13, imitatum a Plinio, *Nat. hist.* l. 19, c. 2 vel 10; Athenaeum, *De ipnos.* l. 2, ed. Dalech. p. 50, agere de lanato quodam bulbo, qui *Scillam hyacinthoidem* significare a quibusdam existimatur. Inani fundamento, de *Bulbocodio* Theophrasti alienam sententiam dedit Hogg, *Class. pl. Sicil.* apud Hook. *Journ. of Bot.* 1 (1834), p. 208, n. 133, proposita *Romulea grandiflora* N., cui ceu dubium synonymon attulit *Ixiam purpurascentem* Tenor., vel *Romuleam* ipsius Tenor., ita ut clare intelligi nequeat in quam speciem ipse suos figerit pedes. Nostrum genus, bulbis glabris praeditum, nomen *Bulbocodii* sustinere nequit.

Merendera verna (Clusii) N.

Clus. ad *Rar. pl. h. Append. alter.*, in oper. *Exoticor.*, p. 12 (innumer.) cum sat bonis figuris. *Bulbocodium vernum* L. Sp., Koch p. 835, Fert. 4. p. 270, Gaud. 2, n. 750 et 6 *Append.* p. 347, Schultes. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 2, p. 1134, n. 1, DC. Dub. p. 473, Lang. Willk. n. 819. B. vern. La Peyr. *Herbr.*; B. ruthenicum Bung. ex Jank. *Dac. eur.* n. 275, Colchicum triphyllum Kunz. *Flora* 1846. Vill. *Dauph.* 2, p. 245, t. 2, Reichenb. *Icon. C.* 20, t. 428, Retz *Obs. bot.* 2, p. 17, t. 1, Red. *Lil.* t. 197, Lamk. *Ill.* t. 230, Curt. *Bot. Mag.* t. 153, Pot. *Reg.* t. 541, Planch. in *Fl. Serr. Jard. Eur.* T. 11 (Brux. 1856) p. 153, n. 1149 cum tab., *Verl. Plants. alps.* p. 270, tab. f. 1. J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 19, p. 652, f. 3, Rudb. *Elys.* 2, p. 128, f. 2.

☞ *Flor.* primo vere. *Fruct.* ? In *Pyr. med.*, or., editoribus.

Ad *Castanesa* se abunde reperiisse hanc speciem mecum asserebat Paul Boileau: « *En la Conca de Tremp, cerca de Berga, hacia Solsona etc.* » Colmeir. *Cat. pl. Catal.* p. 157, cui vix meam spondeo fidem.

Merendera montana (Clusii) Lang. ex Clusio.

Clus. *Hisp.* p. 266-7-8 fl. fr. Merendera vulgo Hispanor. Lang. Willk. Pr. n. 820. M. *Bulbocodium* Ramd., in *Bull. Soc. philom.* n. 47 (1800), p. 178, Loisl. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 265, Schultes. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 2, p. 1541, DC. Dub. p. 473. *Bulbocodium autumnale* La Peyr. *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 202, n. 2, *Simpl.* p. 50 et *Herbr. Geophila pyrenaica* Berger. *Fl. bass. Pyr.* T. 2, p. 184-6. M. *bulbocodioides* (Brot.) Steud. ? ex Lang.; M. *autumnalis* N. olim, inter amicos: *Colchicum montanum* Clus., C. *pyrenaicum* P. et C. *hexapetalum* P. et *Bulbocodium montanum* P. et B. *hexapetalum* Pourr. *Herbr. Matr. Ramnd.* l. c. t. 12, f. 2, Red. *Lil.* t. 25, Kern. *Gen. sel.* 1, t. 12, *Verl. Plnts. alps.* p. 274 tab. f. 1. Clus. *Rar. pl. Hist.* 2, p. 200, f. 2 et p. 201, f. 1 *fruct.*, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1572 *figurae e Clus.*, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 19, p. 656, fig. 1 ex Clus.

☞ *Flor.* Aug. Sept. *Fruct.* Vere. In editor. *Pyr. occid. medior.*, in quibusd. meridional. ad humilior. aliquando descendens,

Legi in *Pyr. Navarr.* ad *Pamplona*, inque m.^o *St. Cristobal*, ibidem proxime, diebus 8 et 10 Jun. 1844: in Valle *Roncal* editiore m.^o *la Peña d'Escaure* ad ejus summitatem, die 29 Jul. ejusdem anni; in *Pyr.*

Arag. editior. *al Puerto de Canfranc*, die 13 Aug. 1858, et in Valle de Venasques m.^o *la Peña blanca*, die 27 Aug. 1838. Habeo a Deville e *St. Justin* supra *Barèges*, ex *St. Marie*, Vallis *Campan*; a De Girard e *Coumelie* contra *St. Sauveur*.

Folia patula, linearia, canaliculata, obtusa, jam emarcida facta dum flos exit, succedentibus illico foliis novis cum quibus se alit fructus. Perigonii phylla variant longiora et angustiora; et perigonium heptaphyllum, cum totidem staminibus aliquando occurrit. Flores variant magnitudine et colore, qui e purpureo-violacei, dilutiores obveniunt subviolacei, dilute purpurei, subcarnei, rarissime albi.

Redouté figura, primo intuitu placet, sed attente considerata in ea percipies bulbi tunicas non adeo feliciter expressas, pedunculum de fructu breviora, perigonii phylla quidquam latiora, pistillum, stigmatum potissimum spectato, minus exacte delineatum et capsularum valvas nimis acutas.

De differentia cum *Mer. caucasica* M. a Biebrst. (*Bulbocodium trigynum* Adam.) cf. potissimum Steven, Nov. Act. Soc. Nat. Mosc. T. 7 (1829), p. 73, quem referunt etiam Schultesii l. c. p. 1524, n. 4, Kunth En. pl. 4, p. 147, n. 3.

De Clusiano synonymo disceptatum est a La Peyr. *Suppl.* c. p. 52, a Desf. in *Fl. Atl. Add. emend. alter.*, a Ker in *Bot. Reg.* V. 7, n. 571. Quidam alterum potius Clusii locum expetunt, *Colch. montan. min. versicolor. flor.*, Ibid. p. 201, f. 2, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 19, p. 656 f. intr., e Clusio, quae, Ker laudante, ad *Merenderam versicolorem* N., *Bulbocodium versicolorem* Spreng., trahi debet.

Colchicum Dioscor., Tournef.

Colchicum commune (Dioscor., Nicandri) G. Bauh. *Pin.* p. 67, n. 1, Ray *Syn. et Hist.*

Dioscor. l. 4. c. 84, Nicand. Alex. v. 849. C. autumnale L., Koch p. 835, n. 1, Bert. 4, p. 271. n. 1 (excl. var. k); Gaud. 2, n. 858, Wilson apud Hook. *Bot. Misc.* 2 (1831), p. 416, n. 39, DC. *Dub.* p. 473, n. 3, Lang. Willk. n. 822. C. autumn. La Peyr. *Herbr.*; C. vernale Hoffm., confirmante Ambr. *Fl. Tir. austr.*; C. alpinum Plur. *Botan.*, ex Facchin.; C. pyrenaicum Pourr. in *Herbr. Paris.* asserv.; C. pannonicum Gris. Schenk *It. Hungr.*, ex Jank. *Dac. eur.* n. 276; C. multiflorum Syll. *Croat.*, ex Neilr.; C. vulgare Cornut. *Enchr. Par. Engl. Bot.* v. 2, n. 133, *Fl. Dan.* t. 1642, *Sturm Heft* 3, Schk. *Handb.* 1, t. 101, *Bull. Herb. Fr.* t. 18, Schrank *Fl. Monac.* t. 47, *Dietr. Fl. Bor.* n. 30, Gaertn. *Fr. Sem. pl.* p. 70, t. 18, f. 2, *Fl. Batv.* v. 10, t. 783, Spach, *Suit. à Buff. Atl.* t. 112, *Reichnb. Icon. C.* 20, t. 426, Roques *Phytogr. med.* p. 118, t. 7, *Red. Lil.* t. 468 form. latifol., *Red. Lil.* t. 228, *Plenck Ic. pl. med.* T. 3, p. 61, t. 279, *Vietz Ic.* p. 113, t. 64, *Berger. Phytom.* p. 177 cum tab., *Sabb. Hrt. Rom.* T. 6, t. 52, 53, Turp. in *Diet. Sc. Nat. Monocot. Atl.* t. 45, Turp. *Fl. med.* T. 3, t. 127, Br. *Phoeb.*, Ratzb. *Pl. vén. germ.* p. 21, t. 4, Spalow *Dissert.* p. 36, t. 9, W., W., F., N. ab *Esenb. Pl. offic.* t. 49, *Tenor. Fl. Nap.* 3, p. 398, t. 138, f. 2, *Woodv. Hook. Med. bot.* V. 4, p. 759, t. 258, *Tournef. Inst. r. hrb.* t. 181, 182, *Le Maout. Decsn. Botanq.* (1868) p. 578, *Matth.* p. 1106-7, *Camer. Epit.* p. 846 et p. 845 *cred.*, *Fuchs. Hist. st.* p. 356-7, *Brunt. Herbr.* 3, p. 115 et p. 150 fig. *ferm. ead.*; *Trag. St. h.* p. 759. *Cord. Hist. pl. crt.* 162 b, 163 a fig., *Dod. St. h. Comm.* 1553, p. 367 fl., p. 368 fr., *Hist. pl. (gall.)* p. 248 fig., *Purg.* p. 371, *Pempt.* p. 460 f. *infr.*, *Lob. Obs.* p. 69 f. *extr.*, *Icon. t.* 143. f. 1, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 19, p. 649, *Moris. Hist. pl. Oxon.* 2, S. 4, p. 340, t. 3, f. 1.

☞ *Flor.* Aug.-Oct. *Fruct.* Vere.

Habui e *Pyr. septr. med.* ad *Tarbes* lectum a Deville; e viciniis *de Toulouse* a Timbal, et e *Pyr. Atax.* non procul *Narbonne* a Delort.

Nomen Linnaeanum feliciter seposui. Non est stricte loquendo autumnalis planta, quae floret delabente aestate et vere fructificat.

Colch. casterense Larembergue, solis foliis junioribus munitum, indeque obscurum, e m.^o *Alaric (Corbiers)* misit Gautier. Comparandum cum *C. parvulo* Tenor.

Ord. 121. IRIDEAE (Juss.) R. Br.

Iris Theophr., L.SECTIO 1.^a BARBATAE.**Iris illyrica** Theophrasti! Dioscor., Nicandr., Galen., Plin.

Theophr. Hist. pl. l. 9, c. 7 ad calc.; Dioscor. l. 1, c. 1. *I. germanica* Fuchs., Koch p. 807, n. 2, Bert. 1, p. 232, n. 2, Gaud. 1, n. 69, Schmidt. Fl. Bohem. C. 4, p. 3, n. 302, DC. Dub. p. 451, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 641, Klatt in Linnaea V. 34 (1866), p. 601, n. 18. *I. german.* La Peyr. Herbr.; *I. murorum* Gater., *I. sylvestris* Matth., *I. caerulea* Dod.? Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 29, t. 40, Poit. Turp. Fl. Par. t. 48, Red. Lil. t. 309, Bull. Herb. Fr. t. 141, Dietr. Fl. Bor. n. 47, Turp. in Dict. Sc. Nat. Monoct. Atl. t. 61. Turp. Fl. med. T. 4, t. 293, Reichnb. Pl. cr. C. 10, t. 924, f. 1245 et C. 19, t. 338, f. 765, Plenck Ic. pl. med. T. 1, p. 19, t. 34, Ker Bot. Mag. t. 670, Sav. Mat. med. p. 40, t. 45, Roques Phytgr. med. p. 209, t. 18, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. off. t. 57, Matth. p. 16-7, Camer. Epit. p. 2, Brunf. Herbr. ed. germ. 1532, p. 112 ex Morett. in Matth. mem. 8; Fuchs. Hist. st. p. 317, Trag. St. h. p. 703, Egenolph. Herbr. imag. crt. 11 b fig. inter., Cub. Hrt. San. ed. germ. 1485, c. 20 fig. repet. in c. 195, Dod. Flor. Coronr. ed. 1, p. 142-3, ed. 2, p. 146-7 fig., Pempt. p. 243, f. 1, Lob. Obs. p. 32, f. 1 ead., in Icon. non video, sed placet haec Icon. t. 59, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 571.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Per regionem mediterraneam, vel in calidioribus tantum, facie spontaneitatis gaudens.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 5 Maj. 1845.

Dum *germanicam* primi dixerunt scriptores a renatis litteris et cum eis neoterici, non animadverterunt, speciem ex oriente jam notam esse, inque Europa or. merid. longe frequentiore, prae septr. occident. Hallucinatur Timbal, Reliq. Pourr. p. 30, n. 1; futilis Visiani Dalm. Spec. p. 55.

Iris pumila (Gesneri?, Penae et Lobelii) L. Sp.? Nos Sched. cr. cent. n. 2.

Pen. Lob. Advrsr. p. 32 fig., certa (quae infer.). Gesner. infr. cit. Willk. Lang. Pr. n. 642, Klatt in Linnaea V. 34 (1866), p. 594, n. 6 et p. 708, n. 20. *I. pum.* et *I. lutescens* Desf., DC. Dub. p. 451, ns. 3, 4, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 29, ns. 1, 2 (non Lamrek.). *I. pum.* et *I. Chamaeiris* Bert. 1, p. 231, n. 4 et 3, p. 609 et 5, p. 619. *Ir. italica* Parl.? Nuov. Gen. sp. Monoc. p. 37 et *I. Chamaeiris* Bert., Parlat. Fl. It. 3, ns. 852, 855. *I. Chamaeir.* Godr. Gr. Fr. 3, p. 239, cum *I. olbiensi* Hén. Ibid. p. 240? La Peyr. Herbr. et *I. lutescens* La Peyr. Herbr.; *I. Cengialti* Ambr. Fl. Tir. austr., ipso fat. p. 890; *I. pyrenaica* Juslen, praesertim Linnaeo in hujus Amoen. Acad. 4, p. 264, n. 3? De aliis syns. et varts. cf. Klatt, Jacq. A. 1, p. 5, t. 1, Poit. Turp. Fl. Par. t. 47, Sturm Heft 40, Savi stor. Acad. Valdarn. p. 51, t. 1, Reichnb. Icon. C. 19, p. 3, t. 327, f. 753 lutesc. et f. 756, et t. 328, f. 754 varieg., Bot. Mag. t. 9 et t. 1261 et t. 1209 lutesc. Red. Lil. t. 261 et t. 262, Red. Lil. t. 262 videtur quoque, Ledeb. Ic. Fl. Ross. t. 102 glaucesc., Lob. Ic. t. 64, f. 1 ead. ac Advrsr., Lob. Obs. p. 33, f. 2, Icon. t. 64, f. 2?, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 225-6 fig. Dod. Pempt. p. 244, f. 2, Gesn. Op. bot. ed. a Schm. tab. aen. 2, f. 13 pl. fructif.?

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. Atax. or., cum *Olea* et in locis calidioribus, solo calcareo.

An et in Pyr. Arag.? ad *St. Cruz* indicat Asso Enumr. n. 14. Ego vidi ad *St. Ant. de Galamus*. Ex *le Pech de l'Agnelo* ad *Narbonne*, ubi ipsemet vidi, habeo a Delort, ex *la Sidriere de Fitou* a Gautier, tum flore violaceo, tum etiam luteo.

Omnes floris partes in *I. lutescente* Desf. lutescunt et perigonii laciniarum, quae inferius in *I. pumila* albo-striatae sunt, in *lutescente* striis notantur purpurascens. Forma partium prorsus par est, proportio tamen non semper eadem, quum *I.* a quibusdam dicta *lutescens* statura praestet, caulem gerat folia superantem et tubum corollinum in spatha inclusum offerat. Caeterum et odor similis et simul crescunt ac florent plurimis in locis. Vidique insuper individua *Iridis* vulgo *pumilae*, quae supra citatas notas hujus formae *lutescentis* (colore florum excepto)

secum ferebant. Et Jacquin l. c. *Irid. pumilam* staturam palmarem delineavit, pinxit, adnotavitque eam variare flore albo, pallido, flavescente, qui florum lusus, caeterum, Clusio quoque innotuerunt; cf. l. c. p. 225. Isti mihi obvenerunt ad Monspelium, vere anni 1843. Noti etiam fuerunt Beslero, Cupanio, Ker, Sadler, Mutel, ut et Botanicis ac peregrinatoribus Siculis plurimis. Lumnitzer, Flor. Poson. p. 18, n. 42, *I. pumilam* corollis pallide flavis praeditam dicit, neque stirpem gerentem flores violaceos ipse vidisse apparet.

I. illyricam quoque corollae segmentis variis ex albo, flavo, lutescenti, violaceo pinxerunt auctores Lerti Botanici Bruxell. 1 (1828).

Cf. etiam *I. spuriam* γ *halophilam* Gawl. Bot. Mag. t. 1131, *I. Guldenstaedtinam* Lepech., M. a Bieb. Taur. Cauc. Suppl.; *I. crispam* Ait., Roem. Sch., *I. foetidissimam* β *citrinam* DC., Bromf., *I. squalentem* Thunb. Dissert.; *I. variegatam* L. Thunb.; *I. versicolore* Thunb., *I. Xiphium* L.; *I. angustam* Thunb.; *I. olbiensem* Hénon, si a nostra revera distinctas; aliasque eodem modo variantes.

Praeceptum ergo fuit De La Rochei sententia, apud Red. Lil. 6, crt. 350, quae sonat: « Non reperiri, forte, ullum exemplum ejusdem plantae, quae varietates ferat duas, alteram azurreo-violacei, alteram illius lutei coloris, in quo et tinctura violacea etiam minima desideratur » l. c. sub *Iochroleuca* (gallic.)

Non vidit Bertoloni in ipsa sua *I. pumila* discolorie unionis annulum, quo *I. sua* *Chamaeiris* cum *pumila* consociaretur, protulitque sententiam, a nobis cito rejectam, ut sero rejectam vidimus a Visiani, Fl. Dalm. p. 116, n. 210, a Klatt l. c. p. 708. Nonne et *I. pseudo-pumila* Tin., Parlat. Ibid. n. 853, cum *I. pumila* conjungeretur?

Ast dum considero ea, quae adnotantur ab Hornem., En. pl. Hrt. Hafn. Suppl. 2, p. 7, a Graham *Descript.* etc. in *Edimb. New Philosoph. Journ.* (10 Jun. 1826, p. 6), a Klatt in *Linnaea* V. 34 (1866), p. 708, n. 21, dubitare nequeo, quin sub *I. lutescenti* quorundam Auctorum lateat revera alia species diversa ab illa, quam cum *I. pumila* per regionem mediterraneam offendimus et cujus varietatem esse minime dubitavimus, cum Dunal, qui hujuscemodi stirpem familiarem et bene perspectam habuit.

Formae, quae ad hanc attinent speciem nimium quoque consideratae sunt a Spach. Recepta *I. Chamaeiride* Bertoloni ceu bona specie, retulit ad eam *I. lutescentem* Desf. Cat. hrt. Paris., cum Red. Lil. t. 263; suscepit insuper Rédouté figuram, t. 262 et Besleri aliam, quae *Chamaeir. latifol. minim.* Besl. Hrt. Eyst. Ord. 8, t. 1, f. 3, novam inter *pumilam* et *Chamaeiridem* proposuit speciem, cui nomen fecit *I. caeruleae* Spach., addita *Ir. pumil. caerul.* Ker. Bot. Mag. t. 1261. Cf. Spach *Suit. à Buff.* T. 3, pr. 49-51 et in *Ann. Sc. Nat. Par.* T. 5 (1846), ps. 103, 104. Latius quidem rem tulit Janka, subtilis et iste quoque, utpote qui, *I. olbiensem* ab *italica* diversam reputavit, non solum; sed sub *I. Chamaeiride* Bert. duas distinctas species vidit; cf. *Fragm. bot. descr.* 1864, p. 151.

I. pumila Spach *Suit. à Buff. Atl.* t. 95 desumpta videtur e specimine culto, et refert *I. neglectam* Parl. *Nuov. gen. sp. piant. Monoc.* p. 41, cujus patria ignoratur!

Iris lutescens Lamrck.!

Lamk. Dict. 3, p. 297, n. 14 (demtis G. Bauh. et Tournf.; obliteranda insuper patria Germania); Klatt in Linnaea V. 34 (1865), p. 708, n. 21, Godr. Gr. Fr. 3, p. 240, Parl. It. 3, p. 293, in obs. ad n. 855. Red. Lil. t. 263.

♀ Flor. Mart. Apr. Fruct. ?. In agr. Narbon.

Obtinui a Gautier ex *la Planasse* ad stagnum *Bagès*, floribus tam lutescentibus quam caeruleis.

Antiquorum loca penes quosdam (Willdenow, Vahl, Roemer et Schultes), a Lamarck provecta, nimium dubia sunt, considerata speciei raritate, vel spectata longe frequentiore apparitione *Iridis pumilae* floribus lutescentibus. Quapropter speciem Lamarckio sistendam esse reor.

Gaudini et Kochi prolationibus utere nolui, quia regionis natura, in qua tutissime species indicatur, me de illorum stirpe cum nostra sorore minime suasit, qui speciem circumscripse regionis mediterraneae, humilioris, maritimae potius reperiri percipio. Video Godron, l. c. Obs., Gaudini ac Reichenbach *Ir. lutescentem* (Pl. cr. C. 10, t. 917, f. 1238, Icon. C. 19, t. 329, f. 756, unde provenerit non dict.) pro *Ir. vire-scente* Red. recognoscere, quod in illius fide relinquo. Klatt *Ir. vire-scentem* Red. t. 295 praeterire maluit, quod prudenter ab eo actum esse arbitror, de stirpe ex hortis nota et cujus patria ignoratur. Re- vera Gaudin ad suam plantam bonam pro *Ir. lutescenti* tabulam Re- doutéi citat (nec t. 295): sed aliquid in Gaudini descriptione notatur ad nostram speciem non plane congruens; insuper, satis superque ex- perti sumus, quot prolationes, characteres etiam, e libris, non e recta operum consultatione ac observatione capiantur.

SECTIO 2.^a IMBERBES.

Iris lutea (Herbarior.) Cord. Hist., Lamk. *Fr.*, Gilib. Exerc. phytol.

Cod. Par. ex Lenorm. fol. 28 vers., Cab. Hrt. Sanit. ed. Germ. 1485, c. 21. I. pseudo Acorus L., Koch p. 810, n. 11, Bert. 1, p. 206, n. 5, Gaud. 1, n. 71. DC. Dub. p. 412, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 639, Klatt in Linnaea (1866) V. 34, p. 609, n. 31. I. pseud. Acor. La Peyr. Herb.; I. palustris Moench Gater.; I. paludosa Mart. (St.) Pr. Fl. Mosq. Xiphion pseudo-Acorus Parlat. Engl. bot. v. 9, n. 578, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 7, Drev. et Hayn. Ch. pl. Eur. T. 2, p. 31, t. 43, Fl. Batv. v. 4, t. 299, Schrank Fl. Monac. t. 99, Bull. Herb. Fr. t. 137, Fl. Dan. t. 494, Schk. Handb. t. 5 a et b; Poit. Turp. Fl. Par. t. 46, Turp. Fl. med. T. 4, t. 202, Dietr. Fl. Bor. n. 46, Reichenb. Icon. C. 19, t. 344, Req. Phytogr. med. p. 211, t. 19, Sabb. Hrt. Rom. T. 6, t. 64, Plenck Ic. pl. med. T. 1, p. 20, t. 36, Sv. Bot. v. 2, t. 110, Red. Lil. t. 235, Woodv. Hook. Med. bot. V. 4, p. 778, t. 263, Zann. Vnz. p. 149, t. 96, Matth. p. 22, Camer. Epit. p. 6, Brunf. Herbr. 2, p. 51, Fuchs. Hist. st. p. 12, Trag. St. h. p. 699, Cord. Hist. pl. crt. 134 a. f. 1, Egenolph. Herbr. imag. crt. 15 a fig. intr., Dorsten. Bot. crt. 16 A, f. 1, Lonier. Nat. h. crt. 177 D, f. 2, Dod. Fl. Coronr. ed. 1, p. 183-4 fig., ed. 2, p. 158-9, Pempt. p. 248, Lob. Obs. p. 31, f. 1, Icon. t. 58, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1032 fig., Icon. t. 643, f. 1, G. Bauh. Theatr. bot. col. 633.

♀ Flor. Maj. Jul. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 7 Jun. 1851, ubi prius semina legeram, die 31 Aug. 1846.

Semina matura nigra, qualia ego legi, et qualia sub germinatione vidi, non offert Schkuhr citata figura, ubi ea brunnea, qualia non omnino matura inspiciuntur, picta ab auctore sunt. Horum seminum descriptio desideratur apud Haller Helv., Lamk. *Dict.*, Pollich *Palat.*, Gmel. *Dod. Als.*, Hell. *Wireceb.*, Vahl *En.*, Schrader *Germ.*, Smith *Br.*, Roem. *Sch. Syst. Vegt.*, *Engl. Fl.*, DC. *Fr.*, et apud Red., *Desfontaines Atl.*, *Wahlenberg Ups. et Svec.*, *Dreves et Hayne s. c.*, *Schmitz et Regel Donn*, *Lagr. Fossat Tarn. Gar.*, *Bertoloni It.*, *Godron Fr.*, *Wither. Arrng.* ed 7, *Wulf. Nor.*

Parum accurate describuntur a Parlatores, *It.* 3, n. 856, ovata, utrinque compressa, coloris straminei. Gussone, Sic. Lyn. Add. em. p. 778, ea describit *orbiculato-depressa*, *Castaneae recentis olentia*. Bromf. Vect. p. 494, pallide luteo-brunnea dicit. Ceu *Coffeae* succedaneum a quibusdam praedicantur; cf. Hook. *Br. Fl.* ed. 1, p. 18. Irrisit hoc Roques, *Plants. usuells.* T. 4, (1838) p. 85.

Stat nomine *Acori officinarum* (ut in Fuchsio s. c.) apud Lonicerum s. c., nec *Gladioli lutei* (ut in Fuchsii iconibus, ed. 1545, T. 6) quomodo indicat G. Bauh. Pin. p. 34, n. 2; qui insuper Dorstenium non citavit cum iis, qui *Acorum* plantam nuncuparunt. Et notandus erat Dorstenius utpote qui e primis animadvertibat *Acorum pharmacopolae et herbarii*, vulgo appellant herbam illam, quae *Iridis species est*.

Iris foetida (Dioscorid., Plinii) Lamk. *Dict.* 3, p. 299, n. 22, Salisbr. Pr. p. 44, n. 10.

Dioscor. l. 4, c. 22. Plin. Nat. h. l. 21, c. 20, vel 83 Xyrin. I. foetidissima L. Sp., Bert. p. 238, n. 6, DC. Dub. p. 452, n. 6. Willk. Lang. Pr. n. 638, Klatt in Linnaea V. 34 (1866), p. 616, n. 42. I. foetidiss. La Peyr. Herbr.; I. multiflora Pourr. Herbr. Matr., Xiphion foetidissimum Parlat., Spatula foetida Veterum plurimum. Red. Lil. t. 351, Poit. Turp. Fl. Par. t. 45, Engl. Bot. v. 9, n. 596, Berger. Phytonomat. 2, p. 185 cum tab., Turp. Fl. med. T. 4, t. 205, Plenck Ic. pl. med. T. 1, p. 20, t. 37, Sabb. Hort. Rom. T. 6, t. 65, Reichen. Pl. cr. C. 10, t. 916, f. 1237, Icon. C. 19, t. 347, Matth. p. 991, Camer. Epit. p. 733, Fuchs. Hist. st. p. 794, Dod. Pempt. p. 217, f. 2, Lob. Obs. p. 37, f. 1, Icon. t. 70, f. 1, Trag. St. h. p. 904, G. Bauh. Theatr. col. 560 fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 731, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, s. 4, p. 349, t. 5, f. 2, Blackw. Herb. t. 158.

☿ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Æstate.

Legi in Pyr. Cantabr. supra *Behobie*, secus la *Bidassoa*, die 10 Maj. 1841. Habeo a Deville e *Jacque*.

Esse *Raphanitidem* Plinii, Nat. h. l. 21, c. 7 vel 19, dubitavit Leman in *Dict. Sc. Nat.* T. 44, (Par. 1826) p. 456. Eam Desfontaines non explicat. Sed. G. Bauhin Pin. p. 32 Plinii plantam refert, dubitanter, ad suam *Ir. biflor. minor. odor. Liliæ convall.*, quae diceretur *I. biflora* L., species Lusitanica, Plinio probabiliter ignotissima.

Iris pyrenaica (Venerii) Salzm., Buban., N. Sched. cr. n. 3, Dulac *Hauts. Pyr.* n. 380.

Cf. Clus. et Lob. de quibus infra dicam. I. xiphioides DC. Dub. p. 452, n. 7 et in *Dict. Sc. Natur.* T. 23 (1822), p. 638, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 30, n. 11, Willk. Lang. Pr. n. 631. Xiphion latifolium Mill., Klatt in Linnaea V. 34 (1866), p. 570, n. 2 et p. 704, n. 2. I. xyphos. Red. Lil., Flor. Gall., La Peyr. Herbr., non Ehrh. Beitr., e specimine autoptico viso vel demonstr., a Salzm.; I. Xiphium St. Am. Bouq., Berger. Bass. Pyr. Red. Lil. t. 212, Curt. Bot. Mag. t. 687, Loisel. Herb. genr. Amat. 3, t. 166.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Sept. Oct. In edits. editioribusque, spectata Pyrenaeorum parte.

Legi in Pyr. sept. med. circa le *Lac d'Oo*, die 12 Jul. 1838; ad l'*Hospice sub le Port de Venasques*, die 19 Jul. 1838; in Pyr. Arag. à la *Peña de Mondaruego*, die 28 Sept. 1845; in Pyr. Catal. à la *Sulane d'Andorra*, die 3 Aug. 1840. Gabeo a Deville ex *Bouleste (Azun)*. Observavi al *Puerto de Canfranc*, in valle d'*Aure* editiore supra *Sulane*, l. d. *Spieuva*, supra *Barèges* ad *St. Maria*, ad *Gavarnie*; in m.^o *Aloña* contra *Oñate*, circa *Hecho*, à la *Peña de Uruel*, al *Formigal de Sallent*, in *Valle de Roncal*, ad *Villanova de Aez*, a la *Peña Montañesa*, in m.^o *Turbon*, supra *Castanera*. Viderunt quoque amici in editiore parte *Vallis Ossau*; in *Vignemale*, au *Roumigas*, etc.

Rhizoma bulbosum, seu bulbi soboliferi omnes tecti a plurimis tunicis

fibrosis, quae fibrae aut recte aut reticulatim dispositae, vel invicem intricatae degunt. Caulis aëreus surgit e bulborum centro, pedalis, sesquipedalis, plus minus crassus (nec basi incrassatus), adhaeret rosulae, in qua plures stant bulbi pro successivis annis; ipse fibras radicales proprias emittit; caulis subinde flexuosus, cylindraceus, farctus, bi-triflorus, foliosus. Folia caulem amplectentia, inferiora praecipue magis eum vaginantia, lato-linearia, canaliculata, convoluta, extus perspicue et crebre striata, viridia; interne, ubi convoluta sunt, striata, quoque decolorata (albo nitida); caeterum folia marginulo tenui membranaceo conspicua, in media eorum parte valde parenchimatosa, dum complanantur ostendentia carinam crassam; et folia caulem multum superant, brevi tractu erecta, dein dependentia aut recurvata, contorta, ita ut recta non sint, neque ita maneant si locentur, superioribus exceptis, quae ad bractearum formam accedunt. Spathae plures steriles inspiciuntur; superior flores plerumque binos involvens, altero tamen flore spatha propria suffulto, et haec spatharum ultima sit. Hae spathae virides, alternae, distinctae. Florum aestivatio imbricata. Flores pedicellati, imberbes, perigonii laciniis plerumque azureis, interdum violaceis, exterioribus ungue sub-rotundo-cordato praeditis, stria albicante azureo-violacea picto, inferne macula sive linea lanciformi e viridi-alba punctato, conspicuo; lamina majore dependente, ovato-elliptica, ad medietatem suam maculam luteam gerente, cum striis lateralibus violaceis areisque albicantibus; margine limbi lato, azureo-violaceo, saepius emarginato, semper denticulato. Lacinae interiores spathulatae, emarginatae, denticulatae, unicolores, basi nitidae. Stigmata ad basim loborum extus appendice triangulari aucta, quae appendix forte verum est stigma; caeterum et stilus cristatus. Quoad proportionem, lacinae perigonii exteriores longiores, interiores dimidium pollicem breviores, et stigmata dimidium aequae pollicem breviora laciniis istis interioribus, ergo, pollice integro diminuta si cum exterioribus comparentur: totus flos grandis, aliquantulum tamen minor illo *I. illyrica* T.; perigonii tubus brevis, in spatha inclusus. Germen trigonum, acute angulatum: capsula trigona, angulis potius obtusis: semina (immatura vidi) punctulata et corrugata. Tota planta glaucescens. Flores laeviter *Violam* olent, vel si vis more congenerum olent. Perigonii lacinias inspicias intense coloratas dum adhuc in spatha inclusae sunt.

Rhizoma valde venenatum praedicant; catharticum dicunt; interdum dolose subpeditatum, attulit dolores colicos, cruciatus et mortem. Folia juniora a bobus et vaccis comeduntur. Perigonii lacinae ab insectis saepe eroduntur, unde aliquando emarginaturae plus minus profundae, quas caveas ne pro naturalibus habeas. Vivit in pratis montanis, editissimis etiam, sed fertilibus; solo se placet calcareo, degens saepe in dirutis, declivibus, apricis nec tamen omnino siccis; interdum in eodem loco copiosissima haec planta crescit.

Non dubito quin ad hanc speciem referri debeat *I. Xiphium* Asso, quoque, Mant. stirp. Arag. p. 160, n. 1062, et St. Amans, *Bouq. Pyr.* 1788, p. 193, ubi quae sequuntur ab eo adnotata sunt: « *Declivité meridionale du Tourmalet, vallée de Bastan, ou de Barèges* (ubi species nostra observata est a plurimis). *Obs. Variété B. Xiphium caeruleo-violaceum* Tournf. *Inst. r. hrbr.* p. 364, *I bulboso-angustifolia violacea* G. Bauh. *Pin.* p. 40, *I bulboso-violacea pyrenaica* Lobel. *Adversr.* P. 2,

p. 521. *Cette plante est omise dans la Flore Française.* » St. Am. l. c. p. 192, n. 11.

Synonyma Besleri ab Ehrharto ad suam speciem citata, omnia libenter huic speciei relinquo, nec ad nostram cieam. Illustranda vero sunt haec duo synonyma, *I. bulbosa angustifolia violacea* G. Bauh. Pin. p. 40, n. 5; et *Xiphium angustifol. violac.* Tournf. Inst. r. hrbr. p. 364, lin. ult.

Porro a nostra specie excludi debet *I. Bulb. angustifol. tricolor. odore Ceriandr.* G. Bauh. Pin. p. 38, b. n. 1, quam ad *pyrenaeam* citavit La Peyr. *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 23, n. 5. Item *I. bulb. latifol. caule donat.* G. Bauh. Pin. Ibid. n. 2, a DC. apud Redouté huc relata, excludenda mihi videtur prolatio.

I. Xiphium Jacq. Coll. 3, p. 320, a DC. *Fr.* 3, p. 238, ut et apud Redouté inducta, ceu maxime dubia habenda est, ideoque vix sub nostra stirpe admittenda. Synonyma reapse recipienda ea videntur, quae a St. Amans adducta sunt, dummodo Bauhinianum illud expurgatur. Et cadunt in hanc speciem observationes a Venerio vel a se confectae editae a Clusio, de *I. bulb. latifol. caerul. flor.*, primo in App. alter. ad Rar. pl. Histor., in oper. Exoticor. p. 13 innumer., vel melius Cur. posters. ed. fol. p. 23-4, ed. 4.° p. 44-5.

I. xiphioides Ehrh. Beitr. 7, p. 140, in Anglia primum descripta, a plurimis, ne inventore quidem excluso, obscurata est (saltem quoad synonyma); prodiit denuo apud Ait. Hrt. Kew. ed. 2, ubi quum fuerit Clusiano Synonymo aucta (*I. bulb. 3.^a siv. versicolor* Clus. Rar. pl. h. l. 2, p. 212 cum ic.^o) clarior fieri coepit. Hujus perpulerae speciei specimina legitima e *Tanger* (Africae borealis), mihi ab optimo Salzmann benevole demonstrata, Ehrharti vel Clusii plantam a *pyrenaea* longe diversam demonstrarunt. Apparet illa ceu species regionis mediterraneae calidioris (Boetico-Tangerianae), dum nostra non videtur extra Pyrenaeos reperta. Nullam ego de hac inveni mentionem penes eos, qui aut *la Sierra Nevada*, aut *la Sierra Morena*, vel *el Moncayo* explorarunt, reperta tantum, ut scitis, in Valle Naviegi Asturiae a Durieu, quae regio item pyrenaea est. Non ultra sese extendere compertum habet Graells (in littr. 3 Febr. 1876). Auxilio de hac investigatione a Salzmann suscepto, consentiente illo dum adhuc inter vivos versabatur, nostra nomina, ambo pone speciei denominationem, lubenti animo conjunxi.

Iris maritima (Penaet et Lobelii) Lamk. *Fr.* 3, p. 497 (dempt. Tournef. Syn.) ex Lobel.

I. marit. Narbons. Pen. Lob. Advrsr. p. 31-2. *I. spathulata* Lamk. Dict. T. 3 (1789), p. 300, n. 27 (demptis syns. omnib., praeter Lobelianum). *I. spuria* Gallor. (non L., Jacq., Redout., Reichnb.), DC. Dub. p. 452, n. 11. Willk. Lang. Pr. n. 637. *I. Reichenbachi* Klatt in *Linnaea* V. 34 (1866), p. 613, n. 37. *I. spur.* La Peyr. Herbr. Reichnb. Pl. cr. C. 10, p. 4, t. 912, f. 1235, Icon. C. 19, t. 342, f. 769 vix. Lob. Icon. t. 68, f. 1. Pancov Herb. ex edit. Zorn. t. 133 a Lobel descr.; Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1392, f. 1, ead.; G. Bauh. Theatr. col. 564-5 cum ic.?

¶ Flor. Jun. Fruct. Aug. Per regionem mediterr. cum *Olea*, inque humilioribus locis.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Pamplona* sub *St. Lucia*, diebus 20 Jun. et 19 Aug. 1844. Copiosam observavi prope *Rosas*; vidi que ad *Narbonne*.

Planta pedalis, sesquipedalis gregaria saepe crescens, in locis humidis vel pratis udis, hyeme ordinario inundatis. Caulis ex tereti-com-

pressus, nec angulos ullos offerens. Folia striolata. Lacinae perigonii exteriores apice subrotundae, unguibus ovato-oblongis, ex albido flavicantes cum venis caeruleo-violaceis ad latera; et ad extremitatem laminae confluentibus; color viridis flavicans praevallet potissimum infra et ad unguium insertionem; laminae perigonii interiores sunt obovato-spathulatae, emarginatae, violaceae, unicolores, uti stigmata. Ovarium hexagonum, angulis alterne angustioribus, scilicet (uti capsulam describerem) trigonum, angulis duplicatis, sive lateribus bimarginatis, cum sulco, necessario, intermedio. Odor florum vix gratus; variant isti caerulei, pallide caerulei, raro albentes.

Differt a figuris *Irid. spuriae* Jacq. A. t. 4, Red. *Lil.* t. 349, caule valde humiliore, proportione cum foliis vero longiore, foliis angustioribus, brevioribus, falcatis; neque flores omnino similes videntur, et minus adhuc capsulae, quae raro binas superant, et, ut flores erant, approximatae manent, nec removentur sub maturatione. Neque folia in nostra specie foetentia esse percepi, et flores gratiosum potius odorem emittere animadverti. Illa perigonii flavedo immixta cum caeruleo aut violaceo colore a Jacquin in descriptione non adnotatur, neque in icone sat large pingitur, copiosa vero depingitur a Redouté *Lil.*, cujus descriptio et figura referantur ne ad eandem ac Jacquini stirpem aut non, porro a specie nostra magis adhuc recedunt. Caeterum, Redoutéi figuram accomodari video ad *I. spathulatam* Willd. En. hrt. Berol. Suppl. (nec Lamk.) a Schult. in Mant. ad Roem. Sch. Syst. Vegtb. 1, p. 318, ex Link En. alter. hrt. Berol. p. 59.

I. spuria Fl. Dan. t. 734, cui speciei revera pertineat, definire non audeo: meae non certe. Recedunt a mea planta etiam, et satis evidenter, antiquorum figurae a Lobelio vel a Clusio mutuatae, Lob. Ic. t. 68, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. 1. 2, p. 228, I. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 729, G. Bauh. Theatr. column. 600.

I. spuria L. pura in Linnaei, Vitman, Willdenow Sp. pl., non omnino apud Reichardt et Vahl: primi conspurcarunt Galli, Gouan, Lamarck, DC., Duby, maxime vero De La Roche apud Redouté *Lil.* 6, t. 349. Reichardt Syst. pl. p. 109, n. 16, ei adjunxit *I. spuriam* Gouan Ill. p. 2, quem si inspicias ab eo abhorreas. Vahl En. pl. 2, (1806) p. 140-1, n. 31 *I. spathulatam* Lamk. (adeo intricatam) ad Linnaeanam *I. spuriam* traxit, quod se fecisse dicit auxilio speciminis Lamarckiani. Hoc tamen non satisfacere Persoonio, qui Syn. 1, (1805) p. 53, sub n. 52, Lamarckii locum ad *I. spuriam* cum dubitationis signo (?) retulerat. Quid cogitandum? Suspiciabere Lamarck aliam descripsisse plantam, et alteram Vahlis tradidisse? Vel forte e specimine non satis evidenti falsam eduxisse sententiam Vahl?

Lamarck in *Fl. Fr.* s. c. tria retulit Tourneforti synonyma, quo jure non elucet; ex istis primum illico excludere ne minime quidem dubito, quum ad *I. spuriam* Linnaei pertineat. In *Dict.* autem duarum specierum synonyma, partim dubitanter, partim fidenter, simul conjunxit. Sed vir expers non potuit quin dubitaret de Linnaei, Milleri, Jacquini *I. spuriae* identitate, quam speciem nequeo cum planta mea, regionis mediterraneae, commiscere. In Lobeliana prolatione parum attentus fuit ipse Lamarck, adducens *I. sylvestr. marit. narbon.* Lob. Ic. t. 68, fig. altr. (nec 1); quae figura, eadem cum Clusiam f. indicata, a nostra specie, ut dixi, fugit.

Antiquo autem tempore etiam duas fuisse una confusas stirpes percipitur ab ipsa figurarum unione a Lobelio perperam in suis iconibus facta, a qua in Adversr. forte reluctantante Pena, se abstinerat. « Num in Germania etiam reperiatur, aut Helvetia, fides penes recentiores esto, quibus malo assentiri, quam tantilla de re rixari, tametsi radicis erutae, recensque (sic) effractae nullum unquam obfecerimus Armeniaci mali odorem, qualem illi inesse ait Commentator. » Advrsr. p. 32. Caetera synonyma ad *I. spathulatam* a Lamk. adducta ad Linnaeanam *I. spuriam* pertinere censeo. Nostrae autem plantae, cum Penae et Lobelii citatis locis, addantur quoque *I. angustifol.* 2 Clus. Rar. pl. Hist. l. 3, p. 230 (de numeris 1, 2, iudicium proferre non audeo); et *I. angustifol.* 4, Clus. Ibid. p. 230; *I. angustifol. marit. maj.* E. Bauh. Pin. p. 32, n. 4, Tournf. Elem. bot. p. 292, Inst. r. hrbr. p. 361, et *I. angustifol. marit. minor.* G. Bauh. Pin. p. 33, n. 5, Tournf. Inst. c. p. 361, utque conjectare licet s. c. G. Bauhini et Dalechampi loca.

Exprobrari hoc posset, quod *maritima* dicatur species longe a mari quoque sese extendens. Sed hocce epithetum primitus ei imposuerunt detectores, qui secus littus occitanicum reperierunt eam; ab hodiernis botanicis gallicis adhuc ceu *maritimam* stirpem consideratam. Subjungent alii, fuisse plantam a Millero antehac *maritimam* nuncupatam: sed qualis? vel quis hodie eam rite declaravit aut firmavit? In Catalogis Hortor. Angliae non amplius inscribitur! quidam, inter Systematicos, eam prorsus dimiserunt; alii, Roem. Schult. Mant. in Vol. 1, p. 318, ceu dubiam fugaciter indicarunt. Secundum Lamarcki nomen, *I. spathulatae*, gravius adhuc peccat, e patenti cum Linnaeana *I. spuriae* permixtione.

***Iris compressa* (Matthioli, Caesalpini) Moench Meth. p. 529.**

Matth. Comm. in Dioscor. ed. Valgr. 1558, p. 18; Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 220, n. 613, De Plants. l. 10, c. 37, p. 422. *I. graminea* I. Bauh. Fons. Boll. 4, p. 162, et Hist. pl. 2, l. 19, p. 727, Koch p. 810, n. 14, Bert. 1, p. 240, n. 8, Gaud. 1, n. 72. Noul. Fl. bass. sous Pyr. p. 627, n. 4, DC. Dub. p. 452, n. 8, Willk. Lang. Pr. n. 635, Klatt in Linn. V. 34, (1866) p. 615, n. 41. *I. Bayonensis* Darracq apud Morel Bayonn. p. 485, n. 547, *I. illyrica* Caesalp., *I. suavis* Salish. Pr. p. 41, n. 15; *I. Adami* Willd., Link, confir. a Ledeb. Ross.; *Xiphion gramineum* Schrank, Parlat. It., qui Schrank non citat. Jacq. A. 1, p. 5, t. 2, Red. Lil. t. 299, Sturm Heft 40, Bot. Mag. t. 681, Willd. Hrt. Berol. in fol. t. 66, Reichnb. Icon. C. 19, t. 346. Matth. p. 18, Camer. Epit. p. 3, Dod. Fl. Coronr. ed. 1, p. 150, ed. 2, p. 154, Pempt. p. 247, f. supr., Lob. Obs. 34, f. 1, Icon. t. 69, f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 230, J. Bauh. s. c. cum fig., Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1611, f. infr., G. Bauh. Theatr. column. 603 et 604.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Facilius obvia per regionem mediterraneam, locaque humiliora.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 10 Jun. 1845. Habeo ex agro Bayon. l. d. *Mouquerre la hance* a Darracq! et a Deville; ex stagno *Bagés* (Corbier. infer.) a Timbal, ex la *Sidrière de Leucate* a Gautier. Observavi secus le *Touch* supra *Toulouse*; ad *Pamplona*, *Salvatierra*, *Vinies*, *Verdun*.

Caulis aëreus brevis, sub-pedalis, a foliis subsequis pro tertia sui parte vel etiam duplo circiter superatus, anceps, utraque costa marginata, tenuissime denticulata, sub-biflorus. Folia laete viridia, nitida, alias glaucescentia, latitudine varia, striata, carina evidentiore, marginulo membranaceo obscurissime denticulato, asperulo praedita, incurvata, inferius magis glaucescentia. Spathae virides, molles, interior praesertim sub-membranacea, conspicua praesentia non tantum unius nervi validi ut in aliis, sed duobus bene distinctis. Pedunculi longitudine inaequales. Odor florum, in planta vivente exploratus, mihi potius ingratus, a Clusio comparatur cum odore *Armeniacae* aut

Pruni, sicque a J. Bauhino, qui ceu odorem gratum *Prunorum* descripsit, nec non et a G. Bauhino, qui *Prunum* redolere dixit, Pin. p. 33, n. 9, ut et Theatr. ls. cs.; itemve a Jacquin l. c., et cum isto ab aliis, et a me quoque in planta culta (hrt. Bon.). Caeterum flores variare odoratos ac inodoros in hae specie testatur Spach *Revis. Irid.* in *Ann. Sc. Nat. Par.* S. 3, T. 5, 1846, p. 96-7. Perigonii lacinae exteriores conspicua dilatatione unguis valde notandae, cum appendice ovata, parva. Lacinae istae in medio luteae, lateraliter ad unguis violaceae, appendicibus caeruleis cum fundo albo: color violaceus sub-continuus ad striam centram versus in striolas se produciens contra fundum luteum; in appendice vero striae caeruleae per fundum album incurrentes, apice anastomosantes; lacinae, perigonii interiores et stigmatum apices cum illorum stria dorsali coloris saturatius violacei conspicua. Stigmatum portio lateralis pallide violacea. Staminum filamenta violacea, antherae sub-caeruleae, luridae, polline pallide luteo onustae. Color pollinis describitur aurantiacus a Jacquin, luteus a Parlatores, aurato-flavens a Wulf. *Noric.* n. 87, rubro miniatus a DC. apud Redouté.

Ovarium hexagonum, viride. « *Fructus est ex subrotundo ovatus, obtusus, valde profunde sex-sulcatus, dumtaxat in uno alterove loculamento semen fovens solitarium, aut omnino illa pauca, hinc ovatum vel sub-rotundum, nec compressum a vicinis, quae abortare solent* ». Jacq. A. p. 6: et semina sub-globosa, lucida, rugosa describit Klatt. l. c.

Figurae Matthioli et ab eo susceptae Plantiniana Dalechampii, Bauhini G., Zornii, omnes in hoc peccant, ut folia recurvata vel plicato recurvata, qualia constanter in natura reperiuntur, non representent, ut non representat Jacquini figura, nec satis talia ea exhibet Redouté altera, quamvis praestantissima sit icon.

Iridem Bayonensem suam divulgavit Darracq. in *Notic. Flor. envir. Bayonne*, apud Morel *Vues historiqs. descr.* ed. 2, (1846) p. 485, n. 547, sed quo die stirpem mecum communicavit (*St. Esprit*, 10 Maj. 1853) ejus validitatem specificam non amplius sustinuit. Caeterum hoc recte accomodatum est a Godr. cum Gren. *Fr.* p. 243, quam sententiam ceu suam divulgare enitebatur Philippe *Fl. Pyr.* 2, p. 341. Matthioli figura, ut illae quae ex hac imitatae sunt a Camerano, a Dalechampsio, etc. diversimode usitatae sunt ab auctoribus. Quidam ad *I. foetidam* eam perperam afferre; alii ad *I. sibiricam*; nonnulli ad *I. spuriam*, nostrae proximas; perpauci ad hanc ipsam de qua agimus adduxerunt. Fuerunt qui inter *I. spuriam* et *compressam*, eas se jungerent, quod de Schradero dolet. Puto E. Bauhinum, in Theatro lsc. etc., eandem speciem bis exhibuisse.

Gladiolus Plin., Tournf., Dietrich Dissert. 1832.

Gladiolus narbonensis (Dodonaei) Lobelii Obs., et cum Pen. Adversr. p. 47-8.

Dod. *Flor. Coronr.* ed. 1, p. 457-8, ed. 2, p. 161-2. G. *illyricus* Boiss. *Voy. Botq. Esp.* p. 601, n. 1617, Godr. cum Gren. *Fr.* 3, p. 247-8, Koch *Syn. Fl. Germ. ined.*, ex Nicklés *Gl. Fl. Fr. Allmgn.* p. 4, n. 3, Koch *Syn.* ed. 2, p. 806, n. 3, Parl. *Fl. It.* 3, n. 841, Willk. *Lang. Pr.* n. 625, Klatt. in *Linnaea* 32, (1863) p. 700, n. 13. G. *communis* La Peyr. *Herbr.?* G. *angust. gram. fol.* G. Bauh. *Theatr. bot. Pr.* p. 26, ex Nickl., et credo! accepisse ex Hispania ab Albino; G. *halophilus* Boiss., Reut. G. *serotinus* Welw. ex Klatt. *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 352, f. 780, Sturm *Hef.* 83. Dod. *Pempt.* p. 209, f. 2, Lob. *Obs.* p. 52, f. 1, *Icon.* t. 98, f. 2.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. Atax., orient. Arag., Navarr. cum *Olea*.

Legi in Pyr. or., *Roussillon*, ad *Collioure*, eundo à *Consolation*, die 3 Jun. 1837. Ad *Baixas* observavit Le Grand; supra *Durban* mont. Corbariens. Timbal., qui vidit etiam ad *Port-Vendres*.

Specimina mea legi in nemore arido. *Gladiolus italicus*, in campis facile obvius, ab hoc illico distinguitur statura elatiore, floribus distichis, roseis. Reapse ad *Graus*, et al *Puente de Montañana* observavi, quod si flores pauci sunt tum secundi stant, qui dum copiosi distichi se flectunt.

En notae in planta vivente susceptae. Flores secundi, sed copiosiores distichi, coloris rubri, sub-violacei, vividi. Perigonii lacinae superiores recessae, media laterales dominante, omnes emarginatae, et inferioribus tribus longiores; lacinae autem inferiores cum lateralibus tenuissime undulato-crispatae, segmentis tribus omnibus aequalibus, linea alba notatis. Antherae saepius filamentis manifeste breviores. Sed istam antherarum proportionem, quae tanti existimatur, cum illarum filamentis, ceu notam specificam adhibitam vix bonam ego judico, ex quo repetitis observationibus percepi, antheras longitudine varias reperiri in hac specie, ut plantae navarrenses ad *Pamplona* potissimum observatae late demonstrarunt (mense Jun. 1844); ubi insuper datum est videre individua cum antheris manifeste filamentis brevioribus, flores distichos et secundos in eodem loro. Stigma non est lineare, sed spathulato-carinatum.

Caulis ad *Jaca* variabat triflorus; flores variant a tribus ad denos; interdum inferior flos in longo, bipollicari pedunculo insidet. Planta tota variat statura pedali, ad bipedalem etiam altitudinem pertingens.

Lobelii prolatio revera tuta? in *Adversr.* p. 48, loquitur de planta inter segetes enata, quam projiciunt villici, et quae idcirco melius ad *G. italicum* adduceretur. Sed tum communis planta, ante eum, vel eos bene notam, non descriptione nec illustratione egebat.

Gladiolus palustris (Cordi) Gaud.

Cord. Hist. pl. 1. 1, c. 32, crt. 97, a, cum sat bona fig. Gladiolo alpino discoperto, *Campi Spicileg. bot.* (164) p. 33, c. 7. *Gaud.* 1, n. 76, et 6, p. 336. *Ambr. Fl. Tir. austr.* 1, n. 345. *Gren. Godr. Fr.* 3, p. 247. *Parl. Fl. It.* 3, n. 839. *Klatt in Linnaea* 32 (1863) p. 698. *G. triphyllus* *Bert.* 1, p. 225, n. 1. *Puccin. Syn. Pl. Luc.* p. 28, n. 2. *Visian. Fl. Dalm.* 1, n. 224. *G. Boncheanus* *Schlecht.*, *Koch* p. 806, n. 4. *Nicklès Gl. Fl. Fr. Allmgn.* p. 2, n. 1. *Gl. communis* *Plenck?* *G. pratensis* *Dietr. Bor.*, et *March. Reichnb. Pl. cr. C.* 6, t. 598, f. 817. *Icon. C.* 19, t. 351, f. 779. *Dietr. Fl. Bor.* v. 1, n. 43, et *Dissrt. de Glad.* p. 6, n. 2, cum tab.; *Nickl.* 1, c. cum tab., *Plenck. Sc. pl. med.* T. 1, p. 48, t. 33, mihi videtur, itemve *Schk. Handb.* t. 6, *Zannich. Vnz.* p. 113, t. 53.

♂ Flor. Jun. Fruct. Jun. abeunte, Jul. ineunte. Rarus hinc inde occurrens.

Legi in Pyr. septr. aurigr. ad *St. Girac*, die 18 Jun. 1843. Observavi in Pyr. Arag. ad *Huesca* et ad *San Cosme de Guara*. Specimen dubium habeo a *Deville* e *Castelvieilh*. Ch. Per mentem meam versatur suspicio ad hanc fortes speciem afferri posse *Victorialem alteram* *C. Gesneri*, in *Litter. ad Fuchsium*, datis 11 Febr. 1557; cf. *Epist. med.* ex edit. *Frosch* 1577, crt. 139; et cf. quoque *Litter. ad Aretium*, datas 5 Mart. 1562, ex eaden *Frosch* edit. crt. 117 b. De *Cordi* loco minus dubito.

Considerata *Zannichelli* descriptione visisque figuris ab eo datis, ponderata stirpis geographica distributione, laudo *Bertoloni*, *Visiani* et *Parlatore*, qui locum *Pharmacopolae Veneti* spectatissimi ad hanc spe-

ciem retulerunt, non Naccari, nec Pollini (*Vnz.* n. 36, *Veron.* n. 68), qui *G. italicus* fecerunt, vel Spilleke (*Gladiol.* p. 10, n. 5), qui secundam tantum Zannichelli figuram hujusce postremae speciei esse voluit.

Gladiolus italicus (Theophr., Dioscr., Plin., Vergil., Ovid.), Robin., Tabern.

Theophr. Hist. pl. l. 2, c. 11, et 12, Dioscr. l. 4, c. 20, Plin. Nat. h. l. 25, c. 11 vel 89, l. 26, c. 8, vel Verg. Ecl. 3, v. 63, cf. Fl. Virg. ps. 63, 64; Ovid. Metamorph. l. 10, v. 210-6. Gaud. 1, n. 75 (cum n. 74 infr. c.), et 6. Appud. p. 336. *G. Segetum* Gawl., Koch p. 807, n. 5, De Notrs. Reprt. Fl. Lig. n. 1798, Willk. Lang. Pr. n. 627, Nickl. Gl. Fl. Fr. Allmgn. p. 5, n. 5 (excl. Fl. Gr. prolat.), Klatt in Linnaea 32 (1863) p. 701, n. 15 (excl. Fl. Gr.), *G. communis* Plur. Auctr., Bert. p. 227, n. 2 (quibusd. Svns. excels.); 10, p. 445, Gaud. n. 74, et 6. Appud. 336? *G. communis* (partim) et *G. segetum* Godr. Gr. Fr. 3, p. 248. *G. commun.* La Peyr. Herbr.? *G. seget.* utriusq. florid. Grisl. Virid. Lusit., ed. Vand. n. 1544; *G. narbonensis* Lobel., et *G. caucasicus* Herbert, in Lindl. Bot. Reg. Miscell. 1842, p. 65, n. 82, ex Webb. et Berthel. Phytgr. Canar.; *G. byzantinus* M. a Bieb., Mey. C. A., ex Ledeb. Ross.; *G. dubius* Guss., et *G. tenuis* M. a Bieb., ex Klatt, Gl. Guepini Koch, ex Arnaut. Red. Lil. t. 267, Sturm Heft 83, Bull. Herb. Fr. t. 8. Lamk. Ill. t. 32, f. 1, Turp. Icon. vég. t. 44 bis, Turp. Fl. med. T. 7, t. 44 bis, Rivin. Monopt. irreg. t. 110, Gawl. Bot. Mag. t. 719, Reichnb. Pl. cr. C. 6 t. p. 27, t. 600, f. 819, Icon. C. 19, t. 353, f. 781, Matth. p. 988-9, Camer. Epit. p. 730, et Matth. ex ed. G. Bauh. p. 701, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1024, f. 1, Icon. t. 635, f. 2, Lob. Obs. p. 52, f. 2, Icon. t. 99, f. 1, Dod. Pempt. p. 209, f. extrs.; Robin. Jard. Henr. IV in folio t. 49, Lonicer Krtb. ex edit. Uffenb. 1688, p. 467, f. infr. Victorialis, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1624-5. Coix Myconi: fig. pl. fructif., Cod. Par. ex Lenorm. fol. 54 vers.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Catal. ad *Berga*, die 18 Maj. 1861. Habui ex *Ver-gara* (*Guipuzcoa*) a Mieg; ex *Marseillan* a Deville, lectum ut videtur a Corbin. Vidi e Valle *Campan*; ad *Toulouse*, ad *Azat*, *Solsona*, *Cardona*, *San Pedro pescador*; abunde in *Roussillon*, aux *Corbières*, ad *Carcassonne*, etc.

Occurrit saepe antheris deformibus, pollinisque defectu *sterilis*.

Fl. Gr. fig. (t. 37) spectat ad *Gl. dubium* Guss., ex isto et ex Parlat.

Romulea Maratti Plantr. *Romul.* *Saturn.* etc. 1772 Dissert. etc. p. 13, Mar. Fl. Rom. (op. posth.) p. 31, n. 101; *Trichonema* Ker (1805).

Romulea grandiflora (Clusii) N., ni velis Tineo, apud Todr. Ind. sem. h. Panorm. (1857) p. 44 (vars.).

Clus. Hisp. p. 258-60, in p. 259 fig. R. *Bulbocodium* Seb. Maur. Rom. Pr. p. 17, n. 41 (excl. Clus. prolat.); Bert. 1, p. 220, n. 1, et 5, p. 631, et 10, p. 445, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1794 (2.ª Clus. prolat. excl.); Parl. It. 3, n. 831. *Trichonema Bulbocodium* Ker Ann. of Bot., et Revis. Iridear. gener. p. 79, Koch p. 805, Klatt (in Linnaea V. 34 (1866), p. 668, n. 14 et p. 718 (dempta saltem l. purpurasc. Tenr.), T. *Clusianum*, et T. *Bulbocodium* Willk. Lang. Pr. ns. 644-5. *Ixia Bulbocodium* L. a grandifl. DC. Dub. p. 453. I. *Bulbocod.* La Peyr., Herbr., part.; R. *grandiflora* Tin. apud Todar. Ind. sem. hrt. Panorm., R. *multiflora* Req. pl. exsicc. Nozilicha minor Pancov., T. *Schousboeanum* Steud., quae eadem ac T. *Clusianum* est, ex Klatt. Jacq. Ic. pl. rar. t. 271, Engl. Bot. v. 36, n. 2549, Curt. Bot. Mag. t. 265, Maratt. l. c. p. 17, t. 2 (excl. var. 5); Sabb. Hrt. Rom. T. 7, t. 4, Reichnb. Icon. C. 19, t. 354, f. 782-3, Lang. Deser. Ic. pl. novar. etc., fasc. 3, p. 20, t. 34, f. 1, Clusian., Moggr. Fl. Menton. t. 93, f. A. luxur. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 207, f. 1, Lob. Obs. p. 68, f. 4, Icon. t. 141, f. 1 ex Clus. Pancov. Herbr. ex ed. Zorn. t. 192, Column. Eepr. 2, p. 5 et p. 7, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1534, f. infr. extr. a Clus., Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 337, t. 2, f. 11, a Clus., et p. 345, t. 5, f. 3, n. 1, a Col.

☞ Flor. Febr. Mart. Fruct. Mart. Apr. In Pyr. occid., non procul mari.

Habui e *Bayonne* a Darracq; ex *Biarritz* a Deville.

Bertoloni l. c. p. 219, de notis genericis agens, dicit: « *Calyx spatula bivalvis, valva exterior angustiore* », quod vix percipi potest, tanta est differentiae tenuitas: quin imo, quum latitudo major, si quae aliqua in valva interiore pendeat ab illius margine membranaceo, tunc no-

tam hanc reliquendam puto, ex quo aliter infinciuntur oculi et illa nimium geometrica sit.

De varietatibus? hujus speciei cf. Schousb. *Marok.* p. 25, sed praeteriri commode potest. Distinctio Langeana respicit ad varietatem; ipse prius rectius, cum Kunze, stirpem dijudicaverat. Cadit saepe in subtiliora Lange, novitatum amore.

I. *Bulbocodium* B. Red. *Lil.* t. 88, f. 2 *R. purpurascens* Tenor. potius existimavi. Nomen specificum *Bulbocodii* expungendum erat, nam *Bulbocodium* Theophr. Hist. pl. l. 7, c. 13 ab hisce fugit plantis, nec *Merenderae* est. Non me fugit, Clusium suspicavisse huic, forte, speciei pertinere *Opitionem* aut *Cycum* Theophr. Ibid., quam sententiam neglexerunt, et merito, Botanici, nam Theophrastus hasce plantas citat inter bulbosas suas, quia eorum inferior pars figuram orbicularem ostendit, sed dicit eorum bulbos candicantes, neque squamis constantes: quapropter opinor, longe a veris bulbosis, inter tuberosas potius quaerendas esse illas Theophrasti plantas.

Si quis parum facta correctione verborum, antiquiora nomina generica et specifica de nostris speciebus perquireret, ea a Lobelio desumpta inveniret apud Pancov l. c. Sed *Nozilicha* temere exiit e *Nozella* Hispanorum (*Castagnoli Siculorum*); et denominationes specificae majoris, minoris, inverso modo aptius applicitae essent.

Romulea parviflora (Clusii?) N.

Columna infr. citatur. Nullus ante hunc? Non Clus. Stirp. Hisp. p. 260, n. 2? *R. purpurascens* volunt, fugeret tunc et Pancoviana prolatio! *R. Columnae* Seb. Maur. Rom. Pr. p. 48, n. 42, Bert. t. 1, p. 224, n. 4. *Trichonema Columnae* Reichnb., Willk. Lang. Pr. n. 648; Klatt in *Linnaea* V. 34, (1866) p. 659, n. 1. *Ixia Bulbocodium* b DC. Dub. p. 453, & Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 28. *Ixia Bulbocod.* Herbr. La Peyr. part., Benth. Cat., *Nozilicha major*. Pancov? *I. parviflora* Pourr. Herbr. Matr., ita ego; *Romulea uliginosa* Pourr. Herbr., ex Lang. Pug. p. 76, si credere vultis. Red. Lil. t. 88, f. A., Reichnb. Icon. C. 19, t. 354, f. 784-5; Ronc. IX. nov. spec. (parvifl.) p. 1, t. 1, Moggr. Fl. Menton. t. 91, f. A, B, C. Column. Ecphr. p. 328, p. 327, fig. supr.; Pancov. Herbr. ed. Zornn. t. 191?; Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 345, t. 5, f. 5, n. 3, a Col.

☞ Flor. Febr. Mart. Fruct. Mart. Apr. In Pyr. or. humilior. calidior., utque videtur rara.

Habui e *Consolation* supra *Collioure* a Penchinat; ex insula *des Pujols* prope *Narbonne* a Gautier. Nimia est cum superiore affinitas.

In agro Monspeliensi, in eadem scilicet ac *Roussillon* regione, observavi perigonium magnitudine varium, colore quoque ludentem ab albo-roseo frequentiore ad violaceum, fauce aut omnino lutea cum venaturis unicoloribus, vel in fundo luteo venaturas vel maculas roseas aut violaceas. Prodivit Loret, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 13, (1866) p. 245-8, sustinendo praesentiam duarum specierum, hujus nostrae, et *ramiflorae* Ten.? in agro Monspeliensi, quod nos, cum amicis oculatissimis Dunal, Delile, De Girard, Viguier, Requien, ne minime quidem suspicati sumus.

Stirpem late diffusam in Corsica vidi, ejusque specimina plura ab optimo Romagnoli indidem accepi. Sed a die 3 Mart. 1835, dum Lucae degebam, planta in m.^e *Peña* late observata, eam ceu speciem dubiam considerare incepti. Simul crescentem cum superiore vidi, et individua aliqua sese objicerunt inter utramque stirpem ambigentia. Videtur et *Savium* G. in contermino agro Pisano (cfr. Bot. Etr. v. 2, n. 264) ambas stirpes una comprehendisse, ut per longum tempus, post Linnaeum, scriptores plures facere consueverunt. Nec mirum foret, si de-

nique agnosceretur agi de specie ludicra; tanta ei inest cum *Croco* affinitas, in quo lusus de partium floriferarum magnitudine aut proportione unusquisque facile animadvertet.

Vix dubitarem afferre ad nostram plantam *Ixiam* seu *Romuleam Bulbocodium*, Riss. *Fl. Nic.* p. 474, t. 12 (innumer.): sed antequam hoc statuatur, comparetur figura ista cum *R. ligustica* Parl. *It.* 3, n. 835.

Si attendo characteribus a' Parlatore, Klatt, Willk. et Lang. ac Loret elaboratis, ut *R. ramiflora* sustineatur ceu species, hancine dubiam considerare cogor; revera viventem non vidi.

Romulea ramiflora Tenor.! *Nap.*

Ixia ramiflora Ten. Ind. sem. Hrt. R. Neap. 1827, Append. p. 3. Bert. *It.* p. 223, Parl. *It.* 3, n. 837. Guss. Sic. Syn. p. 34, n. 4. *Trichonema ramiflorum* Sweet, Klatt in *Linnaea* V. 34 (1865-6) p. 661, n. 4, Willk., Lang. Pr. n. 647. *Romulea Parlatorii* Todr. varietas recognita Ten. Descr. Rom. a scap. ram. t. 7 et *Fl. Napol.* 5, p. 314, t. 203, f. 3, Moggrid. Centr. Fl. Ment. t. 92.

¶ Flor. Mart. et Apr. ineunte. Fruct. Apr. In agr. Narbon., locis calidioribus.

Obtinui a Gautier lectam à l'Ortril, *Etang de Leucate*.

Primus speciei detector in Gallia sese objecit Bourgeau, qui eam legit ad *Porquerolles* agri Tolous.; subvenerunt Moggridge et Loret, si revera hujus petulantis planta eadem est.

Crocus Vergil., Tournf.

Crocus sylvester (Gesneri) Pen. Lob. Advrsr. p. 53, Caesalp. De Plants. l. 10, c. 20, lin. 9 (p. 411).

Gesn. Hrt. Germ. crt. 255 b. Zani *Croc. Ital.* p. 53. *C. vernus* Ger. J. Emac., et Auctor., Koch p. 804, n. 2, Parl. *It.* 3, n. 821, Bert. 1, p. 205, n. 1, Gaud. 1, n. 66, DC. Dub. p. 453, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 653, Klatt in *Linnaea* V. 34 (1866) p. 679, n. 9. *C. vern.* La Peyr. Herbr., *C. sativus* Savi Pis., sic credo, *C. triphyllus*, et *C. multiflorus* Emer. apud Loisl. Gall.; *C. siculus* Tin., Guss. Sic. ex Parl.; *C. lageneflorum* Salisb. cum Klatt vix admittent. Jacq. A. 5, Append. p. 47, t. 36, Engl. Bot. v. 5, t. 344, Dietr. Fl. Bor. n. 31, Fl. Batv. v. 6, t. 466, Sturm Heft. 22, Red. Lil. t. 266, Mut. Fr. Atl. t. 70, f. 537, Fl. Dan. t. 2042, Ten. Fl. Nap. 5, p. 313, n. 3228, t. 205, e Crochi Napol. p. 5. t. 1; Reichnb. Pl. cr. C. 10, t. 929-34, fig. 1250-5, Icon. C. 19, t. 355, f. 786-7, Bot. Mag. t. 860 et 2665 ex Ker.; Sims. Ibid. n. 2240, Berger *Phytonomat.* 2, p. 195, cum tab. f. 2, nec 1! Le M., Decsn. Botq. p. 571, Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. lign. 4, f. 357 Clus. *Hisp.* p. 262-3 fig., Rar. pl. Hist. l. 2, p. 203, f. 1, 2, et p. 204, f. 1, 2, Dod. Pempt. 214, f. 2, 3, et p. 215, f. 1, 2, Ger. Em. p. 156, Park. Par. p. 164, n. 15, tab. in p. 163. f. b, Lob. Obs. p. 70, f. 1, 2, 3; Icon. t. 139, et t. 140, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1554, f. intrs. a Clus.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. ? In editior. tantummodo reperiri mihi constitit.

Vidi in Valle d' *Eynes*: habui e Pyr. Catal. lectum ad *Setcasas* ab Iserne; e Pyr. or. septr. de Herbar. Coder ab hujus filio. Ad *Gavarnie* se vidisse, vere 1859, mihi asseruit Deville, itemve ad *Gédre* Bordères.

Forma in Pyrenaeis spontanea refert statum illum, quem *C. longiflorum* nuncupavit Hegetschweiler; cfr. Herbert (W.) apud Lindl. *Bot. Reg.* v. 30 (1844), n. 3, p. 3, sine ic. (innumer.); non *C. longiflorum* Rafin., qui bonam constituit speciem; non *C. longiflorum* Reichnb. Pl. cr. C. 10, qui forte ad *Croc. Pallasii* reducendus est, ex Bertol.

Clusii, Lobelii, Dodonaei prolationes cum auctoribus hinc inde retuli, sed eas vix sustinere auderem: figurae, quae inspiciuntur apud Dodonaeum in p. 215, in Lobelii t. 139, in Clus. Hist. p. 204, *Cr. minimum* Red. potius effingere credunt Courtois, D'Avoine, Morren, a quibus plane descisco.

Spectata Bertolonii descriptione haec animadvertenda erunt. Stigma, non tantum *breviter* trifidum, sed quoque *profunde* trifidum reperiri: odor *Crocis* sat manifeste exsilit de eo, unde corrigenda est nota de *flore inodoro*. Nec mihi placuit dixisse eum « *Filamenta . . . . antheris multo breviora et limbum floris totum aequaliter violaceum* » descr. l. c. p. 208 et p. 207. Dantur individua, in quibus perigonii tubus in ima parte albus est, dum gradatim ad limbi extremitatem color ejus intensior evenit; alia egomet vidi, in quibus magis colorata erat pars ea perigonii, quae fauci respondebat, et dantur perigonia omnino alba etiam, ut cuique hodie, Bertolonio quoque, notum fuit.

Observatio de stigmatum proportione cum staminibus a Bertoloni relata, It. 1, p. 205, mea est, quam ei per litteras communicavi post observationes in Corsica factas, vere 1832. Nunc addam, e novis huc illuc actis observationibus in aliis quoque speciebus, quod, qui auctores *Crocis*, *Romuleis* etiam, adsignant magnitudinem et mensuram aliquam florum et foliorum, vel generatim omnium partium vel earum inter sese invicem proportionem, mihi videntur stirpes non sat late in natura pervidisse, unde compositae vel elaboratae sunt diagnoses, ad quas minime attendendum erit. Item pro certo habeo, odorem florum quoque varium se praebere, prout plantae in diversis diei horis explorantur, vel dum degent in soli expositione diversa, aut si juniores vel seniores tentantur. Natura sua varia etiam mihi videbatur ista odoris exhalatio in eadem specie; unde suspicio mihi enata est, num sub certis horis aut sub florum partium evolutione diversa praevaleret ne tum pollinea tunc stigmatica, alias perigonialis quoque exhalatio, nam et in perigonii fauce glandulas adesse compertum habemus.

Crocus pyrenaeus (Theophrasti? Clusii) Park. Parad. (1629), Herbert.

Theophr. Hist. pl. l. 6, c. 7? Clus. Hispan. p. 264-5, qui Theophrastum ad se clamat. Herbrt. apud Lindl. Bot. Reg. V. 9 (1843) Miscell. p. 31, n. 16. *C. nudiflorus* Sm. Br., Benth. Cat., Sm. Engl. Fl. p. 47, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 651, Klatt in Linnaea V. 34 (1866) p. 686, n. 24, et p. 721, Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 17, n. 4. *C. multifidus* Ramnd., DC. dub. p. 453, n. 2. *C. nudifl.* La Peyr. Herbr.; *C. speciosus* Wils. Engl. Bot. Suppl.; *C. ericetorum* autumn. fl. alb. et var. Grisl. Viridr. Lusit. n. 1532; *C. autumn.* Brot., C., Schimper Gay. Roem. Fl. Eur. fasc. 13, n. 1 (expurg. syn.), Ramnd. in Bull. Soc. phil. n. 41 (1800) p. 129, t. 8, f. 1-4, Engl. Bot. v. 7, n. 491, Suppl. v. 2, n. 2752, Reichnb. Pl. cr. C. 10, t. 947, f. 1274-5, Brot. Phytogr. Lus. sel. 2, p. 40, t. 94, Mut. Fr. 3, p. 271, n. 6, t. 72, f. 543, Verl. Plants. alps. p. 260, tab. f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 208-9, f. 1, Lob. Obs. p. 69, Icon. t. 138, fig., Dod. Purg. p. 406, Pempt. p. 214, f. 1, Ger. Emac p. 154, f. 6, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1555, f. infrs. a Clus.

Ꝟ Flor. Sept. Oct. Fruct. Mart. Apr.

Legi in Pyr. septr. med. sub *le Portillon*, contra *Luchon*, die 24 Sept. 1838; in Pyr. Arag. supra *Ipas* ad verticem montis *Alvadun*, die 9 Jun. 1845. Habeo a Deville lectum, ut puto, ad *Tarbes*, ubi ipsemet vidi; ex *Bagnères de Bigorre* dabat Philippe.

Bulborum tunicae non sunt semper membranaceae, quin saepius occurrunt manifeste fibrillosae. Ex observatis in *Crocis* inque *Gladiolis*, vereor ne nota illa de tunicis membranaceis aut fibrillosis, fibris rectis aut reticulatim intricatis, vix valere possit ceu character absolutus ad species distinguendas. Idem observatum est a Viviani. Nimum laxa est descriptio hujus nostrae speciei apud Roemer, l. c. Stigma inodorum dici nequit; reapse aliquando tam laevem promit odorem, ut vix percipi queat; ferme inodorum expertus sum, extra Pyrenaeos, à *la Montagne noire ad Sorèze*, die 8 Oct. 1840, comite optimo Dunal: sed perspicue odoratum hinc inde per Pyrenaeos reperii, potissimum circa

Torla, Pyr. Arag. Sept. 1845, ubi odorem quasi *Croci sativi* ex eo exsilire experiebar. Perigonium patet horis meridianis, clausum occurrens a vespere ad horas matutinas. Loca sylvatica, in quibus lux modica et ubi humus copiosus est, praediligit: reperitur tamen in pratis apricis quoque, humilibus aut editissimis, ut observavi sive ad *Arreau* sive *au Port de Plan*, Vallis *d' Aure*, Oct. 1845. « *Smith's name for pyrenaeus was peculiarly unhappy, especially as the flower has not only an involucre, but an unusually conspicuous green spathe* ». W. Herbert, apud Lindl. *Bot. Reg.* V. 30 (1844) n. 3, p. 3, sive c (innumer.). Pace Herberti, planta a Theophrasto in Graecia? a Clusio in Lusitania primitus detecta, vix pyrenaea nuncupanda erit, extante optima Ramondi denominatione. « *Cr. autumnal. violac. e montibus pyrenaeis delatus, aliquando purpureo-violaceus est.* » Pillet. *Plantr. Synops.* p. 128.

In montibus Asturicis ad *Gijon* et ad *Santander* alia occurrit huic affinis species, ab Herbert, *Bot. Mag.* t. 3998, f. 2, *C. asturicus* nuncupata, quam idem Herbert enumeravit in citata *Synops.* sub *C. pyrenaeo*, n. 17: « *The C. pyrenaeus and asturicus are distinguished from all others by a stoloniferous bulb producing its offsets at a distance* ». W. Herbr. l. c. n. 3, p. 2, sive 6 (innumer.).

Figuram Plantinianam cum quibusdam, cum Smith etiam, retuli. Non me praeterit eam relatam esse ad *C. autumnalem* a Poiret, *Dict.* 6 (1804) p. 388, n. 4, plaudentibus D'Avoine, et Morren: sed quae planta est ista, Helvetiae alpium et Galliae mediterraneae indigena, Gaudino, Monnard, Mutel, Godron, Grenier, Bertolonio, Parlatores, prorsus ignota?

Cadunt quoque sub nostra specie (nec hoc fugit Ramond) Clusianae notae, quae reperiuntur in *Append. alter. ad Rar. pl. Histor.*, in oper. *Exoticor.*, p. 13 (innumer.), et in *Cur. poster.*, ed. in fol. p. 23, in 4.º p. 43, de *Cr. pyrenaeo autumnali*. Insuper *C. mont. autumn. violacs. amplo flore Belgar.* Hrt. Paris. p. 59, *C. autumn. fl. violac.* Cimel. *Reg.* (ex Herbr. Vaill.).

Clusius *Hisp.* dicit a se primo observatam speciem in Lusitania anno 1564. Prolationem Theophrasti de *C. montano inodoro* primus adduxit Clusius confirmavitque Brotero. Reapse *Cr. pyrenaeum* in Graecia provenire testantur Sibthrp. et Sm. *Gr. Pr.* n. 83, sed hunc ad *C. speciosum* M. a Bieb. expostulat Griseb. *Rum. Bith.* 2, p. 374, n. 18.

Iridea repudiata

Crocus sativus (Theophr.) L. ad *Huesca*, prope *La Quinta de Santiago* provenire dicitur ab Asso *Stirp. Arag. Mont.* n. 1060. Species orientalis, in usum oeconomicum et medicum per orbem culta, fortuito huc illuc occurrens, sed ubi non colitur non apparens, in Floris Europae mediae, occidentalis et australis, natura irrita enumeratur.

Ord. 122. AMARYLLIDEAE R. Br.

Tribus 1.^a AMARYLLEAE Endl.**Galanthus** L.**Galanthus nivalis** (Matthioli) L. Sp.

Matth. Comm. ed. Valgr. 1554, p. 537, f. 2. Koch p. 812, Bert. 4, p. 4, n. 1, Gaud. 2, n. 744, DC. Dub. p. 457, Willk. Lang. Pr. n. 662. La Peyr. Herbr., G. plicatus Guss., Ten., G. Imperati Bert. Kunth, ex Parlat. It. 3, n. 756, G. plicatus Hohenack. certe, forte etiam M. a Bieb., ex Ledb. Ross. Jacq. A. 4, p. 7, t. 313, Schk. Handb. t. 89, Sturm Heft 2, Drev. et Hayn. Ch. pl. Eur. T. 3, p. 28, t. 67, Engl. Bot. v. 1, n. 19, Curt. Fl. Lond. ed. Graw. V. 4, t. 37, Schrank Fl. Monac. t. 25, Fl. Bat. t. 14, Red. Lil. t. 200, Berger. Phytom. p. 35 cum tab., Hayn. Term. bot. t. 3, f. integr., Fl. Dan. t. 1641, Roem. Fl. Eur. fasc. 5, n. 3, Dietr. Fl. Bor. n. 32, Reichnb. Icon. C. 19, t. 363, f. 807, Loisel. Herb. genr. Amat. V. 1, t. 54, Duchsn. Pl. ut. ven. Atl. t. 23, Bisch. Handb. t. 5, f. 149. Matth. p. 1245, Camer. Epit. p. 956, Dod. Fl. Coronr. ed. 1, p. 192, ed. 2, p. 200, Pempt. p. 230, f. 1, Clus. Pann. A. p. 181-2 fig., et p. 183, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 169, f. 1, Lob. Obs. p. 64, f. 3, Icon. t. 123, f. 2, Tabern. Krb. 2, p. 1005, f. 2, Icon. t. 614, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1525, f. 1, Renealm. Spec. p. 97, p. 96, fig.

♂ Flor. Marth. Apr. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. med. et orientalibus.

Habeo e *Cauterets* a Deville, qui prope *Tarbes* etiam se vidisse testabatur, relinquens in MNS. stirpem reperiri quoque ad *Trébous*, *Montgaillard*, ad *l'Elysé Cottin*, à *la Gailleste*, au *pied du Bédât*, etc., ut videtur adjuvante Corbin. Ex *St. Béat* de Herbr. Parentau habui a Montanè. Vidi in Herbr. Bolos ex *Olot*, unde primus novit Ortega, in *Quer. Fl. Esp.* 5, p. 476; ad *Camprodon* vidit Iverne; ad *Mont Luis Sarabon*, ad *Costabona* plures. Miror, dixisse Savi adhuc (*Bot. Etr.* 2, n. 640) folia gemina, quae saepe terna sunt, et terna folia indicata sunt a Bauhinis, quos ipse Savi citat. Spatham quoque male describit Savi, quam caeterum, contra plurium botanicorum sententiam, qui monophyllam vel univalvem describunt, ceu diphyllam, altero eorum margine conjunctam, ego considero; hoc clare demonstrant carinae duae in putata unica bractea conspicuae!

Viola alba Theocr. Id. 7, v. 64, eadem ac illa Theophr. hist. pl. l. 7, c. 13, et *V. alba vere florens*, Plin. nat. h. l. 21, c. 14 vel 6 (non vero *V. alba diu florens* Plinii), verisimile visum est Fée (*Fl. Theocr.* p. 67) pro *G. nivali* sumi posse, spectato potissimum caractere. a Theophrasto indito, de radice rotunda sive bulbosa. Ast *Leucojum* Theophrasti, quod nonnulli cum Salmasio, depravato Theophrasti loco, bulbosam stirpem esse nolunt, omisitque jam Plinius l. c. c. 7 et c. 11, de radice dicere; receptum pro *Leucoji* specie a plurimis commentatoribus, mihi non satisfacit, quia e plantis quas video sub eo adpositas, nulla offert radicem bulbosam, et una folia vulgo cauli inhaerentia simulque flores vernaes, praecoces per totum annum facile perdurantes. Aliis *V. alba* est *Matthiola incana*, et *Viola lutea Cheiranthus luteus*. *V. insuper maritima* Plin. Ibid. c. 6 vel 14, ad *Malcolmiam maritimam* spectat. Scopoli, Ann. bot. 4, p. 72, ad *Gal. nivalem* recte adducit *Acrocorion* et *Atrokorion*, Plin. Nat. h. l. 19, c. 5 vel 30, quod alii ad *Leucojum aestivum* libentius afferunt. Sed quid significet haec Pliniana stirps, nomine tantummodo indicata, non nisi temere dici potest. Loiseleur, pro sua parte, dubitare, num *Narc. alter* Plin. Nat. Hist. l. 21, c. 19 vel 75, hanc nostram designet speciem, cf. *Recherch. histor. botq. med. Narciss. indign.* (1810), p. 6, sed obstat tempus florendi, sub autumnii tempore.

Polyanthemum Renealm., N. *Leucojum* Dod., Rupp., L. Vocabulum *Leucojum Violam albam* significans de tota planta incanescente, neque de floribus tantum, dictum fuisse a pluribus existimatur. Dioscorides varias *Leucoji* indigitavit species, quibus diversi coloris insunt flores, latius vero de *Cheirantho luteo* loquutus. Profecto, Theophrastus, Hist. pl. l. 6, c. 7, et l. 7, c. 13, plantam designat, quae a *Leucojo* Neotericorum non repugnare diceretur; sed bene perspectum, et perpensum, accedendum sane videtur ad Salmasium, qui textum Theophrasti depravatione mactatum iudicat; porro, objicite nobis plantam bulbosam, caule vulgo foliato praeditam, quae cum *Amaryllis* nostris degere queat. Probabiliter suam *V. albam*, Nat. h. l. 21, c. 11, vel 38, a Theophrasto desumpsit Plinius. Maxima pars Botanicorum a renatis litteris nomen *Leucoji* adhibuit ad designandas *Cruciferas* stirpes, omnibus bene notas: quis eos reprehendere auderet? Mehercule, incongruum foret firmare ad nostrum genus *Leucoji* insigne nomen, ex quo nullus, fidenter, in genere ferme monotypo unum aut alterum e Patrum *Leucojis* videre somniavit. Confugere nequivi ad *Nivariam* Heisteri, quod vocabulum potius pro *Galantho*, vix pro *Erinosmate verno*, confectum, huic vix aptum, minime idoneum est ad denominandas unam vel alteram speciem *Leucoji* Neotericorum per regionem mediterraneam humiliorem saepe reperiendas. Suscepi potius cum Renealmio *Polyanthemum*.

Polyanthemum aestivale (Caesalp. Dodon.) N.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 218, n. 606, De Plants l. 10, c. 24, p. 414. Narc. aquat. 1; Dod. Flor. Coronr. ed. 1 (1568), p. 193, p. 195 fig. *Leucoji* bulbos. polyanth. *Leucojum aestivum* L. Sp. Koch p. 812, n. 2, Bert. 4, p. 9, n. 5, DC. Dub. p. 457, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 658. *Leucoj. aestiv.* La Peyr. Herbr.; *Nivaria aestivalis* Moench. Meth. Suppl. p. 93. Jacq. It. 3, p. 2, t. 203, Sturm Heft 88, Loddig. Bot. Cab. t. 1478, Fl. Dan. t. 1265, Bot. Mag. t. 1210, Salisb. Parad. Lond. n. 74, Engl. Bot. v. 9, n. 621, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 39, Loisel. Herb. genr. Amat. V. 7, t. 484, Red. Lil. t. 135. Reichnb. Icon. C. 19, t. 362, f. 805, Fl. Batv. v. 9, t. 644, Roques Phytgr. med. p. 202, t. 17, Zannich. Vnz. p. 191, t. 301. Dod. Fl. Coronr. ed. 2, p. 201-3, Pempt. p. 230, f. 3, Pen. Lob. Advrsr. p. 51-2, sine fig., sed Lob. Obs. p. 64, f. 1 et Icon. t. 122, f. 2, Clus. Pann. It. p. 183-4 fig. et p. 185, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 170, f. 1, Tabern. Krth. 2, p. 1005, f. 3, Icon. t. 614, f. 2, Renealm. Specim. p. 99 et p. 100, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 592, f. infr.

☞ Flor. Mart. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul. ineunte.

Observavi in Valle d'Orlu supra Ax, ad Salus.

Si florum eruptionem potissimum consideres, porro vernalem declarabis stirpem.

Huc ego trahere auderem *Lilia odorata pratensia* Mosch. Idyl. 2, v. 32, quae absque interpretatione relicta sunt a Fée (dum de Theocr. Fl. potissimum egit), dubio tantummodo ab eo emisso, num *Lilii* aut *Narcissi* speciem illa obtegerent.

Tribus 2.^a NARCISSEAE (Haw.) Endl.

Pancratium Dalech., L., an Dioscor.? credit Sibthrp.

Pancratium maritimum (Theophr., Dioscor., Plinii) L. Sp.

Theophr. Hist. pl. l. 6, c. 6? Narciss., Dioscor. l. 2, c. 203? cf. Spreng. Comm. T. 2, p. 483; Plin. Nat. h. 1, l. 27, c. 12 vel 92. Notum Arabis ex Hispania. Bert. p. 22, n. 1, DC. Dub. p. 454, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 665. P. Monspeliense Gesn. Hrt. Germ.? Hemerocallis Valentina Clus. Flor. Graec. Sibthrp. C. 4, p. 8, t. 309, Salisb. in Trans. Linn. Soc. Lond. V. 2, p. 70, t. 9, Ugena y Orteg. Fl. Hisp. delects. fasc. 1, t. 1, Sert. Bot. Bruxell. 1 (1828) innumer., Red. Lil. t. 8, Bot. Reg. t. 161, Cav.

Je. descr. 1, p. 41, n. 62, t. 56. Reichnb. Icon. C. 19, t. 371, f. 821 fl., Sabb. Hrt. Rom. T. 6, t. 60. Clus. Hisp. p. 287-9, et Rar. pl. Hist. 1, 2, p. 167, Pena Lob. Advrs. p. 57 fig., Icon. t. 152, f. 2, et Lob. Obs. p. 76, f. 2, Icon. t. 153, f. 1, Dod. Pempt. p. 229 fig., Tabern. Krtb. 2, p. 1004, et Icon. t. 613, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 365, t. 10, f. 1, n. 28.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug.-Oct. In littorib. utriusque maris.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) ad *Orio* semina die 16 Sept. 1844; plantam integram in Pyr. or., *Roussillon*, ad *Bagnouls sur mer*, die 7 Sept. 1843. Folia quoque seorsim legi in Pyr. Catal. contra *Castello de Ampurias*, die 17 Jun. 1851. Habui e littore Bayonensi (a Perris lectam) a Deville; e littore Narbonensi a Delort. Observavi ad *Bilbao*, ad *Tosa*, *Lloret de mar*, *Palamos*.

Scapus anceps, quidquid dicat Salisbury (*compressus*, *obtusus*, nec *anceps*, l. c. p. 71). Folia lato-lineari-lanceolata; spatha bivalvis, nec unica, ut dicitur a Bertoloni; corona duodecim dentata, sed vidi ad *Orio* flores, in quibus sinus perigonii non tantum bidentati erant (dentibus eorum magnis), quin etiam ad eorum latera parvi alii extabant denticuli irregulares. Odor florum acutus, sed gratus, ferme *Lilii candidi*. Capsula obovata, trisulcata, trigona, lateribus semicylindraceutis, semina 6-9 in unoquoque loculo foeta, istaque grandia, irregularia, angulosa, nigra, nitida. Ex hisce oleum erui posse sunt qui credant; sed num utiliter coleretur planta in hunc usum, valde ego dubito.

A renatis litteris, ante Clusium, novisse hanc speciem Juan Plasa Hispanum, contendit Cavanilles, *Collect. Papeles* etc., p. 268, neque de hoc dubium moveri potest ipso perlecto Clusio. Putabat Steinheil (*Obs. Scill. Urgin.* p. 19-20) *Panocratium* Dioscoridis (non Plinii) forte speciem *Scillae maritimae* proximam esse, cui ille nomen *Scillae Panocratii* (Dioscoridis) ausus est facere. Melius forte Anguillara (*Sempl.* p. 120) dubitat, num ad *Scillae maritimae* varietatem ipsum spectaret; hunc laudat Spreng. *Comm. in Dioscr.* 2, s. c. Non diversam sibi confecisse opinionem ii videntur, qui cum Clusio, *Hispan.* p. 292-3 fig. (*Lob. Obs.* p. 76, f. 1, *Dod. Pempt.* p. 691), exhibuerunt figuram plantae (revera imperfectam, bulbum cum foliis tantum exhibentem), cum nomine *Panocratii*, quae nescio ubi melius quam ad *Sc. maritimam* traheretur, quum percelebris illa species in meridionali, mediterranea, Hispania reperta quoque nostris diebus sit, nec ad mare tantum. Aliorum, et cum istis Sibthorpii, sententiam definite repellere nolui.

Narcissus Theophr. L. Quoad generis characteres DC. Duby respuo; Loiseleur et Hooker minus commendo; Koch laudo.

Narcissus luteus (Brunfelsii) Trag. St. h.

Brunf. Herbr. 1, p. 129, f. inter. N. pseudo-Narcissus L., Koch p. 812, n. 5, Bert. 4, p. 17, n. 9, Gaud. 2, n. 748, DC. Dub. p. 454, n. 1 (excl. Curt. prolat.); Willk. Lang. Pr. n. 674 (excl. var. bicolor.), N. pseud. Narc. La Pevr. Herbr. N. campanulatus Coder, *Stephanophorum grandiflorum* Dulac. Engl. Bot. v. 1, n. 17, Fl. Dan. t. 2170, Bull. Herbr. Fr. t. 389, Fl. Batv. v. 4, t. 246, Red. Lil. t. 158, Reichnb. Icon. C. 19, t. 369, f. 816, Roques Phytogr. med. 1, p. 186, t. 16, Br. Phoeb. Ratz. Pl. vén. germ. p. 19, t. 3, Trag. St. h. p. 757, Camer. Epit. p. 953, Dod. Fl. Cor. ed. 1, p. 190, ed. 2, p. 198, Pempt., p. 227, f. 1, 2, Lob. Obs. p. 61, f. 1, Icon. t. 117, f. 1, 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1523, f. 1, G. Bauh. in Matth. ed. p. 860, f. 3, J. Bauh. Hist. pl. 2, p. 592, f. 2 (l. 19).

♂ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun.-Jul.

Legi in Pyr. Arag. supra *Ipas m.º Alvadun*, die 9 Jun. 1845, supra *Fiscal m.º Canzias*, die 24 Jun. ejusdem anni; in Pyr. or. edit. a la *Cuma de la Grava* inter le *Puig Perich* et le *Carlit*, die 24 Jul. 1837. Habeo a Deville ex *Hourmigué* (*Barousse*), et ex *Bareilles*.

Ajax muticus Gay (l.) e Pyr. sept. med. edit. in *Bull. Soc. botq.* Fr. 9 (1862) p. 279, videtur mihi lusus *N. lutei*. Vidit eum in m.^e *Esquierry* et *Cagire*, nec non au *Port de la Hourquette* Timbal. Linnaeana denominatio est madens ridiculi, ut altera *Agrimoniae agrimonioides*, alterave *Scillae Lilibi Hyacinthi*.

Accepi primo a Boutigny ex Valle d' Aure ad Arreau, mox ab amico Deville ex Bareilles stirpem verisimiliter hybridam ex hac specie et ex *P. Poëtarum*, eadem forte de qua disceptarunt Gren. Godr. *Fr.* 3 (1855) p. 254-5, Gren. *Jur.* p. 739, Gay. in *Bull. Soc. botq.* Fr. 5 (1858) p. 275, quam suspicabatur Boutigny eundem *Narcissum* esse, quem pro *N. incomparabili* Mill., Curt. *Bot. Mag.* t. 121, sive pro *N. Gouani* Roth Catal., Red. *Lil.* t. 220., habuerunt DC. et Duby. Haec tamen planta non bene quadrat cum Redoutéi figura, flores evidentius pedunculatos gerens, eorum tubum non cylindraceum, sed sensim ad apicem dilatatum, coronam, proportionem acta cum perigonii laciniis, brevior. Exprimit insuper Redoutéi figura humiliorem plantam, bulbo crassiore praeditam floreque saturatiore donatam. Ista, forte, peculiaris et bona species est, pyrenaea revera pro hybrida progenie habenda, adeo abest quin ego cum F. Schultz, *Arch. Fl. Fr. Allmgn.* p. 365, pro peculiari specie recipiam, ut iste fecit eam denominans *N. Boutignyii* (forte e *N. pseudo-poëtico* Boutign. ad amicos), vel ut fecit quoque DC. fil. eam nuncupando *N. Bernardi* apud Hénon, *Sur une espèc. de Narciss. peu conn.* cum tab., in *Mém. Acad. Sc. Bell. Lettr., Art. Lyon* 1854. Hujus plantae notae a Deville in vivis plantis recognitae hae sunt: « *Tiges un peu comprimées-arrondies, à angles à peine saillants non striées. Feuilles canaliculées en dessus, un peu carénées en dessous, à carène obtuse, très finement striées, plus étroites que celles du Pseudo-Narcissus. Fleur pédicellée dans sa spathe. Divisions périgoniales lanceolées, contigues, non imbriquées à la base, blanches ou d'un blanc jaunâtre. Couronne lobée moins profondément que dans le Pseudo-Narcissus. Etamines insérées au milieu du tube, atteignant la naissance de la couronne, à filets très-égaux. Fertile?* ». Nec aliam plantam fertilem vidisse compertum habeo.

Nescirem an ceu alteram stirpem hybridam cum hac parum absilem haberi deberet *N. bicolorem* Gouan Ill. p. 22, quem e Pyrenaeis se vidisse dicit Gouan. DC. eam fecit varietatem *N. lutei* in *Fl. Fr.* 3, p. 231, eique submisit iconem *Bull. Herb. Fr.* t. 389; quem ad *N. luteum* plures laudamus. Accederet *N. moschato*, quem tamen videre credo in ipsius Gouani *N. hispanico*, p. 23, vel saltem a *N. luteo* excludo, contra Br. Phoeb. Ratzb. l. s. c. aliosque, inter quos Grenier Godr. *Fr.* 3, p. 254, et cum istis Willkomm. *N. odoratus* Gouan Ill. p. 23, difficile est dictu, num speciem constituat propriam, aut fuerit ex hybriditate in Horto Monspel. ortus: adeo saepe obscurus est Gouan. De eo varia excurrunt apud auctores sententiae.

Videtur ex hujuscemodi plantis hybridis surrexisse putatum genus *Queltiae* Herbert, cf. Gay l. s. c. p. 276-7.

***Narcissus minor* (Matthioli) L. Sp.**

Matth. Comm. ed Valgr. 1554, p. 537, f. 1, ex Moretti, cui annuo. Schultesii. Syst. Vegth. V. 7, P. 2, p. 936, n. 6, DC. Dub. p. 455, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 673. *N. radians* La Peyr. Hist. abr. pl. Pyr. p. 117, n. 5. La Peyr. Herbr. partim?, et *N. bicolor* La Peyr. Herbr. partim? Red. *Lil.* t. 480, Curt. Bot. Mag. t. 6, Loisel. Herbr. gen. Amatr. T. 3, t. 165. Matth. p. 602, f. 1, Compend. ed. Valgr.

1571, p. 868, f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 165, f. infr., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 596 (p. err. 582) a Clus. imit., Barr. Icon. t. 975, Rudb. Elys. 2, p. 782, f. 14, Theatr. Flor. t. 20, f. 1.

♀ Flor. Primo vere. Fruct. ? In Pyr. med. rarus.

Habui ex *Luchon*, de plantis a Lezat lectis, a Darracq. Specimen ad *Pamplona* lectum a quodam milite Gallo vidi in Herbr. Darracq. Reperitur ad *Salvanaire*, ex Pourr.

Narcissus moschatus (Venerius ad Chusium et ad J. Bauhinum).

Clus. ad Rar. pl. Hist. Append. alter. in oper. Exoticor. p. 23 (innumer. ***2) cum fig. Schultess. Syst. Vegtb. V. 7, P. 2, p. 941, n. 16, et Add. p. 1732, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 234, n. 4, DC. Dub. p. 455, n. 3? Willk. Lang. Pr. n. 676. *Ajax moschatus* Haw., Roem. Fam. Synps. fasc. 4, p. 135, n. 11. *N. bicolor* Herbr. La Peyr. partim? et *N. minor* La Peyr. Herbr. partim? *N. nivalis* Pourr. an minor L.? Pourr. Herbr. Matr., *N. hispanicus* Gouan Ill., *candidissimus* Red. Lil. t. 188, luxur.; Bot. Mag. t. 1300, Desf. Velins Mus. Hist. Nat. Par. T. 10, t. 49. Clus. iter. Cur. poster. in fol. p. 85, in 4.º item p. 23, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 597, f. infr. Park. Parad. t. 107, f. 6, et t. 191, f. 4, laud. Curt., Barr. Ic. t. 945, 946, 953, 954, Theatr. Flor. t. 20, f. 2.

♀ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. In Pyr. Arag. et Catal.

Legi in Pyr. Arag. vertice medio *de la Peña d'Uruel*, supra *Barols*, die 28 Maj. 1850; in *Sobrarbe* ad *Toledo*, die 6 April. 1851. Observavi in *Sierra de Loarre*: ex *Setcasas* mihi demonstrabat Iserne. Spontaneum prope *Salvanaire* et ad *Vivier* dicit Pourr. It.

Planta spithamalis, vix aliquando pedalis, glaucescens, facie pulchra, et cum flore venusta, incuriosa cum fructu. Bulbus pyriformis. Folia duo vel tria, canaliculata, contorta, dorso carinata, erecto-patentia, longitudine tripollicaria, sesquipollicaria etiam, latitudine a duobus ad quatuor lineas et amplius etiam. Vaginae scariosae, aphyllae, folia inferne obducunt. Scapus compressus, manifestius prae foliis striatus, illisque paulo longior, ut illa ad chordae modum contortus, sed laxissime, ita ut vix totum conficiat gyrum. Video generatim folia se contorquere dextrorsum, scapos et perigonii lacinias sinistrorsum! Spatha unica, magna, ovarium arcte amplectens, ad medietatem floris pertingens. Pedicellus brevis, sub anthesi patens, fructiger reflexus. Flos magnus, illum *N. lutei* ferme aemulans; albus, vel e flavido albus, vix aliquando flavicans in viva planta, qui color sub exiccatione exurgere solet. Inodorus est flos mane exploratus, horis diversis medioque die etiam; non ita omnino planta, quae interdum sub exiccatione odorem quemdam emanat. Reapse flores odoratos me experiisse non recordor, illis iterum atque iterum exploratis. Perigonii tubus brevis, campanulatus; ejus lacinae longae coronam tubuloso-campanulatam aequantes, cum apiculo interne quasi calcarato, barbulo: duas tresve lineas latae, saepius contortae vix patent, et coronam longitudine appropinquant, aut ab ea parum dispares sunt. Corona, sive nectarotheca, sex partes manifeste ab origine indicans, crenulata est, lacinulis obtusissimis et inaequalibus. Stamina in ima parte perigonii inserta, sex, aequalia. Pistillus in unaquaque facie evidenter spicatus, staminibus longior. Stilus trigonus, stigma trilobum, ovarium obtuse trigonum. Praeunte autumno valde pluvioso, tum insequente vere planta major exurgit et copiosior apparet, mecum observante amico D. Emm. Gonzales, praesbitero ad *Toledo*.

Schultesii l. c. p. 1732 hanc addunt Observationem: « *Hujus nunc synonyma genuina apud Haw. Phil. Mag. Aug. 1830, p. 131. Ajax albus* Haw. Rev. 117. *A. patulus* Salisbr. Hort. Trans. 1, p. 348. *N. moschatus* δ Ker. Bot. Mag. t. 1800. *N. candidissimus* Red. Lil. t. 188:

haec certa synonyma *N. moschati* L. *Spec.*, et *Herbr.* » Sed *N. tortuosus* Haw., Schultesior. *Ibid.* p. 942, n. 17, et p. 1732, revera a *N. moschato* diversus? Vix ego credere possum. Affines quoque sunt plantae *N. poculiformis* Salisb., et *N. galanthifolius* Schultes. Loiseleur, DC., Duby, Sprengel, Mutel aliique ad *N. moschatum* referunt *N. bicolorem*, de quo cf. Schultes. l. c. p. 943, n. 18, ac p. 1732, et Roemer l. c. p. 194.

Vix ac ne vix denominator hujus speciei Linnaeus habendus est, tanta apud eum synonymorum confusio reperitur: cf. Hornem. *Hrt. Hafn.* p. 315.

Retulerant, ast perperam, sub hac specie DC. *Fr.* et cum Duby Gall., *Narciss. longifolium* Lob. *Ic.* t. 117, f. 1 et 2, quae figurae a nostra specie procul fugiunt.

Clusius, ex Venerio, primus de hac specie, in ipsis Pyrenaeis lecta, loquutus est, sub nomina *Pseudo-Narcissi albo flore*. Potiorem ejus historiam nobis reliquit J. Bauhinus, eam pertractans e plantis vivis, sibi enatis de bulbis, quos anno 1604 ab eodem Venerio ipse quoque feliciter acceperat.

Narcissus Poëtarum (Hippocr., Dioscorid., Plin. et Nobilissimorum Poëtarum Theocr., Vergil., Ovid.). Hawort. *Mongr.* p. 14.

Hippocr. lcs. variis. Theocr. id. 1, v. 133, Mosch. Id. 2, v. 65, Dioscor. l. 4, c. 158, Plin. Nat. h. l. 21, c. 19 vel 75. Vergl. *Ecl.* 5, v. 38, Ovid. *Metm.* l. 3, v. 509-10. *N. poëticus* L. Sp., Koch p. 811, n. 1, Bert. 4, p. 11, n. 1, Gaud. 2, n. 746, DC. *Dub.* p. 455, n. 5, Willk. *Lang. Pr.* n. 697. *N. poëticus.* La Peyr. *Herbr.*; *N. angustifolius* Loisel. *Gall.*? *N. de colorans* Godet. *Rap., Reut.*; *N. Medio-purpureus* Dod., *N. Veterum* Trag.; *Stephanophorum purpuraceum* Dulc. *Engl. Bot.* v. 4, n. 275, Schk. *Handb.* t. 90, *Bull. Herbr. Fr.* t. 306, Schrank *Fl. Monac.* t. 220, *Red. Lil.* t. 160, Turp. in *Diet. Sc. Nat. Monet.* Atl. t. 54, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 364, f. 808 et f. 809 radiiflor. videtur. *Camer. Epit.* p. 951, *Dod. Flor. Coronr.* ed. 1, p. 181, ed. 2, p. 189, *Pempt.* p. 223, f. 1, *Lob. Obs.* p. 60, f. 1, *Icon.* t. 112, f. 1, *Trag. St. h.* p. 752-3 fig., *Cod. Par. ex Lenorm. fol.* 57 vers., *Dalech. Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1517 fig., *Swert. Floril.* t. 22, f. 3.

☿ *Flor.* Apr.-Jun. *Fruct.* Maj-Jul. In montan., editis etiam, frequentius obvius.

Legi in Pyr. sept. auriger. sub *la Maura*, die 8 Aug. 1843. Habeo a Deville ex *Arreau*.

Scapus superne anceps, in altero e lateribus magis evidenter striatus; folia latitudine varia, facie sub-canalicula'a, dorso vix carinata, tenuiter striata. Flores horizontaliter patentem, sive cernui, tubo sub-ancipiti, laciniis patenti-reflexis; suaveolentes. Figura Schrankii offert plantam unifloram, coronam brevissimam, per marginem crenulatam, croceam.

Haworth, in *Sweet Brit. Flow. Gard. Ser.* 2, V. 1, append., *N. poëticum* Sm. *Engl. Bot.* a *N. poëticq* L., *Red., Bull.*, separare voluit suscipiens nomen *N. majalis* Curt.: ei tribuit folia latiora, carinata, perigonium magnum, coronam pelviformem, margine denticulatam, crispam, extus aurantiacam. Persuasus sum, distinctionem hanc (Schultesius quoque suspectam, quos conf. l. c. p. 982, n. 85, ad *N. radiiflorum* Salisb.) minime recipiendam esse. Et plura subtiliter magnaue contentione elaborata sunt ab Haworth in *Narcissis* pertractandis, utpote qui genera, subgenera ac species hortulanorum nec botanico more composuit: cf. hujus laboris summam apud Spach *Suit. à Buff.* T. 12, (1846) p. 431-51.

Speciei varietates in Pyrenaeis observavit, adnotavitque Deville, cujus relata refero: « *Il y a évidemment chez nous (Hautes Pyrénées) du moins, deux formes bien tranchées dans le N. poëticus, et qui sont*

parfaitement saillantes, quoiqu'elles croissent simultanément. L'une..... a les divisions périgoniales séparées les unes des autres, oblongues, lancéolées. L'autre..... les a ovales-oblongues, largement arrondies et mucronées, sur le sommet. Dans la première les divisions périgoniales sont séparées les unes des autres, ou à peine imbriquées à la base. Elles sont, au contraire, tellement imbriquées dans la seconde, qu'il y en a en réalité trois internes et trois externes, ce qui donne à la fleur, surtout sur le pied, un facies tout particulier. Il y a, du reste, ceci de remarquable, et c'est que les deux formes se retrouvent dans le *N. pseudo-Narcisso-poeticus* de Gren. et Godr. Cette différence a frappé sans doute M. Philippe, comme elle m'a frappé moi-même; et aussi dans la Flore (T. 2, p. 335) il rapporte la première forme à la var. β Mutel (Fr. 3, p. 274, n. 5) du *N. poeticus* (*N. angustifolius* Loisel., selon Mut.). En cela M. Philippe est, je crois, dans l'erreur. Ce qu'il prend comme variété serait pour moi, sauf meilleur avis bien entendu, le vrai *N. poeticus*; et ce qui devrait constituer la variété, c'est la forme à divisions imbriquées, etc. ».

Narcissus biflorus (Clusii) Curt. Bot. Mag.

N. latifol. class. alter. ex Angl. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 156, sine ic. Koch p. 811, n. 3, Bert. 4, p. 12, n. 2, Gaud. 2, n. 747, DC. Dub. p. 455, n. 6. Loisel. Narciss. Fr. p. 32, n. 7. Stephano-phorum biflorum Dulac. Bot. Mag. t. 197, Engl. Bot. v. 4, n. 276, Red. Lil. t. 405, Reichnb. Icon. C. 19, t. 365. Rud. Elys. 2, p. 57, f. 9, Barr. Ic. t. 964; et t. 936, vix, Swert. Florileg. t. 22, f. 4, mala.

¶ Flor. Apr. Fruct. ?. Per regionem oceanicam minus rarus.

Habeo e Nailloux, Pyr. septr. medior., a Timbal. Habeo quoque a Deville e Baseilles; vidi ego ad Salvatierra (Sauveterre) Pyr. septr. occid.

Scapus sub-anceps, striatus et folia striata sunt, parcius scapo; canaliculata insuper, latitudine varia. Perigonii tubus sub-anceps. Flores parce odori, ab uno ad sex, constanter hexandri. Foeminae imperfecte evolutae. Haec adnotavi ad individua Monspeliensia, Salisburyo quoque bene nota.

Clusianam potius quam Dodonaei speciem dixi, quia non satis persuasus sum *N. medio luteum* Dod. Pempt. ed. 1 et 2, p. 223, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 156 fig., Lob. Icon. t. 114, f. 1 ead., vel ex hac Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1518, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 604, f. 1, pertinere posse ad hanc speciem, quamvis loca ista a Smith et a Loiseleur quoque (Engl. Fl. 2, p. 132, n. 2) citentur.

Ne assentiri possum Belgis, qui ad *N. polyanthum* Loisl. trahunt. Hanc hybridam esse stirpem e *N. poëtico* et *Tazzetta* opinabatur Delile, quod cum amicis et discipulis aperte declarabat, die 15 Apr. 1836. Grenier, *Mém. de l'hybridité* p. 8 scribit: « J'ai tout lieu de croire, que le *Narciss. biflorus* des environs de Montpellier n'est qu'une hybride des *N. poëticus* et *Tazzetta*. » cf. *Ann. Sc. Nat. Par.* S. 3, T. 19 (1853), p. 148; quod tamen non confirmavit in *Fl. Fr.* 3, p. 256, ubi revera notam Henoni refert satis indigestam, quum ex ea clare non perspiciatur, num de hybridis vel de varietatibus iudicium suum dederit Hénon. Supervenit Loret, qui ab absurdis Hénoni sententiis ex-citatus, proprias fecit observationes à Lattes près Montpellier, quibus edoctus est, plantam ad Montpellier susceptam pro *N. bifloro* Curt., revera hybridam esse prolem, *N. poëtico-Tazzettam*, a Scotica et Galliae occidentalis stirpe longe diversam; cf. Loret in *Bull. Soc. botq. Fr.*

T. 16 (1869), ps. 152-4. Et ego jam e longo tempore pervideram, non omnes plantas pro *N. bifloro* Curt. habitas identicas esse. Audiveram aliquos loqui de hybriditate, et stirpem enunciare ubi unus aut alter parens deerat. Reperitur ad Bononiam *N. biflorus* ubi *N. poetarum* desideratur; provenit in Scotia deficiente ibidem *N. Tazzetta*. Quidam opinati sunt, *N. biflorum* Curt. esse hybridam plantam exortam e connubio *poëtici* cum *N. Trewiano*, cujus vera patria, si quae? et non horti, ignoratur. Cf. Schultes. Syst. Vegtb. V. 7, P. 2, p. 984, n. 87 et p. 969, n. 61.

Dicitur quoque est ab Haworth (Suppl. pl. succul., cum Revis. *Narcissor.*, Londin. 1819, p. 152, n. 5) in *N. bifloro* Curt. sive *cothurnali* Salisbr., omnino hybrido, pericarpia semper inania absque embryonibus reperiri. Hoc idem asserere Salisbur. in *Trans. Soc. Linn. Lond.* 1 (1812) p. 364. Nec me vidisse memini nec novi auctorem, qui *N. biflori* maturam capsulam et inde semina describeret!

Narcissus odorus (Parkinsoni) L. Sp.

Park. Parad. p. 89 (tab.) f. 5. Bert. 4, p. 20, n. 11, Loisel. Narc. Fr. p. 38, n. 16. *N. odor.* DC. Dub. (excl. syn. Clus.) et *N. laetus* DC. Dub. p. 456, ns. 19, 20. *Queltia odora* Herb., Parl. Fl. It. 3, n. 770. *N. lobatus* Poir. Dict., *N. infundibulum* Loisel. Gall. Curt. Bot. Mag. t. 78 et t. 934, Loisel. Herb. gen. Amatr. V. 2, t. 75, Red. Lil. t. 157, et t. 428, *laetus*, vix, Reichnb. Icon. C. 19, t. 370, f. 818. Theatr. Flor. t. 22, f. 2.

♂ Flor. Apr. Fruct. In montan. Pyr. septr. occidentaliū.

Habui e Valle *Ossau* lectum ad *Beost* a Gaston Sacaze.

N. juncifol. 1 ampl. cal. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 158 cum fig. et inde J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 608, ex Clus., huc relatus a DC. apud Red. nec non a Loiseleur, mihi non suscipiendus videtur.

Narcissus Tazzetta (Dodonaei) Auctor.

Dod. Flor. Coronr. ed. 1, p. 182, n. 2, cum fig. in p. 183. Koch p. 812, n. 4, Bert. 4, p. 14, n. 4, et 10, p. 485 (excl. var. *b* ex Parl.); Parl. It. 3, n. 788, DC. Dub. p. 455, n. 7, Willk. Lang. Pr. n. 694. La Peyr., et *N. dubius* La Peyr. Herb., Pourr. Herbr. Matr., *N. byzantinus* Zangiac.; *N. canaliculatus* Guss. Inarim.? distinguit Parl. l. c. n. 791. *N. pisanus* Ger. Emac., *N. patulus* Loisl., *N. etruscus* Parl., *N. Ricasolianus* Parl., *N. vergellensis* Parl., *N. Bicchianus* Parl., *N. Aschersoni* Boll., ex Pasq., *Hermione pratensis* Jord., *Herm. modesta* Jord. p. 328, et p. 329, t. 15, f. 1 canalicul. cred., et f. 2 Taz. Flor. Graec. Sibth. C. 4, p. 7, t. 308, Curt. Bot. Mag. t. 928 et t. 1188, Guss. Pl. vase. Inarim. Moggr. Fl. Menton t. 23. Reichnb. Icon. C. 19, t. 366, f. 813, perig. lut. exclud. Dod. Flor. Coronr. ed. 2, p. 191, Pempt. p. 224, f. 1, Lob. Obs. p. 60, f. 2, Icon. t. 114, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 154, Tabern. Krtb. 2, p. 999, f. 3, Icon. t. 606, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1518, f. infr., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 603 et p. 604-5, Barr. Ic. t. 918, 919 et 925; et 944?

♂ Flor. Mart. Apr. Fruct. ? Per regionem mediterraneam frequentior.

Legi in Pyr. Atax. humilr. inter *Sijejan* et *la Nouvelle*, die 4 Mart. 1854. Habui e viciniis *de Narbonne* a Delort; ex *Anglet* ad *Bayonne* a Darracq.

Antherae interdum ad marginem coronae pertingunt; aliter inspicitur in plurimis hujus generis speciebus; quocunque modo, cum Endlich. Genr. pl. n. 1289, et asseclis, *stamina inclusa* absolute in hoc genere dici nequeunt.

Notanda sane est hujus plantae structura, in qua scapus sub-cylindricus et ferme anceps, pedunculi triquetri, perigonii tubus ex triquetro ad cylindraceam figuram accedens, foliaque plana sunt.

Apiculus ille conspiciendus in apice laciniarum exteriorum perigonii alternatim longior est in tribus earum, et papillosus etiam est in superiore sui parte basim versus. Longitudo et proportio (inter utraque)

foliorum et scaporum maxime variae reperiuntur. Specimina Lucensia, Monspeliensia et Narbonensia inter sese identica sunt.

Stirps ad Bononiam obvia magis quadrat cum icone a Bauer data, et inde cum planta graeca. Opinor agi tantummodo de varietatibus unius speciei. Item considero *N. canaliculatum* Guss. ceu speciei nostrae formam, scilicet nec Gussone neque Parlatores s. c. n. 791 satis me de legitima stirpium differentia suaserunt, quae insuper rejicitur a Caruel *Tosc. Pr. Suppl.* 2, p. 25. *N. Tazzettam* nostrum puto haberi in *N. praecoc. simpl. flor.* Clus. Rar. pl. Hist., s. c.: ita me suadent descriptio, figura et patria, quae ad Monspelium indicatur, ubi ego quoque speciem observavi legique. Itaque identicam Lobelii et Dodonaei figuram citavi, nec me detinuerunt Courtois, d'Avoine et Morren, qui Dodonaei locum ad *N. polyanthem* amandandum censuerunt. Item laudo *N. medio lut. copioso flor. odor. gravi.* Tournf. Inst. p. 354, cum duobus J. Bauhini synonymis a Bertoloni adductis. Nolim ego excipere Barrelieri icones 920, 926 a Loiseleur citatas; tabula 944 a DC., Duby, Willkomm relata quidquam mihi dubia remanet.

Mirabere, eos qui in subdivisione speciei abundarunt, adhuc acclamavisse Linnaeum ad nostram speciem. Ast facile est percipere Linnaeum sub suo *N. Tazzetta* Sp. pl. p. 416, n. 7, plures distinctas species, vel earum synonyma una commiscuisse. Monuit Loiseleur opportune excludi e Linnaeanis prolationibus synonyma Clusii et Bauhini G.; sed duo reperiuntur Bauhini Pinacis prolationes apud Linnaeum, quarum prima, *N. med. luteus, copios. flor. odor. grav.*, Pin. p. 50 b, n. 11, ad *N. Tazzettam* revera pertinere dijudicaretur, secunda vero, quae *N. lut. polyanth. lusitan.* Pin. Ibid. n. 2, quod fuit *N. d'Angiers aut Aegyptius* Lobel. Adversr. P. alter. p. 491, mihi dubium est, num potiore jure adduceretur ad *N. reflexum* Brot. Fl. Lusit. p. 550 (non Loisel. Gall. ed. 2, p. 237, n. 27), an ad *N. cupularem* Bert., sive *aureum* Loisl. Ibid. p. 235, n. 13. Quidquid autem fuerit de Lobelii loco supra citato, hoc certum est, *N. aureum* non reperiri nec ad *Angers* neque in *Aegypto*, quum a Delile mecum voce confirmatum fuerit, unicam ibidem vivere speciem, *N. Tazzettam*, Fl. *Aeg.* illustr. p. 11, n. 365, cum Monspeliensi et Pyrenaeo identicam. Sed ad Linnaeum revertendo; *N. latifol. flor. prors. alb.* 1, 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 155, a Linnaeo ad *Tazzettam* prolatus, ad *N. polyanthum* spectat ex Loisel. Ibid. p. 236, n. 15, cum *N. toto albo priore*, Clus. Hisp. p. 246, p. 248 cum primi figura. Quoad patrias vero, Gallia Narbonensis (unde mea proveniunt specimina), Lusitania et Hispania non modo hanc alunt speciem, sed et alias quasdam quarum nulla extitit apud Linnaeum cognitio. Sed notandum est, patriam Lusitaniam pro *N. Tazzetta* denegari a Link, qui hanc speciem orientalem neque occidentalem putavit, Symb. ad Fl. Graec. in *Linnaea* V. 9 (1834) p. 140. Suffragatur Roemer qui Synps. mongr. Amar. p. 229, n. 68, ex omonyma Broteri stirpe fecit illam suam *Hermionem homochroam*. Accessit quidem Boiss., utque qui *Voy. botq. Esp.* n. 1630 *N. Tazzettam* Brot. ad *N. niveum* (Clus.) Loisl., *stellatum* DC. traxit.

Narcissus glaucifolius Pourret!

Act. Acad. Tolos. 3 (1788), p. 322, n. 789 (ablato Tournf.); Timb. Reliq. Pourr. p. 123 (demta Loisel. prolata.), Id. Not. in Mém. Acad. Sc. Phys. Nat. Toulouse (1877) *N. Timbali* Gaut. quondam.

♀ Flor. a medio Mart. ad medium Apr. Fruct. ? In agro Narbonensi.

Olim in m.^o *la Clape* a Pourret detectus, per longum tempus latuit, donec a Gautier exhaustus est, qui à *la Planasse stagni Bagès*, nonaginta post annos, eum eripuit. Ab eo et a Timbal indidem perpulcra mihi impertita sunt specimina, sed cum fructu nullum.

Maxime affinis species *N. dubio*, cum quo comparavit notasque distinctionis sat apte evulsit Timbal, *Not. c.*, qui alias quoque remotiores speciei cognationes tetigit. Post *dubium*, major illius affinitas inest cum *N. Panizziano* Parl. It. 3, n. 779, a quo distinguitur: scapo minus compresso (in inferiore saltem parte), lateribus suis obtusis (non acutis), foliis, scapis et pedunculis glaucis nec laete virentibus, foliisve scapo longe productioribus; florum fasciculo laxiore, perigonii tubo quidquam brevioris, laciniis subaequalibus, corona majore, ad medietatem lacinarum ferme pertingente, crenata; pistillo longiore et cum majoribus staminibus, tum etiam stigmatibus, e fauce perigonii exporrecto, et antheris. Est insuper *N. glaucifolius* robustior planta, foliis floribusve divitioribus, bulboque majore praedita.

Systematici *N. glaucifolium* Pourr., veluti non editum, despexerunt. Ipse quoque *Narcissorum* gallorum monographus Floristaeque ei posteriores de eo ne verbum quidem, veluti si oblitteratus, fecerunt.

Speciem *glaucifoliam* nuncupavit Pourret, non considerans aequae glaucae esse alia plantae organa viridia. Inlatum a Pourret Tourneforti putatum synonymon, a Timbal ceu aptissimum laudatum, insequentis speciei est, nam nonnisi *G. Bauhini* plantam, compilationis modo, in suis Institutionibus enumeravit Tournefort, qui *G. Bauhinum* simpliciter atque incuriose citavit, hujus Pinacem ante Prodromum provehens. Dicit Pourret, et recte quidem, non esse habendum pro *N. dubio* Gouani, qui probe *G. Bauhinum* citat, ut hunc, nec alium quemquam, et ruditer citat Tournefort, in *Elem. Botq.* quoque p. 291. Tum, quis non obstupescet reperiens locum illum Tourneforti a Pourret adductum, a Timbal laudari!

Narcissus dubius (*G. Bauh.*) Gouan Ill.

Bub. *Dunalia* ps. 1-5 copiose.

Species in Pyrenaeorum regione nuperrime detecta a Gautier, accepta ab hoc et a Timbal ex insula *Laute* prope *Narbonne*. Repertus quoque est à *la Sedrière de Fitou* a Gautier.

Et ego hoc ceu novum detectum considero, loco speciali ante hosce a nullo in Pyrenaeis indicato. Patriam speciei Pyrenaeos quoque fuisse ex Gouan crediderunt Loisel. *Fl. Gall.* ed. 1, p. 191, ed. 2, p. 235, n. 10, DC. *Fr. Suppl.* p. 324; sed ubinam locum in Pyrenaeis indixerit Gouan, ego non reperii; in Ill. pro certo hoc ille non declaravit.

Dum Loiseleur, in *Recherch. histor. critiq. med. Narciss. indigen. Fr.* (1810) p. 34, n. 9, obstinato animo Pyrenaeos confirmavit, synonymon huic speciei addidit *N. pallidum* Poir. *Dict.*, de quo mox dicam.

Narcissus Jonquilla (*Clusii*) Auctor. Recentiorum.

Clus. *Hispn.* p. 249-50 fig. Webb. *It. Hispan.* p. 8, Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 237, n. 23, Parl. *Fl. It.* 3, n. 774, *N. Jonq.* et *N. jonquilloides* Willk., cum Lang. *Pr. ns.* 686 et 687? (ab hoc excl. Clus.? et Brot. prol.), *N. Jonquilla* d DC. *Fr.* 3, p. 1983 (expuncto *N. pallido*); *Stephanophorum* lu-

teum Dulc. Red. Lil. t. 159, luxur.; Bull. Herb. Fr. t. 334 incomp., Curt. Bot. Mag. t. 15, Turp. Icon. végét. t. 44, et Turp. Fl. Med. T. 7, t. 44, Reichnb. Iconogr. G. 19, t. 366, f. 811. Clus. Rar. pl. Hist. l. 2, p. 159, f. 1, Lob. Obs. p. 62, f. 2, Icon. t. 120, f. 2, Dod. Pempt. p. 226, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1520, f. supr.

¶ Flor. Apr. Maj. Fruct. ? In Pyr. Septr. med. editis.

Habeo a Deville ex *Gédre*, ut videtur a Corbin lectum, et insuper e *St. Sauveur*. Asserit Boissier, possidere se specimina hujus speciei e montibus Corbariens. et e Pyr. Arag.; cf. *Voy. bot. Esp.* n. 1631. Sed surgit Timbal eam Florae gallicae indigenam esse denegando, Reliq. Pourr. p. 32.

Figura Redoutéi evidenter desumpta est e specimine culto: in textu vero, commiscetur a DC., ut erat tunc de more, synonyma et observationes ad duas distinctas species pertinentia. Quidquid sit, ex hoc ipso loco unde ego specimina ab opt. Deville accepi (*Gédre*) planta indicatur utpote a Ramond accepta a DC. « *Sur les Pyrénées dans les prairies de Gerdres, par M. Ramond* ».

Plures, cum Linnaeo, diutine una confuderunt duas species, inter quos serius adhuc DC. DUBY, quorum prolatio inutilis est.

Dicendus nonne melius *N. Jonquilla* Webb It. Hisp.? ex quo, dum Lagasca *N. juncifolium* distinxit et sejunxit, ne verbum quidem de illo fecit! nisi, mutato nomine, speciem *N. flavum* denominans; cf. Willk. l. c.

N. pallidum Poir. *Dict.* T. 4, p. 424, n. 8, hic non sustinuit DC., qui serius, ex Loiseleur, ad *N. dubium* (G. Bauh.) Gouan retulit in *Cat. pl. hort. Monspel.* et in *Fr. Fl. Suppl.* Perlecta illius plantae descriptione eam non ad unam nec ad alteram speciem confirmare aude-rem, quamvis Loiseleur eam adduxisse dicat e Lamarckiano Herbario! Nec Loiseleuri sententiam aequo animo acceperunt Schultes *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 2, p. 978. Obs. ad n. 78; minus adhuc Roemer. *Syn. Monogr. Amar.* 4, p. 217, n. 8, qui Poiret speciem *longe diversam* declarat a *N. dubio*, eique nomen facit *Hermionis pallidae*, cujus patria foret Gallia meridionalis, loco et specie a Neotericis ignoratis.

Narcissus juncifolius (Clusii) Lagasc. et Req.

Clus. *Hispa.* p. 249, n. 2, sine iv. Webb It. *Hispan.* p. 8, Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 37, n. 24, Puel in *Bull. Soc. botq. Fr.* t. 8 (1861) p. 634, n. 19, Parl. *Fl. It.* 3, n. 776. Willk. *Lang. Pr.* n. 688. *N. Assoi* Duf. apud Schultes., et diagn. obs. pl. *Esp.* in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 7 (1860), p. 446. *N. Jonquilla* La Peyr. *Herbr. dempto specim.*; forte ex hort.; *Ass. Syn. Arag.* n. 293 (ex autops. loci el m. Torero ad Caesaraugust.); *St. Am. Agen.* ex Du Mol. et Puel.; *N. Assoanus* Duf. in *Litters.* ad Schultesios (consequenter); *N. Requieni* Roem. (M. I.); *N. apodanthus* et *N. gaditanus* Boiss., Reut. ex Baker. *Jonquilla* menor Cienfueg. *Histr. MN. Stephanophorum filiforme* Dulac.; *N. juncifol.* lut. min. G. Bauh. *Pin.* p. 51, n. 2. Garid. *Pl. Aix* p. 327. t. 72, Ländl. *Bot. Reg.* V. 33 (1847), t. 22. f. 2, Loiseleur. *Herb. genr. Amat.* p. 314, 413, t. 43, f. 1. Clus. *Rar. pl. Hist.* l. 2, p. 159, f. 2; sed vix figura; ed. 1, p. 188, ed. 2, p. 196, et in Lob. *Obs.* p. 62, f. 1. *Icon.* t. 121, f. 1; ead. invers. apud Dalech. *Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1520, f. 2.

¶ Flor. Mart.-Maj. Fruct. Maj. Jun. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, cujus limen aliquando excedit.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 5 Maj. 1845; in *Sobrarbe* sub *San Victorian*, die 4 Apr. 1851. Observavi ad *Lumbier*, *Verdun*, *Graus* et supra eundo à *la Cuma de Arues*, ad *Tronzedo de la Fueva*, al *Fossao San Victorian*, *Foradada*, à *San Juan de la Peña*, à *la Peña de Uruel*, à *la Sierra de Lourre*, ad *Berga*; in montbs. Corbar.; ad *Collioure* et *Port-Vendres*. Inter *Baixas* et *la Dame de Pena* Le Grand.

Bulbus pyriformis, tunicis plurimis membranaceis, fusco-atris extus

vestitus; interioribus albis, mollibus, sensim sensimque crassioribus. Folia viridia absque glaucedine, semicylindracea, subulata, in superiore parte plana laevia, in inferiore convexa plus minus striata, per marginem scabrida, obscurissime serrulata, more *Pini pyrenaeae*, unde melius, forte, speciei nostrae nomen fuisset *N. pinifolii*; nec mihi folia acuta videntur, ut ea describit Webb, imo obtusa; insuper non semper scapo breviora sunt, quin imo illo saepe longiora vidi; caeterum folia erecta, arcuata, reflexa, directione admodum ludentia. Scapus sive pedunculus palmaris, cylindraceus, glaucescens. Spatha plerumque uniflora, interdum biflora et triflora; quadriflora a me ad *Barbastro* observata, ubi odoratissimos flores reperii, qui odorati aut inodori alibi occurrebant, ad *Graus*, *San Victorian*, in *Valle de la Fueva*, etc., quamvis generatim flores odori reperiantur. Pedicelli teretiusculi, sustentantes florem luteum, cernuum. Perigonii lacinae in anthesi patentissimae, post eam reflexae, inaequales, alterne majores, apiculatae, apiculo rostrato plus minus producto in parte superiore, ad basim barbato, vel papilloso; corona cyathiformis, sub-lobata et veluti crenulata, petalis dimidio brevior, iisdemve intensius colorata; nectarotheca variat in hac specie brevior et longior; dum longior est, crispae evidentiores occurrunt. Mihi visum est, in *Narcissorum* corona plicas adesse praecipue sex evidentiores, inter quas latera totidem planiora, respondentia perigonii laciniis. Stamina sex, tria longiora, parum extra tubum exprorecta. Pistillus cum stigmatate trilobo, cum superiore ordine antherarum longitudine certans, easque aliquando superans. Capsula obovata, obscure triquetra.

Vidi monstrum perigonio septempartito, staminibus septenis munitum; perigonii lacinia addita erat e latioribus, stamen superabundans e longioribus.

Regionem mediterraneam transgreditur nostra species, reperta in Galliae parte *le Lot* a St. Amans, referente etiam Puel, *Cat. pl. Lot*, Suppl. p. 236, n. 457*. Abundat ad Monspelium, eique spectat *N. foliis subulatis*, *nectar. breviss.* Sauv. Meth. folior. p. 19, n. 71. Clusii autem phrasim imitaverunt G. Bauh. Pin. p. 51, n. 2, Magnol Monsp. pl. 182, Morison Hist. pl. Oxon. 2, p. 362, Ray Stir. Europ. Syll. p. 187 et p. 358, Volkamr. Flor. Norimbrg. (sive Hrt. 1700) p. 298, Garid. *Aix* s. c., Tournf. *El. bot.* p. 291, Inst. p. 355, etc. Clusii figura, quae comitatur textum in opere majore Auctoris, non in primo illo Hispan., et quam supra ferme invite citavi, non omnino quadrat cum ipsius Clusii descriptione plantae, quam auctam cf. in Clus. Append. p. 257, nec cum speciminibus hujus nostrae speciei. Notandum est ipsam exiisse e typographaeo Plantiniano ante Clusii operam, in Dodonaei et Lobelii operibus, educta potius, si recte video, e pauperiore *N. Jonquillae* specimine. Acclamavit tamen eam Clusius, hinc excludere nolui, quamvis icon illa referat folia omnino erecta, scapo longiora, flores (evolutos aut non) quinque cum corona admodum brevi. Mediocris etiam neque admodum felix est altera figura Clusiana de superiore specie, ita ut, perpensis omnibus, nimis fuit indulgens cum primo caeterum ambarum specierum auctore ac illustratore iudex Webb, scribens: « *His figures (Clusii) somewhat uncorrect give nevertheless a good general idea of the differences between them* ». It. Hisp. s. c.

Hasce Clusii figuras perpenderunt quoque Parlatore et Willkomm:

primus in figura a nobis, cum Webb, huc relata videt *N. Jonquillam*; in altera Clusii figura (nobis *Jonquilla*) peculiarem, forte, speciem pro qua *N. Webbii* (non *Clusii*!) nomen proponit. Willkomm Clusii figuram a nobis critice consideratam trahit in l. c., ut antea in *Bot. Zeitng.* vel *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 7, p. 289, ad suum *N. jonquilloidem* (non Willd.), qui a nobis forma minor existimatur *N. Jonquillae*.

N. Jonquillam Bert. It. 4, p. 21, n. 12, expurgata synonymia, libenter ad *N. juncifolium* traherem, quod tandem aliquando confirmabit autopsia loci de planta Lucensi ad *Pozzuolo* a Puccinelli lecta. Hoc ad annum 1870 non sibi perpensum habuit Caruel. Dicit Kunze (*Chlor. austr. Hispan.* p. 47, n. 494), *N. juncifolium* Lagasc. (qui ei *N. Jonquilla* Boiss. *Esp. c.* p. 607, ex parte, et excl. syn. Clus. *Histr.*, in adnot. ad *N. Jonquillam*, sequutus a Graells *Ramill.* 1, p. 23) specie diversum esse a *N. juncifolio* Req., Loisel, qui *N. Requierii* Roem., *Fam. natur. Synops. mongr. fasc.* 4, p. 236, n. 6, nomen retineret; sed hanc distinctionem refellit comparatio speciminum utriusque auctoris a pluribus nostrum acta. Ego vero, pro mea parte, non solum hasce homonymas stirpes et *N. jonquilloidem* Willkomm una comprehendo, sed in suspicionem venio ad unam eandemque speciem referendos quoque esse *N. pseudo Jonquillam* Desf., *N. pusillum* Roem. et *jonquilloidem* Willd., quos, cum aliis s. c. synonymis, reperies apud Roemer ceu distinctos consideratos in p. 236, sub ns. 5, 6, 7, 8, 9, 10!

Narcissus turgidus (Quelt apud Pen. Lobel., Mouton ad Clus.) Salisbr. Pr. p. 222, n. 10.

Pen. Lobel. *Adversr. Append.* p. 492, a Quelt; a Clus. *Rar. pl. Histr.* l. 2, p. 165, sine ic. *N. Bulboecodium* Brot. *Fl. Lus.* p. 550, n. 3, Spreng. *Syst. Vegtb.* 2, p. 45, n. 24, Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 237, n. 26, DC. *Dub.* p. 456, n. 14, Willk. *Lang. Pr.* n. 666, et forte c. 667. *N. nivalis* Graells., ut ipse suspicatur Willk. *N. Bulboecod.* La Peyr. *Herbr.*, *N. Bulboecod.* et *N. obesus* Schults. *Syst. Veg. Corbularia serotina* Roem. *Amar. e loco Tarbes!* *Stephanophorum infundibuliforme* Dulc., Roem. *Flor. Eur. fasc.* 13, n. 6, Loisel. *Herbr. gen. Amat.* V. 2, t. 76, Red. *Lil. t.* 24, luxur., Curt. *Bot. Mag. t.* 88, Graells. *Ramillts.* p. 15, t. 6, *nivalis* videtur. Lob. *Ic. t.* 118, f. 1, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* 2, p. 1521, f. infr. a Lob., Robin. *Jard. Henr.* IV, fol. t. 26, f. 3, innumer. *Pseud. Narc. tenuifol. lut. min.* Besl. *Hrt. Eyst. Vern. Ord.* 3, fol. 4, n. 5, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 19, p. 596, fig. 3, Rudb. *Elys. s.* 2, p. 75, f. 5, 7, Park. *Parad.* p. 106, p. 107, f. 6, *Theatr. Fl. t.* 21, f. infer. 1.^a

☞ *Flor.* Mart. Maj. *Fruct.* Apr. Jun. Per regionem oceanicam a Cantabr. ad Pyr. septr. medios.

Legi in Pyr. Cantabr. editis (*Guipuzcoa*) contra *Hernani* ad summum tatem mts. *Adarra*, die 23 Jun. 1857, cum fructu; in Pyr. septr. med. inter *Lannemezan* et *Montrejau*, die 11 Maj. 1844, in nemore *St. Llaurentii*, *canton de Nestré*, die 25 Apr. 1841. Observavi in m.^e *la Haya* supra *Irun*, alibique per Cantabriam; ad *Bedate*, *St. Gaudins*, *Ibos* et *Laloubère*, e quo postremo loco habeo a Deville.

Spithamalis est, et modice glaucescens. Bulbus pyriformis, elongatus, pallidus. Folia illis *N. juncifolii* similia, sed quidquam latiora, caeterum semicylindracea, erecta, per marginem integra et laevia, facie plana, dorso 3-5 nervis praedita obscuris, sub-contorta. Scapus sub-obliquus, foliis plerumque brevior, superne evidentius compressiusculus, striatus, sed striis in eo adhuc magis quam in foliis obscuris. Spatha monophylla vaginans, apice e latere fissa. Pedunculus modice compressus, erectus; flos cernuus sub ovarii evolutione neque erectus ut declaratur a Willdenow, *Spec. pl. Hexndr.* p. 41, n. 15 in nota, quam Schultesii, *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 2, p. 935, n. 5, Haworthio tribuunt.

Perigonium tubiforme, vel infundibuliforme, si mavis; sulphurei coloris, basi viridibus maculis notatum et striatum, odorum; lacinae ejus lineares, patentiusculae, nectarotheca breviores, dorso saturatius coloratae, ibidemve tenuiter striatae; nectarotheca ampla, dimidium florem efficiens, campanulata, margine obscure undulato. Genitalia ad partem floris inferiorem approximata, sursum assurgentia. Stamina ad basim tantum connata, caeterum libera, inclusa, alterne longiora; antherae incumbentes, versatiles, pulchre aurantiacae. Pistillus gerens stigma tubulosum, triquetrum; stilus staminibus longior, nectarothecam saepius excedens, compressus potius quam triangularis; ovarium triquetrum, angulis obtusis; capsula ad latera inclinata, ad reni formam accedens. Vivit in pratis humidis, aut inter frutices et herbas, locis non adeo siccis.

Species hujus sectionis, quae *Corbularia* Haw. apud Auctores, cum hac nostra plus minus affines sunt *N. aureus* DC.; *inflatus* Haw. sive *obesus* Salisbr. ?; *cantabricus* DC.; *Coornei* DC.; et *N. tenuifolius* Salisbr. praecipue, cui spectat Clusii prolatio, *Pseudo-Narc. junceis foliis* 2 Clusii, Rar. pl. Hist. l. 2, p. 166, f. 1, ad *N. turgidum* usque adhuc citata, in montibus *Vizcaya* indicatus a Clusio (sed Asturicis forte), nostris diebus non repertus, ut non repertus est *N. cantabricus* DC. apud Red. *Lil.* p. ult., de quo cf. Schultesii *Syst. Vegtb.* V. 9, P. 2, p. 985, n. 90, vel Roem. *Fam. Syn. monogr. Amar.* p. 189, n. 1, *Corbular. cantabr.* Haw.; et cf. potissimum pleniorum stirpis historiam a Dunal datam, *Bouq. mediterr.* p. 9, t. 6 sub suo *N. Clusii*; in hoc tamen peccans Dunal, ut e praecipiti *Liliacearum* observatione, ne dicam operis notione, Redouteo tribuerit Notam illam de *Narcissis Corbulariis* in ultima totius operis pagina impressam, et dixerit DC. nomine tantum plantam indicavisse, dum sub numero 5.º adnotationum talia citaverit DC. synonyma Clusii, Lobelii et J. Bauhini, ut species clare ab illo declarata sit, absque vel diagnosis vel descriptionis necessitate.

Linnaeum plures commiscuisse species video sub suo *N. Bulbocodio*, synonymia adeo intricato, ut eum omnino praeterire de hoc potius habendum erit consilium; nam qualem denique ipse intellexerit speciem vix ac ne vix quidem intelligi potest. Errores ejus imitarunt aut auferunt Reichard *Syst. pl.* 2, p. 20, n. 12, Willd. *Sp. s. c.*, Poir. *Dict.* 4, p. 426, n. 12, Roem. *Fl. Eur. s. c.*: ita ut jam denominatio *N. Bulbocodii* ipsa per se caderet, ambiguitate exorta e figuris et patriis a Linnaeo et asseclis adductis, quum et a critica Botanica repellatur Theophrasti nomen, de quo satis superque alibi dictum est.

Amaryllideae repudiatae.

Erinosma vernum (Brunf.) Herbrt. Incolam Pyrenaeorum, praesertim Catalaunicorum, dixerunt Ortega apud Quer *Fl. Esp.* 5, p. 476, Pal. y Verdr. *Part. pract. Bot. Linn.* T. 3 (1785), p. 33, n. 1; et ad *Olot* potissimum degentem Colmeir. *Cat. pl. Catal.* p. 152, qui duo postremi *Polyanthemum aestivale* in Pyrenaeis non indicant. Agitur de specie per Europam septentrionalem longe frequentiore, quantum *Polyanth. aestivale* in meridionali parte praevalet; ista ab Hispanis probabiliter cum altera commutata est, nisi casu egerint.

Narcissus Sabinianus Herbrt., Loisel. *Herb. gen. Amat.* t. 306, Lindl.,

Bot. Reg. t. 762, *Queltia Sabini* Roem. Fam. nat. Mongr. fasc. 4, p. 205, pyrenaeus dicitur ab Herbert, Kunth et Roemer, sed non recipitur a Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 264, ne quidem inter gallicas species. Agitur ne de hybrida planta? Sprengel, *Syst. Vegtb.* 2, p. 44, n. 23, ad *N. moschatum* adducit, cum *N. Macleayi* Lindl., *Queltia* Roem. (ab iisdem scriptoribus pariter in Pyrenaeis indicato), quem mox Spreng. *Cur. posters.* p. 132 illius obscurissimi *N. triandri* vult. Quid? etiam *N. muticus* Gay (J.) e m.^o *Esquierry* (cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 11 (1864), p. LXXVI b) nomine tantum notus, imo ignotus!

Narcissus triandrus indicatus in Pyrenais. Quid? *N. triandrus* L. *Sp. pl.* p. 416, n. 9, Willd. *Sp. Hexandr.* p. 37, n. 7 (excl. *Curt. Bot. Mag.* t. 48, ipso m.^o *Hrt. Berol.* p. 350, qui *N. cernui* Salisb. hunc esse gnovit); *Schult. Syst. Vegtb.* V. 7, P. 2, p. 953, n. 34; *Queltia triandra* Roem. Fam. nat. fasc. 4, p. 203, n. 2, *Ganymedes Linnaei* Kunth *En. pl.* 5, p. 719, n. 5; *N. juncifolius albo flore reflexo* Clus. *Appnd. alter. ad Rar. pl. Hist.*, in oper. *Exotier.* p. 22 (innumer.) et *Cur. posters.* p. 12; *N. albus oblongo calyce* G. Bauh. *Pin.* p. 53, n. 12? *Rudb. Elys.* 2, p. 73, f. 12, *Park. Parad.* t. 93, f. 2 (fide Haw.). Habetur in Pyrenaeis ex Linnaeo, quam patriam ex Spreng., *Syst. Vegtb.* 2, p. 44, n. 20, accepit DC. cum *Dub.* 2, p. 1006. Species in Herbario Linnaei desideratur, teste Smith in *Rees Cyclop.*!

Figura Clusii, imitata a J. Bauhino, *Hist. pl.* 2, l. 19, p. 598, f. 1, denotat plantam affinem *N. turgido* Salisb. Anne in Pyrenaeis Hispaniae vel in Asturiis reperta erit non liquet ex Willk. *Lang. Pr.* n. 680. Locus G. Bauhini mihi dubius est: cur (ex Clusii prolatione) non adduceretur potius alterum G. Bauhini synonymon *N. angustif. alb. calyce oblongo, flor. reflex.*, *Ibid.* a n. 1?

N. triandrus Sm. apud *Rees Cyclop.* et *Ait. Hrt. Kew.* ed. 2, T. 2, p. 216, e synonym. allato *N. triandri* *Curt. Bot. Mag.* t. 48 adjudicatur *N. cernuus*, cf. Kunth l. c. p. 719, *Schultes.* item p. 953.

N. triandrus Spreng. e synonymo *N. pumili* Red. adduceretur ad *N. dubium*; e prolatione *N. cernui* Salisb., hujus foret; ne de singulis aliis adductis synonymis ultra inquiramus, ab illo pro maiore parte susceptis a Gawler, *Bot. Mag.* v. 11, t. 1262.

N. triandrus totus, sive in Pyrenaeis vel aliis quoque locis visus a Grenier, pertinebat omnino ad *N. luteum*, nec speciem propriam, ei tutam, sub Linnaeano nomine percipere potuit Grenier, quapropter inter exclusas e *Fl. Fr.* plantas projecit, 3, p. 264.

Ad *N. triandrum* L. afferri jubet Baker, *Rev. Narcissr.*, *N. pallidulum* Graells, quem ceu peculiarem speciem admittunt Willk. *Lang.* l. c. n. 682, dictum in Lusitania repertum, in loco cum Pyrenaeis proximiore. A. Bakeri sententia ne fugias; compara Graells figuram, *Ramill.* t. 8, cum Clusiana icone et rei probabilitatem percipies! Hujusmodi plantam in Pyrenaeis repertam esse non comperii! Et hic sisto.

Narcissus intermedius Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 237, n. 22 inventus dicitur in montibus circa *Bayonne*: forte dicere voluit supra *Bayonne*, nam ab occidente *Bayonne* planitiem et inde mare respicit! Quidquid sit, haec species visa aliquando est ex hortis aufuga, aut eam indicans ad *Bayonne* somniavit Loiseleur. Agitur de stirpe cum *N. Jonquilla* maxime affini, in quam cadere videtur illa Clusii figura, p. 159, f. 2, de qua dixi in p. 165 sub *N. juncifolio*.

Sunt aliae quaedam species *Narcissorum* in Pyrenaeis indicatae, de quibus notionem carpere in hisce montibus nequivi. Scilicet: *N. tenuifolius* Salisbr., Schultes. l. c. n. 1; *N. bicolor* L., Ibid. n. 18; *N. puculiformis* Salisbr. Ibid. n. 28; *N. galanthifolius* Haw., Ibid. n. 29; *N. trilobus* L., Ibid. n. 40.

Agave americana (Tragi) L. et Auctor., *Aloe vulgaris* G. Bauh. Abunde vivit per Pyr. or., maritim. Catalaun. potissimum, ad *Palamos*, *San Feliu de Guixols*, *Lloret de mar*, etc., ad margines, nec non in scopulis maritimis. Sed in specierum exoticarum receptione aut non eas distinguimus et respicere mos habuimus, quae nisi manifeste cultae sint profecto per se ipse veluti nobis invitae et inopinate non apparuerunt; vel si apparent, nec florent prospere neque fructificant et in eodem loco non facile perdurant. Ita evenit de *Agave* hac, deque *Cacto Opuntia* (Cardan.) L., qui potremus adhuc *Agave* rarior, vix unquam in Pyrenaeis semina perficit.

Ord. 123. JUNCACEAE Agard., Bartl.

Tribus 1.^a NARTHECIEAE Parlat.

Narthecium Moehring. Hoc genus ad *Melanthaceas* laudant Kunth, Grisebach, Buchenau, qui *Tofieldiae* proximum volunt: sed capsula in *Narthecio* loculicida ut in *Juncaceis*, nec septicida ut in *Melanthaceis*!

Generis historiam vel disputationes de Ordinibus variis, quibus illud associatum fuit vel quibus melius a diversis pro illorum iudicio pertinere iudicatum est, stravit DC. in Red. *Lil.* crt. 218.

Narthecium palustre (Penaë, Lobelii) N.

Pen. Lob. Advrsr. Pars alter. p. 484-5. ut jam P. 1, p. 46, ex ipso Lob. Obs. p. 47. *N. ossifragum* Huds. Angl., Koch p. 835, Bert. 4, p. 129, Schultes. Syst. Vegitb. V. 7, P. 1, p. 279, n. 1, Maximowicz Diagn. etc. in Ann. Sc. Nat. Par. S. 5, T. 7 (1867), p. 382, Lang. Willk. Pr. n. 815. *A-bama ossifraga* DC., et cum Dub. p. 474. *Anthericum ossifragum* L. La Peyr. Herbr.; *N. americanum* Ker., est var., apud Gray. Man. Engl. Bot. v. 8, n. 535, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 42, Fl. Dan. t. 42, Schrank. Fl. Mon. t. 210, Sv. Bot. v. 7, t. 489, Fl. Batv. v. 4, t. 224, Red. Lil. t. 218 flor. alb., caeter. ben., Reichnb. Icon. C. 20, t. 421, Trattin. Gen. nov. pl. fasc. 2, n. 6 (innumer.) cum tab. Moehr. Ephem. Nat. curiosr. V. 6 (1842), p. 389, t. 5, f. 4, Plenck Ic. pl. med. T. 3, p. 53, t. 270, Le Maout, De sn. Botanq. (1868) p. 584, Lob. Obs. p. 47, f. 1 Icon. t. 92, f. 1, Dod. Pempt. p. 208, f. 2, Clus. Rar. pl. Hist. l. 1, p. 198, f. 1, G. Bauh. Theatr. column. 551, Paull. et Barthol. Act. Hafn. 2 (1675), p. 126, fig. 1. tab. 10, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 19, p. 633, f. infr., rudis, Moris. Hist. pl. Oxon. 2, S. 4, p. 332, t. 1, f. 7, simil.

¶ Flor. Jul. Fruct. Aug. Per regionem oceanicam.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Iruleghuy*, die 14 Jul. 1842; in Pyr. septentr. med. sub *le Port de Venasques*, die 31 Jul. 1838; In Pyr. Austrigr. ad *Ax*, die 22 Jul. 1840. Habeo a Deville e *Cap-vern*.

Notanda est hujus stirpis praesentia in Corsica, de stirpe quae a regione mediterranea abhorrere videbatur, quaeque in Helvetia desideratur!

Ii qui promunt sub hac specie prolationem Dod. Flor. Coronr. p. 142-3, profecto delirant. Innocentissimam plantam ossa frangere minime credo, nec ab ullo hodie credi opinor; quapropter specificum absurdum nomen mutavi. Videas hujus fabulae originem penes Simon Paulli Quadripert. botan. (ed. 1708, p. 591), a quo stirps *Gramen os-*

sifragum denominata est. Errorem hunc oppugnavit Linnaeus, quem cf. Fl. Lapp. ed. 1, p. 99, ed. 2, p. 105, *Fidem superant* etc.

Tribus 2.^a JUNCEAE Parl.

Luzula (Micheli) DC., *Luciola* Sm., *Engl. Fl.* 2, p. 178, nec pro certo, male. Sed recepta est consona *Luziola* Juss. pro Gramine Sectionis *Oryzearum*.

Luzula flavescens (Villarii) Gaud. *Agrostogr. Helv.* 2, p. 239, n. 3.

J. luzulinus Vill. *Fl. Delph.* p. 34, *Dauph.* 2, p. 235, n. 14, saltem partim, e specim. in Herbr. Desf.! Koch p. 845, n. 1, Parl. *Fl. It.* 2, n. 532, Schult. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 263, n. 11, Gaud. 2, n. 829, DC. *Dub.* p. 478, n. 6. *Juncus luzulinus* Chaix Herbr., ex Timb. *Host Gram.* A. 3, p. 62, t. 94, Sturm Heft 77, *Reichnb. Icon. C.* 49, t. 383, f. 851, Desv. *Journ. bot.* 1, p. 140, t. 6, f. 1.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. ineunte. Rara.

Legi in Pyr. septr. med. Valle *d'Aspe* supra *Urdo*s ad *Peira negra*, die 23 Maj. 1858. Reperta dicitur a La Peyr. *au Canigou*, *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 196, n. 22 (in suo Herbr. desideratur), quod confirmavit Rohd., ex DC. In Pyr. occ. *au Pic de Ger* detexit Grenier.

Luzula Gesneri! Nob.

Gesnr. *Op. bot.* ed. a Schmid. p. 120, t. lign. 2, f. 14, n. 1, et Fasc. 1, P. 2, p. 12, t. 5, f. 14 (excl. fig. A.); Gesnerus invenit et pinxit anno 1563. *L. Forsteri* DC. *Gall. Syn. et cum Dub.* p. 478, n. 5, Koch p. 845, n. 2, Bert. 4, p. 207, n. 2 (excl. prol. Host.), Gaud. 2, n. 828, De Notrs. *Reprt. Fl. Ligust.* n. 1897, Lang. *Willk. Pr.* n. 801. *L. vernalis* Serres Toul. et *Juncus pilosus* St. Am. Agen. (Gatern. etiam) ex Noul. et Exped. *Morée* n. 135, *Juncus Barrelieri* Pourr. *Matr.*, ex Link. *Symb. ad Fl. Graec.*, *L. nemorosa* Dulac, non Presl. *Engl. Bot.* v. 18, n. 1293, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 4, t. 45, DC. *Ic. pl. Gall. rar.* p. 1, t. 2, Sturm Heft 77, *Reichenb. Icon. C.* 49, t. 382, f. 853, *Fl. Batv.* v. 10, t. 751, *Bichen. Trans. Linn. Soc.* V. 12, p. 331, t. 9, f. 2. Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 429, f. 2, vix bona, Barr. *Ic. t.* 748, f. 2.

¶ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) ad *Azcoitia*, die 25 Maj. 1853; in Pyr. Arag. m.^e *Bal*, inter *Luesia* et *Biel*, die 2 Jul. 1850; in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 12 Maj. 1843. Habeo a Deville e Valle de *Louron*. Vidi ad *Roncesvalles*.

Gesnerum primum speciei auctorem saluto: revera ad suam speciem ille citavit Anguillr. *Semplic.* 1561, p. 179, qui locus, dubius jam Michelio (Gen. p. 41, n. 2) quamvis a Bertoloni quoque relatus, mihi quidem respuendus videtur.

Iconem Gesnerianam (n. 14 sic) ad *L. maximam* minus feliciter citavit Haller (*Helv.* n. 1324), quam ad *L. Forsteri*, *Gesneri* N., firmavit Smith *Engl. Fl.* 2, p. 179, n. 2 (t. 6, p. err., f. 14 excl. f. A), et sic Schultesii, *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 264, n. 12, sed lapsu calami Fasc. 12, nec p. 12, scripserunt, excludentes semper prolata a Gesnero synonyma: illa figura A mihi dubia manebat. Sed vidi Gaudin, *Gesnerianum* locum ad *L. vernalem* afferre, cui sententiae non subscribo.

Luzula vernalis (Lobelii?, Gerard J.) DC. *Fr.*

Lob. *Ic. t.* 16, f. 1, quidq. dub., Ger. *Emac.* p. 19, f. 1, DC. *Dub.* p. 478, n. 4. *L. pilosa* Willd. *En.*, Koch p. 845, n. 3, Bert. 4, p. 206, n. 1, Gaud. 2, n. 827, Schult. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 262, n. 9, Lang. *Willk. Pr.* n. 800. *Juncus pilosus* L. La Peyr. Herbr. *Engl. Bot.* v. 11, n. 736, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 2, t. 35, *Host. Gram.* A. 3, p. 66, t. 100, Sturm Heft 77, *Fl. Dan.* t. 2533, *Sv. Bot.* v. 7, t. 444, *Fl. Batv.* v. 2, t. 123, *Reichnb. Icon. C.* 49, t. 381, f. 848-9, Leers *Fl. Herbr.* p. 91, n.

268, t. 13, f. 10, Krock. Fl. Siles. 1, n. 556 (excl. syn.) t. 49, Bichen. Trans. Linn. Soc. V. 12, p. 329, t. 9, f. 1. Tabern. Krtb. 1, p. 537, f. 4, Icon. t. 227, f. 2. G. Bauh. Theatr. col. 101, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 225, t. 9, f. 1.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Per regionem oceanicam promptius invenienda.

E viciniis *de Pau* habui a Galant; e *Barèges* et e *Valle de Louron* a Deville; in m.^o *Llaurenti* vidit Timbal.

Luzula maxima (G. Bauhini) DC. *Fr.*

G. Bauh. Pr. p. 15, f. 1. Koch p. 845, n. 4, DC. Dub. p. 479, n. 10. *L. sylvatica* Bich., Gaud. 2, n. 832, Bert. 4, p. 209, n. 3 et 10, p. 490, Schultes. Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, p. 254, n. 1, Lang. Willk. Pr. n. 803. *Juncus maximus* Ehrh. La Peyr. Herbr. et *J. pilosus* La Peyr. Herbr. partim.; *J. latifolius* Pourr. Herbr. Matr.; *J. pilosus* Chaix Herbr. ex Timb.; *L. sicula* Parl., Todar., ex Carl. Host Gr. A. 3, p. 65, t. 98. Engl. Bot. v. 11, n. 737, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 37, Bichen. Trans. Linn. Soc. V. 12, p. 331, t. 9, f. 3, Sturm Heft 36, Fl. Dan. t. 441, mal., Reichnb. Icon. C. 49, t. 390. G. Bauh. Theatr. col. 102, fig. (nec des. r.); I. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 493, f. supr., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 225, t. 9, f. 2 (4) et f. 5, innumer.?

☞ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstatem. In montanis.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) ad *Azcoitia*, die 25 Maj. 1853; in Pyr. septr. med. *au Pic de Gard*, die 3 Jul. 1843. Habeo a Deville e *Cauterets* et e nemore de *Séneac*.

Folia inferiora per marginem quandoque omnino glabra occurrunt; hinc nota de *foliis margine pilosis* ceu specifica, cum Wimmer et Grabowski, Bluff et Fingerh., Koch, Kunth, Grenier, Godet, Gussone, Parlatore, aut *ciliatis* a Besser, Host, Bertoloni, Meyer, Ern. Kirschleger, Ledebour, Godron, usitata, ceu specifica adhiberi nequit. Et quum dentur pili per marginem tantum interdum, scilicet ii sint qui postremi dispareant in foliis, tunc pejus adhuc *folia pilosa* a multis dicuntur cum Retz, Roth, Brotero, Ehrhart, Wulfen, Villar, Lamarck, Rostkov, Willdenow, Smith, Lejeune, Suter, Wahlenberg, Loiseleur, Hooker (*Br. Fl.*), Spenner, Hagenbach, Hooker et Arnott, ut *hirsuta* (in plantae titulo) dixit G. Bauhinus et cum eo Haller.

Wulfen recte tamen in descriptione plantae (Pl. Carniol. apud Jacq. Collect. 3, p. 60) scripsit de foliorum pilis *demum cadivis*, cf. quoque Fl. Nor. p. 444, lin. 2; itemve Host « *folia..... ad oras pilis deciduis ciliata* » l. c., quod non ita explicate repetivit in Fl. Austr. p. 453, n. 25. Vidistis Lamarck, *Dict.* 3, p. 273, n. 29, distinxisse *varietatem foliis subglabris*. Non me latet hanc Lamarckii varietatem relatam esse a quibusdam, duce DC. *Fr.* 3, n. 1824, ad *L. spadiceam*, de qua sententia minime persuasus moror, nam credere nequeo, virum tam oculatum una comprehendere potuisse species adeo diversas, et eo magis a Candolleana sententia fugio, ex quo Lamarckianam adnotationem in nostram speciem optime cadere percipio. Denique, optime Laharpe speciei characteres reformatos officiens « *folia plerumque pilosa* » dixit, in *Mém. Soc. Hist. Natur. Par.* T. 3, p. 172. Ast rebus bene perpensis laudare nequimus Gaudin hirsutiem hanc omnino praeterientem in *Agrost.* 2, p. 240, n. 2. Video DC. Duby perigonii phylla de hac specie ita describere, ut videantur breviora illis *L. Gesneri*, quod certe correctum non est.

Dicit Koch eam habitare in sylvis montanis, in alpes ascendendo, qui loquendi modus mihi non placet, utpote qui considero hujuscemodi plantas potius e montibus descendere, quam ad illos sese ex humilibus locis extollere. *L. maxima* montes editos nec humiles incolere solet

in Italia et ita generatim in Europa, si adeamus ad illius meridionalem partem.

Ista, quae inter Europae species statura praestat, nisi major, robustior certe quam *L. nivea*, superatur vere ab americana specie *Luz. gigantea* in humidis rivi *Quindiou, Toche* inter et *la Seja* Nov. Granat., degens. Porro *sylvaticae* epithetum plurimis congruenter adponere ut speciebus.

Combretum Plinii, Nat. h. l. 21, c. 6 vel 16, ego non intelligo; fugio quidem ab eorum sententia, qui e torta, forte, Anguillarae (*Sempl.* p. 179) interpretatione agi putant, cum Harduino, de *L. maxima*; cf. etiam Desf. in Plin. ed. Lemair. T. 7, P. 1, p. 22, n. 7. Illa herba *Lucciola* ab Anguillara evocata videtur potius *Luz. nivea*, quam aequae refello, subjectam ad Plinianum *Combretum*. Quocumque modo res intelligatur, aut denique explicetur et recipiatur, hoc certum est, *Combreti* nomen hodie pessime applicitum reperiri ad genus Loefflingianum, Ordinis Browniani, quae a *Combreto* Pliniano longe abhorrent. Quapropter pro Loefflingii *Combreto* restituenda erit *Aetia* Adans. *Fam. pl.* 2, p. 84 et n. 513. Pro Ordine, denominationem *Lumnitziacearum* (R. Br.) N. proponimus.

Luzula Desvauxii! Kunth En. pl. T. 3, p. 304, n. 12, Jeanbr., Timb. le *Llaur* p. 293.

L. glabrata Desv. Journ. (non Hoppe) et *L. parviflora* DC. Dub. p. 478, ns. 7, 8, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 202, ns. 6, 5 (excl. Roth. prolat. e *L. parvifl.*). *L. parviflora* DC. Fr. Suppl. p. 305, n. 1826 b (nec Desv. Journ.). *L. spadicea* b et g Mey. Ern. in *Linnaea* V. 22 (1849), p. 400, 401. *Juncus montanus* g Lamk., *J. pilosus* g La Peyr. Herbr. et *J. spadiceus* La Peyr. Herbr. part., Desv. Journ. bot. 1, p. 143, t. 5, f. 3, panicul. simplicior. bracteisy. integrs. min. bona.; Reichnb. Icon. G. 19, t. 388, f. 858.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editior. Pyr. medior., orient., praesertim meridionalium.

Legi in Pyr. or. supra *Mont-Louis au Bac de Bolchera*, die 13 Jul. 1839; in Pyr. Catal. *Valle de Llo*, die 14 Aug. 1836; supra *Setcasas* ad fontem *Coma armada*, die 28 Jul. 1846. Observavi supra *Salau a la Cascade d'Ilias*, Pyr. septr. medior.; supra *Prats de Mollo* Pyr. or., ad *Porté, a Caranza*.

Vaginae orae plus minus scatent pilis simplicibus aut fasciculatis; qui caeterum variandi modus in aliis quoque ejusdem generis speciebus facile sese offert.

Dicit DC., *Fr. Suppl.* c., repertam *L. parvifloram* a Marchant ad *Melles*, qui locus non multum distat ab *Ilias*, ubi ego speciem observavi, quae et in *Pic du Midi* et ad *Mountarion*, ejusdem regionis, provenire dicitur. Specimina cum meis identica ex *le Mont-d'Or, Auvergne*, vidi in Herbr. Dunal.

L. glabrata Hoppe, a me visa in Herbr. Ital. centr., est certe species ab hac distincta: ejus figurae inspiciuntur apud Host, *Gr. A.* 3, p. 65, t. 99, *Sturm Heft* 28, *Fl. Dan. Suppl.* t. 12.

Habetur pro varietate (β) *L. spadiceae* ab Ambrosi et a Facchini, *Flor. Tir. austr.* p. 495 et p. 831, n. 64; forte non sine ratione.

L. parviflora Desv. *Ibid.* p. 144, n. 6, quae *Junc. parviflorus* Wahlenb. *Fl. Lapp.* n. 162, ex hujus, potissimum, auctoris descriptione, diversam esse speciem perceperam, quum hoc confirmarent ejus specimina a Parlatore mihi concessa: cf. de ea Rostkov. figuram in *opella Dissert. bot. de Junco* (1801) t. 1, f. 1 et in *Fl. Dan.* t. 1929; ejus

var. ex Asa Gray *Man.* est *L. melanocarpa* Desv., Steud. Sunt qui eam judicent unam e formis *L. glabratae* Hoppe; cf. Kunth *En. pl.* 3, p. 300, n. 7, Neilr. in *Maly Enum. pl. Austr.* p. 43.

Luzula spadicea (Scheuchzeri) DC. *Fr.*

Scheuchz. (J.) *Agrostogr. Pr.* (1708) p. 25, t. 6, Schenk. (J. J.) *It. alpin.* 6 (1707, impress. 1723), p. 458, Gram. *Cypr.* 1, ex *Alpib. Rhaetics.* Koch p. 846, n. 6, Bert. 4, p. 212, n. 6, Gaud. 2, n. 833, Schultes. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 256, n. 2, DC. *Dub.* p. 479, n. 9, Lang. *Willk. Pr.* n. 802. *L. spadicea* d. Mey. (E.) in *Linnaea* V. 22 (1849) p. 401. *Juncus spadiceus* All., La Peyr. *Herbr. part.* Vill. *Dauph.* 3, p. 236, n. 16, t. 6 (ita numer.) f. 2, Host *Gram. A.* 3, p. 63, t. 96, *Sturm Heft* 28, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 387, f. 857. Scheuchz. *Agrostogr. tab. in mod. Append. ex Prodr.* n. 6, f. extr.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In montanis editis Pyr. medior. Legi in Pyr. septr. sub *le Port de Venasques*, ad casus aquarum, die 31 Jul. 1838; in *Valle d' Aure* ad *la Sierra d' Azet* l. d. *Sarujes*, die 21 Jul. 1852. Habeo a Deville ex *le Touron de Castère (Azun)* et ex *le Pic d' Ered-lids*. Observavi au *Lac d' Espingo*; à *la Rencluse* sub *la Maladetta*, ad *Basibé*, au *Port de la Hourquette*, au *Llaurenti*.

Folia latitudine variant, sed plerumque valde angusta sunt. Bractae generatim integrae acuminatae, occurrunt aliquando obtusae et lacerae. Staminum filamenta brevissima. Stylus (stigmatibus non computato) in anthesi ovarium subaequat.

Luzula nivea (Caesalpini, Dalechampi) DC. *Fr.*

Caes. *Herbr. Tornab.* 1563, fol. 103, n. 262, De *Plnts.* l. 4, c. 58, p. 185. Dalech. *infr. c.* Koch p. 846, n. 8, Bert. 4, p. 211, n. 5, Gaud. 2, n. 831, Schultes. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 265, n. 14, DC. *Dub.* p. 478, n. 1, Lang. *Willk. Pr.* n. 803. *Juncus niveus* L. Sp., Gmel. *Bad. Alsat.* 2, n. 547. *J. niv.* La Peyr. *Herbr.*; *J. angustifol. villos.*, florib. albs. *Inst. R. Herbr.* p. 247, *Herbr. Michel.* Host *Gr. A.* 4, p. 54, t. 98, *Sturm Heft* 36, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 384, f. 852. Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 426, f. 2, G. *Bauh. Theatr. column.* 106, J. *Bauh. Hist. pl.* 2, l. 18, p. 492, f. inter., Scheuchz. *Agrostogr.* p. 320, n. 8, t. 7, f. 7, fl.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept. In montanis.

Legi in Pyr. septr. aurigr. m.^e *Llaurenti*, sub m.^e *Barbugliera*, die 4 Aug. 1843; ex eadem regione habui a Timbal.

Antherae paulo filamentis longiores. Color perigonii non est niveus, sed e quadam dilutissima flavedine albidus.

J. niveum Schk. *Handb.* t. 98 huic speciei adducere nequeo, spectata praesertim forma anthelae, seu corymbi. Mallem eum referre (cum Mert. et Koch *Deutschl. Fl.* 2, p. 598, n. 1102; Mey. *Fl. Hanov.* p. 582, n. 3) ad *L. albidam* (G. Bauh.) DC. *Fr.*, sed flos seorsim delineatus, in quo conspiciuntur filamenta longitudine antherarum, parum etiam sub hac specie suadet. Reapse minus bona figura, pro alterutra specie praetereunda potius erit, ut jam fecerunt Gaud. *Agrostogr.* et *Fl. Helv.*, Gmel. *Bad. Als.*, Schultes. *Syst. Vegtb.*, Mey. (E.) *Luz.*, Koch *Syn.*, Kunth *En.*, etc. Obscura quidem est Dalechampi icon, quam plures huc trahunt, sed quam alii, cum Wallroth, *Sched. cr.* p. 150, n. 156, ad *L. albidam* potius adducere malunt.

Luzula pedemontana (Monti) Boiss. et Reut.

Junc. angustifolius, etc. *Mont. Pr.* p. 26, ex ejus *Herbario*, quod datum est consulere, die 1 Sept. 1879, (Bononiae). Boiss., Reut *Pugill. pl. nov.* (1852) p. 115, *Parl. Fl. It.* 2, n. 531. *L. lutea* Reichnb. non Link, ex B. R.; *L. albida* Pucc. ex *Parl. Reichnb. Icon. C.* 19, t. 386, f. 856.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. merid. Aragon.

Legi sub *Fanlo*, secus torrentem *Salle*, die 31 Aug. 1851.

Luzula lutea (Scheuchzeri J. J.) DC. *Fr.*

Scheuchz. It. alpin. 4 (1705) T. 2, impress. 1723, p. 335, Gram. aliud. Rhaetic.; Sch. Agr. (J.) p. 314, n. 4, Koch p. 846, n. 9, Bert. 4, p. 214, n. 7, Gaud. 2, n. 836, Schults. Syst. Vegth. V. 7, P. 1, p. 268, n. 17, DC. Dub. p. 478, n. 3, Lang. Willk. Pr. n. 807. *Juncus luteus* All., La Peyr. Herbr.; *J. aureus* Pourr. Chl. Narb. n. 633 et Herbr. Matrit., inque Herbr. Bolos. Vill. Dauph. 2, p. 235, n. 15, t. n. 6 (reapse 7) f. 1, Rostkov. Dissert. de Junc. p. 31, n. 24, t. 2, f. 1, Reichnb. Icon. C. 19, t. 385, f. 853.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editor. Pyr. medior., orientalium. Legi in Pyr. or. m.^e *Cambresdazes*, inque *Valle d'Eynes*, diebus 12 Jul. 1836 et 7 Jul. 1837. Observavi in m.^e *Llaurenti ad l'Etang de la Noux*, in *Valle de Llo*, supra *Setcasas ad Costabona*; in *Valle Aigueclouse* Pyr. medr. septr. vidit Ramnd., teste DC. *Fr.* 3, n. 1623.

Luzula campestris (Gesneri, Lobelii, Richeri) DC. *Fr.* α; Koch.

Gesn. Op. bot. ed. a Schm. t. lign. 2, f. 14, inter., cum 2, 3. Lob. Cruydeb. p. 16, ex Icon. Richer de Bellev. ex Haller. Koch p. 847, n. 10, Bert. 4, p. 215, n. 8 (excl. syns. speciei seqts.); Schultes. Syst. Vegth. V. 7, P. 1, p. 268, n. 18, Gaud. 2, n. 835, DC. Dub. p. 479, n. 12, excl. var. *b*, Lang. Willk. Pr. n. 810. *Juncus campestris* (L. a) La Peyr. Herbr. dempto specimn.; *J. subpilosus* Gilib. Exerc. phyt., *Luz. graeca* (Bor. Chaub.) Kunth? habeo e m.^e Parnethe ab Heldr. Engl. Bot. v. 10, n. 672, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 36, Fl. Batv. v. 3, t. 193, Leers Fl. Herbr. n. 270, t. 13, f. 5, Reichnb. Icon. C. 19, t. 375-6, f. 831-7, Host Gr. A. 3, p. 64, et 4, p. 56, lin. 4-ult. obs.; in 3 t. 97 (excl. f. 5); Spach Suit. à Buff. Atl. t. 113, Bich. Trans. Linn. Soc. V. 12, p. 334, t. 9, f. 4, Lob. Ic. t. 15, f. 2, G. Bauh. Pr. p. 15, extrs., Theatr. col. 103 fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 493-4, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 225, t. 9, f. 4.

☞ Flor. Mart.-Jun. Fruct. Maj.-Jul.

Legi in Pyr. septr. med. *Valle de Lys*, die 14 Jul. 1838; in *Valle d'Aspe sub le Port de Canfranc ad Paglietta*, die 22 Maj. 1858; in Pyr. Navarr. ad *Roncesvalles*, die 13 Jul. 1844; in Pyr. Catal. ad *Girona*, m.^e vulgo *San Grau*, die 22 Maj. 1851. Habeo a Deville e *Tarbes* et e *Valle de Louron*: a Massot e Pyr. or. *de la Tour de Batera*.

Stigmata ante staminum evolutionem exporrecta, unde facilis in specie hybridatio: cf. Meehan in *Journ. of Botan.* (1868) p. 373-4, vel *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 16 (1869) *Rev. Bibl.* p. 82-3.

In planta ad aetatem adultiorem provecta reperiuntur aliquando folia sub-glabra.

De hac specie dixit R. Brown: « *Species in hemisphaero australi tam mire ludens, ac in boreali* » Nov. Hollnd. Van Diem. Pr. Addit. p. 391 (innumer.).

Luzula multiflora (G. Bauhini) Koch.

G. Bauh. Theatr. col. 104. Koch p. 847, n. 11, Fries Summ. Vegth. Scand. P. 1, p. 220, Bromf. Vect. p. 520, n. 6, Gren. Jur. p. 824. *L. multifl.* et *L. sudetica* DC. et cum Dub. p. 479, ns. 11, 13, cum *L. campestr.* *b* (non *a*) Ibid. n. 12, et excl. *a* n. 13 prolat. Krock.? Lang. Willk. Pr. ns. 808-9. *L. erecta* Desv. et *L. sudetica* DC., Schults. Syst. Vegth. V. 7, P. 1, p. 270, n. 19 et p. 273, n. 21. *L. campestris g* et *d* Gaud. 2, n. 835. *L. linigera* (per err. siniger) Wither. Arrag. Br. pl. ed 7, 2, p. 448. *L. intermedia* Thuill. hue confirmata a Coss. Germ. Fl. Par., nec ad super. spec., cui fert Kunth. *J. spicatus* Krock. ? ladnt. Spean. et Blitt.; ad *L. spicatum* confirmant Laharpe et Mey. E. Engl. Bot. Suppl. v. 2, n. 2718 (p. err. 2719) cong.; Purton Midl. Fl. Suppl. p. 352, t. 9, Flor. Dan. t. 1333 et t. 1692, hanc congest., Sturm Hest 77, ns. 6-9; Host Gram. A. 4, p. 55, t. 99 et 3 p. 97, f. 5; Reichnb. Icon. C. 19, t. 377, f. 838; Johnst. (G.) Fl. of Berw. (1829) f. 2, sud., Krock. Fl. Siles. n. 559, t. 52 (aliquando ad t. 32 collocata); Purton Midland Flor. Append. (1821) t. 9, ex Wither., Fl. Batv. t. 976, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 468, f. 2 et p. 493, f. 3, Moris. Hist. pl. Oxon 3, S. 8, t. 9, f. 1, innumr.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Rara.

Legi in Pyr. Cantabr. supra *Ernialde* ad basim mnts. *Unciur*, die 8 Jul. 1857. Habui lectam *de Coumelie ad Gédre a Bordère*. Ad *Irun* vidit Willk., Sert. Fl. Hispn. n. 1041; ad *Medassolles* Lange, nec non ad *le Lac d'Espingo*; ad *le Port de Venasques* Benth. *Cat.* p. 98.

Lusus nigricans, vel spicis atrofuscis praeditus, commemorat *L. crinitam* Hook. fil. Fl. Antarct. p. 84, t. 48.

Fateor me hanc stirpem in loco natali non satis observavisse, eamque potius Koch, Fries et Parlatores fide innixus ceu speciem recepisse, non amissa suspicione agi tantum de forma vel de formis addendis ad *L. campestris*, ut plures jam statuerunt. Et Gaudin, nunquam sibi persuadere potuit agi revera de distinctis speciebus. Alter alpicola Ambrosi, *Flor. Tir. austr.* n. 285 ad *L. campestris*, consilio a Facchini suscepto, adjungit *L. multifloram* Lej. et *L. congestam* Lej., et *L. alpinam* Hoppe quoque; cf. *Fl. Tir. austr.* p. 831, n. 66. Item *L. campestris* late intelligere Kunth *Flor. Berol.* 2, p. 284-5, En. pl. 3, p. 308-9, Spach *Suit. à Buff.* T. 13, p. 137, Areschoug *Pl. cotyled.* *Fl. Gothoburg.* (1836) p. 124, n. 548, Meyer *Flor. Hanov.* p. 582, n. 4, Bertol. in *Fl. It.*, Hook. *Flor. Bor. Amer.* 2, p. 188, n. 3, Aschers. *Fl. Brandenb.* p. 741, Ledebour *Fl. Ross.* 4, p. 219, n. 8, cf. quoque Kirschl. *Vog. Rhen.* 2, ps. 132-3, ns. 7, 8, Steud. *Glum.* p. 293, n. 32. Et ita olim rem gesserat Wimmer, cum Grabowski, *Flor. Siles.* n. 526, quam sententiam ille dimisit in *Fl. Siles.* (1857) ps. 105-6.

Inter hosce quidam notantur, Wimmer, cum Grabowski, Kunth En., Meyer c., Hooker, Ledebour, qui *L. pallescentem* quoque adjungunt, quam plantam, figuratam a Linnaeo in *Fl. Lapp.* t. 10, f. 2, a Reichnb. l. c. f. 839, peculiarem et propriam speciem esse volunt Smith, *Engl. Flor.* 2, p. 182 sub n. 5, Koch s. c. sub var. ϵ et cum hoc Parlat. *It.* 2, p. 308. Sed notandus est Hooker, qui si l. c. *pallescentem* quoque cum *campestris* comprehendebat, illam non amplius commemoravit, dum iterum *L. campestris* polymorphiam tetigit apud Inglef. *It.* (1853) p. 138, vel cum Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 467, n. 4.

Luzula spicata (Micheli) DC. *Fr.*

Michel. apud. Till. *Hrt. Pis.* p. 91 et *Gen. pl.* p. 42, ord. 3, n. 7. Koch p. 847, n. 12, Bert. 4, p. 219, n. 10, Gaud. 2, n. 834, Schultes. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 276, n. 23, DC. *Dub.* p. 479, n. 14, Lang. *Willk. Pr.* n. 811. *Juncus spicatus* L., La Peyr. *Herbr.*, *L. italica* Parl., evidenter (planta gracilior). *Linn. Fl. Lapp.* n. 125, t. 10, f. 4. Host *Gr. A.* 4, p. 66, t. 100, *Engl. Bot.* v. 17, n. 1176, *Fl. Dan.* t. 270, *luxur.*, *Sturm Heft* 28 (non laudant Gaud., Koch); Reichnb. *Icon. C.* 19, t. 379, f. 844-5, et f. 846, vix.

☞ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Jul. Aug. In editis.

Legi in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 8 Jul. 1836. Habeo a Deville ex *Clarabide*, ex *le Lac d'Escoubous* et ex *les Eaux Bonnes* de postremis a defuncto amico lectis. Vidi potissimum *au Ports de Canfranc*, *de Venasques* et *d'Oo*; supra *balnea de Panticosa*, *au Port de la Hourquette*; in m.^e *Llaurenti* etc.: *au Pic de Neouvieille* vidit Ramond.

Folia generatim pilosa dicuntur in vaginae fauce tantum: ego folia superiora glabra revera observavi, sed inferiora plus minus scamentia pilis aut simplicibus vel fasciculatis, potissimum vero in superiore eorum pagina. Caeterum vaginae perpetuo pilosissimae occurrunt, eae praesertim foliorum inferiorum.

Luzula pediformis (Gerardi L.) DC. *Fr.*

Ger. *Flor. Gallo-Prov.* p. 141, n. 12, Bert. 4, p. 218, n. 9, Schultes. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 277, n. 26, DC. *Dub.* p. 479, n. 15, Lang. *Willk. Pr.* n. 812. *Juncus pediformis* Vill., La Peyr. *Herbr.* et *J. campestris* La Peyr. *Herbr.* quoad specim. unum; *L. caespitosa* Gay apud Dur. *pl. Astur.*, ex Bois. *Voy. Esp.*; *L. nutans* (e *J. nutante* Vill.) Duv. *Jouv.*, absque ulla necessitate. Vill. *Dauph.* 2, p. 238, n. 18, t. n. 6, (sed excl. syns. Michel.); Reichnb. *Iconogr. C.* 19, t. 380, f. 847.

☞ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Aug. In editoribus.

Legi in Pyr. septr. med. m.^e *d'Arlos au Casteillet*, die 19 Jul. 1843;

in Pyr. Arag. Valle de Venasques a la Peña blanca, die 19 Jul. 1838. Habeo a Deville ex le Lac d'Escoubous; ex la Cingle de Comps près Pla Guillem a Massot. Vidi au Port de la Picade, supra Barèges, ad Basibé supra Castanesa, ad le Port de Caunterets, in m.^e Llaurenti etc.: in Val de Baños vidit Timbal.

L. caespitosam Gay cum hac conjunctam criticat Lange l. c. p. 190 Obs. ad n. 813: sed characteres ab hoc conclamati, ut specie separetur, non adeo momentosi mihi videntur, qui vereor (potissimum) ne semina sub diverso maturationis statu ille observaverit.

Juncus Plin., Michel., DC. Generis subdivisiones e staminum numero petita (trino, aut sexto) a Kunth En. pl., pessimae pro certo sunt, quum dentur species alterutro staminum numero ludentes.

Juncus maritimus (Parkinsoni) Lamk. *Dict.* (1789), Linki dictus a Crépin *Belg.*

Park. *Theatr. bot.* ed. 1640, p. 1194. *J. acut. marit. angl.* n. 7, p. 1193, f. infer. interm. Lamk. *Dict.* 3, p. 264, n. 2, Koch p. 838, n. 1, Bert. 4, p. 174, n. 2, Schultes. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 247, n. 102, DC. *Dub.* p. 475, n. 6, Lang. *Willk. Pr.* n. 778. *J. rigidus* Desf. ex Lahrp. *Loisel., Gall. Mey. confirm.* Guss. ex Desf. *Herbr., denique* Goss. *Voy. botq. Alg. J. scirpoides* Dunal ined. ex Gren. *Godr. Fr., mecum certe non ita effatus est* Dunal. *Host Gr. A.* 3, p. 54, t. 80, *Engl. Bot.* v. 24, n. 1725, *Fl. Dan.* t. 1689, *Sturm Heft* 71, *Fl. Batv.* v. 10, t. 761, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 402, f. 895. *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 232, t. 10, f. 6, n. 14.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In littor. utriusque maris, oceanici frequentior.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) ad *San Sebastian*, die 8 Sept. 1844. Habui e *Bayonne* a Deville. Observavi ad *St. Jean de Luz*, *Fontarabia*; ad *Rosas*.

Rhizoma odoris non expers, ut bene adnotavit Bromfield *Fl. Vect.* p. 512, l. 2, de calami basi.

Calami basi cylindranei, superne evidenter compressi, gradatim et obscure in hanc postremam formam superne mutati; oculo nudo laeves apparentes, sub vitro tenuissime striati sese offerentes; caeterum sub nitidi, farcti, inarticulati e medulla continua. Folia inferiora ad vaginam scariosam redacta; iis proxima in folium cylindraneo-compressum conversa, calamos aemulancia et ut isti pungentia. Rachis compressa, altero latere plano, alio semicylindraneo, ad ramos seu ad flores incrassata. Anthela terminalis decomposita, basi, ad florum capitula bracteata: perperam DC. Duby dicere paniculam *proliferam*, a quibus perigonium et capsula non bene definita sunt.

Juncus acutus (Dioscoridis) Caesalp. *Herbr., Castell. Hrt. Messan., Lamk. Dict.*

Diosc. l. 4, c. 52; *J. secund. gen. Caes. De Plnts.* l. 4, c. 60, p. 188. Lamk. *Dict.* 3 (1789) p. 264 n. 1, Koch p. 838, n. 2, Bert. 4, p. 113, n. 1, Schults. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 245, n. 101, DC. *Dub.* p. 475, n. 5. La Peyr. *Herbr.;* *Junc.* n. 320, *Ass. Syn. Arag.* p. 45, *J. Tommasinii* Parl. *liquide patet.* *J. litoralis* C. A. Meyr., *J. acuto maritimus* E. Meyer in Ledb. *Ross., ex Regel. Host. Gr. A.* 4, p. 54, t. 97, *Engl. Bot.* v. 23, n. 1614, *Sturm Heft* 71, *Reichb. Icon. C.* 19, t. 401, f. 894. *G. Bauh. Prodr.* p. 21, c. 2, fig. extr., *Theatr. col.* 173, *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 232, t. 10, f. 7, n. 15, *Barr. Icon.* t. 203, f. 2, anthel., *Park. Theatr.* p. 1193, f. 4.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. delabente Æstate in Autumn. exord. In littoribus utriusque maris.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *St. Jean de Luz*, die 27 Sept. 1844. Vidi ad *Rosas*.

Caudex vel rhizoma densissimum, valde intricatum, tectum squamis multis scariosis veluti aphyllis et aliis foliiferis (mirabere e plantis istis sectionem *Juncorum* aphyllam dedisse adhuc cum L. Sm. *Engl. Fl.*); hae foliorum vaginae scariosae inferne fuscae, superne badiae sunt. Squamas istas habendas esse ceu vaginas foliorum jam emarcidorum facile mihi persuasi. Calami cylindranei, tenuissime striati, superne obscure compressi, occurrunt tripedales et ultra, ad orgyalem etiam altitudinem pertingentes. Folia sunt ejusdem ferme structurae, inferiora omnia acutissima, pungentia et cum plicatura culmo fragilia. Diversam a mea tutantur opinionem ii, qui organa ista ceu calamos abortivos considerant, Smith, Schultesii, Bertoloni, Hooker, Grenier, Bromfield. Rachis evidenter compressa. Herba tota glaucescens, intense viridis, opaca.

Male DC. Duby paniculam proliferam declarare: melius Barrelieri ex G. Bauhino, *Paniculam Sorghi* figuram portendere dixerat.

J. maritimus ab *acuto* illico facie distinguitur, quia iste major et robustior est, densiores efformat caespites, densansque promet paniculas, quibusdam ramis divaricatis et colore viridi saturatiore gaudens: dum in *J. maritimo* non culmi tam editi, tam robusti et numerosi, neque tam densa panicula, quae magis elongata, et strictior, totaque coloris pallidioris, e majore glaucescencia, quam partes ejus obducuntur. Sileo de characteribus majoris adhuc momenti, a sepalis et a capsulis desumptis, hodie apud botanicos notissimis.

Species procul dubio invicem differentes distinxerunt jam a duobus saeculis Parkinson *Theatr.*, Morison *Hist. pl. Oxon.*, Ray *Hist. pl. et Syn.*; dein Tournef. (in *Herbr. ex Guss.*), Monti *Gram.*, Micheli *Gen. et Cat. hrt. Flor.*, Scheuchz. *Agrostogr.*, Zannichelli *Vnz.*, ut de aliis quibusdam sileam. Linnaeus una comprehendere species a se ipso non bene spectatas, vir qui in dubiis morem habuit unire potius quam sejungere (cf. *Crit. bot.*, § 317). Imitarunt Linnaeum plures eorum, quos Magistri auctoritas, potius quam rei observatio movit. Separarunt tandem iterum Lamk. *Dict.*, Sm. *Brit.*, Bichen. *Trans. Linn. Soc.* (V. 12), Schousb. *Marok.*, Rostkov. *Junc.*, Brot. *Fl. Lusit.*, Savi *Bot. Etr. etc.* Sejungunt hodie omnes absque labore has species in operibus plurimis optime illustratas, figurisque splendidissimis etiam condecoratas. Qua de re non parum commotus sum videns nova dubia de specierum legitimitatibus excitari a Bory et Chaubard, *Exped. Sc. Morée* (1832) p. 104, n. 479, et *Fl. Pélop.* p. 23, n. 584, Obs.

Juncus Matthioli! J. Bauh.

Matth. *Comm. ed. Valgr.* 1554, p. 462. *J. conglomeratus* L. *Sp.*, Koch p. 838, n. 4, Bert. 4, p. 177, n. 4, Gaud. 2, n. 811, Schults. *Syst. Vegtb.* V. 7. P. 1, p. 176, n. 2, Lang. *Wilk. Pr.* n. 791. *J. communis* a Meyr. *Jun. DC.*, Dub. p. 475, n. 2. *J. conglomer.* La Peyr. *Herbr. et Scirpus romanus* La Peyr. *Herbr.*, *J. glomeratus* Salish. *Pr. Engl. Bot.* v. 12, n. 835, Host. *Gr. A.* 3, p. 55, t. 82, Sv. *Bot.* v. 7, t. 479, f. 2, *Fl. Dan.* t. 1094, Schub. *Icons.* t. 18, f. 10, Leers *Fl. Herbor.* p. 87, t. 13, f. 1, Sturm *Hft 71*, Reichnb. *Icon. C.* 19, t. 408, f. 912-3, *Fl. Bat.* v. 13, t. 978, Matth. p. 1036, Camer. *Epit.* p. 780, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 18, p. 520, f. 2, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 984, fig., Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 231, t. 10, f. n. 7, Lob. *Ic.* t. 84, f. 3, mihi vidt. et inde G. Bauh. *Theatr. col.* 182, f. 1.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul.-Sept.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Vizcaya*) ad *Bilbao*, die 4 Jun. 1853. Habeo a Deville e Pyr. septr. med.; a Massot e Pyr. or. lectum ad *Costabona*, nec non ad mare prope *Nazain*.

Calamus in viva quoque planta, superne praesertim, manifestissime striatus; forma paniculae arte ludens glomerata aut stricta, laxa aut effusa; mammillam elevatam in superiore parte capsulae, stilum supportantem, vidi. Hanc speciem, quam antiqui distinxerunt a *J. effuso*, quam Scheuchzer, Leers et Roth., Vahl et Smith illustrarunt, quam neotericorum praestantissimi acceperunt atque salutarunt, ego cum Laharpe, Meyer, Spenner, DC. Duby, Noulet, Wallroth, Sprengel, Steudel, Kunth, Ambrosi, Hooker filio, Cosson, Germain, Weddel, Neilreich, Caruel, Ledebour, Engelmann apud Asa Gray *Man.* ed. 5, despiciere nolo.

Nitidissimus ille character e forma capsulae desumptus, quem a Koch (Synops.) mutuarunt neoterici, aut cui cum Mertens (*Deutsch. Flor.* 2, p. 572, 573) tribuit Spach (*Suit. à Buff.* V. 13 (1846) p. 135-6), revera primitus detectus, descriptus ac delineatus est a Leers (*Herbor. ns.* 261, 263, t. 13, f. 1, 2); solemniter prolatus a Brot. *Fl. Lusit.* ps. 510-11, ns. 3, 4, ab Heller *Fl. Wirceb.* 2, p. 375, ns. 1, 2, a Sm. *Engl. Fl.* 2, p. 161-2, ns. 4-5, nec non a Bromfield, a Babington, a Schultess. s. c.; non male objectus a Naccari, *Fl. Ven.*, ns. 352, 354; qui character, injuria, vix percipiendus dicitur ab Ambr. *Fl. Tir. austr.* 1, p. 470, n. 263, Obs.

Absolutam denique inter utramque speciem differentiam aperuerunt observationes histotaxicae a Duval-Jouve actae: cfr. *Atti Congr. bot. Ital.* 1874, ps. 245-6.

Medullae structuram et officium ex Thomson renuntiavit Withering, *Arrng. Br. pl.* ed. 7, 2, p. 439.

Juncus effusus (Tragi) L. Sp.

Trag. St. h. p. 686, n. 1, sine fig. Koch p. 838, n. 5, Bert. 4, p. 178, n. 5, Gaud. 2, n. 810, Schultes. *Syst. Vegtb.* V. 1, P. 1, p. 178, n. 5, Lang. Willk. Pr. n. 790. *J. communis* b Mey., DC. Dub. p. 475, n. 2. La Peyr. *Herbr.* et *J. inflexus* La Peyr. *Herbr.* partim? s. l. *J. communis* et *J. filiformis* Richard. A. *Nouv. Zel.*, ex Hook. fil. *New Zeel.*; *J. pallidus* Kunth. nec Br. ex Hook. fil. *Tasm.*; *J. laevis* Dod. *Pempt?* (non primus Dalech., qui super. speci.). Host *Gr. A.* 3, p. 55, t. 83 (nec 84, Bert.); *Engl. Bot.* v. 12, n. 836; *Sv. Bot.* v. 7, t. 479, f. 1, Leers *Herbr.* p. 88, t. 13, f. 2 (nec 3, Gaud.); *Fl. Dan.* t. 1096, *Fl. Batv.* v. 2, t. 84, *Sturm Heft* 71, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 412, f. 920. Dod. *Frum. Leg. etc.* p. 264, f. 1, *Hist. plntr.* (gall.) p. 350, f. inter., *Pempt.* p. 605, f. media, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 985, f. 1, huj. imitat., *Lob. Ic.* t. 84, f. 2 (media) mihi videtur, G. Bauh. *Theatr.* col. 182, f. extr., *Morison Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 231, t. 10, f. 4.

¶ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Jul.-Sept.

Legi in Pyr. Catal. prope *Camprodon* ad pagum *Caballera*, diebus 22 et 24 Jul. 1846.

Planta viridis, vix glaucescens, nitida. Calamus in viva planta laevis, si nudis oculis eum inspicias, si armatis, tunc tenuissime striatus sese ostendit; striae manifestiores fiunt ascendendo ad anthelam. Medulla in caule est continuata. Lusum ejusdem speciei ad *Camprodon* item legi, in quo, culmi crassiores, et panicula minus effusa, ferme conglomerata; haec forma (β *compacta* Hopp.) valde accedit *J. conglomerato* Host *Gram. A.*, ad superiorem speciem citato.

Indiligerent Courtois, *Comm. in Dod. Pempt.*, unicam tantam denominationem lexit in *Dod. Pempt.* p. 605, ad figuras exteriores (*J. acutum*), cui nomina specifica duo ille objecit *J. effusi* et *J. glauci*, non clare declarans quamnam e duobus figuris pro una et pro altera specie intelligeret, denuntiato insuper *J. glauco* L. qui Ehrharti est.

Juncus glaucus (Tragi) Ehrh. *Beitr.* 6. Calamr. Gram. etc. p. 83, n. 85.

J. vulgr. altr. colr. ciner. Trag. *Krth.* p. 543, *St. h.* p. 686, n. 2, sine ic. Bert. 4, p. 179, n. 6, Gaud. 2, n. 809, DC. *Dub.* p. 475, n. 3, Kunth *En. pl.* 3, p. 316, n. 1. *J. diffusus* Hopp., *J. glaucus* et *J. paniculatus* Hopp., Koch p. 839, ns. 6, 7, 8? *J. glauc.* et *J. diffusus* Lang. *Wilk. Pr.* ns. 788, 789. *J. diaphragmarius* Brot.? *J. diffus.*, *J. glauc.* et *J. panicul.*, Schultes. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, ps. 180-3, ns. 8, 9, 10, 11. La Peyr. *Herbr.* et *J. inflexus* La Peyr. *Herbr.* partim? *J. filiformis* Bergr. Bass. *Pyr.*; *J. tenax* Desmz. *Cat.*? *J. diaphragmarius* Brot. Lus., *J. equisetosus* Du Mort? *J. depauperatus* Ten. *revera var. videtur*; *J. laevis* Gesnr. *Hrt.*; *J. acutus* Dod., *proposito et nomine J. Oxyschoeni (graece)*; *J. Oxyschoenus* Dod. et *J. Melanranis* Dalech. (ex Theophr. de cujus pl. non sum persuasus!); Ruell. item? sed cf. Theophr. h. l. 4, c. 13. *Engl. Bot.* v. 10, n. 665, *Sv. Bot.* v. 7, t. 479, f. 3, *Host. Gr. Austr.* 3, p. 54, t. 81, *Sturm Heft* 71, 77, *Fl. Dan.* t. 1159, *Leers Herbor.* p. 88, t. 13, f. 3 (non 2, Gaud.); *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 415, f. 922 et 414, f. 921 *diffus.*, *Fl. Bot.* v. 13, t. 980, *Dod. Hist. pl. (gall.)* p. 350, f. 1, *Fum. Leg. etc.* p. 264, f. 2, *Pempt.* p. 605, f. 3, *Dalech. Hist. pl. Lugd.* p. 985, f. 2, ex *Dod. f. 3 sua*: *Lob. Ic.* t. 85, f. 1, non placet; *Moris. Hist. pl. Lugd.* 3, S. 8, p. 232, t. 10, f. 13, *Tabern. Krth.* p. 566, f. 2, *Icon. t.* 249, f. 2, *G. Bauh. Theatr. col.* 184, *Barr. Icon.* t. 204, f. 1 et 2, *J. Bauh. Hist. pl.* 2, l. 18, p. 521, f. 1, *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 232, t. 10, f. 13.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Sept.

Legi in *Pyr. Cantabr.* ad *St. Jean Pied de Port* et ad *Irulighuy*, diebus 29 Jul. et 4 Aug. 1841; in *Pyr. Catal.* ad *Camprodon*, die 23 Jul. 1846. Habeo a Deville e *Tarbes*.

In individuis Cantabricis haec adnotavi: calamum teretem, modice, aut tenuiter striatum, medulla continua farctum; anthelam paucifloram, ramis simplicibus undique versis; stilum manifestum. Stirps ibidem degabat potissimum in fundo calcareo. Eandem judico speciem Catalaunicam, quae magis glauca et pallidior est; ejus calami, qui in evolutioribus individuis apice inflexi conspiciebantur, magis manifeste striati apparebant, itidem medulla continua farcti; capsulae ovatae potius quam obovatae, vixque obtusae. Hujuscemodi planta ad formam quae *J. diffusus* dicitur, strictius spectare videtur.

Differentiae autem petitae a *culmo subtiliter striato*, eodemque *profunde striato*; a *medulla continua farcto*, aut *medulla loculoso-interrupta praedito*, et a *capsula obovata* aut *oblongo elliptica*, ut *J. diffusus* a *glauco* separatim procederet, fuerunt ne secundum naturam recte confectae? Est quod ego non credo: et inde distinctionem inter hasce stirpes legitimam admittere nequeo, easque et supra citatas etiam, hac vice, cum Meyer (Ern.) *Junc. Specim.* p. 29, n. 3, una comprehendere cogor. Considerato *J. paniculato* Hoppe nullam in eo percipio ponderosam notam, qua tute a *J. glauco* Ehrh. separari possit, et video ad eum relatum *J. glaucum* Salzm. *Pl. exsicc.* ex agro Monspel. n. 2 (cf. *Schult. c.* et *Kunth En. pl.* 3, p. 317*), sed circa Monspelium non amici mei, nec ego speciem peculiarem cum *J. glauco* stricte affinem percepimus, solo excepto, ab omnibus recognito, *J. effuso* L.

Sed non omnes *J. diffusum* Hoppe vidimus in eadem stirpe, nam obtulit sese aliquando planta, quam Meyer E. et Garcke (*Nord Deutschl.* 5 Aug., 382) hybridam existimarunt, *J. effuso-glaucum* eam nuncupantes; cf. *Neilr. in Maly En. pl. A.* p. 41 et videas quoque *Gren. Jur.* p. 187, *Aschers. Fl. prov. Brand.* p. 733, *Ledeb. Fl. Ross.* 4, p. 235. Dari stirpem hybridam e *J. glauco* et *conglomerato* suspicabatur *Bromf. Fl. Vect.* ps. 512-3.

Juncus tenax Poir. *Herbr.*, a me olim visus apud Moquin, repraesentatur a pauperrimo specimine, ita ut cui formae strictius adduci debeat definiri nequeat. *Poireti descriptio, Dict. Suppl.* 3 (1813), p. 156, n. 35, ita confecta est, ut ad rei decisionem minime valeat.

J. glaucus Ehrh. haberi ne potest pro *J. inflexo* L. Sp.? Sed unde certitudo hauriretur? Non e characteribus specificis obscurissimis, futilibus, vel nullius ponderis: « *Culmo nudo, apice membranaceo, in-*

curvo, panicula laterali », jam in Sect. 1.^a *Culmis nudis* locata planta! Non e synonymis; quorum aliqua ad *J. glaucum* evidenter spectant, alia vero non. Non e patria nimis late indicata et utinam exacte! « *In Europa australi.* » Hinc *J. inflexum* L. merito reliquerunt Botanici et forte in aeternum relinquent, ex quo ipse Smith de Linnaeo *J. inflexo* ita effatus est: « *Many synonyms and figures of early authors, quoted by Lynnaeus to his J. inflexus, wich I believe to be a nonentity, probably belong to our glaucus; but they gave a wrong idea of its position. I have in vain sought for any thing that could answer to J. inflexus, either in a state of nature, in gardens, or in old collections.* » *Engl. Fl.* 2, p. 161. Nunc cf. ad rem etiam Schultes. l. c. p. 183-4 et p. 1654.

J. balticus ad *Mont-Louis* indicatus a Guillon (1873-4) fortassis *glaucae* hujus forma fuit.

Nomen *J. melancranis* a Ruellio, *Nat. stirp.* l. 3, c. 100, p. 799, lin. ante ultima, Dalechamp. s. c., inditum in capite non suscepi, quia pro hoc interpretati sunt *Juncum atrum*, sive secundum, fructu nigro Theophr. *Hist. pl.* l. 4, c. 13, quem potius videmus in *Schoeno nigricante* L., Theophrasto vix adjungimus Plinium, *Nat. h.* l. 21, c. 18 vel 69, utpote qui loquutus, de more, de rebus sibi ignotis, confusionem, nec illustrationem attulit, dum hoc quoque tractavit argumentum.

Juncus multiflorus Desfontaines! *Fl. Atl.*

Bert. 4, p. 196, n. 19, Schultes. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 190, n. 21, *Parl. Fl. It.* 2, n. 567. *J. multifl.* et *J. rigidus?* (non Desf.) DC. *Dub.* p. 477, n. 23 et p. 475, n. 4? *J. siculus* Tin. apud Guss. *Syn., var. anth. de pauper.* ex *Parlat.*; *J. salinus* Dur. *Alg.* ex Coss. Desf. l. c. p. 213, t. 91, Dur. in *Expl. Sc. Alger.* t. 43, f. 2.

☞ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Aug. Sept. In *marit. Pyr. Atax.* et or., *Catalaunicis.*

Legi in *Pyr. Catal.* ad *Rosas*, die 21 Jun. 1851. E viciniis *de Narbonne* habeo a Delort.

Quum viderim hanc speciem dubie versari apud amicos Dunal et De Girard, spectatis characteribus *J. rigidi* DC. et Duby erutis e specimine *Monspeliensi* a Dunal accepto, qui characteres a *J. multifloro* Desf. non abhorrent, in suspicionem veni, eorum *J. rigidum* a *J. maritimo* diversum, itemve a *glauco* (cui sub ponitur), probabiliter hujus *multiflori* esse.

Juncus arcticus (Linnaei) Willd. *Sp.*

L. *Fl. Lapp.* n. 116 (excl. syns.). Koch p. 389, n. 10, Bert. 4, p. 182, n. 8, Gaud. 2, n. 813. Schultes. *Syst. Vegth.* V. 1, P. 1, p. 175, n. 1, Gren. *Godr. Fr.* 3, p. 340, Lang. *Willk. Pr.* n. 786 (excl. *La Peyr. prolat.*). *Flor. Dan.* t. 1095, *Sv. Bot.* v. 7, t. 749, f. 5, *Sturm Heft* 71, *Reichnb. Icon.* C. 19, t. 410, f. 915.

☞ *Flor.* Jul. Aug.

Habeo a Deville loco in scheda posito *Pic du midi*, sed suspicor ex *La Peyr.* ad specimen exoticum? Locum certum de hac specie in *Pyrenaeis* detexit Zetterstedt ad parvum lacum (*d'Albo* ex Philippe) inter *Rencluse* et nives aeternas *de la Maladetta*: videas *Zett. Pl. vasc. Pyr. principls.* n. 1256.

Confusus, forte, aliquando a plurimis nostrum cum *J. effuso*, cujus sumeretur pro varietate minore.

Juncus arcticus *La Peyr. Herbr. Pic du midi* repraesentatur a

caespite plantae sterilis, quam potius *J. filiformen* judicavi, ut senserat DC.

Juncus filiformis (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Theatr. col. 183, n. 6, sine ic.; Pin. p. 12 a n. 6. Koch p. 840, n. 11. Bert. 4, p. 181, n. 7. Gaud. 2, n. 812, Schultes. Syst. Vegt. V. 7, P. 1, p. 188, n. 18. Maximow. Prim. Fl. Amur. p. 293 sub n. 775 (ad *J. brachyspath.*); DC. Dub. p. 475, n. 1, Lang. Willk. Pr. n. 787. La Peyr. Herbr. et *J. arcticus* La Peyr. Herbr. ? *J. Pilaei* Laharpe? ex Hook. Bor. Amer., *J. setaceus* Torr. ex As. Gr. Man. Engl. Bot. v. 17, n. 1175, Fl. Dan. t. 1207, Roem. Fl. Eur. fasc. 2, n. 3. Host Gr. A. 3, p. 56, t. 84, Sm. Spicileg. bot. fasc. 1. 2, t. 3, Sv. Bot. v. 7, t. 479, f. 4, Leers. Fl. Herbor. p. 89, t. 13, f. 4, Sturm Heft 36, Reichnb. Icon. C. 19, t. 412, f. 919, Fl. Bot. v. 14, t. 1114. Scheuchz. Agrostgr. p. 347, n. 7, t. 7, f. 11, Pluk. Phytgr. t. 40, f. 8.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editoribus Pyrenaeorum mediorum orientalium.

Legi in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 7 Jul. 1836. Habeo a Deville e *Lientz, près Barèges*. Observavi au *Port de la Picade*, in m.^e *Basibé*, supra *Panticosa*, au *Llaurenti*.

J. inundatus Drejer *Annal. Kröyeri* 2, p. 181, Fl. Dan. t. 2287, huic speciei nostrae admodum affinis est.

Juncus triglumis (Burseri) L. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 22, n. 2, a Bursero; cf. etiam Theatr. col. 183, n. 8, sine ic. Koch p. 840, n. 14, Bert. 4, p. 186, n. 11, Gaud. 2, n. 825, Schultes. Syst. Vegt. V. 7, P. 1, p. 251, n. 107, Wils. apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831) p. 414, n. 33, DC. Dub. p. 477, n. 25, Lang. Willk. Pr. n. 775. *J. candidus* et *J. fuscatus* Turcz. ex Ledb. Ross. Linn. Fl. Lapp. n. 115, t. 10, f. 5, Lightf. Fl. Scot. p. 186, t. 9, f. 2, Host Gr. A. 3, p. 61, t. 92, Engl. Bot. v. 13, n. 899, Fl. Dan. t. 132, Sv. Bot. v. 7, t. 497, f. 3, Sturm Heft 28, Reichnb. Icon. C. 19, t. 392, f. 865, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 245, t. 12, f. 49.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editor. Pyr. medior., orientalium rarus.

Legi in Valle *d'Eynes*, die 22 Jul. 1839. Observavi ad *Basibé* supra *Castanesa*, Pyr. Arag., sub *le Port d'Oo*, in m.^e *Esquierry* etc.

Juncus alpestris (Gesneri) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. P. 2, fasc. 1, p. 14, t. 4, f. 16. *J. trifidus* J. Bauh., L. Sp., Bert. 4, p. 184, n. 10, Gaud. 2, n. 814, Schult. Syst. Vegt. V. 7, P. 1, p. 249, n. 104, Wulf. Fl. Nor. n. 835, Ambros. Fl. Tir. austr. 1. n. 274 et Facchin. Ibid. p. 830, n. 61, Wils. apud Hook. Bot. Miscell. 2 (1831) p. 414, n. 31, DC. Dub. p. 476, n. 15, Vitm. Sagg. p. 27-8, Lang. Willk. Pr. n. 776. *J. trifid.*; et *J. Hostii* Tausch, Koch ps. 840-1. ns. 15, 16. *J. trifid.* La Peyr. Herbr.; *J. bifidus* Pourr. Herbr. Matr., *J. trifid.* et *J. monanthos* Jacq., Parl. It. Engl. Bot. v. 21, n. 1482, Lightf. Fl. Scot. p. 183, n. 4, t. 9, f. extr. vel 1, Host Gr. A. 3, p. 57, t. 85, Fl. Dan. t. 107, et t. 169 montns., Sturm Heft 71, Jacq. Enum. st. Vindb. p. 61 et p. 236, t. 4, f. 1, Krock Fl. Liles 1, n. 546, t. 48, A, B. Reichnb. Icon. C. 19, l. 394, f. 869 et 870-1 monente Host. G. Bauh. Pr. p. 22, n. 5, f. extr., Theatr. col. 185, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 521-2, fig.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editis editoribusque.

Legi in Pyr. septr. aurigr. supra *Mijanes*, sub *la Maura* die 8 Aug. 1843. Habeo a Deville ex *Pouchergues*. Observavi in montibus supra *Luchon*, au *Port de Cauterets*, in Valle de *Louron* editiore; ad *Bielsa*; au *Mont-Llaurenti* etc.

Calamus cylindraceus, folia involucralia canaliculata. Flores numero variantes ab uno ad tres, rarissime quatuor.

« *Juncus trifidus* est omnino meus; cur *monanthum* dicas? » L. in Littr. ad Jacq. datis Upsal. 20 Aug. 1764 (ex edit. Vindb, 1841), p. 77. Sed *Junc.* Gmel. Fl. Sibir. 1, p. 70, n. 33, t. 18, f. 1, huc relatus a Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 234, n. 27, me non suasit, nec cui altero satisfecerit video.

Falsam *trifidi* denominationem, quum nil trifidi reperiatur in hac specie, correxi. Hunc potius filiformem nuncupare potuisset Linnaeus.

Juncus capitatus (Cherleri) Weig. Obs.

Cherler. ad J. Bauh. infr. cit. Bert. 4, p. 188, n. 12 (excl. J. supin. Bichn.); Gaud. 2, n. 816, Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 164, n. 18 (excl. it. Bich.); Schults. Syst. Vegtb. V. 1, P. 1, p. 222, n. 67, et P. 2, p. 1660, Kunth En. pl. 3, p. 355, n. 87, Lang. Willk. n. 799. J. ericetorum Pollich, DC. Dub. p. 475, n. 8. J. capit. et J. triandrus Gouan, Koch p. 841, ns. 18, 17. La Peyr. Herbr. partim; J. scorpioides Pourr. Herbr. Matr. qui ibidem synonymon J. triandri Gouan confirmavit; J. mutabilis Cav. Cav. Ic. descr. 3, p. 49, n. 234 (excl. syn.) t. 296, f. 2, Sturm Heft 13, Fl. Dan. t. 1690, Engl. Bot. Suppl. v. 1, n. 2644, Weig. Obs. p. 28, n. 14, t. 2, f. n. 5, Reichnb. Icon. C. 19, t. 391, f. 862-3, Fl. Bat. v. t. 977. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 523, f. 1, Chabr. Sciagr. p. 197, f. 4.

⊙ Flor. Maj. Jul. Fruct. Jul. Aug. In locis humilior. vivere solet. Legi in Pyr. septr. aurigr. supra *Ax*, die 31 Jul. 1840; in Pyr. or. *Cerdaña*, inter *Equet* et *Targassonne*, die 11 Aug. 1837.

Juncus pygmaeus (Micheli) Thuill. *Fl. Par.*

Michel. apud Tilli Hrt. Pisan. p. 90, et Gener. p. 39, ns. 1, 2. Savi Bot. Etr. 2, p. 69, n. 354 (excl. Moris); Lang. Willk. Pr. n. 798. J. pygm. et J. bicephalus Viv., Schult. Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, p. 223, n. 68, et p. 224, n. 69, cum P. 2, ps. 1660-61, Bert. 5, Sp. add. p. 635, n. 10 et 4, p. 180, n. 13, DC. Dub. p. 476, ns. 11-12, Kunth En. pl. 3, ps. 341-2, ns. 62-3. J. bupleuroides Pourr. Herbr. Matr. asserv. ex Lange Pug. et Pr. c., a me aliter judicatus. J. nanus Dubois Fl. Orlus. ex Gren. Godr. Fr.; Flor. Dan. t. 1871, Reichnb. Icon. C. 19, t. 391, f. 864.

♂ Flor. Maj. Jun., Jul. Fruct. Jun. abeunte, Aug. In Pyr. Atax. et orientalibus.

Legi in Pyr. Atax. Corbariens. ad *Fontfroide*, die 21 Maj. 1839. Habui ex *Fontlaurier*, ibidem proxime, a Delort. Vivere ad *Perpignan* testabatur Massot.

Locum Savi, Bot. Etr., hic adduxi, quamvis aliter senserint alii, inter quos nuper Moris et De Notrs. etiam, Fl. Caprar. n. 387, dubio (?) nihilosecius ab eis adposito.

Specimina Micheliana ipsemet possideo, eaque a Targioni A. accipi. Stirpem in Gallia mediterranea ego detexi quoque *au Bois de Roquehaute* supra *Agde*.

J. Sorrentini Parl. It. 2, n. 585, pavide (oculis meis) speciei propriae locum occupat.

Juncus supinus (Ray) Moench En. Hass. (1777).

Ray Hist. pl. 2, p. 1307, n. 5, a Dale. Koch p. 843, n. 24, Parlat. Fl. It. 2, n. 579, Dav. Jouv. Jones. à feuil. clois. p. 138. J. uliginosus Roth 1787, Sibthrp. 1794. Bert. 4, p. 204, n. 22, Schultes. Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, p. 209, n. 48 et P. 2, p. 1659. Lang. Willk. Pr. n. 797, Drej. Fl. exc., Hafn. n. 367 (excl. J. repnt. Req.). J. supin. et J. fluitans Lamk. DC. Dub. p. 476, ns. 9-10. J. subverticillatus Wulf., La Peyr. Herbr., vars. non typus, et J. capitatus La Peyr. Herbr. partim; J. ramosissimus Pourr. Herbr. Matr. et J. bupleuroides Pourr. Ibid., hunc ad superiorem refert Lange; J. bulbosus (L. Sp. ed. 1), et J. subverticillatus Benth. Cat.; J. subtilis Mey. Syn.; J. fluitans Michx. ex Hook. Bor. Amer.; J. triandrus Vill., J. Welwitschii Hochs. Moench. l. c. p. 167, n. 296, t. 5, Schk. Handb. t. 98 b fig. extremos indicans; Host Gr. A. 3, p. 58, t. 88, Fl. Dan. t. 817 et t. 1099, Sturm Heft 13 et 78, Engl. Bot. v. 12, n. 801, Lorey et Dur. Fl. Côt d'Or 2, p. 912, t. 6, formae variae, Vill. Cat. pl. Jard. Ec. Strash. (1807) p. 81, (excl. J. pygmaeo Fl. Fr.) t. 2, fig. supr., Reichnb. Icon. C. 19, t. 397, f. 882-3-4, et f. 855-6, monstrositates, Bisch. Handb. t. 5, f. 143. Scheuchz. Agrostgr. p. 330, n. 5, t. 7, f. 10, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 227, t. 9, f. 3, 4 (in media tab.); Pluk. Almg. p. 179, Phytgr. t. 32, f. 3, monstr.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug.-Oct. Frequentior obvenit per regionem oceanicam.

Legi in Pyr. Cantabr. inter *Baigorrry* et *Bancà*, ad *Orzà* quoque, diebus 12 et 24 Jul. 1841; ibidemve *al Col de Ispeghuy*, die 29 Jul. 1844; in Pyr. septr. aurigr. *Valle de de Savignac*, die 24 Jul. 1840; in Pyr. or., *Capsir*, *au Bois de la Matte*, die 16 Jul. 1836. Habeo a Deville e variis Pyr. septr. locs., speciatim vero ex *Echez*, *Montaigu*, *Vic*.

Haec species, ut permultae aliae amphibiae plantae, differentes sumit

facies habitusque diversos. Hoc bene animadverterat Schkuhr, qui figuram dare studuit in qua extremæ formæ una comprehenderentur, adposito nomine *J. supini-uliginosi*.

J. subverticillatus Host, cum tab. s. c. offert plantam nostræ similimam, notandam tamen perigonii sepalis interioribus brevioribus, minus acutis, et stamina sunt tria. Quidquid dixerit Gmelin, Fl. Bad. Als. 4, p. 243, *Non* etc., Fl. Dan. t. 1099, ad hanc potius laudamus speciem, quam velimus cum eo ad *J. capitatum* trahere.

J. stoloniferum Wohlleben, Suppl. ad Leyss. Fl. Halns. fasc. 1 (1796), p. 13, n. 2, t. A., cum Spreng. Hal. Tentam. n. 417 et Meyer huc retulerim, potius quam cum Roth ad *J. ramulosum*, sive *lampocarpum*: video enim in eo nostræ speciei lusum loco aquoso enatum, longe lateque prorepentem: caeterum agitur de adeo rudi et incompta figura, ut primo intuitu ferme *Buccaferreae* speciem aspicere putares.

Crescit frequens per Cantabriam varietas robustior, in qua sequentia adnotavi: calamum cylindræum, vel obscure compressum, plerumque non radicans, vaginas striatas; folia superne canaliculata, subtus convexa, semicylindræa, obscurissime vel vix striata; flores semper hexandros, perigonii sepala omnia acuta; filamenta antheris sesqui aut duplo longiora; stigmata villosula; capsulas in summitate perfossas, apiculatas tamen, valvis obcordato-retusis.

Variabat ille quidem calamis radicanibus et capitulis e foliorum fasciculis comosis, vulgo viviparis. Pourret formam istam distinxerat veluti speciem nomine *J. ramosissimi*, qui communioformam *J. bupleuroidem* nuncupaverat l. s. c. Noveram modo adnotatam formam referre *J. nigritellum* Koch, Syn. ed. 1, p. 730, n. 21, nec Don, quem errorem reapse ipse emendavit Koch in sua percelebri Syn. ed. 2. Vidi eam crescentem diffusam, gregariam, vel caespitosam in Cantabria potissimum, sed alibi etiam per regionem oceanicam; eademque cum hac Cantabrica varietate ea est, quam legi in Valle de *Savignac*. Huic formæ sat similis mihi videbatur *J. tenuis* Fl. Batv. v. 9, t. 697.

Juncus alpinus (Parkinsoni) Vill. *Dauph.*

Park. Theatr. p. 1189, f. 5, *non repugnat*. Scheuchz. Agrostgr. p. 333, n. 3. Koch p. 842, n. 23, DC. Dub. p. 477, n. 19, Lang. Willk. Pr. n. 793, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 224, n. 7, *J. ustulatus* b Gaud. 2, n. 820, Jeanbr. Timb. le Llaur. p. 292. *J. fusco-ater* Schreb., Schultes. Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, p. 197, n. 31, et P. 2, p. 1636, Kunth En. pl. 3, p. 326, n. 23, Chaix Herbr. teste Timb.; *J. articulatus* var. *alpinus* La Peyr. Herbr. partim., *J. Requierii* Parl. It. ex Carl., *J. nodulosus* Bory, Chaub. Mœrée ex Duv. Jouv., sed mihi *Luzula graeca* videtur; *J. pelocarpus* As. Gray. Man. ed. 1, ex Engelm., inde *J. alpin.* var. *insign.* As. Gr. Man. ed. 5. Sturm Heft 71, Reichnb. Leon. C. 19, t. 403, f. 896-900, Fl. Dan. t. 2171, ex Drej. Hafn., Bor., Chaub. l. c. t. 11, ex Duv. Jouv. (f. 1.) quem respuo.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editis editioribusque Pyr. mediorum, orientalium.

Legi in Pyr. septr. med. m.^e *Esquierry*, die 27 Jul. 1838; in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 14 Jul. 1836. Habeo a Deville ex *Artigue de Salabe* et ex *le Port d'Espagne* supra *Cauterets*: ibidem proxime in adverso latere supra balnea de *Panticosa* ego observavi; itemve au *Lac d'Espingo*, ad *Barèges*, in m.^e *Cagire*, au *Llaurenti*, supra *Set-casas* etc.

J. Requierii Parl. It. 2, n. 578, auctori ipso dubius, facile huc adducitur.

Maxima est hujus stirpis (mihi quidem suspectae) affinitas cum *J. sylvatico*, seu *acutifloro*, cujus varietatem tantummodo esse, aliqui suspi-

carunt Hartmann, Hegetschweiler et alius quidam. Alii in eo viderunt formam *J. lampocarpus*; cf. Neilr. in Maly En. pl. A. p. 42. Tres hasce species una comprehendit Ambrosi, favente Facchini, *Fl. T. austr.* p. 480, n. 272 α , β , γ *J. articulati*! et p. 830, n. 60.

Juncus acutiflorus (Tabernemontani) Ehrh. *Beitr.* 6 *Calam.* etc. n. 66.

Tabern. Krtb. p. 531, f. 1. *J. sylvaticus* Reichrd., Koch p. 842, n. 20, Lang. Willk. Pr. n. 796. Gaud. 2, n. 818. Schult. Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, p. 202, n. 38, et P. 2, p. 1658, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1916, DC. Dub. p. 477, n. 20. *J. articulatus* b Bert. 4, p. 198, n. 20 (excl. Desf., *J. Fontanes.* et *J. alpino*). *J. articulatus* La Peyr. Herbr. partim, et *J. articulatus* var. *alpinus* La Peyr. Herbr. partim, et *J. sylvaticus* La Peyr. Herbr. partim.; *J. aquaticus* Brot. Fl. Lusit., ex Boiss. Voy. botq.; Esp.; *J. micranthus* Desv. Obs. ex Laharp., confirmante Delastr. Vienn.; *J. sylvat.* et *J. obtusiflorus* Pesn, ex Lloyd Loir. infr. Engl. Bot. v. 4, n. 238, et Suppl. v. 1, n. 2643, Host Gr. A. 3, p. 57, t. 86, fig. mala et dubia; Fl. Dan. t. 2112, Rochel Pl. Banat. rars. p. 31, n. 2, t. 1, f. 2, Reichnb. Icon. C. 19, t. 406, f. 905-8, Sturm Heft 78, Fl. Bat. v. 13, t. 1015, Tabern. Ic. t. 223, f. 1, Ger. Emac. p. 22, f. 3, E. Bauh. Theatr. col. 75-6 fig., Moris. Hist. pl. Oxn. 3, S. 8, p. 227, t. 9, f. 8, n. 1.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr. supra *St. Jean de Luz*, l. d. *Urnagà*, die 11 Sept. 1841. Habeo a Deville e *Montgaillard*, e *Cap-vern* et ex *Sarraméa*. Accepi quoque e *Narbonne* a Delort sub nomine *J. ancipitis*?

Noluissem videre relatum ad *J. sylvaticum* *J. articulatum* Savi *Fl. Pis.* p. 362, ut fecerunt Moris e De Notrs. *Fl. Caprar.* n. 389. Plures huic *J. sylvatico* affines species crescunt in agro Pisano, quas tunc temporis non bene invicem distinxisse Savium, minime dubito.

Specimina a me in Cantabria lecta sistentia varietatem micrantham Bor., accedunt facie *J. ancipiti* Laharpe, *Mut. Fr.* 3, p. 330, n. 22, *Atl.* t. 75, f. 565. Hujus speciei nullam adesse figuram dicit Parlatores, *It.* 2, n. 338, qui Gr. Godr. *Fr.* citat, apud quos prolatio illa Muteli reperitur.

Gay (Laharpe et Duval-Jouve testibus) sub hoc intermisit *J. repentem* Req., sive *J. Fontanesi* Duv. Jouv. Item Noulet (*Flor. Bass.* sous Pyr. p. 655), consilio suscepto a Brébisson (*Fl. Normand.*) *J. repentem* Req. tamquam varietatem *J. acutiflori* reportabat, at perperam, ut lucide demonstratum est a Duval Jouve. Anno 1815, in *Fl. Fr. Suppl.* p. 308, eundem hunc *J. repentem* Req. adumbravit De Candolle, eumque singularem esse stirpem declaravit, eo quod folia ex axillis ramorum proferebat. Porro, maxime mirandum portentum, si scriptoris fidem observatio et veritas firmavissent. Huncine et adeo magnum Candolleanum errorem, caeciter a quibusdam repetitum, laudibus extollebat ineptus Serres, *Flor. Toul.* p. 94.

Juncus striatus (Buxbaumi) Schousb. apud Meyer, *Synps.* p. 27, n. 22.

Buxb. Cent. 3, p. 29, t. 53 (non 35, ut citat Bory, Chaub.) laudante Griseb. *Parlat. Fl. It.* 2, n. 576 (demptis syns. pluribus.); Lang. Willk. Pr. n. 795, Griseb. *Rum. Bith.* 2, p. 407, n. 15, Schult. Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, 205, n. 43, Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 346 (partim), Boiss. Voy. bot. Esp. n. 1682 (dempto *J. Fontanesi* Gay). *J. sylvaticus* g compressus Schousb. Marok. (1800) p. 179-8 (excl. All. loco). *J. melanocephalus* Friv., ex Griseb. *Rum. Bith.*; *J. proliferus* Vahl Herbr. ex Mey. et ex Lang. Pug.; *J. echinuloides* Webb, non Brot. ex Lang. Pr. ut jam Boissier.; *J. gibraltarius* Salzm.; *J. asper* Sauzè *Cat. Deux Sévrs.*; *J. Gussonii* Parl. ex Carl. *Junc. Duv. Jouv. Jones.* à feuills. cloisson. f. 4, 5, 6.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. ineunte Æstate. In Pyr. Atax., orient., cum *Olea*.

Legi in Pyr. Catal. ad *Gerona* secus *le Ter*, die 29 Maj. 1851. Habui a Delort e viciniis *de Narbonne* sub nominibus *J. atrati* et *Fontanesii*; quam postremam formam in humidis salsisque lectam ille declarat.

Identicam stirpem in contermino agri Narbonensi, solo Biterrensi, *au Bois de Roquehaute*, legi die 1 Jun. 1840.

J. lagenarius Gay, sive ejusdem scriptoris *J. Fontanesii*, per stolones sese propagat; *J. striatus* e rhizomate prodit, ut a quibusdam dictitatum est; cf. Cosson in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 19 (1872), p. 176; et ejusdem anni cf. Duv. Jouv. *Joncs à feuills. clois.* p. 139 et 343 de *J. lampocarpo*. Mihi vero organographica harum stirpium structura tantam inter se differentiam non ostendit. Species vero esse legitimas et certas demonstrat Duval Jouve in opella citata.

Juncus obtusiflorus (Dalechampi?, Tourneforti) Ehrh. *Beitr.* 6, *Calamr.* etc. n. 76.

De Dalechampio infra. Tournf. *Elem. bot.* (1694) p. 213, *Inst. r. hrbr.* p. 247 (excl. G. Bauh. loco), *J. nemor. fol. articul.*, huc a Poir. citatus Koch p. 841, n. 19, Bert. 4, p. 202, n. 21, Gaud. 2, n. 817, Wils. apud Hook. *Misc. bot.* 2 (1831) p. 415, n. 35, Schults. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 193, n. 26, DC. Dub. p. 477, n. 22, Lang. Willk. *Pr.* n. 792, *J. articulatus* Chaix Herbr. ex Timb. *Engl. Bot.* v. 30, n. 2144, Sv. *Bot.* v. 9, t. 615, *Fl. Dan.* t. 1097 (Drejerum seqnts.?), et t. 1872? certa Drej. *Sturm Heft* 77, Reichnb. *Icon. C.* 19, t. 404, f. 901, *Fl. Batv.* v. 8, t. 584, Bisch. *Handb.* t. 28, f. 793.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug.

Habeo a Delort e viciniis *de Narbonne*.

Arundo minima Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 1001, f. 1 huc a quibusdam evocatur; ab aliis ad *J. lampocarpum*. Obscuram incertamque figuram mihi minus displiceret ad *J. acutiflorum*.

Juncus lampocarpus (Gesneri, Caesalpini) Ehrh. *Calamr.* etc. n. 126.

J. ramulosus Gesnr. l. *infr. c.* (excl. var. *tb.*); Caes. Herbr. *Tornab.* 1563, fol. 109, n. 281, *De Plants.* l. 4, c. 60, p. 188, Koch p. 842, n. 21, *De Notrs. Reprt. Fl. Ligust.* n. 1915, Gaud. 2, n. 819, et *Append.* in T. 6, p. 352, DC. Dub. p. 477, n. 18, excl. var. Lang. Willk. *Pr.* n. 791, *J. articulatus* a Bert. 4, p. 197, n. 20, partim. *J. lampocarp.* et *J. tricephalus* Gay, Schults. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, ps. 199 et 201, ns. 34, 37, *J. articulatus* La Peyr. Herbr. partim; et *J. articulatus* var. *vivipara* La Peyr. Herbr., et *J. subverticillatus* La Peyr. Herbr. *exclus. vars.*; *J. dichotomus* Pourr. Herbr. *Matr.* *J. aquaticus* Berger. *Bass. Pyr.*, *J. macrocephalus* Viv. *Cors. ex Gren. et Parlat.*; *J. sylvaticus* Chaix Herbr., ex Timb. *Engl. Bot.* v. 30, n. 2143, *Host Gr. A.* 3, p. 58, t. 87, *mal.*; *Fl. Dan.* t. 2171, stat nomine *J. alpini*, *Sturm Heft* 71, *Leers Herbor.* p. 89, t. 13, f. 6, *Fl. Batv.* v. 5, t. 349, Turp. in *Dict. Sc. Nat. Monoct. Atl.* t. 36, *artic.*, Reichnb. *Icon. C.* 19, t. 405, f. 902-3-4, Gesnr. *Op. bot.* ed. a Schmid. P. 2, fasc. 1, p. 10, t. 4, n. 12, *opt.*, *Vir cl. plant. delineavit ann. 1563* (e l. c. p. 11), G. Bauh. *Pr.* p. 12, *fig.*, *Theatr. col.* 76-7, n. 9, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 18, p. 521, f. 2, Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 227, t. 9, f. 2 (supr. extr.).

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Sept.

Legi in Pyr. Catal. ad *Camprodon*, die 23 Jul. 1846. Habeo a Deville ex *Labassère* et ex maritimis ad *Bayonne* a Darracq, sub nomine *J. repentis* Req.

Plures, Bory, Chaubard, Koch, Drejer, Kunth, Reichenbach, De Notrs., Boissier, Kirschleger, Bromfield, Parlatore, Caruel, *lampocarpum* scripserunt: *lampadocarpum* scripsit Davies *Welsh. Bot.*: *lampocarpum* Smith, Meyer, Sprengel, Schultesii, Spenner, Steudel etc., et ita scribendum vocabulum sustinet Ledebour, *Flor. Ross.* 4 (1852), p. 225.

Recte, cum Buchenau septati, nec articulati dicendi sunt calami harum specierum: cf. Linnaeum ipsum *Fl. Svec.* ed. 1, n. 285 *Obs.*!

Juncus heterophyllus (Micheli) Dufour (1825).

Mich. in *Till. Hrt. Pisan.* p. 90, *J. aq. in nat.* etc. Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 1, p. 261, n. 21, Gren. *Godr. Fr.* 3, p. 344, *Parl. Fl. It.* 2, n. 575, Schultes. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 201, n. 35, et P. 2, 1658, *J. lampocarpos* b Gaud. 6 *Append.* p. 352, DC. Dub. p. 477, n. 18, *J. lampocarp.* var. c *Mat. Fr.*; *J. articulatus* major, Sebast. Herbr., ex Parl.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem oceanicam, rarus.

Habeo a Deville lectum in palude contra *Tarbes*, sub *la Côte d'Ibos*.
Ignotus prorsus Steudelio utpote qui ceu simplicem synonymon eum
adduxit ad *J. supinum*, *Glum. Junc.* p. 301, n. 8.

***Juncus squarrosus* (Lobelii) L. Sp.**

Lob. Craydb. 18, 19, ex ipso in *Icon.* Koch p. 843, n. 25, Gaud. 2, n. 815, Schults. *Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 240, n. 94, DC. *Dub.* p. 475, n. 7, Lang. *Willk. Br.* n. 779, La Peyr. *Herbr. Engl. Bot.* v. 13, n. 933, *Fl. Batv.* v. 6, t. 453, *Fl. Dan.* t. 430, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 400, f. 893, Krock. *Fl. Siles.* n. 545, t. 47, *Sturm Heft 36*, Willd. *Berol. Pr.* n. 394, t. 4, f. 8, Sprengelii. *G. Bauh. Theatr.* col. 78, *Tabern. Krtb.* p. 535, f. 3, *Icon. t.* 224, f. 1, Lob. *Icon. t.* 18, f. 4, *Park. Theatr.* p. 1493, f. 2, *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 228, t. 9, f. 13, *Loes. Fl. Pruss.* n. 314, t. 29.

☞ *Flor.* Jul. Aug. *Fruct.* Aug. Sept. In editioribus Pyrenaeorum
mediorum orientalium, rarus.

Legi in Pyr. or. supra *Mont-Louis*, die 9 Aug. 1836. Observavi
supra *Ax* et *au Llaurenti*.

***Juncus compressus* (Gesneri) Jacq. En. stirp. Vindob.**

Gesnr. *Op. bot.* ed. a Schmid. P. 2, fasc. 1, p. 12, t. 5, f. 13; ipse primus observavit Jun. 1563.
Koch p. 843, n. 26, Bert. 4, p. 194, n. 18 (excl. syns. spec. seqs.); *Parlat. Fl. It.* 2, n. 580 (excl. J.
Gerardi), *Schultes. Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 234, n. 87, et P. 2, p. 1661. Lang. *Willk. Pr.* n. 780,
Ledb. *Fl. Ross.* 4, p. 229, n. 17, *J. bulbosus* L. Sp. ed. 2 (non 1), Gaud. 2, n. 822, DC. *Dub.* p. 477,
n. 17 (excl. Duf. et Moris.), *J. bulbosus* La Peyr. *Herbr. ? Nouv. Fl.*, *J. gramineus* Dumort. *Pr.* 1886,
ex Lej. et Court. *Engl. Bot.* v. 13, n. 934, *Host Gr. A.* 3, p. 59, t. 89, *Sturm Heft 36*, *Fl. Batv.* v. 5,
t. 353, *Fl. Dan.* t. 431, *Leers Herbor.* p. 90, n. 13, f. 7, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 399, f. 890, *Gmel. Fl.*
Sibir. 1, p. 67, n. 31, t. 17, f. 2, laud. a Ledb., *Barr. Icon. t.* 114, f. 1, et t. 747, f. 1, *J. Bauh. Hist.*
pl. 2, l. 18, p. 522, f. 3, videtur.

☞ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Aug. Sept. Rarus.

Vidi ad *Camprodon*, sed sperans obventura fore potiōra individua,
illinc non eduxi.

Non me nimium suadet Kochii diagnosis, nam non semper calami
unifolii sunt, nec folium ad eorum medietatem constanter situm gerunt;
et anthelae ramuli corymbosi stricte dici nequeunt, quum anthera sit
elongata et laxa. *Florae Danicae* figuram aliqui ad insequentem trahunt
speciem, cum *Engl. Bot.* altera.

***Juncus bottnicus* (Lobelii) Wahlenb. Fl. Lapp.**

Lobel. *Ill.* p. 64, *Gr. junc. spars. etc.* cujus icon e MNS. Auctoris edidit. tacite, *Park. Theatr.* p.
1189-90, f. 1, *Parl. Fl. It.* 2, n. 581, *J. Gerardi* Loisel. *Not. et Fl. Gall.* ed. 2, p. 260, n. 15, Koch
p. 844, n. 27, *Babingt. Man.* p. 333, n. 21, *Kunth En. pl.* 3, p. 352, n. 82, DC. *Dub.* p. 476, n. 16,
Ledb. *Fl. Ross.* 4, p. 229, n. 18, *Asa Gray Man.* ed. 5, p. 539, n. 12, *J. Gerard et J. elatior* Lange,
Willk. Pr. ns. 781; et 782? *J. caenosus* Bichen., *Schultes. Syst. Vegth.* V. 7, P. 1, p. 236, n. 89, et P.
2, p. 1662, *Sm. Engl. Fl.* 2, p. 166, n. 11 (excl. Barr.), *J. nitidiflorus* Duf. *Ann. Sc. Nat.* (1825), *J.*
sylvaticus La Peyr. *Herbr. partim*; *J. attenuatus* Viv. *Cors.*; *J. setaceus* Ger. *Lud. ined. ex Loisel.*; *J.*
atrofuscus Rupr., et *J. soranthus* Schrenk ex Ledb. *Wahlenb. Fl. Lapp.* n. 151 (excl. *Gmel. prolat.*),
t. 5 (non 6, Koch, Parl.); *Engl. Bot. Suppl.* v. 1, n. 2680, *Fl. Dan.* t. 2411, *Reichnb. Icon. C.* 19, t.
398, f. 888-9, *Zannich. Vaz.* p. 151, t. 148, f. 1, *Sturm Heft 71*, *Fl. Bat.* v. 13, t. 1007 a *Moris. Hist.*
pl. Oxon. 3, S. 8, p. 227, n. 11, t. 9, f. n. 11.

☞ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Jul. Aug. In maritimis, nec non et in
Pyr. merid. Arag. solo salso.

Legi in Pyr. Atax. prope *Gruissan* ad *Ricciardel*, die 11 Jun. 1839;
in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 7 Jun. 1851. Observavi abunde ad *San*
Sebastian, ad *Huesca*, inque littore orientali.

Calami tum teretes, tunc (quod rarius fit) sub-compressi. Folia
ferme plana, de quibus margo in superiore parte aliquantulum pro-
minens, adeo parce ut vix canaliculata ea dici queant; in inferiore eorum
parte convexa et striata. Capsulae obscure triquetrae. *J. elatiorem* Lang.
infidis characteribus innixum judico.

Species disputanda characterum exiguitate eorumque incertitudine. Plures sub superiore comprehendunt, inter quos praecipue nominandi sunt, Bertoloni 4, p. 194, n. 18, Lloyd *Fl. Loir. infr.* p. 270 (non *Fl. Ouest Fr.*), ut Meyer *Chlor. Hanov.* p. 569 (non *Flor.*); Ambr. *Fl. Tir. austr.* n. 275, Nylander *Paroec. Pojo* n. 344, Godr. *Lorr. ed.* 2, T. 2, p. 272.

Kunth, in *Fl. Berol. Pr. T.* 2, p. 282, eum habuit pro forma stilo longiore praedita, calyceque capsulam aequante *J. compressi* Jacq.; hujusque speciei varietatem declararunt Thunb. et Wahlb. *Fl. Gothob.* n. 232, Areschoug *Pl. cotyled. Fl. Gothoburg.* (1836) p. 123, n. 546, Blytt *Pl. vascul. Christian.* (1844) p. 59, Asa Gray *Man. bot. North Amer.* ed. 2, p. 483, n. 19 (non 5 s. c.), Bromf. *Fl. Vect.* (1856) p. 515, n. 11, Caruel *Prodr. Fl. Tosc.* p. 655, Neilr. in *Maly En. pl. Austr.* p. 42, Hook. et Arn. *Br. Flor.*

Specimina quaedam Schrenkeana ad *J. bottnici* cum compresso junctionem induxerunt Trautvetter, *Songr.* n. 1154.

Diversam a nostrum plurimis tutatur sententiam Parlatores, existimans *J. Gerardi* Loisel., non ad hanc speciem, sed ad superiorem potius spectare. *J. compressus* et *J. Gerardi* ambo circa Lutetiam indicantur a Loisel. *Fl. Gall.*, ubi unicum eorum tantum vivere speciem (*J. compressum*) volunt Coss. *Germ. Par.* 2, p. 584, n. 4; dum formam capsulae, qualis et a Loiseleur indicatur, stirpem suam ab illa Wahlenbergi disjungere non sinit.

Juncus Tenageja (Barrelieri) Ehrh. *Beitr.*, *Phylophyt.* n. 63.

Barr. *ic.* t. 747, f. 2, Koch p. 844, n. 29, Bert. 4, p. 193, n. 17, Gaud. 2, n. 824, Gmel. *Bad. Alsat.* 4, p. 243 *Not.*, Schults. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, p. 229, n. 78, P. 2, p. 1661, DC. *Dub.* p. 476, n. 14, La Peyr. *Herbr.*, *J. sphaerocarpus* Nees, et Koch, contra Bluff, Nees, et Schauer, qui *J. bufonii* varietatem declararunt. *Host Gr. A.* 3, p. 60, t. 91, Drev. et Hayn. *Ch. pl. Eur. T.* 4, p. 34, t. 97, *Flor. Dan.* t. 1160, *Sturm Heft* 70, *Fl. Batv.* v. 8, t. 632, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 416, f. 923 et f. 924-5 *sphaerocrp.*, *Vaill. Bot. Par.* p. 109, n. 5, t. 20, f. 1.

☉ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Jul. Aug.

Legi in *Pyr. septr. aurigr.* prope *Ascou* ad lacum *de la Cahurta*, rupe *Roc de Casteillaze*, die 27 Jul. 1840; in *Pyr. or. Cerdaña*, inter *Aiguët et Targassonne*, die 11 Aug. 1837.

Ii qui allatam Barrelieri figuram citarunt sub *J. bottnico* (et inter hosce fuit Sm. *Engl. Flor.*) non considerarunt eam exprimere plantam annuam, radice fibrosa praeditam, ideoque ab hac postrema specie longe alienam. Inter hosce notantur Loisel. *Not. et Fl. Gall. c.*, DC. *Fr.* 5, p. 308, Mérat *Fl. Par.* p. 93, n. 6, Mut. *Fr.* 3, p. 329, n. 19, Guss. *Sic. Syn.* p. 423, n. 14, Schult. l. c., Gren. Godr. *Fr.* 3, p. 350, qui postremi non attenderunt exclusioni a DC. Duby inditae, quamvis *Bot. Gallic.* citent.

Juncus bufonum (Lobellii) N.

Holosteum Matthioli Lob. *Cruydb.* p. 18, 19, ex ipso in *Icon. J. bufonius* L. *Sp.*, Koch p. 844, n. 31, Gaud. 2, n. 823, Parlat. *Fl. It.* 2, n. 583 (excl. var. b); Gren. *Jur.* p. 821, DC. *Dub.* p. 476, n. 13, Lang. *Willk. Pr.* n. 785. *J. bufon.* et *J. fasciculatus* Bert. 4. ps. 191 et 190, ns. 15 et 14. *J. bufon.* et *J. insulanus* Viv., Schults. *Syst. Vegtb.* V. 7, P. 1, ps. 226-7, ns. 74-75. *J. buf.* et *J. hybridus* Brot. Parlat. *Fl. Palerm.* P. 2, ns. 215-216. La Peyr. *Herbr.*; *J. queroides* Pourr. *Herbr. Matr.* et *J. triangularis* Pourr. *Herbr. Matr.*? *J. bufon.* et *J. ranarius* Song. et Perr. *Pl. Savoj.*, mea statim sententia confirm. a Gren. *Jur.*; *J. plebeius* R. Br. ex Hook. *fil. New Zeel. et Tasm.*; *J. ambiguus* Guss.? ex Carl.; *J. divaricatus* Gilib. *Exerc. phyt. Host Gr. A.* 3, p. 60, t. 90, Schk. *Handb.* t. 98, fr. sem., *Sturm Heft* 36, *Fl. Dan.* t. 1098, *Engl. Bot.* v. 12, n. 802, *Leers Herbor.* p. 90, t. 13, f. 8, Gaertn. *Fr. Sem. pl.* p. 53, t. 15, f. 5, *Reichnb. Icon. C.* 19, t. 395, f. 872-6, et t. 396, f. 877-81 *insul.*, *Bisch. Handb.* t. 5, f. 144, *Fl. Bat.* v. 13, t. 979, *Lob. Ic.* t. 18, f. 2, *Tabern. Krtb.* p. 536, f. 2, *Icon.* t. 225, f. 2, G. *Bauh.*

Theatr. col. 100, fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 510, f. 2, Park. Theatr. p. 1270, f. 6; Moris. Hist. pl. Oxon. 3, s. 8, p. 228, t. 9, f. 14, Barr. Ic. t. 263, f. 1, 2 et t. 264 et t. 93.

⊙ Flor. Apr. et per Æstatem. Fruct. Æstate et Autumno ineunte. Legi in Pyr. Catal. ad *Camprodon*, die 22 Jul. 1846. Habeo a Deville e Pyr. septr. med., loco speciatim non indicato.

J. insulanum Viv. legitimam revera constituere speciem dubitavi jam dum *Dodecantheam* edidi (1850), p. 23; dein ultra lateque observatum viventem, eum vix varietatem, potius ceu lusum considero *J. bufonii*, ut pridem ipsum judicarunt Santi *Viagg.* 2, p. 216, Tenor. *Fl. Napol.* cum Wahlbergio (et Thunb. *Fl. Gothob.* n. 236), Koch Syn., Boiss. *Voy. bot. Esp.*, Webb Berthel. *Phytogr. Canar.*, Moris cum De Notrs. *Caprar.* et cum istis Lindem. *Elisab. Suppl.* 2; Mey. Syn. *Juncr.* p. 40, Drej. *Hafn. exc.* n. 375, Lehm. *Pl. Press. Austral.* 2 (1844-5), p. 47, n. 4, Seubert *Fl. Azor.* (1844) n. 148, Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 231, n. 21, Caruel *Pr. Fl. Tosc.* p. 656 et *Junc. Ital.*, Song., Perr. *Pl. Sab.* apud Bill. *Annot.* (1855) p. 191, Ambr. *Fl. Tir. austr.* p. 513, n. 11, Crépin, *Man. Fl. Belg.* (1866) p. 313, n. 17, Engelm. apud As. Gray *Man. Un. St.* ed. 5, p. 539, n. 11, Bréb. *Norm.* ed. 4, p. 336, n. 14, Gren. *Jur.* p. 821.

Inter hosce Desfontaines addere minime dubito, iis consideratis, quae iste dicit in *Fl. Atl.* p. 314 de varietate majore *J. bufonii*, ad observationis modum exarata, quae in formam a nobis oppugnata cadunt. Ipse quoque Brotero, qui ceu speciem stirpem de qua agimus proposuit, eam trepidans in medium efferre, utpote qui et *nimis similem J. bufonio* et hybridam prolem, vel forte varietatem eam existimaverit, *Fl. Lusit.* p. 513, n. 8.

Ad *Rosas* potissimum speciem consideravi et eni iudicium de ea: status qui *J. insulanus* occurrit iis locis, in quibus aquae diutius steterunt et illico quasi evolarunt; unde evenit, ut individua, quae priora esse debebant, amisso statim aquarum beneficio et cum eo diluto nutrimento copiosiore, alimento scilicet diminuto, non amplius crescerent, et contractiora manerent. Pedalis et elegans occurrit saepe ad *Rosas J. bufonius*; cui proxime interdum *J. insulanus* contractus gigas, ut ita dicam, factus. Similem ferme iudicium de hac planta edidit Viviani, qui scripsit: « *J. insulanus Viv. huic (bufonio) ita proximus, ut forma ejusdem contracta fere videatur.* » *Dalm.* 3, p. 350. Re ita se habente, forma illa, ne quidem pro varietate *J. bufonii* notanda erit, ut fecerunt Laharpe, Meyer, Drejer aliique, denique Steudel, *Synops. Cyperac.* etc. p. 307, n. 163, Lang. l. c.

Hanc formam a se primo observatam in Hispania credidit Willkomm, *En. pl. Hisp. Algrb.* (in *Linnaea* V. 25 (1852), p. 64, n. 206), non considerans, jam clare indigitatam esse a Boiss. *Voy. botq. Esp.* n. 1684, a quo insuper discimus, repertam prius esse ab Haenseler, Salzmann et a se ipso, in Hispania meridionali, ut de Pourret sileamus. Saepe plantarum loca in citata opella nimia gravitate depromuntur a Willkomm, exiguo sane triumpho, praesertim de homine, qui itinera sua hispanica non per se ipsum suscepit, sed munificentia et sumptibus suffultus Cl. Rudolphi De Roemer Dresdensis, ut ille fatetur l. c. n. 1!

J. foliosum Desf. *Atl.* p. 315, t. 92, ex Laharpe *Junc.* (1825), ex Desv. *Obs. pl. Angrs.* (1818), ex Kunth *En. pl.* 3, p. 353, ex Boiss. *Voy. bot. Esp.* n. 1683, ex Parlat. *It.* l. c., ad hanc speciem relatum,

cum eis ego confirmare nolim; imo, laudo Rostkov., Meyer et cum eis Schultesios, qui eam peculiarem speciem sustinuerunt, Syst. Vegtb. V. 7, P. 1, p. 228, n. 77, et hanc hos Sprengel etiam Syst. Vegtb. 2, p. 109, n. 60, nec non, amicorum consilio fultum, Munby Catal. pl. Alger. (1859) p. 31.

J. mutabilis Savi Pis. ad *J. bufonium* allatus, ad hanc revera pertinet speciem, sistens potissimum eam formam, quae *J. insulanus* (Barr. t. 93) Viviani.

Juncaceum repudiatum.

Juncus anceps Laharpe. Ego eum legi in agro Monspeliensi, ita ut suspicari possit et in agro Narbonensi ipsum non deficere. Indicatur quidem ad *Bayonne*, tuncque in limite Pyrenaeorum essemus. Attamen non recipio. Cur? Quia et species ipsa mihi parum tuta videtur; et quia vereor ne ad *Bayonne J. sylvaticus micranthus* fucum fecerit ipso speciei auctori; quod forsitan temere dictum putabunt.

Ord. 124. CYPERACEAE (Michel. Gen., Juss.) DC.

Characteres non negligendi in hoc Ordine sunt, quod nonnullae species sint nitidae, lucidae; aliae opacae; quaedam glaucae. Item inter eas plures sunt species glabrae, sed aliquae quodam obducuntur tenui indumento, vel pubescentes aut pilosae sunt: quomodo in *Eriocauloneis* observatum est a Bongard.

Tribus 1^a CYPEREAE Nees.

Cyperus Theophr., L.: cf. Duval Jouv. in *Mém. Acad. Montpell.* T. 8 (1875).

Cyperus distachyos (Cupani) Allion. *Pedem. Auct.* p. 48.

Cupan. Hrt. Cath. p. 104, lin. ult. Parl. It. 2, n. 352, Willk. Lang. Pr. n. 612. *C. mucronatus* Vahl. En. (ex parte), Bert. It. 2, p. 55, n. 1, Guss. Sic. Syn. p. 43, n. 1, Griseb. Rum. Bith. 2, p. 420, n. 34 (derelicto Rothb.) *C. junciformis* Cav. DC. Dub. p. 484, n. 8. All. l. c. t. 2, f. 5, Flor. Gr. Sibthorp. C. 1, p. 34, t. 49, Cav. Ic. descr. 3, p. 2, n. 223, t. 204, f. 1, Desf. Atl. p. 42, t. 7, f. 1. Reichb. Ic. C. 18, t. 278, f. 661, Duv. Jouv. Cyper. Fr. in *Mém. Acad. Sc. Montp.* T. 8 (1874) p. 390, eum figrs.

¶ Flor. Æstate. Fruct. Aug.-Oct. In Pyr. or. humilior., rarus.

Obtinui a Gautier lectum ad pistrinum *de Salces*.

Inter *Cyperaceas* a Böckeler actas eum non percepi.

Speciei area geographica non satis nota Parlatores fuit.

Cyperus flavescens (Tragi) L. Sp.

Junc. exig. pratns. Trag. St. h. p. 686 (p. err. 696) n. 3. et p. 679, f. 2. Koch. p. 849, n. 1, Bert. 4, p. 261, n. 7, Gaud. 1, n. 107, Steud Syn. Cyper. p. 4, n. 18, DC. Dub. p. 483, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 616, Duv. Jouv. l. c. p. 369. La Peyr. Herbr. partim.; *C. Gussoni* Gasparr. apud Guss. Sic.; *C. abyssinicus* Hochstett. in Pl. Schimpr. Abyss. ex Richrd. Tent. Abyss.; primum confirm. Parlat.; *C. poaeiformis* Purk. ex Torrey Cyper. Amer.; *C. setaceus* Wulf. Nor. form. pusill. (e Scheuchz. citato syn.); *C. lanceolatus* Presl. ex Böckel. Host Gr. A. 3, p. 48, t. 72, Fl. Dan. t. 1682; Poit. Turp. Fl. Par. t. 74, Schk. Handb. t. 7, Nees ab Esenb. Gen. pl. fasc. 9, t. 2, f. 14-6, Krock. Fl. Siles n. 67, t. 11,

Sturm Heft 52, Reichnb. Icon. C. 18, t. 278, f. 662-4, Duchsn. Pl. ut vén. Atl. t. 10, f. 2, Bisch. Handb. t. 5, f. 142. Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1006, f. media et minor; G. Bauh. Theatr. col. 89, Pancov. Herbr. ex ed. it. Zorn t. 77, Moris. Hist. pl. Oxon. h. 8, p. 239, t. 11, f. 37.

⊙, ♀? Flor. per Æstatem. Fruct. Jul.-Oct. Generatim loca humiliora incolit; per Cantabriam inferiorem praesertim vulgaris.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Iruleghuy*, Jul. 1842. Habeo a Deville e *Cap-vern*. Vidi ad *Tarbes*, ad *Toulouse*; ad *Camprodon* etc.

Speciem perpetuo annuam ego judicavi. Num sit aliquando perennis, ut eam dijudicant Schkuhr, Auctores *Fl. Wetter.*, Smith, Gmelin (C. Chr.), Pursh, Sebastiani et Mauri, Lestiboudois, Kunth, DC. *Fr.*, Hagenbach, Steudel, Desfontaines, Don (P. N.), Dietrich (A.), valde ego dubito.

Plantam ceu biennalem declarari video ab Aiton, Hrt. Kew. ed. 2, p. 128, n. 3. Sed generatim pro annua planta habetur: cf. Micheli, Allioni, Savi, Walter, Schrader, Host, Brotero, Sprengel, Vahl, Marsch. a Bieberstein, Bory et Chaubard, Sadler, Rebentisch, Bluff et Fingerhut, Baumgarten, Pollini, Naccari, Schmitz et Regel, Gussone, Wimmer, Reichenbach, Kirschleger, Godron, Balbis, Cosson et Germain, LeMaout et Decaisne, Boreau, Koch, Bertoloni, Parlatores *Palerm.*, Tineo, Ambrosi, Crépin, Caruel, Ledebour, Asa Gray, Grenier, Endlicher.

Videtur mihi *Tragus C. flavescens* et *fuscum* ejusdem speciei modificationes reputavisse, non ex aliorum opinione, sed e proprio iudicio, visis pro certo plantis. Idem de G. Bauhino quoque suspicarer.

Cyperus globosus Allioni! ad Fl. Pedem. Auctr. (1789) n. 2358.

Bert. 1, p. 256, n. 2, Parl. Fl. It. 2, n. 355, Willk. Lang. Pr. 1, n. 614, Böckel. in *Linnaea* V. 35 (1867-8), p. 458, n. 25, Duv. Jouv. 1. c. p. 367. *C. fascicularis* DC. *Fr.* et cum Dub. p. 483, n. 7 (excl. prolatbs.). *C. vulgaris* Sieb., Kunth *En. pl.* 2, p. 4, n. 6, *C. Bubanii* Debex. *C. flavescens* Flor. *Graec. Sibthrp.* C. 1, p. 33, t. 47, credo, et perennis declaratur. Reichnb. Pl. cr. C. 3, t. 229, f. 378. Icon. C. 18, t. 279, f. 665, non optime.

♀ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. Catal. humilior., cum *Olea*.

Legi prope *Gerona*, secus *el Ter*, ad *St. Eujenie*, contra *Domein*, die 27 Jul. 1860. Observavi secus *la Muga* supra *Molins*, ad *Figueras* et prope *Llansà*. Ad *Amélie les bains* vidit Debeaux; prope *Olot* Vayreda.

Superiori affinis, a quo illico distinguitur vita perenni, statura majore, spiculis lividis. *C. Fontanesii* Kunth.? Bertol. *Miscell. Bot.* 8, n. 15, t. 35, f. 2 multam cum hoc offert similitudinem, sed gracilior, spiculis pauperioribus flavescensque donatus, strictius ad *C. flavescens* accedit. Inspecto Herbario Mus. Paris. vix a mea planta recedere judicavi *C. diandrum* Torrey *Ann. Novel.* 3, p. 251, in quem cadere existimavi *C. rivularem* Kunth et Steudel, qui *C. Nuttallii* Beyr., nec Torrey.

Planta nostra est sub-pedalis, erecta, stricta, pallide virens, nitida; in ea folia cito halterantur. Caespitem densissimum interdum efformat rhizomate suo coacervato; vestigia fert calamorum praeteritorum; surculos breves undique emittit, radicibus fibrosis onustos. Calami inferne cylindranei, superne triquetri, tenaces, laeves, striato-sulcati, punctulati, non adeo tamen ac folia. Sunt ista sub-convoluta-canaliculata, sub-triquetra, parum tenacia, copiosa, calamis breviora, saepe hinc inde livido-maculata, vaginis inferne fusciscentibus. Cum foliis identica structura sunt involucria, quae inaequalia, mox reflexa, constantia e duobus

vel tribus foliis, quorum unum plerumque praelongum. Anthela capitata, simplex, vel composita. Glumae obtusae sub-emarginatae; lividae apparent; sed in eis carina virescit; caeterum et carinae ipsius latera et totius glumae margo hyalina sunt. Stamina et stigmata duo; nucula obovata, badia, laeviuscula, mucronulata.

Novum apud Botanicos putaveram, *lividumque* nuncupaveram: cum Timbal communicavi, qui laeta fronte eum recepit. Dein Parlatoreo tradidi, qui sine mora plantam pro *C. globoso* All. dignovit.

Cyperus fuscus (Tragi) L. Sp.

Gram. 4 Tragi. St. h. p. 676, n. 4; Gr. cyper. minim. nigr. panic. Lobel. Advrsr. Pl. 2, p. 463. Koch p. 849, n. 2, Bert. 1, p. 263, n. 8, Gaud. 1, n. 108, Steud. Cyper. p. 22, n. 232, DC. Dub. p. 483, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 618, Duv. Jouv. l. c. p. 371. La Peyr. Herbr. et *C. glaber* La Peyr. Herbr.; *C. diandrus* Bivon., ex Guss. et Parl.; *C. protractus* Delil. Æg.; *C. calidus* Kern.? ex Neilr. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 34, t. 48, Host Gr. A. 3, p. 49, t. 73, Engl. Bot. Suppl. v. 1, n. 2626, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 6, Delil. Fl. Ægypt. p. 8, t. 5, f. 3: suae plantae demonstrationem pertinaciter mihi denegavit Delile! Poit. Turp. Fl. Par. t. 75, Fl. Dan. t. 179, Krock. Fl. Siles. n. 68, t. 12 male, t. 13 pejus, Turp. in Diet. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 12, Hoffm. (G. F.) Fl. Almg. (1804) t. 2 fl. fr. anal.; Schk. Handb. t. 7, Leers Fl. Herbor. p. 9, t. 1, f. 2, Sturm Heft 52, Reichnb. Icon. C. 18, t. 280, f. 667-8, Fl. Batv. 14, t. 1064, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 471, f. 1, Chabr. Sciagr. p. 184 (p. err. 176) f. 5, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 239, t. 11, f. 38.

♂ Flor. Æstate. Fruct. Aug. Oct. In humilibus et calidioribus locis; per Cantabr. inferiorem cum *C. flavescenti* saepe crescit, ideoque et illa vulgaris est planta.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Argelles*, die 5 Sept. 1843. Habeo a Deville e *Cap-vern*.

Ad *Gerona* facile videbis eum variare spiculis decoloratis iisque fuscis, interdum etiam nigricantibus; sed glumarum carinae, etiam ubi spiculae nigrescunt, viridem servant colorem: locis magis propitiis, per *Lampurdan* et ad *Gerona*, vidi elatum, robustum, sesquipedalem. Generatim vero notantur varietates duae insigniores, *fusca* et *virescens*, cui postremae pertinere videtur *C. fuscus protractus* Del. s. c. Sunt varietates istae ita per orbem distributae, ut lex geographica de illis valde obscura eveniat. *Fusca* obvia in Anglia inque regionibus septentrionalibus Europae, provenit spontanea ad *Monspelim* inque *Hispania* et, ut videtur, in *Graecia*. *Virescens* communis in *Italia*, per regionem *Oleae* et extra, vivit in *Ægypto* quoque, sed in *Silesia* etiam, *Argentorati*, *Stuttgardiae*, in *Russia australi*.

Generatim ubi altera ex hisce varietatibus occurrit spontanea, altera desideratur: sese alternant in regione *Vogeso-Rhenana*.

Locum *Tragi* ex descriptione huic speciei pertinere judicavi.

Cyperus vegetus (Jacquini) Solander cum seminibus Moenchio missis.

C. compressus Jacq. Hrt. Vindb. Willd. l. c. Triandr. p. 23, n. 51, Kunth En. pl. 2, p. 40, n. 109 (correct. Lamk. prolat. in Ill. p. 146, n. 722); Desv. Cyper. apud Gay Fl. Chil. 6 (1853) p. 167, n. 7; Willk. Lang. Pr. n. 617; Duv. Jouv. l. c. p. 373, *C. glaber* Pourr. Herbr. Matr.; *C. ochrocephalus* Steud. MNS. e specimine Berteroano, teste Desv. s. c. Jacq. l. c. 3, p. 10, t. 12.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. Cantabr. merid. (*Vizcaya*) locis humilioribus.

Legi prope *Durango* ad ripas torrentis *Requia*, prope *Ecclaesiam de Tavida*, die 23 Jul. 1857; sub *Bilbao* ad *Deusto*, die 8 Aug. 1857. Observavi sub *Durango* ad *Arandia*, paulo supra *Zornoza* etiam, nec secus flumen tantum, quin et ad fossas hinc inde vidi. Apparuisse ad *Bayonne* testantur Godr., Gr. Fr. 3, p. 432.

Planta mollis, sed tenax, quasi juncea. Color ejus pallidus, quasi e viridi aureus, vel si mavis e luteo virens. Magis decoloratus est calamus, qui admodum flexilis est, nec fragilis. Et tota planta laevis est, si excipias extremam foliorum partem, per marginem nervumque asperam. Statura ejus pedalis et aliquando bipedalis etiam. Rhizoma densum, caespitosam praebens plantam. Calami triangulares, nec faciebus adeo planis praediti, neque angulis acutissimis, sed potius obtusis. Folia quasi caricina; et pulcherrime striolata sunt ista, involuera et calami. Anthellae rami spiraliter dispositi, bracteati, bractea inferiore longissima, aliis, de more, sensim decrescentibus, superioribus vel pedunculis proximis brevioribus, vix capitula excedentibus. Glumae areolatae. Stamen unicum?, anthera tenuissima, lutea. Stigmata tria, nuculae triquetrae, punctulatae, primo aureae, dein fulvae, obtuse mucronatae. Capitula adultiora fuscescentia evadunt, e colore mutato glumarum et nucularum.

Cyperus rotundus (Hippoer., Strabonis, Dioscorid., Plin., Apic.) Cord. in Dioscr. Gesn. Hrt., Dod. Pempt., Moretti Dec. 5, p. 1.

Hipp. Vict. acut. 409, *Kórsion* Strabon. Rer. geogr. (ed. 1620) p. 823, B. ex Delil. *Ægypt.* n. 40. Dioscr. l. 1, c. 4, Apic. Obs. condim. l. 1, c. 5 etc. Galen. Facult. Simpl. med. l. 7, Plin. Nat. h. l. 21, c. 18, vel 70. Kunth En. pl. 2, p. 58, n. 157, DC. Dub. p. 483, n. 3. *C. olivaris* Caesalp. Herbr. Tornab. 1563, fol. 111, n. 283, Targ. Tozz. Mem., Willk. Lang. Pr. n. 620. *C. olivr.* et *C. Tenorii* Presl., Link Handb. p. 108, n. 13, Bert. 1, p. 267, n. 11 et p. 264, n. 9. *C. rotund.* et *C. Tenorii* Steud., Cyper. ps. 32, 34, ns. 351, 373. *C. melanorhizus* Del. et *C. rotundus* Parl. It. 2, ns. 362, 363. *C. olivaris*, *C. rotundus* et *C. aureus* Duv. Jouv. l. c. ps. 375-81. *C. flavescens* La Peyr. Herbr. partim; *C. agrestis* Pourr. Herbr. Matr., *C. esculentus* L. var. Pourr. in Herbr. Peig? *C. flavescens* b La Peyr. h. abr. Pl. Pyr. Suppl., *C. hexastachys* Roth, *C. tetrastachys* Desf., *C. elongatus* Sieber Herbr. ex Steud.; *C. procerus* Vahl. Herbr., ex Lang. Pug., *C. castaneus* Salzm. e Bahia, *C. hexastachys* Mart. Herbr. Brasil. n. 860, et *C. sphacelatus* Sieb. Herbr. Martin. n. 14, ex Schlecht. Pl. Vegell. in Linnaea 1862; *C. comosus* Fl. Graec. ex Parl.; *C. Hydra* Michx. Bor. Amer., ex Guss. Inarim., sed suspicaverat jam Meyr. (G. Fr. W.) Fl. Esequb. p. 31, n. 6, confirm. Asa Gray; *C. bulboso-stoloniferus* Steud., *C. macrostachys* Tenr., *C. elodes* S. hr. ex Böekel. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 32, t. 45 et p. 31, t. 44. *comos.*, Tenor. Fl. Napol. 5. n. 1991, t. 101, Desf. Fl. Atl. p. 45, t. 8, Reichnb. Pl. cr. C. 3. t. 212. f. 356, aur., et Icon. C. 18, t. 281, f. 671 et f. 670, Tenor.; Rotth. Descr. Icon. etc. p. 28, n. 34 (ex Arab. a Forsk.) t. 14, f. 2, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. t. 25, Moggr. Fl. Menton. t. 97 (ult.) aur. Dod. Purg. p. 59, p. 58 fig., Lob. Obs. p. 39, f. infr., Icon. t. 75, f. 1, Dod. Pempt. p. 338, f. 1. Camer. Epit. p. 10, Rauwolf lt. P. 4, t. 31, G. Bauh. Theatr. col. 209-10, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18. p. 502, Scheuchz. Agrstgr. p. 391, t. 9, f. 3.

¶ Flor. Jul.-Sept. Fruct. Sept. Oct. In Pyr. or., Catal. cum *Olea*. Legi in Pyr. Catal. ad *Castello de Ampurias*, die 1 Sept. 1846, ad *Lloret de mar*, die 15 Sept. 1853. Habui ex *Ille* de Herbr. Coder a filio. Ex *Bayonne*, ab Huguenin acceptum, se possidere dicit Ambr. *Fl. Tir. austr.* p. 453, n. 35, ut credendum, e cultura.

Tuberculi, in vivente planta degustati, non ingrati sunt saporis, quamvis amaritudine non careant.

Legi ad *Lloret de mar* varietatem panicula aurea, quae rara et solitaria ibidem sese offerebat, rara item et mixtim cum planta panicula ferruginea ad *Gerona*, nec aliter interveniebat Tenoreo in agro Neapolitano. Meam plantam supra citatam credo esse ipsissimum *C. aureum* Tenor., in *Ægypto* quoque observatum, *C. pallidum* Savi *Cat. Piant. Egiz.* (non Klein Ind. or.), *C. melanorhizum* Del. *Ægypt.* qui eandem esse plantam cum *C. aureo* Tenor. suspicatus est: cf. *Hexad. duae pl. ex Ind. sem. hrt. Monspel.* (1847) p. 3, et *Mém. Acad. Sc. Lettr. Montp.* 1847, p. 69-78. Caderet hic quoque *C. pallescens* Sieb. Herbr. *Ægypt.*, ex Nees ab Esenb. (C. G.) *Cyperac.* apud Endl. Mart. (Fr. Phil.) *Fl. Bras. col.* 37, Not.*, nec non Kunth. l. c.

Suspicaverat olim Grenier, *Obs. bot.* (1838) p. 33, n. 20, *C. aureum* Tenor. ad *C. esculentum* forte reducendum esse, cui minime attendens Godron, cum ipso Gr. *Fr.* 3, p. 360, *C. aureum* Tenor. ceu propriam et di-

stinctam speciem retinuit. Sed Seubert, Azor. p. 123, n. 145, plantarum identitatem recognovit: ipse autem de ea persuasus abivi, Pyrenaeos relinquens, anno 1853.

Speciem Galliae incolam esse dubitavit Kunth, qui Hispaniam praetermisit: e contra, nimis latam patriam ei concesserat Parlat. Fl. Palerm. n. 171.

C. rotund. pumil. (elegantiss.), Clus. Cur. poster., in fol. p. 38, ad hanc pertinere speciem credo. Item ei pertinet *Habel-zelin* Serapionis et Avicennae, ex Rumphio, cum Burmanno Herbr. Amboin. V. 6, p. 7, quem *Cyperum dubium*, ante Linnaeum, multi dixerunt. Illorum vero Auctorum, Rumphii et Burmanni, planta, l. c. t. 3, f. 1, aliena prorsus est species.

Recognito *C. esculento* L. pro varietate, e cultura, ejusdem *C. rotundi*, cadunt in hanc speciem quoque prolationes cum Plantiniana figura de *Trasi Veronensium*, Lob. Obs. p. 41, f. 1, Icon. t. 78, f. 1; de *Dulcichino* Dod. Purg. p. 60-1, fig., Pempt. p. 340, f. 1; de *Molinathalla* Clus. in Bellon. Obs. l. 2, c. 40, p. 112 (in oper. Exoticor.).

Forte ad hanc speciem spectat *Cyperus*, e quo unguentum eretricum fieri dicit Theophrastus, Deodor. p. 742.

Sed eorum sententia, qui *Achu* Bibl. Sacr. pro nostra specie interpretantur, nimis incerta est.

Cyperus badius (Rottboellii) Desf. Atl. (1798).

Rottb. infr. cit. (1773). Koch p. 849, n. 4, Parl. It. 2, n. 364, Willk. Lang. Pr. n. 623. *C. tenuiflorus* Rottb. Descr., Icon. et. (1773) p. 30, n. 38, Jacq. Collect. 3, p. 190, n. 328 (nomine infel.) *C. longus* b Gay Herb. et ex hoc Cambess. Balear. n. 603, Bert. 1, p. 270, n. 12, g Böckel. in Linnaea V. 36 (1869-70), p. 280. *C. long.* var. spics. compact. brevioribus La Peyr. Herbr.; *C. brachystachys* Presl. ex Parlat. (a Kunth ad fuscum relatus) et neglectus Parl. Palerm., ipso fat. Fl. Ital., qui, dubitanter, offert quoque *C. inconspicuum* Gennar., Ind. sem. hrt. Gen. (1849); *C. bad.* et *C. tenuiflorus* Guss. Sic., *C. rhenanus* Schr., *C. elongatus* Lej. Desf. Fl. Atl. p. 45, t. 7, f. 2, Rottb. s. c. t. 14, f. 1, Jacq. Ic. rar. 2, t. 296, Sturm Heft 78, Ten. Fl. Nap. 3, p. 46, t. 208, f. 8, Reichab. Icon. C. 18, t. 283, f. 673.

☞ Flor. Jun. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Cantabr. in alveo fluminis *Urola* ad conventum *Ignatii de Lojola*, die 17 Jul. 1857, et sub *Bilbao* ad *Lejona* l. d. *Urondo*, die 1 Aug. 1857; in Pyr. Catal. ad *Arbucias*, die 2 Jul. 1851. Observavi ad *Astigarruga*, et in *Valle Bastan*, ubi vidit quoque Willk. (Sert. Fl. Hispn. 1044); vidi etiam inter *Ille* et *Prades* Pyr. or. *Conflent*. Non animadverti ad *Narbonne* (cf. Godr. Gr. Fr. 3, p. 358-9), et quae specimen sub *C. badii* nomine a Delort accepi, ad sequentem speciem pertinent.

Video Cosson *Voy. botq. Alg. C. badium* tum ceu speciem indigitare, *Ann. Sc. Nat. Par. Ser. 4, T. 1* (1854), p. 235 et *T. 4* (1855), ps. 223 et 240, tunc pro varietate *C. longi*, *Ibid. T. 4, p. 287* et *T. 15, p. 184*, nulla, de tam inopinata immutatione, indita observatione. Caeterum, dubia semper mihi planta num revera potius varietas *C. longi* judicaretur. Vidi in eodem loco individua spiculis minoribus praedita, statura tantummodo humiliore a vulgatiore *C. longo* discrepantia. Non procul ab hisce alia adstabant individua *C. longi*, in quibus spiculae minores erant, anthelae rami erectiores, involuero altero longissimo; cum istis alia ad fossam degentia, in quibus spiculae interdum majores observabantur, ferme identicae cum illis *C. badii* Auctor.

De *Scheuchzeri*, *Monti*, *Vaillantii*, *Michelii* notitia caremus.

Cyperus longus (Homeri?, Theophr.? Fuchsii) Ollinger., Gesn. Hrt., Dod. Pempt., Castell. hrt. Mess.

Homer. Odyss. 4, v. 603, Il. 21, v. 351? Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 11 et l. 9, c. 19 (nisi *C. rotundi*!); Fuchs. Hist. st. p. 453. Koch p. 850, n. 5, Bert. 1, p. 269, n. 12 (excl. var. *b*); Gaud. 1, n. 109, Steud. Cypr. p. 34, n. 366, DC. Dub. p. 483, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 624, Duv. Jouv. l. c. p. 384 (dempto, si vis, *C. badio*). La Peyr. Herbr. dempta var. s. c.; et *C. rotundus* Herbr. La Peyr.; *C. esculentus* Bergr. Bass. Pyr.? *C. procerus* M. a Bieb., ex Georgi, refer. Ledb. Ross.; *C. ochreoides* Steud. Host Gr. A. 3, p. 51, t. 76, Jacq. Ic. rar. 2, f. 297, Engl. Bot. v. 19, n. 1309 non optime; Sturm Heft 52, Tenor. Fl. Napol. 3, p. 46, t. 208, f. 6, Hayn. Term. bot. t. 45, f. 2 anthel., Reichnb. Icon. C. 18, t. 282, f. 672, Michel. Gen. p. 45, n. 4, t. 31, f. 1 anthel.; Plenck Ic. pl. med. T. 1, p. 21, t. 39, Scheuchz. Agrst. p. 378, n. 2, t. 8, f. 1, 2, Fuchs. Icon. ed. 1545, t. 255, Trag. St. h. p. 915, Matth. p. 26, Camer. Epit. p. 7, Lob. Obs. p. 40, f. 1, Icon. t. 75, f. 2, Dod. Pempt. p. 338, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 216, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 237, t. 11, f. 13, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 501, f. 1.

☿ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept.

Legi in Pyr. septr. med ad *Lannemezan*, die 22 Jun. 1862. Habui ex *Narbonne* a Delort; varietatem, quae *C. incompertus* Timbal, e viciniis de *Toulouse* auctor dedit.

Cypeiros Theocr., Id. 5, v. 45, Id. 13, v. 35, sumitur a Fée, *Fl. Theocr.* p. 59-60, pro *C. rotundo*: ast plantam, non in arvis et locis siccis indicatam, verum copiose crescentem in locis palustribus, cum *Butomo* degentem dictam (ut de postremo suo dicit Homerus), ad *C. longum* aut ad *C. serotinum* potiore ratione adducendam puto.

Cyperus serotinus (Triumfetti Laelii) Rottb. Descr. Ic. etc.

Triumf. Lael. apud fratrem J. Bapt. cf. Obs. (1685) p. 64. Kunth En. pl. 2, p. 19, n. 45, Duv. Jouv. l. c. p. 388. *C. Monti* L. filii?, Koch p. 850, n. 6, Bert. 1, p. 272, n. 14, Gaud. 1, n. 110, Steud. Cyperc. p. 13, n. 114, DC. Dub. p. 483, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 613. *C. Monti* La Peyr. Herbr. Host Gr. A. 4, p. 38, t. 67, Reichnb. Icon. C. 18, t. 279, f. 666. Mont. Gram., sive Cat. stirp. Bonon. Pr. p. 12, t. 1, f. n. 2.

☿ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. In Pyr. occid. et orient., locis humilioribus.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 25 Aug. 1846. Habui e *Bayonne* a Darracq.; ex *Ille*, Pyr. or. de Herbr. Coder ab ejus filio; egomet ibidem proxime observavi ad *Neuffiac*, et ad *San Felieu* prope *Millas*: vidi quoque in *Roussillon* ad *Elne*, alibique.

Galilea (Micheli) Parlat. Fl. Palerm. (1847) p. 297, Fl. It. 2, p. 45.

Galilea mucronata (Gesneri) Parlat. Palerm.

Gesnr. Op. bot. ed. a Schmid. tab. lign. 2, f. 23. Parl. Fl. It. 2, n. 369, Duv. Jouv. l. c. p. 392. *Cyperus schoenoides* Griseb. Rum. Bith. 2, p. 421, n. 39, Willk. Lang. n. 614. *C. aegyptiacus* Glox. in Obs., Steud. Cyper. p. 28, n. 303. *Schoenus mucronatus* L., Koch p. 850, n. 1, Bert. 1, p. 247, n. 1, DC. Dub. p. 484, n. 4. *Sch. mucron.* La Peyr. Herbr. et *Scirpus Michelianus* La Peyr. Herbr. partim; *Scirp. melanoschoenus* Gerard Fl. Gall.-Prov. MNS. pro ed. 2.^a Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 30, t. 43. Host Gr. A. 4, p. 40, t. 70, Sturm Heft 40, Glox. Obs. p. 20, t. 3, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 11, t. 2, f. 5, Reichnb. Icon. C. 18, t. 286, f. 680, Zannich. Vnz. p. 182, t. 16, Michel. Gen. p. 46, n. 1, t. 31, Scheuchz. Agrstgr. p. 367, n. 1, t. 8, f. 1. Pen. Lob. Adversr. p. 44, Icon. t. 87, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 91, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 498, f. 2, Pancov. Herbr. Zornn. t. 79.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept. In littore mediterraneo.

Legi ad *Rosas*, l. d. *Caneillas*, die 4 Jun. 1851. Observavi sub *Llansà* ad *el Puerto*.

Generis characteres sunt certe exigui.

Tribus 2.^a SCIRPEAE Nees.

Plumaria Heister, ex Fabric. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2, p. 375; *Eriophorum* L. et asseclarum. *Eriophorum* est nomen adjectivum, graecae originis, gossypium ferentem sonans. Theophrastus, Hist. pl. l. 7, c. 13, de *Bulbo eriophoro* loquutus est, et ex eo Plinius, Nat. h. l. 19, c. 2 vel 10; Athen. Deipnos. l. 2, p. 50 (edit. Dalech.); bulbus iste melius forte pro *Scilla hyacinthoide* interpretatur. Fugit is pro certo a quacunque nostri generis specie, nullo pacto sub eo toleranda, ut perperam factum est in Plinii editione Lemaire, curante de re herbr. Desfontaines, T. 6, p. 375, subjecto *Eriophoro angustifolio* Auctor. Hanc fallacissimam sententiam jure merito refellit Fée, in Plin. ed. Panch. T. 12, p. 295.

Tournefort, Ludwig, Adanson, Scopoli, Lamarck, cum Tabernemontano (Hist.) receperunt pro nostro genere nomen *Linagrostidis*, oh quam parum opportune! quia nomen ita compositum, ut *gossypium* vel *linum* in gramine quasi significet, falsam ideam movet de planta, quae reapse minime graminacea est, et cujus lana fructum cingens, nullimode in filum textile vergi potest. Relictis itaque nominibus istis fallacissimis, Heisteri *Plumariam* restituendam potius fore ratus sum, quamvis et nomen istud videatur in hoc peccare, quod plumam, neque pilos (quales circa akenium reperiuntur) reapse indicet.

Plumaria angustifolia (Tragi) N.

Gnaphalium, Trag. St. h. p. 683. *Eriophorum angustifolium* Roth Tentam., Koch p. 860, n. 5, Bert. 1, p. 320, n. 5 et p. 851; Gaud. 1, n. 105 (*g* excl.); De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1950, Steud. Cyper. p. 129, n. 10, Willk. Lang. Pr. n. 605. *E. intermedium* et *E. Vaillantii* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 38, ns. 4, 5. *E. angustifol.* et *E. polystachyum b Vaillantii*, DC. Dub. p. 487, ns. 3, 1. *E. angustifol.* La Peyr. Herbr., et *E. polystachyon* Herbr. La Peyr. partim; *Carex alopecuros* La Peyr. Herbr., etiam in Herbr. Marchant, ex Timb. et Lor., Kunth En., Steudel Cyper., DC. Dub. P. 2, p. 1012, Lang. Car. Spec. ignot.; *E. gracile* Bert. It., ex Facchin. apud Ambr. Fl. Tir. austr. p. 830, quod Parlat. non confirmat; *E. tenellum* Nutt., *E. polystachyon* var. *tenella* As. Gray, Gram. Cyper. Unit. Stat., ex Hook. Bor. Amer. Host Gr. A. 1, p. 29, t. 37, Engl. Bot. v. 8, n. 564, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 7, Fl. Dan. t. 1442, Sv. Bot. v. 7, t. 490, f. 1, Sturm Heft 10, Poit. Turp. Fl. Par. t. 52, Turp. in Dict. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 14, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 10, t. 2, f. 4 (*polyst.*); Nees Gen. pl. fasc. 9, t. 10, f. 1-17, Reichenb. Icon. C. 18, t. 291, f. 689-90, Vaill. Bot. Par. p. 117, n. 1, t. 16, f. 1, Grav. Brit. grass. t. 4, Barr. Ic. t. 12 partim, Lonier. Nat. h. crt. 174, C, f. 1, Panc. Herbr. ed. Zorn. t. 837, ambo ex Trag., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 514, f. 1.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In montanis editis potius.

Legi in Pyr. Septr. aurigr. sub *le Port de Pailleres*, die 27 Jun. 1839; in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, diebus 7, 14 Jul. 1836. Habeo a Deville ex *Ibos*.

Caricem alopecuroidem La Peyr. ad *E. polystachyon* L., dicamus (e loco); ad *Plumariam latifoliam* subjecit Benth. Cat. p. 76, cum hoc Serres *Flor. Toulouse*, Noul. *Fl. bas. sou; Pyr.* et ex istis Grenier *Fragm. Voy. botq.* (1849) p. 70; quam sententiam iste continuavit etiam in *Fl. Fr.* 3, p. 368. Judicium a me datum jam ab annis 1838-9, sero confirmarunt Timbal, Loret, et Clos.: hunc potissimum cf. *Revis. Herb. La Peyr.* (1857) p. 78; ridebis *La Peyrousei* plantam serie inter species legitimas adhuc enumerari a plurimis.

Plumaria latifolia (Penae et Lobelii) N.

Gram. bombycin. Pen. Lob. Advrsr. P. 1, p. 44-5, quod citatur in Icon. *Eriophorum latifolium* Hopp. Taschenb. 1800, Koch p. 860, n. 4, Gaud. 1, n. 104, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1949,

Willk. Lang. Pr. n. 606, Loisl. Fl. Gall. ed. 2, p. 38, n. 1 (excl. L. syn.). E. pubescens Sm. Engl. Fl., Bert. 1, p. 318, n. 4, Wilson apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831), p. 135, n. 24. E. polystachyon DC. Dub. p. 487, n. 1 (excl. var. b). E. polystachyon La Peyr. Herbr., partim. Gramen eriophorum Cienfueg. MNS. ex Asso Arag. Host Gr. A. 4, p. 41, t. 73, Engl. Bot. Suppl. v. 1, n. 2633, Fl. Dan. t. 1381, Sv. Bot. v. 3, t. 180, Sturm Heft 10, Fl. Batv. v. 1, t. 34, Poit. Turp. Fl. Par. t. 50, Reichnb. Icon. C. 18, t. 292, f. 691, Leers Fl. Herbor. p. 11, n. 37, t. 1, f. 5, Hoffm. Fl. Allugn. c. t. 3, Duchsa. Pl. ut. vén. Atl. t. 10, f. 1? Le Maout, Decsn. Botnq. (1868) p. 602, Fl. Batv. v. 16, t. 1208, Lob. Ic. t. 87, f. 2, Dod. Pempt. p. 562, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 60-1 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3. S. 8, p. 224, t. 9, f. 1 inferne, Vaill. Bot. Par. p. 117, t. 16, f. 2.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Saepius in editis obvenit; sed in Pyr. Cantabr. ad humiliora interdum occurrit.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Vizcaya*) ad *Bilbao*, die 4 Jun. 1853; in Pyr. Septr. med. supra *Bagnères de Luchon*, die 21 Jun. 1838. Habeo a Deville ex Valle *Barousse*.

Non defuerunt scriptores, qui dubitaverint, num *Plumariae* species omnes europeae, locustis plurimis onustae, scilicet *P. angustifolia*, *latifolia*, *polystachya* et *gracilis*, forent ne tantum varietates aut formae unius speciei. Reapse in *P. latifolia* pedunculos interdum tam parum scabros reperii, ut ruditas vix ulla appareret, quin etiam aliquando dubia eveniret: cf. etiam Asa Gray *Man. bot. North Amer.* ed. 2, p. 502, n. 4, ejusdemque ed. 5, p. 566. De *Pl. angustifol.* (inter *Pl. latifol.* et *gracil.* locata) dixit Wahlenberg: « *Intermedia haec forma . . . quasi mater proximarum.* » Fl. Sv. n. 55.

Plumaria vaginata (Bauhin. fratres) N.

G. Bauh. Pr. p. 23, n. 7 cum figura. Eriophorum vaginatum L., Koch p. 860, n. 2, Bert. 1, p. 314, n. 1, Gaud. 1, n. 102, Steud. Cypr. p. 128, n. 3, DC. Dub. p. 487, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 604. Er. vagin. La Peyr. Herbr. et E. capitatum La Peyr. Herbr., Ramond. Pic du midi, ad calcem; Timb. excurs. Pantic. ad lac Zaraguala; E. Scheuchzeri Hopp. Zetterst. Pl. vasc. Pyr. principls. n. 1281. Host Gr. A. 1, p. 30, t. 29, Engl. Bot. v. 13, n. 873, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 6, Fl. Dan. t. 236, Poit. Turp. Fl. Par. t. 49, Sturm Heft 10, Sv. Bot. v. 4, t. 281, Torrey Fl. North Amer. 2, t. 141, Reichnb. Icon. C. 18, t. 289, f. 686, Fl. Batv. v. 8, t. 633, Scheuchz. Agrostgr. p. 301, n. 1, t. 7, f. 1-3 et Prodr. p. 26, t. 7 fig. sinistr.; Mont. Gram. seu Cat. stirp. agr. Bonon. Pr. p. 28, 29 tab. Ic. Spic. Locustr. f. K, G. Bauh. Theatr. col. 188, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 514, f. 2.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug. In editioribus Pyr. mediorum orientalium.

Legi in Pyr. or. sub *le Puig Carlit*, supra *Angustrine*, die 24 Jul. 1837. Observavi in nemore *de Montolieu* inter *Saurat*, et *Foix*, in m.^e *Llaurenti*, et supra *Porté*. Ex *le Pic du midi* demonstravit Philippe; ex *le Lac d'Espingo* Paul Boileau; *autour du Lac du Pimené* vidit Ramond, ad *Salvanaire* Pourr.

Non semper caespites magnos et densos efficit, ut vult Koch; ita composita vivebat sub *le Puig Carlit*; non sic in m.^e *Llaurenti*, et *la Maura*, ubi ista vegetationis luxuries non conspiciebatur.

Scirpus Trag., L.

SECTIO 1.^a PTEROLEPIS SCHRAD.

Scirpus litoralis (Monti) Schrad. Fl. Germ. p. 142, n. 15.

Mont. Cat. Stirp. agr. Bonon. Pr., p. 13, Koch p. 856, n. 12, Bert. 1, p. 294, n. 12, Steud. Cyper. p. 86, n. 45, DC. Dub. p. 486, n. 15. S. mucronatus Pourr. Herbr. Matr., Sc. triquetus L. Fl. Sv., Bory Chaub. Pélop. n. 78; Sc. Philippi Tin. ? ex Parlat. It. Schrad. s. c. t. 5, f. 7^a pan. fl., Sturm Heft 85, Reichnb. Icon. C. 18, t. 309, f. 725, Delil. Ill. Pl. Ægypt. p. 11, t. 7, f. 1, Michel. Gen. p. 47 ord. 1, n. 1, t. 31 panicul.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept. In maritimis Pyr. orientalium. Legi ad *Rosas* die 21 Jun. 1851. Observavi sub *Figueras* ad *Siu-*

rana, l. d. la Close de Angurgot; itemve ad el Stagn Pudol, prope Siurana et Vilacolum.

Nuces laeves, hinc planiusculae, illinc convexae.

Videntur Itali tres, ante omnes, de hac specie egisse; Monti l. c. (1719); Micheli l. c. (1729); et Zannichelli Vnz. (1735) p. 237, n. 2. Sed iste candidè fatetur scrutatorem secum fuisse Michelium, cum quo ille tunc feliciter versabatur.

SECTIO 2.^a SCIRPI GENUINI.

Scirpus sylvaticus (Gesneri) L. Sp.

Gesnr. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 2, f. 13. Koch p. 858, n. 17, Bert. 1, p. 302, n. 17, Gaud. 1, n. 95, DC. Dub. p. 487, n. 20, Willk. Lang. Pr. n. 601. La Peyr. Herbr.; S. atrovirens Münk fuit varietas apud Asa Gray Man., ed. 2; Nemocharis sylvatica Beurling. Botan. Not.; S. latifolius Gilib. Exerc. phyt., Cyperus gramineus J. Bauh. Hist. pl. Host Gr. A. 3, p. 46, t. 68, Engl. Bot. v. 13, n. 919. Flor. Dan. t. 307, Schrank Fl. Monac. t. 387, Sturm Heft 36, Leers Fl. Herborn. p. 11, t. 1, f. 4; Schk. apud Uster. Ann. Bot. 4, p. 48 tab. fig. supr. extr. fl. anal., Reichnb. Icon. C. 18, t. 313, f. 731, Fl. Batv. v. 15, t. 1173. Pen. Lob. Advrsr. p. 38, Icon. t. 79, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 90, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 504 f. infr. Loesel Fl. Pruss. p. 119, t. 33, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 237, t. 11, f. 15.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In Pyr. mediis.

Legi in Pyr. septr. med. inter *St. Beat* et *Eup*, die 28 Jun. 1843. Habui e *Tarbes* a *Déville*. Vidi ad *Jazet* contra *Luchon*; in m.^e *le Pic du Gard*, à *Laffitote*, etc.

Variat diandrus et digynus, tuncque *S. lenticularis* Torrey, ex Boeckeler in *Linnaea* V. 36 (1869-70), p. 727; inde etiam *Sc. microcarpus* Presl., As. Gr.

Scirpus polyopsis (Brasavolae, Caesalpini) N.

Brasav. De Simpl. med. (ed. Valgr. 1545, p. 357, n. 40; itemve in ed. 1556): Caesalp. Herbr. Tornab. 1563, fol. 111, n. 285, De Plnts. l. 4, c. 64, p. 191. S. maritimus L. Sp., Koch p. 857, n. 16, Bert. 1, p. 298, n. 15, Gaud. 1, n. 96, Steud. Cypr. p. 87, n. 60, DC. Dub. p. 487, n. 19, Willk. Lang. Pr. n. 600 (expuncto Asso), Godr. Fl. Lorr. ed. 2, T. 2, p. 343, n. 3. La Peyr. Herbr.; S. cyperoides Lamk. Fr., Gater.; S. robustus Pursh, ex Beck.; S. sylvaticus Asso Arag., ex Losc. y Pard. (ad CaesarAugust.; in Epila! credend.); synonyma ampliata vides apud Nees ab Esenb. in *Linnaea* 7 (1832), S. fluviatilis As. Gr. et S. strobiliferus Steud., var. est ex Böckel. Host Gr. A. 3, p. 45, t. 67, Engl. Bot. v. 8, n. 542, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 10, Fl. Dan. t. 937, Roem. Fl. Eur. fasc. 12, n. 1, Krock. Fl. Siles. p. 75, p. 15, Sturm Heft 13, Schk. Handb. t. 8, Fl. Batv. v. 7, t. 521, Sv. Bot. v. 4, t. 340, Turp. in Dict. Sc. Natur. Monocot. Atl. t. 13, Reichnb. Icon. C. 18, tab. 310-1, f. 726-7-8 et t. 286, f. 681 (media) spic. macrost., Zannich. Vnz. p. 237, t. 50, Scheuchz. Agrostogr. p. 400, n. 2, t. 9, f. 9-10 et p. 398, n. 1, t. 9, f. 7, 8, Buxb. Cent. 5, p. 19, t. 37, f. 2, Lob. Icon. t. 20, f. 1, Tabern. Krb. p. 533, f. 3, Icon. t. 221, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 86, n. 7 fig. et col. 215 fig., quae eadem ac illa Pr. p. 24 sine numero intext.; Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, ps. 236, 238, t. 11, f. n. 9 et 25; J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 495 fig.

♂ Flor. Æstate. Fruct. Aug.-Oct. In locis humidis, secus fluminis ripas et ad fossas, etiam a mare longe remotus, secus Garumnam ad *Toulouse* usque, secus Iberum ad CaesarAugustam (*Zaragoza*).

Legi in Pyr. Catal. ad *Figueras*, die 8 Sept. 1846.

Scheuchzer in citatis figuris delineavit spiculas breviores (f. 9) et longiores (f. 7). Ipse cum primis paniculam compactam, cum secundis sparsam occurrere novit. Ut ego quidem credo, agitur de una eademque specie, quae pro anni tempore, climate, aquarum copia diversa, nec non et natura soli, in quo planta vitam degit, differentem induit faciem. En quaedam de auctorum figuris observationes. Zannichelli illa, minus correctà quoad involucri situm, formam intermediam sistit inter speciei status extremos. Sturmii et Roemeri figurae item status varios comprehendere studuerunt. Icon Krockeri, mala, formam compactam potius refert. Flora Danica spiculas breviores et paniculam compactam

sat bene offert, contra Schkuhr, qui breves spiculas et laxam praebet paniculam. Host exhibet spiculas breves, sed in duobus figuris hanc paniculam contractam, alteram pedunculatam et laxam tibi officit. Videmus apud Sowerby spiculas breves et paniculam compactam, unico tantum pedunculo elongato. Palmstruch et Quesnel, cum plurimis septentrionalibus descriptoribus et celatoribus, effingere spiculas breves, paniculam cujus ramos plures elongatos, cum aliis brevibus, subsessilibus aut etiam sessilibus spiculis, tibi una ante oculos ponunt. Flor. Bat. paniculam densatam, e duodenis spiculis brevibus, tumidulis fuscis confectam porrigit.

Variae formae, magna rei peritia, delineantur a Reichenbach. Turpini icon fingit plantam gerentem paniculam e spica unica breviter et quatuor longe pedunculatis.

Huic speciei datur *Gram. cyper. panic. spars. maj.* G. Bauh. Pin. p. 6, n. 7, cujus observationem speciei nostrae accomodari nemo inficiabitur: « *Variat panicula in altera compactiore et brevior; in altera magis expansa et longa* ».

Ridiculum fuit *maritimam* denominare plantam in Alpibus etiam vigentem.

Scirpus lacustris (Theophrasti, Dioscoridis, Plinii) L. Sp.

Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 13 (ed. Schneid. c. 12); Dioscr. l. 4, c. 52 Junc. Holosch.! Plin. Nat. h. l. 21, c. 18 vel 69 et l. 16, c. 37 vel 70. Bert. 1, p. 280. n. 4, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 610, n. 6. DC. Dub. p. 486, n. 17, Kirschl. Fl. Vog. Rhén. 2, p. 149, n. 10, Anders. Cyper. Scand. p. 6, n. 3. *S. lacustr.* et *S. Tabernemontani* Gmel., Koch p. 815, ns. 9, 10, Gaud. 1, ns. 90, 91, Castor apud hunc V. 6, Append. p. 337, Steud. Syn. Cyper. p. 85, ns. 39, 38, Willk. Lang. Pr. ns. 597-8. La Pevr. Herbr. *S. acutus* Muhl. et *S. validus* Vahl., ex Torrey Cyper. Amer.; *S. acut.* Bigel., ex Darl. Cestr. et *S. validus* Pursh, ex Beck. quoque; *S. medius* Banks et Soland. MNS. ex Hook. filio New Zealand.; *S. altissimus* Gilib. Exerc. phytolog., *S. barbatus* Kunth, *S. Wahuensis* Schr., *S. uliginosus* Kar., Kir. forma ista Tabern., ex Böckel., accedente Regel. Host Gr. A. 3, p. 41, t. 61, Engl. Bot. v. 10, n. 666 et v. 33, n. 2321 glauc., Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 7, Flor. Dan. t. 454 et 1142 et t. 1922. Sturm Heft 36, Sv. Bot. v. 3, t. 150, Fl. Batv. v. 9, t. 661, calamis angulatis, caeterum bene, et v. 13, t. 1008 Tabern.; Reichnb. Icon. C. 18, t. 306-7, f. 722, 723 Tabern. Trag. St. h. p. 685, 674 fig., Lob. Ic. t. 85, f. 2, Dod. Pempt. p. 605, f. 1, Tabern. Krth. p. 565, f. 2 et p. 566, f. 3, Icon. t. 249, f. 1, et t. 250, f. 1. Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. P. 2, fasc. 2, p. 32, t. 23, f. 75 fide Schmied.; mihi calamus teres non videtur; G. Bauh. Theatr. col. 178 et col. 181, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 522, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 231, t. 10, f. 1 et 2 (glauc.).

☞ Flor. Jun. et per Æstatem. Fruct. Jul. in Octobrem.

Legi in Pyr. Arag. *Sobrarbe* ad l'*Ainsa*, die 12 Sept. 1850. Habeo a Deville ex *Laloubère*. Abundat au *Lac de Lourdes* etc.

Forma, quae *S. Tabernemontani*, facile obvenit per Pyrenaeos; in hac glaucescentia major (*J. glaucus* Sm. Engl. Fl.) et *glumae punctato scabrae*; qui character solemnior sese offerebat in individuis Catalaunicis, a *las Salinas de Cardona* observatis. Sed mihi persuadere nequivi, majorem aut minorem plantae glaucescentiam, glumas punctato scabras aut laeves, *antherarum apices ciliolatos* aut *glabros*, *stigmata duo* aut *tria*, et inde cariopsidem lenticularem ceu sub-triquetram (quod certo certius in hac specie varium est, ut et in *S. polyopside* N., in *S. Pterolepide* Kunth, in *S. erecto* Poir., in *S. multicauli* Sm., etc. et insuper in *Caricibus* quibusdam), satis valere ad dirimendas ceu legitimas species plantas in quibus tanta habitus, faciei, indolis similitudo conspicitur.

In Italia una comprehenderunt hasce stirpes Bertoloni, Pollini (*lac. β*) et Ambrosi, praecipui. Parlatore, qui prius, Fl. Palerm. ns. 182, 183, eas separandas esse mordicus sustinuerat, dein re penitus inspecta, mutato consilio et ipse una conjungit, Fl. Ital. 2, n. 399: re-

vera rem contrariam gessit Gussone Pr. et Syn. Parum persuasi ceu species distinctas admittere Kunth Fl. Berol. 2, p. 321, cf. p. 322, et sic Wils. apud Hook. Bot. Miscell. 2 (1831), p. 134, n. 18, Bromfield Phytologist. V. 3, P. 3 (1850), p. 1027 et Fl. Vect. p. 545, n. 5, Reichenbach, Steudel, aliique, ut nemini pro certo fugit scripsisse sub n. 10 Koch: « *Tota fortasse species nil est nisi varietas S. lacustris* ».

Meyer, Fl. Hanov. excursr. p. 613, n. 7, non solum *S. Tabernemontani* cum *S. lacustris* conjunxit, sed *Sc. Duvalii* Hoppe, sive *Sc. carinatum* Sm., vel *Sc. trigonum* Roth, Nolt., eis adjunxit. Ego dum hujus postremae stirpis figuras (defectu speciminum) consideravi, in Engl. Bot. Suppl. v. 5, n. 2983, aut Reichenb. Icon. C. 18, t. 308, f. 724, Meyeri et Döllii sententiam non esse despiciendam sane existimavi, quamvis postremam hanc ceu peculiarem speciem sustineri viderim ab Anders. Pl. Scand. Cyper. p. 7, n. 4, a Jungst Fl. Westfal. n. 74. Inter nos se interponit Neilreich, qui *S. Duvalii* Hoppe ceu hybridam plantam considerat, cui nomen *S. lacustris-triquetri* facit; eum cf. Nied.-Æstr. 127 et in Maly En. pl. Austr. p. 39.

De foliis hujus speciei cf. descriptionem et historiam datam a Des Moulins, editionem *Bordeaux* per Fayeum anno 1849, videasque quae ad rem scripserunt Trém. Saccat. Pl. Charent. p. 211 s.

Ego vero (ineunte studio meo botanico) jam ab annis 1827 et 1829, specimina legi et adhuc servo, in quibus folia inspiciuntur: itemve folia gerunt alia specimina in Corsica lecta et ab optimo Romagnoli f. r. ad me missa anno 1833. Opportune citantur a Kirschleger et Decaisne, in Bull. Soc. botq. Fr. T. 3 (1856), ps. 542-3 et 545. Sed magis interest recordari, folia *S. lacustris* descripta jam fuisse paulo ante Des Moulins, ab auctoribus qui sequuntur: Scheuchzer, Agrostgr. p. 355, Pollich Fl. Palat. (1776) n. 46, Roth Tentam. Fl. Germ. 2 (1789), p. 57, Poir. Dict. 6 (1804), p. 777, n. 90, Schrader, Fl. Germ. (1806) p. 134, n. 9, Bess. Fl. Gal. A. (1809) n. 61, Heller Fl. Wirceburg. (1810) p. 57, n. 6, Gaud. Agrost. Helv. P. 2 (1811), p. 25, n. 6, Baumgrt. Fl. Trans. 3 (1816), n. 2199 et Fl. Monaster. (1824) n. 59, Roem. Schult. Syst. Vegtb. 2 (1817), p. 135, n. 50, Gaud. iterum Fl. Helv. 1 (1828), p. 113 et Syn. p. 33 (1836), Hagenb. Fl. Basil. 1 (1821), p. 33, n. 3, Sm. Engl. Fl. 1 (1824), p. 57, n. 4, itemve ed. 2 (1828), Link. Hrt. Berol. Descr. (1827) p. 298, n. 45, Wimm. Grab. Fl. Siles. (1827), ns. 71, 73, Meyer apud Ledeb. Fl. Alt. 1 (1829), p. 66, n. 1, Bert. Fl. It. 1 (1833), p. 281, Mut. Fl. Fr. 3 (1836), p. 362, n. 25, Boreau Fl. centr. Fr. (1840), n. 1379, Dietr. Fl. March. (1841), p. 86, n. 1, Cosson Germ. Fl. Par. 2 (1845), p. 610, n. 6, Spach Suit. à Buff. V. 13 (1846), p. 152, eodemve anno Kops, Hall. Fl. Bat. c.: quod ad rei novitatem excludendam satis superque palam fit.

Folia speciei nostrae manifeste, insuper, delineata sunt a Morison, quo fundamento non declaratur, sed *Vallisneriam spiralem* Thunberg (ab hoc inlatam in *Flor. Par.* p. 510-1, sub Dalibardi fide) nil aliud fuisse nisi *S. lacustrem* foliis imis linearibus, valde elongatis, nantibus, a Merat docemur, *Fl. Par.* ed. 4, T. 2 (1826) p. 58, n. 13, qui aliunde individua in aquis stagnantibus degentia false foliis orbata declaravit in nostra specie.

Qui legerit loca citata pro illustratione tabulae 85 in Pancov. Herbr. ed. Zornn., P. 2, p. 221, vix suis credet oculis perlegens allegationes

istas ad *S. lacustrem* sese referentes, consideratas insuper illas duas figuras ab hac specie remotissimas, adeo ut e *Tofieldia (boreali?)* eas erutas suspicaverit.

Scirpus mucronatus (Plukenetii) L. Sp.

Pluk. Almg. p. 200 J. acut. etc. spic. glomer. Koch p. 855. n. 8, Bert. 1, p. 296, n. 14, Gaud. 1, n. 100, Steud. Syn. Cypr. p. 84, n. 18. DC. Dub. p. 486. n. 16, Willk. Lang. Pr. n. 595. La Peyr. Herbr.; *S. glomeratus* Scop.; Berger. Bass. Pyr. Mont. Cat. st. agr. Bonon. (1719) p. 13. Host Gr. A. 4, p. 39, t. 68, Sturm Heft 36, Reichnb. Icon. C. 18, t. 303, f. 716, Delil. Ill. Ægypt. p. 14, t. 7, f. 3, Scheuchz. Agrostogr. p. 404, n. 1, t. 9, f. 14. Pluk. Phytgr. t. 40, f. 3.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In Pyr. occidentalibus et humilioribus, scilicet extremis.

Dubitavit Sibthorp, num hujus speciei esset *Juncus*, vel *Schoenus Oxyschoenus* Dioscr. l. 4, c. 52? Post illius dubium supervenit scriptorum rejectio.

Scirpus pungens (G. Bauhini) Vahl En. pl. 2 (1806), p. 255, n. 32.

G. Bauh. Pr. p. 22, n. 1 fig. extr., nim. robust., sed recipiendus. Bert. 1, p. 295, n. 13, De Notr. Reprt. Fl. Ligust. n. 1942, Nolt. Nov. Fl. Holsat. p. 9, n. 23, Steud. Syn. Cypr. p. 85, n. 32, Willk. Lang. Pr. n. 596. *S. Rothii* Hopp. Koch p. 857, n. 14, Gaud. 1, n. 99. *S. tenuifolius* DC. Fr. Suppl. et cum Dub. p. 487, n. 18. *S. pung.* et *S. tenuifol.* Mtl. Fr. 3, p. 360, ns. 20, 21 et 4 Suppl. fin. p. 176. *S. mucronatus* Ehr. Calamr. ex Mey. Hanov.; *S. americanus* Pers. et inde *S. triquetri* (R. Br. etiam) Michx., ex Asa Gray Man.; *S. maritimus* b Chaub. Tetrad., *S. chilensis* N. Esnb., *S. badius* Presl. Kunth et *S. monophyllus* Presl, Kunth, *S. melas* Knz. apud Poepp. Chil. et Böckel. Engl. Bot. Suppl. v. 3, n. 2819, Fl. Dan. t. 563, Sturm Heft 36, Fl. Batv. v. 10, t. 736, Reichnb. Icon. C. 18, t. 304, f. 717-8, Andrs. Pl. Scand. Cyper. p. 7, n. 6, t. 1, f. 16, qui antheras delineare omisit! G. Bauh. Theatr. col. 175 ead. ac Pr.; Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 232, t. 10, f. n. 20, Pluknt. Phytgr. t. 40, f. 1.

☞ Flor. Jun.-Sept. Fruct. Aug.-Oct. In arenosis humidis humilior., potissime sub-maritimis.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Guetary* et ad *Biarritz*, diebus 16 Sept. et 27 Maj. 1841; in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Argelès*, die 5 Sept. 1843. Habeo a Deville e ripa *Adour*. An ad *Tarbes* lectum? fertur ibidem observavisse Ramond, qui cum Corbin pro *S. mucronato* habuit.

Rhizoma repens. Calami triquetri, ad extremum apicem usque, angulis ab ima calami parte sursum eundo acutioribus; et calami sunt superne inflexi.

Folia basi canaliculata (neque plana ut ex se, non ex DC. ea fecit Duby) apice vero triquetra. Antherae pulvere apiculatae. Stigmata duo. Nuculae laeves, dorso convexae, facie planiusculae, apiculatae: setae hypogynae tres? nucula saltem duplo breviores. Praesentiam setarum negat Bertoloni, easque non delinearunt Hornemann, Sturm, Kops et Hall: illas interdum deesse dicit Kunth, En. Pl. 2, p. 162, n. 21, quas ceu constantes indicat Koch l. c. Unicam vel duas aut nullam aliquando dari scribit Parlatore, *Fl. Ital.* 2, n. 402; Babington, *Engl. Bot. Suppl.*, duas vel tres adesse dicit, nucula breviores, pilis retroflexis indutas (*fringed*); tales quoque vidit eas De Notaris in mediterranea regione; duas-sex describit As. Gr. Man.; duas-sex, sed nullam interdum setulam apparere scribit Böckeler, in *Linnaea* V. 36, p. 709; dum ego ad *Rosas* eas deficere vidi.

Planta in arenis crescens generatim pedalis; degens in fosso, ubi melior solus et aquae copiosiores sunt, valde procerior et robustior evenit, anthela divitiore praedita, ita ut qui viderit eam 3-4-pedalem et ita mutata, ut ego reperii ad *Algortha* sub *Bilbao*, vix recognovisset, nisi per gradus ad humiliorem formam spiculis subsessilibus descendentem observaverit.

Credo hanc fuisse speciem, quae Pourretio et cum eo La Peyrouisio, *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 27, n. 11, Gmelino, *Fl. Bad. Alsat.* 1, n. 72, fucum fecit in Pyr. orient. pro *S. triquetro* L., cujus specimina absque loci indicatione degent in Herbario La Peyrouse. Contra sententiam nuperiorum plurium praetuli Vahlia denominationem, non tantum quia antiquior, quidquid dicant Koch et Schultz F. *Archiv. Fl. Fr. Allmgn.* p. 73, qui Vahl. *En.* 2, anni 1827, perperam declarant; sed quia injuste Rothio tribueretur species a plurimis ante eum distincta, observata et illustrata!

Scirpus caespitosus (Tabernemontani? G. Bauhini) L. Sp.

Gram. junc. 5 Tabern. *Krtb.* p. 536, f. 1? *Icon.* t. 225, f. 1; G. Bauh. *Theatr.* col. 79, Koch p. 853, n. 1, Bert. 1, p. 276, n. 1, Gaud. 2, n. 84, Steud. *Syn. Cyper.* p. 83, n. 8, DC. *Dub.* p. 486, n. 13, Willk. *Lang. Pr.* n. 590. *La Peyr. Herbr.*, *S. luteus* Gilib. *Exerc. phyt.*, *Is. oligantha* C. A. Mey. (flor. absque perigon.) ex Böck. *Host. Gr. A.* 3, p. 40, t. 59, *Engl. Bot.* v. 15, n. 1029, *Fl. Batv.* v. 6, t. 447, *Fl. Dan.* t. 861, *Sturm Heft* 10, *Sv. Bot.* v. 8, t. 563, f. 1. *Krok. Fl. Siles.* 1, n. 72, t. 14, Nees *Gen. pl. fasc.* 9, t. 12, f. 1-15, *Reichnb. Icon. C.* 18, t. 300, f. 710, Scheuchz. *Agrstgr.* p. 363, n. 1, t. 7, f. 18, *Reliq. Rudb.* t. 23, f. 1. J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 18, p. 523, f. 2, Chabr. *Sciagr.* p. 197, f. 5, Pluk. *Phytgr.* t. 40, f. 6? *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 233, t. 10, f. 35.

♀ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jun.-Aug. In turfosis editis.

Legi in Pyr. or. ad *Mont-Luis*, die 8 Jul. 1836. Habeo a Deville ex *Lac de Miguelou* et ex aliis Pyr. septr. locis.

Color herbae viridissimus, opacus. Calami cylindranei, striato-sulcati.

Facies plantae est *Plumariae alpinae*, dum ista non adhuc fructus promit.

Scirpus pauciflorus (Scheuchzeri) Lightf. *Fl. Scot.*

Scheuchz. *Agrstgr.* p. 366, n. 4, t. 7, f. 21; *Id.* p. 364, n. 2, f. 19, cum aliis, item credo. Koch p. 854, n. 3, Bert. 3, *Sp. add.* p. 610, n. 3, Willk. *Lang. Pr.* n. 589. *S. Baeothrion* Ehrh. *Phyt. Gaud.* 1, n. 86, Steud. *Cyper.* p. 83, n. 4, DC. *Dub.* p. 485, n. 4. *S. Baeothr.* *La Peyr. Herbr.*; *S. campestris* Hayn. et Drev. *Host. Gr. A.* 3, p. 40, t. 58, Drev. et Havn. *Ch. pl. Eur. T.* 4, p. 30, t. 94 et p. 31, t. 95, *Fl. Dan.* t. 1862, *Engl. Bot.* v. 16, n. 1122, *Sv. Bot.* v. 8, t. 563, f. 2, *Sturm Heft* 10, *Reichnb. Icon. C.* 18, t. 299, f. 707-8, Nees *En. pl. fasc.* 9, t. 12, f. 16-8, Hayn. *Term. bot.* t. 25, f. 4, *Fl. Batv.* v. 15, t. 1188.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In turfosis editis.

Legi in Pyr. septr. med. in *Valle d'Aure* supra *Azet*, l. d. *Bouti*, die 17 Jul. 1852; in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, diebus 22 Jun. 1837 et 14 Jul. 1839. Habeo a Deville e *Cap-vern*.

Rhizoma circumscripte repens; sed radix fibrosa tantum (ut bene intelligentibus sonat) dicenda non est: prodeunt viticuli aliqui repentes, apice bulbiferi, unde calami floriferi emergunt. Calami compressi, neque teretes, toti punctulati et opaci sunt; qua parte a vaginis teguntur sulcati, in parte vero libera non apparent sulci, et unice tantum et obscure quidem unicostati mihi sese ostenderunt, striis si quis ullis, vix nisi mente perspiciendis notati. Hoc a me observatum est in junioribus calamis: in senescentibus vero inque exsiccatis speciminibus, striae sulcique facile undique manifesti eveniunt. Nullum folium vel folii laminam video in summa parte vaginae, et quae ceu folia describuntur a Scheuchzer, Haller, Villar, pro culmis sterilibus habenda sunt. Adsunt in flore setae hypogynae sex, spinulis deflexis donatae. Stigmata tria, nuculae trigonae, irregulares, scilicet latere altero latiore (nucula trigona, e latere compressa), in quo latere generatim vidi setas hypogynas tres applicitas, ut media nuculae pars esse hoc latus ferme videatur. Sunt tamen nuculae aliquae, in quibus irregularitas tanta non

apparet, et superiores nuculae, ut mihi visum est, eae sunt, in quibus setarum hypogynearum distributio aequior fit.

Auctores unum aut alterum Scheuchzeri locum diversi citant. Ego puto eandem speciem duplicatam esse a Scheuchzer. Et revera *S. campestris* Roth, cui adducere voluerunt alteram (19) Scheuchzeri figuram, ceu formam diminutam *S. pauciflori* plures hodie confirmant, ut postremo fecit Hallerus, Hist. st. Helv. et Nomencl. n. 1335!

Scirpus acicularis (J. Bauhini) L. Sp.

Juncell. inutilis G. Bauh. Pr. p. 22, n. 3 a fratre J. lectus et Gesnero demonstratus; cf. et G. Bauh. Theatr. col. 183, n. 9, semper absque fig. Gaud. 1, n. 83, DC. Dub. p. 485, n. 7. *Heleocharis acicularis* R. Br., Koch p. 853, n. 7, Bert. 1, p. 308, n. 3; Willk. Lang. Pr. n. 588, Asa Gray Man. ed. 5, p. 560, n. 16. *Chaetocyperus acicularis* Nees ab Es. (Godr. fr.) apud Endl. et Mart. Fl. Brasil., Cyper. col. 95 Not. et Steud. Syn. Cyper. p. 74, n. 10. La Peyr. Herbr., *S. pusillus* Pursh, ex Darl. Cestr., *Scirpidium aciculare* Nees Gen. Germ. *Clavula comosa* Dumort., ex Crép.; *Ch. obtusatus* et *Ch. polymorphus* Nees et *Eleocharis exigua* R. Sch., ex Böckel. Host Gr. A. 3, p. 41, t. 60, Engl. Bot. v. 11, n. 749, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 11, Fl. Dan. t. 287, Sturm Heft 10, Sv. Bot. v. 9, t. 605, Nees jun. Gen. pl. fasc. 9, t. 13 fig., Hayn. Term. bot. t. 58, f. 10 robr. Reichnb. Icon. C. 18, t. 294, f. 695-6-7, Fl. Batv. v. 13, t. 973. Bocc. Sic. Mel. p. 42, t. 20, f. 4, Pluk. Phytgr. t. 40, f. 7, Moris. Hist. pl. Oxon. S. 8, p. 234, t. 10, f. 37.

♁ plurium Auctorum sententia. ☉ Koch, Fries. Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Rarissime apparens.

Habui e Pyr. septr. med. humil. e *Vic Bigorre*, de Herbario Corbin, ab hujus nepta *Louise Corbin*, et a Deville, qui loca indigenitalia addidit *Tarbes* et *Lascazères*.

Scirpus parvulus (Sprengelii) Roem. Sch.

S. nanus Spreng. Pug. 1 (1813), p. 4, n. 7. Roem. Sch. Syst. Vegtb. V. 2, p. 124, n. 7, Mant. 2, p. 72, Koch p. 854, n. 4, Bert. 1, p. 277, n. 2, Parl. It. 2, n. 389, Lloyd Fl. Ouest Fr. p. 478, *S. translucens* Legall. (e specimine autoptico accepto a Toussaint!, aliisque visis in Herb. Moq.). Lloyd Loir. Fl. infr. (1844) p. 275, Le Maout Decsn. Fl. Jards. champs. p. 775; Nos Sched. cr. (1842) n. 4. *Heleocharis parvula* Beurling., *E. pygmaea* Torr., *S. trichodes* Mühl., *S. pusillus* Kunth (nullo syn.) ex Böck.; sed *Sc. trichodes* Mühl. ad superiorem spec. confirmatur ab As. Gray. Reichnb. Icon. C. 18, t. 299, f. 706, Fl. Dan. t. 2161, Colla Herbr. Pedem. fasc. 3, t. 92, f. 2, Andrs. Pl. Scandin. Cyper. p. 9, n. 10, t. 1, f. 20.

☉ (♁?) Flor. Æstate. Fruct. Sept. Oct. In palustribus mare versus. Legi in Pyr. Cantabr. marit. supra *Sibur* l. d. *Urnagà*, die 11 Sept. 1841; in Pyr. Catal. maritim. item, inter *Rosas* et *Castellò de Ampurias*, die 31 Aug. 1846. Observavi ad *le Lac de Braindos* prope *Bayonne*, prope *Biaritz*.

Planta bipollicaris, caespitosa, laete virens, nitida et lucida, adulta lutescens. Radix (rhizoma si vis) annua, stolonifera, intricata, fibras multas emittens et hinc hinc gemmas. Calami subulati, compressi, septati in viva planta non apparent, quod tamen de suo *S. parvulo* dicunt aliqui et Bertoloni l. c. p. 278; caeterum, ea quae de structura calami contra lucem observati describit Bertoloni, exacte conveniunt cum planta nostra si eam exsiccata consideramus. Vaginae tenues, raro basi fuscescentes, generatim hyalinae, decoloratae, valde adpressae, aphyllae; folia caeterum nulla. Spica terminalis, ovata, compressiuscula. Glumae obtusae, muticae. Antherae oblongae, apiculatae. Stili basi dilatati, articulum tamen evidentem non percipio (quamobrem in sequentem sectionem non ingessi); cum fructu perdurare stilos video, ergo non sunt ii, cito saltem caduci, quamvis reapse e fructu maturo decedere viderim; stigmata tria; nuculae trigonae, laeves, setis hypogynis sex circumactae, nucula matura evidentioribus istaque longioribus. Haec ad specimina Cantabrica viventia adnotavi.

Ad specimina Catalaunica hasce paucas exaravi notas. Rhizoma stolonibus capillaribus repens; calami compressi, septati. Folia raro apparentia, sed vaginae manifestae. Setae hypogynae sex nucula longiores. Nucula trigona, laevis. Planta nitida, lucens. Setas hypogynas acute non inspexi: viderunt eas alii retrorsum spinulosas, vel recurvato-hispidas.

Perennem declarant Link, Lloyd, Ledebour.

Dicit Sprengel, Syst. Vegtb. 1, p. 205, n. 28, se simillimam possidere plantam e Capite Bonae Spei! Quum *S. nanus* Poir. *Dict.* 6 (1804), transierit in *Fimbristylem argenteam* Vahl, non video cur instauratores nominum vetustiorum *S. nanum* Spreng. non praetulerint.

Suspectus semper mihi fuit *S. translucens* Legall. ceu species propria ab hoc sejunctus, cf. citatas Schedas, dubitavique Auctorum descriptiones de *S. parvulo* vaginas negantium non fuisse correctas. Primus Bertoloni mecum de viva voce fateri se vaginas praeteriisse. Item Koch, Syn. ed. 1, p. 740, n. 3, vaginas foliaque in *S. parvulo* negaverat, mox ed. 2 l. c. errorem correxit, declarans vaginas tenuissime membranaceas aphyllas! Errarunt, procul dubio, ii qui eas denegarunt, vel praeterierunt, Sprengel, Willdenow, Roemer et Schultes, Wallroth, Colla, Bluff et Fingerhut, Kunth, ut minus bene, si naturam attente observes, calamum teretem descripserunt Bertoloni, Koch, Kunth, Reichenbach, Anderson, Ledebour.

Parlatore identitatem plantae suae cum nostra aperte declaravit, ast ille quidem vaginas in ea adesse non dixit, calamosque teretes perperam descripsit.

Figura *S. acicularis* data a Bisch. *Handb.* t. 3, f. 79, *S. parvulum* hunc pariter referre videtur.

SECTIO 3.^a HELEOCHARIS R. BR.

Circa *Heleocharidem*, *Isolepidem* (et, si libet, *Fimbristylem*) ceu genera rejecta, cf. Meyer (G. Fr. Will.) *Primit. Fl. Esequab.* (1818) p. 43 sub n. 2, p. 45 Obs., denique de *Fimbrist.* ps. 43-4, n. 3.

Et ego sub *Scirpo* plura Neotericorum putata genera comprehendo, ex quo possibilitatem non video statuendi genera habitu sancita, bonisque characteribus firmata.

Certe genus *Scirpus*, ut a Linnaeo constitutum est, nimis latum et heterogeneum erat. Aequè factum est illud in plura dispertire, sed si res nimium subtiliter agatur, nil facilius esset, quam condere genus proprium e quavis ferme specie. Hisce in difficultatibus utendum est spiritu philosophico et sagaci: dividendum erit eo modo, ut quidam specierum habitus et physionomia unius domus ancillas demonstret, e quibus characteres prudenter eruendi sunt. Difficillimum puto de *Scirpis caespitoso*, *parvulo*, *fluitante*, *paucifloro*, *multicauli*, *aciculari*, potissimum, hasce difficultates superare vel feliciter evincere. Sic fuerunt qui genera duplicaverint nimis elaborata, ut R. Brown, Link, Dietrich, Nees ab Esenbeck, Reichenbach. Diverso modo Hooker (*British Flora*) characteribus parum salientibus datis, species consociavit habitu facieque optime colligatas. E contra Bertoloni datis characteribus genericis arte studioque compositis, vidit discerptas species ita ad se mutuo revocantes, ut de injuria illae se quaeri audirentur. Alii unam vel alteram speciem bene tractarunt, multas perverse, inverso studio gesserunt.

Fuere qui crediderint reperiri in diversis speciebus exagitati generis annulos unionis et ad Linnaeum reverterunt. Habuimus et Salisbury, qui *Scirpos*, *Schoenos* et *Plumariam* una conjunxit, mira sane intrepiditate.

Scirpus multicalamis (Rudbeckii) N., vel, si mavis *Sc. multiculmeus* N.

Reliq. Rudb. p. 28, f. 2 rudis. *S. multicaulis* Sm. Br. (Hallerii lcs. exclus.), Fries Nov. Fl. Svec. Mant. 1, p. 3, Mut. Fr. 3, p. 357, n. 15, Nolt. Nov. Fl. Holsat. p. 6, n. 14, DC. Dub. p. 485, n. 3. *Heleocharis multicaulis* Desv. Obs. Angrs. n. 168, Koch p. 852, n. 3, Bert. 4, Sp. add. p. 779, n. 2, Wils. apud Hook. Bot. Miscell. 2 (1831), p. 134, n. 22. Steud. Cypr. p. 77, n. 38, Willk. Lang. Pr. n. 587. Engl. Bot. v. 17, n. 1187, Sturm Heft 78, Reichenb. Icon. C. 18, t. 296, f. 702, Anders. Pl. Scand. Cypr. p. 10, n. 14, t. 2, f. 24, Fl. Dan. t. 1923, St. Hilair. (Aug.) in Desv. Journ. Bot. 3 (1814), p. 14, t. 21 et in Bull. Sc. physiq. etc. Orleans T. 5 (1812), p. 152-5 cum tab.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In Cantabria inque septr. med., nec ultra.

Legi in Pyr. Cantabr. m.^e *la Rhune* supra *Ascain*, die 29 Maj. 1841; et prope *Baigorry* ad *Sorrahuette* et *Mendive*, diebus 21 Jun. et 23 Aug. 1841. Habeo a Deville e viciniis de *Tarbes*. Observavi ad *Bilbao*, *Abadiano*.

Rhizoma contractum, radices multas fibrosas emittens, et planta visui caespitosa nec repens apparens, qua nota illico ab affini *S. uniglumi* distinguitur. Reapse agitur de rhizomate concinne repente, ejusdem naturae ac illud *S. palustris*, scilicet contractum rhizoma, ut recte eum declaravit St. Hilair. s. c. *Mém. Soc. R. Sc. Orléans* T. 2 (1838-9), p. 134-6 et *Morphol. Vég.* p. 109, vel descripserat Fries, Nov. Fl. Sv. Mant. 1 (1832), ps. 3-4. Calami teretes, obscure sulcati. Glumae obtusae, dorso virides, margine hyalinae, caeterum brunneae. Stigmata tria, nec duo tantum, ut figurantur a Sowerby et a Reichenbach. Considerandum tamen est asseri a Godron, cum Gren. *Fr.* 3, p. 381, vidisse se flores digynos! in quibus individuis nuculas compressas nec trigonas reperiisse, ut erat expectandum, sed ut non pervidit Willkomm, qui in Diagnosi stigmata 2 vel 3 occurrere dicit et nuculam tantummodo trigonam declarat. Spiculae interdumvi viparae. Planta tota intense viridis, lucida.

Torrey, in Monogr. *Cyperac.* Amer. (1836) agens de *S. rostellato* Torrey p. 318, n. 3, eum cum *S. multicauli* affinem dicit, quem ad *Eleocharides* noluisse videre; sed reapse hujus est Sectionis. Re non bene perpensa dixit Link hanc speciem varietatem *S. uniglumis*; forte hujus lusum, nec specimina cum nostris identica prae manibus habuit. Pejus Chaubard varietatem *Sc. tenuis* Schrad. judicare, *Tetrad.* 1853, p. 3, quae species Capensis est. Nec percipio quomodo suspicari possit eum esse varietatem *S. pauciflori*, ut venit in mentem Dubyo, vel *Sc. palustris*, ut alii crediderunt, cum Wahlenberg (*Fl. Lapp.* n. 21 β), qua suspicione non caruit Kunth quoque, *En. pl.* 2, p. 149, n. 33.

Vix a nostra specie recedere videtur *Gram. junc. marin. dense stipat.* Lob. Ic. t. 17, f. 2.

Vidi *S. nutantem* Berger. *Fl. bass. Pyr.* p. 43, n. 3 adductum ad *S. ovatum* Roth a DC. *Fr. Suppl.* p. 299, n. 1774, qui hunc ad *Pau* vivere dicit, quamvis de *Pau* sileat Bergeret. Sed Bergereti descriptio in *S. ovatum* non cadit, eamque ad specimina elatiora *S. multiculmis* potius confectam existimo; haec species per Pyr. occid. septentr. non parum sese extendit, ita ut non procul *Tarbes* quoque perveniat.

Scirpus uniglumis Link *Jahrb.* 3, p. 77, vel Mert. et Koch *Deutschl. Fl.* p. 426.

Gaudin 1, n. 88, Ambr. Fl. Tir. austr. 1, n. 232, Anders. Cyper. Scand. p. 10, n. 13. *Heleocharis uniglumis* Schults. (nec Link), Koch p. 852, n. 2, Parl. Fl. It. 2, n. 378, Godr. Gr. Fr. 3, p. 320, Willk. Lang. Pr. n. 586, Schult. Mant. in Vol. 2 Syst. Vegth. (1824) p. 88, n. 9 b et Addit. ad Mant. Cl. 3, p. 539 (excl. S. intermedio Thuill.), Wimm. Schles. ed. 3, p. 93, n. 2 (innumr.). *Clavula uniglumis* Du Mort. Reichnb. Icon. C. 18, t. 296, f. 703, Pl. cr. C. 2, t. 182, f. 319, Fl. Bat. v. 16, t. 1243, Anders. l. c. t. 2, n. 23.

♂ Flor. Æstate. Fruct. Aug. Oct. Rara in Pyrenaeis species.

Vidi ad *Mont-Louis*: ad ripas fluminis *Arga* prope *Olave* in Navarr. vidit Willk. Sert. Fl. Hisp. n. 1046.

Confunditur a multis cum *S. palustris*: ejus lusum judicant Kunth En., Mey. Hanov., Horn. Scand. ed. 2, Schwab. Anhalt., Fries Nov. Sv. (p. 7), Drej. Fl. exc. Hafn., Wimm. Grab. Siles., Böckeler in *Linnaea*, Turcz. et Trautv. Rossici.

Scirpus palustris (Lobelii) L. Sp.

Lob. Obs. p. 44, f. 1. Gaud. 1, n. 87, DC. Dub. p. 485, n. 2, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 607, n. 1, Anders. Cyper. Scand. p. 10, n. 12. *Heleocharis palustris* R. Br., Koch p. 852, n. 1, Bert. 1. p. 305, n. 1, Wils. apud Hook. Bot. Misc. V. 2 (1831), p. 134, n. 21, Steud. Syn. Cyper. p. 77, n. 32, Willk. Lang. Pr. n. 585. La Peyr. Hebr. et *Carex Davalliana* La Peyr. Herbr., quoad specimina duo; *S. lacustris* Gater.; *S. reptans* Thuill. confirmatur a Coss. Germ. Par., cum *S. intermedio* Thuill., ut jam declaraverant DC., Lestiboud.; *E. glaucescens* Willd. ex Torr. et *E. calva* Torr., ex Asa Gr. Man., *S. ovatus* Gilib. Exerc. phyt. (non Roth.), *S. limosus* Schr., *E. capensis* Nees etc., Böckel. Host. Gr. A. 3, p. 38, t. 55, Engl. Bot. v. 2, n. 131, Poit. Turp. Fl. Par. t. 61, f. a et t. 59, Sv. Bot. v. 4, t. 257, Fl. Batv. v. 6, t. 471, Nees jun. Gen. pl. fasc. 9, t. 11, f. 1-10, Sturm Heft 9, Fl. Dan. t. 273 et t. 167 stat. min., Leers Fl. Herbor. p. 10, t. 1, f. 3, Reichnb. Icon. C. 18, t. 297, f. 704, Bisch. Handb. t. 5, f. 141, Fl. Bat. v. 13, t. 974, Anders. l. c. t. 2, f. 22, Scheuchz. Agrostgr. p. 360-1, ns. 1, 2, t. 7, f. 17, Lob. Ic. t. 86, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 186 mal., G. Bauh. Theatr. col. 186, Loesel. Fl. Pruss. p. 131, t. 36.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Jul.-Oct.

Legi in Pyr. Catal. humilior. ad *Gerona*, die 24 Maj. 1851. Habeo a Deville ex *le lac de Lourdes* et ex *la Mannière de Visker*.

SECTIO 4.^a **DICHOSTYLIS** NEES AB ESENB.

Scirpus Michellii! N.

Michel. Gen. p. 49, ord. 9, n. 1 et ante l. *infr. cit.* *Scirpus Michelianus* L. Sp., Koch p. 858, n. 19, Bert. 1, p. 303, n. 18, DC. Dub. p. 486, n. 11. *Isolepis Micheliana* Steud. Syn. Cyper. p. 98, n. 125. *S. Michlins.* La Peyr. Herbr., partim. Host. Gr. A. 3, p. 47, t. 69, Sturm Heft 85, Schk. apud Uster. Annal. bot. V. 1, P. 2 (1791), p. 20, t. 2. Reichnb. Icon. C. 18, t. 312, f. 729-30, Michel. apud Till. hrt. Pis. p. 51, t. 20, f. 5, Buxb. Cent. 1, p. 34, t. 55, f. 1 (extr.) laudata a Ledeb. Ross.

⊙ Flor. Jul. Aug. Fruct. ? In humilior. Pyr. occid. ? et oriental. ??

De illius existentia in limite occidentali Pyrenaeorum mecum dubia exposuit Darracq in litteris datis die 13 Sept. 1857. Certe circa *Bayonne* proxime ad *St. Esprit* provenit, et in Lusitania quoque repertus est.

SECTIO 5.^a **ISOLEPIS** R. BR.

Scirpus polymorphus (Amati Lusitani?) Dulac Fl. Hauts. Pyr. n. 126.

Junc. acuminat. Amat. Lusit. in Dioscor. (1544), ed. Vnz. (1553) p. 401: ex G. Bauh.; mihi inanis. *S. Holoschoenus* Schrad. Germ., Koch p. 857, n. 15, Bert. 1, p. 282, n. 5, Gaud. 2, n. 92, DC. Dub. p. 486, n. 10, Willk. Lang. Pr. n. 599. *Isolepis Holoschoenus* Roem. Sch., Steud. Syn. Cyper. p. 97, n. 107. *S. Holoschoen.* La Peyr. Herbr.; *S. globiferus* L. fil.? Italic. certe, confirmante Parl. It., etiam de illo suo globifr. Fl. Palerm.; *Isolepis panormitana* Parl. Palm. (Sc. panormitanus Parl. It.) ex Tineo Ind. Sem. hrt. Panorm. (1857); *S. vittatus* Reichnb. pl. exsicc. et *Isol. fontana* Steud. ex Böckeler. Jacq. A. 5, p. 23, t. 448, Host Gram. A. 3, p. 42, t. 62, Engl. Bot. v. 23, n. 1612, Sturm Heft 36, Reichnb. Icon. C. 18, t. 318, f. 739-41, Zannich. Vnz. p. 238, t. 45, f. 2, Scheuchz. Agrostgr. p. 371, n. 1, t. 8, f. 2-5 et p. 373, n. 2, t. ead., f. 6 romn., Fl. Dan. t. 454, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 987, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 232, t. 10, f. 17, Pluk. Phytogr. t. 40, f. 4, 5; Reliq. Rudb. t. 22, f. 1 et 25, f. 3, G. Bauh. Theatr. col. 174.

¶ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Arag. supra *Broto*, die 10 Aug. 1850; in Pyr. Catal. marit. ad *Rosas*, die 16 Jun. 1851. Habeo a Deville lectum inter *Tarbes* et *Vic*.

S. romanum L. nil esse nisi *S. polymorphi* varietatem, ut jam e primis annis studii mei credideram (primo forte neotericorum hoc suspicante Loeffl. It. Hisp. p. 19, vel *Reis.* p. 27), amplius mihi demonstrarunt observationes novae factae in agro Monspeliensi (1836), et latius in Pyrenaeis, ubi ad *Rosas* praesertim tot offendi formas, quantae ad rem firmiter et absolute confirmandam exposci poterant. Legi in eodem loco calamum inflorescence ditissimum, in quo nonnulli calami fasciati videbantur. Alibi (in *Valle de Broto*) observavi legique lusus calamo compresso et contorto, ut in quibusdam calamis unicum reperiebatur capitulum. Notanda etiam sunt specimina Aragonensia modo citata brevitate involucri, aut illius calami parte, quae anthelam superat, nam alibi multo magis longiorem vidi, praesertim vero extra Pyrenaeos (sed proxime) ad Biterras, ubi offendi calamos, in quibus ista ultra anthelam productio inferiorem ferme partem aequabat: erat scilicet pedalis et ultra in calamo dimidiam metri partem longo; non deerant in eodem caespite calami, in quibus productio illa valde minor conspiciebatur, communem speciei statum praebens.

Quapropter ego facile admitto *S. longibracteatum* Salzm., quem ego ab ipso Salzmann e *Tanger* accepi, merum esse *S. polymorphi* lusum parvi faciendum, ex quo certe, cum Kelaart, *Fl. Calpens.* Londin. 1846, p. 166, varietatem instituere nollem, sed simpliciter ceu synonymon considerare, ut fecerunt Boiss. *Voy. botq. Esp.* n. 1700, Kunth *En. pl.* 2, p. 201, n. 43.

S. romanum et *australem* unam eandemque plantam naturaliter esse, confirmavit etiam Cavan. *Praelect., sive Demonstrac. de las plantas etc.* T. 2, p. 301, n. 731 Obs. Vix ego credere possum, plantas militantes sub nominibus *Holoschoeni filiformis* et *H. australis* apud Reichnb. l. c. ts. 316-7, figs. 236-7 bonas esse species, nec potius hujus nostrae mire ludentis formas, cujus inter synonyma posuit Kunth l. c. confirmavitque Böckeler.

Projeci *Holoschoeni* denominationem, ut fecerat Dulac (mente diversa): vocabulo isto designatur a Theophrasto et a Dioscoride *S. lacustris*. Si Linnaeus nomen *Holoschoeni* suo loco non adhibuit, illud alienae plantae arbitrio impositum confirmare nefas esset.

Num *Juncus* Theocriti, Id. 1, v. 52 et *J. mollis* Virg. *Ecl.* 2, v. 72 hanc nostram denotet speciem, non renuerim, quamvis vix illum sustinere auderem, ut dixi in *Fl. Virg.* p. 66.

Scirpus setaceus (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. *Pr.* p. 13, n. 37 sine fig.; a Doldio accepit. Koch p. 855, n. 6, Bert. 1, p. 287, n. 7. Gaud. 1, n. 93 (excl. Dalech.); DC. *Dub.* p. 485, n. 8, Willk. *Lang. Pr.* n. 593. *Isolepis setacea* Steud. *Syn. Cyper.* p. 94, n. 60. La Peyr. *Herbr.*; *S. mucronatus* Bull. *Fl. Par.*; *Isolepis setosa* Richrd. A., ex Hook. *fil. New Zealand.*; *I. margaritifera* Nees, ex eodem Hook. *Tasm.*; *I. sororia* Kunth, ex Böck. *Host Gr. A.* 3, p. 44, t. 65 pallidior; *Engl. Bot.* v. 24, n. 1693, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 4, t. 10. *Bull. Flor. Par.* T. 1, t. 32. Poit. *Turp. Fl. Par.* t. 68. Krock. *Fl. Siles.* n. 77, t. 16. Leers *Fl. Herbor.* p. 10, t. 1, f. 6. Gaertn. *Fr. Sem. pl.* p. 10, t. 2, f. 3. Sturm *Hefst 10, Fl. Dan.* t. 311. Hayn. *Termbol.* t. 23, f. 4. Withers *Phytologist* V. 3, P. 3 (Lond. 1850) p. 866 cum tab., Hoffm. (G. F.) *Fl. Allmgn.* (1800) t. 2, *nucula minus feliciter delineata*, Reichnb. *Icon. C.* 18, t. 301, f. 711-2, Rottb. *Descr. Ic. etc.* p. 47, n. 63 (excl. a) t. 15, f. 5, 6, *Fl. Batv.* v. 13, t. 1027, f. 7 et f. 6 pl. ampl. Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 232, t. 10, f. 23.

⊙ Flor. Jun. et per Æstatem. Fruct. Æstate, Octobr.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Iruleghuy*, die 23 Jul. 1841; in Pyr. septentr. aurigr. sub *Ax* ad *Savignac*, die 18 Jul. 1840. Habeo a Deville ex *Lascazères*. Observavi in Valle *Bastan* ad *San Estaban*, au *Lac de Lourdes*, ad *Tournay*, *Ustou*, in *Monseny*, a *las Lagunas de Sils*, ad *Benavarre*, *Berga*, *Camprodon* etc. Reperitur praesertim in montanis, locis aquosis, udis, turfosis, vel ad fontes inque aquitrinis. Ad *Consolation* (*Roussillon*) vidit *Timbal*.

Planta laete virens; calami semi-cylindranei, qua parte oriuntur spiculae canaliculati, canaliculis descendendo sensim evanidis; involucrum (sic dictum) pari modo canaliculatum, superne gradatim magis attenuatum, longitudine varium. Folia quidem canaliculata et calami, ut involucra ac folia obscurissime striata. Spiculae in quovis calamo solitariae aut binae, sed trinae etiam occurrunt. Glumae obtusae, qua parte liberae brunneae, carina virescente, istaque in mucronem producta, superne venulosae (*Wight bene*). Stilus cum ovario non articulatus, stigmata tria. Nuculae brunneae, compresso-trigonae, striatae. « *Stilus profunde trifidus (nec bifidus ut habet Linkius (Hrt. Reg. Berol. descr. 1 (1827), p. 285, n. 20), scilicet bifidus, altero ramo bipartito.* » *R. Wight Contrib. to the Botan. of India* (Lond. 1834) p. 107, n. 4. Setae hypogynae nullae.

Distinguitur illico ab insequente specie, pace *Böckeleri*, cum qua comparata robustior est, quamvis humilior, rigidior insuper, viridior, rhizomate insigniore praedita, calamo ultra spiculas magis elongato, spiculis intensius coloratis, floribus in iis copiosioribus, staminibus duobus. Dari in hac specie formam rhizomate manifeste repente crederem: in *S. filiformi* minime credam. Certe, stamina duo tantum ego vidi et sic *Hook. Br. Fl.*

« *Stamina duo aut unicum* » describit *Host Fl. A.* p. 59, n. 11; tria *R. Brow. N. Holl. Pr., Wulf. Nor.* « *Stamina duo, interdum unum aut tria* » *Kunth Fl. Berol. 2*, p. 326, itemve *En. pl. 2*, p. 194, n. 21, et sic *Anders. Cyper. Scand.* p. 8, n. 7. Cf. *Spenn. Fl. Friburg. 1*, p. 78, n. 5.

***Scirpus filiformis* (Parkinsoni) Savi *Fl. Pis. 1* (1798), p. 46 (inepte descriptus; cognitione loci certus!).**

Gram. junc. marit. exil. Plinostrii, *Park. Theatr.* (1640) p. 1270, n. 9 cum fig. rudi; sed locum confirmat autopsya loci (Ile of Wight) ex *Bromfield Physiolog.* (Lond. 1845) V. 2, p. 516, *Merret Pin. Rer. Britannic.* p. 55. lins. 2-5; *Cup. Hrt. Cathol.* p. 104 et *Panph. ex Guss. Sic. Syn.* p. 49, n. 3. *S. Savi* *Seb. Maur. Rom. Pr.* n. 56, *Bert. 1*, p. 288, n. 8, *Willk. Lang. Pr.* n. 592. *S. leptaleus* *Koch apud Soc. bot. Ratisb., Syll. pl. (1824)* p. 8, n. 3 (e specim. lebenn. a *Salzm.* accepto), *Loisel. Fl. Gall.* ed. 2, p. 35, n. 13. *Isolepis Saviana* *R. Sch. et I. leptalea et I. Kochii Steud. Syn. Cyper.* p. 93, n. 53 et 47, 48. *S. supinus* var. *Fourr. Herbr. Matr.* et *S. setaceus* var. et *S. caespitosus* ac *S. acicularis* *Pourr. Ibid.* *S. gracilis* *Koch apud Salzm. En. pl. Gall. rar. (1818)*; *S. pauperatus* *Schultz. F.*, ipso fatente in *Archiv. Fl.*; *S. acicularis* *Berger. Bass. Pyr.?* *S. setaceus* *Brot. Lusit.*, *S. setaceus a tantum* *Rottb. infr. c.*; *Isolepis chaetodes* *Link apud Buch Cat. pl. Canar.*; *Isol. tenuis* *Presl. et Visian. Dalm.*, ex *Parl.*; *Is. riparia* *N. ab Esenb., non R. Br., ex Schrad., Is. subtilis* *Kunth, ex Böck., Is. pygmaea* *Kunth En., Fimbriatylis pygmaea* *Vahl Herbr. ex Lang. Pug., cum S. cernuo* *Vahl Herbr. et En.*, quae varietas est; *S. omnium minim. capitul. longior. Mont. (Jos.) Herbr. ex Bertol.*; *S. culmo nud. setac. spic. solitar. subtrifl.* *König. MNS. Engl. Bot. Suppl. v. 2*, n. 2782, *Schrad. Anal. Cyperac.* p. 16*, t. 1, f. 2 spic., *glum. et nucul.*; *Withers. Phytologist 3*, P. 3 (1850), p. 865 cum ic., *Reichnb. Icon. C.* 18, t. 301, f. 714, *Coll. Herbr. Pedem. Icon. fasc. 3*, t. 92, f. 3. *Rottb. Descr. Icon. etc.* p. 47, n. 63 a. t. 15, f. 4 tantum. *Cupan. Panph. Sic. ed. Bibl. Cass. 3*, t. 442, ed. *Bibl. Catan. 2*, t. 56, ed. *Bibl. Panorm. 2*, t. 159, ex *Guss.*

⊙ Flor. Jun. et per Æstatem. Fruct. Æstate-Nov. In humilioribus ad mare facile obvius, ast non semper et constanter, ut in Anglia observatum est a *Bromfield*.

Legi in Pyr. Cantabr. sub m.^o *Aradoi* ad *Ispur*, die 27 Jul. 1841; in Pyr. Catal. prope *Gerona* ad pagum *Campodurà*, die 18 Jul. 1860. Habeo a Deville, ut suspicor, ad *Tarbes* lectum: ego vidi ad *Toulouse* quoque: insuper observavi ad *Ernani*, *San Sebastian*, *Orio*, alibique per Cantabriam; ad *Pamplona*, a *las Lagunas de Sils*, ad *Castello de Ampurias*, in sylvà *de Canet* prope *San Feliu de Guixols* ad fontem, item ad *Salces*.

Planta pallide virens. Calami sub-monophylli, cylindranei, neque canaliculum percipio ad spicularum exortum, nisi obscurissimum. Folia e vagina producta plus minus longa, canaliculata, interdum decidua, vagina ad basim calami superstita. Bractee breves membranaceae, foliaceae, canaliculatae uti folia (nec ut calami cylindranei), cum carina viridi in mucronem producta. Glumae obtusae, carinato-mucronatae, pallidae, praeter carinam et mucronem, quae viridia sunt. Spicula plerumque solitaria, raro spiculae binae, rarius plures et tum terminales potius quam laterales apparentes. Stamina tria. Stylus trifidus (non *bipartitus*, Link), stigmata tria. Nuculae compresso-trigonae, punctulatae, pallide brunneae; istae observatae in individuis e *Campdurà* illico decerptae vix punctulatae apparuerunt; dubius hinc evenit *S. gracilimus* Kotsch., Timb. *Explor. Montol.* p. 11.

Frequentissima species in locis humilioribus, per Cantabriam praesertim, ubi *S. setaceus* raro occurrit, quantum iste frequentior, et *filiformis* rarior fit in locis montanis Pyr. tam septentrionalium, quam meridionalium.

Isolepis pygmaea Kunth, En. pl. 2, 191, n. 13, ut credo, est haec eadem species bis a Kunth in eodem opere repetita, p. 193, n. 18; illi adducit, inter alia synonyma, *S. leptaleum* Koch, qui, ipso fatente Koch sub *S. setaceo*, Syn. ed. 2, p. 855, idem est ac *S. filiformis* Savi *Fl. Pis.* Species cum istis affines sunt, *Isolepides Bergiana* Spreng.; *cartilaginea* R. Br.; *Eckloniana* Schrad.; *minima* Schrad.; et *chrysoarpa* Nees ab Esenb.; ad harum postremam referri debet synonymon *S. setacei* Thunb., Steud., Ecklon, quoad plantam Capensem; cf. *Linnaeam* in V. 7 (1832), p. 499.

Monuit Parlatores, *Flor. Palerm.* n. 178, *S. setaceum* L. Mant., nec Spec. plntr., ad nostram speciem adjungi debere, ut ille percepit ex inspectione Herbarii Linnaeani. Rottboellii prolationem cito ego, primo oculi ictu retuleram, quamvis nuculam neque descripsit nec delineaverit Professor Hafniensis; fidentius illam sisto videns eum adducere L. Mant. alter. p. 321.

Commonebat Bertoloni seorsim in Herbario, scilicet distincte, habuisse Monti J.: monuit me olim Delile agnovisse se e Vaillant Herbario ipsum quoque eam optime et perspicue distinguisse. Nota Anglis detectoribus jam e longo tempore, mox Italis; revera diutius sese abscondidit.

S. filiformis Lamk. *Ill.* 1 (1791), p. 138 quid? Videtur, ex Kunth Enum., duas comprehendere species, scilicet *S. ellipticum* Willd. Herbr. et *S. filiformem* Willd. Herbr. (fide Herbr. Vahl): sed videmus illum compactum ad *S. tuberosum* Michx. adduci a Poiret *Dict.* 6, p. 753, n. 16. Mihi sane videtur haec *S. filiformis* denominatio pro Americanis speciebus commode relinqui posse, ex quo quum primo exiit, confusionem secum tulit. Quidquid statuatur in posterum, nomen

S. Savii necessario relinquendum est, quia iste non fuit certe primus speciei nec detector neque illustrator. Mirabere Auctores Florae Romanae ipsos Micheliana synonyma Savio duce (Bot. Etr. 2, p. 19, n. 282) recognovisse, nihilosecius pulcram speciem *S. Savii*, nec *Sc. Michelii* nuncupavisse.

Scirpus fluitans (Gillenius ad G. Bauhin.) L. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 23, n. 6. Koch p. 854, n. 5, Bert. 1, p. 278, n. 3, Wilson apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831), p. 133, n. 16, DC. Dub. p. 485, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 591, Bückel. in Linnæa V. 36 (1869-70), p. 485, n. 13. *Isolepis fluitans* R. Br., Steud. Syn. Cyper. p. 90, n. 2. *I. intricata* Steud., *I. curvula* Kunth, aliaque synonyma cf. apud Bö. k. Engl. Bot. v. 3, n. 216, Fl. Dan. t. 1082, Sturm Heft 85, Fl. Batv. v. 8, t. 581, Nees ab Esenb. Gen. pl. fasc. 9, t. 14, Reichenb. Icon. C. 18, t. 298, f. 705, Scheuchz. Agrostgr. p. 365, n. 3, t. 7, f. 20. Pluk. Phytgr. t. 35, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 230, t. 10, f. 13, n. 31 pl. delineatus statim ab aqua eductus.

♂ Flor. Jun. et per Æstatem. Fruct. Aug. Oct. Per regionem oceanicam locisque humilioribus potissimum.

Legi in Cantabria supra *Sibur* ad *la Nivelles* et ad *Urnagà*, diebus 19 Maj. et 11 Sept. 1841. Observavi ad *Bilbao*. Habeo a Deville ex *Marseillan* et e *Montgaillard*.

Calami cylindranei. Folium, seu lamina planiuscula, ad angulum rectum patens. Pedunculi exeunt ab axilla foliorum superiorum, quae illos vaginat: suntque compressi, tenuissime striati, in altera facie, faciem planam laminae folii inspiciente. Stigmata duo: nuculae ovoideo-compressae, nitidae, umbonatae.

Pluries observavi in rivulis aquis puris fluentibus, nec ad stagna. In aquis profundioribus degens folia longiora profert, tenuiora, setacea: ubi aquae minus copiosae sunt tota planta brevior, contractior, robustior evenit, ibidemve citius floret atque fructificat.

Qui legerit apud Tertullianum filo scirpoque necti flores: « *Hoc sint tibi flores et inserti et innexi et in filo et in scirpo quod liberi, quod soluti.* » Tertull. De Coron. militar., suam dabit interpretationem: ego suspicor *Scirpum* apud veteres plures *Junci* species significare, fortasse inter *Cyperaceas Scirpum polymorphum* et *lacustrem* tantummodo. Sed non me suadet Paschali interpretatio (De Coronis p. 109), qui pro Tertulliani *Scirpo Tiliae* corticem, scilicet *Philyram* interpretandam censet. Porro agi de *Juncaceis* deque *Cyperaceis* etiam existimo, si Plinium considero, qui *Papyri* extremitates *Scirpo* comparat eique similes dicit, Nat. h. l. 13, c. 12 vel 23, 2: et alibi loquutus de navibus *Papyro*, *Scirpo* et *Arundine* circumsutis, in Ægypto secus Nilum, Ibid. l. 7, c. 56 vel 57, 15; et videas l. 16, c. 37 vel 70 e *Scirpo* candelae lumina parari.

Tribus 3.^a CLADIEAE Nees.

Cladium (Scheuchz.) Patric Brown. Cf. Ehrhart *S. Beiträg.* fasc. 4, p. 48.

Cladium germanicum (Gesneri, Penae, Lobelii) Schrad. Fl. Germ. p. 75.

Gesnero notum, cfr. Op. bot. ed. a Schm. tab. lign. 2, f. 13 et cf. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 504 (f. 1), lin. 18; Cypr. long. inodr. Pen. Lob. Advrsr. p. 37; Lob. Cruydeb. p. 109 ex eo in Icon. Ni fuerit ante omnes sumendus Butomus Theophrasti: vid. p. 1. Steud. Syn. Cyper. p. 152, n. 1. C. Mariscus R. Br. Nov. Holl. Pr. Koch p. 851, Bert. 1, p. 252, Gaud. 1, n. 50, Wils. apud Hook. Bot. Miscell. 1 (1830), p. 338, n. 10, Willk. Lang. Pr. n. 608. Schoenus Mariscus L., DC. Dub. p. 484, n. 5.

Sch. Marisc. La Peyr. Herbr.; *C. chinense* Nees Pl. Meyer, ex Benth. Hongkong, et Bückl., *Cl. giganteum* Willk. & Vayred. *Scirpus Martii* Dufour apud Roem. Sch., ipso fat. Diagn. Obs. pl. Esp. Sc. Ravennate Gin., *Mariscus serratus* Gilib. Exerc. phyt. Host Gr. A. 3, p. 37, t. 53, Engl. Bot. v. 14, n. 950, cum floris analysi mala; Fl. Dan. t. 1202, Fl. Batv. v. 9, t. 676, Sturm Heft 44, Sv. Bot. v. 4, n. 275, Schrad. l. c. t. 5, f. 7** fl. fr. panic., Reichnb. Icon. C. 18, t. 287, f. 682, Scheuchz. Agrostgr. p. 375, n. 1. t. 8, f. 7-11, Ginann. (Fr.) Dissert. 5 in Sagg. So. Letter. Rav. (1765) p. 120-60 cum tab. medio-r., Michel. Gen. p. 55, t. 31, f. ante-ultim. Lob. Leon. t. 76, f. 1, G. Bauh. col. 220-1 ex Lob., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 237, t. 11, f. n. 24, Bocc. Sicil. Mel. p. 72, t. 39, f. 2 mal., Park. Theatr. p. 1264, f. 1, Chabr. Sciagr. p. 195, f. 4.

¶ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Arag. humilior. sub *Luesia* ad flumen *Arva*, die 3 Jul. 1850. Habeo a Deville ex *le Lac de Lourdes*, ubi ipsemet illum vidi. Observavique *au Lac de St. Pée* prope *Fronsac*, ad *le Lac de Barbazan*; inter *Orio* et *Usurbi*; prope *Bayonne* ad *le Lac de la Jeva*, vel *de la Negresse*; ad *Pamplona*; ad *Bagnolas* Pyr. Catal., itemve a *l'Estanco de Bastus* (*Conca de Tremp*).

Ginannii prolatio a me relata, praetervisa a Systematicis omnibus, omissa est ab ipso Ginanni Francisco in sua *Istor. Pinet. Ravenn.* p. 180, ubi suam plantam varietatem tantummodo *Cladii germanici* declarat, quamvis reapse et hoc nimium sit. De hujus stirpis praestantia ad *Papyrus* conficiendos acri animo ac studio disceptavit Ginanni, sed mox minus tenaciter rem sustinuit. Reapse vilioribus usibus adhibetur haec planta.

Nomen *Marisci* postposui, quia persuasus sum *Juncum tertium*, *mariscum* quibusdam ex Plinio, Theophr. Hist. pl. 4, c. 13, ad *S. lacustrem* pertinere.

Tribus 4.^a RHYNCHOSPOREAE Nees.

Schoenus Dioscor.? partim; L. partim., N., cum *Rhynchospora* et *Chaetospora* Neotericorum.

Neotericorum genera citata infidis characteribus invicem separari persuasum habuit Meyer, qui scripsit: « *Setarum et squamularum in flosculis Cyperoidearum et Graminum praesentiam et naturam, diligenter quidem perscrutandam in specierum descriptione, recipiendam, sed minime in generibus constituendis et sejungendis adhibendam esse.* » Meyer (G. Fr. W.) Primit. Fl. Essequab. (1818) p. 25; cf. etiam p. 27 in genus *Rhynchosporam*; et videas supra relata, de setis, sub *Scirpo pungenti* Vahl; ampliores etiam observationes apud Parlatores *Fl. Ital.* 2, p. 9 et p. 49.

SECTIO 1.^a CHAETOSPORA N.

Schoenus nigricans (Theophrasti, Dioscoridis?, Plinii?) L. Sp.

June, atrifer Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 13, Dioscor. l. 4, c. 52. Schoen. alter Spec. 2.^a, Plin. Nat. h. l. 21, c. 69, non absque quadam confusione. Koch p. 850, n. 2, Fert. 1, p. 248, n. 2. Gaud. 1, n. 79, Wilson apud Hook. Bot. Miscell. V. 1 (1830) p. 339, n. 13, DC. Dub. p. 484, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 610. *Chaetospora nigricans* Kunth. Steud. Syn. Cyperac. p. 160, n. 2, Bückel. in Linnaea V. 39 (1874), p. 290, n. 5. La Peyr. Herbr.; *Scirpus nigricans* Gerard (Lud.) Fl. Gall. Prov. in MNS. parato pro ed. 2. Host Gr. A. 3, p. 37, t. 54, Engl. Bot. v. 16, n. 1121. Fl. Batv. v. 3, t. 186, Sturm Heft 40, Flor. Dan. t. 2281 (nec 40 Gaud.); Lamk. Ill. t. 38, f. 1, Reichnb. Icon. C. 18, t. 286, f. 679, Zannich. Vnz. p. 183, t. 41, Scheuchz. Agrostgr. p. 349, n. 1, t. 7, f. 12-4, Magn. Bot. Monspel. p. 144 fig. mediocr., sed certa e descriptione, ac loci autopsyia quas cf. p. 145, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 233, t. 10, f. 28, cf. et Hrt. Mes. p. 106.

¶ Flor. Apr.-Jun. Fruct. per Æstatem. In regione oceanica rarior obvenit, ibidemve non nisi in calidioribus locis reperitur.

Legi in Pyr. Arag., ad *Sobrarbe*, ad *Voltaña* et ad *l' Ainsa*, diebus 27 Jun. et 1 Jul. 1845; ad *SanVictorian*, die 5 Apr. 1851. Habeo a Deville e *Cap-vern*. Observavi ad *San Sebastian*, sub arce; ad *Orio*, ad *Aizenaval* sub *Cestona*, sub monte *Izarris* prope *Azpeitia*, ad *Astiggarraga*, ad *Bilbao*, inter *Torla* et *Broto*, supra *Viescas* ad *Sant' Elena*, al *Puente de montañana*, ad *Aren*, *Solsona*, *la Puebla de Roda*, *Puycerda*, *Bastus*, ad *St. Paul de Fenouilhede*, inter *Leucate* et *la Nouvelle* etc.

Zuccarini, *Flora der Gegend um München*, cum Schultzio, opinatur *Schoenum ferrugineum* L., sive *Streblidiam ferrugineam* Link Hrt. Ber. descr., nil esse nisi *Sch. nigricantem* deformatum. Si hoc comprobatum erit, en alterum genus in aberratione Naturae fundatum, ut *Queltia*, *Xolantha*, *Demidowia*.

Quid ergo dicendum de iis, qui neque hasce plantas ad eundem genus reliquerunt? Est inter hisce Endlicher, qui e solo *Schoeno ferrugineo* genus confici intelligit, altera harum plantarum remota.

SECTIO 2.^a RHYNCHOSPORA VAHL.

Schoenus fuscus (Morisoni) L. Sp.

Moris. infr. citat. Gaud. 1, n. 82, DC. Dub. p. 484, n. 7. *Rhynchospora fusca* Ait. Hrt. Kew., Roem. et Schult., Koch p. 851, n. 2, Bert. 1 Spec. addnd. p. 856, n. 3, Wils. apud Hook. Journ. of Botan. 1 (1834), p. 314, n. 5, Steud. Cyper. p. 149, n. 119, Asa Gray Monogr. of North Amer. Rhynch. in Ann. Lye. Nat. h. of New York T. 3 (1836), p. 215, n. 26. *S. h. fusc.* La Peyr. Herbr.; *S. setaceus* Thuill. Par. ex Vahl, confirm. a Coss. Germ. Engl. Bot. v. 22, n. 1575, Fl. Dan. t. 1562, Fl. Batv. v. 11, t. 852 f. infr., Reichb. Icon. G. 18, t. 285, f. 677, Sturm Heft 40, Nees jun. Geol. pl. fasc. 9, t. 15, f. 1-11, Moris. Hist. Pl. Oxon. 3, S. 8, p. 239, t. 11, f. 40, ult.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. occident., humilioribus rarus, inque Pyr. septr. med., rarissime.

Ad *Bayonne* reperiri me certiore fecit Darracq; in limite Pyrenaeorum ego non vidi. Vivere au *Lac de Lourdes* testantur Godron, Grenier *Fr.* 3, p. 384, ubi nec ego vidi, neque inde attulit Deville, qui hunc locum sedule exploravit.

De hisce speciebus disceptavit quidem Leighton (W. A.) in *The London and Edinb. Journ. Sc. for Dec.* 1835: hunc consulere non datum est.

Schoenus fuscus affinem speciem habet *Schoenum*, sive *Rhynchosporam capillaceam* Torrey (prae *S. albo* quoque), in quo setae hypogynae sex reperiuntur, ut in *S. fusco*, quem setas tres tantum proferre, perperam, dixerunt Schrader, Sprengel, Roemer et Schultes, Wimmer cum Grabowsky, Wahlenberg, Anderson, Bluff et Fingerhut, Bertoloni, Koch, Lloyd, Parlatore, Cosson et Germain, Ledebour, Wulfen. *Rhynchosporam fuscam* Vahl citant Sprengel, Syst. Vegtb. 1, p. 194, n. 4 et Gaudin, sed Vahl in En. pl. inque Herbario (fide Kunth) speciem habuit sub nomine *Rhynch. albae* & *fuscae*. *Rh. fuscam* Lindley Syn. dixit Kunth En. pl. 2, p. 295, n. 23, *Rh. fuscam* Sm. (*Engl. Fl.*) Hook. in *Br. Fl.* ed. 1, p. 20, n. 2 et cum Arn. ed. 8, p. 490, n. 2; sed quidam, ante Anglos modo citatos, speciem ita denominaverant, Aiton hrt. Kew. (1810) p. 127, n. 2, Roem. et Schult. Syst. Vegtb. 2 (1817), p. 88, n. 21.

Schoenus albus (Gerardi J.) L. Sp.

Ger. Emac. p. 30 bis ad n. 7 sine fig. Gaud. 1, n. 81, DC. Dub. p. 484, n. 6. *Rhynchospora alba* Vahl En. (excl. *b*), Koch p. 851, n. 1, Bert. 1, p. 251, Asa Gray, ad supr. spec. cit., p. 213, n. 14, Wilson apud Hook. Journ. of Bot. 1 (1834), p. 314, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 607, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 3, p. 28. La Peyr. Herbr., *Mariscus albus* Gilib. Exerc. phyt. Host Gr. A. 4, p. 41, t. 72, Engl. Bot. v. 14, n. 985, Sv. Bot. v. 8, t. 557, f. 1, Fl. Dan. t. 320, Fl. Batv. v. 8, t. 576, Nees jun. Gen. pl. fasc. 9, t. 15, f. 14-17, Sturm Heft 40, Schk. Handb. t. 7, Krock. Fl. Siles. 1, n. 66, t. 10, Reichnb. Icon. C. 18, t. 285, f. 678, Scheuchz. Agrostgr. p. 503, n. 1, t. 11, f. 11, Michel. Gen. p. 53, n. 1, t. 31 f. ult. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 239? t. 9 f. cum n. 39, Pluk. Almg. p. 178, Phytgr. t. 34, f. 11.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Iruleghuy*, secus iter *de Baigorrry*, die 23 Jul. 1841. Habeo a Deville ex *Cap-vern*, qui vidit quoque ad *Vic et au Lac de Lourdes*; in eadem regione observavi ad *Labarthe*.

Stamina plerumque duo; aliquando tria occurrunt.

Hujus loci mihi videtur *Gramen leucanthem. aquitan. non hirsut. nemorense Boelii*, Lobel. Ill. p. 19, quod dicitur affine *Gramini phalaroidi tremulis capitulis*, quod ad *Luzulae* speciem fortasse spectat. Lobelii planta describitur: radice capillacea, ex fusco-rufescente, foliis brevibus, gramineis; coma quam plurimis congestis floribus amoenis albis decorata. Provenit ad *Bayonne*, ubi Martio floret; nimis cito.

Reapse Morison l. c. p. 239 confudit synonyma hujus speciei cum illis *Luzulae niveae*: attamen descriptio dubitanter, sed certe figura plantae ab eo data *S. albi* est, nec *Luz. niveae*, cui quidam (Schultessi, Gaudin, Grenier) afferunt l. c., exclusa, forte, descriptione.

Tribus 5.^a ELYNEAE Nees.**Elyna** Schrad.**Elyna spicata** (Dickii) Schrad. Fl. Germ. p. 155.

Carex lucida Dick ad Linnaeum, teste Haller fil. apud Roem. Archiv. 1, P. 2, p. 9, n. 39. Koch p. 861 (excl. La Peyr.); Bert. 10, p. 155, Willk. Lang. Pr. n. 584. *Kobresia Bellardi* Degland apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 281, n. 1. *Kobr. scirpina* Willd., Gaud. Agrostgr. Helv. 2, p. 55, Helv. 1, n. 111, DC. Dub. p. 488 (excl. La Peyr.), Bückel. in Linnaea V. 39 (1875) p. 6. *Froelichia caricoides* Wulf. Fl. Nor. p. 729, Host Gr. A. 4, p. 43, t. 77, Vill. Dauph. 2, p. 194, n. 3, t. 6, All. Fl. Pedm. 2, n. 2293, t. 92, f. 2, Fl. Dan. t. 2427, Schk. Car. n. 6, t. D, f. 16, Sturm Heft 26, Reichnb. Icon. C. 18, t. 193, f. 520.

♂ Flor. Jun. Fruct. Jul. In editissimis Pyr. mediorum, orientalium.

Legi in Pyr. septr. med. m.^e *Esquierry*, die 27 Jul. 1838; in Pyr. aurigr. m.^e *Llaurenti*, die 21 Jul. 1839; in Pyr. or. *Valle d'Eynes*, die 23 Jul. 1839. Observavi *al Col de Marcadu*, *al Pas de las Escallettas*, *à la Peña Montañesa*, in m.^e *Turbon*, ad *Basibé*.

Hermaphroditam se vidisse testatur Morith, *Guid. bot. Valais* (1810) p. 75.

Carex myosuroides Vill. s. c. ad *Caricem Davallianam* forte melius trahenda num fuerit suspicabantur Godron, cum Grenier *Fr.* 3, p. 386.

Cum citatis auctoribus et insuper cum Anderson, Wahlenberg, Hornemann aliisque, sub insequente genere comprehendenda esset.

Kobresia Sm. (ex Willd. Sp., partim).

Kobresia caricina (Schkuhrii) Willd. Sp. pl.

Schk. Car., seorsim. ed. 1. Koch p. 861, Bert. 10, p. 156 (excl. All. prolatione), Gaud. 1, n. 112, Mut. Fr. 3, p. 366, n. 2, Bückel. in Linnaea V. 39 (1875), p. 5. Host Gr. A. 4, p. 44, t. 78, Engl. Bot. v. 20, n. 1410, Schk. Car. t. Rrr, f. 161, Reichnb. Icon. C. 18, t. 193, f. 521 inn. Sturm Heft 78, Sv. Bot. v. 8, t. 527, f. 2.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. mediis editioribus, rara. Habui e Pyr. septr. med. lectam supra *Gédre*, ad *Campvieil* a Bordère. Vivit ibidem ad *le Lac de Gaube*, ex *Perseval de Grandmaison*, detecta ibidem anno 1852, fide Gay in *Bull. Soc. botq. Fr.* 2 (1855), p. 609, cf. et Miégev. *Ibid.* T. 70 (1863), p. 81 et Cosson p. 89. Reperta est etiam ad *la Source d'Aspe* contra *le Port de Boucharo* et *de Gavarnie* a Bordère s. c., item *aux Crêtes du Camp-long*, m.^o de *Vignec* (*Valle d'Aure*), *Pic de Gabiedou* ad basim, et *au Cirque de Troumouse*, ex Miég. *Ibid.* p. 81.

Praetermisi *Caricem bipartitam* All. cum figura, a multis citatam, a Gaudin *malam* dictam, commotus etiam Parlatorei observationibus, quas conferas ad *C. approximatum* Hoppe (cui speciei melius figura Allioni accomodatur), in *Flor. Ital.* 2, n. 438.

C. mixta *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 12 (1865), p. 343, n. 6 (loco absolute non indicato) revera est planta a *K. caricina* diversa?

Tribus 6.^a CARICEAE Nees.

Carex Vergil., Michel. Cf. Bromfieldi notam in *Fl. Vect.* p. 561*, ubi dictum est de variabilitate glumarum in eadem specie.

In hoc genere, organum illud sub forma utriculi pistillum, mox fructum obvolvens, tunica Jussieu, Linnaeo fuit (suum saepe invocatum refugium) nectarium. DC., *Organogr.* 2, p. 40, ceu *tori* expansionem consideravit, Linnaeanae opinioni quodammodo accedens, ut ab istis non recedit Horaninow, *Char. Fam. Trib.* p. 36. R. Brown, Lestiboudois, denique Nees junr., *Gen. pl. fasc.* 9, p. 21, describunt eum ceu *perigonium urceolatum*, perianthium adhaerentem, subservientem, perstantem. Similem ideam sibi confecerat Willdenow urceolum istum corollam nuncupando; et Link, apud Schrader, *Journ. bot.* (1799) p. 308, qui novo nomine *perigynii* eum distinguendum curavit, faventibus Meyer (C. A.) *Cyper. nov.* in *Mem. Acad. S. St. Petersbrg.* T. 1 (1830), p. 195, Anderson, *Cyper. Scandin.* (1849), Drejer, Hooker, Arnott, Bromfield, Horaninow, Schleiden, *Grundz. d. wiss. Bot.* 2, ps. 278 et 581, vel ed. 2, p. 247. Eo magis de hoc judicio contenti Meyer, Drejer (*Hafn.* p. 285), utpote qui in eo organo videre crediderunt analogiam cum setis hypogynis Scirporum et cum lodiculis *Pterolepidis*, *Hemichlaenae*, *Elytrospermi*, *Diplacri*.

Hae setae veluti duplicatas sese offerunt in *Carice microglochin*.

Raspail, *Mém.* 1 *Anat. compar. Gram.*, cf. *Féruss. Bull. Sc. Nat.* T. 10 (1827), p. 366, utriculum hunc nostrum comparat cum paleola parinervia quorundam *Graminum*, *Nastus*, *Alopecurus*, quae paleola ei est folium non omnino evolutum; hunc sequuti sunt Desvaux (Ern.) apud Gay *Fl. Chil.* 6, p. 197 et alii.

Opinio magis laudata ea est, quae prodivit e Kunthianis studiis, cui cito assentionem dederunt Gay de *Caricibus* quibusdam, Roeper Fl. Muhlenburg., Lange Caric. Germ. Scand. (1847-51), Cosson cum Dur. *Expl. Sc. Alger.* 2, p. 217-8, Caruel *Gen. Cyper. Eur.* p. 15 et *Ann. Sc. Nat. Par. S.* 5, T. 7 (1862), p. 109; et insuper Duchartre, Wismael, Godron, Le Maout cum Decaisne, Crépin. Ex Kunth, cui suffragatur Böckeler, utriculus est squama bicarinata marginibus invicem conglutinatis, nec organum istud componitur e duobus distinctis partibus lateralibus simul conferruminatis; minusque adhuc ceu bona haberi potest illius comparatio cum productione membranacea, quae in nonnullis *Cyperacearum* speciebus provenit e marginibus squamae in flore superiore per rachidem ex adverso latere descendentibus. Placet Torreyi verba referre: « *The urceolate perigynium of Carex, Uncinia etc. is considered as resulting from the union of two scales, like those which enclose the flowers of Elyna and Kobresia, and not as analogous to the setiforme perigynium of Scirpeae and Rhynchosporae. In the former case it represents bracts of the second order, in the latter it may be viewed as a rudimentary perianth.* » Torrey *Monogr. of N. Americ. Cyperac.* (New-York 1836) in *Annal. Lyc. Nat. hist.* p. 386: cf. etiam Asa Gray *Man. Unit. St.* ed. 5, p. 571 non dissimilem amplectantem iudicium.

Hanc ideam, de binis squamis marginibus in urceolum conjunctis, bracteam efficientibus, ego quidem habueram, spectatis quorundam *Aliorum* spathis bicarinatis, sed in organum visu monophyllum conjunctis; itemve involucris connexis aliquarum *Umbelliferarum*. Accessi ergo R. Browni, Lindleyi, Schleideni sententiae, a qua vix recessisse videtur St. Hilaire (*Morph. vég.* p. 211) nec non Adr. de Jussieu, Decaisne, olim et Le Maout, Germain de St. Pierre.

Stamina in utriculo conclusa in specimine *Car. acutae* vidit R. Brown, in altero *C. glaucae* vidit Gay.

Nees fructum *Cyperacearum* e tribus carpellis generatim efformatum considerat, quae carpella se in unum confundant et fructum visu unicum efforment. Hoc quidem confirmavit Kunth: sed mihi durum est de pistillo saepe bistigmatico, de fructu semper monospermo.

De speciebus, post immortalem Schkuhr, cf. Lange *Caric. Germ. Scand.* in *Linnaea* V. 24 (1851), ps. 481-624, Böckeler *Ibid.* V. 39, 40, 41 (1875-77).

Intelligo generis characteres, non totum genus elaboratum a Trevirano apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4.

SECTIO 1.^a PSYLLOPHORAE DEGL.

Carex recurvirostra (G. Bauhini) Hall. fil.

Gram. nemor. spic. parv. asper. G. Bauh. in *Hrb. Hagenb. C. Davalliana* Sm. Br., Koch p. 862, n. 2, Degl. apud Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 282, n. 2, Bert. 10, p. 32, n. 1, Gaud. 6, n. 2117, DC. *Dub.* p. 488, n. 2, Willk. *Lang. Pr.* n. 518, C. Davall, La Peyr. *Herbr.*, excl. specimib. duob.; et *C. dioica* La Peyr. *Herbr. s. l.*, Dufour *Bouq.*? et ut suspicor aliorum, qui hanc *Pyrenaeam* dixerunt. *C. leucorhiza* Dulac. *Schk. Handb. Car. t. A, Q, W, f. 2*, Host *Gr. A.* 1, p. 32, t. 41, *Engl. Bot.* v. 30, n. 2123, Sturm *Hef. 50*, *Reichnb. Icon. C.* 18, t. 394, f. 523, Michel. *Gen.* p. 56, n. 1, t. 32, f. 1, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 497, n. 1 (excl. syns.), t. 11, f. 9-10.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Plerumque in editis et per regionem oceanicam facilius obvia.

Legi in Pyr. septr. med. supra *Luchon* et ad *le Port de la Picade*,

diebus 21 Jun. et 13 Aug. 1838; in Pyr. or. Valle d'Eynes, diebus 27 Jun. et 22 Jul. 1837. Habeo a Deville lectam ad le Lac de Gaube et d'Escoubous, nec non ex Lientz. Vidi ad Basibé supra Castanesa et supra Barèges.

Scheuchzer et Haller falsis synonymis speciem conturbarunt. Davall d'Orbe cognovit e plurimis Europae locis et inter primos eius historiam atque characteres probe statuit, cum Smith (*Trans. Linn. Soc. V. 5* (1800), p. 266); sed jam ante eum speciem distinxerat Sherard apud Ray Syn. ed. 2, p. 270, n. 15, erroremque Linnaei perceperat Schreber, fide De La Vigne. Ast primatu vicit omnes G. Bauhinus, teste Hagenbach, Tent. Fl. Basil. 2, p. 387. n. 1.

Non potui Smithii denominationem sustinere, nec Dulaci alteram; hanc quia (evidenter) radix speciei nostrae non est alba: Hallerianae favete.

Carex pulicaris (Merreti) L. Sp.

Merr. Pin. Rer. Britan. (1667) p. 52, lin. 10. Koch p. 862, n. 3, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 282, n. 3, Bert. 10, p. 35, n. 4, Gaud. 6, n. 2118, DC. Dub. p. 488, n. 3. *C. decipiens* Gay. Coron. Endress. Pyr., Godr. cum Gr. Fr. (excl. *La Peyr. loco*), Willk. Lang. Pr. n. 519. *La Peyr. Herbr.*, *Psyllophora vulgaris* Heuffl. Schk. Handb. Car. t. A, f. 3, Host Gr. A. 4, p. 42, t. 75, Engl. Bot. v. 15, n. 1051, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 60, Leers Fl. Herbr. p. 198, t. 14, f. 1, Michel. Gen. pl. p. 66, t. 33, f. 1, Sturm Hest 2 et 53, Flor. Dan. t. 166 et t. 2546. Sv. Bot. v. 8, t. 533, Reichnb. Icon. C. 18, t. 195, f. 524, Fl. Batv. v. 7, t. 544, Pluk. Phytgr. t. 34, f. 10, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 214, t. 12, f. 21.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In editioribus, potissime regione oceanica.

Legi in Pyr. Cantabr. m.^o *Arola*, die 8 Jul. 1841; in Pyr. septr. med. Valle d'Aure secus le Rieumajou, die 19 Jul. 1852. Habeo a Deville ex le Gave d'Aspé. Reperii in Pyr. Cantabr. descensam ad *Ernani* usque. Vivit sub le Vignemale, inter le Port de Venasques et de la Picade, ad le Lac de Gaube, supra Caunterets, ad Crabère, ad Barèges, etc.

Planta palmaris, laevis, nitida. Calami cylindracei, striati, sulcati. Folia triangularia, superne sulcata, inferne carinata. Sunt qui dicant calamum triquetrum, Parlatores; quadrangulum, Smith: hosce non laudamus.

Persuasus sum, ad hanc, nec ad insequentem speciem *C. macrostilis*, pertinere *C. decipientem* Gay, Cor. Endr. Pyr. p. 21, vel in *Ann. Sc. Nat. Par. T. 26* (1832), p. 209 (excl. syn.), inque opella De *Caricib.* quibusd. in ipsis *Annal. S. 2, T. 10* (1838), p. 287 (excl. aequae synon.); quam plantam nullo caractere valido a Merretiana vel Linnaeana specie ille separare potuit.

Car. macrostilis La Peyr. optima species est, de qua loquutus Gay rem ita intorsit, ut errores super errores cumulaverit. Non certe meliore omine ductus Grenier contendere, pone Gay, *Souvenirs botqs. Eauz Bonnes* p. 15, de identitate *C. decipientis* Gay cum *C. macrostile* La Peyr., evidenter ei prorsus ignota, ad quam nec citandus est Steudel, *Glum. 2*.

C. Guthnickiana Gay, ex insulis Azoricis, ab auctore proxima *C. decipienti* declarata, cf. etiam Seubert Azrr. n. 129 et Kunz. Suppl. Car. f. 1, lumen non sumit, imo vacillat. Sunt bona mixta malis apud Ledeb. Flor. Ross. 4, p. 266 sub n. 5.

Carex macrostylis La Peyr. Herbr.!

Hist. abr. pl. Pyr. 2, p. 562, n. 4, Degl. apud Loisl. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 283, n. 4 (excl. observatione), cum La Peyr. macrostylon scribes; C. macrostyla DC. Duby p. 488, n. 4, Spreng. Syst. Veg. 3, p. 806, n. 8, Steudel. Glumac. 2, p. 184, n. 14.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. septr. med. auriger. pascuis editioribus rara.

Legi in m.^e *Llaurenti*, die 9 Aug. 1843. Habeo a Deville lectam, loco autoptico, à *Aiguecluse*. Provenit quoque *au Lac Meu*, ex Philippe.

Planta dense caespitosa, vel subrepens, intense viridis, lucida. Calami bi-tripollicares, striato-canaliculati, cylindranei, basi foliati. Folia brevia, convoluto-canaliculata, dorso carinata, inferne laevia, superne per marginem et carinam scabra. Spica androgyna, solitaria, parumper ad latus inflexa, gladiiformis (quomodo in aliis quoque *Caricibus* pluristachyis observavimus); caeterum cylindranea, densa, per duas ejus partes floribus confecta foemineis, in superiore parte masculinis floribus onusta. Gluma obovato-acuta, ostendens dorsum, in quo carina viridis, latera brunnea, margines apexque scariosi conspiciuntur. Stigmata duo elongata. Utriculus ovatus, inferne attenuatus, superne per longum tractum productus et quidem attenuatus, undique laevis, gluma fere duplo longior. Nonnihil diversa est utriculi descriptio apud La Peyrouse, qui hunc ceu fructum considerabat: « *Fruit cylindrique, lisse, renflé à sa base, portant un col mince et très-allongé.* » l. c.

Carex pyrenaea Vahl Act. Holm. (1803).

Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 283, n. 5, Meyer. (C. A.) in *Linnaea* V. 7, 2 (1832), p. 60, Kunth En. pl. 2, p. 425, n. 151, DC. Dub. p. 488, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 520. La Peyr. Herbr. et C. Marchandiana La Peyr. Herbr., inque Herbr. March. ex Timb. et Lor.; C. Fontainesiana et C. Ramondiana DC. Fr.; C. Grosseckii Heuff. et C. nigricans Mey. (C. A.), Trevir. apud Ledeb. Fl. Ross. ex Jank. Dac. eur. n. 306; C. micropoda Mey. (C. A.), sive C. blysmodes Prescott est var. bistigmatica, ex Bückeler in *Linnaea* (1875); *Callistachys pyrenaica* Heuff. Flora (1844), p. 505, n. 13. Mey. (C. A.) Cyperac. nov. p. 17, t. 7 et p. 16, t. 6 micropod., ex Bückl.; Reichnb. Icon. C. 18, t. 198, f. 530, Heuff. Fragm. in Flora (1863) t. 4, f. 3.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editioribus Pyr. medior., orientalium.

Legi in Pyr. Arag. Valle de *Venasques* superiore, ad portum ipsum, die 19 Jul. 1838, et ibidem proxime in septentr. parte *au Port de la Picade*, die 14 Aug. 1838; in Pyr. or. sub *le Puig Carlit*, Aug. 1851. Habeo a Deville e Valle d'Azun, speciatim vero e *Pont d'Arrens* et ex *le Lac de Migouélou*. In m.^e *Canigou* Pyr. or. observabat Gmelin (C. C.), qui, Hrt. Carsbr. 1811, p. 54, *C. Ramondianam* DC. ei rectissime adducebat: ibidem proxime in Valle d'Eynes vidimus et insuper supra *Setcasas*, supra *Balnea de Panticosa* ad *Marcadu*, *au Port de Cauterets*, in editiore parte *Vallis d'Aure*, supra *Gavarnie*; *a la breca de Roldan* etc.

Planta humilis, dense caespitosa, rigidula. Calami e triquetro-compressi, striato-sulcati, inferne laeves, superne scabridi. Folia lineari-canaliculata, striata, per marginem denticulato-asperula, erectiuscula. Spica androgyna simplex, superne mascula, florida densa, fructificans laxata, fructus gerens *patenti-reflexos*; neque fructus sunt *primum erecti*, ut ferunt DC., Duby, Degland; nam quum ovarium in fructum sese convertat non amplius erectum conspicitur.

Stirps vix in natura observata a DC. movit istius distinctiones in duas species, *Fl. Fr.* 3, n. 1698-9, quas retractare necessario debuit,

Fl. Fr. Suppl. p. 287. Satis sagaciter eum corripuit La Peyrouse, *Hist. abr. pl. Pyr. Suppl.* p. 139-40, pro sua parte quoque erroris non expers, nam dum in *Hist. abr. pl. Pyr.* 2, p. 562, n. 5, *C. pyrenaeam* enumeraverat, in *Suppl.* p. 141 speciem duplicavit et ille cum sua *C. Marchandiana*, primae unice *C. Fontainesianam* DC. afferens, non *Ramondianam* alteram quoque ut facere debuisset, dum plenam sibi victoriam canere studebat. Glumae ovato-acuminatae, inferiores (ad foeminas) de maturo fructu deciduae. Utriculi pedunculati, ovato-acuminati, obscure nervosi, ore constricto ut integer videatur. Achenia ovoidea, triangulari-compressa, apiculata.

Vereor ne e minus attenta observatione stigmata saepius duo tantum adesse dixerit La Peyrouse, l. c. p. 562, quod tamen inficiari nequit recepta *C. micropoda* Mey.

In editoribus facile obvia species; attamen memoriae non traditur a Tournefortio ea fuisse observata. Glumaceae plantae quorundam Botanicorum oculos fugiunt; et Tournefortium in hisce minus expertum fuisse percipio. Item late diffusa *C. rupestris* All. per longum aevum a botanicorum oculis se subtrahit.

Nostra species viveret quoque in America septentrionali ad rupes ex Drummond, referente Torrey *Cyperac. Americ.* p. 463, n. 60, a quo relatum vides *C. Davallianam* Dewey, cum observatione « *A little larger than the specimens from the Pyrenees* ». Specimina mea evolutiora sunt illis quae in aliis Herbariis e Pyrenaeis vidi, vel a Deville accepi. Grandia sunt specimina ex Alpe *Rétgézat*, a Janka accepta.

Carex rupestris All. Fl. Pedem.

Koch p. 862, n. 6, Degl. apud Loisl. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 287, n. 7, Bert. 10, p. 37, n. 7, Gaud. 6, n. 2121, DC. Dub. p. 488, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 521, Drej. Rev. Car. boreal. p. 20, n. 5, Duf. Bouq. Pyr. p. 49, n. 167. *C. Dufourii* La Peyr. Herbr. et Hist. abr. pl. Pyr. Suppl. p. 140; *C. attenuata* R. Br., ex Hook. *Fl. Bor. Amer. Schk. Handb. Car. t. Kkk, f. 139 vix et t. Nann, f. 200*, Host Gram. A. 4, p. 43, t. 76, Engl. Bot. Suppl. v. 3, n. 2814, All. Fl. Pedm. 2, n. 2292, t. 92, f. 1, Sturm Heft 61, Reichnb. Icon. C. 18, t. 198, f. 531, Fl. Dan. t. 2433 et t. 1402 microgl., hanc citant Blytt Christ. et Anders., quae Drejero potius *C. obtusata* Lilj. videtur.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editoribus Pyr. mediorum.

Legi in Pyr. septentr. med. m.^e *Esquierry*, die 27 Jul. 1837; in Pyr. Arag. vertice montis *la Sierra de Guara*, die 18 Jun. 1840. Habui ex *la Maladetta* a Dufour, ex *le Port de Venasques* a Baillet, ibidemve a *la Peña blanca* egomet observabam, vidique insuper in Valle d'Aure editiore, in m.^e *Basibé* supra *Castanesa*. Vivit au *Pic de Ger* ex Gast. Sacaze, ad *Heas* ex Miégeville.

SECTIO 2.ª VIGNEAE KOCH.

Carex gynomane (Barrelieri) Bertol. Decad. 2 (1802).

Barr. Ic. t. 417, f. 1, p. 106, n. 1164 (excl. Moris. prolat. ?); Tournef. Inst. r. hrbr. p. 350. *Cypr. ves. hum. loc. rar.?* Bert. 10, p. 38, n. 8, Koch p. 864, n. 11, DC. Dub. p. 491, n. 31. *C. Linkii* Schk. Handb. 4 (1802), Car. ed. 2 (1806), p. 39, n. 18, Willk. Lang. Pr. n. 537. *C. distachya* Degl. apud Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 284, n. 10 (non Desf. ?). *C. Link.* La Peyr. Herbr. et *C. pauciflora* La Peyr. Herbr. s. 1.; *C. tuberosa* Degl. apud Loisel. *Fl. Gall.* ed. 1, P. 2 (1807). *C. sarda* Link, forma squams. foemins. cuspidats. ex Böckel. Schk. Car. c. t. Bbb, f. 118, Sturm Heft 61, Reichnb. Icon. C. 18, t. 25^c, f. 629.

¶ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. In Pyr. orient. et Catal., cum *Olea*.

Legi in *Roussillon*, supra *Ceret* ad *Falgarola*, die 19 Maj. 1843; in

Pyr. Catal. sub arce de Bellegarde, die 20 Maj. 1843. Habui e *Bagnouls sur mer* a Massot. Observavi in nemusculo ad *Faillet* sub *Oms*, secus *Riu Cerda*, ad *Reynes, St. Fereol*, alibique.

Planta pallida, facie potius graminis; in subhumidis umbrosisque locis caespites aliquando divites efficiens. Folia planiuscula. Calami trigoni, laeves, nitidi, tenuiter striati, superne angulos acutiores et aliquantulum scabridos porrigens, cum sulco interdum ad spicularum latus magis conspicuo.

Antiquior speciei denominatio Schkuhriana putatur: hanc perperam anni 1808 facit Koch l. c.; anni 1801 Willkomm. Sed injuste Linkii diceretur species, antea a Barreliero clare recognita.

C. distachya Desf., Fl. Atl. 2 (1798), p. 336-7, exagitur. Quidam cum nostra specie voluerunt identicam, demum in hoc consilium cessit Munby, Catal. pl. Alger. 1859, p. 31: alii stirpes separari jubent, ut videre est apud Kunth En., qui eam ad *C. binatam* Poir. adducit, 2, p. 524, n. 437. Sed ista *C. binata* Poir. *Dict. Suppl.* 3, p. 237, n. 109, quae prodiit mutato nomine *C. distachyae*, ne confunderetur cum omonyma *C. distachya* Willd. Sp. pl. Monoec. p. 220, n. 28, ceu synonymon nostrae speciei adjungenda est. Restituenda itaque fuisset Desfontaines denominatio, quod ego non feci, ex quo saepenumero occurrunt individua spicarum numero praepollentia.

Carex nitida Host demonstrat quo artificio *Vignea* a *Carice* separata est; cf. Visiani Fl. Dalm. 3, Add. emend. p. 347 Obs. *Uncina* quoque claudicat.

Carex curvula (Scheuchzeri J.) All. Fl. Pedem., Bellardi.

Scheuchz. Agrostogr. p. 492, n. 1 (excl. fig. ibidem citata); et ante Pl. rar. Rhaet. in Agr. ed. Haller. App. IV, p. 70, n. 21, ex Itin. anni 1709. Koch p. 864, n. 12, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 284, n. 9, Bert. 10, p. 41, n. 10, Gaud. 6, n. 2143, DC. Dub. p. 491, n. 30, Willk. Lang. Pr. n. 538. La Peyr. Herbr.; *Cryptoglochin curvulus* Heuff.; *C. tripartita* All. (quae ab aliis ad *C. approximatum* Hoppe affertur), ex Bellardi et Piottaz; *C. lobata* Bellard. Append. ex Parlat. All. Fl. Pedem. 2, n. 2295, t. 92, f. 3, Host Gr. A. 3, p. 52, t. 78, Schk. Handb. 4, Car. t. D et Hh, f. 17, Sturm Heft 47, Reichnb. Icon. C. 18, t. 201, f. 536. Cesat. Iconogr. Stirp. Ital. univ. fasc. 3, t. 8.

¶ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editioribus Pyr. mediorum et orientalium.

Legi in Pyr. or. vertice mnts. *Cambresdazes*, diebus 11 Jul. 1836 et 20 Jul. 1837. Habeo a Deville e m.^e *Lhieris*, le *Pic du midi* etc. Vidi a *la Rencluse* sub *la Maladetta*; supra *Balnea de Panticosa*; ad *Aiguecluse* legebat Deville (ex Dulac) ut legitur in scheda, in qua plura notantur loca, forte a *La Peyrouse* suscepta; in m.^e *Tourmalet* detexit Debeaux, au *Pic de Neouvieille* Ramnd., in m.^e *Caranzà* Pyr. orient. ego.

Joh. Scheuchzer citat J. Jac. Scheuchzeri It. alpin. anni 1709, cum phrasi, quam in totius Itineris alpini opere frustra perquisivi, nec indicatur in ipsius Scheuchzeri indice, neque ab alio eam citari video. Ergo, donec meliora innotescant, Johann. Scheuchzerum Agrostographum ceu speciei auctorem saluto.

Carex incurva (Scheuchzeri J.) Lightf. Fl. Scot.

Scheuchz. Agrost. t. 11, f. 7 (non descr., quae superioris est speciei). Koch p. 864, n. 13, Bert. 10, p. 43, n. 11. *C. juncifolia* Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 285, n. 13, Gaud. 6, n. 2126, DC. Dub. p. 490, n. 16. La Peyr. Herbr., *C. amphilogos* Koch (C.), *C. curvica* Kunth, *C. pvenostachya* Kar., Kir., ex Ledb. Ross., *C. melanocystis* Desv. et *C. psammogaea* Steud., ex Böck., *C. maritima* Gunn., *C. arenaria* Mohr., *C. stenophylla* Thien., ex Drej. Car. bor., *C. fulvicoma* Dew., ex Trev.

Lightf. Fl. Scot. 2, p. 544, n. 24 fig. intr., Schk. Handb. 4, Car. t. Hh, f. 95, Engl. Bot. v. 13, n. 927, Sturm Heft 47, All. Fl. Pedem. 2, n. 2296, t. 92, f. 4, Fl. Daup. t. 432, Reichnb. Icon. C. 18, t. 199, f. 553, Gmel. Sibir. 1, p. 145 Car. n. 86, t. 30, f. 2, Ledeb. Pl. Ross. Alt. ill. 4, t. 323 ovata Mey., Dewey. Sillim. Journ. T. 29, p. 249, t. Y, f. 78 fulvicoma.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editissimis Pyr. mediorum. Degit in La Peyrousei Herbario locis indicatis *le Port de la Picade et de Venasques*. Inter plantas e Fl. Gall. exclusas fulminatur a Godr. Gr. Fr. 3, p. 432.

Carex foetida (Scheuchzerorum) Vill. Prosp. Delph. (1719) ex ipso Fl. Dauph. 1 (1786), p. 312.

Scheuchz. J. Jac. It. alpin. 6 (1707), p. 457 (impress. 1723), f. 18, Schz. J. Agr. Pr. (1703) p. 18, t. 4, f. 3, All. Fl. Pedm. 2 (1785), p. 265, n. 2297, Koch p. 865, n. 19, Degl. apud Loisl. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 285, n. 12, Bert. 10, p. 44, n. 12, Gaud. 6, n. 2124, DC. Dub. p. 489, n. 14, Willk. Lang. Pr. n. 523. C. lobata Chaix Herbr., ex Timb. Schk. Handb. 4, Car. t. Hh, f. 96, Sturm Heft 47, Reichnb. Icon. C. 18, t. 199, f. 532. Sch. Agrostgr. p. 495, n. 3 cum tab. Prodr. s. c.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editioribus Pyr. mediorum. In m.^o *Esquierry* vidit Benth.; au *Port de la Picade et de la Fraiche*, Zetterstedt; ex *le Port de Venasques* mihi demonstravit Timbal, ibidemve La Peyrouse reperierat.

Carex divisa (Cupani) Huds. Angl.

Cup. Hrt. Cath. Suppl. alter. p. 33; Panph. Sicul. ex exempl. Bibl. Cat. 1, t. 126 fide Guss. Koch p. 865, n. 16, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 286, n. 16, Bert. 10, p. 51, n. 19, DC. Dub. p. 489, n. 11, Gay De Caricib. quibusd. (1838) n. 4. C. divisa et C. setifolia Godr. (laudante Thielens, plantaq. mihi notiss.), cum Gr. Fr. 3, p. 390, Willk. Lang. Pr. ns. 524, 525. C. teretiuscula La Peyr. Herbr. et C. paradoxa La Peyr. Herbr. s. l., Benth. Cat.; C. arenaria Pourr. Herbr. Matr.; C. consanguinea Kunth et C. pascuorum Link et C. Gayana Desv. Chil., ex Böckel. Engl. Bot. v. 16, n. 1096, Host Gr. A. 1, p. 35, t. 45, Goodn. Trans. Linn. Soc. 2, p. 157, t. 19, f. 2, Sturm Heft 55, Reichnb. Icon. C. 18, t. 205, f. 545, Schk. Handb. 4 et Car. t. D, f. 18 (non t. li, f. 18) et t. R, f. 61 et t. Vv, f. 61 fl. fr. anal. et t. Rrrr, f. 208 varts., et ex Gay, t. Cc, f. 87 rivular. et Qqq, f. 157 austr.; Michel. Gen. pl. p. 68, n. 5, t. 33, f. 6, Barr. (Obs. p. 49, n. 499) t. 118, f. 1.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Per regionem mediterraneam facilius obvia, praesertim vero in locis calidioribus, marique propinquis.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 6 Maj. 1845; in Pyr. or. *Roussillon*, ad *St. Fereol*, die 27 Maj. 1843; ad *Maurillas*, die 20 Maj. ejusdem anni; in Pyr. Catal. ad *San Pol*, non procul *San Feliu de Guixols*, die 16 Jun. 1860. Vidi ad *Toulouse*.

Spicae tum terminales, quandoque laterales: bractea brevis vel longissima, recta. Maxime variabilis et illudens planta: ante Thielens, de falsa Godroni specie sententiam dederam.

Datur varietas *C. Schreberi* similis, in qua spiculae basi masculae; hanc ego observavi ad *Arles*, Pyr. or.: ast in eadem regione, planta omnino eadem cum typo in superiore parte spicularum stamina gerebat, ad *Maurillas*: denuo specimina ad *St. Fereol* lecta stamina tum terminalia, tunc basilaria ferunt. Haec sexuum mutatio vel inversio in aliis quoque observata est speciebus; videlicet in *C. recurvirostra*, ferente spicas masculas apice fructigeras et foemineas apice staminiferas, cf. Wulf. Fl. Nor. n. 1422, Sm. Engl. Fl. 4, p. 78, n. 2; itemque observatum est in *C. binervi* a Bréb. Norm. ed. 4, p. 351; in *C. irrigua* et *limosa*, ex Koch, in *C. decidua* ex Boot. l. infr. c. p. 119, n. 8, in *C. dioica* referente Ledeb. s. c. p. 264 γ nec non Kirschleger; in *C. arenaria* spiculis basi masculis, quae evenit *C. colchica* Gay, ceu species rejecta a Ledb. Fl. Ross. 4, p. 274. Magis cum nostra affines species eundem ostenderunt lusum: *C. paradoxa* Willd., a plurimis observata; *C. hystericina* Muehlenberg ex ipsius auctoris observatione;

C. microstyla Gay, teste Gaudin et ex eodem, nec non ex Wulfen, *C. atrata*; *C. schoenoides* et *C. brizoides* ex Anderson; *C. arenaria* ex Coss. et Germ., qui et spicas androgynas *C. distichae* (ut et Wulfen) denunciant, Fl. Par. 2, p. 593, n. 4; *C. dacica* Heuff. En. pl. Ban. Tem. p. 185, n. 1897, facie *C. vulgari* affinis, itemve ei proxima *C. caespitosa* L. Fries, et *C. norvegica* Will. apparent interdum spica terminali androgyna, floribus superioribus masculis. Reperta est *C. Esenbeckii* Kunth *Cypr.* ludens spica ex toto mascula, a Royle in India orientali, cf. Bot. Car. spec. nov. min. cogn. in *Trans. Linn. Soc.* V. 20, p. 132, n. 29. Vidit Spenner, Fl. Friburg. p. 56, n. 19, in *C. praecoe* (quam monostachyam androgynam observavit Besser, Galic. n. 1132) spicas foemineas androgynas, apice masculas, itemve in *C. glauca*, Ibidem p. 68, n. 36, ut ab aliis ante eum, a se observatum esse declarat, et ita Schultz. Pr. Fl. Stargard., p. 239, n. 714, idem in *C. vulgari* accidere vidit; nostrum eundem lusum quidam observarunt in *Caricibus stricta, flava, pullulante, pilosa, acuta, ericetorum, panicea, ustulata, riparia, filiformi, pendula, palustri, ampullacea, reversa*, etc.: hoc a nostrum plurimis animadversum est; Turczaninow, Baical., Dahur. 2, p. 279, n. 1260, observavit spicam masculam inferiorem basi foemineam in *C. sylvatica*. Hoc idem in *C. glauca* annotatum est a Schwabe, Fl. Anhaltin. p. 407, n. 40, et a Besser Galic. 2, p. 152; a Wulfen in *C. frigida*, a Smith in *C. extensa*, *Engl. Fl.* 4, p. 109, n. 41, a Fries, Nov. Fl. Sv. p. 281, in *C. limosa* (et prius cum Brobrg. Hallnd. n. 820).

Veram *Schreberi* Schrank, Host Gr. A. 1, t. 46, Reichnb. Ic. C. 18, f. 549, Flor. Dan. t. 1829, per regionem mediterraneam, Pyrenaeis proxime, vivere non credidit Salzmann, qui eam a *C. divisa* alienam, probe distinctam, Europae septentrionalis tantummodo incolam, putabat. Ipse Dunal persuasus non erat stirpem ad Monspelium obviam, pro *C. Schreberi* a DC. quamvis recognitam, huic revera pertinere; ut denique Godron hanc *setifoliam* nuncupaverit, nomine a Kunze jam adhibito pro specie chilensi, unde evenit quod a compilatore Steudel *C. chaetophylla* nuncuparetur. Valde quidem dubito, num *C. ligERICA* Gay, Godr. Gr. Fr. p. 392, ab hac recte sejungatur, ex quo unam et alteram circa Parisios indicat Godron, dum unicam earum tantum enumerant Floristae Parisienses, Coss. Germ. Par. 2, p. 595, n. 11. Cf. etiam *C. curvatam* Knaf et videas Lange (O. F.) *Caric.* Germ. Scand. in *Linnaea* T. 24 (1851), p. 523, n. 36.

Carex disticha (Ray) Huds. Angl.

Ray Syn. ed. 1 (1690), p. 198, n. 5 et Hist. pl. 2 (1688), p. 1297, n. 5. Koch p. 865, n. 17, DC. Dub. p. 489, n. 9, Wulf. Fl. Nor. n. 1430. *C. intermedia* Goodn., Degl. apud Loisl. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 292, n. 36, Gaud. 6, n. 2122, Bromf. Fl. Vect. p. 551, n. 4. *C. intermd.* La Per. Herbr. et *C. intermd.* Thuill. Par., ex Coss. Germ., *C. arenaria* Gater.; Chaix Herbr., ex Timb., *C. Sartwelli* Dew., ex Asa Gray Man. ed. 5. Engl. Bot. v. 29, n. 2042, Host Gr. A. 1, p. 38, t. 50, Sturm Heft 55, Leers Fl. Herbor. p. 198, n. 706, t. 14, f. 2, Schk. Handb. 4, Car. t. B, f. 7, Reichnb. Icon. t. 210, f. 552-3, Michel. Gen. p. 67, n. 1, t. 33, f. 3, Fl. Dan. t. 1313, Fl. Batv. v. 7, t. 555. Pluk. Phytgr. t. 34, f. 7 mala.

¶ Flor. Apr. Maj. Fruct. ? Rara.

Schkuhr *Car.* n. 8 et cum eo aliqui, Degland l. c., DC. Fr. 3, n. 1702, Gmel. Bad. Als. 3, n. 1423, citant ad *C. arenariam* Michellii figuras tabulae citatae, 3, 4, quarum primam, f. 3, ad *C. disticham* laudaverat prius Hudson, cui speciei et ego relinquere malui, ut eam reliquit Parlatores *It.* 2, n. 431, et ante eum Kirschl. Als. 2, p. 246, n. 6.

Ex Hangeb., Fl. Basil. p. 388, n. 3 (non dico Haller), huc spectat *Gr. nemoros.* 3 G. Bauh. Pin. p. 7 et Theatr. Column. 98-9 ic., ex imitatione a Tabernemontani illa Krtb. p. 537, f. 1, Icon. t. 226, f. 1. Rhizoma in icone non fingitur, radix manifeste fibrosa delineatur, idcirco, nimium a nostrae plantae conformatione discedit: addas, ipsius iconis, quaquaversus consideratae, ambiguitatem.

Carex arenaria (Ray) L. Sp.

Ray Syn. ed. 1, p. 198, n. 6 (1690) et ante (1688) Hist. pl. 2, p. 1297, n. 6. Koch p. 865, n. 18, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 292, n. 37, Parlat. Fl. It. 2, n. 432, DC. Dub. p. 489, n. 8, Willk. Lang. Pr. n. 526, Anders. Cyper. Scand. p. 68, n. 94. *C. Ohmülleriana* Lang. (O. F.) ex Coss. Germ. Par., var.; *C. Witheringi* Gray, ex With. ed. 7 et Bromf. Vect.; *C. colchica* Gay, ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 13, n. 298, Host Gr. A. 1, p. 38, t. 49, Fl. Batv. v. 9, t. 688, Reichnb. Icon. C. 18, t. 209, f. 551 et t. 213, f. 558 Ohmüllr., sed ista mihi repugnat; Sturm Heft 2 et 69, Schk. Handb. 4, Car. t. B et Dd, f. 6, Fl. Dan. t. 1766, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. t. 26, Michel. Gen. p. 67, t. 33, f. 4, Plenck Ic. pl. med. T. 7, p. 33, t. 658, Wither. Arr. Br. plnt. ed. 7, p. 118, t. 20 A, B, Anders. l. c. t. 3, f. 16. Loes. Fl. Pruss. p. 116, t. 31, Pluk. Phytgr. t. 34, f. 8.

♀ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In littore oceanico, nec alibi per Pyraneos.

Legi ad *St. Jean de Luz*, die 13 Maj. 1841. Observavi ad *Hendaye*, *Orio*, ad *Zarauz*, sub *Bilbao* etc.

Longissime serpit per arenas mobiles. Cf. Hüser. *Car. arenr.* (1802) cum tabulis.

Carex glomerata (Lobellii) Gilib. Exerc. phytolog. p. 545, n. 94, Thunb. Capens.?

Lob. Cruydeb. p. 20, 29, ex ipso in Icon. *C. vulpina* L. Sp., Koch p. 866, n. 21, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 287, n. 20, Bert. 10, p. 63, n. 26, Gaud. 6, n. 2130, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1955, DC. Dub. p. 489, n. 10, Willk. Lang. Pr. n. 528, Anders. Cyper. Scand. p. 66, n. 90. *C. vulpin.* La Peyr. Herbr. et *C. nemorosa* (Lumnitz.) La Peyr. Herbr.; *C. nuda* Gater. Herbr., cum syn. *C. leporinae* (non Goodn.) ex Lagr. Foss. Trn. Gar., *C. nemorosa* Willd., ex Koch, Ledebour, Anders., Ambr., Parlat., vix Rebut., ut quidam, Kunth etiam et Kirschleger judicant, fide Wimm. Grab. Siles. n. 1362. Engl. Bot. v. 5, n. 307, Host Gr. A. 1, p. 43, t. 56, Fl. Batv. v. 13, t. 961, Sturm Heft 57, Schk. Handb. 4, Car. t. C, f. 10 et t. Dddd, f. 186 *nemor.*, Flor. Dan. t. 308, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 12, t. 2, f. 6, Leers Fl. Herbor. p. 199, t. 14, f. 5, Reichnb. Icon. C. 18, t. 217, f. 564 et t. 216, f. 563 (*nemor.*) cred., Spach Suit. à Buff. t. 110, f. 2 fr. sem.; Michel. Gen. p. 69, ns. 1, 2, t. 33, f. 13, Mont. Cat. stirp. Bonon. Pr. p. 17 tab. ic. loc. spic. f. F, H, Gmel. Fl. Sibir. p. 146, n. 89, t. 32, cum Ledeb. credo, Anders. l. c. t. 3, f. 17. Lob. lc. t. 19, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 87, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 497, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 244, t. 12, f. 24.

♀ Flor. Apr.-Jun. Fruct. per Æstatem ferme totam.

Legi ib Pyr. Navarr. ad *Sanguessa*, die 17 Maj. 1845. Habeo a Deville lectam ad *Tarbes*.

Radix fibrosa et planta caespitem densissimum generatim efformans. Statura pedalis, sesquipedalis etiam juniore et florente planta, quae dum fructificat ad majorem quoque altitudinem excrescere solet. Folia per marginem nervoque medio scabra. Calami superne scabri, qui in inferiore parte sub-laeves sunt; angulis in eis acutissimis, faciebus depressis.

Non fugit haec species a Vergilianis *Carectis*.

Vulpinus fuit ille, qui *post Carecta latebat*: plantam *vulpinam* denominare perabsurdum est. Nec datum a Thuiller *spicatae* nomen laudari potest. Forte planta Capensis ab Europaea et Asiatica stirpe non differt, ut existimavit Wahlenberg, Act. Holm. (1803) p. 144, cui fidens, denominationem, in quam una convenerant Thunberg et Gilibert (J. Em.), libenter restitui. In Africa etiam, circa Algeriam, nostra species noviter detecta est! vid. Munb. Cat. pl. Alger. (1859) p. 31: in Insulis Canariis quoque ex Webb, Benth. Phyt. Canr. 3, p. 370, n. 3.

Carex muricata (Caesalpini) L. Sp.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 112, n. 291, De Plats. l. 4, c. 66, p. 193. Koch p. 866, n. 22, Bert. 10, p. 61, n. 25, Gaud. 6, n. 2131, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1956, DC. Dub. p. 489, n. 13, Willk. Lang. Pr. n. 529 (excl. Gaud. syn.), Schultz Etud. Carx. (1868) p. 10. Anders. Cyperc. Scand. p. 65, n. 88 (excl. var. virente). *C. muric.* et *C. virens* DC. Fr. Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 287, ns. 22, 21. La Peyr. Herbr. et *C. divulsa* La Peyr. Herbr. et *C. loliacea* La Peyr. Herbr. s. l.; *C. muricata* L. Pourr. Herbr. et *C. muric.* L. « an vulpinae sola varietas » Pourr. Ibid. et *C. leporina* examinandam, Pourr. Ibid.; *C. virens* Lamk. (non superioris ut fert Kunth); *C. Hookerana* Dewey, ex Torrey Cyper. Amer., *C. spicata* Huds. Wulf. (nec L.). Engl. Bot. v. 16, n. 1097, Host. Gr. A. 1, p. 41, t. 54, Fl. Dan. t. 1526 et t. 2608 var. *virens*, credo; Schk. Handb. 4, Car. t. E, f. 22, Sturm Heft 61, Leers Fl. Herbor. p. 201, t. 14, f. 3, n. 3, Reichnb. Icon. C. 18, t. 215, f. 561-2, Michel. Gen. p. 69, n. 3, t. 33, f. 14 et p. 63, ns. 1, 3, t. 33, f. R, pro 8 et f. 9, Scheuchz. Agrostgr. p. 488, n. 1, t. 11, f. 5, Fl. Batv. v. 13, t. 969, Anders. l. c. t. 3, f. 19. Tabern. Krtb. p. 537, f. 3, Icon. t. 227, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 100, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 509-10, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 244, t. 12, f. 27, Barr. Ic. t. 20, f. 3.

¶ Flor. Apr. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, diebus 6 et 16 Jun. 1845.

C. virentem Lamk. Dict. ad *C. glomeratam* relatam a Kunth, Fl. Berol. 2, p. 333, n. 5 et En. pl. 2, p. 383, n. 41, ad *C. muricatam* a nostrum plurimis, non hujus speciei lusum, sed insequentis potius esse putat Ledebour, vel contendit Durieu, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 6 (1859), p. 632-4 et cum eo Gren. *Jur.* p. 835 et Crép. *Fl. Belgq.* p. 321, n. 9. An eorum planta cum Lamarckiana revera identica? Spiculam ex unico La Peyrousei specimine (de *C. divulsa* La Peyr., l. c. p. 634) a Clos dono datam Durieuo, nec ille divellere et ad Durieuum mittere debebat, neque iste recipere.

Figura Schk. t. Ee 92 a quibusdam relata, genuina species est, *C. Pairei* F. Schultz, Etud. *Carx* (1868) p. 9 c. tab.

Locus Halleri Helv. n. 1365, qui vitiis de synonymis profecto non caret, relatus est a Gaudin Agrostgr. et Fl. Helv., a Bertol. It., tam ad *C. muricatam*, quam ad *C. paniculatam*; illum ad primam harum specierum sisto, quamvis putem *C. divulsam* quoque sub eo numero comprehendisse virum celeberrimum. *C. paniculatam* stare sub Halleri n. 1368 primi viderunt Leers Fl. Herbor. n. 713, Pollich Fl. Parlat. n. 882.

Maluerunt Godr. Gr. *Fr.* 3, p. 394 et cum eis servilis Willkomm, transvehere ad *C. muricatam* *C. divulsam* Gaudin quoque, quod nos deliramentum fuisse existimamus. Descriptio et figurae a Gaudin citatae, optime in *C. divulsam* cadunt.

Sunt qui Tabernemontani et J. Bauhini figuras in *C. echinatum* injiciant.

Carex divulsa (Lobelii, Rayi) Gooden. *Trans. Linn. Soc.*

Lob. Ill. (1655 opus posthumum, fat. f. Auctore 1616) p. 61 Gram. etc.; Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1297, n. 10, Syn. ed. 1 (1690), p. 199, n. 10, Cupan. Hrt. Cath. (1696) p. 90 et Suppl. alter. p. 34. Koch p. 866, n. 23, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 288, n. 23, Bert. 10, p. 59, n. 24, Gaud. 6, n. 2132, DC. Dub. p. 489, n. 12, Willk. Lang. Pr. n. 530, Brouf. Fl. Vect. p. 554, n. 9, Schultz F. Etud. Car. (1868) p. 10, Anders. Cyper. Scand. p. 66, n. 89. *C. muricata* Gater.; *C. divulsa* et *C. virens* Pesn. Cat., ex Lloyd Loir. infr.; *C. canescens* Thuill. confirmata a Coss. Gerin. Par. et a Coss. cum Dur. Alger.; *C. muricatae* varietas Quorumdam sententia; *C. loliacea* Wulf. Nor. Engl. Bot. v. 9, n. 629, Host Gr. A. 1, p. 42, t. 55, Flor. Dan. t. 1280, Michel. Gen. p. 69, n. 4, 5, t. 33, f. 10, 11, Schk. Handb. 4, Car. t. Dd, f. 89, t. Ww, f. 89, Sturm Heft 57, Reichnb. Icon. C. 18, t. 220, f. 570 et f. 569 *guestfaliensis* credo, Anders. l. c. t. 3, f. 20 et f. 18 (*C. muricata virens*.) ex Schultz, credo Barr. Ic. t. 20, f. 2.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 7 Jun. 1845.

Figura apud Schk. *Car.* t. Dd, a Michelio desumpta est, quod ipse declarat Schk. *Handb.* ed. 1, T. 3, p. 324, n. 12, ed. 2, T. 4, p. 28.

Multi viderunt tantam cum superiore specie affinitatem, ut hujus simplicem formam declaraverint: fuerunt inter hosce praecipui Wahlenberg, Act. Holm. (1803) p. 143 et Fl. Sv. n. 1034 β , Spenner, Fl. Friburg. p. 48, n. 7, Gay De Caricib. quibusdam in Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 2, T. 10 (1838), p. 355, n. 11, Delastr. Fl. Vienn. (1842) p. 456, n. 6, Coss. Germ. Fl. Par. 2 (1845), p. 597, n. 7, Mey. Fl. Hanov. excurs. (1849) p. 593, n. 10, Ambros. Fl. Tir. austr. (1854) n. 164, Ledb. Fl. Ross. 4, p. 276, n. 32, Kirschleg. Fl. Alsat. 2 (1857), p. 248, n. 8, Kirschleg. Fl. Vog. Rhén. 2, p. 162, Trautv. Songr. n. 1167, Böckeler in Linnaea V. 39 (1875), p. 86, n. 78, aliique.

Parlatore in Flor. Palerm. (1846) n. 188 *C. divulsam* cum *muricata* conjunxit, considerata « *la poca importanza del carattere della spiga più o meno densa, e del rostro scabro o quasi liscio, che è peraltro variabilissimo.* »; eum cito imitavit Caruel Prodr. Fl. Tosc. p. 682, cf. etiam Parlat. in Giorn. Bot. Ital. 2, p. 161. Mox iste in sua Fl. Ital., ns. 448, 449, stirpes ceu legitime distinctas recepit illustravitque. Ego eas semper disjuxi, quod hodie optime fieri confirmatur ab inspectione ligulae, quae formam offert in utraque specie invicem diversam, primo demonstrante Durieu, in Bull. Soc. botq. Fr. T. 6 (1859), p. 626.

Tragi auctoritas a Sprengel imposita, Diss. de Germ. r. hrb. Patr. p. 21, mihi ignota est.

Carex paniculata (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 24, Cap. 3, n. 1; Catal. pl. Basil. p. 15, Theatr. col. 221, n. 4, sine ic. Koch p. 867, n. 27, Degl. apud. Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 286, n. 19, Bert. 10, n. 65, n. 27, Gaud. 6, n. 2127, DC. Dub. p. 490, n. 20, Willk. Lang. Pr. n. 531. La Peyr. Her. r. et *C. arenaria*? La Peyr. Herbr.: *C. nova* si non leporinae var.; cf. cum *C. brizoide* L., Pourr. Herbr. Matr.; *C. Rotae* De Notrs. Ind. sem. hrt. Gen. 1848, ex Parlat. Engl. Bot. v. 15, n. 1064, Host Gr. A. 1, p. 44, t. 58, Fl. Dan. t. 1116 et Fl. Dan. t. 1887, Sturm Heft 50, Schk. Handb., Car. t. D, f. 20 et t. Ccc, f. 119 lusitan.; Hayn. Term. bot. t. 39, f. 2, Reichnb. Icon. C. 18, t. 223, f. 574, Leers Fl. Herbor. p. 201, t. 14, f. 4, Michel. Gen. p. 68, ns. 1, 2 (Ord. 4), t. 33, f. 7, Scheuchz. Agrostgr. Pr. p. 27, t. 8, fig. 2 et Agrostgr. p. 499, n. 1 sine pecul. fig., Fl. Batv. v. 13, p. 966. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 244, t. 12, f. 23.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. septr. aurigr. sub m.^o Llaurenti, die 9 Aug. 1843; in Pyr. or. ad Mont Louis, die 9 Aug. 1836. Habeo a Deville lectam in pratis humidis ad Tarbes.

Calamus, plerumque solitarius, triqueter, inferius laevis faciebus convexiusculis, superne faciebus planis praeditus, iisque scaberrimis: hoc non animadvertisse videtur Parlatore, utpote qui in Fl. Ital. n. 450 *C. paniculatae* facies calamorum planas declaravit, in *C. paradoxa* eas convexiusculas dixit, Ibid. n. 452. Folia sunt plicato-canaliculata, dorso carinata, per totum marginem scaberrima, carina vero superne tantummodo scabra. Panicula secunda. Utriculi modice nervosi, striati, altera facie planiuscula, dorso gibbo, convexo, apice bidentati.

Affinitas speciei multa cum *C. paradoxa* et *teretiuscula*. Sed de harum prima observo, quod prius Neilreich, Flor. v. Wien, p. 69, mox Ambrosi, Fl. Tir. austr. p. 290, eam varietatem *C. paniculatae* faciunt, ut de secunda iudicarunt Pollich, Wahlenberg, Hooker in Fl. Scot., Gmelin, Spenner. De hisce cf. Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 5, ad n. 71. Florae Batavae figuram *C. paniculatae*, v. 8, t. 640, non citavi, quia dum opus consului, Parisiis 1862, mihi videbatur ad meam plantam melius convenire *C. intermediam* Fl. Batav. v. 7, t. 555. Verum est, quod tum specimina ad manus non habebam. *C. lusitani-*

cam Schk., Kunthio, Steudelio, mihi que dubiam, ad *C. paniculatam* adduci video a Böckeler, *Linnaea* V. 39 (1875), p. 107, eumque lubenter suscipio.

Carex paradoxa Willd. Act. Berol. (1794) p. 39, Schk. *Car.* ed 1, p. 32, n. 23 (1801?).

Koch p. 867, n. 27, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 286, n. 18, Gaud. 6, n. 2429, DC. Dub. p. 490, n. 18, Parl. Fl. It. 2, n. 452, Crép. Pl. rar, cr. Belg. fasc. 5, p. 123, Anders. Cyperc. Scand. p. 68, n. 93. *C. paniculata* b Ambr. Fl. Tir. austr. n. 165 (duce Neilr.); *C. fulva* Thuill. Par. ex Gay de Caricib. quibusdam, *C. appropinquata* Schum. Willd. l. c. t. 1, f. 1 (ore utriculi perperam integro); Host Gr. A. 1, p. 43, t. 57, Sturm Heft 50, Schk. Handb., Car. t. E, f. 21, Reichnb. Icon. C. 18, t. 222, f. 573, Engl. Bot. Suppl. v. 4, n. 2896, Anders. l. c. t. 3, f. 23.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. ?

Habeo a Deville ex *Le Lac de Lourdes*, ex cujus auctoritate species enumeratur a Dulac *Fl. Hauts. Pyr.* n. 87.

Carex brizoides (G. Bauhini, Rayi) L. Sp.

G. Bauh. Herbr., fide Hagenb. Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1297, n. 7, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 245, n. 31 sine ic., videtur planta iterum in Anglia reperta; cf. Babingt. Man. Br. Bot. (1862) p. 368, n. 16. Koch p. 868, n. 29, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 290, n. 29, Bert. 10, p. 49, n. 17, DC. Dub. p. 491, n. 25, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 284, n. 48 b (non a). La Peyr. Herbr. et *C. foetida* La Peyr. Herbr.; *C. enervis* Dulac (non Meyer C. A.), *C. carniolica* Wulf. Nor. Host. Gr. A. 1, p. 36, t. 47, Sturm Heft 50, Schk. Handb. Car. t. C, U, f. 12, Reichnb. Ic. C. 18, t. 207, f. 548, Flor. Dan. t. 2480, Michel. Gen. p. 70, n. 4, t. 33, f. 17.

☞ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jul. Aug. Per regionem oceanicam in latere septentrionali.

Legi inter *Arougeson* et *Montfort* (sub *Navarrins*), die 7 Maj. 1853. Habui ex *Orthez* a Galant, e viciniis *de Bagnères de Bigorre* a Philippe, ex *Sémeac* a Deville. Observavi ad *Pau*, ad *Lourdes*, ad *Orthez*; *Timbal* vidit à *la Coume d'Hivernère* (*Arbas*).

C. Ohmuelleriana Lang. (O. F.) *Flora* 1843, p. 240, cum dubio huic speciei adjungitur a Steudel *Cyper.*; absque dubio ad *C. arenariam* a Coss. *Germ. Par.*, quibus potius attendendum esse rati sumus. Sed *C. Schreberi* Schk., contra Ledebour, cum *C. brizoide* comprehendere nolim.

Carex remota (Caesalpini) L. Sp.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 108, n. 276, De Plnts. l. 4, c. 60, p. 188 *Junc. parv.* 1. Koch p. 869, n. 32, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 289, n. 29, Bert. 10, p. 69, n. 30, Gaud. 6, n. 2440, DC. Dub. p. 491, n. 28, Willk. Lang. Pr. n. 536. La Peyr. Herbr., excl. specim.; *C. loliacea* Gater. Montaub. et Herbr. Engl. Bot. v. 12, n. 832, Host Gr. A. 1, p. 40, t. 52, Sturm Heft 50, Flor. Dan. t. 370, Schk. Handb., Car. t. E, f. 23, Reichnb. Icon. C. 18, t. 212, f. 556, 557, Leers Fl. Herbor. p. 197, t. 15, f. 1, Michel. Gen. p. 70, ns. 2, 3, t. 33, f. 15, 16, Fl. Batv. v. 13, t. 962. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, t. 12, f. n. 17, Pluk. Almag. p. 178, Phytogr. t. 34, f. 3, Reliq. Rudb. 1, f. 27.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun.

Legi in *Pyr. Catal. humil.* ad *Candurà* prope *Gerona*, die 14 Maj. 1851. Habeo a Deville e *Montgaillard*.

Saeculo post Caesalpinum speciem hanc reperiit, distinxit atque descripsit Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1295, n. 14, Syn. Stirp. Brit. ed. 1 (1690), p. 197, n. 15. In Syn. ed. 3, p. 424, n. 11, fulcitur Lobeliano synonymo *Gram. Cyper. minim. Boelii tenuifol. parvis per caul. distinctis torulis*, Ill. p. 54, sane admittendo.

Subsequens apud Koch, n. 33, *C. axillaris* Good. hodie pro ibrida (*C. remoto-vulpina*) recognita est: cf. Crép. *Pl. rar. cr. Belg.* fasc. 4, p. 49, videasque *Trevir. Caricol. Ross. Suppl.* p. 5.

Carex echinata (G. Bauhini) Murray Fl. Goetting. Pr. 1770, p. 76.

G. Bauh. Pr. p. 13, n. 43 partim, sive var. 3 tantum. Parl. Fl. It. 2, n. 444, Willk. Lang. Pr. n. 535. *C. stellulata* Gooden. Trans. Linn. Soc. T. 2 (1794), Koch p. 869, n. 34, Degl. apud Loisl. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 288, n. 24, Bert. 10, p. 57, n. 23, Gaud. 6, n. 2133 et 7 Add. p. 661, DC. Dub. p. 491, n. 27, Gay De Car. quibusdam (1838) n. 18. *C. muricata* Wulf. Fl. Nor. n. 1440, *C. stellul.* La Peyr. Herbr., *C. grypos* Schk., *C. sterilis* Willd. et *C. scirpoides* Schk. ex Torrey Cyper. Amer.; sed harum primam ad *C. curtam* evocat Schlecht. ex Willd. Herbr. (Linnaea 10); *C. rosea*, *C. retroflexa*, aliaque Schk., ex Ledeb. Ross. cui accedimus. Engl. Bot. v. 12, n. 806, Host Gr. A. 1, p. 41, t. 53, Sturm Heft 50 et 57, Leers Fl. Herbor. p. 196, n. 709, t. 14, f. 8, Reichb. Icon. C. 18, t. 214, f. 560; Schk. Handb., Car. t. C, f. 14 et Hhhh, f. 193 gryp. et t. Zzz, f. 180 scirp. et f. 179 ros. et Kkk, f. 140 retrofl., Fl. Dan. t. 284, Fl. Batv. v. 13, t. 965, Michel. Gen. p. 69, n. 6, t. 33, f. 12 (innumer.) infr., extr., Scheuchz. Agrostgr. p. 485, n. 1, t. 11, f. 3. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 244, t. 12, f. 26.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct Jun. Jul. In montanis.

Legi in Pyr. septr. aurigr. supra *Artigues*, die 9 Aug. 1843. Habeo a Deville e Pyr. septr. mediis.

Calami triquetri, angulis in ima eorum parte obtusis, laevibus, superne acutioribus et ad spiculas scabris. Folia per marginem scabra, carina in inferiore folii parte laevi, in superiore scabra. *C. sterilis* Willd. Schk. Car. (1806), p. 3, n. 3, t. Mmm, f. 146, videtur lusus masculis copiosioribus.

Carex ovalis (Lobelii? Tabernemontani) Gooden. Trans. Linn. Soc. T. 2 (1794).

Lob. Craydeb. p. 19-20, ex Icon. t. 19, f. 2 Tabern. infr. citatur. Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 291, n. 32, Bert. 10, p. 47, n. 15, DC. Dub. p. 490, n. 22. *C. leporina* Leers, Koch p. 869, n. 35, Gaud. 6, n. 2136, Parl. Fl. It. 2, n. 436, Zetterstedt. Pl. vasc. Pyr. principls. n. 1305, Willk. Lang. Pr. n. 533, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 278, n. 37, Wulf. Fl. Nor. n. 1441, Wahlenb. Fl. Sv. 2, n. 1038, Anders. Cypr. Scand. p. 63, n. 86. La Peyr. Herbr.; *C. leporina* partim et *C. loliacea* partim, Pourr. Herbr. Matr.; *C. Macloviana* D'Urvill. Malv., ex Brongn. apud Duperr. Voy. et Hook. fil. in Fl. Antarct., nec non Desv. Cypr. Chil.; *C. mollis* Gilib. Exerc. phytolog.; *C. Liddoni* Boot apud Hook. et *C. festiva* Drej., ex Ledeb. Ross.; *C. allomaeros* Steud. n. 83 est var. capitat. ex Trevir. Engl. Bot. v. 5, n. 306, Host Gr. A. 1, p. 39, t. 51, Fl. Dan. t. 1115 et t. 1710 argyrogl. et t. 2366 var. capitat. Lond. Herb. et t. 2367 fest.; Sturm Heft 47 et 55, Anders. l. c. t. 4, f. 26, Schk. Handb., Car. t. B, f. 8, Leers Fl. Herbor. p. 199, t. 14, f. 6, Fl. Batv. v. 9, t. 650, Reichb. Icon. C. 18, t. 211, f. 554, 555, Scheuchz. Agrostgr. p. 456, n. 1, t. 10, f. 15, Seg. Ver. 1, p. 124, n. 4, t. 1, f. 3 (p. err. 2), Hook. Fl. Bor. Amer. n. 58, t. 215 Lidd.; Tabern. Krtb. p. 533, f. 1, Ic. t. 220, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 497, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 88, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 244, t. 12, f. 29.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In montanis editis.

Legi in Pyr. septr. auriger. supra *Artigues*, die 9 Aug. 1843. Habeo a Deville ex *Artigues de Salabea (Barousse)*; ex *Costabona* Pyr. or. accepi a Massot. Vidi in m.^e *Esquierry*; supra *Luchon* ad *le Port de la Picade*, supra *Setcasas*, ad *Mongarry*, etc.

Calami triquetri, superne angulis acutioribus magisque scabris praediti. Foliorum carina inferne laevis, superne scabra, et scabriora adhuc sunt folia per eorum marginem.

Icon Lobeliana ad *C. muricatam* absque horrore citari posset. Ad nostram speciem evocatur a Tabernemontano et a Bauhinis, a quibus desciscere nolimus, quamvis fuerint qui hoc temeritatis exemplum dederunt. Ii etiam, qui Linnaei denominationem praefere malunt, fatentur sub ea Linnaeum in Fl. Lapp. una hanc speciem et *lagopinam* comprehendisse.

Carex curta (Rayi) Gooden. Trans. Linn. Soc. T. 2 (1794).

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1297, n. 7, Syn. ed. 1 (1690), p. 198, n. 7. Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 289, n. 25, Bert. 10, p. 54, n. 20 (excl. var. *b?*), Gaud. 6, n. 2139 (excl. var. *b?*), DC. Dub. p. 491, n. 26. *C. canescens* Plur. Auctor., Koch p. 870, n. 39, Wahlenb. Fl. Lapp. p. 232, n. 438, Gmel. Fl. Bad. Als. 3, n. 1434, Wulf. Fl. Nor. n. 1444, Drej. Rev. Car. boreal. n. 19, Anders. Cypr. Scand. p. 57, n. 72. Herbr. La Peyr. et *C. elongata* La Peyr. Herbr. s. l. et *C. leporina* La Peyr. Herbr.; et in Herbr. Xatart.; *C. Richardi* Thuill. Par. confirmata a Coss. Germ.; Michx. confirmata a Torrey Cyper. Amer. item ab As. Gr. et Hooker; *C. canescens* Torrey est var. minor, ex Hook.

Fl. Bor. Amer., *C. spicata* Banks et Soland.; *C. similis* D'Urville Malvin., ex Hook. fil. Antarct. et ex Desv. Cyper. Chil.; *C. Gebhardi* Schk. ex Drej. Car. bor. et Blytt. Chrystian., quibusdam facile assentior; Meyero var. *C. elongatae* et sic Anderson et Ledeb.; *C. sphaerostachya* et *C. Buckleyi* Duv., ex As. Gray Man. var. Engl. Bot. v. 20, n. 1386, Host. Gr. A. 1, p. 37, t. 48, Fl. Dan. t. 285, Sturm Heft 50, Leers Fl. Herbor. p. 200, t. 14, f. 7, Schk. Handb., Car. t. C, f. 13 et Hhhh, f. 192 Gebhrd. bene; Willd. Act. Berol. (1794) p. 41, t. 2, f. 3, Reichnb. Icon. C. 18, t. 206, f. 546, Fl. Batv. v. 15, t. 1178, Loes. Fl. Pruss. p. 117, n. 316, t. 32, Richr. Bellev. fig. pl. ex Gilibr. Demonstr. botq. p. 95, n. 267 cum tab. huic simili, Pluk. Phytgr. t. 34, f. 4, Reliq. Rudb. 2, f. 34.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug. In editis Pyr. medior. orientalium.

Legi in Pyr. septr. med. sub *le Port de la Picade*, die 13 Aug. 1838. Habeo ex *le Lac de Leculeyo* a Deville.

Species, si revera legitima est, huic affinis, quae *C. vitilis* Fries, Anderson, Godr. Gr. Fr. 3, p. 398, *C. Persooni* Sieb., Koch p. 870, n. 40, *C. curta* β DC. Fr., *C. canescens* β *alpicola* Wahlenb. Svec., Ledeb. Ross., Icon apud Reichnb. l. c. f. 547, etc., reperta dicitur in Pyrenaeis *au Lac d'Espingo* (loco Devilleano proximo de nostra specie), ex Doumet, quem cf. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 11 (1864), p. CXII.

Parum ego sum persuasus de specifica stirpis legitimitate, nec adeo de hujus Doumeti auctoritate, quae unica de hac re extat.

C. tenellam Ehrh. sustineri vix ac ne vix posse suspicabatur jam Retz Scand. Pr. ed. 2, p. 219 c.

Locus Loeselii tam ad *C. ovalem* quam ad *C. curtam* citatur a Gaudin cum Schkuhr; ad harum postremam ego libentius affero speciem.

SECTIO 3.^a LEGITIMAE KOCH.

Carex stricta (Rayi) Gooden. *Trans. Linn. Soc.* V. 2 (1794).

Ray Syn. ed. 2 (1696), p. 264, n. 3, Koch p. 872, n. 45, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 293, n. 41, Bert. 10, p. 135, n. 78, Gaudin 6, n. 2148, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1963, Wilson apud Hook. Journ. of Bot. 1 (1834), p. 309, n. 10 et p. 316, n. 15, DC. Dub. p. 492, n. 36, Willk. Lang. Pr. n. 541, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 311, n. 114, La Peyr. Herbr. et *C. caespitosa* La Peyr. Herbr., quoad specimen unum; *C. caespitosa* Gay De Caricib. quibusdam (partim?), Hook. et Arn. Br. Fl.; *C. melanochloros* Thuill. Par. confirmata a Coss. Germ.; *C. acuta nigra* Chaix. Herbr., ex Timb.; *C. gracilis* Wimm., ex Ledeb.; *C. homalocarpa* Petrm., *C. panormitana* Guss. ex Böckl. Engl. Bot. v. 13, n. 914, Host Gr. A. 1, p. 69, t. 94, Goodn. s. c. p. 196, t. 21, f. 9, Schk. Handb., Car. t. V, f. 73, Sturm Heft 50, Flor. Dan. t. 2548, Reichnb. Icon. C. 18, t. 230, f. 583, Fl. Batv. v. 13, t. 1004, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 115, t. 2, f. C aken.; Loes. Fl. Pruss. p. 116, n. 314, t. 30 obscura, citat Ledebour quoque.

¶ Flor. Apr. Maj. Fruct. ?. Rara per Pyrenaeos species.

Viderunt eam ad *Toulouse* Noulet; ad *Narbonne* DC.

Leersiana prolatione pro hac specie et pro *C. acuta* usus est Degland; majore fiducia ad harum secundam relinquo, contra clarissimi Spenner aliorumque sententiam.

Suspicio *C. acutam* pro hac *stricta* sumpsisse Bentham, qui *strictam* communem declarat, *Cat.* p. 67, et *acutam* s. l. reliquit. Nec ego de locis Bauhinis ab Hagenbach citatis, *Fl. Basil.* 2, p. 399, n. 19, persuasus sum.

Carex acuta (Lobelii) Auctor. post Linnaeum.

Lob. Cruydeb. p. 13 ex ipso in Icon., confirmante Kickx., Obs. p. 10, f. 2, Koch p. 873, n. 48, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 292, n. 42, Bert. 10, p. 137, n. 79, Gaud. 6, n. 2149, DC. Dub. p. 492, n. 37, Willk. Lang. Pr. n. 542, Wither. Arrng. Br. pl. ed. 7, n. 2, p. 136-7 lusus notabilis describitur, Anders. Cyperc. Scand. p. 44, n. 54, La Peyr. Herbr.; *C. verrucosa* Schw. (non Muhl.) ex Torrey Cyper. Amer.; *C. proluxa* Fries et *C. tricostata* Fries, *C. sitchensis* Presc., Boott, *C. striata* Gilib., ex Ledb. Ross.; *C. Dematrancea* Laggr., *C. turfosa* Fries, *C. elytroides* et *C. limula* ejusdem, ex Böckl.; *C. Tauranginiana* Boreau, ex Godr. Gr. Fr.; *C. mauritiana* Boiss. Reut. Pug., ex Coss. Dur. Algr.; *C. ambigua* Wulf. Nor. var.; Gramen triangulum Cienfueg. Hist. pl. MNS. cum fig., ex Asso Syn. st. Arag. n. 920, Engl. Bot. v. 9, n. 5-0, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 129, Host Gr. A. 1,

p. 70, t. 95, Leers Fl. Herbr. p. 207, t. 16, f. 1, Sturm Heft 57, Sv. Bot. v. 6, t. 408 (n. 498 And.), Reichb. Icon. C. 18, t. 231, f. 584, Schk. Handb., Car. t. Ee, f. 92 et t. Ff, f. 92 b, mihi valde dubia, Fl. Dan. t. 247, Fl. Batv. v. 13, t. 968?, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 116, t. 2, f. D aken., Anders. l. c. t. 5, f. 958, Lob. Ic. t. 11, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 433, f. 3, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 18, p. 494, f. 3, G. Bauh. Theatr. col. 84, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 242, t. 12, f. 2, n. 3, Tabern. Krtb. p. 532, f. 1, Icon. t. 219, f. 1.

¶ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun.

Legi in Pyr. Navarr. humilr. ad *Sanguessa*, die 15 Maj. 1845. Habeo a Deville lectam ad *Tarbes*.

C. mutabilis Willd. Fl. Berol. Pr. p. 37, n. 109, t. 2, 3, f. 6, 7, vel sprete vel parum perpensa est. Roth Tent. Fl. Germ. 3, p. 456-7 eam nude reportavit ponens ante *sylvaticam*: Wohlleben relinquo. Schkuhr *Car.* ed. 1 retulit ad *C. pendulam*, cui adducit quoque Kunth En. pl. 2, p. 470, n. 271. Iste ab hac sese abstinuerat prolatione in Flor. Berol. ed. 2, uti eam praeterire maluerunt Rebentisch, Steudel *Cyper.*, Dietr. Fl. March. Sed video ipsum Schkuhr mox in *Handb.* ed. 2, T. 4, p. 68, n. 50 (cf. et editionem praecedentem T. 3, p. 365, n. 50) illam maluisse potius ad *C. acutam*, ut pone eum fecerunt Kunth, Fl. Berol., ed. 1, p. 252, n. 32, Breiter. Hort. Breiter. (1817); ast cito, duplici sententia, reperitur adducta ad *C. pendulam*, ab ipso Schkuhr *Handb.* ed. 1, T. 3, p. 404, n. 85, ed. 2, T. 4, p. 107. Quum vero hoc postremo loco iste citaverit tantummodo tabulam 2 et f. 6, clare percipimus, ipsum in duas distinctas species citatam Willdenowi plantam dirimere voluisse. In postrema vero *Caricum* editione *C. mutabilem* Willd. ad *C. pendulam* tantummodo evocare videtur: cf. Ind. p. 90. Ipse quoque maturus Schlechtendal, Flor. Berol. p. 479, n. 953, *C. mutabilem* Willden. ad *C. acutam* afferre, istamque speciem polymorpham declarare. Et ego opinor Willdenowi locum habendum potius esse pro *C. acuta* in tab. 3 cum fig. 7; sed figurae alterae quae inspiciuntur in tab. 2, f. 6 et t. 3, f. * istae non absque magna difficultate dijudicari possunt. Nam videntur designare vel calami superiorem partem *C. pendulae*, vel *C. sylvaticae*, vel etiam ipsius *C. acutae* quidem deformatam (proximam *C. figuratae* a Schkuhr t. Ff, f. 92). Finguntur spicae admodum productae, laxissimae, foemineis vix fructificantibus, ut fit de istis sub humida tempestate, insolita evolutionem favente. Nam hic adesse specimen ex hybriditate ortum, e *C. pendula* cum *acuta*, vix ego proferre auderem.

Pulcherrimum dein hoc est, ipsum Willdenow suam hanc plantam ne quidem commemoravisse in operibus deinceps a se editis.

De Vergiliana *Carice acuta* dixi in *Fl. Virg.* p. 31.

Anderson citavi ad speciei typum: quae plantae ab eo cum Fries pro speciebus distinctis habentur, aliis nostrae speciei formae, describuntur in eadem Andersoni opella sub ns. 53, 55.

Carex trinervis Degland! apud Loisel. Fl. Gall. ed. 1, P. 2 (1807), p. 731, Add. emnd., n. 38*.

Degl. apud Loisel. s. c. ed. 2, T. 2, p. 294, n. 43, DC. Dub. p. 492, n. 35; Kunth En. pl. 2, p. 414, n. 116, Godr. Gr. Fr. 3, p. 403, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 3, p. 28, Lang. Caric. Germ., Scand. in Linnaea V. 24 (1851), p. 561, n. 82. *C. frisica* Koch. Kunze Suppl. Car. Schk. p. 6 et p. 203, n. 2, t. 1, f. 2, Fl. Batv. v. 15, t. 1128, Fl. Dan. t. 2665, Drej. Symb. Caric. t. 7.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. ? In littore occidentali.

E vicinio *Bayonne* habui a Mue. Ex *Biaritz* vidi penes Galant; ad *Bayonne* viderunt plures.

Haec planta, cum synonymo *C. frisicae* Koch (W.), in *Reg. bot.*

Zeitng. (1846) 8, 273, ceu *C. acutae* varietas habetur a Meyer Fl. Hanov. p. 599, n. 29.

Carex vulgaris (Parkinsoni) Fries Nov. Fl. Svec. Mant. 3.

Parkins. Theatr. (1640) p. 1266, f. 2, n. 3 videtur. Koch p. 872, n. 47, Bert. 10, p. 133, n. 77, Gren. Fl. Jur. p. 842, Willk. Lang. Pr. n. 539, Asa Gray Man. ed. 5, p. 581, n. 47. *C. caespitosa* Gooden., Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 293, n. 40, Gaud. 6, n. 2147, Wils. apud Hook. Journ. of Bot. V. 1 (1834), p. 306, n. 9 et p. 316, n. 14, Facch. apud Ambr. Fl. Tir. austr. p. 527, n. 41, DC. Dub. p. 492, n. 34, Drej. Fl. Hafn. n. 910 et Rev. Car. bor. n. 31. *C. Goodenoughii* Gay De Caricib. quibusdam in Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 2, T. 11 (1839), p. 191, n. 27. *C. intermedia* Miégev. in Bull. Soc. botq. Fr. T. 10 (1863), p. 83, fidenter ex Grenier, qui plantam exsiccatam ab auctore obtinuit: confirmatur quod ego pervideram; *C. caespit.* La Peyr. Herbr., excl. specim.; et *C. saxatilis* et *C. collina?* (sic) et *C. purpurea* La Peyr. Herbr.; *C. stolonifera* Hopp., ex Facch. s. c.; *C. concolor* R. Br. ex Spreng. et ex Hook. Bor. Amer.; *C. melaena* Wimm., ipso cito fatente, *C. chlorocarpa* Wimm., ex Godt. Synonyma sequentia ex Neilr. Pl. Ungr. Slav. p. 130 refero: *C. dacicam* Heuff., *C. hyperboream* Drej., *C. saxatilem* Boenningh.; *C. obaesa* All. (non Parlat.) ex Duv. Jouv., *C. tenuis* Schum., ex Drej.; *C. acuta* et *caespitosa* Wulf. Nor. varts. Engl. Bot. v. 21, n. 1507, Host Gr. A. 1. p. 62, t. 91, Flor. Dan. t. 1281 et 2468, Turp. in Diet. Sc. Nat. Par. Monocot. Atl. t. 15, Fl. Batv. v. 6, t. 470, Gooden. Trans. Linn. Soc. T. 2 (1794), p. 195, t. 21, f. 8, Sturm Heft 50 et 69, Schk. Handb., Car. t. Aa, Bb, f. 85 a, e et t. Dd, f. 90 pl. junior., Reichnb. Icon. C. 18, t. 226, f. 579 et t. 227, f. 580, Fl. Batv. v. 12, t. 951, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 115, t. 2, f. B aken. Adjungantur tandem *C. chlorocarpa* Wimm., *C. hymenoides* Drej., *C. Bigelowi* Torr., *C. Washingtoniana* Dew. et *C. hyperborea* Drej., ex Bückeler.

☞ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. septr. aurigr. sub *le Port de Paillères*, occidentem versus, die 29 Jul. 1840. Habeo a Deville e Pyr. septr. med.

Assentiri nequeo Neilreich et Ambrosi, qui *C. vulgarem* cum *C. acuta* junctim proponunt, ut olim in Germania dubitatum est (ex Lang. ad n. 73 not.): cf. *Fl. Tir. austr.* p. 316 et p. 314, n. 183 β .

C. caespitosa Willd. Fl. Berol. Pr. p. 36, n. 107, t. 2, f. 5 non videtur nostra haec *C. vulgaris*. Eam non considerarunt Retz, Schkuhr, Kunth, Dietrich (A.), Lange. Mirum de auctoribus Florae Berolinensis, qui de aliis Willdenowi *Caricibus*, in Pr. enumeratis, iudicium dederunt. Notandumque Schkuhr, qui in *Handb.* ed. 1, T. 3, p. 362, n. 48, ed. 2 (1808), T. 4, p. 64, n. 48 et p. 168, n. 71, ad *C. hanc vulgarem*, sibi *caespitosam*, citavit Willdenow Mem. Berol. p. 33, addito postea Willd. Sp. pl. T. 4, p. 287, de Prodr. Fl. Berol. silens, ut de hoc suo primo opere siluit Willdenow l. c. n. 166. Kunth in Enumer. pl. huncine locum praeterire, ut fecerat in Flor. Berol. ed. 1 et 2, contentus adnotare (l. c. 2, p. 411, n. 108), quod foliis 1 et 2 Herbr. Willd. exceptis, reliqua sint obscura, dubia, vel falsa, ita ut eis locum decernere non ausus sit.

Incerta, porro, est primi detectoris auctoritas. Fidentes Morisono, Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, n. 12, pervenimus ad *Gram. caryophyllat. nemoros. spica multipl.* G. Bauhini Pr. p. 9, n. 22. Sed adeundum ne foret ad *Gr. spicat. foliis Vetonicae Caryophyllatae* Lobel. *Cruydeb.* p. 12, Icon. t. 10 f. inter. super.? Respuenda ne esset figura 2, inter., quae inspicitur apud J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 494?, an et f. 2 extr. ejusdem speciei varietas?

C. limosa Pourr. It. forma *C. vulgaris* dijudicatur a Timbal, Reliq. Pourr. p. 60, n. 8. Ego eam potius ad *C. paniceam* traherem.

Carex glauca (Tabernemontani) Scop. Fl. Carn. ed. 2, n. 1157.

Tabern. Krth. p. 533, f. 2. Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 312, n. 96. Gaud. 6, n. 2186, Facch. apud Ambr. Fl. Tir. Austr. p. 829, n. 50, DC. Dub. p. 494, n. 48 (correcta Michel. prolat.). *C. recurva* Huds. Angl. ed. 2 (1778) Bert. 10, p. 130, n. 76. *C. glauca* et *C. clavaeformis* Hoppe, Koch p. 879, ns. 74, 75, Willk. Lang. Pr. ns. 543, 544. *C. recurv.* La Peyr. Herbr. et *C. acuminata* La Peyr. Herbr. et *C. pilosa* La Peyr. Herbr. s. l. et *C. panicea* La Peyr. Herbr., partim et *C. innominata* in Herbr. La Peyr.; *C. caespitosa* Gater. Montaub. et Herbr.; *C. acuta* L. minor et var. Pourr.

Herbr. Matr.; *C. claviformis* Hoppe ex Facchin. et ex Ambros. s. c.; *C. genuensis* DC. Cat. ? ex Parl. It.; *C. erythrotaehys* Hopp., in *Linnaea*, ex Anders. Cyper.; *C. Baratti* Schw., Torrey et Asa Gray ed. 51, ex Asa Gray Man. ed. 2; *C. varia* Lumn. Posen. n. 942. Engl. Bot. v. 21, n. 1506 et v. 32, n. 2236 *Micheliana*, Suppl. v. 2, n. 2772, *Host Gr. A.* 1, p. 66, t. 90 et p. 71, t. 97 *cuspid.*, Flor. Dan. t. 10:1; Sturm Heft 53, 69, 61 *clavaefrm.*, Schk. Handb. et Car. t. O, f. 57 a et P, f. 57 b et Zz, f. 113 et t. Cecc, f. 184, Willd. Act. Berol. ann. 1794-5, p. 49, t. 3, f. 1, Reichnb. Icon. C. 18, t. 269, f. 648 et t. 270, f. 649 *erythr.* et f. 650 *clavaefrm.*, Leers Fl. Herbor. p. 204, t. 15, f. 3, Michel. Gen. p. 62, n. 52, t. 32, f. 12, Fl. Batv. v. 13, t. 970. Tabern. Ic. t. 221, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 98 ex Tabern., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, t. 12, f. 14, Barr. Ic. t. 113, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 496, f. 2.

¶ Flor. Apr. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. septr. med. Valle de *Marignac* ad casus aquarum, die 5 Jul. 1843. Habeo a Deville ex *le Lac de Lourdes*, ex nemoribus de *Lespondera* et de *Visker*: a Xatart ex *la Sedella de la Manera*, prope *Custoja*, loco La Peyrouciano autoptico de istius *C. acuminata* (*Hist. abr. Pl. Pyr.* p. 574, n. 61).

A Drejer, *Symbol. Caricol.* (1844) p. 20, n. 7, cum tab. 6, in qua figuratur varietas bulbosa, denunciatur potior speciei affinitas cum *Caricibus vulgari* et *acuta*.

Calami *laeves* non sunt, ut eos declarant Degland, Lejeune, Gmelin, Kirschleger, Koch, Lange, Godron, Sonder, sed superne evidenter scabri, qui *ad angulos scabri* declarati jam sunt a Besser Galic. n. 1147, ab Host l. c. p. 67, itemve ab aliis: *angulis superne scabris*, Savi Bot. Etr. 1, n. 130, *calamus plerumque ad angulos infra spica scabriusculus*, Gaud. Agr. Helv. 2, p. 181, n. 63, sicque Bertoloni, *calamum angulis interdum scabris* descripsit, Pl. Gen. n. 286 etc. Nec aliter in suis descriptionibus dixerunt Scopoli, Smith, Roth, Wimmer, Grabowsky.

Bractearum vaginae longitudine admodum variantes, in imis bracteis interdum brevissimae.

Varia sese offert longitudo foliorum in hac specie; reapse generatim calamo breviora sunt folia, sed vidi ad *Montory* sub m.^o *Arretzu* ea calamum multum superantia, ut superant in specimine Devilleano e *Lespondera* s. c.; individua hujuscemodi a me observata vitam degebant in loco umbroso, ubi et solus madidus erat. Planta gracilior, tenuior, peculiari praedita facie, mihi obvia venit ad *St. Girons*. Lusum ad *Loarre* offendi, in quo spicae foemineae, inferior potissimum et solemnius, sub-paniculatae conspiciebantur, offerentes, scilicet, ad medietatem usque spiculas plures.

Vix mihi unquam persuadere potueram, *C. clavaeformem* Hoppe propriam constituere speciem, quum alii supervenerunt, quibus nil defuit ad eam rite judicandam et suo loco reducendam. Stirpem a *C. glauca* invitus separaverat Lange (O. F.) *Caric. Germ. Scandin.*, in *Linnaea* T. 24 (1851), p. 582, n. 108, utpote qui subjunxit: « *Attamen nil nisi formam C. glaucae esse existimo.* » Haec forma facilis reperta est ad *Jaca*.

Jam ab anno 1843 suspecta mihi fuerat quoque *C. serrulata* Bivon., Italiae meridionalis incola, qua suspicione non carent quidem Parlatore, *Fl. Ital.* 2, n. 474, Gussone, *Pl. vasc. Inarim.* p. 351. Rejecerunt vero Reichenbach l. c. (1846), Cosson et Kralik apud Saulcy et Michon *Pl. Syr. Palaest.* (1854) p. 19. Kunze, *Chlor. Austr. Hispan.* (1846) p. 59, n. 596, scribere: « *Non tantum C. serrulata Biv., sed et C. genuensis DC. hujus speciei (glaucae) varietas videtur* », de qua postrema stirpe in eandem incidisse suspicionem Parlatore, supra adnotatum est.

Quidam in suspensionem venerunt, num *C. praetutiana* Parl. *It.* 2, n. 476 speciei nostrae varietas foret.

Loca Tabernemontani et inde G. Bauhini, a nobis supra adducta, repelluntur a plurimis.

Carex nigra All. Fl. Pedem.

Koch p. 874, n. 53, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 295, n. 46, Bert. 10, p. 73, n. 34, Facch. apud Ambr. Fl. Tir. austr. p. 827, n. 38, Willk. Lang. Pr. p. 551, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 288, n. 56. *C. atrata* *g* Gaud. 6, n. 2144, DC. Dub. p. 492, n. 32; *b* Böckelr. in Linnaea V. 40 (1876), p. 399, n. 210. La Peyr. Herbr. et *C. atrata* var. La Peyr. Herbr.; *C. humilis* Chaix Herbr., ex Timb., *C. atrofusca* Stev. et *C. melanantha* Mey. (*C. A.*), haec var. ex Ledeb. Host Gr. A. 1, p. 64, t. 87, Sturm Heft 47, Reichnb. Icon. C. 18, t. 236, f. 590. Schk. Handb., Car. t. LIII, f. 197 vix; et f. 196 cum tab. Aaa figurae 115, ad sequentem ab aliis relata.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editor. Pyr. medior. orientalium.

Legi in Pyr. or. summitate mnts. *Cambresdazes*, die 1 Aug. 1836. Habeo a Deville ex *la Brèche de Roland*, ubi et ipsi vidi; qui eam offendi quoque *au Port de la Picade*, *au Port d'Oo*, in summitate *Vallis de Planes* Pyr. or. etc.

Carex atrata (Scheuchzer) L. Sp.

Scheuchz. Agrostgr. p. 481, n. 1, t. 11, f. 1, 2. Koch p. 785, n. 55, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 291, n. 35, Bert. 10, p. 74, n. 35, Facch. apud Ambr. Fl. Tir. austr. p. 827, n. 37, Willk. Lang. Pr. n. 550, Wulf. Fl. Nor. n. 1451 (excl. bicolori All.), Trevir. Caric. Ross. Suppl. p. 6. *C. atrata* *a* (non *b*) Gaud. 6, n. 2144, DC. Dub. p. 491, n. 32. La Peyr. Herbr., dempta varietate et *C. frigida* var. ex le Glacier d'Oo, La Peyr. Herbr.; *C. aterrima* Hopp. ex Drej., Facch. et Parlat. cum *C. ustulata* Hoppe: an et *C. holostoma* Drej.? *C. caucasica* Stev., ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 29, n. 2044, Host Gr. A. 1, p. 65, t. 88, Schk. Handb., Car. t. X, f. 77, Reichnb. Icon. C. 18, t. 237, f. 592 et t. 236, f. 591 atterr. credo, Sturm Heft 47 et 53, Hoppe Regensb. Denkschr. f. 1, p. 9, t. 3, f. O, Flor. Dan. t. 158, et t. 2428 hostom., Sv. Bot. v. 11, t. 754.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editis Pyr. medior., orientalium.

Legi in Pyr. or. Valle *d'Eynes*, die 8 Aug. 1836. Habeo a Deville ex *Neouvieille*. Observavi in m.^e *Esquierry*, in m.^e *Llaurenti*, in Valle *de Llo*; alibique.

Carex pilulifera (Rayi) L. Sp.

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1910 Append. ad p. 1296, pl. a Doody detecta; Syn. ed. 1, n. 196, n. 14. Koch p. 876, n. 59, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 310, n. 91, Bert. 10, p. 82, n. 41, Gaud. 6, n. 2153, DC. Dub. p. 493, n. 40, Willk. Lang. Pr. n. 556, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 302, n. 93. *C. globularis* Gater.; *C. Bastardiana* DC. Fr. ex Guép., cf. Dub. P. 2, p. 1035 et Coss. Germ. Fl. Par. Add. p. 687; *C. Novae Angliae* Schw., ex Trevir. Engl. Bot. v. 13, n. 885, Host Gr. A. 1, p. 47, t. 84, Willd. Fl. Berol. Pr. p. 31, n. 100, t. 1, f. 1, Idem Act. Berol. ann. 1794-5, p. 43, t. 2, f. 2, Schk. Handb., Car. t. J, f. 39, Flor. Batv. v. 6, t. 467, Leers Fl. Herbor. n. 718, t. 16, f. 5 II demonstrante Duv. Jouv., Sturm Heft 50, Flor. Dan. t. 1048, Reichnb. Icon. C. 18, t. 260, f. 632. Pluk. Phytgr. t. 91, f. 8, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, t. 12, f. 16.

♂ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. septr. med. ad *St. Béat* nemusculo *de Gery*, die 30 Jun. 1843. Habeo a Deville ex *Cadeac* et ex *le Lac de Léou* (sic). Sed video Deville in suo Cat. MNS. citare *le Lac de Lheou* ex Philippe; dum Dulac, *Fl. Hauts. Pyr.* n. 102, citat *le Lac bleu* ex Deville. Accepi quoque a Philippe e nemore *de Gerde*. Relatum mihi est inventam stirpem fuisse in nemore *de Bouconne* ad *Toulouse*.

Carex collina (G. Bauhini, Scheuchzeri) Willd. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 8, n. 20, Herbr. ex Hagenb.; Scheuchz. Agrostgr. p. 423, n. 2 et p. 419, n. 1, t. 10, f. 8, 9, Bert. 10, p. 83, n. 42, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1964. *C. montana* L., Fl. Sv., nec Sp. pl., Koch p. 876, n. 61, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 310, n. 90, Gaud. 6, n. 2152, DC. Dub. p. 492, n. 39, Willk. Lang. Pr. n. 555. *C. pubescens* Gilib. Exerc. phyt. Engl. Bot. Suppl.

v. 4, n. 2924, Host Gr. A. 1, p. 50, t. 66, Sturm Heft 2 et 69, Schk. Handb. et Car. t. F, f. 29, Fl. Dan. t. 1769, Reichnb. Icon. C. 18, t. 261, f. 633, Willd. Act. Berol. ann. 1794-5, p. 45, t. 2, f. 1 globular., Fl. Batv. v. 13, t. 963?

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Jul. In montanis.

Legi in Pyr. Cantabr. m.^e *Usturri* supra *Tolosa* (*Guipuzcoa*), die 4 Jul. 1857. Habui e Pyr. med. ex monticulo *de Gerde* a Philippe; ex *le Lac de Lourdes*, ex *Barèges* et ex ericetis ad *Sarrouilles* a Deville. Observavi in m.^e *Adarra* contra *Ernani*; ad *Baget* et *Bassagoda*.

Specimen alterum a Deville habeo cum scheda in qua locus *Lhieris* non clare legitur.

C. montana Villari *Dauph.* p. 211, n. 28 valde conturbatur a relatis prolationibus *Michelii* et *Leersi*.

Carex ericetorum (Scheuchzeri) Pollich Fl. Palat. 2, n. 886.

Scheuchz. *Agrostgr.* p. 421, n. 2, t. 10, f. 10. Koch p. 876, n. 2. Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 309, n. 89, Bert. 10, p. 85, n. 43, Gaud. 6, n. 2156, DC. Dub. p. 493, n. 41, Anders. *Cyper. Scand.* p. 30, n. 27. *C. ciliata* Willd., La Peyr. Herbr. et *C. sphaerica* La Peyr. *Hist. abr. pl. Pyr.* et Herbr., excluso specimine; et *C. ferruginea* var. *spic. foem. solitr.* La Peyr. Herbr.; *C. approximata* All. (sicque Wulf. Nor.), ex Bertoloni! *C. brachyphylla* Turczan. Baical. et *C. inornata* Turcz., ex Ledeb. Fl. Ross.; *C. polyrhiza* Timb. Pl. exsicc. Host Gr. A. 4, p. 47, t. 83, Sturm Heft 57, 61, Schk. Handb., Car. T. I, f. 42, Flor. Dan. t. 1765, Leers Fl. Herbor. p. 203, n. 716, t. 16, f. 6, Reichnb. Icon. C. 18, t. 262, f. 636 et 637 membran. Willd. Act. Berol. ann. 1794-5, p. 47, t. 3, f. 2, Fl. Batv. v. 13, t. 1014 var., Anders. l. c. t. 7, f. 83.

☞ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. occid. merid., inque orient. edit. rarior, solo generatim calcareo. Reperta quoque est in Pyr. septr. mediis.

Legi in Pyr. Cantabr., *Guipuzcoa*, m.^e *Aloña* ad summitatem, ubi in prato meridionali potissimum abundare vidi, die 30 Jun. 1853. Habui a Deville e Pyr. septr. med., utque videtur e notis MNS. ad *Lourdes* lectam; ex *Naillous* a Timbal; ex *Costabona* a Xatart; ex *le Canal de Lecca* a Massot, locis La Peyrousonianis autopticis de sua *C. sphaerica*.

Variant glumae acutae et obtusae, carina interdum serrulato-scabra: nec spiculae sunt perpetuo sphaericae, ut eas voluit La Peyrouse l. c. 2, p. 570, n. 45. Individua offerentia *Squamas magis oblongas* observavit Ambrosi, qui idcirco *C. membranaceam* Hoppe e censu specierum delendam jubet, *Flor. Tir. austr.* p. 323, n. 190. Hanc juniorem formam *C. ericetorum* existimabat Facchini, *Ibid.* p. 828, n. 43; et ita eam parvi fecerunt Lange (O. F.) *Caric. Germ. Scand.* in *Linnaea* T. 24 (1851), p. 589, n. 216, Steud. *Synops. Cyperacr.* (1855), p. 217, n. 469, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 303, n. 95. Non ita opinabatur Anderson.

Carex tomentosa (Bauhini G.) L. Mant.

G. Bauh. Basil. p. 6, Prodr. p. 8, n. 20, duce Kirschleg.; Hagenbachio *C. montana*, sive collina. Koch p. 876, n. 60, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 309, n. 88, Bert. 10, p. 93, n. 49, Gaud. 6, n. 2151, Geunar. in Mem. Accad. Torin. Ser. 2, T. 14 (1854), p. 269, n. 82, DC. Dub. p. 492, n. 38, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 303, n. 96, Aschers. Bot. Zeitng. et in Bull. Soc. botq. Fr. (bibl.) T. 11, p. 256. La Peyr. Herbr. s. l. *C. loliacea* Pourr. Herbr. Matr., partim. *C. filiformis* All. ? suspicantibus Pollin. et Parlatore. *C. macrorhiza* Gerard. MNS. pro 2.^a edit. Fl. Gall.-Prov. Engl. Bot. v. 29, n. 2046. Host Gram. A. 1, p. 61, t. 82, Flor. Dan. t. 1404, Sturm Heft 53, Schk. Handb. et Car. t. F, f. 28, Leers Fl. Herbor. p. 203, t. 15, f. 7, Reichnb. Icon. C. 18, t. 263, f. 638. Scheuchz. *Agrostgr.* p. 425, n. 1, t. 10, f. 11.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. Rara, nec ante me in Hispania nota.

Legi in Pyr. Arag. contra *Jaca*, collibus *de Larbesa*, die 28 Maj. 1858. Habeo ex *Laslades* (prope *Tarbes*) a Deville. E viciniis *de Tou-*

louse primi mihi demonstrarunt Arrondeau et Timbal; dein ipse in loco natali vidi secus *le Touch*. Ad *Villeneuve* mont. Corbariens. percepit Timbal, *au Llorenti* prope *Mijanes* Idem.

Carex praecox (Lobelii, Caesalpini) Jacq. A.

Lob. Cruydeb. p. 12, ex Iconibus et ex Kickx.; Caesalp. De Plnts. l. 4 sub c. 66, p. 193. Koch p. 877, n. 63, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 308, n. 87, Bert. 10, p. 87, n. 45, Gaud. 6, n. 2154, DC. Dub. p. 493, n. 42, Willk. Lang. Pr. n. 554, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 301, n. 91. La Peyr. Herbr., et *C. verna* Chaix (reapse Mill. 1785) La Peyr. Herbr.; *C. filiformis* Gater.; *C. caryophyllea* et *C. curvula* Pourr. Herbr. Matr. et *C. flavescens* Pourr. Herbr. Matr.? *C. montana* Ten., Puccin., ex Parl. It.; *C. sicyocarpa* Lebel Manch. descriptione considerata. *C. trachyantha* Dorner., ex Neilr.! *C. polyrhiza* Wallr. Sched. cr. n. 411, ex Mey. Hanv. vel ex Spenn. Fribrg., *C. longifolia* Host et *C. umbrosa* Host, etiam ex Coss. Germ. Fl. Par. (obstantibus de 1.^a quibusdam); *C. praecops* (sic), *C. umbr.* et *C. longifol.*? Noul. Toul.; *C. pygmaea* Fleischr.; *C. anomala* Janka? *C. reflexa* Hoppe ex Ambr. et Ledeb. cum *C. refracta* Roth., addita et *C. Sabynensi* Less., Kunth. Engl. Bot. v. 16, n. 1099, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 113, Host Gr. A. 1, p. 51, t. 68 et p. 52, t. 69 umbr. luxur.; Fl. Batv. v. 14, t. 1193, Schk. Handb., Car. t. F, f. 27, Sturm Heft 69, Jacq. Fl. A. 5, p. 23, t. 446, Fl. Dan. t. 1527, Reichnb. Icon. C. 18, t. 261, f. 634, 635, Leers Fl. Herbor. p. 204, n. 718, t. 16, f. 5 I. Seg. Pl. Ver. 1, p. 122, n. 9, t. 1, f. 3 (p. err. 3), Lob. Ic. t. 10, f. 2 seu inter. super. (non infer.); Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, t. 12, f. 11, Park. Theatr. p. 1160, f. 4 cum n. 9 mostoch.

♂ Flor. Mart.-Maj. Fruct. Maj. Jun. In montanis et ad colles.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, m.^o de *Ceret* supra *el Puy de la Neu*, ad fontem *de l'Abetuzete*, die 1 Jun. 1843. Habeo a Deville ex *Sarrouilles*, haec sistit var. *umbroso-longifoliam*.

Remittenda videtur *C. polyrhiza*, distincta praecipue forma caryopsidis, ut jam observatum est a Drejer, *Symb. Caricol.* p. 7, dein a Des Moulins, *Cat. pl. Dordogn. Suppl.* p. 336, a Parlat. *Fl. It.* 2, n. 465, ab Ambr. *Fl. Tir. austr.* 1, n. 192 (sub *longifolia* Host), a Crép. *Pl. rar. cr. Belg.* fasc. 2, p. 71, a Kirschl. *Fl. Vog. Rhen.* 2, p. 170, n. 29, a Lang. l. c. p. 590, n. 118, a Coss. Germ. *Fl. Par.* ed. 2, p. 748, n. 27, qui, propter characteres, affinem potius *C. piluliferae* declarant, dum ego propinquam malo dicere potissimum *C. ericetorum*; cf. etiam Gren. *Fl. Jur.* p. 851, Godr. *Lorr.* ed. 2, T. 2, p. 368 et Gay in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 6 (1869), ps. 463-4. Host vult huic *C. polyrhizae* potius pertinere *C. longifoliam* et figuras Leersii Fl. Herbor. t. 16, f. 5, III, nec non *C. umbrosam* Lej. Hoppe; insuper Reichnb. s. c. f. 639 (Hopp. Caric. 67), Sturm Heft 57 (*umbr.*), Schk. *Car.* t. Ffff, f. 190, Host Gr. A. 4, p. 48, t. 85.

C. basilarem Jord. hujus speciei lusum esse dixerat Gay, l. s. c. p. 463, et ego annueram. Sed quum postea eam viderim mordicus propugnata a Loret, *Glanes* in *Bull.* s. c. p. 461, a Jank., *Dac. eur.* n. 311, a Boreau, a Coss. et Dur. *Explr. Algér.* P. 2, p. 224, n. 11, idem ultra proterere non sum ausus. In suspicionem veni, e specimine *C. ericetorum* sub nomine *C. polyrhizae* a Timbal accepto, *C. longifoliam* Noul. quoque ad illam *C. ericetorum* amandandam potius fore. Caeterum, procul dubio est, *C. praecocem* admodum variabilem speciem esse, offerentem formas, quae facile pro totidem diversis speciebus susceptae sunt, quae cito ruere debebant inconstantia imbecillitateque characterum, cultura facillime demonstratis.

C. sicyocarpa Lebel est planta a larva insecti alterata. Hoc idem observatum est in *C. rigida* Goodn., *saxatili* Wahlenb. a Sommerfelt.

Carex humilis (Scheuchzeri) Leyss. Fl. Hal. ed. 1, n. 845, ed. 2, n. 952.

Scheuchz. Agrostgr. p. 407, n. 1, t. 10, f. 1 et p. 408, n. 2, t. 10, f. 2. Koch p. 877, n. 65, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 311, n. 93, Gaud. 6, n. 2158, DC. Dub. p. 493, n. 45, Willk. Lang.

Pr. n. 558. *C. clandestina* Goodn., Bert. 10, p. 75, n. 36. La Peyr. Herbr.; *C. pulicaris* cf. cum *C. dioica* et cum *C. Bellardi* Pourr. Herbr. Matr.; *C. argentea* Latourr. Chlor. Lugd., ex Balb., Chaix Herbr., ex Timb. Engl. Bot. v. 30, n. 2124, Host Gr. A. 1, p. 50, t. 67, Sturm Heft 2 et 69, Schk. Handb., Car. t. K, f. 43, Reichnb. Icon. C. 18, t. 239, f. 595, Michel. Gen. p. 63, t. 32, f. 8 mihi ferme repugnat.

¶ Flor. Mart. Apr. Fruct. Maj. Jun. In calidioribus apricis etiam per regionem mediterraneam cum *Olea*, a qua aegre et quasi non nisi arte recedit.

Legi in Pyr. Arag. humil. ad *Graus*, l. d. *San Bartolomé* die 1 Apr. 1851, supra *Artasona*, die 17 Apr. 1851; in Pyr. Catal. supra *Berga* m.° *Queralt*, die 24 Maj. 1861. Reperii in Devilleana plantarum Pyrenaeorum collectione, et huc illuc Pyrenaeos ingredi septentrionales e contermina Aragonia, mihi suadent loca a Dulac, *Hauts Pyrns.* n. 106, acclamata, aut a Timbal m.° *Lacoste* ad *Cagire*.

Raro et repugnanter comedi a pecore mecum observabat pastor Aragonensis, qui me legentem plantam benigno ore aggressus est. Attamen evidenter a pecude depasci hinc inde novi vidique.

Carex alpestris (Cupani) All. Pedem. n. 2329 (1785).

Cup. Hrt. Cath. p. 91, lin. 16 aut 20 ex Guss. Sic. Syn. 2, P. 2, p. 571, n. 8, quod mihi vix videtur e synonymis cum figuris a Cupani citatis! Monti Cat. stirp. agr. Bonon. Pr. p. 20, Herbr. fide Bert. *C. gynobasis* Vill., Koch p. 877, n. 66, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 310, n. 92, Bert. 10, p. 90, n. 47, Gaud. 6, n. 2157, DC. Dub. p. 493, n. 44. *C. Halleriana* Ass. Syn. Arag. (1779) p. 922, Willk. Lang. n. 557. *C. alpestris* All. La Peyr. Herbr.; *C. pulicaris* Gater. Herbr.; *C. radicalis* Gerd. Fl. Gallo-Prov. MNS. pro ed. 2.°? *C. transilvanica* Schur. confirmante Neilr. (sed non certe *C. basilaris* Jord., ut Neilr. quoque visum est). Ass. l. c. t. 9, f. 2, Host Gr. A. 1, p. 53, t. 70, Sturm Heft 47, Reichnb. Icon. C. 18, t. 259, f. 630, Schk. Handb., Car. t. G, f. 35.

¶ Flor. Mart.-Maj. Fruct. Maj. Jun. In collibus demissioribus frequentius obvia, praesertim per regionem mediterraneam.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 7 Maj. 1845. Habeo a Deville ex *le Lac d'Escoubous* et altero *d'Estaing*. Observavi ad *Lumbier*, *Sanguessa*, in m.° *Esquierry*.

Assoi nomen reapse antiquius, sed quo jure Halleri diceretur planta ante eum rite recognita, cujus insuper locus Halleri nullus vere tutus extat? cf. Gaud. l. c. p. 84. Obs. Neque Allioni alterum est bonum, ut jure observatum est a Gaudin et a Bertoloni, cum nusquam in locis alpinis ipsam occurrere pateat, degentem, porro, in Sicilia, in Dalmatia, in Sardinia, ubi ex alpinis descendere nequit.

C. transilvanica Schur, in *Verh. d. Siebenb. Vereins.* fasc. 1851, p. 61, est forma pallens, spiculis saepe proliferis, squamis minoribus; fructus maturi non extant, ex Griseb. et Schenk It. Hungr. n. 305; cf. etiam Janka in *Linnaea* (1860) p. 670.

Videant quantum ab hac differat, neque sit ejus forma insignis, *C. oedipostyla* Duv. Jouv. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 17 (1870), p. 257 et p. LXX-LXXIX cum tab., adeo solemniter ab hoc pro peculiari specie decantata.

Carex ornithopoda (Bauhini G.) Willd. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 9, n. 22 sine ic., It. Basil. p. 6, Theatr. col. 47, n. 43; Scheuchz. Agrostgr. p. 450, n. 2. Koch p. 878, n. 68, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 311, n. 95 (excl. syn. Mich.), Bert. 10, p. 79, n. 39, Gaud. 6, n. 2160, Willk. Lang. Pr. n. 560, Sommerf. Suppl. Fl. Lapp. p. 40, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 5, c. 136. *C. digitata* b Vahl Symb., DC. Dub. p. 493, n. 16 (excl. syn. Michel.). *C. pedata* Gmel. Fl. Bad. Als. 3, n. 1446. La Peyr. Herbr. et *C. digitata* et *C. Schreberi* et *C. pilulifera* La Peyr. Herbr.; *C. concinna* R. Br. in Rich. app. Frankl. Journ. ed. 2, ex Torrey Cyper. Amer.; *C. ornithopoides* Hausm. et *C. reclinata* Facch. Host Gr. A. 1, p. 46, t. 61, Fl. Dan. t. 1405, Schk. Handb., Car. t. H, f. 37, Sturm Heft 61, Reichnb. Icon. C. 18, t. 240, f. 598, Anders. Cyp. Scand. p. 28, t. 7, f. 87, Bisch. Handb. t. 9, f. 228.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. septr. med. Valle *d' Aure* supra *Azet*, l. d. *Saruges*, die 17 Jul. 1852; in Pyr. aurigr. m.^e *Llaurenti*, die 31 Jul. 1839. Habeo a Deville ex *Lhieris* et ex le *Tourmalet*. Vidi in m.^e *Esquierry*, ad *Barèges*; in m.^e *Queralt* supra *Berga*.

Lange (O. F.) *Caric.* Germ. Scand. in *Linnaea* V. 24 (1851), p. 594, n. 122, de nostra specie scribit: « *fructus duplo minores quam C. digitatae* », quod iterum, dictione inversa, confirmavit loquutus de *C. digitata*, Ibid. p. 595, n. 123, cum prolat. Fl. Dan. t. 1466, optime. Inspecta figura Fl. Dan. t. 2431, de *C. pedata* L., Wahlenberg, eam pro certa specie facile est recognoscere: cf. Wahlenb. Sv. n. 1067, Lang. l. c. p. 580, n. 105, Reichnb. f. 597.

Videtur lusus vel status *C. digitatae* spicis brevioribus, inflorescentia tota viridiore, susceptus esse a nonnullis pro *C. ornithopoda*, quae idcirco iudicata est varietas *C. digitatae*, ut olim fecerunt Wahlenb. Act. Holm. (1803), p. 158, Bertoloni Rar. It. pl. Dec. 3, ed. 1, p. 41, Amoen. Ital. p. 205, n. 284 et *Ann. Stor. Natur. di Bologn.* T. 1, p. 51, Hook. *Br. Fl.* ed. 1, p. 391, n. 21, Balb. *Fl. Lyonn.* p. 758, n. 22, Spreng. *Syst. Veg.* 3, p. 819, n. 156, Mey. *Fl. Hanov.* p. 607, n. 54.

Carex olbiensis Jordan! *Obs. pl. Franc. fragm.* 3 (1846), p. 241.

Godr. Fr. 3, p. 408, Parl. Fl. It. 2, n. 495, Guss. pl. vasc. Inarim. p. 350, n. 5. *C. Ardoiniana* De Notrs. Ind. sem. hrt. bot. Gen. (1847) p. 26. *C. Michellii* Savi (G.) e nemoribus montanis Etruriae in Herbr. Ital. centr. ? *C. strigosa* Bicch. ex Beccr. et ex Car. Tosc. Pr. Suppl. 2. *C. Ardoiniana* De Notrs. Jord. l. c. t. 12, f. A, 1-12.

☞ Flor. Maj. Fruct. Jun. In Pyr. Catal. humil. rara.

Legi contra *S. Feliu de Guixols* in nemore edito, eundo ad *Tosa*, die 11 Jun. 1860. Ad *Argelès*, agri *Ruscinonensis*, observavit Timbal. Species mihi proximior *C. pilosae* Scop. quam *depauperatae* Gooden., ut visum est Jordan l. c. p. 243, Parlat. *It.* p. 204.

Carex panicea (Rayi) L. Sp.

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1293, n. 3, Syn. ed. 1 (1690), p. 194, n. 3. Koch p. 879, n. 72, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 303, n. 73, Bert. 10, p. 128, n. 75, Gaud. 6, n. 2180, DC. Dub. p. 496, n. 70, Willk. Lang. Pr. n. 548. La Peyr. Herbr. partim; et *C. limosa* La Peyr. Herbr. ? s. l.; *C. paniceae* affinis at diversa Pourr. Herbr. Matr.; *C. panic.* et *C. pilosa* Mérat Fl. Par. ex Coss. Germ.; *C. livida* Wahlenb. var. est ex Mey Hanov.; *C. Meadii* Dew. ex Asa Gray Man. ed. 2 (non 5, n. 69). Engl. Bot. v. 21, n. 1505, Host Gr. A. 1, p. 59, t. 79. Fl. Batv. v. 5, t. 395, Fl. Dan. t. 261, Sturm Heft 50, Leers Fl. Herbor. p. 203, n. 722, t. 15, f. 5. Schk. Handb., Car. t. Ll, f. 100 et t. Ssss, f. 211 livid. Reichnb. Icon. C. 18, t. 245, f. 607, Michel. Gen. p. 61, n. 49, t. 32, f. 11. Pluk. Phytogr. t. 91, f. 7.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. or. ad *Capsir*, au *Bois de la Matte*, die 16 Jul. 1836. Habeo a Deville e *Lourdes*.

Carex pendula (G. Bauhini) Huds. Angl. ed. 1 (1762).

G. Bauh. Pr. p. 13, n. 42, Theatr. col. 85, n. 6 sine ic. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 495, c. 185 sine ic., Bert. 10, p. 145, n. 85. *C. maxima* Scop. Carn. ed. 2 (1772), Koch p. 880, n. 76, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 304, n. 76, Gaud. 6, n. 2173, DC. Dub. p. 497, n. 77, Willk. Lang. Pr. n. 546. La Peyr. Herbr. et *Carex* (innominata) La Peyr. Herbr. s. l.; *C. caudata* Pourr. Herbr. Matr., ipso mox fatente; *C. myosuroides* Low. Prim. Engl. Bot. v. 33, n. 2315, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 129, Host Gr. A. 1, p. 73, t. 100, Sturm Heft 55, Schk. Handb., Car. t. Q. f. 60, Reichnb. Icon. C. 18, t. 243, f. 604. Barr. Ic. t. 45, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 342, t. 12, f. 4, Park. Theatr. p. 1267, f. 3 vix bona,

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Legi in Pyr. Catal. contra *Gerona* ad *San Gregorio*, die 22 Maj. 1851. Habeo a Deville ex *Le Lac de Lourdes*.

Bonis rationibus innixi Hudsonianam praetulimus denominationem. *C. gigantea* Rudge statura prae omnibus praestat? Nonne potius *C. excelsa* Poeppig.? Debuissent Botanici mei, nostri aevi, loca G. Bauhini confirmare: iste speciem descripsit e Thermis Apponensibus, ad Patavium.

Carex strigosa (Rayi) Huds. Ang.

Ray Syn. ed. 2 (1696), p. 265, n. 9. Koch p. 880, n. 7, Bert. 10, p. 113, n. 63, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 304, n. 75. Gaud. 6, n. 2174, DC. Dub. p. 495, n. 58, Bromf. Fl. Vect. p. 569, n. 28, Godr. Fl. Lorr. ed. 2, T. 2, p. 365, n. 22. *C. leptostachya* L. fil., Steud. Syn. Cyperacr. p. 231, n. 652. *C. Godefrini* Willm. Phyt., ex Godr. Engl. Bot. v. 14, n. 994, Goodn. Trans. Linn. Soc. T. 2 (1794), p. 196, t. 20, f. 4, Sturm Hef. 55, Fl. Batv. v. 8, t. 638, Schk. Handb., Car. t. N, f. 53, Reichnb. Icon. C. 18, t. 242, f. 602, Fl. Dan. t. 1237, Anders. Cyper. p. 22, n. 11, t. 8, f. 99.

♂ Flor. Maj. Fruct. Jun. In Pyr. septr. med. rarissima.

Habui a Munby e viciniis *de St. Bertrand de Comingo*. Vivit ad *Larramet et Aufreri*, ex Noul. Fl. anal. Toul. 1861, p. 174.

Carex pallida (Rayi) Salisbr. Pr. p. 29, n. 9.

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1294, n. 5, Syn. ed. 1 (1690), p. 195, n. 5. *C. pallescens* L. Sp., Koch p. 880, n. 78, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 296, n. 49, Bert. 10, p. 102, n. 55, Gaud. 6, n. 2163, DC. Dub. p. 496, n. 71. La Peyr. Herbr.; *C. flava* Pourr. Herbr. Matr. (e Montserrat Catal.); *C. undulata* Kunze ex Asa Gray Man., confirmata a Ledeb. Ross. et a Böckeler (var. bracts. transv. rugos., ex Lindem.); Engl. Bot. v. 31, n. 2185, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 61, Host Gr. A. 1, p. 55, t. 74, Leers. Fl. Herbor. p. 203, n. 721, t. 15, f. 4, Schk. Handb., Car. t. Kk, f. 99, Fl. Dan. t. 1050, Sturm Hef. 53, Fl. Batv. v. 15, t. 1153, Reichnb. Icon. C. 18, t. 251, f. 617, Kunze Riedgr. p. 23, n. 8, t. 4, f. 2, Michel. Gen. p. 61, n. 45, t. 32, f. 13, Pluk. Phytgr. t. 34, f. 5, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, n. 16, t. 12, f. n. 16.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. septr. med. in *Valle de Lys*, die 14 Jul. 1838; in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 5 Jun. 1845; in Pyr. or. supra *Mont-Louis au Bac de Bolcherà*, die 8 Aug. 1837. Habeo e *Tarbes* a Deville. Ex Hispania non innotuit ante me?

C. pallida Mey. (C. A.), species Sibirica, dicatur *C. Meyeri* N., aut suscipiat nomen *C. siccatae* Dev.

Carex capillaris (Tournefortii) L. Sp.

Tournf. Topogr. (MNS. 1690) ex La Peyr. ad Hist. abr. pl. Pyr. p. XLVII. Koch p. 880, n. 79, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 302, n. 68, Bert. 10, p. 126, n. 73, Gaud. 6, n. 2185, Wilson apud Hook. Journ. of Bot. V. 1 (1834), p. 307, n. 5, DC. Dub. p. 497, n. 74, Willk. Lang. Pr. n. 547, Drej. Rev. Car. bor. n. 44. La Peyr. Herbr.; *C. Ledebouriana* Meyer est var., ex Trevir. Engl. Bot. v. 29, n. 2069, Host Gr. A. 1, p. 47, t. 62, Flor. Dan. t. 168 et t. 2374 pl. luxur., Sturm Hef. 53, Schk. Handb., Car. t. O, f. 56, Scop. Fl. Carn. ed. 2, T. 2, n. 1152, t. 59, Reichnb. Icon. C. 18, t. 241, f. 600, Seg. Pl. Ver. Suppl. p. 83, n. 12, t. 3, f. 1 luxur., Rudb. Elys. p. 58, t. 40.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editioribus Pyr. medior. or. Rara.

Legi in Pyr. septr. med. m.^e *Medassolles*, die 23 Jul. 1838; in Pyr. or. (ubi olim Tournefort detexit), *Valle d'Eynes*, die 10 Jul. 1839. Habeo a Deville ex *l'Estibe de Luz*. In m.^e *Canigou* Tournf.; in m.^e *Marboré* Deville, Zetterst; *au Lac bleu* Philipp.; in *Valle Héas*, *au Maillet* et *au cirque de Troumouse* Miégev.

Linnaeus in Fl. Lapp. n. 326, loquitur de planta maritima, pedali, sub qua cum Rudb. Camp. Elys. 1, p. 58, t. 40, retulit alias quoque figuras, scilicet, Pluk. Almg. p. 148, Phytgr. t. 34, f. 5, Moris. Hist.

pl. Oxon. 3, S. 8, t. 12, f. 16, addito dein in Sp. pl. p. 1386, n. 28, Seg. Ver. 3, p. 83, t. 3, f. 1. Haec congeries simul stare nequit ad unicam speciem, ipseque Linnaeus eas dispertivit in Fl. Svec. et in Sp. pl. quasdam ad *C. capillarem*, ad *C. pallidam* adducendo, primo observante Villar, *Fl. Dauph.* 2 (1787), p. 213, Nota 1. Revera Linnaeus in Litteris ad Scopoli, datis 20 Jun. . . , nostram plantam pro sua *C. capillari* recognovit, sed in operibus suis, ut Villario mihi patuit, duas una commiscuit diversissimas species, *C. capillarem* scilicet et *C. pallidam*.

C. bicolorem, quam a se detectam *au Gabiédou* praedicat Miégevill, *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 10 (1863), p. 82, eandem hanc *capillarem* ab eo et a Dulac (ns. 99 et 93) duplicatam esse, reor.

Carex frigida (Halleri) All. Fl. Pedm.

Hallr. Helv. n. 1391. Koch p. 881, n. 82, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 300, n. 62, Bert. 10, p. 121, n. 69, Gaud. 6, n. 2183, Gmel. Fl. Bad. Alsat. 4, p. 663, n. 1450, DC. Dub. p. 496, n. 67, Willk. Lang. Pr. n. 561, Regel Act. Petrpl. horti T. 7, p. 569. La Peyr. Herbr. et C. sphaerica Herbr. La Peyr., quod specim. unum; et C. fulva La Peyr. Herbr., detracto specim., C. stenocarpa Turcz. exsicc., ex Ledeb. Ross. et C. tristis M. a Bieb. ? ex Trautv. (1877). Host Gr. A. 4, p. 50 et p. 52, tabs. 90, 93, 94, Reichnb. Icon. C. 18, t. 250, f. 616, Sturm Heft 53, Schk. Handb., Car. t. L, f. 47 a, b.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. ineunte. In editior. Pyr. medior., orientalium.

Legi in Pyr. Arag. sub *el Cao* l. d. *Rifarera*, supra *Bielsa*, delabente Aug. 1845; in Pyr. or. Valle *d'Eynes*, die 22 Jul. 1836. Habui ex *la Solaneta de Costabona* a Xatart; ex *Suyen (Azun)* a Deville. Observavi *au Lac d'Espingo*, *au Port de Salau*, *a la Cascade d'Ilias*, ad *Balnea de Panticosa*, *al Puerto de Canfranc*, ad *Bielsa*; in m.^e *Llaurenti* vidit Timbal.

Carex sempervirens (Scheuchzeri) Vill. *Dauph.*

Scheuchz. Agrostgr. p. 415, n. 3, p. 416, n. 4, sine ic. Koch p. 881, n. 83, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 300, n. 60, Nos Sched. cr. n. 95, Gaud. 6, n. 2162, DC. Dub. p. 494, n. 55, Willk. Lang. Pr. n. 562. C. ferruginea Schk. Bert. 10, p. 119, n. 68, Wulf. Fl. Nor. n. 1474 (cum C. atropadicea Ejusd.); C. ferrug. La Peyr. Herbr., dempto var. spica foem. solitar.; C. saxatilis All. ex Bert., sed dubia Parlat.; C. laevis Kit. apud Willd. ? (confirmata a Visian.) et C. distachya Kit., ex Neilr. Croat. Host Gr. A. 1, p. 59, t. 80, Sturm Heft 53, Rei hnb. Icon. C. 1, t. 247, f. 611, Schk. Handb., Car. t. M, f. 48.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editior. Pyr. medior. orientalium.

Legi in Pyr. septr. med. Valle *d'Aure à la Sierre d'Azet*, l. d. *Sarujes*, die 21 Jul. 1852; ad *le Lac d'Oo* et in Valle *du Lys*, diebus et 10 Jul. 1838. Habeo a Deville e *Mont-Sacon*. Vivit in editiore Valle *d'Ossau* ex Gaston Sacaze: ego observavi tam supra *Cauterets*, quam in adverso latere supra *Balnea de Panticosa*, *au Port de la Picade*, in montibus *Medassolles* et *de Cagire*; *au Port de Salau*, *à la Cascade d'Ilias*; ad *Torla*, *Bielsa*, *Basibé*, etc.

Locum *Michelii*, *Cyperoid. alpin.* etc., Nov. pl. genr. p. 56, n. 8, Herbr., quem primus ad hanc speciem pertinere novi, percepi Florentiae, die 20 septr. 1833, dum *Michelii* divitias a Targionis pessundatas, attento animo perscrutabam.

Carex firma (Scheuchzeri) Host Synops. Fl. Austr. p. 509, n. 32 (1797).

Scheuchz. Agrostgr. p. 437, n. 6, t. 10, f. 12. Koch p. 882, n. 84, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 302, n. 67, Bert. 10, p. 123, n. 71, Gaud. 6, n. 2179, Gmel. Fl. Bad. Als. 4, p. 657, n.

1449, DC. Dub. p. 494, n. 54. *C. rigida* Schrank Flor. Bavar. 1789! a Schk., DC., Gmel. jam recognita; *C. sempervirens* Wulf. Nor. *C. turfosa* Fr., ex Trevir. Host Gr. A. 1, p. 56, t. 75, Sturm Heft 57, Reichab. Icon. C. 18, t. 247, f. 610, Schk. Handb., Car. t. O, Y, f. 54.

¶ Flor. Jul. Fruct. ? In Pyr. med. or. editioribus, rara.

Habeo a Deville ex *Lientz*, sed dubia, spicis ab *Ustilagine urceolorum* alteratis.

« *In editior. Pyrenaeis DC.* » Sic Dub. l. c. Sed ubi hoc assertum est a DC.? non *Fl.*, nec Syn. Speciatim in m.^e *Canigou* indicatur a Gmelin, cui fidem praestare nos libuit.

Locum Scheuchzeri, contra Tausch, *Bot. Zeitng.* 1829, p. 253-4, ad hanc speciem confirmavit Gaudin, *Fl. Helv.* 7, Add. p. 665, Obs. 2, sub *C. vaginata* Tausch, n. 2179*.

Carex ferruginea Scop. *Fl. Carn.* ed. 2, n. 1159 (excls. syns.).

Koch p. 882, n. 86, De Notrs. Reprt. *Fl. Ligust.* n. 1976. *C. Scopoli* Gaud. *Agr. et Fl. Helv.* 6, n. 2181, Degl. apud Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 300, n. 61, Bluff et Fingerh. *Compend. Fl. Germ.* ed. altera p. 644, n. 88. *C. Scopoliana* Willd. *Sp.*, DC. Dub. p. 495, n. 56. *C. macrostachys* Bert. *Am.* et *C. Scopoli* Bert. 10, ps. 117-8, ns. 66, 67. *C. Mielichhoferi* Schk., *Kunth En. pl.* 2, p. 466, n. 200, Steud. *Syn. Cyperac.* p. 220, n. 627. *C. brachystachys* Pollin. *Ver.*, ex Ambr. *Fl. Tir. austr.*; *C. tristis* M. a Biehrst. est var. *polystach.* ex Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 294, n. 75, quod confirmat Neilr. *Hungr. Slavon.*, additis *C. brevifolia* Host et *spadicea* Host, *C. macrophylla* Wulf. *Nor. Schk. Handb.* Car. t. Mmm, f. 198 (non 189 Kunth); *Sturm Heft* 53, *Reichab. Icon. C.* 18, t. 248, f. 613, Bert. *Miscell. bot.* 14, p. 20, n. 8, t. 2, f. 2 a-c, Host Gr. A. 1, p. 60, t. 1 et 4, p. 50, t. 89 *brevifol.*, cum p. 51, t. 91 *spadicea*.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editis, rara.

Legi in Pyr. Cantabr., *Guipuzcoa*, m.^e *Aloña* contra *Oñate*, die 28 Jun. 1853.

Herba intense viridis vel laete virens, nitida, vix rigidula. Planta caespitosa, simulque repens, pedalis, sesquipedalis. Calami obtuse trigoni, striati, laeves. Folia planiuscula, striata, per marginem denticulato scabra, inferiora patentia.

C. erectam et *C. spadiceam* DC. *Fr.* 3, ns. 1741-2, huic speciei pertinere cum Degland facile credo, fugiens a Duby, quem Koch et Parlatore imitare maluerunt, qui autem harum primam ad *C. sempervirentem* Vill. retulit.

Nescio qua mente DC. de suis hisce plantis loquutus, dum illas cum aliis *Caricibus* comparabat, non solum nomina technica non adhibuisse, sed semi-gallicum nomen pronuntiavisse *Carex panaché*, quod quum in tota sua Flora alibi non reperiatur, comparisonem hanc inutilem reddit. Non adhuc bene constiterat *Laiche panachée*, *C. variegatam* Lamk. *Dict.* 3, p. 389, n. 41, hujus *ferrugineae* esse synonymon.

Car. macrostachys Cert. l. c. *Miscell. etc.*, quam cf. in *Mem. Accad. Sc. Instit. Bologn.* T. 4, fasc. 3 (1853), p. 428, t. 17, f. 2, aequae ac visum est Parlat. *Fl. Ital.* 2, p. 198, n. 492, mihi varietas videtur *C. ferrugineae*, parvi factis iis, quae ad falsam speciem sustinendam compositis verbis edidit Bertoloni.

Posset reapse sumi in capite nomen *C. Scopoli*, quod et ego fecissem nisi pertimuissem antiquior detegi possit inventor. Fatendum quidem est *ferrugineae* illud quodam ambiguitate molestum.

De affini *C. Chernerii* Kohts, cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 17 (1870) *Rev. bibl.* p. 161.

Carex tenuis (Scheuchzeri) Host Gr.

Scheuchz. Agrostogr. p. 416, n. 5, t. 10, f. 7. Koch p. 883, n. 87, Bert. 10, p. 115, n. 65. *C. brachystachys* Schrank, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 301, n. 63, Gaud. 6, n. 2182, DC. Dub. p. 495, n. 57. *C. brachyst.* La Peyr. Herbr.; *C. linearis* Clairv. Manuel (non Mant., ut citat Godron, male Gaudin transcribens); *C. compressa* Kit. a Neilr. confirmata. Host Gr. A. 4, p. 51, t. 92, Sturm Heft 53, Reichnb. Icon. C. 18, t. 241, f. 601, Schk. Handb., Car. t. P, f. 58.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. med. Atax., or., solo calcareo.

Legi in Pyr. Arag. ad *Bielsa*, contra *el Puente a Bajo*, die 8 Aug. 1845; in Pyr. or., *Roussillon*, ad rupes *de Bordallat* supra *La Manera*, die 2 Jul. 1840. Habeo e nemore *de St. Bertrand* a Deville, qui in m.^e *Marboré* quoque observabat. Ego vidi in m.^e *le Pech de Bugarach*.

Suspiciatur Parlatore, *Fl. Ital.* 2, p. 200, ad n. 493, Reichenbachium hujus speciei loco, in fig. c. 601, lusum aliquem *C. ferrugineae* potius figuravisse, praesertim quia utriculum cum carinis ciliatis offert!

Carex depauperata (Tournefortii) Gooden. *Trans. Linn. Soc.* 2 (1794).

Cyperoid. vesicar. humil. locusts. rariorbs. Tourn. Hist. pl. envir. Par. (1698) p. 264 et p. 427; Inst. r. hrbr. p. 530, Herbr. a plurimis explorato. Koch p. 883, n. 88, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 302, n. 70, Bert. 10, p. 109, n. 60, DC. Dub. p. 496, n. 66. Willk. Lang. Pr. n. 564, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 5, p. 148. *C. remota* La Peyr. Herbr., quoad specim. unum; *C. monilifera* Thuill. Par. confirmata a Coss. Germ. Engl. Bot. v. 16, n. 1098, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 130, Schk. Handb., Car. t. M, f. 50, Reichnb. Icon. C. 18, t. 256, Willd. Phytgr. fasc. 1, 2, n. 8, t. 1, f. 2.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Rara.

Habui de Pyren. Atax. nemore *de la Betoure* ad balnea *de Rennes*, a Massot.

Carex hordeiformis (Buxbaumii) Thuill. *Fl. Par.* (1799), p. 490, n. 4.

Buxb. Cent. 1, p. 34, t. 51. Willd. Spec. pl. Monoec. p. 310, n. 209, Bert. 10, p. 154, n. 91, Willk. Lang. Pr. n. 565. *C. hordeistichos* Vill. Flor. Delph. (1785) p. 107, DC. Fr. 3, n. 1762 et cum Dub. p. 497, n. 78, Koch p. 883, n. 90, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 601, n. 33, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 308, n. 86. *C. coriacea* Losc. y Pard. in litteris ad amicos, ex ipsis pl. Arag.; *C. foliosa* All. Pedm., ex Wulf. Nor. Vill. Fl. Dauph. 2, p. 221, n. 43 (dempto Park.), t. 6, Schk. Handb., Car. t. Ddd. f. 121 e Villar. et Car. t. S. f. 65 vix et t. Kk. f. n. 98 an 65? pl. luxur.; Host Gr. A. 1, p. 57, t. 78 vix, Sturm Heft 57, Reichnb. Icon. C. 18, t. 257, f. 627.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. Cantabr. humilior.; rara.

Legi in littore *de Saint Jean de Luz*, die 14 Jun. 1857.

Antiquius reapse est Villari nomen, sed nimis strictam similitudinem, minus ergo tolerandam evocat. Pejus omnibus est *C. Secale* Wahlenb. Act. Holm. 1803, n. 66.

C. littorea Labillard., Nov. Hollnd. specim. 2, p. 69, t. 219, cum hac nostra comparetur, ad discrimina, si revera extant, eruenda.

Caricem foliosam All., Fl. Pedem. (ex *Assiette*) 2, n. 2328, praetermiserunt DC., De Notaris, Parlatore, Bertoloni: sub ea varietatem latere *C. flavae* opinatus est Gaudin, Helv. 6, n. 2167 ♂, ille idem qui in Agrost. Helv. 2, p. 191, n. 71, sub Allioni denominatione plantam separaverat, synonymo addito *C. uetliacae* Sut. Helv. (ed. 1, T. 2, p. 251, ed. 2, Hegetschw., 2, p. 326, n. 70). Iste Hegetschweiler dubitare, num ageretur de varietate *C. sylvaticae*, cum qua *notis quibusdam* convenire videbatur Gaudin, Agrost. et Pollin. Fl. Ver. 3, p. 97.

Diversam sibi confecerat opinionem Kunth, En. pl. 2, p. 411, n. 108, *C. foliosa* All., cum *C. vulgari* (vel *caespitosa* Quibusd.) composita,

sejuncta *C. uetliaca*; quo fundamento? non percipitur; cf. En. c. p. 523, n. 434. Ei restitit Zumaglini, Fl. Pedm. 1, p. 118, n. 4, stirpem sibi dubiam, potius varietatem *C. glaucae* existimans. Sprengel, Syst. Veg. 3, p. 818, n. 145, sub *C. foliosa* All. ingressit quoque, cum modo citata *uetliaca*, *C. albam* Bast., seu *C. Bastardianam* DC., quae, cito animadvertente Guépin et post hunc Godron cum Grenier *Fr. 3*, p. 411, monstrosum statum (spicis ab *Uredine* deformatis) sistit *C. piluliferae*. Colla, Herbr. Pedem. 5, p. 509, n. 40, de specie scripsit sumendo ab aliis, nihil de suo addendo, solum quod dubitat de junctione a Gaudin acta (ex hoc a Steudel suscepta) cum *C. flava*, a qua remotam *foliosam* declarat, considerata Scheuchzeri descriptione ab Allioni evocata; sed perperam ille dixit latere forte sub ea *C. Bastardianam* DC. (errore a Sprengel suscepto). Denique, ipse Allioni stirpem non vidisse nec eam novisse palam fit. Cf. Boeckeler *Cyperac. in Linnaea* V. 41.

Primus qui de hac controversa specie egit fuit Scheuchzer, *Agrost.* p. 435-7, n. 5, mox Haller, *Helv.* n. 1384, qui eam *C. distinctissimam* declaravit. In *Nomenclatore Halleriano*, cujus exemplar possideo ad modum illius Thomasi informatum (cf. Villr. *Dauph.* 2, p. 532) inspicitur manu scriptum, contra citatum Halleri numerum, nomen *C. uetliacae*, quod e monte ubi planta primum detecta est evidenter desumptum fuit. Huic speciei, ut firmiter credo, denominationem *C. foliosae* imposuit Allioni, e foliorum copia in ea conspicua: caeterum, de Scheuchzeriana descriptione contentus, nihil addidit, ita ut videatur tantummodo, in sui temporis morem, plantam ipse denominare voluisse. Non Scheuchzeri locum fidenter ab ullo ad aliam citari speciem, neque Allioni stirpem tute recognitam esse novi, ad Wulfen usque, qui in ea *C. hordeiformem* recognovit. Hanc speciem se invenisse iste dicit prope *Erlau*, haud procul Viennam, nec obsteterunt Fenzl et Graf, *Florae Noricae* editores, et *C. hordeiformem* ceu communem per Austriam plantam indicat Host, *Fl. Austr.* 2, p. 610, n. 94.

Ego vero, attente perlectis Scheuchzeri, Halleri, Villari et Wulfeni (*Nor.* 1478) descriptionibus, in eadem ac Wulfeni sententiam cessi. Species ergo dicatur: *C. foliosa* (Scheuchz.) All., 1785; *C. hordeiformis* Thuill., 1799; *C. hordeistichos* Vill. *Fl. Delphinal.*, 1785, p. 107.

Carex flava (Lobelii) L. Sp.

Lob. *Cruydeb.* p. 16, ex ipso in *Icon.* t. 15, f. 1; G. Bauh. *Theatr.* col. 110, n. 5 sine ic., credo. Koch p. 884, n. 91. Bert. 10, p. 97, n. 52, Gaud. 6, n. 2167; Torrey *Cyper.* Amer. p. 418, n. 126, Willk. *Lang. Pr.* n. 566, Anders. *Cyper. Scand.* p. 24, n. 17. *C. flava a* DC. *Dub.* p. 494, n. 50, *Ambr. Fl.* Tir. austr. n. 210. *C. flava a, b, g* Degl. apud Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 296, n. 50, Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 300, n. 88. La Peyr. *Herbr.*; *C. montana* Pourr. *Herbr. Matr.*; *C. lepidocarpa* Tausch (Kochio suspecta) ex Coss. *Germ. Par.*, laudantibus *Ambr.*, Parl., Schultz F. *Arch. Fl. Fr. Allmgn.*; *C. lipsiensis* Peterm.; *C. pyriformis* Schultz F., ex Crép. *Engl. Bot.* v. 18, n. 1294, Host *Gr. A.* 1, p. 48, t. 63 et ibidem t. 64 patul., Sturm *Heft* 57 et 69, *Fl. Batv.* v. 6, t. 435 et v. 13, t. 972, *Fl. Dan.* t. 1047 mal. bistigmat.; Leers *Fl. Herbr.* p. 198, n. 714, t. 15, f. 6, Coss. *Germ. Fl. Par.* p. 602, n. 35 b, t. 35, f. 4-7, Schk. *Handb.*, Car. t. H, f. 36 et F, f. 26 inter., Kunze *Suppl. Car. Schk.* p. 52 et 204, n. 19, t. 13, f. 2 lepidocarp. credo; *Reichnb. Icon. C.* 18, t. 273, f. 654 et t. 272, f. 653 lepidocarp. Anders. l. c. t. 7, f. 93, Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 243, n. 19 (excl. Bauhns.?) t. 12 (nec 10), f. n. 19, J. Bauh. *Hist. pl.* 2, l. 18, p. 497-8, f. 1 cur excluderetur? detracta var. minore G. Bauh. *Theatr.* col. 109 fig. nec descr., si recte video, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* 1, p. 1003, f. 2 dubia.

¶ *Flor.* Apr. Maj. Fruct. Jun.

Legi in Pyr. Arag. ad *San Cosme de Guara*, die 14 Jun. 1850. Habeo a Deville ex viciniis *de Tarbes* et ex *le Lac de Lourdes*.

Bauhini imitarunt Lobelii figuram, quam huc sistendam ego quoque opinor. De specie agentes mihi videntur figuram casu adposuisse.

Carex pullulans (G. Bauhini) Dulac *Fl. Hauts. Pyr.* n. 114.

G. Bauh. Theatr. col. 109, n. 4 excl. icone. Michel. Gen. p. 58, n. 22 excl. synonymis quibusdam. C. Ederi Ehrh. Calam., Koch p. 884, n. 92, Bert. 10, p. 98, n. 53, Gaud. 6, n. 2166, Torrey Cyper. Amer. p. 417, n. 125, Willk. Lang. Pr. n. 568, Anders. Cyperc. Scand. p. 25, n. 18. C. flava b DC. Dub. p. 494, n. 50, Ambr. Fl. Tir. austr. n. 210, Facchin. ibidem p. 829, n. 47. C. flava d, e Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2. p. 296, n. 50. C. flav. var. Ederi La Peyr. Herbr.; C. flava Pourr. Herbr. Matr. (e San Pedro de Montes); C. viridula Michx. (non Schw., Torr.) et C. irregularis Schw., hac confirmata a Torrey et Asa Gray Man.; C. subglobosa Mielick. ex Storch Salzbr., C. extensa Wulf. Nor. Engl. Bot. v. 25, n. 1773, Host Gr. A. 1, p. 49, t. 65, Sturm Hest 57, Reichnb. Icon. C. 18, t. 272, f. 652, Hayn. Term. bot. t. 36, f. 3, Willd. Act. Berol. ann. 1794-5, p. 44, t. 1, f. 2, Schk. Handb., Car. t. F, f. extr. vel. 1, Coss. Germ. Fl. Par. p. 602, n. 35, t. 35, f. 8 utricul., Fl. Dan. t. 371 et t. 1342 demissa, Fl. Bat. v. 14, t. 1053; Anders. l. c. t. 7, f. 92.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Legi in Pyr. Catal. supra *Porté*, die 24 Jul. 1851. Habeo a Deville ex *le Lac de Lourdes*.

Rostrum in fructu variare rectum et incurvatum in eodem individuo, observatio mihi aperte demonstravit: hinc nota potior, qua species a superiore distinguatur, evanescit; sit pace quidem Asa Gray, *Man. Un. St.* ed. 5, p. 595, n. 115, ac F. Schultz *Etud. Carx.* (1868) p. 7.

Locum Schkuhri, t. F, f. 26, quidam totum huic speciei referunt; alii ad *C. flavam* omnino trahunt; Degland inter hasce duas species dispertivit, cui consilio me adjunxi. Ex Boott in litteris ad Bromfield, *Engl. Bot.* figura est parva varietas *C. flavae*.

Aliter *C. demissa* Hornm.! Fl. Dan. t. 1342 juvenilem plantae statum fingit, ex Drej. *Car. bor.* p. 56, n. 50. Lange in ea videt formam depauperatam et tenuiorem.

Insulsa est Dulac denominatio, sed iniquum pejusque est, speciem *Ederi* declarare. Ambae species in Pyrenaeis facile obveniunt, sed in editoribus *C. pullulans flava* promptius occurrit: huic adjungendam fore *C. Nevadensem* Boiss. et Reut., Willk. Lang. l. c. n. 567, vix dubito, praesertim ex observatione de rostro a me in ipsis Pyrenaeis facta. Putatam speciem ad *Balnea de Panticosa* vidit Willk.; nec ibi, neque in aliis Pyr. Arag. editis locis, peculiarem et affinem adesse speciem ab istis sejungendam vidi, quamvis non semel specimina indidem collecta observationi submiserim!

C. serotina e m.^o *Corno Praetutior.*, ab Orsinio mihi olim missa, est certe *C. pullulans* luxurians, sicque, ex altero specimine e *Montalto*, adjudicavit eam Bertoloni. Hanc stirpis nostrae formam vel statum Tenore prius eandem cum *C. serotina* Mérat crediderat (quae *C. flavae* varietatem elongatam sistit apud Coss. Germ. *Fl. Par.*); mox peculiarem esse speciem ratus *C. Orsinianam* eam nuncupavit. Parlatore Bertolonii sententiam neglexit et sub Tenorii fide *C. Orsinianam* enumeravit, *Fl. Ital.* 2, p. 158, nihil addens, praeter hanc curiosam notitiam, specimen, scilicet, *C. humilis* sibi missum esse ab Orsinio cum scheda, in qua legebatur *C. Orsiniana*?

Carex Mairii! Coss. Germ.

Coss. Germ. Obs. pl. cr. et Flor. Par. 2, p. 602, n. 36 et Coss. Nots. pl. nouv. cr. midi Espagn. (1852) p. 181, Godr. Gr. Fr. 3, p. 424, Willk. Lang. Pr. n. 569. Coss. Germ. Obs. s. c. p. 18, t. 1, 2, f. 1-9 et Fl. Par. t. 35, f. 1-3.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. med. or., rara.

In Pyr. septr. med. supra *Luchon*, *Casarille* reperiit Lange fructificantem, Jul. 1860? cf. Pug. p. 63; in Pyr. or., anno 1868, detexit Richter; cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 17 (1870) p. 258; Pyrenaeos prope in *Mont-serrat* Catalaun. legebat Bourgeau, die 5 Maj. 1847.

Carex brevicollis (Augeri) DC. *Fr.* (ab Auger.) 5, p. 295.

DC. Dub. p. 496, n. 64, Godr. Gr. Fr. 3, p. 416, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 303, n. 72. *C. tetanica* Roch., non Schk. nec Reichnb.; *C. vaginata* Maly En. pl. Austr., de planta Banat., non Tausch, ex Neilr. Hungr. Slav.; *C. rhynchocarpa* Heuff. (non Heuff. Godr.). Reichnb. Icon. C. 18, t. 244, f. 606, Kunze Suppl. Car. Schk. p. 20 et p. 103, n. 17, t. 4, f. 1, Sturm Heft 69, Heuff. Flora (1833) p. 364 et in Linnaea T. 31 (1862), p. 703, n. 54, t. 5, f. 6 (ultima).

¶ Flor. Jun. Jul. ineunte. Fruct. Jul. abeunte. In Pyr. Arag. editioribus, solo calcareo.

Legi a la Peña Montañesa, die 16 Jul. 1845, l. d. *Cazcarra del Fosao*; deinceps in m.^e *el Turbon*, summitatem versus, die 16 Jul. 1861. Obtinui a Gautier e m.^e *Touch* (Corbar.).

Pedalis planta, duriuscula, rigida, caespitem densum efficiens, ad rupes potissimum proveniens. Calamus, plerumque solitarius, basi squamis multis indutus, dein foliosus, superne per longum tractum subnudus, triqueter, angulis in ima parte laevibus, superne scabridis, faciebus striatis sulcatisve, caeterum tenuis, nec tam rigidus quantum sese folia illico offerunt. Folia calamo breviora, stipata, plana, latiuscula, rigida, per marginem scabrida, dorso plurinervosa, lineolis multis translucidis insignia, carina laevi, coloris sature viridia. Spica mascula solitaria, brevis, crassa, clavata. E bractea vaginante ventricosa, margine superiore scarioso, limbo praedita braevi, longe pedunculata promit spica foeminea, quam aequae solitariam plerumque vidi; brevis et illa, crassa, 8-10-flora, fructus majusculos mox ferens, stigmata in quavis foemina tria, utriculos pubescentes, juniores praesertim, obovato-orbiculares, nervosos, breviter rostratos, fulvescentes. Glumae ovatae, obtusae, cum carina viridi desinente in aristam brevem, caeterum fulvae, fructus generatim superantes.

Multam haec species faciei similitudinem offert cum *C. macrolepide* DC. (Michel. Gen. p. 63, n. 66, t. 32, f. 4, Kunz. Suppl. Car. t. 36, Reichnb. l. c. t. 246, f. 608), quam habeo e *Monte de' fiori* Italiae meae a collectore Orsini. Varietas *C. Michellii* perperam reputatur a Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 293, n. 70; cum hac comparat Heuffel, *Linnaea* l. c. p. 704 Nota.

Carex fulva Gooden. *Trans. Linn. Soc.* 2 (1794).

Hall. Helv. n. 1382 b. Nomencl. (1769) p. 125, n. 1383. Dubius est Mapp. Alsat. p. 87, lin. 26. Parlat. Fl. It. 2, p. 503, Bert. 10, p. 107, n. 58, Ambr. Fl. Tir. austr. n. 211, DC. Dub. p. 495, n. 59, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 297, n. 52, Jungst Fl. Westf. n. 1264. *C. Hornschuchiana* Hopp. Gren. Jur. p. 858, Willk. Lang. Pr. n. 570. *C. fulva*? et *C. Hornschuch.*, Koch p. 884, ns. 93, 94, Gaud. 6. ns. 2169?, 2168. *C. xanthocarpa* Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 299, n. 57?, Bromf. Fl. Vect. p. 564, n. 22. *C. boetica* Averswald apud Willk. Bot. Zetng. 1847, *C. speirostachys* Wahlb., ex Anders. et Boott apud Bromf., *C. binervis* Dew., non Sm., ex Asa Gray. Engl. Bot. v. 18, n. 1295 et Suppl. 2, n. 2770, Host Gr. A. 4, p. 53, t. 95, Sturm Heft 57 bin. spec., Reichnb. l. c. 18, t. 252, f. 620, 621, Fl. Dan. t. 1049 et t. 2249 pl. gracilr. et t. 1768 fulv. cred., Schk. Handb., Car. t. T. f. 67, All. Fl. Pedm. 2, n. 2825, t. 89, f. 4, Anders. Pl. Scand. Cyper. p. 23, n. 15, t. 8, f. 95, Coss. Germ. Fl. Par. 2, p. 602, n. 37, t. 35, f. 9-11, Gooden. l. c. p. 177, t. 20, f. 6.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem oceanicam minus rara.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Guipuzcoa*, contra *Hernani*, ad summitatem montis *Adarra*, die 23 Jun. 1857; in Pyr. Catal. sub *Solsona*, die 17 Jun. 1861. Habeo e *Tarbes* a Deville. Observavi circa *Luchon*; a *la Conca de Tremp*, a *l'Estanco de Tosca*. Vidi ex *Grisolles* in Herbr. Timbal: à *l'Escaledieu* vidit Deville.

In individuis ad *Solsona* lectis praecipue adnotavi: calamos apice scabriusculos, ligulam oppositifoliam ovatam, breviter truncatam (qua

ne credas perpetuo carere hanc speciem, ut scribit Bertoloni, l. c. p. 107 et iterum p. 108); glumas obtusiusculas cum acumine, utriculos ovato-trigonos, antice planiusculos, facierum nervos laterales aliis magis prominulos.

Plures unionem *C. Hornschuchianae* cum *fulva* laudarunt, inter quos, ad supra citatos auctores, addendi erunt Facchini apud Ambr. s. c. p. 829, n. 48, Wimm. Grab. Fl. Siles. P. 2, p. 313, n. 2386, Wahlenb. Sv. n. 1051, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 298, n. 84, Lang. Car. Germ. Scand. in *Linnaea* V. 24, p. 606, Neilr. apud Maly En. pl. Austr., Mey. Fl. Chl. Hanv. p. 603, n. 41, Wimm. *Schles.* 1857, p. 73, Kirschl. *Fl. Vog. Rhén.* 2, p. 176, n. 49, Godr. *Fl. Lorr.* ed. 2, T. 2, p. 376 (ut videtur), Sonder, Hambrg. p. 503. Hasce stirpes ceu species distinctas considerarunt quidem Zetterstedt *Pl. vasc. Pyr. principls.* ns. 1326, 1327, Smith *Engl. Fl.* 4, ps. 98, n. 28 et 107, n. 40, Francis Boott, *Phytologist.* 1, P. 3 (*Lond.* 1844), ps. 924-7, sub Smithianis nominibus; Anderson l. c. p. 24, n. 16, t. 8, f. 94, Bluff et Fingerh. *Compnd. Fl. Germ.* ed. alter. T. 2, p. 649, ns. 90, 97, Kunth En. pl. 2, p. 449, n. 221 et p. 451, n. 224, Drej. Hafn. ns. 921, 922, Dietr. March. p. 112, ns. 39, 40, Bréb. *Norm.* ed. 4, p. 751, ns. 19, 20.

Godron, *Fl. Fr.* 3, p. 425, suspicatus est (cum A. Braun) stirpem cui nomen *C. fulvae* a plurimis datum est (an a Koch etiam?), non speciem legitimam, non alterius formam esse, sed prolem hybridam, achenia matura nunquam proferentem; Anderson quoque questus est de absentia fructuum in individuis *C. fulvae* a se observatis, perinde ut Wimmer in litteris ad amicos, cf. Ledebour s. c. Et F. Schultz prius, *Archiv. Fl. Fr. Allmg.* p. 30, *C. biforem* nuncupavit plantam, in qua *C. fulvam* et *Hornschuchianam* comprehendendas censebat; sed dein, *Ibid.* p. 129, monet, se, *Flora od. Bot. Zeitng.* Febr. 1847, indicavisse hanc plantam veluti hybridam stirpem inter *C. flavam* et *Hornschuchianam* (ut Braun A. *Ibid.* 1846, p. 5), neque inter *C. distantem* et *fulvam* seu *Hornschuchianam*, ut vellet Godron (quem cf. *Thèse sur l'Hybridit.* (1844, p. 21); eamque dixisse *C. flavo-Hornschuchianam* F. Schultz (sed 1846 A. Br.), de qua cf. etiam Kirschl. *Als.* 2, p. 269-70; et p. 485, *Vog. Rhén.* 2, p. 177, Gren. *Jur.* p. 857, *C. flava* γ Obs. Ex hoc comperies *C. xanthocarpam*, fide Cosson, Germain potissimum supra relatum, non esse *C. fulvae* synonymon, sed statum sterilem *C. flavae*! Ast fructus a Degland describuntur!

Carex distans (Listeri, Rayi) L. Sp.

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1295, n. 10 a D.^{ro} Lister; Syn. ed. 1 (1690), p. 195, n. 9. Koch p. 885, n. 95, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 297, n. 53 (excl. var. b); Bert. 10, p. 105, n. 57, Gaud. 6, n. 2170, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1980, DC. Dub. p. 495, n. 63, Willk. Lang. Pr. n. 571, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 298, n. 85. La Peyr. Herbr.; *C. binervis* Puccin. et forte Tenor., ex Parl. Engl. Bot. v. 18, n. 1231, Host Gr. A. 1, p. 57, t. 77 (perperam ad *C. fulvam* laudata a Boott); Sturm Heft 53, Schk. Handb., Car. t. T, f. 68, Fl. Dan. t. 2439, Reichnb. Icon. C. 18, t. 253, f. 622, Anders. Pl. Scand. Cyperac. p. 23, n. 14, t. 8, f. 96, Coss. Germ. Fl. Par. p. 603, n. 38, t. 35, f. 12-14, Fl. Batv. v. 12, t. 940. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8.-p. 243, t. 12, f. 18 (excluso Lobeliano loco).

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 6 Maj. 1845.

Carex binervis Smith. *Trans. Linn. Soc.* V. 5.

Sm. Engl. Fl. 4, p. 110, n. 43, Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 396, n. 42, Bromf. Fl. Vect. p. 565, n. 23, Koch p. 885, n. 96, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 298, n. 54, DC. Dub. p. 495, n. 62.

Willk. Lang. Pr. n. 572, Boreau Fl. centr. Fr. ed. 3 (1857), p. 677, n. 2574. *C. distans* Lightf., Hook. Scot.: etiam Osbeck, ex Fries et Brobrg. Hallnd. Engl. Bot. v. 18, n. 1235, Schk. Handb., Car. t. Rrr, f. 160, Anders. Pl. Scand. Cyperac. p. 22, n. 12, t. 8, f. 98, Reichnb. Icon. C. 18, t. 255, f. 624, Sturm Heft 55.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem oceanicam reperta est.

Legi in Pyr. septr. marit. littore *de Hendaye*, die 19 Maj. 1879, supra *Orthez*, die 28 Maj. 1879. Habui e *Bayonne* a Mue.

Num pro certa specie habenda erit plures dubitarunt, Degland, DUBY, Wilson, Hooker olim.

Eam varietatem (β) *C. distantis* voluerunt Lloyd, *Loir. infr.* (1844) p. 286 et iterum *Fl. Ouest. Fr.* (1854) p. 494, Wither. *Arr. Br. pl.* ed. 7, T. 2, p. 127, Coss. et Dur. *Expl. Sc. Alger.* P. 2, p. 228, n. 15.

Sed reapse duplici modo eam dijudicavisse diceres Cosson, utpote qui prius, in *Fl. Par.* ed. 2, p. 754 sub n. 41, comite tunc Germain, de ea loquitur non ceu de falsa specie, forte quia a Boreau, *Fl. centr. Fr.*, aut prius ab Anderson doctus erat.

Qua rei notitia exclamavit Kunth (En. 2, p. 451, n. 223) « *A C. fulva nullo modo distincta.* »? Optimam esse speciem denique plures sustinuerunt, inter quos praecipui nominandi sunt, Drejer *Hafn.* n. 923, Hartm. *Scand. Fl.* 4, p. 305, Fries *Nov. Fl. Sv. Mant.* 2, p. 58, n. 59, Boreau l. c., Lange (O. F.) *Caric. Germ. Scand.* in *Linnaea* V. 24 (1851), p. 605, n. 135, Mey. *Fl. Hanov.* p. 602, n. 39, Bromf. l. c., qui *C. laevigatae* affiniorem declaravit, Hook. cum Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 513, n. 40.

Carex punctata (Schleicheri) Gaud., *Agr. Helv.*, *Schleich. Cat.* ed. 3 et 4; ubi denominatio Gaudini tribuitur.

Gaud. l. c. 2 (1811), p. 152, n. 47. Gaud. 6, n. 2172, Koch p. 885, n. 98, Bert. 10, p. 103, n. 56, DC. *Dub.* p. 495, n. 60. *C. distans* b Degl. apud Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 297, n. 54 et *C. pallidior* Degl. *Ibid.* p. 299, n. 58, ex Le Gall apud Lloyd *Fl. Loir. infr.* p. 285, postrema haec confirmata in *Fl. Ouest. Fr.* p. 492. *C. corsicana* Link, confirmata a Kunth; *C. Balbisii* Schk., Spreng. a Parl., *C. helvetica* Schleich. olim. Gaud. l. c. t. 2, Schk. *Handb.*, *Car. t.* Yy, f. 68 (non descr.) ex Gaud., sed dubitanter, Sturm Heft 61. Reichnb. *Icon. C.* 18, t. 251, f. 619, Kunz. *Suppl. Car.* Schk. p. 27 et p. 204, n. 10, t. 6, f. 1, Anders. *Pl. Scand. Cyperac.* p. 23, n. 13, t. 8, f. 97.

☞ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul. E maritimis tantum locis mihi usque adhuc in Pyrenaeis nota species.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Vizcaya*, inter *Portugalette* et *Algorta*, die 9 Jun. 1853. Habui e littore *Ataxensi*, lectam prope *Montolieu*, a Delort.

Calami obtuse triangulares, facie una canaliculata. Folia planiuscula, striato-caniculata, carina, in inferiore parte praesertim, non semper laevi. Utriculorum puncta non nisi sub vitro patescunt.

Carex extensa (Caesalpini) Gooden. *Trans. Linn. Soc.* 2 (1794).

Caes. *Herbr. Tornab.* 1563, fol. 109, n. 280, De *Plants.* l. 4 sub c. 60, p. 188. Koch p. 885, n. 97, Degl. apud Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, T. 2, p. 297, n. 51, Bert. 10, p. 100, n. 54, DC. *Dub.* p. 494, n. 52, Willk. *Lang. Pr.* n. 573, *C. littoralis* Wulf. *Fl. Nor.* n. 1489. La Peyr. *Herbr.*; *C. Balbisii* Tenor., nec Spreng., ex Parlat., qui negat *C. punctatae* Caricem *Balbisii* Spreng. *Pug. 1 et Syst. Veg.*, cui voluerant Reichnb. et De Notrs.; *C. nervosa* Desf., *Fl. Atl.* ex *Herbr. Vahl*, teste Nolte *Holsat.* ipso confirmante Desf. *Cat. hort. Paris.* Engl. *Bot.* v. 12, n. 833, Goodn. l. c. p. 175, t. 21, f. 7, Host *Gr. A.* 1, p. 55, t. 73, Schk. *Handb.*, *Car. t.* V et Xx, f. 72, Sturm Heft 57, *Flor. Dan.* t. 1709, Reichnb. *Icon. C.* 18, t. 274, f. 655, 656 (innumer. in citata tabula), Zannich. *Vnz.* p. 79, t. 110, f. 2.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. per Aestatem. In maritimis.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *St. Jean de Luz*, die 17 Sept. 1841. Vidi ad *San Sebastiano* et ad *Rosas*.

Quis mihi potiore hocce indicabit locum de *Gramin. aculeat. Bayonensi palustr. paniculat. torulo*, Lobel. Ill. p. 49?

Carex laevigata Sm. *Trans. Linn. Soc.* V. 5 (1800), p. 272, n. 5.

Koch p. 885, n. 99, Sm. Engl. Fl. 4, p. 122, n. 55, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 298, n. 56, Willk. Lang. Pr. n. 575, Godr. Gr. Fr. 3, p. 427, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 296, n. 80, Brouf. Fl. Vect. p. 566, n. 24. *C. biligularis* DC. Cat. hrt. Monspel. p. 88 sub n. 52, DC. Dub. p. 495, n. 61, Engl. Bot. v. 20, n. 1387, Sturm Heft 55, Reichnb. Icon. C. 18, t. 254, f. 623, Schk. Handb., Car. t. Bbb, f. 116 et t. Sss, f. 162 et t. Z, f. 83.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. ? In Pyr. occid. septr., rara.

Ad *Orthez* indicata est a Godron: in montibus Asturiae, Pyrenaeis nostris proxime, reperit Durieu.

C. Camposii Boiss. Reut. Pug. p. 117, Willk. Lang. n. 576, revera ceu species propria habenda est?

Carex sylvatica (Lobellii, Parkinsoni) Huds. Angl. ed. 1 (1762).

Lob. Ill. (1655) p. 60 (Op. posth., nam Lob. obiit anno 1616); Park. Theatr. (1640) p. 1171, n. 31 Koch p. 886, n. 100, Bert. 10, p. 111, n. 62, Gaud. 6, n. 2175, Willk. Lang. Pr. n. 563, Anders. Cypr. Scand. p. 21, n. 10. *C. Drymeia* Ehrh. apud Linn. fil. Suppl. Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 303, n. 74. *C. patula* Scop., DC. Dub. p. 497, n. 73. *C. Drymeia* La Peyr. Herbr.; *C. panicea* Pourr. Herbr. Matr., partim; *C. patula* Chaix apud Vill. Dauph. 1, p. 313? *C. psilostachya* Kit., ex Kunth, viso specim. in Willd. Herbr. et Neilr. confirmante; *C. depauperata* Noul. pl. exsicc. Engl. Bot. v. 14, n. 995, Host Gr. A. 1, p. 62, t. 84, Sturm Heft 55, Scop. Carn. ed. 2, p. 226, t. 59, Leers Fl. Herbor. p. 202, n. 720, t. 15, f. 2, Schk. Handb., Car. t. Ll, f. 101, Willd. Act. Ber. ann. 1794-5, p. 51, t. 3, f. 3, Fl. Dan. t. 404, Hayn. Term. bot. t. 41, f. 5, Reichnb. Icon. C. 18, t. 242, f. 603, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, t. 12, f. 9.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Roncesvalles* et ad *Burghette*, diebus 13 et 15 Jul. 1844. Habeo a Deville e *Lhieris* et ex *Tarbes*; a Noulet ex *Ax* Pyr. aurigr. Vidi in m.^e *Orion* Cantabror.

Planta laete virens, lucida. Calami obtuse trigoni. Pedunculi retrorsum scabri, ut folia, bracteae, magis adhuc et saepius glumae in dorso, quod tamen perpetuo ita se habere negare non dubito; item dicam de utriculorum laevitate, quae quamquam absoluta declaratur, attamen interdum aliter se habere comperii, observata scabritie aliqua in eorum dorso.

Vidi giganteam, aemulantem *C. pendulam* in Pyr. Catal. humil. ad *Cardura*.

Carex reversa (Lobellii) Gilib. (I. Em.) Exerc. phytolog. (1792) p. 549, n. 102.

Lob. Cruydb. p. 109, ex eo in Icon. t. 76, f. 2. *C. pseudo-cyperus* L. Sp., Koch p. 846, n. 101, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 304, n. 77, Bert. 10, p. 148, n. 87, Gaud. 6, n. 2165, DC. Dub. p. 497, n. 75, Willk. Lang. Pr. n. 577. *C. pseudo-cypr.* La Peyr. Herbr.; *C. furcata* Ell., ex Torrey Cyper. Amer., sed negat Boott. *C. longibracteata* Dulac.; *C. excelsa* Poepp., Kunz., ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 4, n. 242, Host Gr. A. 1, p. 63, t. 85, Fl. Dan. t. 1117, Sturm Heft 57, Fl. Batv. v. 10, t. 759, Reichnb. Icon. C. 18, t. 275, f. 657 (innumer.); Schk. Handb., Car. t. Mm, f. 102, Dod. Pempt. ed. 1, p. 357, ed. 2, p. 339, G. Bauh. Theatr. col. 85, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 496, f. 3, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 242, t. 12, f. 5.

¶ Flor. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. septr. med. potissimum obvia.

Legi ad *l'Estella* supra *St. Martory*, die 24 Jul. 1843. Habeo a Deville ex *Montgaillard*. Observavi ad *Pau*, *Luscan*, ad *Rié* prope *Marignac*, ad *Tarbes*, *Toulouse*.

Planta saepius dense caespitosa, pallida; occurrit bi-tripedalis et nana, gracilis, tuncque rigida (β *minor* Hamp., Lang.). Superior spica androgyna interdum occurrit.

Refero Muehlenbergi observationem: « *Schkuhr* Car. n. 102, sed

squama foeminea 102 nimis longa, forsitan n. 84, sed nulli flores masculi ad basim spicae foemineae. » Muehl. (H.) Descr. uber. Gramin., Calamr. Amer. septr. (Philadelph. Conrad 1817) p. 253, n. 44. Recta est prima haec Muehlenbergi observatio: sed ad harum secundam adnoto, quod *C. Forsteri!* Wahlenb., Schk. *Car.* ed. 2, p. 44, n. 32, t. Z et Nn, f. 84, *C. excelsae* proximior, pro peculiari specie, a *C. reversa* pro certo distinctissima, recognita receptaque est.

Carex ampullacea (G. Bauhini) Gooden. *Trans. Linn. Soc. T. 2* (1794).

G. Bauh. Theatr. col. 84, n. 3 sine fig. Koch p. 886, n. 102, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 305, n. 78, Bert. 10, p. 151, n. 89, Gaud. 6, n. 2191, DC. Dub. p. 497, n. 8, Willk. Lang. Pr. n. 578, Wulf. Fl. Nor. n. 1487. La Peyr. Herbr.; *C. utriculata* Boott ex Asa Gray Man.; *C. longifolia* Thuill. confirmata a Coss. Germ.; *C. rostrata* Wither. Arrng. ed. 2, nomen antiquius, sed supersedendum; *C. obtusangula* Rafn., Schum. ex Drej. *Car. bor.*, ut de Ehrhart. jam statutum erat. Engl. Bot. v. 11, n. 780, Host Gr. A. 1, p. 73, t. 99, Sturm Heft 2 et 57, Leers Flor. Herbr. p. 205, n. 724 a, t. 16, f. 2 II, Fl. Dan. t. 2248, Schk. *Handb.*, *Car. t. Tt, f. 107*, Reichnb. *Icon. C.* 18, t. 277, f. 659, Fl. Batv. v. 13, t. 964. Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 242, t. 12, f. 8.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. septr. auriger. sub *la Maura* ad *Mijanes*, die 8 Aug. 1843; in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 8 Jul. 1836.

« *If the European C. ampullacea be distinct from C. vesicaria, the two plants are certainly not generally understood, nor readily discriminated.* » Torrey *Cyperac. Americ.* (1836) p. 422, n. 139. Ante Torrey, vero, hasce species optime illustraverant Sm. *Engl. Fl.*, Gaud. *Agrost. et Fl. Helv.*, Spenn. *Friburg.*, Host A.

De hac deque insequentis speciei varietatibus Scandinavicis disceptavit Andr. *Cyper. ps.* 18-20.

Carex inflata (G. Bauhini) Huds. *Angl. ed. 2*, p. 412, n. 30.

G. Bauh. Theatr. col. 8 cum fig. *C. vesicaria* Gooden. *Trans.*, Koch p. 886, n. 103, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 305, n. 79, Bert. 10, p. 149, n. 88, Gaud. 6, n. 2190, DC. Dub. p. 497, n. 79, Willk. Lang. Pr. n. 579, Wulf. Fl. Nor. n. 1488, Drej. *Rev. Car. bor.* n. 56. *C. vesicaria* La Peyr. Herbr.; ac *C. furcata* La Peyr. Herbr. et etiam in Herbr. March., ex Timb. et Loret, *Langeo* species ignota; *C. ampullacea* Dewey, ex Torrey *Cyper. Amer.*, *C. bulbata* Schk. et *C. membranacea* Hook., ex Ledeb. Ross., *C. compacta* R. Br., ex Boott. *Engl. Bot.* v. 11, n. 779, Host Gr. A. 1, p. 72, t. 98, Sturm Heft 69, Sv. Bot. v. 3, t. 216, Fl. Dan. t. 647, Fl. Batv. v. 9, t. 694, Schk. *Handb.*, *Car. t. Ss, f. 106* et t. Uuu, f. 166 *bulb.* Reichnb. *Icon. C.* 18, t. 276, f. 658 (innumer.). Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 242, t. 18, f. 6, Barr. *l. t.* 113, f. 1 (cf. *Obs. p.* 115, n. 1257) ex Withering (W.) nec respuere volui.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Prae superiore rarior.

Legi in Pyr. Arag. edit. sub *Canfranc* et *Villanua*, l. d. *la Balza de Castillo*, die 25 Maj. 1858. Habui ex nemore *Larramette* ad *Toulouse* a Timbal. Observavi supra *Balnea de Panticosa*, ad *Ax*, in m.^o *Llaurenti*.

Sub *vesicariae* denominatione duas confundebat species Linnaeus, quarum neutra *vesicaria* est.

Praeterierunt Itali mei Barrelieri prolationem, qui suam plantam e montibus *Æquicolum* eruebat.

C. furcatam Elliot (non La Peyr., a Spreng. *Syst.* n. 131, a Kunth *En.* n. 418, perperam admissa) absque necessitate in *C. comosam* mutavit Boott, *Car. Sp. nov. v. min. cognit*; in *Trans. Linn. Soc. V.* 20 (1846) de planta, quae, perperam forte, a Torrey et a Dewey, lusus *C. reversae* judicata erat.

Carex palustris (G. Bauhini) Sut. Helv., N.

Gr. cyper. spic. ruff. G. Bauh. Cat. Basil. p. 8, Theatr. cols. 82-3 fig. *C. paludosa* Gooden. Trans. Linn. Soc. 2 (1794), Koch p. 887, n. 104 et Add. corr. p. 1029, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 306, n. 81, Bert. 10, p. 139, n. 81, Gaud. 6, n. 2188, Willk. Lang. Pr. n. 580, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 315, n. 121, Bromf. Fl. Vect. p. 576, n. 37, Anders. Cyper. Scand. p. 17, n. 3, t. 8, f. 109. *C. paludosa* et *C. Kochiana* DC. Cat. hort. Monspel. et DC. Dub. p. 498, ns. 81, 82. *C. palud.* La Peyr. Herbr., s. l. et partim; *C. amethystina* Pourr. Herbr. Matr.? *C. acuta rufa* Chaix Herbr., ex Timb.; *C. rigens* Thuill. Parl. confirmata a Coss. Germ.; *C. spadicea* Roth (1793). Engl. Bot. v. 12, n. 807, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 127, Host Gr. A. 1, p. 68, t. 92 (non 93), Sturm Heft 53 et 69, Fl. Dan. t. 1767, Schk. Handb., Car. t. Oo, f. 103 (nec t. Vv. f. 103), Reichnb. Icon. C. 18, t. 266, f. 644 et t. 271, f. 651 Kochianam credo, Leers Fl. Herborn. p. 205, n. 724 b, t. 16, f. 2 I, Fl. Batv. v. 12, t. 946, cum var. *pendula* in t. 947.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Vidi ad Toulouse secus *le Canal du midi*.

Latine scribendo, Goodenoughi denominatio non est correcta. Suter speciem duplicavit, cf. Gaud. Agr. Helv. 2, p. 182, n. 64.

Non percipio cui speciei melius quam huic afferri possit *Gramen Typhinum* 3 Tabern. *Krtb.* p. 531, f. 3, Icon. t. 218, f. 2, repetitum a J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, ps. 495-6, f. 1, et a Chabr. Sciagr. p. 189, f. 4.

Si meam comprobabunt Botanici sententiam, tum Tabernemontanus speciei auctor salutandus erit. Ehrhartiana denominatio *C. acutiformis* vetustior est, sed bene considerata restituenda non erit.

Carex riparia (G. Bauhini et Burseri). Curt. Fl. Lond. fasc. 4, cum tab. 60.

G. Bauh. Prodr. p. 13, n. 40, Theatr. col. 83, n. 2, Burser. Herbr. 1, n. 68, ex Ahring in L. Flor. Dalekrl. p. 110, n. 348. Koch p. 887, n. 105, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 305, n. 80, Bert. 10, p. 141, n. 82 (excl. I Leers fig.), Gaud. 6, n. 2189 (excl. J. Bauh. prolat.); DC. Dub. p. 498, n. 83, Willk. Lang. Pr. n. 581, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 314, n. 120. La Peyr. Herbr. et *C. secalina* La Peyr. Herbr., etiam in Herbr. March., ex Timb. et Loret; et *C. strigosa* La Peyr. Herbr. s. l. et *C. fulva* La Peyr. Herbr., quoad specim. unum; *C. nigra* Pourr. Herbr. Matr. et *C. acuta* Pourr. Herbr. Matr.? *C. vesicaria* Gater., *C. plumbea* Willd. et *C. lacustris* Willd., ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 9, n. 579, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 128, Host Gr. A. 1, p. 68, t. 93, Sturm Heft 69, Fl. Dan. t. 1118, Fl. Batv. v. 5, t. 365, Leers Fl. Herborn. p. 205, n. 724 g, t. 16, f. 2 III, Schk. Handb., Car. t. Qq et t. Rr, f. 105 et t. Ooo, f. 152 pal., Reichnb. Icon. C. 18, t. 268, f. 647, Michel. Gen. p. 57, n. 10, 11, t. 32, f. 6, 7, Le Maout Decsn. Botanq. (1868) p. 601, Anders. Cyper. Scand. p. 16, n. 2, t. 8, f. 110. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 242, t. 12, f. 1.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Navarr. prope *Liadena* l. d. *Liscar*, die 19 Maj. 1845; in Pyr. Arag. sub *Huesca*, eundo ad *Loreto*, die 11 Jun. 1850. Habeo a Deville e Pyr. septr. med. lectam in nemore *Balaovay* alibique.

Caespitosa crescit, statura generatim sesqui-bipedali, herba pallida, quasi glaucescente, etiam in aqua interdum degens planta. Calami triangulares, angulis inferne obtusis, laevibus, superne acutis, retrorsum scabris. Pedunculi spicigeri triangulares, laeves. Folia lato-lineararia, calamos saepe excedentia, facie canaliculata, dorso carinata et hoc insigniter; caeterum folia in ima parte laevia, superne per marginem et carinam aspera, vel scabra. Plura saepissime folia emarcida reperiuntur ad basim plantae aerae. Bractee solemnius scabrae et glumae in cuspe scaberrimae. Spica foeminea inferior plerumque nutans.

Perperam Bertoloni Leersii figura III utitur quoque pro *C. inflata*, cui speciei, caeterum (ex Smith), se referens, bis eadem usus est figura. Item hallucinatus est Smith, *Engl. Fl.*, citans ad nostram speciem Leersii figuras I et II, quum haec secunda pertineat ad *C. ampullaceam*, cui speciei et ipse Smith mox citat, et prima referri denique debeat ad *C. palustrem*.

Bauhinianis figuris non eodem modo ac Gaudin s. c. et Sm. *Engl. Fl.* 4, p. 121, n. 54, ego usus sum.

Carex hirta (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 9, n. 24, Theatr. col. 48, n. 5 sine ic. Koch p. 888, n. 109, Degl. apud Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 312, n. 98, Bert. 10, p. 152, n. 90. Gaud. 6, n. 2187, DC. Dub. p. 494, n. 49, Willk. Lang. Pr. n. 582. La Peyr. Herbr. s. l. et *C. paludosa* La Peyr. Herbr. s. l. partim.; *C. panicea* Pourr. Herbr. Matr. partim.; *C. hirtaeformis* Pers., confirmata a Degl., Lloyd, Coss. Germ., Brehiss. Engl. Bot. v. 10, n. 685, Host Gr. A. 1, p. 71, t. 96, Sturm Heft 55, Fl. Batv. v. 6, t. 469, Leers Fl. Herbor. p. 206, n. 725, t. 16, f. 3, Flor. Dan. t. 425 et t. 1711 et t. 379? Reichnb. Icon. C. 18, t. 257, f. 628, Schk. Handb., Car. t. Uu, f. 108. W., W., F. N. ab Esenb. Pl. offic. t. 27. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 243, t. 12, f. 10, Pluk. Almg. p. 178, Phytogr. t. 34, f. 6.

♀ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca* diebus 16 Maj. et 10 Jun. anni 1845. Habeo a Deville ex *Lientz* et ex *Lourdes*.

C. hirtaeformis Pers. Syn. 2, p. 547, sub n. 209* a nullo hodie considerata, imo oblita (a Sprengel, Kunth, Dietrich), ceu peculiarem speciem ad *Toulouse* degentem enumerat Noulet, *Fl. anal. Toul.* 1861, p. 175, inani profecto conatu. Haec sisteret statum plantae, praeter utriculos, glabrum, a me ad *Viareggio* agri Lucensis olim observatum et neglectum.

Cyperaceae repudiatae.

Cyperus pannonicus Jacquin! *C. mucronatus* β Kunth En. pl. Scribit Loiseleur (*Notic.* p. 10, Fl. Gall. ed. 2, p. 33, n. 9) se accepisse hujus stirpis specimen e Pyr. sept. med. a Lamouroux, quod credi nequit. Aut fuit error de loco, aut fuit de plantae denominatione. Haec *Cyperacea* desideratur in Gallia inque Hispania.

Plumaria alpina (Fleischeri ad G. Bauhin.) N. « *En España en los sitios donde se cria el Eriophoro con vaina.* » Pal. y Verdr. *Part. pract. Bot. Linn.* P. 1, p. 318, n. 5, qui sub *Eriophoro vaginato* (per err. *Virginium*) Pyrenaeos non oblitus est memorare. Haec est sola, nec sufficiens auctoritas.

Plumaria Scheuchzeri! N. Indicata est in Pyrenaeis a Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 38, itemve a Mutel *Fr.* 3, p. 364, n. 2, La Peyrouisio aut Ramondio fidentes, vel commutantes cum *P. vaginata*. Nec fideo Timbal (*Excurs. Pantic.* 1868) asserenti, se speciem vidisse in Pyr. Arag. edit. ad *Lacum de Zaraguala*.

Schoenus ferrugineus L. (si revera species est, nec morbosa planta) vitam degeret in Pyr. septr. med. au *Cap vern* et à *l'Escaledieu*, ex La Peyr., *Hist. abr. pl. Pyr.* 24, n. 4, qui in Herbr. suo specimen hujus herbae detinuit s. l. Agitur de locis a Deville assidue exploratis, a pluribus nostrum visis et revisis, ubi stirpem non percepimus, ut non vidimus alibi per totum Pyrenaeorum tractum. Mut. (*Fr.* 3, p. 349, n. 3) et Philippe (*Fl. Pyr.* 2, p. 374) La Peyrouisiana loca inaniter repetiverunt: Dulac (*Haut. Pyr.* n. 145) le *Lac de Lourdes* ex Corbin addidit. Non agebatur certe de peculiari specie.

Blysmus compressus (Rayi) Panz. Vivere vitam ad *Lentenac* prope *Vic de foss* asserit La Peyr., l. c. 26, n. 6, sed in suo Herbr. desideratur; locum *Dax*, (Pyrenaeos prope) posuit DC. *Fr.* 3, n. 1781, ex Thore, *Land.* p. 21, ubi, forte, *C. divisa* ita nuncupata est. Debaut reperiri ad *Barèges* dicit, *Herboris.* ps. 7 et 12, alio fortasse errore, ita ut rem minime admiserit Dulac.

Carex teretiuscula (Rayi, ex Sm.) Goodn. Inter Tolosonas species enumeratur a Noulet, *Fl. anal. Toulouse* (1861) p. 173 (*Banquettes du Canal du midi*). Mihi persuadere nequeo veram ibidem repertam esse speciem, existimans lusum vel formam *C. paniculatae* sumptam esse pro ea specie, quae ab Haller, a Pollich, a Wahlenberg, a Dalton, varietas *C. paniculatae* dijudicata est.

Ord. 125. GRAMINA L., Sm. Engl. Fl. p. 72.

Cf. Woods Observ. gen. Gram. Eur. in *Trans. Linn. Soc.* V. 18, P. 1 (1838), p. 1-57, Parlat. *Fl. Ital.* 1, p. 34-53.

Tribus 1.^a ANDROPOGONEAE Kunth.

Andropogon L., *Andrapogon* Royen Fl. Leyd. Pr. (1740) p. 52.

SECTIO 1.^a DACTYLOPOGON KOCH.

Andropogon villosus (Caesalpini) Gilib. Exerc. physiol. p. 522, n. 45.

Caes. De Plants. l. 4, c. 58, p. 185. *A. angustifolius* Sm. Graec. Pr. (non Humb., Kunth). Bert. p. 470, n. 2. *A. Ischaemum* Schreb., Jacq., Gaud. p. 213, n. 172, Koch p. 890, n. 1, DC. Dub. p. 499, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 199. *A. Ischaemum* La Peyr. Herbr.; *A. articulatus* Dulac. Schk. Handb. 4, t. 342 b, Schreb. Gram. 2, p. 66, t. 33, Host Gr. A. 2, p. 3, t. 2, Jacq. A. 4, p. 43, t. 384, Sturm Heft 52, Hayn. Term. bot. t. 41, f. 2 spic., Reichnb. Icon. C. 11, t. 54, f. 1500 A, B, C, Zannich. Vuz. p. 117, t. 194, f. 2, Scheuchz. Agr. p. 94, n. 1, t. 2, f. 11 A, B, Moggr. Fl. Menton. t. 73, f. E. G. Bauh. Theatr. col. 117, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 445, Tabern. Krtb. p. 534, f. 2, Icon. t. 222, f. 2, Barr. Icon. t. 753, f. 2.

¶ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. Rarus per regionem oceanicam. Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, sub *Prades* l. d. *Codelet*, die 23 Sept. 1843; in Pyr. Catal. prope *Figueras* ad *Molins*, die 12 Aug. 1860. Vidi ad *San Sebastian*, prope *Toulouse*, habeoque a Deville lectum inter *Sarp* et *Aveux* (*Barousse*).

Luxurians fit laxior, viridior et spicas nutantes offert, velut paniculam secundam.

Et ego nomen *A. Ischaemi* dereliqui, quia suspicor Linnaeum, Sp. pl. 2, p. 1483, n. 16, duas una comprehendisse species: monet insuper Smith, in Herbr. Linnaeano sub hoc nomine latere *A. provinciale* Lamk. *Dict.*; cf. Sm. Gr. P. 1, n. 159.

Sed alia ratio quoque de illa relinquenda denominatione suavit, scilicet obscuritas qua obducitur *Ischaemon* Theophrasti et Plinii, ad quod interpretandum quidam se verterunt ad *Sanguinariam Nevenarae* (*Panicum sanguinale* Auctr.). Reapse Cienfuegos in Hist. pl. MNS. (1627) nomine *Graminis Ischaemonis Plinii Andropogon* hunc intellexisse, testatur Asso, Syn. Arag. n. 973, et hanc fuisse quorundam interpretationem sat compertum est. Bodaeus a Stapel vero, Comm. in Theophr. l. 19, c. 15, p. 1119, hancine opinionem respuere, aliamque proferre, cum Eustadio, Iliad. Homer. (ut ille dicit), qui *Aristolochiae* speciem interpretatus est. Maxime incerta est prima interpretatio: secunda prorsus respuenda. Et revera, quomodo *Ischaemum* Plinii (qui fere omnia a Graecis apprehendit) serpens e terra *Milio* simile, foliis asperis et lanuginosis, Hist. pl. l. 25, c. 8 vel 45, suscipi potest pro *Aristo-*

lochiae specie? dum de hisce plantis ipse Plinius in eodem libro, c. 8 vel 54, palam et clare egit, quas insuper nec characteres neque proprietates *Ischaemonis* portendere luce meridiana clarius patet.

Andropogon hirtus (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Theatr. col. 145, n. 6 sine ic. Bert. p. 468, n. 1, Parl. Fl. Palerm. ed. 2, p. 269, n. 160 et Fl. It. p. 141, n. 64, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1988, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 110, n. 8, DC. Dub. p. 500, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 201 a. La Peyr. Herbr. dempto specimine. Host Gr. A. 4, p. 1, t. 1, Rei hnb. Icon. C. 11, t. 53, f. 1498 F. G. Moggr. Fl. Menton. t. 73, f. C, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 97. Bocc. Mus. Fisic. esp. p. 315, t. 8, f. 1.

♀ Flor. Æstate, Autumno. Fruct. Aug. in serum Autumnum. Per regionem mediterraneam inferiorem, cum *Olea* potissimum: viderunt Tolosani in nemore *Larramette*.

Legi in Pyr. Catal. prope *Rosas* ad *Caneillas*; ad *Escala* et ad *Lloret de mar*, diebus 30 Sept. 1853, 25 Jun. 1851 et 14 Sept. 1853. Observavi in *Monseny*, inter *San Ilary* et *Santa Coloma*, sub *le Perthus*, ad *Rosas*, ad *Llansà*, *Sarrià*, *San Feliu de Guixols* etc.

Videtur mihi loca calidiora hic *A. hirtus* prae *A. pubescenti* habitare.

Folia planiuscula in viva planta observantur; eorum vaginae imae ludunt glabrae et pubescentes; pedunculi quoque interdum glabri occurrunt, nec pili illi patentis (unde specificum nomen evectum est) adeo solemnes sunt, ut nunquam deficient: ii in senioribus culmis minus manifesti saepe reperiuntur, forte quia aliquando caduci sunt; verum enimvero, dari pedunculos ab origine, vel primitus, glabros, non inficiar. Vidi folia adeo longa, ut illa *Avenae longifoliae* aemularent; hujusmodi folia praestant linea longitudinali alba, more quorundam *Crocorum*, *Sporoboli tenacissimi*, *Erianthi Ravennae*.

Duarum specierum confusionem in unam subolfecerant aliqui, inter quos Requien apud amicos rem declaravisse satis compertum habui; nam scio ipsum e longo tempore cognovisse aliam speciem in Provincia, alteram in Pyrenaeis orientalibus spontaneam, quod mecum etiam declaravit. Videtur et in Hispania ad Valentiam utramque speciem (hanc et *pubescentem*) percepisse Dufour, qui habuit eam plantam, quae hodie *A. pubescens* Vis., pro *A. hirta* L., et hunc nomine *A. pilosi* salutavisse apparet, ex litteris ad Roemer datis; cf. Roem. Sch. Syst. Vegtb. 2, P. 2, p. 819 Obs. ad n. 28. De qua tamen re videtur vir optimus oblitus esse, nam a me per litteras postulatus, en quae benigne respondebat, e *St. Sever*, die 21 Nov. 1853: « Quant à l'*Andropogon pubescens* rayez cela de vos papiers. Je n'ai aucune idée de cette espèce, qui n'existe ni dans mon herbier, ni dans mes notes, ni dans mes souvenirs. Ainsi revoyez cet article et évitez une source erronée. » Duf. in littr.

Et ego laudo Halleri locum, Helv. n. 1415, a Bertoloni ad *A. hirtum* relatum, contra Gaudin, qui *A. distachyi* esse voluerat, Fl. Helv. n. 173; sed omnia ab Hallero adducta synonyma non recipiam, nam, quidquid dicat Bertoloni, eorum aliqua evidenter alienae sunt speciei, scilicet *A. distachyi*.

A. hirtus Schk. *Handb.* 4, n. 5084, t. 342 ostendit pedunculos non ita pilosos ut in *A. hirta* saepius offenduntur, ad hoc vaginalium oras solemniter ciliatas. Num status hujusmodi in natura occurrat asserere ego nequeo; observationem hanc praeterire tamen nolui, de figura, quae

mihi suspecta evenit, confecta tum cum distinctio duarum specierum nondum spatiabatur.

Andropogon pubescens (Ray) Visian. Dalm.

Ray Hist. pl. 2, p. 1271, n. 2. Koch p. 890, n. 2, Parl. Fl. Palerm. ed. 2, p. 271, n. 161 et Fl. Ital. p. 142, n. 65, Bert. 4 Sp. add. p. 779, n. 3, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1987, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 111, n. 9. *A. sinaicus* Delil. Sem. hrt. bot. Monspel. ann. 1836, p. 2 et Append. p. 21, n. 4. *A. hirtus* *b* Willk. Lang. Pr. n. 201 (non *a*). *A. hirtus* La Peyr. Herbr., quoad specim.; *A. Soleirolii* Req. inter amicos; *A. giganteum* Tenor. Nap. Visian. Fl. Dalm. p. 51, n. 46, t. 2, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 53, f. 1499, Moggr. Fl. Menton. t. 73, f. D, Pluk. Phytgr. t. 92, f. 1.

☞ Flor. Jun., per Æstatem et ineunte Autumno. Fruct. Aug. in serum Autumnum. Per regionem mediterraneam cum *Olea*.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, contra *Ceret* ad *St. Fereol*, die 13 Maj. 1843; in Pyr. Catal. inter *Lloret de mar* et *Blanes*, die 17 Sept. 1853. Observavi ad *Berga*, *Cardona*, *Gerona*, *Rosas*, *Llansa*, *Port-Vendres*.

A superiore stirpe differt statura minore, foliis angustioribus involutis saepiusque contortis, pedunculis modice et adpresse pubescentibus, non hirtis nec manifeste et patenter pubescenti-villosis, bracteis etiam stipulisque minus villosis, panicula minore, laxiore; spiculis tenuioribus ac pauperioribus, aristis quidquam longioribus: videtur insuper aliquantisper superiore specie praecocior. Sed nota a Nees praedicata de pedunculis in superiore stirpe plerumque inclusis, semper et omnino liberis in hac, ne pro bona botanici eam recipiant exhortor: fallaciter insuper huic *A. pubescenti* vitam inesse annuam ipse quoque declaravit Nees. Neque ego in hac specie video spiculas generatim longiores et crassiores illis *A. hirti*, ut autumant Godr. Gr. Fr. 3, p. 469, vel longiores tantum Moggridge, qui inanem etiam emisit notam de culmis ad spicularum exortum glabris.

Gramen dactylon spica gemina, Scheuchz. Agr. p. 95, n. 2 (e Smirna a Sherard) mihi videtur ab *A. hirta* excludendum esse et potius ad *pubescentem* adducendum; quam speciem in Ægypto quoque vivere me suspicari fecerant Savi G. verba, *Cat. piant. Egiz. racc. dal Raddi* (1830) n. 14; et reapse *A. pubescentem* sero aegyptiacam stirpem praedicarunt Delile, Figari et De Notrs. *Agrostgr. Ægypt. fragm.* (in *Mem. Acad. R. Torin.* Ser. 2, T. 12 (1852), p. 244, n. 1); orientalem Asch., Kan. Pl. or. p. 7.

Suspicaverat jam Rayus l. c. suam stirpem esse a Bocconiana diversam, quum suspicionem hanc confirmavit in Syll. Strp. extr. p. 135 (ad finem paginae). Libenter ego Plukenetium cum Rayo, nec cum Boccone conjungo.

Dubia species Richard A., qui, *Tentam. Fl. Abyss.*, plantas sub nomine *A. pubescentis* ab Hochstetter in pl. Schimp. *Abyss.*, cum *A. podotricho* Hochst. ibid., nec non cum *A. hirta* ejusdem Hochst., ad *A. hirtum* L. omnes evocavit, l. c. V. 2 (1847? sine anno) p. 459. Sed quum idem Richard ad examen singulorum characterum non conscenderit et opinionem potius quam sententiam emisit, hinc si nos ab illo recedimus, ne quis in arrogantiae indicium recipiat valde rogamus. Item in eandem sententiam me trahere non potuerunt Coss. cum *Dur. Explor. Sc. Alger.* P. 1, p. 47, qui speciem de qua modo egimus *A. hirti* graciliorem formam, spiculis angustioribus, longius aristatis considerant. Eis suffragarunt Willkomm et Lange l. c. (1861); denuo eandem

patefecit opinionem Caruel, *Suppl. 2.º al Prodr. Fl. Tosc.* (1870) p. 29, n. 2164.

Ipsa quoque speciei olim propugnator Visiani, stirpem ceu australem *A. hirti* formam decernere, *Fl. Dalm. Suppl.* (1872) p. 14. Ast *A. hirtum* in australiore Europae parte incurrere liquet et in eodem loco ambas aliquando vitam degere stirpes certissimum est.

SECTIO 2.^a POLLINIA (Spr.) N.

Andropogon distachyus L. Sp. (nec Herbr., ex Munro).

Boecone infr. c. Koch p. 890, n. 3, Gaud. 1, n. 173, De Notrs. Reprtr. *Fl. Ligust.* n. 1989, DC. Dub. p. 500, n. 4, Willk. *Lang. Pr.* n. 200. *Pollinia distachya* Spreng., Bert. p. 463, n. 1. La Peyr. Herbr. Jacq. *Ic. rar.* 3, t. 630, Host *Gr. A.* 3, p. 2, t. 2, *Flor. Graec. Sibthrp. C.* 1, p. 53, t. 69, Schk. *Handb.* t. 342, Hayn. *Term. bot.* t. 40, f. 3 spic., Sturm *Hef 52*, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 54, f. 1501 D, E, Gerard *Fl. Gall.-Prov.* p. 106, n. 1, t. 3, f. 2, Moggr. *Fl. Menton.* t. 73, f. A. *Bocc. Sic. Mel.* p. 20, t. 10, f. 1 A.

☞ *Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.* In *Pyr. or. cum Olea*, locisque calidioribus.

Legi in *Roussillon*, sub *el Pertus* ad *la Cluse* et ad *Bagnouls sur mer*, diebus 20 *Maj.* 1843 et 23 *Maj.* 1837. Observavi ad *Corneilla* sub *le Vernet*, ad *Reynes*, ad *Roques blancs* et ad *Rivas*; prope *Cubera*.

SECTIO 3.^a HETEROPOGON (Pers.) N.

Andropogon Bellardi! N.

A. Allionii DC. *Fr.* 3, p. 97, n. 1692 et cum Dub. p. 500, n. 6, Gaud. 1, n. 171, Kunth *En. pl.* 1 *Suppl.* p. 396, n. 811. *Heteropogon Allioni* Roem. et Schult., Bert. p. 460. A. contortus var. Pourr. Herbr. *Matr.*; A. messanense Bivon., confirmatum a Parl. It.; Heter. glaber Pers. *All. Fl. Pedem.* 2, n. 2277, t. 91, f. 4, Palis. *Agrostgr. t.* 23, f. 8, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 53, f. 1496-97 A, D, Moggr. *Fl. Menton.* t. 48.

☞ *Flor. Aug. Oct. Fruct. ?* In *Pyr. merid. Arag.*, inque orient. humilior. calidioribus.

Legi in *Pyr. Arag.* ad *Aren*, die 8 *Aug.* 1861. Habui lectum supra *Collioure à Consolation* et ad *Port-Vendres (Roussillon)* a Massot et a Timbal.

Reapse Allioni speciem non detexit eamque insuper male exposuit, falsis synonymis onerans. Speciei detector primus fuit Bellardi, cui stirpem jure merito dicendam esse ratus sum, ab Allionio ipso consilium sumens. « *Primus omnium detexit Cl. Bellardi in rupibus circa lacus Eporedine.* » Utque hoc magis eniteret, specificam Persooni denominationem non restitui.

Sorghum Michel. (1729), Pers.

Sorghum halepense Pers. Syn.

Anguillr. *Sempl.* p. 256. Koch p. 890, n. 1, Bert. p. 473, Schlecht. *Coroll. obs. in pl. hrt. Hal. Sax. cult.*, videas *Linnaeam V.* 25 (1852), p. 172 (e semine *Aegypt.*); Nees ab Esenb. (*C. G.*) *Fl. Afr. austr. illustr.* p. 88, n. 4, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 412, n. 862, Willk. *Lang. Pr.* n. 203. *Trachypogon avenaceus* Nees ab Esenb., cum Mart. *Flor. Brasil. (Agrostol. Brasil.) V.* 2, P. 1, p. 354, n. 13. *Holcus halepensis* L., DC. Dub. p. 499, n. 1. *H. halepns.* La Peyr. Herbr.; *Milium halepense* Cav. *Praelect.* 2, n. 741; *Sorghum Schreberi* Tenor. *Napol.*, ex Parl. It.; *Andropogon Schreberi* Tenor. *Annot. ed. Fl. Gr. Sibtrp.*, S. dubium Koch C., ex Griseb. apud Ledeb. *Ross. Schreb. Gram.* t. 18, Host *Gr. A.* 1, p. 1, t. 1, *Flor. Graec. Sibthrp. C.* 1, p. 52, t. 68, Kunth l. c. t. 40, f. 1, Sturm *Hef 52*, Mieg. *Act. Helv. T.* 8, p. 123, t. 4, f. 2, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 54, f. 1535 G, H, I graciliores status. Scheuchz. *Agrostgr.* p. 509, t. 11, f. 12-5. Pluk. *Phytogr. t.* 32, f. 1, Barr. *Icon. t.* 8, *Bocc. Mus.* p. 137, t. 87.

¶ Flor. Jul.-Oct. Fruct. a fine Æstatis per totum ferme Autumnum. Per regionem mediterraneam facile obvenit: per regionem oceanicam non nisi in humilioribus reperitur.

Legi in Pyr. Arag. *Sobrarbe*, sub *l' Ainsa* ad *Mediano*, die 19 Jul. 1845; in Pyr. or. ad *Roussillon*, alveo fluminis *Tet*, inter *Neffiac* et *Ille*, die 15 Sept. 1853. Observavi ad *Villabona* sub *Tolosa* (Cantabr.), ad *Durango*, ad *Toulouse* secus *Garumnam*; ad *el Seo de Urgel* etc.

Statura bi-tripedalis, orgyalis etiam, vivens in campis incultis, alveis fluminum, solo praesertim arenoso; delabente aestate in autumnum sese spectandum praebet.

Locus Caesalpini a Bertoloni citatus et cum eo ad litteram a Parlatore, *Fl. Ital.* 1, p. 151, n. 69, sumptus, videtur designare Caesalpini plantam, dum iste reapse alienum Dioscoridis situm refert, recte observante Caruel, *Pr. Fl. Tosc.* p. 694 sub n. 2160.

Erianthus Richrd. (A.) apud Pal. de Beauv.

Erianthus scriptorius (Bibl. Sacr., Theophrasti? Martialis, Plinii) N.

Bibl. Sacr. ubi de Calam. Judaic. et Damasc. indicium datur, Theophr. Hist. pl. 1. 4, c. 12? Mart. 1. 14, Ep. 38, v. 1, Plin. Nat. h. 1. 16, c. 36 vel 64 Calam. aegypt. Arenats. littrs. vero Bellon, aliique, de quibus infra, et G. Bauh. Pr. p. 14, n. 44 sine ic., sed certe e locorum autopsia Perols et Maguelonne agri Monspel.; ejusdem Theatr. col. 95, n. 5, qui de Calamo scriptorio egit ibidem in Theatr. col. 273-4, n. 4. Videtis Sprengel, Hist. r. hrb. 2, p. 120, Zanonium speciei primum auctorem vel principem declarare. E. Ravennae Pal. Bauv., Koch p. 889, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 39, n. 831, Willk. Lang. Pr. n. 206, Saccharum Ravennae L. Syst., Bert., p. 329, n. 1, DC. Dub. p. 500, n. 1. Arundo n. 94 Asso Syn. stirp. Arag. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 38, t. 52, Host Gr. A. 3, p. 1, t. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 55, f. 1505 B, C. Zannich. Venz. p. 126, t. 52, f. 2, Scheuchz. Agrostogr. p. 136, n. 1, t. 3, f. 7 A, B. Zanon. Istor. bot. p. 64, t. 24 f. exter. et ex editione Mont. p. 30, t. 19, f. 3, reapse mala, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 221, n. 24, t. 8 f. innumer. inter numeros 32 et 6.

¶ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug.-Oct. In Pyr. Arag. humilioribus; inque orientalibus mare versus.

Legi in Pyr. Arag. sub *Huesca* secus annem *Flumen* contra *Bugnales*, die 1 Oct. 1850. Observavi secus flumen *Alcandre* sub *Vierje*, secus flumen *Essera* sub *Graus*, ad partem *de Resordi*, eundo a *la Puebla de Castro*.

Hanc speciem non esse ab *Andropogone* sejungendam contendit Meyer (G. Fr. W.) Prim. Fl. Esequieb. p. 67, toto genere *Eriantho* repudiato, lins. 4-5. Et hoc nimium est.

Fatendum vero est non Gerard (L.) nec L. neque Asso, hujus pulcherrimi graminis plenam et accuratam sibi confecisse notionem.

A Reichard Syst. pl. 1, p. 147, n. 3, a Savi *Fl. Pis.* 1, p. 51, a Schrader Fl. Germ. Add. corrig. p. 421, ab isto de Seguiet, a Gilibrt. Syst. pl. Eur. T. 3 (sic), p. 64, n. 3, a Koel. Gram. p. 123, a Willd. Sp. pl. Triandr. p. 323, n. 9, citatur *Arundo farcta Alpium Ravennae*, sive Zanoni, vel Monti, Morisoni et Seguiet, de quo obstupescunt tam ii, qui topographiam Ravennae cognitam vel perspectam habent, quam ii, qui loca ab hac stirpe inhabitata cognoscunt. Veteres illi scriptores italice aut latine non *alpium*, sed *vallium* scripserunt.

Arundo 3, quae *Syringias* dicitur, Dioscr. l. 1, c. 114, pro nostro *Eriantho* habita est a Sibthorp., Gr. Pr. n. 122; illa nobis potius *Phragmites communis* erit. De *Eriantho Ravennae* Theophrastum potius loquutum fuisse dices ea perlegendo, quae sub fine cap. 12, l. 4 iste scripsit, Hist. plantr. (ex edit Schneider p. 101). Sed dubia non pauca supersunt. Plinium vero, Nat. h. 1. 16, c. 36 vel 66, de *Calamis* lo-

quutum, relinquo, quum considero eum rem, in hoc capite saltem, ita composuisse ut id perturbaverit, cujus compilationem suscipiebat. Sed ejus retineo caput 64 jam citatum, de *Calamo aegyptio* referens. Hogg hujus quidem loci vellet *Calamum agrestem* Vergili Ecl. 1, v. 10 et *Cannas* Ovidianae fistulae, Metam. 1, v. 705 seq. Sed si consideras calamum farctum speciem nostram portendere, nec adeo facile ipsam obvenire, qualemcumque de fistulis interpretationem ex ea derelinques; vides quam apte plantam *Cannella sorda* nuncupaverit Savi in *Fl. Pis.* l. c., cf. *Fl. Virg.* p. 23. Denique incerta aut plane respuenda mihi videntur antiquorum vel patrum loca ad hocce pulcherrimum gramen a quibusdam evocata, quae cum *Calamo scriptorio* non congruunt. Et revera, Plinii *Elegiam* l. s. c. c. 66, *Polygonon monspeliensem* potius existimabere, quem ego de *Alopecuro* Plinii non omnino persuasus, majore adhuc fiducia proposuissem, si novissem plantam adhuc teneram avida a pecude depasci: « *suavissima in teneritate animantibus.* » Plin. Sed fateor, me *Polypogon. monspeliensem* saepe frequentem et inultum vidisse ubi pecudes pascebantur, a quibus tangi ore non vidi; qua ductus consideratione, mutato consilio, me ad *Erianthum Ravennae* quasi converti. Alia est de Plinii *Elegia* interpretatio a Desfontaines data, qui in Plinii ed. Lemair. 5, p. 583 (perperam cum Harduino existimans Plinium suam notam a Theophrasto, s. c. l. 4, c. 12, sumpsisse, quod mihi aliter videtur, quamvis quamdam cum textu Theophrasti versus finem similitudinem reperiamur) pro ea interpretanda se vertit ad *Calamagrostidem Epigejos*, *Athernotum epigejos* Dulc. Ast subvenit mihi de Bellon, qui dicit *Elegiam* appellari a Judaeis *Arundine* quamdam ad ripas Jordani inque rivulis montis Athos provenientem, qua utuntur orientales illi ceu calamo scriptorio: cf. Bellon. *Observ.*, seu *Iter orient.* l. 2, c. 86, p. 321, lin. 13 seq. (ex edit. Paris 1588); cfr. etiam Tavernier *Itin. Pers.* P. 1, p. 396; et ad quamdam eruditionem capiendam, perlege virum semper excelsum Olaum Celsium, *Hier. bot.* 2, p. 321. Alio loco Bellon, de *Elegia* acta mentione, folias ejus comparavit cum illis cujusdam plantae, quae nos *Hemerocallidem fulvam* referre censemus, Bell. l. c. l. 3, c. 50, p. 459, e qua nota majorem adhuc suscipimus fiduciam pro sustinenda interpretatione *Erianthi* nostri, de Belloni *Elegia*; et eo magis adhuc, quia compertum habemus, hocce gramen sat late per Orientem esse diffusum, cui faciem elegantem inesse nemo inficiabitur. Porro, pinguis dicta *Arundo* ab Abulfadli; et macerationi tradita, ut medulla facilius expolietur, ex Tavernier: sunt notae, quae plane conveniunt plantae a nobis propositae; in qua culmi et vaginae foliorum passim erubescencia vel violacea occurrunt; hujuscemodi colorem in *Arundine scriptoria* a sole provenire declarabat Abulfadli. Dubium semper manet de Plinio scribente de sua *Elegia*: « *Est et obliqua arundo, non in excelsitate nascens, sed juxta terram fruticis modo se spargens* » etc. Sententia nostra circa Belloni *Elegiam*, ultra adhuc firmatur iis consideratis, quae de quadam *Arundine*, *Canna*, a mercatoribus in valle *Teflis* collecta observavit et adnotavit Tournefort *Voy. Lev. (It. or.)* 2, p. 325-6 (edit. Amstel. p. 136 b), quum et pro usu scriptorio ab iis mercatoribus planta colligeretur, quae nulimode a nostro gramine fugit: statura orgyalis, de planta non adhuc prorsus florida, culmi firmi et farcti, vaginae pilosae, panicula junior setosa etc.

Arundo scriptoria Amati Lusitani, G. Bauhini Theatr. col. 274, fuerit nec ne haec eadem planta, hoc ego affirmare non audeo; puto enim, e diversis graminum culmis calamos scriptorios eductos esse, potissimum vero *Phragmitidem communem* hujusmodi calamos praestitisse opinatus sum: nihilosecius, quos vidi in Musaeo Florentino *Calamos scriptorios orientales* eos effectos e culmis *Bambusae arundinaceae* fuisse, facile mihi persuasi. Reapse usus omnes *Phragmitidis communis* non indicavit Forskal, contentus lectores suos admonere quod ejus culmi reapse una cum illis *Calamogrostidis lanceolatae*, sive *Athernoti lanceolati* Dulc. transvehebantur per totum Ægyptum et Arabiam, adeo utiliter adhibebantur; cf. Fl. Æg. Arab., Descr. C. 1, p. 24, n. 86 Obs. Interim video Targioni (Ott.) dubitavisse, num *Athernotum Epigejos* foret ille verus *Calamus scriptorius* antiquorum; dubia mihi est existentia hujus speciei in Oriente, dum notum jam botanicis *Arundinem Epigejos* Forsk. l. c. p. 23, n. 82 referre *Imperatam cylindraceam*. Quod valet ut si dicerem, me eandem sententiam de *Athernoto lanceolato* non omnino respuere, quamvis potiore et praestantiore usum pro scribendo susceptum fuisse arbitror e calamis *Erianthi Ravennae*, cui nomen specificum potius denique spectat, ne recens et circumscripta patria latiore orientalem regionem obtegat, nobilemque occultet usum. Quocunque modo, obscura quamvis maneat Plinii *Elegia*, nomen istud nefas fuit inferre ad plantas ordinis *Restiacearum*, quarum princeps, Linnaeo et Thunbergio inconsideratis ducibus, illa fuit *Elegia juncea* e Capite bonae Spei, pro qua novum poposcitur nomen.

Imperata Cyrill. Vid. p. Bb.

Imperata cylindracea (Ovidii? Gesneri?) Pal. de Beauv.

Falisca Ovid. Fast. l. 1, v. 85. Cf. G. Bauh. Pin. p. 4 b, n. 1 Gr. toment. spic. et illico videbis hoc gramen pro Alopecuro Theophr. et Plinii habitum a Dalech. De Gesnero infra. Pal. de Beauv. Agr. explic. planch. p. 5, Koch p. 895, Willk. Lang. Pr. n. 208. Saccharum cylindricum Lamk. Dict., Bert. p. 332, n. 4, DC. Dub. p. 500, n. 2. Sacch. cylindr. La Peyr. Herbr., S. laguroides Pourr. Chl. Narb. n. 967, ex specimin. in Herbr. La Peyr., itemve ex inspectione Herbr. Matr.; S. Sisca Cav. Ic. descr. ipso fatente in V. 6 Not. addita, caeterum descr. incuriosa; S. Koenigii Retz Obs., ex Brongn. in Duperr. Voy., confirmante Benth. Hongk. de Beauv. plant. S. Thunbergi Retz Obs. quidem, confirmata a Kunth, Parlatore. Cyrill. Neap. fasc. 2, p. 26, t. 71 bene, si modo corrigas pistill. unicum; Fl. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 40, t. 54, Palis. Beauv. Agr. t. 5, f. 1, Host Gr. A. 4, p. 23, t. 40, Cav. Ic. descr. 3. p. 47, n. 319, t. 292, Lamk. Ill. t. 40, f. 2, Tenor. Fl. Nap. 3, p. 49, t. 211, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 55, f. 1504, Scheuchz. Agrostgr. p. 57, n. 1, t. 2, f. 4 A. Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 430 f. infer.; J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 474, f. 2; Rumph. Herbr. Amb. 6, p. 17, t. 7, f. 2 A., Barr. Ic. t. 11, Monti Bon. Pr. Gram. p. 59 tab. ic. f. 88, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, t. 4, f. 4. Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 3, f. 22, n. 2? aliquantulum dubia icon! Pen. Lob. Advrsr. p. 42 (a media pag., sine ic.), Lob. Obs. p. 43, f. 1, Icon. t. 83, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1596, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 57-8, n. 3 cum fig.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. Arag. humilior., inque orientalibus et Catalaunicis.

Legi ad *Narbonne à la Redoute de Montaulieu*, die 6 Jun. 1839: habeo e Pyr. or., *Roussillon*, lectam sub *Estagel* ad *Notre Dame de Pena*, ubi ipsemet vidi, a Massot. Observavi ad *Huesca*; secus flumen *Ter* ad *Colomés*; au *Pont de la Fou* vidit Pourr. (It.)

Planta dicitur rara, reperta ad *Aigues mortes* ab ejus detectoribus *Pena* et *Lobelio*; illinc mihi donata fuit ab amico optimo, venerato magistro *Dunal*.

Figura modo citata fingit plantam evolutiorem, luxuriantem, non recognitam et repetitam a *Dalechampione* ls. cts., a *Tabernaemontano* *Krtb.* p. 447, n. 1, cum ic. et p. 551, n. 2 absq. ic., a *G. Bauh. Theatr.*

col. 57, n. 2 et col. 57-8, n. 3, cum fig.; ab eodem in Pin. p. 4, *Gr. alopecur.* n. 3 et *Gr. toments.* n. 1; a Tournefort Inst. r. hrbr. p. 518 et in Coroll. p. 39, hic ceu novam spec., nomine *Gr. toments. cretic.* Sed erravit Gerard (L.) Gall. Prov. p. 103, n. 1, ei imputans ejusdem speciei iterationem in eadem pagina Instit. r. hrbr. Excelsum virum recte citarunt Desf. Fl. Atl., Sm. Graec. Species tres vices enumeratur a Magnol, Bot. Monspel. p. 115, *Gr. alopecur.* 2 et 3, et p. 116 *Gr. toments. spicat.* Mirabere eam repetivisse G. Bauhinum, qui in Animadv. ad Hist. pl. Lugd. (Francof. 1601) Dalechampium de iteratione corripuerat, quem tamen longe disjuncte ad bina sua gramina in Pinace citavit.

Per oram mediterraneam occurrit in Istria, Dalmatia?, Graecia; in Piceno, etc., sed non ad Venetias, quantum mihi datum est scire; quapropter arbitror, pharmacopolas Venetos stirpem aliunde sibi comparavisse, Penae et Lobelii tempore, tum quando ex ea *Schoenanthum* illi adulterabant.

Genus parum tutum videbatur Hasskarl (Hrt. Bogor. p. 295), e *Saccharo spontaneo* L. (*Imperata* Pal. d. Beauv.) glumas glaberrimas nitidas ferente, spiculasque ad basim elongato-piloso-sericeas. Sed aliae extant in *Imperata* differentiae ab eo praetervisae; perigonii squamulae nullae, stamina duo (nec tria), styli connati, etc.

Peculiare genus de hac planta effici debere opinabatur Pourret.

Tribus 2.^a ORYZEAE Kunth.

Leersia Soland.

Leersia oryzoides (G. Bauhini) Muehlenb. Descr. uber. Gram., Calam. Amer. septentr. p. 58.

G. Bauh. Pr. p. 7, n. 15 sine ic., Theatr. col. 39, n. 2 it. (ad Patavium etiam observ.). Koch p. 900, Bert. p. 335, Gaud. 1, n. 114, Duv. Jouv. in Bull. Soc. botq. Fr. T. 10 (1863) ps. 104-7, Kunth En: pl. 1, Suppl. p. 1, n. 1, DC. Dub. p. 501, Willk. Lang. Pr. n. 142. *Oryza clandestina* A. Br.; *Asprella flexuosa* Dulc. Host Gr. A. 1, p. 27, t. 35, Schreb. Gram. fasc. 2, t. 22, Fl. Dan. t. 1744, Engl. Bot. Suppl. v. 4, n. 2908, Fl. Batv. v. 10, t. 741, Krock. Fl. Siles. p. 82, n. 87, t. 18, Reichnb. Icon. C. 11, t. 52, f. 1495, Mieg. Act. Helv. 4 (1760), p. 307-14 cum fig. in qua [fl. anal. (sub Dissert. titulo)]. Mont. Prodr., Gram. p. 51 tab. icon. n. 58, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 7, f. 1.

¶ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept Oct. In Pyr. med. et orient. locis humilioribus rarius in Cantabricis.

Legi in Pyr. or., *Roussillon*, ad *Argeles* mare prope, die 5 Sept. 1843.: Habeo e *Vic* a Deville. Observavi ad *Narbonne*; a *las Lagunas de Sils* et *de Rosas*; vidi ad *San Sebastian*; occurrit ad *Toulouse* secus *Garumnam*, alibique, sed non frequens.

De fertilitate vel de sterilitate paniculae secundum circumstantiam, primum animadversa a Schreber, cf. Schrad. Fl. Germ. p. 117, Duv. Jouv. apud Billot *Ann. Fl. Fr. Allmgn.* (1855), p. 112 et p. 159.

Swartzii plantam hujus nominis, non ad nostram speciem, sed ad *Leersiam virginicam* adducendam esse, sustinet Muehlenberg l. c. p. 58-9, quod non animadverterunt DC., Duby, Koch, Kunth, Parlatore, Caruel, Ledebour, Godron.

Tribus 3.^a PANICEAE Kunth.

Sanguinaria Itolor., Nevenarae, N.; *Digitaria* Neoterice., correctis Hallero, Heistero, Scopio.

Sanguinaria Plinii, Nat. h. l. 27, c. 12, vel 91, eadem cum *Polygono* Dioscoridis, pro *Polyg. aviculari* potius intelligenda est. Quamvis nostri generis nulla species respondeat Pliniana *Sanguinariae*, attamen, ex quo antiquior earum a renatis litteris apud Italos nomen *Sanguinariae* suscepit, tunc istud restituendum fore consilium duxi.

Maxima affinitate devincitur hoc genus cum *Panico* Auctor., et ita ut fuerint, qui in unum compegere voluerint: dantur reapse species ambiguae: nos tamen de generum differentia persuasi sumus. Hoc argumentum pertractarunt quidem Figari et De Notris., quos cf. in *Agrostogr. Æg. Fragm. P. 2* (1853), p. 39-40 et in *Mem. Accad. Sc. Torino. Ser. 2, T. 14* (1854); p. 355.

Quocunque modo respuerem *Panici* nomen pro hisce plantis, quod convenit *Panico vulgari* Clus., vel *P. indico* Tabern., quod perperam *italicum* a Linnaeo et asseclis nuncupatum; et pejus adhuc a neotericis, cum Palisot de Beauvois, *Setariam italicam* quidem dictum; nam *Panici* nomen comprehendere necessario debet antiquiorem *Panici* speciem, quasi generis prototypam, illam pro qua nomen confectum est, cui *Setariae* vel *Penniseti* imposita vocabula aberrationis indicium pro certo sunt. *Sanguinaria* L., cum Saraceno et Adansonio, *Fam. pl. 2*, p. 432 et p. 524, *Belharnosia* dicatur. Auctorum *Panicum Milium* (Verg., Plinii), N. eveniat.

Sanguinaria Nevenarae! Trag. Stirp. h. p. 174.

Vid. Brunf. Herbr. 2, p. 120. *Panicum sanguinale* Auctor., Koch p. 891, n. 1, Gaud. 1, n. 125, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 28, n. 11, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 62, n. 112. *Digitaria sanguinalis* Scop., Bert. p. 414, n. 1 (excl. var. *k*), De Notris. Reprt. Pl. Ligust. n. 1994, DC. Dub. p. 501, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 191, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 468, n. 1. *Pan. sanguin.* La Peyr. Herbr.; *P. filiforme* Bergr. Bass. Pyr.; *Digitr. aegyptiaca* Willd. En., ex Link. Gram. Eur. austr., confirmata a Griseb. apud Ledeb. Ross.; *D. fimbriata* Link.; *Panic.* Kunth, ex Trin.; *P. umbraticula* Kunth et *P. eriogonum* Schr.; *P. biforme* K. et *P. distachyum* Spr. (an L.?) ista varietas *Dactylon sanguinale* Gerard Fl. Gallo-Prov. MNS. pro ed. 2.^a; *Digitaria* Heist., ex Fabric. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2.^a, p. 374; Adans.; *Syntherisma sanguinale* Dulc. Engl. Bot. v. 12, n. 849, Knapp Gram. Brit. t. 12, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 9, Schreb. Gram. t. 16, Host Gr. A. 2, p. 14, t. 17, Torrey Fl. New York 2, p. 423, t. 146; As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 13, f. ult., ns. 1-3. Reichb. Icon. C. 11, t. 27, f. 1407, Scheuchz. Agrostgr. p. 101, n. 1, t. 2, f. 2, Sloan. Jam. 3 Hist. 1, p. 113, t. 170, f. 2, Buxb. Cent. 5, p. 34, t. 65 videtur potius sequentis speciei, Matth. p. 1000. Camer. Epit. p. 742, Lob. Obs. p. 13, f. 1, Icon. t. 24, f. 1 et Obs. Ibidem f. 2, Icon. Ibidem f. 2 vix. Dod. Pempt. p. 559, f. 1, Clus. Rar. pl. h. 2, l. 6, p. 217, f. 2, Tabern. Krtb. p. 534, f. 1, Icon. t. 222, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 114, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 444 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 184, t. 3, f. 6, n. 2.

☉ Flor. Jul.-Sept. Fruct. Aug.-Oct.

Legi in Pyr. Arag., in valle *de la Fueva* ad *el Fossao*, die 7 Sept. 1850. Habeo a Deville e Pyr. septr. med.

Gussone, Pl. vasc. Inar. p. 375, ns. 1, 2, donans diagnosim speciei nostrae et suae *D. gracilis*, eas dicit caule decumbente et erecto-decumbente praeditas; ille qui aliunde vocabulo culmi usus est ad designandum hujuscemodi organum pro aliis graminibus et qui, p. 376, in describenda sua planta, n. 2, non aliter in appellavit.

Sanguinaria ciliaris (Buxbaumii) N.

Buxb. Cent. 5, p. 34, t. 65, rudis et aliquantum dubia icon. Panicum ciliare Retz Obs., Willd. Sp. pl. Triandr. p. 344, n. 3, Koch p. 891, n. 2, Gaud. 1, n. 126, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 62, n. 111, Griffit (Wilh.) Posthumous Papers P. 3, p. 32, n. 19. *Digitaria ciliaris* Koel. Gr., Link Handb. p. 87, n. 1, et in Linnaea V. 17, p. 406, Figar. De Notrs. in Mem. Accad. Sc. Torin. S. 2, T. 14 (1854), p. 362, n. 36, DC. Dub. p. 501, n. 4. *D. sanguinalis* k Bert. 1, p. 415, n. 1. *Pan. ambignum* La Peyr. Herbr.; *Dig. consanguinea* Gaudich., ex Hook. et Walk. Arn. in Eooth Voy. Host Gr. A. 4, p. 9, t. 15, Schr. Fl. Germ. p. 160, n. 1, t. 3, f. 7 spica et fl. anal., Reichnb. Icon. C. 11, t. 27, f. 1408 A, B, Trin. Spec. Gram. fasc. 12, t. 144.

☉ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. In Pyr. septr. med. humilior. Legi prope *Toulouse* ad *St. Agne*, die 18 Sept. 1852.

Solemnia sunt in hac specie puncta illa elevata, flavescentia, pilifera, quibus vaginae et folia obducuntur. Culmi saepius expansi et habitus cum insequente specie similis; facies potius praecedentis. Folia pilosula et asperula, interdum undulata. Spicae tres-quinque in apice culmorum sub-digitatae, bipollicares et ultra; rachis plerumque violacea.

Vereor, ne *D. ciliaris* Anders. Pl. Scand. Gram. p. 100, n. 2, t. 11, f. 121, potius quam hanc nostram, referat sequentis speciei lusum.

Speciei legitimitatem non adeo certam reputarunt Wimm. Grab. Siles. n. 85, Figari et De Notrs. l. c.

Desideratur haec species in Noulet *Flor.*, sed quum iste dixerit de sua *D. sanguinali*, *Fl. bass. sous Pyr.* p. 683, glumas glabras aut ciliatas portendere, veritus ego sum, ne *ciliarem* hanc sub illa comprehenderit, consilio suscepto a St. Amans (vel si mavis a Chaubard), *Flor. Agen.* p. 25-6, n. 7 cum Obs. Idem jam egerant Bertoloni l. c., Spenn. *Fl. Friburg.* 3, Add. em. p. 1049, spectato Trinio; itidemque actum dein est a Fries Nov. *Fl. Scand.*, in calc. oper. Summ. Veget. Scand. P. 2, p. 562, ab Ambrosi *Flor. Tir. austr.* 1, p. 34, n. 18 (impellente forte Facchini, quem cf. ibidem p. 821, n. 3), a Parlat. *Fl. Ital.* 1, n. 54 c, p. 126, ex hoc a Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 461, a Brébiss. *Fl. Norm.* ed. 4, p. 361.

Sanguinaria humifusa (Lobelii) N.

Lob. Cruyd. p. 15, Icon. p. 14, f. 2. Panicum glabrum Gaud. Agr. et Fl. Helv. 1, n. 127, Koch p. 892, n. 3. *Digitaria glabra* Link, Bert. 1, p. 417, n. 2 et 10, p. 453, De Notrs. Rept. Fl. Ligust. n. 1995, Willk. Lang. Pr. n. 192, Link in Linnaea V. 17 (1843), p. 406. *D. filiformis* Koel., DC. Dub. p. 501, n. 2. *Pan. filiforme* Pourr. Herbr. Matr.; *Dig. sanguinalis* b glabr. Schmitz et Reg. Fl. Bonn. Engl. Bot. Suppl. v. 1, n. 2613, Trin. Spec. Gram. fasc. 13, t. 149, Schrad. Fl. Germ. p. 163, n. 3, t. 3, f. 6 spic. etc., Schk. Handb. t. 10, Fl. Batv. v. 7, t. 516, Leers Fl. Herbor. p. 14, n. 42, t. 2, f. 6, Dumort. Agrost. Belg. t. 13, f. 51, Reichnb. Icon. C. 11, t. 27, f. 1406, Fl. Dan. t. 2641.

☉ Flor. Aug. in Nov. Fruct. Autumno. In calidioribus.

Legi in Pyr. Arag. ad *Sobrarbe*, ad *l' Ainsa*, die 13 Sept. 1850. Habeo a Deville ex *Ouzous*. Observavi ad *Bilbao* alibique per Cantabriam, à *l' Estrem de Salles*; ad *Gerona* et alibi, in montanis etiam.

Specificam *glabrae* denominationem respuo, ex quo, si planta glabra apparet, comparata cum *S. Nevenarae*, quoad minus essentielles partes (vaginae et folia), puberula manifeste sese ostendit in spiculis, magis adhuc si eas comparas cum illis modo citatae speciei. Neque laudandum fore duxi Koelerianum *filiformis* specificum nomen, aut illud *linearis* cum Krockero, vel sequius aliud *ambigui* ex DC. *Fr.*, quae omnia minus apta mihi videbantur comparata cum Persooni denominatione ab Hartmann, Richard et a Kunth quoque olim praeposita, Gram. 1, p. 33.

Digitaria debilis (Desf.) Willd., *S. debilis* N., huic speciei proxima, ad *Orthez* verisimiliter obvia, ex Garnier (cf. Coss. Dur. in *Bull. Soc. botq.*

Fr. T. 1 (1854), p. 315), a me non visa, neque ab alio e Pyrenaeis demonstrata, praeteritur.

Sanguinaria vaginata (Swartzii) N.

Paspal. vaginat. Sw. Fl. Ind. occ. 1, p. 135. Digitaria paspaloides Michx. Fl. Bor. Amer. 1, p. 46, Roem. Sch. Syst. Vegtb. 2, p. 472, n. 9 et p. 890 et Mant. in Vol. 2, p. 261, DC. Dub. p. 501, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 194. Panicum digitarioides Raspail apud Feruss. Bull. Sc. Nat. etc. T. 9 (1826), p. 199. P. Digitaria Mut., Laterr. Fl. Bord. Girond. (ed. 4, 1846) p. 420, Lagr. Foss. Fl. Tarm. Gar. p. 403, Le Maout. et Decsn. Fl. Jard. ch. p. 792. Des Moul. Act. Soc. Bord. T. 15 (1848) et Dur. Ibid. T. 20 (1855) et Des Moul. Dord. Suppl. (1858-9) p. 356. Paspalum Digitaria Poir. Dict. Suppl. T. 4 (1816), p. 316, n. 68. Pasp. littorale R. Br., ex Nees ab Esenb. apud Mart. Fl. Bras., sed negat Duv. Jouv.; Ps. vaginatum Kunth En. et Ps. Michauxianum Kunth Ibid. cum syns.; P. indicum Burm. Ind.; P. bracteatum Duf. apud Rasp.; P. distichum Burm., P. Kleinianum Presl. et P. Boryanum Presl., Kunth, ex Thiele, Linn. 9; Milium paspaloides Ell., confirmante Asa Gray. Trin. Spec. Gram. 1, t. 120, Humb. et Kunth Nov. genr. t. 91.

¶ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct. In Pyr. occid. humilioribus, praesertim maritimis.

Legi in Pyr. Cantabr. sub *Bilbao*, prope pontem *de Luchana* et ad *Erandio*, ac contra *Portugalette* sub *Lejona*, diebus 30 Jul., 5 et 10 Aug. 1857. Solum Tolosanum invasit, teste Noulet, *Fl. anal. Toul.* 1861, p. 176; reperta quoque ad *Betharam*, *Peyrehorade*, *Navarrens*.

Late crescit in locis ubi mea specimina legi et sub *Algotha* nec non *al Passaje*. Circa *Biaritz* et in agro Bayonensi majorem quotannis soli spatium invadit et ita ut molesta eveniat. Praediligit loca arenosa, humida, maritima, vel salsa; sed ab iis aliquantulum recedit interdum, quum illam viderim in collibus herbidis *de Braindos* prope *Anglet*, ad rus *Feuillet Aguer*, agri Bayonensis latissime diffusam. Non immerito video Lecomte id appellavisse *cultorum (Georgiae) pestem*, tam late sese clandestine diffundit gramen, Jesuitorum more. Caeterum de ingressu et diffusione speciei per Galliam occidentalem dixit DC. Alph., *Géogr. botq.* ps. 713-4, ex Des Moulins. Facie spontaneitatis ad *Bordeaux*, anno 1817, primus plantam percepit Guillard, centurio gallus.

Gramen pallide virens (e longinquo recognoscendum), totum glabrum, flaccidum nec fragile, saporis fatui, habitum et faciem *Dactyli officinalis* portendens, dense et valide serpens, lataque spatia facile invadens et dominans. Culmi compressiusculi sunt. Folia planiuscula, sub exsiccatione involuta, glabra et glabrae quidem sunt vaginae ac sic generatim ligulae, in quibus postremis vero pili aliquot interdum conspiciuntur; ut aliqui pili aliquando, ast non semper, apparent ad spicularum basim. Spiculae trigonae, plerumque geminatae, raro ternae, rarius solitariae; primo erectae, dein patulae, apertae, mox spicula altera, vel ambae interdum, vel quot sunt, divaricatae et reflexae. Flores in rachide latiuscula alternatim inserti in sinibus earum partem inferiorem continentibus. Paleae seu glumae undique glaberrimae. Genitalia elongata, atroviolacea, pulchra; scilicet antherae atroviolaceae, stigmata plumosa, violacea; in utroque organo, filamenta, vel stili, pallentia, albida.

Des Moulins plantam olim illustrare conatum sub *Poireti* nomine, in *Bull. Soc. Linn. Bord.* (1862), sagaciter criticavit Raspail l. c.

Criticam denominationis et synonymiae tractavit Duv. Jouv. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 16 (1869), p. 110 Nota. Existimo recte Sprengelium (Syst. Vegtb. 1, p. 270, n. 2) *Digitariam foliosam* Lagasc., Gen. Sp. p. 4, n. 58, ad nostram speciem reduxisse. Delendum inde erit *Paspalum foliosum* apud Kunth En. pl. 1, p. 53, n. 85. Idem Kunth dubitat,

ibidem p. 52, n. 80, num *Pasp. distichum* Burm. hanc eandem referat speciem: porro a me visa specimina e *Rio Janeiro* Brasiliae a Raddi lecta et sub hoc nomine asservata in Herbr. Ital. centr., a *Sanguinaria vaginata* nostra non differunt: sed Rheedei figurae a Kunth citatae ab hac unione amoveant; eas non quaesivit Thiele.

Dicit Laterrade: « *C'est un excellent fourage* » l. c. p. 121, quod nobis aliter visum est de planta viva a pecore aegre depasta: dante insuper non tam dives foenum, considerato spatio et natura soli ab ea occupatis; quia plerumque palmaris, rarissime sub-pedalis reperitur. Sues satis eam expetere me monuerunt Cantabri, quos de re postulavi. Ex America septentrionali verisimiliter inlata est.

Milium (Verg., Plin.) N. Est *Paspalon* Hippocr.

Milium alternans (Cupani) N.

Cup. Panph. Sic. in exempl. Bibl. Pan. 1, t. 106, Bibl. Cat. 2, t. 83, Bibl. Coss. 3, t. 397, ex Guss. Panicum eruciforme Sibth. Sm. Gr., Bert. p. 427, n 6 et 2 p. 765, Guss. Sic. Syn. Add. em. p. 785, n. 3 a, Figar. et De Notrs. Agrostgr. Ægypt. fragm. in Mem. Accad. Sc. Torin. S. 2, T. 14 (1854), p. 333, n. 13. *P. Wightii* Nees ab Esenb., ex Fig. et De Notrs.; *P. caucasicum* Trin.; *Echinochloa eruciformis* Koch C., *Brachiaria eruciformis* Gris. apud Ledeb. Ross. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 44, t. 59, Reichnb. Icon. C. 11, t. 29, f. 1413 B, Trin. Spec. Gram. fasc. 22, t. 262.

☉ Flor. Sept. Oct. Fruct. Oct. Nov. In Pyr. Catal. humilioribus.

Legi sub *Gerona* et *la Grenotà*, ad *Riudellos*, die 23 Sept. 1853; in maritimis ad *Lloret de mar*, die 14 Sept. 1853.

Plantae habitus est *Sanguinariae humifusae*, circumjactae, assurgens, sub-pedalis, rigidae, spicis vel etiam aliis plantae partibus erubescens.

Radicem annuam facile cum Bertoloni, Parlatore, Gussone, Grisebach declaro; perennem dixit Smith, eumque (incaute, ut firmiter credo) imitarunt Roemer et Schultes, Kunth, Dietrich.

E nodo centrali plures emanant culmi sub-pedales, cum nodis suis inferioribus radicantibus, mox infracti, assurgentes, superne nudi, angulati, striati, saepe flexuosi; radicae e nodis prodeuntes folium perforant; culmorum nodi pubescunt.

Foliorum lamina brevis, patens, lanceolato-acuminata, plana, superne quasi omnino glabra et prae dorso pallidior; vaginae foliorum inferiorum minus quam superiorum pilosae, quae manifeste pubescunt, uti foliorum laminae in inferiore illorum pagina; insuper vaginae et foliorum laminae per dorsum, eleganter multistriatae vel nervosae sunt; hae striae mox sub plantae exsiccatione in superiore quoque pagina apparent; foliorum lamina praeterea superne glabra, per marginem denticulata, scabrida; ast vaginarum latera potius quam denticulata mihi laevia apparuerunt, si excipias earum exteriorum partem in qua aliquot conspiciuntur pili, qui ad earum margines quoque producuntur. Ligula conficitur e pilorum flocco. Panicula spiciformis, sive coarctata, secunda (more *Beckmanniae erucaeformis*) stricta, densiflora, confecta e spiculis alternis, generatim sessilibus, superioribus magis approximatis, subimbricatis, inferioribus non semper omnino sessilibus, secundis omnibus ae rachidi approximatis; et spiculae biseriatae, pedicellatae, imbricatae, muticae, pubescentes; totaque panicula bipollicaris circiter, saepeque fuscens; rachis striata, flexuosa, pilosa. Glumae subaequales, subquinqvenerves, pubescentes, illa potissimum, quae externe sita est: si

excipias valvam calycinam minorem, brevissimam; obtusam, laevem, quae diceretur quasi bracteola ad florum basim adposita, ab aliis diversa, quibusdam flosculi neutri, glumella univalvis, ut dicit Vis. Dalm. 1, p. 60, n. 67.

Structura haec, anomala potius, invehit peculiare genus *Brachiariae* Griseb. apud Ledeb. Ross. 4, p. 469.

Antherae aurantiacae, perpulcræ. Cariopsides cymbæformes, subellipticæ, nitidissimæ.

Affine *Panico paspaloidi* Pers. Syn., Parlat. apud Webb et Berthel. Phyt. Canar. T. 3, P. 2, p. 383, n. 3, t. 245, et ita ut differentie indigitatae dubitare faciant, num alterum sit alterius varietas majus, glabrum, in humidioris solo enatum: credere certe nequeo dari in *P. paspaloidi* foliorum laminam superne striatam, inferne laevem, ut e Parlatorei descriptione eruitur.

De affinitate cum *Panico brizoidi* (ex India) et cum *P. fluitante* Retz (ex India, Arabia, Madagascar), cf. Smith in Fl. Gr. c.

Confusionem cum *Beckmannia erucaeformi* (Barrel.) Host fecerunt Bory Chaub. Morée p. 31, n. 103.

Adeo a *Milio alternante* distare nequit *Pan. beckmanniaeforme* Mik., Trin. apud Spreng. n. Endt. 2, p. 83, Schult. Addit. 1 ad Mant. Cl. 2, p. 583, n. 4, e Brasilia, quod postponendum *P. fluitanti* dicitur, ita denominatum et descriptum, quomodo perlegi, ut strictè affine percipiatur; aliae quidem affines plantae videntur *P. mucronatum* Roth, ex India orientali et *P. truncatum* Trin., ex Ægypto; et *P. colonum* L., Trin., patria latissima, quod ad Linnaeanam speciem cum *P. zonali* Guss. et Bertoloni firmandum, post Linnaeani Herbarii inspectionem, sustinet Parlatore, Fl. Palerm. p. 42-3, n. 5 et iterum *Fl. Ital.* 1, p. 118 *Osserv.* ad n. 47; contrariam Bertoloni sententiam (*It.* p. 427) aequis sane rationibus refellens Parlatore.

Stenotaphrum Trin. Fund., sed cf. etiam Gr. Suppl. p. 102.

Stenotaphrum americanum (Thunbergi?) Schrank.

Rottboellia dimidiata Thunb. Pr. Fl. Capens. p. 23 (non L.?). Kunth En. pl. 1, p. 138, n. 3, Darracq in Bull. Soc. botq. Fr. T. 15 (1868), p. XII. *S. Swartzianum* Nees ab Esenb. Agrostogr. Capens. (1853) p. 62 partim? *S. glabrum* Nees ab Esenb. Gram. apud Mart. Fl. Bras. 2 (182), p. 92, n. 1. *S. sarmentosum* Nees ab Esenb. Bras., forte e Poiret compilatione exortum. Swartz Act. amicr. Natur. curiosr. Berol. 4 (1810), p. 89, t. 5, f. 2, Schrank Pl. rars. hrt. Monac. n. 98, Lamk. Ill. p. 205, n. 1134, t. 48, f. 1 b (media).

♀ Flor. ? Fruct. ? Ad Bayonne solum invasit et sese diffundere incipit. Habui a Mue.

Quae evulgavit Darracq l. c. mecum confirmavit in litteris datis die 22 Sept. 1870; pretiosum insuper gramen agricolis commendans.

Echinochloa Pal. de Beauv. Non seorsim, nec cum *Oplismeno*, ex Humboldt et Kunth Nov. genr., conjuncta, neque a *Panico* distincta laudatur a Meyer (G. F. W.) Prim. Flor. Essequeb. p. 65; sola aristae praesentia, quae caeterum in nostra quoque specie fere omnino oblitterata occurrit, pessime firmatum genus sustinens; et ita de nostra specie judicarunt Wahlenb. Sv., Endlicher Prodr., Fl. Norfolk. p. 17, Koch Syn., Visian. Dalmt., Asa Gray Man., Anders. Scand., Hooker et Arnott, Nees ab Esenb. Capens., Fries Scand., Steud. Glumac., Parl.

Ital., Caruel *Pr.*, Trin. Gram., Ledeb. Alt. Nobis vero quidam peculiaris habitus in *Echinochlois* inesse videtur, ad generis acceptionem impellens.

Echinochloa Crus galli (Pseudi Apulej, Caesalpini) Reichnb. Excursr. n. 126.

Cod. Paris. ex Lenorm. fol. 53 recto, Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 107, n. 275. De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1996. Griseb. Rum. Bith. 2, p. 470, n. 139, Willk. Lang. Pr. n. 189. Oplismenus Crus galli Kunth Gram., Fl. Berol. et En. pl. 1, p. 143, n. 30 et hujus Suppl. p. 102, n. 178. Panicum Crus galli Auctr., Koch p. 892, n. 4, Bert. p. 433, n. 4, Gaud. 1, n. 129, Figr. et De Notrs. Agr. Egypt. fragm. in Mem. Accad. Sc. Torin. S. 2, T. 14 (1854), p. 341, n. 19, Nees ab Esenb. Fl. Afr. austr. illustr. p. 58, n. 45. Trin. Gram. Panic. Diss. 2 (1826), p. 135, Parl. Fl. Ital. 1, n. 46, DC. Dub. p. 506, n. 4. Pan. Crus galli La Peyr. Herbr.; P. Cr. gall. et Cr. corvi Friy. in Herbr. Rum., L. et aliorum cum L., ex recentiorum observatione; Opl. Crus pavonis Nees ab Esenb., ex Desv. Gram. Chil.; P. hispidum Muhl. et P. longisetum Torr. vars., ex Asa Gray Man.; P. alectromerum Dulc. Engl. Bot. v. 13, n. 876, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 8 pl. mut.; Knapp Gram. Brit. t. 64, Host Gram. A. 3, p. 35, t. 51. arist. et Ibid. 2, p. 15, t. 19 sub-mut.; Flor. Batv. v. 6, t. 436, Leers Fl. Herbor. p. 13, l. 2, f. 1, Trin. Gram. fasc. 14, t. 162, Pal. Beauv. Agr. t. 11, f. 2, Dumort. Agrost. Belg. p. 138, t. 14, f. 53, Schrad. Fl. Germ. p. 243, n. 5, t. 3, f. 8 fl., Ard. Spec. alter. p. 16, t. 5, Fl. Dan. t. 1564, Reichnb. Icon. C. 11, t. 29, f. 1411-2, Sm. Lepidopt. Georg. 1, t. 17, Scheuchz. Agrostogr. p. 48, n. 1 et p. 49, n. 2, t. 2, f. 2 F. Matth. p. 407, Camer. Epit. p. 196, G. Bauh. Theatr. col. 136 mut., 137 arist., Lob. Ic. t. 14, f. 1, Dod. Pempt. p. 559, f. 2, Tabern. Krtb. p. 538, f. 2, Ic. t. 228, f. 2, Barr. Ic. t. 8, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 443, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 189, t. 4, f. 15, 16.

☉ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept. Oct.

Legi in Pyr. Arag. *Sobrarbe*, ad *l' Ainsa*, die 12 Sept. 1850. Habeo a Deville e Pyr. septentrionalibus.

Echinochloa echinata Link. hrt. Ber. descr. p. 204, sive *Panicum echinatum* Willd. En. (non Herbr. ex Spreng.), Jacq. Eclog. pl. 28, t. 20, patria America meridionali, a diversis diversimode judicatum est: species propria a W., Hornem., Jacq., Host, Nees ab Esenbeck, Steudel, Glum.; varietas *Cruris galli* secundum Link En. (non hrt., ubi dubius proponit), Trin., adeo similis est *E. Cruri galli*, ut aegre pro diversa specie recognosci queat.

Panicum Patrum, cf. quae supra dixi ad *Sanguinariam* in p. 256. *Pennisetum* Richrd. Circa generis fabricam cf. Figar. De Notrs. Agrostogr. Æg. fragm. in Mem. Accad. Sc. Torin. S. 2, T. 14 (1854), p. 369.

Panicum glaucum (Caesalpini) L.

Caes. De Plnts. l. 4, c. 58, p. 185. Bert. p. 421, n. 2, Gaud. 1, n. 122, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. ill. p. 55, n. 41, DC. Dub. p. 506, n. 6. *Setaria glauca* Pal. Beauv., Koch p. 803, n. 3, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 1999 et cum Figari l. s. c. n. 40, Kunth En. pl. Suppl. p. 106, n. 185? vars. e speciminibus regionum differentium; Willk. Lang. Pr. n. 183. *P. glauc.* et *Setar. glauc.* Griffith Posthum. Papers P. 3 (Calcutt. 1857) p. 35, n. 22 et p. 44, n. 1. La Peyr. Herbr.; *P. reclinatum* David., ex Timb. Herb. Chaix. Schreb. Gram. fasc. 2, t. 25, Host Gr. A. 2, p. 13, t. 16, Trin. Sp. Gram. fasc. 17, t. 195, Fl. Dan. t. 2162, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 2, t. 1, f. 3, Reichnb. Icon. C. 11, t. 47, f. 1466 B, E, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 13, f. 7 fl. anal.

☉ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept.

Legi in Pyr. Arag. *Sobrarbe*, ad *l' Ainsa*, die 12 Sept. 1850. Habeo a Deville ex Arrens.

P. purpurascens Humb., Kunth Nov. gen. sp., Kunth En. pl. (non Opiz) existimatur varietas *P. glauci* ab Hook. et Arn., *Botan. of Cap. Beechey's voy.* (China) 1836, p. 234. *P. glaucum* vero Humb., Kunth Ibid. p. 109, aliis est potius *P. imberbe* Poir. *Dict. Suppl.* T. 4, p. 272. De *P. purpureo* s. c. cf. etiam Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 107, n. 186, videasque Nees ab Esenb. apud Mart. Fl. Bras. 2, p. 240.

Panicum viride (Tragi? Lobelii) L.

Lob. 6 Trag. Stirp. h. p. 674, n. 6?, Lob. Icon. t. 13, f. 2; ita ego credo. Bert. p. 420, n. 2, Gaud. 1, n. 123, DC. Dub. p. 506, n. 7. *Setaria viridis* Pal. Beauv., Koch p. 893, n. 2, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2000, Willk. Lang. Pr. n. 184. La Peyr. Herbr. Engl. Fot. v. 13, n. 875, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 8, Knapp Gram. Br. t. 10, Fl. Dan. t. 852, Fl. Batv. v. 10, t. 831, Trin. Sp. Gr. fasc. 17, t. 203, Host Gr. A. 2, p. 12, t. 14, Leers Fl. Herbor. p. 13, t. 2, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 47, f. f. 1467. G. Bauh. Theatr. col. 138, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 443, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 189, t. 4, f. 1, n. 10.

☉ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept.

Legi in Pyr. Arag. ad *Torla*, die 3 Aug. 1850; in Pyr. Catal. humil. ad *Gerona*, die 22 Sept. 1853.

Fuerunt qui descripserint pro cariopsidibus sive pro illarum superficie, glumas, quae eis applicitae remanent.

Varietas minor, colore sordide purpureo suffusa, quae *P. Weinmanni* Roem. Sch., vel *P. purpurascens* Opiz, aut *Setaria rubicunda* Dumort. Belg., obvia mihi fuit praesertim in regione *Monseny* Pyr. Catal., abunde praesertim supra *San Ilary*, die 9 Sept. 1853; mox ad *Gerona* eam legi.

Panicum asperum (Tragi) Lamk. Fr. 3, p. 577.

Lob. 7 Trag. St. h. p. 674, n. 7. *P. verticillatum* Auctr., Bert. p. 418, n. 4, Gaud. 1, n. 124, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 13, n. 37, DC. Dub. p. 506, n. 8. *Setaria verticillata* Pal. Beauv., Koch p. 893, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 185. *P. verticill.* La Peyr. Herbr.; *Setaria ambigua* Guss. Sic. et Pl. vasc. Inar. p. 374, n. 2. Engl. Bot. v. 13, n. 874, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 14, Knapp Gr. Br. t. 9, Fl. Dan. t. 2163, Fl. Batav. v. 11, t. 101, Host Gr. A. 2, p. 11, t. 13, Trin. Sp. Gram. fasc. 17, t. 202, Reichnb. Icon. C. 11, t. 47, f. 1465 A, Lamk. Ill. t. 43, f. 1. G. Bauh. Theatr. col. 139, Tabern. Krtb. p. 516, f. 1, Icon. t. 200, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 469, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 189, t. 4, f. 11.

☉ Flor. Jul. in Autumn. Fruct. per totum Autumn.

Legi in Pyr. septr. humilior. med. ad *Toulouse*, die 9 Oct. 1852. Habui ex *Narbonne* a Delort, qui dedit etiam formam respondentem *Setariae ambiguae* Guss.

Culmi, in superiore parte praesertim, striati et scabri; inferius aliquando ramosi. Vaginae, foliorum inferiorum praecipue, compressae. Paniculae rami in spiram, potius quam in verticillum dispositi, nomen specificum usitatum minus accurate impositum fuisse demonstrant, quapropter Lamarekianam laudo et praefero denominationem.

Paniculae adultiores, cum tota interdum planta, erubescere solent.

Setar. ambiguam Guss., quam ego, ut jam Parlatores *Fl. Palerm.* et iterum *Fl. Ital.*, ad *P. asperum* retuleram, ad *P. viride* relatam vides a Bertoloni. Alienam sibi tenet opinionem Gennari, qui de Gussoniana planta observavit: « *Inflorescentia Setar. verticillatae, setulae Setr. viridis prostant. Utrum ne hybrida ex utraque progenies?* » Centur. Pl. Ligust. n. 86.

Miliaria Plinii, Nat. h. l. 22, c. 25, vel 78; pro *P. aspero* temere designata est a Sprengel, Hist. r. hrbr. p. 201 et cum eo a Desfontaines in Plin. ed. Lemair. T. 7, p. 269. Pro *P. viridi* eam habuisse Tragum compertum habemus. Majore jure suffici posse *Sorghum halepense* ego dicerem, quod sero campos cerealibus satos invadit. Fée illam potius videt in *Cuscuta majore*; cf. ejus Plin. ed. Panck. T. 14, p. 198-9. Porro, prudentius actum esse judico ab iis, qui a quacunque de illa interpretatione sese abstinuerunt.

Nazia Adans.; *Lappago* Schreb.; *Tragus* Haller.

Lappaginem Plinii pro *Rubia erratica* recepimus; ejusdem *Tragum* pro *Salsola Kali*. Nomen ergo novum postulabat hoc genus, quod ab Adansonio impositum est, *Fam. pl.* 2, p. 31 et p. 581, et a Pourret susceptum. Necker etiam, de Adansonio, ut videtur, ignarus, errorem correxerat, in medium efferrens suam *Echistachydem*, *Elem. bot.* 3, p. 228, n. 1611.

Genus illustrarunt Figar. et De Notrs. Agr. Ægypt. fragm. in *Mem. Accad. Sc. Tor. S.* 2, T. 14 (1854), p. 387.

Nazia racemosa (Ruellii? Gesneri) Pourr. in Herbr. suo Matr. aservato.

Alopecur. spec. fruct. caudat., Ruell. de Nat. Stirp. l. 2, c. 118, p. 579, lin. 25? Gesner infr. citatur. *Lappago racemosa* Schreb. Gr., Bert. p. 821, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 124, n. 126. *Tragus racemosus* All. Pedem. ex Hallero, Koch p. 891, Gaud. 1, n. 143, St. Hilair. (Aug.) in Bull. Sc. Physiqs. etc., Orleans T. 3 (1810), p. 25-30! DC. Dub. p. 501, Willk. Lang. Pr. n. 181. *Lapp. racemosa* La Peyr. Herbr.; Gram. supin. monspel. Richr. de Bellev. Dessain pl. Langd. (Montpell. 1605) tab. 1.^a innumer. Schreb. Gram. t. 4, Host Gr. A. 1, p. 28, t. 36, Flor. Graec. Sibthrp. C. 2, p. 1, t. 101, Sturm Hefl 34, Dumrt. Agr. Belg. p. 139, t. 14, f. 55, Pal. de Beauv. Agr. t. 6, f. 13, Reichnb. Icon. C. 11, t. 30, f. 1414, Zannich. Venz. p. 134, t. 208, Scheuchz. Agrostgr. p. 76, n. 1, t. 2, f. 7 C, D, Monti Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 103. Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 3, f. 20, G. Bauh. Theatr. col. 15, 16 fig., eadem ac Prodr. p. 2, n. 3, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 467 f. extr.; Bellev., iterum, in Gilib. Demonstr. botqs. p. 95, n. 266 cum tab. ead. s. c., Barr. Ic. t. 718.

⊙ Flor. Æstate. Fruct. Aug. in Autumn. exordientem. Per regionem mediterraneam frequens.

Legi in Pyr. or., *Conflent*, inter *Cattlar* et *Eus*, die 30 Sept. 1843. Ferunt repertam esse ad *Lourdes*; ego vidi ad *Toulouse* et ad *Grenou*, Pyr. aurigr.; insuper observatam circa *Torla*, *Sta. Liestra*, in *Sobrarbe*.

Lapp. decipiens Figr. et De Notrs., l. s. c. p. 389, n. 53, t. 131, f. 37, nostrae speciei faciem prae se fert, sed distincta videtur. *Lapp.*, vero, *racemosam* var. erectam Kunth Revis. Gram. 2, p. 413, t. 120, ceu speciei nostrae varietatem recipere ego diffideo.

Tribus 4.^a PHALARIDEAE Kunth.

Sub-Trib. 1.^a ANTHOXANTHEAE N.

Anthoxanthum L., *Flavia* Heistr. ex Fabric. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2, p. 371.

Anthoxanthum odoratum (Dalechampii) L. Sp.

Dalech. Hist. pl. Lugd. 1, p. 426, f. 1, descr. in p. 425. Koch p. 895, Bert. p. 324, n. 1, Gaud. 1, n. 51, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 28, n. 54, Wils. apud Hook. Bot. Misc. 1 (1830), p. 338, n. 11, DC. Dub. p. 509, Willk. Lang. Pr. n. 152. La Peyr. Herbr., A. gracile Bicchi Agg. Fl. Lucch., A. villosum Du Mort., ex Crépin. Engl. Bot. v. 9, n. 647, Knapp Gr. Brit. t. 1, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 8, Trin. Spec. Gr. 1, t. 14, Schreb. Gram. p. 49, t. 5, Host Gr. A. 1, p. 5, t. 5, Fl. Dan. t. 666, Fl. Batv. v. 2, t. 141, Schk. Handb. t. 4, Drev. et Hayn. Ch. pl. Eur. 3, p. 26, t. 40, Sv. Bot. v. 1, t. 11, Dumort. Agr. Belg. t. 10, f. 38, Mill. Linn. Syst. ill. Cl. 2 Ord. 2 cum tab., Poit. Turp. Fl. Par. p. 39 et t. 39, Leers Fl. Herbor. p. 6, t. 2, f. 1, Sturm Hefl 4, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) p. 14, t. 1 f. fr. anal., item Schrad. p. 49, t. 5, Kunth s. c. t. 8, Reichnb. Icon. C. 11, t. 106, f. 1722-5, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 84, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 13, f. 2 infl. et pars analytica, Boec. Mus. pnt. p. 67, t. 57, Barr. Ic. t. 124, f. 1, Loes. Fl. Pruss. p. 110, t. 22 mala; Gr. anthox. Cienfueg. Hist. pl. MNS. (1627) T. 6. P. 1, p. 86, 88 fig. ex Asso Arag. a. 24, G. Bauh. Theatr. col. 44, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 466, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 193, t. 7, f. 25; cum tab. 4, f. 25?

☞ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *San Cosme de Guara*, die 15 Jun. 1850. Habeo a Deville e Pyr. septr. mediis.

Glumae corollinae seu paleae sunt in hoc genere obtusae et aristatae, sed non acutae, minus adhuc acuminatae, ut quidam eas declarant: cf. Leers Herbrn., Scholler Barb., Retz. Scand., Huds. Angl., Willd. Ber. et Sp. pl., Krock. Siles, Vitm. Lej. Spa, Summ. pl., Rebent. Neomr., Kickx Brux., Seb. Maur. Rom., St. Am. Agen., Naccr. Ven. Quis credidisset hisce addendos esse quoque Desf. Atl., Koel. Gram., DC. Fr., Gmel. Bad. Als., Pers. Syn., Ait. Kew., Baumgart. Trans., Spreng. Hal.

Anthoxanthum laxiflorum ex Chaub.

Cf. Chaub. apud St. Am. Fl. Agen. p. 13. A. Puelii Lecoq, Lam., Durieu Act. Soc. Linn. Bord. T. 20 (1854?) et in Bull. Soc. botq. Fr. T. 2 (1855), p. 57, Godr. Gr. Fr. 3, p. 443, Willk. Lang. Pr. n. 153. A. aristatum Quibusd. (non Boiss.) Lloyd Fl. Ouest. Fr. (1854) p. 505. A. myrtense Todr. ad amicos, A. angustifolium Plan., ex Lang. Fl. Batv. v. 14, t. 1084.

☉ Flor. Maj. abeunte, Jun. Fruct. Jun. abeunte, Jul.

Legi in Pyr. Cantabr. humilior. prope *Hendaye*, die 23 Maj. 1879. Observavi ad *Biarritz*, *Byriathu*, supra *Irun*, et. Commune est *aux Corbières*, ex Tinbal. Ad *Barèges* vidit Debeaux. Stirpem occidentalem esse ego putaveram.

Agi de planta annua, indeque ab *A. odorato* distincta, illico percepi. Specimina mea praestant paniculae colore sub-violaceo.

Hackel, Catal. Gram. Lusit. (1880), visis hujus stirpis varietatibus plurimis, eam esse legitimam speciem denegat, eamque in *A. odoratum* injicit, prompte, nec dubitanter, ut alii fecerunt, primo forte Villar. *Dauph.* 2, p. 57, Obs.

Cur *Pueli* nuncuparetur species, quae duorum virorum cura prodiit, Pueli et Maillei? Praestat eam *laxifloram* nuncupare a Chaubard, qui primus ab *Anth. odorato* distinxit, bonisque characteribus fulcivit, quamvis non speciem, sed hujus varietatem tantummodo declaraverit.

Phalaris Dioscr.?, L. *Phalr.* Dioscr. l. 3, c. 149, Plin. Nat. h. l. 27, c. 12, vel 102, a plurimis et cum istis a Sprengel quoque judicata est *Ph. canariensis*, quae species num in Graecia reperiatur valde incertum est, imo non liquet. Desfontaines et Fée aliam, de *Ph. aquatica* protulerunt interpretationem, sed obstant radices numerosae descriptae a Dioscoride, veluti si eas fibrosas diceret, quas nostra species vulgo plerumque tuberosas ostendit, revera non semper unico constante tubere. Reapse, Dioscoride Plinioque attente perlectis vix eorum *Phalaris* pro nostrorum congenere reciperetur, sed ubi melius illa collocaretur suggerere non audeo. Non certe ad *Echinochloam Crus galli*, ut opinabatur Caesalpinus.

SECTIO 1.^a PHALARIDES GENUINAE.

Phalaris brachystachys (Grisley) Link apud Schrad. *Journ.* 1806.

Gr. phalr. alter. lusit. non descr. Grisley Virid. Lusit. (ex ed. Vandell. p. 48, n. 660)! Parl. Fl. Palerm. p. 12, n. 4 et Fl. Ital. 1, n. 11, Willk. Lang. Pr. n. 145. *Ph. nitida* Presl., Bert. p. 338, n. 2 et 2, p. 450, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2004. *Ph. canariensis* Ass. Arag., Brot. Lus., Sav. Pis., Vis. Dalm. et plurium scriptorum, saltem partim, ut credo. *Ph. canariensis b* Cambess. Balear. n. 606? *Ph. quadrivalvis* Lagasc. Gen. Sp. autopsia loci confirmata; ego vero illius archetypa Matrili videre nequivi. Trin. Spec. gram. fasc. 7, t. 75 (nec 74 cum Parl.).

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Per regionem mediterraneam, cum *Olea*, solum praediligens calcareum.

Legi in Pyr. Navarr. sub *Pamplona* ad *Orcoyen*, die 3 Jul. 1844; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 28 Maj. 1851.

Culmi saepe plures ex eodem nodo; vaginae saepius ventricosae.

Ph. canariensem Savi, *Fl. Pis.* p. 52, a Bertoloni, ad speciem vulgo Linnaeanam citatam, ego, sive e descriptione, quamvis manca, sive quia per Etruriam *Ph. brachystachydem* neque *canariensem* spontaneam offenderim, ad *Phalaridem* nostram sine mora retuleram; meum iudicium confirmatur a Caruel, *Prodr. Fl. Tosc.* n. 2177. Reapse excludi debet e Saviana prolatione *Ph. major. sem. alb.*, Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 186, t. 3, f. 1, quae ad veram *Ph. canariensem* pertinet.

Non percipio, qua ratione *Ph. nitida* Presl a *Ph. brachystachyde* Link sejungi possit, ut Trinianae auctoritati (*Gram. Panic. Dissrt.* 2, 1826) nimium concedens voluit Boiss. *Voy. botq. Esp.* n. 1726; nisi opinio haec exorta sit e quadam confusione a Link postea ingenerata, Hrt. Berol. En. alter. p. 66, n. 572, Hrt. Ber. descr. p. 63, n. 132, ubi *Ph. nitida* Presl. ad *Ph. caerulescentem* Desf. amandatur.

Ante adventum meum Monspeli (1835) haec *Ph. brachystachys*, ibidem sat frequens, sumebatur pro *Ph. canariensi* (Nic. Myreps.) L., quam circa hanc urbem late cultam vidi et cujus descriptiones iconesque optimae reperiuntur apud Schreber *Gram.* p. 38, t. 10, f. 1, 2 et Host *Gr. A.* 2, p. 28, t. 38, quae opera extant in Bibliotheca Schol. bot. Monspel. Hac consideratione commotus tunc scripsi: « *Quotidie magis persuasum habeo, species plantarum traditione potius quam directo studio generatim addisci, unde plurium errorum conservatio et studiosis occasio facilis criticam exercendi.* » Monspel., die 29 Maj. 1836.

Phalaris aquatica (Barrelieri) Desf. *Fl. Atl.?* Savi *Fl. Pis.* p. 53.

Barr. Ic. t. 700, f. 1. Koch p. 894, n. 3 (expurg. syn.); Bert. p. 341, n. 4 et v. 7, p. 612. *Ph. caerulescens* Parl. *Palerm.* p. 16, n. 8 et *Fl. Ital.* n. 15, De Notrs. *Reprt. Fl. Ligust.* n. 2006. *Ph. bulbosa* Cav., DC. *Dub.* p. 507, n. 4, Sebast. *Romnr. pl. pl. fasc. alt.* p. 62, n. 174. *Ph. bulb. et Ph. aquat.* Willk. *Lang. Pr.* ns. 148, 149. *Ph. cylindrica* La Peyr. Herbr.; *Phleum alatum* Host *A. ed.* 2. *Flor. Graec. Sibthrp.* C. 1, p. 42, t. 57, Cav. *Ic. Descr.* p. 46, n. 70, t. 64, Trin. *Spec. Gram. fasc.* 7, t. 76.

¶ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* Jun. Jul. Per regionem mediterraneam inferiorem et calidiorem facilius obvia; reperitur quoque in Cantabr. merid. calidiore, solum praediligens calcareum.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Pamplona*, ad *Ulina*, die 17 Jun. 1846. Observavi ad *Urroz* (inter *Pamplona* et *Agoiz*) prope *Alzazua*, ad *Nardués*: vidi quoque ad *Bilbao*.

Ph. nodosa W. *Lng.* n. 150, indicata ad *Durango* (ex Olazabal), ea quoque a nostra planta non differt.

Provenit interdum ad fossarum margines, alias in campis; statura bi-tripedalis et ultra. Culmi inferne nodosi, e tuberibus saepe 2-3 super impositis; tubere inferiore rotundo, medio obovato, superiore oblongo-attenuato, omnibus vaginatis, infimo e foliorum rudimentis emarcidis tecto (radice! Sebastiani, Mauri, Bertoloni, Gussone).

Folia plana, ligulae laciniatae. Racemus oblongus, cylindraceus, laevi tinctura caerulescenti denique pictus. Paleae, sive glumae corollinae saepius glabrae, non tamen semper, vidi enim aliquando glumas aliquot setis parce conspersas, quae forma, *Ph. villosula* De Notrs. Herbr., merito a Parlatore pro lusu speciei nostrae recognita est.

Speciem sub hoc nomine primo descripsit Linnaeus in *Amoen. Acad.*

T. 4, p. 264, cum Juslen; dein retulit in Sp. pl. ed. 2, p. 79, n. 3, ei referens Barr. Ic. t. 700, f. 1 (quae nostrae plantae plane convenit), addito Buxb. Cent. 4, t. 53, quam ei (sit pace Grisebach) negamus; neque Buxbaum, suam stirpem comparans cum Barrelieri figura, de illorum identitate persuasus fuit. Patrias tribuit Linnaeus Tiberim (ad ripas) et Ægyptum; sed specifica illius phrasis parum valet, neque descriptio in Amoen. Acad. data praestantior et tanti est, ut tute assequi possimus, num Tiberina aut Ægyptiaca specimina ei potius valuerint ad ea concinnanda, quae nobis reliquit: porro, ego non video unde absoluta et certa argumenta pro habenda Tiberina planta ceu vera *Ph. aquatica* L. desumere potuerit Bertoloni l. c. p. 342, quin imo patuit Parlatoreo, rem in ipsius Linnaei Herbario inquirenti, *Ph. aquaticam* L. Herbr. spectare ad insequentem *Ph. nodosam*.

Ego vero in suspicionem veni, duas sub uno *Ph. aquaticae* nomine confudisse species Linnaeum, quem ideo ceu denominatorem praetereo, contentus speciei denominationem sumere, non a Willdenow, qui Linnaeanum errorem auxit adjungendo alienam et distinctam speciem *Ph. minorem* Retz, sed a Desfontaines, quem bonam distinctionem egisse reor dum *Ph. aquaticam* cum Barr. Ic. t. 700, f. 1 firmavit, et pro *Ph. caerulescenti* supra citatum Buxbaumi locum suscepit. Obstat mihi Parlatoreo, qui, viso Desfontainesii Herbario, hujus *Ph. aquaticam* ad *Ph. truncatam* Guss. Sicil. refert, in *Fl. Ital.* n. 13 et ita cum eo rem gerunt Cosson et Dur., *Explor. Sc. Algér.* p. 25, n. 5, patriam Galliam australem quoque huic postremae speciei tribuentes. An duae species in unam confundebantur a Desfontaines? Tutius tunc erit speciem a Savio definire.

Ast *Ph. caerulescens* Desf. mihi non adeo clara sese offert; plures magnique nominis viri, Bertoloni, Koch, Boissier, Kunth, Parlatoreo, Grisebach, Caruel, eam vident in specie, de qua agimus.

Ph. aquaticam Flor. Graec. a me citatam praetermiserunt Bertoloni, Boissier, Parlatoreo. Quomodo illam evocabere ad *Ph. minorem* Retz, speciem annuam et radice fibrosa praeditam? Porro, erravisse Parlatoreo minime dubito: ut erravit Fauché in *Expéd. Sc. Morée* n. 97, adducendo ad nostram eandem speciem *Ph. nodosam* Fl. Graec.

Phalaridis bulbosae Cavanillesi specimina archetypa in Herbr. hrt. Bot. Matr. incassum perquisivi.

Secunda Barrelieri figura in tabula citata (700) num ejusdem speciei iteratio, num insequentis fuerit, ut quidam putant, ultra modum difficile erit asserere; e nimium concinna Jussiaei adumbratione, Obs. p. 110, n. 1201, locique ignorantia.

Phalaris nodosa (Barrelieri) L. Syst.

Barr. Ic. t. 10, Obs. p. 110, n. 1203 credo. Bert. p. 339, n. 3, Parl. Fl. Ital. 1, n. 16, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2005, Godr. Gr. Fr. 3, p. 441. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 41, t. 56 vix., Trin. Spec. Gr. fasc. 7, t. 81. Mont. Prod. Gram. p. 47 tab. icon. n. 43.

♂ Flor. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. orient. et Catal. humilioribus.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 11 Jun. 1851.

Gramen plerumque caespitose crescens, statura interdum plus quam orgyali, culmis basi tuberosis, quod tamen non semper intervenit, paniculis aliquando caerulescentibus. Glumae corollinae villosae. Elatius reperii solo sub-humido enatum, cum *Juncis*, vel cum *Scirpo polymorpha*

permixtum; in locis vero siccis longe minus, nec adeo spectandum obvenit.

Ambae citatae icones Florae Graecae, ad hanc et ad superiorem speciem, tubera offerunt, sed quae finguntur in *Ph. nodosa* ceu culmi pars describuntur, in p. 42, eaque bulbos vocat Smith; dum eadem tubera in *Ph. aquatica* iste nodos appellat, radici perperam tribuens.

Subdivisio generis a Parlatore petita e *culmo basi haud nodoso* et e *culmo basi nodoso*, fallax est, quum character iste in hoc genere minime constans sit, ut in proximo genere *Plantinia*, in aliisque etiam ejusdem Ordinis generibus remotioribus, quod unicuique adeo patet et ita, ut supervacuum fuerit de hisce exempla proferre.

Phalaris praemorsa (Rayi) Lamk. *Fr.* 3, p. 566 et *Dict.* 1, p. 93, n. 9.

Gr. phalar. lusit. Ray Hist. pl. 2, p. 1248, n. 3; teste Aiton ab anno 1687 in Anglia cultum. *Ph. paradoxa* L. Sp. Koch p. 894, n. 4, Bert. p. 343, n. 6, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2008, Kunth Ea. pl. 1. Suppl. p. 23, n. 46, DC. Dub. p. 507, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 147. *Ph. parad.* La Peyr. Herbr.; *Ph. appendiculata* Schult. Mant. 2. Hochstett. Pl. Schimpr. Abyss., ex Richrd. A. Tentam. Fl. Abyss. *Ph. pseudo paradoxa* Figr., D. Nris., e nota hujus MNS. in meo exempl. Agr. Ægypt. n. 9; *Ph. obvallata* Trin. Phalr. ex Gren. Fl. Massil. adven. Suppl. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 43, t. 58, Host Gr. A. 2, p. 30, t. 40, Trin. Spec. Gr. fasc. 7, t. 82. Schreb. Gram. t. 12, Reichnb. Icon. C. 11, t. 52, f. 1491, Linn. fil. Decad. p. 35, t. 18. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 187, t. 3, f. 6, infer. inter., Pluk. Phytgr. t. 33, f. 5.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. orient. cum *Olea*; rarius in Pyr. Cantabr. magis meridionalibus.

Legi in Pyr. Catal., humilior. ad *Castello de Ampurias*, die 12 Jun. 1851. Vidi ad *Durango* et ad *Bilbao*.

SECTIO 2.^a **DIGRAPHIS** TRIN., **Baldingera** Gaertn., Mey., Schrad.

Phalaris arundinacea (Tragi) L. Sp.

Lob. 9 gen. Trag. St. h. p. 671, n. 9. Koch p. 894, n. 5, Bert. p. 344, n. 7, Gaud. 1, n. 131, Kunth Ea. pl. 1, Suppl. p. 23, n. 47, DC. Dub. p. 507, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 151. *Ph. aspera* Bonam. Nann. ex Lloyd Loir. infr.; *Ph. caroliniana* Walt., *Ph. americana* Ell., Torr., ex Hook. Fl. Bor. Amer.; sed Torrey, non Elliot, ex Darl. Cestr., confirmante Asa Gray Man.; *Ph. californica* Hook. et Arn., ex eodem Asa Gray. *Arundo colorata* Ait., La Peyr. Herbr.'s. l. Engl. Bot. v. 6, n. 402 et v. 30, n. 2160, f. 2 flor., Knapp Gr. Brit. t. 98, Flor. Dan. t. 259, Fl. Batv. v. 7, t. 497, Host Gr. A. 2, p. 25, t. 33, Sv. Bot. v. 2, t. 107, Schrad. Fl. Germ. p. 180, n. 4, t. 6, f. 5, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 13, f. 3 spiel. fl., Hoffm. Fl. Allmgn. (1804) t. 4, f. 1, Leers Fl. Herbor. p. 18, t. 7, f. 3, Schk. Handb. t. 9, Reichnb. Icon. C. 11, t. 52, f. 1494, Scheuchz. Agrostgr. p. 126, n. 1, t. 3, f. 4 A. B. C. Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 59. G. Bauh. Theatr. col. 92 et 37. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 480, f. 2, ex Tabern. Krtb. p. 525, f. 1, Icon. t. 211, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 203, t. 6, f. 41 et 43.

☿ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Cantabr. sub *Astigarraga*, die 27 Jun. 1857; in Pyr. Catal. humilior. ad *Castellò de Ampurias*, die 9 Jun. 1851. Habeo a Deville e Pyr. septr. med. Observavi ad *Durango*, *Bermeo*, *Oloron*, *Tarbes*, *Bagneres de Bigorre*, *Toulouse* etc.; in Pyr. Arag. vidi ad *Bolea*.

« *Mihi vero hoc genus Arundinis principium esse videtur.* » Trag. l. s. c.

Dodonaei Pempt. p. 558 figura, nec descriptio, huc pertinet; et revera, ut etiam Courtoisii sonat opinio, sub illo *Gramine Triticum repens* quoque una confundi videtur.

Extra Pyrenaeos observavi varietatem variegatam, vidique strias illas non exacte respondententes inter utramque folii paginam. In superiore pagina striae numerosiores videntur, nonnullaeque earum pallidiores conspiciuntur, ita ut laevem gradationem efficiant illarumque aliquae in inferiore pagina non percipiuntur. Unde conjicitur, duplicem

saltem esse vasorum ordinem, aut saltem strata duo distincta folium graminum quoque efficere. Hoc latius attenteque observandum erit de foliis, bracteis, sepalis et petalis variegatis, ut statui possit num revera idem semper modus occurrat vel eadem extet lex.

Lygeum Loeffl. It. p. 284 et in Boruss. It. ex ed. Forsteri 2 (1771), p. 196-203.

Lygeum tenax (Arabum) Salisbr. Pr. p. 26.

Albardin Arab., cf. Colmeir. Exam. trabaj. concern. Fl. Esp. Lusit. (1870) p. 22. L. Spartum L. Sp., Bert. p. 827, Parl. Fl. Palerm. p. 31, n. 19 et Fl. It. 1, n. 39, Figar. et De Notrs. Agr. Egypt. fragm. in Mem. Accad. Torin. S. 2, T. 14 (1854), p. 322, n. 4, Guss. Sic. synps. p. 53, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 14, n. 23, Willk. Lang. Pr. n. 141, Schreb. Gram. fasc. 2, p. 147, tab. 52, 53, Loeffl. It. Hisp. p. 284, t. 2, Gaertn. fil. Fruct. Sem. pl. 3, p. 5, t. 181, f. 5 fr., Lamk. Ill. t. 39; Pal. Beauv. Agr. p. 140, t. 25, f. 6, Kunth l. c. t. 2, f. 1 flor. anal., König et Sons Annal. of Botan. 2 (1806), p. 548, t. 15, ut videtur, ex Richard L. Cl. Mém. Mus. (1799) p. 28, t. 3, Clus. Hisp. p. 506-7 fig., Hist. pl. 2, l. 6, p. 220, f. 2, Dod. Pempt. p. 765, f. 2, Lob. Obs. p. 45, f. 2, Icon. t. 88, f. 2, ambo ex Clus.; Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 178, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 65-66 fig., Cupan. Panph. 2, t. 107, Albardin, Cienfuegos Hist. pl. MNS. (1627) T. 6, P. 1, p. 436, p. 466 fig., ex Ass. Arag. n. 42, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 511 fig.

☞ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun. Jul. In calidioribus Pyr. Arag., Catalaunicorum.

Legi in Pyr. Arag. ad *Plancencia*, inter *Ayerbe* et *Huesca*, die 4 Jun. 1850; in Pyr. Catal. ad *Castello de Farfaña*, die 23 Aug. 1851. Vidi ad *Murillo-Gallego*, ad *Balaguer*.

Placuit hanc referre Loefflingi notam: « *Individuum unica vice legi tribus flosculis praeditum, glumis tribus exterioribus, tribus interioribus, omnibus perfectis genitalibus.* » et mox « *Clusii figura, licet bona, flosculos male pictos ostendit, ex quo occasio data est G. Bauhino, ut diceret Gramen paniculatum (Pin. p. 5 a, n. 2), quod Tournefortius emendavit in spicatum, licet nec unum, nec alterum sit.* » Loeffl. It. p. 287. Haec secunda observatio in editione Forsteriana omissa est.

Spartum Plinii, Nat. h. l. 19, c. 2 vel 7, videtur potius *Stipam tenacissimam* designare. Sed fuerunt qui habuerint pro *Lygeo* nostro *tenaci*, vel *L. spathaceo* Lamk., inter quos fuisse video Gesnerum Johann., Phytogr. sacr. gener. P. 3 (Turici 1763) p. 23, non omnino renuente Desfontaines, in Plinii ed. Lemair. T. 6, p. 371. Speciei historia certe a Clusio non incipit; planta ab Hispanis vulgo usitatissima. Si Plinium relinquere malimus, ejusque historiam in libris petendam censemus, subveniant tunc Arabes, penes quos gramen hocce *Albardin* nuncupabatur.

Lygeum ex Ahenaeo vacillat: praestantior fuisset *Albardinia*!

Sub-Trib. 2.^a PLANTINIEAE N.

Plantinia N., *Phleum* L., vel ex L. Auctor.

Phleum, sive quod spectes illius similitudinem enunciatam cum *Typha*, sive quod consideres nomen olim datum a Theophrasto palustri et spinosae plantae (Hist. pl. l. 4, c. 9 et 11), aliis et *Stoebe* dictae, improprium sane nomen est ad hoc genus reptatum, quod ultra retinere probrosum esset. Proposuit Adanson nomen *Stelephuri* (*Fam. pl.* 2, p. 607), a quo ego caveam, eo magis, quia ea quae in notis a Bod. a Stapelio dicuntur, l. 7, c. 10, p. 842-3, intuta mihi visa sunt. Nam ibidem ad marginem legitur *Steliphyros*, id est *plantago*, unde a quo-

cumque gramine adverteremur. Apparet *Stelephuros Theophrasti* primum in considerationem attulisse Anguillara, *Sempl.* P. 2, p. 182, cujus plantam G. Bauhinus, *Pin.* p. 4 b, n. 1, ad *Phleum pratense* Auctor. retulit, a quibus suscepit Adanson, re ne tantillum quidem considerata. Sprengel, *Hist. r. hrbr.* p. 80, dubitavit num *Stelephuros* Theophrasti spectaret potius ad *Secale villosum*, minime contemnendo iudicio, amplexo quoque a Desfontaines, in *Plin.* ed. Lemair. V. 7, p. 81. Fraas vero, *Fl. Class.* p. 303, *Elymum crinitum* potius interpretatur. Vigna, *Animadv.* in *Theophr.* (1625) p. 104, Caesalpinum negligenter legens, vel non intelligens, falsam hujus indicat sententiam, quae reapse apud hunc, *De Plnts.* l. 4, c. 58, p. 184 lineae ultimae, nulla fuerat, ut nulla quidem data est ab Aretino in l. 8, c. 16, ps. 327-8, qui se circumscriptis ad relationem verborum Theophrasti, iudicium abstinens: sed ex *Herbr. Tornab.* 1563, fol. 106, ns. 271-2 conjicitur *Stelephurum* Plinii ipsum pro *Avena panicea* interpretatum esse.

Rebus ita se habentibus, vel obscuris vel manifeste falsis, huic ego generi nomen indendum esse novum ratus sum, illudque *Plantiniam* dico, in honorem Christophori Plantini Turonensis, civis et incolae Antuerpiensis, typographi insignis, bibliopolae munificentissimi, rei herbariae optime meriti, utpote qui multa cum diligentia, amore et generositate, plura botanicorum opera edidit; quem virum, inter parandum opus *Stirpium Illustrationes*, sibi exoptabat Lobelius exclamans: « *Ingenuus et liberalis alter Plantinus nobis deest.* » cf. *Adversr. Append.* p. 464 (Prolog., ad finem).

SECTIO 1.^a CHILOCHLOA PAL. BEAUV.

Plantinia aspera (Caesalpini) N.

Caes. *Herbr. Tornab.* 1563, fol. 108, n. 278. *De Plants.* l. 4, c. 58, p. 185. *Phleum asperum* Vill., Koch p. 898, n. 5, Bert. p. 385, n. 5, Gaud. 1, n. 137, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 21, n. 37, DC. Dub. p. 508, n. 2. *Phl. Lima Pourr.* *Herbr. Matr.*, Ph. annuum M. a Bieb., Koch C., ex Griseb. apud Ledeb. Ross. v. 15, n. 1077, Knapp *Gr. Brit.* t. 8, *Host. Gr. A.* 2, p. 28, t. 37, Jacq. *Icon. rar.* 1, t. 14, *Sturm Heft* 26, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 51, f. 1487, Vill. *Dauph.* 2, p. 61, n. 2, t. 2, f. 4 fl. anal., Barr. *Icon.* t. 28, f. 2, Schradero dubia, mihi vero non.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. Arag. humilior., inque orientalib. et septr. mediis.

Legi in Pyr. Arag. ad *Huesca*, die 8 Jun. 1850. Reperitur huc illuc circa *Toulouse*, num invecta sit e regione mediterranea dubitari potest. In *Roussillon* non est rara.

Planta repens, sed coarctata nec laxa, qua re cum ramulis multis habitus strictus remanet, qui erectus et vere perpendicularis est: culmi e basi ramosi. Panicula superne quidquam attenuata. Antherae albae, sive potius sacculi emisso polline albidis sese ostendentes. Color herbae laete viridis, non sine aliqua glaucescentia. Sub exsiccatione gratum *Melilotorum* quorundam odorem emittit, ab eo *Anthoxanti* non absimilem.

Plantinia phalaroidea (Gesneri? Tabernaemontani) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmied. tab. lign. 3, f. 19, n. 2; *Gr. typh.* 1 *Tabern. Krtb.* p. 531, f. 1. *Phleum Boehmeri* Wibel, Koch p. 898, n. 4, Bert. p. 356, n. 6, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 21, n. 38, Willk. *Lang. Pr.* n. 162, Griseb. apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 656, n. 4. *Phl. phleoides* Koel., Gaud. 1, u. 138. *Phalaris phleoides* L., DC. Dub. p. 507, n. 9. *Phlm. Boehmeri* La Peyr. *Herbr.*, dempto specimen? et *Phl. pratense* La Peyr. *Herbr.*, partim.; *Ph. arvense* et *Ph. asperum* Pourr. *Herbr. Matr.*; *Ph. arvense* Pourr. *Herbr. Paris. asserv.*, *Ph. phalaroideum* Chaix *Herbr.*, ex Timb.; *Ph. arenarium* Krock. *Siles.*? *Ph. brevifolium* Dulac., *Ph. montanum* Koch C.?, ex Griseb.; *Chilochloa phleoides* Desv. *Obs.*

Angrs. Engl. Bot. v. 7, n. 459, Knapp Gr. Brit. t. 5, Host Gr. A. 2, p. 26, t. 34, Roem. Fl. Eur. fasc. 9, n. 1, Sv. Bot. v. 6, t. 396, Fl. Dan. t. 531, Kunth l. c. t. 6 anal. fl., Dietr. Fl. Bor. v. 9, n. 592, Reichnb. Icon. C. 11, t. 51, f. 1488. Tabern. Icon. t. 217, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 51, f. 1, Barr. Ic. t. 21, f. 1.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Frequentior in calidioribus regionis mediterraneae; alibi rara.

Legi in Pyr. septr. med. ad turrin *de Marignac* prope *St. B at*, die 23 Jun. 1843; in Pyr. Arag. ad *San Cosme de Guara*, die 14 Jun. 1850; in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *le Puig d'Entreillas* prope *Ceret*, die 2 Jun. 1848; in Pyr. Catal. maritim. ad *Rosas*, die 5 Jun. 1851. Observavi ad *Durango*, *Barèges*, ad *Pech David* prope *Toulouse*, alibique; ad *Fiscal* et in Pyr. or. sub arce *de Arles*, inque ipso arcis circumvallo.

Plantinia cuspidata N.

Phleum cuspidatum Willd. En. Suppl. p. 5, Spreng. Syst. Vegtb. p. 242, n. 11, Kunth En. pl. 1, p. 21, n. 40. *Phalaris trigyna* Host, DC. Dub. p. 507, n. 7, *Chilochloa cuspidata* Roem. Sch. Syst. Vegtb. V. 2, P. 2, p. 409, n. 3. *Phl. Boehmeri* Herbr. La Peyr., quoad specimen unum? *Phl. Hostii* Jacq., Host A. ed. 2. Host Gr. A. 4, p. 12, t. 20, Reichnb. Icon. C. 11, t. 51, f. 1490.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. ? In Pyr. Atax. rarissima.

Legi supra *Axat*, eundo ad *le Roc St. George*, die 25 Jun. 1839.

Reperii mixtim cum *Pl. pratensi*, cui facie admodum accedit: vivebat inter cerealia.

Sunt qui habeant pro eadem planta ac *Plantinia Michelii* (cf. Koch Syn. ed. 1, p. 777, n. 3, ed. 2, p. 898, n. 3, Bert. It. 3, p. 374, n. 5, Mut. Fr. 4, p. 14, n. 7; et videas Link in *Linnaea* V. 17, p. 399) quibus assentire recuso, dummodo mea planta cum *Hostiana* revera identica sit. Diversam tutatur sententiam *Parlatore* (*Fl. Ital.* n. 22) eam ceu synonymon *Pl. Boehmeri* considerans.

Plantinia Michelii desideratur in Pyrenaeis. Porro, non intelligitur quomodo vivat in Caucaso, Helvetia (*Jura*), Germania, Provincia, Italia tota, inque Anglia (m.^c *Clova*) excluso toto tractu Pyrenaeorum, totaque peninsula iberica. Certe illius distributio geographica (in locis montanis editis et alpinis Europae meridionalis), non tam securo calamo declarata est a *Parlatore*, *Fl. It.* p. 85, n. 23.

Species haec de qua fortuitu verba diximus, ante *Michelium Barreliero* innotuit (cf. ejus *Icon.* t. 21, f. 2), unde ratio eam denominandi *Plantiniam Barrelieri!* N.

SECTIO 2.^a PLANTINIAE GENUINAE N.

Plantinia pratensis (Lobelii) N.

Lob. Obs. p. 10, f. 1. *Phleum pratense* Huds. Angl. et Austr. nuperiorum, Koch p. 898, n. 6, Bert. p. 347, n. 1, Gaud. 1, n. 134, Gren. Jur. p. 886, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 22, n. 41, DC. Dub. p. 508, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 161. *Phl. prat.* La Peyr. Herbr., partim; et *Alopecurus bulbosus* La Peyr. Herbr.; *Ph. vulgare* Gaertn. tab. infr. cit.; *Ph. intermedium* et *Ph. serotinum* et *Ph. praecox* Jord., ex *Carion Saon. Loir.*; *Ph. stoloniferum* Host, ex *Neilr. Engl. Bot.* v. 15, n. 1076, Knapp Gr. Brit. 6, S hreb. Gr. p. 102, t. 14, Host Gr. A. 3, p. 7, t. 9 et 4, p. 12, t. 21, Trin. Sp. Gram. fasc. 1, t. 4, 5; Dietr. Fl. Bor. v. 9, n. 591, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 1, t. 2, f. 1, Leers Fl. Herbr. ps. 16-7, t. 3, f. 1, 2, Fl. Dan. t. 1984 et t. 380 nodosa; Fl. Batv. v. 7, t. 481, Sv. Bot. v. 1, t. 23. Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 5 fl. anal., Schk. Handb. t. 10, Elliot South-Car. Georg. p. 110, t. 7, f. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 50, f. 1483-4 E, F, G, Zannich. Vuz. p. 121, t. 144, f. 1, Scheuchz. Agrostgr. p. 60, n. 1, t. 2, f. 5, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 7, f. 4, spicul. Lob. Icon. t. 10, f. 1 et p. 9, f. 1; Dod. Pempt. ed. 1, p. 552, f. 1, ed. 2, p. 562, f. 1, G. Bauh. Prodr. p. 10, n. 25, Theatr. col. 49 et 52, J. Bauh. H.st. pl. 2, l. 18, p. 472 fig. intrs., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 193, t. 4, ord. 3, f. 1 et f. 2 nodosa et f. 3 quoque, Barr. Ic. t. 53 et t. 22, f. 1, 2.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. septr. aurigr. ad *Donezan*, ad *Mijanes*, die 31 Jul. 1843; in Pyr. Atax. ad *Axat*, die 25 Jun. 1839. Habeo a Deville ex *Tarbes* et ex *l'Estiba de Luz*.

Observationes a me quidem factae, sive prius in Italia inque agro Monspeliensi, dein per Pyrenaeos, omnino confirmarunt quae de *Phleo nodoso* L. in *pratense* abeunte exposuerunt in primis Hudson, Afzelius, Smith, Schrader, Willdenow, Gaudin. Vidi in eodem loco *Ph. nodosum* L. contractum, spica ovata, brevissima, subrotunda, rhizomate nodoso praeditum, paulatim elongatum, evolutiorem, transire in *Plantiniam pratensem* et ita, ut interdum sese officerent status differentes in eodem caespite.

Formae quae *Ph. nodosum* L. fuit, pertinet *Gramen typhin. Dodonaei* Cienfueg. Hist. pl. MNS. (1627) T. 6, P. 1, p. 254, 256 fig., ex Asso Arag. n. 50.

Primus qui hasce stirpes ceu species proprias consideravit fuit G. Bauhinus, cui prompte obstetit frater ejus J. Bauhinus: longo post temporis spatio, alter qui *Ph. nodosum* L. varietatem *Ph. pratensis* praedicavit, fuit Zinn (J. G.) Cat. hrt. agr. Goetting. (1757) p. 60, qui ita rem gessit: « *Num varietas?* », et reapse ceu simplicem varietatem illud enumeravit (β). Eidem favebat sententiae Willich Illustr. (1766), utpote qui de legitimitate specifica *Pl. nodosi* minime persuasus fuit, cf. p. 13, n. 13. Accessit Schreber, qui in praeclaro opere de Graminibus (1769) varietatem *Pl. pratensis* plantam illam declaravit fecitque; sed ceu incaute sub *Ph. pratensi*, *Pl. alpinam* quoque intulit. Super venerunt Afzelius et Wadsberg (Upsal. 1785), qui utramque formam sese observavisse in eodem caespite asserunt; cf. opell. De vegetabil. Svecan. observats. p. 25, Obs. 2. Post hosce reperio Hudson, qui Fl. Angl. ed. 2 (1788), p. 26, clare et aperte omnique errore amoto *Ph. nodosum* L. tanquam varietatem in *P. pratensem* compegit.

Mirum sane fuit hosce non sequutum fuisse Leers, quum Fl. Herborn. ed. 2 (1789), p. 17 sic ille effatus sit: « *Gramen hoc (Ph. nodosum) solo cespitoso pinguiore transplantatum subsequenti anno in P. pratense transivit.* », quod idem jam scripserat in edit. 1.^a (1775), p. 18, lin. 6-7; vel Schkuhr, qui Enchir. bot. p. 33, n. 103, fatetur *Ph. nodosum* cultura vel solo mutato in *Ph. pratensem* transire. Judicium optimum permulti aut ignorarunt, aut parvi fecerunt; admiserunt tamen praeclari viri, Smith Fl. Br. (1800) p. 68, quod iste confirmavit quoque in *Engl. Fl.* (1824) p. 75, n. 1; Schrader Fl. Germ. (1806) p. 185, n. 1, Sprengel Mant. 1.^a Flor. Halens. (1807) p. 5, n. 6, Savi Bot. Etr. 1 (1808), n. 44, Willd. En. hrt. Berol. 1 (1809), p. 64, n. 1, Pohl Fl. Bohem. (1810) p. 66, n. 99, Wahlenb. Fl. Carp. (ed. 1814) p. 17, n. 51 et Fl. Svec. p. 35, n. 68, itemve Fl. Upsal. n. 42, Sebast. et Maur. Fl. Rom. Pr. (1818) n. 84, Schultz Fl. Stargrd Suppl. (1819), p. 6, Trin. de Gramin. 1-6 fasc. (1824), p. 148, Spenner Fl. Friburg. 1 (1825), p. 87, n. 1: quos denique sequuti sunt viri per celebres, Gaudin, Wimmer et Grabowsky, Roemer et Schultes, Mertens et Koch, Bluff et Fingerrhut, Withering (W.), Bertoloni, Parlatore, Schmitz et Regel, Dietrich (Alb.), Drejer, Endlicher (Cat. hrt. Vindb.), Wimmer, Kunth, Grisebach, Crépin, sive alienis parcerent observationibus, sive propriis confirmaverint, quomodo mihi contigit.

Ad *P. pratensem* item cum Bertoloni spectare puto *Phl. Bertolonii* DC. Cat. hort. Monsp., observationibus olim in agro patrio vel in Pineto Ravennati a me statim factis.

Varietatem *brachystachyam* spica brevi, radice fibrosa, citat Salis Marschl. *Allgem. botan. Zeitng.* (Aug. 1830) c. 475, n. 30! quam nos quoque huc et illuc in macriore solo offendimus: huic proximius est *Gram. nodos. spic. parv.* G. Bauh. *Theatr.* col. 20.

Sed curiosum est quod Candolle intervenit, cf. Cat. hort. Monspel. (1813) p. 131-2, n. 159. Praecedunt considerationes, quas dices e recta observatione desumptas, de uniendo *Phl. nodoso* L. cum *Ph. pratensi*; istis succedit distinctio nova *Phl. Bertolonii* DC., id est ipsum *Phl. nodosum* L. occisum et resurrectum! Falsa certe species denuo recepta a Visiani, *Fl. Dalm.* 1 (1842), p. 62, n. 78, et a Link de *Gram. Eur. austr. observat. botan.* in *Linnaea* V. 17 (1843), p. 400, inanibus fulta characteribus: mutato nomine iterum producta a Jordan, cujus est *Phl. serotinum* Pug. (1852) p. 141.

Plantinia alpina (Scheuchzeri) N.

Scheuchz. *Agrostgr.* Pr. p. 17, t. 3 et *Agrostgr.* p. 34, n. 5. *Phleum alpinum* L., Koch p. 898, n. 7, Bert. p. 350, n. 2, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 22, n. 42. Willk. *Lang. Pr.* n. 163. *Ph. alpin.* et *Ph. commutatum* Gaud. 1, ns. 135-6, DC. *Dub.* p. 508, ns. 3, 4. *Ph. alpin.* La Peyr. *Herbr.*, cum *Ph. nodoso* La Peyr. *Herbr.* et *Ph. Gerardii* *Herbr.* La Peyr. *partim*; et *Ph. pratensi* *Herbr.* La Peyr. *partim*; *Ph. Haenckeanum* Presl., var. est ex Desv. *Gram. Chil. Engl. Bot.* v. 8, n. 519, Host *Gr. A.* 3, p. 8, t. 10, Knapp *Gr. Brit.* t. 7, Trin. *Spec. Gram.* fasc. 2, t. 21, 22, Sturm *Heft* 29, *Fl. Dan.* t. 213, Sv. *Bot.* v. 6, t. 414 (excl. spic. separ., ex Wahlnb.); Reichnb. *Icon.* C. 11, t. 50, f. 1485, Krock. *Fl. Siles.* 1, n. 100, t. 20, forma racem. abbreviatis.

☞ *Flor.* Jun. Aug. *Fruct.* Aug. abeunte, Sept. ineunte. In alpestribus, editioribusque.

Legi in Pyr. septr. aurigr. à la *Soulane d'Andorre*, die 3 Aug. 1840; in Pyr. or. secus iter de *Lliar*, inque *Valle d'Eynes*, diebus 2 et 8 Aug. 1836. Varietatem racemo brevi, ovali, sub-sphaerico, facie *Phlei echinati* Host, legi in Pyr. septr. med. edit. sub *le Port de Canfranc* ad *Paglietta*, die 14 Aug. 1858. Habeo a Deville e *Tucoy*.

Unionem *Phl. commutati* Gaud. cum *Pl. alpina* jam laudatam a Spreng. *Syst. Vegtb.* 1 (1825), p. 241, n. 2, a Trinio *Gram.* 1-6 *flor.* (1824) p. 149 et *Spec. Gram.* (1828), iterumve apud Ledeb. *Fl. Alt.* 1 (1829), p. 73, a Soy. Willem. *Obs. pl. Franc.* (1828) p. 126-7, a Bertol. 1 (1833) l. c. et V. 2 (1835), p. 761, a Bluff et Fingerhut *Compnd. ed.* 2, cum Schauer et Nees ab Esenb. 1 (1836), p. 114, n. 2, a Mut. *Fl. Fr.* 4 (1837), p. 11 *Obs.* et p. 12, n. 2, a Griseb., *Rum. Bith.* 2 (1844), p. 465, n. 122 et apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 459, n. 7, a Kunth *En. pl.* 1 (1833), p. 29, n. 10, a Koch *Syn. ed.* 1 (1837), ed. 2 (1844), a Boiss. *Voy. bot. Esp.* (1839-45) p. 623, n. 1724, a Parlat. *Fl. It.* 1 (1850), a Fries *Scand.* (1846) p. 81, ab Anders. *Gr. Scand.* (1852) p. 107, a Godet *Fl. Jur.* (1853) p. 789 et *Suppl.* p. 193, a Desv. *Gram. Chil.* apud Gay *Cl. T.* 6, p. 262, ab Hook. et Arn. *Br. Fl.* (1860) p. 532, n. 2, nos utique amplectimur, repetitis observationibus actis, sive a *la Soulane d'Andorre* aestate 1840, sive ad *el Casteillet* montis *d'Arlos*, die 19 Jul. 1843, et sub *el Puerto de Canfranc*, diebus 14 et 15 Aug. 1858.

Reapse forma in Pyrenaeis frequentior (a Trinio ipso e Pyrenaeis figurata l. c. n. 22) ea est quae respondet *Phl. commutato* Gaud., DC., *Dub.*, illamque unice novit Bentham e Pyrenaeis, sicque Grenier, ut

liquet e primi *Cat.* p. 111, alterius *Souv.* p. 16, pari ac DC. infortunio, cf. *Fl. Fr.* 5, p. 248 (non 348 Parl.). Nec *Ph. commutatum* Gaud. consociandum erat cum *Pl. Tournefortii*, ut fecit Loisel. in *Fl. Gall.* ad. 2, p. 48, n. 8, seductus ab infido omnium La Peyrouse, *Hist. abr. pl. Pyr. Suppl.* p. 10, vel a Panzer apud Sturm, ut quidem seductus est Duchartre in *Fl. Pyr. pl. exsicc.* fasc. 7, n. 140, errore sane apud hunc (qui mecum communicaverat) maxime pervicaci! Contendit Goiran ad hanc eandem varietatem adducendum esse *Phl. echinatum* Poll. *Fl. Ver.*; et ego sane credo.

Pl. alpinam in *pratensem* abire, scilicet hujus speciei statum alpinum esse sibi induxerunt Anders. *Gram. Scand.* p. 107, Ambrosi, *Fl. Tir. austr.* 1, p. 430, n. 1, Facchini *Ibid.* p. 821, n. 1. Eos somniavisse credo.

In varietate ad *Paglietta* lecta conspiciebantur etiam aristae longe et breviter ciliatae, tantummodo asperae quoque. Non bene dixit Haller, *Helv.* n. 1529: « *Spica junior brevissima, in adulta planta longior.* »; nam modo citata specimina adulta etiam racemum sub-sphaericum gerunt. Nec recte Gaudin, *Agrost. Helv.* 1, p. 40, n. 3, spicam subrotundam absolute suo *Phl. commutato* tribuere, in qua forma racemum cylindraceutum nos saepius vidimus.

SECTIO 3.^a COLOBACHNE PAL. BEAUV.

Plantinia Tournefortii! N.

Gr. montn. spict. tuber. radic. *Tournf. Inst. r. hrb.* p. 519; *Herbr. ital. Villar. Phleum Gerardi* All. *Pedm.*, Bert. p. 354, n. 4, Willk. *Lang. Pr.* n. 166. *Alopecurus Gerardi* Vill. *Kunth En. pl. T.* 1 (1833) p. 26, n. 14 et *Suppl.* p. 20, n. 34, Parl. *Fl. Ital.* 1, n. 36, DC. *Dub.* p. 509, n. 6. *Phl. Ger. La Peyr. Herbr.*, partim; *Gerard Fl. Gall. Prov.* p. 78, n. 4; *Alop. capitatus* Lamk., *Dulc.*; *Al. Villarii* Timb. (*Reliq. Pourr.* p. 134, n. 2) inconsiderate. *Jacq. Ic. rar.* 2, t. 201, Vill. *Dauph.* 2, p. 66, n. 1, t. 6 fl.; *Kunth Suppl. s. c. t.* 7, f. 2 anal. fl. e specimine pyrenaeo, *Trin. Spec. Gram.* fasc. 1, t. 1, *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 50, f. 1480 A, B.

☿ *Flor.* Jun.-Aug. *Fruct.* Jul. Sept. In editioribus *Pyr. mediorum* et *orientalium*.

Legi in *Pyr. or.* supra *Mont-Louis* inter *Puigs Carlit* et *Perich* l. d. *la Cuma de la grave*, die 24 Jul. 1837. Habeo a *Deville* e *St. Sauveur*. Observavi *au Port de Saldeu*, à l'étang de la *Noux*, a *Costabona*; *au Port de la Picade*, ad *Bucaruelo*. Alii viderunt *au Pic de Ger*, *au Pic de Midi*, in m.^o *Eres-lids*, in *Val de Juèla* et ad *Alos*.

Haec species ambigit inter *Plantiniam* et *Tozzettiam*, ut ferme duorum generum conjunctionem postulet. Caeterum, ejus major affinitas est cum *Pl. alpina*, a qua genere separari nequit, nisi nimio artificio. Ipse Gerard rei difficultatem attigerat, ut liquet ex observatione sequente, quam libenter repeto: « *Posset et hoc gramen ad Alopecurum referri (Tozzettiam N.), cum corolla rudimentum alterius valvulae vix suppeditet et alia valvula convoluta genitalia involvat; sed calyx truncatus dictitat Phlei speciem esse, cujus faciem propriam gerit.* » l. c., p. 79.

Sumite Gerard ac Villar et percipietis, quam inconsiderate se implicaverit Timbal, *Reliq. Pourr.* p. 134, n. 2, iter faciens ad suum *Alopecurum Villarii*.

Plantinia arenaria (Rayi) N.

Ray *Hist. pl.* 2 (1688) p. 1267, n. 4, *Syn. ed.* 1 (1690) p. 183, n. 3, ed. 2, p. 252, n. 3. *Phleum arenarium* L., Koch p. 893, n. 2, Bert. p. 360, n. 8, Willk. *Lang. Pr.* n. 164. *Phalaris arenaria* Koch, DC. *Dub.* p. 507, n. 10. *Engl. Bot.* v. 4, n. 222, *Curt. Fl. Lond. ed. Grav.* V. 4, t. 13, Knapp

Gr. Brit. t. 4, Fl. Batv. v. 4, t. 241, Roem. Flor. Eur. fasc. 10, n. 1, Sturm Heft 29, Fl. Dan. t. 915, Reichnb. Icon. C. 11, t. 50, f. 1482 D, Zannich. Vnz. p. 122, t. 168. Pluk. Phytogr. t. 33, f. 8.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Per oram orientalem non rara; rarissima in littore occidentali.

Legi in Pyr. Catal. ad *Gerona* secus amnem *Ter*, quinque vel sex leucas a mare procul, die 17 Maj. 1851. Observavi ad *Bayonne*; specimina contractiora erant.

Primus ad *Phalarides* exostulavit Roth, Tent. Fl. Germ. 2 (1789), p. 77 Obs. 1.

Plantinia cylindracea (Barrelieri) N.

Barr. Icon. t. 14, f. 1. Phleum tenue Schrad. Germ., Bert. p. 361, n. 9, Koch p. 897, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 21, n. 36, Willk. Lang. Pr. n. 165. Phalaris cylindrica DC. Fr. et cum Dub. p. 507, n. 6. Ph. aspera La Peyr. Herbr.; Ph. bulbosa Linn. Herbr. ex Munro; Santi Viagg., ex Caruel. Host Gr. A. 2, p. 27, t. 36, Savi Epist. ad Bertol. apud Roem. Collect. bot. p. 171, t. 4 et Nuov. Giorn. Letter. Pis. (1806) T. 4, p. 225, t. 1, f. 1, 2, 3, Pal. Beauv. Agrost. t. 7, f. 5, Reichnb. Icon. C. 11, t. 50, f. 1481 C.

☉ Flor. Maj. Jun. et Jul. Fruct. Jul. Aug. In calidioribus, nempe praecipue in Pyr. or. et in Pyr. septr. med., aliorum fide, nam mihi haec species fugit.

Habui lectam ad *Toulouse*, inter *Peyriale* et *la Croix daurade*, a *Timbal*.

Tozzettia N., *Alopecurus* L., vel Neotericorum.

Alopecurus Theophr. Hist. pl. l. 7, c. 10, addamus Plinii Nat. h. l. 21, c. 17 vel 61, a Dalechampio aliisque bene multis pro *Imperata cylindracea* interpretatus est. Quibusdam vero potior visa est eorum sententia, qui ad *Lagurum ovatum* se converterunt, G. Bauhino duce. Laudata a plurimis, recepta a Fraas, Fl. Class. p. 308, interpretatio de *Polypogone monspeliensi* me magis allicit. Ast nemo, certe, rei herbariae peritus qualemcumque speciem generis *Alopecuri* Neotericorum pro illa interpretavit, omnes in hoc assentimur, nomen illud caeciter vel arbitrio in nostrum genus inlatum fuisse, quod potius *Polypogonis* esse debebat. Sed facilis evenit emendatio, sumendo pro toto genere nomen *Tozzettiae*, quo usus est Savi C. dum ab eo speciem distraxit, quae reapse genus proprium constituere nequit.

Tozzettia agrestis (Lobellii) N.

Lob. Cruydeb. p. 11 Gr. alopecur. 3. *Alopecurus agrestis* L. Sp., Koch p. 896, n. 3, Bert. p. 370, n. 2, Gaud. 1, n. 117, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 18, n. 29, DC. Dub. p. 509, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 171. La Peyr. Herbr., dempto specim.; A. creticus Trin., ex Parlat. Ital.; Willk. Sert. pro certo, ipso fatente Pr. c., cf. Al. purpurascens Link in Linnaea V. 17. Engl. Bot. v. 12, n. 848, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 13, Knapp Gr. Brit. t. 16, Trin. Spec. Gram. fasc. 4, t. 37 et t. 41 cret., Schreb. Gram. t. 19, f. 2, Fl. Dan. t. 697, Host Gr. A. 3, p. 9, t. 12, Dietr. Fl. Bor. v. 9, n. 590, Fl. Batv. v. 7, t. 546, Sv. Bot. v. 6, t. 432, Leers Fl. Herbr. p. 15, t. 2, f. 5, Hoffm. Fl. Allmgn. (1804) t. 3, f. 2 fl. fr. anal., Reichnb. Icon. C. 11, t. 49, f. 1473, Zannich. Vnz. p. 122, t. 66, f. 3, Scheuchz. Agrostogr. p. 69, n. 1, t. 2, f. 6 A, B, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 51. Lob. Ic. t. 9, f. 2. Tabern. Krth. p. 520, f. 3, Icon. t. 209, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 52, 53 fig. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 473, Barr. Icon. t. 699, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 192, t. 4, f. 12.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 3 Maj. 1845. Habui a Deville ex *Bouilh-Pereuilh*.

Suspicaveram herbam de qua loquitur Ruellius, De Natur. Stirp. l. 3, c. 71, p. 758, lin. 17, hanc esse nostram *Tozzettiam*, quam hodie libentius Lobelio tribuo.

Locus Buxbaumii, Cent. 5, t. 40, f. 1 huc a quibusdam citatur: evidens non est.

Tozzettia geniculata (Lobelii) N.

Lob. Ic. t. 13, f. 1. *Alopecurus geniculatus* L. Sp., Bert. p. 373, n. 4, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 18, n. 30, DC. Dub. p. 509, n. 5. *A. genicul.* et *A. fulvus* Sm., Koch p. 896, ns. 4, 5, Gaud. 1, n. 115, 116, Wimm. Schles. p. 31, Willk. Lang. Pr. ns. 172, 173. *A. genicul.* La Peyr. Herbr.; *A. australis* Nees in Mitch. Austr., ex Hook. fil. New Zeal.; *A. aristulatus* Michx. et *A. aristulatus* Pursh, ex Beck. Bot. Amer., vel ab eo confirmatus; *A. aequalis* Sobol., ex Griseb. apud Ledb. Ross. Host Gr. A. 2, p. 24, t. 32, Leers Fl. Herbr. p. 16, t. 2, f. 7, Kunth s. c. t. 7, f. 1 fl. anal., Fl. Batv. v. 6, t. 402, Sv. Bot. v. 5, t. 333, Hoffm. Fl. Allmgn. (1804) t. 3, f. 3 fl. fr., Turp. in Dict. Sc. Nat. Monoc. Atl. t. 18, Engl. Bot. v. 18, n. 1250 et v. 21, n. 1467 fulv., Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 12, Knapp Gram. Brit. t. 18, Flor. Dan. t. 861 et t. 1:04 fulv., Reichnb. Icon. C. 11, t. 49, f. 1476-7, Scheuchz. Agrostgr. p. 72, n. 2, t. 2, f. 6 C, D, E, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 7, f. 3. Tabern. Krb. p. 530, f. 2, Icon. t. 217, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 42 mal., an et col. 53, f. infr. ? Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 193, t. 4, f. 15, Park. Theatr. p. 1275, f. 1, n. 7.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Non adeo frequens.

Legi in Pyr. Navarr. sub *Roncesvalles* ad *Burquette*, die 16 Jul. 1844. Habeo a Deville ex *Bayonne* et ex *Castelvieilh*. Vidi ad *Durango*, ad *Tarbes*, ad *Toulouse*; ad *Pamplona*.

Antherae castissimae albae, post pollinis emissionem eas ochroleucas neque aurantiacas vidi. Desfontaines in Fl. Atl. p. 65 describit antheras albas aut luteas, non distinguens earum aetatem, sub cujus diverso periodo earum color mutatur. Melius Spenner describere: « *Antheras ante eruptionem albo lutescentes, demum spadiceas.* » Fr. Friberg. 1, p. 86, n. 3. « *Antherae defloratae fulvae* » declarantur a Gmel. Bad. Alsat. 4, p. 46 de var. β ; « *Antherae virgineae albidae, demum saturatae aurantiacae* » Gaud. n. 115 ad *A. fulv.*; « *Antherae albidae, defloratae aurantiacae* » Bess. Gal. A. n. 70; « *Anth. primo flavescens, dein fulvae* » Lumn. Poson. n. 70.

Incertus olim fueram, num antherae revera coloratae forent tantum in seniore aetate, hodie de hac re non dubito e repetitis attentisque observationibus, quae cum iis congruunt, quas alii quoque exponunt. Unde mihi nullum superest dubium erravisse Bertoloni in Fl. Ital. contrarium canendo et ita Anderson de Graminibus Scandinaviae dicendo, p. 106.

Perperam Savi, Bot. Etr. 1, n. 50, describere *radicem repentem*, quae *fibrosa* generatim est, aliquando vero *bulbosa*; et *spicam sublobatam cylindricam*, quod nec correctum est neque alicujus contradictionis expers, nam racemus spicaeformis et cylindraceus est.

Aristam flore vix longiorem declarat Desfontaines l. c., qui tamen figuras citat, in quibus manifeste aristam florem superare vides.

Varietatem aristis glumae aequalibus ceu peculiarem speciem proposuerat Linnaeus in Fl. Lapp., sed in Sp. pl. ed. 2, p. 89, n. 3, stirpem illam varietatem sui *Alop. geniculati* candide declaravit. Praeterire tamen nolo, me in Navarra, tam in editiore quam in humiliore parte, unicam tantum formam, quae respondet *Alopecuro geniculato* subtilium Auctorum, reperiisse.

Mensura aristae in Graminibus vel describendis vel statuendis, valde nimis computata est a plurimis, inter quos de *Tozz. geniculata* a Besser, in Litteris ad Schultesios: cf. Syst. Veg. Addit. 1 ad Mant. Cl. 3, p. 583: cf. quoque Wimm., Grab. Siles. ad n. 93, Anders. l. c. p. 105; sed non ita a Schlechtendal, Fl. Berol. 1 (1823), p. 39, qui primus forte sejunctionem *A. fulvi* Sm. sive *paludosi* Pal. Beauv.

a nostra specie suspectam habuit, quam nos cum eo et cum Sprengel, Trinio, Weinmann, Wahlenberg, Kunth, Meyer, Bertoloni, Gussone, Cosson et Germain, Parlatores, Ambrosi, Steudel, Hartmann aliisque plane rejiciendam censemus.

Tozzettia nodosa (Barrelieri) N.

Barrel. (qui obiit anno 1673) Icon. t. 699, f. 1; Cupan. Hrt. Cathol. p. 88. Alopecurus bulbosus L. Sp., Bert. p. 372, n. 3, DC. Dub. p. 509, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 170. Bromf. Fl. Vect. p. 580, n. 3. A. agrestis Herbr. La Peyr., quoad specim. unum; A. macrostachys Poir., ex Coss. Voy. botq. Alg. Engl. Bot. v. 18, n. 1249, Knapp Gr. Br. t. 17, Fl. Batv. v. 2, t. 91, Trin. Spec. Gram. fasc. 4, t. 40. Reichnb. Icon. C. 11, t. 49, f. 1475, Dill. in Ray Syn. ed. 3, p. 397, t. 20, f. 2.

☿ Flor. Maj-Jul. Fruct. ? In Pyr. Atax. orient., non frequens; rarius adhuc in Pyr. Cantabr. meridionalibus.

E viciniis de *Narbonne* accepi a Delort: in eodem agro ad *Mandirac* sub *Montfort* egomet percipiebam (junioem adhuc), die 2 Maj. 1857. Item observavi ad *Port-Vendres*, l. d. *Pabilles*: ad *Durango* vidit Olazabal? refert Willkomm.

Tozzettia vulgaris (Lobelii) N.

Lob. Cruydeb. p. 10 Alopecurus min. Alopecurus pratensis L. Sp., Koch p. 896, n. 1, Bert. p. 369, n. 1, Gaud. 1, n. 118, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 19, n. 31, DC. Dub. p. 509, n. 1. A. nigricans Horn? (Koch certe), A. pratensis et forte A. castellanus Boiss. et Reut., Willk. Lang. Pr. ns. 167-8-9. A. prat. La Peyr. Herbr.; A. ruthenicus Weinm., distinctus a Griseb. (apud Ledb. Fl. Ross. 4, p. 463, n. 8). Engl. Bot. v. 11, n. 759, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 11, Knapp Gr. Brit. t. 14, Kunth l. c. t. 4, fl. anal., Host Gr. A. 2, p. 24, t. 31, Schreb. Gram. t. 19, f. 1, Sv. Bot. v. 1, t. 14, Fl. Batv. v. 6, t. 416, Trin. Spec. Gram. fasc. 4, t. 44 et t. 45 var. caucas., Schk. Handb. t. 11, Dietr. Fl. Bor. v. 9, t. 589, Leers Fl. Herbr. p. 15, t. 2, f. 4, Sturm Heft 8, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 3, f. 1 fl. anal.; Reichnb. Icon. C. 11, t. 49, f. 1479 C. D, Flor. Dan. t. 198 spic. gracilior. Lob. Icon. t. 8, f. 2, Tabern. Krtb. p. 520, f. 2. Icon. t. 208, f. 2. G. Bauh. Theatr. col. 50 vix, itemve 55. Barr. Icon. t. 124, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 191, t. 4, f. 8.

☿ Flor. Maj.-Jun. Fruct. Jun. Jul. Non est communis planta per Pyrenaeos.

Legi in Pyr. Catal. ad *Porté*, die 24 Jul. 1851; dein ad *Puycerda*, die 2 Maj. 1861.

Tozzettia pratensis (Dalechampii) Savi *Mem. Soc. Ital.* 8 et *Due Cent.* p. 18.

Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 425, f. 3, laud. a Sm. Sketch of a tourn Contin. ed. 2, V. 2, p. 310. Alopecurus utriculatus Pers. Syn., Koch p. 896, n. 6, Bert. p. 375, n. 5, Gaud. 1, n. 119, DC. Dub. p. 509, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 174. Phalaris utriculata L., La Peyr. Herbr. s. 1.; Phs. utricularis Salisbr. Pr. Flor. Gr. Sibthrp. C. 1, p. 47, t. 63, Host. Gr. A. 3, p. 6, t. 7, Scop. Del. Fl. Faun. Insubr. 1, p. 28, t. 12, Trin. Spec. Gram. fasc. 4, t. 46, Reichnb. Icon. C. 11, t. 49, f. 1472 A, Scheuchz. Agrostgr. p. 55, n. 1, t. 2, f. 3 B, D, G, H, Mont. Bon. Prodr. Gram. p. 47 tab. ic. f. n. 46. G. Bauh. Theatr. col. 44, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 463 cf. 1, non descriptio quae in p. 469. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 192, t. 4, f. n. 19.

⊙ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 4 Jun. 1851.

Postrema vagina racemum junioem involvit, unde inflata vel utricularis vagina.

Crypsis Ait., Duv. Jouv. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 13 (1866), p. 317-25.

Crypsis aculeata (Camerarii) Ait. Hrt. Kew. ed. 1.

Camer. Epit. p. 745. Koch p. 897, n. 1, Bert. p. 363, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 18, n. 27, Duv. Jouv. l. c. p. 325, DC. Dub. p. 509, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 159. Pechea aculeata Pourr. Herbr. Matr. Schreb. Gram. fasc. 2, p. 62, t. 32, Host Gr. A. 1, p. 24, t. 31, Jacq. A. 5 appnd. p. 29, t. 7, Sturm Heft 26, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 70, t. 80, f. 7, Lamk. Ill. t. 42, f. 2, Cav. Ic. descr.

p. 39, n. 58, t. 52, excl. fig. V, Pal. Beauv. Agr. t. 6, f. 12, Pall. It. 2, p. 733, n. 98, t. K, f. 1 et t. Q, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 48, f. 1469 D, E, Scheuchz. Agrostgr. p. 85, n. 2, t. 2, f. 9 C, Zannich. Venz. p. 121, t. 69. G. Bauh. in Matth. Comm. (ed. 1598) p. 709, f. 3 (a Neudorffer ex Arimino), item Theatr. col. 108, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 461, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 195, t. 5, f. n. 3.

⊙ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 24 Aug. 1846. Habeo e *Canet* lectam Bernard. Observavi ad *Narbonne, la Nouvelle* etc. Ad *Bermeo?* ex Olazabal, ego non vidi.

Bauhiniana prolatio apud Bertoloni, *Pr.* p. 7, n. 3, convertenda est in Pinac. cum iisdem numeris.

Auctorem speciei Camerarium saluto; nam mihi non adeo clare liquet de nostro gramine revera dixisse Matthioli, dum sub *Coronopo* l. 2, c. 123 (ed. nostrae citatae Valgr. (1565) p. 495, lin. 19) de *Gramine aculeato* verba facit.

Perperam Lamarck, apud Pallas *Voy.* ed. Par. T. 8 Append. p. 244, n. 277, dicere in locis siccis reperiendum gramen.

Injuria bonas Pallasii figuras scriptores plures praeterierunt.

Crypsis schoenoides (Cherleri? Barrelieri) Lamk. *Ill.*

Cherl. ad J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 745, Cap. 114? Barr. Ic. t. 54, cf. Obs. p. 109, n. 1192. Koch p. 897, n. 2, Bert. p. 365, n. 2, Figr. et De Notrs. Agrostgr. *Agypt.* fragm. in Mem. Accad. Tor. Ser. 2, T. 14 (1854) p. 324, n. 6, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 17, n. 6, Duv. Jouv. l. c. p. 325, DC. Dub. p. 509, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 160. *Pechea sub-cylindrica* Pourr. Herbr. Matr. Lamk. *Ill.* t. 42, f. 1 a, b, c, Host Gr. A. 1, p. 23, t. 30, Jacq. Ic. rar. 2, t. 15, Sturm Heft 26, Kunth l. c. 5, f. 1 fl. anal., Cav. Ic. descr. p. 39 in adnot. t. 52, f. V; Reichnb. Icon. C. 11, t. 48, f. 1470 F; Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 55, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 7, f. 5 spicul. et flor.

⊙ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept. Oct. In Pyr. Arag., or., Atax., locis humilioribus, subsalsis.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, sub *Argeles*, die 5 Sept. 1843; in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 28 Sept. 1853. Observavi ad *Huesca*, ad *Narbonne*, ad *Castellò de Ampurias*.

Quam parum mihi placet specificum nomen *schoenoidis*, quod libenter in *cylindraceum* mutavissem, ex Pourret!

Perperam species Linnaeana dicitur a Bentham, *Cat.* p. 74.

Pauci in Cavanillesii praestantissimum opus ita intenderunt, ut exacta notione nacti eum recte citarent; alii ita egerunt, ut demonstrarent se librum minime consulisse: inter hosce sunt DC., Dub., Mut., Boiss.

Knappia Sm., *Mibora* Adans.; *Chamagrostis* Borkh., Trin. *Agrostid.* (1841) p. 2.

Antiquius generis nomen est *Mibora Adansonii*; sed non sivit animus pro insulso nomine honorem comprimere a Smith tributum viro de re herbaria, de graminibus potissimum, optime merito. *Knappia Baueri* (F.) *Gesneriaceae*, cadit in *Loxotidem* R. Br.

Knappia verna (Dalechampii) N.

Dalech. Hist. pl. Lugd. 1, p. 424, cum fig.; Gr. minim. angl. brit. Lob. *Ill.* p. 20. *K. agrostidea* Sm., Engl. Fl. 1, p. 32-3, Bert. p. 377, Wils. apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831), p. 135, n. 126. *Mibora verna* Pal. de Beauv. et M. Desvauxii Lang., Willk. Lang. Pr. ns. 157-8. *Sturmia minima* Hopp., Gaud. n. 120. *Chamagrostis minima* Borkh., Hook, Koch p. 899, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 18, n. 28, DC. Dub. p. 527. *Agrostis minima* L., La Peyr. Herbr., Gmel. Bad. Als.; *Mibr. minima* Desv. Obs. Angrs., *Mib. Desvauxii* Lang. Pug., quod ita declaro considerata characterum futilitate, nec non e citat. pl. Monspel., mihi quoque notiss. Engl. Bot. v. 16, n. 1177, Knapp Gr. Brit. t. 110, Curt. Fl.

Lond. ed. Grav. V. 4, t. 12, Kunth s. c. t. 5, f. 2, Sturm Heft 7, Trin. Sp. Gr. fasc. 2, t. 17, Pal. Beauv. Agr. p. 20, t. 8, f. 4, Dumort. Gr. Belg. p. 127, t. 13, f. 52, Fl. Dan. t. 2404, Laterr. Fl. Bord. ed. 2, p. 106, t. 11, Reichnb. Icon. C. 11, t. 26, f. 1405 A, D, Scheuchz. Agrostgr. p. 40, n. 1, t. 1, f. 1, Dill. Cat. pl. Giss. Suppl. Fl. Giss. p. 172, t. 16 f. super. G. Bauh. Theatr. col. 26 fig. et p. 27 adumbr.; J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 465, f. 3 et f. 4 ex Dalech. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 182, t. 2, f. 10.

⊙ Flor. Febr.-Apr. Fruct. Apr. Maj. In humilior. sabulosis Pyr. septr. medior., inque oriental., Catalaunicis.

Legi in Pyr. septr. med. sub *Toulouse à l'embouchure du canal du midi*, die 1 Apr. 1853; in Pyr. Catal. ad *San Feliu de Guixols*, die 8 Jun. 1860. Habui e viciniis *de Perpignan* a Massot.

Habitatio et distributio geographica hujus pulchri graminis (quae forte a natura et statu soli repetenda potius sunt) multum negotii Botanicis facerent, si eas ad eorum leges submittere conarentur. Parlatore, *Fl. Ital.* n. 37, p. 104, scribit eam degere vitam « *nell' Europa media, nell' Italia e nell' Africa boreale.* » Hoc admodum parum est, nimis circumscripse, etiam pro tempore, dictum. Unicuique notum erat provenire hanc speciem in Germania ad *Mannheim*; ad Lutetiam insuper, in Belgio, in Lusitania, in Anglia, loca a Parlatore non considerata, utpote qui interdum sui herbarii auxilio, alias libros tantummodo consulens, rarius utrisque conlatis vel ex amplissima rerum requisitione talia exaravit.

Et sunt alia plura, quae multum negotii afferrent geographiae botanices scriptoribus. *Elaeagnus angustifolia* (Dioscr. *Zizyph. cappad.* Plin.) obvia venit in Graecia, Siria, Æthiopia, Libano, Persia, Caucaso, Rossia, Germania, Pannonia, insula *Osero*, Gallia septentrionali, Hispaniae regno Granatensi ad *Cadix*.

Quot loca, quae ei propitia reputaveris, transgressa est! Qualia incolit contra studiosorum praesensionem! Eaedem objiciuntur observationes de *Tritico cristato* reperto in Sibiria, Thracia, Bulgaria, Persia, Turchia, Pannonia, Transilvania, Croatia, Serbia, Tauria, Rossia, Caucaso, Scotia, Hispania, unico forte in loco Italiae supra Vicentiam, nullibi in Gallia et in Helvetia. Item de *Woodwardia radicante* inventa ad *Castro Urdiales* a Durieu, ad *Munduca* a Mieg., in Lusitania, neque alibi per peninsulam ibericam; in Madera, Insulis Canariis; agro Neapolitano, Ischia, Sicilia; in Nepal, California, Perù, ideoque adeo circumscripse in Hispania et in Italia, nusquam in Gallia, idcirco multa intermedia spatia, quae ei opportuna judicabere, insalutata relictas. De *Trichomane maritimo* vitam degente in Anglia, Gallia occidentalis, Cantabria, Asturiis, Gallecia, Canariis, Africa boreali, Corsica, Caprara, Sardinia, Sicilia, idem dici potest.

Anagallis crassifolia Thor.! in Gallia reperitur tantum inter *Bordeaux* et *Dax*; facilis inventus est in Lusitania, difficilis in Hispania: occurrit ad *Tanger*, non ad *Juliam Caesaream* (*Algeri*). Sub plantis mecum amice communicatis hancine subjecit observationem Janka: « *Voilà un petit choix de plantes hongroises, qui sautent lestement des Pyrénées aux Carpathes, sans daigner mettre le pied sur les Alpes!!* ».

Sic *Ramondia pyrenaea*, *Gentiana pyrenaea*, *Artemisia Baumgarteni*, *Silaus peucedanoides* (sed istud e Pyrenaeis mihi ignotum, imo repulsum), *Orobis canescens* (var. *pallescens* M. a Bieb., quae in Pyrenaeis desideratur); *Lilium albanicum* (quod a *pyrenaeo* specie differre non credimus); *Carex brevicollis*, denique *Carex pyrenaea*. Conferantur apud DC. (Alph.), *Géogr. botanq.*, notae de *Eriocaulone septangulari* deque

Spiranthe cernua, ad quarum stirpium saltus explicandos variae emissae sunt hypotheses, ast omnes inanes.

De *Trichocrepide nemausensi* et de *Plantinia Michellii* jam antea dixi.

Tribus 5.^a AGROSTIDEAE (Kunth) N.

Polypogon Desf. Trin. Agrostid. p. 7.

Fidens declarationi Savianae (G.), *Due Centur.* p. 23; et filii Petri, *Florul. Capr.* n. 250 in *Parl. Giorn. bot. Ital. Firenz.* T. 2 (1844), p. 280, Parlatore in *Fl. Panorm.* ed. 2, p. 72, *Santiam* antiquius generis nomen esse credidit, eamque praetulit, cum Sebast. et Maur. *Fl. Rom. Pr.* Eheu! nimis infidae et dolosae auctoritates. Re attentius inspecta Parlatore falsitatem assertionis Savianae agnovit denuncia- vitque in *Fl. Ital.* 1, p. 197. Collabuntur laudes Savio datae a Tre- visan, *Prosp. Fl. Eugan.* p. 67.

Nomen *Santiae* dein impositum est plantae ex ordine *Rubiacearum*, tribu *Guettardiae* Kunth, subtrib. *Guettard.* DC. in Wight et Arnott, *Prodr. Fl. penins. orient.* V. 1 (1834), p. 422, Endlich. *Gen. pl.* n. 3199.

Sed acta revisione generis Linnaeani *Alopecuri*, nomen istud ad *Polypogonum* sisti debuisset, novumque pro *Tozzettia* nostra conficien- dum erat: cf. p. 274.

Nomen masculinum et ego facio, flocci habita quae a Duv. Jouv. scripta leguntur apud Bill. *Annot.* (1855) p. 209.

Polypogon Alopecurus (Theophrasti, Plinii) N.

Theophr. *Hist. pl.* l. 7, c. 10, Plin. *Nat. h.* l. 21, c. 17 vel 61. *P. monspeliensis* Desf. *Atl.*, *Auctr.*, Koch p. 901, n. 1, Bert. p. 379, n. 1 et V. 2, p. 762, Gaud. 1, n. 155, Nees ab Esenb. (C. G.) *Fl. Afr. austr. illustr.* p. 143, n. 1, Trin. l. c. p. 14, n. 9, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 181, n. 360, DC. *Dub.* p. 508, n. 2, Willk. *Lang. Pr.* n. 247. *P. monspel. vars.*, non typ., La Peyr. *Herbr.*; *P. imitans* Muell. *MNS.*, ex Hook. *fil. Talm.*; *P. polysetus* Steud. *Flora* (1829) var. est ex Nees; *Phleum crinitum* Pall. *Ind. etc.*, *Santia monspeliensis* Trevis. *Flor. Graec. Sibthrp.* C. 1, p. 46, t. 62, *Engl. Bot.* v. 24, n. 1704, Knapp *Gr. Brit.* t. 23, Schreb. *Gr.* t. 20, f. 3, Host *Gr. A.* 3, p. 32, t. 46, Kunth s. c. t. 13, f. 7 anal. fl.; *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 31, f. 1416 C, D, nec B, As. Gray *Man. Un. St.* ed. 5, t. 8, f. 1 spicul. et flor. *Gesn. Op. bot.* ed. a Schmied. *tab. lign.* 3, f. 21? et t. 2, f. 18, Pen. Lob. *Advrsr.* p. 17 cum fig., Lob. *lc.* t. 45, f. 1 vix; *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 191, t. 4, f. 3 (in media tab.); *Barr. lc.* t. 115, f. 2 et 1 quidem.

☉ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* sera Æstate. Per regionem mediterraneam cum *Olea* facile obvius; sed reperitur etiam in humilioribus calidiori- busque regionis oceanicae.

Legi in *Pyr. Catal.* ad *Rosas*, die 3 Jun. 1851. Habeo ex *Bayonne*, ubi ipsemet vidi, a Deville. Observavi, rarum, ad *Toulouse*; commode ad *Benavarre* et facilius mare versus occurrit. Ineunte autumno 1860 vidi ad *la Nouvelle* hujus speciei individua in fosso, undique ab aquis obsessa, portendentia paniculas in aquis insidentes, in quibus semina germinationem adhorierant, ita ut paniculae viviparae sese offerrent; hisce ego accesseram veluti si *Myriophylli* speciem indagarem.

Attendendum non est Visiani (*Pl. Æg. Nub.* p. 6, n. 12 *Obs.*), dum iste dicitur, in hac specie glumas vix pubescentes esse margi- neque glabras: hoc aliter se habet.

In locis facilis accessus intactum a pecude ipsum mansisse reperii.

Recognita pro Patrum specie, planta regionum differentium, mon- speliensis nuncupanda non erat, neque *Alopecuri* nomen prorsus a no- menclatione botanica dejiciendum.

Polypogon maritimus (Scheuchzeri, Buxbaumii) DC. Cat. hort. Monspel.

Scheuchz. Agrostogr. p. 154-5 (omiss's syns.), Buxb. Cent. 5, p. 35, t. 66, f. 1. DC. l. c. p. 134, n. 170 et cum Dub. p. 508, n. 3, Bert. p. 381, n. 2 et V. 2, p. 262, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2024, Visian. Pl. Æg. Nub. en. ill. p. 6, n. 12, Guss. Sic. Syn. p. 126, n. 2, Trin. s. c. p. 8, n. 1. *P. marit.* et *P. subspathaceus* Req., Willk. Lang. Pr. ns. 248, 249. *P. monspeliensis* b Coss., Dur. Expl. Sc. Alger. P. 2, p. 70. *Alopecurus paniceus* Cav. Praelects. (dicamus) P. 1, p. 37, n. 84 (non L.); *P. tataricus* Fisch. confirmatus in Fl. Ross. a Griseb. Guss. Pl. rars. p. 28, t. 5, f. 2, valv. male delineatae, ipso observante Guss. Sic., Reichnb. Icon. C. 11, t. 31, f. 1417 B et C. 17, t. 75, f. 171 b, extr.

☉ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In litoribus inque locis salsis Pyr. Arag. Catalaunicorum.

Legi in Pyr. Cantabr. paulo supra *San Sebastian*, ad *Lojola*, die 8 Sept. 1844; in Pyr. Arag. prope *Huesca* ad *San Gorje*, die 21 Jun. 1850; in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 24 Aug. 1846. Habeo a Deville lectum prope *Bayonne*. Observavi ad *Cardona*, ad *Solsona* etc. In margaceis subsalsis inter *Pamplona* et *Monreal*, passim, ex Willk. Sert. Fl. Hisp. n. 1072.

Revera exigui sunt characteres, quibus haec species a superiore sejungitur, nec forte adeo tuti: ii reducerentur denique ad valvas calycinas apice integras in *P. Alopecuro*, bifidas in *P. maritimo*. Sed videmus eas describi bifidas aut bidentatas vel bilobas in *Pol. Alopecuro* a Gaudin, p. 194, a Kunth s. c., a Koch, a Brébisson et Babington; et specimina *P. Alopecuri* a me quidem sub *Bilbao* ad *Algortha* examinata valvas calycinas sub-emarginatas ostenderunt.

Corollae palea exterior aristata in *P. Alopecuro*, mutica in ambabus paleis in *P. maritimo*, num semper et immutabiliter ita reperiatur asserere non audeam. Gussonei figura s. c. glumas calycinas nimium profunde bifidas offert, quod jam criticaverat Bertoloni adnotando « *male locustam seorsim positam* » repraesentari; ne dicam ipsum Gussone de sua figura fateri « *valvas male depictas fuisse* » l. c. Non fugit nobis haec Trinii observatio: « *Dantur specimina inter monspeliensem et maritimum reapse intermedia.* » De Gram. 1-6 flor. Dissert. p. 170. Et jam fuerunt, qui alteram stirpem alterius varietatem praedicaverint.

Consulto relinquo Willdenowi prolationem, *Neue. Schrift. Gesellsch. Nat. Freund. Berlin* T. 3 (1810), p. 442, n. 2 (nec Nov. Act. Natur. Curios. T. 3, p. 443, ut adhuc ex aliorum imitatione citat Godr., cum *Gr. Fr.* 3, p. 490), quia definitio plantae (*culmo geniculato* etc.) et regio (ad *la Rochelle* Galliae) me potius trahunt ad *P. littoralem* Sm., quod idem jam suspicatum esse video Reichnb. Icon. C. 17, p. 37, n. 172.

Quidam (Spreng. Syst. Veg., Mert. et Koch Deutschl. Fl., Trin. Gram., Besser in litter. ad Schult., Koch Syn., Steud. Gram. Syn.) huic speciei afferunt *Alopecr. paniceum* L. Sp. pl. p. 90, n. 5; non vero Desfontaines, qui ita se expressit: « *A. paniceus* L., *varietas certissime A. monspeliensis, differt spica (panicula) minore et arctius contracta.* » Fl. Atl. p. 67. Reapse nondum ab hoc distinguebatur *P. maritimus*; quocumque modo, video Desfontainesi sententiam confirmatam a Willd. Sp. et En., a Pers. Syn., a Schrad. Germ., a Sm. *Engl. Fl.*, a DC., Dub., Loisel., Bert., Tenor., Guss., Kunth, denique a Parlatore in *Fl. Ital.* pone ipsius Linnaeani Herbarii inspectionem!

P. subspathaceus Req., iterum in speciem elatus a Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 490, a Duval Jouv. apud Billot *Annot. Fr. Allmgn.* p. 207, a Willk. cum Lange s. c., suffultus novo characteri de articulo superiore pedicelli valde magis longo quam illo *A. maritimi*, me non suadet, qui

Requieni plantam, iterum atque iterum inspectam, cum botanicis praestantissimis, ceu lusum habeo *P. maritimi* (claudicantis!).

Plurimis in locis Bertoloni loquitur de inanitate characteris desumpti e longitudine aut proportione aristae cum valvis, et in ipsis *Polypogonis* speciebus supra citatis varietates distinguit, in quibus lusus ipsius aristae propter longitudinem denunciantur, eodem tempore quo in distinguendis speciebus ille huic aristae longitudini adeo concedit, ut eam ponat inter characteres específicos distinctionis; quae proportio, quamvis videatur gradatim in utraque specie diminuta in varietate, spectata longitudine quam habet in typo, nihilominus verum est, quod in typo *P. maritimi* foret talis, qualis ab eo denunciatur in varietate *P. Alopecuri*. Reapse palam est proportionem istam in utraque specie ludicram esse, nec ceu notam specificam adhibendam; ita ut laudandus potius erit Bertoloni de eo, quod meliore ductus consilio, dixit alio loco ejusdem operis sui: « *Aristae corollinae longitudo circino geometrico non mensuretur a botanicis, ut ex ejus diversitate aliqua, species diversa illico habeatur.* » Fl. It. p. 609 et alibi: « *Quid longitudine aristae corollinae inconstantius?* » Ibid. p. 657. Luculenta hujus rei exempla unusquisque sibi in mentem facile revocabit.

Polypogon Lagascae! Salzm. Herbr.

Roem. Sch. Syst. Vegtb. V. 2, P. 2 (1817), p. 326, n. 2. *P. ascendens* Guss. apud Bert. 2 (1835-6) Sp. add. p. 777, Parl. Fl. It. 1, n. 102. *P. littorale* Willk. Lang. Pr. n. 250 (non Sm.). *P. elongatus* Lagasc. Gen. Sp. pl. p. 3, n. 33 (non Humb., Bonpl.). Guss. Pl. vasc. Inarim. p. 380, n. 2, t. 19, f. 1 a, b.

♀ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug., Sept.? In maritimis Pyr. Atax.

Habui, e palude maritima sub *Narbonne*, a Delort.

Miror Parlatore, qui specimen sub Salzmanni nomine habebat in Herbario Ital. centr., stirpium identitatem non percepisse.

P. elongatus Webb. ex insulis Canariis visus in eodem Herbario Ital. centr., pro statu luxuriante ejusdem ac nostrae speciei mihi se offerebat.

P. Lagascae a Trinio (Agrostid. p. 13, n. 8), a Kunth et Lindley affertur ad *P. littoralem* Sm., quod male actum putamus. De hoc cf. potissimum Sm. *Engl. Fl.* p. 87, nec non Regel Act. hort. Petrop. 7, p. 643.

Agrostis lutosa Poir. *Dict. Suppl.* T. 1, p. 249, n. 26 est ipsemet *P. littoralis* Sm., cui nomen mutavit Poiret, ne confunderetur cum *A. littorali* Lamk. *Ill.* n. 820, quae hodie *Sporobolus littoralis* Kunth.

P. Lagascae interdum cum *P. littorali* Sm. commutatum esse reor. Hunc ad *Bayonne* se vidisse contendit Grenier, *Obs. Bot.* (1838) p. 34; sed quum dicat, suam hanc stirpem cum monspeliensi a Salzmanno acceptam identicam, tum non dubito quin et ille censendus sit inter eos, qui sub Smithiano nomine alienam gesserunt speciem.

Agrestis N., *Agrostis* L., Trin. Agrostid. p. 62.

Agrostidem Patrum *Dactylum officinale* (de quo postea) potius judicabis, nec cum Sprengel *Triticum repens*. Sunt itaque qui velint *Agrostidem* dictam esse plantam a gradiendo; alii quia in agris facile progerminet, quasi *agrestis vestis*. Certum est *Agrostidem* Theophrasti et Dioscoridis a neotericorum genere fugere, unde nomen huic impositum fallæ et respuendum facile judicabere. Et quum occasio propitia se praebeat,

ut quasi abdite parum innovando, error corrigatur, *Agrostidem* in *Agristem* demutavi. Reapse adjectiva nomina in substantiva coacta minus laudabilia sunt; sed ea nec semper mala, neque semper rejecta fuerunt. Caeterum non intendo tale nomen huic generi firmiter imponere: mutabit ille, qui de erronea Linnaei denominatione persuasus, medelam quoque meam non satis aptam existimabit. *Poam* (herbam apud Graecos significantem) ceu minus iniquam tolerabo.

SECTIO 1.^a AGRESTES GENUINAE.

Agrestis verticillata (Cupani) N.

Gr. spic. divuls. seric. fulv. Cup. Hrt. Cath. p. 92, Panph. Sic. 2, t. 200, ex Guss. et Parl. *Agrostis verticillata* Vill. Dauph., Bert. p. 408, n. 9, Trin. l. c. p. 112, n. 53, Willk. Lang. Pr. n. 225, forte cum n. 224. *A. stolonifera* L. Herbr., Parl. Fl. Palerm. p. 66, n. 41 (non omnino ex aliis), Fl. Ital. 1, n. 88, DC. Dub. p. 503, n. 3 (excl. Engl. Bot.). *A. aquatica* Pourr. Chlr. Narb. n. 16 et Herbr. Matr.; *A. stolonifr.* et *A. Schimperiana* ac *sinensi*, forte etiam *A. vestita* Hochst. in pl. Schimper. Abyss., ex Richrd. A. Tent. Fl. Abyss. *A. maritima* Benth. Cat. ? *A. anatolica* Koch (C.) in Linnaea, ex Griseb. apud Ledeb. Ross. confirmata a Coss. cum Dur. Expl. Sc. Alger.; *A. inaequalis* Ehrenb., ex Hartm. Nil.; *A. adscendens* Lang. Pug. ? Trin. Spe. Gr. fasc. 3, t. 36, Reichnb. Icon. C. 11, t. 35, f. 1435.

¶ Flor. Maj. et per Æstatem. Fruct. Æstat. Oct. Per regionem mediterraneam frequentius obvia.

Legi in Pyr. Atax. ad *Narbonne* ultra salinas *de Estarac*, die 28 Maj. 1839, in Pyr. or. ad *Roussillon*, secus *le Tech* sub *Ceret*, die 24 Maj. 1843. Observavi *al Passaje*, ad *San Sebastian*, ad *Tolosa*; ad *Graus*, in *Sobrarbe*, ad *Benavarre*, ad *Puente de Montañana*; ad *Cardona*, *Berga*, in *Lampurdan*, ad *Palamos*, ad *San Feliu de Guixols*; prope *Olette*; *Narbonne* est locus Pourr. autopticus. Rarior ad *Toulouse* obvenit et forte ut putat Noulet, e regione mediterranea importata. Relatum est repertam esse quoque ad *Panticosa*; et in monte *Cagire* denuntiatur a Timbal, si hujus planta eadem cum nostra est.

Glumas, aut valvas calycinas, dicerem potius hirtoscabras quam puberulas cum Koch, Syn. ed. 2, p. 902 sub n. 1, vel tenuiter pubescentes, quales eas describit Bertoloni, l. c. p. 409, aut absolute pubescentes ex aliis, Guss. Sic. Syn. p. 134, n. 3, Parl. Fl. It. n. 88 etc.

A. rivularem Brot. Lus. ego quidem ad hanc speciem potius afferrem, quam cum Sprengel, Steudel, Kunth, ad *A. polymorpham*.

A. limosa, *flavida* et *signata* Schur, videntur totidem lusus *A. verticillatae*; cf. Neilr. in Maly En. pl. Austr. p. 27.

In *A. adscendente* Lang. Pug. et cum Willk. n. 224 non video nisi *ligulam elongatam dorso dense pubescentem*, quae dubium movere possit de stirpium identitate cum nostra planta: sed forma ligulae in hoc genere immutabilis in quibusdam speciebus non semper est. Habitus plantae cum *Polypogone littorali* (*Lagascae* legendo) similis ab auctoribus dictus, probabilitatem auget laudandi unionem a nobis cum dubio propositam, eo magis quia ligula etiam in *A. verticillata* aliquando elongata sese prodeat, ut a quibusdam nostrum perspectum est.

Quamvis Parlatore dicat vidisse se hanc speciem in Linnaei Herbario sub nomine *A. stoloniferae*, attamen Linnaeanam denominationem amplectere nolui, quia, in Sp. pl. p. 93, n. 8, tam male de hac stirpe actum est, ut botanici ferme omnes in errorem inciderint, e futilitate characterum, e confusione synonymorum, nec non patria tam late indicata, in Europa, de stirpe, quae communis dici nequit.

Agrestis polymorpha (Caesalpini, Lobelii) N.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 103, n. 259, De Plants. l. 4, c. 58, p. 186, Lob. Cruydeb. p. 21
 Gr. can. supn. *Agrostis polymorpha* Huds. Angl. p. 31, n. 3 (quibusdam expunctis prolatis.); Trin.
 Gram. 1-6 flor. p. 195 et Gr. Agrostid. p. 102, n. 45, Ambr. Fl. Tir. austr. 1, Append. 1, p. 433, ns.
 33-4 (*A. albae* et *A. vulgaris*.) Ibid. ps. 52-54. *A. vulgaris* Wither. Link Hrt. Ber. descr. p. 78, n.
 163, Bert. p. 402, n. 8 (excl. *A. frondosa* Ten. laudata a Link et Parlat.) et V. 2, p. 763, De Notrs.
 Reprt. Fl. Ligust. n. 2028. *A. stolonifera* et *A. vulgaris* Koch ps. 901-2, ns. 1-2. *A. alba* et *A. vulgar.*
 Schrad. Germ., Gaud. 1, ns. 153, 154, Kunth Fl. Ber. 2, p. 370-1, Meyer Fl. Hanov. excrs. ps. 636-7,
 ns. 1, 2, DC. Dub. p. 503, ns. 5, 6. *A. Reuteri* Boiss., *A. alba*, *A. maritima*, *A. scabriglumis* Boiss.,
 Reut., *A. vulgar.* utque credo, *A. castellana* Boiss., Reut., *A. hispanica* Boiss., Reut. et *A. olivetorum*
 Godr., Willk. Lang. Pr. ns. 220-29 (excl. *A. frondosa* Tenr. n. 226 b), *A. vulgar.* La Peyr. Herbr. et
A. verticillata, *A. hispida* et *A. alba* La Peyr. Herbr.; et *A. pumila* La Peyr. Herbr. s. l. (excl. *A.*
delicatula Pourr. Chl. Hisp., una commixta); *A. capillaris* Auctor. plurium, Gater., Chaix.; *A. stolonifr.*
 et *A. vulgar.* Gren. Cat. Doubs et inde *A. stolonifr.*, alb., capillar. et canina Chantr. Cat. et Herbr.;
A. alb., *A. diffusa*, *A. stolonifr.* et *A. vulgar.* Benth. Cat.; *A. vinealis* et *A. capillaris* Bergr. Bass.
 Pyr.? *A. maritima*, *A. alb.*, *A. vulgr.* et *A. capillrs.* Colmeir. Cat. pl. Catal.? *A. bryoides* Dumort.,
 ex Crép.; *A. olivetorum* Godr. Gr. Fr., Caruel Tosc. Pr. Suppl. 2. *A. tenella* Hoffm., Schumacher
 Sjaell., *A. Hornungiana* et *A. umbrosa* Schur., ex Neilr. *A. capillaris* Desf., cui eadem *A. divaricata*
 Salzm. vel *A. Reuteri* Boiss. s. c., Voy. Bot. Esp., ex Coss., Dur. Algr.; *A. decumbens* Planell. Gir.
 Fl. Gallg., ex Lang. Pug., item Durieui. *A. straminea* Hartm., *A. Candollei* Parl., ex Griseb. apud
 Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 22, n. 1532 et v. 24, n. 1671 et v. 17, n. 1189, Knapp Gr. Br. t. 26 et t. 115
 et t. 28 et t. 27 et t. 116, Flor. Dan. t. 1623 et t. 163, Host Gr. A. 4, p. 34, t. 59 et p. 32, t. 56 et
 p. 33, t. 57 et p. 32, t. 55 et p. 31, t. 54 et p. 33, t. 58 formae, vel varietates, aut etiam status varii.
 Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 7, Schk. Handb. t. 12, Sv. Bot. v. 9, t. 581, Hayn. Term. bot. t. 45,
 f. 5 hispid., Trin. Spec. Gr. fasc. 3, t. 31 et t. 32? Turp. in Diet. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 22,
 Fl. Batv. v. 6, t. 406 e t. 407, Fl. Batv. v. 16, t. 1209, var. marit.; Dietr. Fl. Bor. v. 9, n. 593 et
 n. 594, Schrad. Fl. Germ. p. 206, n. 4 et p. 209, n. 5, t. 2, f. 3, 4 et f. 1, 2 et t. 3, f. 1; Leers Fl.
 Herbr. ps. 20-1, ns. 53-4-5, t. 4, f. 3 et 5 et 6, Reichnb. Icon. C. 11, t. 34, f. 1427 A, B et f. 1430 C,
 D et f. 1431 coarct. et f. 1436, et t. 35, f. 1432-3 A, B et f. 1434, et t. 34, f. 1429 et t. 36, f. 1436.
 Scheuchz. Agrostgr. p. 129, n. 3, t. 3, f. 5 B, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 64, As. Gray
 Man. Un. St. ed. 5, t. 7, f. 8 cum ns. 1, 2. Lob. Icon. t. 21, f. 1, Ger. J. Emac. p. 26, f. 1.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept.

Multa observavi, pauca legi specimina; in Pyr. Cantabr. ad *Tolosa*
 m.^e *Montezco*, die 3 Jul. 1857; in Pyr. Catal. ad *Camprodon*, die 31
 Jul. 1846. Habeo a Deville lectam ad *Tarbes* et in *Valle Barousse*.

Gramen maxime polymorphum, a me quoque pro tali recognitum,
 secundum observationes iterum iterumve repetitas, tam in Pyrenaeis
 quam alibi. Illius formae, status aut varietates subtiliter in falsas species
 distinctae sunt, quas plurium imperitia adhuc sustinet.

Planta undique varians: ligula quidem variat, quod novi examinando
 individua simul crescentia, eadem facie ac colore praedita. Idem jam
 perviderat Link, ut de quibusdam aliis sileam; unde miror, in hanc
 potissimum notam fisum, Koch duarum specierum distinctionem susti-
 nuisse, itemve Schrader, Smith, alios quoque et spectabilissimos viros
 Meyer, Wahlenberg, Grisebach, Parlat. *Fl. Ital.*, cf. p. 182, Kirsch-
 leger, Vog. Rhen. 2, ps. 105-6, Hook., Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 538,
 Anderson Gram. Scand., Steudel Glumac.

In siccis et apricis facilius obvenit forma contractior, colorata, foliis
 angustioribus, aut minus planis, ligula obtruncata.

In umbrosis humidisve locis plerumque reperitur planta evolutior,
 panicula alba, foliis latioribus, planioribus, ligula elongata.

Habitus varius; paniculae tum rariores ramulis elongatis et paten-
 tiusculis; tunc densiores, ramulis brevioribus, mox contractis; quae
 omnia e loco aprico aut umbroso in quo planta degebat potius pro-
 cedere mihi visa sunt. Apparuit planta annua stolonibus uno ab altero
 sejunctis: cf. Grisebach apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 437 δ.

Secus flumen *Ter* ad *Gerona* observavi varietatem culmo ramoso,
 foliis lanceolato-linearibus, panicula magna ditissimaque, paleis mu-
 tucis, accedentem procul dubio *A. giganteae* Gaud., sed in typum abire
 eam quoque conspexi.

Nullum vere specificum characterem ego percipio quo *A. olivetorum*
 Godr. Gr. *Fr.* 3, p. 483, amoto ludo, ab *A. polymorpha* separari possit:

ei patriam dixit Godron *Narbonne* (ex Delort) et *Port-Vendres* quoque; quae loca iterum atque iterum exploravi, ut agrum Monspeliensem, *Agde*, *Beziers*, ab eodem auctore citata.

Plures a Willkomm admissae species, ab aliis jam judicatae sunt lusus hujus nostrae speciei. Earum postremae peculiarem attentionem merebantur: defectu speciminum e characteribus datis illas judicavi; horum quidam minime absoluti ab auctoribus dantur, alii futiles sunt; praeterea superveniunt varietates. Haec omnia me aliter afficere non potuerunt, nisi ut ad putatarum, Boissieri, Reuteri, Godroni et cum eis Willkommi, specierum contemptum devenirem. Si veritatem non attigi, dijudicandum erit, utrum ego magis exprobandus fuerim, aut scriptores ii, qui eas species tam vanis verbis delinearunt.

Nouleti errorem, quamvis pro tempore gravem (1837), *Fl. bass. sous Pyr.* p. 687, n. 2 *Obs.*, praetereo, emendatum ab eo, non *Add. corr.* (1846), sed in *Fl. anal. Toul.* (1861), p. 181, recognita tandem (amicorum opere!) *A. verticillatae* Vill. *Dauph.* legitimitate, quam non omnes attigerunt (Reichenbach, Lessing, Meyer (C. A.) Koch, ut olim Savi, DC., Fries etc.).

A. maritima Lamk. *Dict.* (1789) p. 61, n. 3, non fuit mihi facilis intellectus. Sunt qui eam in speciem propriam adhuc recipiant, alii varietatem declarant *A. polymorphae* (*albae* status), cui relata sunt in Herbr. Mus. Paris., *Fl. Gall.*, specimina plura Lamarckianam denominationem ferentia, inter quae tamen Lamarckii archetypum nullum inspicias. Pourret. *Chlor. Narb.* n. 18, illam denunciabat pro eadem planta ac *A. arenaria* Gouan *Ill.* p. 3, stirpe pejus adhuc et obscurius descripta, quam dubitanter ad *Sporobolus pungentem* retulit DC. *Fr.* 3, p. 23, n. 1523, ut dein de illa nulla amplius fuerit quaestio apud auctores, nisi ut reciperetur pro comprobato quod Willdenow jecerat, *Sp. pl. Triandr.* p. 372, n. 35, et obscuraverat, quamvis in feliciore opportunitate positus, DC., Prof. Monspel. *A.* denique *maritima* Lamk. qualis describitur, illustratur aut obscuratur ultra a DC. *Fr.* l. c. n. 1524 et *Suppl.* p. 253, vel a Trinio, *Dissert. Gram.* p. 194, aut *Spec. Gram.* fasc. 3, n. 32, aliisque Germaniae auctoribus, Reichenbach, Bluff et Fingerhut, Bruinsma etc., non videtur mihi tute solvi posse, nisi ex ipsius Lamarckiani Herbarii inspectione. Interim planta quae sibi ocyus Lamarckianum nomen attrahit est *A. polymorpha* var. *alba*, pumila, ligula longiore, panicula post anthesim cito contracta: cf. etiam Brébiss. *Norm.* ed. 4, p. 366, n. 4.

Figura Hostiana, 4, t. 56, *A. stolonifr.*, tam pro *A. alba*, quam pro *A. vulgari* suis, citavit Parlatore, *Flor. Ital.* ns. 89, 91.

Reperiebatur in Herbr. La Peyrouse, mixtim cum *A. polymorpha pumila*, species quaedam nomine *A. delicatulae* Pourr., ab ipso Pourret ad La Peyrouse missa, forte ab auctore in Galloecia detecta. Nonne *A. Juressi* Link? Trin. *Spec. Gr.* fasc. 3, t. 29? Sed in hac paniculae rami non divaricati, glumae per carinam serrulatae.

La Peyrouse in scheda Herbarii dicit plantas simul provenire, quod omni verisimilitate caret; ille ipse in *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 36, n. 14. nihil de Pourretiana stirpe dixit, qui, *Suppl.* p. 12 †, eam ceu peculiarem speciem distinguit, et quam (ut ille dicit, ex Pourret) ad *San Paul de Fenouilhedes* vivere asserit et pro qua brevem adumbrationem conficit. Qua auctoritate, qua veritate hoc egerit plane compertum non

habeo, quum elegantem speciem non ego, nec alius, quantum scire potui, l. c. viderit, vel in propinquis quidem locis reperierit, ita ut in magnam inciderim suspicionem, La Peyrouse haec omnia ab exotico specimine detulisse et finxisse utpote qui in hujuscemodi rebus agendis sibi adeo indulxit, ut licentiam attigerit. Stirpem Pourretianam *A. capillari*, dubitanter, subegit Willk., cum Lang. Pr. n. 237, sub qua nimium plura ex aliorum auctoritate referendo, suam plantam adeo ille, miserrima insuper diagnosi, obscuravit, ut percipi nequeat quid ille in sua mente tum versaverit. Ad *St. Ant. de Galamus* et ad *Salvanaire* reperta est a Timbal forma illa quae *A. capillari* Pourr. respondet, cum *A. olivetorum* identica planta.

Stirps huic proxima est *A. umbrosa* Pers. MNS., Trin. *Agrostid.* (1841) p. 99, n. 42, Steud. Gram. (1855) p. 167, n. 60, quae dicitur spontanea in agro Parisiensi (*au Bois de Vincennes* ex Kunth). Tanta est Trinii de hisce auctoritas, eo magis facienda, ex quo vir sagacissimus species hujus generis polymorphas clare pervidit, ut defectu speciminum abstinere debeamus ab hoc, ne plantam aliter ac ille nos admittamus. Porro dolendum est, tantam fuisse incuriam eorum, qui Floram Parisiensem iterum atque iterum pertractarunt et evulgarunt, ut ne verbum quidem fecerint de stirpe tantummodo in illa circumscriptione indicata; gravius apud homines, qui Parisiis, inter tantam rerum et librorum copiam versantur.

A. pallida Wither. *Arrang. Br. pl.* ed. 7, p. 155 cum tab. (22) a Systematicorum plurimis obliuiscitur. Ejus cum *A. polymorpha* affinitas mihi maxima videtur, praesertim cum varietate ea, quae *A. alba* Auctr., quae plurimum *stolonifera*, cujus diceretur lusus palea altera longius aristata. Quod si aliter incesserit et planta ceu species sustinenda dijudicata sit, tunc huic nomen sit *A. Witheringii*! N., extante antiquiore receptaque *A. pallida* DC. *Fr. Suppl.*

Proposita *A. Candollei* Parlatores, *Flor. Palerm.* p. 68 (ex *A. stolonifera* DC. *Fr.* 3, n. 1522) non ultra memoratur ab eo in *Flor. Ital.* Characteres de illa dati cadunt omnes in formam, quae *A. alba* Auctor. et ipsius Parlatores. Distinctionis notae a DC. Duby l. c. tam caeciter elaboratae sunt et tam obscurae, ut de hisce merito contemni debeant scriptores, qui de vulgatissimis plantis agentes talia, anno 1828, ediderunt. Taedet etiam reperire sermonem absimilem de rebus identicis.

Legi in Pyr. septr. aurigr., inter *Ax* et *Merens*, die 25 Jul. 1840, observavique alibi ad *l'Ermita de San Antonio* ad *Camprodon*, ad *St. Girons*, plantam eo in statu qui *A. pumila* L. Mant. p. 31, n. 19? vel saltem Auctoris, cujus figuram, non adeo exactam tamen, dedit Lightfoot *Fl. Scot.* in fronte Vol. 2, de stirpe ibidem effatus in p. 1081; portiores aliae visentur in *Flor. Dan.* t. 1802 et apud Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 34, f. 1428. Porro, in *Fl. Dan.* Hartmann caryopsides sanas et perfectas finxit: an haec alienae et bonae speciei figura est, qualis reperta est planta in Linnaeano Herbario a Munro?

Nostra est planta ab ustilagine corrupta, quae *Tilletia Caries* Tulasn (vel *T. sphaerococca* Fisch); ista generationis organa, ovaria et cariopsides evidentius offendit, maciat, corrumpit, laetalem suam vim per totam plantam diffundens. Fit tunc herba facie *Airae* Auctr., statura humilis, culmis caespitosis, foliis (considerata plantae proportionem) latiusculis, panicula sub-contracta vel minus patula, ramusculis laevibus (neque

asperis), glumis nitidis, vario pictis, caryopside mucronulata? Caeterum et folia plana et culmi solemniter striati ut in *A. polymorpha*, *vulgari*, cum qua vivebat, loco arenoso, humidiusculo, comitantibus quibusdam *Juncis*. Mirabar sub hac forma corrupta reperiri semper folia inferiora jam exsiccata, quae in communi *A. polymorpha*, cum ea crescente, viridia manere conspexi. Quomodo fit, ut sub florum, ovariorum et caryopsidum corruptione tota planta aliquid morborum offerat? Est ne in planta morbosa, ubi *Tilletia Caries* vitae opportunitatem nanciscitur? vel ista, ovariorum et caryopsidum corruptrix, lethales effectos per totam plantam inducit? —

Miraberis, Candolleum, organographiae et physiologiae studiosum, inter eos fuisse, qui morbosam plantam ceu speciem adhuc proponerent, *Fl. Fr.* 3 (1805), n. 1519, de quo corrigendo errore, in *Suppl.* (1815) ne minime sollicitus fuit, quum jam e longo tempore Ehrhart, Retz Scand. Pr. n. 81, Pers. Syn. p. 75 et eximius ille Schrader *Fl. Germ.* (1806) p. 206 et p. 208, rem attigissent et denunciavissent.

Mehercule, non minus reprehendendi hodie sunt ii, qui morbosam et corruptam plantam ceu varietatem normalis stirpis considerant, vel subvarietatem etiam, ut noviter factum est a Cosson et *Germ. Fl. Par.* ed. 2 (1861), p. 797, n. 1.

Agrestis canina (Thalii) N.

Thal. Sylv. Hercyn. p. 50. *Agrostis canina* L. Sp., Koch p. 903, n. 3, Bert. p. 396, n. 4 et V. 2, p. 763, Parl. *Fl. Ital.* n. 92, Gaud. 1, n. 148, De Notrs. Reprt. *Fl. Ligust.* n. 2027, Trin. l. c. p. 87, n. 30, DC. Dub. p. 504, n. 9, Willk. Lang. Pr. n. 230. *A. can.* La Peyr. Herbr.; *A. capillaris* Pedm., ex Herbr. var. *mutica* est, teste Parlat., itemve *A. nobilis* De Notrs. Lombard.; *A. rubra* All., Re. Pollin., ex Parl. It.; *A. varians* Tuill. confirmata a Coss. *Germ. Par.* item *mutic.*; *A. rubra* L. Sp. (var. b), *A. coarctata* Ehrh. (var. c) ex Mey. Hanov. p. 638, n. 6, *A. vinealis* Desv. Pl. Angrs., ut Schleich. Cat.; *A. transylvanica*, *A. arenaria* et *A. tenuifolia* Schur, ex Neilr.; *A. gallecia* Lag. pl. exsicc., *A. Pickeringi* et *A. concinna* Tuck. et *A. borealis* Hartm., ex Asa Gray *Man. Engl. Bot.* v. 26, n. 1856, Knapp Gr. Br. t. 21, Host Gr. 4, p. 31, t. 53, *Fl. Dan.* t. 1443, Trin. Spec. Gr. fasc. 3, t. 34, Pal. Beauv. Agr. t. 4, f. 7, Leers *Fl. Herbr.* p. 19, n. 52, t. 4, f. 2, Hoffm. *Fl. Allmgn.* (1800) t. 6, Reichnb. Icon. C. 11, t. 33-34, f. 1424-5-6, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 141, n. 3, t. 3, f. 9 C.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Non est inventu facilis per Pyrenaeos.

Legi in Pyr. septr. aurigr. ad *Castillon*, die 8 Jul. 1862. Habui ex *le Bois de Larramet*, ad *Toulouse*, a Timbal; ex *la Redoute du mulè de beu*, *Roussillon*, a Massot. Vidi *au Lac de Lourdes*, per montes Corbarienses.

Agrestis setacea (Hudsoni, Curtisi) N.

Agrost. canina g Huds. *Angl. ed.* 2, p. 31, n. 2 (excl. syns.). Speciem vero primus declaravit Curtis, *Observ. Brit. Grass.*, ed. 2? p. 42, vel *Flor. Lond.* fasc. 6 (1787), t. 12. *Agrostis setacea* Curt., Sm. *Engl. Fl.* p. 91, n. 3, Hook. Br. *Fl. ed.* 1, p. 33, n. 2, Trin. l. c. p. 108, n. 4, DC. Dub. p. 504, n. 11, Willk. Lang. Pr. n. 231. *Bromf. Fl. Vect.* p. 586, n. 4. *Agrost. setac.* Pourr. Herbr. Matr.; *A. filiformis* Berger. Bass. Pyr. et sic Bast. Main. Loir. et *A. glaucina* Bastrd. *Ibid.*, ex Chaub.; *A. setifolia* Brot. Lusit. In Lusitania pro certo provenit. *Arundo capillata* Chaub. Act. Soc. Linn. Bord. T. 19, p. 44, t. 1 mal., quoad panicul., Id. *Tetrad. des-ript.*, inculpt. (1853) p. 8, t. 1 eadem ac supra. *Engl. Bot.* v. 11, n. 1188, Knapp Gr. Brit. t. 24, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 3, t. 15, Parnell *Grass. Brit.* p. 190, t. 83, Low *Brit. Grass.* p. 57, t. 17, f. 1.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. occid., praesertim Cantabricis.

Legi circa *St. Jean Pied de port a la buerda de Echeverry*, inque m.º *Aradoi* supra *Ispur*, diebus 15 et 16 Jun. 1841; item in Pyr. Cantabr. merid. supra *Elgoibar* l. d. *Azcarate*, die 15 Jul. 1857. Observavi ad *Pau*, *Bardos*, *Biarritz*, *Guetary*; ad *Oyarzun* in m.º *Urcave*; contra *Ernani* in m.º *Arleleor*, *Adarra* etc.; ad *Oñate* etc.

Folia omnia setacea, convoluta. Panicula florens pyramidata, erecta; optime observante Tozer apud Hooker l. c., sese constringit sub humido coelo, aut dum planta evellitur: credo ipsam noctu constrictam manere: talem observavi vespere ad *Zornoza*, sicque ibidem primo mane reperi. Panicula fructigera continuo constricta remanet.

Species regionis oceanicae, vix hinc illinc transgredit ad conterminam mediterraneam regionem; eam offendebam in montis *Urquiola* latere meridionali supra *Ochandiano*. Reperta est a Savi in vertice montis *Amiata*, Etruriae, stirps, quam ille *A. alpinam* referre putavit, Bot. Etr. 2, n. 316.

Hanc diversimode judicarunt Bertoloni, Parlatores, Caruel; quorum postremus *Suppl. 2 Pr. Fl. Tosc.* (1870) p. 29, n. 2212 bis, auxiliante P. Savi, eam *A. setaceam* referre asserit. Durum mihi est, ut in literis Caruel datis Aug. 1873 scribebam, hanc identitatem admittere: idcirco, eos exhortor, quibus ad manus planta iterum devenerit ut eam rursus perattente comparent, examinent, ut absolutum certumque iudicium denique proferant.

Agrestis alpina (Scheuchzeri) N.

Scheuchz. *Agrostogr.* Pr. p. 22, t. 4, f. 1. *Agrostis alpina* Scop. *Fl. Carn.* ed. 2, n. 86 et Leyss. *Fl. Hal.* ed. 2 (1783) n. 67 (apud ambos mutata Haller. prolatione), Koch p. 903, n. 4 (demto Schleich.); Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 175, n. 346, *Parl. Fl. It.* 1, n. 95. *A. rupestris* Willd. *Sp. pl.*, excl. *All. syn.*, *Gaud.* 1, n. 146, *Bert.* p. 399, n. 6, *DC. Dub.* p. 504, n. 19. *A. atrata* La Peyr. *Herbr.*; *A. rupestris* var. *atrat. nigr.* La Peyr. *Hist. abr. Pl. Pyr. Suppl.* p. 12; *A. cenisia* De Notrs. *pl. exsicc.*, ex *Parl.*; *A. rupestris* Schreb. in *Herbr. Wulfen*, ex *Moretti Osserv. in Comoll. Pr. Fl. Comens.* (*Giorn. Sc. Pavia* 1825). *Host. Gr. A.* 3, p. 34, t. 50 et 4, p. 30, t. 52, *Schrad. Fl. Germ.* p. 201, n. 3, t. 3, f. 5, *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 33, f. 1422, *Scheuchz. Agrostogr.* p. 140, n. 1, fig. ex *Pr.* in nonnullis exemplaribus.

¶ Flor. Jul.-Aug. Fruct. ? In editissimis Pyr. mediorum.

Halleri numerum 1478, nec 1477, quomodo citarunt primi Scopoli et Leysser, pro hac specie esse, evincit Halleri ipsius, quamvis manca, descriptio, ne dicam Schraderi, Gaudini, Bertoloni, Parlatores auctoritas. Facile etiam fuisset unicuique, cui ad manus *Flor. Dan.* opus, illum primum Halleri locum amovere, quum iste ibidem afferat *Fl. Dan. tabulam* 161, quae cum specie de qua agimus nullam habet similitudinem, adeo ut fuerint qui eam adducerent ad *A. caninam* (formam alpestram, cf. *Hornem. Nomencl. Fl. Dan.* p. 7), quamvis insequentis speciei propinquiorem forte eam iudicabere.

Nullum nomen reapse bonum, vel auctoritatem correctam tulerat haec species. *Agrostis alpina* Scop. et Leyss. peccat in hoc, quod secum trahat falsum Halleri locum. *A. festucoides* Vill., *Delphin.*, *Prosp.* et *Dauph.* parum opportuna e comparatione et quia *A. filiformis* ejusdem Villarii suspecta est quibusdam, num sit eadem species duplicata; *Loiseleuro*, perperam, *Fl. Gall.* ed. 2, p. 51, n. 5, synonymon *A. setaceae* Curt.; nobis potius eadem cum *A. Schleicheri*. *A. rupestris* Willd., *Gaud. Agr. etc.*, repugnat, quia antiquior stat omonyma Allioni optima species. *A. flavescens* Host. *Gr.* non fuisset certe laudanda, quod sub hac denominatione speciei varietatem, tamquam speciem, ipse sejunxerat, qui in Volumine praecedente speciei typum sub *A. rupestri* nomine dederat. In hoc errore superatus erat Host ab Allioni, qui varietatem panicula flavicante *Avenae auratae* nomine salutaverat, *Fl. Pedem.* 2, n. 2254, e qua exiit illud *Trichodium auratum* Sieb., itemve *Trich. flavescens* Roem Pch. De hoc Allionii errore primus in suspicionem venit

Murith, *Guid. Bot. Valais* (1810) p. 55. *A. montana* Krock.; sed iste in hoc praecipue reprehendendus est, quod dubitaverit, num eadem foret cum *A. serotina* L., quae longe diversa species est (*Molinia serotina* M. K.).

Agrestis rupestris (Scheuchzeri) N.

Scheuchz. *Agrostogr.* p. 141, n. 2 sine fig. *Agrostis rupestris* All. *Pedem.*, Koch p. 904, n. 5, Trin. l. c. p. 89, n. 31, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 175, n. 347, Willk. *Lang. Pr.* n. 234. *A. pyrenaica* Pourr. *Chl. Narb.* n. 22, in *Mém. Acad. R. Toul.* T. 3 (1788) p. 304. *A. alpina* Willd. *Sp.*, Bert. p. 398, n. 5, Gaud. 1, n. 147, DC. *Déb.* p. 504, n. 12. *A. alp.* Layr. *Herbr.*; *A. pyren.* Pourr. in *Herbr. Matr.*, inque *Herbr. Bolos. Host Gr. A.* 3, p. 34, t. 49, Schrad. *Fl. Germ.* p. 200, n. 2, t. 3, f. 4, *Sv. Bot.* v. 8, t. 545, f. 1, *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 33, f. 1423 C, D.

☞ *Flor.* Jul. Aug. *Fruct.* Aug. Sept.

Legi in Pyr. or. supra *les Angles au lac de Valmetta*, die 19 Jul. 1839. Habeo a Deville ex *le Port de Plan* et ex *les Eaux Bonnes*. Observavi ad *le Lac d'Espingo*, *au Port de la Picade*, supra *Salau a la Cascade d'Ilias*; in m.^e *Canigou* et *Llaurenti* etc.

Et haec quoque species nomina parum correcta vel reprobanda tulit. *Agrostis rupestris* All. in hoc reprehendenda fuit, quod nulla auctoris descriptione fulciatur, false pro annua specie declaretur, adjunctis synonymis Halleriano uno n. 1470 respuendo, altero Scheuchzeriano bono, male cum illo conjuncto. Insuper non tam frequenter ad rupes, quin in pascuis et pratis potius reperienda species! Scimus insuper a Parlatore, *Fl. It.* 1, p. 190, stirpem sub *rupestris* nomine deficere in Herbario Allioni, ubi sub *A. alpinae* denominatione hanc et superiorem speciem se vidisse testatur Parlatore. *A. setacea* Vill. *Dauph.* 2 (1787) conturbatur a synonymo (quamvis dubitanter allato) *A. alpinae* Scop. et ab icone Oederi, *Fl. Dan.* t. 161, quidquam dubia.

A. pyrenaea Pourr. sine errore producta, sed absque laude quidem, ignoratis iis omnibus, qui auctorem praecesserant in speciei tractatione. Pourreti synonymon ad superiorem speciem amandarunt Godron, *Gren. Fr.* 3, p. 464; pejus ad duas differentes species Willk. *Lang. Pr.* ns. 234, 232. *A. alpina* Willd. *Sp.* exiit conturbata synonymorum confusione inter hanc et superiorem speciem. *A. caespitosa* Hoppe *Taschenb.* (non magis quam plures aliae) oblita fuit a Kunth *En.*, a Roem. Sch. et Spreng. *Syst.*, ab Henckel; Steudel eam retulit ad nostram speciem, *Nomncl. Bot.* ed. 2, p. 42, desumens, ut puto, a Trinio, *Gram. Panic. Dissert.* 2, p. 211; mox in *Synops. Glumacr. Gram.* eam omnino praeteriit Steudel.

Agrestis Schleicheri Jord.

Agrostis Schleicheri! Jord. et Verl. apud Billot *Arch. Fl. Fr. Allmgn.* (185) p. 347; seorsim impr. p. 7. *A. filiformis* Vill. *Fl. Delphns.* p. 5? *Fl. Dauph.* 1, p. 78, n. 12? DC. *Fr.* 3, p. 20, n. 1514, qui *Schleicheri* Cat. citat, dum iste Villar acclamat; Reut. *Suppl. Cat. pl. vasc. Genev.* (1841) p. 42, n. 36? *Trichodium filiforme* Spreng. *Pug.* 1, p. 6, n. 11. *Agr. pyrenaica* Timb. *Herb. Chaix* p. 17, cf. etiam *Loret Herb. Lozèr.* p. 50. *A. alpina* Godr. cum *Gr. Fr.* 3, p. 484 (partim); Willk. *Lang. Pr.* n. 232, forte n. 233? *A. nevadensis*. *A. rupestris* La Peyr. *Herbr.*, partim.

☞ *Flor.* Jun.-Aug. *Fruct.* Jul.-Sept. In editioribus per regionem oceanicam, quam raro transgreditur.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) supra *Oñate*, in m.^e *Aloña*, die 28 Jun. 1853; in Pyr. Navarr. sub *el Puerto de Racos*, die 3 Aug. 1844; in Pyr. septr. med. m.^e *Medassolles*, die 23 Jul. 1838. Habui ex *les Eaux Bonnes* a De Girard et a Deville; ut e *Labassère* ex

montant à Montaignut in hujus quoque herbario reperii. Timbal dabat ex Cusses. Vidi ex le Pic de Ger apud Gaston Sacaze. Observavi in summitate mnts. Begusse supra Montory, in m.^e Izarris, au Lac d'Espingo, ad Gèdre et prope Gavarnie, prope Ustou sub Vencarede, ad le Port de Salau et à la Cascade d'Ilias, au Cagire; ad Bucaruelo, à la Pena Montañesa, in m.^e el Turbon, supra Sopeira al pas de Scala, al Puerto de Canfranc, al Formigal de Sallen, supra Balnea de Panticosa etc. Au Massif d'Arbas reperiebatur a Timbal.

Ad rupes crescere consuescit haec modesta sed spectabilis planta, paniculam gerens secundam, nutantem, coloris tum violacei, tunc flavicantis, pulchellam et cum tota planta delicatulam, ut facile a ventis commoveatur.

Agrostis filiformis Vill. est hujus loci, vel *A. alpinae*? Unde certitudo hauriretur? Non e Villari descriptione, quae admodum laxa est, in qua panicula dicitur approximata, facies *Airae montanae*: non e vita plantae a Villar annua declarata: non e statione, quum agatur apud eum de stirpe secus vias ad Briançon proveniente, dum nostra alpestres rupes raro relinquit. Haec omnia parvi fecerunt ii, DC., Sprengel alique, qui sub *A. filiformi* Villarum recte citarunt. Refert Reuter, *Cat.* ed. 2, p. 234, Jordani opinionem, de *A. filiformi* Vill. proxima, nisi eadem cum *Agr. interrupta*.

Dolendum est, Mutel, *Fr.* 4, p. 34, n. 9, post Villari Herbarii inspectionem praestitisse iudicium, quod fidenter accipi nequit, de habenda *A. filiformi* Vill. pro *A. alpinae* varietate; et Godron, *Gren. Fr.* 3, p. 484, inter tot errores de illorum *A. alpina* cumulos, hoc addidisse, ut Villari criticum et strenue revisendum locum, sine consideratione illic quoque compegerint: in hanc sententiam se fixit Godet *Jur.* p. 795, cujus plantam, duce Grenier, ad nostram adducimus, ipso annuente Godet *Suppl.* p. 194. Prudentius Grenier, *Fl. Jur.* p. 893, sub *A. Schleicheri* Jord., *Verl.*, de Villari synonymo et ille quidem dubitavit. Unde ratio, qua potissimum spectata, *Schleicheri* denominationem non mutavimus.

SECTIO 2.^a APERA (Adans.) N.

Agrestis interrupta (Vaillantii) N.

Vaill. apud Scheuchz. *Agrostogr.* p. 146, n. 2; huic a Juss. missa. *Agrostis interrupta* L. Sp., Bert. p. 394, n. 2, Gaud. 1, n. 150, DC. Dub. p. 504, n. 15, Willk. *Lang. Pr.* n. 239. *Apera interrupta* Pal. Beauv., Koch p. 904, n. 2. *Muehlenbergia Spica venti* b Trin. *Spec. Agrostid.* p. 40, n. 2. *A. Spic. vent.* b minor La Peyr. *Herbr. ? s. l.*; *A. Spica venti* var. Noul. *Flor.* (1837); *A. ventosa* Dulc. *Engl. Bot. Suppl.* v. 4, n. 2951, Host *Gr. A.* 3, p. 33, t. 48, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 32, f. 1419, Vaill. *Bot. Par.* p. 88, n. 50, t. 17, f. 4 a-d.

☉ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Jul. Aug. In Pyr. med. et orientalibus. Legi in Pyr. septr. aurigr., ad Donezan, ad Mijanes, die 31 Jul. 1843; in Pyr. Catal., Cerdaña, prope Err, die 10 Jul. 1837. Observavi ad St. Beat, ad Marignac, prope Toulouse; ad Jaca, San Cosme de Guara, prope Anzanigo ad Bermues, in montibus Corbariensibus.

Vidi antheras ovas, utrinque emarginatas.

Mirabatur Noulet, *Fl. bass. sous Pyr.* p. 687 *Obs.* ad n. 1, *A. interruptam* ceu varietatem *Spicae venti* a Linnaeo declaratam, in *Mant. alter.* p. 324, separari adhuc a plurimis botanicis (inter quos denuo et ille fuit *Fl. anal. Toul.* 1861, p. 181). Noulet non dicit hoc bene aut male actum fuisse ex observationibus in ipsis plantis factis, lo-

quatus tantum de Linnaeana auctoritate, deque indomitorum numero. Ast antherae perbelle hasce distinguunt species, quas tamen in duobus sectionibus differentibus collocatas, cum DC. Duby, nullus amplius, cui mens sana sit, collocabit: ut fugiendum erit ab eorum consilio, qui cum Hallero, cui sero nimium indulxit Linnaeus, alteram alterius speciei varietatem faciunt, ut M. a Bieb. Fl. Taur. Cauc. 3, n. 135, Trinius l. s. c. et alibi Gr. unifl. p. 215, Meyer Fl. Hanovr. p. 639, n. 4, Neilreich *Croat.*, Benth. *Handb.*

A. Spica-venti false in Pyrenaeis a La Peyrouse indicata, si recte video, Europam meridionalem non attingit.

Cynosurus splendens Tenor. huc a Roem. Schult. relatus, Syst. Veg. V. 2, p. 370, n. 85 (fide speciminum ab auctore, ut illi dicunt), ex hisce a Kunth, En. pl. 1, p. 225, n. 4, ex hoc a Willkomm l. c.; a Bertoloni, Gussone et Parlatores non confirmatur.

Sporobolus R. Br.

Sporobolus pungens (Caesalpini) Kunth Gram., En.

Caes. De Plants. l. 4, c. 59, p. 186. Laugeri ad Parkins. Lobel. ? Kunth En. 1, p. 210, n. 6 et Suppl. p. 167, n. 324, Duv. Jouv. in Bull. Soc. botq. Fr. T. 16 (1869) p. 293, Willk. Lang. Pr. n. 243, an et n. 244 ? *S. gaditanus* Boiss., Reut. Pug. ? *Agrostis pungens* Schreb. Gram., Bert. p. 409, n. 10 (loco G. Bauh. excluso); DC. Dub. p. 503, n. 1. *A. pungens* Pourr. Chl. Narb. n. 18 inque Herbr. suo Martileno; *A. maritima* L. Herbr. (a Klein) ex Munro; *Vilfa pungens* Pal. Beauv., Steud. Gram. Schreb. Gram. fasc. 2, t. 27, f. 3, Cav. Ic. descr. pl. 2, p. 7, n. 120, t. 111, Trin. Spec. Gram. fasc. 4, t. 47, Reichnb. Icon. C. 11, t. 36, f. 1437.

♂ Flor. Jul.-Sept. Fruct. Aug.-Oct. In littore mediterraneo, sive orientali.

Legi in Pyr. Catal. contra *Castellò de Ampurias* et ad *Rosas*, diebus 1 Sept. 1846 et 28 Sept. 1853. Observavi ad *la Nouvelle*.

Planta rigida, quasi pungens, rhizomate longe lateque repente praedita, profunde in arenis immisso, ita ut difficile sit id eruere; facie sane peculiari, foliis distichis, subinvolutis, quasi pungentibus, proximis superioribus longioribus, antheris elongatis, grandiusculis, atropurpureis, spectandis.

Figura Cavanillesii sat bona est, quamvis paniculam rariorem neque tam densam offerat; sed in descriptione eam *densam* declarat ipse Cavanilles. Idem clarissimus Auctor dicit hancine stirpem habitare in arena mobili, quod concedimus et ipsi hoc vidimus; sed reperiisse se in littore Valentino comitatam *Crithmo maritimo*, hoc nos parum suadet, qui hanc speciem in rupibus scopulisque maritimis, ad muros, neque in arenosis unquam reperiimus. Et Cavanilles speciem Pourretio et Lamarckio (*Dict.* 1, p. 59) tribuit, quam neotericorum primus edidit Schreber (1769), qui Pourret non commemorat.

Synonymon a Schreber allatum hoc est: « *Gram. fol. conjugts. in acutiss. spinam desinentbs., quo Arabes hemorrhoides expungere solent.* » Hebenstreit Herbr., ex Schreb. l. c. p. 46. Certe in Oriente late viget planta. Est apud Schreber aliud synonymon, quod *Gram. canin. marit. spicat.*, Pluk. Phytgr. t. 33, f. 3, de quo sub fine capituli disceptatur a Schreber, l. c. p. 47; videtur istud revera *Sp. pungens* (quamvis e longo tempore in Anglia coli non noverim), dummodo a Plukenetii prolatione expungatur G. Bauhini locus, ad *Poam littoralem* spectans.

Inter exoticas species huic nostrae persimilem novi *A. virginicam* L., Labillard. Nov. Hollnd. Pr. p. 20, t. 23, sive *Sporobolus virgi-*

nicum Kunth Gr. et En. pl.; Nees ab Esenbeck (C. G.), separata Labillardieri planta a *Sp. virginico* Kunth, sub nomine *Sp. Mitrellae* Nees ab Esenb. Fl. Afr. austr. illustr. p. 152, n. 1, non potuit quin dubium exponeret, num tres ab eo ipso recognitae species, cum *Sp. pungenti*, forent ne ceu lusus ejusdem typi potius habendae? cf. l. c. p. 154, n. 2 sub *Sp. virginico*.

Sporobolus tenacissimus (Jacquini) Pal. Beauv. *Agrostgr.* (1812) p. 26.

Jacq. Collect. 1, p. 85. Link En. Hrt. Berol. p. 71, n. 616 et Hrt. Berol. descr. p. 87, n. 183, Kunth En. pl. 1, p. 211, n. 9 et Suppl. p. 167, n. 325, Desv. Gram. apud Gay (Cl.) Fl. Chil. T. 6, p. 294, n. 1. Vilfa tenacissima Humb. et Kunth Nov. Gener. 1, p. 138, n. 4, Syn. pl. Aeq. 1, p. 205, n. 4. Nees ab Esenb. apud Mart. Fl. Bras. 2, P. 1, p. 393, n. 1. Agrostis tenacissima L. fil. Suppl. Roem. Sch. Syst. Vegth. 2, p. 369, n. 8 (non Mant. 2, p. 199); Zuccagni Centur. n. 23. Jacq. Ic. rar. t. 26, Trin. Spec. Gr. fasc. 5, t. 60.

♀ Flor. Sept. Fruct. Sept. Oct. In littore Catalaunico ad *Rosas* et circumscripte.

Legi ad *Rosas* contra dirutam arcem, die 27 Sept. 1853.

Provenit hoc gramen ad mare, in sabuloso, subhumido solo et aprico, cum *Scirpo vulgari*, *Junco acuto*, *Tithymalo Caesalpini* etc. Caespitem saepe densum efficit, e quo plures exoriuntur culmi, non omnes perpendiculares, sed multi oblique degentes, statura sesquipedales, bipedales, tripedales et ultra, palmari, sesquipalmari panicula, facie *Moliniae caeruleae*; tota herba a superiore longe diversa, ita ut non nisi artificialiter hae conjungantur species et aliae in eodem generi *Sporoboli* alligatae. Pallidus potius quam intense viridis est ejus color, et totum gramen glabrum minimeque asperum, quamcumque ejus partem inspicias vel tangas.

Rhizoma crassum, fibris multis, tenuibus, quasi pilis onustum. Densi et veluti stipati saepius exurgunt culmi, basi foliis emarcidis onusti, quibus demptis, eos pallidos, albentes conspicies in inferiore parte, quae compressa est; caeterum culmi pauci-nodes (2, 3) sub vitro irregulariter striati, valde tenues.

Folia, prout locus est plus minus humidus, ludunt bipollicaria, pedalia, planiuscula, dorso manifeste carinata, facie, sive in superiore pagina linea mediana, albente, praedita; et tenuiter marginata, caeterum striata, per longum tractum generatim erecta, totaque eretiuscula dum brevia, sin aliter, apice reflexa, more gentis dum foliorum lamina longa est; sed quidquam notandum erat de istis, in quibus tenacitas quidem valde nobilis est: ligula brevis, obtusa, pilosa. Panicula praelonga, spissiflora, constricta, e ramis multis constans, quorum unus aut alter in inferiore parte paniculae remotus; superne rami gradatim magis striati, apice denique densiores fiunt, ita ut formam clavatam saepe sumat panicula haec, quae raro recta, saepius sub-arcuata conspicitur, lividum interdum portendens colorem. Antherae violaceae. « *Squamulae latae apice truncatae, obsolete sinuato-bi- vel trilobae, membranaceae, glabrae, ovario dimidio breviores. Ovarium ellipticum, sessile, glabrum. Styli duo, terminales, breviusculi, parum remoti: stigmata plumosa.* » Kunth En. Suppl.

Caryopsidis descriptionem videas apud Jacq. Collect., Obs. Bot. T. 1, p. 85-6, n. 134, Roem. Sch. l. c.; aliaque notanda apud supra citatos auctores: et ego caryopsides in meo Herbario detineo.

De identitate speciei Linnaeanae cum Jacquiniiana dubitavit Link,

1827; mox 1829, eam expedite denegavit Nees, Linnaeanam plantam cum Roxburghiana distinguens nomine *Agrostidis orientalis*, quae apud Kunth En. c. n. 10 *S. orientalis* fit. Patria speciei nostrae hodie recognita est America calidior, cum insulis et Mexico. Primus ego in Europa reperi, circumscripto loco, ubi cum mercibus inlatam esse reor, sed ubi loco ei adapto reperto inquilina facta est et magna copia crescit.

Gastridium Pal. Beauv. Genus absque mora cum praestantissimis observatoribus admittas, quod cum Linnaeano et suo *Milio* heteromorpha conjunctum reliquit Bertoloni, id praedicans, incaute, glumis calycinalibus ventricosus tantummodo nec amplius! distinctum. Cf. Trin. *Agrostid.* (1841) p. 2.

Gastridium australe (Rayi) Pal. Beauv.

Gr. serot. arv. etc., Ray Hist. pl. 2, p. 1288, n. 25, Metzel Pug. Gr. pan. albiss. p. 7 innumer. Trin. Gr. unifl. p. 168, Kunth En. pl. 1, p. 230, n. 1 et Suppl. p. 180, n. 358. *G. lendigerum* Desf. Tabl. et Cat. hrt. Paris., Koch p. 907, Gaud. 1, n. 146, Willk. Lang. Pr. n. 245 (excl. Pourr.), forte cum n. 246, *G. laxo* Boiss. et Reut. *Milium lendigerum* L., Bert. p. 390, n. 6, DC. Dub. p. 505, n. 1. *Alopecurus agrestis* Coder. Herbr.; *Calamagrostis Schwabii* Spr., ex Reichenb. Excursr. p. 140. Add. corr. ad. n. 131. Engl. Bot. v. 16, n. 1107, Knapp Gr. Brit. t. 25, Schreb. Gram. 2, t. 23, f. 3, Host Gr. A. 3, p. 17, t. 24, Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 49. t. 65 glumae non accurate oblatae; Sturm Heft 26, Gouan Hrt. Monspel. p. 39, n. 1, t. 1, f. 2, Pal. Beauv. *Agrost.* t. 6, f. 6, Reichenb. Icon. C. 11, t. 32, f. 1418 A, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 148, n. 1, t. 3, f. 11 C. Pluk. Phytgr. t. 33, f. 6, Barr. Icon. t. 124, f. 2.

⊙ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In calidioribus.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *St. Jean pied de Port* et in m.^o *Aradoi*, supra *Ispur*, mense Jul. 1842 et 21 Jul. 1841; in Pyr. Navarr. supra *Pamplona*, m.^o *San Cristobal*, die 12 Jul. 1850; supra *Tolosa* (*Guipuzcoa*) ad *Montezco*, die 3 Jul. 1857. Habeo a Deville ex Vic. Observavi inter *Burgui* et *Salvatierra*, ad *Toulouse*, in *Roussillon*, ad *Arbucias* etc.

Constricta admodum est panicula fructigera: « postquam maturavit adeo contracta, ut spica potius quam panicula videatur. » Ray l. c.

Occurrit hinc inde circa *St. Jean pied de Port* ad montes editos ascendens, ubi comitem saepe habet *Helianthemum guttatum*. Circa *Pamplona* etiam in locis editis a me observatum est: et fateri oportet non esse prorsus et tantummodo australe gramen; sed minus quoque est *lendigerum*; et *ventricosi* denominatio genericam notam sibi uni videtur adjudicare: pejus adhuc fuit *paniceum* (L.) dicere. Quocumque modo, stirpis geographicam distributionem non satis perpenderunt ii, qui in hujuscemodi studiis operam impenderunt: cf. Parl. *It.* 1, p. 176, Boiss. *Voy. bot. Esp.* n. 1761.

Quod declaravi etiam quia Kunth quoque ceu plantam littoris mediterranei in Europa *G.* hoc *australe* indicat, dum certum est, id reperiri, non tantum ad littora Oceani, sed in montaneis etiam, 1000 pedes et ultra supra mare et non parum longe a mari quoque; quod ipse Kunth percepisset, si in [prolationibus a se ipso allatis animum, nec calamum tantum, intendisset.

Me obsequentior inveniet *G. laxum* Boiss., Reut., Willk.

Desfontaines citat *G. lendigerum* Pal. Beauv., *Cat. hrt. Paris* (1829) p. 12; alii citant *G. australe* Pal. Beauv., et revera ita res se habet in hujus auctoris *Agrostgr.* Indice p. 164.

Tribus 6.^a STIPEAE Kunth.

Miliarium Moench; *Milium* Neotericorum, non Patrum.

Falsum generis nomen jure merito mutavit Moench, Meth. p. 204, in hoc tamen gravissime peccans, ut Plinium evocaverit, de cujus *Miliaria* videas quae diximus p. 273. Nos nomen *Miliarium* ceu Moenchianum, novumque intelligimus. Forte parum hoc placebit, ut mihi non adeo placet, minitante umbra Pliniana. Nomen *Milium* pertinet ad *Milium vulgare* Gesnr., quod *Panicum miliaceum* L. et Auctor. (oh quam male!), *Panicum Milium* Pers., quod est *Milium* Theophr. et Dioscoridis, *Paspalus* Hippocratis et vulgo apud Graecos; *Panicum* quasi panificium, *Milium* a multitudine fructuum, semper pro Neotericorum speciebus detorta, ut minus opportuna vocabula. Auctorum *Milium*, ut hodie intelligitur, vetustiore speciem sequentem gerit, cujus Lobelius auctor est: videas quae ad rem sat opportune scripta sunt a Jussieu (A. L.) in *Dict. Sc. Nat.* T. 31 (1824) p. 70.

Item aberrant ii, qui laudant nomen *Paspali* ad genus, cui hodie firmatum est, cui necessario nomen mutandum erit, illaudato Adansonianum *Sabsab*, *Fam. pl.* p. 31. De *Paspalo* masculino nec neutro recipiendo, cf. Beckm. *Lexic. Bot.* p. 165 et Flügge. *Gram. Monogr.* p. 56.

Genus ad *Paniceas* a Kunth et ab Endlicher adductum, ad *Stipeas* potius amandandum censet Parlatore, floris fabrica penitus et acutius explicata, *Fl. Ital.* p. 108 et p. 153. Hoc mihi suasit, acceptumque video a Caruel, Le Maout et Decaisne.

Miliarium effusum (Lobelii) Moench Meth.

Lob. *Cruydeb.* p. 6 *Miac. gram.* *Milium effusum* L. Sp., Koch p. 907, Bert. p. 383, n. 1, partim; Gaud. 1, n. 144, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 44, n. 83, DC. *Dub.* p. 505, n. 6, Willk. *Lang. Pr.* n. 268. *Mil. effus.* La Peyr. *Herbr. s. l. Engl. Bot.* v. 16, n. 1106, Knapp *Gr. Brit.* t. 19, *Curt. Fl.* Lond. ed. *Grav.* V. 2, t. 9, Kunth *s. c. t.* 10, f. 1, *Fl. Dan.* t. 1143, Host *Gr. A.* 3, p. 16, t. 22, *Fl. Batv.* v. 3, t. 181, Sv. *Bot.* v. 3, t. 162, Schk. *Handb.* t. 11, Leers *Fl. Herbor.* p. 18, n. 50, t. 8, f. 7, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 45, f. 1456 et C. 17, t. 73, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 133, n. 1, t. 3, f. 6, Mont. *Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr.* f. n. 61, As. Gray *Man. Un. St.* ed. 5, t. 13, f. 4, Lob. *Icon.* t. 3, f. 2, Dod. *Pempt.* p. 561, f. 2, G. Bauh. *Theatr. col.* 140, 141 fig., Moris. *Hist. pl.* Oxon. 3, S. 8, p. 197, n. 10, t. 5, f. 10, Park. *Theatr.* p. 1153, f. 1.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In montanis sylvaticis, ad editiora pertingens.

Legi in Pyr. Cantabr. septr. in m.^o *Orion*, die 31 Jul. 1841; in Pyr. Arag. edit. sub *el Puerto de Hecho*, nemore *de Oza*, die 15 Jul. 1858. Habeo a Deville e nemore ad *Barèges*. Per Pyrenaeos septentr. facilius occurrit, praecipue in regione oceanica, magis sylvatica. Sed vidi hinc inde per Pyr. mediterr., in nemoribus ad *Roncesvalles*, à *la Regata d'Estaboa* (Vallis *Aezcoa*), ad *San Juan de la Pena*, a *la Pena d'Uruel*, in *Monseny* etc.; abundat in nemore *Irati*; rarum per montes Corbarienses. Oblitum videtur a Dulac.

Melius forte erit Bertolonii prolationem excludere, quum videatur ipse duas species, hanc et *M. vernale* (M. a Bieb.) N., simul confusas contrectavisse.

Piptatherum Pal. Beauv.**Piptatherum caerulescens** (Vaillantii, Michellii) Pal. Beauv. Agr.

Vaill. Herbr. (isto fatente, functo anno 1721) ex Desf. Fl. Atl.; Michel. apud Till. Hrt. Pis. (1723) p. 73. Kunth En. pl. 1, p. 76, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 265. *Milium caerulescens* Desf., Bert. p. 388, n. 5, DC. Dub. p. 505, n. 5. *Urachne caerulescens* Trin. Fund. Agr. et cum Ruprecht Gram. Agrostid. in Mém. Acad. I. Sc. St. Petersb. Ser. 6, T. 7 (1843), p. 14, n. 4. *Mil. caerulesc.* La Peyr. Herbr., *M. purpureum* La Peyr. Hist. abr. pl. Pyr. p. 33, n. 4, evidenter, ipsoque fatente in Sched. Herbr. Desf. Atl. p. 66, t. 12, Pal. Beauv. Agr. p. 18, t. 5, f. 10 (non t. 10, f. 5 Parl.), Kunth s. c. Suppl. p. 131, n. 225, t. 11, f. 2 fl. anal.

☞ Flor. Maj.-Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. or., cum *Olea*.

Legi in *Roussillon* ad *Bagnouls sur mer*, l. d. *el Puy del mas*, die 18 Maj. 1837; in Pyr. Catal. marit. ad *San Feliu de Guixols*, die 8 Jun. 1860. Vidi au *Col de Vingrau*, in montibus Corbariensibus ad *Cadaques*: prope *St. Paul de Fenouilhedes* percepit Timbal.

Piptatherum virescens (Scholae Botan. Paris.) Nob.

Schol. Bot. Par., ed. a Sherard (1689) p. 257 * lin. ult. *P. paradoxum* Pal. Beauv. Agr., Koch p. 908, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 131, n. 226, Willk. Lang. Pr. n. 266. *Milium paradoxum* L., Bert. p. 385, n. 3, DC. Dub. p. 505, n. 4. *Mil. paradx.* La Peyr. Herbr. Schreb. Gram. fasc. 2, t. 28, f. 2. Host Gr. A. 3, p. 16, t. 23, Scop. Fl. Carn. ed. 2, n. 83, t. 7 mal.; Reichnb. Icon. C. 11, t. 45, f. 1460 et C. 17, t. 74 (excl. figrs. interbs. *P. holciformis* R. Sch., ex Neilr. quem laudo). Pluk. Phytgr. t. 32, f. 2 (Allmag. p. 274, correcto numero paginae in prolat. Schol. Bot.; quae p. 257-8).

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam, frequentius cum *Olea*, sed reperendum quoque in Pyr. septr. med. ad rupes calcareas locisque calidioribus.

Legi in Pyr. septr. med. ad *St. Beat*, die 28 Jun. 1843; in Pyr. or., supra *St. Paul de Fenouilhedes*, ad *St. Antoine de Galamus*, die 15 Jun. 1843. Observavi au *Portalet de Urdos*; abunde ad *Liadena*, in Valle de *Roncal*, in m.^o *Pena Barry* supra *Salvatierra*, in m.^o *Bal* supra *Luesia* et *Biel* inter; ad *Fiscal*, *Ayerbe*, a la *Sierra de Loarre*, ad *San Cosme de Guara*, al *Puente de Montañana*, ad *Organia*, in sylvae de *Canet*, prope *San Feliu de Guixols*, sub m.^o *St. Victor* montium Corbariensium.

Potuerunt dicere *paradoxum* hoc gramen dum inter *Agrostides* (L. Sp. ed. 1, DC. Fr.) collocarunt aut detinuerunt; sed genere reformato denominatio haec specifica absurda evenit. Animadvertendum est, quod Trinius cum Ruprecht, Gram. Agrostid., in *Mém. Acad. I. Sc. St. Petersb.* Ser. 6, T. 7 (1843), p. 12, n. 2 et p. 13, n. 3, distinxerunt *Urachnem virescentem* et *Ur. Linnaei*, cui primae retulerunt *Milium paradoxum* Scop. (nec L.), cum Host Gr. A. 3, t. 23, Schrad. Fl. Germ., Reichnb. Icon. f. 1460; secundae vero loca Schol. Bot. et Plukenetii, quae nobis cum aliis plurimis ejusdem speciei sunt; quod idem est ac si dicamus nos distinctionem repellere: cf. etiam Griseb. apud Ledeb. Flor. Ross. 4, p. 445, n. 1.

Piptatherum multiflorum (Cupani) Pal. Beauv. Agr.

Cup. Hrt. Cath. p. 90 Gr. arundin. etc., Panph. Sic. 1. t. 187. Koch p. 908, n. 2, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 131, n. 227. *P. miliaceum* Coss. Algr., Willk. Lang. Pr. n. 267. *Milium multiflorum* Cav. Prael., Bert. p. 386, n. 4, DC. Dub. p. 505, n. 2 (cum n. 3 Thomas). *Urachne parviflora* Trin. Fund. Agr. et cum Ruprecht Gram. Agrost. in Mém. Acad. I. Sc. St. Petersb. Ser. 6, t. 7 (1843), p. 10, n. 1. *Agrostis miliacea* L., La Peyr. Herbr.; Agr. sepium L. quondam; *P.* vel *Urachne frutescens* Link et comosum R. Sch., cum *Milio Thomasii* DC. Dub., sive *P. Thomasii* Kunth En. n. 4, ex Trin., cum Rupr. l. c. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 50, t. 66, Host Gr. A. 3, p. 31, t. 45, Brot. Phytgr. Lusit. sel. 2, p. 64-5, t. 102 et t. 103 panicula ampliore; Reichnb. Icon. C. 11, t. 45, f. 1459. Barr. Icon. t. 754.

♂ et quasi ♀ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug. In calidioribus et per regionem mediterraneam facile obvium, apparens etiam in Pyr. Cantabr. meridion. humilioribus.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 24 Maj. 1843; ad *Perpignan*, die 2 Jun. 1842, in insula *Otte* contra *la Nouvelle*, die 25 Jun. 1879. Observavi ad *Bilbao*, *al Puente de Luchana*; ad *Pamplona*, *San Cosme de Guara*, *Solsona*, *Cardona*, *Berga*; in agro Narbonensi, Ruscinonensi etc.

Caespitosum plerumque crescit: folia planiuscula: panicula ante anthesim secunda, nutat, sub anthesi magis erecta, vix secunda; post anthesim patentissima fit: corrigendus itaque est Parlatores, qui, *Fl. Ital.* p. 159, n. 79, paniculam demum contractam declarat.

Enatum in arenis maritimis faciem *Agrestis polymorphae* prae se ferebat.

Cf. Timb. in *Mém. Acad. Toul.* Sér. 7, T. 7, p. 464.

Achnantherum N., ex Pal. Beauv., strictius receptum. *Lasiagrostis* Link et Nuperior.

Ii qui nomina plantarum examini subicere student, non possunt quin irrideant nomen genericum et specificum sequenti speciei a Link et cum eo ab auctoribus plurimis receptum. Sub *Achnanthero*, quod *Aghanthemum* etiam scripsit Pal. Beauv. Agr. p. 19, non 20, nec 146, *Achnantherum* quoque botanicorum, plures comprehendebat species Pal. de Beauv., quae commode ad alia transferuntur genera; ita ut nomen aptum pro nostro gramine (reapse et aliis multis quidem plantis adaptum) e *palea aristata*, in hoc unicum converti.

Achnantherum argenteum (Pontederæ) Dulac, *Hauts. Pyr.* n. 167.

Ponted. Compend. tabular. bot. p. 53, ns. 12, 13. *Lasiagrostis Calamagrostis* Link Hrt. Berol., Koch p. 109, Trin. cum Rupr. Gram. Agrostid. in *Mém. Acad. I. Sc. St. Petersb.* Ser. 6, T. 7 (1843), p. 91, n. 3, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 132, n. 228, Parl. *Fl. Ital.* 1, n. 77. *Stipa Calamagrostis* Wahlenb., Gaud. 1, n. 142. *Calamagrostis argentea* DC. Fr. et cum Dub. p. 502, n. 6. *Arundo speciosa* Schrad. *Fl. Germ.*, Bert. p. 736, n. 3. *Agrostis Calamagrostis* L., La Peyr. Herbr., Gmel. Bad. Als.; *A. papposa* Gilibr. (denegata a Griseb.), non Trin. et Rupr.; *Stipa Redowskii* Herbr. Grenk, ex Trin. apud Spreng. N. Entd., *Arundo glauca* Hornem; *Ar. kumensis* Wulf. Nor. cf. Fenzl et Graf. Ibid. p. 794, itemve Agr. *Agrostis Ejusd.*; *Calamagrostis conspicua* Berger. Bass. Pyr.; *Achnantherum argenteum* Dulac. Schrad. *Fl. Germ.* p. 219, n. 9, t. 4, f. 8 panic. fl., Host Gr. A. 4, p. 26, t. 45, Pal. Beauv. Agr. t. 6, f. 7, Reichnb. Icon. C. 11, t. 46, f. 1464, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 146, n. 4, t. 3, f. 11 A, B.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editis Pyrenaeor. mediorum.

Legi in Pyr. Navarr. inter *Burguy* et *Salvatierra* (hanc Arag.), die 5 Aug. 1844; in Pyr. Arag. supra *Biu*, retro *la Peña Montañesa*, die 2 Aug. 1845; in Pyr. septr. med. sub m.° *Esquierry*, die 31 Aug. 1838. Habeo a Deville, e Pyr. septr. med.; e *St. Sauveur* a De Girard.

Haec species incolit loca montana, subalpina regionis mediterraneae, e quibus raro ad humiliora descendit; reperii tamen eam late vigentem ad *Badain*, Pyr. Arag., in collibus qui superstant flumini *Cinca*, sequentibus circumstantibus speciebus: *Junipero phoenicea*, *Quercu cocifera*, *Rosmarino officinali*.

Speciem in plures dispertivit Pal. de Beauvois, quapropter nullam ejus denominationem suscepit. Reapse commode Dulac accipi potest.

Lobelii prolationem, Obs. 12, f. 2, Icon. t. 6, f. 1 (Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 434, f. 2 ead. convers.), quam a Villar, *Fl. Dauph.* 2, p. 78, n. 13, acceperam, demum dimisi. Vaillant, Bot. Paris. p. 92,

n. 68, eam ad *Festucam pratensem* evocavit, de qua sententia sat persuasum esse Willdenow (Sp. pl. Triandr. p. 425, n. 19) diceres. G. Bauhinus, Theatr. col. 92, hunc Lobelii locum adjecit plantae a se figuratae, quae mihi aliquid fictitii ostendit et quam non a Scheuchzero nec ab alio citari vidi. Eadem figura reperitur apud J. Bauhinum, Hist. pl. 2, l. 18, c. 138, p. 480 et apud Chabr. Sciagr. p. 187, f. 2; utrumque fratrem a Tabernemontano iconem hanc sumpsisse facile crederes, visa hujus figura in *Krtb.* p. 525, f. 1, Icon. t. 211, f. 1. Agitur ne potius de *Athernoto lanceolato?* (*Calamagrostis* Roth.).

Stipa L.; *Stupa* e graeco potius? nonne etiam *Stiba*?

Stipa, ex eo quod ea stipentur tecta? apud Plinium non invenitur; stipulam ejus diminutivum volunt: quo fundamento? Considerandum ceu nomen arbitrarium, nullius significationis, Adansonii modo; ceu morosum e Linnaeano calamoenixum. Quellius, Mentzel et cum eis Jussieu, illam synonymon *Stoebes* apud Patres graecos fuisse arbitrantur, quod ego non credo, quum viderim *Stupam*, non *Stipam*, aut *Stypam* ab eis conscribi, latine vertendo: cf. Dioscor. ex edit. Sarac. Not. p. 462. Sprengelius in *Stipam* vertit, quod non esse correctum, vel stricte e graeco putamus: cf. Dioscr. l. 4, c. 12 *Stoebe*. Illud de natura tomentosa vel stupea plantae dictum esse opinor. Illico quidam se converterunt ad aristas plumosas *Stipae pennatae*. Sumamus, si libet, nomen nullius significationis, quod in trutina positum non consisteret.

Stipa tortilis (Bocconii) Desf.

Bocc. Mus. Piant. Dec. 9, p. 138, t. 97. Bert. p. 688, n. 4, Desf. Pl. rars. in Ann. Mus. Hist. Natur. T. 1 (Par. 1802) p. 203. Trin. et Rupr. Gram. Agrostid. in Mém. Acad. I. Sc. St. Petersb. T. 7 (1843), p. 64, n. 44. Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 134, n. 235, DC. Dub. p. 506, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 253. La Peyr. Herbr.; *S. capensis* Thunb.? (Prodr. Fl. Capns. 1794!), ex Parl. It.; *Agrostis Spica venti* Coder. Herbr., ut fuit prima La Peyr. denominatio; *S. paleacea* Cav., Fl. Gr. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 68, t. 86, Desf. Fl. Atl. p. 99, t. 31, f. 1, Brot. Phytgr. Lusit. sel. 1, p. 20, t. 9.

☞ Flor. Maj.-Jun. Fruct. Jun.-Aug. In Pyr. or. cum *Olea*, locisque calidioribus.

Legi in *Roussillon*, ad *Canet* et ad *Bagnouls sur mer*, diebus 21 Maj. 1842 et 23 Maj. 1837; in littore Catal. ad *San Feliu de Guixols*, die 14 Jun. 1860. Legique ibidem ad *Cadaques*, die 5 Sept. 1846, quo die absolutam Pyrenaeorum revisionem, ab Oceano ad mare Mediterraneum perfici!

Gram. avenac. supin. min. spica densiss. cum longiss. arist. lanugin. tortilibs. Tournef. Herbr., ex Desfont.; hoc synonymon devinare epithetum illud *supini* distinxisset. Eadem phrasis reperitur in Inst. r. hrbr. p. 525, lins. 6-7 (nec p. 524 Desf., quem Poiret imitavit).

Stipa capillata (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Phytopin. (1596) Gram. 107, p. 24. Koch p. 908, n. 2, Bert. p. 686, n. 2 et V. 10, p. 464. Gaud. 1, n. 140. Trin. cum Repr. Gram. Agrost. l. s. c. p. 72, n. 50, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 133, n. 233, DC. Dub. p. 506, n. 2. Willk. Lang. Pr. n. 255. La Peyr. Herbr.; *S. juncea* Jacq. Vindb., Wulf. Nor., Baumgrt. Trans., *S. erecta* Hrt. Matr., ex Trin. Dissrt. 1 (1824) et iterum Gr. Suppl. Host Gr. A. 3, p. 4, t. 5. Sturm Heft 26, Reichnb. Icon. C. 11, t. 46, f. 1462, Scheuchz. Agrostgr. p. 151, n. 1, t. 3, f. 13 A, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 70. Tabern. Krtb. p. 545, f. 1, Icon. t. 235, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 513, f. 1, G. Theatr. col. 152, 153 fig.

☞ Flor. abeunte Maj., Jun. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. Arag., Catal., orientalibus.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Perpignan*, die 2 Jun. 1842. Observavi ad *Jaca*, ad *Villa-columa* sub *Figueras*.

Retinui G. Bauhini auctoritatem: iste in *Phytop.*, in *Theatr.*, in *Pin.* p. 10, n. 15, *Tabernemontanum* citat; sed *Tabernemontanus* quoque G. Bauhinum acclamat, quem, forte, de planta consuluit.

Stipa juncea (Plinii?) L. Sp.? Auctor.

An *Holcus* Plinii? *Nat. h.* l. 27, c. 10 vel 63. *Bert.* p. 687, n. 3, *Trin.* cum *Rupr.* l. s. c. p. 66, n. 45 (excl. G. Bauh. loco); *Kunth En. pl.* 1, *Suppl.* p. 133, n. 232, *DC. Dub.* p. 506, n. 2, *Willk. Lang. Pr.* n. 256, *Parl. Fl. It.* 1, n. 80. *La Peyr. Herbr.*, cum nomine etiam *Agrostidis Spicae venti*, quod nomen plantae dedit *Marchand* quoque, ex hujus *Herbr.*, testibus *Timb.* et *Loret.*; *S. Lagascae Balans. Pl. Alger. exs.* 1852, n. 261, ex *Coss. Voy. botq. Alg. Flor. Graec. Sibthrp. C.* 1, p. 67, t. 85, *Desf. Fl. Atl.* p. 98 (synms. expurgts.) t. 28.

♂ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, potissimum; sed viget etiam in Pyr. septr. med. ad rupes calcareas.

Legi in Pyr. Navarr. humilioribus inter *Lumbier* et *Liadena*, die 19 Maj. 1845. Habui ex *Roussillon*, lectam *dans les montagnes de Pena*, a *Massot*. Observavi ad *St. Beat.* Copiosa provenit a *Aguero*, *Loarre*, *Siail*, nec rara est per agrum *Narbonensem*.

Adduxerunt ad hanc speciem G. Bauhini locum, *Pin.* p. 19, n. 66, vel *Theatr.* col. 145 (*Festucam juncifoliam*) L., et *Willd. Sp. pl.*, *Lamk. Fr.*; alii sunt *Auctr.*, *Koel. Gr.*, *Desf. Atl.*, *Sm. Gr. Pr.*, *Poir. Dict.*, *Trin. Clav.* et nuper etiam *Trinius* cum *Ruprecht.* n. 45. Sed descriptio et locus *Leduni* me in suspicionem induxerunt agi potius de *S. capillata* ibidem reperta, quae in *Germania* quoque facilis inventus est: cf. *Gaud. Agr. Helv.* p. 50, n. 1 et *Fl. Helv.* 1, p. 171; *Schrad. Fl. Germ.* p. 231, n. 2. Observabunt quidam, *S. capillatam* L. loca G. Bauhini bene nota secum ferre, eaque ego quoque citavi. Ergo, aut in altero G. Bauhini synonymo agitur de varietate insigni *S. capillatae*, ne dicam de lusu ab aetate plantae differenti; vel *Burserus* stationem natalem falsam G. Bauhino indixit et planta ab illo lecta alienae erat regionis. *Primae* meae sententiae favit *Scheuchzerus*, *Agr.* p. 151, n. 1, qui ea G. Bauhini loca ejusdem esse speciei, nempe *S. capillatae*, primus ratus est, cui suffragavit *Hallerus*, *Helv.* n. 1513, laudavitque *Schrader*, *Gl. Germ.* p. 232 *S. junc.* etc. Putat *Boissier*, *Voy. botq. Esp.* p. 642, n. 1749, *S. junceam* L., non ad nostram hanc speciem, sed ad *S. capillatam* pertinere, quod vix admitti potest inspecto *Spec. pl.* et nota addita in *Mant. alter.* p. 326: « *S. capillata distincta est a S. juncea: utramque simul vivam alui* ». Alii, ut *Munro*, explorato *Linnaeano Herbario*, dijudicarunt, celeberrimum virum commiscuisse *S. junceam* et *S. spartam* *Trin.*, huic maxime affinem et similem.

Citatae icones *Flor. Atl.* et *Fl. Graec.* meam stirpem non bene simulant, quam tamen ad *S. Lagascae* *Roem. Sch.* pertinere minime credo. *Desfontainesiana* huic postremae speciei affertur a *Kunth En. pl.* 1, p. 180, n. 5, a *De Notrs. Reprt. Fl. Ligust.* n. 2041. Alterutri denegatur a *Parlatore*, qui novam distingui mallet speciem sub nomine *S. Fontanesii*: cf. *Fl. Ital.* 1, p. 167 *Non* etc.

Stipa parviflora Desfontaines!

Kunth En. pl. 1, p. 181, n. 12 et *Suppl.* p. 134, n. 236, *Trin.* cum *Rupr.* l. s. c. p. 62, n. 42, *Coss., Dur. Explr. Sc. Algér. P.* 2, p. 77, n. 3, *Willk. Lang. Pr.* n. 254. *S. Bergeri* *Link* in *Linnaea*

V. 9 (1834) p. 135. *S. tenuifolia* Sieb. in Herbr. Spreng., ex Steud., silentio pressa a Spreng. Syst.; *S. juncea* Kunz. Chlor. Desf. Fl. Atl. p. 98, t. 29.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. Arag., Catal., cum *Olea*, locisque calidioribus.

Legi in Pyr. Aragon. humilior. sub *el Castillo de Artasona*, die 14 Jun. 1858; in Pyr. Catal. Valle *Segre* ad *Torres*, supra *el Seo de Urgel*, die 3 Jul. 1846, eodem ipso die, quo anno 1825 eam legebat Bentham. Observavi in Pyr. Arag. ad *Castillon-roy*, ad *Murillo Gallego*, ad *Piedra tajada*, ad *Huesca*, *Barbastro*, *Villanova de Pons*; in Pyr. Catal. ad *la Ciudad* (contra *el Seo de Urgel*), ad *Alcerry*, ad *el Castellò de Farfagna* etc.

Pulerum et rarum gramen Pyrenaeorum, Hispaniae, Africae borealis, Cretae et Americae (ad ripas *Missouri* obvium), nisi erraverit Nuttal, Gen. p. 58. In Pyr. Arag. minus raro occurrit prae Pyren. Catal., in quibus magis circumscriptis locis sese offert.

Rhizoma repens, sed densum et stipatum plantam caespitosam donans, nec mirandum erit si talis sese producit stirps, quae in siccioribus calidioribusque locis provenit. Radices multae, parum validae, perpendiculares, flexuosae, pubescentes. Remanent vestigia praeteritorum foliorum et culmorum emarcida, quibus immiscentur novi et annotini culmi, 2-3 pedales, basi nodosi, tenues.

Sunt folia quasi juncea, convoluta et rigida, lamina glabra, superne praesertim striata et digitis retrorsum ductis scabrida; longitudine admodum varia, pollicaria, palmaria, pro loci natura plus minus fertili, coloris pallidi, utpote quae cum tota planta glaucescunt; folia ima in Desfontainesii icone breviora et latiora prae nostris delineantur a Marchal, ita ut neque cum ipsius Desfontainesii descriptione plane congruant; in foliorum vaginis aliquot pili interdum inspiciuntur, praesertim ad oras et in iis quae inferiores sunt; hi pili copiosiores sunt in ligulis, iis ferme ex toto confectis: caeterum ipsum Desfontaines non omnino laudarunt Trinius et Ruprecht. Culmi solitarii aut plures (5-10) in eodem caespite, sesqui-bi-pedales generatim sunt, sed tripedales etiam aliquando occurrunt in umbrosis vel minus sterilibus locis; hi culmi cylindricei sunt, glaberrimi, laeves, minutissime striati, sub-trinodes. Panicula laxa, ampla, palmaris, sesquipalmaris et amplius (aristis non computatis), pauciflora, rachide glabra, pedicellis potius scabridis quam puberulis, istique sunt patentes, diffusi, tremuli, apice iterum iterumve ramosi, elegantes flores sustinentes. Flores in quovis pedicello solitarii, penduli sub illorum perfecta evolutione; et pedicelli barbato-sericei sunt. Glumae inaequales, exterior longior et magis acuminata, ambae trinervosae (interior sive superior aliquando quinquenervis, Kunth), marcescentes, persistentes: axis et glumellae piloso-sericeae. Glumella seu palea superior minuta, subnervis, membranacea, pallidissima, apice sub-acuto barbato terminatur; glumella vel palea inferior duplo et triplo major, sericea, caryopsidem denique involvit, terminans in aristam longam et cum ea mox colorata (brunnea) facta: arista sub-tripollicaris, primum recta, mox contorta, basi articulata, tota scabrida et ita ut pubescenti scabra dici ferme possit. Caryopsides oblongo-ellipticae. Plura cf. apud Kunth Suppl. c., ex Herbr. Desf.

Video Lange confecisse varietatem contortam, ex aristis spiraliter, ut in *S. tortili*, contortis, et rideo; quia aristae adultiores tales sese

perpetuo spectatu offerunt: cf. Lang. Pug. pl. imprim. Hispanier. p. 36.

Identitatem plantae pyrenaeae cum atlantica confirmavit Munby, qui Desfontainesianam late videbat in loco natali et mox ex Africa boreali redux meam inspiciebat, Monspeli die 22 Oct. 1846.

Haec species describitur a Figari et a De Notrs., Agrost. Ægypt. fragm. in *Mem. Accad. R. Torin.* S. 2, T. 12 (1852), p. 251, n. 20, foliis facie puberulis, vaginarum ligula evidentiore, panicula erecta, stricta, glumella inferiore quinquenervi, superiore obsolete trinervi. Num species diversa?

Stipa pennata (Clusii) L. Sp.

Clus. Pann. A. p. 719-20 fig. et p. 721. Koch p. 908, n. 1, Bert. p. 685, n. 1, Lumnitz. Fl. Poson. p. 46, n. 112, Gaud. 1, n. 141. Trin. cum Rupr. l. s. c. p. 80, n. 59, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 133, n. 231, DC. Dub. p. 506, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 260. La Peyr. Herbr.; *S. pulcherrima* Koch C., ex Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross.; *St. stenophylla* et *St. dasyphylla* Czern, ex Lindem. Engl. Bot. v. 19, n. 1336, Knapp Gr. Br. t. 89, 88 Sm., Host Gr. A. 4, p. 19, t. 33, Schk. Handb. t. 16, Lamk. Ill. t. 41, f. 1, Pal. Beauv. Agr. t. 6, f. 4, Reichnb. Icon. C. 11, t. 46, f. 1463, Zannich. Vnz. p. 124, t. 48, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 68, Scheuchz. Agrostgr. p. 152, n. 1, t. 3, f. 13 B, Clus. Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 221 f. infr., Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 431, f. 3, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 512, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 70, 71, Barr. Ic. t. 46, Ger. Emac. p. 42, f. 3, Cienfueg. Hist. pl. MNS. (1627) T. 6, P. 1, p. 130, 137 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 210, t. 7, f. 9.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Per regionem mediterraneam in calidioribus, solo praesertim calcareo.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 18 Jun. 1845.

St. Graffiana Stev. est var. caryopsidibus pollicaribus ex Lindemann.

Botanicis vix notam, ante oculos habemus Targioni J. dissertationem *Sul Lino delle Fate*, pulcre impressam, Prato 1868 a C. G., ad centum exemplaria tantum, ineunte Aug. 1737 a Targioni ad socios *Columbarios* traditam. Plantae descriptionem a Clusio mutuavit Targioni; G. Bauhinum errore reprehendit, quia plantas arista flava aut alba praeditas, ceu unius speciei lusus consideravit, illasque specie differre (perperam) contendit. De usibus plantae loquitur facili ac eleganti sermone (italico), nec amplius. Cum *Gramine* ad manus solatium inter amicos, praestantius otio.

Mihi consideranti Linnaei effatum « *Gramina plebs* » — « *Gramina, simplici suo vestitu, constituunt hic (Regn. Vegetab.) plebem, plurimi sunt plurimumque contribuunt; optime vigent, quamvis quotidie calcantur et mulcentur.* » Amoen. Acad. V. 10 Delic. Natur. (1772) p. 76; quam Linnaei sententiam laudavit Ramond: « *Les Graminées, si ingénieusement qualifiées par Linné de plébéiens du Règne Végétale.* » *Mém. Pic du midi*, sub fine (in *Mém. Mus. Hist. Nat.* T. 13, p. 281) — semper displicuit poëtica, inconsiderata, potius quam philosophica sententia. Gramina, praestantissimum hominum et animantium nutrimentum, interdum etiam in diris morbis remedium praebentia, Naturae divities et ornamentum, continent species non solum visu praestantissimas, usui necessarias, sed magnitudine ut et pulcritudine praecellentes. Extollent se oculi in admirationem procerrimae *Bambusae arundinaceae*. Quis *Lamarckiam auream*, *Stipam pennatam*, *Lagurum ovatum*, *Elymum Caput Medusae*, *Coleanthum subtilem*, *Agrostidem elegantem*, *Crypsidem aculeatum*, *Erianthum Ravennae*, *Knappiam minimam*, sine quadam jucunda curiositate intuebitur? Elatae et superbae sunt *Arundinaria macrosperma* Michx., *Bambusa elegantissima* Hassk., *B. Balcooa* Roxb., *B. maxima* Poir. Et inter hasce exoticas stirpes spectatissimae sunt *Saccharum spe-*

ciosissimum Tausch. et *S. procerum* Roxb., *Aristidae* et *Arthrantherae* plures, *Stipa elegantissima* Labill. e *Cap. Van Diemen*, *Lloydia peregrina* ex *Abyssinia*, *Gynerium saccharoide* H. Bonpl. Pl. Æquin., *G. argenteum* Nees, Hortr. (*Arundo Selloana* Schult.) e *Montevideo*, *Campelosus cirrosus* Nees ab Esenb., *Loudetia superba* De Notrs., *Ctenium elegans* Kunth, *Eulalia aurea* Kunth, *Eul. argentea* Brongn., *Enochrysis cayennensis* Pal. de Beauv., *Merostachys speciosa* Spreng., *Ratzeburgia pulcherrima* Kunth et Wallich, *Eriachne aurea* Nees ab Esenb. (C. G.), *Poa cynosuroides* Retz, et fructus singularitate conspicua *Coix Lacrima Job.* quae inter species orbis pulcherrimas merito recensentur. Nec desunt species odore vel etiam aromate praecellentes!, exemplis omnibus notis de *Anthoxantho odorato*, de *Plantinia aspera*, de *Miliario effuso*, de *Hierochloa odorata* Wahlenb., de *Blyttia suaveolente* Fries, speciebus europaeis; ex hisce ad exoticas nos convertendo invenimus *Ctenium muricatum* Spreng. (de quo cf. Michx. Fl. Bor. Amer. p. 59); *Andropogones* plures, inter quos praestantiores *A. Schoenanthum* L., *A. Nardum*, *A. Iwarankusam* Roxb., *A. muricatum* Retz., *A. Parancuram*, quarum specierum illae quae ex India vel ex Arabia proveniunt, antiqua fama percelebres sunt. Plebeja Linnaeo gramina! spreta quoque Plinii sententia: « *Coronis quidem nulla fuit graminea nobilior!* » Nat. h. l. 22, c. 3 vel 4.

Oh caeca et fatua, potius quam hyperbolica poësis, quae de pictore exclamavit:

« *Ille hic est Raphael timuit quo sospite vinci
Rerum magna parens et moriente mori.* » Epith. Bemb. in Raph.

Aristella Trin., jam ab anno 1820 (contra fas Bertolonii dicta a Boissier, Parlatores, Godron, Grisebach). Sic ille cum Ruprecht Gram. Agrost. in *Mem. Acad. I. Sc. St. Pétersb.* Ser. 6, T. 7 (1843), p. 83. Genus hodie a plurimis laudatum et merito quidem, ut arbitror; *Stipae* sectionem voluisset Griseb. Rum. Bith. 2, p. 472, qui apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 447 Trinii genus et ille recepit. Cf. Duv. Jouv. *Vulp. Franç.* Jun. 1880, p. 21.

Aristella bromoides (Micheli) Bert.

Michel. in Till. hrt. Pisan. p. 73, ex Trin. cum Rupr. (se referentes, ut puto, ad lin. 13). Bert. p. 690, Trin. Rupr. s. c., Parl. Fl. Ital. ps. 170-1, Willk. Lang. Pr. n. 264. *Stipa Aristella* L. Syst., Koch p. 908, n. 3, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 133, n. 234, DC. Dub. p. 505, n. 1. *Agrostis bromoides* L. Mant., La Peyr. Herbr.; *Andropogon hermaphroditum* Pourr. Chl. Narb. n. 64, ex Pech Herbr. et e loco la Clape; hoc jam statuerat Poir. Dict. Suppl. T. 5, p. 252, n. 3; *Calamagrostis gracilis* Seem. Reis. Istr. (1805) p. 73, ex R. Sch. Gouan Ill. p. 3, t. 1, f. 2, Flor. Graec. Sibthrp. G. 1, p. 69, t. 87, Kunth s. c. t. 12, f. 3, Host Gr. A. p. 20, t. 34, Reichnb. Icon. G. 11, t. 46, f. 1461.

♀ Flor. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. Atax., orient., cum *Olea*, solo calcareo.

Habui ex *Fontfroide* mont. Corbar. supra *Narbonne*, ubi ipse videram, a Delort. Circa *Narbonne* minime rara species: provenit etiam ad *Perpignan*, Ille.

Nec Itali mei Michelii locum considerarunt, quem ego, cum citatis auctoribus, fidenter hic sisto. Parlatores duplici modo Bertolonium citat.

Tribus 7.^a ARUNDINEAE Kunth.

Athernotus Dulac *Fl. Hauts. Pyr.* (1867) p. 74 (excl. Sect. **) et p. 538 (nominis etymologia), N., *Calamagrostis* Dioscor.?, Adans., Auctor. Laudo Smithii iudicium: « *The name is totally inadmissible, being compound of two already in use, Calamus and Agrostis.* » *Engl. Bot.* n. 520. *Calamus* Palma, *Agrostis* Gramen! *Calamus* insuper organographice tam late intellectus, in *Palmis* truncus, caudex dictus. Cf. ad hoc L. Phil. Bot. § 224, cui opportunam adjecit observationem Link, e nominibus ita compositis « *falsam adfinitatis notionem* » induci posse, Phil. Bot. ed. 1824, p. 436. Penae et Lobelii opinionem (Advrsr. p. 3) veluti absolutam suscepit Sprengel, Gen. pl. p. 290, Comm. Dioscor. l. 4, c. 31, T. 2, p. 588, ut *Calamagrostidem Epigejos* Roth, cito pro Dioscoridis *Calamagrostide* suscipiendam innueret, de Sibthorpio ne minime quidem mentionem faciens, qui Dioscoridis *Calamagrostidem* (dubitanter) *Cypero aegyptio* subiecit, Gr. Pr. n. 204.

Descendamus ad *Epigejos*, quod substantivum fuerunt quidam. Dedimus passim exempla latissimae tolerantiae, admittendo nomina vastissimae significationis; sed quale adeo ut hoc immodicum? quod sonat *supra terram*, intellige etiam, si mavis, super terram se projacens, vel serpens. Hisce circumventus difficultatibus opportune aliquando nobis auxiliatur Dulac, cujus nomen genericum confirmo, resecta sua Sect. 2.^a, quae *Deyeuxiam* tegit. Etymon nominis Dulaciani declarat aristam e medio paleae exorientem, quod reapse non ita semper se habet in hoc genere, in ipso quidem *Athernoto lanceolato* Dul. (de quo mox); egredientem e sinu paleae inter dentes.

Athernotus epigejos (Tragi, Lobelii) Dul. s. c. p. 74, n. 174.

Gr. Ioliac. octavi alia spec. Trag., ex G. Bauh. Theatr. (in Trag. h. st. p. 671 non video). *Calamagrostis epigejos* Roth, Koch p. 905, n. 3, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 184, n. 368, Facch. apud Ambr. Fl. Tir. austr. p. 61, n. 40 et p. 435, DC. Dub. p. 502, n. 1. *Arundo epigejos* L., Bert. p. 743, n. 6, Gaud. 1, n. 156. C. thyrsoidea Koch C. est var., ex Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross., Ar. pseudophragmites Kunt. Ber. 1, non aliorum. Engl. Bot. v. 6, n. 403, Host Gr. A. 4, t. 42, Schrad. Fl. Germ. p. 211, n. 1, t. 4, f. 1 panic. fl.; Sv. Bot. v. 6, t. 402, Fl. Dan. t. 2165, Fl. Batv. v. 13, t. 1032, Knapp Gr. Br. t. 97, Reichnb. Icon. C. 11, t. 43, f. 1451-2 et f. 1453 E, F, Scheuchz. Agrostgr. Pr. p. 121, t. 5 et Agr. p. 122, n. 1, t. 3, f. 3 B, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. lo. spiculr. f. n. 85, Lob. Icon. t. 6, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 94, 95 fig.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. Rar. In Pyr. septr. mediis.
Vivit in m.^e de Bouconne, ex Noulet.

Athernotus lanceolatus Dulac, l. c. p. 75, n. 175.

Scheuchz. Agrostgr. p. 124, n. 3, ex Sm., mox Dillen in Ray Synops. *Calamagrostis lanceolata* Roth, Koch p. 905, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 183, n. 366, DC. Dub. p. 502, n. 2. *Arundo Calamagrostis* L., Bert. p. 746, n. 8, Gaud. 1, n. 159. Ar. Calamagr. La Peyr. Herbr. s. l., C. Halleriana DC., ex Kirschl. Vog. Rhén. var. Engl. Bot. v. 30, n. 2159, Knapp Gr. Br. t. 96, Host Gr. A. 4, p. 25, t. 44, Fl. Dan. t. 280 et t. 1624, Sv. Bot. v. 5, t. 312, Schrad. Fl. Germ. p. 214, n. 4, t. 4, f. 4, Reichnb. Icon. C. 11, t. 41, f. 1448 et f. 1447 Gaudin.; Trin. Gr. unifl. p. 218, t. 4, f. 2, Fl. Batv. v. 13, t. 1033.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. ? Rara.

Habeo a Deville lectum à *Escaledieu*, quod iudico e notis MNS. ab eo seorsim (extra Herbarium) relictis. Locus mihi parum opportunus videbatur. In dorso schedae ad specimen unicum! scripsit: « *dans*

les prés et les bois marécageux, Vic, Mont-gaillard. »; alibi, addidit etiam ad Tarbes; ibidem ego non offendi.

Deyeuxia Clar., Pal. Beauv.

Deyeuxia sylvatica (Scheuchzeri) Kunth.

Scheuchz. Agrostgr. Append. p. 507, n. 5. Kunth En. pl. 1, p. 243, n. 30 et Suppl. p. 188, n. 382. Parl. Fl. Ital. 1, n. 111. Calamagrostis sylvatica Schrad., DC. Fr. et cum Dub. p. 502, n. 5, Koch p. 906, n. 8. C. arundinacea Roth, Willk., Lang. Pr. n. 217. Arundo sylvatica Schrad., Bert. p. 748, n. 10, Gaud. 1, n. 160. Agrostis arundinacea L., La Peyr. Herbr.; Arundo subulata Lej. Spa. ex Lestiboud. Belgq. p. 30; Ar. contracta et Ar. pyramidata Wulf. Nor.; Athernotus pyramidalis Dule.; Cal. parviflora Rupr., ex Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. Host Gr. A. 4, p. 28, t. 49, t. 46 mont. laudat. a Trin. et a Griseb.; Fl. Dan. t. 1683, Schrad. Fl. Germ. p. 218, n. 8, t. 4, f. 7, panic. fl.; Sv. Bot. v. 2, t. 96, Kunth s. c. t. 14, f. 5 pist. squam., Reichnb. Icon. C. 11, t. 38, f. 1440 A, B et f. 1441 b, Trin. Gr. unifl. p. 223, t. 4, f. 8.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In montanis editisque.

Legi in Pyr. Cantabr. montbs. *Orion* et *Irei*, diebus 31 Jul. et 5 Aug. 1841; in Pyr. septr. med. sub *Medassolles* et in *Valle de Merens*, diebus 23 Jul. 1838 et 14 Aug. 1840. Observavi in m.^e *Haya* supra *Irun*, plurimisque locis Pyr. septr. medior., *au Lac d'Oo*, in m.^e *Esquierry*, *a Caranza*, *Llaurenti* etc.

Panicula junior et ante anthesim heteromalla, contracta; sub anthesi pyramidata; dein constricta. *C. montana* Host sistit varietatem callipilis longioribus; cf. Trin. Gram. unifl. sesq. p. 223.

Ammophila Host. Transitum in praecedens genus edicit *A. baltica*, docente Andrs. Gram. Scand. p. 81.

Ammophila arenaria (Clusii) Link Hrt. Berol. descr. p. 105, n. 222 et 2, p. 248.

Clus. Hispan. p. 506, 508 fig. A. arundinacea Host, Bert. p. 753, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 189, n. 386. Psamma arenaria R. Sch., Koch p. 907, n. 4, Willk., Lang. Pr. n. 215. Calamagrostis arenaria Roth, DC. Dub. p. 502, n. 7. Phalaris aquatica La Peyr. Herbr. et Coder Herbr., ut credimus. ex La Peyr. Engl. Bot. v. 8, n. 520, Knapp Gr. Br. t. 99, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. v. 5, t. 5, Host Gr. A. 4, p. 24, t. 41, Sv. Bot. v. 2, t. 138, Pal. Beauv. Agr. t. 6, f. 1, Kunth s. c. t. 14, f. 6 pist. squam., Fl. Batv. v. 8, t. 587, Reichnb. Icon. C. 11, t. 44, f. 1454, Fl. Dan. t. 917, Schrad. Fl. Germ. p. 221, n. 11, t. 5, f. 2 fl., Scheuchz. Agrostgr. p. 138, n. 1, t. 3, f. 4 A, B, C, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 92. Lob. Obs. p. 45, f. 3. Icon. t. 89, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 512, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 180, t. 4, f. n. 16 bis (seu infer.), Clus. Rar. pl. h. 2, l. 6, p. 221, f. 1, Ger. Emac. p. 42, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 66, 67 fig.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In littore orientali frequentius obvenit prae occidentali.

Legi ad *Rosas*, die 3 Jun. 1851. Habeo a Deville ex *Bayonne*.

Amm. seu *Psamma australis* Mabill. Corsic. fasc. 1 (1867), p. 33, indicatur prope *la Franqui*, non procul *Leucate*, a Le Grand, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 16 (1869), p. 388.

Quod aliqua extet differentia inter mediterraneam et oceanicam stirpem, nempe panicula in illa elongata, subcylindracea (non medio tumida), glumis unifloris flores aequantibus, ciliisve numerosioribus ac longioribus praeditis, glumellis acutis, glaberrimis, per nervos dorsales punctatis (nec laevibus), ovario sub-sessili, non denegamus; sed tanti haec omnia facere, ut inter utramque stirpem legitimam distinctamque speciem admittamus, nobis repugnat, revocatis in mentem lusibus, quibus in hoc Ordine nonnullae species diversantur.

Reapse Gramen istud non est undique glaberrimum, quale declaratur a Parlatore, *Fl. Ital.* p. 214.

Non me latet antiquius nomen (1809) esse *A. arundinaceam* Host: ipse citat Link. Observat Koch « *Nomen Ammophilae jam anno 1798 Hymenopterorum generi impositum est a cl. Kirbyo* » l. c. p. 907 ad gen. Gr. 26, cui echum fecit Edmonston, *Fl. of Sethl.* (1845) p. 8, nec non Dumort. *Gr. Belg.* p. 140, n. 57, dum *Lepiurum* nec *Lep-turum* eadem de caussa scribendum esse contendit. Si nomina extra scientiam quoque adhibita mutanda essent nimium negotii nobis foret, nec ego hoc necessarium duco. Sed quaeso: suscepit ne Koch nomina *Veronicae*, *Artemisiae*, *Rosae*? Sunt quidem apud Patres, Dioscoridem aliosque Graecos ac Plinium, nomina eadem pro plantis et pro animantibus adhibita, exempli gratia *Phalangium*, *Delphinium*, *Hyacinthus*, *Buglossum*, *Enanthe*, *Pastinaca*, *Phalaris*, *Donax*, *Iris*, *Molucella*, *Taxus*, *Senecio*.

Arundo Vergil., Varr.

Arundo glauca (Bibl. Sacr., Homeri, Theophr., Dioscor.) N., ex Vergilio.

Bibl. Sacr. Reg. 1. 2, c. 18, v. 21, Esai. c. 36, v. 6, Ezech. c. 29, v. 6 etc.; Homer. Ilias 11, v. 584 et 10, v. 468, Theophr. Hist. pl. 1. 4, c. 12, Dioscor. l. 1, c. 114, Theocr. Id. 28, v. 3, de Vergilio vide Fl. Virg. ps. 22-24, vid. Plutarch. de Prof. virt. sent. p. 77. A. Donax Dod. Pempt., Koch p. 909, n. 1, Bert. p. 732, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 189, n. 387, Desf. Fl. Atl. p. 105, DC. Dub. p. 520, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 209, Scolochloa Donax Gaud. 1, n. 162, Donax arundinaceus Pal. Beauv., Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 357, Roem. Sch. Syst. Vegth. 2, p. 600, n. 1, Mant. p. 334 et Addit. 1 ad Mant. A. 3, p. 624-2. Host Gr. A. 4, p. 22, t. 38, Pal. Beauv. Agr. t. 16, f. 4, Kunth s. c. t. 14, f. 7 fl. anal.; Reichnb. Icon. C. 11, t. 109, f. 1731, Scheuchz. Agrostgr. p. 159, n. 1, Kunth s. c. t. 14, f. 7 fl. anal.; Reichnb. Icon. C. 11, t. 109, f. 1731, Scheuchz. Agrostgr. p. 159, n. 1, t. 3, f. 14 A. B. C, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. A. Duh. Arbr. Arb. 1, t. 30 e Matth., Matth. p. 147, Lob. Obs. p. 28, f. 2, Icon. t. 51, f. 2, Dod. Pempt. p. 602, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 271, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 486 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 219, t. 8, f. 5.

h Flor. Sept. Oct. Fruct. sero Autumno. In calidioribus Pyr. orientalium; occidentalium quoque, sed in hisce minus frequens.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 4 Oct. 1843. E *Narbonne* dabat Delort. Observavi ad *Bilbao*, ad *Zarauz*; occurrit subspontanea ad *Toulouse* etiam, ubi raro florentem vidimus.

Folia generatim lacera; quae dum aliquando integra reperies, si specimen cum hisce pro herbario seponis, a frequentiore plantae statu illud recedet. Ad margines agrorum, in collibus, secus fossas aestate exsiccatas, ad sepes, locis aridis provenit, neque stationem ei constantem video in *locis palustribus* vel *uliginosis*, ut indicant Schrader Germ., Smith Gr. Prodr., Koch Syn. et cum eis aliqui. Viventem cum *Lycio europaeo*, *Paliuro australi*, *Punica Granato* hanc vidi *Arundinem Donacem* (vel *cypriam* Amat., Ger. J., aequae ex Dioscoride), sed revera ipsam praediligere loca hyeme inundata, non tamen palustria, illius habitatio frequens ad torrentium glareas satis demonstrat, comitantibus *Populis Salicibusque* plurimis: sicciorem solum certe non patitur rhizoma, quamvis de nonnullis Provinciae locis hoc dubium manere apud quibusdam possit.

Supra citata ab Hostio data figura, curante patre Octaviano, delineata est a Targioni Tozzetti Ant.

D. r Hannerdt olim (in Florentiae Bibl. Palat. anno 1833) mecum sustinebat, hanc speciem *Aegypti* et *Mauritaniae* tantummodo indigenam esse: sed *cypria* dicebatur etiam Dioscoridis tempore. Bertoloni unicum citavit locum ubi plantam spontaneam vivere credidit: in Sicilia vix spontaneam putabat Gussone, Sic. Syn. p. 139, n. 4; et Parlatore de illius indigenatu in Italia dubitabat, *Fl. Ital.* p. 218, lin. 8; nec ceu

speciem in Etruria indigenam enumeravit Caruel, *Pr. Fl. Tosc.* n. 223; cf. quoque Cambessèdes, *Balear.* n. 621, oram mediterraneam Galliae et Hispaniae abnuentem.

Arundo Plinii! Turr. *Farset.* et *Animadv.* apud Calogerà *Nuov. racc.* etc.

Plin. Nat. h. l. 16, c. 36 vel 65. Turr. l. c. apud Calog. *Nuov. racc.* Opusc. scient. filol. T. 14 (Venz. 1766), p. XXXVIII, Vitm. Summ. pl. (1798) p. 228, Willk. Lang. Pr. n. 210. A. Pliniana Turr. *Fl. Ital. Pr.*, Bert. p. 734, n. 2, Koch p. 910, n. 2. A. mauritanica Desf. *Fl. Atl.* p. 106, Kunth *En. pl.* 1, Suppl. p. 190, n. 388, DC. *Dub.* p. 521, n. 2. A. micrantha Lamk. *Ill.* (1791) n. 1057, Poir. *Dict.* 6 (1804), p. 271, n. 8 (correcta Monti prolatione de fig.). *Calamagrostis donaciformis* Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 53, n. 3, ex Perrey. *Pl. phanerog. Frejus* p. 9. *Arund. bononiensis* Wulf. *Nor.*, falsa Scheuchz. loca adducens. *Reichab. Icon. C.* 11, t. 109, f. 1732, Tenor. *Fl. Napol.* 2, p. 101, t. 108. Scheuchz. *Agrostgr.* p. 125, n. 4, t. 3, f. 3 A, C, D, Mont. *Pr.*, *Gram.* p. 32 tab. locustr. spicr. f. C (nec D, F). *Zanon. Istor. bot.* p. 62, t. 24, f. 1, ex edit. Mont. p. 27, t. 19, f. 1.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. Atax., cum *Olea*, rara. Legi in monticulo qua parte *Sijejan* inspicitur, sive contra *Sijejan*, ad *Sta. Lucia*, die 8 Jun. 1839.

Huc citari non vidi ab accurato auctore *Arund. farct. Rhen. Bonon., Plinii* etc. Scheuchz. *Agrostgr.* p. 160, n. 2, a Petro Monti ex agro Bononiensi ei transmissam: sed itidem non percipio quo fundamento locus iste adductus sit ad *Andropogonem alopecuroidem*, ut fecerunt Reichard, *Syst. pl.* 4, p. 302, n. 9, Willd. *Sp. pl. Polygam.* p. 911, n. 23: nec video ubi hoc jusserit Linnaeus, sicut denunciat Lamarck *Dict.* 1, p. 374, n. 9.

Phragmitis Trin.

Phragmitis gigantea Gay *Coron. Endress. Pyr.* p. 16, col. 1.

Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 474, Richter in *Bull. Soc. bot. Fr.* T. 16 (1869), p. 377-80, Willk. Lang. Pr. n. 212. *Arundo altissima* Benth. *Cat.* p. 62, Kunth *En. pl.* p. 246, n. 2, Mabill. *Pl. Cors. fasc.* 2 (1870), p. 39. *Ph. maxima* Forsk., ex parte, secundum Mabill., sed ego lego *Arundinem maximam* apud Forsk., *Fl. Æg. Arab. C.* 1, p. 24, n. 86.

♀ Flor. Oct. Fruct. Nov. Dec. In Pyr. orient. ad fontem *de Salces, Roussillon.*

Legi diebus 20 Sept. 1839 et 20 Oct. 1843.

Gregaria crescit ad fontem aquae thermalis, rhizomate intricato, multos promens culmos, e longinquo spectanda proceritate sua, divitie et pulcritudine paniculae. Rhizoma repens crassum, nodis stipatis, intus semifarctum. Culmi bi-tri-orgyales (15-20 ped. Benth.), more *Arundinis Donacis*, cui valde similis est plantae habitus, statura et facies (*Ar. Donax maxima* Forsk. p. LXI); hi culmi inferne saepius per longum tractum nudi remanent, marcescentibus foliis; sunt vero graciliores, nodis crebrioribus et paniculis minus luxuriantibus donati, comparatione acta cum iis *Donacis*; suntque prae istis fragiliores. Folia *Donaci* similia, solum quod angustiora; caeterum lanceolato-acuminata, dorso carinata, undique striata, ad margines inque extrema carinae parte praesertim scabrida, coloris pallide virentis, cum aliqua glaucescentia, saepius apice marcescentia et plus minusve fissa, vel lacera. Stipula, seu ligula, componitur e serie pilorum in media ejus parte longiores (quatuor, quinque lineas longorum) ad latera gradatim decrescentium.

Panicula pedalis et ultra, ampla, secunda, sub anthesi patens et laxa, nec cum Godron stricta dicenda; rachis tota angulata, scabra,

aspera, in ima parte, ad ramorum exortum valde barbata; color ei fulvus, mox splendens, barba in axi flosculorum luxuriante. Spiculae (locustae) pedicellatae, 3-5 florum, innuptae subulatae. Glumae sub-acutae, valde inaequales, exterior interiore fere dimidio brevior et flosculis dimidio brevior, quae gluma brevior latior est, tri-sub-quinquenervia; altera longior trinervis, ambae ad apicem denticulato-lacerae et hoc plus minus conspicue, unde fit, ut habeantur glumae acutae, sub-acutae et obtusae; iste glumarum apex nimium praecise descriptus est *obtusiusculus, mucronatus, tridentatus* a Godron. Flosculi mutici, pilis longis, niveis sericeis stipati, paleam corollinam majorem subaequantibus. Paleae membranaceae, inferior longior, barbas rachidis saepe excedens, complicato-subulata, apice obtusa, trinervis, per carinam scabrida; palea superior longe brevior, duas tertias partes circiter prae inferiore; bicarinata, bidentata, carinis viridibus ciliolatis; hanc margine fimbriatam describit Gay apud Schultz F. *Arch. Fl. Fr. Allmgn.* p. 201.

Distinctissima, pro certo, a *Ph. communi*, cum qua crescere vidi, ambasque habitu facieque propria gaudentes, quod in loco natali iterum confirmavi, die 12 Oct. 1853, postinodo e quo sententiam suam dederat Parlatores, *Fl. Ital.* p. 221. Non credo notam esse speciem Mutelio e legitimis exemplaribus a Cabeau acceptis, dum *Ph. communis* varietatem esse contendit, *Fl. Fr.* 4, p. 200. Imperitam sententiam in quam *Ph. isiacam* quoque implicavit Raspail, in *Ann. Sc. observ. (Paris 1830)* T. 3, p. 109, nimium praecipiter ceu synonymon recepit Godron. Ab *Arundine Plinii* eam differre tantummodo *panicula fere bipedali* dicit Steudel *Syn. Pl. Graminr.* p. 194, n. 3, dum reapse genere merito divellitur; et ille quoque mox (l. c. p. 195, n. 2) eam inter synonyma *Ph. flavescens* Peterm. afferre.

Dicunt repertam speciem in Aragonia inferiore (Losc. y Pard. *Pl. Arag.* p. 110); sed quum ad eam trahant *Arundinem* n. 94 *Ass. Syn. Arag.*, in qua *calyces uniflori* etc. (ad *Erianthum Ravennae* potius spectantem, nec cum illis ad *Imperatam cylindraceam*, serius importatam, l. c. *Add. em.* p. 135), tunc tantam video in eis versationem, ut nullam apud me meruerint fidem.

Hoc gramen, characteribus prorsus *Phragmitis*, sub quo genere reperit *Ph.* sive *Arundinem isiacam* Delile, ei maxime affinem, habitu et facie *Donacis* palam facit genus *Phragmitem* artificiale potius quam naturale esse, ex quo plantas adeo similes separare coget.

Kunth, l. c., reliquit ad genus *Arundinem*, sed si perpendisset Benthami descriptionem, satis pervidisset in ea, quo ductus ad *Phragmitim* traheret, quale genus istud ille idem Kunth recepit firmavitque, l. c. p. 250. Gravius etiam peccatum est a Kunth, quando in assignanda patria speciei nostrae citavit tantum Galliam australem, loco quidem inventori non satis tuto, imo dubio, quum iste speciem viderit in Hispania ad maris littus prope Barcinonem, relatum ei tantum eandem plantam reperiri ad *Salces*, quod revera hodie extra omnem dubitationis aleam positum est, non mea tantum, sed plurium Botanicorum observatione. Nuperius Munby perpulcram *Arundineam* detexit ad *Bridia* prope *Oran*, Afr. boreal.; cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* (1846) p. 287: incautus homo, ille quoque recepto genere *Phragmiti*, sub *Arundine* enumeravit, in suo *Catal. Plantr. Alger.* (1859) p. 33 b.

Phragmitis communis (Bibl. Sacr., Theophr., Dioscor., Vergil., Arabum) Trin. Fund. Agrostgr. p. 134.

Bibl. Sacr. Job. c. 40. v. 21; c. 41, v. 11 etc.; Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 12, Dioscor. l. 1, c. 114; de Vergil. cf. Fl. Virgil. p. 23 et p. 55-6. Est Ahgton Arab., ex Lyngbye Obs. hierob.; Kariz aut Karick ex Alcalá, teste Colmeir. Examn. p. 31. Koch p. 909, Parl. Fl. It. 1, n. 115 (abrepta observ. quae se refert ad praecedentem speciem); Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 193, n. 396, Gaud. 1, n. 163. Arundo Phragmitis Ruell., Cornar., Dod., L. Bert. p. 741, n. 5, Wilson apud Hook. Bot. Miscell. 2 (1831), p. 137, n. 33, DC. Dub. p. 520, n. 1. Ph. commun. et Ph. pumila Willk. pl. Haloph. et cum Lang. Pr. ns. 211, 213. Ar. Phragm. La Peyr. Herbr.; A. nigrescens Mér. Par., confirmata a Coss. Germ. Par., Ph. vulgaris Trevis.; Ph. congesta Lowe Nov., Ph. humilis De Notrs., ex Parl.; Ph. splendens Timb., Ph. ruscinonensis Mabille? Cors.; Arundo Calamagrostis Gater. Montaub.; A. palustris Matth.; A. vallatoria Lobel. Ray Syn.; A. vulgaris Zannich.; A. vallaris Amat. Engl. Bot. v. 6, n. 401, f. 1, Knapp Gr. Brit. t. 95, Host Gr. A. 4, p. 23, t. 39, Fl. Dan. t. 2464 et t. 2164 status gracilior; Schk. Handb. t. 18, Fl. Batav. v. 3, t. 231, Sv. Bot. v. 2, t. 114, Schrad. Fl. Germ. p. 223, n. 13, t. 5, f. 4 panic. fl.; Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 9, f. 1 fl. fr. anal., Leers Fl. Herbor. p. 44, t. 7, f. 1, Reichnb. Icon. D. 11, t. 108, f. 1729, Zannich. Vnz. p. 22, t. 183, f. 2, Scheuchz. Agrostgr. p. 161, n. 1, t. 3, f. 14 D, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spicr. f. B, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 11, f. 2 spicul., Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 112, t. 2, f. A caryops. Duham. Arbr. Arb. 1, t. 29 a Matth., Matth. p. 148, Camer. Epit. p. 73, Lob. Obs. p. 28, f. 1, Icon. t. 51, f. 1, Dod. Pempt. p. 602, f. 1, Trag. St. h. p. 674 f. intr., G. Bauh. Theatr. col. 269, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 485 fig. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 218, t. 8, f. 1.

¶ Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct.

Legi in Pyr. Cantabr. humilr. ad *Guetary*, die 17 Sept. 1842; in Pyr. Atax. humilr. ad *la Nouvelle* l. d. *Ruisseau des bains*, die 17 Sept. 1860. Habeo a Deville lectam inter *Vic* et *Tarbes*; a Baillet ex *Nailoux* tam in statu *Ph. communis* quam *splendentis* Timb., qui specimina hujus postremae formae dedit ex *Calmont* secus *Lers*.

Planta ad *la Nouvelle* lecta illa mihi videtur varietas, quae *Ph. communis* 2 *flavescens* Cust apud Gaud. Fl. Helv. 6 Append. p. 341, cui *A. Plinii* May. et Br. (Al.), *Ph. isiacae* Reichnb. Exc. Forte illa eadem forma est, quae a Willkomm distinguitur nomine *Ph. pumilae*, eum cf. l. c. et in *Linnaea* V. 30 (1859), p. 137, n. 75, ubi stirpem affinem (quasi mediam) dicit *Ph. communi* et *Ph. giganteae*, sub qua cadunt, ut puto, *Ph. hispanicus* Nees ab Esenb., Act. Natur. curios. V. XIX Suppl. p. 152 et *Ph. ruscinonensis* Mabill. Cors. fasc. 2 (1869), p. 41. Cum hac a nobis in littore Atax. lecta identica prorsus est ea, quam in palustribus ad Ravennam habemus. *Ph. communem* variabilem esse speciem a pluribus dictum et repetitum est; nos quoque de hoc plane persuasi sumus; conferantur Grisebach apud Ledeb. Fl. Ross. 4, ps. 393-4, n. 1 (sed exclusa planta Delil.), Parl. Fl. It. 1, n. 115 (dempta observatione de *Ph. gigantea*), Anders. Gram. Scand. p. 79.

Errore typographico notatur a Bertoloni Zannichelli t. 103: inconsulto Zannichelli opere, ille error imitatur a Parlatore, l. c.

Tribus 8.^a CHLORIDEAE Kunth.

Dactylon Plin.? N.; *Cynodon* Richrd. Verbum *Cynodon* dentem canis significat, cum quo nulla plantae pars aliquam similitudinem habet, in qua nec spiculae argute dentatae sunt; palam ergo est, nomen istud omnino improprium pro nostro genere esse. Hinc ab inflorescentiae figura *Dactylon* suscipio, cum antiquorum quibusdam. Non placuit mihi denominatio *Fibichiae umbellatae* Koel. Gram., e vocabulo generico sine necessitate addito specificoque falso!

Num vero *Dactylon* Plinii, Nat. h. l. 24, c. 19 vel 119, huic nostro *Dactylo* pertineret, dubitavit Hallerus et ego quidem dubito, quamvis interpretationem hanc, G. Bauhino duce, quidam laudaverint, suscep-

ritque Desfontaines in Plin. ed. Lemaire, qui et Plinii *Canariam* itidem interpretavit. Hasce Plinianas plantas, num pro *Dactylone officinali* aut pro *Sanguinaria Nevenaræ* susciperentur definire noluit Fée, in Plin. ed. Panck. T. 15, ps. 234-5. Viri prudentiam extollo. *Dactylosa* autem b Hildegardiae (Physic. l. 1 Dec. pl. cap. 127, ex edit. Migne, col. 1181) existimatur, et recte ut puto, *Paeonia officinalis*.

Amaxytim Theophrasti (de qua suo loco referam) non inveni, ut non vidit Brunf. Onom.; sed reperitur inter synonyma *Agrostidis*, vel *Graminis* Dioscoridis (cf. ed. Sarac. p. 464, ed. Spreng. 1, p. 528, l. 3, c. 30) scriptum *Amaxitis* et *hamaxitis*, cum synonymis *Ægicon*, *Anuphi*, *Asifolium*, *Sanguinalis*, *Unioli*, *Aparia*, *Cotiata*, *Jebal*, quae a *Dactylide glomerata* L. me iudice fugiunt ad *Dactylon officinale*, neve potius referas vel non ad *Triticum repens*, ambiges: Sprengel, Comm. in Dioscr. 2, p. 587-8, postremam hanc laudat decisionem, cui obijciuntur Sibthorpi sententia et philologicae Féei disquisitiones ad *Dactylum officinale* impellentes.

Teste Munby (*Algr.* p. 12) apud Arabes *Dactylon officinale* pro uso medico *Tritico repenti* praestat.

Ne tam incertum Plinii *Dactylon* laudare viderer, genus *Dactylum* nuncupare mens fuerat, sed istud nomen legitimum Palmae ejusque fructus est. Post Plinium meam dico nomenclationem susceptam; ex quo Villar (*Dauph.* 2, p. 69) una, infauste, *Sanguinariam* comprehendebat, ut sub *Digitaria* fecerunt Haller et Scopoli.

Dactylon officinale (Theophr., Theocr., Dioscr.?) Vill. *Dauph.* 2, p. 69, n. 2.

Theophr. Hist. pl. l. 1, c. 10, l. 2, c. 2, Theocr. Id. 13, v. 42, Dioscr. l. 4, c. 30? *Cynodon Dactylon* Pers. Syn., Koch p. 900, Bert. p. 412, Gaud. 1, n. 133, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 241, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 203, n. 413, DC. Dub. p. 501, Willk. Lang. Pr. n. 197. *Panicum Dactylon* L., La Peyr. Herbr.; *Paspalum Dactylon* Cav. Prael.; *Dactylon officinale* Gerard Fl. Gall. Prov. MNS. pro ed. 2; *Cynod. linearis* Willd. et *C. stellatus* Willd. vars. sunt, ex Nees; *C. maritimus* Nees Agr. Brasil., ex Brongn. apud Duperr. Voy.; *C. repens* Dulc. Engl. Bot. v. 12, n. 850, Knapp Gr. Brit. t. 13, Wither. Bot. arrang. Brit. pl. ed. 7, p. 145, t. 21, Kunth s. c. t. 16, f. 1 flor. anal., Host Gr. A. 2, p. 15, t. 18, Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 45, t. 60, Schrad. Fl. Germ. p. 165, t. 3, f. 9 spic. fl., Fl. Batv. v. 10, t. 796, Reichnb. Icon. C. 11, t. 26, f. 1404 E, I; Plenck Ic. pl. med. T. 1, p. 25, t. 43, Zannich. Vnz. p. 117, t. 192, Scheuchz. Agrostgr. p. 104, n. 1, t. 2, f. 11 I, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spic. f. n. 99, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 9, f. 6 inflor. spicul. Lob. Obs. p. 12, f. 1, Icon. t. 23, f. 2, Clus. Hispan. p. 497-8 et Hist. pl. rar. 2, l. 6, p. 217, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 111-13, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 184, t. 3, f. 4, Barr. Icon. t. 753, f. 1.

☞ Flor. Jul.-Sept. Fruct. Aug.-Oct.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) ad *San Sebastian*, die 13 Sept. 1844. Habeo a Deville lectum, ut puto, ad *Tarbes*.

Spiculae variant numero et saepe sunt inter se inaequales: hoc si animadvertisset Barrelieri epithetum *tetradactylis* huic gramini non imposuisset.

Trachynotia (Richrd.) Michx.

Trachynotia alterniflora DC. Fr.

DC. Dub. p. 527, n. 2. *Spartina alterniflora* Loisel. Fl. Gall. ed. 1 Add. Em. (1807) p. 719, n. 2, ed. 2, p. 41, n. 2, Bromf. Descr. et., apud Hook. Compan. to the Botan. Magaz. V. 2 (1836), p. 254-6, ad p. 263 a, Hook., Arn. Br. Fl. ed. 8, p. 575, Godr. Gr. Fr. 3, p. 464. *Spart. laevigata* Link, Kunth, duce Bromf.; *Sp. glabra* Muehl., *Sp. stricta* var. As. Gray, Benth. Engl. Bot. Suppl. v. 3, n. 2812, Parnell Grass. Brit. p. 172, t. 75, Lowe Brit. Grass. p. 215, t. 70.

☞ Flor. Æstate. Fruct. Aug. in Octobr. In maritimis Pyr. occident., vel Cantabrorum.

Legi ad *Bayonne*, die 8 Jun. 1841; in Cantabr. prope *Hendaye* ad ostium fluminis *Bidassoa*, die 31 Aug. 1841. Abundat in salsis humidis sub *Bilbao*. Habui iterum e *Bayonne* a Darracq et a Deville, qui acceperat a Perris.

Rhizoma subterraneum, nodosum, vaginatum, repens. Culmi stipati, basi vaginati, vaginis visu aphyllis, foliorum laminis caducis: prodit lamina foliacea et cum ipsa vagina marcescens, quasi articulata, facile per se ipsa cadit, vel laevi quidem attactu, dum marcescentia incipit, secedit, quomodo observavi sub *Bilbao al Puente de Luchana*, die 31 Jul. 1857. Folia rigidula, lamina per duas circiter partes planiuscula, tertia vel ultima involuta; subtus viridia, nitida, superne glauca, undique striolata; ubi portio involuta incipit, conspicitur linea sive plica quaedam transversaria, et ad basim portionis convolutae gibbositatis quaedam; ligula constat e barbulis brevibus, basi latioribus; hae barbae videntur continuatio vasorum vaginae, suntque in interiore parte valde striatae; et nitidae. Huic gramini facies quaedam peculiaris inest, quodam modo exotica: vitamque degit ubi paucae vere maritimae degunt plantae, ab equore ex intervallo madefactae. Extra oram Gallo-Cantabricam non adhuc innotuit.

Kunth, En. pl. 1, p. 279, n. 14, citans DC. et Dubyi synonymon, nomen specificum *alterniflorae* bonum in *alternifoliam* ineptum lapsu calami immutavit, quomodo ante illum incautus fecerat Grateloup, Flor. littor. Aquitan. n. 80.

Speciei notitiam ante Loiseleur non invenio: reperta est planta, postremis hisce annis, in Anglia: Babingt. *Man. of Brit. bot.* ed. 2 (1847), p. 384, Bromfield in *Engl. Bot. s. c.* (1843), nulla Rayi, Hudsoni, Smithi auctoritate relata, quae deficere debebat, de planta recenter in Angliam immigrata; ut et in littore Aquitanico-Cantabrico aliquot annos ante evenerat. Visa primo planta, Jun. 1841, illico de illius origine exotica in suspicionem veni: hanc confirmarunt Bromfield, Watson et ex hisce DC. *Alph. Geogr. bot.* 2, p. 696 et p. 1052. Palam hodie est, verum hujus stirpis indigenatum esse Americam borealem, unde in Europam sese transtulit, ubi, eodem ac *Sanguinariae vaginatae* modo, pedetentim longius progressura erit.

Spartina, parvum *Spartum* veluti si diceres, appropinquaret genus vel ad *Stipam tenacissimam* aut ad *Lygeum tenax*, a quibus species nostrae facie, habitu et usu (ignoto) recedunt. Generis auctor est Schreber, post quem supervenerunt *Limnetis* Richrd., *Trachynotia* Michx., *Poncelletia* Pet. Th. Cum DC. sistiti.

Tribus 9.^a PAPPOPHOREAE Kunth.

Echinaria Heist., Desf.

Echinaria capitata (Columnae) Desf. Atl.

Col. Eeprh. p. 339, p. 338 fig. Koch p. 910, Bert. p. 510. Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 201, n. 410. DC. Dub. p. 526. Willk. Lang. Pr. n. 179. *Cenchrus capitatus* L., La Peyr. Herbr.; *Ech. pumila* Willk. Bot. Zeitng. (1848), in Pr. c. ab ipso var. *b* declarata, quod et nimum est. Fl. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 81, t. 100, Hest Gr. A. 3, p. 6, t. 8, Lamk. Ill. t. 47, f. 2, Pal. Beauv. Agr. t. 17, f. 2, Reichenb. Icon. C. 11, t. 56, f. 1507, Schk. Handb. 3, p. 345, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 102. Scheuchz. Agrostgr. p. 74, n. 1, t. 2, f. 7 A, B. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 468, f. 1, G. Bauh. Prodr. p. 16, n. 48 cum fig., Theatr. col. 106-7 fig., Barr. Icon. t. 28, f. 1 et t. 863, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 194, n. 1, t. 5, f. n. 1.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, quam aliquando excedit: praediligit solum calcareum.

Legi in Pyr. Atax. à la *Garigue d'Escouloubre*, die 2 Aug. 1843; in Pyr. Catal. ad *Solsona*, die 6 Jun. 1861. Observavi ad *Pamplona*, abunde ad *Sanguessa*; ad *Ochagavia*, in *Valle de Roncal*, ad *Jaca*, a *la Conca de Tremp*, ad *Cardona*, *Casas de Pena*, ad *Estagel*.

Sesleria Scop. Carn. ed. 1, p. 189.

Koch, recepta accurata definitione sectionis a Trinio data, Fund. Agrost. p. 154, mox de characteribus specificis agens in Sect. 1.^a definitionem impropriam, cum antiquis libris, recepit, de racemo in *spicam* mutato. Et Duby, cum DC., ad generis characteres dicere flores *capitados*, *vel dense spicatos*, pessime! (cf. etiam DC. Synps. p. 134, n. 182); habita nam *Echinaria* seorsim, nulla species penes eos capitulum fert, nec dense spicati dicendi sunt flores in paniculam sive in racemum dispositi. Ex his Mutel, per se quoque, rem male declarare, Fr. 4, p. 66.

SECTIO 1.^a SESLERIAE GENUINAE.

Sesleria caerulea Arduin. Specim., Scop. Fl. Carn. ed. 2.

Koch p. 911, n. 2, Bert. p. 502, n. 1 a (et reform.); Gaud. 1, n. 215 et V. 7 Add. p. 651 Obs., De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2048 partim; Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 270, n. 556, DC. Dub. p. 526, n. 11 Willk. Lang. Pr. n. 177. Dufour Bouq. Pyr. ? *Cynosurus caeruleus* L., La Peyr. Herbr.; et *C. echinatus* Herb. La Peyr., partim; *C. rupestris* Wulf. Nor.; *S. Heuffleriana* Sch., ex Griseb. Schenk. It. Hungr. n. 312; *Diptychum caeruleum* Dulac. Jacq. Icon. rar. t. 21, Host Gr. A. 2, p. 69, t. 98, Engl. Bot. v. 23, n. 1613, Knapp Gr. Br. t. 43, Parn. Grass. Br. t. 27, Fl. Dan. t. 1506, Sv. Bot. v. 3, t. 210, Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 56 (et C. 2, p. 2) t. 76, Reichnb. Icon. C. 11, t. 56, f. 1510, Arduin. Specim. alter. p. 18, t. 6, fig. 3, 4, 5, Sturm Heft 6; Scheuchz. Agrostgr. p. 83, n. 1, t. 2, f. 9 A, B. G. Bauh. Prodr. p. 21, n. 73 cum fig., Theatr. col. 158.

¶ Flor. Apr.-Jul. Fruct. Jun. Aug. Praediligit solum calcareum.

Legi in Pyr. Catal. m.^o *Queralt*, die 22 Maj. 1861, supra *Berga*. Habeo a Deville ex *Salut* prope *Bagnères* et ex *Montné*. Observavi supra *Luchon*, potissimum in m.^o *Esquierry*; prope *Ustou* sub *Vencarède*, ad *Camprodon*: in m.^o *Azola* inter *Lizarza* et *Lizasca*, in m.^o *Izarris*; a *la Peña Montañesa*, in m.^o *Turbon*, a *la Peña blanca*, supra *Panticosa*, in m.^o *Pondis* supra *Baga!* etc. Sed loca ista adnotata sunt ea tempestate, dum insequentem plantam non sejungendam esse censebam.

Color paniculae generatim caeruleus, variat pallidus et albescens.

S. caerulea DC. Dub. ligula oblonga praedita alia species erit, si ita semper res se habet.

Caeterum mihi semper suspecta fuit validitas specifica *Sesleriarum* hujus sectionis et fateor, quod si Benthami, Bertolonii, Gaudini, De Notarisii, sententiam non amplector, eam tamen valide oppugnare non valeo, inspectis individuis, quae putatas species colligere videbantur.

In Pyrenaeor. Cantabr. montibus *Izarris*, *Burunza* (ad *Andoain*) reperii plantam sero florentem (delabente aestate), in qua conspiciebantur paniculae pallide flavae, cum antheris ejusdem coloris, et nihil caerulei in hanc planta inspiciebatur, quae ita ludens peculiarem offerebat faciem.

Sesleria nitida (Cupani) Tenr. Syll. p. 36, n. 2.

Cup. Hrt. Cath. p. 88 lin. ult. (dempto G. Bauh. loco). Guss. Sic. Syn. p. 105, n. 1, Parl. Fl. Palerm. n. 75 et Fl. Ital. n. 178. Ten. Fl. Nap. 3, p. 57, n. 1020, t. 103, f. 1. Cup. Panph. Sic. t. 176 et t. 145, Bonann. t. 11, ex Botanicis Siculis.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. in Julii initium. In Pyr. septr. med. humil. potius, ad rupes calcareas.

Legi in *Lavedan*, supra *Lourdes*, m.^o *de Angladès*, die 31 Maj. 1879; supra *Arghenès au Pic de Gard*, die 1 Jul. 1843. Habeo a Deville e *Valle de Azun*.

Pulcrum et robustum gramen densos efficiens caespites foliis culmisque erectis aut patulis, in rupibus grate spectandum. Folia longa, lata, apice acuta, planiuscula, vix tantillum plicata, per marginem asperula; ligula brevis, truncata, denticulata. Panicula oblonga, densa, nitida, flavo-virens vel dilute violacea, minime caerulea in viva planta a me visa.

Planta praecox, quae vere moroso, temperiei gratia, delabente jam Majo, inflorescentia quasi peracta, fructus gerebat.

Valde proxima *S. elongatae*, nec non superioris *caeruleae* lusibus quibusdam, cujus et ipsam unicam nec propriam speciem constituere, quidam opinati sunt, a quibus et ego prius non discesseram. In humidiore solo folia latiora provenire, nemo inficiabitur: ver anni 1879, in quo conversio mea evenit, maxime pluviosum fuit in Pyrenaeis quoque.

S. elongatae varietatem esse suspicabatur Kunth, En. pl. p. 323 sub ns. 9 et 14, visis speciminibus (tutis?) in Herbario Delessert.

Cautius de nostra stirpe verbum fecit Grisebach, Rum. Bith. 2, p. 443, sub *S. alba* Fl. Gr., a Bertoloni perperam ad suam *S. caeruleam* a relata.

Sesleria elongata (Savii Gaet.) Host (1802).

Festuc. argent. Savi apud Uster Neu. Ann. bot. St. 24 (1800), p. 48. Inquirenda in Herbr. Micheli. Schrad. Fl. Germ. p. 271, n. 1, Koch p. 911, n. 3. *S. cylindrica* DC. Gall. Synps. et cum Dub. p. 516, n. 2. *S. argentea* Savi Bot. Etr. 1, n. 78, Parl. Fl. It. n. 179, Willk. Lang. Pr. n. 178. *S. caerulea* k et d Bert. p. 503, n. 1 (correctis numeris in prolat. R. Sch. 2: sic p. 602, n. 2). *Cynosurus caeruleus* var. La Peyr. Herbr.; *Sesl. caerulea* var. Benth. Cat., Gaud. Obs. ex Guthnick experimentis (e cultura); *Aira alba* Wulf. Nor. Host Gr. A. 2, p. 69, t. 97, Savi apud Ust. l. c. t. 1, f. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 56, f. 1511.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. ? Solum incolit calcareum. Rara.

Legi in Pyr. Cantabr. merid. (*Vizcaya*) m.^o *Requeta*, supra *Avando*, die 13 Jun. 1853.

Rhizoma caespitem dat, sed non desunt stolones: folia generatim plana viva planta offerebat, sed interdum sub-canaliculata reperiebantur.

Phleum autumnale Scop. Fl. Carn. ed. 2, n. 80 a Koch, ab Ambrosi, *Fl. Tir. austr.* 1, p. 240, n. 49, huc relatum, quidquam nobis dubium remanet, ideoque Savium ceu speciei auctorem, saltem donec certiora innotescant, salutamus. Autumnalem stirpem suam declarat Scopoli, nostra pro certo vernalis est, vixque aestivalis.

SECTIO 2.^a **OREOCHLOA** LINK.**Sesleria disticha** (Halleri) Pers. Syn.

Hall. Helv. n. 1447, inque Nomencl. Fl. Helv. p. 132, nec non in Append. ad Scheuchz. Agrostogr. p. 47 *Sesler.* n. 30. Koch p. 912, n. 6, Bert. p. 508, n. 3, Gaud. 1, n. 214, Kunth En. pl. 1, Suppl.

p. 277, n. 561. *Oreochloa disticha* Link, Willk. Lang. Pr. n. 175. *Poa disticha* Wulf. apud Jacq. Collet., Gmel. Fl. Bad. Alsat. T. 4, p. 61, n. 135*, DC. Dub. p. 522, n. 3. *S. disticha* La Peyr. Herbr.; *Cynosurus pyrenaicus* Pourr. Herbr. Matr. et in Herbr. Bolos. Jacq. Icon. rar. t. 19, Host Gr. A. 2, p. 55, t. 76, All. Fl. Pedm. 2, n. 2208, t. 91, f. 1, Sturm Heft 6, Reichnb. Icon. C. 11, t. 12, f. 1366 B, C, D

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In editioribus Pyr. mediorum et orientalium.

Legi in Pyr. orient. *Puich Perich*, die 27 Jul. 1836. Habeo a Deville ex *le Port de la Pez*. Observavi au *Port de Venasques, de la Picade, de Viella*, in m.^e *Esquierry*; al *puerto de Caldas, al Col de Marcadu*, supra *balnea de Panticosa*, in *Vallis d'Aure* editiore parte, in m.^e *la Dent d'Orlu*; supra *Setcasas, a Caranzà*.

Allionii citata figura vix placet: affert ad *S. pedemontanam* Reut., mihi valde dubiam; cf. Gennar. Centur. pl. Ligustic. n. 88. Varietatem speciei nostrae eam declarat Parlatore, *Fl. Ital.* n. 182; et revera hujus speciei status quidam luxuriosus videtur.

Tribus 10.^a AVENEAE Kunth.

Corynephorus Pal. Beauv. (1812); *Weingaertneria* Bernhrd. (1800).

Corynephorus incanescens (Lobelii, Dalechampii) N.

Lobel. Adversr. Pars altera p. 466, f. 1 credo; Dalech. Hist. pl. Lugd. ps. 424-5, f. 2 infelix. *C. canescens* Pal. Beauv. Agr. Expl. planch. p. 12, Koch p. 915, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 240, n. 478 Willk. Lang. Pr. n. 274. *Aira canescens* L., Bert. p. 452, n. 13, Gaud. 1, n. 255, DC. Dub. p. 511, n. 6. *A. canesc.* et *A. juncea* et *A. setacea* Pourr. Herbr. Matr.; *A. variegata* St. Am. Agen. Engl. Bot. v. 17, n. 1190, Knapp Gr. Brit. t. 34, Schk. Handb. t. 12, Fl. Dan. t. 1023, Fl. Batv. v. 3, t. 171, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 4, t. 1, f. 7, Wither. Arrang. Br. pl. ed. 7, p. 162, t. 24, Pal. Beauv. Agr. t. 18, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 14, f. 1674, Scheuchz. Agrostgr. p. 242, n. 1, t. 4, f. 29, 30, Fl. Batv. t. 1023, G. Bauh. Theatr. col. 73 fig. 2 mala, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 463, f. 2, ex Lob., male.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In arenosis praecipue maritimis Pyr. orient.; occidentalibus etiam, fide Willkomm (*Loma de Jaizquivel*, prope *Yrun*, Sert. Fl. Hisp. n. 1075).

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, prope *Collioure*, die 7 Jun. 1837. Habui ex altera ripa fluminis *Tet* et ex *Canet*, ubi ipsemet vidi, a Massot.

Late viget interdum in littoribus, eumque abunde vidi ad *Argelès*, ubi faciem peculiarem dabat, caespitosus crescens, more *Ammophilae arenariae*, quae species, ut aliae eis similes, a provida natura datae videntur, ut arenas contineant, firment, solumque potioribus plantis aptent.

Locum Hostii, Gr. A. 4, p. 21, t. 36, non omnes recipiunt: ex aequo criticat (arista nec clavata neque articulata) Wahlenberg, Fl. Carp. p. 20, n. 63; ad *Salmasiam vulgarem* ferunt Mert. et Koch, sicque Bertoloni et Parlatore *Ital.*, duce jam Gaudin, et reapse hujus speciei status luxurians videtur. Sed Host, Fl. Austr. p. 115, n. 4, ad *C. canescentem* Auctr. semper citat. Denuo figura illa pro *Salmasia multiculmi* aptissima recognita est; laudato Schrader, qui ab ea se abstinuit.

Nomen specificum *canescentis* datum est e colore plantae pallido, nec a pilis quibus destituta herba est (exceptis radicum fibris). Occurrit raro planta coloris viridis; ast quum serius potius incanescere soleat,

spectata quoque verbi proprietate, specificam denominationem aliquantum temperavi. Forte St. Amansii denominatio *clavata* (Gilib.) praestantior fuisset: in insequente quoque specie est arista. Genericum, porro, Bernhardi nomen *Weingaertneriae* antiquius botanicorum sanctionem non obtinuit; nec id restituere necessarium duxi.

Corynephorus articulatus (Tourneforti) Pal. Beauv.

Tournf. Inst. r. hrb. p. 522. lin. 3-ult. Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 241, n. 479. C. articul. et C. fasciculatus Boiss. Reut. Pug., Willk. Lang. Pr. ns. 275, 276. *Aira articulata* Desf. Atl., Bert. p. 453, n. 14, Poir. Dict. Suppl. T. 2, p. 75, n. 22, DC. Dub. p. 511, n. 15. *Aira canescens* Herbr. La Peyr.; *A. divaricata* Pourr. Chl. Narb. n. 28 et Herbr. Matr. (non Loisl. Gall.); N. Sch. cr. n. 6; *A. hybrida* Gaud. Agr. p. 124 Obs., ipso fatente in Fl. Helv. c. *A. canescens* All., Savi, Biv., ex illorum Herbariis, teste Parlat., qui et *C. aetnensem* Presl confirmat; *C. macrantherus* Boiss. Reut., ex Coss. Dur. Desf. Fl. Atl. p. 70, t. 13. Mont. Bon. Pr. Gram. p. 56 tab. locustr. spic. f. n. 80, ex Herbr., tunc Bert., sed exclusis synonymis omnibus.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. or. Catal. cum *Olea*.

Legi in *Roussillon* ad *Collioure*, die 5 Jun. 1837; ad *Bellegarde*; die 27 Maj. 1860.

C. fasciculatum Boiss. Reut. Pug. pl. novr. Afric. boreal., Hispan. austr., Genevae 1852, p. 123, qui *A. articulata* β *gracilis* Desf. Atl., Guss. Syn. pl. Sicul. erat, artificio sive rabie condendi novas species, invita natura, confectum judico: et eandem de eo sententiam dederunt Cosson et Durieu, *Voyag. Bot. Alg. et Expéd. Sc. Algér.* P. 2, p. 94, eum adjunctes, ceu synonymon, ad *C. articulatum*, addito quoque eorundem scriptorum *C. macranthero*; et hoc ab illis statutum esse puto pone speciminum examen.

Deschampsia Pal. Beauv.

Deschampsia caespitosa (Tragi) Pal. Beauv.

Gr. loliac. 8 Trag. Stirp. h. p. 671. *D. caespit.* et *D. media* Parl. Flor. Ital. 1, ns. 126, 127, Willk. Lang. Pr. ns. 285, 287, *D. refracta* (Lag.), R. Sch. *D. caespit.* et *D. juncea* Pal. Beauv., Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 241, ns. 480, 481. *Aira caespitosa* L., Koch p. 914, n. 1, Gaud. 1, n. 256, Kirschl. Fl. Vog. Rhen. 2, p. 210, n. 2, Bonnet in Bull. Soc. botq. Fr. T. 24 (1872) p. 276, Andrs. Gram. Scand. p. 72. *A. caespit.* et *A. media* (Gouan), Bert. ps. 447, 449, ns. 10, 11, Trin. Gram. Gen. Sp. illustr. (1829) in Mem. Acad. Sc. St. Petersburg. (1831) p. 56, 57, DC. Dub. p. 511, ns. 1 et 7. *A. caespit.* La Peyr. Herbr. et *A. alpina* Herbr. La Peyr., partim; *A. subtriflora* Lagasc. Varied. et Gen. Sp. pl. et inde Desch. subtriflora Parl. Palerm., *D. brevifolia* R. Br., ex Trautv.; *A. refracta* Lagasc. Ibid., ex illius archetypis in Herbr. Hrt. bot. Matrit.; *A. juncea* Vill., Döll., *A. subaristata* Faye Not. p. 13, *A. Andraei* Awersw., ex Jank.; Schismus Gouani Trin.; *Campella caespitosa*, *C. brevifolia* et *C. media* Link Handb. p. 49; *Podionapus caespitosus* Dulc., *A. aenea* Trin. apud Ledb., *A. littoralis* God. et forte *A. bothni* a Wahl., var. ex Trin. Suppl. et Kirsch. Vog. Rhen. Engl. Bot. v. 21, n. 1453, Knapp. Gr. Brit. t. 33, Host Gr. A. 2, p. 31, t. 42, Fl. Batv. v. 1, t. 61, Sv. Bot. v. 2, t. 132, Fl. Dan. t. 240, Leers Fl. Herbr. p. 23, t. 4, f. 8, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 8 panic. et fl. anal.; Trin. Spec. Gr. fasc. 22, tabs. 259, 253, 256. Pal. Beauv. Agr. t. 18, f. 3, Reichnb. Icon. C. 11, t. 96, f. 1682-3 et f. 1685, Scheuchz. Agrostogr. p. 244, n. 1, t. 5, f. 2, 3, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 62, Andrs. l. c. t. 6, f. 69, Lob. Icon. t. 3, f. 1, Dod. Pempt. p. 561, f. 1, Ger. Emac. p. 5, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 200, t. 5, f. 17, G. Bauh. Theatr. col. 35, forte et col. 34 f. infr., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 461, f. 3.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi typum in Pyr. or. sub *Mont-Louis*, die 19 Jul. 1836; in *Cerdania* ad *Bourgmadame*, die 10 Jul. 1837; sub forma *A. mediae*, in Pyr. Atax. prope *Narbonne*, a *Fraissinet*, die 21 Maj. 1839. Habeo a Deville ex *Sarouilles* et ex *Labassère* (typum).

Host, l. c. in tabula, ligulas aut male delineavit aut omnino omisit: in Flor. A. ps. 114-5, n. 2 eas iterum praeteriit.

Locum Dodonaei, sive Lobelianam figuram, cum G. Bauhino, Linnæo, Lejeune, D'Avoine et Morren, mihi ad hanc speciem satius referre placet, quam cum Courtois ad *Festucam elatiorem*, aut cum Kickx, Fl.

Brux. p. 81, n. 92, ad *Agrestem ventilatam* (Cupan.) N., *Agrostidem Spica venti* L. Viderunt quidam speciem viviparam; cf. Balb. *Fl. Lyonn.* p. 805, n. 1, Spenn. *Fl. Friburg.* 1, p. 115, n. 1, Babingt. *Man. Br. Bot.* (1862) p. 397, A. 1.

Quae planta nomine *A. alpinae* Roth Tentam. *Fl. Germ.* (non L. Sv.), aut *A. mediae* Gouan salutata fuit, certe *D. caespitosae* varietas, neque species propria est, quomodo illudere posset eos, qui eam in herbariis viderint, nec in naturam circum volitarunt. Vidi in *Cerdaña* in fundo fossae, ubi aquae diutius steterant, genuinum speciei typum et in illius margine (solo cretaceo, aprico, arido) varietatem vel statum supra citatum. Primas observationes meas feci aestate 1836, quas iterum atque iterum confirmavi ad *Pamplona*, aestate 1844; in *Valle Segre* ad *el Seo de Urgel*, aestate 1846; ad *Corall del Llomero alboré*, prope *Huesca*, Jun. 1850; alibique. Gouani stirpem ceu *valde affinem D. caespitosae* multi perviderant, declaravitque Bertoloni, *It.* 1, p. 44. Speciem integram bene percepit Koch; et cito Grenier, qui varietatum divisionibus adhuc favens *A. alpinam caespitosae* varietatem declaravit, quam *megalantham* dixit, *Obs. botq.* (*Besanç.* 1838) ps. 34-6. Sed et hoc nimium est, quia et ipsa flosculorum magnitudo in qualibet forma ludicra est, et ita ut nil valeat ad quaecumque distinctionem sistendam. Miror Parlatorem, qui ls. cts. ps. 242, 243, tam rectas protulit observationes, continuavisse harum stirpium sejunctionem ceu species, addita quoque *D. subtriflora* (Lagasc.) Parl. in observatione ad genus p. 241. Haec sistit statum morbosum plantae, ab *Ustilagine* affectae, ut ego novi inspectis Matrili archetypis Lagascanis, utque declaravit Gay in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 5 (1858), p. 334-7; idem casus est, qui occurrit in *Agreste polymorpha pumila*. Caeterum in primis de natura speciei nostrae disceptans laudandus est Schrader, *Fl. Germ.* ps. 257-9, n. 4; et pone eum Wimm. *Grab. Fl. Siles.* p. 68, Kirschleg. *Fl. Vog. Rhén.* 2, p. 210-1, Anderson s. c.

Noluissem videre percelebrem Trinium separare *A. mediam* Gouan (l. c. n. 259); et sub *Aira* vel *Deschampsia caespitosa bottnica*, Trin. *Gram. fasc.* 22, n. 255, confr. *Corrig. emend.* p. 2, observationem hanc legere: « *Caeterum hac varietate transitus quidam sistitur ab A. caespitosa ad A. flexuosam!* » Quid ille in mente sua tunc agitabat? Qua fide *Desch. junceam (mediam)* ille sustinuit, qui eam a quibusdam *D. caespitosae* varietatibus nonnisi foliis strictioribus et brevioribus differre percepit? *Gr. Suppl.* p. 8.

Facile credas hujus graminis differentes lusus non magni fecisse Hofer, utpote qui harum stirpium variationes sedulis oculis observavit, easque nonnullis submissas causis evidentibus recognovit: cf. *Act. Helv.* 2 (1755), p. 155.

Aira littoralis Gaudet *Fl. Jur.* p. 803 lusus et ista quoque *D. caespitosae* mihi videtur, cum Bonnet et Kirschleger. Praeterierunt eam Michalet et Grenier.

De legitimitate specifica *D. brevifoliae* R. Br. in *Perry Voy. App.*, dubitarunt Trinius, *Act. Petropol.* 1 (1830), p. 56, Hook. *Fl. Bor. Amer.* 2, p. 242, n. 2. Huic spectat *A. arctica* Trin., qui *D. brevifoliam* ad nostram speciem una confirmat, *Suppl.* p. 9.

Ast Hooker filius distinguere prius, *Fl. Antarct. P.* 2, p. 376, t. 135, *Airam* suam *Kingii*, similem *D. caespitosae* declarans, « *but with very*

different locustae and florets. »; dein ipse auctor, inopinato, vir qui a varietatibus non fugit, eam ceu synonymon, nuditer, afferre ad *D. caespitosam*, *Fl. New Zeal.* p. 301 et *Tasm.* 2, p. 118-9. Inspecta supra citata figura fateor me hancine unionem respuere et *D. Kingii*! N. ceu peculiarem speciem considerare, tam recta mihi videtur prima ipsius Hookeri sententia.

Vidi *Piptatherum multiflorum* ramorum verticillis imis sterilibus onustum ad *Port-Vendres*, *Culera*, *San Feliu de Guixols* alibique, et talia in suo *Milio*, seu *Piptathero Thomasii* observabat Duby, *Gall.* p. 505, n. 3; imo haec Duby planta foret iste idem lusus a nobis visus, quomodo emergit e iudicio dato a Bory *Pélop.* p. 5, n. 120, mox et a Parlatore, *Fl. Ital.* p. 160 *Obs.*, quod susceperunt Godron, Grenier, *Fr.* 3, p. 497, nulla de hoc neque de aliis mentione acta. *Pentameris Thouarsii* Pal. Beauv., *Danthonia tortuosa* Trin., dubium excitavit, num foret tantum varietas *Danthoniae Thunbergii* Kunth; aliaeque *Pentameres*, solemnes culmis ad nodos ramis brevibus sterilibus instructae, ceu incertae species habentur a Kunth, *En. pl.* 1, ps. 316-7, meo quidem iudicio, recte. Item *Dupontia Cooleyi* Asa Gray, *Man. bot. North Amer.* 2, p. 566, pedicellos quidem steriles praebet, viro acutissimo minime imponens, cf. quoque ed. 5, p. 624. Quid aliud sunt, nisi pedicelli steriles ii qui involucrum efficiunt in *Setariis*, *Pennisetis* Auctr. aliisque ejusdem fabricae plantis? « *Involucri glumae unius vel alterius loco, quandoque imprimis fertiliori solo, flosculus reperitur.* » Schrad. *Fl. Germ.* p. 317, n. 2 de *Cynosuro echinato* L. Quis non vidit *Avenas* dicerem omnes, *Tritica* multa, *Lolia* plura, *Bromum giganteum* et *maximum*, *Brachypodium ciliatum*, *Cynosuros*, *Lamarckiam auream*, *Daluca* plura, *Brizam mediam*, ferentes spiculas depauperatas, extremis scilicet floribus abortientibus? Item depauperatae observatae sunt spiculae in *Dactyloctenio aegyptiaco*, *Eleusine indica*, *Phragmitide communi*, *Pappophoro macrostachyo*, *Molinia caerulea*, *Poa Brownii*, *Poa nemorali*, *P. attenuata*, aliisque nonnullis hujus postremi generis speciebus, primo observante Jacquin, *Enumer. Stirp. Vindob.* (1762), ps. 15-6. In *Poa VahlII* R. Sch. (*Eragrostide VahlII* Nees ab Esenb.) apparuerunt spiculae 5-50 florum, per tot intermediarios numeros variantes. Notandaque est illa *Phragmitis* seu *Arundo nigricans* Mér. Par., quae nil aliud est nisi *Phr. communis* spiculis 1- vel bifloris, saepeque sterilibus; cf. quoque Coss. *Germ. Fl. Par.* p. 640, qui (in p. 644) *Glyceriam fluitantem* etiam depauperatam, 2-5-floram animadverterunt: vidimus *Ginanniam pubescentem* quibusdam paniculae ramis absque floribus. *Festucam rigidam* spiculis tantummodo trifloris observavit Roth, *Tent. Fl. Germ.* 2, p. 120-1 *Obs.* 2.

Ego vidi ad *Rosas Poam pilosam* loco humido fertilique enatam et inde luxuriantem, pilis ad ramorum paniculae basim raris, ac vix ullis. Et *Poa verticillata* Cavan., simillima *P. pilosae*, ab hac tantummodo diversa horum pilorum defectu; Schradero jam innuente, *Fl. Germ.* p. 287; mox Trinii, Boissieri, Benthami, Parlatoris, sententia et mea quidem, lusus tantum e solo propitio et calidiore climate, Linnaeanae speciei haberi debet. Et nobis quidem observare datum est *Catabrosam aquaticam* (non spiculis) pedicellis unifloris: cf. quoque Duval Jouve (*Bull. Soc. botq. Fr.* T. 9 (1862), p. 11), qui spiculas in hac specie 3-5-floras reperiit, quomodo jam viderunt eas Gmelin *Fl. Bad.*

Als. n. 110, Mert. et Koch Deutschl. Fl. p. 589, Kunth Fl. Ber. 2, p. 389 vel amplius, ex Wimm. Grab. Siles. n. 135.

De luxurie florum in quibusdam aliis speciebus supervacaneum est exempla proferre.

Sed quorsum haec? ut hoc percipiatis, quibus factis innixus vel observationibus fretus, ego *D.* sive *Airam involucrem* Cav. e numero specierum delendam censeam, nostraeque adjungendam; invito quamvis Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 242, n. 486, invitoque Janka, qui eam genere sejunxit, *Avenac.* n. 15.

Salmasia N., *Aira* Neoterier., quae potius *Aera* conscribi debuisset.

Istud nomen, quod graecae originis est (a destruere), Hippocratis et Theoprasti fuit unum e multis synonymis *Lolii temulenti* sive *infelicis*, a Linnaeo fallacissime ad genus inlatum vel innocuum, vel in pascuis utile. Dispartitum dein in plura genera a neotericis, nomen tam altae et pertimescendae significationis substitit plantis, quae a *Lolio* distant quantum pulcherrima et deliciosa Venus a sordido et stupido monacho. Nostro generi nomen aptum fuisset *Avenella*, quo usi sunt pro *Airae* aut *Avenae* sectione Drejer et Parlatores ceu peculiare genus considerata, quod reapse botanicorum sanctionem non obtinuit: obtinebit ne in posterum? Interim, quum nullum nomen commendandum, vel a disputationibus vacuum, pro nostro genere videam, *Salmasiam* id nuncupo ab eruditissimo famaue merito celeberrimo Claudio Salmasio, de re herbaria quidem optime merito; utpote qui Patrum loca plura sagaciter illustravit, illorumque rectam vel plenioram interpretationem aperuit; doctissime de nominum verborumque significatione et usu disceptando. Pauci sunt botanici, qui ejus scripta perpenderit, praesertim stupendum illud opus de *Homonymis Hyles jactricae*, a nemine sine admiratione legendum, quodque vetustas nunquam capiet. Summi viri nomen susceperat jam Schreber (Gen. pl. n. 513) pro genere gujanensi cum *Tachibota* Aublet identico (de quo cf. Endlich. Gen. pl. n. 5084): collapsum in synonymorum seriem, ego iterum in nobiliorem sedem evexi.

Sed redeundo ad genus *Avenellam*, nobis hujus nostrae *Salmasiae* sectionem, observabo generis primum auctorem non fuisse Parlatorem, quamvis iste accuratior videatur: teste Drejer, Fl. Hafn. excurs. (1838) p. 32, n. 91, fuit Bluff, sed quo loco genus iste statuerit non apparet; in Compend. Fl. Germ. ed. 1, cum Fingerhut, *Airam flexuosam* L. sub genere *Avena* cum Mertens et Koch ille recensuit, p. 114, n. 224 et in editione altera, cum Nees ab Esenb. (C. G.) et Schauer, p. 138, n. 2, ad *Airas* reliquit, cum *A. uliginosa*, in sectione *Avenaria*; habita in super ibidem sectione 3 C. *Avenellae* pro *Airis caryophyllea*, *capillari* et *praecoci* Auctr.

Generis *Avenellae* characteres admodum concinne, neque ut Parlatore (*Fl. Ital.* ps. 244-5) elaboratos, obtulit Drejer l. c. p. XXIV: « *Spicis bifloris, bracteola truncata, denticulata* » nec amplius.

SECTIO 1.^a PABBIEAE N.**Salmasia praecox** (Lobeli, Ray) N.

Ray Syn. ed. 1 (1690), p. 191, n. 21, specie in ed. 2 duplicata p. 253. *Aira praecox* L. Sp., Bert. p. 454, n. 15, Gaud. 1, n. 259, DC. Dub. p. 518, n. 8, Willk. Lang. Pr. n. 278. *Avena praecox* Pal. Beauv., Koch p. 922, n. 27. *A. praec.* La Peyr. Herbr.; *Avena Loeilingiana* Rainvill. et Gorter., ex Van Hall Syn. Gr. Belg. (non L., nec Cav.), item *Air. subspicata* Rainvill. apud Gorter Fl. Belg. n. 74 consequenter. Engl. Bot. v. 18, n. 1296, Knapp Gr. Br. t. 36, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 17, Host. Gr. A. 4, p. 22, t. 37, Fl. Dan. t. 382, Fl. Batv. v. 7, t. 491, Sv. Bot. v. 8, t. 508, f. 2, Dumort. Gr. Belg. p. 122, n. 1, t. 8, f. 30, Reichnb. Icon. C. 11, t. 94, f. 1675. Ray Syn. ed. 3, p. 407, t. 22, f. 2, Pluk. Phytgr. t. 33, f. 9, Lobel. Advrsr. p. 466 f. infer.

⊙ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. Per regionem oceanicam, humiliorem praesertim.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Bidart* et *au Col d'Ispeghuy*, diebus 27 et 15 Maj. et 29 Jun. 1841. Plantulam fructificantem reperi in vertice montis *Arretzu* prope *Montory*, ejusque caryopsides decerpsi, die 6 Jun. 1857, similesque legi ad *Lannemezan*, die 22 Jun. 1862. Vidi ad *Byriathu*.

Fuit mihi haec valde suspecta planta, quam non speciem, sed insequentis statum morbosum, ab *Ustilagine* corruptam judicaveram, ut *Agrestis pumila* ducitur ad *polymorpham*, *Deschampsia subtriflora* ad *caespitosam*; cf. et Salis Marschl. *Kors.* (1832), qui de legitima plantae differentia dubitavit: « *Caeterum A. praecox et A. caryophyllea culturae discrimini subjicienda forent* » in *Allgem. Bot. Zeitng.* n. 30 (Aug. 1833) p. 474. Inverso modo Brotero dixerat de *S. vulgari* (*Air. caryoph.*) nimis affinem praecedenti (*praecoci*) Fl. Lusit. p. 93. Putata semina normalia a me donata Souliero, Hrt. Bot. Monspel. cultori primario, diligentissime ab hoc sata, non germinarunt. Caryopsides quis bene descripsit? Host, Fl. A. p. 117, n. 7, describit *semina ovata*; ego caryopsides ovato-elongatas potius declarandas censeo.

Eas cylindraceas (*seeds cylindrical*) vidit Sm., *Engl. Fl.* p. 106, n. 7. Reapse *Engl. Bot.* figura, cum pulcra floris analysi, si ad naturam revera confecta est, peculiaris et bonae speciei ideam ciet. De caryopsidibus ne verbum quidem fecerunt Koeler, Schrader, Heller, DC., Gaudin, Gmelin, Cosson, Germain, Withering, Parlatores, Godron, Bromfield, Wulfen, Wahlenberg, Anderson.

Villar, *Fl. Dauph.* 2 (1787), ps. 85-6, n. 9, ejus specificam legitimitatem denegabat, eamque varietatem fecit *Corynephoris canescentis*, cui potius affinem esse praedicarunt Withering, DC., aliique. Maxime mirandi sunt Roemer et Schultes, qui *Salm. praecocem* in capite generis *Avenae* posuerunt; *S. vulgarem* inter *Airas* (n. 7) reliquerunt: hos imitarunt Benth. *Cat.*; Mert. et Koch in Roel. *Deutschl. Fl.* 1, ps. 572-3. Neque hoc satis: Panzer, *Denkschr. bot. Ges.* 2, p. 667, *S. praecocem* non *Airam* nec *Avenam* esse contendit.

Salmasia vulgaris (G. Bauhini) N.

G. Bauh. Pr. p. 105, n. 11 cum fig., quae in Theatr. desideratur. *Aira caryophyllea* L. Sp., Bert. p. 455, n. 16, Gaud. 1, n. 258, Guss. Pl. vasc. Inarim. p. 390, n. 5, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 241, n. 483, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 58, n. 10 (excl. Barr.); DC. Dub. p. 511, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 281. *Avena caryophyllea* Wigg. Koch p. 922, n. 25. *Agrostis rupestris* var. La Peyr. Herbr.; *A. praecox divaricata* Salis Marchl. *Korsik.*; *A. praecox* Cesat. Pl. Ital. boreal. n. 107; *A. patulipes* Jord., Boreau? *A. purpureo-argentea* Gilib. Exerc. phytolog. p. 526, n. 53; *A. rigida* Dulc. Engl. Bot. v. 12, n. 812, Knapp Gr. Brit. t. 35, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 10, Host Gr. A. 2, p. 33, t. 44, Sv. Bot. v. 6, t. 456 et Sv. Bot. v. 8, t. 508, f. 1, Flor. Dan. t. 382, Kunth s. c. t. 18, f. 2, Krock. Fl. Siles. p. 125, t. 22, Lamk. Ill. t. 44, f. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 94, f. 1676, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 81, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 215, n. 1, t. 4, f. 15. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 200, t. 15, f. 11.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Navarr. agris de *Lardin* prope *Lumbier*, die 26 Maj. 1845; in Pyr. or. *Roussillon* ad *le Perthus*, diebus 25 et 26 Maj. 1860; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 25 Maj. 1851; in Pyr. septr. med. supra *Argeles de Bigorre* ad *Aras*, die 7 Jun. 1862 et mox ad *Gédre*, die 8 Jun. 1862. Habeo a *Deville* ex *Bareilles* et ex *Bagnères (de Bigorre)*. Vidi ad *Tarbes*, ad *Rive haute* supra *la Cour*, ad *St. Girons* etc.

Varietatem flore altero mutico Bertoloni, forte stirpem primo anno florentem putabat Bernhardi (*Begriff und Pflanzenart*, 32) retulitque hanc observationem Koch, Syn. ed. 1, p. 797, n. 2; ridicule dictum de planta annua. Quid *Salmasia* vel *A. curta* Jord.? ad *Rivesaltes*, *Roussillon*, a *Le Grand* indicata, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 16 (1869), p. 388.

Salmasia, vel *Aira lendigera* Lag., ex *Olazabal* spontanea dicta ad *Durango* a Willk. Lang. Pr. n. 284; fiduciam non obtinet nostram, qui e maximis *Olazabal* erroribus, a Miég. aperte declaratis, deterriti sumus, ne dicamus insuper videri nobis haec species regionis magis quam *Durango* calidiae et potius mediterraneae.

Salmasia multiculmis (Dumortieri) N.

Dumort. *infra* cit. *Aira multiculmis* Dumort Agr. Belg. Tentam. p. 119, vel Gram. Belg. p. 121, n. 3, Godr. Gren. Fr. 3, p. 506, Willk. Lang. Pr. n. 279. *A. aggregata* Timmer. apud Jord. Pug. p. 144, n. 3. *A. plesiantha* Jord.? Dumort. Agr. c. t. 7, f. 28, itidemve Gr. Belg.; Host Gr. A. 4, p. 21, t. 36, Duv. Jouv. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 12 (1865), p. 85, t. 2, f. 6 et p. 86 tab. ead. f. 7 aggr. credo.

⊙ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. et ineunte Aug. Per regionem oceanicam locis calidioribus.

Legi in littore occid. ad *Biarritz*, die 11 Jun. 1857. Habui e Pyr. septr. med. inferioribus, lectam inter *Saint Simon* et *Laramette* a *Timbal*. Vidi ad *Pau*.

Declaratur varietas praecedentis speciei a *Crépin*, *Man. Fl. Belgq.* (1866) ps. 341-2, ut prius demonstrare conabatur in *Pl. cr. rar. Belg.* fasc. 3, p. 30, *Trinium* (Suppl. p. 18) prosequutus.

Quidam, perperam (*Kunth* etiam, *En. pl.* 1, p. 292, n. 28) *multicaulem* scripserunt.

Salmasia Cupanii! N.

Cup. Hort. Cath. p. 244 Gr. tenue etc.; Bonann. Panph. t. 145, ex Guss. et Parl. *Aira Cupaniana* Guss. Fl. Sic. Syn. p. 148, n. 5. Parl. Fl. Palerm. ed. 2, p. 97, n. 58 et Fl. Ital. 1, n. 133, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2058, Willk. Lang. Pr. n. 280. *A. caryophyllea* La Peyr. Herbr. s. l.; var. *b* Coss. Dur. Expl. Sc. Alger.? *A. caryoph.* c. intermed. Mut., *A. uniaristata* Cav.? Mut. Fr. 4, p. 52, n. 10, t. 80, f. 594, Guss. Pl. vasc. Inar. p. 390, n. 4, t. 20, f. 3 cum d, De Notrs. Air. Ital. in Mem. Accad. Torin. S. 2, T. 21, p. 381, t. vel fig. 4. Barr. Icon. t. 44, f. 1, exter., Obs. p. 111, n. 1218, mea sententia.

⊙ Flor. Apr. Maj. Fruct. Maj. Jun. In Pyr. Atax. or., Catal. calidioribus.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 13 Maj. 1843; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 23 Maj. 1851. Habui lectam prope *Narbonne* ad *Aussières* a *Delort*.

Distinxi illico in loco natali a *S. vulgari* statura majore, panicula minus expansa, floribus majoribus, illorum altero (saltem generatim) mutico. Flores invicem minus distantes degunt, post foecundationem potissimum approximati fiunt, quod in affinibus ita evenire non animadvertēbam. Floret generatim duas hebdomadas ante *S. vulgarem*.

Bertoloni, *Fl. Ital.* 10, p. 456, Caruel, *Pr. Fl. Tosc.* n. 2232, varietatem *A. capillaris* eam considerarunt, pro qua specie primo susceperat Gussone, Sic. Pr., Suppl. et Parl. Palm. ed. 1. *A. uniaristata* Cav. e Magador, in *Annal. Cienc. Natur. Madr.*, ex archetypis visis in Herbr. Hrt. Bot. Matr., haec eadem *S. Cupanii* videbatur. Praetermiserunt eam Botanici systematici.

A. corymbosa Fauché Chaub., *Pélop.* p. 5, n. 129, t. 7, f. 1, vel Chaub. Tetrad. descr. insculpt. (1853) t. 4, f. 1, quae potius *A. intermedia* Guss. videtur, a *S. Cupanii* facile distinguitur floribus majoribus et in longioribus pedunculis insidentibus, calycinis glumis obtusioribus, aristis valde brevioribus, glumis in carina laevibus, palea exteriori acuta nec bidentato-setacea, spiculis non ita approximatis, sub-corymbosis.

Quamvis Gouan, *Illustr.* p. 4, minus accurate citaverit Barrelieri locum a me supra relatam, attamen facile percipitur, hunc illum adducere voluisse ad *Festucam expansam*, a qua specie haec Barrelieri figura fugit offerens glumas generatim unifloras. Primus Scheuchzer, hic a me laudatam Barrelieri figuram, ad *S. vulgarem* duxit, eumque plures sequuti sunt Botanici. Mox alii (inter quos Bertoloni) ad *S. elegantem* eam acclamarunt, non ita sentiente Gussone, *Pl. vasc. Inarim.* p. 389, n. 2, quem nihilo minus de illa icone usum fecisse non video.

Salmasia elegans (Scheuchzeri) N.

Scheuchz. *infr. cit.*, qui tamen speciem non adeo nitide intellexit. *Aira elegans* Gaud. (ex Willd. ined.) *Agr.* p. 130 in *Obs. ad S. vulgar.*; Kunth *En. pl.* 1, p. 289, n. 3, Suppl. p. 242, n. 484, *Godr. Gr. Fr.* 3, p. 504; Willk. *Lang. Pr.* n. 282. *Aira capillaris* Host? Bert. p. 457, n. 17 (exclusis nonnullis syns.); Parl. *Fl. Ital.* 1, n. 134 b, DC. *Dub.* p. 511, n. 3. *Avena capillaris* Mert. Koch; Koch p. 922, n. 26? *A. elegantissima* Schur., *A. ambigua* De Notrs. *Mut. Fr.* 4, p. 53, n. 10, t. 80, f. 595, Balb. *Noec. Fl. Ticin. Omiss. Add.* p. 403 (excluso Willd. syn.), t. 4, *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 94, f. 1677, Guss. *Pl. vasc. Inarim.* p. 389, n. 2 et *Add.* p. 406, t. 20, f. 1 cum a, b, Host. *Gr. A.* 4, p. 20, t. 35 mihi valde dubia! De Notrs. *Air. Ital. in Mem. Accad. Torin. S.* 2, T. 21, p. 370, t. vel f. 3. Scheuchz. *Agrostgr.* p. 233, n. 1, t. 4, f. 23.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In calidioribus et per regionem mediterraneam cum *Olea* praesertim.

Legi in Pyr. Catal. humilior. ad *Sarrià da dás*, sub *Bañoles* (contra *Gerona*), die 28 Maj. 1851. Eamdem habeo a Timbal, ex nemore *Larramet*, ad *Toulouse*.

Floribus minoribus, panicula divaricata, patenti, majore faciei elegantia, a superioribus primo oculorum ictu distinguitur. Caeterum, vaginae in hac specie etiam scabrae, ligulae tum lacerae, tunc acuminatae. Pedicelli flexuosi. Variabat flore altero mutico, saepiusque, in Pyr. Catal., aristis inaequalibus. E tribus speciebus circa *Gerona* observatis et lectis (*vulgari*, *Cupanii*, *eleganti*) haec serius floret et solum magis solutum sive siliciosum exposcit.

De identitate meae plantae cum Hostiana longe abest quin certus sim. Mea ab hac differre videtur culmis plerumque solitariis, foliis angustioribus, panicula a postrema vagina omnino soluta, patentissima quidem, sed ramis non adeo divaricatis, floribus tantillum majoribus, glumis calycinis obtusioribus, evidentius erosulis, non ita evidenter per carinam scabridis. *A. ambiguam* De Notrs., cum mea, nec cum Hostiana, conjunctam velim.

Unionem *S. elegantis* cum *S. vulgari*, praedicatam a Bernhadi et a Visiani, receptam a Savi, a Sprengel, a Link, a Trinio, a Koch C., ab Eichwald, vix dubiam Bertoloni et Bory, Chaubard (*Pélop.*), ego admittere nequeo, nec percipio, nisi sub crassissima Botanica.

Salmasia corymbosa (Gussonii) N.

Gusson. Fl. Sicul. Pr. Suppl. (1832) p. 16. *Aira corymbosa* Facch. Chaub., Pélop. (1838) p. 5, n. 29, Chaub. Tetrad. descriptio inculpta (1853). *A. intermedia* Guss., Parl. Fl. It. 1, n. 135. *A. capillaris* Guss. (nec Host), Fl. Sic. Syn. p. 148, n. 4. *A. Tenorii* Godr. Gr. Fr. p. 504. Parlat. Fl. Pa-norm. p. 105, t. 4, De Notrs. Air. ital. in Mem. Accad. Torin. S. 2, T. 21, p. 378 t. vel f. 1.

☉ Flor. Maj., Jun. ineunte. Fruct. Jun. In Pyr. Catal. humilioribus. Legi ad *San Feliu de Guixols*, loco subumbroso, die 14 Jun. 1860.

Vaginae foliorum inferiores omnino fissae, e culmo secedentes, ap-planatae, per marginem membranaceae, fortiter striatae; vaginae supe-riores sensim longiores et culmum magis ambientes magisque scabridae, omnes ferentes limbum convolutum et ligulam, quae ligulae in superio-ribus foliis gradatim magis acuminatae fiunt.

SECTIO 2.^a *AVENELLA* (Bluff, Drejer, Parlat.) N.

Salmasia flexuosa (Caesalpini) N.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 104, n. 264, De Plants. l. 4, c. 58, p. 166, lin. 11? *Aira fle-xuosa* L. Sp., Koch p. 915, n. 3, Bert. p. 450, n. 12, Gaud. 1, n. 257, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 243, n. 488, DC. Dub. p. 511, n. 2. *Deschampsia flexuosa* Trin., Willk. Lang. Pr. n. 288. *Avenella flexuosa* Parl. Fl. Ital. 1, n. 128. *Air. flexuos.* La Peyr. Herbr. et *A. montana* La Peyr. Herbr. et *Agrostis rupestris* La Peyr. Herbr., partim; *A. montana* Pourr. Herbr. Matr., Timb. Llaur.; *A. flex.* et *A. mon-tana* Berger. Bass. Pyr.; *A. Legei* Boreau Ang., ut *A. patens* Bor.; *A. villosa* Gilib.; *Deschampsia discolor* Timb. Panticos. ? *Podionapus flexuosus* Dulc., *Festuca tenuifolia* Tab. Sylv. Hare. p. 48, lin. 12. Engl. Bot. v. 22, n. 1519, Knapp Gr. Brit. t. 31, Host Gr. A. 2, p. 32, t. 43, Schreb. Gram. fasc. 2, p. 57, t. 30, Fl. Batv. v. 3, t. 211, Fl. Dan. t. 1322 mont. et t. 157 flex., Leers Flor. Herbr. p. 24, t. 5, f. 1 et f. 2 var. *panicula contracta pedunculis rectis*, Reichnb. Icon. C. 11, t. 95, f. 1678-9 et 1681 *uligin.* ex Mey., Scheuchz. Agrostgr. Pr. p. 23, t. 4 et p. 24, t. 5, Agr. p. 216, n. 2, t. 4, f. 16 A, B, C; et p. 218, n. 3, t. 4, f. 16 D, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 74, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 12, f. 1. G. Bauh. Pr. p. 14, n. 45 et Theatr. col. 97 sine fig., sed pro eo dedit Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 200, n. 9, t. 7 f. n. 9 (ult.).

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept. In montan., sylvas praediligens.

Legi in Pyr. septr. med. supra *St. Béat* ad *Meliande*, die 17 Jun. 1842. Habeo a Deville ex *Labassère*, e nemore ad *Barèges* et altero *de Visker*, nec non *de Montgaillard*. Specimina e *Ger du Troubat*, a Deville, alibi seposui.

Pulcrum et variabile gramen, si modo in sylvaticis aut apricis, in montanis aut sub-alpinis locis, nec non in differenti solo plus minus humido degit.

Variat, praecipue, non tantum spiculis dilutius coloratis, quin etiam omnino pallidis, et quod adhuc magis est, pedicellis rectis nec flexuosis. Varietas hujusmodi foliis sature viridibus, panicula decolorata, pedi-cellis rectis, obvenit interdum locis umbrosis, in quibus non solis radii glumarum colorem incendunt et flores ipsi majorem lucem quaerentes pedunculos extendunt. Ita rem intelligendam censebam plura speciei individua observans, die 28 Aug. 1840, transgrediens per montem *de Lizet*, l. d. *Marmale*, in Pyr. septr. aurigr. (contra iter quod ab *Ax* ducit ad *Prades de Montolieu*). Facilius quidem observantur pedicelli recti fructus gerentes.

A. montana Fl. Dan. est haec eadem species in statu quidquam luxuriante, panicula patientiore, tota planta cum floribus pallidioribus, foliorum ligula longiore et acuta. Ipsa quoque *A. montana* L. Fl. Svec. varietas *flexuosae* adjudicata est a Leers l. c. n. 61, a Spreng. Fl. Hal. ed. 1, n. 93, ed. 2, n. 117, a Trinio, Gram. Gen. Sp. illustr. (1829) in *Mém. Acad. Sc. St. Petersb.* (1831) p. 55, a Wahlenb. Fl. Sv. n. 92, ab Andrs. Gr. Scand. p. 73, a Facchini apud Ambrosi *Fl.*

Tir. austr. 1, p. 821, n. 5, a Meyer Fl. Hanov. exc. (1849) p. 643, n. 2, a Koch l. c., a Meyer (C. A.) Ind. Cauc. p. 16, a Bréb. Fl. Norm. ed. 4, p. 372, n. 3, a Jungst. Fl. Westft. p. 33.

Sed videtur sub eodem nomine (*A. montanae*) duas confudisse alternis vicibus species Linnaeus: ad hoc cf. Sm. Fl. Br. p. 85, n. 4, vel *Engl. Fl.* p. 105, n. 5, Schrad Fl. Germ. p. 261, Wimm. Grab. Siles. n. 122, Koch l. c., qui ad eam evocat *A. bottnicam* Wahlenb., *Deschampsiam montanam* Parl. *Fl. Ital.* 1, p. 241 in *Obs.* ad genus *Deschampsiam*, sed antea *D. bottnicam* Trin. Fund. Gayanas varietates, *strictam* et *brachyphyllam*, laudatas a Willkomm et Lange, ceu puerilitates considerabis.

Obtinui a Massot plantam, sub nomine *Agrostis* (nec amplius), ab eo lectam a *Costabana*, secus rivulum *de la Solanetta*, Pyr. or., quam ceu propriam speciem salutare mens fuit. Agitur de planta palmari, vix amplius, dense caespitosa, foliis erectis fere ad paniculam pertingentibus, panicula erecta, sub-pyramidata, pedunculis fere omnibus rectis, floribus quam *S. flexuosae* minoribus, glumis patentioribus, acutis, non acuminatis. Hodie, considerata nostrae speciei polymorphia, ceu varietatem ejus considero, eo magis quia non mihi relatum est a Massot de stirpis, in citato loco, constantia, minus adhuc de aliquo notabiliore caractere minus feliciter e planta sicca et e specimine unico, dumtaxat eruendo. Quum ille mihi plantam obtulit propere exclamavi: *Saluto te Airam Massotii!*

A. montanam quorundam huic varietati accedere existimo, potissimum vero illam a Leers in fig. 2 delineatam. Incidit forte in *Avenellam rubram* Jord., de qua cf. Timb. Reliq. Pourr. p. 30.

Appropinquat etiam *A.* seu *Salmasiae uliginosae* (Thuill., Weihe) N., a Koch ceu speciem sustentatae (cujus quam certissime est *A. discolor* Thuill.); a Meyer Fl. Hanov. excurs. l. c. nostrae varietas tantummodo declaratae, ducibus Fries Nov. Fl. Sv. ed. 2, p. 11, n. 14, Wahlenb. Fl. Sv. n. 92, Trinio *Mém.* etc., Suppl. (1835) p. 8, favente Andrs. Gram. Scand. p. 74.

Sphaerella N., *Airopsis* Desv., Auctor.

Dejecta neotericorum *Aira* fugiunt comparationes ex ea institutae, vel saltem non recta intelliguntur. Forma sub-sphaerica glumarum propositum nomen suppeditavit.

Sphaerella pumila (Grisley) N.

Gr. miliac. pumilum etc. Grisl. Virid. Lusit. (in edit. Ver. 1749, p. 45). *Airopsis globosa* Desv. Journ. botq., Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 244, n. 490, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 56, n. 1, DC. Dub. p. 510, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 270. *Aira globosa* Thor. apud. Desv., Bert. 2 Spec. add. p. 778, n. 6. *Milium minimum* Pourr. Herbr. Matr., inque Herbr. Bolos.; *Milium tenellum* Cav. confirmatum visis archetypis in Herbr. Hrt. Bot. Matr.; Gr. aven. ann. min. elegantiss. Mich. in Till. Pis. p. 74, a Bert., Guss., Parl. non animadversum. Cav. Ic. Descr. 3, p. 37, n. 299, t. 274, f. 1, Pal. Agrost. t. 14, f. 8, Kunth s. c. t. 18, f. 3 pist. car.; Desv. Journ. bot. 1, p. 197, t. 7, f. 3, 4.

☉ Flor. Apr. Maj. Fruct. Jun.

In montibus Corbar. paullo supra *Narbonne* detexit Delile, mihi que donavit, sed locum striete vel circumscripte indicare noluit. Indicabat ne ille, Benthamico? qui ad *Fonfroide* stirpem provenire asserit, *Cat.* p. 58.

« *Panicula coarctata, calycibus concavis, obtusis, muticis, hyalinis, bifloris. An Melicae species?* » Ista Pourr. in sched. Herbr. Matr.;

cujus locum, perperam, ad *Gastridium australe* traxit Lange, Pug., et cum eo Willk. n. 245.

Lagurus L., Trin. *Agrostid.* p. 4.

Lagurus ovatus (Gesneri, Caesalpini) L. Sp.

Gesn. infr. citatur; Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 106, n. 273, De Plants. l. 4, c. 58, p. 184. Koch p. 904, Bert. p. 728, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 247, n. 495, DC. Dub. p. 500, Willk. Lang. Pr. n. 252, La Peyr. Herbr. Engl. Bot. v. 19, n. 1334, Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 71, t. 90, Host Gr. A. 2, p. 34, t. 46, Schreb. Gram. p. 143, t. 19, f. 3, Gaertn. Fr. Sem. pl. p. 3, t. 1, f. 5, Lamk. Ill. t. 41, Dumort. Agr. Belg. p. 134, t. 12, f. 45, Schk. Handb. t. 17, Kunth l. c. t. 1, f. 1 fl. fr.; Pal. Beauv. Agr. t. 8, f. 12, Reichnb. Icon. C. 11, t. 31, f. 1415 A, Scheuchz. Agrostgr. p. 58, n. 1, t. 2, f. 4 B, C, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spic. f. n. 87, Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. lign. 3, f. 22, 1 A, Lob. Icon. t. 45, f. 2, Dod. Frum. p. 148, Pempt. p. 541, Tabern. Krth. p. 551 fig. Icon. t. 240, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 56, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 191, t. 4, f. 1, Barr. Icon. t. 116, fig. 1, 2.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In littore orientali longe frequentior: in occidentali tantummodo magis australi reperiendus.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 3 Jun. 1851. Observavi ad *Algortha*.

Judicavimus maritimam stirpem: sed en reperierunt tam a mari longe, in montibus Cebennensibus ad *Sainte Croix* et ad *Saint-Germain de Calberte*; hoc in fide Loret, *Herb. Lozère* p. 50.

Ginannia N., *Holcus* L. et Auctor.

Holcum Plinii, Nat. h. l. 27, c. 10 vel 63, quantum video nullus bene interpretavit. Plures, cum Anguillara, *Sempl.* p. 210, eum viderunt in *Hordeo murali*: ego potius ad *Stipam junceam* me converti. Pro certo nulla generis *Holci* Neotericorum species hoc sibi nomen vindicabit, quod huc confirmare pravum foret consilium, quamvis laudare id videatis Theis, *Gloss. bot.* p. 229; sed quae nostri generis species offert *aristas veluti in cacumine collectas et culmum tenuem quale Hordeum restibilem?* Voluissem nomen aptum invenire inter generis synonyma; sed istud defuit. *Dimesia* Rafin., comprehendit *Hierochloam borealem*. Converti me itaque ad praeclari scriptoris nomen, fulxitque Com. Franc. Ginanni Ravennas, cujus opera ad *Histor. Natur. spectantia*, potissimum vero illud *Delle Malattie del grano in erba* maximi pretii est maximeque aestimatum. Inspiciat nostra juvenus, nobilis et dives, quis fuerit Patriciatus illius aevi in hac depressa Italiae Provincia, ut tandem aliquando pudor et salus publica eos vehementer moveat, ne tempus et nummos sic ignaviter dissipent-conterantque magno ejus opprobrio, populi scandalo et patriae damno ac detrimento non laevi.

Ginannia Scop. est *Palovia* Aubl.; altera Dietrichii cadit in *Gilbertiam* Ruiz, Pav. Manente *Ginannia* Algologorum, meam mutabunt critici.

Caeteroquin non honos novus, sed, viro clarissimo, restitutus.

Ginannia pubescens (Caesalpini) N.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 106, n. 270, De Plants. l. 4, c. 58, p. 185 Gr. arundin. *Holcus lanatus* L., Koch p. 916, n. 1, Bert. p. 477, n. 1, Gaud. 1, n. 272, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2060, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 24, n. 49, Willk. Lang. Pr. n. 327, Avena lanata Koel., DC. Dub. p. 512, n. 3, Av. lanat. et Av. mollis La Peyr. Herbr.; *Holcus argenteus* Agardh, apud R. Sch., Kunth, ex Fries, dein Andrs., mox et Coss. a Dur. Expl. Sc. Alger.; an et Willk. Lng. n. 330? (adeo a lanato remotus). Engl. Bot. v. 17, n. 1169, Knapp Gr. Brit. t. 47, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 20, Schreb. Gram. p. 145, t. 20, f. 1, Host Gr. A. 1, p. 2, t. 2, Schrank Fl. Monac. t. 251, Sv. Bot. v. 2, t. 84, Kunth l. c. t. 9, f. 2 fl. anal.; Fl. Batv. v. 7, t. 537, Fl. Dan. t. 1181, Sturm Heft 4, Leers Fl. Herbr. p. 221, t. 7, f. 6, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 12, f. 1 fl. fr. anal., Reichnb. Icon.

C. 11, t. 105, f. 1718-20, Scheuchz. Agrostgr. p. 234, n. 2, t. 4, f. 24 A, B, Mont. Bon. Pr. tab. loc. spicl. f. n. 56, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 12, f. ult. spicl. fl. G. Bauh. Pr. p. 5 cum fig. exter., Theatr. col. 27, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 202, t. 6, f. 34.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Arag. humil. ad *Luesia*, die 3 Jul. 1850. Habeo a Deville ex *le Col de Cots*.

Arista interdum glumas quidquam excedit; ergo, nota specifica, quae datur generatim ab auctoribus, corrigenda erit. Hoc idem observatum est a Gussone, qui scripsit de stirpe Inarimensi: « *Arista apud nos parum exserta* » Pl. vasculrs. Inarim. (1854) p. 391. Accedimus inde *H. setigero* De Notrs. apud Parl. *Fl. Ital.* 1, n. 9 et *annuo Salzm. seu setoso* Trin. vel *setiglumi* Boiss. Reutr., quem a Salzmanno accepi. Inquirendum quantum et si revera ab horum alterutro differat *H. setiger* Nees ab Esenb. Agrost. Capens. (1853) p. 9. *H. Reuteri* Boiss. diversum judico ab *H. tuberoso* Salzm. Rarius per Pyrenaeos occurrunt individua paniculae flosculis omnibus aristam inclusam offerentibus. In individuis luxuriantibus, saepe inferiores paniculae rami floribus orbati sunt.

Ginannia mollis (Lobelii) N.

Lob. Adversr. Pars. alter. p. 467 fig. media (sine aristis). *Holcus mollis* L., Koch p. 916, n. 2, Bert. p. 479, n. 2, Gaud. 1, n. 273, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 25, n. 50, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2061, Willk. Lang. Pr. n. 328. *Avena mollis* Koel., DC. Dub. p. 512, n. 2. Engl. Bot. v. 17, n. 1170, Knapp Gr. Brit. t. 38, Curt. Fl. Lond. ed. Gray. V. 3, t. 19, Schreb. Gram. p. 149, t. 20, f. 2, Host Gr. A. 1, p. 3, t. 3, Sv. Bot. v. 3, t. 198, Fl. Dan. t. 1059, Fl. Batv. v. 7, t. 536, Leers Fl. Herbor. n. 769, t. 7, f. 7, Reichnb. Icon. C. 11, t. 105, f. 1721, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 12, f. 2 fl. fr. anal., Scheuchz. Agrostgr. p. 235, n. 2, t. 4, f. 25, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 57. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 457 fig. e Lobeliana.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept. In montanis, sed non frequens.

Legi in Pyr. septr. med. Valle *d'Aure* ad *Vigneq* et *Vieille* inter, die 15 Jul. 1852. Habeo a Deville lectum inter *Tarbes* et *Vic*. Observavi ad *Montoussé*; ad *Astigarraga*, *Tolosa*, *Azcoitia*. Viderunt in nemore *Larramet* ad *Toulouse*.

Vaginae et folia glabra describuntur a Pollich Fl. Palat., a Spenn. Fl. Friburg.; glabriuscula a DC. Duby, Brébisson, Parlatore; pubescentia a Schrader, Bluff et Fingerh., Wimm. et Grabowsky; sero glabra a Godron: dantur inferiores vaginae pilosae. Quidam, DC., Duby, Noulet, Lagr. Fossat, Parlatore, Brébisson, paniculam absolute contractam dicunt, alii, cum Spenner, Loiseleur, Wimm., Grab., Kunth, Koch, Grisebach, eam patentem vel laxam designant: neutri rem exacte declarant. Juniores paniculae contractae, mox in anthesi patentes, quae, foecundatione peracta, iterum contrahuntur; inde bonae sunt descriptiones Schraderi, Helleri, Grenieri.

Qua mente DC. *Fr.*, tam insignem speciem suspicatus est varietatem esse superioris? Specierum comparationem sat aptam confecit Anderson Gram. Scand. p. 77.

Habitatio in locis siccis DC. *Fr.*, Besser, Kunth; in pratis siccis, ad vias, vel in pratis siccis et ad sepes Loiseleur; in pratis DC., Duby, Lagrèze Fossat; in siccis et in nemoribus Lamk. *Dict.*; in nemoribus Noulet; in nemoribus sabulosis Godr. Gr. *Fr.*; in cultis et in pratis Ambrosi; in siccis et in dumetis, proprius ad veritatem, Koch; quamvis et ad agrorum margines, ad sepes et inter herbas saepe proveniat, ut

late dixerunt Schrader Flor. Germ., Heller Fl. Wincebrg., Spenner Fl. Friburg., Gmel. Bad. Als.

In *turfosis, spongiosisque locis* etiam, cum Host A. p. 122, n. 4, ego non vidi.

Avena Vergil. Georg., Varr., L.

SECTIO 1.^a AVENAE GENUINAE KOCH.

Avena macrocarpa (Grisley, Magnolii?) Moench. Meth. p. 196.

Grisley infr. c.; editio Ulyssip. est anni 1661. Magn. Bot. Monspel. p. 92? A. sterilis Gris. Viridr. Lusit. ex ed. Veron. n. 181, Koch p. 917, n. 7, Bert. p. 692, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 256, n. 528, DC. Dub. p. 514, n. 24, Willk. Lang. Pr. n. 295. Host Gr. A. 2, p. 42, t. 57, Jacq. Icon. rar. t. 23, Pal. Beauv. Agr. t. 18, f. 5, Schreb. Gram. p. 109, t. 15, Reichnb. Icon. C. 11, t. 103, f. 1711, Scheuchz. Agrostgr. p. 239, n. 1, t. 5, f. 1. Petiv. Gazoph. t. 38, f. 7.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. orient., cum *Olea*.

Legi in *Roussillon* ad *Ceret*, die 7 Jun. 1843; in Pyr. Catal. ad *Gerona* et ad *Basca*, diebus 12 et 31 Maj. 1851.

Nonnisi absurde *sterilis* hodie nuncupari potest quaecumque species organica.

A. Ludoviciana Dur., Godr. Gr. Fr. 3, p. 513, Willk. Lang. Pr. n. 296, in regione Pyrenaeorum reperta est, imo ex ipsis *Toulouse* viciniis a Baillet data est Deville, nunc apud me. Haec planta adeo stricte affinis *A. macrocarpae* varietati *sterili* mihi videtur, ut illam ab hac divellere ausus non sim; quin potius ceu varietatem considerem, spectatis characteribus distinctionis datis, et plantae facie considerata.

Avena fatua (Vergilii, Dioscoridis?) L.

Verg. in plurimis Georgicor. locis et in Buc. 5, v. 37, cf. Fl. Virg. 24-5: Dioscor. l. 4, c. 138. Koch p. 917, n. 8, Bert. p. 694, n. 2, partim, et V. 6, p. 465, Gaud. 1, n. 262, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 256, n. 527, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 352, n. 3, DC. Dub. p. 514, n. 25 partim; Willk. Lang. Pr. n. 299. La Peyr. Herbr.; A. sterilis Hochstett. Pl. Schimpr. Abyss., ex Richrd. Tent. Fl. Abyss.; A. hybrida Petermann, Koch, ex Facchin. apud Ambr. Fl. Tir. austr. cum Av. intermedia Lindgr., Fries, ex iisdem, cf. quoque Anders.; A. byzantina C. Koch, ex Griseb. apud Ledo. Ross. et ex Coss. Dur. Expl. Sc. Alger. Engl. Bot. v. 31, n. 2221, Knapp Gr. Brit. t. 93, Fl. Dan. t. 1629, Host Gr. A. 2, p. 42, t. 58, Sv. Bot. v. 2, t. 144, Leers Fl. Herbor. p. 42, t. 9, f. 4, Schreb. Gram. 2, p. 109, t. 45, Mill. Linn. Syst. illustr. Cl. 3, Ord. 2 cum tabs., Fl. Batv. v. 8, t. 561, Arduin. Sagg. 2, p. 109, n. 3, t. 3, Reichnb. Icon. C. 11, t. 103, f. 1712, Dod. Frum. p. 143, Pempt. p. 539, f. 2, Lob. Obs. p. 20, f. 3, Icon. t. 33, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 406, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 433 f. infr., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 209, t. 7, f. 5, Barr. Ic. t. 75, f. 2.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. septr. medior. Valle *d' Aure* ad *Arreau*, die 10 Jul. 1852.

Culmi superne quoque laeves; glumae, in Valle *d' Aure*, plerumque biflorae, nec triflorae.

A. fatua β *flosculis glabris*, nec amplius, Cambess., Balear. n. 620, quid? Perdifficilis certe iudicii, quod nec Willkomm et Lange dare ausi sunt; neque ego comperii ex eodem Willk. It. Balear. (in *Linnaea* V. 40, 1876).

Aegilops Theophrasti et Dioscoridis, mihi est *Triticum sylvestre* Caesalp., sive *Aegilops ovata* Auctorum. *Aegilopem* Plinii, cum ejusdem Plinii *Bromo*, Desfontaines in Fl. Atl. p. 101 *Aven. fatuam* esse credidit. Dein ipse Desfontaines, in Plin. ed. Lemair. (l. 18, c. 44, p. 254) illam Plinii *Aegilopem* ad *A. macrocarpam* spectare dicit, de Pliniano *Bromo* nihil officiens Arduinaniae sententiae, qui eum *A. sativae* respondere

scripserat. Idem Desfontaines, semper, *Aven. graecam* Plinii (Ibid. c. 42, p. 248), quae a quibusdam (ex. gr. ab Agricola *Med. Herb.* (1539) et cf. Fraas *Fl. Class.* p. 304), perperam, eadem praedicatur ac *Aegilops* Dioscoridis (nam *Avena cui non cadit semen* est *Bromus* Antiquorum, non eorum *Aegilops*, quae *Avena semine caduco* est) illam, dico, Desfontaines, l. c. p. 248, *A. sativam* significare declarat.

Avena barbata (Cienfuegos?, Cupani) Brot. *Fl. Lusit.* (1804) p. 108, n. 5.

Av. sylvestr. Cienfueg. *Histr. platr. MNS.* (1627) T. 5, p. 272, in p. 282 fig.? Cupan. *Hrt. Cathol. Suppl. alter.* p. 12. *Parl. Fl. Ital.* 1, n. 163, *Godr. Gr. Fr.* 3, p. 512, *Willk. Lang. Pr.* n. 298. *A. hirsuta* Roth *Catal. bot.* (1806), Koch p. 918, n. 9, *Parl. Fl. Palerm.* ed. 2, p. 109, n. 65, Nees ab Esenb. (C. G.) *Fl. Afr. austr. illustr.* p. 352, n. 4. *A. fatua* Noul. *Fl. bass. Pyr.* n. 7 et forte *A. strigosa* Noul. *Add. corr.* p. 38, e characteribus locorumque autopsia, quamvis utramque dari dicat in *Fl. anal. Toul.* 1861, p. 184. Caeterum *A. fatua* ex toto aut partim, plurimum Auctor., *Viv. Libyc. spec.*, DC. Dub., Bert. etc., itemve *A. strigosa* Quibusd. *A. hirtula* Lag. *Gen. Sp.* a me confirmata in *Herbr. Hrt. Bot. Matrit.*, quamvis denegari videatur a Willk.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *San Cosme de Guara* et ad *Benavarre*, diebus 15 Jun. 1850 et 20 Maj. 1846; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 30 Maj. 1851. Habeo a Deville, ut credo, e Pyr. septr. med., sub nomine *A. strigosae*. Observavi, nec raram, per Cantabriam; ad *Luesia*, *San Victorian*; ad *Pamiers*, in *Roussillon* et per agrum Narbonensem.

A. hirsutam Roth ab hac nostra diversam putabat Link, *Gram. Eur. austr.* p. 17; ei fidem non prestiterunt botanici. Item evenit de *Av. atherantha* Presl. inaniter ea quoque a Link Ibid. sejuncta.

SECTIO 2.^a AVENASTRUM KOCH.

Avena striata Lamk. *Dict.* p. 332, n. 5.

Parl. Fl. Ital. p. 277 sub n. 151. *A. sempervirens* Vill. Dauph.? *Godr. Gr. Fr.* 3, p. 514 (excl. Mut. syn.)? Ramond. *Pic du midi* n. 72?, DC. Dub. p. 513, n. 16. *A. filifolia* Lag.? *Willk. Lang. Pr.* n. 300. *A. sempervir.* La Peyr. *Herbr.*? s. l.; *A. cantabrica* Lagasc. Vill. Dauph. 2, p. 140, n. 2, t. 5 dubia.

☿ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. med. et occidentalibus, solo plerumque calcareo.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) supra *Ascain* in m.^o *Azcorte*, die 29 Maj. 1844; supra *Azcoitia* in latere meridionali mnts. *Izarris*, summitatem prope, die 13 Jul. 1857; in Pyr. Arag. a *la Sierra de Loarre* versus summitatem, die 5 Jun. 1858. Observavi ad *San Sebastian* secus flumen *Orio*; in m.^o *Usturry* ad Tolosam; in montibus *Aloña* et *Urecola* supra *Oñate*; ad *Pamplona*, ad *Villa-nueva de Aezcoa*, in *Valle de Roncal*, in m.^o *Peña Barry* supra *Salvatierra*; in m.^o *Bal* inter *Luesia* et *Bal*, se extendentem circa *Aguero* ad *Murillo Gallego*, a *San Cosme de Guara*, prope *Anzanigo* ad *Bermués*, ad *San Juan de la Peña*, sub *le Peña d'Uruel*, ad *Huesca* etc. Reapse e Pyr. med. septr. mihi non innotuit.

Gramen editum, densum, divitemque efformans caespitem, culmos saepe plures emittens, foliorum copia valde luxurians, emarcidis cum viridibus una permixtis foliis, vivens in collibus declivibus, rupestribus, saxosis et inter frutices, solum praediligens calcareum: caeterum planta glabra, rigida, aliquid juncei secum ferens, interdum culmos offerens erubescens; paniculam generatim pallidam.

Statura, e culmorum longitudine desumpta, orgyalis etiam, rarissime sesquipedalis aut bipedalis. Culmi per longum tractum superne nudi, oculo nudo laeves, sub vitro inspecti tenuiter striati, intersecti a duobus vel tribus nodis glabris. Culmos glabros (neque scabridos) in speciminibus Pyrenaeis a Fluegge acceptis, observabat Schrad. Fl. Germ. p. 377, quod pro hac nostra specie et pro *A. sulcata* Gay et *montana* Vill. staret.

Folia, dum in feliciore loco enata est planta, scilicet non sterili nec admodum sicco, planiuscula, ima longa, pedalia et ultra, superne praesertim striata, aspera, facie per mediam illorum partem sulco exarata; suntque dorso manifeste carinata, et sub exsiccatione, vel decerpta planta, cito convolvuntur ima folia, serius laminae foliorum superiorum; generatim glabra, inspiciuntur tamen aliquando inferne pubescentia, praesertim ad vaginarum oras; et folia culmea generatim tria, vaginis praedita glabris, ligulis pilosis; in harum postrema lamina admodum brevis reperitur; et omnes in viva planta plana, quae abrepta planta facile convolvuntur; reapse ligulae loco utrinque penicillus pilorum adest. Panicula 3-4-pollicaris, secunda, subnutans, laxiuscula, fructificans contractior, ramis semiverticillatis, vel binis, ternis, quaternis, inferioribus simplicibus aut ramosis, sub-flexuosis, scabris e pilis rigidis, qui in parte superiore ramulorum incrassata crassiores et longiores sunt. Glumae inaequales, exterior brevior uninervis (quo caractere potissimum *A. filifoliam* Lag. glumis trinervis a nostra specie sejungi jubet Parlatores, *Fl. Ital.* p. 279-80); interior longior trinervis, ambae acuminatae, superne dorso scabrae, biflorae; pili copiosi in rachide positi basim floris cingentes, ad medium glumellarum et ultra pertingentes. Glumella, sive palea exterior glabra, obscure plurinervata et ad nervos scabra, ad medium usque bifida, ibidemve aristata, arista inferne tortili, dein genuflexa: palea interior brevior, translucida, nervis percursa duobus, viridibus, ibidemve exquisite pilosa, bidentata; caeterum margine praedita membranaceo, integro, replicato. Antherae elongatae, aurantiacae? Stigmata plumosa; ovarium apice praesertim, sed et axi pilosis; caryopsis item pilosa.

A. striata Parlat. *It.* (qui hujus nostrae specimina coram habuit) videtur Jankae *A. Besseri* Griseb. et Ledeb., quod mihi durum visum est de specie quae *A. setaceae* affiniore praedicatur. Ipse Janka *A. Notarisii* Parlat. *It.* n. 152 (*A. fallax* De Notrs.) ad *A. sempervirentem* Villar restituendam (cum Allioni) censet, exclusa semper *A. sempervirenti* Host, *Gr. A.* 3, p. 28, t. 41, quae *A. Hostii* Boiss. Pug. Afr., vel *A. Parlatoris* (ex *A. sempervir.* Parl. *It.* n. 151) Woods, est. Cf. Janka in *Bot. Zeitng.*, vel in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 7 (1860), p. 291, in quo postremo diario Jankae nota non adeo feliciter relata est.

Nostrae speciei affinem judico *A. convolutam* Presl. (figuratam a Guss. in *Plantr. rar.* tab. 9); huic refert Parlatores, *It.* n. 250, specimen ex *Elne* Pyr. or. a maxime infido Franqueville ei donatum. Preslianam stirpem (mihi dubiam speciem) ad suam *A. filifoliam*, ex Boissier, trahit Willkomm l. c. ut ex Godr. Gren. *Fr.* 3, p. 514, qui locum *Elne* ex Franqueville, nec alterum ex Parlatores citat.

A. cantabrica Lagasc. in Herrera *Agricult.* (1818) p. 141, non adeo clare describitur, ut firmiter adjudicari possit utrum ad *A.* hanc nostram *striatam*, vel ad *A. longifoliam* Thore revocanda fuerit. Inspecta

vero Matriti planta culta Lagascae tempore, inque Herbar. Hrt. bot. Matr. asservata, certitudinem nactus sum, eam prorsus identicam esse cum specie de qua agimus.

Et hanc sub sua *A. filifolia* comprehendit Willkomm, a cujus prolatione libenter *A. filifoliam* Lag. et *convolutam* Presl., cum hujus synonymis, expungendas esse reor.

Deliramentum loquutus est Trinius exponens illam suam *Av. sempervirentem* Gr. Suppl. p. 26.

Avena montana (Tournefortii) Vill. *Dauph.* et Herbr. ex Mut. infr. c.

Tournf. Herbr., ex Vill., ut infra di. am. Mut. Fl. Dauph. ed. 1 (1830), p. 486, n. 14, ed. 2 (1848), p. 693, n. 9, Fl. Fr. 4 (1837), p. 60, n. 12 et Suppl. fin. p. 178; Gennr. Cent. pl. Ligust. Mem. Accad. R. Torin. S. 2, T. 14 (1854), p. 271, n. 90, Willk. Lang. Pr. n. 301. *A. sedenensis* DC. Fr. et cum Dub. p. 513, n. 17, De Notrs. Ind. sem. hrt. Gen. 1847, Obs. n. 5, Boiss. Voy. botq. Esp. p. 654, n. 1782. *A. sesquitertia* La Peyr. Herbr., partim; et *A. sempervirens* La Peyr. Herbr., bis; Benth. Cat. Colmeir. Pl. Catal.; an Ramond in Vignemale et Pic du midi? e locorum notione; *A. sempervir.* b Loisel. Fl. Gall. ed. 2; *A. pratensis* All. Herbr., partim, ex Parlat. It.; Mut. Fl. Fr. s. c. t. 81, f. 598.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editis et alpinis quoque.

Legi in Pyr. septr. med. m.^e d' Arlos sub le Casteillet, die 19 Jul. 1843; in Pyr. aurigr. vertice mnts. Tarbason, die 14 Aug. 1843; in Pyr. or. supra les Angles ad le Lac de Valmetta, die 19 Jul. 1839; in m.^e Cambresdazes et in Valle d'Eynes, diebus 11 Jul. 1836 et 27 Jun. 1837; in Pyr. Arag. a la Peña de Mondaruego, die 28 Sept. 1848. Habeo ex ripa fluminis Gave, prope Plumous et ex Vignemale a Deville; ex le Pic du midi demonstravit Philippe; e montibus supra les Eaux Bonnes Gaston Sacaze. Observavi supra Luchon, in m.^e Esquierry, Medassolles etc.; a la Peña blanca et supra Castanesa; in m.^e el Forat supra Sallen; in montibus supra Setcasas, in m.^e Canigou etc.

A. dense caespitosa, foliis brevibus (bipollicaribus, raro palmaribus), in viva planta planis (quae ad interitum properantia convoluta) retrorsum scabridis; ligula brevi, truncata, crenata, ciliolata, pilosa; panicula subsimplici, in anthesi aperta, caeterum stricta, sub-secunda, spiculis 2-3-floris, glumae valvulis inaequalibus, acuminatis, ad carinam scabris, flosculos subaequantibus; axe piloso; glumella vel palea inferiore punctato-scabra, bifida.

Plures hanc speciem identicam vel varietatem tantum *A. sempervirentis* Villar reputarunt, inter quos memoriae tradere libeat bonum Requien apud amicos; Trinium; cf. etiam Ledebour in Fl. Atl. 1 (1829), p. 89; Boiss. Voy. bot. Esp. n. 1783. DC. Fr. Suppl. p. 260 ad *A. montanam* trahit *A. sempervirentem* Schrad. Fl. Germ. p. 376, n. 8, quod longe abest quin ego reprehendere velim, imo cum Parlatore laudo.

Fotassis planta quam e Carnia accepit Bertoloni a Prof. Bernhardi (cf. Fl. Ital. p. 700 sub *A. sempervirenti*), quam dubius stetit, num varietas tantum foret *A. sempervirentis* vel species propria, huic nostrae *A. montanae*, maxime accedit, nisi eadem est planta. Et sic plantam enumeratam a Fauché in Exped. Sc. Morée p. 41, n. 152, vel Chaub. Pélop., sub nomine *A. sempervirentis*, e nota ad hanc stirpem ab illo adposita, ex aequo ad *A. montanam* relatam esse arbitror a Mutel. Sed de Mutel, laudare nequeo illius sententiam (cf. Mém. Soc. R. Sc. Agric. etc. Lille (1836-8) p. 320 seq.), de concipienda nimis late *A. sempervirenti* Auctor. (exclusis tantum Host, Koch, DC., Kunth et

Reichenbach) pro forma hujus *A. montanae*. In hoc tamen rem bene ipsum assequutum esse existimo, quod *A. sempervirens* Vill. peculiarem speciem dijudicaverit (cf. et *Suppl. fin.* c. 1838); cum qua illa modo citatorum auctorum vel asseclarum non convenit. Jam ex *A. sempervirenti* Host, *A. Hostii* inscripsit Boiss., ut supra dixi.

De restituendo nomine Villariano, accepta sub hujus denominatione planta ab Huguenin, multum clamoris fecit De Notrs. l. c., ignarus hoc jam actum statutumque esse a Mutel, decem et decem septem annos ante!

Synonyma a Villar adducta, *Dauph.* 2, p. 151, n. 15, vel expungenda, vel ceu dubia vix admittenda censemus: praeter unum desumptum ab indagine ab eo facta in Tournefortii Herbario, quod est « *Gram. avenac. erectum* » T. Hrb., qui probabiliter ex ipsis Pyrenaeis plantam eruit.

Avena sulcata Gay! in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 2, T. 6* (1836).

Gay de Plant. Astur. a Durieu accepta; cf. hujus Exsicc. n. 176. Boreau *Fl. centr. Fr.* ed. 1 (1840), p. 523, in *Obs. ad n. 1494.* ed. 2 (T. 2, 1841), p. 582. Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 516, Willk. *Lang. Pr.* n. 302. *A. fulviflora* Chaub. inedita. *A. versicolor* St. Am. et Chaub. in *Fl. Agen.*, prius et iste etiam in *Act. Burdigal.*; *A. marginata* Lowe *Nov. Delastr. Fl. Vienn.* p. 477, n. 3, t. 4.

¶ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. septr. mediis.

Ex *Bagnères de Bigorre*, loco dicto *la Fontaine de la Rouquette*, habui Philippe, qui asseruit speciem reperiri quoque ad *Gripe* et ad *Gerde*: eum cf. quoque in *Fl. Pyr.* 2, p. 437, ubi alia citantur loca. Specimen *A. fulviflorae*, ab ipso detectore lectum in Valle *Barousse*, m.^o *Ouruigué près Sols* obtinui a Lagrèze Fossat. Eadem speciem viderunt in m.^o *Esquierry*; ad *Tarbes* Delastre; alibique alii; cf. Godr. l. c.

A nostra *A. striata* differt caespite pauperiore culmis basi compressis, foliis imis brevibus, distichis; omnibus minus convolutis, ligulis oblongis, acutis, neque pilosis, panicula aequali, spicularum axi breviter piloso, paleis glabris, interna exquisite bidentata, conspicue striata desinente in duas subtiles setulas.

A. albinervis Boiss. *Voy. bot. Esp.* p. 656, ut ipse suspicatus erat Boissier, videtur Willk., l. c. n. 303, mera hujus *A. sulcatae* varietas, a qua non diversa diceretur nisi spiculis plurifloris, palea exteriori inde a basi usque ad medietatem tomentosa, laevi nec sulcata, rachide minus conspicue pilosa, aliisque minoris momenti notis, quae facile calidiore siccioque loco tribuerentur.

A. compressa Heuff. (de qua figuram dedit Reichenb. *Icon. C.* 17, t. 76, f. 210) diversa tantummodo spiculis sexfloris nec quadrifloris, palea exteriori puberula, non glaberrima, multinervi neque sulcata, praeter quod est de glumis inaequalibus, foliisque brevioribus, illa quoque ad *A. sulcatam* accedit. Eadem reputatur ac *A. australis* Parl. a Janka.

Avena australis (Sibthorpii et Baueri) Parl. et Tr.

Sibth. *Baur. Icon. Graec. Parl. Fl. It.* 1, n. 158, Godr. *Gr. Fr.* p. 518. *A. Sibthorpii* Nyman *Syll.* (1855) p. 412. *A. bromoides* Willk. *Lang. Pr.* n. 305, partim. *A. compressa* Heuff. *Flora* (1835) XXIII, 244 ex Jank. *Bromus cincinnatus* Tenr., ex Parl. *Flor. Graec. Sibthorp. C.* 1, p. 71, t. 89; Tenor. *Fl. Napol.* 3, p. 85, t. 104, f. 1 credo; sed panicula nimium contracta, aristae nimium contortae et panicula laete viridis Gussone vult Forasacci lanceolati.

¶ Flor. Jun. Fruct. Jul. ineunte. In Pyr. Catalaunicis, rarior in orientalibus.

Legi in Pyr. Catal. ad *Solsona*, m.^o *San Bartolomé*, die 8 Jun. 1861; in regione maritima supra *San Feliu de Guixols* eundo ad *Tosa*, die 11 Jun. 1860; ibidemve in *Valle de Aro*, die 6 Jun. 1860. Observavi in m.^o *Cimadail* supra *Siail* et *al Tozal de San Salvador (Conca de Tremp)*; ad *Solsona*, *Cardona*, *Berga*, supra *Gerona* contra *Sarrià* et supra *a Montagut*: vidique prope *Fitou* et *la Nouvelle*.

Planta caespitosa, metrum saepe, raro sub-orgyalem altitudinem nacta, in sylvis vel ad margines plerumque degens. Foliorum laminae in viva planta planae, quidquam marginatae, utrinque, sed superne et ad margines magis scabrae, asperitatibus sursum versis; et asperae sunt vaginae in superiore parte, sicque culmi summitatem versus satis evidenter interdum, ast non semper; asperi sunt quidem pedicelli et rachis. Ligulae sunt productae, obtusae, vel acutae et eroso-dentatae. Occurrunt aliquando folia inferiora longissima. Paniculae rami sub anthesi laxi et patentes. Glumae solemniter marginatae. Caeterum panicula divitiore, pilis in spicularum axi paucioribus, brevioribus, foliis quidquam latioribus, laminisve in eis superne minus scabris, extemplo ab *A. pratensi* distinguitur. Videntur etiam culmi magis compressi in *A. australi*, quae insuper a *pratensi* discernitur eo quod gerat paniculam secundam, adultiorem nutantem, cum aristis vix convolutis; dum in *A. pratensi* seniore recta rigidiorque remanet panicula, in qua insuper aristae, sub siccitatis tempore, undique conversae et distortae, veluti vexatae, contorquentur.

Scimus a Smith, caruisse hac planta Herbarium graecum Sibthorpi-
anum; diagnosis ab illo desumpta ex Icone Bauariana mihi non est tanti facienda, ut dubitem de stirpium identitate, quam facies tota plantae demonstrat. Receptaculum nudum (Sm.), neque pilosum, finxit Bauer, styli lapsu ut cum Grisebach credo: Parlatores harum plantarum similitudinem illico percepit; ego dubium ab eo inlatum removeo. Solum quod praestantius mihi sese offert Parlatorei nomen specificum a regione desumptum, prae Sibthorpiano illo e fallaci similitudine, a botanicis semper male usitatum.

Si Jankae fidem praestes, haec erit *A. compressa* Heuff., cui ille quoque firmat Iconem Flor. Graec., cum prolatione Grisebach, Rum. Bith. 2, p. 453, n. 91; cf. Jank. *Fragm. botq. descript.* (1864) p. 152. Haec sententia non suadet, quia in *A. compressa* Heuff. video stirpem strictius cum *sulcata* affinem, paniculis longioribus, spiculis e floribus paucioribus constantibus, iisdem laxioribus, culmis superne a vaginis magis tectis, ligulis acutioribus. Nec facile admittitur plantam e Bannatu ipsissimam esse cum altera e regione maritima vel calidiore Europae circummediterraneae.

Hoc statuendum denique iis relinquo, qui utriusque plantae luculenta specimina conferre, et melius vivas attentiori examini et analysi submittere poterunt, quum specimina plantae junioris e *Svinicza* a Janka dono data, ad quae Parlatorei synonymon quoque additum est, certissimum iudicium non concedant.

De Parlatoreo, non possum quin observem declaravisse eum [in *A. australi* axem nudum, vel raro pilosiusculum, quod non sine stupore legimus, ex quo, axis naturam pilosam aut glabram ipse Parlatore magni fecit inter characteres absolutos distinctionis dum egit de *Avenis* suis *pratensi* et *bromoidi*, *Fl. Ital.* 1, p. 283, n. 156 et p. 284, n. 157;

ille quidem caeterum, qui in p. 285 *Observ.* ad *A. bromoidem* axem nudum omnino, dein in collo sub-pilosum dixit: ideoque nihil firmi hoc existimans, laeviorisque momenti.

Non ea quae dixit, nec ea quae statuit Willkomm considerationem merentur.

Avena pratensis (Rayi, Thalii) Sm. Fl. Brit.

Ray Syn. ed. 2 (1696) p. 252, n. 2 et p. 345, Thal. sylv. Hare. p. 46, lin. 22 Festuca media. Koch p. 919, n. 14, Bert. p. 704, n. 8, Gaud. 1, n. 263, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 254, n. 518, DC. Dub. p. 513, n. 12. *A. bromoides* Gouan Willk. Lang. Pr. n. 305, partim et *A. pratensis* Eorundem n. 306. La Peyr. Herbr. et *A. bromoides* L., La Peyr. Herbr., Gater. etc.; *A. longifolia* Req. apud DC. Dub. p. 514, n. 18 et inde *A. Requierii* Mut. Fl. Fr.; *A. pratensis* et *A. truncata* Dulc. Engl. Bot. v. 17, n. 1204, Knapp Gr. Br. t. 91, Host Gr. A. 2, p. 38, t. 51, Leers Fl. Herbr. p. 43, t. 9, f. 1, Fl. Dan. t. 1083, Reichb. Icon. C. 11, t. 99, f. 1697-8, Scheuchz. Agrostgr. p. 228, n. 2, t. 4, f. 21, 22 et p. 220, n. 4 sine fig., Vaill. Bot. Par. p. 82, t. 18, f. 1 forma racemo magis elongato, Monti Bon. Pr. Gram. tab. loc. spic. f. 65, 66. Ray Syn. ed. 3, p. 405, n. 1, t. 21, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 213, t. 7, f. 21.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In calidioribus, praesertim per regionem mediterraneam.

Legi in Pyr. Arag. ad *Loarre*, die 7 Jun. 1858; in Pyr. or. supra *Prats de Mollo*, die 22 Jun. 1840. Indidem, in *Roussillon*, ex *la Madonne de Pena* habui a Massot.

Quam stirpem observabam *al Puig d'Entreillas*, prope *Ceret*, *Roussillon*, die 6 Jun. 1843, videbam praeditam paleis basi fasciculato pilosis et foliis complicatis, quibus characteribus *A. pratensem* a *bromoide* potissimum distinguit Tausch *Flora* 1837.

Sed in eadem regione, loco cum pyrenaeo contermino, prope *Biterras*, ad stirpem certe cum pyrenaea identicam, en quam exaravi notam. Characteres desumptos e numero flosculorum in spiculis, e proportione calycis cum spicula, e numero dentium et palearum glabritie, ut a statu plano vel complicato foliorum; haec omnia validitate carere, ceu characteres distinctionis in hac specie, comperii.

Vidi cum foliis planis glumas multifloras *A. bromoidis*, paleas non tantum bidentatas, sed 3-4-5-dentatas, dentibus tum aequalibus, tunc inaequalibus. Vidi insuper paleas glaberrimas, aliasque aliquot pilis indutas in eodem loco. Glumae calycinae ovato-oblongae, aut lanceolatae characterem prorsus obscurum vel ambiguum offerunt. Folia ludunt plana, inferiora praesertim, et plus minus convoluta, superiora praecipue, quae etiam contorta occurrunt; item longitudine variant, ita ut mecum non fuerit venditanda pro specie *A. longifolia* Req., DC., Dub., quam caeterum ipse Requier, jam ab anno 1836! pro peculiari specie mecum non amplius sustinuit. Remanet fasciculus ille pilorum ad corollae basim obvius in forma quae *A. pratensis* Tausch, observatus in individuis ad *Ceret* supra citatis, quem revera non vidi in individuis *Biterrensibus* (die 2 Jun. 1840 consideratis): sed individua ad *Loarre* observata et lecta, obtulerunt folia parum complicata, in iisque quantitas pilorum ad palearum basim interdum copiosa, alias prorsus nulla observabatur.

Novi etiam palearum dentes numero varios, pendentes a productione plus minus protracta nervorum ipsius valvae corollinae: ubi hi nervi cito evanescent, habentur tantum nervi duo; si protrahuntur in parte scariosa paleae tunc facile est reperire dentes plures, medianos majores. Denique, nervi plerumque quatuor adsunt, sed interdum plures etiam.

Stirpe alibi etiam repetitis vicibus examinata, in ipso agro *Monspe-liensi* quoque, et ego opinor, in unam jugendas esse plantas quas *pra*

tensis et *bromoidis* nomine quidam distinxerunt. Video contra nos, qui hoc sustinemus iudicium, magni ponderis viros, Gmel. Fl. Bad. Als. 4, p. 85, Benth. *Cat.* p. 63, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 64, ns. 19, 20, Tausch. l. c., Koch Syn. c. in obs., De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2067, Parlat. *Fl. It.* 1, ns. 156, 157, Caruel *Pr. Fl. Tosc.* ns. 2238-9. Sed alii obstant, magnae quidem auctoritatis viri. Monuit jam Smith: « *Linnaeus by the mistake of Gouan was led to describe this grass a second time under the name of A. bromoides.* » *Engl. Bot.* De qua *A. bromoidi* exclamavit Link: « *Nimis affinis pratensi.* » *En. pl. hrt. Berol.* p. 82, n. 720, ut eam deinde declararet varietatem *A. pratensis*, *Hrt. Ber. desc.* p. 114, n. 242; quam sententiam confirmarunt Wimm. *Grab. Fl. Siles.* p. 64, n. 121, Kunth *Fl. Berol.* ed. 2, T. 2, p. 381 et *En. pl.* 1, p. 301, n. 9, Delastr. *Vienn.* p. 479, n. 5, Boiss. *Voy. botq. Esp.* n. 1784.

Neque de harum stirpium sejunctioe persuasus erat Gerard (L.), utpote qui sub *A. pratensi* subiecit: « *Quorsum distet ab A. bromoide, judicent oculatiores.* » *Fl. Gallo-Prov. MNS.* pro ed. 2: et Lamarck *Dict. A. bromoidem* L. praeteriit.

Certe flocci facienda est Chaubardi sententia, *Fragm. Bot. cr.* in Guillem. *Arch. botq.* T. 2 (1833), p. 410, n. 41 de uniendis *Danthonia provinciali* et *A. versicolori* cum *A. pratensi*, quomodocunque eas, sive affirmanter de prima, aut dubitanter de secunda specie tradiderit.

De figura Hostiana minus satisfactus fui, quia in illa effinguntur spiculae brevissime pedunculatae et aristae rectae.

Avena pubescens (Doody ad Ray) L. Sp.

Ray *Hist. pl.* 2 (1688) *Append.* p. 1909-10, *Syn. ed.* 1 (1690), p. 192, n. 7; ed. 2, p. 262, n. 10. Koch p. 918, n. 11, Gaud. 1, n. 265, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 254, n. 517, *Gennr. Cent. pl. Ligust.* in *Mem. Accad. R. Torin.* Ser. 2, T. 14 (1854), p. 271, n. 89, DC. *Dub.* p. 513, n. 14, *Parl. Fl. It.* 1, n. 159, *Sommerf. Suppl. Fl. Lapp.* p. 6. *A. lucida* Bert. et *A. pubescens* Bert. ps. 701-2, ns. 6, 7?, et V. 2, p. 768 et V. 3, p. 590. La Peyr. *Herbr.* et *A. sesquitertia* La Peyr. *Herbr.* partim; *A. pratensis* All. *Herbr.*, partim, ex *Parl. It.* et sic Ledb. *Alt. a.*, ex Griseb. apud eum *Fl. Ross.*; *A. fallax* Poll. *Ver.* ex Bert. ad suam *lucid.*, confirmatam a *Parl. It.*; *A. sesquitertia* Timb. *Excurs. Corbièrs.*, *A. Baloniana* Kirschl., ipso semi-fatente Vog. *Rhén. Engl. Bot.* v. 23, n. 1640, Knapp *Gr. Br.* t. 90, *Host Gr. A.* 2, p. 37, t. 50, *Fl. Dan.* t. 1203, *Sv. Bot.* v. 4, t. 263, Leers *Fl. Herbor.* p. 42, t. 9, f. 2, *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 100, f. 1700 et *C.* 17, t. 76, f. 239 *lucid.*, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 226, n. 1, t. 4, f. 20, *Fl. Batv.* t. 994. Ray *Syn. ed.* 3, p. 406, n. 2, t. 21, f. 2.

☞ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Jul. Aug.

Legi in *Pyr. septr. med. au Pic de Gard*, die 3 Jul. 1843; in *Pyr. or. ad Mont-Louis*, die 22 Jun. 1837; in *Roussillon supra Collioure à Consolation*, die 3 Jun. 1837. Habeo a Deville e *Lhieris*; a Massot lectam in monticulo supra *Bagnouls*. Vidi ad *Cauterets*; *au Massif d'Arbas* vidit Timbal, itemve *au Llaurenti*.

Postremo Bertoloni ipse *A.* suam *lucidam* debilem esse fatetur, varietatemque *A. pubescentis* (non vero *pratensis*, ut opinatus est Hausm. Tir.), quod confirmarunt Parlatore l. c., Ambrosi *Fl. Tir. austr.* p. 80, n. 52, qui cum Facchini *Ibid.* p. 82, n. 53 *Obs.*, *App.* 3 in p. 281, n. 6, opinioni eorum favet, Loiseleur, Bertoloni, De Notrs., Delastre, qui *A. amethystinam* DC. *Fr.* quoque cum *pubescenti* conjungendam censent, ut dubitarunt Sprengel, Kunth, Caruel. Specimina pyrenaea a me accepta ad *A. amethystinam* traxit Parlatore in *Herbr. Ital. centr.*; sed in *Fl. Ital.* n. 160 *A. amethystinam* Pyrenaeorum quoque indigenam non dixit, *les Cevennes*, iis proximas, tantummodo citans.

Avena versicolor (Scheuchzerorum) Vill. Prosp. (1779) p. 17 et Fl. Delphinialis (1785) p. 10.

Scheuchz. (J. J.) It. alpin. 6 (1707), p. 455, t. 7, f. 19, Sch. (J.) Agrostogr. Pr. (1708) p. 28, t. 3, Agr. p. 231, n. 5, Vill. Fl. Dauph. 1 (1786), p. 315 et 2 (1787), p. 142, n. 4, Koch p. 919, n. 15, Bert. p. 706, n. 9; Gaud. 1, n. 264, Gmel. Fl. Bad. Als. 4, p. 83, n. 176*, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 254, n. 516, DC. Dub. p. 513, n. 15, A. Scheuchzeri All. Pedm. 2 (1785), p. 2259, Willk. Lang. Pr. n. 304, Vill. l. c. 2, t. 4, Host Gr. A. 2, p. 38, t. 52, Sturm Heft 26, Reichnb. Icon. C. 11, t. 99, f. 1699.

♀ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Cantabr. editior. ad summitatem mnts. *Asto-Biscar*, supra *Roncesvalles*, die 13 Jul. 1844. Habeo a Deville ex *le Cirque de Gararnie*; a Coder filio sine loco, sed probabiliter e m.^o *Canigou*, a Coder exploratissimo, ubi speciem vivere testatur quoque Gmel. s. c. In m.^o *Esquierry* et à *la Peña blanca* plures vidimus. Ego observavi quoque supra *Castanesa* ad *Basibé*, *al Formigal de Sallent*; in m.^o *Arretzu* prope *Montory*, in m.^o *Arleor* contra *Hernani*.

SECTIO 3.ª VENTENATIA KOCH.

Avena tenuis (Leersii) Moench Meth. p. 195.

Leers infr. cit. (ann. 1775), Koch p. 920, n. 18, Bert. p. 697, n. 3, Gaud. 1, n. 266, DC. Dub. p. 512, n. 7, Trisetum tenue R. Sch., Kunth En. pl. 1, p. 298, n. 21 et Suppl. p. 252, n. 512. Ventenatia avenacea Koel. Gram., Willk. Lang. Pr. n. 291, Gaudinia tenuis Tin. Gr. Suppl. p. 21. V. dubia (sat ridicule) Coss. Dur. Expl. Sc. Alger. Host Gr. A. 2, p. 40, t. 55, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 12, Leers Fl. Herbor. p. 41, t. 9, f. 3, Vill. Fl. Dauph. 2, p. 148, n. 11, t. 4 fortassis excludenda Reichnb. Icon. C. 11, t. 97, f. 1690.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. Catal., rara.

Legi in Valle *Segre*, supra *el Seo de Urgel*, ad *la Bastide de Ortons*, die 30 Jun. 1846.

Videntur folia inferiora planiuscula, superiora convoluta et inde visui non omnino exacte conformia, et auctorum descriptione variabiles, ut de hac deque aliis speciebus quibusdam animadvertere datum est.

Folia in hac specie absolute *angusta* dicta a Villar, DC., Duby, Heller, Mutel, Godron, Grisebach, minime laudo; ea *angustissima* describunt Koeler Gram. p. 273-4, Leers, Gaudin, *canaliculata* Host Gr. l. c. et Fl. A. 1, p. 130, n. 16, sed in citata tabula planiuscula delineavit: *linearia-acuminata plana siccitate convoluta* Schrader, Fl. Germ. p. 375, n. 7, imitatus a Roem. Sch. Syst. Vegtb. 2, P. 2, p. 657, n. 1: *plana sesquilineam fere lata, siccitate convoluta*, Pollich Fl. Palat. p. 120, n. 119, quem suscepit Gmel. Fl. Bad. Alsat. 4, p. 85, n. 177**. Laudari potius debet DC. adumbratio, Fr. 3, n. 1558, cum mea observatione conveniens. Quam plures ad hanc speciem laudarunt Villar prolationem, DC. Fr., Mut., Godr. etc., eam ad *A. alpestrem* Host adducendam censet Tausch, *Flora* 1837 (cf. *Ann. Sc. Nat. Par. Sér. 2, T. 9* (1838), p. 312) cui vix abnuerim.

Antiquiorem quam Leers auctorem non detegimus.

SECTIO 4.^a TRISETUM (Pers.) KUNTH, GREN. Jur. p. 903 Obs.

Avena neglecta (Caesalpini) Savi Fl. Pis. 1, p. 132.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 106, ns. 271, 172, De Plants. l. 4, c. 58, p. 185; Mich. apud Till. Pis. p. 72, Bert. p. 713, n. 14, A. panicea Lamk. Ill., DC. Dub. p. 513, n. 9, Trisetum neglectum R. Sch., Boiss. Voy. bot. Esp. n. 1778, Willk. Lang. Pr. n. 316, Av. panic. Pourr. Herbr. suo Matr.; et A. parviflora Pourr. in Herbr. Hrt. bot. Matr. Savi l. c. t. 1, f. 4, Reichnb. Icon. C. 11, t. 97, f. 1687.

⊙ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. Catal. cum *Olea*.

Legi ad *Gerona*, diebus 29 Maj. et 8 Jun. 1851, iterumve, die 16 Jul. 1860; et ad *San Feliu de Guixols*, die 5 Jun. 1860. Observavi supra *Escala*.

Praetuli praestantius Savi nomen, vel saltem non falsum: *panicea*, veluti si cum *Panico* multam affinitatem haberet vel ad panificium aptam si diceres speciem, ridenda potius est denominatio. Reapse hoc verum est, a Caesalpino ad Michelium, per longum aevum, gramen italum, gallicum, hispanicum, canariense, Africae borealis neglectum, vel praetervisum a botanicis esse. Considerate etiam nomina tria ei data esse a Lamarck et hunc illico reliquetis.

Avena flavescens (Rayi) L. Sp.

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1284, n. 1, Syn. ed. 1 (1690), p. 187, n. 2, ed. 2 (1696), p. 256, n. 2; Thal. Hareyn. p. 46 Fest. min. Koch p. 921, n. 19, Bert. p. 715, n. 15, Gaud. 1, n. 267, DC. Dub. p. 512, n. 6. *Trisetum flavescens* Pal. Beauv., Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 252, n. 511, Willk. Lang. Pr. n. 310. La Peyr. Herbr.; *A. alpina* Spruc. ad Pau? in Hook. Lond. Journ. of Botn. 5 (1816), p. 137. Engl. Bot. v. 14, n. 952, Knapp Gr. Br. t. 89, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 32, Fl. Dan. t. 1507, Schreb. Gram. p. 76, t. 9, Host Gr. A. 3, p. 26, t. 38 et 4, p. 18, t. 31 carpat. Schrank Fl. Monac. t. 388, Fl. Batv. v. 3, t. 206, Leers Fl. Herbor. p. 43, n. 93, t. 10, f. 5, Arduin. Kunth l. c. t. 19 anl., Sagg. 1, p. 119, n. 8, t. 6, f. 2, Reichenb. Icon. C. 11, t. 99, f. 1694, Scheuchz. Agrostgr. p. 223, n. 1, t. 4, f. 18, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 79, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 215, t. 7, f. n. 42.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jun. abeunte, Jul.; in editoribus serius, scilicet per totum Augustum.

Legi in Pyr. Cantabr. contra *Tolosa* summo monte *Montezco*, die 3 Jul. 1857; in Pyr. septr. med. ad *Espinet* prope *Toulouse*, 15 Jun. 1879; in Pyr. septr. aurigr. ad *St. Girons*, die 20 Jun. 1843; in Pyr. or. ad *Mont Louis*, die 9 Jul. 1837. Habeo a Deville e *Marboré*. Observavi in nemore *Larramette* ad *Toulouse*; prope *Basibé*, ad *Camprodon*. Varietatem variegatam, γ Gaud. Helv., Reichenb. Ic. C. 11, t. 99, f. 1696, *Av. flavescens* β DC. Dub. (excl. Host.), *A. alpestrem* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 1, p. 64, n. 17, nec Host, legi in moeniis *de Mont-Louis*. Ligulam in hac varietate diversimode descripsit DC. Primum, ad suam *A. purpurascentem* Cat. hrt. Monspel. 1813, p. 82, eam fecit *elongato-acutam*, mox, *Fl. Fr.* 5, p. 260, descripsit *brevem, truncatam et in summitate denticulatam*; hoc non animadvertit Gaudin et inconsulto, in *Flor. Helv.* p. 328, questus est de deficientia illius ligulae elongato-acutae in sua planta. Eadem stirps videtur suscepta esse a Godron, cum *Gr. Fr.* 3, p. 518, pro *A. sesquitertia* L. Mant., sive *amethystina* DC. *Fr.* Eadem modo hallucinatus est Dulac in sua *Fl. Hauts. Pyr.* n. 212.

A. carpatica Host varietas *A. flavescens* declaratur a Neilr., Hungr. Slav. p. 137; dubio de hoc non omnino caruit Wahlenberg, quem cf. *Fl. Carp.* n. 107.

Trisetum velutinum Boiss. *Voy. botq. Esp.* n. 1780, t. 174, affine, sed a nostro distinctum puto.

Panicula (*Tris. splendens* Presl.) splendescit: immiscent eam in florum fasciculis Tolosanae mulieres.

Avena subalpestris Hartm. Fl. Scand. ed. 3, ex Fries.

Laestadius Nov. Act. Upsal. V. 11, p. 245 sub *A. subspicatae* varietate. *Avena agrostidea* Fries, Mant. 3, n. 5 et Summ. Veget. Scand. p. 243, n. 22 b, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 418, n. 19. *Trisetum agrostideum* Fries Summ. Vegtb. Scand. P. 1, p. 78, Gay in Bull. Soc. botq. Fr. (1861) T. 8, p. 448-9. Mieg. Ibid. T. 9 (1862) p. 40 et T. 10, p. 85, Anders. Gram. Scand. p. 68. Tr. Frie-

scand. Steud. Synops., T. glabrum Dulac., A. alpestris Hartm. (non Host), Scand. ed. 2, Nonne Tr. sibiricum Rupr. syn.? cf. Andrs. l. c. t. 7, f. 80.

¶ Flor. Jul. in principium Oct. Fruct. Octobr. Nov.? In Pyr. mediis editioribus.

Primus in Pyrenaeis speciem detexit amicus optimus Deville, Aug. 1859 *au Cirque de Gavarnie*, unde in Herbario detineo, a Bordère quoque datam.

Voce fatebatur Bordère, speciem a se primum collectam eodem ac Miégevillè anno 1860.

Invenerunt eam inter *Pinède, Gavarnie, Barèges, Aragnouet*, in rupibus vel saxosis locis de *Trémouse, Camplong, Pic de Gabiédou, Aguila monte Ferrant, Lac d'Escoubous, Camp-biel* (Bordère), *Cagire* (in ejus editiore parte, l. d. *Pique Poque, Timbal, Baillet et Jambernat*), et *las Tres Sorores, Pyr. Arag.*

Affinitas ejus potior cum insequente specie, cujus varietatem quidam putarunt. Inesse ei faciem *Tr. glacialis*, Boiss. *Voy. botq. Esp.* p. 654, n. 1781, t. 175, dijudicavit Gay; agitur forte de una eademque specie; tunc citandi Willk. *Lange Pr.* n. 312.

Specimina pyrenaea glabriora quam rossica videntur, spectata Grisebachi adumbratione. Quaedam *Av. flavescens*, nonnulla *Agrestidis rupestris* ei inesse dicit Miégevillè, quod reapse nimis late jactatur.

Species borealis tantummodo usque adhuc judicata, demum hunc limitem elusit; sed dubia superveniunt, num species pyrenaea cum scandivana identica sit? cf. Dulac *Fl. Hauts. Pyr.* p. 635.

***Avena subspicata* (Scheuchzeri) Clairv. *Man. Herboris. Swiss.* etc. p. 17.**

Scheuchz. *Agrostgr. Pr.* p. 24, t. 6. Koch p. 921, n. 23. Gaud. 1, n. 269. *A. airoides* Koel. *Gram.*, DC. *Dub.* p. 513, n. 10. *A. spicata* L. *Fl. Svec.*, Bert. p. 445, n. 9. Wulf. *Fl. Nor.* n. 217. *Trisetum subspicatum* Pal. Beauv., Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 248, n. 497. Willk. *Lang. Pr.* n. 313. Anders. *Gram. Scand.* p. 69. *Aira subspicata* L. *Syst.*, La Peyr. *Herbr.*; Ramond. *Pic du midi* n. 67; *Arundo pyrenaea* Poll. *Fl. Ver.*, ex Ambr. *Fl. Tir. austr.* p. 92, n. 61, qui mox, *Ibid.* p. 237, dubitavit num potior ei locus foret sub *Trisetum Gaudiniano* Boiss., Parlat. *Fl. Ital.*; *A. mollis* Michx. et Asa Gray *Man.*; *A. phleoides* d'Urvill. *Malv.*, *Triset. phleoides* Kunth *Gram.* (non Trin.); *T. andinum* Benth. *Pl. Hartweg.*, ex Hook. *fil. Fl. Antart.*; *T. spiciforme* Dulc. Wulf. apud Jacq. *Collect.* 3, p. 32, t. 19, f. 3. Vix. Host *Gr. A.* 2, p. 33, t. 45. Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 98, f. 1691. Sturm *Hefst* 86, *Poll. Ver.* p. 86, n. 130, t. 1, f. 1 cred., Scheuchz. *Agrostgr.* p. 221, n. 2, cum fig. *Pr.*, As. Gray *Man. Un. St.* ed. 5, t. 12, f. 2 *spicl. fl.*, Andrs. l. c. t. 7, f. 81.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In editioribus Pyr. medior. et orientalium rarissima.

Habui ex *le Pic du midi* a Philippe; ex *le Turoun de Castère (Azun)* a Deville; *au Portail de Carença* Pyr. or. a se observatam dixit Gay. Non vidi e Pyr. or. nec in Coder Herbr.

Figura Flor. Dan. t. 228, dubia fuit Ramondio; mala declaratur a Gaudin, *Agr. Helv.* p. 120, n. 2, mihi alienae speciei videtur. Attamen ad hanc nostram speciem adduxerunt eam Reichard *Syst. pl.* p. 178, n. 4, Willd. *Sp. pl.* p. 377, n. 6, Lamk. *Dict.* 1, p. 599, n. 5, DC. *Fr.* n. 1554, Schrad. *Fl. Germ.* p. 264, n. 9, Wahlenb. *Fl. Lapp.* n. 53 et *Fl. Svec.* ed. 2, n. 143, Hartm. *Nomencl. Fl. Dan.* p. 10, Roem. *Sch. Syst. Veg.* 2, P. 2, p. 666, n. 27, Kunth *En. pl.* 1, p. 295, n. 2, Mut. *Fr.* 4, p. 55, n. 1. Ab ea se abstinuit Bertoloni. Wulfen faciem *Alopecuri (Tozzettiae)* eam potius referre dixit.

SECTIO 5.^a GAUDINIA PAL. BEAUV.**Avena fragilis** (Cupani) L. Sp. et Mant. alter. p. 326.

Cup. Hrt. Cath. p. 92, lin. 6; et Panph. 2, t. 185. Bert. p. 723, n. 20, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 257, n. 530, DC. Dub. p. 513, n. 11. *Gaudinia fragilis* Pal. Beauv., Guss. Sic. Syn. p. 61, Koch p. 950, Gaud. 1, n. 277, Parl. Fl. Ital. n. 338, Willk. Lang. Pr. n. 505. La Peyr. Herbr.; *Cylichium fragile* Dulc. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 70, t. 88, Schreb. Gram. fasc. 2, p. 19, t. 24, f. 3, Host Gr. A. 2, p. 40, t. 54, Pal. Beauv. Agr. t. 19, f. 5, Reichnb. Icon. C. 11, t. 13, f. 1367, Scheuchz. Agrostgr. p. 32, n. 1, f. 7 G et p. 33, n. 2 (per err. 3) sine fig., Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 20. Barr. Icon. t. 905, f. 1, 2, 3, cum Obs. in p. 105, ns. 1161, 1160 et 1159 (invers.), Bocc. Mus. p. 66, t. 57 fig. ull.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. abeunte, Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea* praesertim; per regionem oceanicam rara inque calidioribus locis tantum.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *St. Fereol*, contra *Ceret*, die 27 Maj. 1843. Habeo a Deville e *Tarbes*; vidi in *Valle d'Aspe*, ad *Montory*, supra *Toulouse*, ad *Saint Christeau*, ad *Aras de Bigorre*, *Monrejavau*, *Castillon*, *St. Girons*; ad *Pamplona*, au *Perthus (Albères)*, etc.

In tribu *Triticearum* a multis collocatur.

Figuram Pal. Beauv. merito criticavit Parlatore.

SECTIO 6.^a ARRHENANTHERUM PAL. BEAUV.**Avena elatior** (Gesneri et Caesalpini) L. Sp.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. aen. 17, f. 152, Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 104, n. 265, De Plants. l. 4, c. 58, p. 186 Perlara. Gmel. Fl. Bad. Als. 1, n. 169, DC. Dub. p. 512, n. 4. *Arrhenantherum elatius* Mert., Koch Deutschl. Fl., Koch p. 916, Gaud. 1, n. 271, Parl. Fl. Ital. 1, n. 164, Willk. Lang. Pr. n. 307, forte et n. 308. *A. erianthum* Boiss. Reut. cum Coss. Voy. Algr. A. avenaceum Pal. Beauv., Bert. p. 484 et V. 10, p. 457, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 258, n. 533. La Peyr. Herbr., *Ar. biaristatum* Peterm., varietas. Engl. Bot. v. 12, n. 813, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 21, Knapp Gr. Br. t. 39, Schreb. Gram. p. 25, t. 1, Host Gr. A. 2, p. 36, t. 49 et 4, p. 18, t. 30 bulbos.; Schrank Fl. Monac. t. 323, Schk. Handb. t. 17, male colorata, Kunth l. c. t. 21, f. 1 fl. anal.; Pal. Agr. t. 11, f. 5, Fl. Dan. t. 165 et t. 2643, Leers Flor. Herbr. p. 40, t. 10, f. 4, Sv. Bot. v. 1, t. 48, Dumortr. Agr. Belg. p. 124, t. 8, f. 32 pl. tubers. Arduin. P. Memr. n. 6, 7, t. 6, f. 1 et J, K, L bulbos., Reichnb. Icon. C. 11, t. 104, f. 1715-7. Scheuchz. Agrostgr. p. 237, n. 1, t. 4, fig. 27, 28, Monti agr. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spic. n. 76, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 12, f. 4 spic. fl., Fl. Batv. v. 13, t. 983. Pen. Lob. Adversr. p. 2 cum fig. et Icon. t. 23, f. 1 vix, nec citat G. Bauh.; insuper Lob. Ibid. f. 2, quae media. haec potior, G. Bauh. Pr. p. 3 fig. extr., Theatr. col. 18, Ger. Emacul. p. 23, f. 1, 2. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 456 fig. pl. tuber., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 214, t. 7, f. 37, 38.

‡ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Arag. a *la Peña Montañesa* supra *San Victorian* l. d. *la Cueva del Santo*, die 28 Jul. 1853; in Pyr. or. ad *Roussillon*, a *Saint Antoine de Galamus*, die 15 Jun. 1843, ad *Ceret*, diebus 24 Maj. et 6 Jun. 1843. Habeo a Deville e nemore *Rebischou* et e viciniis *de Tarbes*. Vidi hinc inde culmo basi tuberoso, ad *San Sebastian*, *Hernani* alibique, potissimum per Cantabriam. Typus communior est: vidi ad *Toulouse*, *Fiscal*, in *Sobrarbe* etc.

Folia plana. Panicula ante anthesim erecta, in anthesi sub-secunda, ramis patulis; vel aliquando erecta, apice tantum cernua; occurrunt paniculae e basi ad medium strictae, medio patulae et ad apicem iterum strictae, sive aliquo modo pyramidulato-patulae, aut in solo apice patulae, vel in basi, quod declarat non eodem tempore paniculae flores foecundationis opus perficere. Et locustae florent ramis patulis, incipiendo a superiore parte paniculae, descendendo florescentia progreditur et novi rami aperiuntur, dum alii jam illa peracta approximantur, ita ut non omnes paniculae rami sub eodem tempore aperti sint, sed partim aperti, partim vero contracti.

Plures persuasi sumus *A. bulbosam* Willd. cum *elatori* Auctor. eandem esse speciem. Curiosum tamen fuit videre, eximium caeterum Schrader in adducendo Hallero eadem prorsus usum esse prolatione sub ambabus plantis, Fl. Germ. ps. 247, 249 et Gaudin, Agr. Helv. ps. 136-7, afferre Halleri α varietati *elatori* typo, β varietati *bulbosae*, quod inverso modo fuisset agendum: hunc imitarunt Roem. Sch. Syst. Vegtb. 2, p. 496. Reichard Syst. pl. p. 221, n. 2, Willd. Sp. pl. Triandr. p. 444, n. 2, Gilibr. Syst. pl. Eur. T. 3, p. 106, n. 2 alique, speciem distinxerunt in varietates duas, sed uni tantum (a typo) integrum Halleri locum citarunt, minus attente certe. Itaque actum est a Gmelin. Bad. Als. Non semper conveniunt prolationes meae cum illis Bertoloni de Flor. Londin. ed. Grav., quas tamen ex eodem exemplari Palatino, Florentiae ambo decerpimus: cf. Bert. It. 1, p. 22 Not. (1). Hae prolationes non semel infidae apud Bertoloni reperiuntur, exemplo sit, de hoc Fl. Lond. Vol. 3, tab. s. c. 21, quam ille tam ad nostram speciem, quam ad *Poam procumbentem* Sm. citat (Fl. Ital. p. 521, n. 5); unde evenit, ut subsequae prolationes omnes in hoc volumine numerum retrocessum ferant.

Avena pallens Linkii!

Link apud Schrad. Journ. bot. (1799) St. 4, p. 314. Link apud R. Sch. Syst. Vegtb. 2; Mant. p. 372. *Av. longifolia* Thor. Promen. cõt. Gascogn. (Bord. 1810) p. 92. Mut. Fr. et in Mém. Soc. R. Sc. Agric. etc. Lille (1836-8) p. 334. *Av. Thorei* (incaute) DC. Dub. p. 512, n. 5. *Arrhenantherum pallens* Link Hrt. Berol. descr. p. 124, n. 266, Willk. Lang. Pr. n. 309. *Arr. Thorei* (male) Dufour Herbr., et cum Des Moul. Cat. pl. Dordgn. (1840) p. 153. *Av. setifolia* Brot. Fl. Lusit.; *Av. versicolor* Bergr. Bass. Pyr. ? *Arrhenanth. longifolium* Reichnb., Dule. Mut. Fl. Fr. 4, p. 62, n. 15, t. 83, f. 600, Reichnb. Icon. C. 11, t. 102, f. 1707.

♀ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In Pyr. occident. med.; Cantabricis potissimum.

Legi in Cantabr. septr. in *Sibur* et *Ascain*, die 22 Maj. 1841; in *Guipuzcoa* inter *Fontarabia* et *el Passaje*, die 24 Jun. 1841; in m.^o *Aradoi* supra *Ispur*, die 16 Jun. 1841; in vertice montis *Izarris*, die 14 Jul. 1857. Habeo a Deville e nemore de *Visker* et ex *Sarrouilles*. Ego observavi prope *Tarbes à la côte de Ibos*; ad *Bidache*; in Cantabria abunde, speciatim vero ad *Byriathu*, *Vergara*, *Azcoitia*, *Tolosa*, *Zornoza*, *Durango*, *Bilbao*.

Habitus plantae propinquus *A. striatae* et *sulcatae*. Rhizoma saepe validissimum, donans caespites densissimos. Folia inferiora, seniora, involuta, autumnii tempore praesertim, interdum praelonga occurrentia in caespitibus omnino foliiferis, culmis prorsus praeterlapsis; folia superiora, seu eorum lamina planiuscula; sed omnia aut senescente planta, aut sub exsiccatione convoluta.

Folia in umbrosis nec adeo siccis sunt quidem 2-3-lineas lata et plana; quae quidquam angustiora, neque omnino plana occurrunt in apricis et siccis; omnia vero senescente vel abrepta planta aeri que sicco exposita cito convolvuntur; sed ea absolute convoluta declarare, ut fecit Willkomm, Sert. Fl. Hispan. n. 1082, et pejus adhuc dicere convoluta-filiformia, cum Lang. l. c., aut setaceo convoluta cum Trin. Gr. Suppl. p. 30, hoc certe veritatis contemptum affirmatum est.

Glumae biflorae, in quibus rudimentum tertii floris aliquando apparet. Incertus est character de palea exteriori acuminata, integra, quia haec occurrit acuta, fissa et denticulata. Panicula dum se promit et

ante anthesim, erecta, stricta; sub anthesi ejus ramuli patescunt, et formam pyramidatam, subsecundam adipiscitur; dein foecundatione peracta et sub fructificatione iterum constringitur, manente semper quadam in ea directione homomalla: in suis actis physiologicis, porro, cum superiore specie consentanea. Culmi longitudine variant a duobus tribusve pedibus, longiores etiam occurrentes locis fertilibus et umbrosis.

Facies et mores *Arrhenantheri*, characteres *Avenae*, nam flores ambo hermaphroditi, neque inferior, masculus; ipse Link apud R. Sch. unisexualem florem non commemoravit. Genus ergo *Arrhenantherum* infirmae vitae cito mihi sese ostendit. Istud: « *meo sensu, est potius abnormis status, quam peculiare genus.* » Fries Summ. Vegtb. Scand. P. 1, p. 245; cum eo conveniens Asa Gray scribens: « *as in Avena, of wich (Arrhen.) it is only a peculiar modification.* » Man. N. Un. St. ed. 5, p. 642. Et reapse, jam rejecerunt eum Mérat, Lestiboudois, Mutel, Meyer C. A., Gussone, Godron *Fl. Lorr.* 3 (1844), p. 149 (quamvis dein, 1855, in *Fl. Fr.* cum Grenier, p. 519 aliter egerit, sicque in *Lorr.* ed. 2), Grenier *Jur.*, Steudel, Lang. Pug. pl. imprim. Hispanier. (1860) p. 40 Obs., Ruprecht, Trinius Gr. Suppl., Anderson, quem cf. Gram. Scand. p. 66.

Quid morer? Minime mihi displiceret haec sectio cum sectione 2 *Avenastro* conjuncta.

Haec *A. pallens* est species late per Pyrenaeorum regionem oceanicam diffusa, a media illorum parte ad mare usque, ubi frequentior adhuc occurrit.

Observavi eam à la Côte de Ibos prope Tarbes, die 5 Oct. 1841; paullo supra ad *Sarrouilles* detexit Deville; iste limes ultimus videtur in interiore Pyrenaeorum parte. Et haec species quae regionis oceanicae solemnis dici potest, vix regionem mediterraneam attigit; hanc tamen ingreditur, reperta a me in rupibus calcareis montis *Urquiola* supra *Ochandiano*.

Oh quantum laevitatis apud auctores mutantem denominationem Thorei, non considerata Linkii planta, nec perpensa mala *A. longifolia* Req., neque expensa *A. longifolia* Spreng., quae cadit in *Danthoniam* R. Br. Nov. Hollnd.

Danthonia DC. *Fr.* (1805); *Sieglingia* Bernhrd. Erfurt. (1800). Praefero DC. nomen, quia Danthoine in speciebus istis sedulam operam navaverat, ut testatur DC. *Fr.* 3, ps. 32, 33.

Danthonia decumbens (Rayi) DC. *Fr.*

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1288, n. 1. Gaud. 1, n. 179, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 265, n. 541, DC. Dub. p. 515, n. 2. Willk. Lang. Pr. n. 393. *Triodia decumbens* Pal. Beauv., Koch p. 923, Bert. p. 558. *Festuca decumbens* L., La Peyr. Herbr. et *Poa decumbens* Sm. La Peyr. Herbr. Engl. Bot. v. 11, n. 792, Knapp Gr. Br. t. 59, Host Gr. A. 2, p. 52, t. 72, Flor. Dan. t. 162, Fl. Batv. v. 10, t. 771 non placet; Leers Fl. Herbor. p. 34, t. 7, f. 5; Pal. Beauv. Agr. t. 15, f. 9, Krock. Fl. Siles. p. 161, t. 29, Reichnb. Icon. C. 11, t. 71, f. 1572, Scheuchz. Agrostgr. p. 170, n. 1, t. 3, f. 16 A, B, C. Pluk. Phytgr. t. 34, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 177, t. 1, f. 6, Mont. Bonon. Pr. Gr. Gram. tab. loc. spic. n. 77 et t. 2, f. 1.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr., *Vizcaya*, prope *Bilbao*, l. d. *Samudio* die 4 Jul. 1853. Habeo a Deville ex *Peyresourde*; ex *Prats de Mollo* accepi a Massot.

Habitus rigidus. Culmi erectiusculi, glabri. Folia plana, striata, glau-

cescentia. Rachis pubescens, sub-flexuosa. Paniculae rami patentissimi, ad basim ferme biglandulosi. Culmi steriles decumbentes, fertiles ascendentes, obliqui.

Congenerem et affinem speciem longe ab hac separavit Bertoloni, Fl. Ital. p. 726; qui Michelium, de opere inedito, ante Monti, cum eadem phrasi, quatuor annorum Tillio anteriorem, citavit: e contra *D. provincialem* (Monti) DC. varietatem hujus declaravit Clementi, *Atti 4.^a Riun. Sc. Ital. (Padova 1843)* p. 302; collecta et a me examinata *D. provinciali* in agris Lucensi et Bononiensi, de legitimitate sua dubium ne minimum quidem movit, nec quem suaserit Clementii sententia video.

Tribus 11.^a FESTUCEAE Kunth.

Sclerochloa Pal. Beauv.

Sclerochloa dura (Barrelieri) Pal. Beauv.

Barr. Icon. t. 50, Gaud. 1, n. 181, Willk. Lang. Pr. n. 352. *Poa dura* Scop. Fl. Carn., Koch p. 925, n. 2, Bert. p. 525, n. 7, DC. Dub. p. 522, n. 1. *Sesleria dura* Kunth En. pl. 1, p. 323, n. 12, Suppl. p. 278, n. 562. *Cynosurus durus* L. La Peyr. Herbr. s. 1.; *P. dura* Gerard (L.) Gall. Prov. MNS. pro ed. 2; *P. decussata* Pourr. Herbr. Matr. Host Gr. A. 2, p. 53, t. 73, Pollich Fl. Catal. p. 98, t. 1, f. 1, Krock. Fl. Siles. p. 152, t. 28, Pal. Beauv. Agr. t. 19, f. 4, Kunth s. c. t. 22, f. 4 fl. anal., Reichb. Icon. C. 11, t. 58, f. 1516, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spicul. n. 45.

☉ Flor. Maj-Jul. Fruct. a prima Æstat. in Aug. Per regionem mediterraneam cum *Olea* facilius obvia; occurrens plerumque ad vias.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 2 Maj. 1844, prope *Huesca* ad fontem *Salces*, die 7 Jun. 1850. Observavi ad *Lumbier*, *Liadena*, *Sanguessa*, *Verdun*, *Sequies*, *Luesia*, *Pechera*, *Puycerda*, *Bourgmadame*. Apparuit ad *Toulouse*, ex Noulet.

Culmi et vaginae compressa. Stigmata mihi visa sunt exserta, cum Gaudin; quod Koch non admittit.

Lolium Haller, *Cynosurus* L., *Eleusine* Lamk., *Festuca* Vill., *Poa* Scop., Ger., Pourr.; *Sesleria* Kunth, *Sclerochloa* Pal. Beauv.; Link, Griseb., Parlatores quos laudamus, recipiendo sub eodem genere *Sc. procumbentem* Pal. Beauv., sed excludendo *Sc. divaricatam*, quae *Festuca. « Barrelieri figura bona est, sed nimis erecta. »* Nocca Monit. in Pl. selectis. fasc. 1 (Ticin. 1800), p. 24. Reapse Barrelieri icon intermedium statum effingit inter communem plantam depressam et statum luxuriantem, qualem in locis aquosis videre contigit, talemque ad *Huesca* a me lectum admiror; huic formae strictius respondet *Poa decussata* Pourr. Herbr. Matr.

Æluropus Trin.

Æluropus littoralis (G. Bauhini) Parl. Fl. Ital. n. 291.

G. Bauh. Pr. p. 2, n. 4 cum fig. Willk. Lang. Pr. n. 389. *Poa littoralis* Kunth En. pl. 1, p. 324, n. 2 et Suppl. p. 278, n. 563, DC. Dub. p. 522, n. 4. *Dactylis littoralis* Willd. Sp., Koch p. 934, n. 2, Bert. p. 571, n. 2. *Festuca littoralis* Gerard (L.) Fl. Gall. Prov. MNS. pro ed. 2; *Æ. pungens* Koch C. ex Gris. apud Ledeb. Ross., *D. maritima* Wulf. Nor. (f. f. 1804). Schrad. Germ. (1806). Flor. Graec. Sibthorp. C. 1, p. 63, t. 80, Schrad. Fl. Germ. p. 313, n. 2, t. 6, f. 1, Reichb. Icon. C. 11, t. 59, f. 1520, Lamk. Ill. t. 45, f. 5, Host Gr. A. 4, p. 16, t. 28, sed caryops. male antice sulcat. observat Bert., Cavan. Ic. descr. 2, p. 23, n. 138, t. 126, sed racemus ovatus. G. Bauh. Theatr. col. 16, 17 fig., Pluk. Phytogr. t. 33, f. 4 mihi dubia.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In littore orientali.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, diebus 12 Jul. 1851 et 24 Aug. 1846.

Bauhiniana prolatione tam pro hac specie, quam pro *Sporobolo pungenti* usus est Bertoloni: ego ad *Æ. littoralem* eam detineo, quamvis descriptio, figura et locus, dum praelationis probabilitatem non auferunt, omnem certitudinem non inferunt. Dixi locum etiam, nam plantam ex agro Monspeliensi a Salzmann prope *Perols* lectam se accepisse declarat G. Bauhinus, quo loco et *Æluropus* noster et *Sporobolus pungens* ambo proveniunt. Laudavit Bauhinum G. ad nostram speciem Gerard, Fl. Gall. Prov. p. 92, n. 12. Videtis insuper Bertoloni (l. s. c.) prius G. Bauhini Theatrum, secundo loco Prodromum citavisse.

Poa L. reformata a Neotericis. Contra putata genera *Eragrostidem* et *Megastachyam*, huc rectius reducenda, cf. Meyer (G. Fr. W.) Primit. Fl. Essequab. (1818) p. 76.

SECTIO 1.^a ERAGROSTIS PAL. BEAUV.

Poa Eragrostis (Caesalpini) Cav. Ic. descr.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 108, n. 277, De Plants. l. 4, c. 58, p. 186. Bert. p. 554, n. 20 et V. 10, p. 460. P. megastachya Koel. et P. Eragr. Gaud. 1, ns. 185, 186, DC. Dub. p. 525, ns. 20, 21. Eragrostis megastachya Link et E. poaeoides Pal. Beauv. (vix), Koch p. 924, ns. 1, 2, Parl. Fl. Ital. 1, ns. 226, 225; Ambr. Fl. Tir. austr. ps. 127-8, ns. 89, 90, Willk. Lang. Pr. ns. 369, 370. Briza Eragrostis L. La Peyr. Herbr.; B. Eragrost. et B. exanthemos Gerard (L.) Gall. Prov. MNS. pro ed. 2; P. Eragrostis Benth. Cat. (sed exclusa P. pilosa DC.); Briz. uncialis et Br. sexagentiflora Chaix Herbr., ex Timb. Cav. Ic. descr. p. 63, n. 101, t. 92 locust. lats.; Flor. Graec. Sibthorp. C. 1, p. 57, t. 73, Host Gr. A. 4, p. 14, t. 24 et 2, p. 50, t. 69 locusts. angusts., Schreb. Gram. p. 81, t. 38 et p. 83, t. 39 angust. Krock. Fl. Siles. p. 148, t. 27 lats., Elliot South Car., Georg. p. 165, t. 10, f. 1. Reichnb. Icon. C. 11, t. 91, fig. 1661-2, Scheuchz. Agrostgr. p. 194, n. 1, t. 4, f. 4 major et p. 192, n. 4, t. 4, f. 2 minor Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spic. f. ns. 36, 37. Clus. Hisp. 499, 500, Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 218, f. 1, Lob. Obs. p. 11, f. 1, Icon. t. 7, f. 2, Dod. Pempt. p. 561, f. 4, Tabern. Krtb. p. 518, f. 2, Icon. t. 204, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 25, Barr. Icon. t. 743 major et t. 744 cur non? et t. 43, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 204, t. 6, f. 52.

⊙ Flor. Jul. in Autumnum. Fruct. ab Aug. in finem anni.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Sibur*, die 26 Sept. 1844; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 20 Sept. 1853. Habeo a Deville ex *Vic*.

Mecum olim (Jun. 1843) confabulabatur Parentau, domi *St. Béat*, de odore hircino hujus plantae, cujus observationem exactam esse ego met confirmavi in *Sobrarbe*, die 13 Sept. 1850, ad *Martres*, die 28 Aug. 1852; ad *Toulouse*, die 15 Sept. 1852. Odorem hunc laeviozem alibi percepi (ad *Bagnacavallo*); istum *filicinum* declararunt Cupani Hort. Cath. p. 86, Gaud. l. c. p. 231 Obs.

Plurimis in locis variabilem speciem esse constitui, potissimum vero ad *Olot*, eam examinavi, vidique spiculas latitudine, florum numero, vaginis glabris aut parce pilosis ludere; et insuper, glumis corollinis apiculatis, aut tantummodo emarginatis; scilicet quod nervus medius paleae interdum emarginaturam superat, alias in illius termine manet. Quam notam, ceu specificam, natura invita, adhuc receperunt Koch, Parlatore, Kirschleger.

Caryopsides specificae distinctionis notas offerre declarat Duv. Jouv. apud Bill. *Annot.* (1855) p. 162: illius observationes sero ad nos pervenerunt, dum eas pensari trutina occasio defuit.

Sum ego quidem persuasus una cum hac specie conjungi debere *Brizam Eragrostidem* L. Primus forte hujus rei suspicionem concepit Jacquin *En. Stirp. Vindob.* (1767) p. 16, qui scripsit: « *Poa Eragrostis*

L. variat spiculis quindecimfloris et vigentifloris saepe in eadem panicula. An eadem cum Briza Eragrostide? » Cito Linnaeus, Mant. alter. 1771, p. 325, de legitima stirpium differentia dubitavit. Palam mihi est Hallerum utramque formam pro statu vel majore vel minore ejusdem speciei habuisse in Fl. Helv. 2 (1768), n. 1450, quem Reichardt, Syst. pl. p. 188, n. 11 et p. 195, n. 5 et cum eo Gilibr. Syst. pl. Eur. ps. 88, 92, ns. 11 et 5, Sp. pl. p. 392, n. 24 et p. 405, n. 7, ad utramque stirpem, *P. Eragr.* et *Br. Eragr.*, citarunt! Vacillarunt alii, donec solemniter Cavanilles, Ic. Descr. c. 1791, scripsit: « *In unam conjungo Poam et Brizam Eragrostidem L.* », asserens vidisse se spiculas variare 10-26-floras. Post eum Smith expresse declarare: « *Poa Eragrostis L. et Briza Eragrostis L. nonnisi flosculorum numero inter sese differunt.* » Et hoc judicium sustinuerunt vel laudarunt Lanfossi *Sagg. Stor. Natur. Mantov.*, Fauché *Morée*, Bertoloni in litteris ad Schultes, inque Fl. Ital., Desf. Cat. hrt. Par. 1829, p. 21, Coss. *Germ. Fl. Par.* 2, p. 641, n. 1, Facchini, *Observ. apud Ambr. Fl. Tir. austr.* p. 823, n. 13, Asa Gray *Man. bot. North Amer.* ed. 2, p. 563, n. 2, iterum ed. 5, p. 631, n. 2, Trinius, Meyer C. A., Steudel.

Obstant, inter praestantiores botanicos, Schrader *Germ.*, Gmelin *Fl. Bad. Als.*, Host *Gram. et Austr.*, Link *Hrt. Berol.*, Gaudin *Helv.*, Palis. *Beauv. Agr.*, Wulfen *Noric.*, Kunth *En. pl.*, Meyer *Hanov.*, Gussone *Sicil.*, Visiani *Dalm.*, Godet *Jur.*, Grenier *Jur.*, Boiss. *Voy. Esp.*, Koch *Syn.*, Reichenbach *Excursr. et Icongr.*, Duv. *Jouve*, *Parlatore Ital.*, *Kirschl. Vog. Rhén.*

Poa pilosa (Barrelieri) L. Sp.

Barr. *Icon.* t. 44, f. 2, *Obs.* p. 111, n. 1247. Bert. p. 552, n. 19, Gaud. 1, n. 187, DC. *Dub.* p. 525, n. 22. *Eragrostis pilosa* Pal. *Beauv.*, Koch p. 925, n. 3, Willk. *Lang. Pr.* n. 374. La Peyr. *Herbr. et P. Eragrostis* La Peyr. *Herbr.*; *P. Eragrostis* Vill. *Dauph. t. Gater. Montaub. et Herbr.*; *P. verticillata* Cav., Kunth, ex Benth. *Hongkong.*; *P. Linkii* Kunth, quoque, ex As. *Gr. Man*; *P. pectinacea* Michx. *Amer.*, *P. tenella* Pursh *Amer.*, ex Darl. *Cestr. Cav. Ic. Descr.* 1, p. 63, n. 102, t. 93, Host *Gr. A.* 2, p. 49, t. 68, Pal. *Beauv. Agr. t. 14, f. 11, Reichnb. Icon. C.* 11, t. 91, f. 1659-60, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 193, n. 5, t. 4, f. 3, Mont. *Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiclr. f. n. 41, As. Gray Man. Un. St.* ed. 5, t. 10, f. 7 spiclr., fl.

☉ Flor. Æstate. Fruct. Aug. Oct.

Legi in Pyr., Cantabr. ad *Sibur*, die 26 Sept. 1844. Habeo a Deville lectam inter *Tarbes* et *Vic.*

Iconem Plantinianam ad superiorem speciem absque haesitatione aliam, ad hanc potius adducendam censet unus Courtois, a quo plane discedimus.

SECTIO 2.^a POAE GENUINAE.

Poa annua (Dodonaei) L. Sp.

Dod. *Cruydb. fol.* (p.) 890, ex Kickx. *Fl. Brux.* n. 111. Koch p. 926, n. 3 et p. 1029, Bert. p. 529, n. 9 et V. 7, p. 617, Gaud. 1, n. 193, Nees ab Esenb. *Fl. Afr. austr. illustr.* p. 378, n. 1, Kunth *En. pl.* 1. *Suppl.* p. 296, n. 591, DC. *Dub.* p. 524, n. 13, Willk. *Lang. Pr.* n. 353. La Peyr. *Herbr. et Agrostis serotina?* La Peyr. *Herbr. partim*; *P. ovalis* Tin. *Sicil. rars.*, ex Bert. et Parlat., praeteriente Gussone. *Engl. Bot.* v. 16, n. 1141, Knapp *Gr. Brit.* t. 52, *Curt. Fl. Lond. ed. Grav.* V. 2, t. 16, Host *Gr. A.* 2, p. 46, t. 64 et 4 p. 16, t. 27 supin., Sv. *Bot.* v. 2, t. 126, *Fl. Batv.* v. 1, t. 51, *Fl. Dan.* t. 1686, Berger. *Phytonomat.* p. 55 cum tab., Leers. *Fl. Herbor.* p. 29, t. 6, f. 1, Kunth s. c. t. 23, f. 2 fl. anal., *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 82, f. 1621-2, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 189, n. 1, t. 3, f. 17 E et Pr. p. 20, t. 3, f. 2, de qua egit in *Agr.* p. 190, n. 2 figura repetita, aut non, secundum exemplaria. *Dod. Pempt. ed.* 1, p. 550, f. 1, ed. 2, p. 560, f. 1, Lob. *Icon.* t. 1, f. 1 ead., *Tabera. Krtb.* p. 519, f. 2 fig. *supr. extr.*, nec *Ic.* t. 207, f. 1 (quae *Krtb. Ibid.* f. 3, ut citant), G. *Bauh. Theatr.* col. 30, 31 f. *Moris. Hist. pl. Oxon.* 3, s. 8, p. 201, t. 5, f. n. 21, *Germ. Emac.* p. 3, f. 2, *Dalech. Hist. pl. Lugd.* p. 422 f. *infr.*, J. *Bauh. Hist. pl.* 2, l. 18, p. 465, f. 1 et 2?

☉ Floret et fructificat per totum ferme annum.

Legi in Pyr. Arag. ad *Torla*, die 3 Aug. 1850; in scopulo maritimo ad *Hendaye*, die 16 Maj. 1879. Specimina ex *Hendaye* praestant panicula violacea.

Poa supinam bonam speciem, perennem non annuam, cum Facchini, sustinet Ambrosi *Fl. Tir. austr.* p. 110, n. 75. Sed haec, forte, potius erit Panzeri apud Sturm planta, quae *P. minor* Gaud., nec Schraderi species: cf. de illa Gaud. n. 202, Parl. *It.* n. 202, Andrs. Gram. Scand. p. 44 sub n. 9, Reichnb. Icon. C. 11, t. 82, f. 1623.

Locum Tabernemontani, quem respui, ad *Festucam rigidam* potius afferrem.

P. minor Gaud., a Lange cum Willk. Pr. n. 354, indicatur in quibusdam Pyrenaeorum mediorum locis; ego eam non percepi. An *P. laxa* Langeo fucum fecit?

***Poa laxa* (Scheuchzerorum) Haenk. Sudet.**

Scheuchz. (J. J.) *It. alpin.* 6 (1707), p. 457, t. 6, f. 16, Scheuchz. (J.) *Agrostgr. Pr.* (1608) p. 19, t. 4, f. 2. Koch p. 926, n. 4, Bert. p. 532, n. 40 et V. 3, p. 581, lin. 1 seq., Gaud. 1, n. 201, Gmel. *Fl. Bad. Als.* 1, p. 179, n. 123, DC. *Dub.* p. 524, n. 14, Willk. *Lang. Pr.* n. 355, Andrs. Gram. Scand. p. 44. *P. alpina* La Peyr. *Herbr.*, partim; *P. minor* Gaud. ex Chaubrd. *Tetrad.* (1853) p. 9, quod denegatur: sed forte huc *P. minor* Lang. Willk. Pr. n. 354; *P. tristis* Trin. ex Griseb. apud Ledb. *Ros. Engl. Bot.* v. 16, n. 1123, Host *Gr. A.* 3, p. 11, t. 15, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 84, fig. 1630-1. Sturm *Heft* 29, *Fl. Dan.* t. 2342, Roem. *Fl. Eur.* fasc. 13, n. 3, Andrs. l. c. t. 5, f. 48. Scheuchz. *Agrostgr.* p. 163, n. 5, cum fig. Pr. in quibusdam exemplaribus.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In Pyr. medior., orientaliumque editioribus.

Legi in Pyr. Catal. supra *la Virgen de Nuria*, vulgo *el Col de Nuria*, summa Valle *d'Eynes*, die 14 Aug. 1836. Observavi *au Port de Venasques*, *de la Picade*, *d'Oo*; inque editioribus supra *Setcasas*, *a Caranzà* et *au mont Llaurenti*.

Regel, qui ad extremas ac minus attendendas sententias nos assuevit, solemnem hanc et optimam speciem, validissimisque characteribus fultam, inter varietates *P. nemoralis* comprehendam esse contendit, *Act. hrt. Petrpl.* 7 (1881), p. 614.

***Poa bulbosa* (Dalechampii) L. Sp.**

Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 427, f. 1. Koch p. 927, n. 8, Bert. p. 534, n. 12 et V. 3, p. 581, Gaud. 1, n. 195, DC. *Dub.* p. 523, n. 8, Willk. *Lang. Pr.* n. 361, Anders. Gram. Scand. p. 46. La Peyr. *Herbr.* et *P. divaricata* La Peyr. *Herbr.*; *P. Pasqualii* Heldr. *pl. exsicc.* ex Parl. *Ital.*; *Holcus muticus* Kunze *Flora* 1846 ex Willk. *Revis.* 1859. confirmatus in Pr. c.; *P. alpina* var. *Quibusd.* *Engl. Bot.* v. 15, n. 1071, Knapp *Gr. Brit.* t. 53, *Fl. Dan.* t. 2606 (vivipr.); Host *Gr. A.* 2, p. 47, t. 65 luxur. Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 81, f. 1619-20, Krock. *Fl. Siles.* p. 138, t. 25, Vaill. *Bot. Par.* p. 91, t. 17, f. 8 opt., Scheuchz. *Agrostgr.* p. 211, n. 1, t. 4, f. 13 A, B, C, Andrs. l. c. t. 5, f. 50. G. *Bauh. Pr.* p. 6 figr. inter., *Theatr. col.* 32 (pl. v. vivipr.); Moris. *Hist. Pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 300, t. 5, f. 14 mala. Barr. *Icon.* t. 272 et t. 703, f. 1, 2.

♂ Flor. Vere. Fruct. abeunte Jun., Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 3 Maj. 1845. Habeo a Deville e Valle *Ossau* et aliunde lectam per Pyr. septr. medios.

Figura Matthioli p. 999 praetermittitur quia mala est, nisi potius fictitia declaranda. *P. alpinae* varietatem fecerunt quidam et Meyer *Fl. Hanov. excurs.* p. 650, n. 2: hac per motus sententia Anderson specierum comparationem instituit exposuitque, *Pl. Scand. Gram.* p. 46.

Lapsu calami annuam indixit speciem Retz *Scand. Pr. ed.* 2, n. 119, absque emendatione.

Poa alpina (Schwenckfelti) L.

Gr. arundin. 5 Schwenckf. Stirp. fossil. Siles. Catal. (1601) p. 95. Koch p. 927, n. 9, Bert. p. 527, n. 8 et V. 5, p. 602 et 7, p. 616, Gaud. 1, n. 194, DC. Dub. p. 524, n. 15, Willk. Lang. Pr. n. 360, Anders. Gram. Scand. p. 45. La Peyr. Herbr., partim; et *P. laxa* La Peyr. Herbr. et *P. concinna*? La Peyr. Herbr.; *P. Bivonae* Guss. Sicil., ex Bert., immutata a Parlatores, sub cuius nutu Gussone edidit: cf. Si. Syn. p. 99, n. 8; *P. pumila* Host? Engl. Bot. v. 14, n. 1003, Knapp Gr. Br. t. 50 et t. 117, Fl. Dan. t. 807, Host Gr. A. 2, p. 49, t. 67 et p. 48, t. 66 et p. 11, t. 16 pl. luxur., Sturm Heft 29, Reichnb. Icon. C. 11, t. 83, fig. 1624-28, Balb. Misc. bot. p. 12, t. 5, f. 1, Scheuchz. Pr. p. 20, t. 3 et Agr. p. 186, n. 4 et p. 212, n. 3, t. 4, f. 14, Andrs. l. c. t. 5, f. 49. Cupan. Panph. 1, t. 207.

♂ Flor. Jun. Aug. Fruct. Jul.-Sept. In editioribus.

Legi in Pyr. septr. aurigr. sub *le Mont Llaurenti* et ad *Artunan*, diebus 9 et 6 Aug. 1843. Habeo a Deville ex *le Lac de Migouelou*. Observavi au *Cirque de Gavarnie*, au *Port de la Picade*, in montibus supra *Luchon*, au *Cagire*, al *Col de Marcadu*, supra *Sallent*, en *la Peña de Uruel*, in *Sierra de Guara* ad summitatem, a *Caranzà*.

P. alpina Lowe Brit. Grass. p. 125, t. 39 f. infer., videtur mihi potius *P. bulbosa prolifera*, quam *P. alpina*, tametsi hanc quoque viviparam in Anglia reperierint.

Poam Bivonae Siculor. hic ex Bertoloni retuli; illam ad *P. insularem* suam, cum *P. alpina* Guss. et Bertoloni, partim, acclamat Parlat. Fl. It. n. 197. Inde surgit species, quae mihi admodum dubia evenit, ex quo *radicem repentem* in communi quoque *P. alpina* aliquando dari credo, ut me monent quorundam auctorum descriptiones; cf. Wahlenb. Fl. Lapp. n. 62, Schultes Syst. Vegtb. Mant. V. 2, p. 302, qui citat plantam Lapponicam a Laestadio ad *Virihjaur* observatam, in qua radix aliquando stolonifera occurrit; Ambr. Fl. Tir. austr. p. 115, n. 79 radicem fibrosam vel subrepentem describit.

Poa nemoralis (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 1, n. 1, Theatr. col. 11, n. 2 est forma coarctata (DC. Fr. Suppl.) ex Hagenb. Fl. Basil. p. 19, n. 11. Koch p. 928, n. 11, Bert. p. 544, n. 16, Gaud. 1, n. 192, DC. Dub. p. 524, n. 12, Drej. Fl. exc. Hafn. n. 100. *P. nemor.* et *P. Feratiana* Boiss. Reutr. Pug.?, Willk. Lang. Pr. ns. 357, 358, forte cum *P. flaccidula* Boiss. Reut. Pug., Ibid. n. 359. La Peyr. Herbr. et *Aira miliacea* Vill., La Peyr. Herbr. et *Melica uniflora* La Peyr. Herbr., quoad specimen unum; et *Aira alpina* Herbr. La Peyr., partim; et *Milium effusum* La Peyr. in Herbr. Mar-h., ex Timb. et Lor.; *Poa monilifera* Chaix. Herbr. ex Timb. (pl. gracil.); *P. glauca* Pesn. ex Lloy Loir. infr., *P. rariflora* Desf. Cat. hrt. Par. (1815, 1829), Kunth En., ex Schlecht. in Linnaea T. 24 (1851), n. 651; *P. depauperata* Kit., *P. Kitabelii* Kunth En., ex Griseb. Sch. It. Hungr. n. 308 confirmante Neilr.; *Aira elodes* Brign. Fasc., ex Parlat. Ital. (contra Bertoloni, qui ad *P. fertilem* traxerat); *P. Parnellii* Bab., Timb. (e Mongarry). Engl. Bot. v. 18, n. 1265 et v. 24, n. 1720 glauc. et Suppl. v. 4, n. 2916 et 2918 var., Knapp Gr. Brit. t. 58 et t. 56, Fl. Dan. t. 749 et t. 750 palustr. confirmata a Drejer. et t. 964 glauc., Host Gr. A. 2, p. 51, t. 71, Leers Fl. Herbor. p. 29, t. 5, f. 3 et t. 6, f. 2, ex Koch credo; Reichnb. Icon. C. 11, tabs. 86-7, f. 1638-40 et f. 1641-2-3-4; et f. 1645 palustr. ista mihi dubia, Scheuchz. Agrostgr. Pr. p. 18, t. 2 et Agr. p. 164, n. 2, p. 180, n. 4 absque propria fig., Scheuchz. (J. J.) It. alpin. 2, p. 135, n. 45, t. 18, f. 3 (rarifl.); Vaill. Bot. Par. t. 17, f. 5, cui speciei melius? Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. speculr. n. 12, Fl. Batv. v. 15, t. 1189.

♂ Flor. Jun.-Aug. Fruct. per Æstatem. In montanis sylvaticisque potissimum.

Legi in Pyr. septr. aurigr., *Donezan*, ad *Mijanes* et sub *Barbughiera*, diebus 3 et 4 Aug. 1843; sub *le Port de Canfranc* contra *Paglietta*, *Vallis d'Aspe*, die 14 Aug. 1858. Habeo a Deville ex m.^o *Lhieris*, ex *Gavarnie* et ex *Visker*: e *Valle d'Eynes* et ex *Costabona* a Massot.

Inter gramina europaea una e maxime variabilibus speciebus: at tamen habitum faciemque propriam servans; saltem illam sub diversis formis ego illico recognoscere assueveram.

Palea exterior ultra medium exquisite ciliata, in Pyrenaeis conspicitur.

Floccum lanugineum in basi flosculorum non vidi in plurimis observatis individuis pyrenaeis: eandem observationem ad specimina italiana protulit Bertoloni l. c. p. 550.

Poa miliacea Vill. a Bertoloni citata, p. 545 convertenda est in *Airam miliaceam* Vill. *P. caesia* Zetterst., *Pl. vasculrs. Pyr. principls.* n. 1385, longe a Smithiana, varietas potius hujus *P. nemoralis* judicaretur.

P. Feratiana Boiss., Reut. Pug. pl. nov. Afr. bor., Hispan. austr. (Genève 1852) p. 128, ex sylva *Iratiانا* Pyr. occid., loco *Ereca-Idorra*, mihi sese offecit ceu varietatem, vel formam *P. nemoralis*, adeo parum mihi est copia florum diminuta in spiculis (unde falsae quorundam *Airae!*), tam improbabilis mihi est illa gluma inferior uninervis: et ligulam quidquam magis elongatam nihil facio, ex quo ista non semper in eodem limite brevitatis manere nos docet Smith, *Engl. Fl.* p. 129, in sua *P. glauca*, quae ceu varietas *P. nemoralis* recognita et admissa est, etiam a Kunth, *En. pl.* 1, p. 354, n. 182 η . *Feratianam* nuncuparunt, quia primus stirpem distinxerat Ferat, aut Feret, nomine *P. biflorae* in Herbr. Fauché (extante jam *P. biflora* Retz. Ind. or. indigena). Item *P. flaccidula* eorundem scriptorum characterem distinctionis validum secum non fert, quin potius diceretur planta delicatula et quasi valetudinaria: considerate illam *ligulam elongatam fissam* et *flores undique breviter et adpresse pubescentes*.

Graciliorem plantae statum offert figura *Flor. Dan.* t. 750 (nomine *P. palustris*), ut recognitum est ab Hornemann (1827), confirmatum a Drejer, *Fl. excursr. Hafn.* (1838) p. 35, n. 100.

P. rariflora Desf. *Cat. hrt. Paris.* p. 21 et p. 387, Kunth *Revis. Gram.* 2, p. 473, n. 150, *En. pl.* 1, p. 354, n. 187, Galliae indigena dicta, libentissime a me quoque cum Schlechtendal accipitur pro varietate *P. nemoralis*. Video in ea formam accedentem potissimum *P. montanae* Parnell, *Grass. Brit.* p. 86, n. 58, t. 39, cui proxima etiam est *P. Parnellii* Babingt., *Engl. Bot. Suppl.* v. 4, n. 2916. Caeterum ego firmiter credo, putatas Anglorum species (cum ipsius Smithii *P. glauca*) *P. Balfouri*, *montanam* et *Parnellii*, postremis hisce annis clamatas, lusus, vel formas tantum *P. nemoralis* referre, et laetor in eandem ac Hooker et Arnott sententiam me incidisse. Sed, ad Desfontaines revertendo, graviter reprehendendi sunt Floristae galli, in primis vero Godron et Grenier, qui Desfontainesii stirpem penitus ignorarunt.

Ad penitiorem speciei notitiam cf. imprimis Gaud. *Fl. Helv. c.*, Spenn. *Fl. Friburg.* 1, p. 128-30, Wimm. *Grab. Siles.* n. 144, Parlat. *Fl. Ital.* 1, p. 359 *Observ.*, Koch l. c., Mey. *Fl. Hanov. excurs.* (1849) p. 651-2, Godet *Fl. Jur.* p. 811, Hook. et Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 553, n. 15, Anders. *Gram. Scand.* p. 41, n. 7.

Poa Chaixii! Vill.

Vill. *Fl. Delphinal.* ed. a Gilibr. (1785) p. 7, Duv. *Jouv.* in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 10 (1863), p. 78 et p. 80, *Gren. Jur.* p. 910. *P. sudetica* Haenk. *Sudet.*, Koch p. 930, n. 13, Bert. p. 550, n. 18 et V. 3, p. 582, Gaud. 1, n. 182, DC. *Dub.* p. 524, n. 17, Willk. *Lang. Pr.* n. 366. *P. sudet.* La Peyr. Herbr.; *P. Willemetiana* Godfr. apud Willem. *Phyt.* p. 86; *P. montana* Delarbr. *Auvergn.*; *P. sylvatica* Vill. *Dauph.* (non Pollich); *P. trinervata* DC. (non Ehrh.). Vill. *Fl. Dauph.* 2, p. 128, n. 11, t. 2, Haenk. *Sudet.* p. 120, t. 13, in *Mém. Soc. R. Sc. Bohem.* (1791). Host *Gr. A.* 3, p. 9, t. 13, Lorey. *Dur. Fl. Côt. d'Or* 2, p. 1008, t. 7, *Fl. Dan.* t. 1924, Spreng. in *Mém. Acad. St. Pétersbrg.* T. 2 (1810), p. 302, t. 8, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 90, f. 1657-8 et f. 1656 hybrid.

♂ *Flor.* Jun. Jul. *Fruct.* Aug. In editioribus Pyrenaeor. mediorum, praesertim.

Legi in Pyr. septr. med. ad *Medassolles*, die 25 Jul. 1838.

De hujus speciei historia, vel de hujus synonymis, cf. potissimum Duval Jouve s. c. ps. 77-9. Ipsam *P. hybridam* Gaud., quidam hujus varietatem volunt, Mey. Hanov., Trin. Act. Petrpl. 6, Griseb. apud Ledb. Ross.; cf. quoque God. *Jur.*, Kirsch. *Vog. Rhén.*, Anders. Gram. Scand. p. 38.

Poa trivialis (Tragi, Caesalpini) L. Sp.

Trag. St. h. p. 678 fig., Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 103, n. 260, De Plants. l. 4, c. 58, p. 186. Koch p. 930, n. 15, Bert. p. 538, n. 13 et V. 3. p. 581 et 582-3, Gaud. 1, n. 205, DC. Dub. p. 523, n. 9, Willk. Lang. Pr. n. 365. *P. serotina* La Peyr. Herbr. et *P. pratensis* La Peyr. Herbr., partim *P. stolonifera* Mühl. Cat., ex Beek Bot. et Darl. Cestr.; *Carex* Tragi Dalech. Engl. Bot. v. 15, n. 1072. Knapp Gr. Brit. t. 54, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 14, Fl. Dan. t. 1685, Sv. Bot. v. 2, t. 88. Host Gr. A. 2, p. 45, t. 62, Fl. Batv. v. 3, t. 161, Leers Fl. Herbor. p. 28, t. 6, f. 5, Hoffm. (G. Fr.) Fl. Allmgn. (1800) t. 10, Reichnb. Icon. C. 11, t. 89, f. 1653-55, Scheuchz. Agrostgr. p. 177, n. 2, t. 3, f. 17 A, Mont. Bon. Pr. tab. loc. spiculr. n. 14, Lob. Icon. t. 3, f. 2 ead., Dod. Pempt. ed. 1, p. 551, f. 2, ed. 2, p. 561, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1007, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 28 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 201, t. 5, f. n. 18, Gesn. Op. bot. ed. a Schm. tab. lign. 2, f. 16 inter., A?

♂ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jun. Aug.

Legi in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 6 Jun. 1845; in Pyr. Catal. maritim. Valle de *Aro*, die 6 Jun. 1860. Habeo a Deville lectam inter *Tarbes* et *Soues*.

Legi specimina luxuriantia, peculiariter ea quae eduxi e Valle de *Aro*, quae non parum similitudinis offerebant cum *P. palustri* (Scheuchz.) L. Syst. et Sp., Fl. Dan. 13, t. 2166 (non t. 750), Host Gr. A. 3, p. 10, t. 14, de qua specie cf. Duv. Jouv. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 9 (1862), ps. 453-6, nec non Andrs. Gram. Scand. p. 40, n. 6. Eadem, forte illa sunt, quae pro *P. fertili* Host (e m.° *Argelès*) denuntiata sunt a Timbal, *Albrs. or.* p. 31.

Citavi iconem Plantinianam, de qua parum persuasus moror, quum aliquid *Catabrosae aquaticae* offerre mihi videatur: alii dubitarunt num ad *Miliarium effusum* spectaret. Bauhinus me duxit ad *Gram. vulg. cognit.* Trag. St. h. p. 678.

Poa pratensis (Lobelii) Sm. Fl. Brit.

Lob. Cruydb. p. 6, Koch p. 931, n. 16, Bert. p. 542, n. 15 et V. 7, p. 617, Gaud. 1, n. 206, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 297, n. 593, DC. Dub. p. 523, n. 11, Willk. Lang. Pr. n. 364, Andrs. Gram. Scand. p. 34, La Peyr. Herbr. partim et *P. trivialis* La Peyr. Herbr.; *P. brevifolia* Pesn., ex Lloyd Loir. infr.; *P. Nymanni* Tin. ex Bert., confirmata a Parlat.; *P. costata* Hornem. Fl. Dan. t. 2402, ex Liebmann; *P. viridis* Muhl. Cat. (cum Gilib.), ex Darl. Cestr., *P. alpina* Brongn. apud Duperry Voy., fide Desv. apud Gay (Cl.) Fl. Chil.; *P. Hohenackeri* Trin., ex Gris. apud Ledeb. Ross.; *P. reptans*, *P. proserpa* et *P. serpens* Wulf. Nor., ex Fenzl. et Graf., cum *P. heterophylla* Ejusdem Engl. Bot. v. 14, n. 1004 ex Koch et Blytt, imo ex ipso Sm. Engl. Fl.; Engl. Bot. v. 15, n. 1073 et n. 1004 subcaerul., Knapp Gr. Br. t. 55, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 15, Kunth l. c. t. 23, f. 3, Host Gr. A. 2, p. 44, t. 61, Vill. Cat. pl. Jard. Strash. p. 71, t. 2, Leers Fl. Herbr. p. 27, t. 6, f. 3, Fl. Dan. t. 1444 et t. 2402 reapse mihi quidem varietas videtur; Schk. Handb. t. 13, Reichnb. Icon. C. 11, t. 88, f. 1648-52, Scheuchz. Agrostgr. p. 180, n. 5 et p. 178, n. 3, t. 3, f. 17 B, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 9, Andrs. l. c. t. 4, f. 40, Lob. Ic. t. 1, f. 2, Dod. Pempt. ed. 1, p. 550, f. 2, ed. 2, p. 560, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 30, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 201, t. 5, f. 19.

♂ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstatem.

Legi in Pyr. septr. aurigr., *Donezan*, ad *Mijanes*, die 31 Jul. 1843; in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 16 Jun. 1845. Habeo a Deville ex le *Campanaou d'Oncide*.

Putatum characterem de *vagina suprema folio suo multo longiore* (Koch) in Pyrenaeis constantem non reperii. Floccus lanugineus involvens flosculos non est adeo *copiosus* (Bertoloni), quin imo saepe *parcus*. Culmi obscure compressi. Folia planiuscula.

Legi ad *Jaca* varietatem luxuriantem, quae accedit formae *hybridae* (Gaud.?) *P. Chaixii*, sed brevioris densioreque panicula statim ab hac dignoscenda. Strictius mea planta est proxima varietati *latifoliae P. pratensis*, Reichnb. f. 1650. In hac a me lecta varietate fasciculi foliorum sterilibus plano compressi in viva etiam planta conspiciuntur (*P. pratensis anceps* Gaud.); quae nota *Poae Chaixii* et *hybridae* peculiaris praedicatur a Koch, Syn. ed. 2, p. 930, n. 14: sed ego hoc idem reperiri in communi *P. pratensi*, ut dixi, et in aliis speciebus expertus sum. Insuper vaginae inferiores praecipue ancipites et culmi in luxuriantibus individuis *P. pratensis* manifeste ancipites apparent, quos in pauperioribus individuis quidem digitorum attactu sive exploratione tales reperies. Quapropter illa nota de culmis teretibus in *P. pratensi* a quibusdam adhuc adhibita, ceu falsa admittenda erit.

Icone Plantiniana cum quibusdam pro *P. compressa* utere fugio.

Poa cenisia Allioni!

All. Auctr. ad Flor. Pedem. p. 40, n. 2209*. Ramond. Pic du midi n. 71, Bert. p. 533, n. 11 et V. 2, p. 765, Koch p. 931, n. 17. DC. Dub. p. 524, n. 16, Fries Mant. 3, p. 5, n. 7. *P. distichophylla* Gaud. n. 198, Dulac Fl. Hauts. Pyr. n. 231. *P. setifolia* Zetterst. Pl. vasc. Pyr. principls. n. 1384? et ex eo Willk. Lang. Pr. n. 356. *P. caesia* Benth. Cat.? Bellard. Append. ad Flor. Pedem. p. 9, t. 1 f. inter., Host Gr. A. 4, p. 15, t. 26, Sturm Heft 86, Anders. Gram. Scand. p. 36, n. 2, t. 4, f. 41, Fl. Dan. t. 2529, Reichnb. Icon. C. 11, t. 84-5, fig. 1632-3-4, Sv. Bot. v. 10, t. 704, ex Anders.

♀ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editioribus Pyr. medior., oriental., solo calcareo.

Legi in Pyr. Catal. supra *Setcasas* l. d. *el Conclos de la Llosa*, sub *el Canmagre*, die 3 Aug. 1846. Observavi in Pyr. Arag. supra *Balnea de Panticosa* et *au Port de Venasques*. Demonstravit mihi Viguier plantam lectam supra *Gavarnie*. Locum *Canau* ex Miégev. citat Dulac, *le Llaurenti* Timbal.

Radix interdum absolute fibrosa apparens; sed planta caespitosa crescens, dum inter saxa degit, repit et stolonifera fit. Folia disticha: vagina superior plerumque laminae longitudinem superat, sed non semper, ut dicit Koch. Et culmi, in ima parte potissimum, manifeste compressi sunt, itemve foliorum fasciculi, quamvis reapse modice.

Meam plantam primo pro *P. caesia* habueram; mox, visis speciminibus Cenisii, ad Allionii denominationem me contuli: obstetit Parlatore, in litteris mihi datis, die 6 Febr. 1857, scribens, videri sibi diversam ab Allionii stirpe: « *Principalmente per avere i rami delle pannocchie nati a cinque a cinque, o come si dice semiverticillati, non flessuosi, e più lunghi; per i fiori più piccoli, per la foglietta inferiore meno acuta, e per la ligula superiore più corta. Bisogna studiare la Sua pianta sopra molti individui, e vedere se tali caratteri sono costanti, ovvero, se per forme intermedie le due piante si congiungono insieme. Le mando un saggio della P. cenisia da me descritta, e che raccolsi nel Monte Cenisio.* » Specimen istud quidquid a Bellardiana figura recedit (quam malam, non buona, declarat Parlatore, *Fl. Ital.* n. 200); et specimina nostra cum Bellardiana figura (quam coloratam habemus) adhuc minus conveniunt. Bertoloni quidem Bellardii figuram maledicere, *vix bonam* proclamans. Nolim in calamo relinquere, magnam inesse similitudinem meae plantae cum *P. caesia* Sm., *Eng. Bot.* v. 24, n. 1719 et Reichnb. Icon. C. 11, t. 85, f. 1635, ita ut vix ac ne vix opinionem dimittere queam, agi de una eademque specie.

Dum vidi figuram *P. altaicae* Trinii, apud Ledeb. Ic. pl. Ross. Atl. C. 3, p. 10, t. 225), in subalpinis et alpinis indicatam, illico plantam Pyrenaeorum de qua agimus recordatus sum, tanta inter hasce stirpes inest affinitas. Illa *P. altaica* simillima dicitur *P. asperae* a Gaud. Agr., quae pro eadem ac *P. caesia* Sm. recognita demum est ab ipso Gaudin in Fl. Helv. n. 197 et confirmata a Kunth, En. pl. p. 355, n. 188 sub *P. Gaudini* R. Sch., quam melius *P. Smithii* dixissent, aut *P. Allionii*, si confirmabitur, ei pertinere *P. montanam* All. Pedm. 2, n. 2199, quam e specimine Auctoris suae plantae adduxit Gaudin; dum Bertoloni, sub Balbisiana fide, ad varietatem *P. nemoralis* retulit.

Zetterstedti plantam sat fidenter e locis citatis, nec non e data ab eo descriptione adduxi. Iste *P. cenisiam* ex aliis induxit (n. 1390); et ejus *P. caesiam* (n. 1385) lusum *P. nemoralis* me existimare, jam dixi.

Item *P. flexuosam* Mut. Fr. 4, p. 76, n. 7 (cui iste citat Hostianam figuram a nobis s. c. et Reichnb. fig. 1633), quam in Pyrenaeis dubitanter ex Kunth (En. pl. 1, p. 350, n. 166) ille indicat, huic nostrae *P. cenisiae* reducendam esse cito suspicaveram; quando meam sententiam confirmari vidi ab ipso Mut. in T. 5 (dicamus) ubi *Suppl. final.* (1838) ps. 178-9.

Gaudin cum dubio refert *Poam* Halleri Helv. n. 1458, quam ego libentius relinquo. Planta ab Hallero breviter adumbrata est, alienisque a nostra farcta synonymis, licet dubiis. Bellardi, qui Hallerianum opus dono acceptum, nunc apud me, Linnaeanis nominibus auxit, locum illum ne minime quidem adnotavit.

Poa compressa (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 3, n. 4, Theatr. col. 17, n. 12. Koch p. 931, n. 18. Bert. p. 548, n. 17. Gaud. 1, n. 203, DC. Dub. p. 523, n. 7. Willk. Lang. Pr. n. 363. La Peyr. Herbr.; Schoenus compressus et *Carex compressa* Pourr. Herbr. Matr.; *P. Langeana* Reichnb., ex Mey. Hanov. et ex Parl. Ital., *P. polynoda* Parn., cum *P. subcompressa* Parn., ex Hook., Arn. Engl. Bot. v. 6, n. 365. Knapp Gr. Brit. t. 57, Host Gr. A. 2, p. 51, t. 70. Fl. Dan. t. 742. Fl. Batv. v. 8, t. 571. Leers Fl. Herbor. p. 29, t. 5, f. 4. Reichnb. Icon. C. 11, t. 85, f. 1636 et f. 1637 luxur. Vaill. Bot. Par. p. 91, t. 18, f. 5. Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spicul. n. 10. As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 10, f. 8 panicul. spicl.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Navarr. Valle *Aezcoa* supra *Villanueva* m.^o *Bombaina*, die 20 Jul. 1844. Habeo a Deville e *Barèges*. Observavi ad *Toulouse*, *St. Girons*, *St. Lizier*, *Tarbes*, *Ost*, *Oloron*, *Ustou*, *Salau*; ad *Tolosa* Cantabr. et infra.

Culmi per totum tractum, in rachide etiam, compressi. Specimina Pyrenaeorum a me observata carebant flocco illo lanuginoso, quo flosculos simul cohaerere in hac specie alibi alii viderunt, quemque ego non percipio in speciminibus Bononiensibus e m.^o *Paderno*; sed eos aliquando huc et illuc occurrere ne minime quidem dubitare velim.

Variat habitu contracto et elongato cum luxuriante panicula, secundum loca sicciora, humidiora et fertilia, in quibus vitam degit: nihilominus occurrunt interdum culmi utriusque formae ex eodem caespite, vel rhizomate. Rejicienda itaque est specifica distinctio *P. Langeanae*, formam luxuriantem praebentis, cujus figura illa est, quae datur a Reichenbach cum n. 1637 (per. err. 1657 imit. a Meyer Hanov.; alio errore citata a Koch n. 1647).

Placuerunt mihi s. c. prolationes G. Bauhini: alii et ex hisce Monti

noster, Koeler Gr., laudarunt *Gram. canin. vineal.* G. Bauh. Pr. p. 1, n. 1, Theatr. col. 11, n. 2.

Porro respuenda est figura Plantiniana, Dod. Pempt. p. 560, f. 2, a Courtois, D'Aivoine et Morren laudata, nobis *P. pratensis*.

Glyceria R. Br.

SECTIO 1.^a **GLYCERIA GENUINA**, sive **Glyceria** Link,

Festucaria Heister., ex Fabric. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2, p. 374.

Glyceria fluitans (Tragi, Lobelii) R. Br.

Trag. St. h. p. 682 Gram. anat. sine ic. Lob. Cruydeb. p. 14. Kunth En. pl. 1, p. 367, n. 3, Suppl. p. 303, n. 606, Gris. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 390, n. 1. *G. plicata* Fries et *G. fluitans* Koch p. 392, n. 23, Ambr. Fl. Tir. austr. 1, ns. 93, 94, Willk. Lang. Pr. ns. 344, 343. *G. plicat.*, *G. spicata* Guss. et *G. fluit.*, Parl. Fl. Ital. 1, ns. 220, 221, 222. *Poa fluitans* Scop., Bert. p. 518, n. 3 et V. 7, p. 615, Gaud. 1, n. 190, DC. Dub. p. 525, n. 24. *Poa fluit.* La Peyr. Herbr. et *Festuca loliacea* (1) La Peyr. Herbr., partim; *P. Barrelieri* et *P. spicata* Bivon., ex Guss. Sic.; *Gl. declinatam* Bréb. Norm., ego fidenter conjungo. Engl. Bot. v. 22, n. 1530, Knapp Gr. Brit. t. 45, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 24, Host Gr. A. 2, p. 55, t. 77, Pal. Beav. Agr. t. 19, f. 7, Leers Fl. Herbor. p. 35, t. 8, f. 5, Fl. Dan. t. 237 et t. 2403 et t. 2465 *plicat.*; Kunth s. c. t. 24, f. 2 fl. anal., Fl. Batv. v. 8, t. 601, Bruz Dissert. cum tab., Sv. Bot. v. 2, t. 102, Schk. Handb. t. 15, Schreb. Gram. p. 37, t. 3, Stillingfl. Miscell. t. 20, Plenck Ic. pl. med. T. 1, p. 26, t. 44, Reichnb. Icon. C. 11, t. 80, f. 1615 et C. 17, t. 79 *plic.*, Scheuchz. Agrostgr. p. 199, n. 1, t. 4, f. 5, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 35. Lob. Ic. t. 12, f. 2, Tabern. Krtb. p. 530, f. 1, Icon. t. 216, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 41, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 490 fig.; Loes. Fl. Pruss. p. 108, t. 21, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 183, t. 3, f. 16, Barr. Icon. t. 7.

♂ Flor.-Jun. Fruct. Aug.-Sept.

In statu *G. fluitantis* legi in Valle de Caroll, ad Porté, die 7 Aug. 1851; in statu *G. plicatae* Auctr., ad Gerona, die 17 Maj. ejusdem anni. Habeo a Deville lectam inter Tarbes et Vic.

In statu respondente *G. fluitanti* vidi culmos compressos, radicantes, plantamque in formam caespitis sese offerentem. Folia plicata, vaginas quidem cum culmis compressas; ligulas elongatas, laceras, acuminatas bifidas. Rachidum ramulos semicylindraceos striatos, scabridos. Glumas quoque scabridas. Saporem herbae dulcem expertus sum, gratum certe pecudi pabulum. Caryopsis gustu dulcis est *Gramen Mannae* Germanorum, apud Polonos prae illa *Oryzae sativae* praestantior: Jenae vocatur *Schwaden*, ibidemve venditatur in foro.

Profecto cum Bertoloni (It. 7, ps. 615-6) opinor e formis ejusdem stirpis species duplicavisse Gussonem, triplicavisse Siculos, suscepisse eos, quibus res novae maxime in deliciis sunt. Anderson, nimium Fries indulgendo, *G. plicatam* ceu propriam speciem recepit, Fl. Scand. Gram. p. 51, n. 2, t. 5, f. 55; sed, in p. 52 Obs. 1, fatetur se novisse formam inter *G. fluitantem* et *plicatam* intermediam. Oh quam alte Bromfieldum plausi: « *Gl. plicata* was one of those species which so abound in the pages of systematic botanists, but are ignored in the volume of Nature's own inditing. » Fl. Vect. p. 602, n. 2; cf. etiam Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 3, p. 33, fasc. 4, p. 52, Koschownikoff Fl. Tamb. n. 595, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, ps. 627-8, Sonder Fl. Hamb. p. 57. Ipse Fries antea, in Mant. 2, p. 6, n. 7, dixerat de *Gl. plicata*: « *Externa facies ita convenit, ut ejus (fluitantis) filia non potest non esse.* »

SECTIO 2.^a HYDROCHLOA Link

Panicularia Heister., ex Fabric. s. c. p. 373.

Glyceria spectabilis (Tragi, Lobelii) Mert. et Koch *Deutschl. Flor.*

Trag. Hist. St. p. 671 Lob. 9, Lob. Icon. t. 4, f. 1. Koch p. 932, n. 1. *G. aquatica* Sm., Kunth En. pl. Suppl. p. 303, n. 605. *Poa aquatica* L., Bert. p. 513, n. 1, Gaud. 1, n. 188, DC. Dub. p. 524, n. 18. *P. aquat.* La Peyr. Herbr.; *Catabrosa hydrophila* Link Gram. Eur. austr., vel *C. aquatica* Ejusd. Engl. Bot. v. 19, n. 1315, Knapp Gr. Br. t. 44, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 12, Fl. Dan. t. 920, Sv. Bot. v. 1, t. 30, Host Gr. A. 2, p. 44, t. 60, Fl. Batv. v. 4, t. 261, Leers Fl. Herbr. p. 26, t. 5, f. 5, Reichenb. Icon. C. 11, t. 80, f. 1614, Kunth s. c. t. 24, f. 1, Scheuchz. Agrostgr. p. 191, n. 3, t. 4, f. 1, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spic. f. n. 38. Tabern. Krtb. p. 529, f. 4, Icon. t. 216, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 38, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 201, t. 6, f. 25.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept.

In Pyr. septr. med. ad *Echez* communis dicitur a Dulac *Fl. Hauts Pyr.* n. 221: prope *Toulouse* in locis variis indicat Noulet, *Fl. anal.* (1861) p. 187. La Peyrouse in scheda Herbarii locum speciatim non indicat (*Bord des eaux*). Darracq dubitabat de illius existentia in Pyr. occ. Nullibi eam per Pyrenaeos offendi.

Catabrosa Pal. Beauv.*Catabrosa aquatica* (Lobelii) Pal. Beauv.

Lob. ad G. Bauhin., Pr. p. 1, n. 2 (1620), Theatr. col. 13, n. 6; Lob. Ill. (op. posth. curante How 1655) p. 10. Kunth En. pl. 1, p. 369, n. 1, Suppl. p. 306, n. 609 (excl. Sm. Engl. Fl.); Willk. Lang. Pr. n. 342. *Glyceria aquatica* Presl. Cech., Koch p. 933, n. 7. *Poa airoides* Koel., Gaud. 1, n. 191, DC. Dub. p. 525, n. 23. *Aira aquatica* L. Sp., Sm. Engl. Fl. 1, p. 102, n. 2 (nec *Glycer. aquat.* Sm., ut citat Kunth), Bert. p. 442, n. 6 et V. 7, p. 643. *Melica aquatica* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 59, n. 3. *Agrostis stolonifera* La Peyr. Herbr. et *Aira caespitosa* La Peyr. in Herbr. March., ex Timb. et Lor.; *Catabr. ochroleuca* Dumort., Guss., Parlat. Palerm., ex Bertol., renuente, inaniter ut opinor, Parlat. Fl. Ital. n. 125. Engl. Bot. v. 22, n. 1557, Knapp Gr. Br. t. 29, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 16, Host Gr. A. 2, p. 20, t. 41, Drev. et Hayn. Ch. pl. Eur. 4, p. 43, t. 84, Fl. Dan. t. 384, Pal. Beauv. Agr. t. 19, f. 8, Kunth l. c. t. 25, f. 1, Sv. Bot. v. 9, t. 587, Hayn. Term. bot. t. 37, f. 5, Fl. Batv. v. 8, t. 593, Dumort. Agr. Belg. p. 108, t. 4, f. 14, Reichenb. Icon. C. 11, t. 78, f. 1603, Vaill. Bot. Par. p. 89, t. 17, f. 7, Mont. Bonon. Pr. Gram. tab. loc. spicul. n. 60, Andrs. Gram. Scand. p. 57, t. 6, f. 64.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Reperitur in sub-alpinis quoque.

Legi in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 20 Jul. 1836. Habeo a *Deville* e Pyr. septr. med. Communior est per regionem oceanicam humiliorem. Abunde obvia ad *Irun*, inque Pyr. Cantabr. tam humilibus, quam editis. Observavi in Pyr. septr. inter *Prat* et *Caumont*, ad *St. Girons*, *Ustou*, *Toulouse*, circa *Luchon*, in *Lavedan*, contra *Argèles de Bigorre*; ad *Pau*; ad *Limoux* etc.

Briza L. Quomodo Theophrasti dixit Spreng. Gen. pl. n. 367?*Briza maxima* (Clusii) L. Sp.

Gr. tremul., panicula long., lax., color. candid. Clus. Cur. poster. ad Rar. pl. Hist. 1. 6 (ed. fol. 1611, p. 33). Koch p. 924, n. 1, Bert. p. 565, n. 3, Nees ab Esem. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 415, n. 2, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 307, n. 612, DC. Dub. p. 526, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 375. La Peyr. Herbr.; *Poa maxima* Cav. Praelects. n. 757; *Briz. capensis* Schrank Hrt., ex Link En. hrt. Berol. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 69, t. 76, Host Gr. A. 2, p. 23, t. 30, Jacq. Obs. P. 3, p. 10, t. 60, Gaertn. Fruct. Sem. pl. p. 4, t. 1, f. 6, Schrank Hrt. Monac. t. 43, Trin. Spec. Gram. fasc. 25, t. 290, Pal. Beauv. Agr. t. 14, f. 3, Lamk. Ill. t. 45, f. 2, Hayn. Term. bot. t. 45, f. 7, Reichenb. Icon. C. 11, t. 92, f. 1666, Scheuchz. Agrostgr. p. 202, n. 1, t. 4, f. 7, Mont. Bon. Pr. tab. loc. spiculr. n. 34. G. Bauh. Pr. p. 5, figurae primae, Theatr. col. 24 figurae, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 203, t. 6 - f. 48, Barr. Icon. t. 15, f. 1 et t. 23, f. 1, 2.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam potissimum et cum *Olea*; sed reperitur, vel inlata est in Cantabr. meridionali, observata a me ad *Vergara* et ad *Bilbao*.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 23 Maj. 1843.

Clusii prolationem, Cur. postrs., in editione in 4.º (ejusdem anni et semper per *Raphelengium*) inspicias in p. 71. A s. c. forte non est separandum *Gr. alter. fusco* seu *fumigato colore* Clus.

Briza media (Tragi) L. Sp.

Egilops Plinii Trag. St. h. p. 670 cum evidenti fig. Koch p. 924, n. 2, Bert. p. 563, n. 2, Gaud. 1, n. 207, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 307, n. 613, DC. Dub. p. 526, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 374. La Peyr. Herbr., B. Clusii Fouc.; B. elatior Fl. Gr., pl. luxur; B. lutescens Foucault; Tremularia Heistr., ex Fabr. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2, p. 373 (excl. Barr. loc.); Codacillo, Cienfuegos Hist. pl. MNS. (1627) T. 5, p. 310 fig., ex Asso Syn. Arag. n. 73. Engl. Bot. v. 5, n. 340, Knapp Gr. Brit. t. 60. Fl. Dan. t. 258, Leers Fl. Herbr. p. 25, t. 7, f. 2, Host Gr. A. 2, p. 22, t. 29, Schrank Fl. Monac. t. 338, Fl. Batv. v. 4, t. 256, Sturm Heft 2, Schk. Handb. t. 14, Hayn. Term. bot. t. 37, f. 2 panicul.; Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 5 fl. fr., Kunth l. c. t. 25, f. 2 fl. anal., Lamk. Ill. t. 45, f. 1, Trin. Spec. Gram. fasc. 25, t. 2.1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 92, f. 1665, Venz. p. 429, t. 220, Foucault in Journ. botq. 3, t. 24, f. 3, Scheuchz. Agrostgr. p. 204, n. 2 et p. 205, n. 3, t. 4, f. 8, 9, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 39, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 10, f. 10 spicul. fl. Pen. Lob. Adversr. Phal. prat. minr. p. 16 sine ic., sed quae datur in Icon. t. 44, f. 1, Clus. Rar. pl. h. 2, l. 6, p. 218, f. 2, Tabern. Krb. p. 511, f. 1, Icon. t. 231, f. 1, G. Bauh. Pr. 4, n. 9 fig. inter., Theatr. col 25 et col. 22, ambae malae; J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 469, f. 2 (de tribus mediis potissimum), Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 203, t. 6, f. 45 et 46, Barr. Ic. t. 15, f. 2.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. septr. med. ad *St. Béat*, die 28 Jun. 1843, ad *Tournay*, die 11 Jun. 1879. Habeo a Deville ex *Barèges*, *Visker*, *Bize*. Paniculis pulcre amethystimo variegatis spectatur ad *Tournay*, ad *Gavarnie* etc.

B. Clusii Foucault, sive *B. lutescens* Foucault Journ. botq. 3, t. 24, f. 2, sine descriptione, cum synonymis *Gram. amourettes tremblantes* Clus. Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 218, f. 2 et alio *Lobelii* Icon. s. c., prope *Soissons* reperta, facile pro hujus nostrae speciei lusu dignoscitur.

Icon Barrelieri t. 16 a Monti, Scheuchzer, Haller, Reichard, Lamarck, Allioni, Vitman, Willdenow, Schrader, Loiseleur, Pollini, Naccari, Mutel ad hanc *B. mediam* allata est: eandem Savi, Withering, Gmelin (Bad. Als.), Sebast. et Mauri, Bertoloni, Parlatore ad insequentem speciem retulerunt: potiozem istam ego judico sententiam.

Briza minor (Clusii?, Barrelieri).

Clus. Cur. postrs. in fol. p. 38 *Gr. Amour*. var.? Barr. Icon. t. 16. Post quem Sherard apud Morison infr. citand. Koch p. 924, n. 3, Bert. p. 561, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 308, n. 614, Gaud. 1, n. 208, DC. Dub. p. 526, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 373. Engl. Bot. v. 19, n. 1316, Knapp Gr. Brit. t. 61, Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 58, t. 74, Host Gr. A. 2, p. 22, t. 28, rachid. nim. robust.; Trin. Spec. Gram. fasc. 25, t. 292, Hayn. Term. bot. t. 45, f. 6 panicul. Reichnb. Icon. C. 11, t. 92, f. 1663-4. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 203, t. 6, f. 47.

⊙ Flor. Maj-Jul. Fruct. Jun.-Aug. Per regionem mediterraneam cum *Olea* praesertim; rarissime reperienda per regionem oceanicam.

Legi in Pyr. septr. aurigr. inter *Savignac* et *Ax*, die 28 Jul. 1843; in Pyr. or. ad *Roussillon*, inter *la Roque* et *Montesquieu*, die 30 Maj. 1843. Habeo a Deville ex *Ours Belille*. Observavi ad *Lannemezan*, *Escaledieu*, *Toulouse*; *Tolosa*, *Irun*; ad *San Pol* prope *San Feliu de Guixols*, ad *Perpignan* etc.

B. minorem delendam speciem e Floris Helveticis, Alsaticis et Germanicis contendit Gmelin, Fl. Bad. Alsat. 1, p. 201, ex quo specimina a se visa, G. Bauhini, Scheuchzeri, Halleri, Mappi, Rothi, non huic specie respondebant. Sed quoad Helvetiam, post Gmelinum species detecta est ad *Viviscum* a Tordent, qui specimina Gaudino tradidit: cf. Fl. Helv. 1, p. 263. Rara, sed reperta species in Provinciis Caucasicis.

De *B. virente* Gallorum facile est judicium; non sic de Linnaeana, ipso Smith non satis nota: « *Ab hac (minore) vix differt B. virens L.*;

at *Gramen tremulum minus panicula parva Bauhinorum et Scheuchzeri*, distincta species videtur; cf. *Halleri Historiam* sub n. 1449. » Sm. Fl. Gr. c. p. 58. Haec Bauhini et Scheuchzeri loca ad *B. mediam* adduxerunt, vel laudarunt Gaudin et Bertoloni, qui tamen ad juniorem nec bene evolutam plantam spectare judicavit. Bentham *Cat.* p. 64 Linnaeum prompte citavit, itemve fecerunt alii, sine consideratione.

B. minor et *B. virens* St. Am. *Fl. Agén.* p. 33, ns. 1, 2, pertinent, evidenter, ad eandem plantam, aetate solum vel fortuita alia de causa invicem diversae. Hoc adnotare volui, ne quis ab auctore deciperetur, qui, ut fallacem speciem sustineret, illam, non cum identica sua *B. minore*, sed cum *B. media* L. comparavit, ut characteres distinctionis aliqui exsurgerent. Non semel animadversi sumus hancine auctorum malitiam, comparandi eorum falsas species, quas debiles esse probe cognoscebant, non cum speciebus affinioribus aut identicis, sed cum remotioribus; in quo agendo non parum laudicari vel captiosi est.

B. virens figurata a Reichenbach *Icon. C.* 11, t. 92, f. 1664 mihi non alia videtur, nisi ipsa *B. minor* (junior forte) ibidem proxime inspicienda; in hanc quoque cadere *B. virentem* Visian. *Dalm.* n. 136, Reichenbachii modo citata figura fulcitam, dubitari nequit. Et *B. virens* Hayn. *Term. bot.* t. 45, f. 6, nihil aliud mihi est, nisi ipsa *B. minor* L.

Sed quid *Br. virens* Buch, *Cat. pl. Canar.* apud Guill. *Arch. bot.* T. 1 (1833), p. 484, nullo characterere nec descriptione neque synonymo fulcita? Parlatore, apud Webb et Berthel. *Phytogr. Canar.* T. 3, P. 2, p. 410-11, ns. 1, 2 *Brizas* tantummodo *maximam* et *minorem* recenset, cui postremae adducit *Br. virentem* L. Sp., *All. Pedm., Tenor. Napl.*; de quibus postremis Italis judicium non defuerat. Linnaeanam, ex inspectione Herbarii auctoris, sustinet Parlatore in *Fl. Palerm.*, iterumque in *Fl. Ital.* p. 383, n. 227. Item Cosson et Durieu in *Explor. Sc. Algér.* P. 2, p. 146, n. 2, *B. minorem* L., Desfontaines et Kunth, eum purum *B. minoris* synonymon considerant.

Nec fiduciam sibi vindicat ullam *B. virens* Nees ab Esenb. (C. G.) *Plant. Ecklonian.* in *Linnaea* V. 7 (1832), p. 326; ita ille effatus: « *Vidi exemplaria plura Capensia, tum Montevidensia, Mauritiana, Syriaca, Gallica.* » Si sua planta cum Gallica conveniebat, fiducia de speciei legitimitate illico labitur. Congruit judicium meum cum Schraderiano, qui *Goett. Gel. Anz.* (1821) n. 208, *B. virentem* Thunb. e Capite bonae Spei ad *B. minorem* L. reducendam esse duxit; et ipse Nees ab Esenbeck mox (*Fl. Afr. austr. ill.* (1841), vel *Agrostogr. Capens.* (1853) p. 414, n. 1) *B. virentem* fere invitus separavit, ut percipies si conferas ea, quae ibidem, p. 415 Adnot., dicit; ad quam sententiam accedit quoque Lehmann, *B. virente* L. quasi invite recepta, *Pl. Preiss. Australas.* 2 (1846-7), p. 107. Ergo, quantum mutatus ab illo Nees ab Esenbeck, qui in *Mart. Flor. Brasil.* V. 2, p. 479-80, *B. virentem* L. mordicus sustinebat!

Reperimus diversam sententiam de *B. virente* L. dijudicata varietate *B. mediae* a Trinio *Gen. Sp. Gram. Illustr.* in *Mém. Acad. Sc. St. Pétersb.* T. 6, Ser. 1 (1831), p. 363, cf. et Presl, *Repertr. Bot. Syst.* p. 228; sicque eam dijudicavit Munro, inspecto Linnaeano Herbario, de quo obstupescas considerans, pone eandem inspectionem, specimina Linnaeana aliter, ut supra diximus, existimavisse Parlatore.

Rebus ita se habentibus, quis non mirabitur, Fauché, *Expéd. Sc. Morée* p. 34, n. 116, protulentem ceu speciei typum obscuram et fallacem *Br. virentem* L., et *B. minorem* L. claram et perspicuam ceu ejusdem varietatem proposuisse? *B. minor* non adeo variat, ut ex ea confici possint tolerabiles varietates; nam si pro *B. virente* L. habetur interdum *B. minor* junior, quis non videt quam futiliter status iste, quocumque modo, separetur a typo et quanto pejus adhuc pro speciei typo susceperetur.

Interim mea haec est opinio: *B. virentem* L. obliviscendam esse a Systematicis, una cum speciebus vel definitionibus omnibus obscuris vel falsis. Cur botanici in tenebris inque difficultatibus non extricandis diutius perdurare velint, ego sane non intelligo. Ipse Linnaeus quotiescumque apud veteres sibi obscura, non adeo patentia inveniebat, ea oblivioni damnabat, quorum aliqua in claram lucem, felici opportunitate data, redierunt: alia plura adhuc latescunt, quod praestat, potius quam ea ad confusionem pariendam vel excitandam jactare. Cur neoterici de Linnaeanis speciebus incomprehensilibus eundem modum agendi ab hoc in antecessores usitatum non imitabuntur?

Dalucum Andans. *Fam. pl.* 2, p. 34 et p. 548; *Melica* L. et Auctorum.

Melica, aut *Meliga*, est nomen italum (nec latinum) *Sorghii vulgaris* (Bibl. Sacr.) Pers., significans dulcedinem, qua non carent hujus citati graminis culmi. Percipitis quo itinere ductus Linnaeus ad suum genus pervenerit? Qua ratione continuatum nomen est, vel continuaretur? Hoc neutiquam effici potest, nisi neglecta prima vocabuli admotione, ejus significatione, historia plantarum, legibusque rectis; adeo ut, quodcumque vocabulum descendat ad qualemcumque significationem, prout libido scriptoris imperat, valeat.

Habemus genus bonum pecudi pabulum praebens, caeterum nullius conclamati usus, vel homini directim utile; nec saporem dulcem excitant ejus species, neque, si hoc quoque de nominis etymo mavis, ulla cum *Milio* quoad inflorescentiam similitudine congruentem. Repudiavi ergo, cum Adansonio, Linnaeanum nomen, *Dalucumque* restituo, ignotae porro significationis, sed pro nostro genere confectum.

Dalucum ciliatum (Clusii) N.

Clus. Pann. A. p. 719, 718 fig. *Melica ciliata* L., Koch p. 923, n. 1, Bert. p. 487, n. 1 et V. 7, p. 645, De Notara. Reprt. Fl. Ligust. n. 2080, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 311, n. 620, DC. Dub. p. 510, n. 4. M. Magnolii Godr., *M. ciliata* et *M. nebrodensis* Parl., Willk. Lang. Pr. ns. 380-4-2. *M. ciliat.* La Peyr. Herbr., cum nomine etiam *Arundinis pyrenaicae* La Peyr.; *M. (innominata)* Rich. Spruc. in Lond. Journ. of Botan. T. 5 (1846), p. 350; *M. colorata* Dule.; *M. glauca* F. Schultz. ? Timb. exsicc. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 54, t. 70, Host Gr. A. 2, p. 40, t. 42 pl. junr.; Krock. Fl. Siles. p. 128, t. 23, Pl. Dan. Suppl. t. 7, Reichnb. Icon. C. 11, t. 72, f. 1574-5, Scheuchz. Agrostgr. p. 174, n. 1, t. 2, f. 16 G, H, J, K, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 83, Sv. Bot. v. 6, t. 365, Clus. Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 249, f. 2, G. Bauh. Theatr. col. 156, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 434, f. 1, Barr. Ic. t. 3, f. 1 et 2.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) supra *Lizarza*, ad pagum *Castello*, die 10 Jul. 1857, formam *nebrodensis*, quam observavi quoque ad *Tolosa*, *Urnieta* alibique; in Pyr. Arag. a *la Sierra de Guara*, inque nemore *de Pebedo*, hoc sub *Huesca*, diebus 18 et 22 Jun. 1850; in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *St. Antoine de Galamus*, die 14 Jun. 1852; in Pyr. Atax. edit. à *la Garique d'Escouloubre*, die 2 Aug. 1843, ad *Fitou*,

die 14 Jun. 1840. Habui ex viciniis *de Gèdre* a Deville; ex *Arles* a Massot, e summitate montis *Melabre* a Timbal, sub nomine *M. glaucae*.

Plures hodie cum Bertoloni persuasi sumus, cf. Kirschleg. *Fl. Als.* 2, p. 318, n. 1, Coss. Germ. *Fl. Par.* ed. 2, p. 818, n. 1, Coss. Dur. *Explor. Sc. Algér.* P. 2, p. 133, n. 1, Crép. *Fl. Belg.* (1866) p. 346, Griseb. apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 398, n. 1 γ, God. *Jur. Suppl.*, Aschers., Kanitz etc. itidem suspicante Contej. Montbelg. Add. rect. p. 25; *M. nebrodensem* Parlat. *Fl. Panorm.* et *Fl. Ital.*, merum esse lusum *D. ciliati*. Specimina mea Aragonensia, ab ipso Parlatore observata et pro *M. ciliata* recognita, ferunt paniculam laxam, secundam, folia involuta et e culmis dense caespitosis proveniunt, qui characteres ab eo, tam in *Fl. Pan.* n. 70, quam in *Fl. It.* n. 168, *M. suae nebrodensi* tribuuntur. Dari quamdam differentiam in caryopsidibus utriusque status, addito et alio *M. Magnolii* Godr., observatis in statu perfectae maturitatis et normalibus (non morborosis), ut praedicat Godron *Fr.* et cum eo Willkmm l. c., mihi non constitit, nec credam, nisi pone claram rei demonstrationem, quam nullum mihi oblaturum fore puto, qui *Melicas nebrodensem* et *Magnolii* invita natura a *D. ciliato* separatas fuisse reor. Meae opinioni accedit Contejean l. c.; confirmantque observationes editae a Crépin, *Pr. rar. cr. Belg.* fasc. 1, p. 24, periculis e cultura expertis.

Dalucum Bauhini (G.)! N.

G. Bauh. *Pr.* p. 20, n. 72, cum ic. *Melica Bauhini* All. Auctr. (1789) Koch p. 923. n. 3, Bert. p. 490, n. 3, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 312, n. 622, DC. *Dub.* p. 510, n. 5. *M. amethystina* Pourr. *Chl. Narb.* (1788) n. 759. *M. Bauh.* La Peyr. *Herbr.*, cum duplo, triplo nomine, *M. uniflorae* etiam (partim) et *M. ciliatae* var. La Peyr. *Herbr.*; *M. Lobellii* Chaix *Herbr.*, ex Timb.; *M. pauciflora* Gerard. (L.) in *MNS.* pro ed. 2 suae *Fl. Gall. Prov. Host Gr. A.* 4, p. 14, t. 23, *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 72, f. 1578. G. Bauh. *Theatr. col.* 157.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Per regionem mediterraneam, cum *Olea*.

Legi in Pyr. or. supra *St. Paul de Fenouilhèdes* ad *St. Antoine de Galamus*, loco Pourretiano autoptico! die 14 Jun. 1852; in *Roussillon* ad *Casas de Pena*, die 25 Maj. 1842. Habeo a Massot ex *la Roca Galinera* prope *Prats de Mollo*. Observavi ad *Narbonne*; miraberis huic urbi proxime non citari a Pourret; ad *St. Ant. de Galamus*, au *Pont de la Fou*, ad *Cadaques*.

Dalucum ramosum (Barrelieri) N.

Barr. *Icon. t.* 95, f. 1 et t. 96, f. 2? *Obs.* p. 112, n. 1233. *Melica ramosa* Vill. *Dauph.* 2, p. 94 n. 4, Bert. p. 495, n. 7, DC. *Fr.* 3, n. 1540. *M. aspera* Desf. *Atl.* p. 71 e descriptione et ex specimibus Alger. visis; Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 313, n. 623. *M. minuta* Quorumdam, Willk. *Lang. Pr.* n. 377. *M. ramosa* DC. cum *Dub.*, *Loisel.*, *Mut.*, partim; *M. nutans* Cav. ex Guss. *Sicil.*; *Flor. Gr.* *Sithrp. C.* 1, p. 55, t. 71 vix; Kunth s. c. t. 26, f. 2, *Mont. Bonon. Pr. Gram. tab. loc. spic.* n. 73, Cav. *lc. Descr.* 2, p. 58, n. 192, t. 175, f. 2 quidquam ambigua.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam, cum *Olea*, solo calcareo.

Legi in Pyr. Atax. Corbariens. ad *Pasiols*, die 11 Jun. 1852, paulo supra *Narbonne au Pech de l'agnelo*, die 11 Maj. 1839. Observavi ad *Liadena*, ad *Aguero*, ad *San Cosme de Guara*, in *Sierra de Loarre*: non ad *Durango* ut fert Willk. ex Olazabal.

Forte *M. ramosa* et *M. minuta* Bertol. (haec p. 407, n. 8) una comprehendendae erunt: inter hasce ambigit s. c. *Cavanillesii* figura.

Item *M. minuta* Parl. It. n. 173 ab ejusdem *M. pyramidalis* n. 175 non esse separandam censeo. Ego meam variantem racemo simplicissimo et ramoso observavi ad *Lumbier*, ad *Narbonne* alibique.

Dalucum majus (Barrelieri) N.

Barr. Ic. t. 96, f. 1; Cupan. Panph. Sic. 1, t. 186, ex Guss. Synps. p. 141, n. 3. *Melica major* Sibth. Sm. Fl. Gr. Pr. n. 174, Parl. Fl. Ital. 1, n. 174, Willk. Lang. Pr. n. 376. *M. pyramidalis* Sebast. Maur. Pr., Bert. p. 494, n. 6. Schousb. Marok. p. 37. *M. Barrelieri* Pourr. Herbr. Matr.; *M. ramosa* DC., Dub., Loisel. Mut. partim, *M. australis* Coss. apud Bourg. Pl. exsicc. ex Toulon (1848); *M. uniflora* Costa Pl. exsicc. apud Grau; *M. montana* Cav. ex Guss.; *M. arrecta* Kunz. Chlor. et *M. baetica* Boutel. Hrb., ex Willk. *M. cyrenaica* Viv., *M. minuta* *g* latifol. Coss. Not. pl. Par. et cum Dur. Alg. Viv. Fl. Libyc. Spec. p. 4, t. 25, f. 1 (p. err. in text. cit. t. 15, f. 1, sed correct. in indic. p. 65). Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 216, t. 7, n. 5, ex Poir. Voy. Barbr. 2, p. 95, mihi dubia; eam excludi jubebat Schousb. s. c.

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. or. Atax., cum *Olea*, locisque calidioribus, solo calcareo.

Legi in *Roussillon* prope *Ceret a la Cascade del bauze*, die 16 Maj. 1843; supra *Collioure à Consolation*, die 2 Jun. 1837, Observavi aux *Corbières*, ad *Casas de Pena*, *Figueras*, *Gerona*.

M. cyrenaicam Viv. superioris speciei vult Cosson, a quo descivi.

Nomen *M. pyramidalis* diversae tulerunt species apud Auctores. *M. pyramidalis* Desf. Atl. p. 72 nonnihil obscura est; sed forte cum planta ejusdem nominis apud Poir. Voy. Barbar., Schousb. Marok., huic nostrae reducenda erit; sed apud omnes video synonymorum confusionem, vel saltem ista mihi ceu dubia sese offerunt. *M. pyramidalis* Lamk. Fr., ut jam novit Cambesséd. Balear. n. 617, ad *Dalucum ramosum* spectat, ad cujus varietatem *minutam*, si recte video, pertinet *M. pyramidalis* Pourr. En. pl. hrt. Matr. (1796), ex archetypis ejusdem Pourret a me visis in Herbr. Hrt. bot. Matr.

Sed haec tres putatae a plurimis species sunt revera distinctae, neu potius alterae alterius varietates? vel status ejusdem typi plus minus evoluti, e natura loci? Hoc est quod suspicor: et video Cosson, Gayo duce, una hasce formas comprehendisse in opella *Not. pl. cr. rar. nouv. Par.* (1848) p. 11-2, vel cum Dur. *Expl. Sc. Algér. P.* 2, p. 135-6, n. 3, et cum eis Caruel *Pr. Fl. Tosc.* n. 2252, ut ante hosce fecerat Trinius in *Mém. Acad. Sc. St. Pétersb.* T. 6, Ser. 1, p. 369-70, cf. et Presl. Reprt. Bot. Syst. 1 (1836), p. 232; vel primo omnium opinionem hanc de *Daluco ramoso* et *minuto* (sed viam et ad majorem aperiente) sustinente Viviani, Flor. Ital. Fragm. in *Ann. Bot.* 2 (1804), ps. 138-9, n. 6. Reapse in Fl. Lybic. Specim. quidquam se inumbravit Viviani cum sua illa *M. cyrenaica* et proclamando *M. saxatilem* Flor. Graec. speciem distinctissimam. Sed hoc fecit Viviani, ut non semper idem esset!

Dalucum nutans (Clusii) N.

Clus. Pann. A. p. 716 et 719, p. 717 fig., ex Schreb., sed certe icon pessima. *Melica nutans* L., Koch p. 924, n. 4, Bert. p. 493, n. 5, Gaud. 1, n. 177, DC. Dub. p. 510, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 378, Jord. apud Irvin. Phytol. 2 (1857-8), p. 519. *M. nutans* La Peyr. Herbr., dempto specimine; *M. debilis* Bergr. Bass. Pyr. ? Engl. Bot. v. 15, n. 1059, Knapp Gr. Brit. t. 42, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 11, Schreb. Gr. p. 62, t. 6, f. A-Q, Host Gr. A. 2, p. 9, t. 10, Schrank Fl. Monac. t. 315, Fl. Dan. t. 962, Sv. Bot. v. 5, t. 354, f. 1, Gaertn. Fr. Sem. pl. 2, p. 5, t. 80, f. 4, Hoffm. (G. F.) Fl. Allnga. (1800) t. 9 fl. fr. anal.; Leers Fl. Herbor. t. 25, t. 3, f. 4, Vill. Dauph. 2, p. 89, n. 2, t. 3, Hayn. Term. bot. tab. in titul. operis f. 4, Reichnb. Icon. C. 11, t. 77, f. 1577, Scheuchz. Agrostgr. p. 171, n. 1, t. 2, f. 16 D, E, F, Clus. Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 219, f. 1, G. Bauh. Pr. p. 20, n. 71 cum ic., Theatr. col. 155, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 434, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 215, t. 7, f. 48, Park. Theatr. p. 1151, f. 2 vel 1, 2.

☞ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jul. Aug. In montium sylvis.

Legi in Pyr. or. supra *Mont-Louis* et au *Bach de Bolchera*, diebus 14 Jul. 1836 et 13 Jul. 1839. Habeo a Deville ex *l'Estibe de Luz*.

M. nutans β *picta* C. Koch hodie sejungitur ceu species, nomine *M. viridiflorae* a Czern Consp. pl. Ucr. p. 73.

Dalucum Lobelianum (Lobelii, cum Pena?) N.

Pen. Lobel. Adversr. Append. p. 465 cum fig. In Lobelii iconibus desideratur. *Melica uniflora* Retz Obs., Koch p. 923, n. 3, Bert. p. 491, n. 4, Gaud. 1, n. 176, Wilson apud Hook. Bot. Misc. 2 (1834). p. 136, n. 28, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 313, n. 624, DC. Dub. p. 510, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 379, Jord. (p. err. Jerdon) apud Irvin. Phytol. 2 (1857-8). p. 519. *M. unifl.* La Peyr. Herbr., partim et *M. nutans* Herbr. La Peyr. quoad specim. unum, Gram. Festuc. 6 Thal. Harc. p. 48? Engl. Bot. v. 15, n. 1058, Knapp Gr. Brit. t. 41, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 10, Host Gr. A. 2, p. 9, t. 11, Fl. Dan. t. 1144, Kunth s. c. t. 26, f. 1 fl. anal.; Lamk. Ill. t. 44, Vill. Dauph. 2, p. 89, n. 3, Fl. Batv. v. 11, t. 846, Reichnb. Icon. C. 11, t. 72, f. 1676, Sv. Bot. v. 5, t. 351, f. 2, Buxb. C. 4, p. 30, t. 52, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 75. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 215, t. 7, f. 49.

¶ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstatem, uno aut altero mense, secundum loca. In sylvaticis.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Burquette* sub *Roncesvalles*, die 15 Jul. 1844. Habeo e viciniis *de Toulouse (Bains de St. Genier)* a Baillet.

Sedulam cum superiore specie comparisonem instituit Anders. Gram. Scand. p. 78 sub n. 2.

Quamvis credam exiguam praestitisse partem Pena in opere Adversariorum cum Lobelio edito, attamen quum hoc opus junctim ediderint, *Lobelianam* speciem, nec absolute *Lobelii* eam nuncupavi. Rejeci *uniflorae* denominationem fallacem, ex quo spiculae saepe biflorae prostant.

Molinia Schrank, Moench.

Molinia caerulea (Tragi) Moench Meth.

Scirpus Trag. St. h. p. 684 cum fig. Koch p. 933, n. 1, Bert. p. 499, Kunth En. pl. Suppl. p. 315, n. 628, Gaud. 1, n. 174, Willk. Lang. Pr. n. 392, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 395, n. 1, Drej. Fl. exc. Hafn. n. 117. *Festuca caerulea* DC. Fr. et cum Dub. p. 520, n. 26. *Melica caerulea* L. Mant., La Peyr. Herbr. et *Arundo Agrostis*, cum *Aira aquatica* La Peyr. Herbr.; *M. sylvatica* Brébiss. Normand., *M. littoralis* Host et Reichnb., ex Kunth, dubitante Koch, confirmante Ambr. Tir. austr., Griseb., Neilr.; *M. atrovirens* Turquier Suppl. Fl. Rouen (1825), *M. obtusa* Petrm., ex Steud.; *Enodum sylvaticum* Link En. hrt. Berol., cum *Mol. altissima* Link hrt. Ber. descr.; *E. atrovirens* Dumort. Gram. Belg. p. 108*, *Glyceria caerulea* Schmitz et Reg. Fl. Bonn., *Amblytes caerulea* Dulc. Engl. Bot. v. 11, n. 750, Knapp Gr. Brit. t. 40, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 18, Fl. Dan. t. 239, Host Gr. A. 2, p. 7, t. 8, Schk. Handb. t. 13, Sv. Bot. v. 6, t. 401, Leers Fl. Herbr. p. 22, t. 4, f. 7, Fl. Batv. v. 10, t. 721, Pal. Beauv. Agr. t. 14, f. 6, Reichnb. Icon. C. 11, t. 78, f. 1606-7, Scheuchz. Agrostogr. p. 207, n. 1, t. 4, f. 11, 12 et p. 208, n. 2, cum p. 209, n. 3 sine fig., Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 8, Gmel. Flor. Sibir. 1, p. 94, n. 25 et p. 96, n. 28, t. 19, f. 2. Lonicer. Nat. h. crt. 174 D fig., Tabern. Krtb. p. 541, f. 2, Icon. t. 231* f. 2, G. Bauh. Basil. et Theatr. col. 96, n. 6 cum fig. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 201, f. n. 22.

Flor. Aug. Sept. Fruct. Sept. Oct.

Legi in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 23 Aug. 1836. Habeo a Deville e Pyrenaeis septentrionalibus mediis.

Bipedalis plerumque occurrit in Pyrenaeis, sed tripedalis et ultra aliquando obvenit. Deprehendi tamen eam palmarem, vix ac ne vix sesquipalmarem panicula simpliciore, in Pyr. septr. med. Valle *d'Aure* contra *Azet*, l. d. *Plenier d'Arsua*, die 28 Jul. 1852, loco alpestri, aprico, solo spongioso, ubi quum stirpem florentem viderim primo intuitu peculiarem eam esse speciem ferme crediderim. Caderet ne in hanc formam *M. minor* Holandr. *Mosell.* ed. 2, p. 813? et *Melica depauperata* Wither. *Arrng. Br. pl.* ed. 7, 4 Add. Corr. p. 439, a systematicis praetervisa? Vix dubitem. Caeterum duos notabiles in hac specie animadverterat status vel formas G. Bauhinus, qui eos nimium exi-

stimavit, ceu duas distinctas species considerans, Catal. Basil. p. 10, Theatr. l. c. et col. 97, n. 7.

G. Bauhini locum s. c. firmarunt Monti s. c. p. 37, Scheuchzer, Haller, Koeler, Kirschleger (cum Mappo), Gaudin. Hoc repetere volui, quia ab illo desumpsi fidentiam ad veterum prolationes, malis fultas figuris, confirmandas.

Nomen genericum *Enodium* a Persoono Gaudino suggestum, ab hoc accomodatissimum dictum, Agr. Helv. p. 145 not. *, laudatum a Dumortier, reapse fallacissimum, spernendumque dicendum.

In *Guipuzcoa*, ut in Anglia, scopas conficiunt et culmis floriferis hujus graminis; qui per longum tractum enodes et subfarcti, appropinquant calamos *Juncearum*.

Diplachne Pal. Beauv. Hanc multi pro sectione *Moliniae* potius laudabunt.

Diplachne serotina (Micheli) Link Hrt. Berol. descr.

Michel. in Till. hrt. Pis. p. 75 Gr. panicul. autumn. Parl. Fl. Ital. 1, n. 213. *Molinia serotina* Mert. et Koch Deutschl. Fl., Koch p. 934, n. 2, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 315, n. 629, Gaud. 1, n. 175. *Festuca serotina* L., Bert. p. 621, n. 13, DC. Dub. p. 519, n. 18. *Melica nodosa* Pill. Mitterp. ignotam speciem existimantes. Host Gr. A. 2, p. 65, t. 92, Pill. Mitterp. It. per Posegn. Slav. provinc. (1783) p. 143, t. 14, Reichnb. Icon. C. 11, t. 71, f. 1571, Seg. Pl. Veron. Suppl. p. 146, n. 2, t. 3, f. 2.

♀ Flor. Sept. Oct. Fruct. Oct. Nov. In Pyr. or., Catal. cum *Olea*, quam raro superat.

Legi in Pyr. or. *Conflent ad le Vernet*, die 9 Oct. 1843; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 21 Sept. 1853.

Cf. animadversiones ad varietatem chinensem, a Maximow exaratas, Fragm. Fl. As. or. p. 70-1.

Koeleria Pers.

SECTIO 1.^a KOELERIAE GENUINAE.

Koeleria cristata (G. Bauhini) Pers. Syn.

G. Bauh. Pr. p. 8, n. 19, vel Theatr. col. 43, n. 2 sine ic. Koch p. 912, n. 1, Gaud. 1, n. 211, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 315, n. 630, DC. Dub. p. 522, n. 8, Willk. Lang. Pr. n. 340. *Aira cristata* L., Bert. p. 434, n. 1. *A. crist.* La Peyr. Herbr., partim, *Airochloa convoluta* Hochstett. pl. Schimpr. Abyss., ex Richd. (A.) Tent. Fl. Abyss.; *K. capensis* Nees in Linnaea, ex Coss. Dur. Expl. Sc. Algr.; *K. gigantea* Bess. in Herbr. Ledeb.; *K. nitida* Nutt., ex As. Gray Man.; *A. macrantha* Ledeb. est var. ex Trin. confirmata a Griseb. apud Ledeb. Ross.; *Brachystylus cristatus* Dulac. Engl. Bot. v. 9, n. 648. Knapp Gr. Brit. t. 30, Host Gr. A. 2, p. 54, t. 75, mihi non placet; Krock. Fl. Siles. p. 130, t. 26. Leers Fl. Herbor. p. 30, t. 5, f. 6. Kunth l. c. t. 27 fl. anal., Fl. Dan. t. 2223, Fl. Batv. t. 1022, Reichnb. Icon. C. 11, t. 93, f. 1668-70, Scheuchz. Agrostgr. p. 166, n. 1, t. 3, f. 15 et p. 167, n. 2 sine ic. Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 78, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 10, f. 9 spicul. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 194, t. 4, f. 7.

♀ Flor. Jun. Jul. Fruct. ?

Legi in Pyr. septr. med. Valle *d' Aure* ad *Uraglian*, die 16 Jul. 1852. Habeo e *Bayonne* a Deville.

Culmi scabridi, superne et per rachidem evidentius pubescentes. Folia omnia in viva planta plana! ciliata; crassiusculi et rigidi sunt pili in margine foliorum siti, tenues et mollissimi in illorum dorso. Vaginae ad oras, sive per margines manifestius pilosae, inferiores undique et solemniter pubescentes; emarcescendo indivisae remanent; ligula veluti erosa. Panicula in fertilioribus neque omnino apricis locis aurata se praebebat; in siccis et prorsus apricis aliquid violacei prae se ferebat.

Koeleria albescens DC.!

DC. Cat. pl. hrt. bot. Monspel. (1813) p. 117, n. 4, cum Dub. p. 522, n. 6, Godr. Gr. Fr. 3, p. 527, Willk. Lang. Pr. n. 339. *K. cristata* var. apud quosdam; Noul. Fl. bass. sous Pyr., Coss. Germ. Fl. Par. ed. 2, Coss. Dur. Expl. Sc. Algr., qui postremi *K. glaucam* DC. quoque huc, pone Link, confirmant; adde Crép. Belg. etc.; et ex Godron huc retulenda erit *K. cristata* Lloyd Loir. infr.; tunc etiam Fl. Ouest Fr. *Airochloa albescens* Link Hrt. Ber. descr. n. 274 et *K. arenaria* Dumort.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. ? Per regionem oceanicam rara; per mediterraneam rarissima.

Legi in Pyr. Cantabr. contra *Pons*, transacto amne *Bergos*, l. d. *Costa blanca* (solo gypsaceo) die 22 Jun. 1861.

In Pyr. septr. med. prope *Toulouse* ad pagum *Gimont* hanc degere vitam speciem dixit DC. Cat. c. et Fr. 5, p. 269. Locum istum non citavit Noul. *Fl. bass. sous Pyr.* p. 716, n. 1, qui in *Fl. analyt. Toul.* (1861) p. 182 plantam non amplius commemoravit. Godron cum Gren. Fr. l. c. dicunt speciem ad *Biarritz* et ad *Bayonne* spontaneam. Nec vidi, neque mihi demonstrata est indidem ab amicis f. r. Campan et Darracq.

In meo Herbario Generali habeo hujus stirpis specimina e *Mont de Marsan* ab optimo Perris dono data Devilleo, quae cum meis conveniunt: non facile me persuaderem agi tantummodo de varietate *K. cristatae*, ut multi praedicarunt, inter quos cf. etiam Crépin *Not. pl. rar. critq. Belgiq.* (1863).

Koeleria splendens (Michelii) Presl. Cyper. Sicul. (1820).

Mich. in Till. Cat. hrl. Pis. p. 71, lins. 6-ult. *Koeleria grandiflora* Bert. apud Roem. Sch. Syst. Vegth. 2, Mant. p. 345, n. 1 c, Parl. Fl. Ital. 1, n. 186, Godr. Gr. 3, p. 526. *K. setacea* b Willk. Lang. Pr. n. 337? alibi non percipio. *Airochloa caudata* Link Gram. Eur. austr. Observ. in Linnaea V. 17 (1842), p. 405? *Aira grandiflora* Bert. It. p. 436, n. 2 (excl. syns. Gallor. et Micheliano altero) et V. 7, p. 613. *Festuca splendens* Pourr. Chl. Narb. n. 491 (dempto Scheuchz. syn.), confirmata autopsyia loci. *Poa splendens* Pourr. Herbr. Matr.; *A. cristata* La Peyr. Herbr. partim et *A. cristata* var. La Peyr. Herbr.; *K. valesiaca* b *setacea* Lang. Pug. p. 43; *K. cristata* g Coss. Dur. Expl. Sc. Alger., *Airochl. grandiflora* Link l. s. c.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. ? Per regionem mediterraneam, *Oleam* aliquando superans.

Legi in Pyr. Atax. sub *Fraissinet*, non procul *Narbonne*, die 21 Maj. 1839; in Pyr. or. ad *Prats de Mollo*, die 22 Jun. 1840. Per Pyr. Catalaun. humiliores mihi non raro obvia fuit, parum ab *Olea* reapse secedens: alibi magis.

F. splendentem Pourr. huc ex autopsyia loci adduxi, contra DC. et asseclas, qui *K. setaceae* eam voluerunt.

Non ego *K. splendentem* cum *K. setacea* confundere vellem ut fecit Koch cum Pourreti synonymo, referens etiam duas Persooni prolationes non accuratas, imo relinquendas, quum agatur de plantis a Persoon male digestis. Denique Koch legitimitatem hujus Michelianae et nostrae speciei recognovit.

K. gracilis Pers. Synops. p. 97, n. 1 revera hujus loci? Negat Parlatores et ut puto recte. Caeterum nomen improprium, characteres insulsi, synonyma intricata. Parlatores, l. c. p. 327 *Observ.*, putat eam referre varietatem *K. cristatae*, quod ego asserere nollem.

K. dactyloides Reichnb. Pl. exsicc. n. 2117 affinis est *splendenti*, sed colore paniculae pallidiore magisve uniformi, praesertim vero glumis obtusioribus videtur distincta.

K. Linkii Kunth a *splendente* recedit potissimum praesentia aristae in palea exteriori, quamvis ad *Koelerias muticas* traxerit Kunth En. p. 381, n. 4.

K. glauca DC. secum fert alterum a Bertoloni adductum Michellii synonymon.

De synonymo Linkiano supra allato (*Airochl. caudata*) dubitare nequeo, considerata Auctoris descriptione; nec admittam dari, in Pyrenaeis saltem et per totam Galliam atque Italiam, speciem quae culmum *ad thyrsus usque vaginis* (sic, nec vagina postrema!) *foliorum tectum* constanter ferat. Dixerat hoc idem DC. de sua *K. albescenti*, quod subsequi floristae galli indulgentes paulatim conticuerunt, ut serius edocti omnino relinquunt.

Koeleria aurata Nobis! Not. in Willk. Lang. Pr. (1870) p. 8.

♂ Flor. Jun. Fruct. ? In Pyr. Arag. humilioribus.

Legi ad *Huesca*, die 8 Jun. 1850.

Perennis, caespitosa, multiculmis, elata, pedalis, sesquipedalis planta, statura superioribus vix cedens. Dantur culmi in ima parte sub-tuberosi; omnes sunt basi multis stipati foliis, angustis, convolutis, glabris, quorum inferiora et adultiora dum marcescunt in filamenta non solvuntur: caeterum culmi tenuiter striato-canaliculati, per totum tractum laeves et glabri, si excipias rachidem et spicularum pedicellos, quae puberula sunt. Foliorum superiorum vaginae praelongae, laeves, glabrae, laminae breves, superne potissimum conspicue striatae, planae, vix parumper sub exsiccatione per marginem involutae, versus apicem tantillum scabrae; et latiores quam ima folia, quae valde angusta sunt; ligulae truncato-lacerae. Panicula spicaeformis, crassa, sub-conferta, aliquando inferne sub-lobata, aurata, qui color sub exsiccatione minus gaudialis fit. Spiculae biflorae: gluma major flosculis subaequalis: paleae acutae, non vero acuminatae, nec mucronatae.

Vitam degebat prosperam in solo aprico, arido, sub-salso.

Locus ubi eam collocavi potiores ejus affinitates indicat: harum strictior est cum insequente specie.

Koeleria setacea (Scheuchzeri) Pers. Syn.

Scheuchz. Agrostogr. p. 169, n. 4 sine ic. Planta e Valesia a fratre allata. DC. Cat. pl. hort. Monspel. (1813) p. 118, n. 6, Fr. 5, p. 269, n. 1597 et cum Dub. p. 522, n. 7, Godr. Gr. Fr. 3, p. 527. Willk. Lang. Pr. n. 337 (ex l. var. *b?*) *K. valesiaca* Gaud. Agr. et Helv. l. 212, Koch p. 913, n. 3, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 316, n. 631, Parl. Fl. It. 4, n. 185. *K. grandiflora* *b* De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2051. *K. cristata* *b* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 65, n. 2, cum *K. tuberosa* (Pers. ?) Ibid. p. 66, n. 6. *Aira valesiana* All. Auctr., Bert. p. 438, n. 3. *Poa pectinata* Lamk. Ill. p. 182 (non 183, ut habet DC., a nonnullis imitatus) n. 974. *P. bulbosa* (bis) La Peyr. Herbr., itemve in Herbr. March., ex Timb. et Lor.; *P. tomentosa* Pourr. Herbr. Matr. et *P. phalaroides* Pourr. Ibid. et *P. cristata* Pourr. Ibid. etiam? *K. cristata* *g* Noul. Fl. bass. sous Pyr.; *Brachystylus setaceus* Dulc. Lamk. Ill. t. 45, f. 4 vix bona; Reichnb. Icon. C. 11, t. 93, f. 1671.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In montanis, etiam editis; praediligit solum calcareum.

Formam, quae strictius *K. setaceae* respondet, legi in Pyr. septr. aurigr. sub *le Port de Paillères*, die 29 Jul. 1840; in Pyr. or. ad *Mont-Louis*, die 5 Jul. 1839; in Pyr. Cantabr. m.° *Orion*, die 31 Jul. 1841, in Pyr. septr. med. ad *St. Béat*, die 30 Jun. 1840: formam strictius *valesiam* (ita latine scribendum) legi in Pyr. Navarr. supra *Pamplona*, ad *Villaba*, die 8 Jun. 1844; in Pyr. Arag. ad *Loarre*, die 2 Jun. 1858; supra *Huesca* ad *Apiés*, die 10 Jun. 1850. Habeo a Deville e Pyr. septr. med., qui in suo *Catal. MNS.* loca citat *Froumouse* et *le Pic du Midi*. Primam formam observavi supra *Gavarnie*; ad *Torla*;

secundam au Port de la Picàde, in Lavedan, ad San Cosme de Guara, a la Peña montañesa, in m.^e Turbon, ad Solsona, Cardona, Berga, Ribas.

Haec adnotavi in speciminibus de *Apiés*, agri Osciensis, in quo agro *K. auratam* collegeram. Planta palmaris, raro pedalis, dense caespitosa. Folia ima convoluta, glabra, illorum vaginae pubescentes, orae pilosae: pubescit et pars culmi superior, qui totus tenuiter striatus est. Paniculae sub-violaceae, obscurae. Paleae inferiores dorso villosa-ciliatae. Schedae Pourretianae mihi ostenderunt dubium ejus, num haec species varietas foret *K. splendidis*. Pari modo peccarunt ii, qui in ea viderunt varietatem *K. cristatae*, inter quos fuit olim DC. (*Fr.* 3, n. 1621 γ), qui sero non admittendam disjunctionem evulgavit, de *K. valesiaca* a *setacea* distincta *Cat. hrt. Monsp. c. et p.* 117, n. 5. Mertens et Koch *Deutschl. Flor.*, Spreng. *Syst. Veg.* 1, p. 275, n. 7, Link *Hrt. reg. Berol. descr.* p. 127, n. 272, primi *valesiaca* cum *setacea* unionem laudarunt.

SECTIO 2.^a LOPHOCHLOA REICHNB.

Koeleria hirsuta (Halleri filii) Gaud. Agr. Helv.

Festuca hirsuta Hall. fil., ex Murith *Bot. Val.* p. 68 et p. ult. Gaud. *Fl.* 1, n. 213, *Parl. Fl. It.* 1, n. 188, Koch p. 913, n. 4. *Aira hirsuta* Schleich., *Bert.* 1 Sp. add. p. 856, n. 5. Reichnb., *Icon. C.* 11, t. 93, f. 1673, *Sturm Heft* 85 *minim.*

♀ *Flor.* Jul. Aug. *Fruct.* ? In editissimis, rarissima.

Specimen e *Valle d'Eynes* (*Koeleria* absque nomine specifico) dono datum est Parlatoreo a Benthamio pro *Herbr. Ital. centr.*: sed istud minus tutum mihi videbatur. Devilleana planta quidquam dubia est, nisi agatur de individuis junioribus (novem sunt). Collata cum speciminibus ex Alpibus et cum Reichenbachi figura, ac Sturmi, ab istis diversa est, statura sesquipollicari, foliis latioribus, generatim planis, vaginis sub-ventricosis, panicula globosa.

Koeleria villosa (Barrelieri) Pers. Syn.

Barr. Icon. t. 717 cf. *Obs.* p. 109, n. 1193. De Notrs. *Reprt. Fl. Ligust.* n. 2052, *Kunth En. pl.* 1, *Suppl.* p. 316, n. 633, *Parl. Fl. It.* 1, n. 189, DC. *Dub.* p. 521, n. 3, *Willk. Lang. Pr.* n. 335. *Aira pubescens* Vahl *Symb.*, *Bert.* p. 439, n. 4 et *V.* 10, p. 454. *Phalaris ciliata* Pourr. *Chl. Narb.* n. 857 et *Ph. arenaria* Pourr. *Ibid.* n. 861? et *Phleum ciliatum* Pourr. *Herbr. Par.*; *K. villos.* et *K. Barrelieri* Guss. *Pl. vasc. Inarim.*, evidenter; *Avena pumila* Balans. *Pl. Algr. exsicc.*, nec Desf., ex Coss. *Voy. botq. Algr. Tenor. Fl. Napol.* 3, p. 61, t. 201, f. 3 *Barrelieri*. Reichnb., *Icon. C.* 11, t. 93, f. 1667, *Gerard. Fl. Gall.-Prov.* p. 77, n. 4, t. 1.

⊙ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* ? In littoribus; in orientali frequentior.

Legi in *Pyr. Catal.* ad *Rosas*, die 3 Jun. 1851. Habui e *Bayonne* a Deville.

Phalaridem ciliatam Pourr. ad hanc speciem, nec non ad *Anthoxanthum odoratum* L. adduxerunt Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 442, asserverant, etiamsi characteres a Pourret dati, et Gerardiana ab eo citata figura ab hoc *phalarideo* gramine longe recedant. Secundum Pourretii locum, a me dubitanter allatum, pro *Plantinia cylindracea* proponit Timbal.

Koeleria trivialis (Lobelii) N.

Lob. Cruydb. p. 40: Gr. spica moll., lanug. maj. Caesalp. De Plnts. l. 4, c. 58, p. 185? K. phleoides Pers. Syn., Koch p. 913, n. 5, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. ill. p. 428. Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 317, n. 631, Mut. in Mem. Soc. R. Sc. Agric. etc. Lille (1836-8) p. 335, DC. Dub. p. 521, n. 24, Willk. Lang. Pr. n. 333. Festuca cristata L., Bert. p. 624, n. 15. F. phleoides Vill. La Peyr. Herbr.; F. phleoid. et F. cristata La Peyr. Hist. abr. pl. Pyr.; Poa typhoides Pourr. Herbr. Matr.; Bromus alopecuroides Lagasc., si non ex archetypis certe e speciminibus pluribus, cultis et sic denominatur in Herbr. Hrt. Bot. Matr., Br. phleoides Wulf. Nor.; Festuca Gerardi Vill. a Mut. confirmata; Wilhelmsia caucasica Koch C. (in Linnaea XXI) ex Griseb. apud Ledeb. Ross. forma parva. Host Gr. A. 3, p. 15, t. 21, Desf. Fl. Atl. p. 90 (non 98 Bert.) t. 23, Savi Fl. Pis. p. 124, t. 2, f. 2 pan. laxiore, Kunth s. c. t. 28, f. 1 fl. anal., Reichnb. Icon. C. 41, t. 73, f. 1581, Scheuchz. Agrostogr. p. 246, n. 2, t. 5, f. 5, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spicul. n. 22. Lob. Ic. t. 8, f. 1, Tabern. Krtb. p. 521, f. 1, Icon. t. 210, f. 2 a Lob., Barr. Icon. t. 123, f. 1.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea* facile obvenit; rara per regionem oceanicam et non nisi in calidioribus proveniens.

Legi in Pyr. Atax. sub *Narbonne*, die 18 Jun. 1839; in Pyr. or. ad *Roussillon*, supra *St. Jean pla de cors*, die 27 Maj. 1813. Late eam vidi in *Sobrarbe*, ad *Graus*, ad *Benavarre*: rariorem offendi ad *Toulouse*, ad *Tolosa*, secus iter de *Urnieta*, ad *Hernani*, *Bilbao*.

Koeleria brachystachya DC. Cat. pl. hrt. Monspel. (1843) p. 120, n. 11, hujus varietas praedicata a Trinio, Act. Petropol. (1830), confirmata a Boiss. *Voy. botq. Esp.* n. 1810, Pyrenaea dicta a Kunth, En. pl. 1, p. 383, n. 14, qua auctoritate nescio; peculiaris certe species est, *K. hirsutae* affinis, quod assero pone Delilei auctoritatem, qui speciem in Hrt. Monspel. coluit, mihique dono dedit!

Avellinia Parl.**Avellinia Michellii! Parl. Pl. nov.**

Mich. in Till. Cat. hrt. Pis. p. 76 Gr. bromoid. ann. Parl. Pl. nov. vel min. not. (Parisiis 1842) p. 61 et Fl. Ital. 1, n. 251. *Koeleria macilentata* DC. et cum Dub. p. 521, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 317, n. 636. *Vulpia Michellii* Reichnb., Willk. Lang. Pr. n. 406. *Festuca Michellii* Kunth En. 1, p. 397, n. 31, Bert. p. 629, n. 18. Sav. Cos. bot. p. 40, t. 3, f. 1 et f. 9 a, b, Guss. Pl. rars. p. 55, t. 10, f. 2.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. ? In Pyr. Atax., orient., Catal., locis humilioribus, solo arenoso.

Legi in Pyr. Atax. sub *Font-laurier*, non procul a *Narbonne*, die 13 Maj. 1839; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 29 Maj. 1851.

E characteribus datis pauci persuasi erunt de legitimitate specifica *Vulpiae tenuiculae* Boiss. Reut. Diagn. p. 27, Willk. Lang. Pr. n. 407.

Schismus Pal. Beauv.

Schismus marginatus (Penae et Lobelii) Pal. Beauv. Agr. p. 74, rectius in *Expl. planchs.* p. 10.

Pen. Lob. Adversr. p. 2, f. 1. Sic ego ausus sum statuere; Loeffl. It. Hisp. p. 116. Kunth En. pl. p. 385, n. 1 et Suppl. p. 318, n. 638, Nees ab Esenb. (C. F.) Fl. Afr. austr. ill. p. 421, n. 2 et cf. n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 351, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 403, n. 1. *Koeleria calycina* DC. Fr. et cum Dub. p. 521, n. 2. *Festuca calycina* L. et *Poa calycina* Pourr. Herbr. Matr.; *Schism. calycinus* Coss. (sub eodem tempore Billot quoque) in Bull. Soc. botq. Fr. 2, p. 244 (pueriliter); *Fest. barbata* L., quondam Sch., varietates sunt ex Coss. cum Dur. Expl. Sc. Alger.; *Haemisacris gonatoides* Steud. Diar. Ratisb. ann. 1829, ipso fatente Steudel Flora 1830, confirmatur a Nees l. s. c. Cav. Ic. Descr. p. 33, n. 49, t. 44, f. 2 racem. non adeo bene, Lamk. Ill. t. 46, f. 5, Kunth s. c. t. 28, f. 2 fl. anal., sed male stylum basi nudum, Pal. de Beauv. l. c. t. 15, f. 4. Lob. Ic. t. 2, f. 1, Cruydeb. p. 5 ex ipso in Icon.

⊙? Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, locisque calidioribus, solo se delectans calcareo.

Legi in Pyr. Arag. ad *Benavarre*, die 22 Maj. 1846, in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad urbem *Perpignan*, in ipso moeniarum circumvallo, die 11 Maj. 1842. Observavi a *la Puebla de Castro*, vidique in ipsis *Narbonne* moeniis. Pena *Narbonensis* fuit! Observavi insuper ad *Casas de Pena*.

Ictu oculi, visa planta in loco natali, patet stirpis affinitas cum *Festuca rigida* et cum *F. expansa*.

Annua speciem declarant *Linnaeus*, *Lamarck*, *Cavanilles*, *DC.*, *Duby*, *Link*, *Kunth*, *Nees* ab *Esenbeck* (*C. G.*), *Grisebach* ac *Ledebour*, et cum istis alii plures; de qua sententia parum persuasus moror. Reperiuntur caespites densi, in quibus cum nodo rigidulo occurrunt folia et culmi exsiccati, evidenter extremi anni; neque tota moles plantae ex unius anni vegetatione exorta diceretur, et in caespitibus minoribus, simplicioribus, novis innexis evolutioribus, vetera haec vestigia semper visenda se praebent. Ergo, ut non repugnat stirpem delicatulam primo statim anno florentem reperiri; ita, per aliquot annos ipsam vitam suam ducere, mihi indubium apparet. Novae gemmulae undique exoriuntur e tenui plantae nodo, neque ab uno tantum latere, ita ut planta caespitosa, nec repens fiat; et novae radices vitam acquirunt, dum veteres marcescunt.

Trachypoa N. *Dactylis* *Royen* Fl. Leyd. Pr. (1740) p. 56, nonnullis speciebus exclusis; L. et Auctor. *Dactylis* perversae applicationis est: cf. quae dixi ad *Dactylon* suo loco. Insuper *Dactylis*, stricte ex *Plinio*, mensuram digiti significat! *Adanson*, laudatus a *Scopoli*, Ann. Bot. 4, p. 72, substituit *Amaxythim* (*Theophrasti* dicens), de qua sententia quoque minime persuasus, in eodem loco supra loquutus sum. Ceu prototypam generis speciem insequentem hanc considerare libeat. Haec ab *Anglis* dicitur *Orchard grass*, quod sonat *Gramen in Pomariis obvium*, et hoc verum est de herba loca umbrosa non minus quam prata et margines diligente. Sumpsissem ergo *Orchardiam*, non male sonantem, ut *Salicariam* protulit *Tournefort*, aliaque alii. Sed cito percepi, quot amaras criticas hocce moveret nomen. Tum spectata plantae asperitate, itemve affinitate considerata, *Trachypoam* genus hocce nuncupo.

Amaxythim *Theophrasti*, eadem ac *Plinii* *Canariam* existimabat *Adanson*, *Fam. pl.* 2, p. 515, quam jam *Anguillara*, *Sempl.* p. 120, viderat in *Sanguinaria Nevenarae*: ambo ipso *Plinio* feliciores, qui plantam veluti sibi ignotam indicat: « *Canariam.... in nostro conspectu mandunt* (canes), *sed ita ut nunquam intelligatur quae sit.* » *Plin. Nat. h. l.* 25, c. 8 vel 51.

Trachypoa vulgaris (*Dalechampii*) N.

Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 427, f. 2. *Dactylis glomerata* L. Sp., Koch p. 934, n. 1, Bert. p. 568, n. 1, Gaud. 1, n. 180, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2099, DC. Dub. p. 521, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 391, Drej. Fl. exc. Hafn. n. 126. Dact. glomer. La Peyr. Herbr., *Poa littoralis* Chaix Herbr. (forma quae D. hispanica) ex Timb., D. altaica Bess., ex Koch, confirmata a Griseb. apud Ledb. Ross.; D. juncinella Bory, ex Boiss. Engl. Bot. v. 5, n. 335, Knapp Gr. Brit. t. 62, Fl. Dan. t. 743, Host Gr. A. 2, p. 67, t. 94, Sv. Bot. v. 1, t. 32, Schreb. Gram. p. 72, t. 8, f. 2, Schk. Handb. t. 14, Elliot South Car. Georg. p. 155, t. 9, f. 3, Fl. Batv. v. 2, t. 102, Leers Fl. Herbr. p. 22, t. 3, f. 3, Sturm Heft 6, Pal. Beauv. Agr. t. 17, f. 5, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 6 fl. fr. anal.; Dumort. Agr. Belg. p. 115, t. 6, f. 24, Reichnb. Icon. C. 11, t. 59, f. 1521-2-3, Zannich. Venz. p. 132, t. 194, f. 1, Scheuchz. Agrostgr. p. 299, n. 1, t. 6, f. 15, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 7, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 10, f. 1 spicul. G. Baub. Pr. p. 9, f. 1, Theatr. col. 45, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 467, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 202, t. 6, f. 38, Barrel. Icon. t. 26, f. 1, 2.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Catal. ad *El Seo de Urgel*, die 4 Jun. 1846. Habeo a Deville e Pyr. septr. med., cum forma panicula unica globosa.

Obvium est videre lusus panicula ovata et cylindracea, brevi et elongata, approximata aut lobata, ramis remotis, laxis elongatis. Occurrit quoque hinc inde culmo superne paniculaque erubescens, subviolacea, ad mare potissimum, quod a primis speciei descriptoribus jam adnotatum est. Lusus isti in Pyrenaeis Cantabris passim occurrunt.

Bertolonii observatio (in calce descriptionis) de plantis longe a mare enatis herba pollentibus viridi, in iis ad mare ortis glauca, non est exacta, quia in montanis etiam stirpem glaucescentem vidimus, praesertim in calidioribus plagis, inque solo calcareo degente planta. Reapse viriditas et glaucescentia hujus graminis sunt admodum variabiles, ut unusquisque bene compertum habuisse credo.

Dact. glaucescentem et *D. hispanicam* a *glomerata* non solum separavit Kunth, En. pl. 1, p. 386, sed in hujus Tomi Suppl. *glomeratam*, *glaucescentem* et *hispanicam* novis characteribus illustrare conatur, p. 320, ns. 641-2-3, addita pro prima forma icone in tab. 29, f. 1, qua floris analysis delineatur. Sed hoc inaniter actum duco, ut absque effectu vel fide actum fuisse video apud alios quosdam Botanicos, Parlatore, *Fl. Ital.* 1, n. 290.

Kunthii descriptionibus consideratis, eae, potius quam a rerum natura suppeditatae, mihi pendere videbantur a quodam methodo differenti ab auctore adhibito in describendis plantis, ex quo, ni fallor, pedetentim rationem visendi modumque describendi gramina ipse auctor progrediendo immotavit. *D. glomeratam* latius descripsit Kunth, dum Parisii degebat: de *D. glaucescenti*, ut et de *hispanica* non locus nec tempus indicatur. Quidquid fuerit; in supra citatis Kunthii descriptionibus nil ego tam notabile invenio, ut opinionem mutem, eandem ac eam, quam sibi confecerant Sprengel, Bertoloni, Gaudin, Koch, De Notaris, Boissier; eo magis quia observationes a me repetitae per Pyrenaeos, in agro Monspeliensi (valde opportuno), inque Italia mea, magis atque magis in talem sententiam me confirmarunt.

D. juncinella Bory St. Vinc. Florul. Sierr. Nevad. divinata varietas *T. vulgaris*, confirmatur a Boiss. *Voy. botq. Esp.* n. 1813 et a Willk. Lang. l. c.

D. abbreviata Bernh. ac Link; et *D. capitellata* Link, cf. Kunth En. 1, p. 387, ns. 8, 9, ut et *D. scabra* Mann. in Opiz, *Verzeichn.* N. 7, p. 58, videntur totidem formae *T. vulgaris*, cui jam e longo tempore relata est *D. cylindracea* Brot. *Fl. Lus.* 1, p. 99. Quid sit *D. polygama* Horvatowsky Flor. Tyrnav., in Lumnitz. *Fl. Poson.* p. 39, n. 94, oblita hodie a Systematicis omnibus, eis explicandum relinquo, qui stirpem in loco natali (*in der Bruckau*) iterum examinare possunt, nam descriptio manca non sinit de ea absolutum preferre iudicium.

Cynosurus L. Differt a *Festucis* non nisi spiculis sterilibus, cultura tamen in spiculas fertiles transformatis, ex Kunth, *Fl. Berol.* ed. 2, T. 2, p. 395 et En. pl. 1, p. 388.

SECTIO 1.^a **CYNOSURUS GENUINUS.**

Cynosurus cristatus (G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauhini, ex Lobelio ipso Adversr. App. p. 467, cum fig. Koch p. 934, n. 1, Bert. p. 584, n. 1, Gaud. 1, n. 209, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 323, n. 647, DC. Dub. p. 526, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 395. La Peyr. Herbr.; C. polybracteatus Poir. Voy. Barbr., sive C. multibracteatus R. Sch., C. Crista galli Munb., cum tab., ex Coss. Dur. Expl. Sc. Algr. et Gren. Fl. Massil. Adv. Suppl. Engl. Bot. v. 5, n. 316. Knapp Gr. Br. t. 64, Schreb. Gram. p. 69, t. 8, f. 1, Host Gr. A. 2, p. 68, t. 96, Sturm Heft 4, Fl. Dan. t. 238. Leers Fl. Herbr. p. 47, t. 7, f. 4, Hoffm. (G. F.) Allingn. (1804) t. 7 fl. anal. Fl. Batv. v. 7, t. 531, Lamk. Ill. t. 47, f. 1, Schk. Handb. t. 15, Pal. Beauv. Agr. t. 14, f. 1, Sv. Bot. v. 1, t. 66, Reichnb. Icon. C. 11, t. 7, f. 1351-2, Munb. Flor. Algr. p. 10, t. 2 evidenter lusus est, Scheuchz. Agrostgr. p. 79, n. 1, t. 2, f. 8 A, C, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spil. n. 23. G. Bauh. Pr. p. 8, n. 18 cum fig., Theatr. col. 42, 43 fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 468, f. 3, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 194, t. 4, f. 6, Barr. Icon. t. 27, f. 1, 2.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Arag. ad *Sallent*, die 28 Jul. 1850. Habeo a Deville e Pyr. septr. mediis.

Molkenboer et Kerbert, Fl. Leid. (1840) p. 323, n. 703, loquuntur de varietate memoranda prope *Leyderdorp* ab ipsis reperta, in qua « *Spicam trifidam, habitum Dactylis (Trachypocae) referentem* » viderunt, veluti si haec monstrositas affinitatem horum generum confirmaret. Formam viviparam ad *Bilbao* observabat Lange, Pug. pl. imprim. Hispan. p. 49, vigentem mense Octobri.

Bonus vir Munby in sua Fl. Alger. p. 10 (1847) *C. cristatum* in pratis provenire dixit; et sub eo dedit illum suum *C. Cristam galli* nullo caractere vere notabili distinguendo, adjecta figura, in qua et formam paniculae (ei *spicae*) *sub-clavatam* (diagnosis) non percipies: mox ipse edens Catal. plantr. Alger. (1859), *C. cristatum* L. (v. p. 33) quem prius veluti communem indigitaverat, suppressit et suum enumeravit; monitus a Cosson eundem esse cum *C. polybracteato* Poir., hunc in capite restituere noluit, ut ex aequo facere debuisset, planta ceu specie servata.

SECTIO 2.^a **FALONA** (genus apud) Adans. *Fam. pl.* 2, p. 496.

Cynosurus echinatus (Dalechampii, G. Bauhini) L. Sp.

G. Bauh. Pr. p. 10, fig. 2, Hist. pl. Lugd. p. 432, f. 2, ex J. Bauh., mihi vix repugnat. Koch p. 935, n. 2, Bert. p. 586, n. 2, Gaud. 1, n. 210, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 323, n. 648, DC. Dub. p. 526, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 396. La Peyr. Herbr. partim et Polypogon monspeliensis La Peyr. Herbr., quoad typum, excl. varthb.; Cyn. erroneus Jord., Phalona echinata Dumort. Belg. Engl. Bot. v. 19, n. 1333. Knapp Gr. Brit. t. 65, Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 61, t. 78. Host Gr. A. 2, p. 67, t. 95, Gaertn. Fruct. Sem. pl. p. 5, t. 1, f. 8, Dumort. Agr. Belg. p. 114, t. 5, f. 26. Reichnb. Icon. C. 11, t. 7, f. 1349-50 A, B; Tenor. Fl. Napol. 4, p. 13, t. 110, f. 2 (gigant.), Zannich. Venz. p. 123, t. 171, f. 2; Scheuchz. Agrostgr. p. 80, n. 1, t. 2, f. 8 B, D, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 24. G. Bauh. Theatr. col. 58, 59 fig., J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, ps. 473-4, fig. 1, Moscat. Dissert. Gram. infest. Segal. 1772, in 4 cum tabs., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 189, t. 4, f. 13, Barr. Icon. t. 123, f. 2.

⊙ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstatem. Frequentius ohvius per regionem mediterraneam.

Legi in Pyr. Cantabr., ad *Vizcaya*, sub *Portugalette* ad *Santura*, die 18 Jun. 1853; in Pyr. Navarr. prope *Arabi*, die 15 Jul. 1844. Habeo a Deville ex *la Pene de Coubarol*. Observavi prope *Barèges*, ad *Cauterets*, *St. Girons*, *Toulouse*, *St. Jean pied de port*, *Tolosa*, *Pamplona*, in *Valle de Aezcoa*, *de Salazar* etc.

DC. Duby, Bot. Gall. P. 2, p. 1035, caeco tactu *C. fertilem* Loisel. (ut ipsi dicunt, reapse De Lens apud Loisel.) Fl. Gall. ed. 2, p. 68,

n. 3, ad *C. elegantem* (Tournef.) Desf. adduxerunt. Patet nimium concinne de hac specie actum fuisse a Loiseleur, sed dum liceat ex hisce potius quam arbitrio judicare, *C. fertilem* De Lens in Loisel. melius ad *C. echinatum* reducendum censerem, potissimum ad eam formam, quam *C. giganteum* dixit Tenor., Syll. p. 37, n. 4. Mutel, *Fr.* 4, p. 88, n. 2, hunc *C. fertilem* implicuit cum *C. polybracteato* Poir., sed ad *C. echinatum* ipse quoque retulit, itemve actum est a Godr. cum *Gr. Fr.* p. 563; non tamen adeo perspicue ut Mutel, qui icone plantam sub De Lensii nomine decoravit *Atl.* t. 84, f. 604. Kunth *C. fertilem* oblivioni mandavit.

Legi olim in agro patrio et Bertolonio donavi plantam, quae botanicis plurimis valde imposuit (nam e longo jam tempore suspicor eam referre etiam *C. effusum* Link apud Schrad. *Journ.* quem ad *C. elegantem* adducunt), ne minime quidem ceu varietatem a Bertolonio distinctam (itemve a Parlatore), quamvis aliunde in hoc agendo sibi indulxerit Bertoloni. Obvium apud scriptores artificiosos, non eadem semper lege res agere; hic nimis subtiles, illic plane negligentes. Mea haec planta patria identica est cum *C. giganteo* Tenr.

Iconem Barrelieri t. 123, f. 2 ab hac specie excludi jussit Cavanilles, *Annal. Cienc. Naturals. Madrid* T. 3, p. 9, quod idem post eum sustinuerunt Davall, cf. *Smith Engl. Fl.* p. 138, n. 2, Schult. *Mant.* 3, *Syst. Veg.* p. 664. Mihi vero icon ista optima videtur pro forma illa gigantea, de qua supra mentionem feci.

C. polybracteatus Poir. a Cosson, ut supra dixi, ad superiorem speciem firmatus est. Errarunt ergo ii, qui eum vel ad *echinatum*, vel ad *elegantem* amandarunt, ut fecerunt quidem Willk. *Lang. Pr.* n. 397, cum eo postremo identicum reputantes.

Lamarckia Moench.

Lamarckia aurea (Dalechampii? Cienfuegos) Moench. Meth.

De Dalech. dubio, infra. *Gr. aurea* odorata Cienf. *Hist. pl. MNS.* (1627) p. 157, 159 fig., ex Asso *Syn. Arag.* n. 77. Koch p. 914, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 324, n. 649, DC. *Dub.* p. 510. *Cynosurus aureus* L., Bert. p. 590, n. 4, Willk. *Lang. Pr.* n. 398. *Cyns. aur.* La Peyr. *Herbr. Flor. Graec. Sibthrp.* C. 1, p. 67, t. 79, Host *Gr. A.* 3, p. 4, t. 4, Pal. *Beauv. Agr.* t. 22, f. 5, *Reichnb. Icon.* C. 11, t. 58, f. 1515, Scheuchz. *Agrostgr.* p. 149, n. 1 (excl. G. Bauh. *Syn.*) t. 3, f. 12 A, B, C. *Barr. Ic.* t. 4, *Mont. Bon. Pr. Gr.* p. 46 tab. loc. *spiculr.* n. 40.

☉ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* Jun. Jul. In Pyr. or. Catal., locisque calidioribus, cum *Olea*.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 24 Maj. 1843; in Pyr. Catal. ad *San Feliu de Guixols*, die 11 Jun. 1860. Observavi ad *Bagnouls sur mer*; *Llansà*, *Cadaques*, *Rosas*, alibique.

Dubium sane magnum adpono ad *Gram. aureum* Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 430 f. super., et inde respuo *Gr. panicul. pend. aur.* G. Bauh. *Theatr. col.* 33-4, citatum a Scheuchzer, *Monti, L. Sp.*, Reichard. *Syst. pl.*, Willd. *Sp.*, Koel. *Gr.* p. 377 (non vero a Tournefort), aliisque, quia adeo a planta nostra abhorret data figura, ut alienae potius speciei videatur, aut saltem ceu pessima respuenda sit; ita ut ab hisce prolationibus plures se abstinerint, primo sagacissimo Lamk. *Dict.* 2, p. 286, n. 6.

Sed certe hujus est loci *Gr. Barcin. panic. dens. aurea* Tournef. p. 523, qui non Dalechampium nec G. Bauhinum citat: vix crederetur

pulcherrimum gramen praeterfugisse Mycò. Videtur quoque *Gr. alopecuroides* spec. Mart. Pl. Burser. in Linn. Am. Acad. 2, p. 145.

Refero Gerardi (L.) Notam: « *Singulare hoc gramen genus proprium sibi vindicat a situ spicularum sterilium desumptum, quae, cum glumis constant a speciebus fertilibus distinctis, remotis ac pendulis, involucrici vices praestare nequeunt.* » MNS. pro ed. 2 Flor. Gall.-Prov. Genus proprium commendavit etiam Hallerus, Hrt. Goett. p. 49, estque *Achyrodes* Ludw. Def. Gen. pl., ed. Boehm. (1760) p. 420, n. 1051.

Sero questus est Visiani (Dalm. 3 Add. emend. p. 343) *humillimum* gramen tantum hominem commemorare: ego vero, qui non staturam plantae, sed generis praestantiam considero, graminis pulchritudinem admiror, invideo Lamarkio, cui haec *aurea* planta dicata est. Caeteroquin, paucis inter optime meritos adeo ita arrisit fortuna, ac Banksio, Dryandero, Lambertio, Dicksonio, Strelitziae, Ramondio.

Festuca Dod. (1557) L. Nomen aequivocum in *Festucariam* verendum censebat Heister, Syst. pl. gener. p. 45 nota V. *Caryopsis adhaerens*, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 349 et p. 354 Obs.

SECTIO 1.^a HEMIPOA N.

Festuca expansa (Lippi, Micheli) Kunth.

Lippi MNS., Vaill. Herbr., ex Desf. Atl. p. 75; Micheli in Till. Cat. hrt. Pis. p. 71 *Gr. marit.* apud Kunth En. pl. 1, p. 392, n. 1 et Suppl. p. 325, n. 652. *Sphaenopus* Gouan Trin., Willk. Lang. Pr. n. 384. *Poa divaricata* Gouan, Bert. p. 520, n. 4, Savi Bot. Etr. 1, n. 73 et 2, p. 53 not. a, DC. Dub. p. 523, n. 5. *Poa maritima* Pourr. Chl. Narb. n. 889, *F. Sphenopus* Mey. C. A. Ind. Cauc. Gouan Ill. p. 4 (expuncto Barr.) t. 2, f. 1, Kunth l. c. t. 30, f. 3 fl. anal.; Reichnb. Icon. C. 11, t. 81, f. 1616.

☉ Flor. Jun. Fruct. Jul. Per regionem mediterraneam calidiorem, in salsis, maritimis.

Legi in Pyr. Arag. sub *le Castillo de Ayerbe*, solo salso, die 3 Jun. 1850. Observavi ad *Leucate* et ad *Narbonne*; ad *Huesca*, *Eschedas*, *Castello de Farfaña*.

Incertum nimis, memoratur sed non admittitur in capite, *Gram. duriuscul.* Cupan. Cath. p. 91, cf. Guss. Sic. Suppl. p. 95.

Festuca rigida (Caesalpini) Kunth.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 105, n. 266, De Plants. l. 4, c. 58, p. 185 *Phoen.* Kunth En. pl. 1, p. 392, n. 5, Suppl. p. 327, n. 655, Koch p. 936, n. 3. *Scleropoa rigida* Griseb., Willk. Lang. Pr. n. 388. *Poa rigida* L., Bert. p. 522, n. 6, Gaud. 1, n. 184, DC. Dub. p. 525, n. 19. *P. rigid.* La Peyr. Herbr.; *Festuca hemipoa* Delil., primo me secum luctante, vere 1836; *Scl. rigid.* et *Scl. hemipoa* Guss., Parlat., Caruel; *Glyceria rigida* Sm. Engl. Fl., quam Bert. praeterviderat; *Synaphe rigida* Dulc. Engl. Bot. v. 20, n. 1371, Knapp *Gr. Br.* t. 48, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 73, Sturm Hef. 86, Host *Gr. A.* 2, p. 53, t. 74, Reichnb. Icon. C. 11, t. 58, f. 1518, Zannich. Venz. p. 133, t. 123, f. 2 var. et t. 126 typ., Scheuchz. *Agrostgr.* p. 271, n. 1, t. 6, f. 2, 3. *Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spielr.* n. 11, Vaill. Bot. Par. p. 92, n. 73, t. 18, f. 4. G. Bauh. Pr. p. 6, n. 11, fig. 1, Theatr. col. 31, 32 fig. mala, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 182, t. 2, f. 9, Barr. Icon. t. 49.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam communis est, non sic per regionem oceanicam; humiliore Cantabrica excepta, ubi frequens occurrit.

Legi in Pyr. Arag. ad *Huesca*, diebus 6 et 8 Jun. 1850. Habeo a Deville e Pyr. septr. med. Facile obvia ad *Toulouse*, *Tarbes*, *Pau*, *St. Jean de Luz*, *Yrun*, *Oyarzun*, *Hernani*, *Tolosa*, *Bilbao* etc.

Varietatem illam, quae *F. hemipoa* (G. Bauh., Tournf.) Delile, primus ad Monspelium observabat G. Bauhinus, sed eam nec tam probe de-

scripsit, nec adeo feliciter delineavit. Sunt qui adhuc in speciem eam recipiant cum Sprengel, Tenore, Gussone, Parlatore, Duval Jouve. Stirpem ad nostram hanc reducendam esse speciem primus ego Delileo demonstravi, qui in opella Sem. ann. 1836 Hrt. Bot. Monspel. p. 27, n. 19, hoc se addidisse dicit a Bertolonio, cujus opus apud me vidit postquam de re inter nos disceptatum est. Quocumque modo, parum eruditus, nec attentus indagator Delile, qui non vidit, ante Bertolonium, hancine sententiam sustinuisse Savi in Bot. Etr., Seb. Maur. in Pr. Fl. Rom., ne dicam in agro Monspeliensi G. Bauhinum hujus sententiae primum auctorem recognoscendum esse. A prima vice, qua stirpem in Pineto Ravennati offendebam, eam *F. rigidae* varietatem judicavi et sub hoc nomine Bertolonio specimina dono dedi, quae ille citat in p. 524. Haec forma obvenit potissimum in solo salso et indidem legi ad *Huesca*, die 6 Jun. 1850, observavique itidem ad *Bilbao*.

Festuca lanceolata (G. Bauhini) Forsk. Fl. Ægypt. Arab. p. 22, n. 76.

G. Bauh. Pr. p. 19, n. 63, cum fig. in p. 18. *F. maritima* DC. Fr. et cum Dub. p. 519, n. 19, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 327, n. 654. *F. robusta* Mut. Fr. 4, p. 118, n. 37 (excl. Bocc. fig.). *Scleropoa maritima* Parl. Fl. Ital. 1, n. 295, Willk. Lang. Pr. n. 387 (excl. Pourr. syn.). *Catabrosa maritima* Link, Gram. Eur. austr. in Linnaea V. 17 (1843), p. 405, nominata tantum. *Triticum maritimum* L., Bert. p. 814, n. 11. Cyrill. Pl. rar. Neapol. fasc. 2, p. 2, t. 2, Kunth l. c. t. 29, f. 2 fl. anal., Reichab. Icon. C. 11, t. 58, f. 1519, Mut. s. c. Atl. t. 89, f. 626, Scheuchz. Agrestgr. p. 274, n. 3, t. 6, f. 5, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spielr. f. n. 6, G. Bauh. Theatr. col. 150.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In marit. Pyr. or., Catalaunicorum. Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, l. d. *Canellas*, die 4 Jun. 1851; in littore *San Pol*, prope *San Feliu de Guixols*, die 13 Jun. 1860.

Perpendendum erit, num hujus stirpis sit locus iste Gesneri, Op. bot. ed. a Schmid. tab. lign. 2, f. 16 A.

Suscepi Forskalii nomen, Tausch duce (*Flora* 1837, p. 126): nec op-pugnat Cosson, putans (*Pl. nouv. critiq. mid. Esp.* 1852, p. 183) *F. dichotomam* Forsk., quae cum hac nostra commiscebatur, potius *F. memphiticam* Boiss. (*Scleropoam memphiticam* Parl.) quam *F. maritimam* DC. Fr. referre. Sed Parlatore postremam Forskalii plantam peculiarem esse speciem contendit, sibi *Scleropoa dichotoma* l. c. p. 471 (innumer.), cui ceu synonymon donat *Scler. vestitam* De Notrs., Ind. sem. hrt. Bot. Genuens. (1846) p. 28, nec amplius.

SECTIO 2.^a **PUCCINELLIA** N., ex Parlat., cui peculiare genus.

Disjungit Parlatore suas *P. maritimam* a *distante*, considerans in-super ceu peculiare species *P. festucaeformem*, *P. Gussonii* Presl. et *P. geminatam* Parl., *Fl. Ital.* ns. 214-18. Unica *P. festucaeformi* ex-cepta, reliquae videntur formae unius ejusdemve speciei. Ipse Parla-tore, p. 371 N.B., omnes sui novi generis species maturo examini subjiciendas fore in loco natali fatetur, earumque studium attento bo-tanico commendat; quod idem est ac si dixerit, se eas non satis per-spectas vel perpensas habuisse, nec cui alio illas bene notas fuisse per-cipere. Characterem de radice fibrosa aut repente immutabilem esse negarunt Gay, Cosson, cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 10 (1863), p. 160, ubi praecedat a p. 151-60 elaborata a Duval Jouve de hisce plantis Nota.

Festuca distans Kunth.

Rayi? cf. quod dicam post *Fest. Hostii*. Jacquin ad Linn., *Mant.* 1 (1767), p. 32. Kunth *En.* pl. 1, *Suppl.* p. 329, n. 658. *Poa distans* L. *Mant.*, Bert. p. 515, n. 2 a (non b); Gaud. 1. n. 189. *Glyceria maritima* et *G. distans* Willk. *Lang. Pr.* ns. 347, 348. *Atropis distans*, *A. tenuiflora?* et *A. maritima* Griseb. apud Ledeb. *Fl. Ross.* ps. 388-9, ns. 1, 3, 4. *Poa maritima* Pourr. *Herbr. Matr.?* Colmeir. *Cat. pl. Catal.*; *Catabrosa distans* Link Gr. *Eur. austr.*; *Agrostis miliacea* Chaix *Herbr.*, ex Timb., *P. fasciculata* Torr., ex As. Gray. *Engl. Bot.* v. 14, n. 986, Knapp *Gr. Br.* t. 47. *Curt. Fl. Lond.* ed. Grav. V. 3, t. 23, Kunth l. c. t. 30, f. 4 fl. anal. *Fl. Dan.* t. 1626 et t. 2222, *Fl. Batv.* v. 6, t. 381, 382, *Wither. Arrang. Br. pl.* ed. 7, p. 165, t. 25, *Host Gr. A.* 2, p. 46, t. 63, *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 79, f. 1609-10 et 1612 (forma marit.).

¶ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Oct. In maritimis et salsis.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 24 Aug. 1846; in littore Atax. ad *la Nouvelle*, die 26 Jun. 1879. Habui e *Bayonne* a Deville; lectamque prope *Narbonne à la Roquette* a Timbal. Observavi ad *St. Jean de Luz*, ad *Fontarabie*, sub *Bilbao*; ad *las Salinas de Cardona*.

Primi qui *Poam distantem* et *maritimam* Huds., *F.* hanc nostram et *thalassicam* Kunth jungendas esse censerunt videntur Rosen (J. P.) et Wahlbrg. (G.), *Nov. Act. Acad. Upsal.* T. 8 (1821), p. 232, postea Biasoletto, in *Ann. Stor. Natur. Bologn.* T. 2 (1829), ps. 225-6, mox Bertoloni (1831) in *MNS.* apud me; Trinius, sub sua *Poa arenaria* α et γ *Act. Petrop.* 6, 1, ps. 389-90, iterumve *Gr. Suppl.* p. 69.

Ast suspicor non omnes easdem sibi prae manibus versavisse plantas ex quo video, non futilibus characteribus stirpes separari a Kunth l. c. p. 329, n. 659, t. 30, f. 2, cum flor. anal.; et cf. Anders. *Gram. Scand.* ps. 54-6, t. 6, f. 60-1-2.

Hujus speciei formam *Glyceriam plicatam* mecum dixit Delort, quam mox Timbal *Gl. narbonensem* nuncupavit, sub quo nomine cum amicis communicavit; inter hosce ad Hanry misit, qui eam, invito ferme Timbal, edidit et certe hoc inconsulto, falso orthographiae latinae dictato eam *Narbonensem* (e vulgari gallico *Narbonne*) denominans in *Prodr. Hist. Nat. Deprt. Var, Draguignan* 1853, p. 342, nullo eam characterem sufficiens. Puto esse hanc eandem plantam, quam eodem anno nomine *Poae mediterraneae* evulgatam habuimus a Chaubard, *Tetrad. descr. in-sculp.* p. 9, sine icone. Respondet ne strictius *Puccinelliae maritimae* Parl.? *P. mediterr.* Chaub. ad insequentem speciem ducit Godron. Pourretii synonymon e Chlor. *Narb. ad Festucam*, seu *Glyceriam convolutam* citavit Godr., cum *Gr. Fr.* ps. 535, et iterum p. 555 ad *F. lanceolatam* Forsk., quae ei *Scleropoa maritima* Parl.

Festuca convoluta (Moenchi? Hornemanni) Kunth.

Poa arundinacea Moench. *Meth.* p. 186? *Poa convol.* Hornem. *Hrt. Hafn.* 2, p. 953. Kunth *En.* pl. 1, p. 393, n. 8. *Glyceria convoluta* Fries, *Godr. Gr. Fr.* 3, p. 535 (excl. Pourr. syn.). Willk. *Lang. Pr.* n. 346 (excl. syns. Parl. et Pourr.). *Puccinellia Gussonii* Parl. *It.?* (n. 216). *Atropis convoluta* Griseb. apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 389, n. 2. *Glyceria distans* Ledeb. *Atl. et Fest. poecilantha* Koch C., ex Griseb. s. c. *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 79, f. 1611.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. ? In littore Ataxiensi.

E viciniis de *Narbonne* habeo a Baillet.

Species mihi aliquantulum dubia, quam aut non vidi in loco natali, aut a *distante* non distinxi. Incerta evenit Pourretii *P. maritima*, cui ille folia *convoluta* tribuit et quam ego ad *F. distantem* retuli, quo tempore *F. convolutae* notitia carebam. Moenchiana planta quoque dubia, potissimum *panicula coarctata* dicta.

Festuca Hostii! Kunth.

Poa festucaeformis Host infr. citand. et Fl. A. 1, p. 149, n. 17. Kunth En. pl. 1, p. 393, n. 7, Suppl. p. 328, n. 667. *Glyceria festucaeformis* Heynhold, Koch p. 932, n. 5, Godr. Gr. Fr. 3, p. 534. *Puccinellia festucaeformis* Parl. Fl. Ital. 1, n. 215. *Poa distans* *b* major (saltem pro maiore parte) Bert. p. 515, n. 2. *Melica ramosa* Ramond ad Mutel., *Catabrosa festucaeformis* Link, Gr. Eur. austr. Host Gr. A. 3, p. 12, t. 17, Reichnb. Icon. C. 11, t. 80, f. 1613, Engl. Bot. v. 16, n. 1140, Fl. Dan. t. 251 et 2582 palustris videtur.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. ? In littore Cantabrico.

Legi ad *San Sebastian*, die 25 Jun. 1857. Non percepi ad *Rosis* ubi eam indicat Vayreda.

Radice[m] fibrosam, nec repentem ego observavi, quod stat cum Kochi nota, sed contra Host. Radicem repentem non viderunt Parlatore, Godron.

Poa annua dum valde luxuriat multam faciei offert cum hac de qua dicimus *Festuca* similitudinem.

Certe Host speciem nostram in claram lucem posuit, ita ut inter neotericos maxime laudandus fuerit. Ast non videtur primus speciei auctor, et species in posterum *F. Rayi* denominanda erit, ex quo primus iste de hac stirpe effatus sit in Syn. ed. 1, p. 190, n. 17 inque sua praestantissima secunda editione Synopsidis, p. 259, n. 18; cf. ed. 3, p. 409 (nec 10), n. 6. Sed hic agitur de planta foliis convolutis praedita, aliaque subveniunt, quae dubium movere possunt (pace praestantissimi Smith, *Engl. Fl.* p. 118, n. 4), de harum stirpium identitate. Hinc supersedeo, remque Anglis extricandam relinquo. Nolo tamen reticere, me nostram plantam videre potius in *alia specie elatiore et maiore, bicubitali* etc. a Newton commodata, de qua meminit ipse Rayus in ls. cts., ut et in *Hist. pl.* 2 (1688), p. 1286, n. 12 *Altera species!*

Sed supervenit Rayanum aliud non ita pridem a Smith (*Engl. Fl.* l. c.) synonymon additum, *Gr. canin. marit. panicul.* Syn. ed. 1, p. 190, n. 18, ed. 2, p. 259, n. 19, ed. 3, p. 410, n. 7, vel *Hist. pl.* 2 (1688), p. 1286, n. 11. Considerata Rayi adumbratione trahimur ad *F. thalassicam* Kunth strictius, quae plurium auctorum *F. maritimae* respondet. Ergo, distinctas fuisse diceres a Rayo tres stirpes, veluti totidem species, *F. distantem*, *F. Hostii* et *F. thalassicam*, Syn. ed. 1, n. 17, Ibid. n. 17 *alia*, Ibid. n. 18. Cur Smith duo Rayi synonyma ad suam *Glycer. maritimam*, nullum ad *distantem* citavit? Ego Rayi primum pro hac postrema specie proponerem.

Gr. marit. vulgatiss. Lob. Ill. p. 8 pertinet ne potius ad *F. Hostii?* Non audemus sustinere. Et hic sistam, ne confusionem addam de plantis a me quidem in natura non satis observatis, veritus etiam ne *F. distans* mea respondeat *convolutae* Quorumdam et *convolutae distantis*. Pluria, interim, notatu digna jecit Duval Jouve l. c., concludens hisce verbis, de *F. distantis*, *convoluta*, *festucaeformi*: « Ces trois plantes me paraissent différer entre elles: 1.er par l'époque de la floraison; 2.e par la durée de végétation; 3.e par la forme des feuilles; 4.e par la disposition de la panicule; 5.e par la longueur des anthères; 6.e par la longueur relative des glumes » l. c. p. 159.

Longe diversam opinionem edidit Visiani, *Dalm. Suppl.* (1872) p. 20, dicens *Glycer. festucaeformem* Heyn. cum *maritima* esse jungendam: addito etiam, sub eodem typo reducendas *Gl. confertam* Fries et *Gl. Borreri* Babingt., referentes, forte, status vel ejusdem speciei aetates differentes.

SECTIO 3.^a **CATAPODIUM** (Brachypodium et Nardurum comprehend.)

Festuca rottboellioides (Rayi) Kunth.

Ray Syn. ed 1 (1690) p. 182, n. 4 (in Hist. pl. non reperi). Kunth En. pl. 1, p. 395, n. 17, Suppl. p. 330, n. 662. Catapodium loliaceum Link Hrt. Ber. descr. p. 45, n. 90 et 2, p. 194 et Gram. Eur. austr. in Linnaea V. 17 (1843), p. 398. Desmazeria loliacea Nym. Syll., Willk. Lang. Pr. n. 495. Poa loliacea Huds., Koch p. 925, n. 1 (correcta prol. Host.). Triticum Rottbolla DC. Fr. et cum Dub. p. 530, b. 17. Tr. loliaceum Sm. Br. et Engl. Fl., Bert. p. 817, n. 13. Engl. Bot. v. 4, n. 221, Knapp Gr. Brit. t. 114, Roem. Fl. Eur. fasc. 10, n. 2, Host Gr. A. 2, p. 21, t. 27, Reichnb. Icon. C. 11, t. 15, f. 1370 A, Viv. Ann. bot. P. 2 (1804), p. 149, t. 2, f. 1 et Fragn. Fl. Ital. p. 19, t. 23, f. 1, Scheuchz. Agrostgr. p. 272, n. 2, t. 6, f. 4 obscura, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 49. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 182, t. 2, f. 6, Pluk. Phytgr. t. 32, f. 7, Reliq. Rudb. p. 13 fig. media.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In maritimis.

Legi in Pyr. Cantabr., ad Vizcaya, sub Bilbao contra Portugalette, die 8 Jun. 1853. Habeo e Bayonne, ubi ipse vidi, a Deville. Observavi ad Fontarabia; ut ad Palamos, ad San Feliu de Guixols.

Prolationes figurarum de Reichenbachio, quoad hanc et insequentem speciem, incorrectae exierunt apud Parlatore, *Fl. Ital.*, hinc cavendum.

Festuca tenella (G. Bauhini) Chaubard.

G. Bauh. Pr. p. 19, n. 61, Theatr. col. 129, n. 4, Magn. Bot. Monspel. p. 120. F. Lachenalii Spenn. Fl. Friburg. 3, p. 1050, n. 2, Koch p. 935, n. 2. F. Poa Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 330, n. 661, cum F. tenuicula Kunth Ibid. p. 395, n. 19. Nardurus Lachenalii Godr. Lorr., Willk. Lang. Pr. n. 507. Triticum tenellum L. et T. festucoides Bert. pl. Gen., Fl. It. p. 812, n. 10 et p. 808, n. 8. T. Poa DC. Fr., T. tenellum DC. Dub. p. 530, n. 15 et 19. T. Halleri Viv., Gaud. t. n. 293. Festuc. loliacea (bis) La Peyr. Herbr. et Trit. tenellum, T. biunciale et Lolium teave La Peyr. Herbr., hoc etiam in Herbr. March., ex Timb. et Lor.; F. tenella Gerard. (L.) et Poa biuncialis Ger. Gall.-Prov. MNS. pro ed. 2. Prosp. tenella Dulc., Micropyrum tenellum Link in Linnaea (1843), cum Festucaria tenuicula Link Ibid. Viv. Ann. Bot. 1, P. 2 (1804), p. 155, n. 23, t. 5 et p. 152, n. 21, t. 3, f. 2, Flor. Ital. fragm. p. 24, t. 26 f. inter. et t. 23, f. 2 var. arist., Reichnb. Icon. C. 11, t. 15, f. 1372 C. Bocc. Mus. p. 69, t. 57 mala.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea* praesertim: alibi rara.

Legi in Pyr. septr. med. inter Fos et Melles, die 24 Jun. 1843; in Pyr. or. ad Roussillon, sub Oms, secus Riu Cerda, die 23 Maj. 1843.

Mutica et aristata obvia mihi fuit in eodem loco sub *el Monseny* ad Arbucias, alibi etiam et extra Pyrenaeos quoque; quapropter receptam plantarum unionem, ego quidem, cum aliis botanicis plurimis, strenue sustineam, si quis ad colluctandum devenit. Synonymon Plukenetii, cum figura, a DC. et Duby, ex Poiret *Dict.* ad hanc speciem adductum, ad *F. rottboellioidem*, cum Smith et Schrader, optime quidem, retulit Bertoloni.

Inter *Festucas* advocandam speciem praesenserat jam Persoon, dum scripsit: « Ob affinitatem cum *F. ovina* hoc forte melius collocandum esset *Triticum tenellum* L. » Synops. P. 1 (1805), p. 93 sub n. 3. Item Viviani, anno anteriore (1804) explicite dixerat: « Fortasse aptius inter *Festucas* reciperetur, quarum habitum omnino refert. » Ann. c. p. 157, Fl. Ital. fragm. p. 26. Imo hasce plantas ad *Festucas* laudaverant Gerard, Chaix, Villar alique: qua re sequens species ad *Festucas* relata est a Gerard Fl. Gall.-Prov. (1761) p. 96, n. 9 et mox a Chaix, Pl. Vapinc. (1785) apud Vill. Fl. Dauph. 1 (1786), p. 314, Not. 2. Monetque Viviani *F. tenuifloram* Schrad. (cf. It. fragm. p. 23) esse *F. tenellam* plurium Catalogorum. Quin imo; contendit Tausch (*Flora* 1837, p. 116) hanc esse veram *F. maritimam* L. Sp. pl. p. 110, n. 9, quam refellere opinionem perdifficile erit, ni aliter demonstratum fuerit

ab inspectione ipsius Linnaeani Herbarii. Interim hanc sententiam laudari videmus a Kunth, Parlatores. Adeo furens fuit Link in novis generibus condendis.

In textu Fragmentorum p. 21 perperam tab. 24, nec 23, f. 2, citavit Viviani, errore etiam in sua Flor. Libyc. specim. p. 6 repetito; unde evenit, ut eadem figura ad duas infingeretur species a quibusdam Roemer et Schultes, Bluff et Fingerhut, Kunth, Parlatores citarunt quidem *Tritic. maritimum* Viv. Ann. bot. p. 152, quod ex Candolleano errore surrexit (*Fl. Fr.* n. 1671, 2), ut clare explicavit Viviani ipse in *Fl. Libyc. spec. s. c.* Obs. Steudel etiam (Nomencl.) rem male perpendit; nam *Tritic. maritimum* Viv. verum (l. c. p. 158) longe ab errore abest.

Festuca tenuiflora (Morisoni) Schrad. *Fl. Germ.* p. 345, n. 2.

Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 182, n. 3 (excl. syns.) t. 2, f. 3. Et ego in agro Monspel. legi. Koch p. 935, n. 1, Kunth *En. pl.* 1, Suppl. p. 330, n. 663. *Nardurus tenellus* Reichnb. *Excurs.*, Willk. *Lang. Pr.* n. 508, cum n. 506 *N. montan.* *Triticum unilaterale* L. Mant., Bert. *Am. et Fl.* p. 810, n. 9. *F. Nardus* DC. *Fr.* (quae insana denominatio!) et *T. unilaterale* DC. *Dub.* p. 530, n. 18 et 16. *T. Nardus* DC., *Gaud.* 1, n. 294. *Poa unilateralis* Gerard. *Fl. Gall.-Prov. MNS.* pro ed. 2; *Nardus unilateralis* Boiss. *Voy. botq. Esp.*; *Nardurus montanus* Boiss. *Reut. Pug.* var. est ex Coss. *Dur. Expl. Sc. Algér.*; *Gr. loliac. marit. minim. rigid.* *Tournf. Inst.* p. 517 ex ejus *Herbr.*, teste Gerard; *Prosphysis tenella* Dulc., *Festucaria psilantha* Link in *Linnaea* 1843. *Host Gr. A.* 2, p. 20, t. 26 fl. arist., *Jacq. Eclog. (Gram. ed. Fenzl)* p. 53, n. 35, t. 35 item; *Reichnb. Icon. C.* 11, t. 14, f. 1369 it. et t. 15, f. 1571 B fl. mut., *Viv. Ann. Bot.* 1. P. 2 (1804), p. 157, n. 24, t. 6 mut. et *Fl. Ital. fragm.* p. 26, t. 24 ead. et iterum *Ann.* p. 154, n. 22, t. 4 arist., ut in *Fragm. c.* p. 23, t. 25.

☉ *Flor.* Maj. Jun. *Fruct.* Jun Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea* praesertim, sed ultra eam etiam; et in *Pyr.* septr. med. humil., ubi rarior: praediligit solum calcareum.

Legi in *Pyr. Navarr.* supra *Pamplona* ad *Villaba*, die 8 Jun. 1844; in *Pyr. Catal.* ad *Solsona*, die 7 Jun. 1861 et ad *Obiols* sub *Berga*, die 21 Maj. 1861. Habeo lectam supra *Toulouse* ad *Portet*, a Timbal; et ex *Pandelles (Azun)* a Deville. Observavi ad *Jaca, Fiscal, Verdun, Cardona, Orgañia, Narbonne.*

Culmi quadrangulares, faciebus albidis, costis viridibus; rachis ejusdem structurae, sed in altera facie, contra spiculam pedicellatam, excavata; et rachis interdum trifacialis tantum; rachidis anguli scabridi, sed hosce vix dentatos diceres, sat erit eos describere denticulato-scabros: annulus ad insertionem spiculae, a Visiani descriptus, *Ital. Fragm.* p. 24 etc., detracta spicula melius conspicitur. Foliorum vaginae puberulae, laminae vero minus, istaeque involutae, ambaeque striatae, vel forte melius bistriatae dicendae; ligulae breves, obtusae, erosulae; ad latus, e superiore parte vaginae, dens parvus, membranaceus obtusus exurgit. Racemus quidquam flexus, seu in subulae modum quidquam incurvus; pedicelli quidquam superne incrassati; spiculae distichae, unilaterales, adultae laxiusculae, potius quam adpressae. Gluma superior striata, inferior mono aut bi- (in unam) striata. Aristae in spiculis superioribus generatim longiores.

Perperam sub n. 18 speciem declararunt 2 DC., Duby.

SECTIO 5.^a **VULPIA** GMELIN.

Festuca Myuros (Gerardi J. et Parkinsoni) L. Sp.

J. Ger. Emac. Herb. ed. Johns. (1633) p. 31 et *Park. Theatr.* (1640) p. 1162, ex *Ray Hist. pl.* 2, p. 1286, n. 15, nec videtur abnuere Sm.: item *Spr. Hist. r. hrbr.* p. 466. *Noul. Fl. bass. sous Pyr.*

p. 710, n. 1. *F. Myuros* et *F. ciliata* Danth., DC., Bert. ps. 636-39, ns. 22, 23 et V. 7, ps. 618-9. *F. Myur.* et *F. bromoides* Gaud. 1, ns. 217, 218, Balb. Fl. Lyonn. p. 845, n. 12 et Add. p. 880. *F. ciliat.*, *Myur.* et *bromoides*, Auctor. plurium, Koch ps. 936-7, ns. 6, 7, 8, DC. Dub. p. 517, ns. 2, 3, 4. *F. bromoid.*, *agrestis* Loisl. ? *Myur.*, *ciliat.* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, ps. 87-8, ns. 29, 30 ? 31, 34. *F. Myur.*, *muralis* Kunth et *bromoid.*, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 330, ns. 666-7-8. *Vulpia Myuros* Gmel., *V. sciuroides* Gmel., *V. ciliata* Link. Willk. Lang. Pr. ns. 400-1-2. *Bromus geniculatus* La Peyr. Herbr., etiam ex autopsia loci, *Agrostis Spica venti* var. *minor* La Peyr. in Herbr. March., ex Timb. et Lor.; *F. dumetorum* ? Pourr. et *F. dumetorum* Pourr. Herbr. Matr. et *F. Myuros*, *F. bromoides*, *F. distachya* et *Bromus intermedius* Pourr. Herbr. Matr.; *F. Myur.*, *bromoid.*, *ciliat.* et *Gaudiniana* (4) Guss. Pl. vasc. Inar. *Vulpia panormitana* Parl. et *V. aetnensis* Tin., ex Bertol., renuente Parl. It. ns. 253, 254; *Distomomischus sciuroides*, *Myuros* et *ciliatus* Dulc. Engl. Bot. v. 20, n. 1412 et 1411, Knapp Gr. Br. t. 69, 70, Flor. Dan. t. 1445, Host Gr. A. 4, p. 37, t. 65 et 2, p. 66, t. 93, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 8, f. 1 fl. fr. anal., Cyril. Pl. rar. Napol. fasc. 1, p. 10, t. 2. Leers Fl. Herbr. p. 34, n. 77, t. 3, f. 5, Fl. Batv. v. 6, t. 452, Savi Cos. Bot. p. 52, t. 3, f. 8 a, b et f. 2 et p. 57, t. 3, f. 7 a, b. Lamk. Ill. t. 46, f. 4 bromds., Reichnb. Icon. C. 11, t. 60, f. 1524-5 et f. 1529, Scheuchz. Agrostgr. p. 293, n. 2, t. 6, f. 11 et p. 290, n. 9, t. 6, f. 10 et Ibid. p. 291, n. 10, ex Bert., et p. 294, n. 2, t. 6, f. 12 *ciliat.* Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 215, t. 7, f. 43, Pluk. Phytgr. t. 33, f. 10, Petiv. Gram. It. t. 5, f. 10, Barr. Icon. t. 99, f. 1, 2, Buxb. Centr. 4, p. 31, t. 54, f. 2.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Cantabr. prope *Uart*, die 19 Jun. 1841; in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 5 Jun. 1845. Habeo a Deville lectam inter *Tarbes* et *Vic* et ad *Tarbes* quoque. Obtinui etiam ex *Canet*, *Roussillon*, sub forma *F. ciliatae* a Massot, quae per regionem mediterraneam calidiorem frequentior est, a me abunde visa ad *Pamplona*, ad *Villacampa de Rivagorza*.

Species summopere polymorpha botanicos adeo cum suis variatis formis illusit, ut eam in plures falsas species, abhorrente natura, dilacerarent.

Jam Leers speciem perspicue exequutus erat; et Desfontaines, Fl. Atl. p. 86, animadvertibat: « *Variat glumis glabris et hirsutis.* » Item Savi adnotare: « *Variat glumis pilosis.* » Bot. Etr. 1 (1808), n. 83, qui in *Fl. Pis.* p. 114 *F. ciliatam* pro *Myuro* descriperat; et plantam glumis per marginem hirsuto-ciliatis varietatem *F. Myuros* declararunt Schrader *Fl. Germ.* p. 328, lin. 6; perpensa *Scheuchzeri* planta, Sebastiani, Romnr. pl. fasc. alter p. 44, n. 100 et cum Maur. Rom. Pr. (1818) n. 114. Sicque Fauché, in *Expéd. Sc. Morée* (1832) p. 37, n. 131, magis adhuc explicitus, considerans notam illam de *glumis ciliatis* ceu parvi momenti, propriam tantummodo ad varietatem sistendam. In eandem sententiam cessit Chaubard, *Fragm. Bot. critiq.* apud Guillem., *Archivs. Botqs.* T. 1 (1833), p. 40 et Kunth *Fl. Berol.* ed. 2, T. 2, p. 396, qui tamen sero consilium mutavit, En. pl. 1, p. 396, n. 25. Plurium stirpium insano consilio sejunctarum unionem strenue sustinuit Noulet l. c. (1837), quas in varietates tantum distinxit, ut erat tunc de more, *F. Myurum* L., sive *ciliatam* Auctor. et *pseudo-Myurum* Soy. Willem., sive *Myurum* Auctor., cum quibus ceu varietatem consociandam quoque confirmavit *F. sciuroidem* Roth, quae *F. bromoides* Plur. Auctor., cui postremae formae pertinere quidem *F. plebejam* R. Br. Pr. nos monet Hook. fil., *New Zeal.*, confirmatum in *Fl. Tasm.* 2, p. 127, n. 2, additis insuper *F. Stuartiana* Steud. et *Vulpia rectiseta* Muell. (Ferd.). Et dixi confirmavit, nam unionem illius postremae stirpis ex eo s. m., cum *F. Myuro* Auctor., jam alii laudaverunt, vel statuerunt; in primis Spreng. *Syst. Vegtb.* p. 354, n. 31, Wimm. *Grab. Fl. Siles.* p. 83, n. 149, Parlat. *Fl. Palerm.* n. 111, Bertol. p. 637, n. 22, Spenn. *Fl. Fribrg.* 3 Add. em. p. 1049. Quae suspecta fuit sejunctio penes alios, videlicet Marsch. a Biebrst. *Fl. Taur. Caucas.* Suppl. p. 74, n. 174, DC. Dub. l. c. n. 4, Guss. *Fl. Sic.* Pr. p. 103.

Donec, nimium saepe subtilis, Link re bene perpensa scriberet: « *F. Myuros Auctor. mihi nunc non differre videtur a F. bromoide.* » Symb. Bot. ad Flor. Graec. in *Linnaea* V. 9 (1834), p. 136. Vidit Petif ab eadem saepe radice duas formas, *F. Myurum* et *bromoidem* una prosilire: cf. En. pl. Palat. Annot. (1830) p. 93, n. 155. Accesserunt Meyer Fl. Hanov. excursr. p. 658, n. 1, Caruel *Pr. Fl. Tosc.* n. 2304, et cf. Hook., Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 557, n. 2.

Speciem tali modo compactam ego laudo, qui vidi plantas habitu, facie, statura, colore (interdum erubescente) similes, in eodem solo enatas, eodem tempore florentes, tali modo variantes, ut eas praeberent notas, quae minime valere debebant, nec valere possunt, ad species sistendas, ex quo mutabiles esse comperii; nobis denique accedit Cosson, *Fl. Algér.* p. 175, spectata characterum instabilitate in *F. ciliata* et *sciuroide*.

De *F. sciuroide* Roth in *Myurum* transiente supervacaneum est dicere, ex quo hanc unionem extra omnem dubitationis aleam posuerint potissimum observationes expositae a Bertoloni, p. 639.

Vulpia Broteri Boiss. Reut. Pug. (e *F. hybrida* Brot.) eadem est ac *F. sciuroides* Roth ex Coss. *Voy. Botq. Algr.*, Duv. Jouv. *Vulp. Fr.*

Sed quoad *F. ciliatam* Auctr., quis mirabitur si e glumis et aristis scabridis transitus fit ad glumas et aristas ciliatas? quum agatur tantum de particulae productione adaucta. Sed si quis adhuc reluctare maluerit, conferat Verloti observationes, qui repetito experimento vidit e seminibus *F. ciliatae* cultae *F. Myurum* prodire; cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 7 (1860), p. 509. Et gradus varios in longitudine pilorum animadvertimus Cosson, Duval Jouve, ego, aliique.

Num *F. barbata* etiam, e Neapoli sic denominata a Gaudin, Flor. Helv. p. 274 Obs., in hanc speciem cadat valde quidem dubito. De *F. murali* Kunth respondente formae quae *F. pseudo-Myuros* Soy. Willem., deque *F. chaetantha* Kunze MNS. eadem ac *F. sciuroide* Roth, testem habemus Desvaux Gram. Chil. apud Gay (Cl.) Flor. Chil. 6, p. 426-7, ns. 3, 4, qui infauste duas maluit distinguere species.

F. ambiguam Le Gall., Babingt. *Man.* ed. 5, p. 406, n. 3, huc in modum observationis adpono. Lloyd et Duval Jouve ceu speciei nostrae aberrationem considerant.

Aliquid ridiculi nobis porrexit Gmelin (C. Ch.) agens de *Vulpia Myuro* n. 7 Fl. Bad. Als.; de *Festuca bromoide* n. 146. Addita in T. 4, p. 66 (non correctione) hac observatione maxime curiosa: « *Vulpia sciuroides* mea, in Castilia (Hispaniae) lecta semper monandra, longe differt a *Festuca bromoide* var. seu *F. sciuroide* *Wibelii*, *Rothii* et *Willdenowii*. ».

***Festuca uniglumis* (Petiveri, Michellii) Soland. apud Ait. hrt. Kew. ed. 1.**

Petiv. Concord. Gram. 101 ex Sm.; Mich. in Til. Cat. hrt. Pis. p. 76 Gr. bromoid. ultimum. Koch p. 936, n. 5, Bert. p. 634, n. 21, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2102. Wils. apud Hook. Bot. Misc. 2 (1831), p. 137, n. 32, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 330, n. 664, DC. Dub. p. 517, n. 1. *Vulpia membranacea* Link. Willk. Lang. Pr. n. 404. *F. longiseta* Brot., ex Boiss. Esp.; *F. agrestis* Loisel. Fl. Gall. ? *F. matritensis* Desf. Atl. (excl. syns.) ex Coss. Germ. Fl. Par. ed. 2. *F. bromoides* L. Sp. e quorundam sententia; sed praevalet, ex Smith, *Stipa membranacea* L.; *F. hordeiformis* Wulf., *Bromus spathaceus* Pourr. Herbr. Matr., *Distomomiscus subuniglumis* Dulc. Engl. Bot. v. 20, n. 1430, Knapp Gr. Brit. t. 71, Host Gr. A. p. 37, t. 64, Pal. Beauv. Agr. t. 19, f. 10, Savi Cos. Bot. p. 53, t. 3, f. 6 a, b, Reichnb. Icon. C. 11, t. 60, f. 1626-7, Dill. in Ray Syn. ed. 3, p. 413, n. 3 (excl. prolat. Rayan. ed. 2 ex Sm.) t. 17, f. 2.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In sabulosis, saepius maritimis, provenit.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, alveo fluminis *le Tech* contra *St. Jean Pla de Cors*, die 30 Maj. 1843. Vidi secus Garumnam supra *Toulouse* ad *Portet*; ad *Vic* legebatur *Corbin*. Ad *San Sebastiano*, alibique per litus Cantabricum observavi, itemve in *Roussillon* etc.

Fallax et corrigenda denominatio: sumenda ne foret Broteriana?

SECTIO 4.^a FESTUCAE GENUINAE.

Festuca Halleri! All. Fl. Pedm.

Hall. Helv. n. 1441. Koch p. 937, n. 9, Bert. p. 607, n. 4 et V. 3, p. 585 excl. var. *b?* Gaud. 1, n. 224, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 332, n. 675, DC. Dub. p. 519, n. 14, Willk. Lang. Pr. n. 409. La Peyr. Herbr. (sed ex Tyrolo a Roemer); et *F. violacea?* La Peyr. Herbr. et *F. pumila* La Peyr. Herbr.? *F. violacea* Ramond. Pic du Midi n. 68? *F. ovina* Pourr. Herbr. Matr., *F. Halleri* et *F. Gaudini* Kunth, ex Boiss. Voy. botq. Esp. et ex Facchin. apud Ambr. Fl. Tir. austral. p. 823, n. 17; *F. aurata* Gaud. quoque ex Godr. Gr. Fr. 3, p. 571; *F. spiciformis* Dulc. Sturm Heft 86, Colla Icon. Herbr. Pedem. fasc. 3, t. 96, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 61, f. 1535 et f. 1534 *aurata*.

☿ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In editioribus Pyr. mediorum, orientalium.

Legi in Pyr. or. m.^e *Cambresdazes*, die 23 Jul. 1839. Habeo lectam in vertice mnt. *Pic blanc* supra *Gédre* a *Bordère*; supra *Barèges* a *Deville*; sub *le Pic Carlit* ad lacum a *Massot*. Vidi in m.^e *Canigou*, a *Caranzà* et a *Costabona*.

Expunxi cum Parlatore, *Fl. Ital.* n. 266 et cum Ambrosi *Fl. Tir. austr.* n. 109, *F. violaceam* Gaud., quae dubia species fuit Kunthio, En. pl. p. 399, n. 41, cui annuendum fore et ego credideram: saltem e Pyrenaeis non novi eam. Crediderunt alii; Ramond l. a me s. c., La Peyrouse, *Hist. abr. pl. Pyr. Suppl.* p. 14, e Pyr. septr. med., sed cujus plantam dubitanter *violaceam?* nuncupatam in Herbario, sine mora ad *F. Halleri* attuli; Godron Gren. *Fr. 3*, p. 573, e *Valle de Beost* et iterum in Pyr. septr. med. *Timbal*, cf. *Bull. Soc. botq. Fr. T.* 15 (1868) *Excurs. Panticos.* p. 88, seorsim p. 11.

Festuca duriuscula Lobelii.

Lob. Obs. p. 9, f. 2. Bert. p. 601, n. 3 et V. 3, p. 584 et V. 7, p. 617, Kunth Fl. Berol. ed. 2, T. 2, p. 397, n. 3. *F. ovina* Koch p. 937, n. 10 (excl. *b* et *g?*), Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 350, n. 3 (excl. *b?*), Sond. Fl. Hamb. p. 61, n. 2, Kirschl. Flor. Vog. Rhén. 2, p. 226, n. 1, Jungst. Fl. Westf. p. 40, n. 160, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, p. 633, n. 3 (excl. var. *rubra*). *F. glauca*, *F. duriuscula* et *F. ovin.* DC. Dub. p. 518, ns. 7, 8, 11. *F. ovin.* et *F. duriuscula* Parl. Fl. Ital. 1, ns. 267, 268. *F. duriuscula*, *F. valesiaca*, *F. glauca*, *F. ovina*, Gaud. 1, ns. 225, 226, 227 et 219, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 334, ns. 680, 681, 682 et p. 331, n. 671. *F. ovina*, *F. duriuscula*, et forte *F. indigesta* Boiss., Willk. Lang. Pr. ns. 408, 410, 411? *F. ovina* et *F. amethystina* La Peyr. Herbr. et *F. rubra* La Peyr. Herbr. partim et *F. Myuros* Herbr. La Peyr., quoad specim. unic.; *F. elatior* La Peyr. in Herbr. March., ex Timb. et Loret. *F. cynosuroides* et *F. caerulea* Pourr. Herbr. Matr.; *F. fusca* Chaix Herbr., ex Timb.; *F. inops* De Notrs. Prosp. Lig. ex Bert.; *F. Lenormandi* Bast. Ess.; *F. guestfalica* Boenningh.; *F. rupicola* Heuff., ex Neilr. Hungr. Slav.; *F. nitida* Kit. et *F. pungens* Kit., ex eodem Croat., *F. asperina* Link, *F. vaginata* Kit., *F. guestfalica* Reichnb., *F. glauca* Schr., ex Griseb. apud Ledeb. Ross., *F. ochroleuca* Timb. Arbas.; *F. capillaris*, *F. mutica*, *F. nitida* et *F. agrestis* Wulf. Nor. Engl. Bot. v. 7, n. 470? et v. 27, n. 1917 et v. 9, n. 585 et v. 19, n. 1355 vivipar.; Host Gr. A. 2, p. 59, t. 83 et p. 62, t. 86 et p. 63, t. 89 ameth.? et t. 88, et p. 62, t. 87 et p. 61, t. 85 et p. 60, t. 84, et 4, p. 36, t. 62, Knapp Gr. Brit. t. 68 et t. 66 et t. 67 vivipar. Sm., Flor. Dan. t. 706? et t. 1627 hirsut.? et t. 1628 *glauca*, cum *F. vivipar.* t. 2643; Fl. Batv. v. 4, t. 270 et v. 8, t. 577, Coll. Herbr. Pedm. Icon. fasc. 3, t. 95, f. 1 et t. 94, f. 1, Sturm Heft 26, Kunth s. c. t. 30, f. 1 fl. anal. *formae ovinae*, Viv. Ann. Bot. 1, P. 2, p. 145, n. 12, tab. 2 (*F. longifol.*?) citata a Viv. et a Parl., sed quae in exemplari meo ut in Patav. non reperitur. Roem. Fl. Eur. fasc. 6, n. 1. Sv. Bot. v. 2, t. 78 a, b, c, d, Leers Fl. Herbr. p. 31-2, t. 8, f. 2, 3, 4. Reichnb. Icon. C. 11, t. 61, f. 1530-2 et f. 1536 et t. 62, f. 1538-40-1 et t. 63, f. 1543-7 et t. 64, f. 1548, Scheuchz. Pr. p. 21, t. 1, Agrostgr. p. 279, n. 1, t. 6, f. 8 et p. 275, n. 4, t. 6, f. 6, Mont. Bon. Pr. Gram. loc. spiculr. n. 5, Dill. in Ray Syn. ed. 3, p. 413, n. 4, t. 19, f. 1 et p. 410, n. 11, t. 22, f. 1 vivipr. Lob. Icon. t. 7, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 73 fig., Pluk. Phytgr. t. 34, f. 2, non placet, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 162, t. 3, f. 13.

¶ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstatem.

Legi in Pyr. Cantabr. (*Guipuzcoa*) montibus *Arleor* et *Adarra* contiguus, ad *Hernani*, die 23 Jun. 1857 formam *amethyst.*?; in Pyr. sept. med. Valle *d' Aure* ad nemus de *Airés* contra *Azet*, die 30 Jul. 1852; in Pyr. Arag. humil. ad *Loarre*, die 3 Jun. 1858; in Pyr. Atax. supra *le Pech de l' Agnelo* eundo ad *Fontfroide*, die 13 Maj. 1839, quae forma accedit *F. pumilae!* Habeo a Deville ex *Labassère*, *Artiguehen* et ex Valle *Ossau*, haec accedens *F. indigestae* Boiss.; e Pyr. orient. accepi a Massot, ex *le Massif d' Arbas à Pène blanche* a Timbal.

Pauca gramina adeo ut istud aspectu variant; nullum nostratum amplius. Synonyma et auctorum notae hoc variandi modum unicuique aperiunt; repetitae observationes hoc demonstrant et in limitem veritatis botanicos continent.

In distinctione specierum et varietatum conatur, sed incassum, Anders. Gram. Scand. ps. 22-4 etc., nam vereor et ipsius *F. rubram* p. 20, pro majore saltem parte, in *F. duriusculam* esse inferendam.

Vidi ad mare, prope *San Sebastian*, locis apricis enatam stirpem, prorsus glaucam et quasi caesiam, quae ibidem proxime locis umbrosis vitam degens omnino viridis conspiciebatur. In montibus *Arleor* et *Adorra* vidi plantam in *Ericetis* proveniente panicula, culmo, vagina postrema in superiore parte violaceis aut amethystinis: ibidem proxime in nemoribus *Castaneae vulgaris*, plantam inspexi viridem totam, nullimode a communi statu abludentem. Caespites tum densi, tunc quidquam laxati, folia breviora, rigidiora, molliora, vel longiora, tenuiora, aut crassiuscula, in iisdem locis occurrebant, de planta tenuissimis de causis quam facillime undique variante.

F. montis aurei Delarbr. *Fl. Auvergn.* 2, p. 696 sistit formam alpestrum. *F. ochroleucam* Timb. judico speciei nostrae varietatem accedentem propius *F. dumetorum* L.

F. alpestrum R. Sch., Kunth En., sive *F. alpinam* Host Gr. A. 4, p. 36, t. 63 (non Sut., DC., Gaud.) dijudicatam esse *F. duriusculae* varietatem a Bertoloni asserunt Schult. Syst. Vegtb. Mant. in Vol. 2, p. 396, n. 27 ex Bert. in litteris, Kunth En. pl. p. 402, n. 63. Non videmus Bertoloni adduxisse ad *F. duriusculam* hanc *F. alpestrum* in l. s. c.: in Amoen. Ital. vero, p. 6, adduxerit *F. alpinam* Schleich., quae cum Hostiana planta non est identica. Ille qui imperturbatus *F. alpestrum duriusculae* sive *ovinae* adjunxit fuit Spreng. Syst. Vegtb. 1, p. 362, n. 1. Ego eam propinquam potius video *F. variae*.

Supra citatas Fl. Dan. figuras sat fidenter retuli: me abstinui a *F. ovina* Fl. Dan. t. 2462, quae offert stirpem panicula depauperata, elongata, sub-constricta. Est saltem forma quae mihi non obvenit. Tab. 700 quibusdam potius varietatem hirsutam *F. rubrae* effingit. Sed est *modus in rebus*. Excesserunt, me iudice, Meyer Fl. Hanov. excurs. p. 658, n. 2, Facchini apud Ambr. *Fl. Tir. austr.* 1, p. 823, n. 18, Hook. et Arn. *Br. Fl.* ed. 8, p. 557, n. 3 et forte etiam Aschers. et Kanitz Pr. orientls. n. 208.

Festuca alpina (Scheuchzeri) Sut. Helv.

Scheuchz. Agrostogr. p. 288, lin. 26 sine fig. DC. Fr. Suppl. p. 266, n. 1583, Gaud. 1, n. 222. Roem. Sch. Syst. Vegtb. V. 2, P. 2, p. 718, n. 12, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 332, n. 673. *F. ovina* b et g Koch p. 938, n. 10, item b Godr. Gr. Fr. p. 571. *F. pyrenaica* Reuter? Timb. in Bull. Soc. botq. Fr. T. 15 (1868) Sess. extraord. p. 88. Reichnb. Icon. C. 11, t. 61, f. 1533.

¶ Flor. Aug. Fruct. ? In editioribus Pyr. mediorum.

Legi in Pyr. Arag. summa Valle de Venasques m.^o Peña blanca, contra la Maladetta, die 27 Aug. 1838. Habeo a Deville specimen quod ex l'Estibe de Luz provenire putavi, ex ejus notis MNS. extra Herbr., a Timbal e m.^o Llaurenti. Vivit in m.^o Lié de la Canau, ex Miégeville: in m.^o la Maladetta quoque provenit et au Port de la Picade.

Appropinquat statum illum *F. duriusculae*, qui *F. amethystinae* Host respondet, quae caeterum omnibus partibus grandior est. Num recte Bertoloni, Koch, hanc Hosti plantam ad *F. duriusculam* citent liceat dubitare; rem ulteriore examine saltem dignam reputo.

Nostrae speciei ego libenter afferrem *F. stoloniferam* Miégév., in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 10 (1863), p. 87; non est haec Timbali opinio, qui « pense que le *F. stolonifera* Miég. n'est pas sans mérite. » Hanc melius declarent et bona icone condecorent.

F. pyrenaicam Reut., Timb. ex m.^o Llaurenti sat fidenter huc refero.

Festuca heterophylla (Tournefortii) Lamk. *Fr.* 3, p. 600.

Gr. aven. min. etc. *Tournf. Inst. r. hrbr.* p. 525, ex Lamk. Koch p. 939, n. 11, Bert. p. 609, n. 5, Gaud. 1, p. 229, Gmel. *Fl. Bad. Alsat.* 1, n. 145 et 4, p. 63. De Notrs. *Reprt. Fl. Ligust.* n. 2114, Kunth *En. pl. Suppl.* Vol. 1, p. 335, n. 687, DC. *Dub.* p. 518, n. 10, Willk. *Lang. Pr.* n. 415, Griseb. apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 351, n. 4, Spreng. *Mant.* 1, *Fl. Ital.* p. 7, n. 14. *F. rubra* Sav. *Fl. Pis.* p. 115, in m.^o Pisano a me observata; *F. rubra* var. *sylv.* Mey. *Chl. Hanv.*, *F. ovina* Mey. *Fl. Hanv.*; *F. amethystina* Delarbr. *Auvergn.*, *F. nemorum* Latourr. *Chlor. Lugd.*; ex Balb. *Lyonn.* Sed video apud Gilibr. 4 (1785) *F. nemorosam* Latourr., cum syn. Hall. 1438 ad inseq. spec. pertinentem. *F. nemorum* Reichnb. ex Parl., Griseb. *Host Gr. A.* 3, p. 13, t. 18, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 67, f. 1558, ac f. 1559 nigresc. et t. 64, f. 1549 vaginat. (non Koch), ex Griseb.; Vaill. *Bot. Par.* p. 91, t. 18, f. 6, *Fl. Dan.* t. 2646.

¶ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jul. in totam Aestatem. In montan. sylvaticis.

Legi in Pyr. septr. aurigrs., Donezan, supra Mijanes, ad basim mnts. Spinetz, die 17 Aug. 1843. Habeo a Timbal ex St. Geniez prope Toulouse. Observavi ad Luchon, au Pech de Bugarach, a San Cosme de Guara.

Sunt qui speciei legitimitatem negent; hisce accessit quoque Facchini, qui et insequentem speciem ad *F. duriusculam* adstringere mallebat, cum *F. violacea* Gaud. et nigrescente Lamk. Hanc De Notrs. quoque, *Reprt. Fl. Ligust.* n. 2112 et Griseb. apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 851, n. 4, ad *F. heterophyllam* laudant; vidit insuper italus in Herbariis alpinam formam *F. heteroph.* sub nomine *F. violaceae*. Reapse sub hoc nomine diversae deambulant stirpes.

Festuca rubra (Scheuchzeri) L. Sp.

Scheuchz. *Gram.* p. 289, n. 8 et Herbr., teste Gaudin, qui et Hall. *Helv.* n. 1438 laudat. Koch p. 939, n. 12, Gaud. 1, n. 228, num cum totis varietatibus dubito! Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 334, n. 686, Zetterst. *Pl. vase. Pyr. principls.* n. 1410, Mey. *Fl. Hanov. excursr.* p. 659, n. 3, DC. *Dub.* p. 518, n. 9? Willk. *Lang. Pr.* n. 413, Griseb. apud Ledeb. *Fl. Ross.* 4, p. 352, n. 5 (excl. Obs.). *F. heterophylla* La Peyr. Herbr. ? s. l., sed partim; *F. heteromalla* Pourr. *Chlor. Narb.* n. 499? nisi superioris fuerit speciei; *F. villosa* Schweigg. et *F. nigrescens* Turcz! ex Griseb. apud Ledeb. *Ross.*; *F. pubescens* et *F. alpestris* Wulf. *Nor.*; *F. oraria* Du Mort., ex Crép. *Eagl. Bot.* v. 29, n. 2056, Knapp *Gr. Brit.* t. 113, *Host Gr. A.* 2, p. 59, t. 82, *Fl. Dan.* t. 848, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 67, f. 1557 (et f. 1558 nemor. laudata a Meyr. Nobis cum Griseb. superioris speciei); Scheuchz. *Agrostgr.* p. 287, n. 7, t. 6, f. 9, quam a Sm., non a Gaud., citari video. *F. dumetorum* L. ex Munro; *Fl. Batv.* v. 14, t. 1163.

¶ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Atax. ad Sijean, die 26 Jun. 1879. Habui a Bordère e Somaoute supra Gédre dubiam a Deville lectam in pratis ad Tarbes. Viderunt ad Toulouse; ad l'Hospide Venasgues; in m.^o Cagire et au Cirque de Gavarnie vidit Timbal. Prope Irun, ad Monreal, ad

Balnea de *Panticosa* observata est a Willk. Sert. Fl. Hisp. n. 1097; ad *Gédre*, a Miégeville, itemve *au Port d'Aguilous*: ad *Mont-Louis* ab aliis, fide minus dignis.

Opinabatur Babington, Prim. Fl. Sarn. p. 112, *F. duriusculam* Engl. Bot. 7, t. 470, hanc potius referre speciem: de ea mentionem non fecit in *Man. Br. Bot.* ed. 5 (1862).

Synonymon Pourreti revera ambiguum est defectu diagnosis, planta annua declarata, unico Scheuchzeri synonymo fulcitum, quod Gaudini silentium tantillum dubium reddit. Quidquid statui possit in posterum, ex inspectione Herbar. Pourr. Parisiis asservati, illa Narbonensis planta ad duas diversissimas species non erat adducenda, ut factum est a Godron, cum Gr. *Fr.* 3, p. 574, ut iterum mox repeteretur, cum affirmationis signo (!), ad *F. pratensem* in p. 581.

Figura Hostii sat convenit cum mea planta, ast quum locustas submuticas offerat, tunc minus exacta se pandet, eo magis ex quo aristarum praesentia in hac species constans videtur.

Nec ego de legitimitate specifica *F. rubrae* plane persuasus moror. Tu, qui diversam sustinere sententiam cupis, cf. Parlat. *Fl. Ital.* 1, ns. 266, 270, 272, inter quas postremas videbis *F. Puccinellii* Parl. n. 271, quae a Caruel, *Prodr. Fl. Tosc.* n. 2311, ad *F. violaceam* Gaud. et ipsius Parlat. relegatur.

Hanc et superiorem speciem vicissim commutatas fuisse a quibusdam botanicis plane persnasus sum. *F. Bartherei* Timb. (e *Cagire*) *Herboris. Toul.* P. 2 (1871), p. 183 judicare non audeo.

Festuca pumila Chaix apud Vill. *Dauph.*

Koch p. 940, n. 14, Parl. *Fl. Ital.* 1, n. 274, Gaud. 1, n. 240, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 335, n. 688, DC. *Dub.* p. 518, n. 13, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 65, f. 1551, Host *Gr. A.* 2, p. 65, t. 91, Panzer apud Sturm *Heft* 29, t. 5.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. med. editoribus.

Habui a Bordère ex *la Hourquette de Campvieil*. In m.^o *Troumouse* vidit Miégeville; cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 10 (1863), p. 88 Not.

Festuca varia (Halleri) Haenke in Jacq. *Collect.*

Hall. *Helv.* n. 1439. Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 337, n. 696, Zetterst. *Pl. vasc. Pr. principls.* n. 1412, Koch p. 490, n. 13, Gaud. 1, n. 239, Schrad. *Fl. Germ.* p. 324, n. 5. *F. Eския* Ramnd., in DC. *Dub.* p. 519, n. 17 cum *F. flavescens* Bell. *Appnd.?* DC. *Dub.* p. 518, n. 12, Loisel. *Fl. Gall.* ed. 2, p. 81, n. 11 et n. 5. *F. flavescens* Bert. p. 596, n. 1 et V. 3, p. 583. *F. Eския* Willk. *Lang. Pr.* n. 418, Timb. *Excurs. Gar. Nogr.* (1872?) p. 100. *F. varia* et *F. flavescens* Parl. *Fl. Ital.* ns. 275, 276. La Peyr. *Herbr.* et *F. flavescens* La Peyr. *Herbr.*; *F. rubra* La Peyr. *Herbr.*, partim et *F. glauca* La Peyr. *Herbr.* et *F. heterophylla* La Peyr. *Herbr.*, partim, *F. Eския*, *F. varia* et *F. flavescens* Benth *Cat.*, *F. Eския* et *F. Crinum ursi* Ramnd., ipso declar. in *Diet. Encycl.*; *F. nana* DC. *Fr.* et Dufour. *Lettrs. Palass.* (1811)? *F. fusca* Vill. et *F. Eския* Ramnd., *Mut.*, *F. cagirensis* Timb. ipso cito fatente; *F. bosniaca* Kumm., *Sendtn.*, ex Asch. et Kantz. Host *Gr. A.* 2, p. 64, t. 90, male paleam nimis pilosam fingit et *Ibid.* 3, p. 13, t. 19, Sturm *Heft* 29, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 65, f. 1552-3, Guss. *Plant. rars.* p. 34, t. 6, *Mut. Fr.* 4, p. 105, n. 17 et p. 106, n. 18, t. 87, f. 616, 617.

☞ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. Provenit potissimum in editis.

Legi in Pyr. Catal. supra *Organia* ad *l'Ermita Santa Fé*, die 19 Jun. 1846; in Pyr. or. *al Puig Perich* et sub *le Carlit*, diebus 27 Jul. 1836 et 24 Jul. 1837. Varietatem notandam legi in Pyr. or. ad *Port-Vendres*, die 19 Maj. 1837 et in littore Catal. *Valle de Aro*, prope *San Feliu de Guixols*, die 18 Jun. 1860. Habeo a Deville e *Valle de Ossau* et ex *le Lac de Pouchergues*; a Massot accepi lectam supra *Prats de Mollo*; a Coder fil. de Herbr. patris e m.^o *Canigou*, ubi ipsemet vidi.

Haec quoque plurimum variat species. Sed futilia etiam eam respicientia scripta sunt, et quae elaboratae fuerunt differentiae a Timbal de *Festucis varia*, *Eskia* et *flavescente*, *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 15 (1868) *Excurs. Pantic.* p. 88, seors. impress. p. 11, respiciunt individua varia, status differentes, lusus nullius certe momenti. Hisce adjungendam puto pariter *F. pseudo-eskiam* Boiss. *El. et Voy. botq. Esp.*, Willk. *Lang. Pr.* n. 419, in qua non percipio certum distinctionis characterem.

Planta ad *Organia* lecta aliquid peculiaris ostendit, nec certus fueram ad hanc ipsam pertinere speciem. In ea rhizoma est repens, in macriore et sicco solo magis contractum, vel parum diffusum, in humidioribus et umbrosis locis, vel sub-alpinis magis evolutum, laxius et productius; folia viridia, elongata; paniculae flavescentes; spiculae muticae: accedit strictius formae, quam *F. flavescentem* dixerunt, quam in montibus mitioribus, in alpestribus nec vere alpinis provenire [potius arbitror. Sub hac a me lecta planta vivebat *F. duriuscula* rhizomate densiore praedita, habitu (prae communi statu) rigidior, foliis glaucis, brevibus, paniculis sub-violaceis. Genuina *F. varia* in circumviciniis non observabatur; hanc in Pyrenaeis vidi semper in alpinis vel editioribus saevisque locis.

Varietas altera foliis elongatis, junceis, panicula densa, glabra aut pilosa, in maritimis lecta, accedit *F. cinereae* Vill. et *caeruleae* Gaud., sive *F. duriusculae* potius, et respondet *F. acuminatae* Gaud. *Agr. Helv.* 2, *Conspect.* p. 287, n. 26 cum nota *, *DC. Fr. Suppl.* p. 265, scilicet *F. flavescenti* non respondet; et forte etiam *F. longifoliae* Viv. *Ann. Bot.* 1, P. 2 (1804), p. 145, n. 12, t. 2 (fig. inedita), quam Bertoloni, *Amoen. Ital.* p. 6 (non *Flora*, ubi de ea siluit), *De Notrs. Reprt. Fl. Ligust.* p. 466, n. 2109, *Parlatore Fl. Ital.* n. 268 (citans tabulam, quae non exiit), ad varietatem *F. duriusculae* amandarunt. Meam plantam prius pro *F. duriusculae* varietate habueram, quum eam ferentem viderim paleam interiorem bidentatam et tridentato-laceram; demum sub hac nostra *F. varia* retuli plurium botanicorum sententiae cedens, de re a me non satis in naturam observata. Sed non miror, plantam hujuscemodi pro peculiari specie venditam esse, adeo notabilem sese in littoribus spectandam praebet. Accedit ei quoque, ni fallor, *F. indigesta* Boiss., quae videtur ambigere inter *F. variam* et *F. duriusculam*, huic adstricte a Boiss. *Voy. bot. Esp.* Indicatur in *Canigou* a Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 573, unde ego habeo varietatem *F. variae* accedentem formae *flavescenti* Bellardi. Eandem existimo plantam ceu *F. indigestam* adnotatam a Miégeville et ab eo repertam prope *Heas*, secus iter de *Touyère*; cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 10 (1863), p. 86.

Quo tempore Herbarium La Peyrousei revisebam, *F. pumilam* inter formas *F. variae* comprehendebam. Non sunt ergo certa omnia a me tradita illius synonyma, iterumve inspicienda erit *F. pumila* La Peyr. *Herbr.*, quam ad *F. Halleri* adduxi.

Praeterimus Visiani sententiam, *Dalm. Suppl.* p. 19, *F. variam* Haenk. ad *F. pratensem* ducentis.

Festuca pilosa (Cupani) Hall. fil.

Cup. *Panph. Sic.* 1, t. 143, ex Guss. et Parl.; item *Bonann.* t. 69. Koch p. 940, n. 15, *Parl. Fl. Ital.* 1, n. 278, *Gaud.* 1, n. 241. *F. poaeformis* Host, *Bert.* p. 599, n. 2. *F. rhaetica* Sut., *Kunth En. pl.* 1, *Suppl.* p. 335, n. 689, *Willk. Lang. Pr.* n. 417. *F. rhaet.* *La Peyr. Herbr.*; *F. breunia* *Facch.*

ined., ex Ambr. Fl. Tir. austr. Host Gr. A. 2, p. 58, t. 81, Bellard. Append. ad Fl. Pedem. p. 8, t. 1 f. exter., Reichnb. Icon. C. 41, t. 66, f. 1554.

♀ Flor. Jul. Aug. Fruct. ? In Pyr. med. et orientalibus, rara.

Habeo lectam *au pied des Cingles de coms sous Pla Guillem* a Massot; e m.^o *Canigou* degit in Herbr. Coder: in m.^o *Ereslids* repertam dicunt a Corbin.

Festuca sabulicola Dufour (L.) in *Ann. Sc. Nat. Paris.* (1825).

Duf. in Aud., Brongn. Dum. Ann. c. T. 5, p. 85, n. 3, DC. Dub. p. 517, n. 6. *F. juncifolia* Chaub. apud. St. Am. Fl. Agen. (1821) p. 40, n. 5. *F. dumetorum* Chaub. Fragm. Bot. critq. in Guill. Archiv. botq. T. 1 (1833), p. 42, n. 9 (excl. Fl. Dan. et *F. flavescens* Bellard.); item Chaub. Tetrad. descript. in sculpt. (1853) p. 10. *F. arenaria* Willk. Lang. Pr. n. 414 (ex Godr. Gr. Fr., sed Osbeck exclude). *F. glauca* Planell. Giralt. Fl. Gallg. Mut. Fl. Fr. 4, p. 104, n. 16, t. 86, f. 615.

♀ Flor. Maj. Jun. Fruct. ? In littore occidentali.

Legi in Pyr. Cantabr., *Guipuzcoa*, ad *San Sebastian*, die 1 Jun. 1841, iterumve die 25 Jun. 1847. Habeo e *Bayonne* a Deville. Observavi sub *Bilbao* ad *Algortha*.

Ad *San Sebastian* vidi plantam enatam in solo fertiliori, humido, non omnino aprico, in eaque faciem non parum mutatam conspexi, statura majore, herba molliore, viridiore, glaucedine ferme dimissa, accedentem tunc valde *F. duriusculae*, ad quam magis adhuc accedere videbatur caespes plantae contractior, in quo flores aristis quidquam evidentioribus donabantur. Quaedam a Mutel observata specimina ei potiore affinitatem ostenderunt cum *F. rubra*, cf. Mut. 5, p. 179.

Respuo opinionem Chaubardi, sequutam a Mutel l. c., a Lloyd. *Loir. infer.* p. 311, repetitam in *Fl. Ouest. Fr.* p. 532, a Boreau *Fl. centr. Fr.* ed. 2, T. 2, p. 593, a Le Maout. *Decsn. Fl. Jard. ch.* p. 812, de habenda hac specie pro *F. dumetorum* L., quae potius varietatem tegit *F. rubrae*. Ipsa Linnaei denominatio differentem indicat stationem, nec illius descriptio cum nostra planta quadrat, et minus adhuc Morisoni figura a Linnaeo laudata, Sp. pl. p. 109, n. 4. Haec Linnaeana planta non parum vexata fuit: relata jam a Smith, *Fl. Brit. et Engl. Flor.* ad *F. duriusculam*, postea ad *F. rubram* adduci voluerunt Kunth, Parlatores, Munro, quae sententia educta ab inspectione Herbarii Linnaeani hodie praevallet. Dum haec agitabantur judicia, re parum perpensa vel praecipiter acta, aut sub Fries influxa, Babingt. *Primit. Fl. Sarn.* p. 112 et ex eo Auctores *Fl. Bat.* ad t. 1159, Crépin, *Fl. Belgiq.* (1866) p. 354 suum pronunciarunt iudicium de identitate *F. sabulicolae arenariae*, aut *orariae*, cum *F. rubra* L., a qua nostra haec longe differt species.

Affinior potius cum nostra stirpe sese offert *F. arenaria* Askelof (sive *F. Askelofiana* Schult. Syst. Veg. Mant. 2, p. 394, n. 13) quae in arenis Hollandiae vivit. Dufour de earum identitate dubitavit, quam admiserunt Grateloup et Chaubard in *Tetrad.*, quorum primus speciem enumeravit sub Askelofi denominatione in *Flor. littor. Aquitan.* n. 57. Alii dicunt *F. arenariam* Osbeck apud Retz *Suppl. 1 Fl. Scandin.* (1805) p. 4, sub cuius auctoritate speciem pertractarunt Godron, *Gren. Fr.* 3, p. 574, declarantes, *F. cineream* DC., quoad plantam maritimam (ex *Ostende*) huc offerri debere, quae de caetero pro lusu *F. duriusculae* satius recipitur (eadem ac *F. hirsuta* Host), cum *Fl. Dan.* figura in t. 1628.

Inepta plane est Kunthii sententia, *F. sabulicolam* Duf., DC. et Duby,

ad *Brachypodium ramosum*, *Triticum phoenicoidem* DC., En. pl. 1, p. 446, n. 47 exportantis.

Festuca spadicea (Tournefortii, Rudbeckii) L. Syst. Not.

Tournf. Inst. r. hrbr. p. 524, lin. 6; Rudb. (Ol.) Camp. Elvs. VI, 40, f. 14, ex Schr. Fl. Germ. Koch p. 941, n. 18, Bert. p. 614, n. 6, Gaud. 1, n. 238, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 377, n. 697, Loisl. Fl. Gall. ed. 2, p. 86, n. 21, DC. Dub. p. 519, n. 20, Willk. Lang. Pr. n. 423. La Peyr. Herbr. et F. arundinacea La Peyr. Herbr.; F. spectabilis Noulet, e specimine accepto; F. consobrina Timb.; cum F. Durandi Claus. Timbal? Poa aurea Gerard. Fl. Gall.-Prov. MNS. pro ed. 2. Host Gr. A. 3, p. 14, t. 20, Sturm Heft 86, Reichnb. Icon. C. 11, t. 68, f. 1561, Sm. Trans. Linn. Soc. V. 1, p. 113, t. 10, Ger. Fl. Gall.-Prov. p. 91, n. 11, t. 2, f. 1.

♂ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In montanis et editis Pyr. mediorum, orientalium.

Legi in Pyr. Arag. a la Peña de Uruel et ad San Juan de la Pena, diebus 28 et 29 Maj. 1850; in Pyr. or. m.^o Cambresdazes, die 13 Jul. 1836; in Pyr. Catal. m.^o Queralt supra Berga, die 24 Maj. 1861. Habeo a Deville (strictius speciei typum) ex la Gorge de Clarabide; eadem ex Somâoute supra Gèdre a Bordère, ex Venerque, supra Toulouse, a Noulet (cf. Fl. anal. Toul. p. 189). Observavi in Lavedan, circa Luchon, à la Tour de la Massana, in Valle de Tena, etiam superiore ad Castanesa, in Monseny.

Statura interdum orgyalis; planta tota glaucescit. Culmi tantillum compressi. Paniculae secundae, nutabundae. Folia ima seniora solvuntur in fibras, caeterum folia inferiora longissima, sub-plana, parumper contorta, striato-caniculata et carinata, per margines asperula; folia planiuscula, sub exsiccatione convoluta fiunt; ligulae eroso-trilobatae generatim reperiuntur: dicere nequeo, num constans sit in foliis inferioribus praesentia callorum duorum ad vaginae oras et inde absentia ligulae, ut mihi quoque videre intervenit. Antherae violaceae sunt. Rhizoma validum caespitem densissimum saepius efformat et difficillime e terra evellitur.

Non percipio cur folia *sub-pungentia* declaraverint DC., Duby, qui *radicalia involuta* (sic) perperam praedicarunt, ut et *paniculam erectam* quoque false denunciarunt. Non defuerunt obsequentes.

Tradam etiam, quod ligulae forma inter certos limites perpetuo non manet; nam mihi sese obtulerunt ligulae protractae, oblongae, obtusae, sub-integrae; aliae emarginato-bilobae, erosulae et veluti denticulatae; quapropter hoc certum habeo, hancine unam ex hisce graminum speciebus esse, in quibus forma ligularum, superiorum potissimum, nullam ferme meretur attentionem.

Festuca spectabilis a Noulet accepta (eadem ac Godroniana) aliquid peculiare secum fert, ut ferme intermedia appareat inter communem *spadiceam* et Jani speciem; culmos tenuiores, folia angustiora, paniculam ampliorem, laxiorem, rachidem scabram, glumas calycinas pallidas gerit; puto agi tantummodo de varietate e solo, inque mitiori climate enata. Sistit haec *F. consobrinam* Timbal, *Herbrs. Toul. P. 1* (1870), p. 131, quae forma per Pyrenaeos vulgatio est.

Festuca sylvatica (Michelii) Villr.

Micheli apud Till. Hrt. Pisan. p. 75 Gr. panicul. nemoros. Koch p. 941, n. 19, Gaud. 1, n. 236, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 336, n. 695, DC. Dub. p. 520, n. 23. F. calamaria Sm., Bert. p. 614, n. 9. F. sylvat. La Peyr. Herbr. et Agrostis serotina? La Peyr. Herbr. partim. Engl. Bot. v. 14, n. 1003 et v. 32, n. 2266 decid., Knapp Gr. Brit. t. 72, Host Gr. A. 4, p. 34, t. 60, Fl. Dan. t. 1145, Vill. Fl. Dauph. 2, p. 105, t. 2, f. 8 fl. anal., Reichnb. Icon. C. 11, t. 68, f. 1562 et t. 69, f. 1563-4.

¶ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. In montanis sylvaticis.

Legi in Pyr. Navarr. nemore de *Burghette* sub *Roncesvalles*, die 15 Jul. 1844. Observavi secus *la Reguta d' Estaboa* (*Aezcoa*). Facilius obvenit per Pyren. septentrionales medios.

In mea stirpe pyrenaea, Cantabrica, panicula apice nutat, neque omnino erecta degit, qua nota appropinquaret *F. Drymejam* Mert. et Koch; sed non stolones elongatos, nec paleam corollinam exterioram quinquenerviam portendit. Stolones in mea brevissimi, unde caespes contractus, copia foliorum luxuriosus fit, ast radicem fibrosam ei tribuere recuso; hoc declarant Koch, Bertoloni, Parlatores, Ambrosi.

Festuca elatior (Cienfuegos) L. Sp. pl.

Cienf. Hist. pl. MNS. (1627) T. 6, P. 1, p. 335, 337 fig., Gram. arundinac. Cienf., ex Asso Syn. stirp. Arag. n. 20, Cupan. Hort. Cath. p. 87 Gr. prat. alter. etc. (excl. G. Bauh.). Bert. p. 616, n. 10 et V. 7, p. 617 et V. 10, p. 462, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 335, n. 692. *F. arundinacea* Schreb. Spicileg., Koch p. 943, n. 24, Gaud. 1, n. 231, DC. Dub. p. 520, n. 24, Willk. Lang. Pr. n. 426. La Peyr. Herbr. et *F. pratensis* La Peyr. Herbr., *F. loliacea* (1) Herbr. La Peyr. partim; *F. elatior* et *F. inermis* Pesn., ex Lloyd Lorr. infr.; *F. elatior* g Wimm. Schles., *F. apennina* De Notrs. Prosp. Fl. Ligust., ex Bert., instaurata a Parl. Fl. It. 1, n. 285, qui prolationem Repr. Fl. Ligust. n. 2116 (com. descript.) omisit; *Bromus inermis* Brébiss. Normand. ed. 2; *Bromus arvensis* Gouan in Herbr. Ysern de Capdeville, ex Lagr. Foss. Tarn. Gar.; *F. latifolia* Dulc. Engl. Bot. v. 23, n. 1593, Knapp Gr. Brit. t. 73, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 26, Host Gr. A. 1, p. 7, t. 8, Fl. Batv. v. 5, t. 371, Pollin. Fl. Ver. n. 175, t. 1, f. 2 pl. gracil.; Vill. Fl. Dauph. 2, p. 106, t. 4, f. 2, Fl. Dan. t. 2463 luxur. et t. 1323 pratens., Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 8, f. 2 spicul. fl. fr. anal.; Reichnb. Icon. C. 11, t. 70, f. 1568, Scheuchz. Agrostgr. p. 266, n. 1, t. 5, f. 18, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 4, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 10, f. ult. spicul. fl. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 183, t. 2, f. 15.

¶ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstatem.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Behorleguy*, die 24 Jun. 1841. Habeo a Deville e *Bareilles* et ex *Tarbes*.

Specimina ad *Behorleguy* lecta aliquantulum a communi statu recedunt panicula pauperiore, spiculis linearibus, multifloris, muticis, patulis, atque laxiusculis. Devilleana communior plantae statum referunt.

Nec Koch jungit cum hac specie *F. pratensem* Huds., neque verum est Bertoloni, It. 1, p. 619, suspicionem jecisse de stirpium identitate, ut nuper iste cantat in *Fl. Ital.* V. 7, p. 621 sub n. 3. Cf. etiam Bertoloni in V. 10, p. 462, ubi sibi fas fuit fateri *F. pratensem* suam, longe ab Hudsoniana, graciliorem statum esse *F. elatioris*!

F. loliacea Huds., *Engl. Bot.* v. 26, n. 1821, *Fl. Batv.* v. 16, t. 1203, *Glyceria loliacea* Godr. *Lorren.*, *Brachypodium loliaceum* Fries, *Lolium festucaceum* Link, quibusdam varietas *Glyceriae fluitantis*, aliis *Lolii perennis*, nonnullis *F. pratensis*, a Braun (*Flora* 1846, n. 1) declaratur proles hybrida inter *F. elatiorem* et *Lolium perenne*. Jam ante Braun (1837) in eandem suspicionem inciderant Swayne, ex Wither. *Arrang. Br. pl.* ed. 7, p. 186 et Mutel, *Fr.* 4, p. 113 Obs. ad n. 26 ζ, prolem exortam putantes ex *F. pratensi*, aut e *Glyceria fluitante* cum *Lolio perenni*, declarans Mutel: « *Cette plante est toujours stérile* », cum Swayne congruens; et Smith adnotavit: « *The seeds are rarely perfected.* » *Engl. Fl.* p. 147, lin. ult. Interim caryopside potissimum spectata *Glyceriam* fecerunt Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 532, item Godr. *Lorr.* 3, p. 168, ed. 2, T. 2, p. 419.

F. loliacea *Fl. Dan.* t. 1925 mihi videbatur nimis proxima *F. elatiori* nostrae: video Fries, *Summ. Veg. Scand.* p. 247, eam declaravisse formam racemosam *F. pratensis*.

Morison citat *Gram. ruder.* etc. *Lob. Ill.* p. 6, quod si huc fidenter adduci posset, tunc Lobelius (fato functus anno 1616) primus speciei

auctor surgeret. Nimum concinna Lobelii adumbratio et Anglorum silentium fiduciam demunt et supersedimus. *Gr. prat. panicul. multiplic.* G. Bauh. (cf. Theatr. col. 32) a Cupani relatum, cum Morison, Monti, Scheuchzer et Smith (praecipuis) *F. rigidae* fecimus.

Festuca pratensis (Rayi) Huds. Angl.

Ray Hist. pl. 2 (1688), p. 1286, n. 10, Syn. ed. 1 (1690), p. 188, n. 9. Gaud. 1, n. 232, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 336, n. 694, Willk. Lang. Pr. n. 427. *F. elatior* L. Fl. Sv. ed. 2, Koch p. 943, n. 25. *F. pseudo loliacea* Fries, ex Coss. Germ. Fl. Par. Engl. Bot. v. 23, n. 1592, Knapp Gr. Brit. t. 73, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 25, Kunth s. c. t. 31, f. 1, Vill. Fl. Dauph. 2, p. 107, t. 4, f. 1, Fl. Batv. v. 7, t. 517, Sv. Bot. v. 1, t. 54, Host Gr. A. 2, p. 57, t. 79, Leers Fl. Herbr. p. 34, t. 8, f. 6, Schreb. Gram. p. 34, t. 2, Reichnb. Icon. G. 11, t. 70, f. 1565, Scheuchz. Agrostgr. p. 200, n. 1, t. 4, f. 6.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. Per regionem oceanicam, nec adeo frequens, Cantabria excepta ubi non est difficilis inventus.

Legi in Cantabr., *Guipuzcoa*, ad *San Sebastian*; die 25 Jun. 1857, ad *Fontarabie*, die 20 Maj. 1879. Habeo a Deville e *Bayonne*. In Pyr. septr. occid. vidi ad *Puyoo*: ad *Toulouse* indicant Tolosani; in montibus Corbariensibus (ex Timbal), ego non percepi.

Specimina e *Fontarabia* offerebant plantam nitidam, in arenis maritimis undique diffusam et prostratam; ad margines agrorum et fossarum erectam; in ea culmi admodum tenaces, paniculae secundae, coloris ferme amethystini.

Festuca interrupta Desf. Atl. p. 89.

Poir. Dict. Suppl. T. 2, p. 638, n. 53, Kunth En. pl. 1, p. 405, n. 76, Godr. Gr. Fr. 3, p. 580. Willk. Lang. Pr. n. 425, Timb. Excurs. Corbières. (1874) p. 19. *F. elatior* var., Coss. Dur. Expl. Sc. Algr. P. 2, p. 70, n. 4.

☞ Flor. Maj. Jun. ineunte. Fruct. Jun. abeunte, Jul. ineunte. Per regionem mediterraneam infer. rara.

Legi in Pyr. Arag. sub *Sarfa*, secus torrentem vulgo *Fontoval*, die 23 Jun. 1858. Reperta est ad *Narbonne*, inque montibus Corbariensibus.

Huic speciei affinis est *F. granatensis* Boiss., a me visa in Herbr. Ital. centr.; sed procul dubio distincta species; ast nimum ab *interrupta* distracta apud Willk. Lang. (n. 420).

Forasaccus Italog., N.; *Bromus* L.; *Bromi* et *Serrafalci* Parl.

Cf. Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 360 Obs.

De *Bromo* loquitur Theophrastus, Hist. pl. l. 8, c. 9 et Dioscorides, l. 4, c. 137, sub *Aegilope*, cui similem dicit. Plinius Nat. h. l. 18, c. 10 vel 20, illum inter fruges ab oriente invectas enumerat et reapse nominis etymologia escam significat. De eo iterum loquutus Plinius, l. 22 c. ult., ed. Lemair. c. 79, rem evidentem non reddit, quamvis magis atque magis hoc percipiatur, *Bromum* Neotericor., nullius homini auxilii, alienum ab eo antiquorum esse. Quidam existimarunt *Bromum* Dioscoridis *Avenae* speciem significare, ut Ruellius, De Nat. Stirp. l. 2, c. 24, p. 420 aliique, inter quos Adanson *Fam. pl.* 2, p. 523 *Avena*.

Sibthorp quoque *Bromos* Dioscoridis videbat in *Avena fatua*: nec aliter *Bromos* Theophrasti a plurimis dijudicatum est. Matthioli, Dodonaeus, Lobelius, Caesalpinus, Vigna, Dalechampius, G. Bauhinus quidem contuebantur *Bromos* Dioscoridis potissimum in *Forasacco disticho*, cui quidam adiunxerunt *Triticum sylvestre*: pauci ad *Forasac-*

cum secalinum se converterunt. Et nos vidimus in Herbr. Caesalpini sub nomine *Bromi Plinii Festucam elatiorem*. Accedit quod Anguillara, *Sempl.* p. 290, caput in quo de *Bromo* fit mentio supposititium putavit; et Marcellus Vergilius asserit (in Dioscr. Interpr. ad l. 4, c. 135, ed. Colon. 1529, p. 554), in quibusdam melioribusque Dioscoridis Codicibus graecis illud deficere, quod ei, spectato Anazarbei dicendi et tractandi modo, consonum videtur. Item Cornarus, Emblem. 121, longe abest, quin caput de *Bromo* ceu tutum reputaverit. Sed alii haec dubia amoverunt.

Vidimus in Herbr. Caesalpini *Bromum* Plinii reprehesentatum ab *Arrhenanthero avenaceo*. Itaque opportunum mihi visum est nomen generis mutare; ast *Avenariam* Heisteri non suscepi, e plus aequo cum *Avena* distantia, nec *Serrafalcus*, alterius sectionis a Parlatores pro suo genere confectus, eripiendus erat, eo magis, ex quo multi hocce genus recipiunt. Nomen novum antiquo generi imponere displicuisset, quod non nisi necessitate cogente effici debet. Opportune in conspectum prodivit nomen Italum *Forasacco*, quod in latinum absque barbarissimo convertitur.

SECTIO 1.^a FORASACCI GENUINI.

Forasaccus distichus (Tragi, Matthioli, Caesalpini) N.

Trag. St. h. p. 669, n. 1 sine fig., Matth. infr. cit. et ed. 1554, p. 520, Caesalp. Herbr. Tornab. (1563) fol. 104, n. 203]. De Plants. l. 4, c. 48, p. 178. *Bromus longearistatus* Gilib. Exerc. phytol. p. 536, n. 76. *B. sterilis* Lob. Icon., L. Sp., Koch p. 949, n. 14, Bert. p. 674, n. 13, Gaud. 1, n. 247. Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 344, n. 727, DC. Dub. p. 516, n. 13, Willk. Lang. Pr. n. 431. *B. sterilis* La Peyr. Herbr. et *B. arvensis* La Peyr. Herbr. ?; *B. distichus* Moench, a qua potiore suscepi denominationem; *B. amplus* Koch C., ex Griseb. apud Ledb. Ross., *Schoenodorus sterilis* Fr., Andrs. Engl. Bot. v. 15, n. 1030, Knapp Gr. Brit. t. 84, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 31, Fl. Dan. t. 1325. Host. Gr. A. 1, p. 13, t. 16, Fl. Batv. v. 1, t. 41, Kunth s. c. t. 31, f. 3 fl. anal.; Leers Fl. Herbor. p. 37, t. 11, f. 4, Sv. Bot. v. 7, t. 467, Tenor. Fl. Napol. 3. p. 83, n. 1117, t. 106, Reichnb. Icon. C. 11, t. 73, f. 1583, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 11, f. 1 spic. fl. anal., Scheuchz. Agrostogr. p. 258, n. 3, t. 5, f. 14, Weig. Obs. p. 9, t. 1, f. 6 fl. anal. Matth. p. 1205 et Compnd. p. 843, Dod. Hist. pl. gall. p. 346 f. infr., Frumentr. etc. p. 147; Pempt. p. 540, f. 2, Lob. Obs. p. 20, f. 1, Icon. t. 32, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 212, t. 7, f. 11, G. Bauh. Theatr. col. 146, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 439 f. infer.

☉ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstat. fere totam.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 24 Maj. 1843. Habeo a Deville lectum inter *Tarbes* et *Vic*.

Iste fuit *Ægilops*, sive *Bromos* Dioscoridis penes multos, inani prorsus iudicio.

Citatam Matthioli figuram a quibusdam, etiam a Sternberg, pro *Avena fatua* expostulari videbis; ast perperam.

Forasaccus diandrus (Gesneri) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. lign. 2, f. 18. *Bromus diandrus* Curt., Sm. Engl. Fl. 1, p. 160, n. 10 (excl. Desf. prolat.). *B. madritensis* L. Sp., Schrad. Germ., Duf. pl. exsicc. ex Hispan., Parl. Fl. Panorm. ed. 2, n. 104 et Fl. Ital. 1, n. 243, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2129, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 344, n. 730. *B. scaberrimus* Tenr., Bert. p. 676, n. 14. *B. rigidus* Roth? Obs. apud Roem. et Usteri Bot. Mag. 4 (1790), p. 21, n. 7, laud. Grunn. Pl. Bak. *B. rigid.* et *B. diandrus* Koch p. 949, ns. 16, 17, Lloyd Loir. infr. (1844) p. 316, ns. 6, 7, ut Fl. Ouest Fr. (1854) p. 539. *B. polystachyos* DC. Fr. et *B. madritensis* (excl. var. *b*) et *B. rubens* DC. Dub. ps. 516-7, ns. 15-7. *B. rubens* Cav. Ic. Descr. 1, p. 34, n. 51. ex Archetypis St. Isidori ad Matrit. in Herbr. Hrt. Bot. Matr., itemve ex Pour. Herbr. Matr.; Noul. Fl. bass. sous Pyr. p. 708, n. 9, Desv. Obs. p. 63. *B. purpurascens* Del. Fl. Egypt. ill. p. 4, n. 117 et Fl. Æg. p. 25 ex Herbr. *B. madritns.* et *B. rubens* Willk. Lang. Pr. ns. 433, 434. *B. madrit.* L., La Peyr. Herbr. s. l. et *B. rubens* La Peyr. Herbr.; *B. diandrus* Benth. Cat.; *Bromi tectorum, rubens* et *fatuus* var. Pourr. in suo 1.º Herbr. Parisiis asservato; *B. avenaceus* Mihi Sched. cr. 10, non Pourr.; *B. maximus* var. *minr.* Boiss. Voy. botq. Esp. n. 1841 et *B. polystachyos* DC., Boiss. Ibid. n. 1842 et *B. rubens* Boiss. Ibid. n. 1843; *B. maximus* Bast. Ess.; *B. scaberr.* et *B. madritens.* Guss. Pl. vasc. Inar.; *Schoenodorus madrit.* et *S. rubens* Lang. Pug. (in Prodr. non citati). *Festuca rubens* P. ex Willk. (Persoon intellig.). Engl. Bot. v. 19, n. 1006, Knapp Gr. Brit.

t. 83, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 11. Cav. l. c. t. 45, f. 2, Host Gr. A. 1, p. 14, t. 17 et p. 15, t. 18, Tenor. Fl. Napol. 3, p. 89, t. 105, Reichnb. Icon. C. 11, t. 73, f. 1584 pan. lax.; f. 1586 pan. contract. Barr. Icon. t. 76, f. 1, Pluk. Phytgr. t. 299, f. 2 ex Sm. ducto ab Herbr. Sherard et laudo, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 212, t. 7, f. 13, Sm. ex Herbr. Bobart. et assentior.

⊙ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul. Cum *Olea* frequentius obvius.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 24 Maj. 1843; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 20 Maj. 1851. Habeo a Deville e *Biarritz*. Ego copiosum vidi mare versus sub *Bilbao*: *Timbal au Massif d'Arbas*.

Ego quoque plantam in Pyrenaeis et in agro Monspeliensi diandram intuebar. Variat statura sesqui-bipedali et tripedali, vaginis foliisque glabriusculis, iisve manifeste pubescentibus, paniculis abbreviatis, contractis, strictis, rigidis, rubentibus, valdeque pubescentibus; vel elongatis, laxis, mollibus, virentibus aut variegatis; paniculis item pubescentibus vel subglabris, spiculis paucifloris, aristis quidquam aliquando longioribus. Speciem triandram interdum, alias monandram alii viderunt; sed certum est ipsam plerumque esse diandram.

Species mire ludibunda, ut penitus novi in eam intendens primo in agro Monspeliensi, dein in Narbonensi, Biterrensi inque Pyrenaeis ipsis.

Bromo rubenti L., Bertoloni, It. p. 682, n. 17, attulit prolationes Florae Graecae ac Florae Ægyptiacae, et *B. rubentem* Cavan. etiam, fide speciminum, ut ille dicit autopticorum. Sed ego minime dubito Cavanillesii stirpem a *B. rubenti* L. separari debere. Ipse Delile, cum quo de hac re disceptavi sub fine anni 1836, de illorum diversitate non amplius dubitavit, et quamquam primo intuitu Cavanillesii plantam ad *B. confertum* Marsch. a Bieb. amandandum censuerat (scilicet ad *B. scoparium* L. fidendo Parlatoresii sententiae, *Fl. Ital.* 1, n. 240), paullatim mecum se accomodavit, ut eum potius reciperet sub suo *B. purpurascens*, rediens ad hoc, ut jam fecerat in sua *Fl. Ægypt.* illustr. p. 4, n. 117. Caeterum, quam male senserit de *Br. rubenti* Cavanilles liquet ex suis verbis ipsis, quae pronam unicuique reddunt ejus plantae a Linnaeana sejunctionem: « *Aristae in Br. rubenti nunc erectae, nunc patulae observantur, corollae glabrae, praesertim gluma exterior: color varius, aliquando viridis, saepe rubro-sanguineus, saepius dilutior. Quare B. rubens et scoparius Linnaei non duae sunt plantae, sed una eademque species, quod suspicatus fuit D. De Lamarck, Dict. (T. 1, p. 468, n. 11).* » Cav. l. c. Postremam hanc fallacem sententiam imitatus est St. Am. *Fl. Agen.* p. 45, n. 10; curiosum sane iudicium, quod comparari potest cum alio non minus singulari emisso a Weigel, *Obs. bot.* p. 9, dum sub suo *B. grandifloro*, *F. giganteum*, *distichum* et *avenaceum* una comprehendebat.

Videtur Cavanilles serius, *Ic. descr.* 6, p. 65, n. 686, dubitavisse, num *B. suum humilem*, l. c. t. 589, f. 2, cum Linnaeano *B. scopario* conjungendum, quod confirmare non haesit Smith, *Graec. Pr.* p. 442, suffragantibus Fauché in *Expéd. Sc. Morée* n. 136, Gussone (ex ipsius Cavanillesii Herbarii inspectione), *Fl. Sicc. Suppl.* (1832) p. 26, Boiss. *Voy. botq. Esp.* sub n. 1840, *Fl. Ital.* 1, n. 240: et hoc valeat ad dissipandum quidquid in contrarium dixerit Schult. *Syst. Vegtb.* 2, Mant. 2, p. 361, n. 53 a. Quam rem, ne minime quidem perpendebat Kunth, caeciter Cavanillesii stirpem referens in *En. pl.* 1, p. 414, n. 13. Quod Fauché vero attinet, dubito ipsum conturbavisse *B. rubentem* L. adducendo *B. madritensem*, non solum, sed synonyma alia permiscendo et e libris compositam descriptionem efficiendo. *B. rubentem* DC. *Fr.*,

quem ego ab illo Cavanillesii non differre existimo, ad Linnaeanam speciem sustinere maluit Parlatores, *Fl. ital.* 1, n. 246. *B. rubens* in agro Ruscinonensi indicatur a Boissier, *Voy. botq. Esp.* n. 1843. Insistent in citatione locorum *Narbonne, Perpignan, Prades* Godr. cum *Gr. Fr.* 3, p. 585; ad *Villeneuve (Corbières)* Timb. *Excurs. Corb.* p. 14. Reapse stirpem huic similem ad *Narbonne*, inque montibus Corbariensibus, ac in Pyr. or. ad *Roussillon*, ego quoque vidi, sed semper existimavi agi tantum de forma contracta *F. diandri*, quod denique confirmavi inspecta iterum planta *au Perthus*, mense Maj. 1860, iterumve ad *Cardona* insequente anno 1861, mense Majo. Sed fulget revera sub *B. rubentis* nomine bona species a *F. diandro* probe distincta? Profecto ego hodie rem ceu valde dubiam habeo, ita ut ferme in Schenkii sententiam transeam, qui, dubio omnino remoto, *B. rubentem* L., Sibth., Delil., Kunth in *madritensem* L., sive in *F. diandrum*, ceu simplicem varietatem impellit: cf. ejus opellam *Plantr. Spec. itin. Ægypt. Arab. Syr.* (1841) p. 7, n. 28.

Ad Cavanilles reversus, hoc praeterire nolim: *B. madritensem* Cav. *Ic. descr.* 6, p. 67, n. 690, sine ic., ut ex ejus descriptione elucet, nec non e synonymo Desfontaines cum figura relatis, ad *B.* sive ad *F. maximum* spectare.

B. rigidum Roth contra plurium Botanicorum sententiam, Parlatores, Cosson et Dur. *Expl. Sc. Algér.* P. 2, p. 158, n. 3, Neilreich Croat., Brébiss. *Norm.*, qui eum ad *F. maximum* ferunt, ego cum aliis, non minus spectandis viris, ad *F. diandrum*, conlata auctoris descriptione, quam libentissime confirmo.

Num *Br. hispanicus* Ard. P., nec non *Br. altera species* Ejusd., *Mem. Bromi*, responderet, nec ne formae uni vel alteri speciei nostrae, hoc ego non ausus sum decidere, neque hoc ausum fuisse Bertoloni video, qui Petri Arduini opellam de *Bromis* praetermisit, itidemque actum est a Pollini, Naccari, Moricand, Host, Parlatores, Steudel, Kunth, Pritzel.

B. avenaceum (sic) Pourr. *Chl. Narb.* n. 184, recte Godr. cum *Gr. Fr.* 3, p. 582 ad *F. arenaceum* amandarunt; quod optime factum esse asserere potui tum cum ipsius Pourretiani Herbarii aliquam conficere potui inspectionem, erroremque meum in Sched. critic. actum retractandum esse comperii. *B. arenaceum* (sic) Pourr. *F. diandri* synonymon repetitur a Timbal; cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 17 (1870), p. 106 *Rev. bibl.* Reapse Pourret *arenaceum* scripsit: cf. *Mém. Acad. R. Sc. etc. Toulouse* T. 3 (1788), p. 308.

Forasaccus maximus (Tournefortii) N.

Tournf. Corollr. p. 39 Gr. avenac. panicul., Desv. ex Vaill. Herbr. Bromus maximus Desf. Fl. Atl. p. 95, Bert. p. 678, n. 15 et V. 7, p. 619, Parl. Fl. Ital. 1, n. 244, Godr. Gr. Fr. 3, p. 583 (excl. var. a). Willk. Lang. Pr. n. 432. B. Gussonii et B. maximus Parl. Fl. Palerm. ns. 105-6, ipso quoque collaudante. B. madritensis b DC. Dnb. p. 517, n. 16. B. maxim. et B. grandiflorus Chaix Herbr., ex Timb. B. maxim. Ger. Gall.-Prov. MNS. pro ed. 2. Desf. s. c. t. 26, Engl. Bot. Suppl. v. 3, n. 2820, Reichnb. Icon. C. 11, t. 73, f. 1585. Festuca maxima D'Antoine tab., ex Gerard in MNS. c.

☉ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun Jul. In Pyr. orient., alibi rarus et forte advena.

Legi in Pyr. or. Cantabr. ad *San Sebastian*, die 25 Jun. 1857. Vidi quoque ad *Algortha*. In Pyr. sept. med. secus *le Canal du Langueda* jusqu'à *Toulouse*, Benth. *Cat.* p. 64. Hodie in variis circa Tou-

louse locis reperitur, teste Noul. Fl. anal. Toul. (1861) p. 191. Sed ego suspicor mediterraneam speciem cum mercibus, faventibus aquis, illic irrepsisse. Item in Anglia evenisse reor. Certe, qui primi de hac specie tractarunt, Tournefort, Scheuchzer, Micheli, e speciminibus mediterraneis eam cognoverunt.

Forasaccus arenaceus (Tragi? Dalechampii? Tournf. Herbr.) N.

Trag. St. h. p. 671, n. 5? ita opinor. De Dalch. infr. *Bromus tectorum* L. Sp., Koch p. 949, n. 15, Bert. p. 680, n. 16, Gaud. 1, n. 248, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 344, n. 728, DC. Dub. p. 516, n. 14, Willk. Lang. Pr. n. 430. *B. tector.* La Peyr. Herbr.; *B. abortiflorus* St. Am. Fl. Agen.; *B. arenaceus* Pourr. in Hrb. 1.º Paris. asserv.; *B. matritensis* Pourr. Herbr. Matr.; *B. tectorius* Dulc. (improprie), *Anisantha pontica* Koch C., ex Griseb. apud Ledeb. Ross., *Schedonorus tectorum* Fries, Andrs. Flor. Graec. Sibthorp. C. 1, p. 65, t. 82, Host Gr. A. 1, p. 13, t. 15, Fl. Dan. t. 1806, quamvis faciem *F. distichi* portendat, Leers Fl. Herbor. p. 38, t. 10, f. 2, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 11, f. 2 spic. fl. fr., Reichnb. Icon. C. 11, t. 73, f. 1582. Hayn. Term. bot. t. 38, f. 1, Fl. Batv. t. 1005. Dalech. Hist. pl. Lugd., ex edit. gallic. p. 338, f. 2 reapse dubia!

☉ Flor. Maj.-Jul. Fruct. per Æstatem.

Legi in Pyr. septr. aurigr., *Donezan*, ad *Querigut*, die 31 Jul. 1843.

Infra Abietum terminem biennem quotannis dari, certo Alp. Tirol. loco, vidit Facchini, quem cf. apud Ambr. *Fl. Tir. austr.* p. 825, n. 27.

SECTIO 2.^a **FESTUCACEI** N.

Forasaccus giganteus (Doody, Ray) N.

Dood. apud Ray Syn. ed. 1 (1690), p. 192, n. 6. *Bromus giganteus* L. Sp., Bert. p. 667, n. 9, DC. Dub. p. 516, n. 12. *Festuca gigantea* Vill. Dauph., Koch p. 941, n. 22, Gaud. 1, n. 235, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 339, n. 703, Willk. Lang. Pr. n. 428. *Br. gigant.* La Peyr. Herbr.; *Br. avenaceus* Wulf. Nor., *F. aristata* Koch C., ex Griseb. apud Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 26, n. 1820 et v. 27, n. 1918 ej. var.; Knapp Gr. Brit. t. 87, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 27, Fl. Dan. t. 440 et t. 1630, Host Gr. A. 1, p. 6, t. 6, Schreb. Gram. p. 88, t. 11, Leers Fl. Herbor. p. 38, n. 86, t. 10, f. 1, Sv. Bot. v. 2, t. 120, Fl. Batv. v. 2, t. 141, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 11, f. 3 spic. fl. fr. anal., Reichnb. Icon. C. 11, t. 76, f. 1602, Scheuchz. Agrostgr. p. 264, n. 3, t. 5, f. 17 et p. 511, n. 4, t. 5, f. 19, Vaill. Bot. Paris. p. 93, t. 18, f. 3, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 71, Reliq. Rudb. p. 17, f. 21, Weig. Obs. p. 11, n. 7, t. 1, f. 5 fl. anal.

☿ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Cantabr., *Vizcaya*, inter *Durango* et *Abadiano*, die 25 Jul. 1857. Observavi in *Valle de Aran al Portillon*, ad *Pau*, *Bilbao*, ad *Iraeta* sub *Cestona*.

Forasaccus asper (Thalii) N.

Festuc. 4 Thal. Sylv. Herc. p. 47. *Bromus asper* Murr. Gotting. Pr., Koch p. 948, n. 11, Bert. p. 669, n. 10, Gaud. 1, n. 246, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 341, n. 714, DC. Dub. p. 516, n. 11, Willk. Lang. Pr. n. 435. *Br. aspr.* La Peyr. Herbr.; *B. giganteus* Chaix Herbr., ex Timb.; *B. hirsutus* Bergr. Bass. Pyr.?, *Schedonorus asper* Fries, Andrs. Engl. Bot. v. 17, n. 1172, Knapp Gr. Brit. t. 85, Curt. Fl. Long. ed. Grav. V. 3, t. 30, Host Gr. A. 1, p. 6, t. 7, Krock. Fl. Siles. p. 170, t. 24, f. A. B; Sv. Bot. v. 7, t. 461, Reichnb. Icon. C. 11, t. 76, f. 1603, Tenor. Fl. Napol. 3, p. 86, n. 1110, t. 105? Gmel. Fl. Sibir. 1, p. 110, n. 44, t. 21 ex Smith. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 213, t. 7, f. 27.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Orbara*, die 17 Jul. 1844. Observavi ad *Roncesvalles*, hinc inde in nemoribus *Cantabriae* et promptius per regionem oceanicam quam mediterraneam.

In Pyrenaeis quoque variat admodum statura a duobus pedibus ad orgyalem altitudinem et ultra: variat etiam culmis superne rachideque pubescentibus aut glabris.

Gmelini synonymon, cum figura, primus perpendit Retz, Fl. Scand. Pr. ed. 2, n. 140, eumque laudavit ad *Festucam elatiorem* (suum *Bromum littoreum*). Marsch. a Bieberstein, Fl. Taur. Cauc. 1, n. 183, illud

referre existimavit *Bromum* seu *Foras. inermem*, quod iudicium, contra Retzii sententiam, iterum confirmavit in T. 3 sub n. 175; hunc suscepit Grisebach, apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 357, n. 6. Non video ubi de controversa Gmelini *Poa*, iudicium dederit Linnaeus, qui forte tantum in litteris ad Gmelinum datis suam promittit opinionem, de *Bromo Dodonaei*, scilicet de *Forasacci distichi* N. varietate mutica, quae ut mihi ignota est, ita cui ista sese objecerit plane ignoro. Accessit Smith, qui iterum, *Engl. Fl.* p. 158, n. 8, pone specimen Gmelinianum in Herbar. Linnaei repertum, cf. Fl. Brit., locum illum ad *F. asperum* firmandum jussit. Neque hujus speciei forma mutica nobis innotuit; ita ut, haec Gmeliniana prolatio ceu dubia, scilicet relinquenda potius videatur, quamvis nec Schradero, Fl. Germ. p. 361, n. 10, prorsus improbabilis visa fuerit. Verum enimvero, deficiente Smithi testimonio pronum erat accurrere ad *Bromum*, seu *For. inermem*.

Forasaccus erectus (G. Bauhini) N.

G. Bauh. Pr. p. 19, n. 68, Basil. p. 13, Theatr. col. 148, n. 10, sine ic. *Bromus erectus* Huds. Angl., Koch p. 948, n. 12, Bert. p. 671, n. 12, Gaud. 1, n. 245, Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 453, n. 4, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 343, n. 726, DC. Dub. p. 515, n. 7, Willk. Lang. Pr. n. 436, Anders. Gram. Scand. p. 26. Br. erect. La Peyr. Herbr. s. l. et *B. glaucus* La Peyr. Herbr. *B. hordeaceus* Ysern de Capdeville Herb., ex Lagr. Foss. Tarn. Gar., *B. longiflorus* Spreng. Pug., ex Parl.; *B. multiflorus* Castagn. Cat. Mars., *B. perennis* et *B. pratensis* Chaix Herbr., ex Timb., *B. transylvanicus* Schur (Estr., ex Neilr., *B. glaberrimus* Koch C., est var. ex Griseb. apud Ledb. Ross., *B. pauciflorus* Schum., ex And., *B. laxus* Hornm., ex Kirschl., *B. pannonicus* Kumm. et Sandtn., ex Asch. et Kantz.; *Zerna stenophylla* Bess., cult. 1833, ex Lindem., *Schedonorus erectus* Fr. Andrs, Engl. Bot. v. 7, n. 471, Knapp. Gr. Brit. t. 86, Host Gr. A. 1, p. 9, t. 10, Flor. Dan. t. 1383, Sv. Bot. v. 7, t. 473, Roem. Fl. Eur. fasc. 6, n. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 77, f. 1604, Kunth l. c. t. 32, f. 1 fl. anal., Vaill. Bot. Par. p. 93, t. 18, f. 2, Scheuchz. Agrostgr. p. 255, n. 1, t. 5, f. 13, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 2, Andrs. l. c. t. 3, f. 31, Barr. Ic. t. 13, f. 1.

♂ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In calidior., mediterr. frequentior. Legi in Pyr. Navarr. ad *Pamplona*, die 9 Jun. 1844. Habui ex *la Sedella de la Manera*, loco La Peyr. autoptico de suo *B. glauco*, *Hist. abr. pl. Pyr.* 2, p. 633, a Massot; in eodem loco stirpem ego observabam ineunte Jul. 1840.

Panicula in vegetioribus individuis luxurians erecta non conspicitur, sed quidquam patula, aliquando ferme nutans.

Citata Vaillantii figura demonstrat stirpem a nostra aliquantulum abludens, panicula laxiore, culmis foliisque pubescentibus, lanuginosis, dum in nostris individuis vix pubescentiae vestigia adsunt. Quae citantur synonyma in Vaillantii opere non esse omnia correcta, animadvertit Sm. *Engl. Fl.* p. 157, n. 7.

Consideravi ea quae adnotantur in Barrelieri opere p. 104 Obs. n. 1156, novique a *F. erecto* non amovere; sed supra citata figura ad *Festucam sylvaticam* potius adduxissem.

SECTIO 3.^a **SERRAFALCI** (genus Parlat.) CRÉP.

Forasaccus lanceolatus (Cupani) N.

Cupan. Panph. 2, t. 231. In exempl. Panorm. 1, t. 190, ex Parl. Fl. Panorm. ed. 2, n. 101, *Bromus lanceolatus* Roth Catal., Fauché in Expéd. Sc. Morée n. 135, Bory Chaub. Fl. Pélop. p. 6, n. 158, Bert. p. 664, n. 7 et V. 5, p. 604. *B. divaricatus* Rohde apud Loisel. Notic. p. 22 et in Fl. Gall. ed. 2, p. 89, n. 8, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 341, n. 716, DC. Dub. p. 515, n. 6. *Serrafalcus macrostachys* (ex Desf. Atl.) Parl. Fl. Ital. 1, n. 238, Willk. Lang. Pr. n. 447. Br. lanuginosus Poir. Dict. Suppl., e frustulo (spicula), viso in Herbr. suo penes Moquin, re confirmata; *B. cincinnatus* Tenor., ex Guss. Sic. Syn. p. 76, renuente Parlat. l. c., *B. oxyodon* Schrenk, ex Griseb. apud Ledb. Ross. In Flor. Morée s. c. t. 4, luxur., Bory Chaub. Pélp. t. 4, Desf. Fl. Atl. p. 96, t. 19, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 75, f. 1597, Guss. Pl. rars. Sicil. p. 41, t. 8, f. 1.

⊙ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam, cum *Olea*.

Legi in Pyr. Navarr. prope *Pamplona*, ad *Baragnain*, die 28 Jun. 1844.

Spiculae frequentius pubescentes, occurrunt quoque glaberrimae in eodem loco, quod fit per gradus vix oculis percipiendos, ab uno in alterum statum. Cum panicula glabra totum gramen minus pubescens reperitur.

De simul uniendis cum *F. lanceolato*, *Bromos divaricatum* et *lanuginosum* non tantum, sed *B. macrostachyum* Desf. quoque (aliter sentientibus Bertoloni, Roemer et Schultes, Kunth, Grisebach, Sprengel) cf. Tausch *Flora* (1837) p. 123, Boiss. *Voy. bot. Esp.* n. 1840. Hoc ex ipsius Desfontaines Herbario confirmavit Parlatores, cujus cf. ls. cts. Caremus ejus notitia apud Desfontaines *Cat. pl. hrt. Par.* ed. 1829, ubi *Bromi lanceolatus* Roth et *lanuginosus* Poir. enumerantur in paginis 19 et (Suppl.) 421.

Forasaccus squarrosus (G. Bauhini) N.

G. Bauh. Pr. p. 19, n. 64, Theatr. col. 144, n. 2 sine fig. *Bromus squarrosus* L. Sp., Koch p. 948, n. 10, Bert. p. 660, n. 4 et V. 5, p. 588, Gaud. 1, n. 254, DC. Dub. p. 515, n. 5, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 1, p. 25. *B. squarr.* et *B. wolgensis* Spreng. (ex Bess. Link et Bory. Chaub.), Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 341, ns. 715 et 713. *Serrafalcus squarrosus* Babingt., Parl. Fl. Ital. 1, n. 241, Willk. Lang. Pr. n. 446. *B. squarr.* La Peyr. Herbr.; *B. lucens* Pourr. in Herbr. Bolos, est lusus spicul. glabrs. *B. mollis* Nocc. Balb. Fl. Ticin.? ex Parl. Fl. Ital.; *B. brizaeformis* Willk. (non Fisch.) ipso fatente, *B. anatolicus* Boiss., var. ex Griseb. apud Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 27, n. 1885, Host Gr. A. 1, p. 11, t. 13, Reichnb. Icon. C. 11, t. 75, f. 1598-9, Jacq. fil. Eclog. Gram. p. 20, t. 15 volgens., Scheuchz. Agrostgr. p. 251, n. 3, t. 5, f. 11, Barr. Icon. t. 24, f. 1, Buxb. Cent. 5, p. 19, t. 38, f. 1.

⊙ vel ⊙⊙ Quibusdam. Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam, cum *Olea*, vix ultra; et aliquando advectus, ut accidit forte in Valle de Aran, ad Artias, Luz etc.

Legi in Pyr. Atax., contra Axat, eundo ad Collà, die 11 Jun. 1842. Habeo a Deville lectum, forte, in Pyr. septr. med.; ibidem indicatur ad Luz et ad Barèges (ubi ego eum non animadvertēbam).

Variat glaber et villosus, ut jamdudum botanici animadverterunt. Varietas villosa, spiculis pubescentibus, non unica tantum vice pro peculiari specie venditata est, nam *B. villosus* Gmel. Bad. Als., *B. hirsutus* Schrank (1818), *B. wolgensis* Jacquin etiam (primo de hoc momente Besser in litter. ad Schult.) et forte *B. japonicus* Thunb., hunc referunt statum.

Forasaccus arvensis (Lagunae) N.

Lag. in Dioscr. (1566) l. 4, c. 141, ex Asso Syn. stirp. Arag. n. 82. *Bromus arvensis* L. Sp., Koch p. 947, n. 8, Bert. p. 658, n. 3 et V. 3, p. 588, Nees ab Eseh. Fl. Afr. austr. illustr. p. 452, n. 3, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 343, n. 725, Gaud. 1, n. 251, DC. Dub. p. 516, n. 8. *Serrafalcus arvensis* Godr. Lorr. Parl. Fl. Ital. 1, n. 234, Willk. Lang. Pr. n. 439. *Br. aquaticus* Berger. Bass. Pyr.? *B. patulus* Mert. et Koch, ex Neilr. et ex Ambrosi (n. 130); tuncque *B. velutinus* Nocc. Balb. Ticin., non Schrad., ex Parl.; *B. brachystachys* Hornung, Koch, ex Mey. Hanov., *B. amethystinus* Wulf. Nor., *B. commutatus* Sicken. En., ex Sonder.; *Avenaria* Heister, ex Fabric. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2, p. 372. Host Gr. A. 1, p. 12, tab. 14, Cav. Ic. descr. 6, p. 66, n. 687, t. 590, Fl. Dan. t. 2527, Leers Fl. Herbor. p. 37, n. 84, t. 11, f. 3. Weig. Obs. p. 2, n. 1, t. 1, f. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 74, f. 1587, Zannich. Venz. p. 127, t. 67, Scheuchz. Agrostgr. p. 262, n. 1, t. 5, f. 15 (hanc non suscepit Bert.); Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 32, Buxb. Cent. 5, Append. p. 42, f. 19, Reliq. Rudb. p. 15, f. 2 pl. luxur.? Fl. Batv. v. 15, t. 1199. Camer. Epit. p. 927, Barr. Ic. t. 84.

⊙ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. septr. med ad St. Martory, die 24 Jul. 1843; in Pyr. Cantabr., Guipuzcoa, sub Lizarza, contra pagum Irunzi, die 9 Jul. 1857.

B. patulus Mert. et Koch varietas potius *F. pratensis* (cum *F. commutato*) existimatur a Meyer Fl. Hanov. excursr. p. 665, n. 3 c. Nobis illa bona species est.

Citatam Barrelieri figuram controversam ego potius cum Bertoloni ad hanc refero speciem, quam, Sebastiani et Mauri favendo, eam adducam ad *F. squarrosum*, quamvis postremi isti e loci autopsia ad hanc sese dicant adductos sententiam. Afferunt ii ad eorum varietatem β *minorem*, dum Barrelieri figura pro hac postrema specie, non minorem statum, sed luxuriantem fingeret. Patet aliquam extitisse apud hosce auctores confusionem, ad quam recomponendam non meliorem medelam percepit Bertoloni, nisi adducendo *B. squarrosum* β Seb. Maur. (Rom. Pr. n. 132) ad *F. arvensis*, cui sententiae favit Parlatores l. c., qui tamen illum Barrelieri locum non citavit.

Forasaccus mollis (Caesalpini) N.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 105, n. 267, De Plants. l. 4, c. 58, p. ? non percipio. *Bromus mollis* L. Sp., Koch p. 946, n. 5, Bert. p. 662, n. 5, Gaud. 1, n. 250, Kunth. En. pl. 1, Suppl. p. 340, n. 711, DC. Dub. p. 515, n. 4. *Serrafalcus mollis* Parl., Fl. Ital. 1, n. 236, Willk. Lang. Pr. n. 442. *B. mollis* La Peyr. Herbr.; *B. molliformis* Lloyd Loir. infr. Ovest Fr. ex Crép. Fl. Belg. et inde *B. confertus* Boreau et *Serrafalcus Lloydianus* cum *S. hordeaceo* Godr. Gr. Fr.; *B. hordeaceus* Fries Hrbr., ex Sonder. et Babng.; *B. pratensis* Koel., DC. Fr.; *B. arenarius* Thomine est simplex lusus accedens *B. nano* Weig. Engl. Bot. v. 18, n. 1078, Knapp Gr. Brit. t. 77, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 29, Kunth l. c. t. 31, f. 2 fl. anal.; Host Gr. A. 1, p. 16, t. 19, Schreb. Gram. p. 60, t. 6, f. 1, 2, Leers Fl. Herbor. p. 36, t. 11, f. 1, Sv. Bot. v. 7, t. 456, Fl. Batv. v. 8, t. 592, Thomine Mém. Soc. Linn. Calvads. (1824) p. 40 cum tab. forma nana diffusa et Weig. Obs. p. 8, n. 5, t. 1, f. 9 nanus, Weig. Obs. p. 7, n. 4, t. 1, f. 4, Pal. Beauv. Agr. t. 17, f. 9, Hayn. Term. bot. t. 12, f. 4, Reichnb. Icon. C. 11, t. 74, f. 1591-2, Fl. Dan. t. 1324, Scheuchz. Agrostgr. p. 254, n. 5, t. 5, f. 11. J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 439, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 213, t. 7, f. 18, Barr. Icon. t. 83, f. 1.

⊙ vel ⊙ Quibusdam. Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *le Boulou*; varietatem glabram inter *Ceret* et *Maureillas*, diebus 30 et 20 Maj. 1843. Habeo a Deville e *Tarbes*.

Variat culmis spiculisque glabris; vidique transitum spiculis subglabris, culmo omnino glabro; vaginae et folia pubescunt: eas villositatem plane dimittere non vidi, quamvis hanc quoque valde diminutam conspexerim. Planta glabrior vivens laete viridis est, splendens: talem legi ad fossas, ut mihi optima demonstrata esset Hostii observatio, qui scripsit: « *Planta in pratis humidis crescens glabra est* » l. c. p. 16 vel Fl. A. p. 172. Similem varietatem observavit Fauché, cf. *Fl. Morée* n. 133, eamque jam indigitatam reperimus a Pers. Syn. p. 95, n. 3, a Roem. Sch. Syst. Vegtb. 2, P. 2, p. 636, n. 7, a Gaudin ex Thomas.

Haec varietas glabrescens respondet plantae, quae pro peculiari specie descripta fuit a Koeler, Gram. p. 239, n. 16 sub nomine *Br. pratensis*, qui eandem esse stirpem existimavit ac illam Ehrharti, Hoffmanni et Wibellii. DC. plantam (*Fr.* 3, n. 1635), quam ipsissimam ac Koelerianam putaverat St. Hilaire *Obs. Add. pl. Orléans* p. 9, n. 10, hodie ad *F. commutatum* acclamant; cf. Godr. Gr. *Fr.* 3, p. 589. Ego potius St. Hilairei sententiam laudo. Kunth En. plantr. hunc *Br. pratensem* Koeleri nullibi citat, et alii, qui apud eum indigitantur *Br. pratenses*, alieni a *F. molli* sunt; nec alius, quantum detegere potui, de modo citata varietate glabra speciem instituit. Roem. et Schult. ne quidam *B. pratensem* Koel. perpenderunt vel suo loco adduxerunt, utpote qui, cum Ehrhartiano, ad *F. pratensem* impingerunt, l. c. p. 637, n. 9, ex Schrad. Fl. Germ. p. 353. Qui non ridebit, suam plantam radice annua, fibrosa praeditam, insuper repentem dixisse Thomine, l. c. p. 41.

Forasaccus commutatus (Lobelii) Nob.

Lob. Cruydeb. p. 42. Bromus commutatus Schrad. Fl. Germ. p. 353, n. 6, Koch p. 946, n. 3, Gaud. 7 Add. p. 652-5, Watson Add. Brit. Flor., in London Journ. of Bot. (1842) n. 2, p. 84-5, Bromf. Fl. Vect. p. 611, n. 7. B. pratensis Ehrh. Calam. n. 116, ex Sm. Engl. Bot. n. 1984, non ita Engl. Fl.; Schultz F. Arch. Flor. P. 1, p. 245. Serrafalcus commutatus Godr., Babingt., Parl. Fl. Ital. 1, n. 231, Willk. Lang. Pr. n. 440. B. racemosus b Lagr. Foss. Tarn. Gar. ? Coss. Germ. Par. ed. 2, Coss. Dur. Expl. Sc. Algr., Meyr. Hanv., Kirschl. Vog. Rhén. B. racemos. Bert. It. partim; B. decipiens var. Schimp., Spenn. Friburg. Add. em.; B. mutabilis b Schultz F. Flora V. 32, B. secalinus var. commutatus Chaubard; B. multiflorus Wulf. Nor.; Festuca sylvatica Chaix Herbr., ex Timb. Engl. Bot. v. 13, n. 920? figur. plant. minor., ex Watson et v. 28, n. 1984?, aliis arvensis; Fl. Dan. t. 2526. Parnell, Grass. Brit. p. 272, t. 124 et 125, Knapp Gr. Brit. t. 81? Gmel. Fl. Bad. Als. T. 4, p. 72-3, t. 4 luxur., Fl. Batv. v. 7, t. 482, sub racemosi nomine. Anders. Pl. Scand. Gram. p. 30, n. 4, t. 4, f. 37, v. 16, t. 1219, Reichnb. Icon. C. 11, t. 74, f. 1589, Buxb. Cent. 4, p. 32, t. 57, f. 1 quidquam dubia. Lob. Obs. p. 20, f. 1, Icon. t. 33, f. 1, Dod. Pempt. p. 539, f. 3, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 405, f. 2 non adeo feliciter.

⊙? ⊙ Koch! Flor. Maj. Jun. Fruct. Jul. In Cantabr. potissimum communis est.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *St. Jean Pied de Port*, die 21 Jun. 1841. Vidi ad *Toulouse*; in *Valle de Aran*, ad *Pamplona*. Animadvertit *Timbal au Massif d'Arbas*.

Culmi superne striati, scabri, et scabrior est rachis, quidquam minus vero pedicelli. Folia planiuscula. Panicula adulta nutans, patula, facile contremiscens. Icon Plantiniana laudata a quibusdam ad *F. secalinum*, ab aliis ad *F. arenaceum*, aptior mihi visa est pro nostra specie. Haec icon apud Dalechampium non adeo feliciter imitata est quoad spiculas, quae breviores et latiores generatim finguntur.

Forasaccus racemosus N.

Gr. aven. prat. Park. ex Moris., sed neoterici non citant. An Gr. prat. pan. med. Ray Syn. ed. 2, p. 257? ex Dill. in ed. 3, p. 414, n. 6*. Bromus racemosus L. Sp., Koch p. 946, n. 4, Gaud. 1, n. 249, Schultz F. Archiv. Flor. P. 1, n. 245. Zetterst. Pl. vasc. Pyr. principls. n. 1422, Anders. Gram. Scand. p. 30. Serrafalcus racemosus Parl. Fl. Ital. 1, n. 232, Willk. Lang. Pr. n. 441. B. decipiens var. Schimp. et Spenn. Friburg. Add. em.; B. mutabilis a pratensis F. Schultz Flora V. 32, B. acerosus Wulf. Nor., B. commutatus Drej. Hafn., ex Sonder.; Serrafalcus pratensis Godr. Lorr. Engl. Bot. v. 13, n. 920? nisi commut.; et Engl. Bot. v. 15, n. 1079, Knapp Gr. Brit. t. 78 et t. 82? Reichnb. Icon. C. 11, t. 74, f. 1590, Fl. Dan. t. 2644, Andrs. l. c. t. 4, f. 36. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 213, t. 7, f. 19.

⊙, ⊙ Koch! Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Rarus.

Legi in Pyr. septr. aurigr. supra *St. Giron*s; in m.^e *de Buehat*, die 9 Jul. 1862. Habeo a Massot e prato supra *Prats de Mollo*, sed juniorem et incertum. Observavi in m.^e *Arghivelà*, supra *Montory*.

Synonyma, vel prolationes aliae erunt eruendae, sed quam cautissime agendum, e maxima cum superiore specie similitudine et affinitate; quae insuper longe diffusior species est. In Gallia non adhuc repertum *F. pratensem* dicunt Godr. Gr. Fr. 3, P. 2 (1856), p. 589.

Me non suadet *Serrafalcus neglectus* Parl. Fl. Ital. 1, n. 233, ceu species propria solutus; et credo eum potiore iudicio olim a Parlatore, ipso Pl. rar. fasc. 2, varietatem *S. pratensis* consideratum ivisse.

Forasaccus patulus (Koch et Gmel.) N.

Gmel. cf. l. infr. c. p. 77 Not., de Kochio omnes sciunt. Bromus patulus Mrt., Koch Deutschl. Fl., Koch Syn. ed. 2, p. 947, n. 9, Kunth En. pl. 1, p. 415, n. 15, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 364, n. 25, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 2, p. 74. B. multiflorus DC. Fr. et cum Dub. p. 515, n. 3 (expunctis prolats.) duce Kunth, sed aristae rectae! B. Kochii Gmel. Bad. Alsat. 4, p. 76, n. 153****. Serrafalcus patulus Parl., Fl. Ital. 1, n. 235, Godr. Gr. Fr. 3, p. 592. Br. racemosus c Mey. Fl. Haenov., ut Schimp. et Spenn. Friburg. Add. em.; B. arvensis var., ex Neilr. et ex Ambr., B. communis Quorund. et B. polymorphus Hohenack. ex Griseb., Serrafal. Chiapporianus De Notrs. Pl. exsicc. apud Parl.; Host Gr. A. 1, p. 10, t. 11, Reichnb. Icon. C. 11, t. 74, f. 1588, Gmel. l. c. t. 6.

⊙? ⊙ Koch! Flor. Maj. Jun. Fruct. ?

Legi ad *Narbonne*, die 8 Jun. 1829.

Forasaccus secalinus (Tragi) N.

Lol. Trag. St. h. p. 668 fig., cum descr. in p. 670, n. 2. *Bromus secalinus* L. Sp., Koch p. 945, n. 2, Bert. p. 654, n. 1 (reviso et correcto), V. 3, p. 588, DC. Dub. p. 515, n. 2. *B. secalin.* et *B. velutinus* Schrad., Gaud. 1, ns. 253 et 252 et 7 Add. p. 652. *Serrafalcus secalinus* Godr. Lorr., Babingt., Parl. Fl. Ital. 1, n. 230, Willk. Lang. Pr. n. 438. *Br. secalin.* La Peyr. Herbr., *B. mutabilis* sub-species Schultz F. Flora V. 32; *B. inermis* Biechi Agg. Fl. Lucch., *Serrafal. divaricatus* Dulc.; *Festuca gigantea* Chaix Herbr., ex Timb.; *S. divaricatus* Dulc. Engl. Bot. v. 17, n. 1171 et v. 27, n. 1884; Knapp Gr. Brit. t. 79, 80, Host Gr. A. 1, p. 10, t. 12, Leers Fl. Herbr. p. 36, t. 11, f. 2, Gmel. Fl. Bad. Als. T. 4, p. 68, t. 1 hirtell. et p. 71, t. 2 velut. et p. 74, t. 5 pub. hirt.; Schrad. Fl. Germ. p. 347, n. 1 et p. 349, n. 2, t. 6, f. 3 velut., Weig. Obs. p. 4, n. 2, t. 1, f. 2 vitios. et p. 6, n. 3. t. 1, f. 3 arvens., Flor. Dan. t. 1446 et t. 293 mutic., Sv. Bot. v. 3, t. 204, Fl. Batv. v. 10, t. 791, Torrey Fl. New York 2, p. 487, t. 157, Reichnb. Icon. C. 11, t. 75, f. 1601 et f. 1594, 1596, Scheuchz. Agrostogr. p. 251, n. 2, t. 5, f. 10 et p. 250, n. 1, t. 5, f. 9, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 10, f. 13 spiel. fl. G. Bauh. Theatr. col. 143 fig., Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 428, f. 1 potius obscura, Barr. Ic. t. 75, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 1, l. 18, p. 438, ex Schrad. mala et est., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 212, t. 7, f. 16.

☉, ☉ Koch. Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Navarr. ad *Burquette* et ad *Escarros*, diebus 15 et 23 Jul. 1844. Habeo a Deville ex *Artigueher* (*Barousse*).

Transitum ad statum *velutinum* in ipsis Pyrenaeis Navarr. et alibi quoque observavi; collecta specimina eos offerunt. Koch asseveranter huc ducit *B. elongatum* Gaud., quem alii ad *For. racemosum* ferunt.

Tribus 12.^a TRITICEAE.**Brachypodium** Pal. Beauv.

Brachypodium sylvaticum (J. Bauhini) Pal. Beauv., Roem., Schult., Hartm., Fries, Anders.

Gr. quodam in dumets. J. Bauh. Hist. font. ad Mont. Boll. (in 4.º 1598) p. 159. Koch p. 944, n. 1, Gaud. 1, n. 242, Willk. Lang. Pr. n. 488. *Festuca gracilis* Moench. Meth., Bert. p. 644, n. 26. *Triticum sylvaticum* Moench. Hass., Kunth En. pl. 1, p. 445, n. 43, DC. Dub. p. 529, n. 11. *Bromus gracilis* Leyss. La Peyr. Herbr., dempto specim.; *B. sylvaticus* Pourr. Chl. Narb. n. 189 et Herbr. Matr.; *Festuca pinnata* Chaub. apud Lagr. Foss. Tarn. Gar.; *F. dumetorum* G. Bauh. Pr. et Theatr. col. 148, n. 11 fide Halleri, qui Herbr. consuluit, confirmante Hagenb. Engl. Bot. v. 11, n. 729, Knapp Gr. Brit. t. 76, Host Gr. A. 1, p. 17, t. 21, Fl. Dan. t. 164, Weig. Obs. p. 15, n. 10, t. 1, f. 11, Pal. Beauv. Agr. t. 19, f. 3, Reichnb. Icon. C. 11, t. 16, f. 1373-5, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 21, Fl. Batv. v. 15, t. 1169.

☿ Flor. Jul. Aug. Fruct. Sept. Oct.

Legi in Pyr. Catal. Valle *d'Andorre* ad *San Julian*, die 8 Jul. 1846. Habeo ex *Areign* (*Barousse*) a Deville; aliunde etiam ab eodem e Pyr. septr. mediis.

Hujus speciei inflorescentia spicata declaratur a neotericorum pluribus, Gussone, Parlatore, Ambrosi, Godron, Grisebach, Kirschleger, Babington, quam ego racemosam dico. Et DC. cum Duby hanc eis quoque spicam rectam innuunt, dum racemus aperte nutat.

Facies *Forasacci*, characteres potius *Festucae*, cui saltem generi propinquum volui. Jam Leysser Fl. Hal. ed. 2 (1788) p. 27, n. 116 observaverat: « *In Bromo pinnato et gracili arista ex apice glumae exit, hinc Festucis adsines.* » Non sum pro *Tritico*, cui generi laudatae sunt *Brachypodii* species ab Hallero, Moench, Wibel, Brotero, Hartmann, DC., Duby, Sprengel, Kunth, Endlicher: cf. ad hoc Parlatore Fl. Panorm. ed. 2, p. 215.

Triticum etc. Ass. Syn. st. Arag. n. 100 *B. distachyum* significare existimarunt Losco y Pard Ser. inconf. Arag. p. 136; non hoc, sed *Triticum cristatum* Willk. Lang. Pr. n. 476. Perpensis notis ab Asso traditis, synonymo Scheuchzeri allato, Halleri altero oblato, diffusione

speciei ab Asso alibi non memoratae, *Triticum* illud supra numeratum fidentius ad nostram speciem firmo.

Erravit profecto Fauché apud Bory Chaub. Morée p. 39, n. 141, jungendo cum hac sequentem speciem, quae quamvis affines et similes sint plantae, optimis tamen characteribus invicem separantur. Reapse eas nimium disjungebat G. Bauh. Theatr.

Brachypodium pinnatum (G. Bauhini) Pal. Beauv. Agr., Roem. Sch. (cum *rupestri* et *caespitoso*), Hartm., Fries, Anderson.

G. Bauh. Pr. p. 18, f. 1, p. 19, n. 58 descr. Koch p. 944, n. 2, Gaud. 1, n. 243, De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2124, Willk. Lang. Pr. n. 489. *Festuca pinnata* Huds., Bert. p. 646, n. 27. *Triticum pinnatum* Moench Hass., Kunth En. pl. p. 445, n. 44 et Suppl. V. 1, p. 364, n. 771. DC. Dub. p. 529, n. 10 (excl. Scheuchz. figura). *Bromus pinnatus* L., La Peyr. Herbr.; *B. ramosus* St. Am. Fl. Agen., ex Noul. Fl. bass. sous Pyr. *Festuca phoenicoides* Chaub. apud Lagr. Foss. Tarn. Gar., ut jam All. Pedem.; *Avena laeta* Salisbr. Pr. p. 22, n. 5, *Brach. mucronatum* Willk. nonne var.? *Tr. macrourum* Turcz., ex Griseb. Engl. Bot. v. 11, n. 730, Knapp Gr. Brit. t. 75, Host Gr. A. 1, p. 18, t. 22 et 4 (non 5 quod non extat, Parlat.) p. 11, t. 18 et Ibid. p. 10, t. 17, Fl. Dan. t. 2525, Kunth Suppl. c. t. 35, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) t. 11, f. 4 spicul. fl. fr. anal., Tenor. Fl. Napol. 3, p. 91, n. 1124, t. 104, f. 2, Leers Fl. Herbor. p. 39, t. 10, f. 3. Reichnb. Icon. C. 11, t. 16-7, f. 1376-7-8, Gerard Fl. Gall.-Prov. p. 95, n. 5, t. 2, f. 2 vix., Weig. Obs. p. 14, n. 9, t. 1, f. 10, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. n. 16, Sw. Bot. v. 11, t. 739. G. Bauh. Theatr. col. 133 fig., Barr. Icon. t. 25.

☞ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *St. Jean de Luz*, die 8 Maj. 1841: in *Vizcaya*, ad *Bilbao*, die 9 Jun. 1853; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 19 Jul. 1860. Habeo a Deville ex *Sarrouilles*.

Folia in viva planta planiuscula, vaginae, ut spiculae variant glabrae et pubescentes; et spiculae occurrunt virides, aut coloratae, rectae aut sub-falcatae. Observabat Salisbury: « *Huic stirpi nulla parte pinnata praeditae, nomen dedi a colore laeto herbae quo eminus dignoscitur.* » Prodr. c. Porro in tanta pinnarum varietate, sive Avium sive Piscium, qua Natura luxuriat, a quadam racemi cum pinna aliqua similitudine non ita abhorruui, nomenque specificum triviale retinui.

Brachypodium ramosum (Dalechampii) Roem. Schult.

Oxyagrostis maritima Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1391, f. 2, quamvis folia atrociter pungentia declaret: hoc potius quam *Poa littoralis* cum qua commiscet J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, n. 477, c. 124. Koch p. 944, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 491. *Festuca phoenicoides* L. Mant., Bert. p. 649, n. 28. *Triticum phoenicoides* et *T. caespitosum* DC. Fr. et cum Dub. ps. p. 529-30, ns. 13, 14. *T. caespitosum* Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 365, n. 772. *Bromus ramosus* L. Mant. (quoque) La Peyr. Herbr., *B. triticoides* Pourr. Herbr. Matr.; *Festuca phoenicoides* et *F. caespitosa* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, p. 86, n. 24? (excl. Ger.) et n. 25; *Brach. ramos.* et *Br. phoenicoides* Boiss. Voy. botq. Esp. ns. 1850-1. Fl. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 66, t. 84, Desf. Fl. Atl. p. 91, t. 24, f. 1, Host Gr. A. 4, p. 11, t. 19, Reichnb. Icon. C. 11, t. 18, f. 1739-80 ram., Pluk. Phytogr. t. 33, f. 1 pl. depauper. (ablatis Bauhinor. prolatbs.).

☞ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 18 Maj. 1843. Comune praecipue vidi in *Sobrarbe*.

Stirpes in Floris gallicis distinctas, quas supra conjunxi, jam Bentham una ceu varietates consociaverat sub *Brach. caespitoso*, Cat. p. 64, cum hac rectissima observatione: « *La différence entre ces deux variétés ne provient que du terrain plus ou moins gras où elles croissent.* » Quod ego in natura cito confirmavi, e primo statim vere (1836), quo Mospelii vitam deduxi, observationibus actis potissimum ad *Perols*, dein alibi, mox per Pyrenaeos etiam abunde. Vidi, in loco citato praecipue, secus viam, solo aridissimo, pauperiorem formam; prope ad sepem, solo minus sicco et magis adhuc inter ipsam sepem, luxuriantem formam;

ita ut in brevissimo terrae spatio, trium quatuorve pedum circiter distantiae, gradationes omnes ab exiguo ad maximum, uno ferme oculi ictu comprehenderim, observatis aliis etiam sejunctionis notis facile mutatis.

Non me latet Link, qui in *Linnaea* (Symb. ad Flor. Graec.), V. 9 (1834) p. 134, *B. phoenicoidem* cum *ramoso* forte uniendum esse suspicatus erat (quomodo jam, ut dixi, fecerat Bentham (1826), sustinuerant Fauché, in *Exped. Sc. Morée* (1832), apud Bory et Chaubard, p. 39, n. 142, idemque Chaubard *Fragm. Bot. cr.* apud Guill. *Arch. Botq.* T. 1 (1833), p. 404-11, n. 38, *Mut. Fl. Fr.* 4, p. 127, n. 45, hic reapse anni 1837, Contejan in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 12, p. 278, anni 1865), mox ipse Link *Ibid.* p. 568, hasce stirpes ceu species proprias separandas censuerit, non solum, sed tertiam quoque ceu distinctam proposuisset, duce Allioni, nomine *B. Plukenetii*, ampliandis quod egerat in *Hort. Berol. descr.* p. 40, n. 80. Hoc invita natura factum jam judicarunt alii, Bertoloni, Parlatores, De Notaris et nos quoque, qui stirpes ab unico tantum typo prodeuntes judicamus. Et revera Link nullum characterem validum pro stirpium disjunctione proferre potuit, sed perfracte distinguere voluit, habitu et facie harum varietatum vel potius lusuum nimium consideratis, in quo agendo imitatore habuit Nees ab Esenbeck (C. G.), qui, *Fl. Afr. austr. illustr. vel Agr. Capens.* p. 457, sustinuit *Brach. Fontanesianum* suum; dico sustinuit, nam haec Neesii putata species respondet *Brachypodio Hostii* Link, quod *Festucae caespitosae* Desf. etc.

Vix ego abnuerim a recipiendo sub hac specie locum Gerardi, *Flor. Gallo-Prov.* p. 95, n. 5, t. 2, f. 2, quem cum Linnaeo, Loiseleur (iste ad binas species), DC. ad *Br. pinnatum* retulit Bertoloni et post eum Koch *Syn. ed. 2*, p. 944 sub n. 3. Nec rationem percipio, qua dubitare potuerit Kunth, *En. pl.* p. 446, n. 48, de *Bromo Plukenetii* Host *Gr. A.* 4, p. 11, t. 19, adducendo potius ad *Br. pinnatum*, quum icon Hostiana procul dubio ad nostram speciem, una cum aliis supra citatis, pertineat.

Non percipimus, quo fundamento Magnoli duo synonyma statuerit Gouan, *Ill.* p. 4, n. 2, quorum primum (*Bot. Monsp.* p. 119) indiligenter citatum ad *Ammophilam arenariam* procul dubio pertinet, G. Bauhini prolationibus adductis confirmatum. Secundum, p. 120, non respuendum diceres. Hujus graminis facies duas animadvertibat sagax ille Prof. Monspeliensis, non vero species duas, ut arbitratus est Roth, *Nov. pl. Specs. etc.* p. 77, nimium fidens Gouanio, locaque illa ab hoc citata ne minime quidem perpendens. Amici monspelienses Gouani inscitiam ac vanitatem inridere solebant et ego cum eis.

Speciei distributionem geographicam, in primis per Hispaniam (*nel mezzogiorno della Spagna*) nimium circumscripsit Parlatores, *Fl. Ital.* 1, p. 491, n. 307; qui in hoc quoque peccavit, ut *Festucam phoenicoidem* Allion. *Pedm.*, quam recte cum Bertoloni ad *B. pinnatum* retulerat, iterum ad *Br. ramosum* perperam adduxerit.

Brachypodium ciliatum (Salzmanni) Nob.

Salz. a G. Bauh. *Pr.* p. 19, n. 59, ex agr. Monspel. ubi haec species abundat; G. Bauh. *Theatr. col.* 133, n. 2 sine icone; *B. distachyon* R. Sch., Koch p. 945, n. 4. Willk. *Lang.* n. 493. *Festuca distachya* Willd. *En.*, Bert. p. 651, n. 29 et V. 7, p. 619. *Triticum ciliatum* DC. *Fr. et cum Dub.* p. 529, n. 12. Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 365, n. 773. *Bromus distachyos* L., La Peyr. *Herbr.*; *Festuca ciliata* Gouan, Tausch.; *Triticum asperum* Salis Marschl. Korsik.; *Trachynia subtilis* (*Triticum Fisch.*) De Notars. ex Bert., confirmata a Parlat., *Brach. geniculatum* Koch C., ex Griseb. apud Ledeb.

Ross. Host Gr. A. 1, p. 16, t. 20, Desf. Fl. Atl. p. 92, t. 24, f. 2, Guss. Pl. rars. p. 39, t. 7, Gouan Hrt. Monsp. p. 48, n. 1 adposita tab. in qua f. 1, Sturm Heft 86, Reichnb. Icon. C. 11, t. 14, f. 1368, Gerard Fl. Gallo-Prov. p. 98, n. 6, t. 3, f. 1, Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 15. Barr. Icon. t. 83, f. 2.

☿ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In Pyr. or. frequentior; invenitur quoque in septr. med. humilioribus aurigerisque.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *St. Jean pied de Cors*, die 27 Maj. 1843; in Pyr. Catal. marit. ad *Rosas*, die 4 Jun. 1850. Habui e *Bagnouls sur mer* a Massot. Observavi ad *Toulouse*, ad *St. Girons*, ad *Prades*, ad *Casas de Pena*, aux *Corbières*.

Triticum asperum DC. affine nimium huic declarat Kunth etiam, l. c. p. 447, n. 52, *Trit. distachyum* evocans, ille qui Ibid. n. 50 sub nomine *Tr. ciliati* (nec *distachyi*) speciem pertractaverat.

Lolium Vergilii, Neotericorum.

Lolium perenne (Dioscoridis? Ruellii? Tragi) Sm. Fl. Brit.

Dioscr. l. 4, c. 43 aliorum sententia; Ruell. De Nat. Stirp. l. 3, c. 96, p. 795, lin. 7, Aven. ster., Lol. 4 Trag. Stirp. h. p. 670. Koch p. 956, n. 1 (excl. varth. b, k); Gaud. n. 278, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 358, n. 750, DC. Dub. p. 531, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 497. La Peyr. Herbr., excl. var. major. glabr.; et L. arvense La Peyr. Herbr. Engl. Bot. v. 5, n. 315, Knapp Gr. Brit. t. 100, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 14, Kunth l. c. t. 33, f. 1 anal. fl., Schreb. Gram. fasc. 2, p. 79, t. 37 quidquam dubium; Host Gr. A. 1, p. 20, t. 25, Fl. Batv. v. 3, t. 201, Sv. Bot. v. 1, t. 71, Fl. Dan. t. 747, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 10, f. 1 fl. fr. anal., Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 7, Hayn. Term. bot. t. 12, f. 2, Leers Fl. Herbr. p. 46, t. 12, f. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 6, f. 1346 et 1348 pl. luxur., Turp. Fl. Med. 4, t. 206, Turp. in Dict. Sc. Nat. Monocot. Atl. t. 17 et Lamk. Ill. t. 48, f. 1, Zannich. Venz. p. 117, t. 66, f. 1, Scheuchz. Agrostgr. Pr. p. 16, t. 2 et Agr. p. 29, n. 1, t. 1, f. 7 A, B, C. Lob. D spic. contract., quae forma cum pl. integr. datur in Pr. c.; et p. 25, n. 1, t. 1, f. 7 A, B, C. Lob. Obs. p. 21, f. 1, Icon. t. 34, f. 2, Dod. Pempt. p. 540, f. 1, Durant. Herbr. ed. Rom. (1585) p. 354, ed. Venz. (1667) p. 339 reapse mal., Camer. Epit. p. 768, deducta evidenter a Matth. p. 1023. G. Bauh. Theatr. col. 127, n. 3, col. 128 fig., Rudb. Reliq. p. 13, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 182, t. 2, f. 2.

☿ Flor. Æstate et ad medietatem Autumni. Fruct. Aug. ad finem anni usque.

Legi in Pyr. Arag. ab *Sobrarbe*, prope *San Victorian* ad *l'Ermita de la Virgen del Pilar*, amoenissimum et feliciter recordatum locum, die 11 Sept. 1850. Habeo a Deville e Pyr. sept. mediis.

Varietatem spiculis 7-8-floris, rachide spiraliter torta percepi ad *Berga*; alteram spiculis in formam ovatam invicem approximatis (cui figura 1.^a Scheuchz.) vidi ad *St. Gaudens*.

L. italicum Alex. Braun? Koch Ibid. n. 2 suspectum mihi est, num varietas tantum *L. perennis*. Forte, vera Brauni planta, ut aliorum quorundam, in sequentem speciem melius cadit.

Incertus mihi est Dioscoridis locus; incertissimus vero Plinianus a quibusdam veterum et neotericorum laudatus, *Hordeum murinum*, Nat. h. l. 22 c. ult. vel 65; planta non adumbrata, sed tantummodo indicata, a nonnullis ad *Hordeum murale*, pari temeritate, relata.

Lolium multiflorum Lamk. Fr.

Tournef. Inst. p. 516 Gr. lol. angstr. fol. etc., ex Vaill. Bot. Par. in 16.º (1723) p. 47. Koch p. 956, n. 3, Gaud. 1, n. 281, DC. Dub. p. 531, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 499. *L. perenne* k Bert. p. 757, n. 1. Reichnb. Icon. C. 11, t. 5, f. 1345, Vaill. Bot. Par. p. 80, t. 17, f. 3, Fl. Batv. v. 15, t. 1133.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. ineunte Æstate, Aug. In Pyr. orientalibus frequentius occurrens.

Legi in *Roussillon*, ad *Ceret*, die 16 Maj. 1843. Habeo a Deville e *Tarbes*,

Fortassis varietas tantum *L. perennis*, loco fertiliore primo statim anno valde excrescens et florens. Spernendi sunt ii, qui cum *L. perenni* comprehenderunt? quique (ut Kirschl. *Fl. Vog. Rhén.* 2, p. 242, n. 5) cum *L. italico multiflorum* una redigerunt? Cf. Godet *Jur.* ps. 831-2. Verum est semper quod in statu perenni haec planta nunquam a me reperta est. Caeterum, spiculae occurrunt plus minus multiflorae, plus minusve aristatae, et culmi basi ramosi et simplices. Observavi culmos superne, digitis sursum ductis, scabros; folia laevia, margine excepto retrorsum scabrido; superne lucida, subtus, de lamina, multi-striata.

L. italicum Braun et Koch collocatur a Parlatores, *Fl. Ital.* p. 530, in sectione *Loliorum* perennium et in p. 531 annum declaratur, unde difficile evenit iudicium num sua planta recte a *L. multifloro* separetur. Et quamvis iste asserat, agi de speciebus prorsus (*totalmente*) distinctis, attamen de istis, vel characteres ab aliis datos transcribens vel istos, ut clare percipitis, non parum infirmans, stirpem in clariorem lucem certe non posuit. Si quosdam sequar *L. italicum* in Pyrenaeis vivere ego quoque dicam; sed quae planta pro tali venditatur, meis oculis potius ceu formam *L. perennis* sese officit.

***Lolium rigidum* (Cupani) Gaud. Agr. Helv. p. 334, n. 4.**

Cup. Hrt. Cath. p. 87, lin. 4 ex Guss. Sic. Syn. p. 59, n. 3 L. ten.; sed dubitat Parl. It. n. 343. Gaud. 1, n. 282, Koch p. 957, n. 4. *L. strictum* Presl., Willk. Lang. Pr. n. 501, Godr. Gr. Fr. 3, p. 613. *L. perenne* d. Coss. Dur. Expl. Sc. Alger., qui *L. subulatum* Vis. Dalm. eundem esse dicunt; *L. durum* et *L. cylindricum* Koch C., ex Griseb. apud Ledb. Ross., vars.

☉ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Guipuzcoa*, ad *el Passaje* et ad *Oyarzun*, die 20 Jun. 1857; in Pyr. or. ad *Roussillon*, au *Perthus*, die 25 Maj. 1860; in Pyr. Arag. ad *Jaca*, die 16 Jun. 1845.

Statura generatim sesquipedalis, bipedalis etiam occurrit, quapropter pauperiora individua quosdam, Gaudinum ipsum, descripsisse, mecum arbitror. Fasciculi foliorum in ima parte plantae aereae interdum adsunt, qui florente planta plerumque exsiccata conspiciuntur. Stirps saepius erecta, reperitur aliquando ramoso-patula, ascendens, culmis basi de nonnullis nodis, nec semper, radicantibus.

L. arvense Host, Gr. A. 3, p. 17, t. 25, videtur mihi potius hujus loci, quam *B. linicolae* vel *remoti*, cui speciei affertur; et ita ferme dicere de *L. perenni* Schreb. Gram. fasc. 2, p. 79, t. 37, quod et ego, sed parum satisfactus, ad *L. perenne* citavi.

Parlatores, *Fl. Ital.* c., citatis Gaudin Helv., Koch Syn., speciem dicit propriam Italiae meridionalis ejusque Insularum, et Graeciae; non animadvertens quam latior sit distributio geographica hujus speciei, quae ex adductis prolationibus, ei quoque valde magis extensa apparere debebat, ne dicam, insuper, attentius inspectis Herbariis ad rem opportune consulendis. Conferatur etiam Synops. Fl. Helv. a Monnard edita, ubi, p. 88, patria speciei indicatur quoque ad *Sabaudiae meridionalis* lacus.

In Provinciis Caucasicis detexerunt Hohenacker et C. Koch.

***Lolium remotum* (Matthioli? Dalechampii?) Schrank *Fl. Baiern* (1788) p. 382, n. 254.**

Matth. ed. Valgr. (1554) p. 457, sed forte non separand. a figura ad *L. perenne* citat. Dalech. infr. citabitur. Gren. Jur. p. 933, Crép. Man. Fl. Belg. (1866) p. 356. *L. linicola* Sonder in litter. ad Koch, Syn. ed. 2, p. 957, n. 5, Fl. Hamb. p. 77, n. 3, Godr. Gr. Fr. 3, p. 614, Willk. Lang. Pr. n. 502, Mitten in Lond. Journ. bot. V. 7, p. 531. *L. arvense* Plur. Botanicor. non Wither.; Koch Syn. ed. 1, p. 828, n. 5 (per err. 3), Schrad. Fl. Germ. p. 399, n. 2, Wimm. Grab. Flor. Siles. p. 102, n. 175. *L. perenne* *b* Bert. p. 757, n. 1. *L. annuum* Bernh., *L. complanatum* Schrad. Neu Journ., *L. arvense* min. Gaud., ex Kirschl. Engl. Bot. Suppl. v. 4, n. 2955, Host Gr. A. 3, p. 17, t. 25 mihi dub. num praecedentis; Fl. Dan. t. 1864, Anders. Pl. Scand. Gram. p. 11, n. 2, t. 2, f. 14, 15, Hoffm. Fl. Allmgn. (1804) V. 2, t. 10, f. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 4, f. 1337-8-9 et f. 1341 complant., Sw. Bot. v. 9, t. 693. Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 416 non respuenda mihi visa est: item J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 437 fig.? Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 181, t. 2 f. cum n. 1, excl. racemo exteriori et alio in adverso latere spiculis aristatis.

⊙ Flor. Æstate. Fruct. Jul.-Oct.

Legi in Pyr. septr. med. humil. sub *Pech David* ad pagum vulgo *Vieille Toulouse*, die 19 Oct. 1852.

Annua certe est planta, a *L. perenni* distinctissima.

Comparaverunt cum *L. temulento* L. Gmelin, Fl. Bad. Als. 4, p. 95, qui tamen a veritate secedens *L. remoto* (apud eum sub nomine *L. arvensis*) tribuit spiculas interdum solummodo calyce longiores, quae saepius hunc superant; et aristatos flosculos, quos muticos esse generatim vidi. Item Chaubard, *Fragm. Botq. crit.* T. 2 (1833), p. 411, n. 43, Hosti plantam, quae nostrae respondet, dixit: « *L. temulento* nimis affinis et forte ejus varietas », perperam spiculas 3-vel 5-floras tantum ei tribuens et ejus adhuc glumam seu valvam calycinam acutam; dummodo reapse prae oculis *L. remotum* ei fuerit. Ego vidi *L. remotum* luxuriantem semper idem in forma sua, neque tum magis ad *L. temulentum* accedens, ut fieri deberet si, ut contendunt aliqui, nil nisi hujus speciei forma macrior vel pauperior esset.

In exemplari Florae Germanicae Schraderianae, quod mihi Parisiis comparavi, prius forte Gayanum, ad Schraderi verba « *calyce spiculam aequante vel eo paulo minore* » l. c., manu scriptum opponitur: « *Imo hoc caractere cum L. temulento convenit.* » Subjungit Schrader, a *L. temulento* distinguitur « *spiculis calyce plerumque paulo longioribus* », dictum criticatur veluti « *contradictum cum priore observatione.* » Ego simpliciter, errore typographico eo, loco ea impressum fuisse credo, nec a Schradero correctum, in Add. et corrig.

Videre mihi videor, ad hanc spectare speciem *L. spicis teretibus quadrifloris remotis* Asso Stirp. Arag. Mant. p. 160, n. 1063, quod in alveo annis *Flumen* ad *Huesca* se legisse dicit Asso. Hujus speciei notitiam non dederunt Losco y Pardo.

Ad hanc forte speciem conversi antiquorum quidam putarunt *Lolium* a *Lino* quoque nasci vel fieri; cf. Theophr. Hist. pl. 8, c. 7, Ruell. De Nat. Stirp. l. 1, c. 20, p. 96, lin. 37 et l. 2, c. 30, lin. 11.

Lolium temulentum (Theophrasti, Dioscoridis, Vergilii, Plinii, Galeni etc.) L. Sp.

Theophr. Hist. pl. l. 8, c. 7, Dioscr. l. 2, c. 122, Vergil. Buc. 5, v. 37, Georg. 1, v. 154, Plin. Nat. h. l. 22, c. 25 vel 77; insuper Galeni, Oribasii, Aeginetae, Aretaei et forte *Zizania* Gregor. Nazianz. Koch p. 957, n. 6, Bert. p. 760, n. 2, Gaud. 1, n. 279, Gouan Ill. p. 5, DC. Dub. p. 531, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 503, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 345, n. 4, Anders. Gram. Scand. p. 11, La Peyr. Herbr. (cum forma, quae *L. speciosum* Stev.); *L. subulatum* Vis. Dalm., *L. robustum* Reichnb.; *L. infelix* Vergil., *L. verum* Gesnr., *L. album* Ger. J.; *L. arvense* Anglr. Engl. Bot. v. 16, n. 1124 et n. 1125, Knapp Gr. Brit. t. 101 et t. 102, Schreb. Gram. fasc. 2, p. 74, t. 36 arist., Host Gr. A. 2, p. 20, t. 26, Schk. Handb. t. 18, Bull. Herb. Fr. t. 107 aristat. Fl. Batv. v. 11, t. 876, Br. Phoeb. Ratzb. Pl. vén. Germ. p. 12, t. 1, Leers Fl. Herbr. p. 47, t. 12, f. 2, Vis. Dalm. 1, p. 90, n. 150, t. 3, f. 1 videtur lusus, Sv. Bot. v. 3, t. 192, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 10, f. 2 mihi dubia, et accedens *L. multifl.*; Fl. Dan. t. 160, Lamk. Ill. t. 48, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 5, f. 1342-3-4 et f. 1340 in tab. 4 robust. et sic Mut. Fr. Atl. t. 91, f. 641, 642; Roques Phytgr. med. p. 79, t. 2 cum arist. Scheuchz. Agrostgr. p. 31, n. 1, t. 1, f. 7 E. F. Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spicul. f. ns. 48 et 27, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 11, f. 5 fl., Andrs. l. c. t. 2, f. 13. Matth. p. 411, Camer. Epit.

p. 198, Lob. Obs. p. 21, f. 2, Icon. t. 35, f. 1, Dod. Frum. etc. p. 141 et Pempt. p. 538, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 417, G. Bauh. Theatr. col. 121, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 437 male, dubium, ut ferme pro remoto citari posset; Reliq. Rudb. t., p. 12, f. 4 (intr.), Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 181, t. 2, f. 1 bis.

⊙ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug.

Legi in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 2 Jun. 1843, muticum et aristatum. Habeo a Deville e *Tarbes*, item aristatum et muticum.

Culmorum scabrities varia, interdum omnino deficiens. Dixerat de *L. specioso* Stev. Marschall a Bieberst.: « *Culmus superne quoque laevis.* » Fl. Taur. Caucas. Suppl. p. 89; de eodem dixit Link: « *Culmus scaberrimus* » En. pl. hrt. Berol. p. 98, et idem « *Caulis scaber* » Hrt. Berol. descr. p. 7, n. 8. Culmorum scabritiem adesse vel deficere in eadem forma cognoverunt Tenorè, Anderson, Ambr. *Fl. Tir. austr.* n. 140, Crép. *Belgiq.* p. 358, n. 2. Bene Salis Marschl. declarare: « *Variat aristatum et muticum, spiculis 4-10-floris, calyce longioribus et brevioribus.* » *Kors.* (1833) p. 30.

Contendit Nees ab Esenbeck, *Agrost. Brasil.* apud Mart. *Fl. Bras.* ps. 444-5, *L. speciosum* Stev. peculiarem speciem esse, nec cum ista confundendum *L. speciosum* Link, Lejeune, Koch, quod ei *L. maximum* Willd. *Sp. pl. Triandr.* p. 462, n. 4 (in Jamaica indicat): quidquid ille dixerit, ego omnes hasce plantas in *L. temulentum* abire denique credo. Caeterum varietatem muticam *L. temulenti* non aliter dijudicaverat G. Bauh. *Pin.* p. 9, n. 1 (nec *Prodr.*, ut per. err. citat Bert.).

L. arvense Wither. solemniter hujusmet speciei varietas declaratum est a Sinclair, *Hrt. Gram. Woburn.* (in fol.) p. 301, itidemve suspicaverunt Smith, *Engl. Fl.* p. 174, n. 3, Hook. *Br. Fl.* ed. 1, p. 56, n. 2, denique confirmatum ab eodem cum Arn. ed. 8, p. 573, n. 4.

Forma gracilis *Lolii temulenti* ex insula *Sansego* (Istriae) illusit Koch, qui eam sumsit pro *Avena fragili* (*Syn.* p. 950); cf. Tommas. *Veg. Sandins. Sansego* (1862) p. 14.

Zizania percelebre nomen, hodie e synonymis hujus pertimescendae stirpis, ad Americanas plantas denominandas nescio qua mente transtulerunt Gronovius, Linnaeus et qui speciem prae manibus habuerunt hoc infausto nomine tectam, quae ab incolis *Avena agrestis* vel *Oryza agrestis* (*wild-out*) nuncupatur; et quae non tantum ab equis et bobus valde expetita est, quin homini etiam non inutile perfugium ceu cibum, caryopsidibus saccharinis et nutrientibus praebet. Cf. *Hydropyrum esculentum* Link *Hrt. Berol.*, Spach *Suit. à Buff.* T. 13, p. 71, sub quo cadunt *Zizania aquatica* L. *Sp.* (excl. syn. Sloani) et *Z. palustris* L. *Mant.*; illud ego cognosco ex Schreb. *Gram. fasc.* 2, p. 54, t. 29, nec non ex Lambert *Trans. Linn. Soc.* T. 7, p. 264, t. 13.

Triticum Verg., Var.; *Triticum* et *Aegilops* Auctor., Neotericor.

« *Aegilops valvis paleisve exaristatis aut uniaristatis a Triticis cerealibus solummodo gluma ecarinata (ideoque vix genere) essentialiter differt.* » Jaub. et Spach *Gram. orient.* in *Ann. Sc. Nat. Par.* Sér. 3, T. 14 (1850), p. 352 vel *Ill. Pl. or.* V. 4, p. 10. Reapse *Triticum* nil nisi *Aegilopsis* modificationem esse accuratissimis diligentibusque observationibus demonstratum est ab Esprit Fabre cum Dunal, confirmatumque a Munro, *Phytologist* V. 4, p. 2 (1852), p. 779, ab Henslow, *Bonplandia* 1 (Aug. 1856). Et prius etiam *Aegilopem ovatam* in *Triticum* conversam vidit Lapie, ut refert Steinheil? in *Ann. Sc.*

Nat. (1831), vel in Feruss. *Bull. Sc. Nat.* T. 24 (1831) p. 190 Not. Et ego transcribendam e MNS. Gerardi (L.) pro 2.^a edit. Fl. Gall.-Prov. parato, hancine de *Ægilope* observationem: « *A Tritico sativo non aliter differt Ægilops quam calyce latiore, triaristato et valvula exteriori corollae biaristata: in Tritico calyx aristis defraudatur, nec tamen ita muticus est, ut non supersit aristae rudimentum, flosculique partim steriles, partim adolescentes, non secus ac in Ægilope, cujus semen leviter corticatum, simile Tritico est.* » Retrogrediamur adhuc et reperiemus *Ægilopem ovatam* nuncupari *Triticum sylvestre* a Caesalpino, *Frumentum sylvestre* a Castor Durante; suntque hae plantae *Gram. spic. tritic.* Scheuchz.

SECTIO 1.^a TRITICA GENUINA vel *Ægilopes* Patrum et Neoteritor.

Triticum sylvestre (Theophrasti, Dioscoridis) Caesalp. De Plants. l. 4, c. 4, c. 47, p. 178.

Theophr. Hist. pl. 8, c. 7 et 9, alibi etiam; cf. quoque Theophr. De Caus. l. 4, c. 16; Dioscor. l. 4, c. 137; est Agikon Latinor., ex Scop. Ann. Bot. 4, p. 72, quod nomen non apud Geoponicos, nec in Plinio, neque apud commentatores reperio. Dayosar Arabum (quasi cereale semen), ex Sontheimer. *Ægilops ovata* L., Koch p. 958, n. 1, Bert. p. 785, n. 1 (excl. Scheuchz.), Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 371, n. 796, Duv. Jouv. in Bull. Soc. botq. Fr. T. 16 (1869), p. 385, DC. Dub. p. 528, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 471. *Æ. ovata* La Peyr. Herbr., partim; *Triticum ovatum* Godr. Gr. Fr.; *Perlaria* Heister, ex Fabric. En. pl. hrt. Helmst. ed. 2, p. 371. Hest Gr. A. 2, p. 5, t. 5, Gaertn. Fruct. Sem. pl. 2, p. 467, t. 175, f. 5, Lamk. Ill. t. 839, f. 1, Reichnb. Icon. C. 11, t. 8, f. 1353, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 89, Matth. p. 1206, Compnd. p. 842, Camer. Epit. p. 928, f. 1, Lob. Obs. p. 20, f. 4, Icon. t. 34, f. 1, Dod. Pempt. p. 539, f. 1, Tabern. Krb. p. 545, f. 3, Icon. t. 236, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 151 quidq. dub. Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 406, f. 2, Chabr. Sciagr. Append. p. 623, f. 1, Dur. Herbr., ed. Venz. (1667) p. 205, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 212, t. 7, f. n. 40.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Catal. supra *Solsona*, l. d. *Pla de Sirera*, di 11 Jun. 1861; in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *St. Feréol*, contra *Ceret* et ad *Montesquieu*, diebus 13 et 30 Maj. 1843.

Variabat ad *Ayerbe* glumis 3-4-5 aristatis, occurrens etiam aristis violaceis, ne dicam insuper statura majore et minore.

Plantam hybridam *Tritic. vulgari-ovatum* Godr. Gr. Fr. (*Ægilopem triticoidem* Req., Bert.) inter *Rivesaltes* et *Vingrau* percepit Timbal.

Æ. ovata Savi *Fl. Pis.* 2, p. 390, ad hanc speciem citata a Bertoloni, nec non a Caruel, *Prodr. Fl. Tosc.* n. 2340, ut a Parl. *Fl. Ital.* 1, n. 324, comprehendit quoque sequentem speciem, ut judicare licet e Savii descriptione, ex adductis ab eo synonymis et insuper e loco satis noto (agro Pisano!).

Ægilops uniaristata Visian. *Fl. Dalm. Suppl.* t. 1, f. 1, in textu non descripta, mihi videtur status pauperior speciei nostrae, a quo transitio ad *Triticum* manifeste ostenditur.

Agriostari Honorii Bellii Vicentini, apud Clusium *Rar. pl. Hist.* 2, p. 312, pro hujus sectionis *Tritico* ego considero: ex eo confecit G. Bauhinus suum illud *Triticum sylvestre creticum*, *Pin.* p. 21 b, n. 13, *Theatr. cols.* 396-7. Ageretur ne de *Ægilope caudata* L., Griseb.? aut potius de *Tritico Aucheri* Parl., *Fl. Ital.* n. 323? Plantam e seminibus Bellianis vidit G. Bauhinus et tantam cum *Tritico* affinitatem percepit, ut non solum relatum nomen ei dederit et cum *Tritico vulgari* comparaverit, sed exclamaverit etiam: « *Non absque ratione Cretenses, Diodoro Siculo referente, sibi persuaserunt, Triticum primo a Cerere in Creta inventum fuisse.* » Unicuique notum est, quod colimus *Triticum* identicum in natura non fuisse repertum!

Aegilops Theocr. Id. 5, v. 128, ut et Theophrasti et Dioscoridis, pro *Avena fatua* interpretatur a Fée, Fl. Theocr. etc. ps. 4, 5, ut olim credidit Agricola (1539) *Medii Herbr.* p. 28; eis non assentior et cum Dodonaeo, Sibthorp, Sprengel, pro ea *Triticum sylvestre* Caesalpini intelligo vel hoc una cum insequente specie.

***Triticum triaristatum* (G. Bauhini) Godr. Gr. Fr. 3, p. 602.**

G. Bauh. Theatr. col. 152, lin. 11. *Aegilops triaristata* Piur. Auctor., Koch p. 958, n. 2, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 371, n. 797, Loisel. Fl. Gall. ed. 2 (syns. expurgts.); Duv. Jouv. l. s. c., Willk. Lang. Pr. n. 472. *Æ. neglecta* Req. Pl. exsicc., Benth. Cat. p. 57, Bert. p. 787, n. 2. *Æ. ovata* La Peyr. Herbr., partim; *Æ. ovata b* Gris. Rum. Bith., Coss. Dur. Expl. Sc. Algér., *Æ. Kotschy* Bess. ex Griseb. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 74, t. 93 forte ad superiorem reducenda, Pal. Beauv. Agr. t. 20, f. 5, Reichnb. Icon. C. 11, t. 8, f. 1354 A-D, Scheuchz. Agrostgr. p. 11, n. 1, t. 1, f. 2 A, B, C.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In calidioribus, praesertim Pyr. orientalium.

Legi in Roussillon, ad Bagnouls sur mer, die 23 Maj. 1837. Habui ex Port-Vendres a Penchinat. Observavi in montibus Corbariensibus.

Quidam, G. Bauhinus etiam, varietatem praecedentis speciei declararunt, inter quos sententiam hanc perfracte sustinuit Aunier, *Not. voy. botq.* in *Ann. Sc. Nat. Lyon* (1836) p. n. 7.

Florae Graecae figuram dubiam ad *T. sylvestre* potius reducendam iterum fore ratus sum; et revera, dum faciem *T. triaristati* ostendit, cui Bertoloni retulendam esse censebat, characteres potius *T. sylvestris* porrigit, cui afferre maluit Parlatore, *Fl. Ital.* n. 324, ut fecerat Griseb. Rum. Bith. 2, p. 425, n. 6 typo, et iterum apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 327, n. 3.

Multi adhuc ceu auctoritatem de *Aegilope triaristata* Willdenow considerant; ideoque opportune repetitur sequens Linkii observatio: « *Aegilops triaristata* Willd. *Sp.* (Triandr. p. 943, n. 2) *expungatur*, cum Willdenowii species ex *Æ. ovata* Roth et ex *Æ. triunciali* L. composita sit. Nam non solum *Æ. ovata* Roth, sed quoque *Æ. triunciale* Hostii citat, et addit *Æ. triaristatam* suam similiorem esse *Æ. triunciali* L. quam *Æ. ovatae* L. » Link Gr. Eur. austr. in *Linnaea* V. 17 (1843), p. 387.

Aegilops altera Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 406, f. 3 hoc *T. triaristatum* potius significare mihi videtur.

***Triticum triunciale* (G. Bauhini) Godr. Gr. Fr. 3, p. 602.**

G. Bauh. Pin. in Obs. ad n. 14 (p. 10); in Theatr. col. 152 post super. speciem obscure indicatur. *Ægil.* sive *Festuc.* Grisley Viridr. Lusit. ed. Vandell. p. 4, n. 46. *Aegilops triuncialis* L., Koch p. 958, n. 3, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 371, n. 798, Duv. Jouv. l. s. c., DC. Dub. p. 528, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 473, Gouan Fl. Monsp. p. 132, n. 2, cum recto Magnoli loco, a paucis observato. *Æ. triunc.* et *Æ. triaristata* Req., Bert. p. 790, n. 5 et p. 789, n. 4. *Æ. triuncial.* La Peyr. Herbr.; *Æ. triaristata* Req. in Bert. It., ex Guss., Koch, Parlat., evidenter. Host Gr. A. 2, p. 6, t. 6, Schreb. Gram. p. 80, t. 10, f. 1, 2, Sturm Heft 86, Schk. Handb. 4, t. 344, Lamk. Ill. t. 839, f. 3, Reichub. Icon. C. 11, t. 8, f. 1355, Vaill. Bot. Par. p. 82, t. 17, f. 1.

☉, perperam DC. et Duby ♁ declaratum. Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, quam raro transgreditur.

Legi in Pyr. Arag. ad Sobrarbe, ad l'Ainsa, die 20 Jun. 1845; in Pyr. or. ad Roussillon, ad Maury, die 14 Jun. 1843. Observavi copiosam ad Limoux; in montibus Corbariensibus; in Pyr. Arag. ad Mediano; vidi ad Sanguessa, ad Pons, a la Conca de Tremp. Non credo

hanc speciem vivere ad *Durango*, ubi cum *Olozabal* indicat Willkomm, nisi ibidem inlata sit, aut versute sata vel per errorem inaniterque conclamata.

SECTIO 2.^a EREMOPYRUM LEDEB.

Triticum cristatum (Buxbaumii) Schreb. Gram.

Buxb. Cent. 1, p. 32, t. 50, f. 3. Kunth En. pl. 1, p. 443, n. 29, Suppl. p. 363, n. 765, Link Gram. Eur. austr. in Linnaea V. 17 (1843) p. 394, Ledeb. Fl. Alt. 1, p. 113, n. 3. Griseb. Rum. Bith. 2, p. 428, n. 16, Sm. Engl. Fl. p. 184, n. 4. *Eremopyrum cristatum* Willk. Lang. Pr. n. 476 (ubi false dicitur species ita nuncupata a Ledeb. Fl. Alt. p. 115, sic.). *Elymus hispanicus* Pourr. Herbr. Matr.; *Bromus* n. 19 Ass. Enumr. n. 19? circa Puyo; *Costea cristata* Willk. Bot. Zeitng. 1858; *T. puberulum* Boiss.; *T. imbricatum* M. a Bieb. et *T. pectinatum* Ejusd., *T. hirsutum* Hornem., *T. caucasicum* Böhler, *T. muricatum* Link, ex Griseb. apud Ledb. Ross. Schreb. Gr. p. 12, t. 23, f. 2, Host Gr. A. 2, p. 19, t. 24, Gmel. Fl. Sibir. p. 115, n. 51, t. 23, Engl. Bot. v. 32, n. 2267, Reichnb. Icon. G. 11, t. 19, f. 1382.

¶ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. Arag., Catal., locis salsis et calidioribus.

Legi in Pyr. Catal. humil. ad *el Plan de la Sierra de Villanova de Pons*, die 1 Sept. 1853, et iterum inter *Pons* et *Villanova*, die 20 Jun. 1861. Frustulum fructigerum jam legeram in Pyr. Arag. sub *Huesca* ad nemus *de Prevedo*, iter faciens per *Caesaraugustam*, die 9 Oct. 1850. Vidi ad *Balaguer*.

Perenne, scabridum, gracile. Folia convoluta, patentia et inflexa. Racemus spicaeformis, rigidus, rectus, e spiculis 10-40; hae sessiles, lanceolatae, approximatae, distichae, aristatae, hirtellae, 4-5-florae. Flores inferiores saepe steriles. Stellerus observavit exsudationem plantae, cum melle et potius cum manna comparandam, cujus revera vires ipsam non portendere, instituta pericula ei demonstrarunt.

Planta in loco natali longe lateque observata, cito variabilem sese patefecit Sadlero (1822), cujus cf. Fl. Pest. ed. 1, n. 136. Buxbaumi locum non citat, sed neque a Gmelini prolatione excludit Ledeb. Fl. Ross., ut in Fl. Altaica.

Primus in Georgia legit Buxbaum: « *In collibus apricis Iberiae collegi Jun.* » l. c. (1728). In Tataria primus omnium, ut videtur, observavit Ammann, est enim, ex Gmelin s. c., *Gram. aristat. Tatar. spic. latior. et brevior.* Amm. Cat. Heinz Mlt. De geographica speciei distributione quaedam supra adnotavi.

Dedi ego supputatum a me Assoi synonymon; aliud est a Willkomm propositum, scilicet *Triticum* n. 100 Assoanae Synopsidis, cui relatus est Scheuchzeri locus ad *Brachypodium sylvaticum* spectans, ipsumque *Triticum* (ex Halleri synonymo) huic speciei propinquum dictum. Nonne potius ad *Brachypodium pinnatum* illa reducenda planta? et in *Bromo pinnato* Ass. Ibid. n. 84 (spectata observatione) videndum potius *Brach. ciliatum*? Losco y Pardo, Ser. inconf. pl. Arag. p. 116, cum dubio, ad hanc postremam speciem Assoi *Triticum* n. 100 postularunt; qui *Tritico cristato* caruerunt, sed pone *Tr. turgidum* adnotarunt, Ibid. p. 115: « *Comparandus adhuc est, Bromus spiculis sessilibus* », etc. Ass. Enum.; qui ille est a nobis citatus.

SECTIO 3.^a AGROPYRUM.**Triticum junceum** (Gesneri? Cupani) L. Sp.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. lign. 2, f. 17, Cup. Hort. Cath. p. 87, lin. 10 (expuncto G. Bauh.). Koch p. 951, n. 9, Bert. p. 799, n. 3, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 364, n. 769, DC. Dub. p. 529, n. 9, Link Gr. Eur. austr. in *Linnaea* V. 17 (1843) p. 394. *Agropyrum junceum* Pal. Beauv., Willk. Lang. Pr. n. 477. *Lolium perenne* var. maj. glauc. La Peyr. Herbr.; *Braconnotia juncea* Godr. Lorr. Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 8, t. 99, Host Gr. A. 3, p. 23, t. 33, Fl. Dan. t. 916, Fl. Batv. v. 4, t. 266, Engl. Bot. v. 12, n. 814, Knapp Gr. Brit. t. 113, Vivian. Ann. Bot. 1, P. 2 (1804), p. 159, n. 25, t. 8, Sv. Bot. v. 4, t. 269 et Fl. Ital. fragm. p. 28, t. 26 (ult.) f. ext., Reichnb. Icon. C. 11, t. 22, f. 1394, Mout. Bon. Pr., Gram. tab. loc. spiculr. n. 17, Pluk. Phytgr. t. 33, f. 4 cum a, ex Smith.

☞ Flor. Jun.-Aug. Fruct. Aug.-Oct. In littore orientali: an in occidentali quoque?

Legi in litt. Catal. contra *Castello de Ampurias*, die 12 Jun. 1851. Habeo a Deville e *Bayonne*. Ad *San Sebastian* se observavisse fert Lange, Pug. p. 55: ibidem stirpem mihi videre non contigit.

Foliorum laminae superne non aequaliter pubescentes; haec striatae sunt et striae pubescunt, sulci vero glabrescunt.

Rejicio ego quoque G. Bauhini prolationem et inde eas Lobelii, Tabernaemontani, Gerardi, ab illo adductas, quibus usi sunt aliqui, inter hosce Smith *Engl. Fl.* p. 182, n. 1. Ipsa quoque Plukenetii figura, a Smith citata, mihi non placet; et non nisi ad monstrosam plantam Morisoni figura, S. 8, t. 2, f. 12, citari potest. Vereor ne *T. junceum* ad *Bayonne* et ad *San Sebastian* repertum, sit planta cum mercibus clandestine illata.

Triticum rigidum (G. Bauhini) Schrad. Sem. hrt. Gotting. (1803).

G. Bauh. Pr. p. 18, n. 56, p. 17 f. extr., ex Schrad. Schr. Fl. Germ. p. 392, n. 3, Koch p. 952, n. 12, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 364, n. 770, DC. Dub. p. 529, n. 7. *T. elongatum* Host, Bert. p. 802, n. 5, Parl. Fl. Ital. 1, n. 315. *Agropyrum rigidum* R. Sch., Willk. Lang. Pr. n. 479. *Braconnotia rigida* Godr. Lorrain. ed. 1 in not.; *T. intermedium* Bess., non Host! Host Gr. A. 2, p. 18, t. 23 (nec t. 18, ut cum Schrad. citant); Reichnb. Icon. C. 11, t. 23, f. 1398. G. Bauh. Theatr. col. 132 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 177, t. 1, f. 5 a Schrad. quoque laudata.

☞ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Aug. In littore Atax. et orientali, vel etiam in hujus regionis maritimis.

Legi in Pyr. Atax. ad *Roussillon*, die 14 Jun. 1840; in littor. Catal. ad *Rosas*, die 21 Jun. 1851. Observavi ad *la Nouvelle*.

Vidi in littore arenoso ad *Rosas* totum glaucum, et coloris caesii. Facies *Lolii*. De differentiis a Bertoloni datis, inter quas ambigit Parlatores quoque, ut sejungeret Hostianam stirpem a Schraderiana, ego non sum persuasus et cum praestantissimis viris (Besser, Koch, Kunth, Reichenbach, Cosson, Durieu, Grisebach) plantas conjungo; cf. etiam Bertoloni V. 2, p. 771, ubi *Agropyra strictum* et *intermedium* Reichenbach, Cent. 11, t. 23, f. 1395-6-7, declarantur eadem cum *T. rigido* Schrad.

T. intermedium Host ad *T. glaucum* pertinet, plurium auctorum consensu. Ego vero pro mea parte suspicor, sufficienti ratione *T. scirpeum* a *rigido* non fuisse sejunctum et agi tantum de altera alterius stirpis varietate. Hac fide meam plantam *T. scirpeum* non dixi, ut foret dicenda si hujus speciei legitimitas ita demonstrata fuerit, ut pro certa haberi deberet. Cf. de hoc Guss. Fl. Sic. Syn. p. 66, n. 4, Link in *Linnaea* V. 17 (1843), p. 394; Parl. Fl. It. 1, n. 316, Godr. Gr. Fr. 3, p. 604.

Triticum repens (Cord.) L.

Gram. Dioscoridis Cord. V. Ann. in Dioscor. crt. 63 b, Gram., Gesn. Hrt., Caesalp. De Plants. Koch p. 953, n. 15, Bert. p. 803, n. 6 (excl. var. *k*) et V. 7, p. 619, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 361, n. 757, Gaud. 1, n. 290, DC. Dub. p. 528, n. 6, Griseb. apud Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 340, n. 15. *Agropyrum repens* Pal. Beauv., De Notrs. Reprt. Fl. Ligust. n. 2141, Willk. Lang. Pr. n. 485, Drej. Fl. exc. Hafn. n. 132. La Peyr. Herbr. et *T. junceum* La Peyr. Herbr.; *T. phoenicoides* Pourr. Herbr. Matr. (pl. luxurns.); *T. repens*, *T. glaucum*, *T. pungens* et *T. acutum* Quibusd., interim Pesn. Cat. ex Lloyd; *T. pungens* Pers. Syn. ? ex Koch Ibid. p. 952, n. 13; *T. biflorum* Brign. Fasc. Forojul. ex Bert., e specim. ab auct. accepto; *T. virescens* Aschers., ex Panc., *Tr. litorale* Schum., Quorund. nutu; *Agropyrum Savignonii* De Notrs. Prosp. Fl. Ligust., Reprt. Fl. Ligust. n. 2142, ex Bertol., sed suslinet Parl. It. n. 318, ambo Reprt. non citant; *Tr. junceum*, *T. festuceum*, *T. subulatum*, *T. dumetorum*, *T. Vaillantianum* et *t. Leersianum* Wulf. Nor., *Braconnotia officinarum* Godr. Lorrain.; *Agropyrum caespitosum* Koch C. et A. *pungens* Ejusd., varts. ex Griseb. Engl. Bot. v. 13, n. 909, Knapp Gr. Brit. t. 111, Schreb. Gram. 2, p. 24, t. 26, f. 1-4 et 5-8, Host Gr. A. 2, p. 17, t. 21 et 4, p. 6, t. 10, Fl. Dan. t. 748, Sv. Bot. v. 1, t. 38, Fl. Batv. v. 7, t. 486 et v. 8, t. 607 caes., Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1804) t. 11, f. 1 fl. fr. anal., Leers. Fl. Herbr. p. 44, t. 12, f. 3, 4, Schk. Handb. t. 20, Reichnb. Icon. C. 11, t. 20, f. 1384-5-6-7-8 et t. 21, f. 1389-90, W., W., F., Nees ab Esenb. Pl. offic. t. 32, Plenck Ic. pl. med. p. 30, t. 49, Turp. Fl. med. T. 3, t. 118, Zannich. Venez. p. 119, t. 197, f. 1, Vaill. Bot. Paris. p. 81, t. 17, f. 2, 3; Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. ns. 25 et 26, Dill. Giss. p. 117, Appnd. p. 170, t. 15, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 11, f. 6 fl. G. Bauh. Theatr. col. 7, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 178, t. 1, f. 8 et f. 1, Barr. Icon. t. 906, f. 2 et G. Bauh. Pr. p. 18, n. 53, p. 17, f. 1, Theatr. col. 131 var. ex Schrad.; Camer. Epit. p. 189 forma quae *T. littoral.* Host, ex Morett.

♂ Flor. Æstate. Fruct. Aug. Oct.

Legi in Pyr. Catal. ad *Gerona* et ad *Castellò de Ampurias*, diebus 9 et 12 Jun. 1851; in Pyr. Arag. humilior. sub *Ayerbe* m.º *Monzaraval*, solo salso, varietatem, quae forte *T. pycnanthum* Godr., die 16 Jun. 1858, *T. acuto* valde propinquam; item in marit. ad *Rosas*, die Aug. 1860. Habeo a Deville e *Tarbes*.

Puto ejusdem typi lusum esse *Agropyrum pycnanthum* et *A. campestre* Godr. Gr. Fr. 3, ps. 606-7. Postremam hoc sub *T. truncato* Wallr. in *Linnaea* V. 14 (1840), p. 554, cum *T. glauco* Reichnb. l. c. t. 21, f. 1389, refert Janka Adn. pl. Dac. Eur. n. 347, in *Linnaea* V. 30 (1857-58), p. 622. *T. pungentem* quoque (cui Leersii f. 3 s. c.) a *T. repente* firmis characteribus sejungi minime credo.

Illa a me putata varietas ad *Ayerbe* et ad *Rosas* lecta accedit *Agropyro pycnantho* Godr. Gr. Fr. p. 606 (in quod forte cadit *Agr. Puzolzi* Cald. ex agr. Favent.): sed dubius de identitate cum illo, deque illius legitimitate maneo, adeo mihi perspecta est *Tr. repentis* natura decipiens.

Sat ridendum, quoquaversus inspectum, fuit genus *Braconnotia* a Godron *Fl. Lorrain.* 3, p. 192 propositum, quod nec ille amplius curavit in *Fl. Fr.*, cum Grenier, nec non in *Fl. Lorr.* ed. 2, 2, p. 453.

Triticum acutum (G. Bauhini?, Monti) DC. Cat. hrt. Monspel. p. 153.

Mont. Bon. Pr. Gr. p. 41 Gr. lol. ang. etc. ex Herbr. fide Bert.; G. Bauh. Theatr. col. 131, n. 47 vult Monti; alii ad formam pungentem superioris speciei acclamant. Koch p. 952, n. 11, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 362, n. 757, DC. Dub. p. 529, n. 8. *Agropyrum acutum* R. Sch., Parl. Fl. Ital. 1, n. 313, Godr. Gr. Fr. 3, p. 605, Willk. Lang. Pr. n. 480. *Triticum repens k* Bert. p. 804, n. 6. *T. affine* Deth. et *T. laxum* Fries? ex Koch. Flor. Dan. t. 1986. Reichnb. Icon. C. 11, t. 21, f. 1391 et t. 22, f. 1393 obtusiuscul.; Host Gr. A. 4, p. 5, t. 9 littor., Anders. Gram. Scand. p. 8, t. 1, f. 2.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. ? In littoribus utriusque maris.

Legi in litor. Cantabr., *Vizcaya*, sub *Algotha* et al *Puente de Luchana* sub *Bilbao* (hic formam prolificam, chlorantham), diebus 30 et 31 Jul. 1851. Habeo a Deville e *Bayonne*, unde et Godron novit, qui ad *Collioure* et ad *Port-Vendres* quoque indicat, ubi ego non animadverti.

T. littoreum Schum., Flor. Dan. t. 1863, varietas *T. acuti* declaratur a Meyer Fl. Hanov. p. 668, n. 2.

Species a Willkomm et Lange recepta, reperitur mox, l. c. p. 116, inter species inquirendas.

Triticum caninum (G. Bauhini, Bobarti) Schreb. Lips.

Bob. ex Ray Syn. ed. 2, p. 247, n. 1, G. Bauh. Cat. Bas. p. 17, Pr. p. 18, n. 57, fide Hagenb. Ko-h p. 953, n. 17, Bert. p. 806, n. 7, Gaud. 1, n. 292, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 363, n. 763, DC. Dub. p. 528, n. 5. *Agropyrum caninum* R. Sch., Parl. Fl. It. 1, n. 310, Willk. Lang. Pr. n. 486. La Peyr. Herbr. et *Bromus gracilis* La Peyr. Herbr., quoad specim. unum; *T. biflorum* Brign. fasc. Forojul., ex Parl. et Andrs.; contrar. a Bertoloni et Kochi sententia; *Braconnotia elymoides* Godr. Lorr. Engl. Bot. v. 20, n. 1372, Knapp Gr. Brit. t. 112, Schk. Handb. t. 19, Host Gr. A. 2, p. 20, t. 25, Flor. Dan. t. 1447, Leers Fl. Herbor. p. 45, t. 12, f. 4, n. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 19, f. 1381, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spicul. f. n. 91, Gmel. Fl. Sibir. 1, p. 122, n. 58, t. 27, Buxb. Cent. 4, p. 29, t. 50. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 177, t. 1 f. cum n. 2 infr. sita, Cupan. Panph. Sic. 2, t. 238.

♂ Flor. Jun. Jul. Fruct. Aug. Minime rarum in Pyr. mediis.

Legi in Pyr. septr. med. ad Oo, die 21 Jul. 1838. Habeo e *Tarbes* a Deville. Observavi ad *Escouloubre*, *Mijanes*, *Salau*, circa *Luchon* etc.; ad *Jaca*, *Sallent*, *Costanesa* etc.

Quum viderim Brignoli in fasc. rar. pl. Forojul. (1810) p. 18, n. 11, suam plantam annuam declarare, quod aliter se habet in *Triticis repenti* et *canino*, quae inter se contendunt de sibi hoc synonymo adjungendo, non fui sollicitus considerandi, num Bertoloni, num ne Parlatore potioem dederint de illo sententiam. Brignoli, qui Romano, Catal. plantr. Italier. (1820) adnotavit et cujus exemplar penes me nunc est, hoc suum *Triticum biflorum*, p. 13, non oblitteravit, intactumque reliquit. Pudore forte!

Gmelini synonymon, cum figura, jam laudatum a Ledebour, Fl. Atl. 1 (1829), p. 118, n. 9 et rursus 1841 in Comment. ad Gmel. Fl. Sibir. p. 13, nunc ad *T. strigosum* Less. ex postulatur a Grisebach, apud Ledeb. Flor. Ross. 4, p. 339, n. 12 mihi (de Gmeliniana prolatione contento) ignotum; illi citari video. Hoc *T. canini* varietatem *brachystachyam* sistit apud Meyer C. A. Ind. Caucas. p. 26; et Duval Jouve, *Agropyr. Hérault* in *Mém. Acad. Sc. Lettr. Montpellier*. (1870) p. 358, receptam hic Gmelini figuram ad *T. repens aristatum* trahit.

Elymus L. vel Neotericorum Etymologia nominis, ab involvere quoquaversus spectata, vix ab ulla graminis specie abhorret, nam caryopsides et culmi generatim tecti, vel involuti reperiuntur. Alii dicunt nomen derivatum ab urbe *Elyma* Graeciae, circa quam abunde crescit, *Echinochloa Crus galli*, cui primitus hoc inditum fuisse nomen fuere qui crediderint. Adanson *Fam. pl.* 2, p. 606 et Scopoli *Ann. Bot.* 4, p. 76, putant *Sithospelos* Theophrasti *Elymo* Neotericorum respondere, inde Adanson Theophrasti nomen restituendum esse censuit. De hoc Theophrasti *Sithospelo* notitiam mihi comparare nequivi, consulto etiam Brunfelsi *Onomast.*; sed reperitur apud Dioscoridem l. 4, c. 137, *Triticum sylvestre*, sive *Aegilopem*, *Sitospelos* etiam vocari. Sprengel, *Gen. pl.* n. 341, *Elymum* Theophr. dixit: qua ratione? observabat jam Caesalpinus, *De Plants.* l. 4, c. 52, p. 180, *Panicum vulgare* Clus. a Theophrasto *Elymon* et *Melinen* dici.

Re undique circumspecta, non videtur nomen *Elymon* primo applicitum fuisse plantis, quae sero hoc tulerunt et inde id mutandum fore dicerem; nisi ad *Elymam* urbem abunde degat aliqua hujus generis species, quae gramina plerumque spontanea individuorum copia superet.

SECTIO 1.^a PSAMMOCHLOA ENDL.

Elymus europaeus (Thalii? et G. Bauhini) L. Mant.

Gr. hordeac. montan. G. Bauh. Basil. p. 121 ex Hagenb. Bas. et ex Kirschleg. Fl. Alsat. 2, p. 353, n. 3; G. Bauh. Theatr. col. 135, n. 2, ubi, ut in Pin. p. 9 a, n. 1 bis, evocat Thalii Gr. Ioliac. 3 gen. maj. (Sylv. Hercy. p. 51). Koch p. 954, n. 2, Bert. p. 773, n. 1, Gaud. 1, n. 275, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 368, n. 784, DC. Dub. p. 531, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 456. La Peyr. Herbr.; E. sylvaticus Pourr. Herbr. Matr.; Calamagrostis flagellum Bergr. Bass. Pyr. Engl. Bot. v. 19, n. 1317, Knapp Gr. Brit. t. 107, Host Gr. A. 1, p. 22, t. 28, Fl. Dan. t. 1631, Reichnb. Icon. C. 11, t. 9, f. 1359, Scheuchz. Agrostgr. Pr. p. 14, t. 1 et Agr. p. 16, n. 2 sine fig. propria, Monti Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. n. 94.

☿ Flor. Jul. Aug. Fruct. Aug. Sept. In Pyr. Navarr., Arag., Catal., montanis et editis praesertim; in Pyr. septr. perrarus, itemve in Cantabricis meridionalibus.

Legi in Pyr. Cantabr., Guipuzcoa, m.^e Orion, die 3 Jul. 1844; in Pyr. Navarr. contra Roncesvalles, in nemore de Burquette, die 15 Jul. 1844. Observavi a la Regata d'Estaboa, in m.^e Peña Barry supra Salvatierra, prope el Seo do Urgel, ad Camprodon.

SECTIO 2.ª MEDUSINUS N.

Elymus Caput Medusae (Tournefortii) Schreb. Gram.

Gr. spic. lusitn. etc. Tournf. Inst. r. hrb. p. 519, citatur a Moris. etiam, Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 210, Willd. En. hrt. Berol. p. 132, n. 13, Link Hrt. Berol. descr. p. 18, n. 35, Roem. Sch. Syst. Vegth. V. 2, P. 2, p. 778, n. 18 et Mant. 2, p. 427, Willk. Lang. Pr. n. 457. E. crinitus Godr. Gr. Fr. 3, p. 596 (quibusdam derelictis prolatbs.). Hordeum crinitum Desf., DC. Dub. p. 532, n. 2. Schreb. Gr. 2, p. 16, t. 24, f. 2 optima.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. Per regionem mediterraneam cum *Olea*, locisque calidioribus, solo calcareo.

Legi in Pyr. Navarr. supra Pamplona ad Barostuain, die 20 Jun. 1844; in Pyr. or. ad Roussillon, ad St. Fereol contra Ceret, diebus 13 et 23 Maj. 1843; in agro Narbon. inter Saleilles et Fruillas, die 15 Jun. 1839. Observavi ad Lumbier, Luesia; ad Elne.

In planta juniore character de arista basi divaricata, patente valde obscurus sese offert, qui in adulta manifestus evadit. Num *E. crinitus* Schreb. habendus sit pro juniore planta, ut putat Boiss., *Voy. Botq. Esp.* n. 1858, profecto ego quidem suspicor. Sed aut fuerit junior *E. Caput Medusae* aut peculiaris species, non est certe declarandus *E. Capitis Medusae* varietas, ut existimatur a Godron, *Florula Juvenl.* pag. ante ult. et pone eos a Trautv. *Songr.* n. 1182. Non se movit Desfontaines, *Cat. hrt. Paris.* 1829, p. 18. *Adhuc sub judice lis est.*

Interim *E. crinitus* apparet stirps solemnis Europae orientalis; *Caput Medusae* meridionalis potius et occidentalis, quum reperiatur potissimum in Gallia meridionali, in Hispania, inque Lusitania. In Provincia etiam late indicant; sed ibidem se frustra eam quaesivisse mecum querebatur oculatissimus et expertissimus Requier. In Pannonia indicavit Willdenow, sed per errorem, commutans *H. crinitum* cum *Caput Medusae*; cf. *Sadl. Fl. Pest.* ed. 1, n. 140.

Sunt hodie etiam, qui Gramen hocce confundant cum *Hordeo jubato* L., sed Smith sub *E. crinito* Schreb. expresse dicit: « *Ab Hordeo jubato americano, cui synonyma ejus tribuuntur, prorsus alienum est.* » *Fl. Graec. Sibthrp.* C. 1, p. 76. Cui echum fecerunt Roemer et Schultes

exclamantes: « *Mirum sane, Gramen hocce cum nullo alio commutandum, si ad Linnaei verba attenderis, toties cum Elymo crinito commutatum fuisse.* » Syst. Vegtb. s. c. p. 792, n. 5 sub *Hordeo jubato* L.

Specifica denominatio revera apta: nulli vero speciei aptior prae *Cirrhopetalo Medusae* Lindl., Ordinis *Orchidearum*, Tribus *Malaxearum* e *Sincopore*; « *floribus dense capitatis, sepalo supremo acuminato, inferioribus longissime pendulis* » pulcre conspicuum est; cf. Lindl. *Bot. Req.* V. 28 (1842), n. 12: videas quoque *Calligonum Caput Medusae* Schrenk.

Amici Monspelienses stirpem in illo agro spontaneam (ad *Murviel*), cum nostra identicam, habebant pro *Elymo crinito*, cum DC. Duby, Mutel; Delile excepto, qui rem sibi bene notam occultabat donec me eum praeunte (vere 1836), in peculiari de hac stirpe colloquio, quum speciem *E. Caput Medusae* nuncupavi: tandem sese aperit et fassus est me plantam bene denominavisse.

Hordeum Vergil., Plin.

Hordeum murale (Tragi) Salisbr. Pr. p. 27, n. 4.

Lol. 3 Trag. St. h. p. 670 sine ic., Thal. Harc. p. 51 min. *H. murinum* (non Plinii?) Turnr., Caesalp., Koch p. 955, n. 6, Bert. p. 779, n. 2 et V. 7, p. 619, Gaud. 1, n. 168, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 370, n. 793, N. Sched. cr. n. 11, DC. Dub. p. 531, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 452. *H. murin.* La Peyr. Herbr.; *H. Des Moulinsii* Philipp. Fl. Pyr.; *H. leporinum* Link; *H. pseudo-murinum* Tappein., ex Hausm., Döll., Neilr., Parl.; *H. ciliatum* Gilib. Exerc. phyt.; *H. vaginatum* Koch C., ex Griseb. apud Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 28, n. 1971, Knapp Gr. Brit. t. 104, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 12, Fl. Dan. t. 629, Host Gr. A. 1, p. 25, t. 32, Fl. Batv. v. 5, l. 357, Arduin. P. Mem. Orzi n. 7, t. 5 et t. 1, f. 6 fl. anal., Schk. Handb. t. 19, Reichnb. Icon. C. 11, t. 11, f. 1362 A-E, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 90, Lob. Obs. p. 18, f. 1, Icon. t. 30, f. 1, Tabern. Krtb. p. 544, f. 3, Icon. t. 235, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 134, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8. p. 179, t. 6, f. 4.

☉ Flor. Apr.-Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Arag. ad *Huesca*, die 6 Jun. 1850. Habeo a Deville lectum inter *Vic* et *Tarbes*.

Uspiam locis calidioribus, apricis, ad mare praesertim, observatur copiosa glaucedine undique indutum: memini etiam in nonnullis pratis a mare remotis me *H. maritimum* etiam minus glaucum observavisse, prae individuis prope mare enatis. Quam plantam distinxit Link (*Linnaea* V. 9, 1834, p. 133) ceu peculiarem speciem, nomine *H. leporini*, hujus nostrae speciei lusum confirmo, ut dixi in Sched. crit. s. c., cf. etiam Bory Chaub. *Pélop.* (1838) n. 201, Griseb. *Rum. Bith.* 2 (1844), p. 426, n. 8.

Praecipuam distinctionis notam sumpsit Link a natura flosculorum lateralium, qui sunt masculi in suo *H. leporino*, neutri in *H. murali*. Ego vero opinor glumas illa flosculorum, sive flosculos neutros habendos esse pro organis incompletis, et plantam perfectiorem seu bene evolutam eam habendam fore, in cujus flosculis lateralibus generationis organa conspiciuntur, quomodo vidi, ex. gr., in planta ad Monspelium obvia, quae ideo responderet putato *H. leporino* Linkii. Fortassis minor caloris copia in nonnullis plagis omnes flosculorum partes sese evolvere non sinit, quod in calidioribus prospere accidit. Ita, facile evenire potest, ut quae planta in agro Berolinensi, ex. gr., Linkianum *H. murinum* referat, flosculis lateralibus neutris; ea in Graecia inque Lusitania, ut adnotavit Link, in Sicilia et Inarime, ut contendit Gussone, in Helvetia quoque teste Gaudin, ad Monspelium, ut ipsemet animad-

vertebam, flosculos laterales evolutiores vel masculos gerat. Nec mirandum esset, si aliquando flosculi isti hermaphroditi quoque evenirent.

Ego ad *Touchant*, mont. Corbariens. et *au Perthus*, mont. *Abères*, flosculos laterales masculos vel neutros in eadem spica observavi, et extra Pyrenaeos, ad *Bagnacavallo*, flosculos laterales masculos generatim reperi, sed vidi etiam neutros, ut ad Patavium vidit Arduino P. Caeterum hujuscemodi lusum in *Anthoxantho odorato* e Capite Bonae Spei observavit Kunth, nec uti peculiarem speciem proposuit; cf. Kunth in *Ann. Sc. Nat. Paris.* T. 13 (1828), p. 224, inque *En. pl.* 1, p. 38, n. 1, *Suppl.* p. 29, n. 54.

Haec species non apparet in Thunbergi *Fl. Capens.*, nec in Nees ab Esenb. (C. G.) *Agrostgr. Capens.* (1841).

Flosculos hosce laterales masculos, in *H. murali*, descripserunt Desfontaines *Atl.*, Smith *Engl.*, Bromf. *Vect.*, Brotero *Lus.*, Host *Austr.*, Gaudin *Helv.*, Ambrosi *Tirol.*, Gmel. in *Bad. Alsat.*, Delastre *Vienn.*, Lestibud. *Belg.*, Griseb., God. *Jur.* Praestat revera cum Schradero eos masculos vel neutros describere, *Fl. Germ.* p. 405, n. 1, laudandique sunt imitatores, ut Heller, *Fl. Wirceb.* p. 151, n. 1, Bess. *Galic. A.* n. 141.

H. leporino Link respondet *H. secalinum brevisubulatum* Trin. *Spec. Gram.* fasc. 1, t. 4.

H. leporinum Link ceu lusum *H. murini* consideravit quidem Parlatores, *Flor. Ital.* 1, n. 333 (utque videtur Bertoloni) spectata potissimum, non flosculorum lateralium natura, sed gluma interiore spicularum lateralium utrinque ciliata, caractere postea addito a Link in *opella De Gram. Eur. austr. Observ. bot.* p. 391 (in *Linnaea* V. 17, 1843).

H. pseudo-murinum Tappemer, in litteris ad Koch, ipsi editori dubium (*Syn. c.* n. 7), mihi illico, Parlatores l. c. ad *H. murale* adstrinxit, quod ratum acceptumque fuit ab Ambrosi, *Flor. Tir. austr.* 1, n. 145, a Griseb. apud Ledb. *Fl. Ross.* 4, p. 328, n. 3.

De *H. Des Moulinsii* Philippe, *Fl. Pyr.* 2, p. 476, bienni dicto, reducendo absque mora ad *H. murale* (non semper annuum!) ego non dubitavi, laudavitque sententiam meam Timbal. Item opinor non sejungendum esse *H. rubens* Willk. *Ind. pl. Balear.* (1876) n. 76.

De *Hordeo murino* Plinii ad nostrum ab istis, ad *Lobium perenne* ab illis laudatum, dubia mea declaravi in p. 391. Omnibus perpensis illam Plinii denominationem a Salisbury mutatam quam libentissime praetuli.

Hordeum maritimum (Rayi) Wither. *Bot. Arrang.* ed. 3 (1796), p. 172.

Ray *Histr. pl.* 2 (1688), p. 1258, n. 3, *Syn. ed.* 1, p. 180, n. 3, ed. 2, p. 248, n. 3. Wither. *Bot. arrang. Br. pl.* ed. 7, p. 204, Koch p. 956, n. 9, Bert. p. 782, n. 4, Kunth *En. pl.* 1, *Suppl.* p. 370, n. 794, DC. *Dub.* p. 531, n. 7, Willk. *Lang. Pr.* n. 454, Parl. *It.* 1, n. 335, Bromf. *Fl. Vect.* p. 618, n. 3, Link in *Linnaea* V. 17 (1843), p. 392. Pourr. *Chl. Narb.* (1788) n. 600 et *Herbr. Matr.*, cum *H. minimo* Pourr. *Ibid.* (sistent. stat. pl. nano); *H. murini* var. 2 Wither. *Arrang. ed.* 1 (1776); *H. murini* spec. alter. Sabb. *Syn. pl. Romanr.* (1745), prolatione ab Italis meis praetermissa, reapse sine damno. *Engl. Bot.* v. 17, n. 1205, Knapp *Gr. Brit.* t. 106, Curt. *Fl. Lond.* ed. Grav. V. 4, t. 15, Host *Gr. A.* 1, p. 27, t. 34, *Fl. Batv.* v. 5, t. 359, *Fl. Dan.* t. 1632, All. *Fl. Pedm.* 2, n. 2274, t. 91, f. 3 mal., Guss. *Pl. rars.* p. 58, t. 11, Reichnb. *Icon. C.* 11, t. 11, f. 1364, Mont. *Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr.* f. n. 93. Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 8, p. 179, t. 6, f. 5, Pluk. *Phytgr.* t. 33, f. 2 mal., Barr. *lc.* t. 111, f. 1 vix.

☉ *Flor.* Maj.-Jun. *Fruct.* Jun. Jul. In maritimis frequentius.

Legi in littore orientali ad *Roussillon*, ad *St. Fereol*, mare contra (sed non prope), die 27 Maj. 1843.

Quum viderim stirpem longe a mari enatam saepius secus itinera proveniente vel ibidem proxime, videri mihi videor reapse ab origine maritimam fuisse stirpem et inde diffusam. In Pyrenaeis Navarrensis offendebam eam inter *Pamplona* et *Lecumberry*, et ad *Orcayen* quoque.

Hordeum secalinum (Thali, Gerardi) Schreb. Spicileg. Fl. Lips. (1771) p. 148, Addend. n. 1167.

Gr. lol. 3 maj. Thal. Harc. p. 51?, J. Ger. Emac. p. 29 Gr. secalin. n. 4, Ray Hist. pl. 2, p. 1258, n. 2, Syn. Stirp. Brit. ed. 1, p. 180, n. 2, Koch p. 955, n. 8, Gaud. 1, n. 168, DC. Dub. p. 531, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 453, Link Gr. Eur. austr. in Linnaea V. 17 (1843), p. 392. *H. pratense* Huds. Angl. ed. 2 (1778), p. 56, n. 2, Bert. p. 781, n. 3 (excl. *H. nodoso* L., in quod se jecerat Koch Syn. ed. 1); Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 369, n. 791. La Peyr. Herbr.; *H. chilense* Brongn., ex Torrey Expl. Surv.; *H. violaceum* Boiss. et *H. geniculatum* M. a Bieb. et *H. maritimum* Hohen. ex Griseb. apud Ledb. Ross., *H. pusillum* Nutt., ex As. Gray. Engl. Bot. v. 6, n. 409, Knapp Gr. Brit. t. 105, Host Gr. A. 1, p. 26, t. 33, Fl. Dan. t. 630, Fl. Batv. v. 5, t. 358. Trin. Spec. Gram. fasc. 1, t. 3, Reichnb. Icon. C. 11, t. 11, f. 1363, Vaill. Bot. Par. p. 83, n. 14, t. 17, f. 6, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 96. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 179, t. 2, f. 6, Park. Theatr. p. 1144, f. 3, n. 7.

☉? ♀ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Pamplona* ad *Beriousus*, die 27 Jun. 1844. Vidi ad *Rosas*, ad *Toulouse*.

Perperam quidam annuam speciem declarant.

Cum hisce synonymis speciem exhibuit Schreber: *H. murino* β L. Sp., *H. n.* 1538 Hall. Helv., *Gr. spic. secal. minr.* Tournef. Inst., Scheuchz. Agrostgr. p. 17, n. 3, Vaill. figura s. c., quam *nitidam* merito declarat: et haec omnia exactissima sunt. Hudson, e contra, falsam Linnaei prolationem dedit de *H. pratensi* Sp. pl. p. 126, quod in omnibus Linnaei operibus sub hoc nomine et bene distinctum desideratur, ni fuerit in Itin. Scan. p. 214, mihi deficiente. Alia ab Hudson adducta loca recte quidem declarata sunt. Supervenit Smith; iste in *Flor. Brit.*, in *Engl. Bot.* et *Engl. Fl.* (p. 180, n. 2) ei retulit *H. nodosum* L. Sp., excl. Ray Synon.; *H. murinum* β L. Sp. pl., a Schrebero jam adductum, confirmans.

Sed *H. nodosum* L. aliena dijudicatur planta, quomodo jam opinatus est Gmelin Flor. Bad. Als. 4, p. 97, sustinuitque potissimum Tausch (*Flora* 1837, ps. 114-5), qui huic postremae speciei ceu synonymon adjunxit *H. bulbosum* M. a Bieb., Hostii et Reichenbachii, addito *H. stricto* Desf., cum figuris Fl. Atl. t. 37, Reichnb. l. c. t. 12, f. 1365, Ray Syn. ed. 3, p. 397, n. 3, t. 20, f. 2, Barr. Icon. t. 112, f. 2, sub quo idcirco cadit *H. bulbosum* Bert. It. p. 777, n. 1, exclusa Linnaei planta, quae species diversa declaratur a Tausch. Locum Thalii sunt qui velint *Elymi europaei*.

Quandoquidem suas regulas mutavit Bertoloni, qui Linnaeanae auctoritati pronus, hac vice nomen *H. nodosi* L. non praeposuit, ut Anglis faveret, utque Societati Linnaeanae Londinensi expeditius associaretur.

Quae sequentur *Gramina*, cum quibus Ordini finis imponitur, Tribum *Rottboellinearum* constituebant, quae semper mihi admodum artificiosa et supervacanea visa est. Eam vix sustinendam declararunt Cosson et Brongniart, cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 4 (1857), p. 305; cf. etiam Coss. Dur. *Expl. Sc. Algér.*, Le Maout Decsn, *Botanq.* (1868);

et ante hosce perpende actum a Parlatoꝛe, Fl. Palerm. 1 (1845), p. 222, confirmatum in *Fl. Ital.* 1 (1850), p. 475.

Natschia N., *Nardus* Lobel (1570), L.

Nomen *Nardus* huic nostrae speciei vel tum congeneribus pessime a Linnaeo impositum est: sunt plantae quae nullam emanant odorem, ab antiquorum *Nardis* alienissimae, sive indicis, sive syriacis, sive celticis. Quae sequitur species generis forte monotypi, cui improbe *Nardi* appellationem sustinuerunt, *Natschiam* ego dico, e voce *Natsch*, qua alpicolae Suitenses utuntur ad hoc gramen designandum. Cf. Scheuchzer.

Natschia stricta (Lobelii) N.

Lob. Cruydeb. p. 124; Herb. capillar.? Caesalp. De Plnts. l. 4, c. 58, p. 186. *Nardus stricta* L., Koch p. 959, Bert. p. 824, Gaud. 1, n. 113, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 373, n. 802, DC. Dub. p. 527, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 516. *N. stricta* La Peyr. Herbr. Engl. Bot. v. 5, n. 290, Knapp Gr. Brit. t. 2, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 4, Schk. Handb. t. 9, Schreb. Gr. p. 65, t. 7, Host Gr. A. 2, p. 4, t. 4, Fl. Dan. t. 1022, Sv. Bot. v. 3, t. 174, Lamk. Ill. t. 39, Leers Fl. Herbor. p. 11, t. 1, f. 7, Fl. Batv. v. 7, t. 526, Hoffm. (G. F.) Fl. Allmgn. (1800) l. 4 fl. fr. Cavan. Icon. descr. 3, p. 2, n. 224, t. 204, f. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 110, f. 1733, Scheuchz. Agrostgr. p. 90, n. 1, t. 2, f. 10 A, B, C, Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 31. Lob. Ic. t. 90, f. 1, Ger. Emac. p. 41 et 1631, fig. 3, G. Bauh. Theatr. col. 69, n. 8, 70 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 217, t. 7, f. 8, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 18, p. 513, f. 2.

☿ Flor. Jun. Jul. Fruct. Jul. Sept. In editis.

Legi in Pyr. septr. aurigr., *Donezan*, ad *Artunan*, die 6 Aug. 1843.

Habeo a Deville e Pyr. septr. mediis.

Praediligit solum sabulosum, humidum, turfosum; sed occurrit quoque in editioribus, declivibus, siccis summa aestate factis, ubi saepe valde multiplicatum et diffusum gramen, difficilem et periculosum gressum porrigit peregrinatori.

Stationem plantae male quidam, perverse alii statuunt, evidenter absque observatione declaratam. Reperiri in montanis, sterilibus, aridis dicunt DC. et DUBY; in locis sterilibus et arenosis, Loiseleur; in siccis montanis, Mutel; in asperis, sterilibus praeruptis, Roem. Schult.; in pascuis alpinis Ambrosi; in uliginosis, turfosis, Koch; in pratis sylvaticis, cum Linnaeo, provenire dicunt Wahlenberg, Anderson.

Nasci in muris locisque sterilissimis dicit Targioni Ant. in notis ad opus Davy *Elem. Chim. Agrar.* (Florent. Piatti 1815); sed revera de hac specie dixit ineptus ille homo?

Haec dum scribebam, in memoriam rediit hujus patrem Octavianum scripsisse, *Pteridem aquilinam reperiri ubicunque, in nemoribus et in locis incultis ac nebulosis!* (italico sermone) *Istit. bot.* ed. 2, n. 1210, ed. 3, n. 1595.

Psilurus Trin.

Psilurus aristatus (Barrelieri) Trevis. *Prosp. Fl. Eugan.* (1842) p. 39 b.

Barr. Ic. t. 117, f. 1. *P. nardoides* Trin., Koch p. 959, Bert. p. 771, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 373, n. 803, Willk. Lang. Pr. n. 515. *Nardus aristata* L., DC. Dub. p. 527, n. 2. *Festuca filiformis* Pourr. Chl. Narb. p. 493. Host Gr. A. 4, p. 17, t. 29, Cav. Ic. descr. p. 27, n. 41, t. 39, f. 1, Vill. Dauph. 2, p. 58, t. 2, Reichnb. Icon. C. 11, t. 1, f. 1332, Scheuchz. Agrostgr. p. 41, n. 1, t. 1, f. 7 K; Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 30, Kunth s. c. t. 38, f. 4 fl. anal., Bocc. Mus. Piant. p. 74, t. 57.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Per regionem mediterraneam cum *Olea*.

Legi in Pyr. Atax. ad *Narbonne*, die 20 Maj. 1839; in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Ceret*, die 13 Maj. 1843; in Pyr. Catal. ad *Gerona*, die 12 Maj. 1851.

Synonymon Pourreti a me fidenter adductum, ad *Festucam tenuifoliam* Sibth. Oxon., quae in *F. duriusculam* reapse cadit, afferunt Godron, Gren. *Fr.* 3, p. 570.

Lepturus R. Br.

SECTIO 1.^a LEPTURI GENUINI.

Lepturus filiformis (Parkinsoni) Trin. Fundam. Agr. p. 123.

Phoenix aceros. acul. Park. Theatr. p. 1145, n. 6 et 1146, f. 2, ex Moris. infr. cit. Koch p. 958, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 514. Rottboellia filiformis Roth Cat., Bert. p. 766, n. 2, DC. Dub. p. 527, n. 2. Rottb. incurvata La Peyr. Herbr.; Rottb. cylindrica Pourr. Herbr. Matr., L. strigosus Du Mort. Gaertn. fil. Fruct. Sem. pl. 3 (seu Suppl. Carpolog.), p. 3, t. 181, Lamk. Ill. t. 48, f. 2, Savi Nuov. Giorn. Letter. Pis. T. 4 (1806), p. 230, f. cum ns. 5, 6, Reichnb. Icon. C. 11, t. 2, f. 1334. Barr. Icon. t. 6 vix bona; cf. Obs. p. 106, n. 1163, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 8, p. 182, t. 2, f. n. 8.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. In littoribus.

Legi in Pyr. Cantabr. prope *el Passaje*, *Guipuzcoa*, die 20 Jun. 1857; in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 16 Jun. 1851. In hanc cadit speciem descriptio data a Kunth Enum. pl. 1, Suppl. p. 374, lin. 8 sub *L. incurvato* n. 804.

Hanc speciem lusum *L. incurvati* quidam existimarunt, Desfontaines, All., DC. *Fr.*, Fries, Billot, Anderson, Babington, Crépin *Nots.*, noviter etiam Lloyd *Loir. infr.* p. 320 et Arndt. *Æstr. bot. Zeitng.* (1861) p. 396; ut puto, primi minus attentis plantam (si eandem?) observando; apud Lloyd tunc forte defectu speciminum legitimorum, sententia ferme retractata in *Fl. Ouest. Fr.* p. 544; sicque Crép. *Man. Fl. Belg.* (1866), monitu Duriaei, quem cfr. in Nota apud Crép. *Pl. rar. cr. Belg.* fasc. 4, p. 58.

Lepturus incurvatus (Gerardi J.) Trin. Fund. Agr. p. 123.

Gr. parv. marn. spic. lolc. Ger. J. Emaul. p. 30* ex Sm. (in meo exemplari non video). Koch p. 958, n. 1, Kunth En. pl. 1, Suppl. p. 373, n. 804, Willk. Lang. Pr. n. 512. Rottboellia incurvata L. fil. Bert. p. 764, n. 1, DC. Dub. p. 527, n. 1. Rottb. scorpioides Ger. (L.) in MNS. Fl. Gall.-Prov. pro 2.^a edit. parato; L. erectus Szov. in Herbr. Ledeb. Engl. Bot. v. 11, n. 760, Knapp Gr. Brit. t. 103, Host Gr. A. 1, p. 18, t. 23, Flor. Graec. Sibthrp. C. 1, p. 72, t. 91, Cyrill. Pl. rars. Neapol. fasc. 1, p. 18, t. 5, Cav. Ic. descr. 3, p. 7, n. 235, t. 213, Hayn. Term. bot. t. 25, f. 1, Flor. Batav. v. 7, t. 541, Reichnb. Icon. C. 11, t. 2, f. 1333, Fl. Dan. t. 938, Gaertn. Fr. Sem. pl. 3, p. 3, t. 181, f. 3 (1); Scheuchz. Agrostgr. p. 42, n. 1, t. 2, f. 1 A, B; Mont. Bon. Pr. Gr. tab. loc. spiculr. f. n. 29.

☉ Flor. Maj. Jun. Fruct. Jun. Jul. In locis salsis Pyr. Arag. et in littore orientali.

Legi in Pyr. Arag. ad *Huesca*, die 6 Jun. 1850. Observavi prope *Ayerbe a los coralles*; ad *Marignac*, *Pons*, *Cardona*, ad salinas: abunde vero in litore mediterraneo; nec in oceanico pari modo.

Morisoni prolationem *L. filiformi* adjunctam, quidam, etiam Smith *Engl. Fl.* p. 176, n. 1, ad hanc referunt speciem: alii Barrelieri iconem ad insequentem speciem citatam, hujus *incurvati* esse volunt.

SECTIO 2.^a **MONERMA** (Kunth).

Lepturus subulatus (Bocconi, Barrelieri) Kunth En. pl. 1, p. 462, n. 3.

Barr. Icon. t. 5, Obs. p. 105, n. 1162. *L. cylindricus* Trin. Fund. Agrost. p. 123, Koch p. 959, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 513. *Monerma subulata* Pal. Beauv., Nees ab Esenb. (C. G.) Fl. Afr. austr. illustr. p. 126, sive Agr. Capens. p. 126 (correcta Savi prol.). *Rottboellia subulata* Savi Due Centur. p. 35, DC. Dub. p. 527, n. 3. *R. cylindrica* Willd. Sp., Bert. p. 768, n. 3. *Rottb. incurva* Gerard. Fl. Gall. Prov. MNS. pro ed. 2; *Rottb. adscendens*. Brot. Lusit., confirmata a Fauché in Expéd. Sc. Morée, nec descriptio dubium movet. Savi in Nuov. Giorn. Letter. Pis. T. 4 (1806), p. 230 fig. cum ns. 4 et 8, Reichnb. Icon. C. 11, t. 3, f. 1335. Mont. Bon. Pr. Gram. tab. loc. spiculr. f. n. 28. Bocc. Mus. Piant. p. 70, t. 59.

☉ Flor. Maj.-Jul. Fruct. Jul. Aug. In Cantabr. meridion., inque littor. Atax., orientalibus.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *Oyarzun* sub m.^e *Urcave*, die 20 Jun. 1857; in Pyr. Atax. ad urbem *Narbonne*, unde etiam a Delort acceperam, die 13 Jun. 1839. Observavi ad *Hernani*; abunde inter *Durango* et *Orobio*.

Gramina repudiata.

Andropogon strictus Host! Circa *Prades (Conflent)* se legisse jactitat Schultes, cum Roem. Syst. Vegtb. 2, p. 815, n. 16; gramen nec ceu gallicum neque ceu pyrenaeum caeteri botanici agnoverunt.

Pollinia Gryllus (Lobel.) Spr. Moratur ad *Peña*, ex La Peyr. *Hist. abr. pl. Pyr.* 2, p. 612, n. 1, qui in Herb. specimina absque loci indicatione cohibuit. Repetitae explorationes meae et aliorum, stationem hanc non confirmarunt; ne illam quidem e *Villeneuve* (Corbar.) ex *Timbal*. Nec ad *St. Ant. de Galamus* gramen istud percepi, qui *Pipitatherum virescentem* non memoratum a Pourret illic legi.

Calamagrostis littorea (Monti) DC. (*Athernotus littoreus* N.). In littore mediterraneo veluti si ibidem communis esset planta, jactatur a Benth. *Cat.* p. 65. Porro, regio pyrenaea excludenda est, nec obumbret Colmeiro cum sua *Catalaunia* late patria plantae declarata.

Eleusine indica (Rheede) Gaertn. Reperta est ad *San Sebastian* a Lange, *Pug.* p. 29, ad *St. Jean de Luz*, ex Darracq. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 15, p. XII; utrobique, si adhuc aderat, me fugit. Ceu subsponsaneam (*), nec bene firmatam in Cantabria stirpem, enumerat Willk. cum Lang. Pr. n. 195*.

Aira, *Salmasia lendigera* (Lag.) N. Ad *Durango* et *Bermejo*, ex *Olazabal*, provenire eam dicunt Willk. Lang. Pr. n. 284. *Olazabal criticatus* et *irrisus* a Mieg nullius auctoritatis est; haec species alienae est regionis ab oceanica. Plures cum hac stirpes Cantabriae (*Vizcaya*) indigenae dictitatae fuerunt, *Capsicum annuum* quoque ab *Olazabal*, quarum indigenatus falsus illico patet, a Mieg etiam denegatus, in opella *Observ. Vizcay.* (1858) ps. 9-10 potissimum.

Avena setacea Vill. Fl. Delphinal. (1785) p. 4. Pyrenaea jactata est a La Peyrouse, au *Port de Rat*, *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 50, n. 7, referente etiam Mutel *Fl. Fr.* 4, p. 59, n. 8. In Herbario La Peyrouseiano sub hac denominatione reperii specimen unum *A. pubescentis*, cum aliis verae *A. setaceae*. Facile in opinionem veni, primum e loco citato induxisse La Peyrouse, alia e Delphinatu libidine pulsam simul com-

miscuisse, a Chaix aut a Villar accepta. Notum est La Peyrouseum Herbarium Chaixi prae manibus versavisse, cum Villar etiam commercium habuisse; et insuper, ne minime sibi percepisse de adulterando suo Herbario pyrenaeo adjectis speciminibus exoticis.

Avena alba Vahl. Species e Flora pyrenaea procul dubio expungenda: nam nec ex Montagnei indicatione, quam ego fallacem puto, supra *Villefranche* Pyr. or. stirpem reperiimus Jonquet et ego; neque ipsemet circa hanc urbem vidi, aut in Herbario Coder (e circumviciniis) reperii. De planta pro hac specie a Coder cum DC. recognita, cf. *Fl. Fr.* 5, p. 259, n. 1546. Haec memoratu digna tradam. Anno 1837. Coder aperuit mihi *Avenas* Herbarii sui, petiitque a me qualem esse putarem *A. albam* a se ad DC. missam. Risum compescere nequivi! Ille ostendere mihi plantam, quam satius putabat reduci posse ad *A. albam* Vahl et DC.: hanc a me denuo observatam, ferentem, e manu Coder, nomen *A. albae*, ad *A. pubescentem* adducendam duxi. Dr Massot dein mihi dixit, *A. pubescentem* sub nomine *A. albae* sibi a Coder missam: hoc idem comprobatur e planta Loretio a Coderi filio dono data; cf. Lor. *Glanes* in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 6 (1859), p. 462. Restat nunc ut conferantur Herbaria Montagne et praecipue Candolleanum, cujus postremi viri decriptio cum *A. alba* Herbarii Coder, supra iudicata, reapse parum convenit. Obtulit olim mihi Coder alterum e duobus speciminibus in suo Herbario asservatis de putata *A. alba*, nec accepi; melius factum existimans relinquere tantae obscuritatis et confusionis testimonium, de re ipsi inventori incerta, parum cum descriptione data (a DC.) consonante; neque piget, nam talia spernenda, potius quam insequenda sunt, ut omnia vana et fallacia. Interim alios video, qui *A. albam* Coderianam ad *A. elatiorum*, quo fundamento non declarant, inverterunt; cf. Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 520.

Loca natalia plantarum pyrenaeorum a La Peyrouse, DC., Mutel aliisque, ex Coder declarata, ceu incerta retinui; ego, qui Coder de hisce negligentissimum et incuriosum gnovi et reprehendi; rarissime schedulas ad collectas species adponebat Coder, quas continuo ex reminiscencia declarabat, aut certa quadam malitia occultabat, et ut rem cito solveret a falsis sese non abstinebat, utque alicujus pretiosae stirpis detector salutaretur ab imaginariis non abhorrebat.

Festuca ligustica (Scheuchz.) Bert. *Loretia ligustica* Duv. Jouv. Specimen pyrenaeum mihi videre non contigit. La Peyrouse, *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 48, n. 9 (sub *Bromo geniculato*) eam valde communem dixit ad *Prats de Mollo*; sed in suo Herbario eam reprehentari vidi ab affini *F. Myuro*. DC. in *Fl. Fr. Suppl.* p. 268, n. 1593 locum in Pyrenaeis a La Peyrouse suscepit, dubitans tamen de aliquo errore. Subvenit, qui dubium eripuit et *F. ligusticam* inter species pyrenaeas enumeravit, quod absque fundamento actum esse reor; cf. Legrand, qui, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 16 (1869), p. 389, 1.º, stirpem repertam dicit in sabulosis maritimis *de la Franqui près Leucate*. Suspectae quocumque modo mihi sunt species in littoribus valde frequentatis vel unica vice vel circumscripte repertae. Item parvi feci quoque *F. stipoidem* Desf. vel *incrassatam* Salzm., a Bentham, *Cat.* p. 79, ad *Collioure* repertam, ut iste asserit, ad *Perpignan* a Requier, ut ferunt: item dereliqui *F. geniculatam* Willd. ad *Ussat*, sub fide Martr.-Donos, a quibusdam impulsam. Revera inter hasce tres affines, nulla subsistet?

Triticum villosum (Cupan.) Pal. Beauv. In *Roussillon* spontaneum dixerunt La Peyr. s. c. p. 53, ex eo Mutel *Fr.* 4, p. 145, n. 5, ad *Perpignan* Godr. *Gr. Fr.* 3, p. 599, quibus parcere nequivi, quum agatur de agro a me longe lateque quaversus explorato, ab amicis etiam perfracte mulcato.

Elymus arenarius (Lobellii) L. Ad littus utrumque, ex La Peyr. *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 53, n. 1, in cujus Herbar. nullum hujus stirpis specimen exstat. Mihi non constitit in limite Flor. Pyren. gramen hocce ab ullo fuisse repertum.

Classis 3.^a

ACOTYLEDONEAE VASCULARES

seu

Prothallogammae Caruel (*Tosc. Pr. Suppl.* 2, p. 31).

Ord. 126. EQUISETA N.

Equisetum Plinii, L., Auctor. Cf. Bischoff Act. Acad. Nat. curiosr. T. 14, P. 2 (1830), p. 781; Berkeley *On the reproduct. organs of Equiset.* in *Trans. Linn. Soc.* V. 18, P. 4 (Lond. 1841), ps. 567-73, t. 39 B; Milde De sporar. *Equisetr.* germinat. (Vratislav. 1850) cum figrs.; Johns. et Sow. *Fern allies* (1856) p. 3; Duv. Jouv. *Equiset. Franc.* in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 5 (1858), ps. 512-9, cum figuris referentibus sectiones transversales etc. Idem apud Billot *Annot. Fr. Fr. Allmgn.* ps. 255-67. Idem denique Volumen edidit Paris. 1864 in 4.º

SECTIO 1.^a HETEROPHYADICA BR.

SUBDIVISIO 1.^a Ametabola Br.

Equisetum arvense (Fuchsii) L. Sp., ex G. Bauh.

Fuchs. Hist. st. p. 323. Koch p. 964, n. 1, Bert. 11, p. 7, n. 2, DC. Dub. p. 530, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 48. La Peyr. Herbr.; E. fluviatile et E. hyemale Pourr. Herbr. Matr.; E. riparium Fries et E. campestre Schultz, sunt vars. ex Neilr., E. boreale Bongrd., ex Rupr. Beitr., E. minus Fuchs., E. segetale Ger. J., Hippuris minor Trag., Dod.; Presla arvensis Dulc. Engl. Bot. v. 29, n. 2020, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 3, t. 135, Johns. et Sow. Fern. allies p. 5, t. 1, Drev. et Hayn. Ch. pl. Eur. 5, p. 24, t. 117, Hayn. Term. bot. t. 15, f. 3, Vauch. Monogr. Prél. p. 33, t. 1, Fl. Batv. v. 5, t. 400, Bolt. Filic. p. 62, t. 34, Schk. Filix. t. 167, Fl. Dan. t. 2001, Sv. Bot. v. 7, t. 474, W., W., F., Nees ab Esenb. Pl. offic. 3, t. 36, 37, Smelow. in Mem. Acad. St. Pétersb. 1, p. 316, t. 5, Bisch. Handb. t. 48, f. 2201-2-3-4 et 2208, Schub. Icons. t. 51, f. 1. Matth. p. 1027, Camer. Epit. p. 771, Trag. St. h. p. 694, Fuchs. Icon. ed. 1545, t. 184, Dod. St. h. Comm. (1553) p. 123 et Hist. pl. (gallie.) p. 76, f. 1 et Pempt. p. 73, f. 2 et 4, Lob. Obs. p. 461, f. 3, Icon. t. 794, f. 2 et t. 795, f. 2 alter.; G. Bauh. Theatr. col. 246 pl. ster., col. 247 fert. Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1070, f. 1, 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 36, p. 723 vers., f. 1, 2 vel p. 730, f. 1, 2, Lonier. Nat. h. crt. 176 B.

☞ Sporang. promit Mart. Apr. et ineunte Maj. Maturat Apr. Maj. Legi in Pyr. Arag. ad *Canfranc* et ad *Jaca*, diebus 1 et 3 Maj. 1845. Habeo a Deville lectum inter *Tarbes* et *Vic*.

De hujus speciei formis disceptavit quoque Pokorny *Verhandl.* etc., compendio facto in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 5 (1858), p. 137.

Ex Groenlandia septentrionali figuratum in *Flor. Dan.* t. 1942 tam diversum a nostro sese offerebat, ut a prolatione hujus figurae me abstinuerim. Forte speciei polymorphiam non satis compertam habui.

Equisetum Hippuris (Dioscoridis, Plinii) N.

Dioscor. l. 4, c. 46, Plin. Nat. h. l. 26, c. 13 vel 83, ex Dioscr. E. Telmateja Ehrh., Koch p. 964, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 49. E. fluviatile L., Bert. 11, p. 9, n. 3, Bory Chamb. Pélop. n. 1614, Savi Bot. Etr. 3, p. 3, n. 713, Baker Phytologist V. 4, P. 3 (1853), p. 1056, DC. Dub. p. 535, n. 2. E. fluviat. La Peyr. Herbr., E. arvense Pourr. Herbr. Matr. (ex la Granja) et E. sylvaticum Pourr. Herbr. Matr.; E. fluv. et E. Telm. DC. Fr. et Gratel. Crypt. Tarbell.; E. majus Ger. J., Ray Syn.; E. maximum Lamk. Fr., E. striatum Gilib.; Hippuris major Brunf., Dod.; Presla eburnea Dulc. Engl. Bot. v. 29, n. 2022, Fl. Dan. t. 1469, Vauch. Mongr. Prél. p. 35, t. 2, Bolt. Filic. p. 66, t. 36, 37, Schk.

Filic. t. 168, Moore Brit. Ferns p. 243, t. 20, Johns. et Sow. l. c. p. 7, t. 3, Fl. Batv. v. 10, t. 764, Turp. in Dict. Sc. Nat. Acotyled. Atl. t. 102, Le Maout, Decsn. Botanr. p. 660, Matth. d. 1026, Camer. Epit. p. 770, excl. fig. A; Lob. Obs. p. 461, f. 1, Icon. t. 793 f., Dod. Pempt. p. 73, f. 1, Trag. St. h. p. 692 fig. inter., Durant. Herbr. ed. Venz. (1668) p. 158, f. 2 simil. illius Matthioli. Tabern. Krtb. p. 568, f. 2, Icon. t. 251, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1069, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 241.

♁ Sporang. prom. Mart., Apr., Maj. ineunte. Matur. Apr. abeunte et Majo.

Legi in Pyr. septr. med. supra *Toulouse à Pech David*, diebus 27 Mart. 1853 et 19 Oct. 1852. Habui a Deville e *Lourdes*.

Manifesta tenacitate rhizoma et radices detinent terram in planta recenter evulsa, unde patet harum partium exsudatum aliquid viscosi secum ferre.

Individua aliqua orgyalia et plus quam orgyalia, caule inferne per tres pedes nudo, scilicet nullos ferente ramos, vidi in nemusculo *de Pech David*, die 8 Oct. 1852. Haec mihi Dioscoridis locum in memoriam revocarunt, ita ut speciei nostrae, potius quam unicuique aliae, *Hippuridem primam*, sive *Equisetum 1 Anazarbei* sistendam esse ego quoque existimaverim.

Nostra species respondet *E. fluviatili* L., Sp. pl. 2, p. 1517, non plantae repertae in Linnaei Herbario, ubi latitare dicitur *E. limosum*.

Distinctio duarum specierum (Grateloup obsequente), genus descriptionum comparatum et cum generis adumbratione apud DC. *Fr.* 2, ns. 1454, 1455, aliquid ridiculi habet.

Inter tot nomina huic speciei imposita praevaluit Linnaeanum pessimum, nam in fluviis haec planta non provenit. Ehrhartianum, e greco, plantam in paludibus degentem denotans, stationem plantae nimium circumscripte indicat, indeque malum.

Americanae species giganteae (ne dicam ipsum *E. ramosum* Europaeum) ad *Caracas* ab Ernst detectae vetarunt ne denominationes antiquorum quorundam vel Lamarckianam eveherem. Sed quid moror? Denique, et potissimum, injuria actum existimavi, si Graecorum nomen a Neotericis dispelleretur. Certe *Hippuris* Graecorum, sive *Cauda equina*, hujus est loci, neque *Limnopeucis* cum Linnaeo et asseclis. Porro, erravit Bory, *Expéd. Sc. Morée* p. 281, n. 1323, dicens nostram stirpem *Hippuridem majorem* nuncupari a Dodonaeo, eo quod caules steriles dum evolvuntur similes sint *Limnopeuci vulgari*. Dodonaeus, cum aliis, qui ante eum (Brunfels, Tragus, Amatus Lusitanus etc.) *Equisetum* Neotericorum (aequo jure) *Hippuridem* appellarunt, ei, vel eis confirmarunt nomen a Scientiae patribus (Dioscoride, Plinio, Apulejo) impositum; ita ut majore ratione, inverso modo quo Bory rem praedicavit, haec declaranda fuisset observatio.

SUBDIVISIO 2.^a *Metabola* Br.

Equisetum sylvaticum (Tragi) Tabern.

Hippr. minr. alter. Trag. Stirp. h. p. 793, n. 3 sine ic. Koch p. 964, n. 3, Bert. 11, p. 6, n. 1; DC. Dub. p. 535, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 50, Bromf. Fl. Vect. p. 627, n. 3, La Peyr. Herbr. et E. umbrosum La Peyr. Herbr.; Presla sylvatica Dulc., E. capillare Hoffm. et Eq. ramosum Gilib. Exerc. phyt. Vauch. Mongr. Prél. p. 37, t. 3, Schk. Filic. t. 166, Fl. Dan. t. 1182, Engl. Bot. v. 27, n. 1874, Fl. Batv. v. 12, t. 884, Bolt. Filic. p. 60, t. 32, 33, Moore Brit. Ferns p. 238, t. 20, f. 2, Johnst. et Sow. l. c. p. 9, t. 4, Hedw. Theor. gener. crypt. p. 33, t. 1, Le Maout Decsn. Botang. (1868) p. 660, Tabern. Krtb. p. 569, f. 2, Icon. t. 253, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 245, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 36, ps. 723-4 fig., in aliis exemplrbs. p. 730-1 fig.

♁ Sporang. prom. Apr. Maj. Matur. Maj. Jun. In montanis.

Legi in Pyr. or., *Capsir*, au Bois de la Matte, die 30 Jul. 1836. Habui ex *Lientz* près *Barèges* plantam sterilem a Deville, sub nomine *E. penduli* Ramnd., ex Massey.

Eq. umbrosum La Peyr. non differt ab *E. sylvatico* ejusdem La Peyr. et Auctor.; quapropter patriam Pyrenaeos ex La Peyrouse pro *E. umbroso* Meyer (sive *pratense* Ehrh.) mutuata a Willd. En., a Vauch. *Monogr.* p. 39, a Spreng. *Syst. Veg.* 4, p. 10, ne admittas, cave, usque dum nobis felicior aliquis stirpem revera per hosce montes detexerit.

Quam trado notam inter MNS. Devilleana reperii: « *C'est cet Equisetum auquel La Peyrouse par suite de son peu de sympathie, ou pour mieux dire, de sa jalousie pour Ramond, qui avait cru devoir la separer du sylvaticum, a nommé E. umbrosum Meyer (Hist. abr. pl. Pyr. 2, p. 619, n. 3). C'est au Lientz que La Peyrouse indique son E. umbrosum, c'est au Lientz aussi que Ramond cite son E. pendulum. Or, je suis allé tout exprès au Lientz et j'y ai trouvé très abondante la plante que je vous envoie (veluti si ad Grenier scriberet); il était trop tard, ce que je n'avais pas cru (mense Jun.) pour trouver l'épi; mais ceci sera chose facile à réparer, si vous pensez que ce ne soit tout simplement le sylvaticum. Quant à l'identité de cette plante avec le pendulum Ramnd. et à ce dernier nom lui même, il ne devrait y avoir de difficulté et voici pourquoi. Ramond, qui avait été Professeur à l'Ecole centrale des Hauts Pyrenées, avait fait quelques élèves, parmi lesquels Massey devenu plus tard Directeur des Jardins et des Pépinières de la Couronne et aujourd'hui décédé. C'est dans l'Herbier de M. Massey, que j'ai trouvé soit le nom de pendulum Ramnd., soit l'indication de Lientz comme localité; et avec les échantillons recoltés par moi, je vous en envoie un de ceux qui avait été vu et étiqueté par Ramond, provenant de l'Herbier de M. Massey et qui m'avait été donné à moi-même. »*

*Rectam sententiam de stirpe sibi oblata dedit Grenier scribens ad Deville, die 30 Jun. 1859, e Vesontio: « *Equisetum pendulum* Ramnd.: je regarde cette plante comme étant simplement l'*Eq. sylvaticum* L. », a qua specie nullus postea separare ausus est.

SECTIO 2.^a HOMOPHYADICA BR.

Equisetum palustre (Dioscoridis, Plinii, Ruellii?) Lobel. Icon., L. et Auctor.

Dioscr. l. 4, c. 47. Plin. Nat. h. l. 26, c. 13 vel 83 Hippr. alter. ex Dioscr.; Ruell. de Nat. Stirp. l. 3, c. 97, p. 796, lin. 31? Koch p. 965, n. 5, Bert. 11, p. 11, n. 5, DC. Dub. p. 535, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 51. La Peyr. Herbr., excl. var. et *E. limosum* La Peyr. Herbr., dempto specimine; *E. limosum* Pourr. Herbr. Matr.; *E. tuberosum* DC. Fr. Suppl., Gatel. Crypt. Tarbell.; *Presla palustris* Dulc., *E. polystachyum* Gilib. Exerc. phyt.; *E. tenellum* Fries Scand., ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 29, n. 2021, Bolt. Filic. p. 64, t. 35, Johns. et Sow. l. c. p. 12, t. 6, 7, Schk. Filic. t. 169 et t. 170, Vauch. Monogr. Prél. p. 39, t. 5, Bischoff Crypt. Heft 1, t. 3, Fl. Dan. t. 1183, Fl. Batav. v. 6, t. 455, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 3, Dill. in Ray Syn. ed. 3, p. 134, t. 5, f. 3, Zannich. Venz. p. 93, t. 181, f. 2. Lob. Cruydeb. p. 970, Icon. t. 795, f. 1, Ger. J. Emac. p. 1114, f. 2, n. 4.

♂ Sporang. prom. Maj.-Jul. Matur. per Æstatem.

Legi in Pyr. Arag. ad *Benavarre*, l. d. *Invention*, die 19 Maj. 1846.

Habeo a Deville lectum à *Cap-vern* et inter *Pierrefitte* et *Luz*.

Dioscoridis et Plinii prolationes propono, non assevero. Considerata specierum frequentia in Graecia dubitari posset, num aequali jure ad *E. sylvaticum* eae traherentur, adeo adumbratio de *Hippuride* secunda a Dioscoride data ambigua est; considera etiam, quod plantae officina

nales libentius in sylvis, nec in paludibus excerpuntur. Sed respuo interpretationem de *E. limoso* emissam a Sprengel, Comm. in Dioscr. 2, p. 593, laudatam ab Endlicher, Cat. hort. Vindob. n. 4: species, quae si in Graecia provenit, ibi pro certo rarissima est. Notum omnibus est, Lobelium *Hippuridem secundam* Dioscoridis vidisse in *E. arvensi*.

Equisetum limosum (G. Bauhini, Tabernemontani?) L. Sp. et Syst. Vegetb.

G. Bauh. Theatr. col. 246. Eq. pal. maj. Tabern. Krtb. p. 569, f. 1 confirmatum a Kirschleg. Fl. Alsat. 2, p. 378, n. 5, sine quo ego ad *E. palustre* potius evocavissem. Koch p. 965, n. 6, Bert. 11, p. 14, n. 7, Baker Phytologist V. 4, p. 3 (1853), t. 1056. Wither. Arrang. Br. pl. ed. 7, 3, p. 975. DC. Dub. p. 535, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 52. La Peyr. Herbr., quoad specimen; *E. nudum* Laterr. Bord. et *E. semifoliosum* Thore (ridicule) in Litters. ad Loisel., ex Gratel. Crypt. Tarbell.; *E. Heleocharis* Willd. Berol. Pr., ex Kunth Fl. Berol. ed. 2; de Ehrh. suspicati sunt Retz Sc.; *E. uliginosum* Willd., Purs., ex Beck. Bot.; *E. aphyllum* Baumgrt. Trans., ex Neilr. *E. fluviatile* L. Herbr. sistens variet. ramos.; *E. ferrugineum* Bory ad amicos, ex Mutel., Presla limosa Dulc. Engl. Bot. v. 13, n. 929, Bolt. Filic. p. 68, t. 38, Johns. et Sow. l. c. p. 10, t. 5, Fl. Dan. t. 1784, Fl. Batv. v. 6, t. 465, Vauch. Mongr. Prél. p. 44, t. 8, Schk. Filic. t. 171, Asa Gray Man. bot. North Amer. ed. 2, p. 586, n. 5, t. 14 figr. extr., ed. 5, t. 20, f. 3, Dill. in Ray Syn. ed. 3, p. 131, n. 10, t. 5, f. 2. Tabern. Icon. t. 252, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1070, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 36, p. 729, v. 721, f. misera.

☞ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Æstate.

Habui a Galant ex *la Forêt de Payolle*, Pyr. septr. medior. Ego vidi ad *Tarbes* l. d. *Bourbon*; sub *Ayerbe*, a *los Ibones*, alibique.

Equisetum hyemale (Brunfelsii) L. Sp.

Brunf. Herbr. 3, p. 144. Koch p. 966, n. 8, Bert. 11, p. 15, n. 8, Willd. Sp. pl. Crypt. p. 8, n. 12. Pokorny Verhandl., in Bull. Soc. botq. Fr. 5 (1858), p. 137, DC. Dub. p. 535, n. 7, Willk. Lang. Pr. n. 55, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 114. La Peyr. Herbr.; *E. trachyodon* A Br. quorundam sententia et inde *E. paleaceum* Schleich.; *E. nudum* Ger. J., Ray; *E. junceum* Dalech., *E. asperrimum* Gilib.; Presla hyemalis Dulc. Fl. Dan. t. 1409. Engl. Bot. v. 13, n. 945, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 63, Johns. et Sow. 13, t. 8, Fl. Batv. v. 9, t. 665, Vauch. Mongr. Prél. p. 40, t. 9, Bolt. Filic. p. 70, t. 39, Schk. Filic. t. 172, fig. a-d; Moore Br. Ferns p. 226, t. 20, f. 1, Sv. Bot. v. 5, t. 330. Trag. St. h. p. 692, f. 1, G. Bauh. Theatr. col. 248, Dalech. Hist. pl. Lugd. 1, p. 1071, f. 1, Lonier. Nat. h. crt. 176 A, f. 1, Camer. Epit. p. 770, f. A tantum, Ger. J. Emac. p. 1113, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 36, p. 729, v. 721, f. 1.

☞ Sporang. prom. Jun. Aug. Matur. Aug. Oct.

Legi in Pyr. Cantabr. humilioribus ad *Hendaye*, die 16 Maj. 1879. Obtinui e Pyr. Cantabr., ad *Vergara* lectum, a Mieg; e Pyr. septr. med. prope *Toulouse* secus Garumnam decerptum ab Arrondeau. Habeo etiam e *Lourdes* et e *Tarbes* a Deville. Secus flumen *Tordera* Pyr. Catal. repertum esse dicitur a Colmeiro; in regione *Llaurenti* a Timbal.

Locum Brunfelsii ad superiorem speciem clamitabat Moretti, sicque Sprengel.

Equisetum multifforme (Caesalpini, Matthioli) Vauch., Prél. vel potius DC. Dub. Gall.

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 68, n. 169, De Plants. l. 16, c. 15, p. 598, Eq. 1, Matth. in Dioscr. infr. cit. Nec in Matth. ed. 1558 de hac agitur specie, quae Eq. 3 Matth. DC. Dub. p. 535, n. 8. *E. ramosum* Schleich., Koch p. 966, n. 7 (excl. Polln.); Bert. 11, p. 13, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 53. *E. palustre* b La Peyr. Herbr.; *E. arvense* Pourr. Herbr.; *E. arvense* Pourr. Herbr. Matr. (ex Mahon et Tanger); et *E. palustre* Pourr. Herbr. Matr.; ac *Ephedra distachya* Pourr., hanc ex Texidor Apunts. (1869) var. minor. *E. campanulatum* Poir. Dict., Gratel. Crypt. Tarbell., Loisel. Fl. Gall. et Herbr., hoc apud Requier. *E. sylvaticum* Savi Pis., et Bot. Etr., a me quid. confirmatum in agro Pisano; *E. pallidum* et *E. ephedroides* Bory, ex Mut. et Mitten.; *E. palustre* Sv. Bot. est var.; *E. elongatum* Willd., Pokorny, cum var. b trachyoda? Presla ramosissima Dulc. Vauch. Monogr. Prél. p. 53, t. 12, f. 1 et ps. 52-3, t. 12, f. 3, 4, Schk. Filic. t. 172 b; Fl. Batv. v. 7, t. 520, Sv. Bot. v. 6, t. 402. Matth. p. 1028, Camer. Epit. p. 772, Lob. Obs. p. 461, f. 2, Icon. t. 794, f. 1, Dod. Pempt. p. 73, f. 3; Tabern. Krtb. p. 568, f. 1 et Icon. t. 251, f. 1, quae mihi minime placet.; G. Bauh. Pr. p. 24, n. 4, sine ic., quae datur in Theatr. col. 249-50 (hic) ns. 11, 12 e Matthiolo imitata; Dalech. Hist. pl. Lugd. p. 1071, f. 3 item e Matth. et sic Gerard J. Emac. p. 1114, f. 1, n. 3.

☞ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Aug. Oct. In calidioribus indeque per regionem mediterraneam frequentius.

Legi in Pyr. Catal. marit. ad *Rosas*, die 21 Jun. 1851. Habeo lectum secus Garumnam ad *Toulouse* ab Arrondeau. Reperii in collectione Devilleana s. l., sed probabiliter lectum in regione inferiore Pyr. septr. mediorum.

Vix Vaucher denominator dicendus, quia, nec omnia ab eo allata synonyma recipienda videntur, neque *E. ramosissimum* Desf., Vauch. l. c. p. 41, t. 6, ab hoc nostro separandum esse, cum auctoribus multis, censemus. Quidam *E. multiforme* ceu lusum vel formam *E. hyemalis* considerant; cf. Braun, *Flora* 1839, p. 307, Kirschl. *Fl. Vog. Rhén.* 2, p. 256.

E. campanulatum Poir. *Dict.* T. 5 (1804), p. 613, n. 5 quam certissime ad nostram pertinet speciem. *E. variegatum* Schleich., Willd. *Sp. pl. Crypt.* p. 7, n. 10, DC. *Fr. Suppl.* p. 244, n. 1457 a, *E. tenue* Hopp., item inter *multiformis* synonyma adjungerem, cum Vaucher, Loiseleur, quamvis aliter senserint alii, Poir. l. c. *Suppl.* T. 4 (1814), p. 548 Obs. ad n. 16, Mut. *Fr.* 4, p. 168, n. 7, Godet *Jur.* p. 842, Koch *Syn. ed.* 2, p. 967, n. 10, Bert. l. c. p. 16, n. 9, Gren. *Godr. Fr.* 3, p. 646 et cum istis semper Willk. *Lang. Pr.* n. 56, alique. *E. elongatum* La Peyr., *Hist. abr. pl. Pyr.* 2, p. 619, n. 7 ad *Bayonne* indicatum, a DC. *Fr. Suppl.* n. 1457 b relatum est ad *E. ramosum*; de sententiae aequitate non dubito; in La Peyrousei Herbario non reperitur: de *E. elongato* Willd. perspicue egit Schlechtendal *Adumbr. pl.* p. 3, vide quoque Kunze *Acotyl. austr.* p. 5. *E. pannonicum* Willd. e *Montpellier* quoque sese accepisse dicunt Bory Chaub. *Pelop.* n. 1617, cujus in agro late crescens *E. multiforme* vidimus, nec plantam ei stricte affinem, quae specie tute ab ea sejungi queat. Relinquere debuisset Koch Alex. Brauni iudicium de *E. procero* Pollini, *Hrt. Prov. Ver. pl. nov. vel min. cogn.* p. 28, ex quo ipse Pollini in *Fl. Ver.* 3, n. 2021 stirpem illam, ceu simplicem varietatem, ad *E. hyemale* recte reconduxerat.

Unicam et ego citavi Matthioli figuram: sed cur ejiceretur altera, in p. 1029 insculpta? Similem vel eam repetitam dedit Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 1071, f. 3.

Istud *Equis.* 4 Matthioli ad *Ephedram vulgarem* traxit Duhamel, *Arbr. Arb.* 1, p. 219, t. 92, e Matthioli iconibus, quas sibi comparavit. *Equis.* 3 et 4 Matth. ad *Eq. palustre* β *polystachyum* citat Sternberg: sed neoterici illud *Equiset.* 4 Matthioli praeterire maluerunt. Porro, quum e planta sterili figura illa educta fuerit et ochreae tam in *Equiset.* quam in *Ephedra* adsint, prudentius est ab ac se abstinere icone, quamvis admodum *Equiset.* 3 accedat, et rami aperti, potius quam stricti, ab *Ephedra* adumbratione fugiant.

Ord. 127. FILICES R. Br.

Cf. Duv. Jouv. *Etude sur le pétiole des Fougères* apud Billot *Annot. Fl. Fr. Allmgn.* ps. 50-60, et ps. 149-58: *Particularités des Fougères*, Fée in *Bull. Congr. bot. hort. Amsterd.* (1866) p. 130-7.

De characteribus desumptis e sectione transversaria petiolorum frondium, cf. Leighton *Phytologist New Ser.* 1 (1855-6), p. 258.

Tribus 1.^a POLYPODIEAE.**Gymnogramme** Desv.

Gymnogramme leptophylla (Tournefortii, Cupani) Desv. in *Berl. Magaz.* 5.

Tournf. Elém. botq. (1694) p. 433, lin. ult.; Cup. Hort. Cathol. (1696) p. 4, lin. 1 (excl. syns.), Desv. Journ. botq. 1, p. 25, n. 7, Spreng. Syst. Vegtb. 4, p. 40, n. 33, Willk. Lang. Pr. n. 2. Grammitis leptophylla Sw. Syn. Filic., Bert. 11, p. 40, Guss. Sic. Syn. V. 2, P. 2, p. 654, sub cujus fide Cupanium citavi; Savi Bot. Etr. 3, p. 11, n. 725, Loisel. Fl. Gall. ed. 2. T. 2, p. 363, DC. Dub. p. 537, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 52. Anagramma leptophylla Link Spec. Filic. p. 137. Asplenium leptophyllum Pourr. Herbr. Matr.; A. geminaria Bory Fortun., ipso fatente in Fl. Pélop. n. 1621; Gymn. Novae Zelandiae Col. in Tasm. Phil. Journ., ex Hook. fil. Fl. New Zeal.; Hemionitis leptophylla et H. Pozoi Lagasc., ex Bory. Sv. l. c. p. 23 et Descr. p. 218, t. 1, f. 6, Cav. Anal. Cienc. Nat. T. 5 (1802), p. 13, t. 41, f. 3, Hook. et Grev. Icon. Filic. t. 25, Schk. Filic. t. 26, Gasparr. Osserv. Gramm. cum tab. optima. Newm. Brit. Ferns ed. 3, p. 12 et p. 11 fig., Low. Ferns 1, t. 6. Magn. Hrt. Monspel. p. 5 cum tab. pl. luxur.; Barr. Obs. p. 116, n. 1270, Icon. t. 431.

⊙ Sporang. prom. Maj. Matur. Jun. In Pyr. orient. cum *Olea*.

Legi in *Roussillon* prope *Ceret*, ad fontem vulgo *la fontaine de Daudé*, die 12 Maj. 1843. Habui a Naudin e *Collioure*.

Vidi specimina Algeriensi gigantea, 10 pollicaria circiter.

Mirum sane, validiores *Filicum* stipites arborescentes reperiri in plagis calidioribus, tropicalibus, dum stirps delicatior et unica annua! provenit in Europa australi, in Africa, in America quoque, nec ulla alia ei comparanda extat inter species septentrionales.

Speciei monographiam late et docte explicatam exposuit Gasparrini, ediditque Neapoli anno 1838. Spectatissimus Auctor de vegetatione, vita, deque plantae characteribus pertractavit: hoc opus praetervidit Bertoloni.

Asplenium Dioscor., qui dicit *Scolopendrium* quoque nominari. *Ceterach* Auctor. (G. Bauhini, si vis) Adans., Willd., DC. *Fr.*, London, Hook. et Arn.

Hemionitis vero Dioscoridis, l. 3, c. 142, mihi quidem est *Scolopendrium* Auctor., sive *Phyllitis Hemionitis* N., nil faciens diversam Féei sententiam, qui huncine Dioscoridis locum potius *Asplenii Ceterach* vellet, in Plin. ed. Pank. T. 16, p. 301.

Ceterach vox est, qua usi sunt Medici Arabes et Persici ad designandam insequentem speciem, sed semper obscura fuit, unde Sprengelii questus: « *Originem vocis Ceterach, quae jam in Matthaeo sylvatico occurrit, enucleare nequeo.* », Comm. in Dioscr. T. 2, p. 558. Cf. etiam Labrosse Gazoph. Ling. Pers. p. 377.

Asplenium Ceterach (Theophrasti, Dioscoridis, Plinii, si vis quoque) L. Sp.

Theophr. Hist. pl. 1. 9, c. 19, Dioscr. l. 3, c. 141, Plin. Nat. h. 1. 27, c. 5 vel 17, qui Dioscoridis textum contaminavit. *Ceterach* officinarum G. Bauh. Pin. p. 354, Bert. 11. p. 37, Duv. Jouv. apud Billot. Annot. Fl. Fr. Allmgn. p. 245, DC. Dub. p. 537, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 4. Grammitis *Ceterach* Sw., Koch p. 974, Savi Bot. Etr. v. 3, p. 10, n. 724. *Ceter. officinr.* La Peyr. Herbr.; *Notolepeum Ceterach* Newm. Br. Ferns. ed. 2; *Scolopendria vera* Trag., Tabern., *Asplenium vulgare* Barr. Engl. Bot. v. 18, n. 1244, Newm. Br. Ferns ed. 1, p. 85-7 cum figurs., Bolt. Filic. p. 20, t. 12, Low Ferns p. 5, t. 54, Duv. Jouv. s. c. t. 5, f. 23 anal., Sturm 2, Heft 5, Bull. Herbr. Fr. t. 383, Schk. Filic. t. 7 b, 6 p, Moor Br. Ferns p. 100, t. 1, f. 1, Sabb. Hrt. Rom. T. 8, t. 95, Savi Mat. med. p. 8, t. 2, Berger. Phytomnt. 2, p. 107 cum tab.; Plum. Filic. t. B, f. 3, Tournf. Inst. r. hrb. t. 318, Bisch. Handb. t. 51, f. 2363, Sturm Crypt. Heft 5, Web. et Mohr. Filic. p. 25, t. 3, f. 1, 2, Hoffm. apud Roem. et Uster Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 7 tabulae fig. 8. Matth. p. 899, Epist. med. l. 4 ed. Prag. p. 295 fig., Camer. Epit. p. 640, Trag. Stirp. h. p. 551, Cord. Hist. pl. crt. 171

vers. f. 2, Lonicer. h. crt. 225 C, Dod. Stirp. h. Comm. (1553) p. 395, Pempt. p. 468, Lob. Obs. p. 470, f. 1, Icon. t. 807, f. 1, Blackw. Herbr. t. 216, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 741 vel in aliis exemplrbs. p. 749 fig., Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1215 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 561, t. 2 fig. penult., Barr. Icon. t. 1043, 1044 et 1051, 1052, itemve t. 603, 604 vars. Cod. Paris. ex Lenorm. fol. 59 vers. fig. in marg. folii.

♁ Sporang. prom. Vere et per Æstatem. Matur. Æst., Autumn., in hyemem hinc inde perdurans.

Legi in Pyr. Arag. ad *San Victurian*, die 5 Sept. 1850. Habeo a Deville e *Castellon (Azun)* et aliunde e Pyr. septr. mediis.

Polypodium Theophr., Dioscor.

SECTIO 1.^a **EUPOLYPODIUM** N., ex GODET.

Polypodium vulgare (Theoprasti, Dioscoridis? Apicii) G. Bauh. Cat. Basil. p. 100 et Pin., Plum. *Filics.* p. XXVII.

Theophr. Hist. pl. 1. 9, c. 13 et 22, De Caus. 1. 2, c. 23, Dioscor. 1. 4, Dioscor. 1. 4, c. 185, Apic. Opson. condim. 1. 3, c. 2. Koch p. 974, n. 1, Bert. 11, p. 41, n. 1, Savi Bot. Etr. 3, n. 726, DC. Dub. p. 537, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 9, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 52. La Peyr. Herbr.; *P. virginianum* L. (excl. syn. Plum. etc.), ex Beck. et Hook. Fl. Bor. Amer.; *P. connectile* Michx. ex Asa Gray Man. Bot. P. pinnatifidum Gilib.; *Ctenopteris vulgaris* Newm. Br. Ferns ed. 2. Engl. Bot. v. 16, n. 1149, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 132, Newm. Br. Ferns ed. 1, p. 20-3 cum figs., Moore Br. Ferns p. 152, t. 1, f. 2, Bolt. Filic. p. 32, f. 18 et p. 33, t. 2, f. 5 b, Schk. Filic. t. 11 et t. 17 f. super., Hayne Term. bot. t. 2, f. 3, Sv. Bot. v. 1, t. 37, Sturm Crypt. Heft 1, Fl. Batv. v. 6, t. 439, Fl. Dan. t. 1060, Bull. Herb. Fr. t. 191, Asa Gray Man. bot. North Amer. ed. 2, p. 590, n. 1, t. 9 f. inter., Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Usteri Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 12 tabulae f. 15, Savi Mat. med. p. 8, t. 12, Sabb. Hrt. Rom. T. 8, t. 91 et t. 90, Duchsn. pl. ut. vén. Atl. t. 2, W., W., F., Nees ab Esenb. Pl. offic. t. 15, Turp. Fl. med. T. 5, t. 278 et T. 7, t. 42, f. 7, hanc scilicet in Leçons de Flore, Woodv. Hook. Med. Bot. V. 4, p. 797, f. 268, Plum. Filic. t. A, f. 2, Tournf. Inst. r. hrb. t. 316, Bisch. Handb. t. 49, f. 2301-2, As. Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 15, f. 1. Matth. p. 1292 et 1293, Camer. Epit. p. 993, Brunf. Herbr. 2, p. 100 et p. 127, Egenolph. Herbr. imag. crt. 22 vers. fig. supr. inter., Dorsten. Botan. crt. 230 A, Lonicer. Nat. h. crt. 224 B, Fuchs. Hist. st. p. 588, Trag. St. h. p. 540, Cord. Hist. pl. crt. 170 a-b, f. 1, Lob. Obs. p. 475, f. 1, Icon. t. 814, f. 2, Dod. Pempt. p. 464, f. 2, Blackw. Herbr. t. 215, Pluk. Alm. p. 153, Phytogr. t. 30, f. 1 var. cambric. Barr. Ic. t. 38 et t. 1110 grandifronde., Boec. Mus. p. 60, t. 47, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 565, t. 2, f. 8. Cub. Hrt. Sanit. ed. Magunt. 1491, c. 380, ed. Germ. J. Emac. p. 1132, f. 1, 2. Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1229, fig. 1230, e Matth.

♁ Sporang. prom. Vere et per Æstat. Matur. Æstat. Autumn.

Legi in Pyr. Catal. humil. ad *Gerona*, die 28 Maj. 1851. Habeo a Deville e *Sacoué (Barousse)*.

P. Catharinae L. fil., Langsd., Fisch. *Voy. Russ. aut. mond.* (Tubingae 1810) p. n. t. 9 (e Brasilia), mihi sese offecit ceu species cum *P. vulgari* nimia affinitate devincta, adeo ut vix eam diversam crediderim. Ei pertinet *P. laetum* Raddi, ex Spreng., quod referret luxuriantem statum: Cf. Raddi *Filic. Brasil.* p. 19, t. 28. Sori biseriales, sed tales non semper reperiuntur in Brasiliana stirpe.

Non me fugit Theophrastum *Polypodii* radices hirsutas dixisse, et stirpem subhirsutam Dioscoridem quoque declaravisse: hoc ego refero ad rhizoma et ad dorsalem frondium partem, vel ad plantae organa reproductionis; de reliquo agitur de stirpe perpetuo glabra. Hoc dictum velim, ne quis crederet, me de Patrum interpretatione, per tot saecula sancita, tantillum quidem dubitare, aut illam fidenter ex aliis, nulla acta observatione recepisse.

Speciei historiam, cum ejus varietatibus et hybridis, sibi enucleandam proposuit Timbal (*Mém. Acad. Sc. Toul.* 1877) sane non adeo erudite, nec copiose quoad varietates et hybridas potissimum, quae postremae minus perspicue ab eo explanatae sunt.

SECTIO 2.^a PHEGOPTERIS N., ex FÉE, GODET.**Polypodium Phegopteris** (J. Bauh.? Llhwyd) L. Sp.

J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 732 (v. 740), ex Kirschl., mihi dub. Tutior Llhwyd ad Moris. Koch p. 574, n. 2, Bert. 11, p. 45, n. 3, Savi Bot. Etr. 3, n. 727, DC. Dub. p. 537, n. 2. *P. rhaeticum* Colmeir. Cat. pl. Catal.? *P. connectile* Michx.? Willd., ex Beck. et ex Asa Gray; *P. hexagonopterum* Michx. (hoc sustinet Asa Gray), *P. cruciatum* Kaulf. (fide Pursh), ex Hook. Bor. Amér. et Ledeb. Ross.; *P. latebrosum* Salisbr. Pr. Ph. vulgaris Mettn., *P. villosum* Dulc., Grammitis Phegopteris Newm. Br. Ferns ed. 2; Phegopteris polypodioides Fée Gen. Fil. Engl. Bot. v. 31, n. 2224, Bolt. Filic. p. 36, t. 20, Newm. Pr. Ferns ed. 1, p. 24-5 cum figs., Moore Br. Ferns p. 150, t. 2, f. 2, Schk. Filic. t. 20, Fl. Batv. v. 7, t. 545, Fl. Dan. t. 1241, Amm. ann. Comment. Petropol. T. 10, p. 298, t. 21, Petit (Fr., P.) Lettr. 3, p. 50 cum ic., ex Haller. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 575, t. 4, f. 3 cum n. 17 parum exacte.

♂ Sporang. prom. Jul. Matur. Aug. Sept. In editis, Pyr. septr. potissimum.

Legi in Pyr. septr. med. Valle de Marignac, die 5 Jul. 1843. Habeo a Deville e *Bramesaque*, e *Cauterets* et ex viciniis de *St. Lary*. In Pyr. merid. me vidisse non memini.

Polypodium triangulare (Tragi) Dulac *Fl. Hauts. Pyr.* n. 16.

Trag. Kräuterb. (ed. in fol. ann. 1546) p. 429 cum fig. *P. Dryopteris* L. Sp., Bert. 11, p. 46, n. 4, Savi Bot. Etr. 3, p. 13, n. 728 (p. err. 778), DC. Dub. p. 537, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 8, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 509, n. 3. *P. Dryopteris* et *P. Robertianum* Koch p. 974, ns. 3, 4. *P. Dryopt.* La Peyr. Herbr.; *P. disjunctum* Schur. et Rupr., ex Neilr. et Ledeb., Pol. pulchellum Salisb. Pr., trifidum L. Dalek.; *Gymnogramme Dryopteris* Newm. Br. Ferns ed. 2; Phegopteris *Dryopteris* et Ph. *calcarea* Fée Gen. Fil. Engl. Bot. v. 9, n. 616 et v. 22, n. 1525 *calcar.*, Bolt. Filic. p. 52, t. 28 et p. 53, t. 1, Moore Br. Ferns p. 148, t. 2, f. 1 et p. 146, t. 3, f. 1 *calcar.*, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 26-8 cum figs., Fl. Batv. v. 12, t. 953, Schk. Filic. t. 25. Sturm Crypt. Hef. 1, Fl. Dan. t. 1943 et Suppl. t. 41 *Robertian.*, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ustr. Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 12, tabulae fig. 16, Ammann in Comm. Acad. Petrop. T. 10, p. 301, t. 22, f. 2. Trag. Stirp. h. p. 538, Cord. Hist. pl. crt. 170, vers. f. 1, Clus. Pann. A. p. 704 fig. et p. 705 *adumbr.*, Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 212, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1225, f. 3, Tabern. Krtb. p. 1182, f. 4, Icon. t. 794, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 733, f. 1 vel in aliis exemplaribus p. 741, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 585, t. 4, f. 6 cum n. 19, Ger. J. Emac. p. 1135, f. 3, a Clus., Lonicer. Nat. h. crt. 224 C?

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Aug. Sept. In editis.

Legi in Pyr. septr. med. Valle de Marignac, die 5 Jul. 1843; in Pyr. Arag. supra *Bielsa*, m.^a *Montinier*, die 28 Aug. 1845. Habeo a Deville ex *le Cirque de Gavarnie*, et ex *le Pic de Bazés (Azun)* ab eodem.

Dubia sane est *Dryopteris* Dioscoridis, quam ego cum J. Gerard et cum Hallero ad nostram allatam stirpem collaudare minime possum, quamvis hancine confirmaverit sententiam Sprengel. Antiquorum plures viderunt illam in *Trichomane nigro* (de quo mox), iisque accessit Sibthorp; hanc ego potius sustineo interpretationem, cui favet Fraas.

Smith *Engl. Fl.* 4, ed. 2, p. 270, n. 4, ad suum *P. calcareum* firmavit *Dryopteridem* Tragi J. Ger. Emac. p. 1135 cum figura, quae a Clusio suscepta est.

Polypodium alpestre (J. Bauhini) Hoppe.

J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 732, f. 1 vel in aliis exemplaribus p. 740, f. 1. Koch p. 974, n. 5. *P. rhaeticum* L. Sp., Bert. 11, p. 44, n. 2, Gren. Godr. Fr. 3, p. 628, DC. Dub. p. 537, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 7, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 510, n. 4. Phegopteris *rhaetica* Perard (1869); Ph. *alpestris* Metten.; *Aspidium umbrosum* Schk., *Pseudathyrium alpestre* Newm. Br. Ferns. ed. poster.; *Filicula fontana* Tournef. Herbr. ex Vill., *Filix pumila* Gilib. Vill. Dauph. 4, p. 845, n. 11, t. 53, Tenor. Mem. Spec. Fele. p. 19, t. 4, f. 8 A-b, Schk. Filic. t. 60, Mull. Fl. Fridrichsdal. (1767) n. 844, t. 2, f. 3. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 579, t. 3, f. 7 ex Vill.

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. ? In editis, praesertim regionis oceanicae.

Habui e Pyr. septr. med. Valle d' Estaubé ad Gédre a Bordère. Vidi in m.^o Esquierry. Au Col de Hougas (Arbas) detexit Timbal.; in Pyr. or., Catal. alii?

Linnaeanam plantam esse incertam declaravit Smith, *Engl. Fl.* 4, ed. 2, p. 283: itaque ab illius denominatione cavi, quae nec plane opportuna nostris temporibus evenit.

Hoc nil aliud esse nisi *Athyrii Filicis foeminae* formam contendit Duv. Jouv. apud Bill. *Annot.* (1855) p. 149.

Woodsia R. Br.

Woodsia hyperborea (Plukenetii) Koch.

Pluk. Phytgr. t. 89, f. 5, Almg. p. 150. Koch p. 975, Bernouill. Gefäss-Kryptog. Schweiz. (1857) p. 40, DC. Dub. p. 538, Gr. Godr. Fr. 3, p. 629, Willk. Lang. Pr. n. 10, Sm. Engl. Fl. ed. 2, T. 4, ps. 309-10, ns. 1, 2. *W. ilvensis* et *W. hyperborea* Auctr., Sm. Engl. Fl. (excl. Dalech.), Bert. 11, ps. 109-10, ns. 1, 2. *Polypodium hyperboreum* Sw. La Peyr. Herbr.; *Tricoctylus hyperboreus* Dulc.; *Polypodium fontanum* Linn. Herbarii, ex Newm. respond. et formae hyperbor. *Nephrodium rufidulum* Michx. confirmatum a Richards. Polary Sea et ab Asa Gray Man.; *N. lanosum* Michx., ex R. Br. recte?, *W. vestita* Sprng. Engl. Bot. v. 29, n. 2023 et Suppl. v. 1, n. 2616, Bolt. Filic. p. 76, t. 42, R. Br. in Trans. Linn. Soc. V. 11, p. 173, t. 11, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 29-30 cum figrs., Moore Br. Ferns p. 181, t. 3, f. 2 et p. 179, t. 4, f. 1, Lowe Ferns 7, t. 27, 28, Schk. Filic. t. 19 f. inter. et t. 17 b, Sturm Crypt. Heft 11, n. 6, Liljebl. Act. Holm. (Vet. Act. Handl.) (1793) p. 201, t. 8, Fl. Dan. t. 391 et t. 2185 et 2186 pl. major., Weber et Mohr Handb. p. 27, t. 2, f. 1, 2, Bisch. Handb. t. 51, f. 2359. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 576, t. 3, f. 23 et f. n. 22 (ab hac educta descriptione in p. 576, Smith monente).

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. ? In editis Pyr. medior. orientalium rara.

Habui a Philippe e Valle de Lyens Pyr. septr. medior., sub *la Madetta* detexit Dufour; in m.^o Esquierry Fourcade; ambas speciei formas e *Costabona* Pyr. or. vidi apud Munby.

Stirpes ceu species a Botanicis sejunctas primus in unam compellere Newman et mox Koch Syn. ed. 2 c., quibus accessit Benth. *Handb.* Surgit, inaniter meo sensu, Payot, iterum plantas ceu specie sejungendas contendens, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 19 (1872), ps. 138-40. E falsa Dalechampii prolatione (quae ad *Nothoclaenam Marantae* R. Br. pertinet) *ilvensis* nuncuparunt, nec ita declarare desistunt, stirpem in Ilvae insula nunquam reperiendam.

Liceat mihi videre in Pluk. Phytgr. t. 179, f. 4 luxuriantem plantae statum; et in *W. pilosella* Rupr., Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 511, n. 3, speciem dubiam.

Cheilanthes Sw. Generis neutri, St. Lager.

Cheilanthes odorum (Tournefortii, Cupani) Sw. Syn. Filic.

De Tournef. infra dicam, Cup. Hrt. Cath. p. 79 bis, lins. 1, 2 et 3, 4; Panph. 1, t. 148 ex Guss. Spreng. Svst. Vegtb. 4, p. 116, n. 19, Bert. 11, p. 100, Willk. Lang. Pr. n. 11, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 158. *Ch. suaveolens* Sm. Gr. Pr. 2, n. 2367. *Adiantum odorum* DC. Fr. et cum Dub. p. 541, n. 1. *Ad. fragrans* Viv. Hrt. Di Negr. et Annal. Bot. V. 1, P. 2, p. 190, n. 77. *Pteris acrosticha* Balb., La Peyr. Herbr.; *P. fragrans* Lagasc. ex Dufour Bouq. bot. S. Phelipp. et Moxent. n. 38; *Acrostichum fragile* Pourr. Herbr.; *Cheil. maderense* Lowe Nov.? *Adiantum aethiopicum* Cav. Ic. (ined.?) ex Willk. Flor. Graec. Sibthrp. C. 10, p. 56, t. 966, Viv. Fl. Ital. fragm. p. 9, t. 11, f. 2, Lowe Ferns 4, t. 17, Moggr. Fl. Menton. t. 50, Schk. Filic. p. 115, t. 123 et p. 116, t. 19, Desf. Fl. Atl. 2, p. 408, t. 257, Bisch. Handb. t. 49, f. 2309 et t. 51, f. 2378 spuria.

♂ Sporang. prom. Maj.-Aug. Matur. per Æstatem. In Pyr. septr. med. edit. rarissimum: non rarum in Pyr. or., Catal. inferioribus.

Legi in Pyr. septr. med. sub *Casarillas*, die 26 Aug. 1838; in Pyr. or. ad *Roussillon*, ad *Bagnouls sur mer*, die 23 Maj. 1837; in

Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 28 Aug. 1846. Habui a Naudin e *Collioure*, ubi ipse vidi, observavique sub *la Jonquera*, paulo supra *Culera*, ad *Cadaques*, alibique.

Fronde utrinque punctis praeditae lucidis. Et frondes non sunt planae, ut passim ab auctoribus declarantur, utpote quae generatim pinnulas quidquam convolutas gerant. Odorem laevem per Pyrenaeos planta spirat, laevem etiam in Africa, teste Munby, qui de identitate stirpis Desfontainesianae (s. c.), recognita ab ipso Desfontaines, Cat. hrt. Par. (1829) p. 4, me certiore fecit: quam identitatem ex ipsius Desfontainesii Herbario jam Viviani et Gussone nostri declaraverant, primus in *Ann. Bot.* (1804), secundus in *Fl. Sic. Synops.* 2, P. 2, p. 660. Hoc erat pertinaciter declarandum, ne quis, spectata Redouté apud Desfontaines minus industria figura, *Polypodium fragrans* Desf. repelleret, istudque ad *Ch. Szovitsii* Fisch. Mey. (*Acrostichum microphyllum* Bert., *Oeosporangium Szovitsii* Vis.) admoveret!

Specimina quae sub citato Pourretii nomine in hujus Herbario degunt e Lusitania ille accipiebat, addita in scheda hac Tournefortii prolatione: « *Filicul. ramos. Lusitan. pinnul. ad Ceterach accedentibus* » Tournf. Inst. r. hrbr. p. 542, quem locum nullum cepisse video; sed interest observare, quod ex hoc ascendimus ad *Elém. botq.* (1694) p. 432, ita ut magnus Tournefort primus speciei auctor sese detegat. Existencia indigenitalis nostrae Filicis in Lusitania non omnibus cognita. In Transylvania australi detexit eam Baumgarten, teste Sadler, *Filic. Hungr.* p. 44.

Putata plantae riviviscentia, recitata a Bellardi (*Mém. Acad. R. Tur.*), nil aliud, meo sensu, fuit nisi hygroscopicitatis effectus in frondis; germinationis novae e sporulis plantae demortuae, in inferioribus plantae partes. Plantae vasculares exsiccatae et mortuae ad vitam non redeunt.

Adianton Graecor., sic cum St. Lager.

Adianton Capillus Veneris (Hippocratis, Theophrasti, Dioscoridis) Theodor. ex Ruell. De Nat. Stirp., L.

Hippocr. Fistul. p. 888, Theophr. Hist. pl. 7, c. 13, Diosc. l. 4, c. 134, Nicand. Ther. v. 846, Theocr. Id. 13, v. 40 etc. De nomenclatore cf. Ruell. l. c. 3, c. 133, p. 847, lin. 27. Koch p. 985, Bert. 11, p. 97, Sav. Bot. Etr. 3, p. 25, n. 749, DC. Dub. p. 541, n. 2, Wiltk. Lang. Pr. n. 13, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 156. La Peyr. Herbr.; A. africanum R. Br., Tuckey, ex Kunz. Acotyled. Afr. austr. recens. nov. p. 50; A. maderense Lowe Mader., ex Seub. Azor.; A. verum Ovid. Montalb.; A. magnum Trag.; A. nigrum Cord.; A. capillaceum Dulc., Asplenium Capill. Veneris Hoffm. (1716). Engl. Bot. v. 22, n. 1564, Bolt. Filic. p. 24, t. 29, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 9-10 cum figrs., Moore Br. Ferns p. 60, t. 16, f. 1, Web. et Mohr Filic. p. 46, t. 4, f. 2, Johns. (Ch.) The Ferns of Great Brit. (1855) p. 79, t. 40, nec ista pulchra icon est, ut plures aliae, Tournf. Inst. 317, Bull., Herb. Fr. t. 247, Jacq. Miscell. A. 2, p. 77, n. 26, t. 7, Lowe Ferns 3, t. 15, Alberti Fl. med. V. 3, p. 13, t. 123, Savi Mat. med. p. 8, t. 26, Laterr. Fl. Bordel. ed. 2, p. 429, t. 14 sat mal., Fl. Batv. v. 12, t. 890, W., W., F., Nees ab Esenh. Pl. offic. t. 17 mediocr., non fronds. omnin. ad veritat., nec stipites nigerr.; Plum. Filic. t. B, f. 2, Turp. Fl. med. 2, t. 94, Sabb. Hort. Rom. T. 8, t. 94, Bisch. Handb. t. 51, f. 2362, Schub. Icons. t. 51, f. 10 mal. Matth. p. 1201, Camer. Epit. p. 924, Fuchs. Hist. st. p. 82, Trag. St. h. p. 531, Cord. Hist. pl. crt. 172 (p. err. 127) a fig. extr., Lob. Advrsr. p. 361, Icon. t. 809 f. med., pess., Dod. Pempt. p. 469, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1208 fig. pess., J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 743-4 fig., in aliis exemplrh. p. 751-2 pess., Tabern. Krtb. p. 1183 fig., Icon. t. 795, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 587, t. 5, f. 6, Dorsten Bot. crt. 61 D, Lonier. Nat. h. crt. 221 B, f. 2 ead. mal.; Fuchs. Ic. (1545) t. 46 nomine A. candidi, Hrt. Sanit. ed. Venez. a Zacuin. (1536) cap. 87, Le Grand Herb. etc. de Razis Avicenn. etc. Paris 1520 vel prope, ed. Jean Petit, crt. 27 b, f. 1 pess. et ridend., ut Venet. s. c., Cod. Par. ex Lenorm. fol. 55 rect.

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Aug. Sept. Non est commune.

Legi in Pyr. Catal. humil. ad *Rosas*, die 28 Aug. 1846. Habeo a Deville e *Bayonne* et ex *le Ger de Lourdes*. Vidi in *Lavedan* eundo ad *Cauterets*; prope *Bagnères de Bigorre*, ad *Toulouse*; abundat in mon-

tibus Corbariensibus; observavi etiam in Valle de Roncal, in Sierra de Castro, ad Roda, a la Peña de la Mula (Sobrarbe) alibique.

Frondes punctis lucidis notantur. Video generatim frondes praecocius sporangia emittentes praebere pinnulas minores, dum majores earum in tardioribus inspicio; tum manifestum fit, quod superveniente sporangiorum evolutione actum est de frondis ac pinnularum amplificatione. Observabant Bory et Chaubard, *Morée* n. 1341, nullam extitisse iconem bonam et pulcram hujus elegantissimae filicis. Iidem Auctores in suspicionem venerunt, num *A. aethiopicum* L. Sp. inter hujus speciei lusus censendum esset, ex quo huic accedere videbant quaedam ab eis observata individua ad fontem *Calliron* prope Athenas. Eandem sibi confecerat opinionem Cavanilles, quem cf. in opere *Icon. Descr.* 2, p. 11. Memineris *A. aethiopicum* Cav. ad *Cheilanthem odoram* adductum esse a Willkomm!

Caeterum stirpem nostram ceu polymorpham plantam dijudicavit etiam Decaisne, *Florul. Sinaic.* n. 26 (in *Ann. Sc. Nat. Par. Sér.* 2, T. 2 (1834), p. 11) addita observatione sequente: « *Cette espèce est extrêmement polymorphe; ses feuilles sont tantôt flabellées, entières, ou profondément et irrégulièrement lobées et dentées. Les fructifications sont solitaires sur chaque feuille, lorsque elles sont entières, ou au nombre de plusieurs et occupant alors chacun des lobes. Ce caractère est surtout remarquable dans les échantillons conservés dans l'Herbier de la Flore Atlantique. Ces différences s'observent également sur des individus provenant de localités différentes et recueillis en France.* » Decaisn. l. c. Longe alia fuit R. Br. opinio, utpote qui, in *Observ. on the Herbar. of Congo* etc. London 1818, p. 43, suum illud *A. africanum* prompsit, ad designandam stirpem Abyssinicam et plurium africanarum insularum incolam. Sed nuper Lowe, *Obs. on Holl List of Madera*, apud Hooker *Journ. of Botan.* P. 1, p. 26 (et Maderam citavit R. Brown l. s. c.) hancine emisit declarationem sub *A. Capillo Veneris* L.: « *Obs. A. africanum of M. Brown..... but can scarcely be considered more than a larger or luxuriant state, or variety of the common European plant, which it is referred by M. Holl.* » Low. l. c.

Homines evirati scripserunt nomen almae Veneris, Mundi animae, cum parva v.

Pteris Theocr. Id. 3, v. 14; Auctor. nostri aevi.

Filix seu *Pterion* Dioscoridis, l. 4, c. 183, *Filici mari* respondere existimatur. Caeterum nomen *Pteridis* apud graecos idem valebat ac illud *Filicis* penes Romanos: ad europaeam speciem, quae supra caeteras statura eminent, sisterunt Neoterici, quod tolerari posse reor. Fuerunt qui ad *P. aquilinam Thelypteridem* Dioscoridis et Plinii attulerunt; de hisce dicam postea.

Pteris aquilina (Theocriti, Vergilii, Columellae) L. Sp.

Theocr. Id. 3, v. 14, Id. 5, v. 56, Verg. Georg. 2, v. 189, G. 3, v. 297-8, Colum. R. rust. l. 6, c. 14, in ed. Aldin. c. 43, crt. 143 vers. lin. 11-2 capituli « herba quae vocatur Avia. » Ko-h p. 984, Bert. 11, p. 89, n. 3, Agardh Rev. Pter. p. 49, n. 58, Bory, Chaub. Pélop. n. 1635, Savi Bot. Etr. 3, p. 24, n. 747, DC. Dub. p. 541, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 15, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 58. La Peyr. Herbr. ? *P. brevipes* Tausch.; *P. caudata* Pursh et *P. lanuginosa* Hook. et Arn., ut Kaulf. ex Hook. Fl. Bor. Amer.; *P. nymphaea* a Graecis antiquis? *Eupteris aquilina* Newm. *Physiolg.*, *Theopteris* Dioscoridis Rupp. an *Allosorus tauricus* Presl. quoque? ex Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 24, n. 1679. Bolt. Filic. p. 16. t. 10, Moore Br. Ferns p. 163, t. 17, f. 1, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 13-6 cum figrs. et in *Physiologist* 2 (Lond. 1845) p. 279 cum fig., Fl. Batv. v. 6, t. 445, Sturm Crypt. Hest 1,

Sv. Bot. v. 2, t. 90, Asa Gray Man. bot. North Amer. ed. 2, p. 592, t. 10 fig. super. inter. caudat., Schk. Filic. t. 95 et t. 96 a, Savi Mat. med. p. 8, t. 56, Bull. Herbr. Fr. t. 207, Fl. Dan. t. 2303, Sabb. Hort. Rom. T. 8, t. 86, Turp. in Dict. Sc. Nat. Acotyl. Atl. t. 86, Plum. Filic. t. A, f. 1, Zannich. Venz. p. 102, t. 292, Bisch. Handb. t. 50, f. 2345, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 16, f. 1, Matth. p. 1291, Camer. Epit. p. 992 mal., Fuchs. Hist. st. p. 596, Trag. St. h. p. 542, Lob. Obs. p. 473, f. 2, Icon. t. 812, f. 2, Dod. Pempt. p. 462, f. 2, Egenolph. Herbr. imag. crt. 38 a fig. extr., Tabern. Krb. p. 1181, f. 2, Icon. t. 702, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1222, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 583, t. 4, f. 3, Pluk. Phytgr. t. 182, f. 1 lusus.

☞ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Sept. Oct.

Legi in Pyr. Catal. ad *Arbucias*, die 1 Jul. 1851.

Des Moulins, qui saepe e nimium circumscriptis observationibus suas edidit sententias, hanc *Filicem* terrae siliciosae propriam declaravit; et istum inaniter commendavit Godron, *Lorr. Préfac.* p. XI: facile eum refutavit DC. Alph., *Geogr. bot.* p. 427. Ipsi individua longe lateque diffusae speciei in quacumque soli natura reperiimus: novimus tantum silicem pro hujus speciei vegetatione sese aptiorem praebere. Item e manca observatione enunciatum est a Léon Dufour stirpem a regione *Oleae* abhorrere, quam plurimis in locis regionis mediterraneae *Oleae* propinquis degentem deprehendimus: sat est citare classici soli monspeliensis *Gramont* et *Castelnau*: Dufour cf. in opella *Madrid* 1808 et 1854, p. 32. In ipsis vero Pyrenaeis *Pteridem aquilinam* eheu nimium late vigentem deprehendi ad *Oleam* circa *Gerona*, *Rosas*, *Llansa* etc. Vidi eam quoque ad *S. Feliu de Guixols* ubi *Olea* reapse non vivit, natura soli granitici, sed ubi clima calidius est quam in citatis locis, ubi late vigentes offendes *Genistam linifoliam*, *Cactum Opuntiam*, *Agavem americanam* etc.

Supervacaneum duco referre observationes a me quidem in Etruria, in Corsica, in agro Monspeliensi factas, de frequentiore plantae sterilitate in quibusdam plagis, quales alii quoque (Moris, De Notaris, Gusone, Tenore) per Italiam potissimum fecerunt. Verum est tantum, ut recte observavit Bertoloni, quod in locis demissis raro sporangifera reperitur.

Planta esculenta; cf. Clarke (Benj.) apud Hook. *Journ. of bot.* V. 9 (1857), p. 312-3. Sed non est hoc inventum novum; cf. Kaempf. *Amoen. exot.* p. 912, Thunb. *Fl. Jap.* p. 332, *Giorn. Fiorent. d' Agric.* etc. 1788, ps. 60-1.

Hooker fil., *Fl. New Zeal.* 2, p. 25, n. 3, item *Tasm.* p. 139, n. 2, hujus speciei varietatem considerat *Pt. esculentam* Forst. *Pl. escul.* t. 74, Labill. *Nov. Holl.* 2, p. 95, t. 244, cujus speciei figurarum inspectio me parum persuasum reliquit.

Finxerunt poëtae graeci hac *Filice* obtectum ingressum antri, in quo confugerat nympa ab amantibus insectata. Cf. Theocr. *Id.* 3, et saluta *Pteridem Amaryllidis*.

Allosorus Bernh.

Allosorus crispus (Schwenckfelti) Bernh. in Schrad. *Journ.*

Schwenckf. *Stirp. Fossil. Siles. Catal.* (1601) p. 10 Ad. alb. crisp. alpin. Koch p. 985, Bert. 11, p. 91, Willk. *Lang. Pr.* n. 14. *Phorolobus crispus* Desv. *Ann. Soc. Linn.* 6, p. 291. *Pteris crispa* All. *Fl. Pedem.*, Savi *Bot. Etr.* 3, p. 23, n. 746, DC. *Dub.* p. 540, n. 1. *Pt. crispa* La Peyr. *Herbr.*; *P. Stelleri* Amm., ex Willd.; obstant Rupr., Ledeb., Turcz. *Engl. Bot.* v. 17, n. 1160, Bolt. *Filic.* p. 10, t. 7, Moore *Br. Ferns* p. 64, t. 5, f. 1, Newm. *Br. Ferns* ps. 17-9 cum figs., Lowe *Ferns* 3, t. 34, *Flor. Dan.* t. 496, Sturm *Crypt. Heft* 1, Schk. *Filic.* t. 98, Ammann in *Nov. Comment. Acad. Sc. Petrop.* (1766-7) T. 12 (impressum 1768), p. 509, t. 12, f. 1 a, b ego credo, Bisch. *Handb.* t. 50, f. 2314, Pluk. *Phytgr.* t. 3, f. 2, Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 14, p. 593, t. 4, f. 4.

♁ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Aug. Sept.

Legi in Pyr. septr. aurig. m.^e *Llaurenti*, die 9 Aug. 1843. Habeo a Deville e Pyr. septr. mediis.

Lomaria (Valerii Cordi) Willd.

Lomaria sylvestris (Tragi) N.

Trag. St. h. p. 550. L. Spicant Desv. Obs. Ang. p. 41, Genn. Crypt. vasc. Ligust. (1850) p. 156. Blechnum Spicant Roth, Koch p. 984, DC. Dub. p. 540, Willk. Lang. Pr. n. 17, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 58. B. boreale Sw. Sav. Bot. Etr. 3, p. 24, n. 748, Bert. 11, p. 93. Bl. boreal. Sw. La Peyr. Herbr.; L. Spic. Desv., Presl. et L. crenata Presl. Reliq. Haenk., ex Hook. Fl. Bor. Amer.; Asplenium sylvestre Trag.; Lonchitis aspera Dod., Ray; L. minor G. Bauh. Engl. Bot. v. 16, n. 1150, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 2, t. 135, Bolt. Filic. p. 8, t. 6, Moore Br. Ferns p. 94, t. 16, f. 2, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 11-2 cum figrs., Sturm Crypt. Heft 11, Fl. Batv. v. 7, t. 490, Fl. Dan. t. 99, Schk. Filic. t. 110. Cord. Hist. pl. crt. 170 b, f. 2 ex Trag., descr. in crt. 171 a, Matth. p. 923, Camer. Epit. p. 665. Lonier. Nat. h. p. 225 B, Lob. Obs. p. 475, f. 2, Icon. t. 815, f. 2. Dod. Pempt. p. 469, f. 1, Clus. Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 213, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 736-7, f. 1, in aliis exempl. p. 744-5, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 569, t. 2, f. 23, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1216 fig.

♁ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr. inter *San Jean pied de port* et *Sorrhuette*, die 17 Jun. 1841. Habeo a Deville ex *le Col de Cots*.

Quot mala nomina huic speciei inflicta! *Blechnum* apud Dioscoridem synonymon est *Pteridis*: *Spicant* e forma spicata frondium fertili-um super folia sterilia emergentium, poëtice dictum ab immodica similitudine: *Borealis* insuper nuncupata species in Corsica, in Calabria, in Lusitania, in Hispania, meridionali quoque, prosperam vitam degens. Auctor generis est Valer. Cordus, qui id *Struthiopteridem* nuncupavit « *quoniam aspectu ac crispo foliorum habitu struthionis... pennas imitatur* ». Et hoc est susceptum ab Hallero nomen, de quo usus est Willdenow pro aliena planta, quae *Struthiopteris germanica*, Neoteri-orum, omnium consensu.

Phyllitis Dioscr., Matth., Loniceri Cord., Gesn. Camer., Clus., G. Bauh.; *Scolopendrium* Theophr.? Brunf., Sw. Detuli jam *Scolopendrium* apud Dioscoridem *Asplenii* esse synonymon. Illud Theophrasti et Nicandri, non adumbratum, ceu dubium habemus; hoc certum esse *Phyllitidis* Dioscoridis synonymon putant alii. Certiorem nos sequimur auctoritatem. Affertur hic loci quidem *Lingua* Plinii, Nat. h. l. 24, c. 19, vel 108, sive *Lingulaca* Ejusd. l. 25, c. 11, vel 84, quam sententiam ego quoque collaudo prae illa Dalechampii, laudata a Desfontaines (in Plin. ed. Lemair. T. 7, p. 466) de intelligendo pro ea *Ranunculo longifolio* Lamk. (*Lingua L.*).

De genere cf. Rosen et Wahlenb. Gothl. Pl. rar. in Nov. Act. Upsal. T. 8 (1821) p. 257.

Phyllitis vulgaris Theophrasti? Dioscoridis, Plinii, Nicandri?) Camer. Hrt. med. p. 124, Clus.

Theophr. Hist. pl. l. 9, c. 19? Nicand. Ther. v. 694? Dioscr. l. 3, c. 111, Plin. s. c. *Scolopendrium officinarum* Sw. Syn. Filic., Koch p. 984, Sav. Bot. Etr. 3, p. 23, n. 745, DC. Dub. p. 540, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 18, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 155. S. officinar. et T. breve Bert. 11, ps. 82-4, ns. 1-2. S. officinar. La Peyr. Herbr., S. vulgare Sm., Newm.; *Scolopendria vulgaris* Trag., Symmons Syn. Fl. Brit. n. 1798, S. *Phyllitis* Roth Tent., *Phyllitis Scolopendrium* Nw. Br. Ferns ed. Engl. Bot. v. 16, n. 1150, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 1, t. 133, Moore Br. Ferns p. 169, t. 15, f. 1, 2. Sm. in Actis Acad. Taur. (1790-1) T. 5, p. 410, t. 9, f. 2, Hook. et Arn. Br. Fl. ed. 6, p. 574, t. 3, f. 3. Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 82-4 cum figrs., Bolt. Filic. p. 18, t. 11, Asa Grav Man. bot. North Amer. p. 593, t. 11 f. infr. extr., Schk. Filic. p. 83, f. a. Bull. Herb. Fr. t. 167, Sv. Bot. v. 2, t. 143, f. a. Fl. Batv. v. 11, t. 864, Sabb. Hri. Rom. T. 8, t. 96, Tournef. Inst. p. 244, t. 319 et t. 320, Sav.

Mat. med. p. 8, t. 25, Turp. Fl. med. T. 6, t. 319, Bergr. Phytanom. 2, p. 104 cum tab., Hayn. Term. bot. t. 63, f. 10 lus. daedaleus., Woodv. Hook. Med. Bot. V. 4, p. 799, t. 269, Plum. Filic. t. A, f. 4, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, t. 17 f. ult. Matth. p. 831, Camer. Epit. p. 579, Brunf. Herbr. 2, p. 44, Fuchs. Hist. st. p. 294, Trag. St. h. p. 549, Cord. Hist. pl. crt. 112 b, f. 2, Dorstn. Bot. crt. 264 A, Lonier. Natur. h. crt. 224 D, Clus. Hisp. p. 491-2 fig. et p. 493 et Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 213, f. 2 et 3, Dod. Pempt. p. 467, f. 1 et f. 2 var. palmat., Blackw. Herbr. t. 138, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1219, f. 1, 2, quae palmata eadem ac fig. Clus. 2. suscepta quoque a Lob. Ic. t. 805, f. 2, Obs. p. 469, f. 1, ubi f. 2 fingit stat. normal., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 557, t. 1, f. 1, 5, 9, 2, 8 vars., Pluk. Phytgr. t. 248, f. 1 et f. 2, Dond. Herbr. Vicent. (1491) c. 138, item Herbr. Magunt. 1481. Cod. Paris. ex Lenorm. fol. 59 a, Le Grand. Herb. etc. de Ras. Avic. etc. Paris 1520 vel prope, ed. Jean Petit crt. 100 a, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 2, l. 37, p. 756, v. 748, cum speciei lusibus in pag. inseq.

♂ Sporang. prom. Æstat Matur. Aug.-Nov.

Legi in Pyr. septr. med. ipsa urbe *Toulouse*, die 30 Oct. 1853; in Pyr. Atax. prope *Bugarach a la Roca Falconera*, die 12 Jun. 1852. Habui e ripa *Garumnae* contra *Toulouse* ab Arrondeau; e *Tarbes* et ex nemore *de Lespordère* a Deville. Observavi ad *St. Jean de Luz*, ad *Ascoitia*, in valle *d'Aspe* l. d. *Sansoné*, ad *Hauteville*, *St. Martyn*, *la Bastide* etc., circa *Olot*, alibique.

Aliquot pili straminei conspiciuntur etiam in frondis facie mediana, contra nervum validum dorsi, iis abunde tectum.

Primo oculorum ictu percipitur, *S. breve* Bert. s. c. et *Misc. Bot.* 18, p. 20, n. 5, t. 5, non aliud esse quam *Ph. vulgarem* nostram juniorem, vel aegre evolutam, quae vitae vicissitudo, pluribus nota, consideranda, sed extollenda non erat. Idem accidit de *Ph. Hemionitide*, sive *Scolopendrio sagittato* Auctor., de qua specie cfr. pauperiora individua figurata a Pena et Lob. Advrsr. p. 359, vel Lob. Ic. t. 806 f. inters., et Ovid. Montalb. Hrt. Botanogr. Icon. 2, p. 98, f. exter., vel ejusdem *Hemionitidem parvam* Ind. p. 45, Icon. 3, p. 143, nisi in hisce ipsis locis agitur de eadem *Ph. vulgari*, ad quam sententiam adducunt J. Bauhini observationes, l. c. *Calcifragam* Scribonii Larg. c. 150, (ed Par. 1528, fol. 17 a), quam iste eandem esse declarat ac *Scolopendrium* Graecor., hanc *Phyllitidem vulgarem* significare existimat Sprengel, Hist. r. hrb. p. 213; Fée illam ad *Asplenium Ceterach* afferre mallet. Res est nimii obscuri iudicii: dicam tamen, me existimare Scribonium Largum potius cum Dioscoride adstrictum fuisse.

Haec *Herba cerbona* ab Hispanis nuncupata, comprehenditur inter plantas, quas boni Aragonenses *Herma sangre* appellant, et quibus utuntur contra sanguinis impetus, ut isti dicunt, salutari quidem efficacitate: et credo; sunt generatim vinosi homines, qui sese diluunt.

Trichomanes N.; *Asplenium* Matth. 1560, *Asplenium* Neoterico.

Asplenium Dioscoridis non cadit in hoc genus, quale a Neotericis reformatum est. Aptior extitit *Trichomanes*, contra fas in genus exoticum translatum, cui opportune restituenda erit *Darea*, Petiv. Mus. p. 761 et Filic.?

Trichomanes lanceolatum (Rayi) N.

Ray Syn. ed. 2 (1696) p. 51, n. 11. *Asplenium lanceolatum* Huds. Angl., DC. Dub. p. 539, n. 2, Gren. Godr. Fr. 3, p. 635 (expunct. Dod. prolat. et var. b); Willk. Lang. Pr. n. 27. A. Boryanum Gratel. Fl. littor. Tarbell., ipso fatente Auctore, qui in Crypt. Tarbell. ex hoc var. b instituit *A. cuneatum* Schultz Flora (1846) n. 47, aut A. Billotii Schultz F. mox, ex Koch, nec abnuat Schultz Arch. Fl. Fr. Allmgn. p. 97. Engl. Bot. v. 4, n. 240. Newm. Brit. Ferns ed. 1, ps. 66-7 cum figs.

♂ Sporang. prom. Æstate Matur. Jul. Oct. Per regionem oceanicam rarissimum.

A. obovatum Viv. Cors. huc ceu varietatem relatum a Grenier, cum Godr. Fr., a Newm. Br. Ferns ed. 3, p. 219-20, a Willk. et Lang. l. c., a

Ad suum *A coriaceum* simpliciter adnotabat Pourret: « *Affinis A. marino L., sed quadruplo minus.* »

Specificam quoque Linnaei denominationem emendavi, ut iste emendavit *Crithmum marinum* Gesn. et Dod.; *Eryngium marinum* Matth., Dod., *Pisum marinum* Ray, aliaque plura: et ut olim correxit Gesnerus *Gnaphalium marinum* Vuoyssalii, Hrt. Germ. crt. 260 vers. (*G. legitimum* Clus.), quod *maritimum* potius nuncupari debere declaravit. Caeterum modum correctionis dederat jam G. Bauhinus, Pin. p. 358 b, n. 3 bis, ubi *Filicula maritima* nostra species nuncupatur, correcto Lobelio (in Obs. et Ic. cts.), qui stirpem *Chamaefilicem marinam* dixerat, nec non Gesneri laudatam emendationem suscipiens, in Pin. p. 263, n. 1.

Trichomanes viride (Thalii?) N.

Trich. candidum Thal. Sylv. Hercyn. p. 123? Asplenium viride Huds. Angl., Koch p. 982, n. 4, Bert. 11, p. 70, n. 6, DC. Dub. p. 540, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 24. A. virid. La Peyr. Herbr.; A. tenuifolium Pourr. Herbr. Matr.?, A. intermedium Presl. Delic., ex Neilr., A. Trichomanes ramosum L. Sp. ? conjicitur e J. Bauh. prolotione. Engl. Bot. v. 32, n. 2257, Bolt. Filic. p. 24, t. 14 et p. 25, f. 3 var. ramos.; Moore Br. Ferns p. 83, t. 13, f. 4, Newm. Br. Ferns ps. 80-1 cum figrs.; Sturm 2 Heft 1, Schk. Filic. t. 73, Schrank Fl. Monac. t. 16, Flor. Dan. t. 1289, Sv. Bot. v. 11, t. 774. J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 747 figr. supr., in aliis exemplrbs. p. 755, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 591, t. 3, f. 11, Tabern. Krtb. 2, p. 1187, f. 3, Icon. t. 802, f. 2. Haec icon tantum?

♂ Sporang. prom. Jun.-Aug. Matur. Aug. Sept. In editis, ad rupes potissimum.

Legi in Pyr. septr. aurigr. sub m.^o *Tarbason*, die 14 Aug. 1843. Habeo a Deville ex *le Ger de Troubat*.

Non omnino securus sum de Thalii loco: nec unicum tantum Tabernaemontani figuram ad nostram speciem adducendam esse reor. Sed Tabernaemontani figurae obscurae sunt et Thalii adumbratio inepta.

Trichomanes Callitriche (Theophrasti, Dioscoridis, Plinii, Nicandri) N.

Theophr. Hist. pl. l. 7, c. 13, Dioscor. l. 5, c. 135, Plin. Nat. h. l. 25, c. 11 vel 26 Nicand. Asplenium Trichomanes Huds., Wither., Koch p. 982, n. 3, Bert. 11, p. 67, n. 4, Sav. Bot. Etr. v. 3, p. 21, n. 742, DC. Dub. p. 548, n. 8, Willk. Lang. Pr. n. 22, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 57. Aspl. Trichom. La Peyr. Herbr.; A. trichomanoides Willd. Pr. Fl. Berol. n. 879 cum Reichard, A. anceps. Sol. Adiantum Trichomanes Thor. Chl. Land.; Aspl. alatum Dulc. T. crenata Gilib. Exerc. phyt. Engl. Bot. v. 8, n. 576, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 65, Bolt. Filic. p. 22, t. 13, Moore Br. Ferns p. 80, t. 13, f. 5, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 80-1 cum figrs.; Web. Mohr Handb. p. 40, t. 3, f. 3, Schk. Filic. t. 74, Fl. Dan. t. 119, Bull. Herb. Fr. t. 185, Sv. Bot. v. 2, t. 131, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ust. Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790) p. 6 tab., f. 5, Fl. Batv. v. 10, t. 779, Bergr. Phytomat. 2, p. 109 cum tab., Sabb. Hort. Rom. T. 8, t. 89, Sav. Mat. med. p. 8, t. 16, W., W., F., Nees ab Esenb. Pl. offic. t. 16 f. infr. extr., Woodv., Hook. Med. bot. V. 4, p. 801, t. 270, Zannich. Vnz. p. 263, t. 307, Tournf. Inst. r. hrb. p. 539, t. 315, f. A, B, C; Plum. Filic. t. B, f. 1, Hook., Grev. Ic. Fil. t. 195, Matth. p. 1202, Camer. Epit. p. 925, Fuchs. Hist. st. p. 796, Trag. St. h. p. 530, f. 1, Cord. Hist. pl. crt. 170 a fig. supr. et crt. 172 a (per err. 127) fig. superior eadem repetita et a Trag. suscepta, Egenolph. Herbr. imag. crt. 28 b f. infr. inter., Lonier. Nat. h. crt. 212 A, Lob. Obs. p. 471, f. 2, Icon. t. 809, f. 3, Dod. Pempt. p. 471, f. 1, Pluk. Almg. p. 9, Phytgr. t. 73, f. 6 var., Black. Herbr. t. 370, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 591, t. 3, f. 10, Sibb. Scot. ill. 2, p. 52, t. 3, f. 3 et f. 4 var., Herbr. Magunt. ed. 1484, c. 39.

♂ Sporang. prom. et matur. per totum ferme annum.

Legi in Pyr. Arag. edit. ad *Bucaruelo*, die 23 Sept. 1845. Habeo a Deville ex *Bayonne* et ex *le Ger de Troubat*.

Vidi in Pyr. septr. med. lusum illum, pinnulis eleganter incisus, figuratum a Tournefort, l. c., de quo haerebat Allioni, Fl. Pedm. 2, n. 2395, num pro varietate, num pro peculiari sumeretur specie. Dari in hac stirpe (et in superiore etiam) frondem ramosam primi agnoverunt Tabernaemontanus, J. Bauhinus, Lhwyd apud Rayum etc. Affinitas multa cum jam dicta specie omnibus patet; magna quoque est cum *Asplenio*, sive *Trich. melanocauli* N., cf. Willd. Sp. pl. Crypt. p. 332, n. 65, quae species Americae septentrionalis est incola: hanc stirpem quo cha-

ractere distingueret a *T. Callitriche* se nescire fatebatur Kunze, Acotyled. Afr. austr. etc. p. 35; item Lowe: « *It can be hardly doubted that this is the Asplenium anceps* » Soland. et Nob. in *Cambridg. Trans. and of the Icon. Filic.* t. 195, *Obs. on Holl List. Pl. Madeir.* in *Hook. Journ. of Botan.* P. 1 (1834), p. 24. Denique Hooker, *Fl. Bor. Amer.* 2, p. 262, n. 2, *Aspl. melanocaulon* Willd. et Pursh, ad *Trich. Callitrichem* ceu synonymon confirmavit, praeunte jam Beck. *Bot. Amer.* (1833) p. 581, n. 3, mox laudatus ab Asa Gray *Man. ed.* 5. p. 661, n. 3.

Callitriches nomen solemniter suo loco exponendum erat.

Trichomanes glandulosum N.

Asplenium glandulosum Loisel. *Notic.* (1810) p. 145, *Fl. Gall. ed.* 2, T. 2, p. 362, n. 4, *Nos Dodecanth.* p. 35. *A. Petrarchae* DC. *Fr. Suppl.* (1815), nec Guerin, ut declarat Benth. *Rapprt. Herbor. Pic. St. Loup in Amén. Acad. Soc. Hist. Nat. Montpellier* (1825 in 4.º) ps. 23-4, Bory Chaub. *Pélop.* n. 1629, Bert. 11, p. 69, n. 5, Willk. *Lang. Pr.* n. 23. *A. Vallis clausae* Requier apud Guér. *Vaucl. ed.* 2 (1813), p. 239. *Polypodium Petrarchae* Guér. *Vaucl. ed.* 1 (1804), p. 124. *A. pilosum* Guss. *Fl. Sic. Syn.* 2, P. 2, p. 661, n. 2. *A. Trichomanes* β DC. *Dub.* p. 540, n. 8, Gren. *Godr. Fr.* 3, p. 636. Saporta in *Bull. Soc. botq. Fr. T.* 14 (1867), p. 479-89, t. 4, *Moggr. Fl. Menton.* t. 49. Saport. de *Aspl. Petr.* (1867) cum tab.

♂ Sporang. prom. Vere et Æstate. Matur. Æst.-Oct. Per regionem mediterraneam cum *Olea* vel ad ejus limitem, solo calcareo, plerumque in rupium fissuris solo meridiano expositis vivit haec Filix, inter Europaeas e maxime meridionalibus.

Legi in Pyr. Navarr. supra *Liadena* ad *Liscar*, die 19 Maj. 1845; in Pyr. Arag. ad *Benavarre*, die 18 Maj. 1846. Observavi in *Sobrarbe*; ad *Orgañia*; supra *la Nouvelle*, ad *Sijejan*.

Crescit in caespitem densum; multis stipitibus emarcidis saepius onustum reperitur, facie peculiari gaudens. Superiori affine, sed ab hoc diversum stipitibus brevioribus, pinnisque alienae conformationis, quia pinnulae basi latiores sunt, inaequales, sub-deltaeidae, manifeste lobatae et per marginem lobato-crenatae, obliquae, molles, illarumque paria numero valde minora, 10-12, vix amplius, nec 20-30, quanta in *Trich. Callitriche* facile occurrunt: ad hoc addas vere conspicua differentia in ipsarum pinnularum venulis. Forma generalis frondium lanceolata, brevis et obtusa in nostro; lanceolata, oblonga et acuta in *T. Callitriche*. Systema venarum obscurum, dichotomum et frondes totae piloso-glandulosae, punctatae; hi pili glandulosi conspiciuntur etiam in stipitibus, quamvis in iis rariores reperiantur.

Miserum aut luxurians constans manet in forma sua; viventem interdum juxta *T. Callitrichem*, in hoc transire non vidi, nec cum eo confundi posse percepi, pace eorum qui tam late ac me in naturam non observarunt. Paucas, sed omnes ferme malas observationes ad hanc conversus speciem retulit Aunier, in illo suo *Voy. bot. Langd.* 1827 edito, ubi ausus est scribere: « *Je cueillis cette variété de l'Asplenium Trichomanes, qui sous la protection d'un beau nom, a été élevée à la dignité d'espèce.* » *Aun. l. c.* p. 6. Item male pulcrum speciem dijudicaverunt Le Maout et Decaisn. *Fl. Jard. ch.* p. 841.

Aspl. Trichomanes β Bory Chaub. *Morée* n. 1337 videtur lusus *T. Callitrichis*, *T. glanduloso* propinquior.

Suspicabatur Gussone, l. c. p. 662, *Paronychia plantae simil. filicul.*, *Lotum odorat. olent.* Cupan. *Panph. Sicul.* 1, t. 148, *Rafin. t.* 45, f. 2, hanc filicem, nec *Cheilanthem odoram*, cui speciei tamen ille quidem adduxit forte referre. Quis hanc solvet controversiam?

Suscepit Bertoloni, in Flor. Ital., emendationem meam in Gussone, sed, ad extremum usque operis sui, *Dodecantheam* meam pudens vel iratus conticuit. Figurae Plukenetii et Tournefortii (hujus f. 1 C) a Bory s. c. laudatae, ad superiorem potius speciem, cujus varietates fingunt, mihi relinquendae videntur.

In errorem lapsus sum dum scripsi in *Dodecanthea* mea, s. c., *Lumbier* situm esse in occidentali parte Europae, dantem aquas mari Oceano. Reapse *T. glandulosum* inter species stricte mediterraneas censendum est.

Trichomanes Ruta muraria (Herbariorum et vulgi) N.

Dond. Herbr. Vicent. ed. 1491, c. 39. Asplenium Ruta muraria L. Sp., Koch p. 983, n. 7, Bert. 11, p. 71, n. 7. Sav. Bot. Etr. 3, p. 22, n. 743, DC. Dub. p. 539, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 29. Aspl. Rut. mur. La Peyr. Herbr.; item Bergeret infr. citat., cum ejusdem Aspl. Salvia vitae; A. multicaule Presl, ex Neilr.; A. murale Salisb.. Gray, A. murarium Dulc., Amesium Ruta muraria Newm. Br. Ferns ed. 2 et 3. Engl. Bot. v. 3, n. 150, Bolt. Filic. p. 28, t. 16, Moore Br. Ferns p. 78, t. 13, f. 1, Newm. Br. Ferns p. 70-1 a, cum fig. supra in p. 71, Berger. Phytonomat. 2, p. 111 cum tab. offerente fol. rhomboidal. sub integr.; et p. 113 cum tab. offer. commun. stat. sub nomine A. Salvia vitae. Schk. Filic. t. 8 b, Flor. Dan. t. 190, Fl. Batv. v. 1, t. 60, Bisch. Handb. t. 49, f. 2286-90, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ustr. Bot. Mag. T. 3. P. 3 (1790) p. 8 tab. fig. 9, Sv. Bot. v. 5, t. 306, Bull. Herb. Fr. t. 95. W., W., F., Nees ab Esenb. Pl. offic. t. 16 f. supr., Presl Asplen. p. 9, t. 2, Plum. Filic. t. A, f. 2, Zannich. Venz. p. 229, t. 302, Sabb. Hrt. Rom. T. 8. t. 92, Tourn. Inst. r. hrb. t. 317 superne. Matth. p. 1041, Camer. Epit. p. 785, Brunf. Herbr. 1, p. 219, Egenolph. Herbr. imag. crt. 21 a fig. supr. extr., Dorsten. Bot. crt. 61 D, Lonier. Nat. h. crt. 221 B. f. 2, Fuchs. Hist. st. p. 730, Trag. St. h. p. 530 f. infr., Cord. Hist. pl. crt. 170 a fig. infr. et crt. 172 (p. err. 127) f. infer. ead., a Trago, Lob. Obs. p. 472, f. 1, Dod. Pempt. p. 470, Icon. t. 811, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1184, f. 2, Icon. t. 796, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1213, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 745 (cum n. 737) fig., in aliis exemplrbs. p. 753, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 585, t. 5, f. 22, Pluk. Almg. p. 10, Phytgr. t. 3, f. 3 var. pinnuls. tenuiorib. ex Sm.

♂ Sporang. prom. Maj. et per Æstatem. Matur. Æstat. Nov.

Legi in Pyr. Catal. supra *Camprodon*, ad rupes calcareas *de Roca bruna*, die 23 Jul. 1846. Habeo a Deville ex *Heche* prope *Arrens*.

Suspocabatur Paulet, in Stack Illustr. Theophr. p. 44, huc spectare *Epipetron* Theophr. Hist. pl. l. 7, c. 8, quod alii *Epimetron* scribunt.

Trichomanes Breynii! N.

Breyn. Cent. 1 (1678), p. 189, t. 97 (plant. detect. ann. 1664). Asplenium Breynii Retz (1769) testibus Fries et Koch; Syn. ed. 2, p. 983, n. 5. A. germanicum Weiss. Pl. crypt. Goetting. (1779) p. 299, Bert. 11, p. 73, n. 8, DC. Dub. p. 540, n. 9. A. alternifolium Wulf. apud Jacq. Miscell. A. 2 (1781), Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 362, n. 3. Aspl. germanicum La Peyr. Herbr.; A. Ruta muraria b Newm. Br. Ferns ed. 1; Amesium germanicum Newm. Br. Ferns ed. 2. A. fissum Kit., Sadl.? Engl. Bot. v. 32, n. 2258, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 64, Moore Br. Ferns p. 72, t. 13, f. 3, Newm. Br. Ferns ed. 1, p. 71-2 cum figr. infr. in p. 71, Wulf. apud Jacq. Misc. 2, p. 51, n. 17, t. 5, f. 2, Sv. Bot. v. 8, t. 534, f. 2, Sturm 2, Heft 5, Schk. Filic. t. 81, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Uster Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 6 tab., fig. 6. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 585, t. 5, f. 4, n. 25, citat. a Retz et Willd., repudiata (cur?) a Sm.

♂ Sporang. prom. Jun. et per Æstatem. Matur. Æstat. in Oct. In montanis Pyr. medior., oriental., praesertim septentrionalium.

Legi in Pyr. septr. aurigr. sub *le Pont de Perles*, die 21 Jul. 1840; in Pyr. or. sub *Prats de Mollo* l. d. *le Bauze de l'ase*, die 6 Jul. ejusdem anni.

Lineae sporangiorum longiores quam in superiore specie et magis confluentes. Reperii in rupibus schistosis et graniticis; in calcareis non animadverti: in istis stirpem se vidisse asserit Jacquin: « *Inveni in Austria circa Glocknitz in rupibus calcareis.* » l. c. p. 53 in Not. (??).

Oppugnante Linnaeo a *Ruta muraria* non sejunxit Jacquin, sejunxit Wulfen et cum eo maxima validiorque Botanicarum cohors. Fluctuarunt num recte a superiore sejungeretur, Pollin. Fl. Ver. 3, n. 2051, p. 287, ab insequente alii; cum illo comprehendit Newman l. c. ed. 1, ad potiore sententiam reversus in aliis editionibus. De speciei legi-

timitate minime ego dubito, ex quo, attente et late stirpe observata, non transitum ad *Rutam murariam*, non intermedios status unquam deprehendi. Schkuhr seorsim donat iconem bonam nostrae speciei, sed in l. c. tab. 80 *b* plures delineantur formae *T. Rutae murariae*, per quas transitum ad *T. Breynii* ipsum significare voluisse dubitabere: cf. etiam Roth Fl. Germ. Tent. V. 4, p. 54. *In*, etc. ubi adnotatur intermedia planta, nisi de ibrida agebatur.

Ego vero *T. Breynii* majore affinitate devinctum video cum *T. petraeo*, insequente, cum quo saepe mixtim crescere viderunt Jacquin, Retz, Host, Hooker, Arnott. Bory St. Vinc., *Voy. souterr.* p. 271, suspicatus est, hybridam esse stirpem e modo commemoratis speciebus exortam, quod inaniter dictum puto, *T. Breynii* saepissime solo invento, longe a putatis parentibus, a Bory declaratis. Nihilominus, defectu observationum feliciorum, sententiam suam non dimisit Bory, *Compt. Rend. Acad. Sc. T. 5* (1837), p. 125, utpote qui dari inter *Filices* hybridas proles magis atque magis aperte sustinuit. Misit enim ei Prof. Martens plantam hybridam inter *Acrostichum Calomelanum* et *Gymnogrammam chrysophyllum*, quam ille *Gymnogrammam Martensii* nuncupavit: eandem, non ex horto, sed vere spontaneam ex *la Guadalupe* observatam et missam dicit a D.^{re} Herminier. Et putat Bory *Gymnogr. sulphuream* Auctor. alteram esse hybridam *Filicem*, cujus tamen parentes non declarantur.

Apparuit illud *A. Heufleri* Reichardt., hybridum existimatum inter *T. Breynii* et *T. Callitrichen*. An sub eo injiciendum *Scolopendrium alternifolium* β Roth, Tent. Fl. Germ. V. 4, p. 54?

Aliam *Filicem* hybridam, *Aspidium spinuloso cristatum*, describit Lasch, *Bot. Zeitng.* (1856) n. 25, col. 433-6, cf. *Bull. Soc. botq. Fr. T. 3* (1856), ps. 726-7. Altera *Filix* hybrida dicitur *Scolopendrium hybridum* Milde e *Phyllitide vulgari* et *Asplenio Ceterach* orta: cf. Timbal quoque in historia *Polypodii vulgari*. Nec ego suspicione careo *Asplen. Matthioli* et *brachyphyllum* Gasparrinii non ita legitimas esse plantas, ut eas existimarunt Gasparrini, Tineo, Gussone. Item *T. Breynii* ad *Vire* collectum, Boryano modo, hybrida suspicabatur a Brébiss. *Norm. ed. 4*, p. 394, n. 6.

Opportune huc evocantur observationes editae a Milde de *Asplenio adulterino*, quas cf. in *Actis Soc. Silesiac. de Nation. cultur. ann. 1868*, ps. 71-89 vel in *Bot. Zeitng.* (Mart. 1868); quibus attexendae sunt aliae in *Gymnogrammis* potissimum institutae a Stelzner, vid. *Bull. Congr. bot. hort. Amsterd.* (1866) p. 430-3, vel ex Martens relatae a White, *Soc. bot. Lond.* ps. 55-7; aliasque de quibus disseruit Sadebeck (*Berol. 1872*).

Addamus nostram plantam ab aliis hybridam dijudicatam inter *T. Callitrichem* et *T. petraeum*, cf. Crépin *Man. Fl. Belgiq.* (1866) p. 364 *Obs.*, Le Grand in *Bull. Soc. botq. Fr. T. 16* (1869), p. 61; a quibus magis adhuc abhorremus. Dari hybridas in *Muscis* quoque sermocinatus est Philibert.

Placuit suscepta denominatio: sed non percipio quo fundamento Retzii nomen anni 1769 sustinet Fries, *Herbr. norm. fasc. 9*, n. 100 et ex eo Koch, Grenier; nam speciem ab eo evulgatam noscimus in *Obs. fasc. 1*, ann. 1779, p. 32, n. 111, ubi ipse Weissium acclamat, qui citatum opus anno 1770 edidit, infausto nomine, ita ut recte ob-

servaverit Smith: « *The nomenclature of this species.... evinces the folly of specific names taken from any particular country.* » *Engl. Fl.* ed. 2, T. 4, p. 296. Nec est correcta subsequa *alternifolii* denominatio.

Trichomanes petraeum (Tragi) N.

Trag. St. h. p. 537. *Asplenium septentrionale* Hull. Br. Flor. ed. 1 (1799), p. 241; Sw. Syn. Filic. (1806) p. 75, quem communiter in capite citant; Koch p. 983, n. 9, Bert. 11, p. 65, n. 1, Sav. Bot. Etr. 3, p. 21, n. 741, DC. Dub. p. 540, n. 10, Willk. Lang. Pr. n. 28. *Aspl. septentr.* La Peyr. Herbr.; *Aerostichum laciniatum* Gilibrt. Exerc. phytol. p. 555, n. 8. *Amasium septentrionale* Newm. Br. Ferns ed. 2, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 57. *Engl. Bot.* v. 15, n. 1017, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 64, Berger. *Phytonomat.* 2, p. 33 cum tab.; Hoffm. (Gr. Fr.) apud Roem. et Ust. Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 5 tabul. fig. 4, Schub. Icons. t. 51, t. 13, Bolt. Filic. p. 12, t. 8, Moore Br. Ferns p. 79, t. 12, f. 3, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 73-4 cum figrs., Sturm 2, Heft 5, Schk. Filic. t. 65, Fl. Dan. t. 60, Sv. Bot. v. 8, t. 534, f. 1, Lonier. Nat. h. crt. 222 C, Pen. Lob. Advrsr. p. 17 f. infr., Lob. Icon. t. 47, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1113, f. 1, Icon. t. 736, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 747 f. infr., in aliis exemplrb. p. 755 f. infr., Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1226, f. 1, Ger. J. Emac. p. 1561, f. 2, n. 8.

♂ Sporang. prom. Jun. et per Æstat. Matur. Jul.-Oct.

Legi in Pyr. Catal. ad *Canprodon*, die 22 Jul. 1846. Habeo a Deville ex *Areign (Azun)*.

Vidi quoque in *Monseny*.

Nostrae postremae species, adeo inter se affines, longe deducuntur a Sprengel, Syst. Veg. 4, ns. 16, 92, 116.

Athyrium (Roth, DC., Moore, Newm. ed. 3) Asa Gray.

Athyrium officinale (Theophrasti, Dioscoridis, Plinii) Nob.

Theophr. l. 9, c. 20, Dioscor. l. 4, c. 184; Plin. Nat. h. l. 27, c. 9, v. 55, iste ab Hallero excluditur. *A. Filix foemina* Roth vix. DC. Fr. Newm. Br. Ferns ed. 3, p. 207-8, Bert. 11, c. 80, DC. Dub. p. 539 (excl. Pluk. prolat.). *Asplenium Filix foemina* Bernh., Koch p. 981, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 31, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 56. *Aspidium Filix foemina* Sw., Sav. Bot. Etr. 3, p. 18, n. 737, Kunth Fl. Ber. ed. 2, T. 2, p. 418, *Aspid. Fil. foem.* La Peyr. Herbr. et *A. cristatum* La Peyr. Herbr.; *Polypodium Filix foemina* et *P. molle* var. Pourr. Herbr. Matr.; *Asplen. Athyrium* Schk.; *Aspid. asplenioides* Sw., *A. angustum* Sw., ex Hook. Fl. Bor. Amer. et Asa Gray Man.; *Aspid. acrostichoideum* Bory St. Vinc. apud Mért. Fl. Par., ex Coss. Germ. Par., qui speciem *Cystopterid. Filic. foeminam* dicunt; *Athyr. cyclosorum* Rupr. Crypt. Russ., ex Maximow. Amur.; *Ath. trifidum* et *A. mollissimum* Baumgrt. Trans., ex Neilr.; *Tectaria Filix foemina* Cav. Prael. n. 619; *Ath. fimbriatum* Dulc., *Asplenium fimbriatum* St. Lager.; *Polypodium Leseblüi* Mér., ex Bréb. *Engl. Bot.* v. 21, n. 1459 et v. 31, n. 2199 *irriguum*, Bolt. Filic. p. 46, t. 25, Moore Br. Ferns. p. 87, t. 11, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 62-5 cum figrs., Schk. Filic. t. 58, 59, Fl. Dan. t. 2436, Web. et Mohr. Filic. p. 36, t. 2, f. 7, Fl. Batv. v. 12, t. 918, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ust. Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 10, tab. f. 10, 12, 13, Bernh. apud Schrad. New Journ. bot. P. 2 (1806), p. 27, t. 2, f. 7, Tenor. Alt. Inst. incoragg. Napol. V. 5, p. 158, t. 3, f. B et Tenor. Mem. Spec. nuov. Felc. p. 13, t. 1, f. 2 *rhizom.* Plum. Filic. t. B. f. 2, Sturm 2, Heft 1 dent., Vaill. Bot. Par. p. 53, t. 9, f. 3 et a, Turp. Fl. med. T. 3, t. 168, Duv. Jouv. l. c. t. 1, f. 1, Tabern. Krtb. 2, p. 1182, f. 1, Icon. t. 793, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 730, f. 2, in aliis exempl. p. 738, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 579, t. 3, f. 8, Pluk. Phytgr. t. 180, f. 4, Egenolph. Herbr. imag. crt. 31 fig. extr., Muntng. Phytgr. f. 84 videtur.

♂ Sporang. prom. Jun. in Æstat. Matur. Jul.-Oct.

Legi in Pyr. Catal. ad *Camprodon*, die 21 Jul. 1846. Habeo a Deville e *Rebiscloü*.

Athyrium acrostichoideum Bory apud Mer. *Fl. Par.* ed. 4, V. 1, p. 471, n. 2, est varietas *pumila*, forte *Ath. depauperatum* Schum., ex Kickx Crypt. Flandr. Pari modo varietatem speciei nostrae existimaverat Boreau *Fl. centr. Fr.* ed 1 (1840), p. 557, n. 1602, quem postea sententiam mutavisse vereor. Haec eadem varietas, prius fuerat *Polypodium Leseblüi* Mer. *Par.* ed. 2, *Aspid. scorpioideum* Bory ad amicos, *Athyrium? scorpioideum* Chovin *Fougères Calvads.*, iste in *Mém. Soc. Linn. Calvad.* (1825), p. 402, n. 12.

Filix mas Dod. Pempt. p. 462, f. 1, a quibusdam, a Courtois, D'Avoine et Morren etiam, trahitur ad *Lastraem Filicem marem*: alii

Athyr. Filicem foeminam ipsam fingere contendunt: hisce potius favorem, nisi prudentius actum esse ducerem ab iis, qui, cum Hallero, hanc incertam figuram pro neutra planta adhibuerunt.

Athyrium fontanum (Gesneri) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. aen. 18, f. 155. A. Halleri Roth Tent. Fl. Germ. V. 4 (T. 3, P. 1), p. 60, n. 2, Babingt. Man. Br. bot. ed. 3, p. 417. *Asplenium fontanum* R. Br., Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 448, n. 10, Bert. 11, p. 77, n. 11, Willk. Lang. Pr. n. 25. *Aspl. Halleri* DC. Fr. 5, Koch p. 982, n. 2, DC. Dub. p. 539, n. 1. *Aspidium Halleri* Willd., Sav. Bot. Etr. 3, p. 18, n. 736. *Asp. fontan.* et *A. Halleri* Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 365, ns. 4, 5. *Asp. font.* et *A. Haller.* La Peyr. Herbr.; *Polypodium fontanum* Pourr. Herbr. Matr.; *Filicula fontana* Tabern.; *Aspl. spinulosum* Dulc. Engl. Bot. v. 29, n. 2024, Moore Br. Ferns p. 69, t. 13, f. 2, Bolt. Filic. p. 38, t. 21, Newm. Br. Ferns ed. 1 (introduc.) p. 4 cum tab., Schk. Filic. t. 53. Tabern. Krtb. 2, p. 1181, f. 3, Icon. t. 792, f. 2, Pen. Lob. Advrsr. p. 361 cum ic.; Lob. Ic. t. 810, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1228 f. infr. mal., Pluk. Phytgr. t. 89, f. 3, Barr. Icon. t. 432, f. 1.

♂ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Aug. Sept. In montanis, editis potissimum.

Legi in Pyr. or. Valle de Llo, die 21 Aug. 1836; ad *Prats de Mollo*, unde a Massot quoque obtinui, die 22 Jun. 1840; in Pyr. Catal. marit. inter *Llansa* et *Culera* ad scopula maritima, die 8 Sept. 1860. Habeo a Deville e *Tucoy*, e Valle d'*Estoubé*, de *Louron* ad *le Lac de Pouchergues*.

Forma ad *Llansa* lecta respondet proprius *A. fontano* Auctor.; altera e montibus eruta strictius ad *A. Halleri* adjungitur. Pauci hodie hasce amplectuntur distinctiones.

Cystopteris Bernhrd.

Cystopteris polymorpha (Gesneri) N.

Gesn. Hrt. Germ. crt. 292 vers. *Clarostychos?* e Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. aen. 18, f. 157. *C. fragilis* Bernh., Bernouilli Gefaess-Kryptog. Schweiz. p. 42, n. 1, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. Fl. Tr. Allagn. p. 246, Willk. Lang. Pr. n. 32. *C. fragil.* et *C. regia* Presl. Koch p. 980, ns. 1, 2. *Cyathea fragilis* Sm. Br. et *C. alpina* Bert. Apuan. Mant., Fl. Ital. 11, ps. 102-6, ns. 1, 2. *Aspidium fragile* Schk., Poll. Fl. Ver. 3, n. 2047, Savi Bot. Etr. 3, p. 19, n. 739. *Asp. fragil.* et *A. regium* Sw. et *A. alpinum* Sw., DC. Dub. p. 539, ns. 1, 2, 3. *Asp. fragile* La Peyr. Herbr., cum *A. rhaetico*, *A. alpino* et *A. dentato* La Peyr. Herbr.; *Asp. regium* et *A. fragile* Ramnd. Pic du midi ns. 60, 61; *Polypodium fragile*, *P. regium* et *P. rhaeticum* Pourr. Herbr. Matr.; *P. polymorphum* Vill. Dauph., *Cyst. dentata* Hook. Br. Fl., *C. fragilis* et *C. alpina* [Ejusd.]; *C. Tasmanica* Hook. Gen. Sp. Filic., ex Hook. fil. Tasm.; *Asp. tenue* Willd. (seu Sw.), ex Hook. Fl. Bor. Amer., Asa Gray et ex Torrey Expl. Surv.; *A. angustatum* Host A, (ex *Cyst. angustata* Sm.), ead. form. ac *Polypod. ilvense* Ray; *Woodsia ilvensis* Baer., ex Trautvett.; *Cyste fragilis* Dulc.; *Trichomane di foglie intagliate* Campi Spicileg. p. 33? Engl. Bot. Suppl. v. 2, n. 2790 et Engl. Bot. v. 23, n. 1587 et 1588 dent. et v. 3, n. 163 incis. vel reg., Bolt. Filic. p. 50, t. 27 et t. 46 et p. 80, t. 45, Lowe Ferns 7, t. 31, 32 et 30; Moore Brit. Ferns p. 104, t. 104, t. 10, f. 2 et f. 1. Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 31-6 cum figrs.; Dicks. Crypt. fasc. 3, t. 7, Sturm 2, Heft 11) Duv. Jouv. s. c. t. 5, f. 24. Bernh. apud Schrad. Neu. Journ. Bot. P. 2 (1806), p. 26, t. 2, f. 9, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ust. Bot. Mag. T. 3. P. 3 (1970) p. 11 tabul. fig. 14 a, b, c, d, Jacq. Icon. rar. 3, t. 642, Vill. Dauph. 3, p. 846, n. 12, t. 53, f. D. C. A, Fl. Dan. t. 401, Schk. Filic. t. 54-5-6 et t. 62 a, b, Hayn. Tern. bot. t. 55, f. 15, Icon. Fl. Carn. ed. 2, T. 2, p. 298, t. 62 mal.; Seg. Pl. Ver. Suppl. p. 54, ns. 1, 2, t. 1, f. 2 et f. 3, Vaill. Bot. Par. p. 52, n. 2, t. 9, f. 1?, Bisch. Handb. t. 51, f. 2358 et t. 51, f. 2382, Fl. Batv. v. 14, t. 1099, Clus. Pann. A. p. 705, 706 fig. et Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 212, f. 2; Dod. Pempt. p. 465 fig. judic. Kickx. Brux. et Court. in Dod. Comm. 2, Pon. Monte Bald. p. 224, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 735, in aliis explrbs. p. 743 fig., Pluk. Phytgr. t. 180, f. 5, Barr. Icon. t. 432, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 581, t. 4, f. 28, Lob. Ic. t. 810, f. 2, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1227 f. infr.

♂ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Aug. Sept. In montanis, potius editis.

Legi in Pyr. septr. aurigr. ad *Donezan*, m.^e *la Maura* et *au Spinetz*, diebus 14 et 17 Aug. 1843; in Pyr. septr. med. Valle de *Aran*, contra *Gards*, die 29 Aug. 1861. Habeo a Deville e *Cauterets*.

Varietatem crispata veluti portentum praedicavit Lacroix, in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 2 (1855) p. 459, qui *au Col de Tortes* illam reperiebat: *Cyst. retusa* Decaisn. cum Jacquem. Pl. rars. Ind. or. p. 176, t. 177, adeo facie plantae nostrae similis est, ut vix ceu distinctam speciem eam intuearis.

Cystopteris montana (Rayi) Bernhr., Link.

Ray Syn. Stirp. Brit. ed. 1 (1690), p. 27 Filix etc. Tournf. Schol. Bot. ed. a Sher. p. 3, lin. 4. Hook. et Arn. Br. Fl. ed. 8, p. 588, n. 3, Koch p. 981, n. 3, Bernouilli Gefäss-Kryptog. Schweiz. p. 45, n. 2, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. Fl. Fr. Allmgn. p. 246, Willk. Lang. Pr. n. 33. Cyathea montana Roth Germ., Bert. 11, p. 107, n. 3. Aspidium montanum Sw., Willd. Sp. pl. Crypt. p. 286, n. 147, Sav. Bot. Etr. 3, p. 20, n. 740, DC. Dub. p. 539, n. 4. Polypodium montanum Willd. Fl. Ber. Pr. n. 883. Asp. montan. La Peyr. Herbr.; Polypod. n. 1710, Hall. Helv. dempt. prol. J. Bauh., ex Bernouill.; Cyste montana Dulc. Vill. Fl. Dauph. 3, p. 851, n. 17, t. 53, Moore Br. Ferns p. 109, t. 14, f. 2, Newm. Br. Ferns d. 3, p. 97 fig., ex Bert., Sv. Bot. v. 10, t. 666, Fl. Dan. t. 2250, Hayn. Term. bot. t. 53, f. 1, Duv. Jouv. s. c. t. 5, f. 25, Schk. Filic. t. 63. Pluk. Phytgr. t. 89, f. 4.

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Aug. Sept. In Pyr. med. septr. editioribus.

Habui e *St. Bertrand* ad *Gavarnie* a *Bordère*; ex *le Port de la Caneau* a *Deville*. Ex m.^o *Gourzy*, supra *les Eaux Bonnes* mihi demonstrata fuit a *Gaston-Sacaze*; supra *le Lac de Gaube* vidit *Deruelle* (cf. *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 16, p. XXVII); in *Valle de Aran* *Iserne*. *Vivere etiam au Pic de Ger* et in *nemore de Balour* declaratum mihi fuit a *Gaston-Sacaze*, in litteris datis die 5 Dec. 1853. Nec species *Ramondio* delituit, neque *Timbalio au Laurenti*. Exoptata planta me fugit.

Bonam *Plukenetii* figuram ad superiorem speciem citaverat *Willdenow*: ad suum *Aspidium dumetorum* laudavit *Sm. Engl. Fl.* 4, ed. 2, p. 281, n. 11, exceptitque ad *Lastr. dilatata* *Bertoloni*.

Lastraea Presl, Newm., Moore, Babington. *Aspidium* Neoteric. de *Floris europaeis* potissimum. *Aspidium*, quod clypeum sonat, reperitur inter synonyma *Alysi* apud *Dioscr.* l. 3, c. 95, quod *Farsetiae* speciem significare praestantissimi botanici existimarunt (cf. p. 1966), siliculae forma potissimum spectata. Paulo infra idem *Dioscorides* eandem vocem reposit ad *Atractylidem* *Ibid.* c. 97, quae *Cnicus sylvestris* antiquorum *Atractylis lutea* *G. Bauh. et Fl. Pyr.* p. 866, in qua specie aliquam clypei formam vix invenies, nisi inspiciendo disci epigyni figuram, quam a *Patre Dioscoride*, vel ab antiquioribus botanicis consideratam fuisse, pauci sibi persuadent. Verum enimvero, nomen a *Dioscoride* adeo vage et remotum, ad nostras species exportatum invite tulissem, ni aliud jam confectum reperiissem; quamvis illius significatio, spectata nostrarum specierum forma indusii, nihil repugnantiae oculis objiceret, tametsi optior videatur pro *Filicum* speciebus exotis, quae peculiarem constituunt genus apud *Presl, Newman*.

Lastraea palustris (Penae et Lobelii) N.

Pen. Lob. Adversr. p. 363. L. Thelypteris Presl, Babing. Man. Br. bot. ed. 3, p. 409. *Aspidium Thelypteris* Willd., Sav. Bot. Etr. v. 3, p. 15, n. 731, Bert. 11, p. 52, n. 3. *Polystichum Thelypteris* Roth, Koch p. 977, n. 1, DC. Dub. p. 538, n. 2, Willk. Lang. Pr. n. 34. *Polypodium Thelypter.* Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 154. *Aspid. Thelyptr. et Polypodium Phegopteris* *La Peyr. Herbr.*; *Asp. parasiticum* *Link En. et Asp. squamulosum* *Kaulf. ex Schlecht., Spreng. et Kunze Acotyl. Afr.* austr. n. 100; *Asp. thelypteroides* *Sw. et A. noveboracense* *Sw., ex Hook. Fl. Bor. Amer.*; *Lastraea gracilescens* *Hook. in Kew Journ. bot., ex Benth. Hongkong*; *Nephrodium Thelypteris* *Stremp. Filic. Berol., Coss. Germ. Fl. Par.*; *Thelypteris palustris* *Schott*; *Hemestheum Thelypteris* *New. Br. Ferns* ed. 2 et 3; *Polystichum convolutum* *Dulac. Engl. Bot. v. 15, n. 1018, Bolt. Filic. p. 78, ts. 43, 44, Moore Br. Ferns p. 136, t. 6, f. 1, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 4c-6 cum figrs., Flor. Dan. t. 469, Sturm 2, Heft 1, Schk. Filic. t. 52 et t. 46, Fl. Batv. v. 11, t. 873, Schmid. cum Keller Icon. pl. et anal. part. etc. (1762) p. 45, t. 11, f. 1, 2, 3 et t. 13, f. 4, 5, 6-12-13-22 cum mirab. organ. reprod. anal.; *Zannich. Venz. p. 102, t. 54, Bisch. Handb. t. 51, f. 2368, Schlecht. Animad. p. 23, t. 11. Lob. Icon. t. 815, f. 1, J. Ger. Emac. p. 1135, f. 1, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 731, f. 1, in aliis exemplrbs. p. 739, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 580, t. 4, f. 17.**

♂ Sporang. prom. Jul.-Sept. Matur. Autumno.

Legi in Pyr. septr. med. contra *Toulouse* ad *Blagnac*, die 8 Oct. 1852.

Thelypteris Theophrasti, Dioscoridis, Plinii etiam plurimum iudicio, ad *Athyrium Filicem foeminam* decernitur. Dispari sententia, Cordus, Ruppilius, Sibthorp, Fée, Fraas, viderunt eam in *Pteride aquilina*. Dubia de Plinii *Thelypteride* (Nat. h. l. 27, c. 55, v. 9) movit Haller Hist. st. Helv. T. 3, p. 7 Not. a.

***Lastraea montana* (Doody, Ray) Newm. Brit. Ferns ed. 3, p. 410.**

Dood. apud Ray Syn. stirp. Brit. ed. 2 Append. (1696) p. 341, ut iam declaravit Pluken. Amalth. (1705) p. 91. *Lastr. Oreopteris* Presl, Babingt. Man. Br. bot. ed. 3, p. 410. *Aspidium Oreopteris* Willd., Sav. Bot. Etr. 3, p. 14, n. 730, Bert. 11, p. 51, n. 2. *Polystichum Oreopteris* DC. Fr., Koch p. 978, n. 2, DC. Dub. p. 538, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 35, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 55. *Polypodium pubescens?* Pourr. Herbr. Matr. ? *Aspid. montanum* Aschers., non Sw.; *Hemestheum montanum* Newm. Br. Ferns ed. 2, *Tectaria pterioides* Lagsc., *Polystich. glandulosum* Dulc. Engl. Bot. v. 15, n. 1019, Bolt. Filic. p. 40, t. 22, f. 1, 2, Moore Br. Ferns p. 131, t. 7, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 47-9 cum figs.; Schk. Filic. t. 35, 36, Flor. Dan. t. 1121, Mapp. Pl. Als. p. 107 cum fig. n. VII.

♂ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Aug. Sept. Per regionem oceanicam obvia venit.

Legi in Pyr. Cantabr. supra *St. Jean de Luz* l. d. *Fagos* vel *Burdinguetà*, die 13 Sept. 1841; et sub *le Col d'Ispeghuy*, die 29 Jun. 1841. Observavi ad *Verra*, *Vergara*, *Roncesvalles*; e Pyr. septr. med. e *Biacalu (Azun)* habeo a Deville, vidique ego ad *Astè* et in Pyr. aurigs. ad *Ustou*: *Timbal au Massif d'Arbas*.

Lastraea officinalis* (Theophrasti, Dioscoridis, Plinii?) Presl *Pterid.

Theophr. Hist. pl. l. 9 c. Dioscr. l. 4, c. 183, Plin. Nat. h. l. 25, c. 9 vel 55? Galen. Simpl. med. l. 8. *Lastr. Filix mas* Presl, Babingt. Man. Brit. bot. ed. 5, p. 423, n. 3. *Aspidium Filix mas* Sw., Sav. Bot. Etr. 3, p. 17, n. 734, Bert. 11, p. 56, n. 6. *Polystichum Filix mas* Roth, Koch p. 978, n. 3, DC. Dub. p. 538, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 36, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 53. *Aspid. Fil. mas* La Peyr. Herbr. et *Asp. Oreopteris* La Peyr. Herbr.; *Asp. cristatum* Sow., Polst., obtusum Dulac. Engl. Bot., non Sm., ex Sm. et Hook.; *Asp. erosum* Schk. Filic. ? ex Bromf. Vect., hoc addito *Asp. depasto* Schk. Filic. tbs. 45, 51 ex Bernouill. Gefäss-Krypt. Schwz.; *Asp. affine* Fisch. Mey. an var. ? ex Ledeb. et Neitr.; *Nephrodium Filix mas* Stremp Filic. Berol., Coss. Germ. Par.; *Lophodium Filix mas* Newm. Br. Ferns ed. 2; *Polystichum obtusum* Dulc., *Tectaria Filix mas* Cav. Prael. n. 618. Engl. Bot. v. 21, n. 1458 et v. 28, n. 1949 cristat., Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 119, Bolt. Filic. p. 44, t. 24, Moore Br. Ferns p. 126, t. 8, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 50-2 cum figs., Sv. Bot. v. 1, t. 51, Schk. Filic. t. 44 et 45 et 51; Fl. Batv. v. 2, t. 120, Bull. Herb. Fr. t. 183, Turp. Fl. med. T. 3, t. 167, Tenr. Nuov. Spec. Felc. p. 7 var. A, t. 1, f. 1 et var. C, t. 1, f. B et t. 5, f. 1 rhizom. et Tenr. Att. Inst. incoragg. Nap. V. 5, p. 131, t. 1, f. 1 A, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ust. Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 2 tab. fig. 10, Gunn. Fl. Norv. p. 4, n. 4, t. 1, f. 4, Sav. Mat. med. p. 8, t. 54, W., W., F., Nees ab Esenb. Pl. offic. t. 19, Woodv. et Hook. Med. Bot. V. 4, p. 705, t. 267, Tournf. Inst. r. hrb. tab. 310-12, Bisch. Handb. t. 51, f. 2357 et t. 51, f. 2383-7, Matth. p. 1290, Camer. Epit. p. 991, Fuchs. Hist. st. p. 594-5, Trag. St. h. p. 546 vix; Lob. Obs. p. 473, f. 1, Icon. t. 812, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1222, f. 1, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 578, t. 3, f. 6, Dorsten. Botan. crt. 124 A, Lonier. Nat. h. crt. 223 C fig. eadem Egenolphiana.

♂ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. sera Æstat. in Octobrem.

Legi in Pyr. Catal. ad *Camprodon*, die 20 Jul. 1846. Habeo a Deville ex *Tucoy* et ex *Lascazères*.

Specificae denominationes tum *Filicis maris*, tum *Filicis foeminae*, vulgi, medicorum et pharmacopolarum usui concedendo, receptae sunt, absurdae quamvis. Fortasse denominationes e vi differente patefacta utentibus pro medica adhibitione.

Lastraea rigida* (Pontederæ) Presl *Pter.

Ponted. Compend. tabulr. botanic. ps. 13-14, ns. 13, 14, ex Poll. Ver. n. 2045, Bert. etc. Babingt. Man. Br. bot. ed. 3, p. 411, ed. 5, p. 423, n. 4. *Aspidium rigidum* Sw., Sav. Bot. Etr. 3, p. 17, n. 735, Bert. 11, p. 61, n. 8 (cum A. distante Viv., Bert. Ibid. p. 53, n. 4, maxima probabilitate). *Polystichum rigidum* DC. Fr. et cum Dub. p. 538, n. 7, Koch p. 979, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 39. *Nephrodium rigidum* Don, Trans. Linn. Soc. V. 17 (P. 3, 1836), p. 436. *Asp. rigid.* La Peyr. Herbr.; *Asp. distans* Viv. Cors. Append. (Bert. etiam?), A. pallidum Bory Morée Guss. (Link quoque, ex Neitr.). A. pallens Gay Pl. exsicc., ex Gren. Godr. Fr.; *Nephrodium pallidum* Bory Pélop., Morée etiam, nec A. pallens Gay Pl. exsicc., ex Gren. Godr. Fr.; *Lophodium Callipteris* Newm. Br. Ferns ed. 2, *Loph. rigidum* Ejud. *Aspidium* ut citant Gren. Godr.; *Lophodium Callipteris* Newm. Br. Ferns p. 132, t. 9, f. 1, Newm. Br. Ferns ed. Ibid. ed. 3. Engl. Bot. Suppl. v. 2, n. 2724, Moore Br. Ferns p. 132, t. 9, f. 1, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 55-7 cum figs., Schk. Filic. t. 38, Sturm 2, Hest 11, Fl. Dan. t. 2187, Bory, Chaub. Morée 1,

p. 237, t. 36, Pélop. p. 67, n. 1626, t. 38, Tenor. Mem. Nuov. sp. Felc. p. 20, t. 2, f. 4, Seguier Pl. Ver. 3, p. 53, n. 2, t. 1, f. 1.

♂ Sporang. prom. ? Matur. ? In Pyr. septr. mediis.
Ex *Bertrem Vallis Aran* degit in La Peyrousei Herbario.

Lastraea dilatata (Tragi? J. Bauhini) Presl *Pterid.*, vix, quia cum *L. spinulosa* speciem duplicavit Newm.

J. Bauh. infr. c. De Trago cf. Kreuterb. ed. Strasb. (1556) crt. 207 a, ex Spreng. Diss. L. Foeniseeii et *L. spinulosa* Babingt. Man. Br. bot. ed. 3, p. 411 et 410. *Aspidium dilatatum* Sw., Bert. 11, p. 59, n. 7 (altero Sm. loco perpend.), Hook., Arn. Br. Fl. ed. 8, p. 586, n. 11. *Polystichum spinulosum* DC. Fr., Koch p. 978, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 38, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 54 et Bill. Ibid. p. 99. *Aspid. spinulosum* Sw., Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, p. 664, n. 4. *Polyst. dilatatum* DC. Fr. Suppl. et cum Dub. p. 538, n. 5. *Asp. dilat.* La Peyr. Herbr.; *Asp. intermedium?* Willd. ex Beck. et Asa Gray; et *Asp. dumetorum* Sw., *A. campylopterum* Kunz., ex Asa Gray, cum *Asp. Bootii* Tuck. item vars., ex Asa Gray Man. *Nephrodium expansum* Presl Reliq. Haenk., ex Hook. Fl. Bor. Amer.; *Neph. cristatum* Coss. Germ. Par.; *Polypodium molle* Pourr. Herb. Matr., typ. non var.; *Polyp. cristatum* Gater, Montaub., Pourr. It.?, *Lophodium multiflorum* New. Br. Ferns ed. 2, *Lophod. Foeniseeii* Ibid. ed. 3; *Polystichum tanacetifolium* DC. Fr. et cum Dub. n. 4, confirmatum a Royer, Fl. Côt. d'Or, *Asp. tanacetifolium* Rupr. Engl. Bot. v. 21, n. 1460 et n. 1461, Bolt. Filic. p. 42, t. 23, Moore Br. Ferns p. 123, t. 9, f. 2, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 58-61 cum figs., Schk. Filic. t. 48 et t. 47, Müll. Friedr. n. 845, t. 2, f. 2 et 4; Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Uster. Bot. Mag. T. 3, P. 3 (1790), p. 9, tabulae f. 11, Flor. Batv. v. 7, t. 488 dilat. et t. 489 spinul. et v. 10, t. 723 spinul. iter. vix, Mapp Pl. Als. p. 106 cum fig. VIII, Tenor. Mem. Nuov. Spec. Felc. p. 18 A, B, t. 2, f. 3 A, B. Pluk. Phytgr. t. 181, f. 2 et t. 179, f. 5, Ammann in Comm. Acad. Petrop. T. 10, p. 301, t. 23 ex Ledeb.; Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 579, t. 3, f. 11 in med. tab.; J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 731, f. 4, in aliis exemplrb. p. 739.

♂ Sporang. promit Majo et per Æstatem. Matur. Æstat. in totum ferme Autumnum, vivens praecipue per regionem oceanicam.

Legi in Pyr. Cantabr. supra *Byriathu* contra *la Bidassoa* die 10 Maj. 1841; ad rupes montis *la Rhune* et prope *St. Pée*, l. d. *Fagos* vel *Burdiguetà*, ejusdem regionis, diebus 29 Maj. et 13 Sept. 1841; in Pyr. Catal. supra et contra *Porté* l. d. *el Badat*, die 24 Jul. 1851. Habui e Pyr. septr. med., ex nemore *de Doubat* a Philippe. Observavi ad *Roncesvalles*, prope *Orthez*, circa *Luchon* etc. In m.^e *Llaurenti* a Pourr. visam esse puto.

Duarum stirpium distinctionem non esse spernendam contendit Bromfield Fl. Vect. p. 632, ns. 4, 5, Babingt. l. c., sicque Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 516.

Contrariam sustinent sententiam Maximow. Primit. Fl. Amur. p. 339, n. 906, alique. Est ne *Asplen. sylvestr.* Trag. St. h. p. 548, n. 2, absque icone?

Polystichum Roth.

Polystichum aculeatum (G. Bauhini) Roth Tent. Fl. Germ.

G. Bauh. Pr. p. 151, n. 2. Newm. Br. Ferns ed. 3, p. 111. *P. aculeat.* et *P. Plukenetii* DC. Fr. et cum Dub. p. 538, ns. 8, 9. *Aspidium aculeatum* Döll., Koch p. 976, n. 2. Zetterst. Pl. vasc. Pyr. principls. n. 1446, Bert. 11, p. 54, n. 5 (correcta Gr. Godr. Fr. prolat.), Willk. Lang. Pr. n. 40, Asa Gray Man. Un. St. ed. 5, p. 667, n. 11, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 153. *A. aculeatum* Sw. et *A. lobatum* Sw., Sav. Bot. Etr. 3, ps. 15-6, ns. 732, 733. *Asp. aculeat.* La Peyr. Herbr. et *A. spinulosum* La Peyr. Herbr.; *A. fuscum* Willd. Sp. et *A. hastulatum* Tenor. Mém. Felc., et *Hypopeltis lata* Bory (cum *Hyp. aculeata* Bory), Morée et Pélop., ex Gay in Dur. It. Astur.; *Asp. angulare* Kit., Gay Coron. Endress. Pyr.; *Asp. vestitum* Sw. et *Nephrodium setigerum* Presl, ex Hook. Fl. Bor. Amer.; *Asp. pilosum* Schur, *A. intermedium* Sadl. Epiph. et *A. munitum* Sadl. Filic., ex Neilr.; *A. pseudo-Lonchitis* Du Mort. ? *A. Braunii* Spenn. ex Asa Gray; *Nephrodium aculeatum* Coss. Germ. Par.; *Polypodium setiferum* Forsk. Engl. Bot. Suppl. v. 2, n. 2776 angulr., Engl. Bot. v. 22, n. 1562 (non correctiss.), et n. 1563 lobat., Bolt. Filic. p. 48, t. 26, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 37-42 cum figs. bonis, praeter fig. in p. 40, quae refert statum Plukenet. proxime accedent. *P. Lonchytidi*, Schk. Filic. tbs. 39, 40 et 43, Hayn. Term. bot. t. 67, f. 6 pars fronds.; Flor. Dan. t. 2559 angulr., Sturm 2, Heft 11, Sabb. Hort. Rom. T. 8, t. 87, Spenn. Fl. Friburg. p. 9, n. 5, t. 1 et n. 6, t. 2 Braunii (var.), Tenor. Mem. nuov. Sp. Felc. p. 22, t. 3, f. 5 acul. et p. 24, t. 3, f. 7 lobat. et p. 26, t. 4, f. 7 hastul. et t. 5, f. 3 rhizom.; et Tenr. Fl. Nap. 5, p. 304, t. 250, f. 1 hastul., Mill. Linn. Syst. ill. Cl. 24, Ord. 1 cum tabs. Pluk. Phytgr. t. 180, f. 1, 3 et t. 179, pl. junr., Pluk. t. 180, f. 2 obscura est. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 580, t. 3, f. 15 (1).

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Aug. Oct.

Legi in Pyr. Arag. supra *Torla*, in sylva mnts. *Ordessa*, die 27 Sept. 1845. Habeo a Deville e *Lhieris*.

De divisione acta in plures species Hook. et Arn. incerti manserunt. Irvine, *Phytol.* (1855-6) ps. 318-20, me non suadet, et laudo Bentham, *Handb.* qui firmiter unicum recepit typum.

Multum variat in Pyrenaeis quoque; sed per *P. Plukenetii* transitum fieri in speciem sequentem, veluti si ambae ab eodem typo manantes, ut quidam arbitrantur, hoc mihi non constitit. Nimum inter sese hasce separavit species Bertoloni: eodem vitio reprehendendus fuit Smith, *Engl. Fl.*

A *P. aculeato* deducere nolim, cum Durand, in Herbr. Bouchet, nunc Musaei Monspeliensis, stirpem e *Teneriffa*, cui nomen inditum est *Aspidii heterophylli*. Haec praestat statura majore, pinnularum majorum incisionibus profundioribus; et pinnulae ita sunt divisae, ut illa quae auriculam constituit interdum petiolata sit; sed hoc reperitur aut deest in eodem specimine. Unde forte denominatio *heterophylli*, ex observatione, quae, potius quam distinctionis specificae, characteris inanitatem patefacere debuisset.

Polystichum asperum (Dioscoridis) N., ex Dioscr., Calceor., Matth.

Dioscr. l. 3, c. 152. *P. Lonchitis* Roth Tent. Fl. Germ. Babingt. Man. Br. bot. p. 411, DC. Dub. p. 539, n. 10. *Aspidium Lonchitis* Sw., Koch p. 976, n. 1, Sav. Bot. Etr. 3, p. 13, n. 729, Bert. 11, p. 49, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 41, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 5, p. 216, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 153. A. *Lonch.* La Peyr. Herbr.; *Lonchitis aspera* Calzotr. Viagg. Bald. Engl. Bot. v. 12, n. 797, Bolt. Filic. p. 34, t. 19, Moore Br. Ferns p. 160, t. 4, f. 2, Newm. Br. Ferns ps. 43-4 cum figs., Sturm 2, Heft 1, Flor. Dan. t. 497, Schk. Filic. t. 29; Act. nidros. 4, t. 5, f. 2, 3, ex Willd.; Tournf. Inst. r. hrb. t. 314, Bisch. Handb. t. 50, f. 2349-51. Matth. p. 922 et Epist. med. l. 4, ed. Prag. p. 294, ed. G. Bauh. p. 168, f. 1 et Comm. ed. 1554, p. 422 f. supr.; Camer. Epit. p. 664, Durant. Herbr. ed. Venz. (1667) p. 250, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 566, t. 2, f. 12, n. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1220, f. 1, Barr. Icon. t. 1121, Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. tab. lign. 22, f. 196 p; J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 744, v. 736 cum icone.

♂ Sporang. prom. Æstat. Matur. Aug.-Nov.

Legi in Pyr. Arag. Sylva *Turieta*, prope *Torla*, die 5 Aug. 1850; eodem anno vidi ad *Balnea de Panticosa*. Habeo a Deville e *Lhieris* et ex *le Lac de Pouchergues*.

Haec est revera *Lonchitis* altera Dioscoridis, ideoque denominatio ab auctoribus usitata inter Botanicorum blaterationes non est enumeranda. Sed quum *Lonchitis* 1.^a Dioscoridis, Orchidea, mihi praebuerit nomen ad corrigendum genus perverse denominatum, tunc *Filicis* specificam denominationem novam, a Dioscoride ipso mutuam, adhibui.

Woodwardia Smith (1791).

Woodwardia radicans (Micheli) Sw. Syn. Filic.

Mich. in Till. Catal. hrt. Pis. p. 62 Fil. ital. etc. Willd. Sp. pl. Crypt. p. 418, n. 5, Bert. 11, p. 96, Cav. Deser. de las plants. etc. p. 265, n. 652, Id. Anal. Cienc. Natur. n. 10, T. 4 (1801), p. 106, n. 160, Willk. Lang. Pr. n. 42. *W. radic.* et *W. orientalis* Sw. Syn. Filic., ex Asa Gray Pl. Japon.; *W. Chamissonis* Brack, ex Torrey Explr. Surv.; *W. stans* Sw. ex Willd. Schk. Crypt. p. 104, t. 112 et t. 113 (Filic.); Bernh. apud Schrad. Neu. Journ. Bot. 1, P. 2 (1806) p. 48, t. 2, f. 5 sporangifr. pars, Smith in Roem. Archiv. f. d. Bot. V. 1, fasc. 2, p. 52, t. 3, f. 3, Hayn. Term. bot. t. 50, f. 6, Till. l. c. t. 24, Bisch. Handb. t. 50, f. 2331.

♂ Sporang. prom. Aug. Sept. Matur. Sept. Oct. In Pyr. Cantabr. maxim. merid. maritimis.

Ex *Mundaca*, *Vizcaya*, habui a Mieg.

Planta elata, etiam septempedalis ex Mieg. Stipes basi nudus.

Quis primus in *Vizcaya* reperierit adhuc me latet: an Durieu? Certum est, quod ex regione oceanica eam jam noverat Bory De St. Vincent, ut liquet e litteris ab eo datis Parisiis 13 Jan. 1843 ad Tenore: cf. hujus *Rendic. Lavor. Accad. Sc. Napol.* T. 2 (1843), p. 47, n. 8. Ante Bory in Lusitania reperta est; in insula *Caldeira* (Azor.) a Seubert. Doctores nostri, quomodo tam vagam hujus *Filicis* distributionem geographicam explicabunt?

Tribus 2.^a HYMENOPHYLLEAE.

Hymenophyllum Sm.

Hymenophyllum tunbridgense (Jacob. Newtoni) Sm. Act. Taur. 5 (1791), p. 118.

Jac. Newton detexit Jul. 1682, ex Ray Hist. pl. 1, p. 141, Cap. 6. Wils. apud Hook. Journ. of Bot. 1 (1834), p. 317, n. 18, Bert. Misc. bot. 12, t. 25 et Fl. It. 11, p. 112, Loisel. Fl. Gall. ed. 2, T. 2, p. 269, DC. Dub. p. 541, Schlecht. Adumbr. fasc. 5, p. 55 (1827). H. cupressiforme Labill., Nov. Holl. 2, p. 102, t. 250, f. 2 (ut credo), Willd. Sp., ex Hook. in Curt. Flor. Lond. mox citanda, confirmatum a Schlecht., a Spreng., a Gaudin in Freycin. Voy. p. 375, n. 4 et Kunze, qui addidit cum Schlechtend. H. unilaterale Bory Willd. Sp., H. Thunbergii Eckl. (in sched. ined.), Kunz. Acotyl. Afr. austr. recens. nov. n. 113, annuendo Hook. fil. Fl. New Zeal., addito H. revoluto Col. in Tasm. Philos. Journ.; H. repens Dulc. Engl. Bot. v. 3, n. 162, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 123, Bolt. Filic. p. 58, t. 31, Moore Br. Ferns p. 113, t. 15, f. 2, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 91-3 cum figrs., Fl. Dan. t. 954, Schk. Filic. t. 135 d, Hayn. Term. bot. t. 27, f. 3, Hedw. fil. Filic. gen. sp. fasc. 3 tab., non numer.; Le Maout Decsn. Botang. (1868) p. 652, Bisch. Handb. t. 50, f. 2346. Bocc. Mus. Filic. p. 24, t. 2, f. 1, Pluk. Phytgr. t. 3, f. 5 et 6 sed haec non placet, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 15, p. 627, t. 7, f. 50.

♂ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Æstat. in Octobrem.

Habui ab optimo Dufour ex *Cambo*; ad cacumen montis *Durcein* prope *Cambo* stirpem indicavit Grateloup, Crypt. Tarbell.

Mihi videbatur nostrae speciei propinquus *Muscus filicinus* J. Ger., Tabern. Krtb. 2, p. 1195, f. 4, Icon. t. 807, f. 1; sed agitur forte de *Thuidio tamariscino*: icon offert sterilem plantam! Repetita est a J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 757 vel p. 765, f. 1, a Chabr. Sciagr. p. 559, f. 5.

Tribus 3.^a OSMUNDEAE.

Osmunda Lobel. (1571), L., Lamk.

Osmunda regalis (Ruellii, Tragi) L. Sp.

Trag. Krtb. p. 433, St. h. p. 543. De Ruellio infra dicam. Plinius dubius remanet. Koch p. 973, Bert. 11, p. 32, Sav. Bot. Etr. 3, p. 9, n. 722, DC. Dub. p. 536, Willk. Lang. Pr. n. 44, Duv. Jouv. apud Bill. Annot. (1855) p. 51. Aphyllocalpa regalis Cav. Descr. de las plants. 2, p. 556, n. 1167 et Anal. Cenc. Nat. 5, n. 14. La Peyr. Herbr.; O. spectabilis Willd. Sp. ex Kunz. Acotyl. Afr. austr. n. 15, favente Asa Gray; add. O. glaucescente Link; O. japonica Thunb., ex Benth. Hongkong; O. palustris Schrad., ex Metten. apud Triana et Planch. Nov. Granaf. Engl. Bot. v. 3, n. 209, Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 5, t. 66, Bolt. Filic. p. 6, t. 5, Moore Br. Ferns p. 142, t. 19, f. 2, Newm. Br. Ferns ed. 1, ps. 96-9 cum figrs., Web. et Mohr Filic. t. 1, f. 1-3, Sturm 2, Heft 6 et apud Mart. Fl. Brasil. 1, p. 165, t. 12, Fl. Dan. t. 217, Fl. Batv. v. 8, t. 575, Sv. Bot. v. 6, t. 366 lus. rach. pro parte frondos.; Schk. Filic. t. 145, Lamk. Ill. t. 865, f. 2, Sav. Mat. med. p. 8, t. 21, Bernh. apud Schrad. New Journ. bot. 1, P. 2 (1806), t. 3, f. 18 sporng. Turp. in Dict. Sc. Nat. Acotyl. Atl. t. 99, Plum. Filic. t. B, f. 4, Sabb. Hort. Rom. T. 8, f. 98, Tournf. Inst. r. hrbr. t. 324, Le Maout Decsn. Botng. (1868) p. 651, Bisch. Handb. t. 2293, 2310 et t. 50, f. 2312-3. Cord. Hist. pl. crt. 134 a, f. 2, Gesn. De Lunar. p. 36 vel p. 65 (secundum editiones); Lonier. Krtb. ex edit. Huffenb. (1688) p. 461, f. 2, Lob. Obs. p. 474 fig. extr., Icon. t. 813 fig., Dod. Pempt. p. 463, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1225 fig. intrs., J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 736, in aliis exempl. p. 728 fig., Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 14, p. 593, t. 4, f. 9, n. 1, Pluk. Phytgr. t. 181, f. 4.

♂ Sporang. prom. Maj. Jun. Matur. Jul. Aug.

Legi in Pyr. Cantabr. ad *St. Jean Pied de port*, inter *Iruleghuy* et *Sorrhouette*, die 17 Jun. 1841. Habeo a Deville e *Visker*. Pulcherrima filix facilis inventus est per Cantabriam, copiose crescens potissimum ad *Mundaca*, *Bilbao*, *Durango*, *Zornoza*; abunde crescit quoque in *Valle d'Ossau*; vidi etiam ad *las Bordas d'Espueg*, ad *Tarbes*, *Lourdes*, *Pouzac*; deprehendi eam quoque in illo amoenissimo loco *Consolation* dicto, supra *Collioure*.

Occurrunt paniculae laciniato-crispae, cum integris supra stantibus. Revera huic speciei retulenda videtur ex G. Bauh. Pin. p. 357, n. 3, *Sideritis altera* Ruellii, De Natur. Stirp. l. 3, c. 112, p. 778, lin. 26; e Plinii ultima *Sideritide* (Nat. h. l. 25, c. 5 vel 19) ab eo imitata; at *Osmundam regalem* Ruellii, Ibid. c. 154, p. 878, lin. 32 seq., *Filici mari* respondere vix est quod dubites.

Num *Osmunda Plumieri* (Filic. p. 35, t. B, f. 4) Tausch, *Flora*, melius haberetur pro peculiari specie, nec pro *regalis* varietate, e propriis observationibus asserere ego nequeo. Video in Plumieri figura pinnulas tenuissime serrulatas, quales de stirpe europaea non omnes fingunt icones, sed quales specimina mea eas offerunt; video, insuper, pinnas basi auriculatas aut sub-auriculatas in iisdem meis speciminibus, et tales ostendit citata Plumieri figura. Subeunt individua inter europaeam et americanam stirpem quasi intermedia, ita ut ad plantarum junctionem nos trahant. Quod fidentius adhuc agitur, pone Kunzei declarationem, qui pinnularum basim variabilem esse comperiit, eo modo, ut ad *O. regalem* adducere non haesitaverit alteram a Willdenowio putatam speciem *O. spectabilem*, nihilo faciens Willdenowi affirmationem, qui stirpem *distinctissimam speciem* praedicaverat, ei tribuens *pinnulas basi cuneatas*, nec sub-auriculatas, Sp. pl. Crypt. Filic. p. 98, n. 4. Et speciei polymorphiam adeo innotuit Kunzeo, ut hasce tres modo memoratas stirpes una comprehendendas esse declaraverit, cf. illius opellam *Acotyled. Afr. austr. etc. recens. nov.* (Halaë 1836) p. 12. Jam Desf. *Cat. hrt. Par.* (1829) p. 1 ad *O. regalem* iconem Plumieri citaverat!

Filicem foeminam alteram Lonicer. Nat. h. crt. 223 *D* sine ic. non video ab ullo interpretatam esse. Planta ceu intermedia oblata inter *Pteridem aquilinam*, *Polypodium vulgare* et *Spiraeam Aruncum* valde oblique sese offert. Nonne sub illa obscurissima planta latet *O. regalis*? Quas intelligo Loniceri plantas hae sunt: *Filix foemina* 1.^a, crt. 223 *C-D*, *Polypodium* crt. 224 *A-B* et *Pycnocomon* crt. 96 *A*; prima et tertia a G. Bauhino praetermissae sunt.

Filices repudiatae.

Polypodium aureum (Plum.) L. Stirps Indiae occidentalis indigena. Hanc se reperiisse in Pyr. Arag. ad *St. Juan de la Pena* asserit Asso, *Stirp. Arag. Mant. Praef.* p. 5, certissimo errore. Fortassis *Woodsiam hyperboream* ibidem ille offendebat.

Phyllitis Hemionitis (Theophr., Dioscr.) N. (*Scolopendrium* Sw.). Vitam spontaneam ei adscripserunt in Pyren. Arag. et Catal., Ortega in *Quer Fl. Esp.* 5, p. 219; *en los Pirineos de Cataluña* Pal. y Verdr. *Part. pract. Bot. Linn.* T. 7, p. 548, n. 2, Colmeir. *Cat. pl. Catal.* p. 175 *en el Monseny*, obsequente Willkomm; quae loca omnia false conclamata esse reor. *Jaca* speciatim citatur ab Ortega, manifesta rei

improbabilitate. Tenuiore errore apud eos putamus *Phyllitidem vulgarem* juniorem (non dico folia *Arisari latifolii*) pro *Hemionitide* venditam esse.

Ord. 128. OPHIOGLOSSAEAE R. Br.

Botrychium Sw.

A. L. Jussieu in *Dict. Sc. Nat. (Par. 1817)* T. 5, *Suppl.* p. 49 dicit hoc genus a Micheli *Botrypum* nominari: sed non Micheli, est Michaux, *Flor. Bor. Amer.* 2, p. 274, qui hoc usus est generico nomine, ita temperato.

Botrychium racemosum (Fuchsii) N., ex Pona.

Fuchs. *Hist. st.* p. 481-2. B. *Lunaria* Sw., Koch p. 972, n. 1, Bert. 11, p. 30, Savi *Bot. Etr.* 3, p. 9, n. 721, DC. *Dub.* p. 536, n. 1, Willk. *Lang. Pr.* n. 45. La Peyr. *Herbr.*; B. *Moorei* Lowe, ex Milde; B. *ramosum* Sail., ex Neilr.; B. *lunarium* Dulc.; *Ophioglossum pennatum* Lamk. *Fr. Engl. Bot.* v. 5, n. 318, Curt. *Fl. Lond. ed. Grav.* V. 4, t. 118, Bolt. *Filic.* p. 4, t. 4, Moore *Br. Ferns* p. 97, t. 18, f. 2, Newm. *Br. Ferns* ps. 100·2 cum fig., Sturm 2, Heft 1, Schrank *Fl. Monac.* t. 348, Stempel *Filic. Berol.* f. 1-4, *Fl. Dan.* t. 18, f. 1, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ust. *Bot. Mag.* T. 3, P. 3 (1790), p. 4, tabulae f. 2, Hook. *Gen. Sp. Filic.* t. 47, f. A; *Fl. Batv.* v. 12, t. 917, Duv. *Jouv.* apud Bill. *Annot. Fl. Fr. Allmgn.* p. 252, t. 5, f. 29, Schk. *Filic.* t. 154, Web. et Mohr. *Filic.* t. 4, f. 5, Lamk. *Ill.* t. 865, f. 1, Sv. *Bot.* v. 6, t. 372, f. 1, W., W., F., Nees ab Esenb. *Pl. offic.* t. 14, Turp. in *Dict. Sc. Nat. Acotyl. Atl.* t. 98, Bernh. apud Schrad. *Neu. Journ. Bot.* 1, P. 2 (1806) t. 2, f. 12 sporang., Garid. *Pl. Aix* p. 345, t. 78, Bisch. *Handb.* t. 48, f. 2278-84, Schub. *Icons.* t. 51, f. 6. *Trag. St. h.* p. 914, Matth. p. 903, Camer. *Epit.* p. 643, Gesn. *Op. bot. ed. a Schmid.* tab. aen. 18, f. 156, Gesnr. *Lunar.* p. 30 vel 55; Lob. *Obs.* p. 470, f. 2, Icon. t. 807, f. 2, Clus. *Rar. pl. Hist.* 2, l. 6, p. 118 f. infr., Dod. *Pempt.* p. 139, f. 2, Fuchs. *Icon. ed.* 1544, t. 273, Column. *Phyt. ed. Neapol.* p. 80-1 fig.; ed. Florent. p. 65, t. 18, J. Bauh. *Hist. pl.* 3, l. 35, p. 710 fig., Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 14, p. 594, t. 5, f. 1, Dur. *Herbr. ed. Venez.* 1667, p. 253, f. 2, Barr. *Icon.* t. 252, f. 3, Lonier. *Nat. h. crt.* 77 A.

♁ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Jul. Aug.

Legi in Pyr. or. Valle *d' Eynes*, die 27 Aug. 1836. Habeo a Deville ex *le Lac de Louron*, in m.^e *Esquierry*, supra *Setcasas*, ad *Mon-garry*, in *Monseny*, alibique.

De hujus plantae vegetatione cf. Hofmeister in *Bonplandia* (1855) vel in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 2, ps. 790-2.

Ophioglossum Fuchs., Trag., Matth., G. Bauh., Tourmf., L.

Ophioglossum vulgatum (Brunfelsii, Fuchsii) G. Bauh. *Pin.* p. 354 vix; Plum. *Filic. Praef.* p. 37.

Serpentaria 2.^a Brunf. ex G. Bauh., Fuchs. *Hist. st.* p. 577, Koch p. 973, n. 1, Bert. 11, p. 28, n. 1, Sav. *Bot. Etr.* v. 3, p. 8, n. 720, DC. *Dub.* p. 536, n. 1, Willk. *Lang. Pr.* n. 46. La Peyr. *Herbr.* s. 1.; O. *unifolium* Gilibr. *Exerc. phytlg.* p. 554, n. 6, O. *lanceolatum* Watelet in *Bull. Soc. botq. Fr.* 1858. *Engl. Bot.* v. 2, n. 108, Curt. *Fl. Lond. ed. Grav.* V. 4, t. 117, Bolt. *Filic.* p. 2, t. 3, Moore *Br. Ferns* p. 138, t. 18, f. 1, Newm. *Br. Ferns* p. 103-4 cum figs., Asa Gray *Man. bot. North Amer.* p. 602, t. 12 f. extr., Sturm 2, Heft 1, *Fl. Dan.* t. 147, Schk. *Filic.* t. 153, Lamk. *Ill.* t. 864, f. 1, Hoffm. (G. Fr.) apud Roem. et Ustr. *Bot. Mag.* T. 3, P. 3 (1790), p. 4, tab. fig. 3, Hayn. *Term. bot.* t. 48, f. 1, Sv. *Bot.* v. 6, t. 372, f. 1, 2, *Fl. Batv.* v. 10, t. 724, f. 1, Plum. *Filic.* t. B, f. 5, Duv. *Jouv.* apud Bill. *Annot. Fl. Fr. Allmgn.* p. 247, t. 5, f. 27, Sabb. *Hrf. Rom.* T. 8, t. 99, Tourmf. *Inst. r. hrb.* t. 325, Le Maout. *Decsn. Botnq.* (1868) p. 658, Bisch. *Handb.* t. 48, f. 2271-6, Asa Gray *Man. Un. St. ed.* 5, t. 19, f. ult. Fuchs. *Icon. ed.* 1545, t. 332, *Trag. St. h.* p. 323, Cord. *Hist. pl. crt.* 153 b, f. 2, Matth. p. 594, Camer. *Epit.* p. 364, Dod. *St. h. Comm.* (1553) p. 170, *Hist. pl. (gall.)* p. 103, f. 1, *Pempt.* p. 139, f. 1, Lob. *Obs.* p. 471, f. 1, Icon. t. 808, f. 2 ead. et t. 809, f. 1 lus., Tabern. *Krth.* 2, p. 1132, f. 1, Icon. t. 849, f. 1. Moris. *Hist. pl. Oxon.* 3, S. 14, p. 595, t. 5 fig. in fundo tab., J. Bauh. *Hist. pl.* 3, l. 35, p. 708, f. 2, Barr. *Icon.* t. 252, f. 1, Dalech. *Hist. pl. Lugd.* p. 1047 figurae, Lonier. *Nat. h. crt.* 103 A-B.

♁ Sporang. prom. Maj. Jun. Matur. Jun. Jul. In Pyrenaeis non est vulgare.

Legi in Pyr. Catal. supra *Solsona* ad *el Pla de Sirera* et inter dirutam Ecclesiam S. Michelis, die 12 Jun. 1861. Habui ex *le Parc du Château de Chalabre* a Manceau; ex viciniis *de Vic* a Deville, *de Toulouse aux Beanaes* a Timbal; et ego ad *Toulouse* vidi; observavique supra *Berga* ad *Font Carral*. Repertum est ad *Burquette* prope *Roncesvalles* a Née, referente Cavanilles *Anal. Cienc. Natur.* n. 13; cf. quoque Cav. Praelect. 2, n. 1158. *Au Mail de la Sèche (Arbas)* percepit Timbal.

De rhizomate horizontali, filiformi, repente, plures emittente stipites aereos, cf. Schnizlein in *Flora* (1856), relat. in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 3, p. 620, insuper Durieu de Maisonneuve, in eodem *Bull.* T. 4 (1857) p. 152.

Lusus foliorum varios et insuper stipitem mono-pluristachyum delinearunt vel descripserunt Lobelius l. c., Camerarius l. c., G. Bauhinus in sua *Matth.* edit. p. 447, Mentz, *Pug.* t. 4, Morison l. c.

Hujus speciei varietates sunt ex Hook. fil., *Fl. New Zealand.* 2, *Oph. costatum* R. Br. Pr., *O. elongatum* Cunn. R., *O. gramineum* Willd., R. Br. Pr.; *O. lusitanicum* Auctr., *O. coriaceum* Cunn. A., quibus itur ad unionem *O. lusitanici* cum *vulgato*; ab eo, ut ab Arnott, ego abhorreo, quamvis absolutus distinctionis character adhuc plane demonstrandus sit.

G. Bauhinus, in *Pinace* l. c. ns. 2, 3, ejusdem speciei lusus ceu peculiare species enumeravit, natura certe invita: cf. G. Bauh. Pr. p. 150, ns. 1, 2, ubi stirpium descriptiones dantur. Falsas G. Bauhini species sustinuit quoque Tournefortius.

In Barrelieri opere, edito ab A. L. Jussieu, ad p. 117, n. 1279, citatur *O. vulgatum* G. Bauh. *Pin.* et Ray *Hist. pl.* 1, p. 126, qui reapse specificam denominationem non adjunxit, ne quidem in suis *Stirp. Britannic.* editionibus, nec in *Catal. pl. Cantabr.*, aut in *Catal. plant. Angliae*. Idem dicendum erit de Seguier a Bertoloni citato veluti si binominem nomenclationem ille dederit in *Pl. Ver.* p. 76. Me ad Plumier converti.

Ophioglossum lusitanicum (Grisley) L. Sp.

Grisl. *Viridr. lusitan.* p. 66. Koch p. 973, n. 2. Bert. 11, p. 29, n. 2. Bory, *Chaub. Pélop.* n. 1620, DC. *Dub.* p. 536, n. 2. Willk. *Lang. Pr.* n. 47. Lamk. *Ill.* t. 864, f. 3. Low. *Ferns* 7, t. 41. Newm. *Brit. Ferns* ed. 3 (1854), p. 331 cum figs., Dav. *Jouv.* apud Bill. *Annot. Fl. Fr. Allmgn.* p. 251, t. 5, f. 28. Barr. *Icon.* t. 252, f. 2, *Obs.* p. 117, n. 1280.

♂ Sporang. prom. Jan. Febr. Matur. ? In Pyr. occid., rarum.

Habui e viciniis *de Pau*, l. d. *le plainier de Bellères*, a Philippe, qui mecum asserebat reperiri etiam secus *le Gave d'Argelles de Bigorre*: cf. ejus *Flor.* 2, p. 485; ad *Bayonne* quoque spontaneum dicit Grenier, cum Godr. *Fr.* 3, p. 625. Ferunt repertum quoque *al Cap de Creus* et prope *la Selva de mar*.

Radix fibrosa. Stolones ego non vidi in tot quot examinare datum est individuis vel speciminibus Corsicanis, Italicis, Graecis, Pyrenaeis, Africanis; neque eos delineavit Broussonet in icone comitante ejus specimina Canariensia, ab eo collecta, visa a me apud Bouchet in Herbario nunc Musaei Monspeliensis. Sed credam alios vidisse, saltem a quibusdam ii describuntur.

Modo citata specimina Canariensia e Teneriffa praestant habitu robustiore, foliisve valde latioribus; caeterum nec statura procerior, neque

major spica. Susplicaverunt quidam putatam speciem nil aliud esse, nisi minorem statum *O. vulgati*, ut sub hac specie de Hookero dictum est; cf. etiam Durieu et Gay in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 4 (1857), ps. 597-600, qui hoc pertractarunt argumentum, praecipue Durieu, qui quamdam inesse differentiam in alterutrius speciei sporis observavit; notum insuper omnibus (vid. Duv. Jouv. l. c.) quantum extet intervalli inter utriusque speciei sporangiorum exitum.

Ord. 129. MARSILIACEAE Ad. Brongn.

Marsilia Lamk. Qua ratione Michellii, anni 1764, eam declarare potuit Spreng. Gen. pl. n. 3601? Genus illustrarunt Griffith (Will.) *Posthum. Papers* P. 2 (Calcuttae 1849) p. 499.

Marsilia vulgaris (Theophrasti).

Lemna Theophr. Hist. pl. l. 4, c. 11. Fée in Bull. Soc. botq. Fr. T. 5 (1858), p. 456 (2). *M. quadrifoliata* L. Sp. ed. 2, Koch p. 968, Bert. 11, p. 121, n. 1, Braun Al. Mars. Pilul. (1863) n. 2, DC. Dub. p. 542, Willk. Lang. Pr. n. 57. La Peyr. Herbr. s. l.; *M. europaea* Desv. Anj. (1827); *M. biloba* Willd. Sp., ex Kunze Acotyl. Afr. austr. n. 115; *Spheroidia quadrifoliata* Dulc., *Zaluzianskia marsileoides* Neck. Schk. Filic. t. 173, Sturm 2, Heft 1, Lamk. Ill. t. 865, Web. et Mohr Crypt. germ. t. 61, Turp. in Dict. Sc. Nat. Acotyl. Atl. t. 103, Juss. Mem. Acad. R. Sc. Paris., ann. 1740, p. 263, t. 15, Mapp. Pl. Als. p. 166 cum tabs., Bisch. Handb. t. 48, f. 2224-9, Bisch. Crypt. Gew. t. 7, f. 2 et t. 8, f. 30-53 anal., ex Mut. et Matth. p. 1416, Camer. Epit. p. 853, Tabern. Krtb. 2, p. 890, f. 2, Icon. t. 504, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 777, in aliis exemplrbs. p. 785, f. 1, Pluk. Phytogr. t. 401, f. 5.

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Sept. Oct. Rarissima.

Vidi a las lagunas de Sils, Pyr. Catal.

A renatis litteris e primis qui hanc dignoverunt plantam, fuit Cortusus, ut liquet e litteris ad eum datis a Matthioli, cujus consilium ille postulaverat: cf. Matth. Epist. med. l. 5, ed. Prag. (1561) p. 385; ed. G. Bauh. p. 213, ed. Lugd. p. 636.

Marsiliacea repudiata.

Pilularia globulifera (Merret) L. *A la Grasse* in Pyr. or. Pourret, referente La Peyr. Hist. abr. pl. Pyr. 2, p. 630 et cum eo Mut. Fr. 4, p. 188. La Peyrouse in suo Herbr. Pyr. ea omnino caruit. Locus *la Grasse*, aliis falsis Pourretianis citationibus notus, nos faciles reddit ad hanc quoque repulsandam speciem.

Ord. 130. SALVINIACEAE Ad. Brongn.

Salvinia Micheli. Mettenius (G. H.) *De Salvinia* (1845); Arcan-geli de *Pilularia* ac *Salvinia* (1876).

Salvinia natans (Caesalpini) Hoffm. *Deutschl. Flora.*

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 263, n. 751, De Plants. l. 16, c. 26, p. 612. Koch p. 968. Bert. 11, p. 119, DC. Dub. p. 542, Crép. Pl. rar. cr. Belg. fasc. 4, p. 58-62. *S. vulgaris* Rupr., ex Michel. Schk. Filic. t. 173, Lamk. Ill. t. 863, Sturm 2, Heft 1, Vauch. Ann. Mus. Hist. Nat. T. 18, p. 404-6, t. 21, N. 1, Bisch. Handb. t. 48, f. 2230-9, Bischoff Crypt. Gew. p. 68, t. 9, Flor. Dan. t. 2188, Duvern Dissert. etc. (Tubing. 1825) cum tab., Neck. Act. Palat. 3 Physic. p. 297, t. 21, Savi P. Sull. Salv. natns. (1834) cum tab., Mich. Gen. pl. p. 107, t. 58, Guettrd. Mém. Ac. R. Sc. ann. 1762, ps. 543-55, t. 29, f. 1-14, Le Maout, Decsn. Botanq. (1868) p. 664. J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 38, p. 777, in aliis exemplrbs. p. 785 f. infr. (in hoc p. err. supr. l. 37), G. Bauh. Pr. p. 153 fig. et in Matth. ed. p. 784 f. eadem.

⊙ Sporang. prom. Aug. Sept. Matur. Sept. Oct. In Pyr. Catal. humilioribus; inque Pyr. septr. med. humil. rarissima.

Legi in Pyr. Catal. ad *Rosas*, die 25 Jul. 1846. Observavi *au Lac de Lourdes*.

Frondes superne (nec subtus DC. Duby) pilis fasciculatis scabrae. Et viva quasi convolutae reperiuntur, contra notam ab istis quoque datam.

Salvinus majorem quam non meruit honorem recepit, ex quo nihil pro scientia in qua nomen ejus apparet ipse fecerit, nisi favendo impressioni iconis, in qua figuratur planta a Michelio delineata, eique dicata.

Ad ampliorem speciei historiam cf. G. Bauh. Pr. p. 153 de *Lenticul. palustr. latifol.*; apud Matthioli illius mentionem non invenio, eamque adjunxit tantum G. Bauhinus in sua *Matth. Comm. edit. s. c.* Ad recentiorem historiam et penitiorem plantae structuram noscendam, cf. potissimum Bichoff (G. W.) *Nov. Act. Nat. curiosr. V. 14, P. 1, p. 43*; Roze in *Bull. Soc. botq. Fr. T. 14 (1867), ps. 142-4*, Marcucci et Savi P. in *Nuov. Giorn. Bot. Ital. 1 (1869), p. 198-208, t. XIII.*

Caesalpinus nostram speciem *Stratiotem* Dioscoridis (l. 4, c. 100) referre putavit: sed Dioscoridis et Plinii *Stratiotes* ceu planta natans tantummodo indicata foliis prae *Sempervivo* aut *Aizoone* (*Sempervivo ciliato*) majoribus, nequit intelligi pro *Salvinia natante* re cognita jam a Prosp. Alpino in *Pistia Stratiote*. Sed hoc quoque consideretis velim: quam male applicitum est nomen *Stratiotis* a Dodonaeo, Linnaeo et asseclis, plantae, quae nec natat, necque folia *Sempervivo ciliato* similia gerit! Denique plantae, quae a Patrum *Stratiote* fugit. Ista *Hydrocharidea*, ab italico ejus nomine, *Scargia palustris* nuncupari possit.

Ord. 131. ISOETACEAE Richrd., Bartl.

Observante Bory de St. Vincent frondescentia harum plantarum crescit sine circumactione (*demusement*), ut illa *Juncacearum* et *Graminum*, neque ad instar *Filicum*; ita ut evidenter pateat earum affinitas cum *Lycopodiaceis*; cf. *Compt. Rend. Acad. Sc. T. 7 (1838), p. 12*. Cf. Crép. *Pl. rar. cr. Belg. fasc. 3, p. 36*.

Isoetes (Ray, Dillen.) L., Johns. et Sowerby *Fern allies* (1856) p. 21. Generis neutri declaratum a St. Lager.

Isoetes lacustre (Lloyd).

Lloyd apud Ray *Syn. Stirp. Britann. ed. 1, p. 240*, cum fig. quae sola stat in tab. 2. Koch p. 969. Wils. apud Hook. *Journ. of Botan. 1 (1834), p. 342, n. 23*, Bert. 11, p. 115, n. 1 (excl. altera e Dillen. prolat.); DC. *Dub. p. 543*. *Engl. Bot. v. 16, n. 1084*, *Curt. Fl. Lond. ed. Grav. V. 4, t. 124*, Bolt. *Filic. p. 74, t. 41*, Schk. *Filic. t. 173*, Kaulf. apud Spreng. *Anleit. Kenntn. p. 194, t. 5, f. 44*, *Wahlenb. Fl. Lapp. n. 523, t. 26*, Moore Br. *Ferns p. 205, t. 19, f. 1*, Sv. *Bot. v. 9, t. 600*, *Bischoff Crypt. Gew. t. 9, f. 35-41 et Handb. t. 48, f. 2212-7*, Johns. et Sow. l. c. p. 21, t. 13, *Sturm 2, Heft 17, Fl. Dan. t. 191*, Lamk. *Ill. t. 862*, *Reichnb. Icon. C. 17, t. 1*, Asa Gray *Man. bot. North Amer. ed. 2, p. 605, n. 1, t. 14 fig. med. supr., ed. 5, t. 20, f. 2 dubia!* cf. cum *I. macrospora* Durieu. *Dill. Histor. Muscor. p. 540, t. 80, f. 1*.

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. sub fine Æstat. in Sept. In Pyr. or. editis rarissimum.

Legi in Pyr. Catal. Valle de Caroll, inter Porté et l'Étang de Lanoux, l. d. el Lac de la Davesa, die 29 Jul. 1851. Reperta est in lacubus ad Basibè Pyr. Arag. a Timbal; ad le Lac d'Aude duas leucas supra Mont-Louis, a Gay; cf. Gren. Godr. Fr. p. 650; et à l'étang de Lach sub le Pic Carlit a Salv. et Serot; vid. Bull. Soc. botq. Fr. T. 11 (1864), p. XXXVIII. Ibi ad l'Étang d'Ebuda alia enunciatur species cum hac mixtim crescens, *I. echinospora* Dur.: mox, in eodem repertorio, T. 12 (1865), p. XXXIII, *I. echinospora* Dur. spontanea dicitur ab iisdem à l'étang d'Aude.

Folia in hac specie sunt admodum fragilia, quod ita se habere in *I. setacea* (Dill.) Bosc non animadverti. De stipitis aut rhizomatis structura disceptatum est ab Hugo Mohl in *Linnaea* V. 14 (1840), ps. 181-93.

Linnaeum nomenclatorem non dixi, quia cum hac specie confundebat *I. setaceam* Bosc, N. Sch. cr. n. 100.

Isoetacea repudiata.

Isoetes setacea (Dill.) Bosc. Sub nomine *I. lacustris* latet in Herbr. La Peyr. s. l. In *Hist. abr. pl. Pyr.* p. 620, dicit La Peyrouse *I. lacustrem* in una alterave extremitate montosa ipsam reperiri, quod imaginando ab eo dictum esse reor et specimen illud forte ex agro Monspeliensi adventum. Memini, *I. setaceam* Bertol., l. c. p. 115, spectare potius ad *I. velatam* A. Braun, ex Cesati, cf. De Notrs., Ind. sem. hrt. Gen. 1858.

Ord. 132. LYCOPODIACEAE Richrd.

Lycopodium Dodon. 1567, L., Spring. *Monogr. Lycopodiacear.*, Bruxell. (1842-9 in 4.º), reperienda in *Mém. Acad. R. Belgiq.*, T. 15 et T. 24. Johns. et Sowerby *Fern allies* (1856), p. 20, seq.

Lycopodium abietiforme (Gesneri) N.

Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. fasc. P. 1, t. ult., f. 3, Selag. 3 Thal. Sylv. Herc. p. 116. Lycop. Selago L. Sp., Koch p. 969, n. 1, Spring. Mon. p. 19, n. 1 et P. 2, p. 5, Bert. 11, p. 21, n. 4, Wils. apud Hook. Journ. of Bot. 1 (1834), p. 311, n. 20, Sav. Bot. Etr. v. 3, p. 6, n. 717, DC. Dub. p. 543, n. 5, Willk. Lang. Pr. n. 63, Arcang. (1874), acute perscrutatum. L. Selg. La Peyr. Herbr.; L. densum Lamk. Fr. et L. Saururus Lamk. Dict., forma ejusdem speciei, ex Hook. Antart. 2, p. 394, n. 1; L. recurvum Kit., Willd., ex Beck. Bot. et Ledeb. Ross.; L. reflexum Schk. ex Neilr.; L. selaginifolium Salisbr. Pr.; L. disseminatum Dulc. Engl. Bot. v. 4, n. 233, Dillen. Hist. Muscr. p. 435, t. 56, f. 1, Hedw. Theor. retr. p. 111, t. 9, f. 1-8, Bischoff, Krypt. Gew. t. 10, f. 1 et t. 11, f. 22-4 et Handb. t. 48, f. 2245-9, Sturm 2, Heft 5, Schk. Filic. t. 159, Fl. Dan. t. 104, Web. Mohr Taschenb. p. 51, t. 1, f. 4, Sv. Bot. v. 2, t. 119, Moore Br. Ferns p. 196, t. 20, f. 5, Johns. et Sow. l. c. p. 31, t. 18, Hook. fil. Fl. Tasm. 2, p. 155, n. 1, t. 170, f. A, Scheuchz. It. alp. p. 44, t. 6, f. 2, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 15, p. 624, t. 5, f. 7, n. 9.

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Aug. Sept.

Legi in Pyr. Arag. ad basim montis la Maladetta, die 27 Aug. 1838. Habui ex le Lac d'Espingo a Timbal; et ex Miguelou a Deville. Vivit in Vignemale, in Valle Azun, supra Luchon, ad Barèges, ad Gèdre, au Lac de Gaube; au Massif d'Arbas ex Timbal.

Profecto despicienda est Linnaeana denominatio, in quam alii quoque surrexerunt, non iisdem fortem caussis ac illa, quae me avertit. Salisburyana similitudinem cum re ignota vel falsa detinens probanda non erat. Lamarckiana laudanda fuisset, quum in *Fl. Fr.*, non ut in

Dict., speciem non duplicaverit auctor. Ast dum inconsiderate Linnaeana nomina sustinebantur, et surdis obstinatisque loquebatur Lamareck, aliud prodivit *L. densum* a Labillardière denominatum, ita ut quocunque modo nomen novum, ad unam vel ad alteram speciem exposceretur, quod pro nostra conficere praestitit.

Itaque me converti ad denominationem, qua usi sunt antiquorum plures, Ray, Morison, Tournefort, Ruppium, Dillenium.

Sed quid est *Selago* Plinii, Nat. h. l. 24, c. 11, vel 62? Illa adeo conclamata planta, percelebre oculorum remedium, a Druidis magna solemnitate collectum, Sabinae simile. Pro ea Sprengel, Hist. r. hrb. 1, p. 206 et cum eo Desfontaines in Plinii editione Lemaire, temere hoc nostrum interpretarunt *Lycopodium*. Caesalpinus *Selaginem* Plinii videbat in sua *Cass. lign. simil.* 3, De Plants. l. 4, c. 13, p. 155, quam pro *Passerina hirsuta* sumpsissem, nisi hanc clarius ille exposuisset in calce operis p. 621 *Cneor.* etc. Re melius perpensa perveni ad *Salsolam fruticosam*, ut alii quidem perviderant. Quidam *Callunam vulgarem* sub *Selagine* latere crediderunt, quod iudicium non esse spernendum opinatus est Fée in Plinii editione Pank. T. 15, p. 189. Guilandinus ad *Eriacam scopariam* potius se vertit: Dalechampius ad *Camphorosmam monspeliacam*, quam opinionem coluisse etiam Chorier (Nic.) liquet, dum iste in *Hist. genr. Dauph.* (1661) l. 2, p. 90, dicit istam respondere (ut videtur) *Chamaepeuce* Anguillarae, *Sempl.* p. 202. Thalius, *Sylv. Herc.* p. 115, cui se adjunxit G. Bauhinus *Pin.* p. 360, n. 11, ad *Lycopodium complanatum* potius sese converterunt, quam sententiam longe abest quin rejiceret Dillenium, l. c. p. 435, lin. 17 *Licet* etc et p. 447 *Si* etc. Nec ego video Tragum et G. Bauhinum *L. abietiforme* indigitavisse Sprengelio, ut libitum sibi fecit declarandi Fée l. c. p. 189.

Interim genus *Selago* Neotericorum et ex eo Ordinis *Selaginearum* denominationem alio corrigendam trado, subjiciens *Vorniae* nomen inditum ab Adanson, *Fam. pl.* 2, p. 284.

***Lycopodium palustre* (Rayi) Lamk. Fr. p. 52, n. 3 (ex Dillen.).**

Ray Cat. pl. Angl. 1 (1670), p. 314; 2, p. 205. *L. inundatum* L. Sp., Koch p. 970, n. 2, Spring. Mon. p. 74, n. 60 et P. 2, p. 33, n. 60, Bert. 11, p. 20, n. 3, DC. Dub. p. 544, n. 6, Willk. Lang. Pr. n. 64. *L. carolinianum* Bigel., non L., ex Asa Gray Man. Engl. Bot. v. 4, n. 239, Moore Br. Ferns p. 194, t. 20, f. 4, Johns. et Sow. l. c. p. 34, t. 19, Dill. Hist. Muscr. p. 452, n. 7, t. 62, f. 7, Sturm 2, Heft 5, Bischoff Krypt. Gew. t. 10, f. 2 et 8 et t. 11, f. 26, Bisch. Handb. t. 48, f. 2250-2, Fl. Dan. t. 336, Fl. Batv. v. 6, t. 440, Sv. Bot. v. 9, t. 612, f. 1, Schk. Filic. t. 160, Berger. Phytomat. 2, p. 213 cum tab., Wahlenb. Fl. Lapp. n. 292, t. 26, f. A-F spor. anal., Vaill. Bot. Par. p. 123, t. 16, f. 11 (non 1 DC. Dub.).

♂ Sporang. prom. Sept. Oct. Matur. Autumn.

Ad le Lac de Lourdes legit, mecumque communicavit Philippe. Habeo quoque a Deville e Barèges et ex Capvern.

***Lycopodium juniperifolium* (Caesalpini) Lamk. Fr. p. 33, n. 5.**

Caes. Herbr. Tornab. (1563) fol. 66, n. 167, De Plants. l. 16, c. 22, p. 602; Musc. clav. alpin. Schwenckf. Stirp. Fossil. Siles. Catal. (1601) p. 141 vix ac ne vix adumbrat: sub Dilleni fide citatur. *L. annotinum* L. Sp., Koch p. 970, n. 3, Spring. p. 77, n. 64 et P. 2, p. 36, Bert. 11, p. 22, n. 6, DC. Dub. p. 543, n. 3. *L. annot.* La Peyr. Herbr. Engl. Bot. v. 24, n. 1727, Johns. et Sow. l. c. p. 29, t. 16, Dill. Pl. Gis. p. 87, t. 2, f. A, B, C et Hist. Muscr. p. 455, n. 9, t. 63, f. 9, Schk. Filic. t. 162, Fl. Dan. t. 127, Sturm 2, Heft 5, Bischoff Krypt. Gew. t. 10, f. 3 et 9 et t. 11, f. 21, et Handb. t. 48, f. 2253-4, Sv. Bot. v. 8, t. 570, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 759, in aliis exemplrbs. p. 767 reapse absq. icon. M. terr. fol. retrofl. Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 15, p. 624, t. 5, f. 2, n. 3, Pluk. Almg. p. 258 (per err. 248), Phytgr. t. 205, f. 5.

♂ Sporang. prom. Æstat. Matur. ? Rarum.

Ex m.^o *Aloña* contra *Oñate* habui a Mieg; e Pyr. septr. med. a Deville.

Quidam huc citant Vaillantii figuram ad superiorem speciem spectantem.

Lycopodium alpinum (Tabernemontani) L. Sp.

Tabern. Krtb. 2, p. 1357, f. 2, Icon. t. 947, f. 2 (sive infer.), iudice Spring. Koch p. 970, n. 4, Spring. Mon. p. 104, n. 92 et P. 2, p. 48, Bert. 11, p. 23, n. 6, Wils. apud Hook. Journ. of Botan. 1 (1834), p. 311, n. 21, Sav. Bot. Etr. 3, p. 6, n. 716, DC. Dub. p. 543, n. 1, Willk. Lang. Pr. n. 65 (ablato DC. syn.). La Peyr. Herbr.; *L. chamarense* Turcz. fide Ledeb. Ross. Engl. Bot. v. 4, n. 234, Johns. et Sow. l. c. p. 30, t. 17, Dill. Hist. Muscr. p. 445, n. 2, t. 58, f. 2, Fl. Dan. t. 79, Schk. Filic. t. 161, Sturm 2, Heft 5, Linn. Fl. Lapp. ed. 1, p. 324, n. 417, t. 11, f. 6, ed. 2, p. 338 caeter. ead., Berger. Phytomat. 2, p. 215 cum tab.

☞ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Aug. Sept. In Pyr. med. editioribus.

Legi in Pyr. septr. med. sub *le Port de Vieille*, die 23 Aug. 1861. Habui ex *le Lac bleu* a Philippe; ex *Valle de Lys* superiore parte (supra *Luchon*) a Viollet.

Num haec planta lusus sit vel alpinus status speciei sequentis dubitavit jam Spring, *Bot. Zeitng.* (1838) 1, p. 179 et postea in Monogr. p. 104 *Obs.* Hanc sibi confecerat opinionem Bobartius, quem cf. in Moris. Hist. pl. Oxon. 3, p. 624, n. 5, et hocce iudicium amplexatus est, sustinuitque Bernouilli, *Krypt. Schw.* p. 83.

In tanta stirpium affinitate ac similitudine, dubia maxime evenit antiquorum synonymorum collocatio, quam fere ex toto in hanc *alpinam* compegit speciem Dillenius.

Lycopodium complanatum (Tragi) L. Sp.

Savin. sylv. Trag. St. h. p. 554, n. 2, p. 556 fig., utque videtur Selag. 2 ejusd. Ibid. p. 1072 sine ic., Id. Krtb. p. 441. Neoterici, contra Dillen., qui ad super. spec. evocaverat. Spring. Mon. p. 101, n. 90 et P. 2, p. 47, Sav. Bot. Etr. 3, p. 5, n. 715, Bert. 11, p. 24, n. 7, Bernouilli Gefäss-Krypt. Schweiz. p. 82, n. 5, excl. var. *g* p. 83? (alpin.). *L. Chamaecyparissus* A. Br., apud Doell. Rh. Flora p. 36, Gren. Godr. Fr. 3, p. 655. *L. chamaecyparissus* et *L. complanatum* Koch ps. 970-1, ns. 5, 6, Wimm. Schles. (1857) p. 24 et p. 23. La Peyr. Herbr.; *L. sabinaefolium* Rupr.; *L. altissimum* Plum. Filic. p. 144. Flor. Dan. t. 78 cum tabs. 2671, 2672, hoc *chamaecyp.*; Schk. Filic. t. 163, Sturm 2, Heft 5, Bergr. Phytomat. 2, p. 211 cum tab., Sv. Bot. v. 2, t. 95, Fl. Batv. v. 10, t. 729, Bisch. Krypt. Gew. 2, t. 10, f. 5, Brongn. Ad. Veg. foss. 2, t. 5, f. 2, Dill. Hist. Muscr. p. 448, n. 2, t. 59 cum n. 3 et t. 60 et inde p. 449, n. 4, Plum. Filic. t. 165, f. B. Lonicer. Nat. h. crt. 23 B. f. 2 et crt. 179 D f. infer. ead. (sub *Sabina* et sub *Musco*); item ex ed. Uffenb. Krtb. (1688) p. 73, f. 3 et p. 394, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 759, in aliis exemplrb. p. 767, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1324, f. 2, a Trag. suscepta, Pancov. Herbr. ed. Zornn t. 1338.

☞ Sporang. prom. Aug. Sept. Matur. per ferme totum Autumnum. Habeo a Deville lectum circa *Estrem*.

Nec hanc, neque superiorem stirpem satis examinavi. Vereor, ne specimina pyrenaea, aliorum auctoritate potius quam directo studio distincta, unius tantum typi sint formae.

J. Bauhini citatus locus a quibusdam ad superiorem speciem adducitur, cui Dillenius antiquorum synonymorum cohortem conjectaverat, deliberata Neotericorum negatione.

Validitas specifica *L. Chamaecyparissi* a solo Spring non denegatur, cf. Bert. l. c. p. 25, Ledeb. Fl. Ross. 4, p. 499, n. 7, Asa Gray *Man. Un. St.* ed. 5, p. 674, n. 9.

Ast quaedam notatu digna inducit Crépin, *Pl. rar. Belg.* fasc. 1, p. 26-7.

Lycopodium vulgare (Brunfelsii) Vaill. Bot. Par. p. 123.

Weinkraut Brunf. Herbr. T. 3, Ic. Schott p. 307. *L. clavatum* L. Sp., Koch p. 971, n. 7, Spring. Mon. p. 88, n. 7 et P. 2, p. 42, Bert. 11, p. 18, n. 1, Sav. Bot. Etr. v. 3, p. 4, n. 714. Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 452, n. 1, DC. Dub. p. 543, n. 4, Willk. Lang. Pr. n. 66. *L. clavatum* La Peyr. Herbr.; *L. magellanicum* Sw. est var., ex Hook. Fl. Antart. p. 113, qui in Fl. New Zeal. addidit *L. fastigiatum* R. Br. Pr., Spring; *L. Pichinchense* Hook. Icon., *L. heterophyllum* Hook. et Grev., *L. diffusum* Spring, in Fl. Tasm. confirmatum. *L. aristatum* Bongrd. (an Humb. et Bonpl.?) ex Ledeb. Ross.; *L. vulgare* Vaill., *L. officinarum* Rupp. Engl. Bot. v. 4, n. 224, Moore Br. Ferns p. 191, t. 20, f. 6, Hook. et Grev. Ic. Filic. t. 113 var. majell. Dill. Hist. Musc. p. 441, n. 1, t. 58, f. 1, Sturm 2, Heft 5, Bischoff Krypt. Gew. t. 10, f. 4 et t. 11, f. 14-6 et 25 et Handb. t. 48, f. 2255-6, Fl. Dan. t. 126, Hook. Ic. pl. 1, t. 85, Berger. Phytomat. 2, p. 209 cum tab., Nees ab Esenb. fasc. 18, t. 2, ex Spring, W., W., F., N. ab Esenb. Pl. offic. t. 13 et bis, hanc min. ben., Schk. Filic. t. 162, Fl. Batv. v. 7, l. 530, Sv. Bot. v. 1, t. 59, Schrank. Fl. Monac. t. 371, Hayn. Term. bot. t. 62, f. 9, Turp. Fl. Med. T. 4, t. 223, Johns. et Sow. l. c. p. 27, t. 15, Duchsn. Pl. ut. vén. Atl. t. 128, f. 1, Le Maout, Decsn. Botnq. (1868) p. 666, Schub. Icons. t. 51, f. 2. Matth. p. 63, Camer. Epit. p. 32, Trag. St. h. p. 554, 555 fig., Cord. Hist. pl. crt. 111 a-b, f. 1 ex Trg., Gesn. Op. bot. ed. a Schmid. fasc. P. 1, t. ult. f. 2, Tabern. Krtb. 2, p. 1199, f. 3, Icon. t. 814, f. 2, Lonicer. Nat. h. crt. 179 C, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1324, f. 1, Gesner. Lunar. p. 64, v. 35, Lob. Obs. p. 645, f. 1, Icon. t. 244, f. 2, Dod. Pempt. p. 472, f. 2, J. Bauh. Hist. pl. 3, l. 37, p. 758 vel p. 766 fig., Pluk. Phyt. t. 47, f. 8, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 15, p. 623, t. 5, f. 1, n. 2.

♂ Sporang. prom. Jul. Aug. Matur. Aug. Sept.

Legi in Pyr. septr. med. Valle *d'Aspe* ad *Paglietta*, die 13 Aug. 1858; in Pyr. or. Valle *de Carroll* editiore ad *le Puig Morain*, die 9 Aug. 1839. Habui e Pyr. septr. med. nemore *Abietino* ad *Montesquieu* a *Timbal*; ex Valle *Louron*, nec non ex *Rebischo* a *Deville*.

Quidam hanc speciem *Muscum* vel *Bryum*, aut *Splachnon* Dioscoridis, l. 1, c. 20, referre putarunt. Ego plures sub suo *Bryo* comprehendisse species Dioscoridem credo, verisimiliter hasce inter nullam *Lycopodii* speciem, sed potius *Lichenes* quosdam, potissimum e Serie *Ramalodeorum* (3.^a *Nylandri*).

Lycopodina N. *Selaginella* Spring. infelix nomen, quod nunquam prodire debuisset: nostris diebus prolatum manebit ceu imperitiae documentum: rationes percipiuntur ex hisce, quae saepenumero declaravi, strictius vero e dictis in post *L. abietiforme*. Maxime ridicula est *Selaginella selaginoides* Linki, praeclarae Philosophiae botanices scriptoris.

De illius foecundatione cf. Roze in *Bull. Soc. botq. Fr.* T. 14 (1867), ps. 176-9.

Lycopodina spinulosa (Merreti) N.

Musc. polysperms. Merr. Pin. rer. Natur. Brit. (1667) p. 79. *Selaginella spinulosa* Al. Br., Koch p. 971, n. 1, Spring. Mon. P. 2, p. 59, n. 3, Willk. Lang. Pr. n. 62. *Lycopodium selaginoides* L. Sp., Hook. Br. Fl. ed. 1, p. 452, n. 4, Bert. 11, p. 19, n. 2, Wilson apud Hook. Journ. of Bot. 1 (1834), p. 311, n. 49, DC. Dub. p. 544, n. 7. *Lyc. selaginds.* La Peyr. Herbr., et *L. inundatum* La Peyr. Herbr., *Lyc. ciliatum* Lamk. Fr.; *Selaginella spinosa* Pal. Beauv. Mouss. Lycopd. (1805) p. 112 (ei unica generis species!). Engl. Bot. v. 16, n. 1148, Hedw. Theor. retr. t. 9, f. 9-19, Fl. Dan. t. 70, Wahlenb. Lapp. n. 522, t. 16, f. 2 A-E, D. Sporang. sporul., Bischoff Handb. t. 48, f. 2262, Bischoff Krypt. Gew. t. 11, f. 17-9 et 35-8, Sturm 2, Heft. 5, Johns. et Sow. l. c. p. 35, t. 20, Schk. Filic. t. 165, Sv. Bot. v. 9, t. 612, f. 2, Dill. Hist. Muscr. p. 460, t. 68, f. 1, Hall. Helv. n. 1717, t. 46, f. 1, Scheuchz. It. alp. p. 43, t. 6, f. 1, Pluk. Almg. p. 257, Phytgr. t. 47, f. 7, Moris. Hist. pl. Oxon. 3, S. 15, p. 624, n. 10, t. 5, f. 11 (non 10), ut rectissime jam Dillen adnotavit.

♂ Sporang. prom. Jun. Jul. Matur. Jul. Aug.

Legi in Pyr. or. Valle *d'Eynes*, die 23 Jul. 1836. Habeo a *Deville* ex *les Eaux Bonnes*, ex *Barèges* et ex *le Pont d'Espagne* supra *Cauterets*.

Lycopodina denticulata (Caesalpini, Clusii) N.

Caes. Herbr. Tornab. 1563, fol. 66, n. 165, De Plants. l. 16, c. 22, p. 603, lin. 2; Clus. infr. cit. *Selaginella denticulata* Koch p. 971, sub n. 2 (qui siluit de Link Fil. Hrt. Berol. 1841, p. 15).

Spring. Mon. P. 2, p. 82, n. 24, Willk. Lang. Pr. n. 61. *Lycopodium denticulatum* L. Sp., Broter. apud Roem. Arch. Bot. P. 1 (1803), p. 107-11, Bert. 11, p. 28, n. 9, Bory, Chaub. Pélop. n. 1619, Sav. Bot. Etr. 3, p. 7, n. 718, DC. Dub. p. 544, n. 9. Lycpd. denticul. La Peyr. Herbr. s. l.; *L. complanatum?* Pourr. Herbr. Matr., *Plananthus denticulatus* Pal. Beauv. ad supr. spec. c. p. 111. Dill. Hist. Muscr. p. 462, n. 1 A, t. 66, f. 1 A, Buxb. Cent. 3, p. 39, t. 69, f. 1, ex Dill., Bisch. Handb. t. 48, f. 2269-70 spörng. Clus. Hisp. 495-6 fig. et Rar. pl. Hist. 2, l. 6, p. 249, Talern. Krtb. 2, p. 1196, f. 3, Icon. t. 406, f. 2, Dod. Pempt. p. 473, Lob. Obs. p. 644 f. infer., Icon. 2, t. 244, f. 1, Dalech. Hist. pl. Lugd. 2, p. 1326, f. 1, Pancov. Herbr. ex ed. Zorn t. 18 e Clus.

♂ Sporang. prom. Jun.-Aug. Matur. ? Cum *Olea* potiss. vidi.

Legi in Pyr. Catal. supra *Palau* ad *San Pedro da Rodas*, die 13 Jun. 1851; ex *le Cap Cerbera* habui a Timbal. Ad *le Port de Venasques* a se visam dixit Timbal; ego ibidem eam non animadverti et vix perpetuo reperiri credam.

Annua esse stirpem dubitarunt DC., Dnby. Forte prima pars plantae perit, vitamque ejus continuant novae gemmae, novi cauliculi.

Al. Braun in Revis. *Selaginell.* n. 28 de *S. hortensi* Mettenii fil. agens dicit pro *denticulata* in quibusdam hortis detineri et ab ipso Spring hasce probe distinctas species confusas esse cum *L. depresso* Sw. etiam e Prom. B. Spei, quod alteram distinctam speciem constituere ipse Braun sustinet, l. c. Append. n. 7.

Identicam cum Clusiana Dodonaei figuram (Plantinianam) perperam pro *Hypni* specie (reapse dubitanter) interpretatus est Courtois.

De patria Poloniae speciei nostrae a Willdenow assignata quomodo error irrepserit, explicavit Bory in *Fl. Morée* n. 1328 vel *Pélop.* l. c. p. 66. Praeterfugit hoc Spring, Ruprecht, Ledebour.

En postremus Ordo, vel si mavis, catenae annulus ultimus Florae meae Pyrenaeae: eum inflecte ad Pinaceas et circulum (mentis cogitatione) effinges, magna rerum similitudine, penitiorum plantarum structura spectata, satisfactus.

FINIS.

Hoc opus a me absolutum est die 15 Dec. 1873, sub hora pomeridiana secunda. Illico eo peracto gloriosus ad dilectissimam filiam *Feliciam* accessi, cui Magistri et amici mei Dunal nomen imposui; eamque quam suavissime, jucundo corde iterum ac tertio osculatus sum.

PIETRO BUBANI.

Confectum opus ad lineam attente recognovi: hoc feliciter exegi in Aedibus meis, die 13 Febr. 1875.

Et iterum pedetentim, mea Bibliotheca ampliata, annis 1876-1880, ultima die 25 Jul. 1880.

INDEX VOLUMINIS QUARTI

<p>Aceras . . . . . pag. 45</p> <p>Achnantherum (= Lasiagrostis Auct.) . . . . . » 295</p> <p>Actinocarpus (= Damasonium A.) » 3</p> <p>Adianton . . . . . » 420</p> <p>Aeluropus . . . . . » 337</p> <p>Agrestis (= Agrostis Auct.) » 281</p> <p>Agrostis . . . . . » 281</p> <p>Aira . . . . . » 315</p> <p>Airopsis . . . . . » 320</p> <p>Alisma . . . . . » 4</p> <p>Alismaceae . . . . . » 3</p> <p>Allium . . . . . » 84</p> <p>Allosorus . . . . . » 422</p> <p>Alopecurus . . . . . » 274</p> <p>Amaryllideae . . . . . » 154</p> <p>Ammophila . . . . . » 302</p> <p>Anacamptis . . . . . » 39</p> <p>Andropogon . . . . . » 248</p> <p>Anthoxanthum . . . . . » 263</p> <p>Aphyllanthes . . . . . » 111</p> <p>Arachnites (= Ophrys Auct.) » 46</p> <p>Arisarum . . . . . » 28</p> <p>Aristella . . . . . » 300</p> <p>Aroideae . . . . . » 28</p> <p>Arum . . . . . » 29</p> <p>Arundo . . . . . » 303</p> <p>Asparageae . . . . . » 113</p> <p>Asparagus . . . . . » 113</p> <p>Asphodelus . . . . . » 102</p> <p>Aspidium . . . . . » 432</p> <p>Asplenium Bub. (= Ceterach Auct.) . . . . . » 416</p> <p>Asplenium Auct. . . . . » 424</p> <p>Athernotus (= Calamagrostis Auct.) . . . . . » 301</p> <p>Athyrium . . . . . » 430</p> <p>Avellinia . . . . . » 358</p> <p>Avena . . . . . » 323</p> <p>Bellevalia . . . . . » 72</p> <p>Botrychium . . . . . » 438</p>	<p>Brachypodium . . . . . pag. 388</p> <p>Briza . . . . . » 347</p> <p>Bromus . . . . . » 379</p> <p>Buccaferrea (= Potamogeton Auct.) . . . . . » 10</p> <p>Bulbocodium . . . . . » 137</p> <p>Butomaceae . . . . . » 2</p> <p>Butomus . . . . . » 3</p> <p>Calamagrostis . . . . . » 301</p> <p>Calliphyllon (= Epipactis A.) » 56</p> <p>Carex . . . . . » 213</p> <p>Catabrosa . . . . . » 347</p> <p>Cephalanthera . . . . . » 59</p> <p>Ceterach . . . . . » 416</p> <p>Cheilanthes . . . . . » 419</p> <p>Cladium . . . . . » 209</p> <p>Coeloglossum . . . . . » 41</p> <p>Colchicum . . . . . » 138</p> <p>Convallaria . . . . . » 118</p> <p>Corynephorus . . . . . » 311</p> <p>Crocus . . . . . » 151</p> <p>Crypsis . . . . . » 276</p> <p>Cymodocea . . . . . » 21</p> <p>Cynodon . . . . . » 306</p> <p>Cynosurus . . . . . » 360</p> <p>Cyperaceae . . . . . » 189</p> <p>Cyperus . . . . . » 189</p> <p>Cystopteris . . . . . » 431</p> <p>Dactylis . . . . . » 359</p> <p>Dactylon (= Cynodon Auct.) » 306</p> <p>Dalucum (= Melica Auct.) » 350</p> <p>Damasonium . . . . . » 3</p> <p>Danthonia . . . . . » 336</p> <p>Deschampsia . . . . . » 312</p> <p>Deyeuxia . . . . . » 302</p> <p>Digitaria . . . . . » 256</p> <p>Dioscorea . . . . . » 124</p> <p>Dioscoreae . . . . . » 123</p> <p>Dipcadi . . . . . » 77</p> <p>Diplachne . . . . . » 354</p>
--	---

Echinaria	pag. 308	Knappia (= Mibora Auct.) pag. 277	
Echinochloa	» 260	Kobresia	» 213
Echinodorus (= Alisma A.) »	4	Koeleria	» 345
Elymus	» 400	Lagurus	» 321
Elyna	» 212	Lamarckia	» 362
<i>Epipactis</i>	» 56	<i>Lappago</i>	» 263
Epipogon	» 58	<i>Lasiagrostis</i>	» 295
Equisetaceae	» 411	Lastraea	» 432
Equisetum	» 411	Leersia	» 255
Erianthus	» 252	<i>Lemna</i>	» 22
<i>Eriophorum</i>	» 195	Lemnaceae	» 22
Erythronium	» 61	Lepturus	» 406
Festuca	» 363	Lequeetia (= Limodorum A.) »	57
Filices	» 415	<i>Leucoium</i>	» 155
Forasaccus (= Bromus Auct.) »	379	Liliaceae	» 61
Fritillaria	» 64	Lilium	» 68
Gagea	» 63	<i>Limodorum</i>	» 57
Galanthus	» 154	Listera	» 55
Galilea	» 194	Lolium	» 391
Gastridium	» 292	Lomaria	» 423
Ginannia (= Holcus Auct.) »	321	Lonchitis (= Serapias Auct.) »	50
Gladiolus	» 147	Luzula	» 170
Glyceria	» 346	Lycopodiaceae	» 442
Goodyera	» 54	Lycopodina (= Selaginella A.) »	445
Gramina	» 248	Lycopodium	» 442
Gymnadenia	» 40	Lygeum	» 268
Gymnogramme	» 416	Marsilia	» 440
Hemerocallis	» 106	Marsiliaceae	» 440
Himantoglossum	» 44	Melanthaceae	» 127
<i>Holcus</i>	» 321	<i>Melica</i>	» 351
Hordeum	» 402	Merendera (= Bulbocodium	
Hyacinthus (= Muscari Auct.) »	71	Auct.)	» 137
Hydrocharideae	» 1	<i>Mibora</i>	» 277
Hydrocharis	» 1	Miliarium (= Milium Auct.) »	293
Hydrophace	» 22	<i>Milium</i> Auct.	» 293
Hymenophyllaceae	» 436	Milium Bub., nec Auct.	» 259
Hymenophyllum	» 436	Molinia	» 353
Imperata	» 254	Morgagnia	» 109
Iridaceae	» 139	<i>Muscari</i>	» 71
Iris	» 139	Najadeae	» 20
Isoëtaceae	» 441	Najas	» 20
Isoëtes	» 441	Narcissus	» 156
Juncaceae	» 169	<i>Nardus</i>	» 405
Juncaginaceae	» 8	Narthecium	» 169
Juncago (= Triglochin Auct.) »	8	Natschia (= Nardus Auct.) »	405
Juncus	» 176	Nazia (= Lappago Auct.) »	263
		Neottia	» 55
		Nigritella	» 44

Ophioglossaceae . pag. 438
Ophioglossum . . . . . » 438
Ophrys . . . . . » 46
 Orchideae . . . . . » 32
Orchis . . . . . » 32
Ornithogalum . . . . . » 81
Osmunda . . . . . » 436
 Osmundaceae . . . . . » 436
Oxymyrsine (= *Ruscus* Auct.) » 121

Pancratium . . . . . » 155
Panicum . . . . . » 261
Paradisea . . . . . » 107
Paris . . . . . » 115
Phalangites . . . . . » 108
Phalaris . . . . . » 264
Phleum . . . . . » 268
Phragmitis . . . . . » 304
Phyllitis (= *Scolopendrium*
 Auct.) . . . . . » 423
Piptatherum . . . . . » 294
Plantinia (= *Phleum* Auct.) » 268
Platanthera . . . . . » 42
Plumaria (= *Eriophorum* A.) » 195
Poa . . . . . » 338
Polyanthemum (= *Leucoium*
 Auct.) . . . . . » 155
Polygonatum . . . . . » 117
Polypodium . . . . . » 417
Polypogon . . . . . » 279
Polystichum . . . . . » 434
Posidonia . . . . . » 22
 Potamiaceae . . . . . » 10
Potamogeton . . . . . » 10
Psilurus . . . . . » 405
Pteris . . . . . » 421

Romulea . . . . . » 149
Ruppia . . . . . » 19
Ruscus . . . . . » 121

Sagitta (= *Sagittaria* A.) . » 4
Sagittaria . . . . . » 4
Salmasia (= *Aira* Auct.) . . » 315
Salvinia . . . . . » 440
 Salviniaceae . . . . . » 440
Sanguinaria (= *Digitaria* A.) » 256
Sarcomphalum . . . . . » 76

Scheuchzeriaceae . . . pag. 3
Schismus . . . . . » 358
Schoenus . . . . . » 210
Scilla . . . . . » 78
Scirpus . . . . . » 196
Sclerochloa . . . . . » 337
Scolopendrium . . . . . » 423
Selaginella . . . . . » 445
Serapias . . . . . » 50
Sesleria . . . . . » 309
 Smilacaceae . . . . . » 115
Smilax . . . . . » 119
Sorghum . . . . . » 251
Sparganium . . . . . » 27
Spartina . . . . . » 307
Sphaerella (= *Aiopsis* Auct.) » 320
Spiranthes . . . . . » 53
Sporobolus . . . . . » 290
Stellaris (= *Scilla* Auct.) . » 78
Stenotaphrum . . . . . » 260
Stipa . . . . . » 296
Streptopus . . . . . » 116

Tamus . . . . . » 123
 Telmatophace . . . . . » 23
Tofieldia . . . . . » 127
Tozzettia (= *Alopecurus* A.) » 274
Trachynotia (= *Spartina* A.) » 307
Trachypoa (= *Dactylis* A.) . » 359
Trichomanes (= *Asplenium*
 Auct.) . . . . . » 424
Triglochin . . . . . » 8
Triticum . . . . . » 395
Tulipa . . . . . » 62
Typha . . . . . » 25
 Typhaceae . . . . . » 25

Vallisneria . . . . . » 1
Veratrum . . . . . » 136

Wolffia . . . . . » 24
 Wolffiaceae . . . . . » 22
Woodsia . . . . . » 419
Woodwardia . . . . . » 435

Zannichellia . . . . . » 18
Zostera . . . . . » 22

INDEX GENERALIS

---

	vol.	pag.		vol.	pag.
Abies	I	35	<i>Ammi</i>	II	350
<i>Acanthaceae</i>	I	378	<i>Ammodenia</i> (= <i>Honckenia</i> Auct.)	III	72
<i>Acanthus</i>	I	378	<i>Ammophila</i>	IV	203
<i>Acer</i>	III	292	<i>Ampelideae</i>	III	294
<i>Aceras</i>	IV	45	<i>Amygdalaceae</i>	II	687
<i>Acerineae</i>	III	292	<i>Anacamptis</i>	IV	39
<i>Achillea</i>	II	229	<i>Anacyclus</i>	II	234
<i>Achnantherum</i> (= <i>Lasiagro-</i> <i>stis</i> Auct.)	IV	295	<i>Anagallidastrum</i> (= <i>Centun-</i> <i>culus</i> Auct.)	I	238
<i>Aconitum</i>	III	366	<i>Anagallis</i>	I	239
<i>Actaea</i>	III	364	<i>Anagyris</i>	II	421
<i>Actinocarpus</i> (= <i>Damasonium</i> Auct.)	IV	3	<i>Anarrhinum</i>	I	306
<i>Adenocarpus</i>	II	422	<i>Anchusa</i>	I	495
<i>Adenostyles</i>	II	272	<i>Andromeda</i>	II	7
<i>Adiantum</i>	IV	420	<i>Andropogon</i>	IV	248
<i>Adonis</i>	III	409	<i>Andryala</i>	II	80
<i>Adoxa</i>	II	339	<i>Anemone</i>	III	415
<i>Adyseton</i> (= <i>Alyssum</i> Auct.)	III	204	<i>Anethum</i>	II	393
<i>Aegopodium</i>	II	351	<i>Angelica</i>	II	385
<i>Aeluropus</i>	IV	337	<i>Antennaria</i>	II	197
<i>Aëtheonema</i>	III	244	<i>Anthemis</i>	II	237
<i>Aëthorhiza</i>	II	80	<i>Anthoxanthum</i>	IV	263
<i>Aethusa</i>	II	371	<i>Anthriscus</i>	II	409
<i>Agrestis</i> (= <i>Agrostis</i> Auct.)	IV	281	<i>Anthyllis</i>	II	467
<i>Agrimonia</i>	II	628	<i>Antirrhinum</i>	I	324
<i>Agrostemma</i>	III	61	<i>Antoniana</i> (= <i>Hesperis</i> Auct.)	III	170
<i>Agrostis</i>	IV	281	<i>Aphyllanthes</i>	IV	111
<i>Aira</i>	IV	315	<i>Apium</i>	II	344
<i>Airopsis</i>	IV	320	<i>Apocynaceae</i>	I	545
<i>Ajuga</i>	I	470	<i>Aquifoliaceae</i>	I	377
<i>Alchemilla</i>	II	588	<i>Aquifolium</i> (= <i>Ilex</i> Auct.)	I	377
<i>Alisma</i>	IV	4	<i>Aquilegia</i>	III	374
<i>Alismaceae</i>	IV	3	<i>Aquilina</i> (= <i>Aquilegia</i> Auct.)	III	374
<i>Alkanna</i>	I	491	<i>Arabis</i>	III	152
<i>Allium</i>	IV	84	<i>Arachnites</i> (= <i>Ophrys</i> Auct.)	IV	46
<i>Allosorus</i>	IV	422	<i>Araliaceae</i>	II	337
<i>Alnus</i>	I	50	<i>Arbutus</i>	II	7
<i>Alopecurus</i>	IV	274	<i>Arceuthobium</i>	I	131
<i>Alsinaeeae</i>	III	22	<i>Arcion</i> (= <i>Lappa</i> Auct.)	II	123
<i>Alsinastreae</i>	III	21	<i>Arctostaphylos</i>	II	6
<i>Alsinastrum</i> (= <i>Elatine</i> Auct.)	III	21	<i>Arenaria</i>	III	36
<i>Alsine</i>	III	44	<i>Aretia</i>	I	214
<i>Alsinella</i> (= <i>Sagina</i> Auct.)	III	54	<i>Aregussiera</i> (= <i>Hippophaë</i> A.)	I	222
<i>Althaea</i>	III	298	<i>Argyrolobium</i>	II	460
<i>Alus</i> (= <i>Coris</i> Auct.)	I	236	<i>Arisarum</i>	IV	28
<i>Alyssum</i>	III	204	<i>Aristella</i>	IV	300
<i>Amarantaceae</i>	I	182	<i>Aristolochia</i>	I	119
<i>Amarantus</i>	I	184	<i>Aristolochiaceae</i>	I	119
<i>Amaryllideae</i>	IV	154	<i>Armarintea</i> (= <i>Cachrys</i> Auct.)	II	415
<i>Amelanchier</i>	II	580	<i>Armeria</i>	I	197

	vol.	pag.		vol.	pag.
Arnica	II	180	Bonjeania	II	507
Arnoseric.	II	49	Boragineae	I	475
Aroideae	IV	28	Borago	I	502
Aronicum	II	181	Botrychium	IV	438
Artemisia	II	209	Brachypodium	IV	388
Arum	IV	29	Brassica	III	183
Arundo	IV	303	Briza	IV	347
Asarum	I	121	<i>Bromus</i>	IV	379
Asclepiadeae	I	548	Brunyera (= <i>Oenothera</i> Auct.)	II	648
Asparageae	IV	113	Bryonia	II	661
Asparagus	IV	113	Buccaferrea (= <i>Potamogeton</i>		
Asperugo	I	507	Auct.)	IV	10
Asperula	II	321	Buffonia	III	59
Asphodelus	IV	202	Buglossites (= <i>Lycopsis</i> Auct.)	I	494
<i>Aspidium</i>	IV	432	Buglossum (= <i>Anchusa</i> Auct.)	I	495
Asplenium Bub. (= <i>Ceterach</i>			Bugula (= <i>Ajuga</i> Auct.) . . .	I	470
Auct.)	IV	416	<i>Bulbocodium</i>	IV	137
<i>Asplenium</i> Auct.	IV	424	Bullardia	II	710
Aster	II	259	<i>Bunias</i>	III	248
Asteriscus	II	244	<i>Bupleurum</i>	II	358
<i>Asterolinum</i>	I	231	Butomaceae	IV	2
Astrocarpus	III	258	Butomus	IV	3
Astrolinon (= <i>Asterolinum</i>			Buxus	I	117
Auct.)	I	231	Cachrys	II	415
Astragalina (= <i>Phaca</i> Auct.)	II	516	Cakile	III	251
Astragalus	II	517	<i>Calamagrostis</i>	IV	301
Astrantia	II	341	<i>Calamintha</i>	I	409
Athernotus (= <i>Calamagro-</i>			Calendula	II	179
stis Auct.)	IV	301	Calepina	III	248
Athyrium	IV	430	Calliphyllon (= <i>Epipactis</i> A.)	IV	56
<i>Atractylis</i> DC.	II	171	Callitrichaceae	I	84
<i>Atractylis</i> Bub. nec DC. (=			<i>Callitriche</i>	I	85
<i>Kentrophyllum</i> Auct.) . . .	II	150	Calluna	II	9
Atriplex	I	168	<i>Calltha</i>	III	381
Atropa	I	353	Camarineae	I	117
Avellinia	IV	358	<i>Camelina</i>	III	231
Avena	IV	323	Campanula	II	26
Azalea	II	6	Campanulaceae	II	18
Baguenaudiera (= <i>Co-</i>			Camphorosma	I	180
<i>lutea</i> Auct.)	II	513	Caprifoliaceae	II	328
Ballota	I	460	<i>Capsella</i>	III	234
Balsaminaceae	III	330	Cardamine Bub. (= <i>Nastur-</i>		
Banalia (= <i>Hedysarum</i> Auct.)	II	568	tium Auct.)	III	146
Barbarea	III	150	<i>Cardamine</i> Auct.	III	158
Bellevalia	IV	72	Cardosantus (= <i>Cnicus</i> Auct.)	II	152
Bellia (= <i>Chaerophyllum</i> A.)	II	411	Carduncellus	II	151
Bellis	II	267	<i>Carduus</i>	II	139
Berberideae	III	363	Carex	IV	213
Berberis	III	363	Carisseae	I	545
Bergeretia (= <i>Illecebrum</i> A.)	III	10	Carlina	II	172
Berla (= <i>Berula</i> Auct.)	II	356	Carlostephania (= <i>Circaea</i> A)	II	658
<i>Berula</i>	II	356	<i>Carpesium</i>	II	195
Beta	I	174	Carpinus	I	64
Bettonica	I	449	<i>Carum</i>	II	352
Betula	I	50	Carvi (= <i>Carum</i> Auct.)	II	352
Betulaceae	I	50	Cassida (= <i>Scutellaria</i> Auct.)	I	423
Biauricula (= <i>Iberis</i> Auct.)	III	217	Castanea	I	71
Bidens	II	241	Catabrosa	IV	347
Bifora	II	417	<i>Catananche</i>	II	47
Biscutella	III	227	Cataria (= <i>Nepeta</i> Auct.) . . .	I	425
Biserrula	II	532	Caucalis	II	404
Blitum	I	172	Celtis	I	74

	vol.	pag.		vol.	pag.
<i>Centaurea</i>	II	152	<i>Convolvulus</i>	I	511
<i>Centranthus</i>	II	295	<i>Conyza</i> Bub. nec Auct. (= <i>Cupularia</i> Auct.)	II	249
<i>Centunculus</i>	I	238	<i>Coriaria</i>	III	290
<i>Cephalanthera</i>	IV	59	<i>Coriariaceae</i>	III	290
<i>Cephalaria</i>	II	285	<i>Coris</i>	I	236
<i>Cerastium</i>	III	22	<i>Coronaria</i> (= <i>Lychnis</i> Auct.)	III	61
<i>Ceratocalyx</i>	I	259	<i>Coronilla</i>	II	561
<i>Ceratocephalus</i>	III	406	<i>Corrigiola</i>	III	16
<i>Ceratophyllum</i>	I	82	<i>Corydalis</i>	III	272
<i>Cerefolium</i> (= <i>Anthriscus</i> A.)	II	409	<i>Corylus</i>	I	64
<i>Cerinth</i>	I	475	<i>Corynephorus</i>	IV	311
<i>Ceterach</i>	IV	416	<i>Cotoneaster</i>	II	579
<i>Chabraea</i> (= <i>Lythrum</i> Auct.)	II	640	<i>Cotyledon</i> (= <i>Umbilicus</i> A.)	II	691
<i>Chabraeaceae</i>	II	640	<i>Crassulaceae</i>	II	691
<i>Chaerophyllum</i>	II	411	<i>Crataegus</i>	II	575
<i>Chamaeclema</i> (= <i>Glechoma</i> Auct.)	I	429	<i>Crepis</i>	II	72
<i>Chamaemelum</i> (= <i>Matricaria</i> Auct.)	II	225	<i>Cressa</i>	I	511
<i>Chamaerhododendron</i> (= <i>Rhododendron</i> Auct.)	II	5	<i>Critbamus</i> (= <i>Falcaria</i> Auct.)	II	349
<i>Chamaetaxus</i> (= <i>Empetrum</i> Auct.)	I	118	<i>Crithamum</i>	II	383
<i>Cheilanthes</i>	IV	419	<i>Crocodylina</i> (= <i>Atractylis</i> A.)	II	171
<i>Cheiranthus</i>	III	168	<i>Crocus</i>	IV	151
<i>Chelidonium</i>	III	263	<i>Crucianella</i>	II	325
<i>Chenopodiaceae</i>	I	161	<i>Cruciferae</i>	III	145
<i>Chenopodium</i>	I	174	<i>Crypsis</i>	IV	276
<i>Cherleria</i>	III	43	<i>Cucubalus</i>	III	82
<i>Chesmone</i> (= <i>Argyrolobium</i> Auct.)	II	460	<i>Cucurbitaceae</i>	II	661
<i>Chlora</i>	I	543	<i>Cunigunda</i> (= <i>Eupatorium</i> Auct.)	II	273
<i>Chondrilla</i>	II	105	<i>Cupidonia</i> (= <i>Catananche</i> A.)	II	47
<i>Christophoriana</i> (= <i>Actaea</i> Auct.)	III	364	<i>Cupularia</i>	II	249
<i>Chrozophora</i>	I	89	<i>Cupuliferae</i>	I	64
<i>Chrysanthemum</i>	II	216	<i>Cuscuta</i>	I	517
<i>Chrysosplenium</i>	II	689	<i>Cyclaminum</i>	I	229
<i>Cicendiola</i> (= <i>Cicendia</i> Auct.)	I	536	<i>Cydonia</i>	II	584
<i>Cichorium</i>	II	46	<i>Cymodocea</i>	IV	21
<i>Cicuta</i>	II	415	<i>Cynanchum</i>	I	550
<i>Circaea</i>	II	658	<i>Cynapium</i> (= <i>Aethusa</i> Auct.)	II	371
<i>Cirsium</i>	II	125	<i>Cynara</i>	II	146
<i>Cistineae</i>	III	124	<i>Cynocrambe</i> (= <i>Thelygonum</i> A.)	I	75
<i>Cistus</i>	III	124	<i>Cynodon</i>	IV	306
<i>Cladium</i>	IV	209	<i>Cynoglossum</i>	I	503
<i>Clandestina</i>	I	260	<i>Cynosurus</i>	IV	360
<i>Clematis</i>	III	420	<i>Cyperaceae</i>	IV	189
<i>Closiospermum</i> (= <i>Picris</i> A.)	II	68	<i>Cyperus</i>	IV	431
<i>Clypeola</i>	III	203	<i>Cystopteris</i>	I	121
<i>Cneoreae</i>	III	358	<i>Cytinus</i>	II	462
<i>Cneorum</i>	III	359	<i>Cytisus</i>	II	462
<i>Cnicus</i>	II	152	Dactylis	IV	359
<i>Cnidium</i>	II	381	<i>Dactylon</i> (= <i>Cynodon</i> Auct.)	IV	306
<i>Cochlearia</i>	III	195	<i>Dalucum</i> (= <i>Melica</i> Auct.)	IV	350
<i>Coeloglossum</i>	IV	41	<i>Damasonium</i>	IV	3
<i>Colchicum</i>	IV	138	<i>Danthonia</i>	IV	336
<i>Colutea</i>	II	513	<i>Dantia</i>	II	647
<i>Comarum</i>	II	612	<i>Daphne</i>	I	132
<i>Compositae</i>	II	44	<i>Dasyanthus</i> (= <i>Gnaphalium</i> Auct.)	II	198
<i>Convallaria</i>	IV	118	<i>Datura</i>	I	350
<i>Coniferae</i>	I	35	<i>Daucus</i>	II	402
<i>Convolvulaceae</i>	I	511	<i>Delphinium</i>	III	369
			<i>Dentaria</i>	III	166
			<i>Deschampsia</i>	IV	312

	vol.	pag.		vol.	pag.
Dethawia	II	378	Erodium	III	319
Devillea (= Ligusticum Auct.)	II	380	Eruca	III	194
Deyeuxia	IV	302	Erucago	III	248
<i>Dianthus</i>	III	89	<i>Erucastrum</i>	III	190
<i>Dictamnus</i>	III	354	Ervum	II	533
Digitalis	I	329	Eryngium	II	342
<i>Digitaria</i>	IV	256	<i>Erysimum</i>	III	179
Diosanthos (= <i>Dianthus</i> A.)	III	89	<i>Erythraea</i>	I	539
Dioscorea	IV	124	Erythronium	IV	61
Dioscoreae	IV	123	<i>Eupatorium</i> Auct.	II	273
Diosmeae	III	354	Eupatorium Bub. (= <i>Agri-</i>		
<i>Diotis</i>	II	229	monia Auct.)	II	628
Dipcadi	IV	77	<i>Euphorbia</i>	I	90
Diplachne	IV	354	Euphorbiaceae	I	90
Diploxys	III	184	Euphrasia	I	271
Dipsaceae	II	277	Evax	II	256
Dipsacus	II	285	Evonymus	I	369
Dorella (= <i>Camelina</i> Auct.)	III	231	Fagus	I	70
Doronicum	II	181	<i>Falcaria</i>	II	349
Dortiguela (= <i>Erinus</i> Auct.)	I	305	Feniculum (= <i>Foeniculum</i> A.)	II	372
<i>Dorycnium</i>	II	504	Ferriera (= <i>Paronychia</i> Auct.)	III	6
<i>Draba</i>	III	197	Ferula	II	388
Drabella (= <i>Draba</i> Auct.)	III	197	Festuca	IV	363
Dracocephalum	I	430	Ficaria	III	408
Drosera	III	107	Ficus	I	72
Droseraceae	III	107	Filago	II	202
Dryas	II	633	Filices	IV	415
Ecballium	II	662	<i>Foeniculum</i>	II	372
Echinaria	IV	308	Forasaccus (= <i>Bromus</i> Auct.)	IV	379
Echinochloa	IV	260	Fracastora (= <i>Sideritis</i> Auct.)	I	452
Echinodorus (= <i>Alisma</i> Auct.)	IV	4	Fragaria	II	613
Echinophora	II	414	Frankenia	III	105
<i>Echinops</i>	II	178	Frankeniaceae	III	105
Echinopsilon	I	178	Fraxinella (= <i>Dictamnus</i> A.)	III	354
Echinopus (= <i>Echinops</i> Auct.)	II	178	Fraxinus	I	367
Echinospermum	I	507	Fritillaria	IV	64
Echium	I	478	Fumaria	III	275
Elaeagnaceae	I	122	Fumariaceae	III	272
<i>Elatine</i>	III	21	Furera (= <i>Corrigiola</i> Auct.)	III	16
Elatineae	III	21	Gagea	IV	63
<i>Elodes</i>	III	351	Galactites	II	149
Elymus	IV	400	Galanthus	IV	154
Elyna	IV	212	Gale (= <i>Myrica</i> Auct.)	I	49
Empetraceae	I	118	Galeaceae	I	49
<i>Empetrum</i>	I	118	<i>Galeopsis</i>	I	436
Endressia	II	382	Galilea	IV	194
Enneadynamis (= <i>Parnassia</i>			Galium	II	305
Auct.)	III	109	Galliarda (= <i>Amarantus</i> A.)	I	184
Ephedra	I	47	Gastridium	IV	292
Epilobiaceae	II	647	Genista	II	449
Epilobium	II	650	Gentiana	I	527
<i>Epipactis</i>	IV	56	Gentianaceae	I	527
Epipogon	IV	58	Geraniaceae	III	307
Equisetaceae	IV	411	Geranium	III	307
Equisetum	IV	411	Gesneraceae	I	525
Erianthus	IV	252	Geum	II	629
Erica	II	10	Ghinia (= <i>Cardamine</i> Auct.)	III	158
Ericaceae	II	5	Ginannia (= <i>Holeus</i> Auct.)	IV	321
<i>Erigeron</i>	II	263	Gladiolus	IV	147
Erinacea	II	441	Glaucium	III	264
<i>Erinus</i>	I	305	<i>Glaux</i>	I	230
<i>Eriophorum</i>	IV	195			

	vol.	pag.		vol.	pag.
<i>Glechoma</i>	I	429	Hypecoum	III	261
Globularia	II	40	Hypericineae	III	342
Globulariaceae	II	39	Hypericum	III	342
Glyceria	IV	346	Hypochaeris	II	50
Glycyrrhiza	II	513	Hypocystis (= <i>Cytinus</i> Auct.)	I	121
<i>Gnaphalium</i> Auct.	II	198	Hypopitys (= <i>Monotropa</i> A.)	II	1
<i>Gnaphalium</i> Bub. (= <i>Diotis</i> Auct.)	II	229	Hyssopus	I	407
Gnetaceae	I	47	lasione.	II	19
Goodyera	IV	54	lasminum	I	368
Gramina	IV	248	Jasonia	II	250
Granateae	II	638	<i>Iberis</i>	III	217
Gratiola	I	364	<i>Ilex</i>	I	377
Grossularia (= <i>Ribes</i> Auct.)	II	715	<i>Illecebrum</i>	III	40
Grossulariaceae	II	715	Impatiens	III	330
Gymnadenia	IV	40	Imperata	IV	254
Gymnogramme	IV	416	Inula	II	252
Gypsophila	III	87	Iridaceae	IV	139
Halorageae	I	81	Iris	IV	139
Harmala	III	354	Isatis	III	247
Hedera	II	337	Isoëtaceae	IV	441
Hedypnois	II	49	Isoëtes	IV	441
<i>Hedysarum</i>	II	568	Isopyrum	III	378
Helianthemum	III	130	Jububa (= <i>Zizyphus</i> Auct.)	I	376
Helichrysum	II	206	Juncaceae	IV	169
Heliotropium	I	508	Juncaginaceae	IV	8
Helleborus	III	379	Juncago (= <i>Triglochin</i> Auct.)	IV	8
Helminthia	II	69	Juncus	IV	176
Helodea (= <i>Elodes</i> Auct.)	III	351	Juniperus	I	40
Helosciadium	II	346	Jurinea	II	117
Helxine (= <i>Parietaria</i> Auct.)	I	76	Kentrophyllum	II	150
Hemerocallis	IV	106	Knappia (= <i>Mibora</i> Auct.)	IV	277
Hepatica	III	414	Knautia	II	284
Heracleum	II	394	Kobresia	IV	213
Herniaria	III	11	Kochia	I	178
<i>Hesperis</i>	III	170	Koeleria	IV	345
Hibiscum	III	295	Labiatae	I	380
Hieracium	II	82	Lacellia (= <i>Laserpitium</i> A.)	II	396
Himantoglossum	IV	44	Lactuca	II	111
Hippocrepis	II	567	Lagurus	IV	321
<i>Hippophaë</i>	I	122	Lalda (= <i>Lampsana</i> Auct.)	II	44
<i>Hippuris</i>	I	81	Lamarekia	IV	362
<i>Holcus</i>	IV	321	Lamium	I	431
<i>Holosteum</i>	III	32	<i>Lampsana</i>	II	44
Homogyne	II	272	Lapathum (= <i>Rumex</i> Auct.)	I	151
<i>Honckenya</i>	III	42	Lappa	II	123
Hordeum	IV	402	Lappago	II	263
Horminum	I	396	<i>Laserpitium</i>	II	396
Hornungia (= <i>Hutchinsia</i> A.)	III	236	<i>Lasiagrostis</i>	IV	295
Hottonia	I	245	<i>Lastraea</i>	IV	432
Humulus	I	75	Lathraea	I	260
<i>Hutchinsia</i>	III	236	Lathyrus	II	548
Hyacinthus (= <i>Muscari</i> Auct.)	IV	71	Lauraceae	I	123
Hydrocerae	III	330	Laurus	I	330
Hydrocharideae	IV	1	Lavandula	III	296
Hydrocharis	IV	1	Lavatera	IV	255
Hydrocotyle	II	340	Leersia	IV	22
Hydrophace	IV	22	<i>Lemna</i>	IV	22
Hymenophyllaceae	IV	436	Lemnaceae	I	24
Hymenophyllum	IV	436	Lentibulariaceae	II	54
Hyoscyamus	I	351	Leontodon		
Hyoseris	II	50			

	vol.	pag.		vol.	pag.
<i>Leontopodium</i>	II	196	Marrubium	I	458
Leonuros	I	436	Marsilia	IV	440
Lepidium	III	236	Marsiliaceae	IV	440
Lepturus	IV	406	<i>Matricaria</i>	II	225
Lequeetia (= <i>Limodorum</i> A.)	IV	57	Matthiola	III	166
<i>Leucoium</i>	IV	155	Meconopsis	III	266
Leuzea	II	122	Medica (= <i>Medicago</i> Auct.)	II	470
Levisticum	II	383	<i>Medicago</i>	II	470
Libadion (= <i>Erythraea</i> Auct.)	I	529	<i>Melampyrum</i>	I	261
Ligularia	II	180	Melandryum	III	63
<i>Ligusticum</i>	II	380	Melanthaceae	IV	127
Ligustrum	I	366	<i>Melica</i>	IV	351
Liliaceae	IV	61	Melilotus	II	483
Lilium	IV	68	Melissa (= <i>Calamintha</i> Auct.)	I	409
Limnopeuce (= <i>Hippuris</i> A.)	I	81	<i>Melittis</i>	I	430
<i>Limodorum</i>	IV	57	Menkenia (= <i>Orobus</i> Auct.)	II	556
Limoniastrum	I	190	Mentha	I	383
Limosella	I	304	Menyanthes	I	544
Linaria	I	307	Menziesia	II	7
Lineae	III	333	Mercurialis	I	87
Linophyllum (= <i>Thesium</i> A.)	I	125	Merendera (= <i>Bulbocodium</i>		
Linosyris	II	258	Auct.)	IV	137
Linum	III	333	Mespilus	II	581
Listera	IV	55	Meum	II	382
Lithospermum	I	485	Meyera (= <i>Holosteum</i> Auct.)	III	32
Littorella	I	202	<i>Mibora</i>	IV	277
Lobelia	II	39	Microlonchus	II	170
Lobeliaceae	II	39	Micromeria	I	403
Lobularia	III	210	Micropus	II	255
Loeflingia	III	5	Miediega (= <i>Dorycnium</i> Auct.)	II	504
Lolium	IV	391	Miliarium (= <i>Milium</i> Auct.)	IV	293
Lomaria	IV	423	<i>Milium</i> Auct.	IV	293
Lonchitis (= <i>Serapias</i> Auct.)	IV	50	Milium Bub., nec Auct. . . .	IV	259
Lonicera	II	331	Moehringia	III	33
Loranthaceae	I	128	Moenchia	III	27
Lotus	II	507	Molinia	IV	353
Lunaria	III	213	Molopospermum	II	414
Lupinus	II	421	Monotropa	II	1
Luzula	IV	170	Monotropeae	II	1
Lychnanthus (= <i>Cucubalus</i>			Montia	III	2
Auct.)	III	82	Moreae	I	72
Lychnis	III	61	Morgagnia	IV	109
Lycium	I	358	Moschatellina (= <i>Adoxa</i> A.)	II	339
Lycopodiaceae	IV	442	Mulgedium	II	115
Lycopodina (= <i>Selaginella</i> A.)	IV	445	Mullaghera (= <i>Lotus</i> Auct.)	II	507
Lycopodium	IV	442	<i>Muscari</i>	IV	71
<i>Lycopsis</i>	I	494	Mylinum (= <i>Selinum</i> Auct.)	II	384
Lycopus	I	388	Myosotis	I	496
Lygeum	IV	268	Myosurus	III	407
Lysimachia	I	232	<i>Myrica</i> L.	I	49
Lythraceae	II	640	Myrica Bub. nec L. (= <i>Myri-</i>		
<i>Lythrum</i>	II	640	caria Auct.)	II	713
Mairania (= <i>Arctostaphy-</i>			Myricaceae	I	49
los Auct.)	II	6	<i>Myricaria</i>	II	713
Malaccion (= <i>Malachium</i> A.)	III	22	Myriophyllum	I	83
<i>Malachium</i>	III	22	Myrrhis	II	413
Malcolmia	III	169	Myrtaceae	II	639
Malva	III	301	Myrtillus (= <i>Vaccinium</i> A.)	II	16
Malvaceae	III	295	Myrtus	II	639
Mariacantha (= <i>Silybum</i> A.)	II	149	Najadeae	IV	20
Marinellia (= <i>Melampyrum</i>			Najas	IV	20
Auct.)	I	261	Narcissus	IV	156

	vol.	pag.		vol.	pag.
<i>Nardus</i>	IV	405	<i>Panicum</i>	IV	261
<i>Narthecium</i>	IV	169	<i>Papaver</i>	III	267
<i>Nasturtium</i>	III	146	<i>Papaveraceae</i>	III	261
<i>Natschia</i> (= <i>Nardus</i> Auct.)	IV	405	<i>Papilionaceae</i>	II	421
<i>Nazia</i> (= <i>Lappago</i> Auct.)	IV	263	<i>Paradisea</i>	IV	107
<i>Neottia</i>	IV	55	<i>Parietaria</i>	I	76
<i>Nepeta</i>	I	425	<i>Paris</i>	IV	115
<i>Neslia</i>	III	247	<i>Parnassia</i>	III	109
<i>Nigella</i>	III	376	<i>Paronychia</i>	III	6
<i>Nigera</i> (= <i>Caucalis</i> Auct.)	II	404	<i>Paronychiaceae</i>	III	6
<i>Nigritella</i>	IV	44	<i>Pasina</i> (= <i>Horminum</i> Auct.)	I	396
<i>Nuphar</i>	III	260	<i>Passerina</i>	I	135
<i>Nymphaea</i>	III	260	<i>Pastinaca</i>	II	393
<i>Nymphaeaceae</i>	III	259	<i>Pedicularis</i>	I	265
<i>Nymphona</i> (= <i>Nuphar</i> Auct.)	III	260	<i>Petasites</i>	II	271
Obione	I	171	<i>Petrocallis</i>	III	202
<i>Oenanthe</i>	II	369	<i>Petroselinum</i>	II	344
<i>Oenonea</i> (= <i>Melittis</i> Auct.)	I	430	<i>Peucedanum</i>	II	389
<i>Oenothera</i>	II	648	<i>Phaca</i>	II	516
<i>Olea</i>	I	361	<i>Phagnalon</i>	II	208
<i>Oleaceae</i>	I	361	<i>Phalangites</i>	IV	108
<i>Olfa</i> (= <i>Isopyrum</i> Auct.)	III	378	<i>Phalaris</i>	IV	264
<i>Omphalodes</i>	I	503	<i>Phellandrium</i> (= <i>Oenanthe</i> A.)	II	369
<i>Onobrychis</i>	II	571	<i>Phillyraea</i>	I	362
<i>Onochiles</i> (= <i>Alkanna</i> Auct.)	I	491	<i>Phleum</i>	IV	268
<i>Onopordon</i>	II	146	<i>Phlomis</i>	I	461
<i>Onopyxus</i> (= <i>Carduus</i> Auct.)	II	139	<i>Phragmitis</i>	IV	304
<i>Onosma</i>	I	476	<i>Phryne</i> (= <i>Sisymbrium</i> A.)	III	171
<i>Ophioglossaceae</i>	IV	438	<i>Phyllitis</i> (= <i>Scolopendrium</i> Auct.)	IV	423
<i>Ophioglossum</i>	IV	438	<i>Physalis</i>	I	354
<i>Ophrys</i>	IV	46	<i>Phyteuma</i>	II	23
<i>Opoponax</i>	II	387	<i>Phytolacca</i>	III	1
<i>Orchideae</i>	IV	32	<i>Phytolaccaceae</i>	III	1
<i>Orchis</i>	IV	32	<i>Pienomon</i>	II	138
<i>Origanum</i>	I	397	<i>Picridium</i>	II	70
<i>Orlaya</i>	II	401	<i>Picris</i>	II	68
<i>Ormenis</i>	II	236	<i>Pimpinella</i>	II	354
<i>Ornithogalum</i>	IV	81	<i>Pinaceae</i>	I	35
<i>Ornithopodium</i> (= <i>Ornitho-</i> <i>pus</i> Auct.)	II	565	<i>Pinguicula</i>	I	247
<i>Ornithopus</i>	II	565	<i>Pinus</i>	I	35
<i>Orobanchaceae</i>	I	251	<i>Piptatherum</i>	IV	294
<i>Orobanche</i>	I	251	<i>Pirus</i>	II	581
<i>Orobus</i>	II	556	<i>Pistacia</i>	II	419
<i>Osmunda</i>	IV	436	<i>Pisum</i>	II	532
<i>Osmundaceae</i>	IV	436	<i>Plantaginaceae</i>	I	202
<i>Osyris</i>	I	124	<i>Plantago</i>	I	202
<i>Ovilla</i> (= <i>Jasione</i> Auct.)	II	19	<i>Plantinia</i> (= <i>Phleum</i> Auct.)	IV	268
<i>Oxalideae</i>	III	331	<i>Platanthera</i>	IV	42
<i>Oxalis</i>	III	331	<i>Plumaria</i> (= <i>Eriophorum</i> A.)	IV	195
<i>Oxyacantha</i> (= <i>Crataegus</i> A.)	II	575	<i>Plumbaginaceae</i>	I	189
<i>Oxydeaceae</i>	III	331	<i>Plumbago</i>	I	189
<i>Oxymyrsine</i> (= <i>Ruscus</i> Auct.)	IV	121	<i>Poa</i>	IV	338
<i>Oxyria</i>	I	151	<i>Podagraria</i> (= <i>Aegopodium</i> Auct.)	II	351
<i>Oxys</i> (= <i>Oxalis</i> Auct.)	III	331	<i>Podospermum</i>	II	58
<i>Oxytropis</i>	II	514	<i>Polemoniaceae</i>	I	525
Paeonia	III	365	<i>Polemonium</i>	I	525
<i>Paleya</i> (= <i>Barkhausia</i> Auct.)	II	71	<i>Polyanthemum</i> (= <i>Leucoium</i> Auct.)	IV	155
<i>Paliurus</i>	I	376	<i>Polycarpon</i>	III	18
<i>Pancovia</i> (= <i>Comarum</i> Auct.)	II	612	<i>Polynemum</i>	I	182
<i>Pancreatium</i>	IV	155	<i>Polygala</i>	III	282

	vol.	pag.		vol.	pag.
Polygalaceae	III	282	Rosaceae	II	592
Polygonaceae	I	142	Rosmarinus	I	395
Polygonatum	IV	117	Rothia (= Andryala Auct.) :	II	80
Polygonum	I	142	Rovillia (= Polycnemum A.)	I	182
Polypodium	IV	417	Rubia	II	326
Polypogon	IV	279	Rubiaceae	II	303
Polystichum	IV	434	Rubus	II	603
Pomaceae	II	575	<i>Rumex</i>	I	151
Ponaea (= Carpesium Auct.)	II	195	Ruppia	IV	19
Pontia (= Pyrethrum Auct.)	II	218	<i>Ruscus</i>	IV	121
Populago (= Caltha Auct.)	III	381	Ruta	III	355
Populus	I	51	Rutaceae	III	355
Portulaca	III	2	Sabulina (= Alsine Auct.)	III	44
Portulacaceae	III	2	<i>Sagina</i>	III	54
Posidonia	IV	22	Sagitta (= Sagittaria Auct.)	IV	4
Potamieae	IV	10	<i>Sagittaria</i>	IV	4
<i>Potamogeton</i>	IV	10	Salicineae	I	51
Potentilla	II	614	Salicornia	I	167
Prenanthes	II	110	Salix	I	52
Preslia	I	383	Salmasia (= Aira Auct.)	IV	315
Primula	I	220	Salsola	I	162
Primulaceae	I	214	Salsolaceae	I	161
Prolongoa	II	217	Salvia	I	389
Prunella	I	416	Salvinia	IV	440
Prunus	II	637	Salviniaceae	IV	440
Psilurus	IV	405	Sambucus	II	328
Psoralea	II	512	Samolus	I	244
Pteris	IV	421	Sanguinaria (= Digitalia A.)	IV	256
<i>Pterotheca</i>	II	70	Sanguisorba	II	585
Ptilotrichum	III	211	Sanguisorbaceae	II	585
Ptychotis	II	347	Sanicula	II	341
Pulicaria	II	246	Santalaceae	I	124
Pulmonaria	I	482	Santolina	II	226
Punica	II	638	Saponaria	III	83
<i>Pyrethrum</i>	II	218	Sarcocapnos	III	274
Pyrola	II	2	Sarcomphalum	IV	76
Pyrolaceae	II	2	Sarmasikia (= Cynanchum		
Quercus	I	65	Auct.)	I	550
Radiola	III	342	Sarothamnus	II	448
Ramondia	I	525	Satureja	I	405
Ranunculaceae	III	364	Saussurea	II	177
Ranunculus	III	382	Saxifraga	II	662
Raphanistrum	III	249	Saxifragaceae	II	662
<i>Rapistrum</i>	III	250	Scabiosa	II	277
Rapunculus (= Phyteuma A.)	II	23	<i>Scandix</i>	II	407
Raynaudetia (= Telephium			Scheuchzeriaceae	IV	3
Auct.)	III	17	Schismus	IV	358
Reseda	III	253	Schoenus	IV	210
Resedaceae	III	253	Schrankia (= Rapistrum A.)	III	250
Retama	II	448	Seilla	IV	78
Rhagadiolus	II	45	Scirpus	IV	196
Rhamnaceae	I	369	Scleranthaeae	III	3
Rhamnus	I	370	Scleranthus	III	3
<i>Rhaponticum</i>	II	121	Sclerochloa	IV	337
Rhinanthus	I	264	<i>Scolopendrium</i>	IV	423
Rhizanthaeae	I	121	Scolymus	II	116
<i>Rhododendron</i>	II	5	Scorpioides (= Scorpiurus A.)	II	560
Rhus	II	418	<i>Scorpiurus</i>	II	560
<i>Ribes</i>	II	715	Scorzonera	II	63
Romulea	IV	149	Scrophularia	I	341
Rosa	II	592	Scrophulariaceae	I	261
			<i>Scutellaria</i>	I	423

	vol.	pag.		vol.	pag.
Sedum	II	692	Tamariscineae	II	711
<i>Selaginella</i>	IV	445	Tamarix	II	711
<i>Selinum</i>	II	384	Tamus	IV	123
Sempervivum	II	707	Tanacetum	II	208
Senebiera	III	245	Taraxum	II	101
Senecio	II	183	Taxus	I	46
<i>Serapius</i>	IV	50	Teesdalea	III	215
Serratula	II	119	<i>Telephium</i>	III	17
Seseli	II	373	Telmatophace	IV	23
Sesleria	IV	309	Tenorea (= Bupleurum A.)	II	358
Sherardia	II	325	Terebinthaceae	II	418
Sibbaldia	II	628	Tessenia (= Erigeron Auct.)	II	263
Sibthorpia	I	304	Tetragonolobus	II	511
<i>Sideritis</i>	I	452	Teucrium	I	462
Silenaceae	III	61	Thalictrum	III	422
Silene	III	64	Thapsia	II	396
<i>Silybum</i>	II	149	<i>Thelygonum</i>	I	75
Simlera (= Leontopodium A.)	II	196	<i>Thesium</i>	I	125
Sinapis	III	192	<i>Thlaspi</i> Auct.	III	213
Sisarum (= Sium Auct.)	II	357	Thlaspi Bub. (= Capsella A.)	III	234
Sison	II	349	Thlaspidium (= Thlaspi A.)	III	213
<i>Sisymbrium</i>	III	171	Thrinicia	II	53
<i>Sium</i>	II	357	Thymelaea (= Daphne Auct.)	I	132
Smilaceae	IV	115	Thymelaea ceae	I	132
Smilax	IV	119	Thymus	I	398
Smyrnum	II	416	Tilia	III	295
Solanaceae	I	350	Tiliaceae	III	295
Solanum	I	354	<i>Tillaea</i>	II	710
Soldanella	I	229	Tillia (= Tillaea Auct.)	II	710
Solidago	II	257	Tinus (= Viburnum Auct.)	II	330
Sonchus	II	105	Tithymalus	I	90
Sorghum	IV	251	Tofieldia	IV	127
Sparganium	IV	27	Tolpis	II	48
<i>Spartina</i>	IV	307	Tordylium	II	395
Spartium	II	447	Torilis	II	405
Specularia	II	36	Tormentilla	II	626
Spergula	III	52	Tozzettia (= Alopecurus A.)	IV	274
Spergularia	III	50	Tozzia	I	261
Sphaerella (= Airopsis A.)	IV	320	Trachynotia (= Spartina A.)	IV	307
Sphondylium (= Heracleum Auct.)	II	394	Trachypoa (= Dactylis Auct.)	IV	359
Spiraea	II	634	Tragopogon	II	60
Spiranthes	IV	53	Tribulus	III	353
Sporobolus	IV	290	Trichocrepis	II	70
Stachys	I	440	Trichomanes (= Asplenium Auct.)	IV	424
Staelina	II	176	Trifolium	II	486
Statice	I	190	<i>Triglochin</i>	IV	8
Stelin (= Viscum Auct.)	I	128	Trigonella	II	480
Stellaria	III	28	Trinia	II	345
Stellaris (= Scilla Auct.)	IV	78	Tripleurospermum	II	224
Stellina (= Callitriche Auct.)	I	85	Triticum	IV	395
Stellineae	I	84	Trollius	III	381
Stemmacantha (= Rha- ponticum Auct.)	II	121	Tulipa	IV	62
Stenotaphrum	II	405	Turgenia	II	405
Stipa	IV	260	Turritia (= Arabis Auct.)	III	152
Stramonium (= Datura A.)	IV	296	Turritis	III	152
Streptopus	I	350	Tussilago	II	270
Suaeda	IV	116	Typha	IV	25
Subularia	I	164	Typhaceae	IV	25
Symphytum	I	233	Tyrimnus	II	148
Sweertia	I	501			
		535	Ulex	II	442
			Ulmaceae	I	72

	vol.	pag.		vol.	pag.
Ulmus	I	72	<i>Viscum</i>	I	128
Umbelliferae	II	340	Visnaga (= Ammi Auct.)	II	350
<i>Umbilicus</i>	II	691	Vitaliana	I	219
Urospermum	II	59	Vitex	I	379
Urtica	I	77	Vitis	III	294
Urticaceae	I	75	Vroedea (= Glaux Auct.)	I	230
Utricularia	I	247	Vulneraria (= Anthyllis A.)	II	467
Vaccaria	III	86	Vulvaria (= Chenopodium A.)	I	175
<i>Vaccinium</i>	II	16	Wahlenbergia	II	18
Vaillantia	II	303	Willemetia	II	101
Valeriana	II	288	Wolffia	IV	24
Valerianaceae	II	288	Wolffiaceae	IV	22
Valerianella.	II	298	Woodsia	IV	419
Vallisneria	IV	1	Woodwardia	IV	435
Velezia	III	104	Wylia (= Scandix Auct.)	II	407
Veratrum	IV	136	Xanthium	II	243
Verbascum	I	332	Xantophthalmum (= Chry-		
Verbena	I	378	santhemum Auct.)	II	216
Verbenaceae	I	378	Xatartia	II	379
Veronica	I	545	Xeranthemum	II	177
<i>Viburnum</i>	II	330	Xerotium (= Fi ago Auct.)	II	205
Vicia	II	535	Zannichellia	IV	18
Vinca	I	545	<i>Zizyphus</i>	I	376
Vincetoxicum	I	548	Zostera.	IV	22
Viola	III	111	Zygophyllaceae	III	353
Violarieae	III	111			
Viscaria	III	62			

Mediolani - ULRICUS HOEPLIUS - Mediolani

Bibliopola M.M. Regis et Reginae Italiae

Viris doctis et bibliothecarum academicarum scholasticarumque administratoribus, nec non aliorum institutorum ac societatum antistitibus me offero, cum ad omnes libros et quaevis scientiarum monumenta ordine certisque temporibus subministranda, tum ad majores bibliothecarum lacunas explendas; omnibusque me desideriiis quam aequissimis conditionibus ac diligentissime sufferturum esse promitto.

Catalogi mei omnibus studiosis, maximeque bibliothecarum et studiorum praefectis, nullo impedio prompte praebentur.

Inter opera, quae botanicae bibliothecae catalogus enumerat, sequentia extant:

Cooke M. C.

Fungi britannici exsiccati. Ed. II, 7 cent. (700 species exsicc.)
London 1875. cart. . . . . Fr. 200 —

Gallesio G.

Pomona italiana ossia trattato degli alberi fruttiferi cont. la descriz. d. migl. varietà dei frutti coltiv. in Italia. Fasc. 1-41 (tutto il pubblicato) c. 160 tav. artisticamente color. a mano, in fol. Pisa 1817-39. In fasc. intonsi. L'opera doveva essere divisa in 5 volumi, ma per la morte dell'autore fu interrotta al 41.º fasc. Con questi 41 fascicoli vennero distribuiti i titoli del 1.º e 2.º volume soltanto. Il 3.º frontispizio doveva essere distribuito col fascicolo 42, ogni divisione quindi sia in 3 che in 5 volumi è affatto arbitraria. L'opera contiene 159 tavole colorate, delle quali 2 (palma dattilifera) di formato doppio, ed una tavola in nero. La presente copia, avendo avuto occasione di confrontarla con altre 2 copie di istituti pubblici, si garantisce assolutamente completa. Splendido esemplare, sia per lo stato di conservazione, sia per la miniatura delle tavole . . . » 1500.—

Panizzi Fr.

Flora fotografata delle piante più pregevoli e peregrine di Sanremo e sue adiacenze. Fotografie di P. Guidi. 153 tavole di fanerog. e 20 tavole di funghi, in fol. Sanremo 1870 . . . » 200.—

Copia d'uso dell'autore, colle annotazioni fatte dal medesimo in 6 cartelle apposite.

Thümen F.

Mycotheca universalis. Cont. I-XVI c. 1600 specimin. exsicc., et ind. alphabet. centur. I-XII in-4º. Bayreuth 1875-80. cart. . . » 300.—

Todaro A.

Hortus botanicus Panormitanus s. plantae novae vel crit. 2 vol. (20 fasc.) c. 40 tab. color. in fol. Panormi 1876-92 . . . » 200.—